

CURTEA DE CONTURI
A ROMÂNIEI

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI 1864 – 2004

CULEGERE DE DOCUMENTE

BUCUREȘTI
2004

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI 1864-2004

CULEGERE DE DOCUMENTE

Corectură: Mădălina Geambașu
Indice: Angela Toader
Procesare text: Eugenia Stăncilescu

Copyright CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

ISBN 973-0-03381-1

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI 1864-2004

CULEGERE DE DOCUMENTE

Volum alcătuit de:

Prof. univ. dr. **Bogdan Murgescu**

Conf. univ. dr. **Mirela-Luminița Murgescu**

Lect. univ. **Ion Bucur**

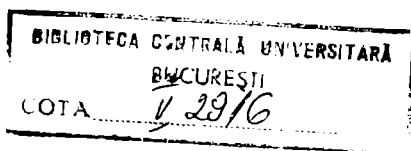
Cercet. **Andrei Florin Sora**

Cuvânt înainte:

prof. univ. dr. **Dan Drosu Șaguna**,

președintele Curții de Conturi a României

BUCUREȘTI – 2004

D372/04

B.C.U. Bucuresti

C20041902

CUVÂNT ÎNAINTE

Dacă cunoașterea istoriei sociale este o condiție pentru înțelegerea fenomenelor care au loc în prezent dar și pentru determinarea obiectivelor pe care comunitatea și le propune pentru ca viitorul să corespundă în cât mai mare măsură idealurilor membrilor săi, cunoașterea istoriei unei instituții fundamentale a statului este nu numai o analiză a evoluției acesteia, ci mai ales o introspecție asupra capacității statului de adaptare la cerințele imperative ale unei epoci.

În acest context cunoașterea momentelor nașterii și evoluției instituționale a Curții de Conturi a reprezentat o necesitate concretizată prin cuprinderea în acest volum a elementelor de istorie ale instituției noastre în dinamica lor, cât și a principalelor aspecte practice ale activității personalului ce alcătuiește astăzi Curtea de Conturi și care are marea responsabilitate de a fi continuatorul unei importante tradiții, ale uneia dintre cele mai vechi instituții ale statului de drept din România.

De fapt, filonul esențial al activității instituției – controlul financiar – vizează un aspect ce e cunoscut, de-a lungul istoriei naționale, o evoluție de la simplu la complex, de la primele forme de control asupra întrebuințării banilor domnești și până la crearea unei instituții moderne de control asupra modului de utilizare a banului public.

Cel mai vechi document în această privință îl aflăm sub Matei Vodă Basarab (1652), când „Stroe, mare vistier, Radu din Fărcaș, vistier al doilea și Tudor cămărașul, fiind dovediți că au furat bani domnești, Domnitorul a alcătuit o comisie de boieri mari și mici și șase negustori care să ia socotelile acestor boieri necredincioși, și s-au dovedit lipsă 85 de pungi de bani, câte 500 taleri fiecare, și deși s-au dovedit că sunt furt facișat (calificat) și urma a li se tăia capul, totuși milostivul Domn i-a iertat și i-a pus să plătească sumele furate, iertându-i chiar și de 6 bani la un ban, globa, dupe obicei, și cu tot soborul țării i-a pus sub greu blestem arhieresc“.

La rândul său, Constantin Vodă Mavrocordat instituise încă din acea vreme „darea socotelilor“ pentru fiecare an, activitate pe care o desfășura socotitorul domnesc, care întocmea o „dare de seamă“.

Tot Constantin Mavrocordat a înființat în anul 1832, după modelul rusesc, un Minister de Control ce și-a început activitatea la 1 ianuarie și a funcționat până la 24 ianuarie 1864 când este înlocuit cu Înalta Curte de Conturi.

Necesitatea creării unei instituții moderne ce să exercite controlul gestiunii finanțelor publice pentru asigurarea garanțării legale, corecte și sistematice a folosirii acestora în vederea satisfacerii intereselor de ordin general ale statului, a determinat Adunarea Legiuitoare a țării să adopte, iar domnitorul Alexandru Ioan Cuza să promulge la 24 ianuarie 1864, Legea privind înființarea Înaltei Curți de Conturi.

Această lege a fost elaborată potrivit unor concepții moderne la acel moment în țările avansate ale Europei, inspirându-se atât din sistemul francez, cât privește legiferarea controlului post-faptic al gestiunilor, cât și din sistemul belgian, cât privește modalitatea de alegere și de numire a membrilor Curții.

Privitor la locul pe care această instituție îl ocupa în organizarea de stat a vremii, dorim să menționăm doar faptul că Curtea de Conturi era o instituție de același rang cu Înalta Curte de Casație, bucurându-se de aceleași drepturi.

La 29 ianuarie 1895, Curtea de Conturi se reorganizează, membrii săi nemaifiind aleși de Adunarea Deputaților, ci numiți de Ministerul de Finanțe. Curtea de Conturi era compusă dintr-un președinte, 6 consilieri, 24 referendari, un procuror și un substitut.

În această organizare, Curtea de Conturi a funcționat până în anul 1929 când, prin Legea din 31 iulie 1929, este reorganizată, fiind compusă din membrii Curții (un prim președinte, 4 președinți de secție și 12 consilieri), Ministerul Public (un procuror general și 4 procurori de secție), personal de control și verificare (consilieri controlori) și secretariatul general.

Legii din 1929 i s-au adus modificări în anii 1930, 1932 și 1933.

La 1 decembrie 1948, prin Decretul nr. 352, Înalta Curte de Conturi a fost desființată.

Ceea ce reprezintă o caracteristică a funcționării Curții de Conturi până la desființarea sa, este faptul că prin activitatea concretă, a fost o componentă a puterii judecătorești, exercitând, din oficiu, un control judecătoresc asemeni Înaltei Curți de Casație.

După 25 de ani, prin Legea nr. 2/28 martie 1973 a fost înființată Curtea Supremă de Control Financiar, ce a funcționat până la evenimentele din decembrie 1989, fiind desființată, prin decretul-lege nr. 94/1990.

Bazele reînființării Curții de Conturi au sorginte constituțională, Constituția României din 1991, prevăzând la art. 139: „Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. În condițiile legii, Curtea exercită și atribuții jurisdicționale“.

În baza textului constituțional, la 9 septembrie 1992, s-a publicat în Monitorul Oficial Legea nr. 94/1992, privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a României.

Curtea și-a început efectiv activitatea la 1 martie 1993, când primii membri ai Curții, numiți de către Parlamentul României pe un mandat de 6 ani, au depus jurământul prevăzut de lege.

După 1 martie 1993, a urmat o perioadă extrem de complexă, materializată în constituirea principalelor structuri ale Curții la nivel central și în teritoriu, în elaborarea primelor Programe de control, a Normelor de control, în obținerea logisticii necesare pentru toate nivelurile.

Istoria actuală a instituției nu a fost lipsită de momente de dificultate, anul 1999 reprezentând, sub acest aspect, un an deosebit de dificil, pe parcursul căruia Curtea și-a pierdut funcția de control financiar preventiv, nu a mai exercitat controlul procesului de privatizare și nu a mai efectuat controale la agenții economici cu capital privat.

Ulterior, prin promulgarea Legii nr. 77/2002, competențele Curții au fost sporite, reintroducându-se controlul procesului de privatizare, instituindu-se și controlul fondurilor primite din partea Uniunii Europene: SAPARD, ISPA sau PHARE.

În sistemul Legii nr. 94/1992, Curtea de Conturi exercită o funcție de control financiar ulterior extern asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, precum și asupra modului de gestionare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale prin verificarea contului anual de execuție a bugetului de stat, a conturilor anuale de execuție ale bugetului asigurărilor sociale de stat, a bugetelor locale, bugetelor fondurilor speciale, a conturilor fondurilor de tezaur și a contului anual a datoriei publice a statului.

Curtea de Conturi este singura autoritate competentă să hotărască, pe baza verificării conturilor, descărcarea de gestiune.

Controlul poate fi exercitat la ordonatorii de credite și pe parcursul execuției bugetare.

Constatarea existenței unor abateri cu caracter financiar sau a unor fapte cauzatoare de prejudicii de către organele de control, în condițiile legii, reprezintă momentul inițial al nașterii funcției jurisdicționale a Curții de Conturi, funcție exercitată prin intermediul instanțelor Curții, abilitate legal să oblige persoanele vinovate la plata unor despăgubiri civile sau la virarea la buget a creanțelor bugetar fiscale restante.

Această funcție, importantă, a Curții a fost preluată, în temeiul dispozițiilor art.139 alin.1 din Constituția revizuită prin Legea nr. 429/2003 de instanțele judecătorești ordinare.

În cadrul Curții de Conturi, își desfășoară activitatea și procurorii financiari, abilitați legal să îvestească organele de urmărire penală cu privire la faptele cu caracter infracțional, constatate în urma examinării actelor de control, întocmite de controlorul financiar, să sesizeze instanțele de

judecată cu faptele prevăzute de lege și să exercite căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în urma soluționării litigiilor cu care au fost sesizate instanțele judecătorești.

Cu respectarea prevederilor art.7 din Legea nr. 94/1992, cu privire la activitatea internațională, Curtea de Conturi a României este membră INTOSAI și EUROSAI, participă la activitatea unor organisme internaționale de specialitate, colaborează cu acestea, controlează în numele lor gestionarea fondurilor puse la dispoziția României. Astfel, în luna decembrie 2002, am organizat în deosebite condiții, la București, reuniunea președinților Instituțiilor Supreme de Audit din țările Europei Centrale și de Est, Cipru, Malta, Turcia și Curțile Europene de Conturi.

Tot în acest domeniu este de remarcat colaborarea Curții de Conturi a României cu S.A.I. din Anglia, Grecia, Spania și Germania în cadrul Convenției de twinning care se derulează cu succes pe baza unui program ambițios.

Având în vedere remarcabilele rezultate obținute pe această linie a activității internaționale și nu numai, am fost onorați să primim aprecieri deosebite din partea președintelui Curții Europene de Conturi, domnul Fabra Vallès care a declarat: „Curtea de Conturi a României se poate considera deja integrată în Europa“.

Curtea de Conturi, asemenea tuturor instituțiilor supreme de audit similare și cu precădere a celor din țările candidate la Uniunea Europeană, are de îndeplinit un rol cheie în procesul de reformă și tranziție din România, în sensul creșterii responsabilității în utilizarea și administrarea fondurilor publice, inclusiv a fondurilor alocate României de Uniunea Europeană și de alte instituții de finanțare internațională, urmărind combaterea risipei și fraudei, instaurarea și respectarea unei discipline ferme în realizarea rolului său.

Din această perspectivă, Curtea de Conturi tinde să devină o instituție modernă și performantă și se preocupă în continuare de consolidarea capacității sale instituționale, având ca scop atingerea excelenței profesionale pentru a face față actualelor provocări, precum și a celor care vor decurge din viitorul statut al României de Stat Membru al Uniunii Europene.

Privind cu optimism viitorul Curții, urmărim ca statul român, Parlamentul, să găsească în Curtea de Conturi a României un sprijin real pentru efectuarea controalelor publice în limita legii, pentru asanarea sistemului financiar de toate malversațiunile și pentru cunoașterea de către fiecare cetățean al țării a modului în care sunt utilizați banii publici.

Președintele Curții de Conturi a României
 Prof.univ.dr. **Dan Drosu Șaguna**

STUDIU INTRODUCATIV

Curtea de Conturi este una dintre instituțiile fundamentale ale statului de drept din România actuală. Existența sa este fundamentată printr-un articol distinct în Constituție, care precizează totodată că „membrii Curții de Conturi sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe toată durata acestuia” – art.140 (4). Pentru a ocroti autoritatea Curții și pentru a o feri de imixtiuni, Constituția prevede că membrii Curții – desemnați de Parlament pentru mandate de 9 ani, cele mai lungi din sistemul autorităților publice din România, egale ca durată doar cu mandatele membrilor Curții Constituționale – nu pot fi revocați decât de Parlament, „în cazurile și condițiile prevăzute de lege” – art.140 (6). Tot prin Constituție este stabilit și rolul Curții de Conturi: „Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public” – art.140 (1).

Însemnătatea exercitării unui control instituționalizat asupra felului cum sunt folosite resursele financiare ale statului este de domeniul evidenței. De altfel, în toate statele moderne au fost puse la punct mecanisme de control sistematic în această privință. Desigur, natura acestor mecanisme de control și a instituțiilor care realizează acest control variază în funcție de sistemul politic și economic al statelor respective, ca și în funcție de tradițiile și de problemele lor specifice. Experiența mondială arată de altfel că în cele mai multe dintre state funcționează o multitudine de organisme specializate în diverse forme de control, concepute să acționeze complementar și convergent. Pentru înțelegerea acestor realități complexe nu trebuie pierdut din vedere faptul că actul de control generează prin definiție situații de contradicție între cei care controlează și cei care sunt controlați. Chiar și în cazurile când cei controlați nu sunt vinovați de ceva, controlul tot este o sursă de disconfort. Cu atât mai mare este potențialul conflictual atunci când controlul scoate la iveală iregularități sau chiar infracțiuni financiare. „Inventivitatea” celor doriți să evite sau să zădărnicească acest control obligă la diversificarea și perfecționarea continuă a mecanismelor de control. Astfel, controlul poate fi preventiv, concomitent sau ulterior, poate fi permanent, periodic sau ocazional, poate fi total sau parțial, poate fi de regularitate (legalitate) sau de performanță, poate fi exercitat de compartimente din interiorul diverselor instituții publice sau poate fi extern etc. Cu toate acestea, perfecționarea formelor și metodelor de control nu poate elimina cu totul iregularitățile și/sau infracțiunile financiare. În contextul acestor tensiuni, structura instituțiilor abilitate să exercite controlul financiar, atribuțiile și metodele lor sunt realități dinamice, supuse frecvent unor procese de evaluare și transformare.

Evoluția istorică a făcut ca unele dintre organismele de control să fie integrate puterii executive – de exemplu Garda Financiară – altele să fie alcătuite astfel încât să funcționeze în mod independent de executiv, și să poată deci controla din punct de vedere financiar toate instituțiile statului. Prima instituție independentă de control a fost Curtea de Conturi a Franței, întemeiată de Napoleon în 1802, și care a devenit un model pentru multe state europene și extra-europene.

Anterior Unirii din 1859, în Țara Românească și în Moldova existaseră „ministere de control” subordonate puterii executive. În momentul când s-a pus însă problema constituirii instituțiilor specifice unui stat modern, s-a impus foarte repede ideea întemeierii unei curți distincte cu atribuții de control financiar. Această idee a fost însușită de către Comisia Centrală de la Focșani încă din iunie 1859, și a fost pusă în practică printr-o lege specială votată de Adunarea Electivă a Principatelor Unite la 8/20 ianuarie 1864 și promulgată de domnul Alexandru Ioan Cuza la 24 ianuarie/5 februarie 1864.

Desigur, legea de întemeiere a Curții de Conturi – denumirea Înalta Curte de Conturi s-a impus abia mai târziu – poate fi subsumată fenomenului creării „formelor fără fond”. Totodată, ea atestă tulburătoare naivități, cum ar fi presupunerea că este posibilă „cercetarea și hotărârea socotelilor atingătoare de veniturile tezaurului, casieriile generale ale județelor, ale regiilor și ale administrațiilor contribuțiilor indirecte, precum și cu încheierea socotelilor făcute de toți agenții contabili [...] veniturile și cheltuielile, fondurile și încasările speciale ce izvorăsc din bugetele județelor, confirmate de Șeful Statului, precum și cercetarea caselor comunale, municipale și districtuale...” cu numai 38 de salariați, incluzând aici copiiștii, portarii, arhivarul și un „odăiaș”. Dincolo de necorelarea dintre amplitudinea sarcinilor și modicitatea mijloacelor puse la dispoziția Curții de Conturi, dincolo de bâlbâielile începuturilor, legea din 1864 a fost importantă pentru că a fixat rolul acestei instituții în sistemul politic al României moderne, i-a asigurat autoritatea în raport cu celelalte instituții ale statului, și a permis declanșarea procesului prin care treptat „forma” a generat „fondul”. Treptat, instituțiile publice au căpătat deprinderea de a supune Curții actele lor de gestiune. Mecanismele de funcționare ale Curții s-au rodat, experiența acumulată în timp servind la stabilirea unor reguli și a unei jurisprudențe specifice, care a ușurat activitatea ulterioară. Remarcabilă a fost din acest punct de vedere contribuția lui Emanoil Grădișteanu, președinte al Înaltei Curți de Conturi în anii 1875-1893, care a publicat mai multe lucrări voluminoase de drept financiar, unde era integrată în mod sistematic și experiența practică a Curții¹. În aceste condiții, și dincolo de multele probleme pricinuite de precaritatea sediului și de fluctuațiile în ceea ce privește numărul de funcționari, numărul gestiunilor controlate a crescut de la 374 în 1865 (excludem din comparație anul 1864, în care noua instituție abia s-a constituit) la o medie de peste 4.000 pe an în ultimul deceniu al secolului al XIX-lea. Această progresie nu a putut împiedica acumularea unor întârzieri considerabile în efectuarea multor controale și descărcări de gestiune, ceea ce pune sub semnul întrebării eficacitatea lor. Fără a putea emite acum o judecată de valoare fundamentată asupra calității și eficacității de ansamblu a activității Înaltei Curți de Conturi din acea perioadă, se cuvine să avem în vedere și următoarea afirmație făcută de președintele acesteia, George Lahovari, cu ocazia ceremoniei de inaugurare a noului sediu, la 11/23 mai 1899: „Rolul Curții noastre este cam ingrât; misiunea ei fiind controlul riguros al tuturor mânuitorilor și ordonanțatorilor de bani publici din țară, prin aceasta chiar ea-și creează o mulțime de vrăjmași de la un capăt al țării la altul”. Diversele încrengături de interese au afectat și funcționarea Înaltei Curți de Conturi, fie prin încercările de a o subordona partizanatelor politice, fie prin reducerea numărului de funcționari „din spirit de economie”, în anul 1886. De altfel, eforturile diferitelor guverne de a-și subordona curtea au „rodit” în 1895, când noua lege pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi scotea numirea membrilor acestei instituții dintre atribuțiile Adunării Deputaților și stabilea că ea se făcea prin decret regal la propunerea ministrului de finanțe; totodată, potrivit acestei legi regulamentul intern al Înaltei Curți de Conturi era supus aprobării aceluiași ministru. Pe de altă parte, legea din 1895 păstra principiile inamovibilității consilierilor Înaltei Curți de Conturi și prezentării rapoartelor acesteia către Adunarea Deputaților. În consecință, din punct de vedere formal Curtea de Conturi nu a fost subordonată Ministerului de Finanțe, dar raporturile dintre cele două instituții au devenit mai strânse decât anterior. Această „apropiere instituțională” – care din punct de vedere al principiilor de drept reprezintă neîndoiește un pas înapoi în istoria sistemului politic din România – a avut și unele efecte benefice în ceea ce privește crearea condițiilor practice pentru funcționarea în bune condiții a Înaltei Curți de Conturi, cum ar fi sporirea numărului de referendari și finalizarea construirii unui sediu adecvat al acesteia.

Primul război mondial și Marea Unire din 1918 au pus noi probleme în fața Înaltei Curți de Conturi. În primul rând, războiul a dezorganizat funcționarea multor instituții ale statului, iar evidența gestiunilor financiare a suferit și ea. Pe de altă parte, reunirea cu statul român a Basarabiei,

¹ Emanoil Grădișteanu, *Codul financiar român. Partea I. A. Comptabilitatea legislativă. B. Comptabilitatea judiciară și Controlul Curței de Conturi. C. Contribuțiuni directe*, București, 1879-1880; *Indicator general al comptabilității generale a Statului*, București, 1877.

Bucovinei și Transilvaniei a pus problema extinderii controlului Înaltei Curți de Conturi și asupra instituțiilor publice din aceste provincii. În fine, criza financiară și devalorizarea leului declanșate în timpul războiului și continuate până spre sfârșitul anilor 1920 au complicat considerabil evaluarea administrării banilor publici. În aceste condiții, imperfecțiunile sistemului existent de efectuare a controlului financiar au devenit o temă curentă a dezbaterilor publice, și au început să fie explorate modalitățile de adaptare a formelor de control la sfidările noii epoci istorice. Controlul ulterior efectuat de Înalta Curte de Conturi a fost apreciat ca insuficient, iar în Constituția din 1923 a fost prevăzută și efectuarea de către această instituție a controlului financiar preventiv. Această extindere a atribuțiilor Înaltei Curți de Conturi necesita însă o revizuire a cadrului său legal de funcționare, ca și o suplimentare considerabilă a structurii sale funcționale. În mod semnificativ pentru moravurile și prioritățile vremii, a fost nevoie de mai mult de 6 ani până când, sub impulsul Partidului Național-Țărănesc, venit la putere în 1928 cu scopul declarat de a restabili ordinea și moralitatea în viața publică și în administrarea banilor statului, a fost adoptată o nouă lege de organizare a Înaltei Curți de Conturi. Legea din 1929 a extins atribuțiile și organigrama Curții, dar nu a scos numirea membrilor acesteia de sub controlul ministrului de finanțe. Este greu de apreciat în ce măsură instituirea controlului preventiv al Curții, ca și multiplicarea în paralel a instituțiilor de control subordonate guvernului, au reușit să zăgăzuiască multiplicarea presiunilor asupra fondurilor publice în anii 1930. De altfel, multiplicarea modificărilor legislative, ca și deteriorarea climatului politic, au grevat neîndoielnic și asupra activității Curții. Totuși, Înalta Curte de Conturi a continuat să-și facă datoria chiar și în aceste circumstanțe, iar funcționarea sa, în ciuda tuturor imperfecțiunilor și a marilor întârzieri cu care se finaliza controlul ulterior, a reprezentat un reper de stabilitate și de legalitate în sistemul instituțional al României Mari.

Instaurarea începând din 1938 a unor regimuri politice de tip dictatorial, pierderile teritoriale din 1940 și apoi antrenarea României în al doilea război mondial au creat un cadru defavorabil desfășurării activității de control financiar a Înaltei Curți de Conturi. Tendința firească a diverselor regimuri dictatoriale a fost aceea de a privilegia organe de control aflate direct în subordinea guvernului (sau a Conducătorului Statului), de a considera activitatea Înaltei Curți de Conturi ca ineficientă, și de a încerca eventual să o subordoneze mai strict comandamentelor politice. Această situație nu s-a îmbunătățit cu adevărat nici după 23 august 1944. Dimpotrivă chiar, ocupația sovietică, rechizițiile efectuate fie în conformitate cu prevederile convenției de armistițiu cu Națiunile Unite, fie în afara acestor prevederi, și disputele dintre forțele politice au compromis tentativele de a asigura regularitatea folosirii fondurilor publice. În aceste condiții deosebit de dificile, încercările de a promova echilibrul și profesionalismul în funcționarea instituției, vizibile prin eforturile unora dintre membrii și angajații Curții și mai ales prin strădaniile lui Grigore Oghină, prim-președinte al Înaltei Curți de Conturi în anii 1945-1947, mergeau în mod evident împotriva spiritului vremii. Preluarea de către Partidul Comunist a controlului asupra Ministerului de Finanțe în noiembrie 1947, după eliminarea din guvern a liberalilor conduși de Gheorghe Tătărescu, a fost urmată de măsuri directe împotriva Curții. Două comprimări succesive de personal decise de ministrul Vasile Luca au eliminat „elementele incomode“, inclusiv pe primul-președinte Grigore Oghină, și au decapitat practic Înalta Curte de Conturi. A urmat apoi, în logica procesului de comunizare a țării, desființarea Înaltei Curți de Conturi, realizată – fapt semnificativ – nu printr-o lege, ci prin dispozițiunile finale și tranzitorii de la sfârșitul unui decret al Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române cu privire la organizarea controlului financiar din subordinea Ministerului de Finanțe! Radicalismul cu care reprezentanții dictaturii comuniste au procedat la lichidarea Curții atestă într-un fel faptul că, în ciuda imperfecțiunilor reale ale activității sale, în ciuda raporturilor sale deseori „apropiate“ cu Ministerul de Finanțe, Înalta Curte de Conturi era considerată o instituție prea independentă în funcționarea sa, cu o tradiție și un personal care o făceau incompatibilă cu regimul totalitar.

Multă vreme, regimul comunist a considerat că este suficientă exercitarea controlului financiar prin organele Ministerului de Finanțe, prin organele interne de control ale diferitelor instituții ale statului, și, evident, prin controlul exercitat de partid asupra acestor instituții. Desigur, se poate

aprecia faptul că în ideologia comunistă controlul asupra modului de folosire a mijloacelor financiare ale statului nu ocupa un rol prea important. Totuși, experiența a arătat că neregularitățile în administrarea banilor și celorlalte mijloace materiale constituiau un handicap chiar și pentru funcționarea sistemului socialist. Treptat limitele controlului de partid, ale controlului muncitoresc și ale controlului financiar intern din ministere s-au impus până și conducerii comuniste, astfel încât în 1973 a fost alcătuită o instituție nouă, Curtea Superioară de Control Financiar. Pentru a i se spori autoritatea, Curtea Superioară de Control Financiar a fost plasată în directă subordine a Consiliului de Stat, iar în fruntea sa a fost plasat Gheorghe (Gogu) Rădulescu, în acel moment vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ulterior vicepreședinte al Consiliului de Stat, totodată membru plin al Comitetului (Politic) Executiv al C.C. al P.C.R. din 1965 și până în 1989. Având studii superioare economice încă din perioada interbelică, Gheorghe Rădulescu cunoștea desigur tradiția Înaltei Curți de Conturi, dar a evitat referirile la aceasta. Pe de altă parte, contextul instituțional în care și-a desfășurat activitatea Curtea Superioară de Control Financiar diferea radical de cel din perioada 1864-1948. Curtea Superioară de Control Financiar era concepută în cadrul unui sistem menit să asigure controlul întregii societăți de către conducerea de partid și de stat, în ultimă instanță de către Nicolae Ceaușescu, și de aceea reglementările normative ale vremii au evitat orice prevedere care ar fi putut garanta autonomia instituției sau statutul membrilor săi. În același timp însă, Curtea Superioară de Control Financiar era chemată să coordoneze activitatea de control la nivel național, sfera sa de acțiune fiind mai largă decât fusese vreodată cea a Înaltei Curți de Conturi, ceea ce reflecta extensiunea sectorului de stat în economia României socialiste. Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, Curtea Superioară de Control Financiar colabora din poziție de superioritate cu organele specializate ale ministerelor, ale unităților economice și ale unităților administrativ-teritoriale, superioritate care era numai parțial statuată de lege, dar care era amplificată de rolul-cheie al lui Gheorghe Rădulescu în sistemul de putere existent în România ceaușistă.

Prăbușirea regimului comunist în decembrie 1989 a avut repercusiuni și în ceea ce privește activitatea de control financiar. Deja din ziua de 22 decembrie 1989, comunicatul în zece puncte al Consiliului Frontului Salvării Naționale stabilea în preambulul său: „Consiliul de Stat și instituțiile sale își încetează activitatea”². Deși este evident că autorii comunicatului nu aveau în vedere desființarea de principiu a controlului financiar, era evident faptul că fosta instituție de control a regimului comunist nu-și mai putea continua existența. Propunerile de reorganizare a activității sale, sau de a întemeia imediat o nouă instituție, inspirată din tradiția Înaltei Curți de Conturi, erau corecte pe fond, dar nerealiste în climatul politic din primele luni post-revoluționare, ostil exercitării oricărei forme de control centralizat asupra economiei. De aceea, activitatea de control a fostei Curți Superioare de Control Financiar și o parte a personalului său au fost absorbite în cadrul nou-înființatului corp de control economico-financiar al primului-ministru. Deși în circumstanțele începutului anului 1990 nu se putea face mai mult, această măsură reprezenta un pas înapoi în istoria controlului financiar din România, care se găsea din nou subordonat exclusiv instituțiilor guvernamentale.

Efectele au ieșit la iveală relativ rapid, prin multiplicarea neregulilor financiare care a însoțit declanșarea procesului de tranziție. În aceste circumstanțe, nevoia organizării pe baze moderne a activității de control financiar a căpătat o acuitate deosebită. Pe de altă parte, procesul de elaborare a unei noi constituții democratice a readus în atenție tradiția Înaltei Curți de Conturi de dinainte de 1948, a cărei existență era statuată în constituțiile din 1866 și 1923. Prin urmare, în textul noii constituții din 1991 a fost prevăzută întemeierea unei Curți de Conturi ca instituție distinctă, depinzând numai de Parlament, iar în vara anului 1992 Senatul și Adunarea Deputaților au adoptat Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi. Trebuie remarcat faptul că această lege fixa încă din primul său articol statutul Curții: „Curtea de Conturi este organul suprem de control financiar și de jurisdicție în domeniul financiar și funcționează pe lângă Parlamentul României. Ea își exercită funcțiile în mod independent și în conformitate cu dispozițiile prevăzute în

² Bogdan Murgescu (coord.), *Istoria României în texte*, București, 2001, p.397.

Constituție și în celelalte legi ale țării“. Preocuparea de a garanta independența Curții de Conturi față de puterea executivă este reflectată de prevederile referitoare la desemnarea membrilor Curții de către Parlament, inamovibilitatea lor pe durata mandatului, autonomia Curții în stabilirea regulamentelor și a programului său de control, ca și în recrutarea personalului; totodată, legea obliga toate instituțiile publice să asigure Curții de Conturi acces neîngrădit la informațiile necesare exercitării atribuțiilor sale. Era astfel creat cadrul legal pentru edificarea unei instituții moderne, în concordanță cu cerințele edificării unei societăți democratice, bazate pe economia de piață și pe primatul statului de drept.

Experiența a arătat însă că și în acest caz, la fel ca și după 1864, „forma“ trebuia să capete un „fond“ adecvat. Numirea în 1993 a membrilor Curții de Conturi, dobândirea spațiilor adecvate și organizarea structurilor funcționale ale acesteia au reprezentat numai primii pași în această direcție. Esențială a fost „rodarea“ practică a instituției, acumularea de experiență în desfășurarea operațiunilor de control, în exercitarea atribuțiilor jurisdicționale, ca și în relațiile cu celelalte instituții ale statului. Procesul de maturizare instituțională nu a fost nici simplu, și nici lipsit de momente delicate. Dinamismul deosebit al perioadei de tranziție, schimbarea frecventă a cadrului legislativ și instituțional, precum și multiplicarea tentativelor de însușire extra-legală a avuției publice au îngreunat activitatea de control a Curții. Firește, în acești ani au existat și eșecuri și succese. Treptat, Curtea de Conturi a reușit să se impună în spațiul public, activitatea sa a câștigat în consistență, sume tot mai mari au fost recuperate pentru societate, iar rapoartele publice înaintate anual Parlamentului au cuprins nu numai bilanțuri ale activității desfășurate, ci și semnalări ale imperfecțiunilor cadrului normativ existent și propuneri de îndreptare.

Relațiile cu diversele forțe și instituții politice nu au fost simple. Regulile cooperării instituționale în cadrul unui sistem democratic au trebuit să fie învățate din mers, atât de membrii Curții de Conturi, cât și de partenerii lor din alte instituții. Unele solicitări de cooperare împotriva corupției, lansate de Președinție și/sau de guvern, atât în 1993, cât și în 1997, au alimentat temeri că se urmărește instrumentalizarea politică a Curții. Împotriva acesteia au fost vehiculate periodic acuzații de partizanat politic, care au reflectat atât climatul de suspiciune larg răspândit în societate, cât și încercări diverse de a influența activitatea instituției. În destule rânduri, neîmplinirile din activitatea de control au fost interpretate ca încercări de a acoperi diverse nereguli, după cum unele dintre controalele desfășurate cu succes au fost considerate părtinitoare din punct de vedere politic. Curtea de Conturi s-a străduit să contracareze aceste suspiciuni și să-și afirme autoritatea. Activitățile sale de control au vizat atât instituții guvernamentale, cât și instituții aflate sub controlul altor forțe politice. Exemplar în cadrul acestui efort de echidistanță este controlul efectuat în ianuarie-februarie 2001 asupra finanțării partidelor politice pe anii 1996–2000. Deși se poate aprecia că per total gradul de acceptanță socială al activității Curții de Conturi a crescut în perioada care s-a scurs din 1993, nu trebuie pierdut din vedere faptul că independența și echidistanța politică nu sunt date o dată pentru totdeauna, ci trebuie conservate și consolidate permanent. Pe de altă parte, cadrul legal de după 1992 a garantat independența de funcționare a Curții de Conturi, dar componența concretă a acesteia a reflectat inevitabil echilibrul politic existent în Parlament în momentele de numire a membrilor Curții, respectiv în 1993, 1999 și 2002. Cu atât mai important a fost efortul atât al Parlamentului, cât și al membrilor Curții, de a asigura o anume continuitate în schimbare, fapt care a îngăduit ca schimbările de componență și conducere, dincolo de tensiunile inerente, să nu afecteze coerența de acțiune a acestei instituții. Acest spirit de solidaritate instituțională, promovat consecvent de toți cei trei președinți care au funcționat după 1993 – Ioan Bogdan (1993–1999), Ioan Condor (1999–2002) și Dan Drosu Șaguna (2002–) – constituie una dintre componentele esențiale ale capitalului social acumulat de Curtea de Conturi. Prevederile legii din 2002 și ale Constituției din 2003, care au prelungit mandatele membrilor Curții la 9 ani, fără posibilități de reînnoire, și au stabilit principiul înnoirii componenței Curții cu câte o treime din membrii ei la fiecare 3 ani, sunt de natură să favorizeze consolidarea acestui capital de coerență instituțională.

Nevoia de coerență instituțională a fost cu atât mai mare, cu cât din 1992 și până azi definirea atribuțiilor Curții de Conturi a cunoscut importante fluctuații. Inspirându-se din tradiția Înaltei Curți

de Conturi de dinainte de 1948, autorii proiectului de lege și Parlamentul care a adoptat legea nr. 94/1992 au stabilit exercitarea de către Curtea de Conturi atât a controlului preventiv și ulterior, cât și a unor atribuții jurisdicționale. Totodată, sfera instituțiilor supuse controlului și jurisdicției Curții a fost definită extrem de larg, cuprinzând totalitatea instituțiilor publice, centrale, județene și locale, totalitatea unităților economice cu capital majoritar sau integral de stat, precum și alte persoane juridice care folosesc sau administrează fonduri publice, sau care nu-și îndeplinesc obligațiile către stat. Extensiunea atribuțiilor Curții de Conturi a generat controverse, îndeosebi în ceea ce privește controlul asupra instituțiilor supuse procesului de privatizare. Aceste controverse au rodit atunci când, prin ordonanța de urgență nr.15 din 15 mai 1997, guvernul a interzis exercitarea controlului ulterior al Curții de Conturi asupra procesului de privatizare. Era numai prima dintr-un șir de măsuri menite să limiteze sfera de acțiune a Curții. În 1999 a urmat decizia de eliminare a controlului preventiv dintre atribuțiile Curții de Conturi, această formă de control fiind exercitată în continuare doar de Ministerul Finanțelor. Desigur, practica internațională în ceea ce privește controlul preventiv nu este omogenă, în unele țări acest control exercitându-se numai de către organe din cadrul puterii executive, în alte țări ea fiind exercitată și de către instituțiile independente, cum ar fi și Curtea de Conturi. În anii 1993-1999 controlul preventiv al Curții de Conturi a împiedicat un număr apreciabil de cheltuieli nejustificate ale banilor publici; rămâne ca un studiu comparativ al perioadelor de dinainte și de după 1999 să arate care dintre formele de control preventiv a servit mai bine interesele generale ale societății. Numeroasele nereguli ivite în cadrul procesului de privatizare, ca și demersurile consecvente ale Curții în acest sens, au făcut ca din 2002 controlul asupra procesului de privatizare să fie din nou inclus printre activitățile Curții de Conturi. Totodată, Curtea de Conturi și-a diversificat tipurile de control ulterior, pe lângă controlul de regularitate (legalitate) fiind inițiat și auditul de performanță, mult mai pretențios din punct de vedere profesional, deoarece urmărește evaluarea economicității, eficienței și eficacității diverselor acțiuni, programe și instituții publice³. Legea nr. 77/2002 a inclus astfel în mod explicit auditul de performanță printre activitățile Curții de Conturi, la fel ca și controlul asupra procesului de privatizare și asupra fondurilor provenite din asistența financiară acordată României de către Uniunea Europeană și de către alte instituții internaționale. Pe de altă parte însă, în 2003 procesul de revizuire a Constituției și negocierile de aderare la Uniunea Europeană au condus la desprinderea componentei jurisdicționale, urmând ca litigiile care până la această dată au fost judecate de către Curtea de Conturi să fie soluționate de către instanțe specializate, constituite în cadrul autorității judecătorești. Principial, această prevedere constituțională este menită să asigure unitatea structurală a autorității judecătorești și să evite situațiile când instanțele administrau justiția în spețe instrumentate de compartimente funcționale din interiorul aceleiași instituții. Pe de altă parte, experiența anilor 1993–2003 a arătat că exercitarea atribuțiilor jurisdicționale a sporit eficiența activității de control a Curții; rămâne ca viitorul să arate cum va evolua această eficiență în condițiile administrării justiției de către instanțe distincte față de Curtea de Conturi.

Modificările survenite după 2001 în ceea ce privește funcțiile și atribuțiile Curții de Conturi se înscriu în limitele statuate la nivel internațional în ceea ce privește funcționarea instituțiilor supreme de audit. De altfel, Curtea de Conturi a României a devenit încă din 1993 membră a Organizației Internaționale a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI) și a grupului său regional de lucru, EUROSAI. INTOSAI a fost întemeiată în 1953, iar numărul membrilor săi a crescut de la 34 la 185 de instituții de audit. În anul 1977 al IX-lea congres al INTOSAI a adoptat Declarația de la Lima, prin care se fixau standardele de funcționare a instituțiilor supreme de audit⁴. Declarația de la Lima a luat act de diversitatea formelor instituționale de organizare a controlului financiar, inclusiv de faptul că în diferitele țări controlul preventiv și activitatea jurisdicțională erau exercitate fie de instituțiile supreme de audit fie de alte instituții, și a stabilit numitorul comun minimal la exercitarea

³ Dumitru Alămăie, Dan Victor, *Auditul performanței – concept și importanță*, „Revista de audit financiar”, nr. 2/2003, p.83-92.

⁴ http://www.intosai.org/2_LIMADe.html (accesat 30.10.2003).

controlului ulterior și la independența instituțiilor supreme de audit. Totodată, declarația de la Lima a stabilit că este de datoria instituțiilor supreme de audit să verifice efectivitatea formelor de audit intern ale celorlalte instituții publice din țările respective, să efectueze atât audit de regularitate, cât și audit de performanță, să includă în sfera controlului lor nu numai bugetele publice, ci și sistemul fiscal, contractele publice, întreprinderile comerciale cu participare publică, instituțiile subvenționate din fonduri publice, precum și organizațiile internaționale și supranaționale, în măsura în care beneficiază de contribuții din partea statelor respective. Declarația de la Lima a mai fixat și principiile menite să garanteze independența instituțiilor supreme de audit la nivel național, precum și compatibilitatea la nivel internațional a metodelor și terminologiei folosite. În acest cadru, un rol important a fost atribuit formelor de colaborare și schimburilor de experiență la nivel internațional, desfășurate în mare măsură în cadrul celor 7 grupuri de lucru regionale.

În eforturile sale de adaptare la cerințele lumii actuale, Curtea de Conturi a României a căutat să profite cât mai mult de experiența acumulată în cadrul INTOSAI și EUROSAI. Pe lângă participarea la activitățile generale ale acestor organizații, Curtea de Conturi a României a încheiat acorduri cu instituții omoloage din mai multe țări. Deosebit de importante sunt acordurile de twinning încheiate cu instituții de audit din țările Uniunii Europene, finanțate din fonduri Phare și menite să sprijine pregătirea României în vederea integrării europene. Curtea de Conturi a României a încheiat două asemenea acorduri, unul cu Oficiul Național de Audit al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (pentru perioada 2001-2003), și cel de-al doilea cu Curtea de Conturi a Spaniei și cu Curtea de Conturi a Republicii Federale a Germaniei (pentru perioada 2003-2005). Aceste acorduri vizează îndeosebi pregătirea la un înalt nivel profesional a personalului Curții de Conturi, consolidarea instituțională a acesteia și compatibilizarea practicii sale cu cea a instituțiilor similare din țările Uniunii Europene.

După cum am arătat mai sus, în perioada de după 1993, Curtea de Conturi a României a acumulat un important capital social. Mecanismele sale s-au rodat, nivelul de competență profesională al membrilor săi a crescut, la fel ca și acceptanța sa în cadrul societății. Coerența sa instituțională se exprimă printre altele și prin opțiunea fermă de modernizare a formelor sale de activitate, respectiv de a adăuga controalelor riguroase de regularitate (legalitate) un audit de performanță tot mai complex, care să contribuie la îmbunătățirea economicității, eficienței și eficacității funcționării instituțiilor publice. Efortul de a întregi funcția de control cu o funcție de pedagogie socială se înscrie în linia de evoluție a instituțiilor supreme de audit din țările dezvoltate. Împreună cu intensificarea acțiunilor de cooperare internațională, acest efort propriu coerent îngăduie un pronostic optimist în ceea ce privește capacitatea Curții de Conturi a României de a face față atât exigențelor societății românești, cât și sfidărilor integrării în Uniunea Europeană.

*

Acest volum are la origine o inițiativă a președintelui Dan Drosu Șaguna, însușită de către plenul Curții de Conturi. El se înscrie în cadrul efortului mai larg de consolidare a capitalului instituțional al Curții și de valorificare a bogatei tradiții acumulate de această instituție.

Totodată, acest volum reprezintă o premieră în cunoașterea istorică, fiind o primă încercare de a contribui la cunoașterea de ansamblu a istoriei instituției supreme de audit din România. Deși cu privire la acest subiect există unele lucrări ale specialiștilor în drept financiar⁵, până acum în istoriografia românească nu a fost realizată nici o lucrare cuprinzătoare despre Înalta Curte de Conturi, despre Curtea Superioară de Control Financiar, și cu atât mai puțin despre Curtea de Conturi de după 1992. Absența unor lucrări pregătitoare a pus în fața autorilor acestui volum o dublă problemă, de familiarizare cu subiectul și de identificare și selecționare a surselor considerate relevante.

---

⁵ G. Dragomirescu, *Istoria unei utile dar neînțelese instituții publice: Curtea de Conturi*, București. 1934; C. Stănescu-Telega, Nic. Popescu, *Curtea de Conturi în România*, București. 1937; Curtea de Conturi a României, *Istorie și prezent*, București, 1993, Dan Drosu Șaguna, *Tratat de drept financiar și fiscal*, București, 2001, p.344-407.

Rezultatul final poartă amprenta unor constrângeri multiple. În primul rând, constrângeri de natură obiectivă, ținând pe de o parte de imperativul realizării volumului până la un termen-limită fixat de comanditar și pe de altă parte de modul inegal de conservare a izvoarelor de arhivă. Astfel, deși principal, după desființarea din 1948, arhiva Înaltei Curți de Conturi a fost predată Arhivelor Statului (azi Arhivele Naționale), absența din inventare a unor elemente esențiale din funcționarea internă a instituției ridică semne de întrebare cu privire la completitudinea acestei predări. Pe de altă parte, condițiile precare de conservare a unei părți semnificative din numărul uriaș de documente păstrate nu îngăduie consultarea publică a acestora. Încercările autorilor de a identifica surse referitoare la Înalta Curte de Conturi în arhiva istorică a Ministerului Finanțelor Publice au reprezentat o experiență extremă, dar fără rezultate notabile. Mai bună este situația arhivei Curții Superioare de Control Financiar, predată și ea Arhivelor Naționale după 1990; totuși, nici în acest caz nu a fost posibilă consultarea tuturor documentelor identificate potrivit inventarelor. În ceea ce privește actuala Curte de Conturi, trebuie semnalat modul exemplar de organizare a arhivei interne a instituției, asigurat de doamna arhivar Elena Ciobanu și cu atât mai lăudabil cu cât multe alte instituții publice își neglijează fondurile arhivistice într-un mod care contravine legislației în vigoare. Identificarea izvoarelor istorice relevante a fost completată prin consultarea „Monitorului Oficial”, a publicațiilor de epocă și a unor lucrări istorice care ocazional au atingere cu evoluția Curții de Conturi.

Numărul considerabil al surselor identificate a impus selecționarea acestora în funcție de un set de criterii stabilite de colectivul de autori. Evident, aceste criterii sunt subiective și supuse discuției, reflectând concepția noastră despre ce trebuie să cuprindă un asemenea volum de documente. La baza acestei concepții a stat ideea de a oferi publicului și specialiștilor o imagine complexă asupra istoricului Curții de Conturi și al precursorilor sale instituționale. De aceea, în volum au fost incluse atât izvoare de tip normativ, cât și surse istorice referitoare la aspecte concrete din funcționarea Curții. Evident, legislația ocupă un loc important în acest volum. Pe lângă principalele legi cu privire la Curtea de Conturi, am inclus și unele dintre proiectele și dezbaterile premergătoare adoptării legilor din 1864, 1895, 1929 și 1992, tocmai pentru a ilustra miza socială și politică a acestor reglementări. În volum pot fi găsite și câteva dintre regulamentele interne ale Curții, de natură să contribuie la înțelegerea modului de funcționare a instituției. Au fost incluse și mai multe acte rezultate din procesul de control, ca și din activitatea jurisdicțională a Curții, în fond activitățile de bază ale instituției în îndelungata ei existență. În pofida efortului de a oferi o panoramă a acțiunii concrete a Curții în diversele perioade istorice, este evident că acest deziderat nu a putut fi realizat decât parțial în cadrul acestui volum. Pe de altă parte, în volum sunt publicate și unele „acte mărunte”, referitoare la viața de jos, fără de care nu se poate reconstitui cu adevărat istoria unei instituții. Nu este astfel lipsit de interes faptul că în „Monitorul Oficial” poate fi găsită până și aprobarea demisiei unui cosător de dosare. În fine, în volum au fost incluse și izvoare publicate deja în alte lucrări, cum ar fi cele referitoare la dosarul instrumentat de Înalta Curte de Conturi lui Mihai Eminescu pentru gestiunea de la Biblioteca Centrală din Iași, sau memoriile lui Alexandru Tzigara-Samurcaș despre implicarea președintelui Înaltei Curți de Conturi în litigiul său cu Grigore Tocilescu. Deși aceste izvoare evidențiază aspecte cel puțin controversate din istoricul Curții, am considerat că includerea lor în volum corespunde interesului public și ilustrează tocmai complexitatea istoriei acestei instituții. Autorii sunt convinși că această opțiune este preferabilă selecționării exclusive a aspectelor pozitive ale istoriei. Un trecut cosmetizat creează un standard față de care prezentul, oricâte strădanii am depune, nu are nici o șansă. De aceea, prezentarea onestă și echilibrată a trecutului, cu împlinirile și neîmplinirile sale, este singura de natură să ne ofere elementele de orientare pentru înțelegerea complexității prezentului și pentru acțiunile în vederea modelării viitorului.

Pentru autorii săi, acest volum are o semnificație specială. El reprezintă prima publicație majoră a Centrului de Studii Istorice, Economice și Sociale (CSIES), întemeiat în vara anului 2003. El ilustrează o direcție importantă în activitatea CSIES, dezvoltarea studiilor de istorie instituțională, menite pe de o parte să promoveze atât cunoașterea istorică, și pe de altă parte să sprijine diversele

instituții publice și private în acumularea de capital social prin cultivarea tradiției și prin afirmarea publică a însemnătății lor sociale.

Datoriile de recunoștință acumulate în procesul pregătirii acestui volum sunt numeroase. Atât președintele Dan Drosu Șaguna, cât și consilierii și personalul Curții de Conturi, ne-au sprijinit substanțial în realizarea volumului, inclusiv prin discuții care ne-au lămurit unele aspecte din istoria și funcționarea instituției și prin punerea la dispoziție a unor izvoare referitoare la trecutul recent al acesteia. O mențiune specială se cuvine doamnei Elena Ciobanu pentru condițiile exemplare de documentare din arhiva Curții de Conturi, ca și pentru ajutorul permanent pe care ni l-a acordat. De asemenea, autorii își exprimă gratitudinea față de domnul Corneliu Lungu, director general al Arhivelor Naționale, și față de doamnele Georgeta Anghel, Silvia Retegan, Rodica Mușetoiu, Maria Petre, Rodica Canae, Marina Gheorghe, Diana Joiță, Lidia Oțelea, Robertina Mareș, Camelia Cojocaru, Valentina Dinu, Lenuța Minghel, care ne-au ajutat în consultarea izvoarelor păstrate în Arhiva Istorică Centrală. Mulțumiri se cuvin și doamnei Angela Oghină pentru amabilitatea de a ne pune la dispoziție acte păstrate de la socrul domniei sale, Grigore Oghină, președinte al Înaltei Curți de Conturi în 1945-1947. În fine, dar nu în cele din urmă, gratitudinea autorilor se îndreaptă spre tinerii colegi care au realizat culegerea în timp record a textului acestui volum⁶: Adelina Ștefan, Bogdan Popa, Ramona Caramela, Ana-Maria Mălin, Simina Popa, Lavinia Popică, Dorina Surugiu, Mihai Văleanu și mai ales Angela Toader, a cărei contribuție a fost decisivă în finalizarea volumului.

Autorii sunt conștienți de faptul că acest volum nu a putut să ofere o imagine exhaustivă a bogatului istoric al Curții de Conturi, din 1864 și până astăzi. Pornind de la convingerea că procesul de cunoaștere este permanent deschis unor noi acumulări, ei își asumă neîmplinirile inerente sau evitabile, și își exprimă încrederea că acest volum contribuie la mai buna cunoaștere a istoriei unei instituții fundamentale a României moderne: Curtea de Conturi.

Prof. dr. Bogdan Murgescu

---

⁶ Precizăm faptul că autorii au decis actualizarea tacită a ortografiei, căutând însă să păstreze și „patina” stilistică a epocii. Potrivit uzanțelor, întreruperile în text au fost marcate cu [...], iar adăugirile față de textul original au fost și ele incluse între paranteze drepte.

DOCUMENTE

Protocol al Comisiei Centrale de la Focșani privind propunerea întemeierii unei Curți de Control a Principatelor Unite (12 iunie 1859)

Comisiunea Centrală a Principatelor Unite
Protocol n. XVII.
Ședința din 12 Iunie anul 1859

Al doilea obiect în ordinele zilei este propunerea D. Brăiloiu, susținută de d-nii Tell și Argiropulo pentru înființarea Curții de Socoteli; cu nume de Curtea de Control și pentru numirea unui Comitet de Contencioase / vezi VI /.

Comisiunea în unanimitate ia în considerațiune această propunere și decide a se trimite la Comitetul Constituțiunei.

După aceasta ședința se încheie la 2 ore după amiază.

Anexa VI Semnează la final C. Brăiloiu, Ch. Tell, G. Argiropulo (Citit 11 iunie 1859).

Între propunerile depuse pe masa Comisiunei figurează și aceea de a se forma o Curte de Conturi (Cour des Comptes).

În ședința de Miercuri 10 Iunie, am observat că deși sunt de părere a se înființa o asemenea Curte, care la a mea idee s-ar putea numi mai nimerit *Curte de Control*, însă înființarea ei este legată de organizarea unui sistem de tribunale administrative, căci în Franția care ne-a dat cea dintâi Curte cu asemenea atribuțiuni, hotărârile Curții sunt supuse la recurs către Consiliului de Stat unde este un Consiliu cu nume de *comité du Contencieux*.

Ca să îndeplinim și necesitatea de a îndestula condițiunile Justiției, propun cele următoare:

Art.I. Comitetul ce se va numi pentru reacțiunea Constituțiunei să pună un articol pentru înființarea Curții de Control.

Art.II. Tot acest Comitet să pună o dispozițiune prin care să se înființeze în Constituțiune și un *Comitet de Contencios*.

Acest comitet s-ar putea înființa pe bazele următoare:

a) Pe lângă cei 16 Membri ai Comisiunii Centrale, să se adauge încă alți opt membri aleși în aceleași condițiuni în care se alege cei în ființă.

b) Comisiunea Centrală va alege așa dintre Membri ei un număr de opt care vor forma Comitetul Contencios ca cea mai înaltă instanță administrativă chemată a judeca hotărârile apelate ale Curții de Control, reclamațiunile de pâră contencioase și conflictele de atribuțiuni [...].

Sursa: Arhivele Naționale Istorice Centrale (în continuare ANIC), Fond Comisia Centrală de la Focșani, Dos. 49/1859, f. 4, 10.

**Dezbaterile Adunării Deputaților
cu privire la proiectul de lege pentru înființarea Curții de Conturi
(4 ianuarie 1864)**

[...]

D. Președinte: Domnilor, la ordinea zilei avem raportul asupra proiectului de lege pentru înființarea Curții de Conturi.

D.G. Costaforu, raportorul comitetului delegaților dă citire următorului raport, cum și proiectului de lege:

Domnilor Deputați,

Proiectul de lege pentru înființarea Curții de Conturi dându-se în cercetarea secțiunilor, acestea au numit delegați pe d. Brăiloiu, Gr. Arghiropolo, G. Văleanu, Gr. Cantacuzino și pe subsemnatul, care adunându-ne în mai multe ședințe sub președinția d-lui Brăiloiu, aducând în sânul dezbaterilor atât observațiunile făcute în fiecare secțiune cât și propriile noastre idei, am modificat proiectul, astfel cum am onoarea a vi le prezenta în numele comitetului.

Observațiunile făcute de secțiuni sunt cele următoare:

Secțiunea 1. Curtea de conturi să nu poarte titlul de suverană, având numai adunarea acest drept ce-i este dictat de convențiune.

Numirile membrilor se vor face de Domnitor după listă îndoită de prezentare a Camerii.

Se vor numi doi membri din sânul curții spre a da comisiunii adunării lămuririle necesari relative la revizuirea conturilor examinate.

S-a admis principiul inamovibilității.

Curtea să fie însărcinată cu revizuirea socotelilor din trecut.

În privința competenței Curții de Conturi se va consulta legislațiunea Belgiei.

Se va reduce numărul personalului precum și salariile conform mijloacelor țării.

Secțiunea II. Curtea de Conturi se constituie de membri inamovibili numiți de Domnitor, după liste de prezentare în număr îndoit din partea Adunării.

S-au suprimat referendumii, încuviințându-se a se da fiecărui membru câte un impiegat de ajutor, având acesta a îndeplini sarcina de referendar.

Curtea să fie compusă numai de o secțiune.

S-a primit în principiu dispozițiunile art. 50 și 51 din proiectul comisiunii centrale, prezentat de d. Brăiloiu.

Secțiunea III. Să fie două curți. Curtea să fie compusă de trei membri dintre care unul președinte; unul din președinți să aibă atribuțiile de prim-președinte.

Această curte de conturi să fie foarte independente și ridicată la adevărata ei misiune.

Președintele și membri să fie numiți dintre oameni speciali, care au și ore care practică; în caz de lipsă să se numească dintre practicanți cei mai luminați care vor fi servit în această ramură cel puțin șapte ani.

Miniștri și directori să nu fie admiși între membri decât după trei ani de la ieșirea din minister, când lucrările lor vor fi controlate.

Orice contabil să fie responsabil.

Asupra art. IV, tit. II, se pune în vederea delegatului proiectul comisiunii centrale.

La tit. IV. art. I. lit. A se va zice și Plășilor.

Să se înființeze un procuror care să reprezinte pe Ministerul Public.

Să se facă economie la retribuțiuni. Apuntamentele primului președinte să fie de 3.000 lei; al doilea președinte 2.800; procurorului 2.800; membrilor 2.400 pe lună.

Secțiunea IV. Membrii curții să fie numiți de Cameră.

Să treacă prin Curtea de Conturi și socotelile municipale.

Secțiunea V. În privința numirii membrilor să se adopte sistemul Belgiei.

Contabilii să fie îndatorați a prezenta cel mult în termen de trei luni socotelile de la finitul fiecărui exercițiu:

Să se împuțineze apunamentele personalului.

Să se aibă în vedere și proiectul comisiunii centrale.

Comitetul delegaților d-vostre au ținut cont de toate aceste observațiuni și le-au primit mai pe toate astfel cum se vede în proiectul prelucrat.

TITLUL I.

Capitolul I

Organizația Curții

Din 29 membri și referendari propuși de guvern, comitetul a primit numai: 1 președinte, șase membri și patru referendari. S-a socotit destul acest număr după trebuințele și mijloacele noastre. În Belgia nu sunt mai mulți de șase membri. Comitetul a socotit că nu prin cantitatea ci prin calitatea oamenilor se poate spera ameliorațiunea serviciilor țării. S-a adăugat un procuror crezându-se indispensabil, de vreme ce curtea are și misiune judecătorească de a chema pe contabili, de ai judeca și de a pronunța asupra faptelor lor.

Capitolul II

Admisibilitate

S-a admis sistemul prezentațiunii listelor de adunarea electivă. În materie de conturi a banilor publici să ceară o mai mare garanție pentru corpul legiuitor și totodată o mai mare asigurare pentru puterea executivă că dreptul său de nominațiune în funcțiuni se exersă asupra persoanelor propuse chiar de mandatarii contribuabililor. Acest drept de prezentațiune însă, spre a fi exersat de cameră în conformitate cu calitățile ce se cer pentru bunătatea unui serviciu atât de important, urmează a fi circuit prin determinarea condițiunilor candidaților înscriși în liste.

Comitetul a căutat să întrunească condițiunile de capacitate teoretică și practică, și totodată având în vedere că repede a suire în funcțiuni înalte nu poate să prezinte în genere nici garanția unei adevărate capacități, care nu se obține de cât prin treptata suire a scări înaintărilor, nici prestigiul ce se cere pentru un corp atât de înalt, nici chiar o adevărată și constatată satisfacere a nobililor aspirațiuni care, ridicate deodată la culmea treptei, sunt lipsite de orice emulațiune condamnate fiind la un stagiul perpetuu; pentru aceste motive, comitetul d-voastră a cerut, pe lângă știința teoretică și o practică ce-l puțin de cinci ani în servicii înalte. Totodată însă, avându-se în vedere lipsa oamenilor de specialități, s-a admis printr-o dispozițiune tranzitorie dispense pe termen de cinci ani, pentru condițiunea diplomei sau a certificatului de studii în drept.

S-a admis pentru membri principiul inamovibilității. Această garanție a independenței magistraturii proclamată de convențiune, realizată prin legea curții de casațiune, și care se speră că veți bine voi domnilor deputați a o întinde asupra magistraturii întregi după proiectul ce vi s-a înfățișat, este cu atât mai neapărată când e vorba de o înaltă curte de conturi ale căreia lumini, susținute prin conștiința independenței personale a magistraților vor avea negreșit o influență mântuitoare asupra administrării finanțelor Statului.

Referendarii s-au primit ca ajutori ale membrilor. Comitetul a socotit că este mai avantajos pentru Stat a se lase toată răspunderea asupra membrilor curții.

Dacă domnii membri n-ar avea decât să se pronunțe asupra referatelor domnilor referendari, socotelile tezaurului public ar fi în mâna acestora, și astfel atunci, deosebit de un număr prea mare de referendari ce ar trebui să admitem și care ar fi împovăraător pentru finanțe, apoi a avea și o îndoită curte, și ar urma firește să cadă toată răspunderea acolo unde am avea mai puține garanții; și totodată poate că funcțiunile domnilor membri titulari ar deveni niște adevărate sinecure, garantate prin inamovibilitate.

S-au admis doar patru referendari ca ajutor pe lângă domnii membri având o răspundere relativă către curte și către guvern; iar nu absolută și definitivă în privința încheierii conturilor. De aceea numirea lor are să se facă de Domnitor după recomandățiunea curții bazată pe condițiuni de

capacitate determinate prin lege. De aceea funcțiunea referendarilor nu s-a crezut de cuviință a se declara inamovibilă, lăsându-se însă totodată posibilitate pentru referendari ca după un stagiul determinat să poată forma o pepinieră din care cei mai cu merite să se înalțe la funcțiunea de membri inamovibili.

Natura funcțiunilor ministrului public cere a fi lăsată toată latitudinea în mâna puterii executive. De aceea procurorul curții este numit de-a dreptul de Domnitor, după recomandățiunea ministrului de finanțe, și este revocabil. Se cere însă să însușească și dânsul condițiunile de capacitate și de stagiul prescrise de lege.

TITLURILE II, III, IV, VI, VII

Competența Curții, procedura ș.c.l.

Toți contabilii fără deosebire, atât ai Statului cât și ai comunelor, sau municipalităților sunt justificabili de curtea de conturi. Comitetul servindu-se în această materie mai cu osebire de legea Belgiei, a luat toate măsurile ce i s-au părut mai nimerite spre a asigura atât tezaurul și celelalte case publice în contra agenților publici, cât și pe aceștia în contra veri-căreia asupriri sau greșeli ce s-ar comite în paguba lor. Nu numai reaua credință dar și chiar neglijența acestora se pedepsește. Luându-se măsuri de a se constata de către Curtea de Conturi orice covârșire de cheltuială peste buget precum și orice împlinire peste prevederile legii veniturilor, s-a respectat pe de-o parte drepturile puterii executive, fiinduse în orice răspundere bazată pe ordonanțarea ministerială; iar pe de alta s-a luat măsuri de a pune pe Camera legiuitoare în pozițiunea de a cunoaște în modul cel mai precis starea socotelilor fiecăruia exercițiu și orice ordonanțări sau împliniri ilegale care ar trage după sine responsabilitatea ministerială.

Curtea de Conturi face încheieri de socoteli și pronunță hotărâri. Deși împărțită în secțiuni prin determinarea atribuțiunilor fiecăreia pentru înlesnirea lucrărilor, însă ea nu poate hotărî nici pronunța definitiv asupra unei încheieri decât în adunare generală care se ține regulat de două ori pe săptămână cel puțin. Curtea se pronunță prin majoritate absolută, îndatorându-se însă membrii minorități de a-și arăta înscris a lor părere. Acest drept al minorității nu credem, d-nilor deputați, că se poate sacrifica majorității mai cu seamă când e vorba de cifre, care prin a lor natură nu sunt primitoare de opiniuni supuse controversii. Interesul finanțelor Statului de a se da de față toate opiniunile.

Hotărârile Curții în privința contabililor se aduc la îndeplinire prin ministrul Finanțelor. Se admite în contra lor recurs în casațiune pentru călcare de lege sau violare de formele procedurii. Crimele de plastografie în cifre sau de deturnare (sfeterisire) de bani publici se urmăresc înaintea tribunalelor competente. Spre a nu se aduce însă cu lesnire acuzațiuni neîntemeiate, și spre a se evita scandalul și discreditul asupra agenților fiscoi care pot fi inocenți și expuși erorii în cifre atât din partea lor cât și din partea curții, de aceea s-a prevăzut că în asemenea case procurorul mai înainte de a-și lua concluziunile sale, să fie admis în camera de chibzuire a curții, spre a-și putea forma cu toată maturitatea a sa convicțiune.

TITLUL V

Concedii

Mărginindu-se un termen preaviz, în care să se încheie socotelile fiecărui serviciu, și îndatorat fiind curtea ca la începutul fiecăreia sesiuni legislative să prezinte tabloul lucrărilor sale de peste an către acestea, avându-se în vedere dese lipsiri obișnuite care mai cu seamă în serviciul conturilor nu pot decât să ocazioneze paralizie și peturbațiune în lucrări prin necomplectarea curții, s-au luat măsuri de a se acorda cât se poate mai puține concedii și numai în cazuri de legitimă și neapărată trebuință.

TITLUL VIII

Ministerul de Control, în urma promulgării legii de față, urmând a se desființa s-au dat toate socotelile anilor trecuți în cercetarea curții de conturi, ca în termen de doi ani să fie cercetate. A se

numi o comisiune specială din sânul adunării cu această însărcinare ar fi a se sustrage un număr din d. deputați diurnă anuală, fără vreun folos real. În adevăr, aceste socoteli tot ar trebui neapărat a trece prin cercetarea curții de conturi, și prin urmare ar fi susceptibile de modificări ulterioare. Către acestea acum ar putea Curtea de Conturi revizui socotelile cele noi mai înainte de a examina pe cele vechi; când din natura lucrurilor socotelile se țin lanț legate? Astfel, spre a lămurii pe acelea ale unui an trebuie mai întâi a avea lămurite pe ale anului precedent; și adesea eroarea în cifre rămânând întunecată chiar de la a sa origină, produce fatale conștiințe și perturbațiuni în socotelile timpului următor, fără a se putea cunoaște adevărata cauză a dezordinii.

TITLUL VI

Pentru aceste motive Comitetul d-voastră a lăsat tot asupra curții și cercetarea acelor socoteli vechi, rămânând ca Camera legislativă primindu-le și pe acelea ca pe toate celelalte ale anilor următori, lămurite și constatate de către curtea de conturi, să le controleze apoi dânsa conform drepturilor și prerogativelor ce-i sunt însușite.

TITLUL IX

Și ultim al proiectului despre chestiunea financiară a curții. Comitetul delegaților, pătruns de generala dorință a secțiunilor de a se face cele mai posibile economii, crede, d-nilor deputați, că a corespuns la această dorință reducând numărul și cifra apunamentelor, fără jicnirea însă a serviciului, s-au asigurat apunamente potrivite cu gradul ce urmează a ține această Curte în ierarhia judecătorească și totodată în proporțiune cu un serviciu foarte dificil și plin de răspundere. Cifra totală a statului curții nu depășește de cât cu prea puțin cifra actuală a statului Ministerului de Control.

Celelalte dispozițiuni ale proiectului se păru a nu avea nevoie de nici o explicațiune specială.

D-nilor deputați! Proiectul ce avem onoarea a supune deliberațiunilor d-voastră este rezultatul lucrărilor guvernului al Comisiunii Centrale și al observațiunilor din secțiuni. Ne-am folosit încă și din legislațiile altor țeri luminate mai apropiate de mijloacele și măsura putințelor noastre. Am fost siliți dar să adoptăm o altă ordine și o altă formă în redacțiunea acestui proiect. Se poate însă cu lesnire avea în vedere, prin comparațiunea cu proiectul Guvernului toate modificațiunile și adăogirile ce s-au făcut.

Astfel, terminând a noastră misiune, nu ne rămâne decât a vă exprima a noastră recunoștință pentru însărcinarea cu care ne-ați onorat într-o operă atât de folositoare țării.

Raportor, G. COSTAFORU.

[...]

D.G. Văleanu: D-lor, această lege, ca și legea pensiunilor deși s-a cercetat cu multă luare aminte de către comisiune și s-a consultat și alte legi străine, dat toate aceste s-au făcut cu mare grabă, se cerea de urgență și de Adunare și de minister, și minoritatea nu a avut timp să-și introducă amendamentele sale. De aceea am rămas ca să ne arătăm opiniunea.

D. Președinte al Consiliului: Domnilor, și guvernul este inspirat de același spirit de economie ce a prezidat la redacțiunea acestui nou proiect de către comitetul delegaților. Însă în fața multor socoteli ale vistieriei ce va avea a cerceta acea curte, socotesc că personal, cel puțin la început este prea mic. De aceea eu aş propune ca, în loc de șase membri, să fie opt; în loc de patru referendari, să fie șase, și cât pentru referendari, cheltuiala va fi tot aceeași, căci referendari sunt înscriși în buget cu 1.500 lei leafă sunt prea bine plătiți. Mai toți acești referendari vor fi din tinerii ce vin din străinătate, și socotesc că vor fi mulțumiți ca să ia deodată 1.200 lei care fac 4.000 de franci pe an; nici chiar în Franția nu începu deodată cu 4.000 de franci, ci cu trei mii și cu mai puțin.

Este cu neputință ca un singur procuror să fie de ajuns, pentru că omul acela poate se fie expus la boli și alte trebuințe de familie și așa e nevoie de un substitut care să-l înlocuiască în lipsa lui. Prin

urmare propun ca, în loc de șase membri se fie opt, și în loc de patru referendumari să fie șase, și să se adauge și un substitut. Pentru mai târziu însă, de se va găsi că sunt prea mulți, se va putea împuțina numărul printr-o nouă legiuire ca să veniți la numărul propus acum. Dar astăzi trebuie să fie opt membri și cu președintele nouă; căci dacă admiteți numai șase membri, și ziceți ca ședința se poate deschide cu cinci membri, apoi atunci se poate întâmpla ca unul se fie în concediu, și altul bolnav încât așa ați paraliza lucrările curții și astfel însuși Adunarea să fie împiedicată în lucrările sale de socoteli.[...]

D. ministru zice să se adauge numărul de referendumari, însă noi ne-am preocupat și de aceasta că dacă sunt mai puțini și buni fac mai multă treabă, decât când sunt mai mulți și nu așa buni și de aceea am zis să fie patru referendumari care să fie alăturați pe lângă membrii însărcinați cu facerea rapoartelor de socoteli, neputându-se lăsa atâta încredere referendumarilor ca ei să alcătuiască acele raporturi. D. Ministru propune șase referendumari; eu nu știu ce să zic, nu mă opun de a se face și șase, însă atunci aș ruga să nu le scădeți leafa ci să le lăsați tot 1.500 lei; căci, domnilor funcțiunea de referendumar nu se poate da lesne oricui, ci trebuie să se dea unui tânăr care și-a făcut studiile, un stagiu de cinci ani în funcțiuni înalte și a se da unui asemenea tânăr 1.500 lei nu cred că e mult. Cât pentru substitutul procurorului, socotesc că e cu totul de prisos să-l mai înființăm pentru că în Belgia nu e nici chiar procuror și dacă ni se zice că ce se va face când procurorul va fi bolnav? Atunci unul din membri îi va ține locul, aci nu e nici un fel de incompabilitate. Apoi, Curtea de Conturi nu e tocmai o curte judecătorească care să aibă neapărată trebuință ca procurorul se fie de față în toate zilele, ci numai când va fi de procese; astfel încât nu e nevoie ca procurorul se fie totdeauna la postul său. Pentru ce dar să mai adăugim și un substitut?

D. Văleanu: E mult timp de când se dorește și se așteaptă această curte de conturi, și mai cu seamă de acei cari au avut ocaziunea să vadă ce labirint e la control și cari au avut onoarea să prezinte un tablou foarte trist de rămășițuri. Și eu am fost unul care am înfățișat un tablou de rămășițuri ce se suie la milioane, și așa nu știu cum la noi s-ar putea satisface trebuința numai cu patru referendumari. De aceea propun un număr de șase referendumari.

D-l Raportor zice în raportul d-lui că acei referendumari pe lângă datoriile ce au a împlini vor forma și o pepinieră totodată pentru a se crea tineri capabili pentru postul de consilieri. Eu dar mai propun și șase referendumari cari vor forma și o pepinieră din care să putem avea buni referendumari.

D. Președinte: Dar aceste observațiuni nu-și pot avea locul aici, ci atunci când se va discuta articol la care privesc.

Se pune la vot luarea în considerare a proiectului și se primește.

Se citește art. I și neluând nimeni cuvântul se pune la vot și se adoptă.

D. Raportor citește art. 2.

D. G. Văleanu: Propun suprimarea procurorului care este cu totul provizoriu. Apoi vedeți că nici guvernul nu l-a propus. Afară de acesta, la această Curte nu sunt multe delictе, este numai plastografie sfeterisirea de bani. Ei bine, când Curtea găsește numai lipsă de bani atunci hotărăște după lege ce să se facă, iar când găsește fraudă, președintele se adresează la Ministerul de Finanțe și acesta la cel de justiție ca să intenteze procesul. Mi se pare dar că nu e trebuință de procuror și de aceea propun suprimarea lui și adăugirea a doi referendumari.

D. Președinte al Consiliului: D-lor, Onor. d-l Văleanu s-a servit, ca argument în contra proiectului comisiunii, de proiectul înfățișat de guvern și zice că în acel proiect nu este procuror și de aceea cere ștergerea lui.

Mecanismul proiectul guvernului este cu totul alt decât acela care există în proiectul lucrat de Onor. Comisiune. Îndată ce se va admite mecanismul din proiectul guvernului și eu zic că nu trebuie să fie procuror, dar când mecanismul s-a schimbat și când guvernul lăsând poate multe din proiectul său deoparte vine și adoptă mecanismul ce a prezidat la proiectul înfățișat de Comisiune, atunci procurorul este neapărat, căci îndată ce el nu se va cade tot eșafodagiul, căci în proiectul acesta se zice că se lasă Adunării dreptul de numire a consilierilor; va se zică contra compenire, balanța de

echilibru trece de la o putere la alta, și prin urmare atunci trebuie ca puterea executivă se aibă și ea Ministerul său public.

[...]

Iată de ce ceru procurorul; pentru că totdeauna ministerul public trebuie să fie în mâna puterii executive, căci membrii sunt numiți după prezentarea de listă, și prin urmare personalul reprezintă o stare de principii care nu sunt aceleași cu ale puterii executive. Sunt două interese, așadar trebuie să fie și celălalt interese reprezentat acolo ca se pledase cauza sa. De aceea nu admit ca un asemenea interes se fie reprezentat de un membru în fața unei curți care putem zice că e o delegațiune a Camerei. Iată de ce cer un procuror și de ce propun ca procurorului să aibă un substitut.

D. C.A. Rosetti: Am văzut că toți acei cari cunosc mai de aproape lucrarea Controlului au susținut mărirea numărului referendarilor. Nu am onoare a fi un om special în această privință, dar am cercetat, am întrebat pe toți omenii speciali de la noi, și toți au susținut că este de nesperată trebuință ca fiecare membru se aibă un referendar și au mai zis toți mai tot aceea ce a susținut d. Văleanu, că fiind șase membrii trebuie se fie acolo și să dea curs lucrării, căci lucrarea cea mai de căpetenia este a referendarului, el ajută, el luminează, el ține partea cea grea a lucrării. Eu susțin dar opiniunea d-lui Văleanu de șase referendari și șase referendari de clasa 2-a, sau dacă nu veți adopta acesta fie cel puțin șapte referendari primari.[...]

D. Președinte: Art. 2, după amendamentele ce se propun și la care aderă și ministerul, ia următoarea redacțiune.

„Art. 2. Curtea de Conturi se compune din:

1 Președinte.

6 membri judecători.

1 procuror.

1 substitut.

6 referendari.

1 grefier și personal cancelariei mai jos arătat.“

Astfel redactat se pune la vot art. 2 și se adoptă.[...]

D. raportator citește art. 8.

D. Președinte al Consiliului, D-nilor, art. 14 din Convențiune zice curat: „Domnitorul numește la toate funcțiunile de administrațiune publică.“ Acest articolul este destul de clar ca să nu mai aibă trebuință de comentariu; cu toate acestea, în privința Curții de Conturi, în privirea că guvernul voiește tocmai în interesul său ca cercetarea socotelilor țării să fie independente de orice înrâurire a puterii executive, guvernul aderă la articolul 8, cum s-a redactat de comisiunea d-voastră. (aplauze).

D. Vernescu: D-nilor, neapărat că în urma adeziunii ministerului, orice discuțiune asupra acestui punct este de prisos; însă în orice discuțiune asupra acestui punct este de prisos; însă în orice Stat, fiecare funcționar, ales de oricare putere, este responsabil de ceea ce face și în cazul când se abate de la îndatoririle sale se dă în judecată după niște formalități oarecare.

Domnilor, știm în ce mod e responsabil ministerul, la cazul de abatere, este dat în judecată; asemenea și pentru ceilalți funcționari; dar voi a vă întreba de cine vor fi judecați acești membri ai Curții de Conturi, la caz de abateri? Voi întreba dacă și pentru acești membri se va urma procedura prevăzută de Convențiune pentru miniștri, de a trece mai întâi prin Cameră?[...]

D. G. Costaforu: Noi am zis că membrii acestei Curți, în caz de abatere, au să meargă la Curtea de Casațiune, și nu am gândit cât de puțin să-i asemănăm cu miniștrii; numai despre miniștrii vorbește Convențiunea că au să vină înaintea Camerei, ceilalți funcționari au se meargă la casațiune.

Se pune la vot art.8, și se primește, precum și cel următorul, art.9.[...]

D. Președinte al Consiliului: În cât privește lista, n-am nimic a zice, de cât socotesc că s-a făcut o scăpare din vedere, când s-a zis că toți acești membri să prezinte de doctori sau licențiați în drept.[...]

Așadar socotesc că trebuie să se zică: diplome de doctori sau licențiat în științe financiare, în științe economice sau administrative, care științe formează obiectul unei facultăți cu totul neatârmate de facultatea de drept.

D. raportator: Dacă e să cerem științe, putem într-un sens general să zicem că membrii acestei Curți se aibă asemenea științe financiare; dar atunci ne spunem, d-lor, să vă ori cine să arate unu atestat oarecare că a urmat un curs de științe financiare la un profesor particular. Pentru facultăți, nu scriu că se dă diplome sau grade cuiva că e doctori sau licențiat în științele financiare; dacă știți d-voastre, atunci e altă chestiune; eu însă scriu numai atât, d-lor, că în facultățile de drept se predă și economia politică și toate acelea care constituie știința omului de Stat, și se poate prea bine în facultatea noastră adăogi un curs pentru științele financiare, dar până atunci nu putem face altfel decât să cerem unu titlu de știința de drept, atât pentru că în facultatea de drept se predau științe de economie politică și dreptul administrativ, cât și pentru că Curtea de Conturi are să se pronunțe în chestiuni de drept, privitoare la contabilitatea de Stat. De aceea nu vă puteți mărgini numai într-atât că să cereți diplome de licențiat sau de doctor, căci poate veni cineva cu diplomă de doctor în medicină.

D. C.A. Rosetti: D-lor, și eu sunt contra articolul 11 în totalitatea lui, pentru că văd, dacă nu mă înșel, că acolo nu se cere numai un atestat de știință, ci se mai cere pentru acei membri a fi fost miniștrii. Ei bine, nu scriu ce fel de drept ar fi că dacă n-a fost cineva ministru, pentru acest cuvânt să i se refuze știința. Cu atât mai mult insist a se șterge acest articol, căci când o Adunare a reprezentanților națiunilor prezintă o îndoită listă și Domnitorul alege, cred că nu mai e de trebuință a se cere ca membrii propuși să fi fost miniștri, doctori etc.; și vedeți că astfel, tocmai medicii, pe care voiesc să-i excludă d. Costaforu tocmai aceia vor veni, pentru că au fost miniștri; prin urmare zic că în toate felurile e mai bine să suprimăm acest articol și să lăsăm a se căuta oamenii cei mai capabili, cei cu specialitate de câți avem noi, de către Cameră și să se aleagă de guvern, de cât să se puie aceste titluri; aceste e o îndestulă asigurare, și mai multă de cât acele titluri. Știți d-lor că miniștrii vin de multe ori numai pentru o chestiune politică; sunt excepțiuni, sunt miniștri care nu sunt obligați a ști socoteli de finanțe. Eu am fost ministru și vă spun, domnilor, că judecând după mine, văd că nu se cere multă știință pentru a fi cineva ministru.[...]

D. Președinte: La birou s-a depus amendamentul prin care d. Rosetti cere a se suprima articolul 11; prin urmare ședința se suspende pe zece minute spre a se consulta comisiunea asupra acestui amendament.

D. G. Costaforu: Domnilor, comitetul este gata să primească orice propunere care i s-o părea justă; dar noi am lucrat acest proiect cu multă osteneală, pot să zic cu devotament, și acest articol mai cu seamă este fructul ostenelelor noastre. De aceea socotesc că nu veți voi să-l suprimați până nu veți auzi motivele l-am înființat. Noi nu am voit să introducem în acesta lege spiritul de școală, bazând dreptul de admisibilitate numai pe diplome, ci am zis că trebuie să aibă și o practică de cinci ani în funcțiuni înalte; în adevărul, membrii se vor numi după lista întocmită de Adunare, însă nu am voit ca alegerea Adunării să poată cădea asupra unor oameni care nu ar oferi destule garanții ca să ocupe niște posturi așa de înalte. De aceea noi zicem că la Curtea de Conturi să fie admiși acei care au trecut prin funcțiuni înalte, precum acea de ministru, de membru la Curtea de Casațiune și alte funcțiuni unde a avut timpul să se recomande începând de la funcțiunea cea mai mică până la cea mai mare. Pe lângă aceasta, dacă aducem condițiuni de știință, aceasta o cerem nu pentru acum, ci pentru viitor, după cinci ani.[...]

D. Președinte al Consiliului: Totdeauna am auzit în această cameră și pretutindeni aiurea exprimându-se necesitatea unei legi pentru înaintarea în funcțiuni, pentru ierarhia; astăzi văd că se propune să se înființeze una din cele mai înalte Curți ale țării care să fie compusă de oameni care să nu aibă nici unu alt titlu de cât acela al scrutinului secret; și ce fel de scrutin? Nesubordonat la nici o condițiune, adică acei oameni să aibă niște drepturi mai mari decât acele ce au deputații, căci pentru deputați există unu corp superior care invalidează alegerea unui deputat sub cuvânt că nu are

condițiunile cutare și cutare, cum s-a făcut și mai deunăzi în privirea unui deputat nou ales. Acum văd că se zice cum că Adunarea să ia niște nume care i-ar plăcea, fără nici o condițiune de vârstă, de știință, ci numai să-ți voteze cu bile și să-i punem deodată în capul magistraturii, în capul unei Curți alături cu Curtea de Casațiune. Voiți d-voastră ca această Curte să fie o Curte de cifre, o curte specială care să se ocupe cu căutarea socotelilor? Apoi, d-lor, d-voastră prin aceasta nu faceți decât un Corp politic. Dacă d-voastră chiar pe Domnitor l-ați dorit să facă din Curtea de Casațiune un corp politic, aici încă mai mult trebuie să se pună condițiuni. Puterea executivă e foarte indiferentă la compunerea acestei Curți care este și va fi fiica puterii legiuitoare; eu astăzi nu vorbesc ca Ministru, ci ca deputat și voiesc ca acel corp să răspundă la așteptarea țării întregi și astfel să stabiliți ca această curte să nu fie curte politică, e și astfel ea trebuie să fie compusă din oameni cei mai reci din lume, precum sunt cifrele, care n-au politică, care nu reprezintă nici majoritatea, nici minoritatea, ci dreptatea.

D. I. Ghica: D-lor, sper să vom avea o lege de admisibilitate și o lege de înaintare și în acele legi se vor pune condițiunile pentru fiecare serviciu care se nu exclude știința, precum mai presupus intențiunea d. Costaforu. Așadar în viitor socotesc că toți acei care vor avea titluri au să intre în servicii și fiecare negreșit după specialitate lui, afară se înțelege, de miniștri, deși eu nu aș voi ca ministerul să li se dea acest drept. Cine dar vor fi aceștia? Foștii membrii sau procurorii Curților înalte, foștii membrii ai Curții de Casațiune, ai Consiliului de Stat, foștii directori de Minister și celelalte; toți oamenii aceștia sunt de știință. Deocamdată titlurile de doctor și licențiat în drept socotesc că ar exclude pe o mulțime de oameni cari au cunoștință financiară în țară la noi și care ar putea face ceva mai mult în Curtea de Conturi de cât mulți doctori și licențiați în drept, care n-au avut ocaziunea de a se ocupa cu regularea de socoteli. Precum azi și d. Kogălniceanu, nu sunt de părere ca să vrea să intre în această Curte de Conturi oamenii cu diplomă de cameristică. Elevii noștri merg de studiată în Franța unde nu există și această specialitate, în Germania există și dacă tinerii noștri ar studia acolo, atunci aș propune și eu ceea ce zice d. Ministru.

D.A. Pribeanu; D-lor! Eu și majoritatea am omis în secțiune că între membrii ce se vor numi să nu poată fi miniștri a căror socoteli nu sunt cercetate...

D. Raportator; Acesta se prevede.[...]

D. Președinte: Acum, domnilor, se făcu trei amendamente la art. 11, pe care voiți al pune mai întâi la vot?

Mai multe voci: Pe al d-lui Rosetti.

Se pune la vot amendamentul d-lui Rosetti de a se suprima art. 11, și se încuviințează.

D. G. Ghica: Domnilor, am cerut cuvântul pentru explicarea votului ce am dat; pentru că întâi am sprijinit amendamentul d-lui Rosetti și acum am votat contra lui. Am votat contra lui, pentru că m-am convins că trebuie puse oarecare limite, care se prevedeau în amendamentul d. Ion Ghica, pe care-mi rezervam dreptul de a-l vota.

Se citește art. 12.

D. N. Rucăreanu; D-nilor la acest articol propun un amendament ca să se adauge: „Ei trebuie să fie Români sau naturalizați Români.”

D. Raportator: D-nilor, Comisiunea a socotit de prisos de a mai adăugi aceasta, fiind ca să scrie că toți funcționarii trebuie se fie Români sau naturalizați Români.

D. N. Rucăreanu; D-nilor, într-adevăr propunerea mea este un pleonasm, însă cred că în asemenea chestiuni ce ating politica, judecătoriile și socotelile, pleonasmurile de această natură nu sunt rele și de aceea socotesc că nu e rău să se adauge și aceasta.

Se pune la vot amendamentul d-lui Rucăreanu și se primește.

Se pune la vot art. și se primește astfel modificat.

Art. 13, 14, 15 și 16 se adoptă fără modificare.

D. Președinte al Consiliului: Domnilor, nu recunosc Curții dreptul de a suspende pe funcționarii săi, acest drept fiind al puterii executive. Curtea poate că ceară darea lor afară din

funcțiune și atunci guvernul se înțelege că nu mai pot să ție în funcțiune oameni loviți de sentință judecătorească; încă odată însă, nu recunosc Curții dreptul de a destitui pe funcționarii săi.

D. Raportator; Domnilor, știți că condica noastră penală dă drept curților a pronunța depărtarea din funcțiuni a celor abătuți din datorii și că chiar curțile de rând pronunța asemenea sentință; se înțelege însă că guvernul în urmă este acela care le aduce la îndeplinire, căci cine e să puie în lucrare hotărârile decât guvernul? Chiar astăzi sunt curți cum zisei, de rând, cari destituie funcționarii; de aceea am socotit că cu atâta mai mult unei curți înalte ca Curtea de Conturi i se poate da acest drept.

D. G. Ghica: Domnilor, nu trebuie să pierdem din vedere elementul pe care se bazează alineatul al 2-lea al art. 17. Aci se pare că facultatea curții de a pronunța suspensiunea funcționarilor ei pe un termen oarecare e o sancțiune pentru cazuri grave, care ar cădea asupra funcționarului ce ar întârzia de supune socotelile ele la termen. Acel funcționar nu e judecat, e o prezumpțiune numai că ar fi vinovat în ceva; curtea dar crede de trebuință a lua o precauțiune. Ei bine, gândesc că s-ar putea concilia observarea d-lui ministru sub punctul de vedere constituțional cu preocuparea onor Comisiunii; mi se pare că s-ar putea îndeplini și una și cealaltă ducându-se: Curtea va putea cere la împlinire suspendarea funcționarului de la autoritatea competentă sau destituirea lui; fiind că art. 17 zice: „contabilii care nu vor depune socotelile la termen se vor chema înaintea Curții și dacă întrebările lor nu se vor găsi valabile, se vor osândi etc., etc.” Iată dar că aici nu e Curtea chemată a se pronunța să destituie, aici Curtea, pentru verificarea socotelilor, poate, de va găsi de cuviință, a lua precauțiuni. De aceea socotesc că nu e de atribuțiunile sale de a destitui, ci trebuie a înainta pe acel funcționar în judecata autorității competente.

[...]

Președinția d-lui C. Crețulescu

D. Președinte al Consiliului: D-lor, Curtea de Conturi e o curte excepțională, Curtea de Conturi nu are osândească persoana; Curtea de Conturi dar are să osândească socotelile; pe urmă, acei care au făcut socoteli rele merg înaintea justiției. De aceea nu recunosc acestei curți dreptul de a suspenda și a destitui. Are dreptul, în caz când nu i s-ar trimite socotelile să mijlocească suspendarea; iar cât pentru dreptul de a declara ea însăși destituțiunea sau suspensia, nu îl pot recunoaște, căci cu acesta s-ar face o confesiune de drepturi.[...]

Suspendarea și darea în judecată a funcționarului e un drept al puterii executive; destituirea prin hotărâri judecătorești se face numai de justiția ordinară; Curtea de Conturi nu judecă persoanele, ea judecă socotelile.

D. Raportor: Cât despre mine, m-aș uni cu totul cu propunerea d-lui Președinte al Consiliului, mai cu seamă de temerea că bazându-se d-lui pe asemenea considerațiuni că adică s-ar ataca drepturile puterii executive ar putea astfel să nu sancționeze legea. Însă aș dori ca d. ministru să binevoiască a-mi da audiență un moment.

Eu socotesc că aici nu este vorba a se vătăma câtuși de puțin drepturile puterii executive. Binevoiți a vă aduce aminte că din citirea generală ce v-am dat ați auzit că este un articol special pentru cazurile de delict, și acolo se zice că în cazul când curtea va găsi că există o fraudă, va trimite pe culpabil înaintea judecății ordinare. Cazul acesta are în vedere întârzierea din partea contabilului de-a da socotelile.

Cum o să judece Curtea conduita unui contabil în darea socotelilor dacă nu voiți a găsi mijlocul de a sili pe contabil a da socoteala? Și cum poate curtea să trimită înaintea tribunalului ordinar să judece pe acela care nu voiește să-i dea socoteala? Și apoi, d-lor, acest principiu l-am găsit practicându-se și în alte părți, și după părerea mea tocmai atunci am provoca un conflict când n-am primi art. precum este în proiect; căci ce s-ar întâmpla când guvernul n-ar voi să suspende sau să destituie pe acel contabil care n-ar da socotelile la timp? Eu socotesc că însuși guvernul are să ceară, prin procuror, aplicarea acestei pedepse.

Pentru contabili însă, eu socotesc că acesta e o bună amenințare de a ști că, dacă la trei luni punct nu vor aduce socotelile, vor putea fi supuși la pedepse: întâi amenda, al doilea suspendarea, și

la cazuri extraordinare chiar destituirea. Nu văd dar pentru ce guvernul găsește în această dispozițiune o vătămare a prerogativei puterii executive, când toată îngrijirea noastră a fost de a găsi o măsură prin care contabilii să fie strășniciți de a da socotelile la timp, fără ca cu acesta să ne fi gândit a aduce cea mai mică atingere la vreun drept al guvernului.

D. Președinte al Consiliului: D-lor, care ar fi acel ministru cât de ciapcân, cum zice d. Oteteleşanu, care, când ar primi de la o asemenea curte mijlocirea ca să destituie pe unu contabil pentru nedarea socotelilor, care ar fi acel ministru care n-ar lua această mijlocire în considerațiune? Dar oare când se va deschide Camera cum se va prezenta acel ministru dacă nu vor fi socotelile gata? Nu, d-lor, nu se va găsi unu asemenea ministru, vă asigur.

D. Raportor; Domnilor, comisiunea aderă la modificarea cerută de minister și iată cum am redactat acest alineat al art. 17: „Curtea va putea, la întâmplare, să ceară de la guvern suspendarea lor pe același termen sau și chiar destituirea lor.“[...]

Se pune la vot art. 17 împreună cu modificarea cerută de D. Președinte al Consiliului la care a aderat și comisiunea și se primește.

Articolele 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 și 37 se adoptă întocmai și fără discuțiune.

Articolul 38 se adoptă ștergându-se cuvântul: vamale.

Articolele 39, 40, 41 și 42 se adoptă întocmai.

Art. 43 se modifică în cuprindere: „În lipsa procurorului, funcțiunile lui se îndeplinesc de către substitutul său.“

Art. 44 se adoptă în următoarea cuprindere: „Scriitori trebuitori în lucrările Ministerului public se vor da de către Președinte dintre copiiștii cancelariei Curții.“

Art. 45 până la 50 inclusiv se adoptă fără modificare.

Art. 51 și 52 se adoptă cu adăogire după zicerea „cursul de drept administrativ“ a cuvintelor: „sau de științe financiare.“

Art. 53, 54 și 55 se adoptă fără modificare.

Art. 56 se adoptă cu adăugirea cuvântului „legale“ după acela de „serbător“

Art. 57, 58, 59, 60 și 61 s-a adoptă fără modificare.

Adunarea adoptă apoi următorul Art. Care să ia locul după art. 14 din proiect.

„Membrii Curții de Conturi și procurorul ei, sunt justițiabili ai Curții de Casațiune și se dau în judecată ca toți ceilalți funcționari superiori.“

Art. 62 se adoptă fără modificare.

Art. 63 se adoptă suprimându-se din el No. „11“.

Art. 64 se adoptă cu adăugire la finit: „spre acest sfârșit se adaugă provizoriu încă doi membrii și doi referendari, ale căror funcțiuni vor înceta după expirarea acestui termen.“

Art. 65 se adoptă fără modificare.

Discuțiunea asupra Statutului Curții de Conturi se amână pentru ședința viitoare.

Cu încuviințarea Adunării, d. Președinte ridică ședința la 6 ore după amiază și anunță viitoarea ședință publică pe Miercuri, 8 Ianuarie.

[...]

D. Președinte: La ordinea zilei avem continuarea discuțiunii asupra proiectului de lege pentru înființarea Curții de Conturi. [...] D. G. Văleanu: Am a propus, ca următorul amendament:

„Deocamdată la cea dintâi formare a listelor nu se vor admite între candidați pentru membri la Curtea de Conturi, decât persoanele cari se vor fi distins printr-un serviciu de cinci ani, cel puțin, mai cu seamă în ramura financiară și care vor fi ajuns în ierarhia serviciului până la funcțiunile de membri la Curțile de Apel, Președinți de Tribunaluri, Procurori de Curți, membri la fosta Comisiune Centrală, membri, sau directori la fosta Eforie a Școalelor, directori de Ministere, Prefecți de districte și Casieri Centrali.“

D. Președinte dă cuvântul d-lui Văleanu spre a-și dezvolta amendamentul.

D. G. Văleanu: D-nilor, văzând că s-a respins acel articol care trata despre condițiunile de admisibilitate la Curtea de Conturi, eu fiind preocupat de necesitatea ce este de a se lua oricare precauțiuni în alegerea membrilor acestei curți, am propus acest amendament, ca articol tranzitoriu.[...]

D. Raportor:[...] Comisiunea crede și azi că acuma pentru începutul în listele ce veți avea a forma trebuie să se puie oricare mărginire ca să nu se admită orișicine, mai vârtos că chiar d-voastră sunteți care cereți fiecare zi ca în funcțiune să se păzescă o ierarhie, și de aceea nu trebuie să scăpați din vedere că Curtea de Conturi e egală cu Curtea de Casațiune și cea mai înaltă autoritate asupra socotelilor Statului. Socot dar că amendamentul d-lui Văleanu trebuie să fie primit, mai cu seamă că s-a scos articolul acela în care se prevede condițiunile de admisibilitate, pentru ca cel puțin să nu se primească oameni care până deunăzi au fost scriitori.

D. A. Prijbanu: D-lor, eu văd că acest amendament introduce din nou la alt loc art.11 care s-a suprimat. Iar am ajuns la nomenclatura posturilor, adică la o archontologie. Să ne spună să aibă o practică în ramura cutare sau cutare de atâția ani, aceasta e altă socoteală; iar ca să mai spună să fi fost unu sau să fi fost alta, membru la comisiunea centrală, membru la cutare, cutare, nu înțeleg ce a voit să zică d. Văleanu cu aceasta. Dacă este să se ceară o practică, acesta s-au zis să se zică: o practică de atâția ani în funcțiuni judecătorești și financiare. Acesta este foarte trebuincios; negreșit să nu intre membru oricine care n-a practicat nimic; dar ca să se spună că a ajuns la cutare grad, să vedem în acest grad a învățat contabilitatea? A fost acel grad o școală că să poată fi bun judecător și bun contabil și de ceea dispusă se adauge, dacă nu este în lege, un articol prin care să se ceară o practică de câțiva ani ca se lipsească acea nomenclatură de archontologie.[...]

D. B. Boerescu:[...] Să vrem acum, domnilor, care este necesitatea acestui articol adițional. Eu cred că acest art. e foarte necesar și Camera ar da o dovadă de mare imparțialitate și de o preocupare serioasă a afacerilor publice de a pune orice condițiuni de admisibilitate.[...] Acesta nu este archontologia, după cum zice d. Prijbeanu. Acesta presupune drepturi dobândite care provin din datoriile împlinite anteriore. Adevărata nobleță, adevărata archontologia va exista cât și omenirea, pentru că aceea este recunoașterea meritului. Noi zicem că acela care a ocupat cutare funcțiune merită a fi numit la această Curte, și însuși d. Prijbeanu a recunoscut că nu poate fi pus oricine la acest înalt corp, că trebuie să aibă oarecare practică. Dar care practică? Cum și ce fel? Să lăsăm într-un mod limitat așa încât un copist care a fost zece ani în ministerul finanțelor să poată fi numit la această curte? Noi totdeauna cerem condițiuni admisibilitate la funcțiunile publice este de datoria Adunării și de înălțimea sa chiar, ca să dea cel dintâi exemplu în cazul acesta, să zică că cere condițiuni de admisibilitate, căci credeți-ne, d-lor, că ar fi o inconștiență foarte mare, ca în celelalte legi să cerem condițiuni de admisibilitate și aici deocamdată să nu cerem.[...] Socotesc dar d-lor, că e un ce natural ca pentru o curte așa de înaltă se luăm cât se poate mai multe garanții de capacitate și să nu lăsăm întocmirea ei numai în responsabilitatea... a cui? În responsabilitatea Camerei? Camera e un corp moral, noi toți compunem această colectivitate morală și fiecare din noi nu e responsabil.[...]

D. Președinte al Consiliului:[...] Citind acel proiect întreg în tot sistemul său, guvernul a venit și a zis că voind a da o garanție Adunării și țării despre voința sa ca lumina să se facă în toate chestiunile financiare, ca socotelile și cercetarea lor să nu mai fie o armă de război, ci numai o datorie sfântă, adică ca ele să fie bine, cu conștiință cercetate; în fața întregului mecanism al proiectului de lege, guvernul a declarat că pentru această dată și pentru Curtea de Conturi, consimți a mărgini dreptul său de numire numai după prezentarea listelor, făcând și pe Adunare părtașă, prin urmare, la numirea curții de conturi.[...] Cum voiți, d-lor, ca Curtea de Conturi, care vine după Curtea de Casațiune, Curtea de Conturi care este o curte înaltă ce trebuie să prezinte toate garanțiile de moralitate și capacitate, cum voiți să o lăsați la soarta scrutinului? Dar ce garanție poate fi că nu va ieși din acesta o curte politică? Dar aici trebuie să lipsească politica, să fie numai oameni speciali, oameni de cifre. Ei bine dacă, cum a zis și d. Boerescu, se va întâmpla și cu acesta, ca la mai multe

legi, care la început în teorie au fost bune și pe urmă puse în aplicare a ieșit rea, cine oare va răspunde de relele ei?

Așadar, de voiți o Curte de Conturi dreaptă, de voiți a da o garanție țării, vă rog, d-lor, nu lăsați a face din aceasta o curte politică. Binevoiți a prevede ceea ce aveți să faceți, îngrațiți scrutinul; puneți-vă și d-vastră mărginiri cum puneți și puterii executive; nu faceți din Curtea de Conturi o curte politică; arătați că voiți o cercetare dreaptă, rece, a socotelilor Statului. Guvernul, ați auzit că v-a zis: deși numirea în funcțiuni este un drept al meu, dar pentru cazul acesta voiesc și primesc bucuros ca și Adunarea să se împărtășească la acest drept. Așadar binevoiți a pune și d-vastră condițiuni de admisibilitate. De aceea eu sprijin amendamentul d-lui Văleanu.[...]

Se pune la vot amendamentul d-lui Văleanu și se primește.

Se dă citire art. 66 al Statutului Curții de Conturi la care D. N. Rucăreanu propune un amendament prin care cere oricare reducere în apunamente.

D. N. Rucăreanu: Nu știu de ce mi s-a părut prea mare sumă care se dă drept leafă membrilor, fiindcă ea trece peste leafa miniștrilor chiar, leafa ministrilor este de 2.500 pe când a acestor membri se urcă la 3.000, și apoi miniștri sunt de azi până mâine, pe când acești membri sunt pe viață; am propus acest amendament fiindcă am văzut pe toți și pe Adunare și pe Ministeri că propun la orice ocaziune economie, și de aceea am socotit că ar fi bine să facem și aici o economie foarte dreaptă.

D. G. Costaforu: Nu scăpați din vedere, domnilor, că această Curte de Conturi este superioară unei curți de apel; prin urmare nu trebuie să facem economii acolo unde nu putem și trebuie să răsplătim după cuviință asemenea funcțiuni mari.[...]

D. B. Boerescu: D-lor, chestiunea de făcea nu e despre moșie, după cum ne spune d. Rucăreanu, e vorba de un principiu. Ei bine, în privința funcționarilor publici eu am acest principiu: mai bine puțini funcționari și bine plătiți, decât mulți și rău plătiți. Știți, d-lor, că după proiectul guvernului, personalul acestei curți era mult mai mare și noi l-am redus; dar dacă am redus personalul, nu trebuie să avem oricare considerații în privința ierarhiei? D. Rucăreanu se sperie de lefi și zice că le creem o moșie, dar noi să ne gândim mai întâi care e munca acelor funcționari și potrivit cu munca lor să-i răsplătim. Al doilea, care e pozițiunea lor socială, care e gradul ierarhiei? Ei bine, trebuie se procurăm unui funcționar mijloacele de a trăi; nu luxos, dar modest și onorabil. Apoi d-lor, în privința ierarhiei, leafa acestui președinte e mai mică decât a membrilor de la Curtea de Casațiune; în adevăr, e mai mare ceva decât a celor de la curțile de apel? Dar cum voiți să nu fie această diferență când această curte e superioară celor de apel. D. Rucăreanu ne propune o micșorare, căci această leafă zice că constituie o moșie; cu alte vorbe, d-lui se ocupă de economie; dar dacă e să mergem pe principiul acesta, apoi atunci, o să punem toate funcțiunile la mezat, căci se vor găsi oameni care să le primească și chiar fără apunamente. Așadar nu putem admite un asemenea principiu; mai bine să micșorăm numărul funcționarilor și să-i plătim bine, să le dăm mijloace de a ține pozițiunea socială. Sunt de opinie dar că cifra propusă de comisiune e foarte moderată; n-are nimic exagerat și putem să o votăm.[...]

D. Ministru de finanțe:[...] Funcționarii Curții de Conturi vor avea a se ocupa cu lucrări foarte grele, pentru că este greu a se ocupa cu lucrări foarte grele, pentru că este greu a se ocupa cineva cu socoteli vechi, mai cu seamă când oricare elemente din aceste socoteli lipsesc.

Cred dar că cifrele admise de onorabila Comisiune nu sunt nicidecum nepotrivite cu lucrarea care se cere de la funcționarii Curții de Conturi, nici cu demnitatea pozițiunii lor sociale, nici cu integritatea ce se cere de la o persoană care cercetează în ultimă instanță o socoteală a Statului.[...]

Sursa: „Monitorul Oficial“ (suplimentele nr. 59–63), ședința XXIV, 4 ianuarie 1864, p. 464–500.

TITLUL I

Despre instituirea Curții de Conturi

Capitolul I

Despre organizarea Curții

Art. 1 O Înalță Curte de Conturi se instituie în București pentru toată România.

Art. 2 Curtea de Conturi se compune de:

Un Președinte.

Opt Judecători.

Un Procuror.

Un Substitut.

Opt Referendari.

Un grefier și personalul cancelariei mai jos arătat.

Art. 3 Curtea de Conturi lucrează sau în Adunare generală sau împărțită în două sesiuni de câte trei membri.

Art. 4 Președintele prezidă Curtea în Adunare generală; asemenea el prezidă oricare din două Secțiuni va voi. Cealaltă Secțiune se prezidă de cel mai vechi dintre membrii, după rândul numiri.

Art. 5 Încheierile unei Secțiuni, nu pot fi făcute decât când vor fi față trei membri. La cazul de lipsă a unui membru, Sesiunea se va completa printr-un membru din cealaltă Sesiune, numit de Președinte.

Art. 6 Curtea de Conturi va ține regulat două ședințe pe săptămână în Adunarea generală.

Președintele va putea, la cazul de trebuință, a o convoca și extraordinar în Adunarea generală.

Art. 7 Curtea nu poate ține ședință în Adunarea generală cu mai puțin de cinci din membri.

Capitolul II

Despre admisibilitate

Art. 8 Președintele și membrii Curții de Conturi sunt inamovibili și se numesc de Domnitor după lista prezentație, în numărul îndoit de candidați, dată de Adunarea Electivă.

Art. 9 În caz de vacanță, dacă Adunarea Electivă va fi în lucrare, Ministrul de Finanțe va refera Adunării acest caz, spre a precede la completarea Curții tot după modul de mai sus; iar dacă Adunarea nu va fi în lucrare, atunci Domnul va numi în locul vacant după cea din urmă listă de prezentare a Adunării.

Art. 10 Procurorul și Substitutul Curții sunt numiți de-a dreptul de Domnitor după recomandăția Ministerului de Finanțe și sunt revocabili.

Art. 11 Membrii vor trebui să aibă vârsta de cel puțin 35 de ani, iar Procurorul etatea de 30 de ani. Ei trebuie să fie români sau naturalizați români.

Art. 12 Președintele, membrii Curții și procurorul depun jurământul în mâinile Domnitorului iar referendarii, grefierul și ceilalți funcționari, înaintea Curții. Substitutul depune jurământul înaintea Ministrului de Finanțe.

Art. 13 Membrii Curții de Conturi nu pot fi rude sau cuscii între dâșii până la a 4-a spiță inclusiv. Funcțiunea lor, precum și aceea de Procuror este incompatibilă cu calitatea de Deputat precum și cu orice altă funcție retribuită de stat.

Ei nu pot fi interesați direct sau indirect, nici implicați în vreo întreprindere sau afacere supusă la contabilitatea către stat sau la vreo una din administrațiunile publice ale căror socoteli sunt supuse revizuirii Curții. Nici unul din membrii Curții de Conturi nu poate să ia parte la cercetarea unei pricini supuse controlului ei, în care ar fi interesat ori el sau vreo rudă a sa, sau cuscii până la a 4-a spiță inclusiv.

Art. 14 Membrii Curții de Conturi precum și procurorul ei sunt justițiabili ai Curții de Casație și se dau în judecată ca toți ceilalți funcționari superiori.

TITLUL II

Despre competența Curții de Conturi și procedura ei

Capitolul I

Despre competență

Art. 15 Curtea este însărcinată cu cercetarea și hotărârea socotelilor atingătoare de veniturile tezaurului, casieriile generale de județe, ale regiilor și ale administrațiilor contribuțiilor indirecte, precum și cu încheierea socotelilor făcute de toți agenții contabili.

Veniturile și cheltuielile, fondurile și încasările speciale ce izvorăsc din bugetele județelor, confirmate de Șeful Statului, precum și cercetarea caselor comunale, municipale și districtuale sunt asemenea de competența Curții.

Art. 16 Contabilii, din orice ramură a administrației, vor fi datori a depune socotelile lor atât pentru venit cât și pentru cheltuieli, la Grefa Curții, în termen de trei luni după expirarea fiecărui exercițiu anual.

Art. 17 Contabilii care la termenele arătate în articolul precedent nu vor depune socotelile se vor chema spre înfățișare înaintea Curții și dacă îndreptările lor nu se vor găsi valabile se vor osândi la o amendă egală cu retribuțiunea lor, de la o lună până la trei. Curtea va putea, la întâmplare să ceară de la Guvern suspendarea lor pe același termen sau și chiar destituirea lor.

Art. 18 Curtea va regula și va verifica conturile care-i vor fi prezentate; ea va statornici prin încheieri, prin hotărâri definitive, dacă contabilii sunt achitați către tezaur sau dacă au făcut avansuri tezaurului sau dacă-i dătoresc vreo sumă.

În cele dintâi cazuri, ea va pronunța descărcarea lor definitivă sau restituirea sumelor avansate de dânsii și va ordona anularea ipotecilor sau a sechestrelor puse asupra averii lor sau a chezașilor lor pentru întrebuițarea sumelor a căror socoteli sunt hotărâte de Curte.

În al treilea caz, ea îi va condamna a plăti datoria lor către tezaur, cel mult în termen de trei luni de la data hotărârii.

În toate cazurile, o copie după hotărârile sale va fi înaintată Ministrului Finanțelor care va ordona aducerea lor la îndeplinire prin agenții speciali.

Art. 19 Curtea va putea revizui o socoteală asupra căreia ea va fi dat o hotărâre definitivă, când contabilul o va cere înapoi și va susține cererea sa prin piese justificative dobândite de la data încheierii; sau când se va dovedi că în hotărârea unei socoteli s-a comis o eroare, o scăpare din vedere sau s-a trecut de vreo două ori o sumă în două părți deosebite.

Art. 20 Dacă, prin verificarea socotelilor, Curtea va dobândi încredințarea că în vreo socoteală a vreunui contabil sunt plastografii sau urme de mituire sau deturnări (sfeterisire) de bani, ea va înștiința îndată despre aceasta Ministrului Finanțelor și pe acela al Justiției spre a da pe vinovat în judecata Tribunalului competente, conform legilor.

Art. 21. Hotărârile Curții în contra contabililor se vor pune în lucrare de către miniștrii respectivi sau de către administrațiunile interesate. Spre acest sfârșit Procurorul de Conturi va îngriji a trimite copie legalizată ministerelor și administrațiunilor respective.

Art. 22. Când un contabil sau chezașul său va voi să atace o hotărâre a Curții de Conturi sub cuvânt de violare a legii sau de călcare de formă își va îndrepta recursul către Curtea de Casațiune fără ca acest recurs să poată împiedica executarea hotărârii Curții de Conturi. Termenul de recurs la Curtea de Casațiune este de trei luni socotit din două în care s-a dat copia de hotărâre a Curții de Conturi în primirea părții interesate.

Art. 23. În toate cazurile de recurs la Curtea de Casațiune, procurorul pe lângă această Curte înfățișează și sprijină interesele fiscoi și ale administrațiunii publice, ca reprezentant al lor legal; prin urmare și orice recurs în Casațiune din partea fiscoi și acelor administrațiuni se va adresa Curții prin Procurorul ei.

Art. 24. Când Curtea de Casațiune va pasa o hotărâre a Curții de Conturi pricina se va înapoia în cercetarea aceleiași Curții de Conturi, care, în termen cel mult de trei, va înfățișa din nou o hotărâre în completul membrilor ei și va pronunța.

Art. 25. Dacă Curtea va stăruî în hotărârea sa de mai înainte, partea interesată va putea iarăşi în termenul legiuit de trei luni a face din nou recurs în casaţiune. În cazul acesta, Curtea de Casaţiune va judeca în sesiuni unite şi pronunţând definitiv asupra motivelor recursului, va trimite pricina înapoi la Curtea de Conturi care se va conforma întocmai.

Art. 26. Curtea nu va putea în nici un caz întinde jurisdicţia sa asupra ordonatorilor, nici a refuza contabililor sumele care le vor fi plătit pe temeiul unei ordonanţe în regulă şi întovărăşită atât de chitanţa persoanelor în drept cât şi de piesele justificative pe care ordonatorul le va fi recunoscut că sunt trebuincioase pentru achitarea acelei ordonanţe.

Art. 27. Un regulament special va determina amănuntele de procedare în verificarea socotelilor.

Capitolul II

Despre forma verificării socotelilor şi despre hotărâri

Art. 28. Preşedintele împarte lucrările la fiecare sesiune.

Art. 29. Una din sesiuni va cerceta tot ce priveşte la venituri şi credite, precum şi la lichidarea conturilor administraţiei generale şi administraţiei districtuale şi comunale şi exercită controlul său asupra tuturor contabilităţilor acestor administraţiuni. Încheierea conturilor ei se va depune Curţii prin raport care va statua asupra lor definit în Adunarea generală. Cealaltă secţiune va avea în sarcina sa examinarea şi controlul cheltuielilor precum şi privegherea registrelor datoriei publice şi a pensiunilor. La caz de vreo dificultate, sesiunea face raportul său către Curte, care asemenea va statua definitiv în Adunarea generală.

Art. 30 Încheierile Curţii în Adunarea Generală precum şi hotărârile ei, se pronunţă cu majoritate absolută a membrilor prezenţi. Membrii minorităţii însă sunt datori a înscrie în jurnalul majorităţii părerea lor motivată.

Art. 31 Preşedintele Curţii primind socotelile le împarte la membrii Secţiunilor respective şi fie din aceştia cercetând partea ce li s-a întrebuiţat o supune la chibzuinţa Secţiunii sale însoţită de un referat cu observaţiile sale.

Art. 32 Dacă judecătorul însărcinat cu verificarea unei socoteli va avea trebuinţă de lămuriri, sau prin înfăţişare de acte sau prin înfăţişarea contabilului, îşi va face raportul său desluşit către preşedinte şi acesta va cere actele sau va chema pe contabil. Chemarea se va face cu o singură citaţiune.

Art. 33 Curtea trebuie să aibă totdeauna, şi este în drept să ceară spre a le avea în vedere, exemplare de pe osebitele bugete ale fiecărui exerciţiu după registrul datoriei publice precum şi după lista de pensiunile în sarcina tezaurului ca după dănsle să poată compara veniturile cu cheltuielile şi regularitatea lor.

Art. 34 Defectele unei socoteli pot privi sau pe guvern, sau pe contabil; pe guvern când el a ordonat împlinirea de dări în contra legilor sau a efectuat cheltuieli peste marginea bugetelor şi a creditorilor. Găsind Curtea asemenea defecte în cercetarea unei socoteli, ea va mărgini a le lămuri numai printr-un jurnal de chibzuire, care rămâne apoi să se supună Adunării Elective odată cu prezentare socotelilor. Defectele privesc pe contabil când socotelile nu se vor găsi aşternute după regulă, când nu se vor afla cuprinse într-însele parte din veniturile ce au încasat sau a trebuit să încăsuiască; când unele din condeiele de cheltuieli nu vor fi sprijinite cu dovezi îndestulătoare, precum şi pentru orice altă îndeplinire.

Art. 35 Referatul fiecărui membru raportor în cât priveşte pe contabil trebuie să cuprindă aprecieri de trei naturi.

Cea privitoare la încărcările sau scăzămintele ce i se vor fi părut că prezintă deferitele paragrafe şi articole al socotelilor.

Cea privitoare la conformitatea primirilor cu legile şi documentele financiare şi a cheltuielilor cu bugetele şi creditele deschise.

Cea atingătoare de aprecierea validităţii actelor şi a dovezilor înfăţişate.

Art. 36 Când judecata Curții se va atinge de un contabil, jurnalul chibzuirii sale va lămuri dacă contabilul este lefuit sau dacă rămâne dator și la acest din urmă caz va hotărî măsurile de execuție și de împlinire precum și termenul în care trebuie a se împlini cu banii. În acest caz, Curtea își va da totdeauna hotărârea ei în formă de sentință și această orânduială se va păzi și la cazul când Curtea nu va încuviința o cheltuială ordonată și făcută de un ministru sau de o altă administrațiune.

Art. 37 Copii după hotărâri se vor da părților interesate și chezașilor lor. Curtea este datoare a elibera copie legalizată și chiar după încheierile ce nu se vor da în formă de hotărâri tuturor părților interesate care le vor cere.

TITLUL III

Despre Agenții contabili asupra cărora Curtea de Conturi are jurisdicțiune.

Art. 38 Sunt justițiabili de Curtea de Conturi:

Toți casierii generali ai județelor și ai plășilor.

Toți șefii birourilor care îndeplinesc totodată și funcțiunile de casieri pe lângă acele birouri.

Toți casierii de regiment sau de corpuri speciale precum și ofițerii contabili atașați pe lângă vreo administrațiune militară și care au o mânăuire de bani publici.

Toți casierii municipali.

Toți primitorii de bani din administrațiunea veniturilor indirecte.

TITLUL IV

Despre Ministerul Public

Art. 39 Procurorul ține o listă generală de toți contabilii diferitelor ministere și administrațiuni publice. El îngrijește a cunoaște și a afla dacă ei au înfățișat socotelile lor în termenii prescriși; și cere aplicarea penalităților în contra celor ce vor întârzia a le prezenta.

Art. 40 Procurorul veghează exacta îndeplinire a serviciului Curții și în cazul de neurmărire adresează cererea sa înscrisă către Președintele spre a lua măsuri de îndreptare.

Art. 41 Procurorul asistă la ședințele Curții și ia concluzii când socoate de trebuință. El este în drept a cere de a avea cunoștință de toate lucrările atingătoare de competența Curții și adresează Ministrului Finanțelor copie după toate hotărârile ei.

Art. 42 Când în cercetarea unei socotele se va ridica vreo bănuială de plastografie sau de sfeterisire în contra vreunui contabil, Procurorul va fi chemat în camera de chibzuire și Curtea nu va statua nimic în acest caz mai înainte de a lua Procurorul concluziunile sale.

Art. 43 În lipsa Procurorului, funcțiunile lui se îndeplinesc de către Substitutul său.

Art. 44 Scriitorii trebuincioși în lucrările Ministerului Public se vor da de către Președinte dintre copiiștii cancelariei Curții.

TITLUL V

Despre concedii

Art. 45 Președintele nu va putea acorda concedii pe mai mult de o lună. Cererile de concedii mai mari vor fi adresate Ministerului de Finanțe.

Art. 46 Președintele Curții nu va putea acorda concedii decât pentru cauze neapărat necesare și bine constatate și numai întrucât absența celui care îl cere nu cauză suferință serviciului. La caz când concediul va urma a fi cerut de la ministru, cererea va trebui însoțită de declarațiunea Președintelui că serviciul permite această absență.

Art. 47 Oricare membru va lipsi fără concediu va pierde leafa pe timpul lipsirii sale care leafă va intra în economii; iar dacă această lipsire va trece peste o lună se va socoti demisionat.

Art. 48 Nici un concediu nu se va putea acorda decât cel mult pentru două luni în cursul unui an.

Art. 49 Nu se va putea acorda nicicum concediu dacă nu se vor afla prezenți cinci din numărul membrilor Curții.

TITLUL VI

Despre referendari, grefă și agenții Curții

Art. 50 Referendarii asistă pe membrii Curții în cercetarea conturilor, dau lămuririle trebuincioase Curții și membrilor în parte și sunt datori a face și alte lucrări în ajutorul Curții, după însărcinarea ce le va cere Președintele.

Art. 51 Referendarii se vor numi de Domnitor după recomandățiunea Curții de Conturi prin mijlocirea Ministrului de Finanțe. Ei vor trebui să aibă cel puțin vârsta de 25 ani și certificat că au urmat cursul de drept administrativ sau științe financiare și să fi servit cel puțin un timp de 5 ani în vreun Minister. Se vor alege cu preferință dintre șefii de Sesiuni și șefii contabili ai acestor Ministere.

Art. 52 Grefierul trebuie a avea etatea de 30 ani, certificat că a urmat cursul de drept administrativ sau științe financiare și un serviciu cel puțin de trei ani în partea judecătorească. El se va numi de Domn după recomandăția Curții prin mijlocirea Ministerului de Finanțe.

Art. 53 El va asista la Adunările generale pentru a nota opiniile membrilor și a redige încheierile și hotărârile Curții. El este însărcinat a ține diferite registre precum și pe acela al deliberațiunilor Curții.

Art. 54 El este însărcinat a îngriji pentru păzirea și conservarea originalelor hotărârii, a face să se expedieze după dânsle exemplarele și comunicațiile cuvenite, a conserva toate actele ce-i sunt încredințate și toate hârtiile grefei.

Art. 55 Conturile depuse de contabili vor fi înregistrate după ordinul numărului și zilei în care au fost prezentate.

Art. 56 Grefa Curții va fi deschisă în toate zilele, afară de Duminici și sărbători legale, la orele fixate de Președinte.

Art. 57 Președintele va nota pe marginea originalelor hotărâri, numele tuturor membrilor prezenți la ședință.

Art. 58 Originalul unei hotărâri va fi scris de membrii ce au luat parte la judecată și de grefier; iar copiile se vor expedia sub semnătura Președintelui și a grefierului.

Art. 59 Formula executării hotărârilor Curții va fi redactată astfel:

„Noi (numele Prințului Domnitor), cu mila lui Dumnezeu și voința Națională Domnul României.

La toți de față și viitori sănătate.

Curtea de Conturi a dat următoarea hotărâre:

Copia hotărârii.

„Facem cunoscut și ordonăm la toți agenții competenți de a pune în executare această hotărâre și la toți comandanții și ofițerii polițienești de a da concursul lor când vor fi legal ceruți.

Spre încredințare, hotărârea de față s-au scris de Președintele Curții și de Grefier“

Art. 60 Grefierul va subscrie și va libera certificatele protocolite și extracte de toate actele ieșite de grefă, arhive și depozite precum asemenea și după corespondența Curții.

La cazul de trebuință, Președintele va numi Ajutor de Grefier pentru asemenea lucrări.

Art. 61 Se va numi de Curte, după prezentația Grefierului, numărul necesar de împiegați pentru serviciul cancelariei.

TITLUL VII

Dispozițiuni generale

Art. 62 În fiecare an Curtea de Conturi, cu o lună înaintea deschiderii sesiunii ordinare a Adunării, va fi datoare a întocmi și a publica prin Monitorul Oficial o expunere generală despre lucrările ei de peste an, însoțită și de un tablou relativ la starea socotelilor examinate de dânsa.

TITLUL VIII

Dispozițiuni tranzitorii

Art. 63 De la publicarea acestei legi, până în curs de 5 ani se acordă dispensă de condițiunea diplomei sau a certificatului cerut prin Articolul 51 și 52.

Art. 64 Ministerul de Control se desființează. Toate registrele și dosarele vor trece la Curtea de Conturi. Toate socotelile cele vechi ale anilor trecuți se vor lua îndată în cercetarea Curții și se vor lămuri cel mult în termen de 2 ani. Spre acest sfârșit se adaugă provizoriu încă doi membrii și doi referendari ale căror funcțiuni vor cerceta după expirarea acestui termen.

Art. 65 Deocamdată, la cea dintâi formare a listelor nu se vor admite între candidați pentru Membrii la Curtea de Conturi, decât persoanele care se vor fi distins printr-un serviciu de cinci ani cel puțin mai cu seamă în ramul financiar și care vor fi ajuns în ierarhia serviciului până la funcțiunile de Membrii la Curțile de Apel, Președinții de Tribunaluri, Procurorii de Curți, Membrii la fosta Comisiune Centrală, Membrii sau Directorii la fosta Eforie a Școalelor, directorii de Ministere, Prefecții de districte și Casierii Centrali.

Art. 66 Un reglement special va regula aplicațiunea legii de față.

TITLUL IX

Despre statul Curții și retribuțiuni

Art. 67 Retribuțiunile membrilor Curții de Conturi sunt fixate după cum urmează:

1 Președinte a	pe lună 3.000 lei	—	pe an 36.000
8 Membrii a	2.500 lei	20.000	240.000
1 Procuror a	2.500 lei	—	30.000
1 Substituit a	1.200 lei	—	14.400
8 Referendari a	1.200 lei	9.600 lei	115.000
1 Grefier a	1.000 lei	—	12.000
2 Ajutori de grefă a	700 lei	1.400	16.800
1 Registrator a	600 lei	—	7.200
1 Arhivist a	600 lei	—	7.200
8 Copiști a	300 lei	2.400	28.800
1 Șef de Ușieri a	250 lei	—	3.000
4 Ușieri a	200 lei	800	9.600
1 Odăiaș a	150 lei	—	1.800
	<hr/>		<hr/>
	43.500		522.000

Această lege s-a votat de Adunarea Generală a României în ședința de la 8 ianuarie anul 1864 și s-a adoptat cu majoritate de șazeci și șase de voturi contra patru.

Președinte Ioan Ghica
Secretar Păcleanu
Director Cancelarie I. Codrescu

Facem cunoscut și ordonăm ca cele de față, învestite cu sigiliul Statului și trecute în Monitorul Oficial să fie adresate Curților, Tribunalelor și Autorităților Administrative, ca să le înscrie în registrele lor, să le observe și să facă a se observa; și Ministrul Nostru Secretarul de Stat la Departamentul Justiției este însărcinat a priveghea publicarea lor.

Dat în București, la 24 ianuarie 1864.

Alecsandru Ioan
Sigiliul Domnesc

Ministrul Secretar de Stat, Președintele Consiliului Miniștrilor
Kogălniceanu
Ministrul Secretar de Stat la Departamentul Justiției
A.P. Ilarian

Sursa: „Monitorul Oficial al Principatelor Unite Române“, vineri 24 ianuarie–5 februarie 1864, nr.18, p.1.

**Constituția din 1866 – prevederile referitoare la Înalta Curte de Conturi
(1/13 iulie 1866)**

**TITLUL IV,
Despre Finanțe**

Art. 116. Pentru toată România este o singură Curte de Conturi.

Sursa: Ioan Muraru, Mona-Lisa Pucleanu, Gheorghe Iancu, Corneliu-Liviu Popescu, *Constituțiile române-Texte. Note. Prezentare comparativă*. Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, 1993, p. 60.

**Gestiunea Contului pentru participarea României
la Expoziția Universală de la Paris din anul 1867
(Rapoarte din mai 1869, 18 ianuarie 1870, iunie 1883)**

Ministerul Agriculturii, Comerțului și Lucrărilor Publice, București, 1869 mai 15
Nr. 2053
Divisiunea contabilitate

Domnule Președinte,

În urma deciziunilor luate de Consiliul Miniștrilor prin Jurnalul Nr. 1 din Ședință de la 25 ianuarie trecut, anul curent, în privința actelor prezentate de D. Al. Odobescu, Comisarul Guvernului, pentru cheltuielile urmate prin D-sa cu Expozițiunea Universală din Paris în an 1867 pentru Secțiunea Română aprobat de Măria Sa Domnitorul prin Înaltul apostil pus asupra Raportului acestui Minister N. 885 de a se trimite conform aliniatelor 1 și 2 de sub art. 88 din legea Contabilității Generale a Statului de-a dreptul în cercetarea și aprecierea Onorab. Curții de Conturi. Am onoare, Domnule Președinte a vă înainta odată cu aceasta următoarele piese:

1) Unu dosar de filele 16 șnuruit sub sigiliul Ministerului, în care figurează Diurna Consiliului Nr. 1 din 25 Ianuarie 1869 menționat mai sus. Raportul Ministerului N. 885 din 5 Februarie acel an; Recipisa Casieriei Centrale cu Nr. 612 din 13 Februarie acel an; Recipisa Casieriei Centrale N. 612 din 13 Februarie acel an de vărsarea la tezaur a sumei de 7.100 lei rămasă asupra D-lui Al. Odobescu; Raport D-lui Odobescu registrat la N. 10.020 an 1868

2) O listă și 29 bucăți acte predate cu Raportul D-lui Odobescu menționat mai sus pentru justificarea cheltuielilor șnuruite și sigilate cu sigiliul Comisiunii; și

Un alt dosar de file 18 șnuruit cu sigiliul Ministerului în care figurează nota D-lui Ministru al Treburilor Străine N. 2598 din 14 Mai 1868, nota D-lui Agent al României la Paris N. 53 și originalele piese de care se face mențiune în această notă.

Primiți D-le Președinte, încredințarea prea deosebitei mele considerațiuni.

Ministru – indescifrabil
Șeful contabilității – indescifrabil

Domniei sale domnului Președinte al Înaltei Curți de Conturi

Domnule președinte,

Între obiectele trimise la Expozițiunea din Paris în anul 1867 au fost și două fotoluri ale Domnului Olbrich tapițer în valoare de lei vechi 1350; aceste fotoluri dăruindu-se de Domnul Proprietar Alteței Sale Regale Principele Carol Antoniu de Hohenzollern, Părintele Măriei Sale Domnitorul, Domnul Odobescu fostul Comisar al Expozițiunei din partea țării, a arătat că împreună cu alte obiecte pe care Înălțimea Sa le alesese din secțiunea română, s-au împachetat într-o osebită ladă și s-au încredințat Casei Trupel din Paris spre a se expedia la Duseldorf, totodată cu celelalte lăzi destinate a se porni la București. Astfel, pe când se credea că această ladă ar fi la destinația ei, m-am informat dintr-o epistolă a administratorului Curții din Duseldorf primită cu petiția D-lui Olbrich că acele fotoluri nu s-au dus la destinația lor. O asemenea urmare din partea Casei însărcinată cu expedierea acelor fotoluri, părând judiciabilă, pe de o parte prin adresa N. 2.301, de la 25 Martie am rugat pe Domnul Ministru de Externe că prin Agentul țerei la Paris, să se întrebe acea casă de existența acei lăzi care nu se vede adusă nici în București nici la Dusseldorf; iar pe de alta prin ordinul N. 2.131 din 19 Martie anul trecut s-a cerut Domnului Odobescu a trimite Ministrului chitanța cu care a predat Casei Trupel acele fotolii, din partea Domnului Odobescu s-a primit răspuns raportul înregistrat la N. 2.388 prin care a arătat că pentru toate obiectele încredințate Casei Trupel de a le expedia la destinația lor, este o singură chitanță, și că nu poate să precizeze cu siguranță care număr poartă coletul ce conținea acele obiecte și că a scris casei Trupel să se dea informațiuni care nici până astăzi nu s-au primit, iar din partea Domnului Ministru de externe s-a primit adresa sub N. 2.449 ce copie răspunsului Domnului Agent prin care arăta că n-a rămas acolo nici un colet cu asemenea obiecte și că informația ce i se cere s-ar putea lua mai bine de la Domnul Odobescu.

În consecință prin ordinul cu N. 2.685, s-a instituit din nou D-l Odobescu a arăta care este rezultatul ce a obținut de la acea Casă, în urma cereri ce s-a făcut în chestiunea acelor fotoluri, însă aceasta nu s-a putut satisface fiind că Domnul Odobescu lipsesc din țară.

Ministrul având în vedere că în urma acestor întinse corespondențe nu a putut constata asistența acelor fotoluri, iar D. Olbrich cerând cu stăruință înapoierea acelor fotoluri, sau indemnizarea sa de costului lor [...]

Nr. 4139, 11 iulie 1883

Domnule Consilier,

Subscrisul terminând prima verificare a contului d-lui Alexandru Odobescu, comisarul guvernului însărcinat cu cheltuielile urmate la Expozițiunea Universală din Paris în anul 1867, pentru secțiunea română, și care cont împreună cu actele justificative, în urma deciziei Consiliului de Miniștri N. 1/69 și aprobării Domnitorului, pusă pe raportul N. 985/69 s-a înaintat Curții de la Ministru Lucrărilor publice, Comerțului și Agriculturii, pe lângă adresa N.2053/69, astfel precum s-a primit de la d-na Odobescu pentru cercetarea și aprecierea lor, la care lucrare s-a avut în vedere, actele vorbite mai sus. După care am format anexatul stat prin care se detaliază atât încasările, cât și plățile, rezultând că: pentru expuse expoziției s-a liberat din casa Statului în cursul anului 1865, 1866, 1867 și 1868 suma de lei

546.965,37

Din vânzarea unor obiecte

30.411,05

Total 577.376,42

Și s-a cheltuit cu plata de diurne, retribuțiuni, achizițiuni în țară a diferitelor obiecte produse și alte cheltuieli de ambalare și transport etc, aceeași sumă de lei 577.376,42

Cu o diferență către caietul prezentat de d-nul Odobescu, atât la încasări cât și la cheltuieli între altele efectuate direct prin Minister, de lei 4.451,48 cu care situația nu se schimbă. La cheltuieli s-a găsit eroare de adițiune în mai puțin lei 5 bani 43 care s-a adăugat în consecință între răspunderi.

Domnule Consilier,

În această chestiune d-l Ministru al Agriculturii Comerțului și Lucrărilor Publice, pe lângă adresa cu N. 3335/70, ce veți bine voi a o vedea și Dvs. comunică Curții că, între obiectele trimise la expozițiunea din Paris în 1867 a fost și două fotoliuri ale d-lui Olbrich tapițerul, în valoare de lei 1.350; aceste fotoluri dăruindu-se de proprietar Alteței Sale Regale, Principelui Carol Antoniu de Hohenzolern, Părintele M-sale Domnitorului și neajungând la destinata lor, Ministerul a fost silit să despăgubească pe d-l Olbrich de costul lor, rămânând ca Curtea să decidă cine să le plătească. Afară de acesta, D-le Consilier, mai vă pun în vedere că mai multe rechizițiuni făcute în țară de d-l Șuțu și Prefect de Severin, Dolj și alți nu se arată anume acele obiecte, nedând nici o socoteală, precum se arată asemenea ce obiecte s-a vândut de d-l Odobescu la Paris, pentru care a încasat suma de lei 30.411 bani 5. [...]

Domniei Sale Domnului Consilier G. Lahovari

1883

Domnule președinte,

Ați binevoit a mă însărcina cu cercetarea caietelor cheltuielilor făcute de guvernul nostru în anii 1865, 1866, 1867 și 1868 cu ocazia participării noastre la expozițiunea internațională de la Paris în 1867. Pricepeți bine D-le președinte cât de greu este pentru mine a mă pronunța astăzi asupra unor cheltuieli făcute sunt acum 16 ani trecuți, mai ales când asemenea cheltuieli s-au făcut în mare parte la Paris și pentru o expoziție unde trebuia să figurăm cu demnitate alături de cele mai mari și mai bogate State din ambele continente. În adevăr Jurnalul Consiliului de Miniștri sub N. 1 din 25 Ianuarie 1869 aprobat și de M.S. Domnitorul, prin care se aprobă în mod provizoriu cheltuielile făcute de Domn Comisar Odobescu, la art. II statuează că „Socotelile expoziției, astfel precum s-au primit de la D-nu Odobescu, se vor înainta în cercetarea și aprecierea Înaltei Curți de Compturi“ dar ce apreciere putem face noi astăzi, asupra unor cheltuieli făcute acum 16 ani și mai ales cum putem judeca și aprecia oportunitatea lor? Cheltuielile pentru participarea unui Stat la o expozițiune internațională sunt cu totul ieșite din cadrul cheltuielilor ordinare și oportunitatea lor trebuie a se lăsa cu totul la aprecierea Comisarului însărcinat cu aranjarea expoziției. Aci este mai ales o chestie de încredere a guvernului în persoana Comisarului ales și ori ce obligațiuni s-ar face în contra cutării sau cutăreia cheltuieli, nu mai poate servi decât poate ca un vis pentru un caz analog într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat. Înainte de a păși la cercetarea propriu zisă a conturilor expoziției de la Paris din 1867 permiteți-mi Domnule Președinte, a vă trata pe scurt istoricul participării noastre pentru prima oară la un asemenea mare concurs internațional. Se știe că încă de la 1865 să hotărâse ca la 1867 să se țină la Paris o mare expozițiune internațională la participarea căreia se invitase a lua parte toate statele globului. Pentru prima dată și grație buneivoințe pentru țara noastră a neuitatului nostru Protector Împăratul Napoleon III, guvernul Român fu invitat a lua și dânsul parte la această expoziție universală. Participarea noastră așadar, fu considerată și cu drept cuvânt mai mult ca o chestie politică decât ca o afacere comercială și industrială și chiar în anul 1865 se deschise un credit extraordinar de 7.500 lei noi pentru lucrările pregătitoare și se însărcina D-nul Odobescu ca Comisar general al expoziției, căruia i se dădu mai multe ajutoare din persoanele ce se crezură mai apte pentru o asemenea întreprindere. Evenimente din anul 1866 avură de rezultat (ca chestia expoziției să fie dată de o parte și să renunțe chiar pentru un moment la idea participării Statului Român la expoziția de la Paris). Cu suirea pe tron a Măriei Sale Carol, cu liniștirea spiritelor, ideea de a profita de bunavoință a guvernului francez și de a ne afirma cu această ocazie în fața lumii ca Stat autonom, se ivi din nou și guvernul român pe de o parte deschise creditele necesare iar pe de altă parte însărcină tot pe Domn Odobescu, a relua și continua lucrările întrerupte în scop de a putea figura și nu la zisa expoziție. La 1867 expoziția avu loc; România pentru prima oară luă parte la un asemenea concurs universal și ce era mai mult pe acele vremuri, expoziția noastră figura sub denumirea până atunci contestată de „România“. La împărțirea recompenselor expozanților noștri avură partea lor de medalii și mențiuni onorabile și, în fine, la 16 Noiembrie 1868 domn Odobescu, Comisarul general al

expoziției, supuse Ministerului Contul general al cheltuielilor, cont aprobat provizoriu de Consiliu de Miniștri la 25 ianuarie 1869 și asupra căruia suntem chemați a ne pronunța astăzi. Înainte de a păși la stabilirea situației creditelor deschise și cheltuielilor efectuate în cursul anilor 1865, 1866, 1867 și 1868, îmi voi permite a atrage atenția Dv. asupra deciziei Consiliului de Miniștri din 1869 prin care lasă la cercetarea și aprecierea acestei Înalte Curți socotelile prezentate de D-nul Odobescu. După cum am avut onoarea a vă arăta mai sus niște asemenea cheltuieli ieșind cu totul din cadrul cheltuielilor ordinare nici nu se poate cere ca ele să fie făcute strict în limitele legii Contabilități generale; cu toate acestea cele mai multe cheltuieli sunt justificate prin state, recipise, chitanțe, etc; altele precum birji, gratificațiuni etc. sunt neapărat justificate prin certificarea D-lui Comisar general. În ceea ce privește oportunitatea cheltuielilor, aceasta o mai repet, nu o poate judeca Curtea astăzi cu atât mai mult că la o asemenea expoziție și mai ales din cauza mării grăbiri ce se pune a termina expunerea obiectelor la timp oportun, multe cheltuieli a trebuit să fie mult mai mari decât în timpurile normale.

Totuși, mai mult ca un aviz pentru viitor, dau aici câteva sume care în alte timpuri și în alte împrejurări s-ar putea taxa de exagerate.

Astfel s-a cheltuit numai pentru corespondență telegrafică suma de lei 3.291 bani 93.

Asemenea cheltuielile pe birjă în București și în Paris de la Septembrie 1866 până la finele anului 1867 s-a urcat la aproape 9.000 de franci.

Pentru repararea la Paris a unei sănii trimisă de la Iași s-a cheltuit 1.100 franci.

Diurna Comisarului general a fost de la 1865 (noiembrie) până la 10 Mai 1867 de lei 15.424,67 și de la 10 Mai 1867 până la 20 decembrie 1867

15.498,14

Sau în total 30.922,81

Este însă de observat că aceste diurne au fost aprobate de guvernele ce s-au succedat și că ultima sumă de 15.498 lei 14 bani s-au aprobat de Consiliu de Miniștri la 25 Februarie 1869. Că aceste mici observări trecu acum la stabilirea situației cheltuielilor făcute de guvernul nostru pentru participarea României la Expoziția Universală de la Paris în 1867.

Totalul creditelor deschise în anii 1865 până la 1868 se poate rezuma astfel:

Credit extraordinar deschis în 1865	7.407,40
Credit bugetar prevăzut în anul 1866	111.111,11
Credit bugetar prevăzut în anul 1867	333.333,33
Credit bugetar prevăzut în anul 1868	100.000,00
Credit extraordinar deschis la Noiembrie 1868	<u>10.000,00</u>
	561.851,84
Din prețul obiectelor vândute	<u>30.411, 50</u>
Totalul creditelor	592.262,89

Cheltuieli efectuate în acești ani sunt:

Pentru cheltuielile expoziției atât în țară și în Paris	543.954,40
Restituiri expozanților	6.366,59
Credite anulate (vezi Jurnalul Consiliului de Miniștri din 25 Ianuarie 1869)	5.641,11
Diurna acordată D-lui Odobescu prin Jurnal Consiliului de Miniștri menționat mai sus	<u>15. 498,14</u>
TOTAL	571.460,24
Restituți de D-nu Odobescu (recipisa Casieriei Centrale N. 612/69)	7.100,38
Cheltuiți de-a dreptul de Minister (vezi ștatul anexă la referatul	
D-lui Referendar Minculescu N. 4132/83)	4.456,91
Credit disponibil care urmează a se anula acum	<u>9.245,36</u>
Totalul cheltuielilor	592.262,89

Aceasta este situația creditelor și a cheltuielilor efectuate cu ocazia participării noastre la expozițiunea internațională de la Paris în 1867. Mai este de observat următorul fapt care se (neclar) la conturile acestei expozițiuni. După cum ne comunică Domn Ministru de Agricultură Comerț și Lucrări Publice cu adresa sa N. 3335/70, între obiectele trimise la Expozițiunea din Paris se aflau și

două fotoluri expuse de D-nu tapițer Olbrich cu valoare declarate de 1350 lei. Aceste fotoluri au fot dăruite de D-nu expozant Alteței Sale Regale Principele Carol Ant. de Hohenzollern din ce pricină însă nu se știe, dar aceste fotoluri n-au ajuns nici odată la destinația lor, așa fel că Ministerul au fost silit a despăgubi pe D-nul Olbrich de valoarea lor în preț de 1350 lei și a rămas ca această Curte să decidă cine să plătească această pagubă. În urma acestei expunerii fidele a împrejurărilor care înconjoară participarea noastră la Expoziția Universală de la Paris din anul 1867, opinia mea este:

I) Să se constate și să declare de către Curte suma totală a creditelor acordate de Guvern în anii 1865, 1866, 1867 și 1868 împreună cu prețul obiectelor vândute la Paris în suma de 592.262,89

II) Să se admită ca bune cheltuielile făcute atât de Minister d-dreptul cât și prin Domn Comisar Odobescu cu aceasta ocazie în anii 1865, 1866, 1867 și 1868 în suma de lei 570.276,04

Să se anuleze definitiv suma anulată deja prin Consiliul de Miniștri
la 25 Ianuarie 1869 5.641,11

Să se considere asemenea ca anulată suma restantă de d-nu Odobescu
(recipis. Cass. Centrale N. 612/69) de 7.100,38
Report 583.017,53

Să se anuleze definitiv în puterea art.
din legea Contabilității generale creditul rămas disponibil de 9.245,36

III) În privința sumei de lei 1.350 plătită de Guvern D-lui Olbrich, se va considera ca bine plătită de Guvern în virtutea Jurnalului încheiat la 25 ianuarie 1869 prin care se zice că: IV Proprietarii a căror obiecte se vor „constata că s-au stricat sau vândut de D-nu Odobescu se vor indemniza ca și până acum de costul lor din casa Statului“

IV) Dacă s-ar întâmpla ca totuși după o trecere de timp de 16 ani, Ministerul să fie silit a despăgubi pe oarecare expozanți de obiectele expuse și pierdute sau vândute cea ce nu este probabil, atunci Ministerul să aibă a-i despăgubi conform deciziei sale din 25 Ianuarie 1869, cerând pentru aceasta creditul necesar la cameră deoarece creditele afectate în acest scop, au urmat a fi anulate conform prescripțiilor legi Contabilității Generale a Statului (art....text incomplet)

Binevoii, vă rog, Domnule Președinte a primi asigurarea deosebitei mele considerațiuni

Consilier – G. Lahovari

Tablou de distribuirea după natura cheltuielilor a sumelor cheltuite în anii 1865, 1866, 1867 și 1868 (până la 25 Octombrie) cu participarea României la Expozițiunea Universală din 1867 la Paris

N. înscrierilor	Lei	Bani	
I. Cheltuieli diverse de cancelarie, de poștă și telegraf, de tipărire și de reprezentare (anex lit. A)	260	44.549	86
II. Diurne, retribuțiuni și indemnizări de călători la Personalul Comisiunei române (cu onorariile arhitectului secțiunii din Paris) lefuri și gratificațiuni la oamenii de serviciu (anex lit. B)	239	93.981	87
III. Achizițiuni în țară de felurite produse naturale, Industriale și artistice, destinate a figura la Expozițiune (anexă lit. C)	195	79.150	58
IV. Cheltuielile de instalare și de întreținere a Secțiunii române în Palatul și în Parcul Expozițiunii din Paris (anexă lit. D)	156	205.723	74
V. Cheltuieli de instalare și de transport a obiectelor destinate Expozițiunii, atât în țară cât și în străinătate (anexă lit. E)	69	120.548	35

VI. Despăgubiri la expozanții din secțiunea romană a expozițiunii pentru obiecte vândute la Paris, stricate în transport, rătăcite, întrebuințate sau oferite gratis la Expozițiune (anexă lit. F)			
	27	6.366	59
TOTAL	946	550.320	99

N.B. Diferența în plus la totalul numărului înscrierilor, provine din aceea că înscrierile cu Nr. 194 se află repetate în trei categorii ale tabloului de mai sus, iar cea cu N. 201 este anulată.

Înalta Curte de Conturi
Secția II
N. 723

Curtea luând consecință de referatul D-lui Consilier George Lahovari sub N. 5269/83 privitor la cheltuielile urmate în anii 1865, 1866, 1867 și 1868 cu ocazia participării României la Expozițiunea universală de la Paris în anul 1867.

Ascultând pe D-l Consilier raportor în dezvoltările orale făcute asupra acestor cheltuieli. Văzând contul dat de D-l Comisar general a Expozițiunei Române, Al. Odobescu, contul care s-au înaintat în cercetarea Curții, cu adresa Ministerului de Lucrări Publice sub N. 2059/69.

Având în vedere creditele deschise atât prin bugetul anilor 1865/868 cât și creditele extraordinare pentru preîntâmpinarea cheltuielilor făcute cu ocazia acestei Expoziții.

Având în vedere jurnalul Consiliului de Miniștri sub N. 1 din 25 Ianuarie 1869 aprobat de M. S. Domnitorul prin care se aprobă în mod provizoriu cheltuielile făcute de D-l Al. Odobescu și prin care la art. 2 se statuează că „Socotelile Expoziției astfel precum s-au primit de la D-nul Odobescu se vor înainta înaintea Înaltei Curți de Conturi a le cerceta și a le aprecia“.

Considerând că cheltuielile motivate de participarea noastră la o expozițiune ținută în o țară străină nu pot intra în cadrul cheltuielilor ordinare.

Considerând că asemenea cheltuieli urmează a se lăsa cu totul la aprecierea comisarului general, însărcinat cu aranjarea Expozițiunii.

Considerând că aici mai ales este o chestie de încredere a Guvernului în persoana aleasă ca comisar g-l.

Având în vedere și celelalte motive expuse în referatul d-lui Consilier Lahovari că în cea mai mare parte cheltuielile făcute sunt susținute prin acte justificative în regulă.

Considerând că celelalte cheltuieli nejustificate conform prescripțiilor legii contabilității generale sunt menționate prin chiar faptul trecerii lor în conturi de către D-l Comisar general.

Având în vedere că aceste cheltuieli a fost deja aprobate de Consiliul de Miniștri în anul 1869.

Având în vedere că situația creditelor deschise a cheltuielilor urmate astfel cum rezultă din contul prezentat de Ministrul Lucrărilor Publice și de D-l Comisar Odobescu, este următoarea:

Totalul creditelor deschise în anii 1865 până la 1868:

Credit extraordinar deschis în 1865	7.407,40
Credit bugetar prevăzut în anul 1866	111.111,11
Credit bugetar prevăzut în anul 1867	333.333,33
Credit bugetar prevăzut în anul 1868	100.000,00
Credit extraordinar deschis la Noiembrie 1868	<u>10.000,00</u>
	561.851,84
Din prețul obiectelor vândute	<u>30.411,50</u>
Totalul creditelor	592.262,89
Cheltuieli efectuate în acești ani sunt:	
Pentru cheltuielile expoziții atât în țară și în Paris	543.954,40
Restituiri expozanților	6.366,59
Credite anulate (vezi Jurnalul Consiliului de Miniștri din 25 Ianuarie 1869)	5.641,11

Diurna acordată D-lui Odobescu prin Jurnal Consiliului de Miniștri menționat mai sus	<u>15.498,14</u>
TOTAL	571.460,24
Restituți de D-nu Odobescu (recipisa Casierii Centrale N. 612/69)	7.100,38
Cheltuiți de-a dreptul de Minister (vezi statul anexă la referatul D-lui Referendar Minculescu N. 4132/83)	4.456,91
Credit disponibil care urmează a se anula acum	<u>9.245,36</u>
Totalul cheltuielilor	592.262,89

Aceasta este situația creditelor și a cheltuielilor efectuate cu ocazia participării noastre la expozițiunea internațională de la Paris în 1867. Iar în ce privește faptul care se reatașează la Conturile acestei expoziții și despre care D-l Ministru de Agricultură, Comerț și Lucrări Publice, cu adresa sa N. 3335/70 comunică Curții că între obiectele trimise la expoziția din Paris se aflau și două fotoluri expuse de d-l tapițer Olbrich, cu valoare declarată de 1.350 lei, aceste fotoluri au fost dăruite de D-l Expozant Alteței Sale Regale Principele Carol I de Hohenzollern. Din ce pricină însă nu se știe dar aceste fotoluri n-au ajuns niciodată la destinația lor, astfel că Ministerul a fost silit a despăgubi pe D-l Olbrich de valoarea lor în preț de lei 1.350 și a rămas ca Curtea să decida cine să plătească această pagubă.

Având în vedere jurnalul Consiliului de Miniștri din 25 Ianuarie 1869 vorbit mai sus prin care se zice la art. 4 că Proprietarii a căror obiecte se vor constata că s-au stricat sau orânduit de D-l Odobescu se vor îndemniza ca și până acum de costul lor din casa Statului. Ascultând pe D-l Procuror [...]

Curtea, declară:

I. Se constată suma totală a creditelor acordate de Guvern în anii 1865, 1866, 1867 și 1868 împreună cu prețul obiectelor vândute la Paris în suma de	592.262,89
II. Se admite ca bune cheltuielile făcute atât de Minister de-a dreptul cât și prin Domn Comisar Odobescu cu aceasta ocazie în anii 1865, 1866, 1867 și 1868 în suma de lei	570.276,04
III. Se anulează definitiv suma anulată deja prin Consiliul de Miniștri la 25 Ianuarie 1869	5.641,11
IV. Se consideră asemenea ca anulată suma restituită de d-nu Odobescu de	7.100,38
V. Se anulează definitiv în puterea art. 64 din legea Contabilității g-le creditul rămas disponibil de lei	<u>9.245,36</u>
TOTAL	592.262,89

VI. Suma de lei 1.350 plătită D-lui Olbrich se consideră ca bine plătită de Guvern, în virtutea jurnalului din 25 Ianuarie 1869

VII. Dacă s-ar întâmpla ca totuși după o trecere de timp de 16 ani, Ministerul să fie silit a despăgubi pe oarecare expozanți de obiectele expuse și pierdute sau vândute ceea ce nu este probabil, atunci Ministerul să aibă a-i despăgubi conform deciziunii sale din 25 Ianuarie 1869, cerând pentru aceasta creditul necesar la cameră de oare ce creditele afectate în acest scop, au urmat a fi anulate conform prescripțiilor legi Contabilității Generale a Statului.

Deliberată și hotărâtă în ședința de la 19 Septembrie 1883

Semnături: indescifrabile

Sursa: ANIC, Fond Înalta Curte de Conturi, Dos. nr. 12/1867, filele 1, 4, 6, 6v, 11, 11v., 12, 14, 14v, 15, 15v, 17, 17v, 21, 21v, 22, 22v.

**Discursul consilierului Curții de Conturi, G. Veleanu
cu prilejul depunerii declarației asupra contului definitiv pe anul 1872
(13/25ianuarie 1876)**

1876, Ianuarie 13/76

[...]

Domnule Președinte
și
Domnilor Consilieri

Declarațiunea generală asupra contului definitiv al anului 1872, ce voiți a pronunța astăzi spre a supune Camerei Legiuitoare, este considerată de Legea noastră constitutivă ca dată asupra unui exercițiu curent.

Lucrarea aceasta, pe lângă interesul ce poartă în sine, are după mine și însemnătate aceea, că Curtea de Conturi de la pronunțarea declarațiunei sale asupra exercițiului anului 1871 cu încheierea de acum și a exercițiului anului 1872 își întemeiează mersul regulat al lucrărilor sale.

Cu toate acestea, trebuie se relevez aici un defect ce se găsește existând în legea noastră actuală vis-?-vis de exercițiile curente ce încheiem, defect care după mine ne pune în pozițiune a fi totuși cu un an înapoi.

Cauzele care au motivat această situațiune, provin din întârzierea ce a reclamat votarea definitivă a legii noastre, prin modificările introduse într-însa de corpul Senatului, și prezentarea ei iarăși Camerei Legiuitoare. Proiectul de lege a fost prezentat Camerei la februarie 1872 și s-a votat definitiv în martie 1874. Această întârziere zic a făcut ca art. 16 din legea noastră care preciza termenul predării conturilor și a încheierii exercițiului fiecărui an, și după care contului de încheiat în anul 1875, ar fi fost 1873, să nu mai fie în același acord cu art. 64 care mărginește anume pe Curte asupra conturilor vechi, până la 1870, inclusiv care nu până la 1871; Curtea fiind chemată a ține cont de acest articol, a trebuit să urmeze negreșit în anul acesta cu 1872, ca exercițiu curent, și cu anul 1863 ca cont vechi.

Domnilor Consilieri, cred că împărtășiți împreună cu mine trebuința ce există de îndreptarea acestei lacune a legii noastre așa că pentru anul 1876, dacă Înalta curte s-ar antariza de Puterile Legiuitoare se cerceteze că contul curent anului 1874 și că vechiul an 1873 pe lângă interesul de o apropiere și mai mult a lucrării ce am putea prezenta în anul curent am mai face ca art. 113 și 114 din constituționale noastre, cum și art. 16 din legea curții să devină unul cert, stabilind armonia între dânsle și satisfăcând scopul legiuitorilor lor.

Dacă serviciul contabilității generale a izbutit a se pune în curent cu lucrările sale, dacă Puterile Legiuitoare au consimțit a da Curții un ajutor, nu mai puțin și Curtea de Conturi a corespuns adăstării tuturor, căci ca în doi ani de zile a încheiat patru exercițiuni din care două noi și două vechi. Lucrările acestor patru exercițiuni dacă nu s-a însoțit și de încheierea celorlalte case speciale, nu a fost alt decât imposibilitatea materială a faptului. [...].

Am sacrificat precum cunoașteți o sumă de timp cu această lucrare, care în mare parte este regulat deja, și spre a nu compromite încheierea celor două exercițiuni, și a putea totodată da curs și celorlalte lucrări de peste an am fost nevoit a amâna terminarea definitivă în curentul anului 1876.

Acesta întârziere, Domnilor, nu poate fi decât bine înțeleasă pentru oricine și ar da seama de impotența unei asemenea lucrări. Am încerca a face un regulament, care să determine toate amănuntele de procedură în verificarea conturilor, într-un timp foarte scurt, este a nu dispune cu toate silințele ce am depune, la o lucrare puțin perfectă. Noi cazuri ce se ivesc pe toată ziua, înaintea noastră, și după care numai prin dezvoltarea împrejurărilor lor, ne poate sesiza mai bine de dânsle, ne probează bine până la evidenția că întârzierea mai multă a unei asemenea lucrări nu poate decât a adăuga la experiența noastră de astăzi și a ne ajuta în completarea unei asemenea opere.

Am voit, Domnilor, să contribuiesc și din parte-mi la înlesnirea unei asemenea lucrări, am căutat atât direct cât și indirect a-mi procura după la curțile de conturi din Staturile străine asemenea reglemente spre a le consulta și servi și cu dânssele însă mijlocul nu a stat, căci ele până acum nu sunt formate încă.

În Franția unde instituțiunea acesta își are originea ei încă din timpii cei mai înapoiți ai monarhiei franceze și care de la anul 1807 curtea de conturi își are organizarea actuală. Acest corp nu-și are un asemenea regulament și își regulariza procedura sa după statuările ce își face prin încheieri speciale. [...]

Acestea zise vin acum și la observațiunile ce am de făcut asupra încheierii exercițiului anului 1872 a cărei lucrare se prezintă astăzi înaintea curții de onorabilul consilier d-lui G. Văleanu

Sursa: ANIC, Fond Înalta Curte de Conturi, Dos. 1/1872, file 339, 339v, 340, 340v.

Lege pentru modificarea Legii organice a Înaltei Curți de Conturi (8 martie 1874)

București, 13 martie 1874

Carol I,

Din grația lui Dumnezeu și voința națională Domn al Românilor,

La toți de față și viitori, sănătate;

Asupra raportului ministrului nostru secretar de stat la departamentul financiar cu No. 3, 538;

În virtutea art. 93 din Constituțiune, noi sancționăm ce urmează:

Articolele 2, 6, 8, 9, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 29, 34, 38, 39, 41, 41, 47, 62, 63, 64, 65, 66 și 67 se modifică precum urmează:

Art. 2. Curtea de Conturi se compune de un președinte, un substitut, 6 consilieri, 12 referendari cl.II un grefier, doi adjuncți de grefă, un arhivar, doi adjuncți de arhivă, un registrator, 12 copiști, un intendent și 6 oameni de serviciu. Președintele distribuie lucrările la secțiuni și la consilieri după trebuință.

Art. 6. Secțiunile se întrunesc în Adunare Generală ori de câte ori trebuința o va cere.

Art. 8. Președintele și membrii Curții de Conturi sunt inamovibili și se numesc de domnitor după lista de prezentare în număr îndoit de candidați, dată de Adunarea Deputaților.

Art. 9. În caz de vacanță, dacă Adunarea Deputaților va fi în lucrare, Ministerul de Finanțe referă Adunării acest caz, spre a procedea la completarea Curții tot după modul de mai sus, iar dacă adunarea nu va fi în lucrare atunci Domnul va numi în locul vacant după cea din urmă listă de președinția [...]

Art. 13. Consilierii nu pot fi rude [...] cu dânsii până la a patra spiță inclusiv. Funcțiunea lor precum și aceea de procuror este incompatibilă cu calitatea de deputat și senator, precum și orice altă funcțiune retribuită de Stat. Ei nu pot fi interesați direct sau indirect sau implicați în vreo întreprindere sau afacere impusă la contabilitatea către stat. Asemenea ei nu pot lua parte sau a fi delegat în vreuna din administrațiunile publice, al căror control sunt supuse controlului Curții. Nici unul dintre consilierii Curții de Conturi nu poate să ia parte la cercetarea unei pricini supusă controlului ei, în care ar fi interesat sau el sau vreo rudă a sa sau afinii până la a patra spiță.

Art 15. Curtea de Conturi este însărcinată cu cercetarea, judecarea și hotărârea tuturor conturilor de venituri și cheltuieli publice care sunt prezentate în fiecare an de toți, agenților contabili ai tezaurului, regiilor și administrațiunilor financiare; toți mănuiitorii de bani ai diferitelor servicii publice, agenții contabili ai împrumuturilor, ai administrației timbrului, ai casei pensiunilor, casei de

depuneri și consemnațiuni, casei de dotațiunea oastei, casa de lichidare a obligațiunilor rurale, casierii celor opt comune, determinate prin legea comunală, casierii caselor județene, agenți, contabili ai așezămintelor spitalicești de binefaceri, pioase și religioase, atât aceste precum și conturile de materii sunt supuse controlului curții. Ministerul lucrărilor publice supune curții de conturi conturile definitive ale căilor ferate concesionate, precedate și căutate în regia, rezultatul verificării lor privește pe ministrul lucrărilor publice. Curtea constată în situațiunea sa anuale, dacă vreun art. De cheltuieli din buget a trecut peste creditul deschis, dacă nu s-a făcut viramente, precum și dacă creditele suplimentare și extraordinare sunt limitele alocațiunii fiscale prin buget. Ea pronunța asemenea asupra exactității conturilor generale ale administrațiilor. Atât pentru venituri cât și pentru cheltuieli; curtea statuează asupra apelurilor ce i se vor adresa de comune, de contabili și perceptorii direcți care după legile speciale, nu vor fi supuși jurisdicțiunii curții, în contra încheierilor consiliurilor permanente sau administrațiilor respective.

Termenul de apel la curte este prescris după două luni de la notificarea încheierii.

Art. 16. Orice agent contabil, pus sub jurisdicțiunea curții, este dator a depune la grefa sa înainte de 1 Aprilie și la epoca încetării funcțiunii, contul gestiunii sale.

Conturile mensuale împreună cu actele justificative, pe care contabilii sunt datori după legile și regulamentul fiecărui serviciu a transmite administrațiunii lor superioare, se vor înainta Curții de către aceste administrațiuni, împreună cu observațiile ce au făcut asupra verificării lor pe fiecare trimestru, după două luni cel mult de la expirarea lui.

Contul general al finanțelor, împreună cu conturile speciale ale ministerelor, se vor înainta Curții în termen de 6 luni după încheierea fiecărui exercițiu.

Curtea le va controla și, împreună cu expunerea anuală, în care va arăta rezultatele operațiunilor, justificările ce va fi primit de la miniștri și agenți fiscali, precum și opiniunea sa, și înainte de 1 octombrie, adică după nouă luni de la primirea lor, le va înapoia ministerelor finanțelor.

Adunarea Deputaților, mai înainte de închiderea sesiunii, numește o comisiune specială, compusă de 5 membri, ca să cerceteze lucrările Curții și la viitoarea sesiune să prezinte raportul său.

Art. 17. Contabilii justițiabili ai Curții de Conturi, care la termenele prevăzute de lege, nu vor depune conturile respective se vor chema spre înfățișare înaintea Curții, în termenul cel mai scurt, și dacă îndreptările lor nu se vor găsi bine fondate, se vor osândi la o amendă egală cu retribuțiunea lor, de la 3 luni până la 6; când însă vor refuza de a veni, se vor chema pentru a doua oară, și dacă nici atunci nu se vor prezenta, Curtea ve decide în lipsă și osândindu-i și la dublă amendă.

Curtea va putea să ceară de la guvern suspendarea lor bineînțelegându-se că prin aceasta nu se sustrag de la orice răspundere înaintea legii, pentru neîndeplinirea datoriilor.

Art. 18. Curtea verificând conturile ce i se vor prezenta, va statua prin încheieri și hotărâri definitive, dacă contabilii sunt achitați, ori dacă au făcut avansuri, sau datorează vreo sumă.

În cele dintâi două cazuri ea poruncește descărcarea lor definitivă, restituirea sumelor avansate de dâșii, și dacă funcțiunile lor au încetat, curtea ordonă totodată anularea ipotecilor sau a sechestrelor puse asupra averii lor sau a chezașilor lor, pentru mânuirea sumelor, a căror socoteli sunt hotărâte de curte.

În al treilea caz ea îi condamnă a plăti datoria constatată asupra lor, cel mult în termen de 3 luni de la primirea hotărârii.

Debitul constatat de curte în sarcina unui contabil produce o dobândă de 10 % din ziua în care urmează să se efectueze vărsământul.

Hotărârile Curții se vor publica cel mult în 20 de zile de la pronunțarea ei.

Art. 19. Curtea va putea revizui un cont asupra căruia va fi dată hotărârea definitivă, când contabili o vor cere într-adins și vor sprijini cererea lor cu acte justificative, dobândite în urma dării hotărârii; va putea să facă asemenea și revizuirea ex-officiu, din propria ei inițiativă, sau după rechizițiunea procurorului, pentru erori, omisiuni, îndoite sau false înscrieri în prejudiciul fiscului sau administrațiunilor speciale, recunoscute în urmă sau cu ocazia verificării altor conturi.

Cererile de revizuire sunt supuse la aceleași reguli ca și apelurile, ele se notifică părților interesate, ele motivează două hotărâri deosebite, statuând una asupra admiterii revizuirii și cealaltă asupra fondului.

Dreptul cererii de revizuire se prescrie după trecerea de doi ani de la primirea hotărârii de către partea interesată.

Cererea de revizuire nu mai are loc când partea interesată a făcut recurs în casațiune și Curtea de Casațiune s-a pronunțat asupra hotărârii pentru care se putea cere revizuirea.

Cererea de revizuire nu se poate face de către partea interesată decât o singură dată. O cerere de revizuire asupra hotărârii, prin care s-a tranșat revizuirea, este neadmisibilă.

Art. 21. Hotărârile Curții de Conturi sunt executorii, ele au autoritatea hotărârilor judecătorești și se duc la îndeplinire în termenul prescris de către agenți fiscali sau portărei, după natura sentinței, prin aplicarea legii de urmărire.

Pentru acest finit, procurorul înaintează după orice hotărâre a curții copie miniștrilor sau administrațiilor privitoare pentru a urmări executarea lor.

Miniștrii și administrațiile vor comunica curții, și curtea va face mențiuni în expunerea anuală de rezultatul executării hotărârilor sale sau motivele neexecutării lor.

Capitolul II

Despre formarea verificării socotelilor și despre hotărâri.

Art. 29. Toate conturile supuse verificării Curții de Conturi se judecă de secțiuni, fără ca atribuțiunile lor să fie osebite sau permanente.

Încheierile secțiunilor se supun în consiliul general al Curții, spre a-i servi la pronunțarea declarațiunilor sale generale,

Art. 34. Defectele unei socoteli pot privi pe guvern sau pe diferitele administrațiuni. Pe guvern când el a ordonat împlinire de dări în contra legilor, când a efectuat cheltuieli peste mărimea bugetelor și a creditelor sale, sau nu a observat legea, în facerea acestor cheltuieli; pe administrații când ele au ieșit din limitele legilor și când prin îngăduință acordată ilegal debitorilor Statului au provocat pagube tezaurului public. Găsind Curtea asemenea defecte, pentru cazul dintâi le comunică misterului care va fi dator a le supune Adunării o dată cu prezentarea socotelilor.

În al doilea caz, Curtea notifică miniștrilor, spre a lua măsuri de asigurare asupra averii vinovaților pentru despăgubirea fiscului și face mențiuni despre asemenea cazuri în expunerile sale anuale.

Defectele privesc pe contabili, când conturile nu se vor găsi așternute după reguli, când nu se vor afla cuprinse într-însele partea din veniturile ce ei au încasat, sau a trebuit să încaseze, când unele din condicile de cheltuieli nu vor fi sprijinite cu dovezi îndestulătoare, precum și pentru orice alte lipsuri.

În asemenea cazuri, ei pot fi trași la răspundere, conform legii penale.

TITLUL III

Despre agenții contabili asupra cărora curtea de conturi are jurisdicțiunea

Art. 38. Sunt justițiabili Curți de Conturi: casierii centrali și toți casierii generali. Toți șefii de birou care împlinesc totodată și funcțiunile de casieri pe lângă birouri. Toți casierii de regimente sau de corpuri speciale, precum și ofițerii-contabili atașați pe lângă varia administrațiune militară, și care au mânăuire de bani publici. Toți contabilii și economii de spitale. Mănăstiri și așezăminte de binefaceri. Toți casierii municipalităților, prevăzuți la art. 128 din legea comunală. Toți primitorii de bani din administrația veniturilor indirecte, vămi, saline, etc.

Toți casierii și contabilii serviciului telegrafelor și poștelor, ai drumului de fier căutate de regie, ai timbrului și alți asemenea. Toți casierii ai diferitelor așezăminte publice, precum: casele de depunere, casa de pensiune, casa împrumutului domenal, casa de lichidare a obligațiunilor rurale, casa de dotațiune a oastei și altele. Toți conservatorii de valori și material brut, sau confecționat și de consumație. și toți contabilii ministerelor ca și acela al contabilități generale, pentru întârzierea

formării conturilor și iregularităților ce se vor găsi într-însele. Orice altă persoană alta de cât contabilul, care fără autorizațiunea legală se va fi amestecat în mânuirea banilor publici și diferite alte valori și care astfel s-au constituit contabili.

TITLUL IV

Despre ministerul public

Art. 29. Procurorul ține un registru general de contabilii diferitelor ministere și ai diferitelor administrațiuni publice.

El este dator a încredința și comunica președintelui dacă sentințele curții s-au executat la termenele fixate, pentru care motiv nu s-au executat.

El îngrijește a cunoaște și a se încredința dacă diferiții contabili au înfățișat conturile lor în termenul prescris de lege și cere aplicarea penalităților contra aceloră ce vor întârzia a le prezenta. Pentru acest sfârșit toți contabilii justițiabili înaintea Curții de Conturi sunt datori la numirea lor, a înainta parchetului Curții:

Copia legislată după decretul de numire.

Copia după actul de depunerea jurământului.

Declarația administrației competente despre depunerea actului de garanția.

Copia legalizată după procesul-verbal de instalare.

Art. 41. Procurorul asistă la ședințele curții și ia concluziuni, când socotește de trebuință.

El este în drept a cere de a avea cunoștință de toate lucrările atingătoare de competența curții și a adresa ministerului de finanțe copia după sentințele ei.

În toate cererile tezaurului, județelor, comunelor, ospicelor și stabilimentelor publice sau de binefaceri, procurorul înfățișează și sprijină înaintea curții interesele acestor administrații, ca reprezentante al lor legale.

Art. 42. Când în cercetarea unui cont se va ridica vreo bănuială de falsitate sau delapidare în contra vreunui contabil, procurorul va fi chemat în camera de chibzuire și curtea nu va mai putea statua nimic în acest caz, mai înainte de a lua procurorul concluziunile sale, care le și depune imediat pe birou.

Toate cererile de anulare, de reducere sau de translație a garanțiilor, sunt comunicate procurorului mai înainte de a statua asupra lor.

TITLUL V

Despre concedii

Art. 47. Fiecare membru va lipsi fără concediu mai mult de trei zile, va pierde leafa pe timpul lipșiri sale, care leafă va intra la economia; iară dacă aceasta lipsire va trece peste o lună se va socoti demisionat.

În caz de boală constatată, curtea în secțiuni-unite va putea acorda un concediu până la 4 luni de zile și aceasta numai o dată pe an, după expirarea căror membrul se va considera demisionat.

Guvernul va putea pune în retragere pe membrii Curții de Conturi după sosirea lor la vârstă de 70 de ani și a proceda la înlocuirea prin alte persoane.

Asemenea guvernul va pune în retragere pe membri Curții care, din cauza unei infirmități valabilmente constatată și primită de Curte, nu vor mai fi în stare de a îndeplini îndatoririle lor la curte.

TITLUL VII

Dispozițiuni generale

Art. 62. Curtea constată și certifică după relevatul conturilor individuale și a pieselor justificative exactitatea conturilor generale publicate de ministerul de finanțe și trimise de el curții, conform art. 110 din legea contabilității.

Spre acest sfârșit, după judecarea conturilor individuale și confruntarea lor cu acelea generale, curtea pronunță anume două declarațiuni generale de conformitate, una asupra gestiunii anuale a finanțelor și alta asupra operațiunilor întregului exercițiu.

Cea dintâi declarațiune, Curtea o transmite ministerului de finanțe înainte de 1 Octombrie spre a o publica în *Monitorul oficial*, și a o depune pe biroul camerei în cele dintâi zile a deschiderii exercițiului, asemenea o supune Camerei o lună după deschiderea sesiunii sale ordinare. În această din urmă declarațiune, curtea va cuprinde și vederile sale pentru reformele și îmbunătățirile ce ar crede de trebuință a se introduce în diferitele părți ale contabilității publice.

În caz când încheierea și transmiterea la Curte a conturilor generale nu se va urma de către Ministerul de Finanțe în formă și termenele cerute de lege în cât să poată și Curtea până la termenul prescris mai sus, pentru publicarea declarațiunilor sale, a face lucrările de confruntarea a acestor conturi cu hotărârile sale, curtea își va mărgini declarațiunea sa anuală numai la lucrările sale de peste an, și va arăta motivele ce au făcut de a nu putea așeza și publica întreaga situațiune financiară și încheierea exercițiului respectiv.

Art. 63. din legea organică se suprimă.

Art. 64. Curtea o dată cu prezentarea declarațiunilor sale asupra unui exercițiu, în termenul prescris de art. precedent, va prezenta și declarațiunile sale asupra unuia sau mai multor exercițiiuri din cele vechi.

Pentru conturile vechi până la anul 1870 inclusiv, Curtea de Conturi va intra în cercetarea lor, luând ca punct de plecare conturile astfel cum sunt încheiate pe ministere, și va încheia bilanțul general după scriptele contabilității centrale ale Ministerului de Finanțe.

În urma acestor cercetări, Curtea va denunța toate iregularitățile sau ilegalitățile ce ar descoperi în ele.

Art. 65. Nu se vor putea primi candidați pentru membri la Curtea de Conturi decât aceia cari vor avea vârsta de 30 ani și cari se vor fi distins printr-un serviciu de 5 ani, cel puțin mai cu seamă în ramul financiar și cari vor fi ajuns în ierarhia serviciului, până la funcțiunile de membri la Curtea de Apel, președinte de tribunal, procuror de curți, secretar general al Ministerului de Finanțe, directori de ministere, prefecți de districte, casieri centrali și generali, și referendarii Curții de Conturi, după un stagiul de 10 ani. Se vor numi referendari cu preferință licențiați sau doctori în științe matematice sau în drept.

Art. 66. Un regulament special va regula măsurile disciplinare, relativ la exactitatea îndeplinirii serviciului curții. Acest regulament precum și acel prevăzut de art. 27 se va face cel mult în curs de trei luni de la promulgarea acestei legi, și se va trimite ministerului finanțelor spre înalta aprobare.

TITLUL IX

Despre statutul curții și retribuiunea

Art. 67. Retribuiunea personalului Curții de Conturi sunt fixate precum urmează:

Pe lună	Lei
1 președinte	1.115
6 consilieri fiecare	930
1 procuror	930
1 substitut	450
12 referendari clasa I, fiecare	450
12 referendari clasa II, fiecare	300
1 grefier	400
2 adjuncți de grefă	260
1 arhivar	225
2 adjuncți de arhivă, fiecare	150
1 registrator	225

12 copii, fiecare	115
1 intendent	100
6 oameni de serviciu	75
Total 59	total 5.725

Această lege s-a votat de Senat în ședința sa de la 22 ianuarie 1874, și s-a adoptat cu majoritate de 49 voturi contra 1.

Vicepreședinte, T. Weissa

Secretar, Gr. St. Moscu

Această lege s-a votat de Adunarea deputaților, în ședința de la 27 Februarie, anul 1874, și s-a adoptat cu majoritate de 69 voturi contra a 3.

Președinte, D. Ghika

Secretar, P. Millo

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului și publicată prin

Monitorul oficial.

Data în București, la 8 martie 1874

CAROL

Ministru secretar de stat la departamentul justiției, Al. Lahovari

Ministru secretar de Stat la departamentul de finanțe, P. Mavrogheni

Sursa: „Monitorul Oficial al României“, nr. 60, joi, 14/26 martie 1874, p. 1

„Dosarul Eminescu“ – Corespondență și acte oficiale privind contul de gestiune a Bibliotecii Centrale din Iași pe anii 1874-1875 (1876-1878)

Nr. 425

Înalta Curte de Conturi
Dosar
Anul 1876
Contul Bibliotecii Centrale din Iași
Pe anul 1874 și 1875

București, 16 iunie 1876

România

Înalta Curte de Conturi

Nr. 2417

Neavenit contu cu carele până astăzi 28 aug, ziua înfățișării

Ion Scărlătescu

Domnule,

În baza art. 17 din lege, sunteți chemat prin această citație a vă prezenta la bara acestei curți în ziua de 28 august, la orele 11 dimineața, spre a justifica motivul nedeunerii contului dv. De gestiune ca bibliotecar central din Iași pe anul 1875, cunoscând că, dacă nu veți fi următor, veți fi judecat în lipsă.

Președinte

Grefier

*

Domnului Mihai Eminescu

N. 2418

1876 iunie 16

Pref. de Iași

Alăturata citație n. 2417 vă rog să binevoiți a dispune să se dea după adresă, sub luare de chitanță adevărată care să se trimită Curții.

Chitanță

Adresa Înaltei Curți de Conturi sub N-o 2417 am primit-o

1876, iunie 28

M. Eminescu

*

Iași, 16 august 1876

Domnule Prezident,

La citația d-voastre no 2417, din 15 iunie a.c., prin care subsemnatul e chemat a justifica motivele nedepunerii contului de gestiune ca bibliotecar central din Iași pe anul 1875, am onoarea a răspunde că un asemenea cont general era cu neputință, de vreme ce de la 1 iulie 1875 începând încetasem de a fi bibliotecar și eram înlocuit de d. Dimitrie Petrino. Alăturându-vă, pe lângă aceasta, copie de pe procesul-verbal dresat cu ocazia predării bibliotecii și a mobilierului ei în seama d-lui Petrino, subsemnatul vă roagă să binevoiți a retrage citația pomenită mai sus.

Primiți, vă rog, domnule prezident, asigurarea deosebitei mele considerații.

M. Eminescu

Domnului Prezident al Înaltei Curți de Conturi

Copie

(L.S.)

Proces-verbal

Anul una mie opt sute șaptezeci și cinci, luna iulie în doi, subsemnatul, fiind numit bibliotecar la Biblioteca Centrală din Iași prin Decretul n-o ..., cercetând averea bibliotecii am găsit următoarele:

a) cărți = 10.072 opuri în 15.559 exemplare și 26.970 volume

b) Monezi și medalii = 799 bucăți

c) Rarități = 234

Acestea se află înscrise într-un inventar general și în cataloage deosebite.

Mobilierul bibliotecii cuprinde:

1) 26 dulapuri de brad boite roș-închis cu postamentele lor de aceeași culoare

2) 6 dulapuri boite cenușiu cu postamentele lor vechi și cam stricate

3) Un dulap boit roș cu geamuri

4) Un dulap boit galben cu geamuri

5) Un dulap mare cu geamuri cu patru uși cu postamentele lui iarăși cu patru uși

6) 20 dulapuri nouă de brad, boite cărămiziu-închis cu câte patru uși de geamuri, deschizătoare una peste alta

7) 6 mese de frasin în formă eliptică

8) 2 scări unghiete; una cu patru trepte și alta cu opt

9) Un birou lustruit și cu mușama verde

10) 5 peceti mari: trei de tuș și două de ceară

11) O tamponă de tuș

12) Două lămpi mari de bronz stricate

13) O lampă mare cu scripți

14) O masă lungă de brad, boită negru, îmbrăcată cu postav roș, învechită

15) *Idem* mică *idem*

16) 12 foteluri, îmbrăcate cu piele și mușama verde

17) Un portret cu privaz aurit, reprezentând pe M. Sa Domnitorul Carol I

18) Trei călămări ordinare

19) Un dulap pentru numismatică, boit galben

20) O cutie de carton „Album istorico-politic“

Toată această avere a bibliotecii se află regulat dispusă într-un local cuprinzând cinci saloane.

Drept care s-a încheiat acest proces-verbal

Semnat: D. Petrino

(Semnat) M. Eminescu

*

Iași, în 17 august 1876

Domnule Bibliotecar,

Prin citația Înaltei Curți de Conturi N-o 2417, pe care v-o alăturez în copie, sunt chemat pentru ziua de 28 august de-a da seamă de gestiunea mea pe timpul cât am fost bibliotecar în a. 1875. Rog deci, ca în prezența unui funcționar al bibliotecii să mi se pună de urgență în vedere dosarele pentru timpul gestiunii mele, spre a-mi extrage datele necesare.

Primiți, domnule bibliotecar, asigurarea considerației mele.

M. Eminescu

D-sale

Domnului Bibliotecar Central Iași

*

Domnule Președinte

Am onoare a supune dv. că astăzi este termenul fixat prin citația n. 2417 d-lui M. Eminescu spre a se prezenta la bara Curții și a justifica motivul nedeunerii contului său de gestiune-ca bibliotecar central din Iași pe anul 1875.

Cu adresa prefecturii Iași n. 7290 s-a primit chitanță de predarea citațiunii.

Se mai pune în vederea dv. și suplica d-lui Eminescu regis. la n. 5213/76.

Primiți vă rog, domnule președinte, asigurarea preadeosebitei mele considerațiuni.

Grefier

N. Constantinescu

D-sale

Domnului Președinte al În. Curți de Conturi

*

Înalta Curte de Conturi

Secțiunea II

Ședința de la 28 august 1876

Prezenți d-nii Em. Grădișteanu, Președinte

Crețeanu   Consilier

G. Văleanu   Consilier

P. Săvescu   Procuror

N. 328 al hotărârii

N. 324 al jurnalului

Curtea

Văzând referatul d-lui grefier, registr. la n. 5283, prin care arată ca astăzi este termenul fixat prin citația n. 2417 d-lui M. Eminescu spre a se prezenta la bara Curții și a justifica motivul nedeunerii contului său de gestiune ca bibliotecar central din Iași pe anul 1875.

Având în vedere justificările numitului făcute prin petițiunea registrată la n. 5213/76 că motivul pentru care n-a depus la Curte contul său de gestiune ca bibliotecar central din Iași pe anul 1875 este că d-sa a încetat de a mai fi bibliotecar încă de la 1 iulie 1875 și că este cu neputință a depune un cont gl.

Având în vedere dispozițiile prevăzute de art. 16 și 17 din Legea Curții.

Ascultând de d-l procuror, în concluziunile sale și în unire

Curtea decide:

Acordă d-lui M. Eminescu un termen de două luni spre a depune la grefa Curții inventarul de cărți și mobilierul bibliotecii pe intervalul cât a funcționat ca bibliotecar central din Iași.

Grădișteanu
Gref. Constantinescu

I. Crețeanu

G. Văleanu

1876 august 30

Prezentul jurnal, în formă de hotărâre, se va comunica părților interesate în copie, sub luare de dovezi legalizate.

Grădișteanu

*

1876 sept. 17

Parchetului Curții

Conform art. 21 din lege, am onoare a trimite dv. alăturat aici, în copie, hotărârea n. 328, secția II, iar spre publicare s-a trimis cu n. 4344.

*

Imprimeriei statului

Am onoarea a trimite dv. alăturat aici în copie, hotărârea n. 328, secția II, pe care vă rog să binevoiți a dispoza să se publice conform legii.

*

Pref[ecturii] Iași

Am onoarea a trimite dv. alăturat aici în copie, hotărârea n. 328, secția II, pe care vă rog să binevoiți a dispoza să se dea în primirea d-lui M. Eminescu sub luare de chitanță adevărată care să se trimită Curții.

*

București, 28 aug. 1876

România

Parchetul Înaltei Curți de Conturi

N-o 860

Domnule Ministru,

Binevoiți, vă rog, d-le ministru a-mi face cunoscut de urgență în ce lună D. Petrino a fost numit bibliotecar la Iași în locul d-lui Eminescu.

Primiți, vă rog, domnule ministru, asigurarea preadeosebitei mele considerații.

Procuror

[ss indescifrabil]

D-sale

Domnului Ministru [al] Cultelor

*

Școale
N-o 8726
876 sept 4

D-lui procuror al Înaltei Curți de Conturi

La adresa d-voastre N-o 860 am onoarea a vă răspunde că d-l Petrino a fost numit bibliotecar la Iași în locul d-lui Eminescu prin deciziunea ministerială N-o 5516 cu începere de la 1 iulie 1875.

*

București, 9 sept. 1876

România
Parchetul Înaltei Curți de Conturi
N-o 888

Domnule Președinte,

Am onoare a vă face cunoscut că d. Eminescu a fost numit bibliotecar la Iași cu începere de la 1 iulie 1875; iară până la acea dată a funcționat d. Petrino, de la care vă rog a cere contul său pe timpul cât a servit.

Primiți, d-le președinte, asigurarea deosebitei mele considerații.

Procuror
Săvescu

D-sale
D-lui Președinte al Înaltei Curți de Conturi

*

București, 15 sept. 1876

România
Înalta Curte de Conturi
Nr.4255

Cu rap. N. 49, din 2 oct. 1876, a
depus un inventar și o situație
de starea bibliotecii pe tot anul.
I Scărlătescu

Domnule,

În urma adresei Parchetului Curții n. 888 și în baza art. 17 din lege, sunteți chemat prin această citație a vă prezenta la bara acestei Curți, în ziua de 9 oct, la orele 11 de dimineață, spre a justifica motivul nedepunerii contului dv. de gestiune ca bibliotecar central din Iași pe timpul cât ați funcționat în anul 1875, cunoscând că, dacă nu veți fi următor, veți fi judecat în lipsă.

Președinte
[nesemnăt]

Grefier
[nesemnăt]

Domnului Petrino.

*

1876 septembrie 15

Pref. Iași

Alăturata citație n. 4255 vă rog să binevoiți a dispoza să se dea informare d-lui Petrino, sub luarea de chitanță adeverință care să se trimită Curții.

*

Chitanță

Am primit citația Înaltei Curți de Conturi sub nr. 4255, pentru care am dat socoteala aceasta.

1876 septembrie 23

Petrino

Domniei sale

Domnului Președinte al Înaltei Curți de Conturi

București

*

România

Prefectura Județ Iași

Biroul II

N-o 10131

1876 septembrie 30/12

Domnule Președinte!

Am onoarea a vă trimite odată cu aceasta chitanțele obținute pentru predarea citațiunilor n. 4255, 4261 și 4263, ca răspuns la adresele domniei-voastre sub n. 4256, 4262 și 4264.

Binevoiți vă rog, domnule președinte, a primi asigurarea preadistinselor mele considerațiuni.

p. Prefect [indescifrabil]

P. Directore [indescifrabil]

octombrie 4

La dosar spre știință

Grădișteanu

D-sale

Domnului Președinte al Înaltei Curți de Conturi

*

Iași, 1876 septembrie 29

România

Biblioteca Centrală din Iași

N-o 49

Octombrie 4

Se va trece în registru și borderou,

Avându-se în vedere și la ziua fixată.

Grădișteanu

Comunicat Parchetului prin Borderou

Ion. Scărlătescu

Domnule Prezident,

Prin citațiunea Înaltei Curți de Conturi sub N-o 4255, din 15 septembrie anul curent, sunt citat a mă prezenta la bara acestei Curți în ziua de 9 octombrie 1876, pentru a justifica nedepunerea contului meu de gestiune ca bibliotecar cât am funcționat în anul 1875.

Am onorul a aduce la cunoștința domniei voastre cum că, conformându-mă ordinului ministerial sub Nr. 42, din 4 ianuarie 1874, prin care sunt ținut a trimite direct către Ministerul de Culte darea de seamă și inventarul averii acestui institut, în trei exemplare exacte și precise și anume: unul pentru arhiva Ministerului Finanțelor, unul pentru Înalta Curte de Conturi și unul pentru Ministerul respectiv, nu am lipsit a trimite la termenul prescripționat prin art.16 din Legea Curții de Conturi, către Minister cerutele trei exemplare precum s-a făcut și de predecesorul meu.

În urma citației domniei-voastre, am onorul a înainta și către Înalta Curte de Conturi menționatele conturi în copie pe lângă aceasta, și a înștiința că am rugat totodată pe Înalțul Minister a vă comunica cum că am răspuns în 18 martie anul curent acestei cereri.

Vă rog să binevoiți a dispune ca numita citațiune să fie revocată. Vă înștiințez totodată că nici o gestiune bănească nu-mi este încredințată mie și că singur Ministerul dispune despre subvenționarea acordată acestui institut.

Primiți, domnule prezident, încredințarea înaltei mele stime și considerație.

Bibliotecar
D. Petrino

Domniei sale,
D-lui Prezident al Înaltei Curți de Conturi

Biblioteca Centrală din Iași

A

Tablou general pentru Înalta Curte de Conturi despre starea bibliotecii la finele anului 1875

I. Cărți

Opuri	Exemplare	Volume		
9872	15.351	26.512	Până la începutul anului 1875	Intrate în cursul anului 1875
124	132	189	donate	
113	116	372	Trimise de Minister	
10.109	15.599	27.080	Totalul	
99	99	173	Constatate lipsă	
10.010	15.500	26.907	Efectivul bibliotecii la finele anului 1875	

II. Monede

796 bucăți până la începutul anului 1875, la care s-au mai adăugat 3 bucăți în cursul anului 1875

III. Tablouri

225 bucăți până bucăți la începutul anului 1875, la care s-a mai adaus 2 bucăți în cursul anului 1875

IV Rarități

234 bucăți până la începutul anului 1875, la care nu s-au mai adăugat altele în cursul anului 1875.

Bibliotecar D. Petrino

România
Biblioteca Centrală din Iași

*

Ministerul Cultelor
și al Instrucțiunii Publice
Diviziunea Școalelor

Domnule Președinte,

D-l Petrino, bibliotecarul Bibliotecii Naționale din Iași, care este citat la bara acelei Înaltei Curți, în ziua de 9 octombrie curent, pentru a justifica nedepunerea contului său de gestiune ca bibliotecar pe timpul cât a funcționat în 1875, trimițând Ministerului, în martie expirat, pe lângă raportul N-o 14, prin care expune starea bibliotecii: un tablou general de starea acelui institut la finea anului 1875, și un inventar de mobilierul său, ambele în dublu exemplar, subscrisul, deși nu s-a grăbit a înainta dumneavoastră prin adresa N-o 3901, din 12 mai a.c., aceste două acte în original, spre cele cuvenite. Cu toate astea vede pe d-l Petrino citat din nou spre a se prezenta înaintea Curții. Comunicându-vă dar cele ce preced, am onoarea a vă ruga să binevoiți a dispune revocarea citațiunii ce i-ați făcut, deoarece din actele ce vi s-a înaintat deja se constată că d-sa și-a depus contul de gestiune cerut.

Dispozițiunea ce veți binevoi a lua vă rog s-o comunicați și subscrisului.

Primiți, domnule președinte, asigurarea deosebitei mele considerații.

P. Ministru D. Ghidionescu

p. cap Diviziei

I Vlădoianu

Înaltei Curți de Conturi, Loco

*

Domnule președinte

Am onoarea a supune dv. că astăzi este termenul fixat prin citația n. 4255 d-lui Petrino spre a se prezenta la bara Curții și a justifica motivul nedepunerii contului său de gestiune ca bibliotecar central din Iași pe timpul cât a funcționat în anul 1875.

Cu adresa prefecturii Iași n. 10131 s-a primit chitanță de predarea citațiunii.

Se mai pune în vedere dv. că numitul, cu raportul n. 49, din 2 octombrie a.c. a depus la Curte un invenatriu și o situațiune de starea bibliotecii pe întregul an 1875.

Primiți, vă rog, domnule președinte, asigurarea preadeosebitei mele considerațiuni.

Grefier

N. Constantinescu

D-sale

Domnului președinte al In. Curți de Conturi.

*

Înalta Curte de Conturi

Secțiunea I

Ședința de la 9 octombrie 1876

Prezenți d-nii Em. Grădișteanu

G. Focșa

G. Lahovari

N. Tusnea

Președinte

Consilier

Consilier

Substituit

Curtea

Văzând referatul d-lui grefier, registr. la n. 6490, prin care arată că astăzi este termenul fixat prin citația N-o 4255 d-lui Petrino, spre a se prezenta la bara Curții și a justifica motivul nedepunerii contului său de gestiune ca bibliotecar central din Iași pe timpul cât a funcționat în anul 1875 și

Având în vedere că d-l Petrino a depus la Curte în urma citațiunii un inventar și o situațiune de starea bibliotecii pe întregul an 1875

Având în vedere art. 77 al. I din Legea Constabilității Generale a Statului, prin care se prescrie depunerea inventarelor la această curte, iar prin al. II de sub același art. se prevede modul revizuirii și îndreptărilor acestor inventare, ele urmează a fi comparative cu inventariul din acel precedent.

Pentru aceste motive

Curtea

Ascultând pe d-l substitut de procuror în concluziunile sale

Decide:

A se înapoia d-lui Petrino inventarul depus de d-sa pe lângă raportul d-sale N-o 49, din 20 octombrie, cu invitația ca d-sa să alcătuiască și să depună la Curte în termen de două luni un inventar conform art. 77 din Legea contabilității în care să noteze scăderile, adaosurile și modificările, arătând motivele scăderilor și modificărilor.

Aceasta conform art. 77 din Legea Contabilității Generale a Statului.

Grădișteanu

Focșa

G. Lahovari

1876 octombrie 11

Conform acestei jurnal se va înapoia expusul inventar, cu explicațiunile cuvenite spre a depune în acel termen inventarul în regulă

Grădișteanu

*

1876 octombrie 22

D-lui Petrino, bibliotecar central din Iași

Punându-se în deliberarea Curții inventarul depus de dv. pe lângă adresa cu nr. 49, din 29 septembrie a.c., Curtea, prin încheierea cu N. 305, a decis a vi se înapoia acel inventar cu invitare ca d-v să formați și să depuneți la Curte în termen de două luni un alt inventar, conform articolului 77 din Legea contabilității generale a statului, în care inventar să notați scăderile, adaosele și modificările introduse, arătând totodată și motivele acelor scăderi și modificări.

Deci vi se înapoiază alăturat aci inventarul, cu invitare ca să vă conformați deciziunei Curții.

[ss indescifrabil]

*

Iași, în 19 octombrie 1876

Domnule Prezident,

Următor hotărârii N-o 328, luată de Înalta Curte de Conturi, prin care subsemnatul, fost director al Bibliotecii Centrale din Iași, e îndatorit a depune la grefa acelei Curți inventarul de cărțile și mobilierul bibliotecii pentru vremea cât a funcționat el, are onoarea a vă alătura pe lângă aceasta

sub A) inventarul sumar precum a fost trimis onor, Minister al Instrucției cu adresa bibliotecii N-o 17, din 22 martie 1875, cuprinzând: 1) cifra efectivului în cărți ale acestui institut; 2) specificarea mobilierului său, *astfel cum au foste acestea la sfârșitul anului 1874*. Acest sumar a fost trimis ministerului pentru a fi comunicat Curții de Conturi; ceea ce se vede că nu s-a întâmplat;

sub B) suma în plus a cărților și obiectelor intrate și trecute în inventar până la 1 iulie 1875, când subsemnatul a încetat de-a fi bibliotecar. Acest act e făcut după procesul verbal de predare încheiat între // mine și succesorul meu, d. Dimitrie Petrino, la 2 iulie 1875;

sub C) socoteală asupra 585 L.N. primiți de la onor Minister cu mandatul N-o 8656, indicându-se pretutindeni raportul către Minister cu care subsemnatul a trimis chitanțele legalizate a primitorilor banilor în chestiune.

sub D și E) socoteală asupra cheltuielilor curente ale bibliotecii făcute în a. 1874 și în semestrul întâi al a. 1875.

Aceasta este tot ce am de spus asupra gestiunii mele dintre 1 septembrie 1874, când am fost numit, și 1 iulie, când am încetat de a fi bibliotecar.

Toate actele citate în anexe sunt trecute în registre și le-am extras din dosarele bibliotecii, încât adevărul lor se poate controla orișicând din partea Înaltei Curți.

Primiți, vă rog, domnule prezident, încredințarea deosebitei mele considerații.

M. Eminescu

Domniei sale

Domnului Prezident al Înaltei Curți de Conturi

Anexa A

Cu adresa bibliotecarului No. 17 din a. 1875, martie 22, s-au trimis onoratului Minister al Instrucției un inventar sumar, cuprinzând 1) cifra efectivului în cărți al acestui institut, a 2) inventarul mobilierului, *precum erau acestea la finele anului 1874*.

Sumarul cuprinde: I) Cărți și altele

Opuri: 9.872 în exemplare: 15.351, în volume: 26.512

Monede și medalii: 796 bucăți

Rarități: 234 bucăți

II. Mobilierul

1) 26 dulapuri de brad, boite roș închis cu postamentele lor de aceeași culoare.

2) 6 dulapuri boite cenușiu cu postamentele lor vechi și cam stricate.

3) Un dulap boit roș cu geamuri

4) Un dulap boit galben cu geamuri

5) Un dulap mare cu geamuri cu patru uși cu postamentele iarăși cu patru uși.

6) Douăzeci dulapuri nouă de brad, boite cărămiziu închis, cu câte patru uși de geamuri deschizătoare una peste alta.

7) 6 mese de frasin în formă eliptică

8) Două scări unghere: una cu patru trepte și una cu opt

9) Un birou lustruit și cu mușama verde

10) 5 peceti mari; trei de tuș și două de ceară

11) O tamponă de tuș

12) Două lămpi mari de bronz stricate

13) Lampă mare cu scripeți

14) O masă lungă de brad, boită negru îmbrăcată cu postav roș, învechită.

15) *Idem* mică *idem*

16) 12 foteluri îmbrăcate cu piele și mușama verde

17) Un portret cu privaz aurit, reprezentând pe M. Sa Domnitorul Carol I

18) Trei călămări ordinare

19) Un dulap pentru numismatică cu geamuri, boit galben

20) O cutie de carton „Album istorico-politic“.

Toată această avere a bibliotecii de afla regulat dispusă în cinci saloane.

N.B. Acest sumariu a fost trimis Ministeriului, după cum se poate constata din adresa N-o 17, pentru a fi comunicat onor Curții de Conturi.

M. Eminescu

Anexa B

Conspect de numărul cărților și obiectelor intrate în Biblioteca Centrală din Iași trecute în inventar până la 1 iulie 1875

	Opuri	Exemplare	Volume	Monete și medalii
Erau în bibliotecă la încheierea anului 1874	9.872	15.351	26.512	796
Au intrat în bibliotecă până la 1 iulie 1875	200	208	458	3
Totalul la predare la 2 iulie 1875	10.072	15.559	26.970	799

Numerele în plus rezultă din compararea sumelor din anexa A cu sumele din procesul verbal de predare încheiat între subsemnatul și d. Dimitrie Petrin, care act se păstrează în dosarul respectiv al bibliotecii și e trecut în registru sub No. 16.

Mobilierul și celelalte articole neadăugându-se de fel numărul lor până la 1 iulie 1875 sunt aceleași ca în anexa A.

M. Eminescu

Anexa C

Socoteala sumei de 585.l. n. primiți de la onor, Minister al Instrucției cu mandatul N-o 8656.

Primiți	Lei bani	Cheltuiți	Lei bani
Primiți pentru cumpărare de incunabule și manuscrite și pentru legare de cărți (cu mandatul N-o 8656)	585	S-a cumpărat cărți și manuscrise de la anticarul Israel Cuperman, după cum dovedește chitanța sa legalizată, trimisă Ministerului cu adresa bibliotecii N-o 1 din 17 ianuarie 875. S-au cumpărat de la același anticar, după cum dovedește chitanța legalizată, trimisă Ministerului cu adresa N-o 14, același an, cărți și manuscrise în prețul de După chitanța legătorului Schonwissner trimisă Ministerului cu adresa N-o 1 din 8 ian. 1876 s-a legat cărți pentru	400 65 120
Total	585		585

M. Eminescu

Anexa D

Socoteala cheltuielilor curente ale Bibliotecii Centrale din Iași în cursul anului 1874

Primiți	Lei bani	Cheltuiți	Lei bani
S-au primit de la onor. Minister al Instrucției, conform prevederi bugetare pentru acoperirea cheltuielilor curente ale Bibliotecii Centrale, suma de	100	S-au cheltuit cu tăierea a patru stânjini lemn, grijirea sălilor, hârtie, ustensile etc., după cum dovedește chitanța comerciantului Dimitrie Daniel. trimisă Ministerului cu adresa N-o 13 din februarie 1875, suma de	100
Total	100		100

M. Eminescu

Anexa E

Socoteală asupra cheltuielilor curente ale Băncii Centrale din Iași în semestrul I al anului 1875

Primiți	Lei bani	Cheltuiți	Lei
S-a primit pentru cheltuielile curente ale Bibliotecii Centrale pe timpul de la 1 ianuarie, până la 1 iulie 1875 suma de	50	S-a cheltuit pentru tăierea a doi stânjini lemne, transport de cărți etc., după cum dovedește chitanța comerciantului Nicolae Ioan, trimisă Ministerului cu adresa N-o. 1 din 8 ianuarie 876 suma de	50
Total	50		50

M. Eminescu

România

Consiliul Înaltei Curți de Conturi

Anul 1876

Luna.....

3 noiembrie se va înapoia contul d-lui M. Eminescu

prin Ministerul Cultelor cu invitare a forma contul și inventarul în regulă,

Grădișteanu

Domnule Președinte

Între conturile anului 1874 date în verificarea mea cu adresa No. este trecut și acela al Bibliotecii Centrale din Iași pe anul 1874.

Domnul M. Eminescu, directorul acestei biblioteci înaintează curții sub nume de cont numai o listă de venituri și cheltuieli făcute în cursul anului 1874 în suma de lei 100, fără însă să arate cu ce acte a încasat acea sumă, iară actele justificatoare de cheltuieli zice că le-a trimis Ministerului de Culte și Instrucțiunii Publice. Asemenea alătură și un inventar de suma cărților și obiectelor (mobilier) acelei biblioteci, fără însă să arate și valoarea lor.

În fața acelor aici expuse, vedeți bine, d-le președinte, că nu poate fi vorba de a verifica un cont, și eu sunt de părere că acel numit cont să se înapoieze d-lui director M. Eminescu și să formeze un cont regulat conform legii contabilității statului.

Primiți, d-le președinte, încredințarea deosebitei mele considerațiuni.

Consilier

G. Văleanu

Referendar

E. Butoianu

D-sale președinte al Înaltei Curți de Conturi

*

1877 noiem.4

4975

4251

Minist. Cultelor

D-nul M. Eminescu, directorul Bibliotecii Centrale din Iași, a trimis acestei Curți sub numire de cont numai o listă de venituri făcute în cursul anului 1874, în sumă de lei 100, fără însă să arate cu ce acte a încasat acea sumă. Iar în ce privește actele justificative de cheltuieli zice cu ce acte a încasat acea sumă. Iar în ce privește actele justificative de cheltuieli zice că le-au trimis acelui Onorat Minister. D-nul Eminescu a trimis Curții și un inventar în care a trecut cărțile și mobilierul acelei biblioteci, fără însă ca prin inventar să se arate valoarea lor.

Din aceste împrejurări Curtea nu se poate pronunța asupra contului Bibliotecii Centrale din Iași pe anul 1874.

Am onoarea dar, d-le Ministru, a trimite d-v alăturat aici atât contul cât și inventarul dat de d-l Eminescu, rugându-vă să binevoiți a pune îndatorire d-v a forma și trimite Curții contul și inventarul conform Legii contabilității statului.

[ss indescifrabil]

*

Ministerul Cultelor și al Instrucțiunii Publice
Diviziunea Școalelor

Domnule Președinte,

Spre răspuns la adresa d-vs. N-o 4251, am onoarea a vă face cunoscut că d-l Eminescu nemai aflându-se în serviciul acestui minister, nu are cunoștință unde se află; vă înapoiez dar inventarul și contul bibliotecii din Iași.

Primiți, domnule președinte, asigurarea considerațiunii mele.

p. ministru

D. Ghidionescu

p.cap. Diviziei
Bilciurescu

Domniei sale

Domnului Președinte al Înaltei Curți de Conturi

1877 decembr. 21

Se va pune în vederea

d-lui consilier Văleanu spre răspuns

la adresa N-o 4975,

Grădișteanu

*

România

Consilierul

Înaltei Curți de Conturi

Anul 1876

16 fev.

Se va comunica Parchetului corespondența

urmată în această chestiune spre cele

ce va crede de cuviință.

Grădișteanu

Domnule Președinte,

Între conturile anului 1874 date în verificarea mea cu adresa N-o este trecut și acela al Bibliotecii Centrale din Iași, pe anul 1874, girată de d-l M. Eminescu.

Prin referatul meu înregistrat la N-o 4975/77 arat că, contul acelei biblioteci nefiind un cont regulat conform legii contabilității statului.

Prin adresa Curții cu N-o 4251/77 către Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice cere ca să îndatoreze pe d-l. M. Eminescu a-și forma un cont regulat; însă Ministerul, prin adresa cu N-o 13487/77 și înregistrată la N-o 5672/77, face cunoscut Curții că d-l M. Eminescu nu mai este în acel serviciu și nu are cunoștință unde se află.

Aceasta cu onoare o supui la cunoștință domniei-voastre spre cele de cuviință.

Primiți, d-le președinte, încredințarea deosebitei mele considerațiuni.

Consilier:

G. Văleanu

D-sale

D-lui Președinte al Înaltei Curți de Conturi

Referendar:

E. Butoianu

*

București, 18 febr. 1878
România

Statul N-o 1	Statul N-o 2
Natura veniturilor	Natura cheltuielilor
După mandatul cu N-o 10733/75 al Ministerului Cultelor, s-a încasat	S-a cheltuit pentru tăiatul lemnului, îngrijirea sălilor, hârtie, etc.
Lei 100	Lei 100
Total 100	Total 100
Recapitulație	
Încasați în cursul anului 1874 lei 100	
Cheltuiți 100	
La 31 decembrie 1874 nu rămâne nici un escedent 100	
Referendar: E. Butoianu	

Înalta Curte de Conturi
N.192

20 febr.

D-l Eminescu se va chema la bară spre a justifica
motivul nedepunerii contului său. Iar citația se va publica,
deoarece nu se cunoaște domiciliul,
după cum arată Ministerul Cultelor.
Grădișteanu

Domnule Președinte

La adresa d-v nr. 840, am onoarea a răspunde că, dacă d-nul Eminescu n-a depus contul în
regulă cerută de Legea contabilității statului, urmează ca să binevoiți a dispune chemarea d-sale la
bara Curții spre îndeplinirea și acestei necesități.

Primiți, vă rog, domnule președinte, asigurarea preadeosebitei mele stime.

Procuror
[ss indescifrabil]

3 martie

D-nul consilier Văleanu este invitat a proceda la verificarea cont. Bibliotecii centrale din Iași pe 1874, pe baza
actelor aflate în arhiva Curții, asistat de d. referend Butoianu.
Grădișteanu

Domniei sale

Domnului Președinte Înaltei Curți de Conturi

*

România

Consilierul Înaltei Curți de Conturi

Anul 1876 [corect 1878]

30 martie

În vederea curții sect. 2 și a Parchetului
Grădișteanu

Domnule Președinte,

Conform adresei domniei voastre cu N-o, luând în verificare contul de gestiune al Bibliotecii
Centrale din Iași pe anul 1874, girat de d-l M. Eminescu.

Subsemnatul asistat de d-l ref. E. Butoianu,

Având în vedere pentru încasări mandatul cu N-o 10733/75 emis de Ministerul Cultelor,

Având în vedere pentru cheltuieli actele justificative atașate la menționatul mandat,

Având în vedere că pentru gestiunea anului 1873 nu s-a pronunțat hotărâre,

Având în vedere art. 18 din Legea Curții relativ la verificarea conturilor,

Am onoarea a supune d-v rezultatul acelei alegeri făcute asupra acestui cont precum urmează:
Încasările efectuate de d-l Eminescu în cursul anului 1874, după cum se specifică prin alăturatul stat N-o 1, le-am ales în cifra de lei 100-.

Cheltuielile efectuate de d-l M. Eminescu în cursul 1874, după cum se specifică din alăturatul stat N-o 2, le-am ales în cifra de lei 100-.

La 31 dec. 1874 nu rămâne nici un escedent.

Asupra acestei situațiuni, concluziunile mele sunt: fiindcă la 31 decembrie anul 1874 nu rezultă nici un ban asupra d-lui M. Eminescu din operațiunile sale pe anul 1874, să se declare achitat de gestiunea sa pe menționatul an.

Primiți, dle președinte, încredințarea deosebitei mele considerațiuni.

Consilier G. Văleanu

Referendar E. Butoianu

D-sale

D-lui Președinte al Înaltei Curți de Conturi

*

Alegerea veniturilor și cheltuielilor bibliotecii centrale din Iași pe anul 1874 girată de d-l M. Eminescu.

*

Înalta Curte de Conturi
Secțiunea II
Ședința de la 27 aprilie 1878

Prezenți dd. M. Bascoveanu
Ion Crețeanu
G. Văleanu
P. Ionescu

Președinte
Consilier
Consilier
Procuror

Punându-se în deliberarea Curții referatul d-lui consilier raportor G. Văleanu, înregistrat la N-o 1595/78, relativ la contul prezentat privitor pe d-l Eminescu, directorul Bibliotecii Centrale din Iași pe anul 1874,

Curtea – în unire cu concluziunile d-lui procuror – găsește că nu este caz a se da hotărâre și acest cont cu celelalte acte urmează a se atașa la dosar.

M. Bâscoveanu
1878 aprilie 28

I. Crețeanu

G. Văleanu

***acestui jurnal se va pune la dosarul respectiv, notându-se în registrul de conturi.

Grădișteanu
Referendar E. Butoianu

Sursa: Mihai Eminescu, *Opere-Corespondență. Documentar*, vol. XVI, coord. Dimitrie Vatamaniuc, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1989, p.177–182, 583–599.

**Citație pentru Panait Peltechi,
contabilul Administrației Domeniilor și Podurilor Statului
(14 ianuarie 1883)**

București, 14 Ianuarie/83
România
Înalta Curte de Conturi
Nr. 73

Domnule,

În urma încheierii acestei curți secțiuni unite cu art. 36/82 și în baza art. 17: din lege, sunteți chemat prin această citație, a vă prezenta la bara acestei curți în ziua de 14 februarie 1883 la orele 11 de dimineața spre a justifica motivul nedepunerii conturilor de administrațiune ca contabil al administrațiunii domeniilor și podurilor statului pe anii de la 1 Iunie 1880 și până la 1 Aprilie 1882. Cunoscând că, dacă nu veți fi următor, veți fi judecat în lipsă.

PREȘEDINTE

Grefier

Sursa: ANIC, Fond Înalta Curte de Conturi, Dos. 8/1872, fila nr. 16.

**Lege pentru reducerea numărului referendarilor Înaltei Curți de Conturi
(17 martie 1886)**

Ministerul de Finanțe

Carol I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Corpurile legiuitoare au adoptat și Noi sancționăm ce urmează:

Articol unic - Numărul referendarilor înaltei Curți de Conturi se reduce la 18, 9 de clasa I și 9 de clasa II.

Această lege s-a votat de Senat în ședința de la 24 Ianuarie 1886 și s-a adoptat cu majoritate de 37 voturi, contra a 9.

Președinte, Dimitrie Ghika.

(L.S.S.) Secretar, *Ap. Mănescu*.

Această lege s-a votat de Adunarea Deputaților în ședința de la 17 februarie 1886 și s-a adoptat cu majoritate de 57 voturi, contra a 7.

Președinte, D. Lecca.

(L.S.A.D.) Secretar, *C.I. Zamfirescu*.

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului și publicată prin *Monitorul Oficial*.

Dat în București, la 17 Martie 1886.

(L.S. St.) CAROL

Ministru de finanțe,

C. Nacu

Ministru de justiție,

Eug. Stătescu.

No.898.

Sursa: „Monitorul Oficial“, nr.1, marți 1(13) Aprilie 1886, p. 1

**Deliberarea Curții de Conturi asupra contului de gestiune
al Eforiei Spitalelor civile din București pe anul 1886–1887
(9 octombrie 1889)**

Înalta Curte de Conturi

Secțiunea II

Prezenți d.

G. Lahovari

E. Filipescu -consilier

C. G. Caramalău - consilier

P. Săvescu - procuror

Văzând referatul d. consilier G. Lahovari înregistrat la 384/87(?), no. 7595/89 prin care supune în deliberarea Curții rezultatul verificărei ce a făcut cu ajutorul d. referendar R.Z. Ionescu contului de gestiune al d. Simion I. Ștefănescu, fost casier al Eforiei Spitalelor Civile din București pe anul 1886/87.

Văzând legea din 17 Octombrie 1864, cum și regulamentul din 9 iulie 1868 pentru administrațiunea așezământului Eforiei Spitalelor Civile din București.

Văzând legea contabilității generale a statului și legea organică a Curții.

Văzând bugetul acestei case pe anul 1887/88.

Văzând hotărârea No. 155/89 secția II dată de Curte asupra contului acestui oficiu pe anul 1885/86.

Ascultând și pe d. Procuror în concluziile sale

După care

Deliberând

Asupra gestiunii bănești

Încasările efectuate de casierul Ștefănescu în anul 1886/87 specificată prin statul No.1 alăturat la referatul d. Consilier raportor se admit în sumă de lei 4.041.695,66

Sold de la 31 Martie 1886 ales prin menționata hotărâre No 155/89 s II lei 487.637,91

Însumează primirile lei 4.529.333, 57.

Răspunderile efectuate în același an pe exerciții și natura cheltuielilor în care intră și sumele nejustificate după dezvoltările făcute mai jos sunt de lei 4.065.291,09

Rezultă la 31 martie 1887 sold de încasări în sumă de lei 464042,48.

Egal cu cel din contul casierului Ștefănescu și procesul verbal încheiat de comisiunea administrativă constituită conform art. 97 din legea contabilității g[enera]le a statului [...].

Însă din cifra cheltuielilor arătate mai sus, în cifra de lei 4.065.291,09 se găsește nejustificată după dezvoltările din referatul d. consilier raportor suma de 3.040 lei, bani 38 și anume:

Lei 1.250,38 rest din sumele primite de d. Vasile Rădulescu în calitate de șef de birou al Eforiei pentru diferite cheltuieli de cancelarie după mandatele cu numărul 2296 și 2555/85, 11,12, 1852, 973 și 2107/86 nejustificați cu acte vrednice de crezut, ci numai cu chitanțele sale proprii.

B. Lei 586 primiți de domnul G. Gălășescu, intendentul Spitalului Colțea după ordonanțele de plăți, nr. 3209 și 3210/87 pentru a se distribui persoanelor scăpătate fără a justifica plata în primirea celor în drept

Lei 370 primiți tot de domnul Gălășescu după ordonanțele nr. 2010 și 2011 leafa domnilor medici Racoviceanu și Andronescu pe luna septembrie 1886 lipsind actul doveditor că s-a răspuns numiților medici.

Considerând că persoanele arătate mai sus în calitate de funcționari ai Eforiei au fost însărcinați de administrație a efectua cheltuieli arătate.

Că dâșii erau ținuți să dovedească că au îndeplinit sarcina ce li s-a dat, justificând cu acte în regulă sumele întrebuintate.

Că din aliniatul II de sub art. 13 din legea contabilității g[enera]le combinat cu ultimul aliniat de sub art. 38 din legea organică a Curții rezultă că oricine a fost însărcinat cu mânuirea banilor publici este privit ca justițiabil acestei Curți.

Că astfel fiind ei rămân răspunzători de sumele încredințate și nejustificate.

Lei 840 cu care s-a descărcat la cheltuieli casierul Ștefănescu în baza ordonanțelor Nr. 168, 1189, 2135, 2515 și 2595/86 ca plătită în mili mensuale, iar ca justificare prezintă bonuri de casă a căror vericitate nu se poate constata deoarece drept semnătură de primire a banilor se văd aplicate pe bonuri peceti care nu corespund cu inițialele măcar ale titularilor, altele nedescifrabile, iar altele fără a fi subscrise de cei în drept, lipsind chiar bonul cu nr. 115/86 după cum se specifică prin statul Dvs. alăturat la referatul d. consilier raportor.

Că astfel fiind arătată suma de lei 840 plătindu-se casierul Ștefănescu în contra dispozițiilor prescrise de articolul 105 din legea contabilității g[enera]le a statului cât a fi pusă în sarcina sa ca nejustificată conform legii.

În baza acestor considerente

Curtea de acord cu Ministerul public

Hotărăște

I. Soldul de lei 464.042,48 ales la 31 martie 1887 se reportă la debitul d. casier S.I. Ștefănescu în contul anului 1887/88, în care an a continuat cu această funcție

II. Se acordă d. Vasile P. Rădulescu fost șef de birou în cancelaria eforiei un termen de trei luni de la primirea hotărârii spre a justifica întrebuintarea sumei de lei 1.250,38 în caz contrariu să o verse la casa eforiei cu procente legale de la 1 Noiembrie 1886, data când urma a justifica cheltuieli[le] și până la achitare.

III. Se acordă d. G. Gălășescu, fost intendent al spitalului Colțea același termen să justifice plata în primirea celor în drept a sumelor de lei 580 și lei 370, la caz contrariu le va vărsa casei eforiei cu procente legale de la 1 octombrie 1886 și până la achitare.

IV. Se obligă casierul S.I. Ștefănescu a justifica în arătatul termen de trei luni răspunderea sumei de lei 840 în primirea celor în drept conform articolului 105 din legea contabilității g[enera]le a statului, iar în caz contrariu o va vărsa casei eforiei cu procente legale de la 1 iunie 1886 și până la achitare.

Această hotărâre se pronunță cu beneficiu articolului 19 și 22 din legea organică a Curții.

Data și făcută în ședința de la 9 octombrie 1889.

Em. Grădișteanu

Sursa: ANIC, Fond Înalta Curte de Conturi, Dos. 29/1889, f. 21, 21v., 22.

Proiect de lege pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi – varianta guvernului (14 decembrie 1894)

CAP. I

Despre organizarea Curții de Conturi

Art. 1. Pentru toată România este o singură Înalță Curte de Conturi, cu sediul în București. Curtea de Conturi ia rând imediat după Curtea de Casație și se bucură de aceleași prerogative.

Art. 2. Curtea de Conturi se compune de un președinte, 6 consilieri, 6 referendari de clasa I, 8 referendari de clasa II și 10 referendari de clasa III.

Parchetul Curții se compune din un procuror, un substitut, un cap de cancelarie și arhivar, și un copist.

Grefa curții cuprinde un grefier, un ajutor de grefă, un arhivar, trei ajutoari de arhivă, un registrator și 14 copişti.

Personalul subaltern se fixează prin bugetul fiecărui an, după trebuință.

Art. 3. Președintele și consilierii Curții de Conturi sunt inamovibili; ei se numesc de Rege după recomandarea ministrului de finanțe.

Președintele curții se numesc dintre consilieri.

Art. 4. Condițiunile de admisibilitate pentru consilierii înaltei Curți de Conturi sunt următoarele:

să fie români sau naturalizați români;

să aibă vârsta de 35 de ani împliniți;

să aibă un titlu academic de doctor sau licențiat în drept sau în științele politice, financiare și administrative, și să fi servit cel puțin 5 ani Statului, ajungând în ierarhia serviciului până la funcțiunea de secretar general, director de serviciu în ministerul de finanțe, membru la o curte de apel, prefect de județ, inspector financiar, procuror la curtea de conturi și referendar clasa I la aceeași curte;

se vor putea numi, în timp de 10 ani de la aplicarea acestei legi, și netitrați, aceia cari vor fi îndeplinit 10 ani într-un serviciu al ministerului finanțelor și cari vor fi ajuns în acest minister în gradul de ierarhie indicat în aliniatul precedent. Asemenea se vor putea numi și referendarii netitrați de clasa I, după un stagiul de 10 ani;

se vor putea, în fine, numi și ingineri diplomați cari vor fi ajunși la gradul de inginer șef clasa I, precum și intențenții și sub-intențenții din administrația militară.

Art. 5. Guvernul va pune în retragere din oficiu prin decret regal pe magistrații curții de conturi care au împlinit etatea de 68 de ani. Asemenea va pune în retragere după avizul conform al curții, pe consilierii care din cauza unei infirmități valabil constatată, nu vor mai fi în stare a îndeplini îndatoririle lor în curte.

Magistrații Curții de Conturi puși în retragere vor putea să-și exerciteze imediat dreptul lor la pensie.

Art. 6. Consilierii nu pot fi rude sau afini între dânșii până la a patra spiță inclusiv.

Funcțiunea lor este incompatibilă cu calitatea de deputat sau senator, precum și cu orice altă funcțiune retribuită de Stat, de județ, de comună și de stabilimentele de bine-facere puse sub controlul guvernului. Ei nu pot face parte din administrațiunile Băncii Naționale, nici a creditelor funciare.

Ei nu pot fi interesați direct sau indirect, nici impiegați în vreo întreprindere sau afacere supusă controlului Curții de Conturi.

Asemenea ei nu pot lua parte sau a fi delegați în una din administrațiunile publice a căror lucrări sunt supuse controlului Curții.

Nici unul din consilierii Curții nu poate să ia parte la cercetarea unei afaceri, supusă controlului ei, în care ar fi interesat direct sau el sau veri-o rudă de a sa, sau afin până la a patra spiță inclusiv.

Recuzarea unui consilier se poate invoca de către el însuși sau cere de procuror sau de contabil și se decide de curte, în secțiuni-unite, cu majoritate de voturi.

Art. 7. Consilierii Curții de Conturi, precum și procurorul ei, sunt justițiabili ai curții de casație.

Art. 8. Procurorul și substitutul curții sunt numiți de Rege, după recomandarea ministrului de finanțe, și sunt revocabili.

Ei vor trebui să îndeplinească condițiunile următoare:

să fie români sau naturalizați români;

să aibă etatea de 30 ani împliniți;

să fie doctori sau licențiați în drept sau în științele administrative și politice, având un stagiu de 5 ani ca magistrat, ca avocat sau în funcțiuni pendinte de ministerul finanțelor de la gradul de cap de birou în sus. Referendarii de clasa I vor putea și ei să fie numiți procurori după un stagiu de 5 ani.

Art. 9. Incompatibilitățile prevăzute pentru consilierii curții la art. 6, alin. 2 și următorii, sunt aplicabile și la procuror și la substitut.

Art. 10. Numirea referendarilor de la o clasă la alta se face de Rege, după recomandăția ministrului finanțelor.

Numirile se fac numai în virtutea unui concurs. Concursul se va ține la Curtea de Conturi; juriul se va compune din doi magistrați ai acestei curți și din un delegat al ministerului finanțelor.

Pentru a fi admiși la concurs, candidații vor trebui să fie români sau naturalizați români, să aibă etatea de cel puțin 25 ani, să fi îndeplinit serviciul militar și să fie doctori sau licențiați în drept, în științele matematice sau în științele financiare, politice și administrative sau comerciale.

Înaintarea referendarilor de la o clasă la alta se va face din referendarii aflați deja în serviciu, după un stagiu de 3 ani în clasa precedentă. Curtea de Conturi, în secțiuni-unite, va desemna ministrului de finanțe pe referendarul care urmează să fie înaintat.

În cazul când nici unul din referendarii aflați în serviciu nu îndeplinesc stagiu spre a fi înaintați, vacanța se va împlini prin concurs.

În lipsă de titrați, se vor putea primi la concurs, pentru referendarii de clasa I, sub-inspectorii financiari, sub-directorii din ministerul finanțelor, șefii de compatibilitate ai diferitelor ministere, casierii generali de județe, după un stagiu de 3 ani în aceste funcțiuni, precum și adjuncții clasa I din administrația militară. Iar pentru funcțiunile de referendari clasa II și III, se vor putea primi la concurs și capii de birou din administrațiunea centrală a ministerului finanțelor, având un stagiu de 3 ani în această funcțiune, precum și adjuncții clasa II și administratorii clasa I din administrația militară.

Un regulament de administrațiune publică va determina modul ținerii concursului și a materiilor asupra cărora candidații vor trebui să fie examinați.

Art. 11. Grefierul curții de conturi se numesc în aceleași condițiuni ca și referendarii de clasa I.

Personalul grefei și al parchetului, afară de copişti, se va numi de asemenea prin decret regal, dupe recomandăția curții, prin mijlocirea ministrului finanțelor. La aceste numiri se va avea în vedere de preferință impiegații aflați în ființă cari vor avea o vechime de cel puțin 3 ani.

Copişti se vor numi prin deciziune ministerială, după recomandăția curții; ei vor trebui să aibă etatea de 21 ani, să fie români sau naturalizați români și să aibă titlul de bacalaureat sau diplomat al vreunor școli de comerț din țară sau străinătate.

Art. 12. Președintele și consilierii curții de conturi, procurorul și substitutul, referendarii, grefierul și toți ceilalți impiegați ai grefei și ai parchetului sunt ținuți, înainte de a intra în exercițiul funcțiuni lor, de a depune următorul jurământ:

„Jur de a fi credincios Regelui, de a observa cu sfințenie Constituția și legile țării și de a îndeplini cu onoare, conștiință și nepărtinire funcțiunile ce îmi sunt încredințate.

Așa să îmi ajute Dumnezeu“.

Art. 13. Președintele curți depune jurământul înaintea M.S. Regelui; consilierii vor depune jurământul înaintea curții întrunită în secțiuni-unite, fiind față și procurorul; procurorul și substitutul înaintea ministrului finanțelor; iar toți ceilalți impiegați înaintea președintelui curții.

Art. 14. Curtea de Conturi se împarte în două secțiuni, compusă fiecare din câte trei consilieri, prezidată de cel mai vechi, după rândul numirii. Președintele curții poate prezida oricare secțiune, când este nevoie sau când va voi.

Atribuțiunile secțiunilor nu sunt nici deosebite, nici permanente.

Deciziunile unei secțiuni nu pot fi date decât fiind față trei consilieri. Lipsind un consilier, secțiunea se completează sau prin președinte, sau printr-un consilier din cealaltă secțiune, delegat de către președinte.

Art. 15. Cele două secțiuni se întrunesc, ori de câte ori trebuința va cere, fie după invitația președintelui, fie după aceea a procurorului.

Ele însă nu pot lucra cu mai puțin de 5 consilieri.

Art. 16. Toate deciziunile curții, toate declarațiunile și toate încheierile ei se pronunță cu majoritate absolută a membrilor prezenți.

Minoritatea încă este datoare a își da părerea sa motivată.

CAP. II

Despre atribuțiunile și competența curții

Art. 17. Înalta curte de conturi are atribuțiuni judecătorești și atribuțiuni de control parlamentar.

Art. 18. Ca corp judecătorești, curtea de conturi este însărcinată cu cercetarea, judecarea și statuarea în primă și ultimă instanță a tuturor conturilor de venituri și cheltuieli publice ce-i sunt prezentate de casierul central al tezaurului public și de casierii generali de județe, precum și de către toți agenții administrațiunilor însărcinați cu perceperea veniturilor și efectuarea cheltuielilor Statului, potrivit legilor speciale.

De asemenea, ea cercetează, judecă și statuează asupra conturilor ce i se va prezenta de casierul casei de depuneri și consemnațiuni, de casierul casei de economie, de casierul casei de dotație a oștii, de casierii caselor de pensuni, de casierii târgurilor de vite, de casierii eforiei spitalelor civile din București și al eforiei Sf. Spiridon din Iași, de casierii comunelor urbane reședințe de județ, precum și de casierii oricăror alte stabilimente puse, prin legi speciale, sub jurisdicțiunea Curții de Conturi.

Conturile de materii sunt și ele supuse controlului Curții de Conturi.

În fine, Curtea de Conturi va cerceta, judeca și statua asupra gestiunilor corpurilor de trupă, și serviciilor armatei, cari mănuiesc bani și materiale publice, precum și asupra gestiunilor de fapt a tuturor acelor care, cu sau fără autorizațiune legală, se vor fi amestecat în mănuirea banilor publici, valori sau materii și cari, astfel, s-au constituit casieri contabili.

Art. 19. Tot ca corp judecătorești, curtea de conturi cercetează, judecă și decide în ultimă instanță:

Asupra apelurilor ce i se vor adresa de către primarii, consilierii și percepatorii comunali din comunele rurale și urbane ne-reședințe de județe în contra încheierilor autorităților însărcinate de lege cu verificarea conturilor lor.

Asupra apelurilor ce se vor adresa de către percepatorii fiscali, cari se judecă în prima instanță de către casierii generali. Aceste apeluri încetează, de la data aplicării legii de față, a se mai judeca de către tribunalele ordinare de prima instanță, dupe cum se dispunea de legea de constatare și percepere din 10 Mai 1882;

Asupra apelurilor ce i se vor adresa de către epitropiile bisericesc din comunele urbane reședințe de județe contra încheierilor consiliilor comunale, abrogându-se astfel, de la data aplicării legii de față, dispozițiunile cuprinse în art. 117, alin. II din legea comunală de la 7 Mai 1887, de a se face recurs în asemenea cazuri la ministerul de interne;

Asupra apelurilor ce se vor adresa de către contabil sau percepatorii diferitelor administrațiuni, care, după legile speciale, nu vor fi supuși jurisdicțiunii curții, în contra încheierilor sau deciziunilor administrațiunilor respective (Camere de Comerț, Credite agricole, etc). În toate aceste cazuri termenul de apel este 2 luni de la comunicarea încheierii.

Art. 20. Curtea de conturi ca corp de control parlamentar constată și certifică după relevatul conturilor individuale cercetate de dânsa, exactitatea conturilor generale încheiate de ministrul finanțelor și de ceilalți miniștri în parte.

Tot ca corp de control, curtea de conturi cercetează conturile de administrațiune ale diferitelor servicii însărcinate cu administrațiunea și strângerea unui venit al Statului, prin agenți supuși direct jurisdicțiunii curții de conturi, cum: administrațiunea vămilor, a timbrului și înregistrării, a regiei monopolurilor Statului, a telegrafelor și poștelor, a căilor ferate, a monetăriei Statului și a fabricii de timbru, etc.

De asemenea cercetează conturile de administrațiune ale casei de depuneri, consemnațiuni și economie, ale casei de dotație a oastei, ale caselor de pensuni, ale eforturilor spitalelor civile din București și Iași, ale târgurilor de vite, ale consiliilor județene, ale consiliilor comunale urbane reședințe de județ și, în fine, ale oricărei alte administrațiuni ce se va pune, prin lege, sub controlul curții de conturi.

Art. 21. Curtea de Conturi mai are în atribuțiile sale constatarea anilor de serviciu ai diferiților impiegați ai Statului, conform legilor și regulamentelor pensiunilor civile și militare, pronunțarea asupra degajărilor totale sau parțiale a garanțiilor depuse de diferiți contabili și alte lucrări ce i s-ar atribui prin legi speciale.

Art. 22. Sunt justițiabili direcți de curtea de conturi toți mănuitorii de bani publici, de valori și de materii brute sau confecționate și de consumație, prevăzuți la art. 18 de mai sus.

Mai sunt justițiabili de curtea de conturi toți economii de internate, de spitale, de așezăminte de binefacere pioase și religioase, întreținute de stat, județe sau comune, precum și oricare funcționar administrativ, întrucât nu au justificat sumele de bani ce li se vor fi avansat pentru îndeplinirea serviciilor cu care au fost însărcinați.

În fine, sunt justițiabili direcți către curtea de conturi, însă numai în ce privesc întârzierea în depunerile conturilor sau neregularităților ce se vor constata între ele, directorul contabilității generale a statului, șefii contabilităților diferitelor ministere, precum și toți contabilii administrațiunilor prevăzute de art. 20 de mai sus.

Art. 23. Orice agent contabil pus sub jurisdicțiunea curții de conturi este dator a depune la grefa curții, cel mult trei luni după finitul anului financiar sau de la încetarea sa din funcțiune, contul gestiunii sale.

Tot în termen de trei luni de la finitul financiar se va trimite curții de conturi și conturile diferitelor administrațiuni prevăzute la art. 20 de mai sus.

Art. 24. Atât contabilii justițiabili ai curții de conturi cât și contabilii diferitelor administrațiuni, care nu vor trimite curți, la termenele prevăzute de articolul precedent, conturile respective, se vor chema, dupe rechizitorul procurorului sau direct de către președinte, spre înfățișare înaintea curții, în termenul cel mai scurt. Curtea, ascultând justificările lor și găsindu-le fondate, poate a le acorda un termen; la caz contrar îi va condamna la o amendă egală cu retribuțiunea lor de la 3 la 6 luni.

În caz de a nu se prezenta, curtea îi cheamă pentru a doua și ultima oară și, dacă nici atunci nu se prezintă, curtea va decide în lipsă, condamându-i și la dublă amendă.

Curtea va denunța faptul și guvernului, care îi va suspenda sau destitui, dacă va găsi de cuviință.

Pentru contabilii care nu mai sunt în funcțiune, curtea va putea ordona sechestrarea și încasarea la tezaur a o parte chiar a întregii garanții.

Deciziunile Curții, în asemenea materii, se execută prin administrațiunile de care depind contabilii.

Art. 25. Afară de conturile de gestiune prevăzute la art. 23, contabilii mai sunt datorii a înainta conturile lor lunare, împreună cu actele justificative, administrațiunilor superioare, care, la rândul lor, sunt ținute a le trimite curții de conturi, împreună cu avizele provizorii de aprobare și cu orice alte observațiuni ce s-au făcut asupra verificării lor, și acestea pe fiecare trimestru, după două luni de la expirarea lui.

CAP. III

Despre atribuțiunile procurorului

Art. 26. Procurorul Curții de Conturi ține un registru general de toți contabilii din țară care sunt îndatorați, după legi și regulamente, să prezinte curții conturile lor de gestiune.

El trebuie să-l urmărească spre a se încredința dacă acești contabili depun regulat și la termenele fixate prin legi și regulamente, conturile lor la curte și cere de la curte aplicarea penalităților contra acelor cari, fără motiv valabil, sunt în întârziere.

Art. 27. Toți contabilii justițiabili ai curții de conturi sunt datori, spre acest sfârșit, să înainteze parchetului curții, la numirea lor în funcțiune, următoarele acte:

- copie legalizată de pe ordinul de numire;
- copie legalizată de pe actul de depunerea jurământului;
- declarațiunea administrațiunei competente despre depunerea garanției;
- copie legalizată de pe procesul-verbal de instalare.

Contabilii care, în termen de 30 zile de la instalarea lor, nu se vor conforma acestei dispozițiuni, vor fi amendați de curte cu leafa pe 15 zile, după cererea procurorului.

Art. 28. Procurorul este dator a se încredința, dacă deciziunile curții s-au executat la termenele fixate și a comunica pe fiecare trimestru președintelui rezultatele, arătând motivele pentru cari nu s-au executat.

În acest scop, procurorul corespunde direct cu miniștrii și cu toate celelalte autorități, cerând și luând informațiuni asupra executării deciziunilor curții.

Art. 29. Procurorul priveghează exacta împlinire a serviciului curții și dacă referendumii, grefa și ceilalți împiegați își îndeplinesc cu exactitate serviciul lor; în caz de a constata neglijență din partea vreunuia, adresează cerere în scris președintelui, spre a lua măsuri de îndreptare.

Art. 30. Procurorul asistă la ședințele curții, fie în secțiuni-unite, fie în secțiuni, și ia concluziuni când socotesc de trebuință.

Toate cererile de restituiri sau reduceri de garanție trebuiesc comunicate procurorului mai înainte de a se pronunța curtea, și asupra lor concluziunile parchetului se cer de rigoare.

Art. 31. El adresează ministerelor și administrațiunilor respective copii de pe toate deciziunile curții și urmăresc înaintea ei instrucțiunea și judecarea cererilor de revizuire pentru erori, omisiuni, îndoite sau false înscrieri, constatate în sarcina statului, a județelor, a comunelor și a stabilimentelor publice de binefacere.

Art. 32. Când în cercetarea unui cont se va ridica vreo bănuială de fals în scripte sau delapidare în contra unui contabil, procurorul va fi ascultat în concluziunile sale mai înainte de a se statua ceva.

În asemenea cazuri, curtea va înștiința îndată despre acestea pe miniștrii de finanțe și de justiție, care vor face să se urmărească culpabilii înaintea tribunalelor ordinare.

Art. 33. Procurorul poate lua, dacă va crede de cuviință, cunoștință de toate conturile trimise în cercetarea curții. Curtea poate de asemenea să ordone din oficiu ca procurorul să ia cunoștință de dânsle.

Art. 34. Substitutul ajută în îndeplinirea atribuțiunilor sale; el poate lua concluziuni într-una din secțiuni, când procurorul este ocupat în cealaltă secțiune.

În lipsa procurorului, toate atribuțiunile lui se îndeplinesc de către substitut.

CAP. IV

Despre atribuțiile grefierului

Art. 35. Grefierul asistă la secțiunile-unite ale curții, redactează și contrasemnează procesele-verbale de ședință.

El este însărcinat cu păstrarea originalelor încheieri, cu expedierea copiilor sau extractelor de decisiuni la cei în drept, cu păstrarea actelor ce îi sunt încredințate și cu înapoierea lor, când nu mai sunt trebuincioase, autorităților respective.

El ține diferitele registre, mai ales acelea în care se trec încheierile, deciziunile și declarațiunile curții.

Înregistrează, după ordine de numere și de dată, conturile depuse de către contabilii în ziua în care au fost prezentate.

Art. 36. Grefierul, dupe cererile părților interesate, și în urma aprobării președintelui, liberează copii, certificate sau extracte de pe actele emanate de la curte sau aflate în arhive și în depozite.

El contrasemnează corespondența cu contabilii.

Art. 37. Deciziunile definitive ale curții se dau în următoarea redacție:

„NOI, CAROL I,

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Curtea de conturi a dat următoarea deciziune:

(Urmează copia deciziunii).

Facem cunoscut și ordonăm la toți agenții competenți de a pune în executare „această deciziune și la toți comandanții și ofițerii polițienesc de a da concursul lor, când va fi legal cerut.

Spre încredințare, deciziunea de față s-a subscris de președintele curții și de grefier“

Art. 38. În absența grefierului, ajutorul de grefier îi ține locul.

Art. 39. Grefa Curții este deschisă în toate zilele, afară de Duminici și de sărbătorile prevăzute în legea de față, de la orele 11 a.m. până la orele 5 p.m.

CAP. V

Despre forma verificări conturilor

Art. 40. Președintele Curții primind conturile, le distribuie între referendari și desemnează secțiunea căreia urmează a se adresa raportul.

Art. 41. Referendarii nu sunt speciali atașați la nici o secțiune.

Ei nu pot fi însărcinați de două ori de-a rândul cu verificarea conturilor aceluiași contabil.

Totuși, însă, partea a doua a contului de gestiune al casierului central, care cuprinde operațiunile primului an al exercițiului și prima parte a contului gestiunii următoare, cuprinzând operațiunile complementare ale aceluiași exercițiu, sunt verificate de același referendar.

Art. 42. Referendarii sunt ținuți a verifica prin ei însuși toate conturile ce li sunt date spre verificare.

Asupra fiecărui cont ei vor redacta un raport motivat conținând observațiuni de trei naturi:

1) Cele privitoare la încărcările sau scăzămintele ce li se vor fi părut că prezintă diferitele posturi și articole ale contului;

2) Cele privitoare la conformitatea primilor cu legile și regulamentele financiare și cu bugetele și cu creditele deschise;

Cele privitoare la aprecierea validității actelor justificative prezentate.

Art. 43. Referendarii pot asculta pe contabili sau pe însărcinații lor pentru instrucția conturilor.

Toată corespondența este pregătită de dânsii și supusă președintelui secției căruia îi este adresat raportul.

Art. 44. Când verificarea unui cont va cere concursul mai multor referendari, președintele delegă un referendar clasa I, care este însărcinat a prezida această lucrare, a strânge observațiunile fiecărui referendar și a face raportul său secțiunii respective.

Art. 45. Referendarul sau referendarii care au verificat, sau care au luat parte la verificarea unui cont, asistă la ședințele în care se discută raportul; ei însă nu au vot deliberativ.

Art. 46. Președintele secțiunii, primind raportul referendarului, îi încredințează unuia dintre consilieri, care este ținut:

să verifice dacă referendarul a făcut singur lucrarea și dacă defectuositățile constatate prin raportul său sunt fondate;

să examineze singur actele relative la câteva articole ale contului, spre a se asigura dacă referendarul a verificat cu îngrijire toate părțile contului.

Art. 47. Dacă consilierul însărcinat cu verificarea unui cont va avea trebuință de lămuriri, sau prin înfățișare de acte, sau prin înfățișarea contabilului, își va face raportul său deslușit către președinte, și acesta va cere actele sau va chema pe contabil.

Chemarea se va face cu o singură citațiune.

Art. 48. Un consilier nu poate fi numit de două ori la rând raportor al conturilor aceluiași contabil.

Totuși, însă, același consilier este însărcinat cu raportul celor două părți ale exercițiului, în ce privesc verificarea conturilor de gestiune ale casierilor generali de județe și al casierului central al tezaurului.

CAP. VI

Despre forma judecării conturilor

Art. 49. Consilierul-raportor prezintă secțiunii opiniunea sa motivată asupra tuturor observațiunilor privitoare la linia contului, precum și asupra tuturor observațiunilor referendarului.

Referendarul-raportor își dă avizul său, care nu este decât consultativ, apoi consilierul-raportor opinează, se ascultă concluziunile parchetului și în urmă se ia opiniunea (votul) fiecărui consilier după rândul numirii, începând cu cel mai nou numit. Se încheie un proces-verbal al ședinței, iscălit de membrii care au luat parte și de referendarul-raportor, după care președintele pronunță deciziunea.

Art. 50. Deciziunea se redactează de referendarul-raportor și se semnează de dânsul și de consilierii cari au luat parte la judecată; împreună cu contul și cu aportul, ea se remite apoi grefierului, care, după ce îngrijesc facerea și expedierea copiilor trebuincioase, o depune în arhivă.

Copiile se expediază sub semnătura președintelui curții și a grefierului.

Art. 51. Dacă, în cursul cercetării unui cont, curtea găsește că este nevoie de oricare deslușiri complimentare, sau de prezentare de noi acte justificative, ea va încheia un jurnal provizoriu în care se va indica cerințele curții, și se va comunica contabilului interesat, cu îndatorire ca, în termen de maximum 3 luni, să presimte curții actele și științele cerute.

La expirarea acestui termen curtea va statua prin deciziune definitivă dacă contabilii sunt achitați ori dacă datorează vreo sumă.

În cel dintâi caz, ea pronunță descărcarea lor definitivă și, dacă funcțiunile lor au încetat, curtea ordonă tot de odată restituirea garanțiilor.

În al doilea caz curtea îi condamnă a plăti datoria constatată asupra lor în termen de cel mult 3 luni de la primirea deciziunei.

Sumele datorate se plătesc cu dobânda legală, socotită de la data când urma a se efectua vărsământul.

Art. 52. Deciziunile curții de conturi sunt executorii; ele au autoritatea deciziunilor judecătorești și se aduc la îndeplinire, în termenul prescris, de către agenții fiscali, prin aplicarea legii de urmărire.

Curtea, în declarațiunea sa generală, va face mențiuni despre rezultatele executării deciziunei sale.

Art. 53. Copii de pe deciziunile curții se vor da părților interesate și garanților lor.

Curtea este datoare a libera copie legalizată, și chiar după încheierile ce nu se vor da în formă de deciziune, tuturor părților interesate care le va cere.

Deciziunile curții se vor scoate cel mult în 30 zile de la pronunțarea lor.

Art. 54. În ce privește verificarea conturilor de administrațiune prevăzute la art. 20 din legea de față, curtea va proceda în același mod ca și pentru conturile mânuitorilor de bani publici și de materie, cu deosebire, numai că asupra lor curtea nu pronunță deciziuni, ci declarațiuni.

Art. 55. Defectele unor asemenea conturi privesc pe contabilii administrațiunilor, când conturile nu se vor găsi încheiate dupe regulă, când nu se vor afla cuprinse într-însele parte din veniturile ce ei au încasat sau au trebuit să încaseze (în cazul când asemenea contabili ar încasa și bani, cum și cupoane, garanții și altele), sau când unele din cheltuielile trecute în cont nu vor fi sprijinite cu dovezi îndestulătoare, precum și pentru orice alte lipsuri.

Defectele conturilor privesc pe administratori și pe ordonatori când ei au ieșit din limitele legilor și bugetelor respective, când prin îngăduințe acordate ilegal debitorilor Statului sau administrațiunilor respective au provocat pagube, sau când au ordonat cheltuieli ilegale și peste limitele creditelor budgetare, când n-au observat prescripțiunile legii de contabilitate pentru vânzări, arendări, contractări de construcții, de reparațiuni și de aprovizionări.

Art. 56. În cazul când găsesc vinovat pe contabil, curtea va denunța faptul guvernului, care va putea să-l tragă la răspundere pe cale penală pentru falsuri în acte publice; iar când contabilul va fi mânuit și bani publici, curtea va urma ca și pentru ceilalți contabili mânuitori de bani, dând o decizie prin care se va lămurii dacă contabilul este achitat sau dacă rămâne dator și, în acest din urmă caz, va decide măsurile de executare și de împlinire, precum și termenul în care trebuie a se împlini banii.

Art. 57. Când defectele conturilor vor privi pe administratori și pe ordonatori, curtea, prin declarația sa, constată și stabilește călcările de legi și le notifică miniștrilor respectivi, care sunt datori a lua măsuri de asigurare asupra averii vinovaților pentru despăgubirea fiscoi sau a administrațiilor respective.

Când ordonatorul vinovat va fi chiar un ministru sau secretarul său general, curtea înaintează declarațiunea ministerului finanțelor, care va fi dator a o supune Adunării deputaților odată cu prezentarea conturilor.

Aceste declarațiuni curtea le anexează pe lângă expunerea sa anuală către Cameră.

Art. 58. Curtea nu va putea, în nici un caz, întinde jurisdicțiunea sa asupra ordonatorilor, nici a refuza contabililor sumele care le vor fi plătit în baza unei ordonanțe în regulă și însoțită atât de chitanța persoanelor în drept, cât și de actele justificative pe care ordonatorul le va fi recunoscut că sunt necesare pentru achitarea acelei ordonanțe.

CAP. VII

Despre revizuirea deciziunilor și declarațiunilor curții de conturi și despre recursul în casație

Art. 59. Deciziunile curții de conturi, date asupra conturilor casierilor mânuitori de bani publici și de materie, precum și declarațiunile pronunțate asupra conturilor de administrațiune, sunt supuse revizuirii și recursului în casație.

Deciziunile date asupra apelurilor sunt supuse numai recursului în casație.

Art. 60. Curtea de conturi va putea revizui un cont asupra căruia va fi dat o decizie definitivă sau va fi pronunțat o declarațiune, sau după cererea contabilului, sau a garantului său, bazată pe acte justificative pe care curtea nu le-a avut în vedere la pronunțarea deciziei, sau din oficiu, din propria inițiativă a curții, sau după cererea procurorului, pentru erori, omisiuni, îndoite sau false înscrieri recunoscute în urmă sau cu ocazia verificării altor conturi.

Art. 61. Dreptul cererii de revizuire se prescrie după trecere de 6 luni de la primirea deciziei de către părțile interesate.

În cazurile însă prevăzute de art. 64 din legea de percepție din 1882, acest termen de 6 luni curge de la data constatării judiciare a delapidărilor efectuate prin falsuri.

Art. 62. Cererea de revizuire nu mai are loc când partea interesată a făcut recurs în casație și curtea de casație s-a pronunțat asupra deciziei pentru care se putea cere revizuirea.

Art. 63. Cererea de revizuire nu se poate face de partea interesată decât o singură dată; o cerere de revizuire asupra deciziei prin care s-a tranșat revizuirea este inadmisibilă.

Aceste decizii sunt supuse numai recursului în casație.

Art. 64. Revizuirea nu se poate cere pentru o eroare materială de redacție asupra numelui sau calității contabilului, nici pentru o eroare de calcul sau de scris în dispozitivul deciziei. Asemenea erori se îndreptează în urma unei simple cereri, în marginea sau în josul copiei și originalului deciziei.

Art. 65. Asupra cererilor de revizuire curtea pronunță două decizii deosebite, statuând una asupra admiterii revizuirii și cealaltă asupra fondului; ambele se notifică părților interesate, care pot fi și citate la bara curții, dacă curtea va găsi de trebuință.

Art. 66. Contabilii sau garanții lor pot face recurs la curtea de casație contra deciziunilor curții de conturi, pentru violare a legii sau pentru călcare de formă.

Acest recurs nu poate împiedica executarea deciziei curții de conturi.

Fiscul sau administrațiile publice pot încă recurge în casație, adresând recursul lor procurorului general al curții de casație.

Termenul de recurs la curtea de casație pentru toate deciziunile sale este de trei luni, socotit din ziua când s-a dat copia de pe deciziunea curții de conturi în primirea părților interesate.

Art. 67. În toate cazurile de recurs la curtea de casație, procurorul de pe lângă aceea curte înfățișează și sprijină interesele fiscoi sau ale administrațiunilor publice ca reprezentant al lor legal, afară de cazurile când acestea vor găsi de cuviință a fi reprezentate printr-un delegat special.

Art. 68. Când Curtea de Casație va casa o deciziune a Curții de Conturi, afacerea se va înapoia, în toate cazurile, în cercetarea aceleiași Curți de Conturi, care, în termen cel mult de trei luni, o va înfățișa din nou în tot completul membrilor ei și va pronunța.

Dacă curtea va stăruî în deciziunea ei de mai înainte, partea interesată va putea, iarăși, la termen de trei luni, să facă din nou recurs în casație. În cazul acesta curtea de casație va judeca în secțiuni-unite și, pronunțând definitiv asupra motivelor recursului, va trimite afacerea înapoi la Curtea de Conturi care se va conforma întocmai.

CAP. VIII

Despre controlul public al conturilor ministeriale

Art. 69. Contul general al finanțelor, împreună cu conturile speciale ale miniștrilor se vor înainta curții de conturi în termen de 9 luni de la încheierea fiecărui exercițiu.

Art. 70. Curtea de Conturi constată și certifică, după relevatul conturilor individuale și după actele justificative ce trebuie să prezinte contabili, exactitatea conturilor generale încheiate de către ministrul finanțelor și de către ceilalți miniștri.

Spre acest finit, după judecarea conturilor individuale și după confruntarea lor cu conturile generale, Curtea pronunță anual două declarațiuni generale de conformitate: una asupra contului de gestiune al administrațiunei finanțelor și cealaltă asupra contului de exercițiu.

Art. 71. Pentru înlesnirea controlului său, curtea va primi de la ministrul finanțelor, odată cu contul general al administrațiunei finanțelor, rezumate generale, indicând pe casierii toate încasările și plățile coprinse în contul general.

Încasările vor fi deosebite pe natură de venituri și pe exerciții, iar plățile pe articole de budget și pe exerciții.

Art. 72. Curtea constată mai întâi prin declarațiuni speciale concordanta rezultatelor deciziunilor sale date asupra conturilor individuale ale casierilor, cu acelea cuprinse în rezumatele generale și în conturile diferitelor administrațiuni. Președintele Curții însărcinează apoi pe un consilier, asistat de unul sau mai mulți referendari, să strângă toate declarațiunile speciale de conformitate date de curte, precum asemenea și toate actele justificative pentru a putea confirma, printr-o declarațiune generală, acordul deciziunilor sale date asupra tuturor conturilor individuale cu operațiunile corespunzătoare cuprinse în contul general al administrațiunei finanțelor și în conturile speciale ale fiecărui ministru în parte.

Referatul consilierului, împreună cu observațiunile sale, este discutat în ședință plenară și, dupe ce s-a ascultat și concluziunile parchetului, curtea, în ședință solemnă, pronunță declarațiunile sale generale, constatând conformitatea deciziunilor curții cu conturile de gestiune și de exercițiu încheiate de către minister.

Art. 74. Șase luni după primirea conturilor de la ministrul finanțelor, curtea de conturi înaintează acestui minister declarațiunile generale de conformitate, spre a fi publicate în *Monitorul Oficial* și comunicate Adunării deputaților.

Cu ocaziunea acestor declarațiuni, curtea va mai supune Adunării deputaților, prin ministrul finanțelor, un memoriu care va cuprinde observațiunile sale asupra conturilor ministeriale, precum și vederile sale pentru reformele și îmbunătățirile ce ar crede de trebuință a se introduce în diferitele părți ale contabilității publice.

Adunarea deputaților, mai înainte de închiderea sesiunii, numesc o comisiune specială, compusă de cinci membri, ca să cerceteze lucrările Curții și la viitoarea sesiune să prezinte raportul său.

CAP. IX

Despre vacanțe, despre concedii și despre măsuri disciplinare

Art. 75. Vacanțele Curții de Conturi sunt cele următoare:

Vacanțele cele mari, cari sunt de două luni, cu începere de la 1 Iulie.

Vacanțele cele mici, care sunt de Crăciun, cu începere de la 24 Decembrie și până la anul nou inclusiv, și de 10 zile la Paști, cu începere din Joia Mare până la Duminica Tomei.

Art. 76. Sărbătorile legale pentru Curtea de Conturi, afară de vacanțe și Duminici, sunt cele prevăzute în legea de la 22 Aprilie 1886, pentru vacanțele curților și tribunalelor.

Art. 77. În timpul vacanțelor mari se va delega, după o comună înțelegere, trei consilieri, care, pe rând și alternând între dânșii, să expedieze lucrările curente și să primească conturile, apelurile, cererile de revizuire și altele care pot fi adresate curții.

Acești trei consilieri se vor putea întruni în secțiune, la caz de trebuință, spre a judeca și rezolva afacerile urgente.

Regularea ce se va face în această privință se va comunica și ministerului finanțelor.

Art. 78. Parchetul, referendarii și grefa Curții nu au vacanțe mari și mici. Parte din personal va putea, însă, dacă serviciul permite, să obțină, cu învoirea consilierului delegat și la rând, concediuri în acest interval.

Art. 79. Consilierii, procurorul și tot personalul Curții pot obține concedii în cursul anului. Ele se vor acorda de ministerul finanțelor, în ce privește pe președintele, pe consilierii, pe procurorul și pe substitutul Curții; iar pentru referendari și toți ceilalți împiegați ai Curții, concediile se aprobă de către președinte, care va lua și avizul procurorului.

Nu se va putea acorda concediu deodată decât de la trei consilieri.

Art. 80. Orice consilier care va lipsi fără concediu și fără motiv mai mult de trei zile va pierde salariul pe timpul lipsirii sale; iar dacă această lipsă va trece peste o lună se va socoti demisionat.

De asemenea se va considera ca demisionat și consilierul care va fi avut 60 absențe nemotivate în cursul unui an.

Aceste dispozițiuni se aplică și la referendari și la toți ceilalți împiegați ai Curții.

Art. 81. Pentru constatarea lipsurilor consilierilor se va ține un registru de prezență de către președintele curții. Procurorul curții ține un registru de prezență pentru referendari; pentru personalul grefei, registrul se va ține de grefier.

Art. 82. Președintele are dreptul de priveghere asupra întregi Curți.

El poate pronunța asupra referendarilor și celorlalți împiegați ai grefei și parchetului următoarele pedepse disciplinare:

Prevenirea; acesta este încunoștiințarea făcută unui împieगत, spre a-l deștepta asupra neglijenței sale sau alte infracțiuni. Prevenirea se face în scris prin act formal sau secret;

Mustrea este o reprobare formală cu invitația expresă de îndreptare. Mustrea atrage de drept pierderea onorariului pe 5 până la 15 zile maximum;

Suspendarea este retragerea funcțiunii pe un termen de minimum 15 zile până la maximum trei luni. În timpul suspendării împieगतul perde salariul întreg pe timpul cât a fost suspendat.

Pentru suspendare se ia avizul curții întrunită în secțiuni-unite și nu este definitivă decât după aprobarea ministrului de finanțe;

Destituirea. În cazuri de abateri grave sau când un împieगत și-a atras asupra-i în cursul unui an cele trei pedepse disciplinare precedente, curtea, prin încheiere motivată luată în secțiuni-unite, își va da avizul asupra aplicării acestei penalități. Avizul se va comunica ministerului finanțelor.

CAP. X

Despre retribuțiunile personalului Curții de Conturi

Art. 83. Retribuțiunile personalului Curții de Conturi sunt fixate după cum urmează:

Președintele Curții

lei 1.200 pe lună

Consilierul

1.000

Procurorul Curții	1.000
Substitutul	600
Referendarul clasa I	550
Referendarul clasa II	450
Referendarul clasa III.	350
Grefierul	550
Ajutorul de grefă	300
Capul cancelariei parchetului	300
Registratorul	lei 250 pe lună
Arhivarul	250
Ajutorul arhivarului	250
Copistul	125
Intendentul	120
Ușierul	100
Curierul	100
Rândașul	80

CAP. XI

Despre desființarea actelor depuse și cari se vor mai depune în arhivele Curții de Conturi

Art. 84. Actele depuse și cari se vor mai depune la Înalta Curte de Conturi vor putea fi desființate după împlinirea următoarelor termene, și anume:

Șase ani după anul care dă numele său exercițiului:

Declarațiunile de vărsări către casieri, chitanțele și recipisele de primiri, cu mătcile și taloanele lor, privitoare la încasarea veniturilor Statului, județelor, comunelor și așezămintelor publice, supuse controlului curții, precum și actele de urmărire;

Ordonanțele de plată și de delegațiune, mandatele de plată cu avizele și actele justificate alăturate la dânsule;

Bilanțurile lunare, conturile de gestiune și actele alăturate la ele, ale tuturor percepților de venituri ale Statului, vămi, saline, poște și telegraf, tutunuri, depozite de sare, timbre, cărți de joc, chibrituri și altele;

Declarațiunile de import și de export;

Foile de zile de prezență ale armatei (oameni și cai), ale internatelor, ale spitalelor, penitenciarelor și altele de asemenea natură;

Rezumatele administrațiunei centrale militare privitoare la conturile de gestiune de bani și materiale;

Biletele drumurilor de fier, recipisele telegrafice și poștale;

Toate conturile și actele ce agenții contabili, puși sub jurisdicțiunea curții, sunt datori a depune fie direct, fie prin intermediarul administrațiunilor lor superioare;

Toate conturile ce diferitele administrațiuni supuse controlului curții sunt îndatorate a depune în fiecare an.

Zece ani după anul care dă numele său exercițiului:

Cupoanele rentelor și borderourile lor, titlurile ieșite la sorți și borderourile lor și bonurile de tezaur sunt achitate.

Treizeci de ani după anul care dă numele său exercițiului:

Toate contractele, afară de cele de împrumuturi.

Art. 85. Nu se vor desființa, ci se vor trimite spre păstrare la arhiva Statului:

Conturile de gestiune și de exercițiu ale administrațiunei generale a finanțelor;

Conturile de gestiune ale casierului central, ale casierilor generali de județe, ale casierului casei de depuneri, consemnațiuni și economie, și ale casierului dotației oastei;

Actele atingătoare de bunuri sechestrate, de consemnațiuni și de depozite de tot felul;

Proccurele, actele de vânzare, chestiuni, delegațiuni și tranzacțiuni;

Contractele de împrumuturi;

Deciziunile și declarațiile Curții de Conturi.

Art. 86. De asemenea nu se vor desființa și se vor păstra, timp nemărginit, statele de prezență și registrele de primirea salariilor funcționarilor publici, necesare pentru constatarea anilor de serviciu, precum și foile de calitate.

Art. 87. Curtea va putea excepta de la dispozițiunile prevăzute în art. 85 de mai sus orice acte i s-ar părea că prezintă vreun interes istoric sau de orice altă natură.

Art.88. Actele ce vor trebui desființate se vor constata și deosebi, după natura lor, într-un inventar ce se va forma sub privegherea grefierului curții.

Acest inventar se va supune curții, care, în secțiuni-unite, va decide care anume acte au a fi desființate.

Un exemplar de pe acest inventar se va păstra la Curtea de Conturi, iar un alt exemplar la Ministerul Finanțelor.

Nici conturi, nici acte atingătoare de ele nu se vor putea desființa decât după ce se va constata că au trecut doi ani de la predarea copiei de pe hotărârea sau declarațiunea pronunțată asupra contului.

Art. 89. Actele încuviințate a se desființa se vor vinde numai fabricilor de hârtie din țară și numai sub condițiunea de a fi desființate în piața fabricii, în prezența unui impiegat al Ministerului Finanțelor. '

Art. 90. Produsul vânzării arhivelor se va trece în contul budgetului anului în care se vor încasa, sub numire de venituri extraordinare.

CAP. XII

Dispozițiuni finale

Art. 91. Legea de față se va pune în aplicațiune de la 1 Aprilie 1893, de la care dată toate legile și dispozițiunile contrarii ei sunt și rămân abrogate.

Art. 92. În termen de trei luni de la promulgarea legi, curtea va elabora un regulament special pentru aplicațiunea ei. Acest regulament, după ce va obține și aprobarea ministrului finanțelor, se va supune sancțiunii regale.

Ministrul finanțelor, M. GERMANI.

Sursa: „Dezbaterile Adunării Deputaților“ Nr. 16, ședința din 14 decembrie 1894, p.307-320.

Modificările delegaților Camerei Deputaților cu privire la proiectul de lege pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi (14 decembrie 1894)

CAP. I

Despre organizarea Curții de Conturi

Art. 1. Pentru toată România este o singură înaltă Curte de Conturi.

Curtea de Conturi ia rând imediat după curtea de casație și se bucură de aceleași prerogative.

Art. 2. Curtea de Conturi se compune din: 1 președinte, 6 consilieri, 12 referendari și 12 referendari-ajutori.

Referendarii sunt împărțiți în 3 clase, și anume: 2 de clasa I, 4 de clasa II și 6 de clasa III.

Aceeași împărțire se aplică și referendarilor-ajutori.

Parchetul Curții este reprezentat printr-un procuror și un substitut.

Grefa Curții se conduce, sub autoritatea președintelui, de un grefier, asistat de ajutoare și de personalul pentru arhivă, registratură și lucrările de cancelarie.

Art. 3.(nou). Numărul membrilor și al referendarilor sau referendarilor-ajutori nu se poate adăoga, nici vreun alt serviciu sau vreo funcțiune nu se poate înființa la Înalta Curte de Conturi, fără o lege specială.

Personalul parchetului și al grefei se stabilesc, după trebuință, prin legea bugetară.

Tot prin bugetul fiecărui an se fixează și personalul de serviciu, care se va alege mai cu seamă din foștii militari, care vor fi făcut serviciul activ în armată, cu bune purtări.

Art. 4. Președintele și consilierii Curții de Conturi sunt inamovibili; ei se numesc prin decret regal, după recomandăția Ministrului Finanțelor.

Președintele Curții se numesc dintre consilieri.

Art. 5. Nu vor putea fi numiți consilieri la Înalta Curte de Conturi decât aceia care ar întruni următoarele condițiuni:

a) să fie români sau naturalizați român, bucurându-se în întregimea lor de toate drepturile civile și politice;

b) să aibă vârsta de 35 de ani împliniți;

c) să posede un titlu academic de doctor sau licențiat în drept sau în matematică, sau un titlu echivalent în științele politice, financiare și administrative;

d) să fi ocupat cel puțin 5 ani funcțiunile de secretar general al Ministerului de Finanțe, director în administrațiunea centrală a finanțelor, inspector financiar, director general al serviciilor speciale făcând parte din administrațiunea generală a finanțelor, membru la o curte de apel, prefect de județ, procuror la Curtea de Conturi sau substitut și referendar la această Curte, după un serviciu însă în această calitate de 10 ani.

Se vor putea de asemenea numi consilierii inginerii făcând parte din corpul tehnic al Statului care vor fi ajuns la gradul de inspector, precum și intendenții și sub-intendenții (coloneii și locot.-coloneii) din administrația militară, după un serviciu, pentru unii ca și pentru ceilalți, de cinci ani în gradele respective.

Art. 6. (nou). În interval de 10 ani de la punerea în aplicare a legii de față se vor putea numi consilieri și fără titluri academice aceia care vor fi servit 10 ani în administrația generală a finanțelor, din care cel puțin 5 ani în funcțiunile mai sus enumerate.

Art. 7. Guvernul va pune în retragere din oficiu, prin decret regal, pe magistrații Curții de Conturi cari au împlinit etatea de 68 ani. Asemenea va pune în retragere, după avizul conform al Curții, pe consilierii cari, din cauza unei infirmități valabil constatată, nu vor mai fi în stare a îndeplini îndatoririle lor în Curte.

Consilierii Curții de Conturi puși în retragere își vor exercita imediat dreptul lor la pensiuă.

Art. 8. Consilierii nu pot fi rude sau afini între dânsii până la a patra spiță inclusiv.

Funcțiunea lor este incompatibilă cu calitatea de deputat sau senator, precum și cu orice altă funcțiune retribuită de Stat, de județ, de comună și de stabilimentele de binefacere sau institutele de credit puse sub controlul guvernului.

Ei nu pot lua parte nici nu pot fi delegați în vreuna din administrațiunile publice ale căror lucrări sunt dispuse controlului Curții.

De asemenea nu pot fi interesați nici direct, nici indirect, nici figura ca mandatarî în vreo afacere supusă controlului Curții, nici lua parte la cercetarea vreunui asemenea afaceri în care va fi fost interesat sau ar fi interesați o rudă a sa sau un fin până la a patra spiță inclusiv.

Recuzarea unui consilier se poate invoca de către el însuși, sau cere de procuror sau de contabil și se decide de Curte, în secțiuni-unite, cu majoritate de voturi.

Art. 9. Consilierii Curții de Conturi, precum și procurorul ei, sunt justițiabili de Înalta Curte de Casație.

Art. 10. Procurorul și substitutul Curții sunt numiți prin decret regal, după recomandăția ministrului finanțelor și sunt revocabili.

Pentru a fi numit procuror se cer aceleași condițiuni ca și pentru consilieri, cu deosebirea că poate să aibă vârsta numai de 30 ani împliniți.

Substitutul va trebui să însușească condițiunile mai jos fixate pentru referendari.

Art. 11. Incompatibilitățile prevăzute de art. 8 sunt aplicabile și parchetului Curții de Conturi.

Art. 12. Numirea referendarilor și a referendarilor-ajutori se face prin decret regal, după recomandăția curții, prin mijlocirea Ministrului Finanțelor.

Numirile se fac numai în virtutea unui concurs. Concursul se va ține la Curtea de Conturi; juriul se va compune din 2 consilieri delegați de curte și din procurorul curții sau substitutul, ca delegat al ministerului finanțelor.

Pentru a fi admiși la concurs, candidații vor trebui să fie români sau naturalizați români, să aibă etatea de cel puțin 25 ani, să fi îndeplinit serviciul militar și să fie doctori sau licențiați în drept, în științele matematice sau să posedă un titlu echivalent în științele financiare, politice și administrative sau comerciale.

Se vor putea primi la concurs și fără titluri, pentru funcțiunile de referendari, sub-inspectorii financiari, sub-directorii din ministerul de finanțe, șefii de contabilitate ai diferitelor ministere, casierii generale de județe, precum și adjuncții clasa I (maiori) din administrația militară, având un stagiu de trei ani în funcțiunile respective; iar pentru funcțiunile de referendari-ajutori și capii de birou din administrațiunea centrală ministerului finanțelor, precum și adjuncții clasa II și administratorii clasa I (căpitani și locotenenți) din administrația militară, de asemenea după un stagiu de trei ani.

Un regulament de administrațiune publică va determina modul ținerii concursului și materiile asupra cărora candidații vor avea să fie examinați.

Art. 13. Grefierii Curții de Conturi se numesc în aceleași condițiuni ca și referendarii.

Art. 14 (nou). Dispozițiunile legii din 27 Martie 1893, pentru organizarea administrațiunei generale a finanțelor, care sunt relative la personal și care regulează, sub titlul II, capitolul II-VI, condițiunile de capacitate și incompatibilitățile, compunerea cadrelor, condițiunile de admisibilitate și înaintare, numirile și măsurile de ordine și disciplină, sunt aplicabile atât consilierilor cât și întregului personal al curții de conturi, afară de deosebirile anume prevăzute prin legea de față.

Art. 15 (nou). Funcționarii Curții de Conturi, precum și referendarii și substitutul, cu dreptul să fie trecuți într-o funcțiune echivalentă în administrația generală a finanțelor, conform art. 36 din legea de organizare mai sus citată, după cum se vor putea trece în serviciul grefei și parchetului curții din impiegații celorlalte servicii financiare.

Art. 16 (nou). Numirea funcționarilor grefei și parchetului, înaintările de la o clasă la alta în genere, precum și suspendările, revocările și destituirile se propun ministrului finanțelor de către curte; numirea copiștilor și a oamenilor de serviciu se face de-a dreptul de președintele Curții.

Art. 17 (nou). Funcționarii Curții, precum și referendarii aflați în serviciu în momentul punerii în aplicațiune a legii, vor putea fi numiți de-a dreptul la clasa II sau I, conform art. 62 din legea pentru organizarea administrațiunei generale a finanțelor.

Art. 18. Președintele și consilierii Curții de Conturi, procurorul și substitutul, referendarii, grefierul și toți ceilalți impiegați ai grefei și ai parchetului sunt ținuți, înainte de a intra în exercițiul funcțiunii lor, de a depune următorul jurământ:

„Jur în numele lui Dumnezeu și declar pe onoare și conștiință că voi păstra credința Regelui și Constituțiunii.“

„Voi aplica cu nepărtinire legile și voi îndeplini cu sfințenie datoriile funcțiunii ce mi s-au încredințat.“

„Așa să îmi ajute Dumnezeu.“

Art. 19. Președintele Curții depune jurământul înaintea M.S. Regelui; consilierii vor depune jurământul înaintea Curții întrunită în secțiuni-unite, fiind față și procurorul; procurorul și substitutul înaintea ministrului finanțelor; iar toți ceilalți impiegați înaintea președintelui curții.

Art. 20. Curtea de Conturi se împarte în două secțiuni, compusă fiecare din câte trei consilieri, prezidată de cel mai vechi, după rândul numirii. Președintele curții poate prezida oricare secțiune, când este nevoie sau când va voi.

Atribuțiunile secțiunilor nu sunt nici deosebite, nici permanente.

Deciziunile unei secțiuni nu pot fi date decât fiind față trei consilieri. Lipsind un consilier, secțiunea se completează sau prin președinte, sau printr-un consilier din cealaltă secțiune, delegat de către președinte.

Art. 21. Cele două secțiuni se întrunesc, ori de câte ori trebuința va cere, fie după invitația președintelui, fie după aceea a procurorului.

Ele însă nu pot lucra cu mai puțin de 5 consilieri.

Art. 22. Toate deciziunile Curții, toate declarațiunile și toate încheierile ei se pronunță cu majoritate absolută a membrilor prezenți.

Minoritatea încă este datoare a își da părerea sa motivată.

CAP. II

Despre atribuțiunile și competența curții

Art. 23. Înalta Curte de Conturi are atribuțiuni judecătorești și atribuțiuni de control parlamentar.

Art. 24. Ca corp judecătorești, Curtea de Conturi este însărcinată cu cercetarea, judecarea și statuarea în primă și ultimă instanță a tuturor conturilor de venituri și cheltuieli publice ce-i sunt prezentate de casierul central al tezaurului public și de casierii generali de județe, precum și de către toți agenții administrațiunilor însărcinați cu perceperea veniturilor și efectuarea cheltuielilor Statului, potrivit legilor speciale.

De asemenea, ea cercetează, judecă și statuează asupra conturilor ce i se vor prezenta de casierul casei de depuneri și consemnațiuni, de casierul casei de economie, de casierul casei de dotație a ostei, de casierii caselor de pensuni, de casierii târgurilor de vite, de casierii eforiei spitalelor civile din București și al eforiei Sf. Spiridon din Iași, de casierii comunelor urbane reședințe de județ, precum și de casierii oricăror alte stabilimente puse, prin legi speciale, sub jurisdicțiunea Curții de Conturi.

Conturile de materii sunt și ele supuse controlului Curții de Conturi.

În fine, Curtea de Conturi va cerceta, judeca și statua asupra gestiunilor corpurilor de trupă, și serviciilor armatei, cari mănuiesc bani și materiale publice, precum și asupra gestiunilor de fapt a tuturor acelor care, cu sau fără autorizațiune legală, se vor fi amestecat în mănuierea banilor publici, valori sau materii și cari, astfel, s-au constituit casieri contabili.

În fine, în cazurile prevăzute de lege pentru constatarea și perceperea contribuțiunilor directe, curtea va pronunța deciziuni speciale pentru delapidările săvârșite de percepatorii fiscali, luând de bază procesele-verbale de constatare a acelor delapidări.

Art. 25. Tot ca corp judecătorești, Curtea de Conturi cercetează, judecă și decide în ultimă instanță:

1) Asupra apelurilor ce i se vor adresa de către primarii, consilierii și percepatorii comunali din comunele rurale și urbane nereședințe de județe în contra încheierilor autorităților însărcinate de lege cu verificarea conturilor lor.

2) Asupra apelurilor ce se vor adresa de către percepatorii fiscali, cari se judecă în prima instanță de către casierii generali. Aceste apeluri încetează, de la data aplicării legi de față, a se mai judeca de către tribunalele ordinare de prima instanță, după cum se dispunea de legea de constatare și percepere din 10 Mai 1882;

3) Asupra apelurilor ce i se vor adresa de către epitropiile bisericesc din comunele urbane reședințe de județe contra încheierilor consiliilor comunale, abrogându-se astfel, de la data aplicării legi de față, dispozițiunile cuprinse în art. 117, alin. 2 din legea comunală de la 7 Mai 1887, de a se face recurs în asemenea cazuri la ministerul de interne;

Asupra apelurilor ce se vor adresa de către contabil sau percepTORII diferitelor administrații, cari, după legile speciale, nu vor fi supuși jurisdicțiunii curții, în contra încheierile sau deciziunilor administrațiilor respective (camere de comerț, credite agricole, etc...).

În toate aceste cazuri termenul de apel este de 2 luni de la comunicarea încheierii.

Art. 26. Curtea de Conturi, ca corp de control parlamentar, constată și certifică, după relevatul conturilor individuale cercetate de dânsa, exactitatea conturilor generale încheiate de ministrul finanțelor și de ceilalți miniștri în parte.

Tot ca corp de control, Curtea de Conturi cercetează conturile de administrație ale diferitelor servicii însărcinate cu administrațiunea și strângerea unui venit al Statului, prin agenți supuși direct jurisdicțiunii Curții de Conturi, cum: administrațiunea vămilor, a timbrului și înregistrării, a regiei monopolurilor Statului, a telegrafelor și poștelor, a căilor ferate, a monetăriei Statului și a fabricii de timbru, etc.

De asemenea cercetează conturile de administrație ale casei de depuneri, consemnațiuni și economie, ale casei de dotație a oastei, ale caselor de pensuni, ale eforturilor spitalelor civile din București și Iași, ale târgurilor de vite, ale consiliilor județene, ale consiliilor comunale urbane reședințe de județ și, în fine, ale oricărei alte administrații ce se va pune, prin lege, sub controlul curții de conturi.

Art. 27. Curtea de Conturi mai are în atribuțiile sale constatarea anilor de serviciu ai diferiților impiegați ai Statului, conform legilor și regulamentelor pensiunilor civile și militare, pronunțarea asupra degajărilor totale sau parțiale a garanțiilor depuse de diferiți contabili și alte lucrări ce i s-ar atribui prin legi speciale.

Art. 28. Sunt justițiabili direcți de Curtea de Conturi toți mănuiitorii de bani publici, de valori și de materii brute sau confecționate și de consumație, prevăzuți la art. 24 de mai sus.

Mai sunt justițiabili de Curtea de Conturi toți economii de internate, de spitale, de așezăminte de binefacere pioase și religioase, întreținute de stat, județe sau comune, precum și oricare funcționar administrativ, întrucât nu au justificat sumele de bani ce li se vor fi avansat pentru îndeplinirea serviciilor cu care au fost însărcinați.

În fine, sunt justițiabili direcți către Curtea de Conturi, însă numai în ce privesc întârzierea în depunerile conturilor sau neregularităților ce se vor constata între ele, directorul contabilității generale a statului, șefii contabilităților diferitelor ministere, precum și toți contabilii administrațiilor prevăzute de art. 26 de mai sus.

Art. 29. Orice agent contabil pus sub jurisdicțiunea Curții de Conturi este dator a depune la grefa curții, cel mult trei luni după finitul anului financiar sau de la încetarea sa din funcțiune, contul gestiuni sale.

Tot în termen de trei luni de la finitul financiar se va trimite Curții de Conturi și conturile diferitelor administrații prevăzute la art. 26 de mai sus.

Art. 30. Atât contabilii justițiabili ai Curții de Conturi cât și contabilii diferitelor administrații, cari nu vor trimite curții, la termenele prevăzute de articolul precedent, conturile respective, se vor chema, după rechizitorul procurorului sau direct de către președinte, spre înfățișare înaintea Curții, în termenul cel mai scurt. Curtea, ascultând justificările lor și găsiindu-le fondate, poate a le acorda un termen; la caz contrar îi va condamna la o amendă egală cu retribuțiunea lor de la 3 la 6 luni.

În caz de a nu se prezenta, Curtea îi cheamă pentru a doua și ultima oră și, dacă nici atunci nu se prezintă, Curtea va decide în lipsă, condamându-i și la dublă amendă.

Curtea va denunța faptul și guvernului cari îi va suspenda sau destitui, dacă va găsi de cuviință.

Pentru contabilii care nu mai sunt în funcțiune, Curtea va putea ordona sechestrarea și încasarea la tezaur a o parte chiar a întregi garanții.

Deciziunile Curții, în asemenea materii, se execută prin administrațiunile de care depind contabilii.

Art. 31. Afară de conturile de gestiune prevăzute la art. 29, contabilii mai sunt datorii a înainta conturile lor lunare, împreună cu actele justificative, administrațiilor, superioare, care, la rândul

lor, sunt ținute ale trimite Curții de Conturi, împreună cu avizele provizorii de aprobare și cu orice alte observațiuni ce s-au făcut asupra verificării lor, și acesta pe fiecare trimestru, după două luni de la expirarea lui.

CAP. III

Despre atribuțiunile procurorului

Art. 32. procurorul Curții de Conturi ține un registru general de toți contabilii din țară care sunt îndatorați, după legi și regulamente, să prezinte Curții conturile lor de gestiune.

El trebuie să-l urmărească spre a se încredința dacă acești contabili depun regulat și la termenele fixate prin legi și regulamente conturile lor la Curte și cere de la curte aplicarea penalităților contra acelora cari, fără motiv valabil, sunt în întârziere.

Art. 33. Toți contabilii justițiabili ai Curții de Conturi sunt datori, spre acest sfârșit, să înainteze parchetului Curții, la numirea lor în funcțiune, următoarele acte:

- copie legalizată de pe ordinul de numire;
- copie legalizată de pe actul de depunerea jurământului;
- declarațiunea administrațiunei competente despre depunerea garanției;
- copie legalizată de pe procesul-verbal de instalare.

Contabilii care, în termen de 30 zile de la instalarea lor, nu se vor conforma acestei dispozițiuni, vor fi amendați de Curte cu leafa pe 15 zile, după cererea procurorului.

Art. 34. Procurorul este dator a se încredința, dacă deciziunile Curții s-au executat la termenele fixate și a comunica pe fiecare trimestru președintelui rezultatele, arătând motivele pentru cari nu s-au executat.

În acest scop, procurorul corespunde direct cu miniștri și cu toate celelalte autorități, cerând și luând informațiuni asupra executării deciziunilor Curții.

Art. 35. Procurorul priveghează exacta împlinire a serviciului Curții și dacă referendarii, grefa și ceilalți impiegați își îndeplinesc cu exactitate serviciul lor; în caz de a constata neglijență din partea vreunuia, adresează cerere în scris președintelui, spre a lua măsuri de îndreptare.

Art. 36. Procurorul asistă la ședințele Curții, fie în secțiuni-unite, fie în secțiuni, și ia concluziuni când socotește de trebuință.

Toate cererile de restituiri sau reduceri de garanție trebuie comunicate procurorului mai înainte de a se pronunța Curtea, și asupra lor concluziunile parchetului se cer de rigoare.

Art. 37. El adresează ministerelor și administrațiunilor respective copii de pe toate deciziunile Curții și urmărește înaintea ei instrucțiunea și judecarea cererilor de revizuire pentru erori, omisiuni, îndoite sau false înscrieri, constatate în sarcina statului, a județelor, a comunelor și a stabilimentelor publice de binefacere.

Art. 38. Când în cercetarea unui cont se va ridica vreo bănuială de fals în scripte sau delapidare în contra unui contabil, procurorul va fi ascultat în concluziunile sale mai înainte de a se statua ceva.

În asemenea cazuri, Curtea va înștiința îndată despre acesta pe miniștrii de finanțe și de justiție, care vor face să se urmărească culpabilii înaintea tribunalelor ordinare.

Art. 39. Procurorul poate lua, dacă va crede de cuviință, cunoștință de toate conturile trimise în cercetarea Curții. Curtea poate de asemenea să ordone din oficiu ca procurorul să ia cunoștință de dănsese.

Art. 40. Substitutul ajută în îndeplinirea atribuțiunilor sale; el poate lua concluziuni într-una din secțiuni, când procurorul este ocupat în cealaltă secțiune.

În lipsa procurorului, toate atribuțiunile lui se îndeplinesc de către substitut.

CAP. IV

Despre atribuțiile grefierului

Art. 41. Grefierul asistă la secțiunile-unite ale Curții, redactează și contrasemnează procesele-verbale de ședință.

El este însărcinat cu păstrarea originalelor încheieri, cu expedierea copiilor sau extractelor de deciziuni la cei în drept, cu păstrarea actelor ce îi sunt încredințate și cu înapoierea lor, când nu mai sunt trebuincioase, autorităților respective.

El ține diferitele registre, mai ales acelea în care se trec încheierile, deciziunile și declarațiunile Curții.

Înregistrează, după ordine de numere și de dată, conturile depuse de către contabili în ziua în care au fost prezentate.

Art. 42. Grefierul, după cererile părților interesate, și în urma aprobării președintelui, eliberează copii certificate sau extracte de pe actele emaneate de la Curte sau aflate în arhive și în depozite.

El contrasemnează corespondența cu contabilii.

Art. 43. Deciziunile definitive ale Curții se dau în următoarea redacție:

NOI, CAROL I,

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Curtea de conturi a dat următoarea deciziune:

(Urmează copia deciziunei).

Facem cunoscut și ordonăm la toți agenții competenți de a pune în executare această deciziune și la toți comandanții și ofițerii polițienești de a da concursul lor, când va fi legal cerut.

Spre încredințare, deciziunea de față s-a subscris de președintele curții și de grefier.“

Art. 44. În absența grefierului, ajutorul de grefier îi ține locul.

Art. 45. Grefa Curții este deschisă în toate zilele, afară de Duminici și de sărbătorile prevăzute în legea de față, de la orele 11 a.m. până la orele 5 p.m.

CAP. V

Despre forma verificării conturilor

Art. 46. Președintele Curții, primind conturile, le distribuie între referendari și desemnează secțiunea căreia urmează a se adresa raportul.

Art. 47. Referendarii nu sunt special atașați la nici o secțiune.

Ei nu pot fi însărcinați de două ori de-a rândul cu verificarea conturilor aceluiași contabil.

Totuși însă partea a doua a contului de gestiune al casierului central, care coprinde operațiunile primului an al exercițiului și prima parte a contului gestiunei următoare, coprinzând operațiunile complimentare ale aceluiași exercițiu, sunt verificate de același referendar.

Art. 48. Referendarii sunt ținuți a verifica prin ei însuși toate conturile ce li sunt date spre verificare.

Asupra fiecărui cont ei vor redacta un raport motivat conținând observațiuni de trei naturi:

1) Cele privitoare la încărcările sau scăzămintele ce li se vor fi părut că prezintă diferitele posturi și articole ale contului;

2) Cele privitoare la conformitatea cu legile și regulamentele financiare și a cheltuielilor cu bugetele și creditele deschise;

3) Cele privitoare la aprecierea validității actelor justificative prezentate.

Art. 49. Referendarii pot asculta pe contabili sau pe însărcinații lor pentru instrucția conturilor.

Toată corespondența este pregătită de dânsii și supusă președintelui Curții căruia îi este adresat raportul.

Art. 50. Când verificarea unui cont va cere concursul mai multor referendari, președintele delegă un referendar clasa I, care este însărcinat a prezida această lucrare, a strânge observațiunile fiecărui referendar și a face raportul său secțiunii respective.

Art. 51. Referendarul sau referendarii cari au verificat, sau cari au luat parte la verificarea unui cont, asistă la ședințele în care se discută raportul; ei însă nu au vot deliberativ.

Art. 52 (nou). Referendarii-ajutori asistă pe referendari în lucrările de cercetare și verificare a conturilor, după găsirea cu cale a președintelui Curții.

După 3 ani de funcționare, ei vor putea fi autorizați, prin decizie a președintelui Curții, să cerceteze și să verifice înșele conturile, făcând și rapoartele prevăzute de art. 48 de mai sus.

Art. 53. Președintele secțiunii, primind raportul referendarului, îi încredințează unuia dintre consilieri, care este ținut:

să verifice dacă referendarul a făcut singur lucrarea și dacă defectuositățile constatate prin raportul său sunt fondate;

să examineze singur actele relative la câteva articole ale contului, spre a se asigura dacă referendarul a verificat cu îngrijire toate părțile contului.

Art. 54. Dacă consilierul însărcinat cu verificarea unui cont va avea trebuință de lămuriri, sau prin înfățișare de acte, sau prin înfățișarea contabilului, își va face raportul său deslușit către președintele Curții, și acesta va cere actele sau va chema pe contabil.

Chiamarea se va face cu o singură citațiune.

Art. 55. Un consilier nu poate fi numit de două ori dea-rândul raportor al conturilor aceluiași contabil.

Totuși însă același consilier este însărcinat cu raportul celor două părți ale exercițiului, în ce privește verificarea conturilor de gestiune ale casierilor generali de județe și al casierului central al tezaurului.

CAP. VI

Despre forma judecării conturilor

Art. 56. Consilierul-raportor prezintă secțiunii raportul referendarului, întocmit conform art. 48, împreună cu opiniunea sa motivată asupra tuturor observațiilor privitoare la linia contului, precum și asupra tuturor observațiilor referendarului.

Referendarul-raportor își dă avizul său, care nu este de cât consultativ, apoi consilierul-raportor opinează, se ascultă concluziunile parchetului și în urmă se ia opiniunea (votul) fiecărui consilier după rândul numirii, începând cu cel mai nou numit. Se încheie un proces-verbal al ședinței, iscălit de membrii cari au luat parte și de referendarul-raportor, după care președintele pronunță deciziunea.

Art. 57. Deciziunea se redactează de referendarul-raportor și se semnează de dânsul și de consilierii cari au luat parte la judecată; împreună cu contul și cu aportul, ea se remite apoi grefierului, care, după ce îngrijește facerea și expedierea copiilor trebuincioase, o depune în arhivă.

Copiile se expediază sub semnătura președintelui Curții și a grefierului.

Art. 58. Dacă, în cursul cercetării unui cont, Curtea găsește că este nevoită de oricare deslușiri complimentare, sau de prezentare de noi acte justificative, ea va încheia un jurnal provizoriu în care se va indica cerințele curții, și se va comunica contabilului interesat, cu îndatorire ca, în termen de maximum 3 luni, să prezinte Curții actele și științele cerute.

La expirarea acestui termen Curtea va statua prin decizie definitivă dacă contabilii sunt achitați ori dacă datorează vreo sumă.

În cel dintâi caz, ea pronunță descărcarea lor definitivă și, dacă funcțiunile lor au încetat, curtea ordonă tot de o dată restituirea garanțiilor.

În al doilea caz, Curtea îi condamnă a plăti datoria constatată asupra lor în termen de cel mult 3 luni de la primirea deciziunii.

Sumele datorite se plătesc cu dobânda legală, socotită de la data când urma a se efectua vărsământul.

Art. 59. Decisiunile Curții de Conturi sunt executorii; ele au autoritatea decisiunilor judecătorești și se aduc la îndeplinire, în termenul prescris, de către agenții fiscali, prin aplicarea legii de urmărire.

Curtea, în declarațiunea sa generală, va face mențiune despre rezultatele executării deciziunii sale.

Art. 60. Copii de pe deciziunile curții se vor da părților interesate și garanțiilor lor.

Curtea este datoră a libera copie legalizată, și chiar după încheierile ce nu se vor da în formă de deciziune, tuturor părților interesate cari le va cere.

Deciziunile Curții se vor scoate cel mult în 30 zile de la pronunțarea lor.

Art. 61. În ce privește verificarea conturilor de administrațiune prevăzute la art. 26 din legea de față, Curtea va proceda în același mod ca și pentru conturile mânuitorilor de bani publici și de materie, cu deosebire numai că asupra lor curtea nu pronunță deciziuni, ci declarațiuni.

Art. 62. Defectele unor asemenea conturi privesc pe contabilii administrațiunilor, când conturile nu se vor găsi încheiate dupe regulă, când nu se vor afla coprinse într-însele parte din veniturile ce ei au încasat sau au trebuit să încaseze (în cazul când asemenea contabili ar încasa și bani, cum și cupoane, garanții și altele), sau când unele din cheltuielile trecute în cont nu vor fi sprijinite cu dovezi îndestulătoare, precum și pentru orice alte lipsuri.

Defectele conturilor privesc pe administratori și pe ordonatori când ei au ieșit din limitele legilor și bugetelor respective, când prin îngăduințe acordate ilegal debitorilor Statului sau administrațiunilor respective au provocat pagube, sau când au ordonat cheltuieli ilegale și peste limitele creditelor bugetare, când n-au observat prescripțiunile legii de contabilitate pentru vânzări, arendări, contractări de construcții, de reparațiuni și de aprovizionări.

Art. 63. În cazul când găsesc vinovat pe contabil, Curtea va denunța faptul guvernului, care va putea să-l tragă la răspundere pe cale penală pentru falsuri în acte publice; iar când contabilul va fi mânuit și bani publici, Curtea va urma ca și pentru ceilalți contabili mânuitori de bani, dând o deciziune prin care se va lămuri dacă contabilul este achitat sau dacă rămâne dator și, în acest din urmă caz, va decide măsurile de executare și de împlinire, precum și termenul în care trebuie a se împlini banii.

Art. 64. Când defectele conturilor vor privi pe administratori și pe ordonatori, Curtea, prin declarația sa, constată și stabilește călcările de legi și le notifică miniștrilor respectivi, care sunt datori a lua măsuri de asigurare asupra averii vinovaților pentru despăgubirea fiscoi sau a administrațiunilor respective.

Când ordonatorul vinovat va fi chiar un ministru sau secretarul său general, curtea înaintează declarațiunea ministerului finanțelor, care va fi dator a o supune Adunării Deputaților odată cu prezentarea conturilor.

Aceste declarațiuni Curtea le anexează pe lângă expunerea sa anuală către Cameră.

Art. 65. Curtea nu va putea, în nici un caz, întinde jurisdicțiunea sa asupra ordonatorilor, nici a refuza contabililor sumele care le vor fi plătit în baza unei ordonanțe în regulă și însoțită atât de chitanța persoanelor în drept, cât și de actele justificative pe cari ordonatorul le va fi recunoscut că sunt necesare pentru achitarea acelei ordonanțe.

CAP. VII

Despre revizuirea deciziunilor și declarațiunilor Curții de Conturi și despre recursul în casație

Art. 66. Decisiunile Curții de Conturi, date asupra conturilor casierilor mânuitori de bani publici și de materie, precum și declarațiunile pronunțate asupra conturilor de administrațiune, sunt supuse revizuirii și recursului în casație.

Decisiunile date asupra apelurilor sunt supuse numai recursului în casație.

Art. 67. Curtea de Conturi va putea revizui un cont asupra căruia va fi dat o deciziune definitivă sau va fi pronunțat o declarațiune, sau după cererea contabilului, sau a garantului său, bazată pe acte justificative pe care Curtea nu le-a avut în vedere la pronunțarea decisiunii, sau din oficiu, din propria inițiativă a curții, sau după cererea procurorului, pentru erori, omisiuni, îndoite sau false înscrieri recunoscute în urmă sau cu ocazia verificării altor conturi.

Art. 68. Dreptul cererii de revizuire se prescrie după trecere de 6 luni de la primirea deciziunii de către părțile interesate.

Art. 69. Cererea de revizuire nu mai are loc când partea interesată a făcut recurs în casație și curtea de casație s-a pronunțat asupra deciziei pentru care se putea cere revizuirea.

Art. 70. Cererea de revizuire nu se poate face de partea interesată decât o singură dată; o cerere de revizuire asupra deciziei prin care s-a tranșat revizuirea este inadmisibilă.

Aceste decizii sunt supuse numai recursului în casație.

Art. 71. Revizuirea nu se poate cere pentru o eroare materială de redacție asupra numelui sau calității contabilului, nici pentru o eroare de calcul sau de scris în dispozitivul deciziei. Asemenea erori se îndreaptă în urma unei simple cereri, în marginea sau în josul copiei și originalului deciziei.

Art. 72. Asupra cererilor de revizuire curtea pronunță două decizii deosebite, statuând una asupra admiterii revizuirii și cealaltă asupra fondului; ambele se notifică părților interesate, care pot fi și citate la bara Curții, dacă Curtea va găsi de trebuință.

Art. 73. Contabilii sau garanții lor pot face recurs la Curtea de Casație contra deciziilor Curții de Conturi, pentru violare a legii sau pentru călcare de formă.

Acest recurs nu poate împiedica executarea deciziei Curții de Conturi.

Fiscul sau administrațiile publice pot încă recurge în casație, adresând recursul lor procurorului general al Curții de Casație.

Termenul de recurs la Curtea de Casație pentru toate deciziunile sale este de trei luni, socotit din ziua când s-a dat copia de pe deciziunea Curții de Conturi în primirea părților interesate.

Art. 74. În toate cazurile de recurs la Curtea de Casație, procurorul de pe lângă acea Curte înfățișează și sprijină interesele fiscoi sau ale administrațiilor publice ca reprezentant al lor legal, afară de cazurile când acestea vor găsi de cuviință a fi reprezentate printr-un delegat special.

Art. 75. Când Curtea de Casație va casa o decizie a Curții de Conturi, afacerea se va înapoia, în toate cazurile, în cercetarea aceiași Curți de Conturi, care, în termen cel mult de trei luni, o va înfățișa din nou în tot completul membrilor ei și va pronunța.

Dacă Curtea va stăruie în deciziunea ei de mai înainte, partea interesată va putea, iarăși, la termen de trei luni, să facă din nou recurs în casație. În cazul acesta Curtea de Casație va judeca în secțiuni-unite și, pronunțând definitiv asupra motivelor recursului, va trimite afacerea înapoi la Curtea de Conturi care se va conforma întocmai.

CAP. VIII

Despre controlul public al conturilor ministeriale

Art. 76. Contul general al finanțelor, împreună cu conturile speciale ale miniștrilor se vor înainta Curții de Conturi în termen de 9 luni de la încheierea fiecărui exercițiu.

Art. 77. Curtea de Conturi constată și certifică, după relevatul conturilor individuale și după actele justificative ce trebuie să prezinte contabili, exactitatea conturilor generale încheiate de către ministrul finanțelor și de către ceilalți miniștri.

Spre acest finit, după judecarea conturilor individuale și după confruntarea lor cu conturile generale, Curtea pronunță anual două declarațiuni generale de conformitate: una asupra contului de gestiune al administrației finanțelor și cealaltă asupra contului de exercițiu.

Art. 78. Pentru înlesnirea controlului său, Curtea va primi de la Ministerul Finanțelor, o dată cu contul general al administrației finanțelor, rezumate generale, indicând pe casierii toate încasările și plățile cuprinse în contul general.

Încasările vor fi deosebite pe natură de venituri și pe exerciții, iar plățile pe articole de budget și pe exerciții.

Art. 80. Curtea constată mai întâi prin declarațiuni speciale concordanta rezultatelor deciziunilor sale date asupra conturilor individuale ale casierilor cu acelea cuprinse în rezumatele generale și în conturile diferitelor administrațiuni. Președintele Curții însărcinează apoi pe un consilier, asistat de unul sau mai mulți referendari, să strângă toate declarațiunile speciale de

conformitate date de curte, precum asemenea și toate actele justificative pentru a putea confirma, printr-o declarațiune generală, acordul deciziunilor sale date asupra tuturor conturilor individuale cu operațiunile corespunzătoare cuprinse în contul general al administrațiunei finanțelor și în conturile speciale ale fiecărui ministru în parte.

Referatul consilierului, împreună cu observațiunile sale, este discutat în ședință plenară și, dupe ce s-a ascultat și concluziunile parchetului, curtea, în ședință solemnă, pronunță declarațiunile sale generale, constatând conformitatea deciziunilor Curții cu conturile de gestiune și de exercițiu încheiate de către minister.

Art. 81. Șase luni după primirea conturilor de la ministerul finanțelor, Curtea de Conturi înaintează acestui minister declarațiunile generale de conformitate, spre a fi publicate în *Monitorul Oficial* și comunicate Adunării Deputaților.

Cu ocaziunea acestor declarațiuni, curtea va mai supune Adunării Deputaților, prin Ministerul Finanțelor, un memoriu care va cuprinde observațiunile sale asupra conturilor ministeriale, precum și vederile sale pentru reformele și îmbunătățirile ce ar crede de trebuință a se introduce în diferitele părți ale contabilității publice.

Adunarea Deputaților, mai înainte de închiderea sesiunei, numește o comisiune specială, compusă de cinci membri, ca să cerceteze lucrările Curții și la viitoarea sesiune să prezinte raportul său.

CAP. IX

Despre vacanțe, despre concedii și despre măsuri disciplinare

Art. 82. Vacanțele Curții de Conturi sunt cele următoare:

Vacanțele cele mari, cari sunt de două luni, cu începere de la 1 Iulie.

Vacanțele cele mici, cari sunt de Crăciun, cu începere de la 24 Decembrie și până la anul nou inclusiv, și de 10 zile la Paști, cu începere din Joia Mare până la Duminica Tomei.

Art. 83. Sărbătorile legale pentru Curtea de Conturi, afară de vacanțe și Duminici, sunt cele prevăzute în legea de la 22 Aprilie 1886 pentru vacanțele curților și tribunalelor.

Art. 84. În timpul vacanțelor mari se va delega, după o comună înțelegere, trei consilieri, cari, pe rând și alternând între dâșii, să expedieze lucrările curente și să primească conturile, apelurile, cererile de revizuire și altele cari pot fi adresate Curții.

Acești trei consilieri se vor putea întruni în secțiune, la caz de trebuință, spre a judeca și rezolva afacerile urgente.

Regularea ce se va face în această privință se va comunica și ministerului finanțelor.

Art. 85. Parchetul, referendarii și grefa Curții nu au vacanțe mari și mici. Parte din personal va putea, însă, dacă serviciul permite, să obțină, cu învoirea consilierului delegat și la rând, concediuri în acest interval.

Art. 86. Consilierii, procurorul și tot personalul Curții pot obține concedii în cursul anului. Ele se vor acorda de Ministerul Finanțelor, în ce privește pe președintele, pe consilierii, pe procurorul și pe substitutul Curții; iar pentru consilieri, pentru referendarii și toți ceilalți impiegați ai Curții, concediile, până la cel mult una lună, se aprobă de către președinte, care va lua și avizul procurorului.

Congediile mai mari de o lună se acordă numai de ministrul finanțelor.

Nu se va putea acorda concediu deodată de cât de la trei consilieri.

Art. 87. Orice consilier care va lipsi fără concediu și fără motiv mai mult de trei zile va pierde salariul pe timpul lipirii sale; iar dacă această lipsă va trece peste o lună se va socoti demisionat.

De asemenea, se va considera ca demisionat și consilierul care va fi avut 60 absențe nemotivate în cursul unui an.

Aceste dispozițiuni se aplică și la referendarii și la toți ceilalți impiegați ai Curții.

Art. 88. Pentru constatarea lipsurilor consilierilor și referendarilor se va ține un registru de prezență de către președintele Curții. Procurorul Curții ține un registru de prezență pentru referendarii; pentru personalul grefei, registrul se va ține de grefier.

Art. 89. Președintele are dreptul de priveghiere asupra întregii Curți.
El conduce și împarte lucrările și stăruiește pentru regulata și neîntârziata lor îndeplinire.
El are poliția Curții și a întregului serviciu; ia măsurile de ordine necesare și pronunță pedepsele disciplinare.

CAP. X

Despre retribuțiunile personalului curții de conturi

Art. 90. Retribuțiunile personalului Curții de Conturi sunt fixate după cum urmează:

SPECIFICAREA FUNCTIUNILOR	Retribuțiuni pe lună				Diurne pe lună		
	Fixe	Cl. 3	Cl. 2	Cl. 1	Cl. 3	Cl. 2	Cl. 1
Președintele Curții	1.500	—	—	—	—	—	—
Consilierul	1.200	—	—	—	—	—	—
Procurorul	1.200	—	—	—	—	—	—
Substitutul	—	500	550	600	—	—	—
Referendarul	—	400	500	600	—	—	—
Referendarul-ajutor	—	300	350	400	—	—	—
Grefierul	—	500	550	600	—	—	—
Ajutorul de grefă	—	300	350	400	—	—	—
Împiegați (registratori și arhivari)	—	150	200	250	—	—	—
Copist	—	—	—	—	—	100	120
Intendentul	—	150	200	250	—	—	—
Ușieri și curieri	—	—	—	—	—	80	100
Oameni de serviciu	—	—	—	—	—	60	75

CAP. XI

Despre desființarea actelor depuse și cari se vor mai depune în arhivele Curții de Conturi

Art. 91. Actele depuse și cari se vor mai depune la Înalta Curte de Conturi vor putea fi desființate după împlinirea următoarelor termene, și anume:

- 1) Șase ani după anul care dă numele său exercițiului:
  - a) Declarațiunile de vărsări către casieri, chitanțele și recipisele de primiri, cu mătcile și taloanele lor, privitoare la încasarea veniturilor Statului, județelor, comunelor și așezămintelor publice, supuse controlului curții, precum și actele de urmăriri;
  - b) Ordonanțele de plată și de delegațiune, mandatele de plată cu avizele și actele justificate alăturate la dânsule;
  - c) Bilanțele lunare, conturile de gestiune și actele alăturate la ele, ale tuturor percepțorilor de venituri ale Statului, vămi, saline, poște și telegraf, tutunuri, depozite de sare, timbre, cărți de joc, chibrituri și altele;
  - d) Declarațiunile de import și de export;
  - e) Foile de zile de prezență ale armatei (oameni și cai), ale internatelor, ale spitalelor, penitenciarelor și altele de asemenea natură;
  - f) Rezumatele administrațiunei centrale militare privitoare la conturile de gestiune de bani și materiale;
  - g) Biletele drumurilor de fer, recipisele telegrafice și poștale;
  - h) Toate conturile și actele ce agenții contabili, puși sub jurisdicțiunea curții, sunt datori a depune fie direct, fie prin intermediarul administrațiunilor lor superioare;
  - i) Toate conturile ce diferitele administrațiuni supuse controlului curții sunt îndatorate a depune în fie-care an.
- 2) Zece ani după anul care dă numele său exercițiului:
  - Cupoanele rentelor și borderourile lor, titlurile ieșite la sorții și borderourile lor și bonurile de tezaur sunt achitate.

3) Treizeci de ani după anul care dă numele său exercițiului:

Toate contractele, afară de cele de împrumuturi.

Art. 92. Nu se vor desființa, ci se vor trimite spre păstrare la arhiva Statului:

Conturile de gestiune și de exercițiu ale administrațiunei generale a finanțelor;

Conturile de gestiune ale casierului central, ale casierilor generali de județe, ale casierului casei de depuneri, consemnațiuni și economie, și ale casierului dotației oastei;

Actele atingătoare de bunuri sechestrate, de consemnațiuni și de depozite de tot felul;

Procurele, actele de vânzare, cesiuni, delegațiuni și tranzacțiuni;

Contractele de împrumuturi;

Deciziunile și declarațiile Curții de Conturi.

Art. 93. De asemenea, nu se vor desființa și se vor păstra, timp nemărginit, statele de prezență și registrele de primirea salariilor funcționarilor publici, necesare pentru constatarea anilor de serviciu, precum și foile de calități.

Art. 94. Curtea va putea excepta de la dispozițiunile prevăzute în art. 92 de mai sus orice acte i s-ar părea că prezintă vreun interes istoric sau de orice altă natură.

Art. 95. Actele ce vor trebui desființate se vor constata și deosebi, după natura lor, într-un inventar ce se va forma sub priveghierea grefierului Curții.

Acest inventar se va supune Curții, care, în secțiuni-unite, va decide care anume acte au a fi desființate.

Un exemplar de pe acest inventar se va păstra la Curtea de Conturi, iar un alt exemplar la Ministerul Finanțelor.

Nici conturi, nici acte atingătoare de ele nu se vor putea desființa de cât după ce se va constata că au trecut doi ani de la predarea copiei de pe hotărârea sau declarațiunea pronunțată asupra contului.

Art. 96. Actele încuviințate a se desființa se vor vinde numai fabricilor de hârtie din țară și numai sub condițiunea de a fi desființate în puia fabricii, în prezența unui impiegat al ministerului finanțelor.

Art. 97. Produsul vânzării arhivelor se va trece în contul budgetului anului în care se vor încasa, sub numire de venituri extraordinare.

CAP. XII

Dispozițiuni finale

Art. 98. Legea de față se va pune în aplicațiune de la 1 Aprilie 1894, de la care dată toate legile și dispozițiunile contrarii ei sunt și rămân abrogate.

Art. 99. În termen de trei luni de la promulgarea legii, curtea va elabora un regulament special pentru aplicațiunea ei. Acest regulament, după ce va obține și aprobarea ministrului finanțelor, se va supune sancțiunii regale.

Raportor, N. CEAUR-ASLAN.

Sursa: Dezbaterile Adunării Deputaților , Nr. 16, ședința din 14 decembrie 1894, p. 307–320.

**Expunere de motive la proiectul de lege
pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi
(14 decembrie 1894)**

Regulata gestiune a finanțelor publice este garantată prin controlul ce trebuie exercitat asupra tuturor agenților însărcinați cu aplicarea bugetului. Acest control are de scop, de o parte, de a veghea ca legea bugetară și toate celelalte dispozițiuni legale sau care privesc finanțele publice, să fie riguroși și strict executate; iar pe de altă parte de a se asigura în privința veniturilor, că s-a încasat tot ce s-a putut din sumele datorate, și că nu s-a încasat nimic în afară de autorizațiunile bugetare; iar în privința cheltuielilor, că ele au fost executate în conformitate cu intenția legiuitorului și că au avut de scop a achita adevăraților creditori o datorie regulat contractată și justificată.

După autoritățile chemate a-l exercita, controlul este administrativ, judecătoresc și legislativ. Controlul administrativ se exercită de miniștri; el este necesar, căci miniștrii fiind responsabili în fața Parlamentului, au și dreptul și datoria de a supraveghea pe agenții însărcinați cu gestiunea banilor publici. Controlul acesta însă nu este suficient, căci administrațiunea nu poate să afirme singură înaintea Parlamentului că și-a îndeplinit în și regulat misiunea; are nevoie întru aceasta ca să fie sprijinită de constatările unei autorități cu totul străină de dânsa. Această autoritate, care are însărcinarea de a judeca gestiunea agenților mănuiitori de bani publici, apreciază, după actele justificative prezentate de aceștia, și gestiunea miniștrilor.

Cel de al treilea control, în fine, adică controlul legislativ, se exercită de Parlament; el se bazează pe controlul judecătoresc; prin lucrările acestui control, Parlamentul poate să statueze asupra responsabilității miniștrilor pentru infracțiunile și iregularitățile bugetare semnalate ca fiind imputabile lor, iar nu agenților contabili.

Autoritatea însărcinată cu exercitarea controlului judecătoresc este, în general, Curtea de Conturi. Atribuțiunile sale normale, astfel cum sunt stabilite mai în toate țările, sunt: verificarea conturilor mănuiitorilor de bani publici și compararea conturilor prezentate de miniștrii cu rezultatele dobândite prin judecarea conturilor contabililor.

Ca corp judecătoresc, ea are să constate asupra fiecărui cont dacă veniturile și cheltuielile sunt regulat justificate, dacă contabilul a împlinit toate sumele date în debitul său, dacă pentru cele care au rămas neîmplinite a justificat că a făcut la timp toate urmările prevăzute de legi, dacă sumele plătite au fost bine și regulat plătite; după examinarea tuturor actelor justificative ale veniturilor și cheltuielilor, a ordonanțelor și mandatelor de plată, Curtea de Conturi va decide dacă contabilul, care este bănesc răspunzător în caz de infracțiune la regulile contabilității publice, este achitat sau nu de gestiunea sa, și, în acest în urmă caz, îl va condamna să plătească suma de care îl face răspunzător.

Curtea de Conturi mai are, în privința contabililor, îndatorirea de a se pronunța asupra liberării garanției depusă la intrarea lor în funcțiune; administrațiunile nu au dreptul a libera aceste garanții fără o deciziune a curții să libereze definitiv pe contabil.

Controlul judecătoresc se exercită de Curtea de Conturi asupra tuturor mănuiitorilor de bani publici, nu numai asupra contabililor Statului; pentru conturile însă mai puțin importante, cum, de exemplu, ale perceptorilor comunali, jurisdicțiunea Curții se exercită numai *în apel*, în cazul când acești preceptori nu vor fi mulțumiți prin deciziunile date asupra conturilor lor de către autoritățile însărcinate prin legi cu verificarea și judecarea lor.

În fine, Curtea de Conturi are misiunea de a judeca și pe toți acei care, nefiind contabili, s-au amestecat, cu sau fără autorizațiune legală, în mănuierea banilor publici. Contabilii de fapt sunt justițiabili și ei de Curtea de Conturi ca și contabilii de drept.[...]

În mod natural, dar, Curtea de Conturi este condusă de a examina dacă conturile miniștrilor sunt conforme cu faptele contabile ce i-au fost justificate în conturile pe care le-a judecat și a certifica Parlamentului sinceritatea acelor conturi, deoarece totalitatea conturilor individuale ale contabililor, cu toate justificările necesare, trebuiesc să reprezinte rezultatele generale ale gestiunii ministeriale.

În unele țări Curtea de Conturi are atribuțiuni mai întinse; ea este însărcinată cu controlul preventiv al ordonanțării și câteodată chiar cu acela al autorizării cheltuielilor. Acest sistem funcționează în Italia și în câteva alte țări, cum sunt Belgia și Olanda.

În Italia, toate contractele și toate autorizațiunile de plată, oricare ar fi forma și natura lor, toate actele de numire, de transferare și de înaintare ale personalului, precum și acelea care, acordă salarii, pensuni și alte cheltuieli în sarcina Statului, trebuiesc să fie prezentate Curții de Conturi pentru ca să le vizeze și să le înregistreze. Controlul preventiv al Curții se întinde chiar asupra tuturor decretelor regale, oricare ar fi obiectul lor, ceea ce face din Curtea de Conturi o autoritate de cenzură asupra tuturor actelor puterii executive.¹

În cazul când curtea refuză înregistrarea actului sau a decretului care-i este supus, guvernul poate, în urma unei deciziuni luate în consiliul de miniștri, să o constrângă a viza cu rezervă, când refuzul curții se bazează pe dispozițiunile vreunei legi sau regulament, în afară de legea bugetară. Dacă însă refuzul Curții este motivat pe o iregularitate sau pe o infracțiune a bugetului, miniștrii nu pot înlătura deciziunile curții, care sunt absolut definitive.

În Belgia și în Olanda Curtea de Conturi este organizată după același sistem ca și în Italia, cu deosebire că controlul preventiv se exercită numai asupra ordonanțărilor, iar nu și asupra autorizării cheltuielilor, și refuzul ei de a viza nu este niciodată absolut; în toate cazurile, chiar când se denunță o infracțiune de buget, consiliul de miniștri are dreptul să silească Curtea a viza fără de rezervă, rămânând ca să facă mențiune despre aceasta în observațiunile anuale ce prezintă Camerelor.

Controlul acesta, în modul cum este organizat în Belgia, în Olanda și mai ales în Italia, este foarte criticabil. Înainte de toate, el aduce o atingere principiului responsabilității ministeriale și micșorează acțiunea și autoritatea puterii executive. Regimul parlamentar este bazat pe responsabilitatea miniștrilor; această responsabilitate însă este suprimată dacă Curtea de Conturi are dreptul să oprească, de exemplu, o cheltuială, pe care un ministru, într-o împrejurare excepțională, o judecă urgentă și necesară și crede că trebuie să o facă chiar fără credit prealabil deschis.

Deosebit de acesta, controlul preventiv sau *a priori* nu dispensează pe Curte de controlul *a posteriori*; în adevăr, conturile mânuitorilor de bani publici nu se pot verifica decât după realizarea faptelor de venituri și de cheltuieli; prin urmare, în ce privește cel puțin controlul cheltuielilor, curtea este obligată a-l îndeplini din nou *a posteriori*, după ce mai întâi l-a exercitat *a priori*.

În aceste condițiuni, negreșit că Curtea de Conturi nu poate să judece conturile mânuitorilor de bani, cu toată independența și cu o întreagă libertate de apreciațiune; în decisiunile ce va lua, va trebui totdeauna să aibă în vedere că cheltuielile au fost deja înregistrate, și, prin urmare, găsite legale și regulate.

Un al treilea inconvenient al acestui sistem consistă în complicațiunile și întârzierile ce se aduc în serviciul de ordonanțare; aceste întârzieri nu împiedică numai mersul regulat al serviciului, dar câteodată sunt prejudiciabile și intereselor tezaurului. S-a întâmplat, în adevăr, că creditorii ai Statului, lăsați prin aceste întârzieri, au sesizat tribunalele ordinare și au cerut și obținut daune interese.²

Un alt inconvenient mai consistă și în faptul că Curtea de Conturi este obligată, în sistemul controlului preventiv, a ține o contabilitate detaliată, după cum se ține și de contabilitatea generală a statului, ceea ce reclamă un personal foarte numeros, și, prin urmare, o cheltuială însemnată. Și totuși, însă, această contabilitate ar fi necompletă și nu ar putea fi în concordanță cu contabilitatea generală a Statului, căci, precum am arătat mai sus, multe din cheltuieli scapă de sub controlul preventiv al Curții.[...]

Sursa: „Dezbaterile Adunării Deputaților“, no.16, Ad. Dep. Ses. Ordinară 1894–1895, ședința de la 14 decembrie (anexă la Monitorul Oficial, nr.213), p. 321–322.

¹ Legge sulla istituzione della corte dei Conti. – 14 Agosto 1862, No. 800, art. 13 și 14

² Victor Marcé – Etude sur la Cour des Comptes et la compatibilité publique en Belgique, pag. 65.

Raportul Comisiei Adunării Deputaților cu privire la proiectul de lege pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi (14 decembrie 1894)

Domnilor Deputați,

D-nii delegați: D. Orbescu pentru secțiunea I, An. Simu pentru secțiunea II, Gr. Fălcoianu pentru secțiunea IV, Iacob Negruzzi pentru secțiunea V, C. Gh. Ioan pentru secțiunea VI, D.C. Butculescu pentru secțiunea VII și subsemnatul pentru secțiunea III, întrunindu-se în mai multe rânduri pentru a pune în discuțiune diferitele păreri și modificațiuni ivite în sânul secțiunilor respective cu ocaziunea dezbaterilor urmate asupra importantului *proiect de lege pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi*, au adoptat în unanimitate acel proiect cu oricare modificațiuni de detail, care, fără a schimba întru nimic economia sa generală, vor contribui a-l completa.

În nici o materie, D-lor deputați, sarcina de a întocmi o lege nu devine mai grea decât în materie de control; acea sarcină crește încă în dificultăți când controlul are a fi exercitat pe o întindere atât de mare ca aceea ce prezintă întreaga mișcare de mănuire financiară în un Stat, fie sub formă de lege bugetară propriu-zisă, fie sub formă de gestiune financiară, a multiplelor organe, instituțiuni și stabilimente publice. Câte chestiuni de competență; câte chestiuni delicate, și adesea complicate, de detail! Câtă precizie în redactarea și în același timp, o absolută concordanță în atât de varii dispozițiuni! De la ministru până la cel mai modest impiegat, puși la diferitele trepte ale ierarhiei edictate prin legile noastre financiare, toți au o acțiune și, prin urmare o răspundere individuală; controlul având de menire de a se sesiza pe fiecare agent în sfera acțiunii sale, și acea acțiune, fiind circumscrisă în limite determinate prin anume legi, este de esența instituțiunii de control de a examina cu scrupulozitate dacă întrucât cele limite au fost respectate, și, pentru cazul când ele ar fi fost violate, de a fixa responsabilitățile respective. Prin *legi* contribuabilul este constrâns de a purta sarcinile necesare mersului ruagiului guvernamental; contribuabilul deci și el rândul său dreptul de a cere garantarea întrebuințării oneste și legale a acelor sarcini prin legide control, pe cât posibil de complete, de strict aplicate. [...]

Aceste defecte însă amenință de a prefăce în o adevărată decepțiune așteptările noastre, când ele se referă la o instituțiune de însemnătate a Curții de Conturi; o ochire asupra unora din textele paragrafelor legii ce se modifică vă va convinge pe deplin despre ușurința pusă la întocmirea ei; expunerea de motive a D-lui ministru o demonstrează cu prisosință; actuala lege trebuia, deci, să fie corectată în unele părți, în altele serios amendată; această lege mai cerea însă mai și mai mare lărgire a cadrului personalului ei. Ultimele declarațiuni ale Curții noastre de Conturi se referă la conturile generale ale Statului pe anul 1888; verificarea lor este, deci, în întârziere cu 5 ani; nu critic, constat; și mă grăbesc a adăuga că acest rezultat este spre lauda acestei înalte Curți, de nu vom pierde din vedere inexplicabila parcimonie cu care s-a procedat în fixarea personalului ei. Nu este însă mai puțin regretabil că controlul se află abia ajuns la acel an; când controlul este despărțit printr-un spațiu atât de lung de gestiuni, cari, pentru noi, au un interes atât de viu, din cauza apropierii lor de noi, atunci acel control tardiv pierde din importanța sa, și, așa putea adăuga, pierde chiar din eficacitatea sa; așa numai se explică și atenția cu totul distrată cu care sunt primite în public utilele și interesante lucrări ale acelei înalte curți. Cauza nu este aiurea, în mare parte, decât în insuficiența personalului; în consecință, comitetul D-vostre, D-lor deputați, nu a ezitat un moment, și, reintroducând la art. 2 numărul de 24 de referendari, a repus la îndemâna curții elemente care vor servi, cred, a suprima, în scurt timp, întârzierea semnalată mai sus; deja numărul referendarilor abia suficient, susținut în legea de la 1864, fu redus mai târziu, sub cuvântul de economii! Ce trist pretext, în dosul căruia instituțiunea, trunchiată, pică în lăncezire, astfel încât nici țelul înființării ei nu este atins, nici vreo economie este realizată! Asemenea economii se traduc prin adevărate risipi; căci Curtea de Conturi a trebuit, negreșit, să pună un timp îndoit pentru îndeplinirea misiunii sale, decât acel întrebuințat dacă, de la început chiar, ar fi fost utilizată după trebuință.[...]

Aliniatul 1 de sub art. 1 al legii dispune că Curtea de Conturi ia rând imediat după curtea de casație, etc., etc.; aceea ce însemnează că ea ia pasul asupra curților de apel: atunci ne întrebăm: pentru ce apunamentele impiegaților ai Înaltei Curți de Conturi se află mai jos retribuți decât

impiegații curților de apel? Prestigiul unei instituțiuni nu se compune numai din importanța competenței ei; el este rezultanta tuturor dispozițiunilor ce concură, ca elemente organice, la funcționarea ei. Condițiuni de admisibilitate, importanță de atribuțiuni, rang ierarhic între alte creațiuni și retribuțiunile personalului. Curtea de Conturi, ținând rangul între Curtea de Casație și curțile de apel, era natural ca și apunamentele, ca un firesc și legitim corolar, să fie clasate între apunamentele personalului curții de casație și cele personalului curților de apel. [...]

După ce am indicat fără a mă fi oprit mult asupra lor, diferitele îndreptări și schimbări aduse atât legii vechi, cât și celei prezentate de guvern, vă cer voia, D-lor deputați, a insista asupra derogățiunei la principiul din vechea lege, principiu după care membrii Curții de Conturi erau aleși de către Adunarea deputaților, pe când după noua lege acei membrii au a fi numiți de către puterea executivă.

Intervenția puterii legiuitoare ca control al gestiunii banilor publici, este, fără îndoială, nu numai legitimă, dar și impusă prin aceea că formează atributul principal, suveran al Reprezențațiunii naționale; căci, precum Reprezențațiunea națională singură are dreptul de a face apel la punga contribuabilului, apoi tot numai ea singură are și dreptul de a da ultima și solemnă sancțiune actelor care au servit la aplicațiunea deciziunilor sale și a degagia sau a fixa responsabilitatea agenților direct însărcinați cu această aplicațiune; me tem că, din contră, în această privire, moliciunea, ce se pune în întrebuițarea acelei firești și binefăcătoare intervențiuni să nu poată da loc, mai mult decât legitimitatea ei, la o justă îngrijire; așadar, departe de a căuta a o *înlătura*, toate sforțările noastre trebuie să tindă de a o *solicita*.

Dar oare remiterea în mâinile puterii executive a dreptului de a numi de-a dreptul pe membrii inamovibili ai acelei înalte curți să constituie ea vreo știrbire a dreptului Parlamentului? Să împuțineze ea oare chiar și numai garanțiile de control?

În principiu, D-lor deputați, numirile în funcțiuni publice se fac de către puterea executivă; acest drept decurge din marele principiu al separațiunea puterilor, pavază tuturor libertăților moderne. Simțim o mare greutate de a ne da seama despre motivele de baza cărora legiuitorul din 1864 a consfințit, prin legea de la acea epocă, o dispozițiune ce nu pare a fi justificată prin nimic.

Independența Curții? Dar ea este asigurată prin inamovibilitatea membrilor ei!

Socotiți D-vostre că suprimând inamovibilitatea veți fi pus baze independenței ei numai prin faptul alegerii membrilor ei de către Corpul legiuitor?

Dar acea alegere însăși să fi fost ea oare totdeauna rezultatul unui act lipsit de orice înrăurire? Să nu fi fost ea oare mai totdeauna reflexul voinței guvernului, susținut de către majoritățile parlamentare?

În cuvinte mai clare, să nu fie oare, în fapt, tot puterea executivă care, provocând votul, dă alegerii caracterul unei pure numiri? Și nu credeți oare și D-vostre, D-lor deputați, că, revenind la principii mai sănătoase, este și mai demn și mai avantajos a suprima un anonimat, fără răspundere, pentru a-l înlocui prin restituirea către puterea executivă a unui drept de care nu ar fi trebuit niciodată să fie lipsit? Am avea astfel tote puterile circumscrise în limitele legalei lor acțiuni, și am mai avea și răspunderea netă, vizibilă prin numiri de către ministrul resortului, iar nu, ca până acum, responsabilități anonime, adică lipsă totală de responsabilitate, prin alegerea fictivă. E dificil de a ne închipui un control mai deplin și mai riguros de cât cel ce se exercită în Imperiu britanic și în, același timp, un control mai rapid; și, cu toate acestea el nu are loc decât pe cale administrativă, făcut de un singur funcționar: *controlorul auditor general*; negreșit că puterea legiuitoare, acolo, poate mai mult decât oriunde, a-și avea și ea cuvântul ei, cuvânt definitiv; dar acel cuvânt îl are și Reprezențațiunea noastră națională prin comisiunea specială numită, în toți anii, pentru a cerceta conturile Statului, trecute prin examinarea amănunțită și documentată a Curții de Conturi.

Așadar, admițând numirea curții de către ministrul de finanțe, comitetul D-vostre nu a făcut decât să elimineze noua lege de principiu ce, în fapt, nu era și nici nu putea fi respectat, dar care avea dezavantajul de a viola principiul separațiunii puterilor, în dauna întocmiri raționale a legii.

Restituind acest drept puterii executive, noua lege nu înțelege, desigur, a lipsi pe Reprezențații țării de dreptul și putința exercitării controlului celui mai întins; ea nu face de cât a

țărnu din nou hotărârile în întru căroră puterile în stat au îndatorirea de a se ține, spre folosul întăririi fiecăreia din ele în parte.

Mă simt dator, D-lor deputați, înainte de a termina, de a trage serioasa D-vostre luare aminte asupra chestiunii controlului prin Parlament, control fără de care întregul nostru sistem de control al finanțelor Statului se află surpat în dispozițiunea lui esențială. Și, cu toate acestea, ce vedem? Ultimul exercițiu închis, care regulare s-a efectuat de Cameră, se urcă abia la acel pe anul 1877! Mai rămân de regulat încă 16 exerciții!? Când și care Camere vor fi acelea care vor ajunge a pronunța acele regulării? Ce vor fi devenit miniștrii și agenții responsabili de faptele comise! Care altul poate fi rezultatul de cât o absolută impunitate! Atunci ce însemnătate mai are votarea bugetului dacă D-vostre ați voi sau ați putea să lăsați la o parte grija, datoria de a vă interesa de execuțiunea lui? Sau dacă acea datorie s-ar îndeplini în astfel de condițiuni încât controlul legislativ să nu prezinte alt interes de cât al unei cercetări de erudițiuni, precum zicea raportorul în 1887 Camerei franceze: „Nouă ani au trecut, relata el, de la închiderea exercițiului a cărui regulare se cere. În acest interval miniștrii s-au succedat, camerele s-au reînnoit slăbind și controlul legislativ, exercitat asupra unei gestiuni atât de veche, seamănă mai mult cu o cercetare de erudițiune de cât cu supravegherea efectivă a întrebuițării creditelor deschise de către Parlament.“

Ca o sancțiune, prin aplicațiune, a dreptului și datoriei Parlamentului, înscrise în Constituția română, atât legea contabilității generale cât și acea a Curții de Conturi prevăd modul cum controlul legislativ, prin numire de comisiuni, urmează a-și afla aplicațiunea sa. Țara este în tot dreptul de a se aștepta la o regulată și conștiințioasă examinare a finanțelor ei; mandatarii ei, la rândul lor, înarmați cu prerogative, pe de o parte, de a fixa veniturile și cheltuielile; iar pe de alta cu dreptul, decurgând din această prerogativă însăși, de a cere seama despre onesta și stricta lor aplicațiune, sunt și rămân obligați a împiedica lățirea convingerii că așteptările țării sunt zadarnice!

Curtea de Conturi, cu toate greutățile ce întâmpină mersul lucrărilor ei, din cauzele arătate mai sus, totuși a ajuns cu ele până la anul 1888, și, după informațiunile luate, peste curând și alte exerciții vor fi trecute prin controlul ei, de și nici varietatea și nici mulțimea materiei nu i-a lipsit! Cât material de examinat, câte verificări de detalii de făcut în operațiuni unde totul cerea a fi coordonat și aproape creat! Comisiunile parlamentare însă nu au trecut încă peste anul 1877! Orișicare ar fi considerațiunile ce s-ar putea invoca, această enormă întârziere nu poate absolut fi explicată prin nici plauzibil; căci, contrariu celor ce se petrec la Curtea de Conturi, înaintea comisiunilor parlamentare situațiunea este cu mult simplificată; înaintea acelor comisiuni, conturile parvin trecute deja prin o serie de controluri; lucrarea trudnică a detaliilor și chiar acea a recapitulărilor a fost deja, în prealabil, statornicită prin *controlul administrativ* și celălalt mult ma? minuțios și ma? întins: *controlul judecătoresc*; controlul ultim, acel *legislativ*, putea deci să țină pasul, cel puțin, cu acel curții de conturi! Că el se află în întârziere de peste zece ani chiar și cu controlul judecătoresc, acesta probează, D-lor deputați, că există undeva un defect, că cel mai simplu sentiment despre datoria noastră ne impune a înlătura. Scuza că controlul legislativ cuprinde inconvenientul de a nu funcționa de la sine, cu regularitatea și securitatea unei organizațiuni administrative, nu trebuie să facă să uităm că prima și principala noastră rațiune de a fi este credința aceloră ce ne-au trimis că ne vom face, noi cei întâi, datoria noastră, toată datoria noastră. [...]

Însărcinat de colegii mei de a vă aduce, ca raportor, la cunoștință prezenta lucrare, așa cum ea a ieșit din deliberările lor, din împreună cu motivele ce i-au îndemnat de a introduce unele schimbări, primite și de D. ministru al finanțelor, am onoare, D-lor deputați, a supune luminătei D-vostre deliberări proiectul în chestiune, și a vă ruga binevoii a-i da, prin adoptarea lui, sancțiunea legislativă.

Raportor, N. CEAUR ASLAN.

Sursa: „Dezbaterile Adunării Deputaților“, no. 16, Sesiunea ordinară 14 decembrie 1894-1895, p. 303-306.

Dezbaterile Adunării Deputaților cu privire la proiectul de lege pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi (15–17 decembrie 1894)

D.I. Poenaru-Bordea: D-lor deputați, onorat Dl. prim-ministru, ieri ne acuza, între altele, că nu citim nici legile care se votează în această Cameră.

D-lor, dacă într-adevăr este cineva care se ocupă a studia chestiunile și a citi legile, nimeni nu o face mai mult decât opozițiunea, pentru că nu poate să se riște a spune lucruri pentru care să i se observe că nu au a face cu obiectul discuției.

Opozițiunea, și mai cu seamă modesta opozițiune de astăzi nici o dată nu a renunțat la dreptul său suveran de a controla actele guvernului. Că am citit legea și orice lege care ni se prezintă, pot să vă asigur din nou și să vă o probez cu ocaziunea acestei legi.

Nu ne ridicăm în contra tuturor dispozițiilor acestei legi, nu ne ridicăm în contra părților ei bune, cum este cea relativă la organizarea Curții de Conturi, care sunt menite să facă ca controlul ce suntem datori să exercităm prin delegațiunea noastră, asupra gestiunii banilor publici, să se facă în timpul oportun, iar nu după zecimi de ani, după ce poate mânuitorii banilor au dispărut, deoarece înțelegeți, D-lor, că un asemenea control este iluzoriu.

Nu ne recriăm nici în contra acelor dispozițiuni menite să dea oarecare garanții de capacitatea și competența oamenilor puși să constituie această Înalță Curte.

Dar, D-lor, dacă recunoaștem părțile bune ale acestei legi, să ne permită onoratul D. Ministru să nu dăm aprobarea acestei legi într-un punct esențial.

D-lor, punctul esențial și economic al acestei legi este acela de a știrbi una din prerogativele Camerei. În art. 113 din Constituțiune, Camera are dreptul de control și de încheiere a socotelilor anuale. Care sunt atribuțiunile Curții de Conturi?

Art. 123, dacă nu mă înșel, din lege zice că Înalta Curte de Conturi are atribuțiuni judecătorești și atribuțiuni de control.

Acesta este un drept constituțional, consacrat prin art. 113 din Constituțiune. În conformitate cu principiul constituțional și cu acest drept al Camerei, legea din 1864 recunoaște că Curtea de Conturi nu este decât o delegațiune a Camerei Legiuitoare, căci zice că președintele și membrii Curții de Conturi se numesc de ministrul de finanțe, după o listă îndoită ce-i prezintă Camera.

Această dispozițiune a legii este constituțională și rațională. Domniile voastre prin art. 4 ce faceți astăzi? Ziceți că președintele și consilierii Curții de Conturi sunt inamovibili; ei se numesc prin decret regal, după recomandățiunea ministrului de finanțe. Va să zică nici mai mult, nici mai puțin, luați această prerogativă de la Cameră și o încredințați ministrului de finanțe.

Ei bine, D-lor, cred că acesta este și anti-constituțional, pentru că numai Camera este în drept, sau ea, sau printr-o delegațiune a sa, să exercite controlul parlamentar în privința socotelilor și a tuturor actelor guvernului.

Este și nerațional, pentru motivul că ministrul numind pe acești membrii și președinți ai Curții de Conturi, ajungeți la rezultatul acesta: că controlatul să-și aleagă pe controlatorul său. Cu alte cuvinte, controlul acela pe care Constituțiunea l-a consacrat Parlamentul, d-voastre l-ați acordat ministrului de finanțe.

Ni se răspunde, însă, D-lor, și mai cu seamă de onor. nostru raportor, la această violațiune a principiului constituțional, spunându-ni-se: dar oare inamovibilitatea nu este o garanție?

Înțeleg, D-lor, că inamovibilitatea este o garanție, dar nu este destul. Acela căruia i se crează acest viitor de către ministrul de finanțe, credeți D-voastre că în actele lui acest judecător înalt nu va fi influențat de sentimentul de recunoștință?

Dar onor. d. Raportor zice: alegerile care se fac de Cameră nu sunt ele reflexul tot al voinței ministrului? Cu alte cuvinte, Camera nu face decât consacra voința ministrului.

Cu asemenea argumente nu putem câtuși de puțin ane convinge, că e bine să sfârșim drepturile și prerogativele Camerei.

Dacă Camera nu reprezintă decât voința ministrului, pentru ce nu desființăm Camera? Ce? Dacă astăzi sunt majorități sau au fost, nu contez, care au ieșit din vorba ministrului, va să zică trebuie să credem că totdeauna avem să fim marionete, să nu facem decât ceea ce ministrul ne ordonă. Atunci trebuie să lăsăm la o parte tot regimul constituțional și să ajungem, cum zicea D. Păulescu D-lui Catargi, la regimul oligarhic.

Acestea, D-lor, nu sunt argumente care pot să ne convină. Regret că D. Take Ionescu nu e aici, pentru ca să-l întreb: aceleași idei le-a avut D-lui când a admis acest proiect de lege în consiliul de miniștri cu ideile care le-a manifestat, răspunzând D-lui Stolojan la discuțiunea Mesajului din 1893. [...]

Prin urmare, dar, D-le ministru pe orice tărâm te-ai pune, sistemul de numire este un sistem pernicios și numirea nu este decât refluxul unei influențe politice și unei influențe de afecțiune.

Iată dar, D-lor, singurul punct pentru care ne opunem la votarea acestei legi și singura justificare pe care o dăm pentru ce nu admitem punctul acesta din proiectul de față; pentru că prin modificările ce se propun se tinde la o concentrare în mâinile guvernului a prerogativelor Camerei și a dreptului ei de control asupra puterii executive, așa precum s-a făcut și cu legea consiliilor județene și cu legea comunală. Acesta este caracteristică legilor D-voastră și astfel ne veți face să ajungem la falsificarea regimului constituțional.[...]

Vom arăta că unul din scopurile principale a fost să se înființeze prin acesta lege un azil pentru perfecții regimului, contra cărora chiar membrii din majoritate s-au revoltat. (Aplauze)

D. A. Stolojan: D-lor deputați suntem în contra luării în considerare a acestui proiect de lege, pentru următoarele cuvinte:

La noi, ca și în toate țările din lume, pentru manipularea banilor publici sunt două categorii de servicii: un serviciu care plătește și un serviciu care ordonă, adică care ordonă ca cheltuiala să se facă conform cu legea bugetară. Curtea de Conturi controlează pe cel care plătește iar, cei care ordonă n-au nici un control. Aceste trebuie mai cu seamă să ne intereseze pe noi Camera, căci degeaba votăm o lege bugetară, unde hotărâm pentru fiecare serviciu public cât să ne cheltuiască, dacă nu putem face ca această lege bugetară să se aplice întocmai.[...]

A doua chestiune pentru care sunt în contra acestui proiect de lege este modificarea introdusă în privința numiri membrilor Curții de Conturi.

În proiectul acesta se zice că de acum înainte să nu mai fie aleși membrii Curții de Conturi de Cameră, ci să fie numiți de ministru de finanțe. D. ministru ne aduce argumentul că și astăzi, tot guvernul numește dacă e să vorbim adevărul. Apoi chiar și pe Cameră, nu tot guvernul o numește, nu administrația alege pe deputați? [...]

Ce înseamnă cu alte cuvinte acestea, D-lor? Că Adunarea are punga țării și cine are punga trebuie să țină și socotelile.

Puterea executivă este dar numai mandatarul Camerei, mai ales în ceea ce se raportă la punga țării, la buget, la socoteli.[...]

Nu trebuia, onor. contradictor, să faceți confuziune între diferitele atribuțiuni ale Curții de Conturi și să bazați argumentarea D-voastră pe atribuțiunile ei secundare. Nu tăgănesc că această curte are și atribuțiuni judecătorești. Când un contabil este dat în cercetarea Curții de Conturi, ea se pronunță numai dacă a mânuit bine banii publici sau dacă a rămas dator ceva; iar sentința ei merge la Curtea de Casațiune, care are să judece dintre contabil și Curtea de Conturi. Dar nu este aceasta relațiunea principală de drept pe care noi trebuie să ne lăsăm pentru a rezolva chestiunea ce ne preocupă și luând argument de aici să ziceți că deoarece pe toți judecătorii îi numește guvernul, deci și membrii acestei Curți, cărora le dați un caracter de judecători, trebuie să fie numiți tot de guvern.

Ei bine, sunteți în eroare. Curtea de Conturi nu face numai oficiu de judecător și nu acesta este oficiu ei principal; oficiu ei principal este de mandatar, de raportor al Camerei Deputaților; căci în

ceea ce privește administrațiunea financiară, Curtea nu judecă pe ministru, nici pe Cameră, dar face declarațiunile sale care sunt punctul de plecare al Camerei pentru judecata definitivă ce adunarea are dreptul să pronunțe în ultima instanță.

Țineam să stabilesc acest principiu pentru ca să ne dăm lesne seama de principiile pe care voiți să le introduceți în această lege. [...]

Pentru ce luați, D-le ministru, din mâna Camerei dreptul de a numi pe judecătorii Curții de Conturi, când Curtea de Conturi este o delegațiune, nu a puterii executive, ci a puterii legislative? Când misiunea Curții de Conturi este să controleze pe miniștrii și nu să-i controleze în mod definitiv, dar să nu spună nouă cum i-a controlat și noi hotărâm, nu este absurd ca tot guvernul, ministrul singur să-i numească?

Însuși D. Ministru, după de zice că Curtea judecă și se pronunță asupra mânuirii banilor publici, apoi adaogă: că ea mai are încă o sarcină, aceea de a pronunța declarațiuni de conformitate asupra conturilor generale ale administrațiunii finanțelor.

Asupra acestor declarații, în definitiv noi judecăm și nu a fost un caz unic când noi am judecat contra Curții de Conturi și am zis: în cutare administrațiune este cutare sumă, iar nu cea arătată de dânsa.[...]

Sunt unele state în care miniștrii sunt lăsați să facă orice cheltuială cum vor voi, și Curtea vine apoi și cercetează gestiunea lor. În alte state s-a zis: acesta este prea mare latitudine și prea mare pericol pentru interesul public; să combinăm mai bine sistemul represiv cu cel preventiv, să dăm dreptul Curții de a opri sau a nu da visa ei pentru cheltuielile neregulate. Francia are sistema represivă și noi am luat de acolo la 1864 și de aceea ne-am procopsit. D. Ministru ne propune să păstrăm acest sistem și pe viitor, deși la noi, precum am zis, în materie financiară am admis principiul belgian, care consistă a fi camera stăpână pe finanțele țării.

Pentru ce ni se propune acesta? Ascultați ce zice D. Ministru în expunerea D-sale de motive:

„Pentru motivele arătate la începutul expunerii de față, credem că sistemul controlului *a posteriori* este mai conform cu întreaga organizațiune a Statului nostru; că deși se exercită mai târziu, în tot cazul însă, este mai eficace ca și controlul *a priori*; prin urmare, ne-am ferit a da Curții de Conturi și atribuțiunile vizării ordonanțelor de plată și de delegațiune, mai cu seamă că fiind înapoiată în lucrările sale, ar avea trebuință, ca să-și îndeplinească și această nouă însărcinare, de un personal mult mai numeros și poate de crearea unei secțiuni noi, pe lângă cele două existente.“

D. ministru zice că a păstrat sistema pur și simplu represivă, adică ministrul să facă ce va voi, fără ca să se preocupe câtuși de puțin de Curtea de Conturi, care, după Constituțiune este delegatul nostru și vă rog să nu scăpați din vedere acest principiu, că după Constituțiune, Curtea de Conturi este jandarmul nostru, priveghetorul nostru, în privința modului cum se administrează finanțele publice.

D. ministru păstrează, cum am zis, sistemul său de control *a posteriori*. Aș dori ca aceste expresiuni să nu figureze în această lege, căci prin ele nu se exprimă bine idea ce a avut-o D. Ministru.

D. N. Ceaur-Aslan: A posteriori va să zică un control posterior. (Întreruperi).

D. N.Fleva: D-le Aslan, convin cu D-ta că cuvântul *a posteriori* se poate oarecum aplica la controlul ce se exercită după ce s-a făcut cheltuiala...(Întreruperi). Dar, cred că nu este bine și logic ca o Curte de Conturi într-un stat democratic să fie redusă la un simplu control cum ziceți D-voastră *a posteriori*, adică după ce s-a făcut o cheltuială, căci în democrație trebuie să se vadă nu dacă s-a făcut, ci cum se fac cheltuielile.

Nu este oare mai bine să împiedicăm o cheltuială rea, decât după ce s-a făcut, peste 10 sau 15 ani, să venim să zicem că nu s-a făcut bine, când nu mai găsim nici pe ministrul care a făcut-o? Se zice că avem răspunzător pe ministru, dar cine ne garantează că-l putem avea până la toamnă?

Și eu sper că nu-l vom avea acolo pe D. ministru într-un timp și mai scurt, deoarece nu reprezintă idea democratică, afară numai dacă centralizând mereu, nu vom ajunge să avem și miniștri inamovibili. (Ilaritate)

Iată cum justifică D. Ministru de finanțe sistema D-sale; D-sa zice că controlul *a posteriori* este mai conform, ci întreaga organizare a Statutului nostru, cu alte cuvinte, organizarea Statului nostru e bazată pe faptele îndeplinite. Orice s-a făcut, bine s-a făcut, căci e prea târziu; așa se face la noi! Ce să mai faci? Fapt îndeplinit. (Aplauze)

Dacă aceasta este sistema, eu mă ridic în contra unei asemenea organizări vicioase de Stat. [...]

D. C.I. Stoicescu: S-a criticat această lege din punctul de vedere constituțional, în ce privește numirile consilierilor acestei Înalte Curți și s-a criticat această lege, din alt punct de vedere: dacă trebuie să exerciteze și la noi, cum e aiurea un control *a priori* sau să rămână o instanță numai represivă, adică să exercite un control *a posteriori*, cum e azi. Și afară de aceste două idei nu s-a atins altele. Voi avea onoarea a atinge și eu aceste două puncte și a adăuga încă câteva considerațiuni, care mă fac pe mine să mă înscriu contra acestui proiect de lege.

D-lor, legea Curții de Conturi e una din cele mai vechi; ea datează din anul 1864, și poate că din toate legile cari s-au promulgat în 1864 acesta n-a fost tocmai cea mai rea; de aceea ea n-a fost modificată decât în niște puncte foarte neînsemnate, în aprilie 1866 și în martie 1874. Ea conține un principiu înalt, la care după multă trudă s-a putut ajunge pentru alte instituțiuni, cum sunt instituțiunile gospodărești; ea conține principiul inamovibilității, principiu care există în legea cea veche din 1864 și care nu faceți decât să-l mențineți în legea de azi.

Așadar, despre o lege ca aceasta, interesantă nu numai prin importanța ei, dar și prin bunele principii ce ea conține, când vorbim de veri – o modificare, ce voiam, ce voim să i-o aducem, trebuie să fim cu foarte mare băgare de seamă, să fim foarte circumspecți, ca nu cum-va această instituțiune, care azi funcționează bine, prin modificările care i le vom face, să ajungă să funcționeze mai rău, adică în loc să se amelioreze legea să se strice și să facem alta mai rea. [...]

... și de unde până acum prezentațiunea, adică candidaturile se puneau înainte și în număr foarte restrâns de către legiuitori, de către Cameră, care are punga țării, cum [zicea D. Flea ieri], astăzi D-voastre lăsați cu desăvârșire la o parte puterea legiuitori și numai puterea executivă, adică ministrul de finanțe și Regele, sunt acei cari cooperează la numirea membrilor de la Curtea de Conturi.

Evident este, D-lor, că nu se poate înlătura principiul că puterea executivă să facă decretul de numiri, pentru că în Constituțiunea noastră a fost un fel de tranzacțiune între puterea legislativă și executivă, ca toate numirile să fie făcute de Capul Statului. Deci nu este vorba să se înlătore participarea acesta pe care au menținut-o de sigur și cei care au vorbit înainte de mine, pe care o vor menține și cei cari vor vorbi după mine. Ceea ce ați făcut, însă, și în contra acestei inovațiuni ne ridicăm, este că: nu mai lăsați nici un fel de drept Corpului legiuitor, ca el să prezinte cele două candidaturi, din cari să se facă alegerea de către Rege.

Vă întoarceți, cu alte cuvinte, la sistemul ca ministrul de finanțe să fie acela care să prezinte și să numească membrii Curții de Conturi, iar Regele să-l confirme ca să facă control, cui? Căci Curtea de Conturi are o menire specială: să controleze pe ministru de finanțe și cheltuielile statului; să facă control aceluiași ministru. Deci, ministrul se controlează el pe sine însuși[...].

Cer să coopereze puterea legiuitoare la numiri și să fie membrii Curții de Conturi inamovibili; căci inamovibilitatea, este foarte adevărat, dă curții o mai mare independență dar această independență ce o dați prin inamovibilitate, o știrbiți prin faptul numirii numai de către puterea executivă.

Sperăm și trebuie să sperăm că va veni un moment în care numărul anilor verificați să fie aproape de actualitate; și atunci se va întâmpla că, chiar membrii numiți de ministru, vor fi chemați, poate chiar în timpul gestiunii celui ministru, să examineze propria sa gestiune.

Vedeți, așadar, cum principiul inamovibilității primește știrbire prin principiul celălalt că: ministru îl numește.

Iată de ce, găsesc că rău faceți să aduceți modificări în ceea ce privește numirile și depărtări Corpul Legiuitor de la alegerea membrilor înaltei Curți de Conturi. Asupra acestei chestiuni s-a vorbit ieri îndestul și ar fi trebuit să obosesc Camera dacă aș mai insista asupra ei.

Îmi veți permite, însă, să nu trec peste ordinea de idei a numirilor din această lege. Fără să arăt și alte modificări cari ați crezut că sunt modificarea Curții de Conturi.

Așa zis: Faceți un progres prin legea nouă care o aducem înaintea Corpurilor legiuitoare, și acest progres consistă în acesta: că cerem condițiuni de admisibilitate; D-voastră cereți condițiuni de admisibilitate pentru consilieri și pentru aceia cari se vor numi în gradele inferioare, ca referendari, substituiți[...].

D-vostre ați pus în art. 5, între condițiunile cari trebuie să îndeplinească acei cari vor fi numiți, să aibă titlu, să fie doctori sau licențiați în drept, sau să aibă un titlu echivalent în științele politice, financiare și administrative; n-ați făcut nici un fel de restricțiune, deși această chestiune a mai fost discutată în Parlament cu ocaziunea reorganizării serviciului administrativ, și atunci v-am spus tot eu, că în ceea ce privesc facultățile acestea, cari dă titluri echivalente de științe administrative, politice și economice, sunt facultăți a căror diplome trebuie să fie luate în serios și considerate, și sunt facultăți ale căror diplome până astăzi nu se iau în considerațiune când este vorba de a se numi în funcțiuni de ale Statului. Numai acele facultăți cari sunt universități de Stat sau recunoscute de Stat, numai acelea pot da un titlu, care să autorizeze pe acela care obține titlul să aibă prezumțiunea științei și să-i dea și dreptul de a ocupa funcțiuni publice, cum d-voastră faceți prin legea administrativă, cum o repetați și prin legea Curții de Conturi.

Așadar, D-lor, articolul acesta a fost rău chibzuit. Ați avut aerul de a introduce o îmbunătățire, dar în realitate, pe de o parte articolul nu este bine chibzuit, iar pe de altă parte, v-ați lăsat latitudinea ca să numiți pe oricine veți voi[...].

D. M. Germani, ministru de finanțe: D-lor deputați, cred că cel puțin mi se va recunoaște un lucru, că nu am împiedicat întru nimic discuțiunea acestei legi. Am ascultat cu multă răbdare patru oratori, cei mai de frunte din opozițiune.

Din toate criticile cari s-au adus în discuțiunea generală a acestei legi reiese un singur și unic principiu, care, negreșit, merită o discuțiune înaintea D-voastre. Critica aceasta e cea următoare: de ce ministrul ia Camerei dreptul de numire a magistraților curții de conturi, și-și arogă pe seama sa acest drept? Cari sunt motivele cari au făcut pe ministrul de finanțe să răpească Adunării acest drept? Reiese din dispozițiunea acesta o sistemă de centralizare, o sistemă de opresiune, sistemă de violență. Violență de legi, violență de Constituțiune[...]

Nu mai rămâne decât chestiunea lefelor. S-a recunoscut și nu se putea face altfel că am fost foarte sobri și în înmulțirea funcționarilor și în adausul cheltuielilor ministerului de finanțe și cu toate acestea cred că rezultatele nu au fost așa de rele, dar trebuie să credeți dumneavoastră, că atunci când vin să vă cer un mic serviciu, el este bine cugetat și bine cumpănit. Care este sacrificiul care se cere prin această lege? În total 80.000 de lei pe an...

D. G. Ștefănescu: Sporire făcută de D-voastră?

D. M. Germani, ministru de finanțe: De comisiune, dar eu am aderat la proiectul comisiunii și acel proiect am onoarea a-l susține.

Se zice: de ce ați sporit leafa președintelui? Apoi bine D-lor, președintele Curții de Conturi este plătit de la 1864 tot cu aceeași leafă. Credeți D-voastre că există în Țara Românească un post cât de mare sau cât de mic, care de la 1864 și până astăzi să fi rămas cu aceeași retribuțiune? Nu! Și ceva, D-lor, mai mult, lucrul a fost tratat cam în zeflemea: ni se vorbea de ierarhie, că Curtea de Conturi trece înaintea curții de apel... dar ce va să zică aceasta? Nu însemnează nimic. O Curte de Conturi căreia îi dați o mare importanță, fiindcă în fiecare moment ne ziceți că voim să ne sustragem

controlului Curții de Conturi, această importanță și considerațiune pe care i-o dăm se măsoară într-o câțva și după leafa ce primesc membrii acestei instituțiuni. Nu zic eu că acesta e un bun criteriu de distincțiune și de considerațiune, dar așa este în omenire: cu cât omul are o leafă mai mare cu atât stă mai bine și este mai considerat. Vedeți, eu sunt franc.

Cum voiți D-vostre să rămână președintele Curții de Conturi cu 1.200 de lei salariu și primul președinte al curții de apel cu 1.500 de lei? Înțeleg că vă opuneți D-voastre, cari ați combătut aceste lefuri, dar nu aș înțelege aceasta din partea onoratei majorități și nu mi-a trecut prin minte vreo dată că majoritatea nu va admite această dreptate, ca să nu lase pe Curtea de Conturi cea mai nedreptățită din toată țara. Apoi secretarului general de la minister i s-a urcat leafa la 1.300 de lei și membrii Curții de Conturi au 950...

Prefecții...(murmure).

Mă așteptam la această murmur și să nu credeți că n-aș fi putut să le evit. Ei dar, veți avea și D-voastre trebuință de prefecți când veți veni la putere și atunci nu veți suprima nici un prefect (aplaude) și nici nu le veți reduce leafa...

O voce: Leafa, da...

D. M. Germani, ministru de finanțe: Nu aveți să suprimați nimic.

Am auzit la 1875 că se va suprima monopolul; am văzut afișe roșii în județul meu unde se zicea că aveți să suprimați monopolul, dar nu l-ați suprimat, l-ați amplificat. Nu l-am suprimat nici noi, dar nu l-am amplificat. Va da D-zeu să mai veniți la putere și iar aveți să-l mai amplificați...

D. G. Ștefănescu: Am văzut și eu un afiș foarte mare unde zicea că veți lua Domeniul Coroanei.

D. M. Germani, ministru de finanțe: În ceea ce privește obiecțiunile făcute de D. Stoicescu, asupra condițiunilor de admisibilitate, la cari eu țin foarte mult și unde D-sa mi-a spus că am fost atât de larg, încât am distrus principiul admisibilității pe care l-am pus mai sus, eu cred că tot mai bine este acesta, decât a se alege oameni fără nici o condițiune: dar, fiindcă cred că această discuțiune se va reînnoi la articole, rămâne atunci să vedem ce este de făcut. [...]

D. Vicepreședinte: Se pune la vot art. 1 și se primește.

Se citește art.2.

D. A. Simu: D-lor deputați, îmi permit ca la acest articol să propun următorul amendament: „Aliniatele I, II, III de la articolul 2 din proiect astfel după cum a fost modificat de comitetul delegaților, să se suprima și să se înlocuiască cu primul aliniat al art. 2 din proiectul guvernului.[...]”

D.M. Germani, ministru de finanțe: D-lor deputați, eu mă unesc cu amendamentul acesta, cu atât mai mult că legea îmi permite ceea ce cere onor. D. Simu, și cred că este mai bine să votați așa articolul, cu rezerva ca la lefi să facem o modificare. Cu această rezervă vă rog să primiți amendamentul.

N. D. Ceur Aslan: D-lor deputați majoritatea membrilor comitetului a primit amendamentul.

– Se pune la vot amendamentul D-lui Simu și se primește.

– Se pune la vot articolul 2 astfel amendat și se adoptă.

– Art. 3 se adoptă fără discuțiune.

– Se citește art. 4

Dl. Em. M. Porumbaru: D-lor deputați, ne aflăm, fără îndoială, la partea cea mai importantă a legii de față. Cu toate că discuțiunea generală care a avut loc ieri, a îmbrățișat o mare parte din observațiunile pe cari le sugerează acest articol; camera nu auzise, însă, argumentele pe cari se sprijină autorul proiectului, D. Ministru de finanțe, pentru a voi să schimbe starea actuală a legislațiunii ce privește compunerea și organizarea curții de conturi. Astăzi, când am auzit răspunsul și argumentele D-lui Ministru de finanțe suntem în pozițiunea de a discuta mai pe larg asupra eficacității modificărilor aduse prin proiectul debaterilor noastre. Pentru că ne dăm bine seama de importanța principiilor pe cari trebuie repusă actuala organizare a curții noastre de conturi, trebuie

să precizăm de la început caracterul acestei instituțiuni și să examinăm originea sa istorică și fazele prin care a trecut, nu în Franția sau în Belgia, ci în țara noastră; căci avem și noi în materie de organizare politică, tradițiunile noastre naționale, la cari trebuie să ne uităm înainte de toate când voim a crea legi și instituțiuni pentru Statul Român, deși aceste tradițiuni nu ar avea un trecut așa de îndelungat ca acelea ale altor țări.

În Franția Curtea de Conturi a fost instituită în 1807 de Napoleon cel mare, al cărui spirit centralizator și autoritar se manifestă în toate creațiile sale (zgomot).[...]

Ziceam că nu trebuie să luăm ca model organizarea Curții de Conturi din Franția, căci ea este o instituțiune napoleoniană, în care transpiră toate acele principii de absolutism și de centralizare, care caracterizează opera acelui mare reformator.

Când am fost chemați a organiza statul român, noi am căutat modele în altă parte, în țări care au mai multă asemănare cu tradițiunile și cu moravurile țării noastre.

La noi legea Curții de Conturi a fost promulgată în 1864, sub Domnia lui Vodă Cuza, și este interesant din punctul de vedere istoric, să vedeți cum a luat naștere în organizarea noastră politică principiul că membrii Curții de Conturi trebuiesc a fi considerați ca un fel de delegațiune a puterii legiuitoare.

Iată ce zice Vodă Cuza: „Văzând că articolul 7 și 14 din convenție, ne dau nouă singuri dreptul de a numi la toate posturile administrațiunii publice.

Voind a da o garanție mai mult țării despre dorința noastră că întrebuințarea banilor publici să fie supusă unui control pe cât de serios pe atât de și neatârnat de orice bănuiești de înrăurire din partea agenților însărcinați cu manipularea bugetului.

Noi aprobăm pentru această unică și singură lege prezentarea unei liste îndoite din partea Adunării pentru numirile la Curtea de Conturi.“

Prin urmare domnul de atunci primea să renunțe la ceea ce considera el ca o prerogativă a Tronului, pentru că voia ca, în materie de întrebuințare a banilor publici, controlul să fie pus afară de orice bănuială.

Iată în ce stare a găsit această înaltă instituțiune Constituțiunea de la 1866.

Este adevărat că în Constituțiune nu s-a pus nici unul din principiile pe baza cărora era organizată Curtea de Conturi, ci s-a zis numai, ca și pentru Curtea de casație, că va fi o singură Curte de Conturi pentru întreg Statul român. Nu este, însă, mai puțin adevărat că Constituțiunea a găsit Curtea de Conturi și a lăsat-o să funcționeze așa cum a creat-o legea din 1864.

D-voastră, D-le ministru, revendicând azi pentru Coroană o prerogativă care i-a fost știrbită prin legea din 1864. Noi credem din contră că, aducând aceste modificări D-voastre vă atingeți de prerogativele Reprezențațiunii naționale, căci Constituțiunea, când a fixat atribuțiunile diferitelor puteri publice, a avut în vedere organizarea Curții de Conturi și n-a văzut în alegerea membrilor Curții de Conturi de către o Cameră o atingere adusă Coroanei.

Acesta este adevăratul tărâm pe care trebuie să punem discuțiunea de față.

Ce argument ați adus D-voastră pentru ca să revendicați dreptul absolut și ilimitat al șefului puterii executive de a numi în toate funcțiunile publice? Ați zis că acest drept este înscris în Constituțiune...

D-le președinte, nu văd decât un singur domn ministru pe banca ministerială, care și D-sa pare a nu fi prezent la această discuțiune...

D. M. Germani, ministru de finanțe: Vă ascult cu multă atenție, dar vă rog să nu mă împiedicați a zice un cuvânt; D-voastră voiți să exercitați o tiranie asupra mea, să stau cu mâinile în sân fără să mă mișc. Vă ascult cu multă atenție, și vă voi răspunde.

D. Em. Porumbaru: D-voastră credeți, că dreptul de a numi în funcțiuni este un drept absolut și nelimitat al puterii executive și noi susținem că puterea legiuitoare are dreptul de a alege pe membrii Curții de Conturi.

Va să zică este o luptă între ceea ce D-voastră credeți că este o prerogativă a Coroanei și între ceea ce noi credem că este o prerogativă a Parlamentului. Să vedem cine are dreptate.

D. ministru de finanțe ne-a spus ieri că dreptul absolut al șefului puterii executive de a numi în toate funcțiile Statului este înscris în Constituțiune. D. ministru se înșală. Art.93 din Constituțiune, la care D-sa se referă zice că Regele numește sau confirmă. Iată o dispozițiune pe care nu o veți găsi de exemplu în constituția Belgiei, pentru că acolo dreptul de numire în funcțiunile Statului este reglementat chiar prin constituțiune, arătându-se anume condițiunile și restricțiile la cari este supus.

La noi Constituțiunea a pus un principiu mai larg. Ea a zis că nu la toate funcțiunile numirea se face de Capul puterii executive că, prin urmare, sunt și funcțiuni unde dreptul puterii executive se mărginește a confirma o numire sau o alegere făcută de alții.

Să examinăm acum și argumentele pe care ne întemeiem noi pentru a combate proiectul de față.

D. ministru de finanțe lua ca exemplu Curtea de casațiune și ne zice: iată un corp tot așa de înalt și de important în mecanismul Statului ca și Curtea de Conturi; de ce primiți ca acolo numirea membrilor să fie dată puterii executive, iar la Curtea de Conturi, nu? De ce găsiți că inamovibilitatea este o garanție suficientă pentru a asigura independența magistraților, iar la Curtea de Conturi, nu?

Ei bine, D-le ministru, nu se potrivește una cu alta. Alt rol și altă misiune are Curtea de Conturi, alt rol și altă misiune are Curtea de casațiune. Curtea de casațiune nu este decât o instanță judecătorească, și dacă i s-a dat dreptul de a judeca singură pe miniștri, aceasta este o atribuțiune excepțională pe care o lege care ar reglementa în alt mod principiul responsabilității ministeriale, ar putea să i-o ia mai târziu. Curtea de Conturi are alt caracter. Ea nu este numai o instanță judecătorească specială, ci și o înaltă instituțiune politică. Când judecă pe contabili și dă sentința asupra gestiunii lor ea face oficiu de tribunal. Darea îndeplinește o misiune politică când verifică conturile de administrațiune ale ordonatorilor, și prin delegațiunile ce pronunță, ea prepară controlul Parlamentului asupra puterii executive.

Iată de ce nu putem asimila într-un mod absolut aceste două instituțiuni. Pe când Curtea de casațiune nu are decât atribuțiuni pur judecătorești, Curtea de Conturi are și atribuțiuni politice. Ea are un caracter complet, mixt, care justifică pe deplin cooperarea celor două puteri la constituirea sa.

Cred, dar, că suntem mult mai în spiritul Constituțiunii, noi cei cari susținem că Curtea de Conturi, fiind în parte un fel de delegațiune a Parlamentului, este mai conform cu principiile constituționale ca Camera să nu fie cu totul străină la numirea membrilor săi.

N. D. Ceaur Aslan, raportorul comitetului de delegați ai secțiilor, dă citire următorului amendament al D-lui Stoicescu:

„Președintele și consilierii Curții de Conturi sunt inamovibili; ei se numesc prin decret regal după o listă de prezentațiune, întocmită în număr îndoit de vacanțele ce există, de către Camera deputaților.“

C.I. Stoicescu, N.I. Micescu, I. Poenaru-Bordea, G.G. Ghițescu, B. Ștefănescu Delavrancea, C. Dobrescu, I.G. Lecca, Em.M. Porumbaru.[...]

D. M. Germani, ministru de finanțe: D-voastră ați zis: cum compari, D-le ministru, Curtea de casațiune cu Curtea de Conturi? Curtea de casațiune are misiunea specială de a judeca procese între particulari și nimic mai mult; dar ea mai judecă și pe miniștri, acesta nu este lucru mare, ceasta se întâmplă la o 100 de ani; dar Curtea de Conturi este altceva; Curtea de Conturi are o misiune mare: să controleze mânăuirea banilor publici, să țină în frâu pe miniștri și această curte de conturi, care are misiunea aceasta mare, este supusă Curții de Casațiune care sfărâmă hotărârile sale (întreruperi).

D. Em.M. Porumbaru: Care hotărâri? V-am spus că lucrează și ca tribunal și ca corp politic.

D. M. Germani, ministru de finanțe: Acest mare corp politic, căruia i-a dat importanță mai mare decât a Curții de casațiune, acest mare corp politic, sentințele sale sunt supuse Curții de casațiune!..

D. Em.M. Porumbaru: Numai sentințele cari le dă ca corp judecătoresc.

D. M. Germani, ministru de finanțe: Când Curtea de Conturi condamnă, și ați avut exemplu că Curtea de Conturi a condamnat pe un primar care s-a dus la Curtea de casațiune, și Curtea de casațiune a casat hotărârea. (întreruperi)

O voce: Rău a făcut.

D. M. Germani: Noi nu suntem aici să judecăm dacă avea dreptate Curtea de casațiune sau Curtea de Conturi. Eu spun un fapt: că sentințele Curții de Conturi sunt supuse Curții de casațiune; cum puneți, dar, Curtea de Conturi mai presus de decât Curtea de Casațiune? Și cum ziceți că se poate la curtea de de casațiune să fie inamovibilitatea o garanție suficientă, dar nu tot aceeași garanție oferă inamovibilitatea și la Curtea de Conturi? Cum puteți zice că această curte are o misiune politică? Care este aceea misiune politică? Curtea de Conturi trebuie să fie condusă de pasiuni politice? Curtea de Conturi are misiunea să condamne și să declare ilegală gestiunea unui ministru, totdeauna când acel ministru face parte dintr-un partid opus politicii președintelui sau membrilor Curții de Conturi?

Nu, D-lor Curtea de Conturi nu are misiune politică; ea are misiunea să verifice gestiunea manipulatorilor de bani publici și să verifice dacă miniștri au întrebuițat conform legilor alocațiunile bugetare. Nici o altă misiune nu are.

Vedeți, dar, că vă serviți de un argument care este cu desăvârșire impropriu și n-are nici o valoare. Dar în definitiv cine este ultima instanță unde se verifică aceste conturi? Nu sunteți D-voastre? Nu este tot Parlamentul? Ce vă temeți, dar, de numirea membrilor acestei Curți de către guvern? V-am spus că nu vă cer decât pentru ca să poată fi ceva răspunzător de aceste numiri. Parlamentele nu sunt răspunzătoare. D-voastră ziceți că Curtea de Conturi este delegațiunea Camerei; dar când Camera are divergență cu Curtea de Conturi ce fel de delegațiunea Camerei este?..

D. Em. M. Porumbaru, ministru de finanțe: Și comitetul delegaților poate fi în fiecare zi în divergență cu Camera.

D. M. Germani, ministru de finanțe: Aceasta nu o văd.

Dar D. Porumbaru nu a adus un argument în chestiunea numirii sau alegerii zicând că dispozițiunea din acest proiect de lege este anticonstituțională. [...]

Nu trebuie să amestecați atribuțiunile tribunalelor de drept comun cu acelea ale Curții de Conturi. Trebuie să lăsați justiției cursul ei normal îndată ce nu ne mai găsim în cazurile cu totul excepționale deferite Curții de Conturi. Iar dacă sensul aliniatului nu este de a da o nouă atribuțiune judecătorească Curții de Conturi, atunci nu văd în ce fel ar schimba drepturile ce au azi instanțele judecătorești de a decide despre responsabilitatea casierilor în caz de delapidări comise de subalternii lor. [...]

D.M. Germani, ministrul de finanțe: D-lor, chestiunea este cea următoare: trebuie să punem în sarcina casierilor răspunderea pentru delapidările săvârșite în timpul lor, dar în urma hotărârii Curții de Conturi? Da, sau nu? Eu cred că da, și aici nu este nici un amestec cu justiția. Trebuie să-l facem răspunzători, pentru că dacă D-nii casieri ar fi diligenți nu s-ar putea comite delapidări și falsuri din partea perceptorilor, și cari să se descopere după ce casierii se retrag din funcțiune.

Vă rog să mențineți articolul așa cum este pus de comitetul delegaților.

D. vicepreședinte: Nemaifiind nici un amendament, pun la vot articolul așa cum a fost formulat de comitetul delegaților, și care n-are alt sens decât acela exprimat prin cuvintele D-lui ministru de finanțe.

– Se pune la vot art. 24, și se primește.

– Se pune la vot art. 25, și se primește fără discuțiune.

– Se citește art. 26.

D. vicepreședinte: D. Porumbaru are cuvântul la acest articol.

D. Em. M. Porumbaru: Aș ruga pe D. ministru de finanțe să ne spună dacă se exceptează de la acest control așezămintele Brâncovenești și Doamna Bălașa. Atât în art. 25, cât și în art. 26 se vorbește despre dreptul de control al Curții de Conturi asupra epitropiilor bisericești și se face aluziune și la art. 17 din legea comunală, care trebuie combinat cu art. 72 tot din aceea lege. Or, după aceste articole, atât epitropia S-tului Spiridon din Iași, cât și Eforia spitalelor civile din București și epitropia așezămintelor Brâncovenești și a Domniței Bălașa nu sunt supuse aprobării consiliilor comunale.

Prin legea de față văd că reglementați ca Eforiile din Iași și București să fie supuse controlului Curții de Conturi, dar lăsați la o parte așezămintele Brâncovenești și Biserica Doamna Bălașa, despre care nu se zice nimic în lege.

Rog, dar, pe D. Ministru a ne spune dacă nu intră și ele în prevederile aliniatului final al art. 26.

D.M. Germani, ministru de finanțe: D-lor, epitropia așezămintelor Brâncovenești și Doamnei Bălașa, nu intră în prevederile acestei legi, pentru cuvântul că Curtea de Conturi, cerând să i se supună controlului ei socotelile acestei epitropii, ea a făcut recurs în casațiune și Curtea de casațiune a decis ca aceste stabilimente sunt scutite de controlul Curții de Conturi. Prin urmare având o hotărâre judecătorească în favoarea sa, cred că ar fi fost de prisos să se mențină între celelalte stabilimente.

D. Em. M. Porumbaru: D-le ministru, hotărârea judecătorească nu mai poate avea efect deoarece a fost făcută conform cu legea care era în vigoare. Astăzi, când reglementați controlul diferitelor așezăminte, D-voastră trebuie să spuneți anume dacă pe acestea le lăsați sau nu sub controlul Curții de Conturi.

D. M. Germani, ministru de finanțe: Același articol identic e în legea veche. Sub regimul acestui articol a judecat Curtea de Casațiune.

D. Gr. Triandafil: D-lor, în legea comunală unde se tratează această acțiune, s-a făcut vorbă despre aceste cazuri și s-a făcut observarea că actele de fundațiune ale acestor stabilimente, în dizpozițiuni ale lor categorice, spun expres că se sustrag de la controlul statului, sub pedeapsa de a se pierde beneficiul acestor stabilimente. Așa încât, pentru simpla satisfacere de a se pune și socotelile acestor stabilimente sub controlul statului riscăm a nu mai avea spitale cari se țin cu fondurile acestea, și nici biserica Doamna Bălașa. Dacă nu mă înșel, chiar în legea sanitară e un articol de asemenea natură. De aceea cred că trebuie să fim circumspecți încât privește derogarea de la aceste reguli. Cred, dar, că observarea D-lui Porumbaru, foarte legitimă în general, în special poate să nu fie favorabilă pentru aceste stabilimente, scop la care trebuie să ne gândim cu toții.

D. M. Germani, ministru de finanțe: Cred că natural trebuie șterse și aici cuvintele de control parlamentar.

- Se pune la vot art. 26, și se adoptă .
- Art. 27 și cele următoare, până la art 52, se adoptă fără discuțiune.
- Se citește art. 52.

D.A. Simu: D-lor acest articol trebuie să se suprimă, căci este relativ la referendarul suplimentari care s-au suprimat. Trecem, deci, la art. 53.

Voci: Prea bine.

- Se pune la vot supresiunea art. 52 și se primește.
- Art. 53, care devine 52, și cele următoare, până la art 63, se adoptă fără discuțiune.
- Se citește art. 63.

D. Em.M. Porumbaru: D-lor, Curtea de Conturi îndeplinește aici o atribuțiune foarte importantă, căci atunci când ea examinează conturile unui contabil și găsește în ele defecte, trebuie să arate cui au fost atribuite aceste defecte. Dacă ele sunt ale contabilului, atunci lucrul intră în jurisdicțiunea Curții de Conturi ca instanță judecătorească și ea pronunță o decisiune; dacă greșelile

trebuie imputate ordonatorului, atunci Curtea de Conturi nu poate decât să semnaleze lucrul, fără a pronunța o decizie. [...]

Chestiunea, dar, este de a se ști care sunt acele condițiuni de formă pe care contabilul trebuie să le constate ca îndeplinite, pentru a executa o ordonanță de plată și a fi acoperit de orice răspundere.

Ridic această chestiune pentru ca ea a provocat mari dificultăți și în alte părți. Trebuie să se știe cine este acela care fixează actele justificative cari acoperă răspunderea contabilului. Le fixează ordonatorul, Curtea de Conturi sau contabilul? Cu alte cuvinte este în drept contabilul să ceară numai acele piese justificative pe cari le crede el de cuviință, sau este dator să primească de bune pe cele pe care i le trimite ordonatorul, sau, în fine, Curtea de Conturi rămâne deplin suverană să vadă la fiecare cont dacă el este sau nu bine justificat? [...]

Aceste condițiuni sunt toate anume indicate în legea compatibilității generale a statului, sunt specificate acolo la art. 93. le-am discutat împreună, le-ați votat și nu este nici un fel de lacună.

Orice contabil nu s-ar conforma cu legea contabilității în privința aceasta va fi judecat și condamnat de Curtea de Conturi.

– Se pune la vot art. 63, și cele următoare până la art. 74, se adoptă fără discuțiune.

D. Em. M. Porumbaru: Dar eu cerusem cuvântul.

D. vice-președinte: La care articol?

D. Em M. Porumbaru: La art. 48.

Voci: Acela s-a votat.

D. Em.M. Porumbaru: Dar noi nu auzim nici ce se votează, nici ce se citește. Ce fel de discuțiune este aceasta?

D. vice-președinte; Nu am auzit când ați cerut cuvântul.

D. Em.M. Porumbaru: Sunt dator să vă cred, dar regret atunci că din cauza tumultului care este în Cameră sunt în imposibilitatea de a-mi îndeplini datoria așa cum doresc.

D. vice-președinte: Vă rog, D-le Porumbaru, spuneți-mi la care articol doriți să luați cuvântul și vă voi înscrie cu plăcere. Dar credeți-mă că ar fi să cereți imposibilul dacă ați pretinde D-lui raportor să citească mai tare decât citește, mai ales după ce a citit atâtea articole și când are încă multe altele de citit.

– Se pune la vot art. 74, devenit 73, și se adoptă.

– Art. 75 și cele următoare până la 90, se adoptă fără discuțiune.

– Se citește art. 90.

D.M. Germani, ministru de finanțe: Am onoarea a vă propune o modificare în ceea ce privește retribuiunea referendarilor.

Fiindcă nu mai sunt referendari ajutători aş ruga pe Cameră să primească ca retribuiția referendarilor de clasa a treia să fie de 400, de a doua de 500 și întâia de 600 lei pe lună.

Acest amendament vă rog să-l votați.

– Se pune la vot amendamentul D-lui ministru de finanțe și se adoptă.

– Se pune la vot articolul astfel amendat și se adoptă fără discuțiune.

Art. 91 și cele următoare până la articolul 98, se adoptă fără discuțiune.

Se citește art. 98.

D.Em.M. Porumbaru: vă rog să fie 1896.

D.M. Germani, ministru de finanțe: Eu vă rog să admiteți 1895.

– Se pune la vot amendamentul D-lui ministru și se primește.

Se pune la vot articolul astfel amendat și se adoptă.

Art. 99 devenit art 98, se adoptă fără discuțiune.

Ședința se ridică la 6 ore, anunțându-se cea următoare pe Luni, 19 Decembrie.

D-I. președinte: Conform regulamentului, acest proiect de lege se va trimite în cercetarea secțiunilor.

Acum intrăm în ordinea zilei, care este continuarea discuției asupra proiectului de lege pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi.

D. C. Arion, vicepreședinte, ocupă fotoliul prezidențial.

D. N. Cerchez: D-lor deputați, am cerut cuvântul ca să propun, la ultimul aliniat al acestui articol, o mică modificare și aceasta o fac în numele unei clase foarte numeroase de muncitori obscuri și modești, dar cari totdeauna au adus țerei cele mai mari servicii, servicii cari pot să fie necunoscute, ba chiar contestate de unii, din cauză tocmai că le-au făcut pe tăcute și fără să facă paradă de dânsese. Voiesc să vorbesc de nedreptatea care se face inginerilor, căci în ultimul aliniat sunt ei, sunt puși pe nu picior de inegalitate față cu ceilalți titrați. În adevăr, pe când unui prefect i se cere numai titlu de licențiat și cinci ani de stagiul în prefectură, inginerilor li se cere, pe lângă gradul de inginer-șef la care nu poate spera să ajungă decât după un serviciu neîntrerupt de cel puțin 10 sau 12 ani, li se mai cere încă un stagiul de trei ani în acest grad, ceea ce face ca pentru inginer, pe lângă diplomă, pentru dobândirea căreia a muncit până la 25 de ani și care incontestabil a lucrat mult mai mult decât cel puțin unii din licențiați în drept, li se mai cere un stagiul de 10-12 ani în serviciul Statului până ajung ingineri-șefi și li se mai cere apoi încă un alt stagiul de trei ani, ceea ce face ca inginerilor diplomați să li se ceară în total un stagiul de cel puțin 15 ani.

De aceea am onoarea a vă ruga să suprimați la ultimul aliniat stagiul de trei ani care se cere pentru inginerii-șefi.[...]

N. D. Voinov: D-lor deputați, în ceea ce privește admisibilitatea membrilor Curții de Conturi am propus următorul amendament: în sensul ca doctorii și licențiații în drept care au făcut parte din Corpurile legiuitoare ca reprezentanți ai țării, în două legislaturi, să poată fi numiți.[...]

D-le ministru, văd că și prefectii au dreptul să fie membrii la Curtea de Conturi. Nu am nimic de zis pentru oamenii de specialitate, dar vă mărturisesc că nu înțeleg pentru ce acest titlu de prefect ne-ar ameți atât de mult, încât să credem că este destul ca cineva să fi fost prefect, spre a fi numit la Curtea de Conturi. Eu nu pledez pentru mine, dar nu înțeleg pentru ce un doctor sau un licențiat în drept, după un număr de ani de serviciu făcut, fie în magistratură, fie în practica de avocat, și care pe urmă are onoarea de a reprezenta un colegiu în Cameră, nu ar putea fi numit chiar numai după două secțiuni, dar cu toate acestea am pus în amendament două sesiuni. [...]

Astăzi orice burghez poate să devină prefect și în ce privește titlul orice titrat poate să devină prefect imediat, dar nu poate să fie așa ușor reprezentantul națiunii și în două legislaturi are tot timpul să facă destulă practică. [...]

D. N. Ceaur Aslan: Prin urmare pentru a relua discuțiunea în mod normal, cum trebuie să se urmeze, îmi permiteți să dau citire art. 5, și atunci când acei cari propun amendamente nu vor fi mulțumiți, vor veni pe cale de amendamente și numai atunci Camera va putea păși la votarea lor.

Voi avea, dar, onoarea să dau citire articolului așa cum a ieșit din observațiunile judicioase făcute ieri, așa încât acest articol cred că este expresiunea tuturor dorințelor, în afară de unele, cărora se va da loc spre dezbateră în sânul Parlamemntului.

Deocamdată, atât guvernul, cât și comisiunea crede că acesta ar trebui să fie redacțiunea definitivă a articolului 5.

Art.5. Nu vor putea fi numiți consilieri la Înalta Curte de Conturi decât aceia cari vor întruni următoarele condițiuni:

Să fie Români sau naturalizați Români, bucurându-se în întregimea lor de toate drepturile civile și politice;

Să aibă vârsta de 35 de ani împliniți;

Să posede un titlu academic de doctor sau licențiat în drept sau în matematică sau un titlu echivalent în științele politice, financiare, administrative de la o universitate de stat din țară sau din străinătate recunoscută de Statul român;

Să fi ocupat cel puțin cinci ani funcțiile de secretar general al ministerului de finanțe, director în administrațiunea centrală a finanțelor, inspector financiar, director general al serviciilor speciale, făcând parte din administrația generală a finanțelor, membru la o curte de apel, prefect de județ, procuror la Curtea de Conturi și referendar la această Curte. Pentru referendari după un serviciu de 10 ani în această calitate.

Se mai pot numi consilieri la Curtea de Conturi, cu dispensa condițiunilor enumerate la aliniatul c, inginerii titrați, făcând parte din corpul tehnic al Statului, cari ar fi ajuns la gradul de inginer-șef, precum și intendenții și sub intendenții (colonei și locotenenți colonei) din administrația militară după un serviciu, pentru unii și pentru alții, de cel puțin trei ani în gradele respective. [...]

D-l vicepreședinte: D. Raportor este rugat să comunice rezultatul deliberărilor comitetului delegaților.

D.A. Ceaur Aslan: D-lor deputați, comitetul delegaților, luând în cercetare diferitele amendamente cari s-au ivit în ocaziunea redactării articolului 5, le-a respins pe toate și anume: Se făcuse ieri un amendament prin care se cerea ștergerea cuvintelor de Stat. Acest amendament era al D-lui Stoicescu, și fiindcă votase ieri, a fost imposibil ca să revenim asupra votului Camerei.

La ultimul aliniat de la același articol se ceruse, printr-un amendament, să se șteargă stagiul de trei ani pentru ingineri, și acest amendament s-a respins.

S-a respins de asemenea și amendamentul relativ la calitățile ce pot avea deputații și senatorii ca să fie numiți la Curtea de Conturi, adică amendamentul propus și susținut de D. Voinov.

Comitetul a găsit că este imposibil ca o lege votată de noi să cuprindă în același timp dispozițiuni cari se referă la pozițiunea noastră ca deputați aici în Cameră și ca Senatori la Senat.

Asemenea lege ar fi avut aerul de o lege personală și pentru aceste cuvinte amendamentul s-a respins.

[...] D. Vicepreședinte: Acum D-lor, pun la vot amendamentul D-lui Voinov, cu temperamentul propus prin subamendamentul D-lui Stoicescu, și rezultatul scrutinului este cel următor:

Votanți.....	82
Majoritate regulamentară.....	46
Bile albe.....	30
Bile negre.....	52

D. vicepreședinte: Adunarea a respins amendamentul D-lui Voinov.

[...]

D. M. Germani, ministru de finanțe: Se pune la vot art. 6, și se adoptă în cuprinderea următoare:

„Art. 6. În termen de 10 ani de la punerea în aplicație a legii de față se vor putea numi consilieri și fără titluri academice acei prevăzuți la aliniatul d de la articolul precedent, care vor fi servit 10 ani în administrațiunea generală a finanțelor, din care cel puțin 5 ani în funcțiunile enumerate la cel aliniat, precum și referendarii Curții aflați în serviciu de 10 ani ca referendari de clasa I.

Se citește articolul 7.

D. vice-președinte: Asupra acestui articol sunt două amendamente propuse; unul este al D-lui Simu pe care îl rog să binevoiască a-l dezvolta.

D.A. Simu: Dlor. deputați, am onoarea împreună cu mai mulți colegi, să propun un amendament în privința reducerii vârstei de la 70 la 68 de ani. În legea actuală a Curții de Conturi, adică cea de la 1864, la art 47 alin 3 se prevede vârsta de 70 ani.

În proiectul de față văd vârsta de 68 ani. Noi nu înțelegem motivul care a făcut pe d. Ministru să introducă această distincțiune pentru membrii Curții de Conturi. Poate că acolo să fie o persoană necesară pentru bunul mers la instituțiuni.

Sursa: „Dezbaterile Adunării Deputaților“, nr. 17–19, Sesiunile Ordinare, ședințele din 16–17 decembrie 1894, p.303–364.

Legea pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi (29 Ianuarie/10 Februarie 1895)

București, 28 ianuarie

Ministerul de Finanțe

Carol I, prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Corpurile legiuitoare au adoptat și Noi sancționăm ce urmează:

Cap. I

Despre organizarea Curții de Conturi

Art. 1. Pentru toată România este o singură Înalță Curte de Conturi. Curtea de Conturi ia rând imediat dupe curtea de casație și se bucură de aceleași prerogative.

Art. 2. Curtea de Conturi se compune de un președinte, 6 consilieri, 6 referendari de clasa I, 8 referendari de clasa II și 10 referendari de clasa III. Parchetul Curții este reprezentat printr-un procuror și un substitut. Grefa Curții se conduce, sub autoritatea președintelui, de un grefier, asistat de ajutoare și de personalul necesar pentru arhivă, registratură și lucrările de cancelarie.

Art. 3. Numărul membrilor și al referendarilor nu se poate adăuga, nici vreun alt serviciu sau veri-o funcțiune nu se poate înființa la înalta curte de conturi, fără o lege specială. Personalul parchetului și al grefei se stabilesc, după trebuință, prin legea bugetară. Tot prin bugetul fiecărui an se fixează și personalul de serviciu, care se va alege mai cu seamă din foștii militari, cari vor fi făcut serviciul activ în armată, cu bune purtări.

Art.4. Președintele și consilierii Curții de Conturi sunt inamovibili; ei se numesc prin decret regal după recomandăția ministrului finanțelor. Președintele Curții se numește dintre consilieri.

Art.5. Nu vor putea fi numiți consilieri la înalta Curte de Conturi decât acei cari vor întruni următoarele condițiuni:

a) Să fie români sau naturalizați români, bucurându-se în întregimea lor de toate drepturile civile și politice;

b) Să aibă vârsta de 35 ani împliniți;

c) Să posede un titlu academic de doctor sau licențiat în drept sau matematici sau un titlu echivalent în științele politice, financiare și administrative de la o universitate de Stat din țară sau din străinătate, recunoscută de statul român;

d) Să fi ocupat cel puțin 5 ani funcțiunile de secretar general al ministerului de finanțe, director în administrațiunea centrală a finanțelor, inspector financiar, director general al serviciilor speciale, făcând parte din administrațiunea generală a finanțelor, membru la o curte de apel, prefect de județ, procuror la Curtea de Conturi și referendar la această curte. Pentru referendari, după un serviciu de 10 ani în această calitate. Se mai pot numi consilieri la Curtea de Conturi, cu dispensa condițiunilor enumerate la alin. C, inginerii titrați, făcând parte din corpul tehnic al statului, care vor fi ajuns la gradul de ingineri-șefi, precum și intendenții și sub-intendenții (coloneli și locot-coloneli) din administrațiunea militară, după un serviciu, pentru unii și pentru alții, de cel puțin trei ani în gradele respective.

Art. 6. În termen de 10 ani de la punerea în aplicație a legii de față, se vor putea numi consilieri și fără titluri academice acei prevăzuți la aliniatul d, de la articolul precedent, cari vor fi servit 10 ani în administrațiunea generală a finanțelor, din cari cel puțin 5 ani în funcțiunile enumerate la acel aliniat, precum și referendarii Curții aflați în serviciu la promulgarea acestei legi, având un stagiul de 10 ani ca referendar de clasa I.

Art. 7. Guvernul va pune în retragere din oficiu, prin decret regal, pe magistrații Curții de Conturi cari au împlinit etatea de 68 ani. Asemenea va pune în retragere, după avizul conform al curții, pe consilierii cari, din cauza unei infirmități valabil constatată, nu vor mai fi în stare a îndeplini îndatoririle lor în curte. Consilierii Curții de Conturi puși în retragere își vor exercita imediat dreptul lor la pensune.

Art. 8. Consilierii Curții de Conturi nu pot fi rude sau afini între dânșii până la a patra spiță inclusiv. Funcțiunea lor este incompatibilă cu calitatea de deputat sau senator, precum și cu orice alta funcțiune retribuită de Stat, de județ, de comună și de stabilimentele de binefacere sau institutelor de credit puse sub controlul guvernului. Ei nu pot lua parte, nici nu pot fi delegați în veri-una din administrațiunile publice ale căror lucrări sunt supuse controlului curții. De asemenea nu pot fi interesați nici direct, nici indirect, nici figura ca mandatarî în veri-o afacere supusă controlului curții, nici lua parte la cercetarea veri-unei asemenea afaceri în care va fi fost interesat sau ar interesa o rudă a sa sau un fin până la a patra spiță inclusiv. Recuzarea unui consilier se poate invoca de către el însuși, sau cere de procuror sau de contabil și se decide de curte, în secțiuni unite, cu majoritate de voturi.

Art. 9. Consilierii Curții de Conturi, precum și procurorul ei, sunt justițiabili de înalta Curte de casație.

Art. 10. Procurorul și substitutul Curții sunt numiți, prin decret regal, după recomandăția ministrului finanțelor și sunt revocabili. Pentru a fi numit procuror se cer aceleași condițiuni ca și pentru consilieri, cu deosebirea că poate să aibă vârsta numai de 30 de ani împliniți. Substitutul va trebui să însușească condițiunile mai jos fixate pentru referendari.

Art. 11. Incompatibilitățile prevăzute de art. 8 sunt aplicabile și parchetului Curții de Conturi.

Art. 12. Numirea referendarilor se face prin decret regal, după recomandarea curții, prin mijlocirea ministrului de finanțe. Nimirile se fac numai în virtutea unui concurs. Concursul se va ține la Curtea de Conturi; juriul se va compune din doi consilieri delegați de curte și din procurorul curții sau substitutul, ca delegat al ministrului finanțelor. Pentru a fi admiși la concurs, candidații vor trebui să fie români sau naturalizați români, să aibă etatea de cel puțin 25 ani, să fi îndeplinit serviciul militar și să fie doctori sau licențiați în drept, ori în științele matematice, sau să posede un titlu echivalent în științele financiare, politice și administrative, ori comerciale. Se vor putea primi la concurs și fără titluri, pentru funcțiunile de referendari, sub-inspectorii financiari, sub-directorii din ministerul de finanțe, șefii de contabilitate ai diferitelor ministere, casierii generali de județe, precum și adjuncții clasa I (maiori) din administrația militară, având un stagiu de trei ani în funcțiile respective. Un regulament de administrațiune publică va determina modul ținerii concursului și materiile asupra cărora candidații vor avea să fie examinați.

Art. 13. Grefierul Curții de Conturi se numesc în aceleași condițiuni ca și referendarii.

Art. 14. Dispozițiunile legi din 27 martie 1893, pentru organizarea administrațiunei generale a finanțelor, cari sunt relative la personal și cari regulează, sub titlul II, capitolul II-VI, condițiunile de capacitate și incompatibilitățile, compunerea cadrelor, condițiunile de admibilitate și înaintare, nimirile și măsurile de ordine și disciplină, sunt aplicabile atât consilierilor cât și întregului personal al Curții de Conturi, afară de deosebirile anume prevăzute prin legea de față.

Art. 15. Funcționarii Curții de Conturi, precum și referendarii și substitutul, au dreptul să fie trecuți într-o funcțiune echivalentă în administrația generală a finanțelor, conform art. 36 din legea de organizare mai sus citată, după cum se vor putea trece în serviciul grefei și parchetului curții din impiegații celor-alte servicii financiare.

Art. 16. Numirea funcționarilor grefei și parchetului, înaintările de la o clasă la alta în genere, precum și suspendările, revocările și destituirile, se propun ministrului finanțelor de către curte; numirea copiștilor și a oamenilor de serviciu se face d-a dreptul de președintele curții.

Art. 17. Funcționarii Curții, precum și referendumarii aflați în serviciu în momentul punerii în aplicațiune a legii, vor putea fi numiți de-a dreptul la clasa II sau I, conform art. 62 din legea pentru organizarea administrațiunii generale a finanțelor.

Art. 18. Președintele și consilierii Curții de Conturi, procurorul și substitutul, referendumarii, grefierul și toți cei-alți impiegați ai grefei și ai parchetului sunt ținuti, înainte de a intra în exercițiul funcțiunii lor, d a depune următorul jurământ:

„Jur în numele lui Dumnezeu și declar pe onoarea și conștiință că voi păstra credință Regelui și Constituțiunii. Voi aplica cu nepărtinire legile și voi îndeplini cu sfințenie datoriile funcției ce mi s-a încredințat. Așa să-mi ajute Dumnezeu.“

Art. 19. Președintele Curții depune jurământ înaintea M. S. Regelui; consilierii vor depune jurământul înaintea curții întrunită în secțiuni-unite, fiind față și procurorul, procurorul și substitutul înaintea ministerului finanțelor; iar toți ceilalți impiegați înaintea președintelui Curții.

Art. 20. Curtea de Conturi se împarte în două secțiuni, compusă fiecare din câte trei consilieri, prezidată de cel mai vechi, după rândul numirii. Președintele curții poate prezida ori-care din secțiune, când este nevoie sau când va voi. Atribuțiunile secțiunilor nu sunt nici deosebite, nici permanente. Deciziunile unei secțiuni nu pot fi date de cât fiind față trei consilieri. Lipsind un consilier, secțiunea se completează sau prin președinte, sau printr-un consilier din cealaltă secțiune, delegat de către președinte.

Art. 21. Cele două secțiuni se întrunesc, ori de câte ori trebuința va cere, fie după invitația președintelui, fie după aceea a procurorului. Ele nu pot lucra cu mai puțin de 5 consilieri.

Art. 22. Toate deciziunile Curții, toate declarațiunile și toate încheierile ei se pronunță cu majoritate absolută a membrilor prezenți. Minoritatea este datoare și ea a-și da părerea sa motivată.

CAP. II

Despre atribuțiunile și competența curții

Art. 23. Înalta Curte de Conturi are atribuțiuni judecătorești și atribuțiuni de control.

Art. 24. Ca corp judecătoresc, Curtea de Conturi este însărcinată cu cercetarea, judecarea și statuarea în primă și ultimă instanță a tuturor conturilor de venituri și cheltuieli publice ce-i sunt prezentate de casierul central al tezaurului public și de casierii generali de județe, precum și de către toți agenții administrațiunilor însărcinați cu perceperea veniturilor și efectuarea cheltuielilor Statului, potrivit legilor speciale. De asemenea ea cercetează, judecă și statuează asupra conturilor ce i se va prezenta de casierul casei de depuneri și consemnațiuni, de casierul casei de economie, de casierul casei de dotațiune a oastei, de casierii caselor de pensiuni, de casierii târgurilor de vite, de casierii eforiei spitalelor civile din București și al eforiei Sf. Spiridon din Iași, de casierii comunelor urbane reședințe de județ, precum și de casierii ori-căror alte stabilimente puse, prin legi speciale, sub jurisdicțiunea curții de conturi. Curtea de Conturi va cerceta, judeca și statua asupra gestiunilor corpurilor de trupă și serviciilor armatei, cari mânuiesc bani și materiale publice, precum și asupra gestiunilor de fapt a tuturor acelor care, cu sau fără autorizațiune legală, se vor fi amestecat în mânuirea banilor publici, valori sau materii și cari, astfel s-au constituit casieri contabili. În fine, în casurile prevăzute de legea pentru constatarea și perceperea contribuțiunilor directe, curtea va pronunța deciziuni speciale pentru delapidările săvârșite de perceptorii fiscali, luând de bază procesele verbale de constatare a acelor delapidări.

Art. 25. Tot ca corp judecătoresc, Curtea de Conturi cercetează, judecă și decide în ultimă instanță:

1). Asupra apelurilor ce i se vor adresa de către primarii, consilierii și perceptorii comunali din comunele rurale și urbane nepreședinte de județe, din contra încheierilor autorităților însărcinate de lege cu verificarea conturilor lor. Aceste încheieri sunt definitive și fără drept de apel la Curtea de Conturi, când suma totală la care sunt condamnați perceptorii sau primarii nu trece peste suma de 300 lei;

2). Asupra apelurilor ce se vor adresa de către percepatorii fiscali, care se judecă în prima instanță de către casierii generali. Aceste apeluri încetează, de la data aplicării legii de față, a se mai judeca de către tribunalele ordinare de prima instanță, după cum se dispunea de legea de constatare și percepere din 10 mai 1882;

3). Asupra apelurilor ce i se vor adresa de către epitropiile bisericești din comunele urbane reședințe de județe contra încheierilor consiliilor comunale, abrogându-se astfel, de la data aplicării legii de față, dispozițiunile cuprinse în art. 128 din legea comunală de la 31 iulie 1894, de a se face recurs în asemenea cazuri la ministerul de interne.

4) Asupra apelurilor ce se vor adresa de către contabili sau percepatorii diferitelor administrațiuni, care, după legile speciale, nu vor fi supuși jurisdicțiunei Curții, în contra încheierilor sau deciziunilor administrațiunilor respective (camere de comerț, credite agricole, etc...). În toate aceste cazuri termenul de apel este de 2 luni de la comunicarea încheierii.

Art. 26. Curtea de Conturi, ca corp de control, constată și certifică după relevatul conturilor individuale cercetate de dânsa, exactitate conturilor generale încheiate de ministrul finanțelor și de cei-alți miniștri în parte. Tot ca corp de control, Curtea de Conturi cercetează conturile de administrație ale diferitelor servicii însărcinate cu administrațiunea și strângerea unui venit al Statului, prin agenți supuși direct jurisdicțiunei curții de conturi, cum: administrațiunea vâmlor, a timbrului și înregistrării, a regiei monopolurilor statului, a telegrafelor și poștelor, a căilor ferate, a monetăriei statului și a fabricii de timbru, etc. De asemenea cercetează conturile de administrațiune ale casei de depuneri, consemnațiuni și economie, ale casei de dotație a oastei, ale caselor de pensiuni, ale eforturilor spitalelor civile din București și Iași, ale târgurilor de vite, ale consiliilor județene, ale consiliilor comunale urbane reședințe de județ și în fine, ale oricărei alte administrațiuni ce se va pune, prin lege, sub controlul Curții de Conturi.

Art. 27. Curtea de Conturi mai are în atribuțiunile sale constatarea anilor de servicii ai diferiților impiegați ai Statului, conform legilor și regulamentelor pensiunilor civile și militare, pronunțarea asupra degajărilor totale sau parțiale a garanțiilor depuse de diferiți contabili și alte lucrări ce i s-ar atribui prin legi speciale.

Art. 28. Sunt justițiabili direcți de Curtea de Conturi toți mănuiitorii de bani publici, de valori și de materii brute sau confecționate și de consumație, prevăzuți la art. 24 de mai sus. Mai sunt justițiabili de Curtea de Conturi toți economii de internate, de spitale, așezăminte de bine-facere pioase și religioase, întreținute de Stat, județe sau comune, precum și oricare funcționar administrativ, întrucât nu au justificat sumele de bani ce li se vor fi avansat pentru îndeplinirea serviciilor cu cari vor fi fost însărcinați. În fine sunt justițiabili direcți către Curtea de Conturi, însă numai în ce privește întârzierea în depunerile conturilor sau neregularitățile ce se vor constata în ele, directorul contabilității generale a Statului, șefii contabilităților diferitelor ministere, precum și toți contabilii administrațiunilor prevăzute de art. 26 de mai sus.

Art. 29. Orice alt agent contabil, pus sub jurisdicțiunea Curții de Conturi, este dator a depune la grefa curții, cel mult trei luni după finitul anului financiar sau la încetarea sa din funcțiune, contul gestiuni sale. Tot în termen de trei luni de la finitul anului financiar se va trimite Curții de Conturi și conturile diferitelor administrațiuni prevăzute la art. 26 de mai sus.

Art. 30. Atât contabilii justițiabili ai Curții de Conturi, cât și contabilii diferitelor administrațiuni, cari nu vor trimite curții, la termenele prevăzute de articolul precedent, conturile lor respective, se vor chema după rechizitorul procurorului sau direct de către președinte, spre înfățișare înaintea curții, în termenul clar mai scurt. Curtea, ascultând justificările lor și găsindu-le fondate, poate a le acorda un termen; la caz contrariu, îi va condamna la o amendă egală cu retribuțiunea lor de la 31 la 6 luni. În caz de a nu se prezenta, curtea-i cheamă pentru a doua și ultima oară și, dacă nici atunci nu se prezintă, curtea va decide în lipsă-le, condamându-i la dublă amendă. Curtea va denunța faptul și guvernului, care îi va suspenda sau destitui, dacă va găsi de cuviință. Pentru contabilii care nu mai sunt în funcțiune, curtea va putea ordona sechestrarea și încasarea la tezaur a

o parte sau chiar a întregii garanții. Deciziunile curții, în asemenea materii se execută prin administrațiunile de care depind contabilii.

Art. 31. Afară de conturile de gestiune prevăzute la art. 29, contabilii mai sunt datori a înainta conturile lor lunare, împreună cu actele justificative, administrațiunilor superioare, cari la rândul lor sunt ținute a le trimite Curții de Conturi, împreună cu avisele provisorii de aprobare și cu ori-ce alte observațiuni ce s-au făcut asupra verificării lor, și aceasta pe fiecare trimestru, după două luni de la expirarea lui.

CAP.III

Despre atribuțiunile procurorului

Art. 32. Procurorul Curții de Conturi ține un registru general de toți contabilii din țară cari sunt îndatorați, după lege și regulamente, să prezinte curții conturile lor de gestiune. El trebuie să urmărească, spre a se încredința dacă acești contabili depun regulat și la termenele fixate prin legi și regulamente conturile lor la curte și cere de la curte aplicarea penalităților contra acelor care, fără motiv valabil sunt în întârziere.

Art. 33. Toți contabilii justițiabili ai Curții de Conturi sunt datori, spre acest sfârșit, să înainteze parchetului curții, la numirea lor în funcțiune, următoarele acte:

- 1) Copie legalizată de pe ordinul de numire;
- 2) Copie legalizată de pe actul de depunerea jurământului;
- 3) Declarațiunea administrațiunei competente despre depunerea garanției;
- 4) Copie legalizată de pe procesul-verbal de instalare

Contabilii care, în termen de 30 de zile de la instalarea lor, nu se vor conforma acestei dispozițiuni, vor fi amendați de curte cu leafa pe 15 zile, după cererea procurorului.

Art. 34. Procurorul este dator a se încredința dacă deciziunile curții s-au executat la termenele fixate și a comunica pe fiecare trimestru președintelui rezultatele, arătând motivele pentru cari nu s-au executat. În acest scop, procurorul corespunde direct cu miniștrii și cu toate cel-alte autoriități cerând și luând informațiuni asupra executării deciziunilor curții.

Art. 35. Procurorul priveghează exacta împlinire a serviciului curții și dacă referendarii, grefa și ceilalți impiegați își îndeplinesc cu exactitate serviciul lor; în caz de a constata neglijența din partea veri-unuia, adresează cerere în scris președintelui, spre a lua măsuri de îndreptare.

Art. 36. Procurorul asistă la ședințele curții, fie în secțiuni unite, fie în secțiuni, și ia concluziuni când socotește de trebuință. Toate cererile de restituiri sau reduceri de garanții trebuiesc comunicate procurorului mai înainte de a se pronunța curtea, și asupra lor concluziunile parchetului se cer de rigoare.

Art. 37. El adresează ministerelor și administrațiunilor respective copi de pe toate deciziunile curții și urmărește înaintea ei instrucțiunea și judecarea cererilor de revizuire pentru erori, omisiuni, îndoite sau false înscrieri, constatate în sarcina Statului, a județelor, a comunelor și a stabilimentelor publice sau de bine facere.

Art. 38 Când în cercetarea unui cont se va ridica vreo bănuială de fals în scripte sau delapidare în contra unui contabil, procurorul va fi ascultat în concluziunile sale mai înainte de a se statua ceva. În asemenea cazuri curtea va înștiința îndată despre aceasta pe miniștrii de finanțe și de justiție, cari vor face să se urmărească culpabili înaintea tribunalelor ordinare.

Art. 39. Procurorul poate lua, dacă va crede de cuviință, cunoștință de toate conturile trimise în cercetarea curței. Curtea poate de asemenea să ordone din oficiu ca procurorul să ia cunoștință de dănssele.

Art. 40. Substitutul ajută pe procuror la îndeplinirea atribuțiilor sale; el poate lua concluziuni într-una din secțiuni, când procurorul este ocupat în cealaltă secțiune. În lipsa procurorului, toate atribuțiunile lui se îndeplinesc de către substitut.

CAP. IV

Despre atribuțiunile grefierului

Art. 41. Grefierul asistă la secțiunile-unite ale curții, redactează și contrasemnează procesele-verbale de ședință. El este însărcinat cu păstrarea originalelor încheieri, cu expedierea copiilor sau extractelor de deciziuni la cei în drept, cu păstrarea actelor ce-i sunt încredințate și cu înapoierea lor, când nu mai sunt trebuincioase, autorităților respective. El ține diferitele registre, mai ales acelea în cari se trec încheierile, deciziunile și declarațiunile curții. Înregistrează după ordine de numere și de dată, conturile depuse de către contabili în ziua în care au fost prezentate.

Art. 42. Grefierul, după cererile părților interesate și în urma aprobării președintelui, liberează copii certificate sau extracte de pe actele eminate de la curte sau aflate în arhive și în depozite. El contrasemnează corespondența cu contabilii.

Art. 43. Deciziunile definitive ale curții se dau în următoarea redacțiune:

Noi CAROL I, Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României, La toți de față și viitori, sănătate:

Curtea de conturi a dat următoarea deciziune: (Urmează copia deciziunei).

Facem cunoscut și ordonăm la toți agenții competenți de a pune în executare această deciziune și la toți comandanții și ofițerii polițienesci de a da concursul lor, când va fi legal cerut.

Art. 44. În absența grefierului, un ajutor ține locul său.

Art. 45. grefa curții este deschisă în toate zilele, afară de Duminici și sărbătorile prevăzute în legea de față, de la orele 11 a. M. Până la orele 5 p.m.

CAP. V

Despre forma verificării conturilor

Art. 46. Președintele curții, primind conturile, le distribuie între referendari.

Art. 47. Referendarii nu sunt special atașați la nici o secțiune. Ei nu pot fi însărcinați de două ori de-a rândul cu verificarea conturilor aceluiași contabil. Totuși însă partea a doua a contului de gestiune al casierilor de județe și al casierului central, care cuprinde operațiunile primului an al exercițiului și prima parte a contului gestiunii următoare, cuprinzând operațiunile complementare ale aceluiași exercițiu, sunt verificate de același referendar.

Art. 48. Referendarii sunt ținuti a verifica prin ei însuși toate conturile ce li sunt date spre verificare. Asupra fiecărui cont ei vor redacta un raport motivat conținând observațiuni de trei naturi:

1) Cele privitoare la încărcările sau scăzămintele ce li se vor fi părut că prezintă diferitele posturi și articole ale contului;

2) Cele privitoare la conformitatea primirilor cu legile și regulamentele financiare și a cheltuielilor cu bugetele și creditele deschise;

3) Cele privitoare la aprecierea validității actelor justificative prezentate.

Art. 49. Referendarii pot asculta pe contabili sau pe însărcinații lor pentru instrucția conturilor. Toată corespondența este pregătită de dâșii și supusă președintelui curții, căruia îi este adresat raportul.

Art. 50. Când verificarea unui cont va cere concursul mai multor referendari, președintele delegă un referendar clasa I, care este însărcinat a prezida această lucrare, a strânge observațiunile fie-cărui referendar și a face raportul său.

Art. 51. Referendarul sau referendarii cari au verificat, sau cari au luat parte la verificarea unui cont, asistă la ședințele secțiunii în care se discută raportul; ei însă nu au vot deliberativ.

Art. 52. Președintele secțiunii, primind raportul referendarului, îl încredințează unuia din consilieri , care este ținut:

1) Să verifice dacă referendarul a făcut singur lucrarea și dacă defectuositățile constatate prin raportul său sunt fondate;

2) Să examineze singur actele relative la câte-va articole ale contului, spre a se asigura dacă referendarul a verificat cu îngrijire toate părțile contului.

Art. 53. Dacă consilierul însărcinat cu verificarea unui cont va avea trebuință de lămuriri, sau prin înfățișare de acte, sau prin înfățișarea contabilului, își va face raportul său deslușit către președintele curții și acesta va cere actele sau va chema pe contabil. Chemarea se va face cu o singură citațiune.

Art. 54. Un consilier nu poate fi numit de două ori de-a rândul raportor al conturilor aceluiași contabil. Totuși însă același consilier este însărcinat cu raportul celor două părți ale exercițiului, în ce privește verificarea conturilor de gestiune ale casierilor generali de județe și al casierului central al tezaurului.

CAP.VI

Despre forma judecării conturilor

Art. 55. Consilierul-raportor prezintă secțiunii raportul referendarului, întocmit conform art. 48, împreună cu opiniunea sa motivată asupra tuturor observațiunilor referendarului. Referendarul-raportor își dă avizul său, care nu este de cât consultativ, apoi consilierul-raportor opinează, se ascultă concluziunile parchetului și în urmă se ia opiniunea (votul) fiecărui consilier după rândul numirii, începând cu cel mai nou numit. Se încheia un proces-verbal al ședinței, iscălit de membrii care au luat parte și de referendarul-raportor, după care președintele pronunță decisiunea.

Art. 56. Decisiunea se redactează de referendarul-raportor și se semnează de dânsul și de consilierii care au luat parte la judecată; împreună cu contul și cu raportul, ea se remite apoi grefierului, care după ce îngrijește de facerea și expedierea copiilor trebuincioase o depune în arhivă. Copiile se expediază sub semnătura președintelui curții și a grefierului.

Art. 57. Dacă în cursul cercetării unui cont, curtea găsește că este nevoie de ori-care deslușiri complimentare, sau de prezentare de noi acte justificative, ea va încheia un jurnal provizoriu în care se va indica cerințele curții, și se va comunica contabilului interesat, cu îndatorire ca, în termen de maxim 3 luni, să prezinte curții actele și științele cerute. La expirarea acestui termen curtea va statua, prin deciziune definitivă, dacă contabilii sunt achitați ori dacă dătoresc vre-o sumă. În cel dintâi caz, ea pronunță descărcarea lor definitivă și, dacă funcțiunile lor au încetat, curtea ordonă tot de o dată restituirea garanțiilor. În al doilea caz curtea condamnă a plăti datoria constatată asupra lor în termen de cel mult 3 luni de la primirea deciziunii. Sumele datorite se plătesc cu dobânda legală, socotită de la data când urma a se efectua vărsământul.

Art. 58. Deciziunile Curții de Conturi sunt executorii; ele au autoritatea deciziunilor judecătorești și se aduc la îndeplinire, în termenul rescris, de către agenții fiscali, prin aplicarea legii de urmărire. Curtea în declarația sa generală, va face mențiuni despre rezultatele executării deciziunii sale.

Art. 59. Copii de pe deciziunile curții se vor da părților interesate și garanțiilor lor. Curtea este datoare a libera copie legalizată, și chiar după încheierile ce nu se vor da în formă de deciziune, tuturor părților interesante cari le va cere. Deciziunile curții se vor scoate cel mult în 30 zile de la pronunțarea lor.

Art. 60. În ce privește verificarea conturilor de administrațiune prevăzute la art. 26 din legea de față, curtea va proceda în același mod ca și pentru conturile mânuitorilor de bani publici și de materie, cu deosebire numai că asupra lor curtea nu pronunță deciziuni, ci declarațiuni.

Art. 61. Defectele unor asemenea conturi privesc pe contabilii administrațiilor, când conturile nu se vor găsi încheiate după regulă, când nu se vor afla coprinse într-însele parte din veniturile ce ei au încasat sau au trebuit să încaseze (în cazul când asemenea contabili ar încasa și bani, cuș și cupoane, garanții și altele), sau când unele din cheltuielile trecute în cont nu vor fi sprijinite cu dovezi îndestulătoare, precum și pentru orice alte lipsuri. Defectele conturilor privesc pe administratori și pe ordonatori când ei au ieșit din limitele legilor și bugetelor respective, când, prin îngăduințe acordate ilegal debitorilor Statului sau administrațiilor respective, au provocat pagube, sau când au ordonat cheltuieli ilegale și peste limitele creditelor budgetare, când n-au observat prescripțiunile legii de contabilitate pentru vânzări, arendări, contractări de construcții, de reparațiuni și de aprovizionări.

Art. 62. În cazul când găsesc vinovat pe contabil, curtea va denunța faptul guvernului, care va putea să-l tragă la răspundere pe cale penală pentru falsuri în acte publice; iar când contabilul va fi mânuir și bani publici, curtea va urma ca și pentru cei-alți contabili mânuitori de bani, dând o decizie prin care se va lămuri dacă contabilul este achitat sau dacă rămâne dator și, în acest din urmă caz, va decide măsurile de executare și de împlinire, precum și termenul în care trebuie a se împlini banii.

Art. 63. Când defectele conturilor vor privi pe administratori și pe ordonatori, curtea, prin declarația sa, constată și stabilește călcările de legi și le notifică miniștrilor respectivi, cari sunt datori a lua măsuri de asigurare asupra averii vinovaților pentru despăgubirea fiseului sau a administrațiilor respective. Când ordonatorul vinovat va fi chiar un ministru sau secretarul său general, curtea înaintează declarațiunea ministerului finanțelor, care va fi dator a o supune iar la către Camera.

Art. 64. Curtea nu va putea, în nici un caz, întinde jurisdicțiunea sa asupra ordonatorilor, nici a refuza contabililor sumele care le vor fi plătite în baza unei ordonanțe în regulă și însoțită atât de chitanța persoanelor în drept, cât și de actele justificative pe care ordonatorul le va fi recunoscut că sunt necesare pentru achitarea acelei ordonanțe.

CAP. VII

Despre revizuirea deciziunilor și declarațiilor Curții de Conturi și despre recursul în casație

Art. 65. Decisiunile Curții de Conturi, date asupra conturilor casierilor mânuitori de ban publici și de materie, precum și declarațiunile pronunțate asupra conturilor de administrație, sunt supuse revizuirii și recursului în casație. Deciziunile date asupra apelurilor sunt supuse numai recursului în casație.

Art. 66. Curtea de Conturi va putea revizui un cont asupra căruia va fi dat o decizie definitivă sau va fi pronunțat o declarațiune, sau după cererea contabilului, sau a garantului său, bazată pe acte justificative pe cari curtea nu le-a avut în vedere la pronunțarea deciziunei, sau din oficiu, din propria inițiativă a curtei, sau după cererea procurorului pentru erori, omisiuni, îndoite sau false înscrieri recunoscute în urmă sau cu ocazia verificării altor conturi.

Art. 67. Dreptul cererii de revizuire se prescrie după trecere de 6 luni de la primirea deciziunei de către părțile interesate.

Art. 68. Cererea de revizuire nu mai are loc când partea interesată a făcut recurs în casație și curtea de casație s-a pronunțat asupra deciziunei pentru care se putea cere revizuirea.

Art. 69. Cererea de revizuire nu se poate face de partea interesată decât o singură dată; o cerere de revizuire asupra deciziunei prin care s-a tranșat revizuirea este inadmisibilă. Aceste decisiuni sunt supuse numai recursului în casație.

Art. 70. Revisuirea nu se poate cere pentru o eroare materială de redacțiune asupra numelui sau calității contabilului, nici pentru o eroare de calcul sau de scris în dispozitivul decisiunii. Asemenea erori se îndreptează în urma unei simple cereri, în marginea sau în josul copiei și originalului decisiunii.

Art. 71. Asupra cererilor de revisuire curtea pronunță două decisiuni deosebite, statuând una asupra admiterii revisuirii și cea-altă asupra fondului; ambele se notifică părților interesate, care pot fi și citate la bara curții, dacă curtea va găsi de trebuință.

Art. 72. Contabilii sau garanții lor pot face recurs la Curtea de Casație contra decisiunilor Curții de Conturi, pentru violare a legii sau pentru călcare de formă. Acest recurs nu poate împiedica executarea decisiunii curții de conturi. Fiscul sau administrațiunile publice pot încă recurge în casație, adresând recursul lor procurorului general al Curții de Casație. Termenul de recurs la Curtea de Casație pentru toate decisiunile sale este de trei luni, socotit din ziua când s-a dat copia de pe decisiunea Curții de Conturi în primirea părților interesate.

Art. 73. În toate cazurile de recurs la Curtea de Casație, procurorul de pe lângă acea Curte înfățișează și sprijină interesele fiscului sau ale administrațiunilor publice ca reprezentant al lor legal, afară de cazurile când acestea vor găsi de cuviință a fi reprezentate printr-un delegat special.

Art. 74. Când Curtea de Casație va casa o deciziune a curții de conturi, afacerea se va înapoia, în toate cazurile, în cercetarea aceleași curți de conturi, care, în termen cel mult de trei luni, va înfățișa din nou în tot completul membrilor ei și va pronunța. Dacă curtea va stăruî în deciziunea ei de mai înainte, partea interesantă va putea, iarăși în termen de trei luni, să facă nou recurs în casație. În cazul acesta curtea de casație va judeca în secțiuni unite și, pronunțând definitiv asupra motivelor recursului, va trimite afacerea înapoi la Curtea de Conturi, care se va conforma întocmai.

CAP. VIII

Despre controlul public al conturilor ministeriale

Art. 75. Contul general al finanțelor, împreună cu conturile speciale ale miniștrilor se vor înainta Curții de Conturi în termen de 9 luni de la încheierea fiecărui exercițiu.

Art. 76. Curtea de Conturi constată și certifică, după relevatul conturilor individuale și după actele justificative ce trebuie să prezinte contabilii, exactitatea conturilor generale încheiate de către ministrul finanțelor și de către ceilalți miniștri. Spre acest finit, după judecarea conturilor individuale și după confruntarea lor cu conturile generale, curtea pronunță anual două declarațiuni generale de conformitate: una asupra contului de gestiune al administrațiunei finanțelor și cea-altă asupra contului de exercițiu.

Art. 77. Pentru înlesnirea controlului său, curtea va primi de la ministerul finanțelor odată cu contul general al administrațiunei finanțelor, rezumate generale, indicând pe casierii toate încasările și plățile coprinse în contul general. Încasările vor fi deosebite pe natură de venituri și pe exerciții, iar plățile pe articole de buget și pe exerciții.

Art. 78. Curtea constată mai întâi, prin declarațiuni speciale, concordanța rezultatelor deciziunilor sale date asupra conturilor individuale ale casierilor cu acelea coprinse în rezumatele generale și în conturile diferitelor administrațiuni. Președintele curții însărcinează apoi pe un consilier, asistat de unul sau mai mulți referendari, să strângă toate declarațiunile speciale de conformitate date de curte, precum asemenea și toate actele justificative pentru a putea confirma, printr-o declarațiune generală, acordul decisiunilor sale date asupra tuturor conturilor individuale cu operațiunile corespunzătoare coprinse în contul general al administrațiunei finanțelor, și în conturile speciale ale fie-cărui ministru în parte. Referatul consilierului în această privință este comunicat procurorului.

Art. 79. Referatul consilierului, împreună cu observațiunile sale, este discutat în ședință plenară și, după ce s-a ascultat și concludsiunile parchetului, curtea, în ședință solemnă, pronunță declarațiunile sale generale, constatând conformitatea decisiunilor curții cu conturile de gestiune și de exercițiu încheiate de către minister.

Art. 80. Șase luni după primirea conturilor de la ministerul finanțelor, Curtea de Conturi înaintează acestui minister declarațiunile generale de conformitate, spre a fi publicate în *Monitorul Oficial* și comunicate Adunării deputaților. Cu ocaziunea acestor declarațiuni, curtea va mai supune Adunării deputaților, prin ministrul finanțelor, un memoriu care va cuprinde observațiunile sale asupra conturilor ministeriale, precum și vederile sale pentru reformele și îmbunătățirile ce ar crede de trebuință a se introduce în diferitele părți ale contabilități publice. Adunarea deputaților, mai înainte de închiderea sesiuni, numește o comisiune specială, compusă de cinci membri, ca să cerceteze lucrările curții și, la viitoarea sesiune, să prezinte raportul său.

CAP. IX

Despre vacanțe și concedii și despre măsurile de ordine

Art. 81. Vacanțele Curții de Conturi sunt cele următoare: Vacanțele cele mari, care sunt de două luni, cu începere de la 1 Iulie.

Vacanțele cele mici, care sunt de 7 zile la Crăciun, cu începere de la 24 Decembre și până la anul nou inclusiv, și de 10 zile la Paște, cu începere din Joia Mare și până la Duminica Tomei.

Art. 82. Sărbătorile legale pentru Curtea de Conturi, afară de vacanțe și Duminici, sunt cele prevăzute de legea de la 22 Aprilie 1886 pentru vacanțele curților și tribunalelor.

Art. 83. În timpul vacanțelor mari se va delega după o comună înțelegere, trei consilieri, care, pe rând și alternând între dânșii, să expedieze lucrările curente și să primească conturile, apelurile, cererile de revizuire și altele care pot fi adresate curții.

Acești trei consilieri se vor putea întruni în secțiune, la caz de trebuință, spre a judeca și rezolva afacerile urgente.

Regularea ce se va face în această privință se va comunica și Ministerului Finanțelor.

Art. 84. Parchetul, referendarii și grefa curții nu au vacanțe mari și mici. Parte din personal va putea însă, dacă serviciul permite, să obțină, cu învoirea consilierului delegat și pe rând, concediuri în acest interval.

Art. 85. Consilierii, procurorul și tot personalul curții pot obține concedii în cursul anului. Ele se vor acorda de ministrul finanțelor, în ce privește pe președintele, pe procurorul și pe substitutul curții; iar pentru consilieri, pentru referendari și toți cei-alți impiegați ai curții, concediile, până la cel mult una lună, se aprobă de către președinte, care va lua și avizul procurorului.

Congediile mai mari de o lună se acordă numai de ministrul finanțelor.

Nu se vor putea acorda concedii deodată decât la trei consilieri.

Art. 86. Orice consilier care va lipsi fără concediu și fără motiv mai mult de trei zile va pierde salariul pe timpul lipsirii sale; iar dacă această lipsă va trece peste o lună se va socoti demisionat.

De asemenea se va considera ca demisionat și consilierul care va fi avut 60 de absențe nemotivate în cursul unui an.

Aceste dispozițiuni se aplică și la referendari și la toți ceilalți impiegați ai curții.

Art. 87. Pentru constatarea lipsurilor consilierilor și referendarilor se va ține un registru de prezență de către președintele curței; pentru personalul grefei, registrul se va ține de grefier.

Art. 88. Președintele are dreptul de priveghiare asupra întregii curți.

El conduce și împarte lucrările și stăruiește pentru regulata și neîntârziata lor îndeplinire.

El are poliția curții și a întregului serviciu; ia măsurile de ordine necesare și pronunță pedepsele disciplinare.

CAP. X

Despre retribuțiile personalului curții de conturi

Art. 89. Retribuțiunile personalului Curții de Conturi sunt fixate precum urmează:

SPECIFICAREA FUNCȚIUNILOR	Retribuțiuni pe lună				Diurne pe lună		
	Fixe	Cl. 3	Cl. 2	Cl. 1	Cl. 3	Cl. 2	Cl. 1
Președintele Curții	1.500	–	–	–	–	–	–
Consilierul	1.200	–	–	–	–	–	–
Procurorul	1.200	–	–	–	–	–	–
Substitutul	–	500	550	600	–	–	–
Referendarul	–	400	500	600	–	–	–
Grefierul	–	500	550	600	–	–	–
Ajutorul de grefă	–	300	350	400	–	–	–
Împiegații (registratori și arhivari)	–	150	200	250	–	–	–
Copist	–	–	–	–	–	100	120
Intendentul	–	150	200	250	–	–	–
Ușieri și curieri	–	–	–	–	–	80	100
Oameni de serviciu	–	–	–	–	–	60	75

CAP. XI

Despre desființarea actelor depuse și care se vor mai depune în arhivele Curții de Conturi

Art. 90. Actele depuse și care se vor mai depune la Înalta Curte de Conturi vor putea fi desființate după împlinirea următoarelor termene, și anume:

1. Șase ani după anul care dă numele său exercițiului:

a) Declarațiunile de vărsări către casieri, chitanțele și recipisele de primiri, cu mătcile și taloanele lor, privitoare la încasarea veniturilor Statului, județelor, comunelor și așezămintelor publice, supuse controlului curții, precum și actele de urmărire;

b) Ordonanțele de plată și de delegațiune, mandatele de plată cu avizele și actele justificative alăturate la dănsese;

c) Bilanțele lunare, conturile de gestiune și actele alăturate la ele, ale tuturor percepților de venituri ale Statului, vămi, saline, poște și telegraf, tutunuri, depozite de sare, timbre, cărți de joc, chibrituri și altele;

d) Declarațiunile de export și de import;

e) Foile de zile de prezență ale armatei (oameni și cai), ale internatelor, ale spitalelor, penitenciarelor și altele de asemenea natură;

f) Rezumatele administrațiunei centrale militare privitoare la conturile de gestiune de bani și materiale;

g) Biletele drumurilor de fer, recipisele telegrafice și poștale;

h) Toate conturile și actele ce agenții contabili, puși sub jurisdicțiunea curții, sunt datori a depune fie direct, fie prin intermediul administrațiunilor lor superioare;

i) Toate conturile ce diferitele administrațiuni supuse controlului curții sunt îndatorate a depune fiecare an.

2. Zece ani după anul care dă numele său exercițiului:

Cupoanele rentelor și borderourile lor, titlurile ieșite la sorți și borderourile lor și bonurile de tezaur achitate.

3. Trei-zeci de ani după anul care dă numele său exercițiului:

Toate contractele, afară de cele de împrumuturi.

Art. 91. Nu se vor desființa, ci se vor trimite spre păstrare la arhiva Statului:

a) Conturile de gestiune și de exercițiu ale administrației generale a finanțelor;

- b) Conturile de gestiune ale casierului central, ale casierilor generali de județe, ale casierului casei de depuneri, consemnațiuni și economie și ale casierului dotației oastei;
- c) Actele atingătoare de bunuri sechestrate, de consemnațiuni și de depozite de tot felul;
- d) Procurile, actele de vânzare, cesiuni, delegațiuni și tranzacțiuni;
- e) Contractele de împrumuturi;
- f) Deciziunile și declarațiunile Curții de Conturi.

Art. 92. De asemenea nu se vor desființa și se vor păstra, timp nemărginit, statele de prezență și registrele de primirea salariilor funcționarilor publici, necesare pentru constatarea anilor de serviciu, precum și foile de calitate.

Art. 93. Curtea va putea excepta de la dispozițiunile prevăzute în art. 91 de mai sus orice acte i s-ar părea că prezintă vre-un interes istoric sau de orice altă natură.

Art. 94. Actele ce vor trebui desființate se vor constata și deosebi, dupe natura lor, într-un inventar ce se va forma sub priveghierea grefierului curții. Acest inventar se va supune curței, care, în secțiuni-unite, va decide cari anume acte au a fi desființate. Un exemplar de pe acest inventar se va păstra la Curtea de Conturi, iar un alt exemplar la Ministerul Finanțelor. Nici conturi, nici acte atingătoare de ele, nu se vor putea desființa de cât după ce se va constata că au trecut doi ani de la predarea copie de pe hotărârea sau declarațiunea pronunțată asupra conținutului.

Art. 95. Actele încuviințate a se desființa se vor vinde numai fabricilor de hârtie din țară și numai sub condițiunea de a fi desființate în piua fabricii, în prezența unui impiegat al Ministerului Finanțelor.

Art. 96. Produsul vânzării arhivelor se va trece în contul bugetului anului în care se vor încasa, sub numire de venituri extraordinare.

CAP. XII

Dispozițiuni finale

Art. 97. Legea de față se va pune în aplicațiune dela 1 Aprilie 1895, de la care dată toate legile și dispozițiunile contrarii ei sunt și rămân abrogate.

Art. 98. În termen de trei luni de la promulgarea legii, Curtea de Conturi va elabora un regulament special pentru aplicațiunea ei. Acest regulament, după ce se va obține și aprobarea ministrului finanțelor, se va supune sancțiunii regale.

Această lege s-a votat de Adunarea Deputaților în ședința de la 19 Decembrie anul 1894, și s-a adoptat cu majoritate de optzeci și șapte voturi, contra a douăzeci și cinci.

Președinte, General G. Manu.

(L.S.A.D.) secretar, A. Simu.

Această lege s-a votat de Senat în ședința de la 21 Ianuarie anul 1895, și s-a adoptat cu unanimitate de cinci-zeci și unu voturi.

Președinte G. G. Cantacuzino.

(L. S. S.) Secretar, Th. Lerescu.

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului și publicată prin Monitorul Oficial.

Dat în București, la 28 Ianuarie 1895.

(L. S. St.) Carol

Ministrul finanțelor, M. Germani.

Ministrul justiției, Al. Marghiloman.

No. 428.

Sursa: „Monitorul Oficial“, Nr. 238, duminică, 29 Ianuarie/10 Februarie 1895, p.8105-8111.

Fundațiunea Universitară Carol I.
Contul veniturilor și cheltuielilor acestui fond pe anul 1894–1895
(februarie 1895)

Fundațiunea Universitară Carol I

Capital lei 410.100 în titluri de rentă amort 5% și un scris funciar rural 5%

Contul veniturilor și cheltuielilor acestui fond pe anul 1894-1895

Avere

Natura veniturilor	Sumele	
	în parte(lei/B)	în total(lei/B)
Sold din anul precedent	22.771/20	
Venitul cupoanelor pe anul 1894-95 de la titlurile de renta amort 5% de lei 410.000, mai puțin lei 12,70% curtagiul și plata timbrelor	20.487/30	
Venitul cuponului pe anul 1894/95 de la scrisul funciar rural 5% de lei 1	5	
A patra amitate a rentei perpetue oferita de dl. Louis Spalarosa	100	
Contribuția Societății Dacia România pe anul 1984/95	1.000	
Procente bonificate	24/60	
	<hr/> 44.388/10	

Ministerul Cultelor

Și

Instrucțiunii Publice

Natura veniturilor	Sumele	
	în parte(lei/B)	în total(lei/B)
Ajutor pentru tipăriri de teze	4.800	
Suma transmisă la Paris dlui. Cs. A. Carissy pentru plata transportului cărților comandate la librăria Larchon et Ernouz	458	
Plata schimbului cuvenit Băncii pentru sumele transmise în străinătate	59/15	
	<hr/> 5.317/15	
Sold în numerar la 15 februarie 1895, consemnat sub recipisele Casei de Depuneri predate Direcțiunii Fundațiunei Universitare „Carol I“ lei	39.070/95	
	<hr/> 44.388/10	

Șeful Serv. Contabilității

Sursa: ANIC. Fond Înalta Curte de Conturi, Dosar 8/1891, f. 4c-5

Regulament de administrațiune publică relativ la ținerea concursului pentru ocuparea funcțiunilor de referendari la Înalta Curte de Conturi (9 martie 1895)

1. Numirea referendarilor de clasa III și a grefierului se face prin concurs. Pentru înaintările de referendari de la o clasă la alta, concursul se va face între referendarii din clasa imediat inferioară.

2. Concursul constă în probe scrise și orale. Materiile asupra cărora se va ține concursul, atât oral, cât și în scris, vor fi: Dreptul administrativ și Economia politică, Regulile și formele contabilității în partidă simplă și în partidă dublă, Legea asupra contabilității publice și legea Înaltei Curți de Conturi, Organizarea administrativă și financiară a țării.

3. Concursul se va ține la Curtea de Conturi. Ziua concursului se va anunța cu cel puțin 15 zile înainte prin Monitorul Oficial, publicându-se în trei numere la interval de 3 zile.

4. A doua zi după aparițiunea publicațiunii unui concurs se va deschide, la președintele Curții, un registru special pentru înregistrarea cererilor de înscriere la concurs. Acest registru se va deschide, de președinte în ajunul zilei fixată pentru ținerea concursului.

5. Juriul examinator se compune din doi membrii (președintele și un consilier sau doi consilieri), aleși în ședință plenară în ajunul zilei hotărâtă pentru concurs, și din procurorul sau substitutul Curții ca delegat al ministerului de finanțe. Cel mai vechi dintre consilieri prezidă juriul examinator. Hotărârile juriului se iau cu majoritatea de voturi.

6. La orele 12 din zi, la ziua concursului, președintele juriului, împreună cu ceilalți membrii ai juriului, încheie proces-verbal de începerea lucrărilor, apoi face apelul nominal al candidaților de pe registrul ținut de președintele Curții, și fiecare candidat depune toate actele și titlurile cerute de art. 12, alin. III și IV din legea organică a Curții de Conturi.

7. Juriul se pronunță imediat cu majoritatea voturilor, prin proces verbal motivat, asupra admisibilității sau neadmisibilității la concurs a candidaților, în vedere cu actele și titlurile produse.

8. Juriul determină apoi numărul probelor în scris, la care urmează să fie supuși candidații. Numărul probelor în scris nu poate trece peste trei. Alegerea tezelor pentru probe se face în modul următor: fiecare din cei trei membrii ai juriului propune un număr maximum de 10 teze; aceste 30 teze, eventual 15, sunt scrise în ședință de către un membru al juriului, pe hârtie identică în calitate și în format și se depun într-o urnă închisă sau acoperită.

9. Candidații sunt atunci introduși înaintea juriului și invitați a desemna pe acela dintre ei care să scoată din urnă atâtea bilete câte probe în scris au a se face. În caz de refuz sau neînțelegere între candidați, președintele scoate însuși biletele din urnă în prezența candidaților și a juriului. Cel dintâi bilet scos din urnă cuprinde teza primei probe în scris. Celelalte bilete scoase după numărul probelor ce au a se face, se pun într-un plic și se sigilează de președinte.

10. După ce președintele a cetit biletul scos din urnă, el împarte candidaților hârtia albă, în cantitate suficientă, parafată pe margine cu oscăliturile tuturor membrilor din juriu. Candidații trec apoi, în sala destinată pentru lucrare sub privegherea aceluia membru din juriu pe care îl va desemna sortul. Membrul priveghetor inspectează candidații introduși în sală, oprind intrarea lor cu cărți, caiete, sau notițe. După inspecțiune, membrul priveghetor așează candidații, izolându-i pe cât posibil unul de altul.

11. Orice candidat intrat odată în sala de concurs nu mai poate avea nici o comunicațiune cu exteriorul, nici a ieși din sală, sub pedeapsă de imediată excludere de la concurs.

12. Se acordă pentru fiecare probă în scris câte o oră sau cel mult două. La expirarea acestora, membrul priveghetor adună elaboratele candidaților, pe care ei le subscriu în mod nevăzut într-un colț al foaiei prime, îndoind foaia peste subscriere și sigilând-o.

13. Candidații nu pot părăsi sala unde au scris proba decât cu toții împreună și numai după ce totalitatea elaboratelor adunate de către membrul priveghetor s-au depus într-un plic, care, închis cu sigiliile candidaților, rămâne în păstrarea membrului priveghetor.

14. Pentru proba a doua înscris și eventual și a treia, se va urma întocmai ca pentru prima probă.

15. Terminându-se probele în scris, în ziua următoare, la orele 12, juriul procedează la desigilarea plicului cu prima chestiune, în prezența candidaților: candidații în urmă se retrag și juriul procedează la cetirea elaboratelor, fără să desigileze numele candidatului. Imediat după cetirea elaboratului și chiar pe ultima lui pagină, juriul încheie proces-verbal indicând în cifre și în litere nota ce se acordă elaboratului. Această procedură se urmează pentru toți candidații și pentru toate probele în scris, în urma cărora se desigilează numele după lucrări și se încheie un proces-verbal general, care constată notele ce a obținut fiecare candidat la concursul în scris.

16. Notele ce se pot da candidaților sunt de la 0 (zero), foarte rău, la 10 (zece) foarte bine. Candidatul care la concursul în scris a obținut o notă generală mai jos de 6 (șase), este declarat respins de la lucrările ulterioare.

17. Terminându-se lucrările în scris, juriul decide numărul probelor orale și în urmă procedează la afacerea unei noi serii de întrebări; se procedează întru aceasta întocmai ca la art. 8 și 9 de mai sus. Rândul examinării candidaților se fixează prin sorți. Proba sau probele orale pentru fiecare candidat, nu poate dura mai mult de un sfert de oră. Candidatul examinat nu poate părăsi sala decât după terminarea examenului de către toți candidații. După fiecare probă orală a fiecărui candidat, juriul încheie proces-verbal, indicând în cifre și în litere nota meritată.

18. După terminarea probelor orale, imediat juriul procedează la adunarea notelor fiecărui candidat la toate probele și, prin proces-verbal motivat declară admisibilitatea în locurile vacante a candidatului sau ai candidaților care au întrunit cele mai multe puncte.

19. Pe baza rezultatului concursului președintele Curții recomandă Ministerului de Finanțe pe candidații care sunt a se numi prin decret regal.

Sursa: *Codul general al României. Codurile, legile și regulamentele uzuale în vigoare, Legi uzuale*, vol. II, Editura Leon Alcalay, București, 1906, p. 690-692.

Regulament pentru serviciul interior al Înaltei Curți de Conturi (25 iunie 1895)

Despre organizarea Curții.

1. Curtea este împărțită în două secțiuni de câte 3 consilieri. Consilierul cel mai vechi numit prezidează secțiunea. Când președintele Curții prezidează o secțiune, atunci secțiunea, dacă sunt toți ceilalți membrii prezenți, se compune din patru membriși în caz de a se face paritate de voturi, se va trage la sorți un consilier din cealaltă secție și afacerea se va înfățișa din nou.

2. Numărul consilierilor și al referendarilor fiind fixat prin lege, nu se poate adăoga sau scădea prin legea bugetară, ci numai printr-o lege specială, asemenea și pentru procuror și substitut. Personalul grefei și al parchetului putându-se, după trebuință, înmulți sau împuțina prin legea bugetară anuală, d. Ministru de finanțe, la facerea bugetului, va fixa, în înțelegere cu președintele Curții, numărul acestor impiegați pe fiecare an. Aceeași regulă se va păstra și în privința personalului de serviciu.

3. Condițiunile generale pentru a ocupa un post oarecare în Curtea de Conturi sunt:

a) să fi român sau naturalizat, bucurându-se, în întregimea lor, de toate drepturile civile și politice;

b) Să aibă vârsta de cel puțin 21 de ani împliniți pentru copişti, ajutori de grefă, registratori și arhivari; Pentru referendari de orice clasă și pentru grefier vârsta trebuie să fie 25 de ani împliniți;

Procurorul și substitutul trebuie să aibă 30 de ani împliniți, iar Consilierii nu e pot numi decât având 35 ani împliniți;

c) Să fi satisfăcut obligațiunilor legii de recrutare a armatei;

d) Pentru copiiști și ceilalți impiegați inferiori să posede diploma de bacalaureat. Sunt dispensați de această obligațiune toți impiegații inferiori aflați în serviciul Curții la promulgarea acestui regulament. Pentru referendari și grefieri condițiunile de capacitate prevăzute în regulamentul special menționat la art. 8 de mai jos. În fine, pentru consilieri, condițiile prevăzute prin art. 6 și 7 de mai jos.

4. Nu pot ocupa nici o funcție la Înalta Curte de Conturi:

a) Cei puși sub interdicțiune legală sau judecătorească;

b) Cei condamnați la o pedeapsă criminală sau la o pedeapsă corecțională pentru următoarele delict: falș, furt, înșelăciune, abuz de încredere, măturie mincinoasă, atentat la bunele moravuri, mituire, delapidare de bani publici, percepere de taxe ilegale, spargere de sigiliu, sustragere, ascundere sau desființare de acte aflate în arhive sau alte depozite publice, sau date în păstrarea unui funcționar public;

c) Faliții nereabilitați;

d) Cei condamnați la despăgubiri civile pentru Stat până ce nu vor fi achitat integral datoria lor.

5. Incompatibilitățile prevăzute la art. 8, alin. II, III, și IV din legea Curții de Conturi sunt aplicabile la toți funcționarii Curții, precum și procurorului și substitutului.

6. Spre a putea fi numit consilier la Curtea de Conturi, se cere afară de condițiile enumerate la art. 5, alin a, b, c un stagiul de 5 ani pentru cei cuprinși la alin. D și de 10 ani pentru referendarii Curții. Acest stagiul se reduce la 3 ani pentru inginerii șefi titrași, precum și pentru intendenții și subintendenții armatei (locotenenți-coloneli, coloneli și generali). Este bine înțeles că acești din urmă sunt scutiți de titlurile academice prevăzute la alin. C de sub art. 5.

7. În termen de 10 ani de la promulgarea legii se vor putea numi consilieri și fără titluri academice (art. 5, alin c din lege) toți acei cari vor fi servit 10 ani, însă numai în administrația generală a finanțelor, din care cel puțin 5 ani în funcțiile enumerate la alin d, adică secretar general al Ministerului de Finanțe, inspector financiar, director general al serviciilor speciale; asemenea și referendarii aflați în serviciul curții la promulgarea legii, după 10 ani de serviciu ca referendari clasa I.

8. Pentru numirea și înaintarea referendarilor de la o clasă la alta se va urma conform cu regulamentul special promulgat cu decretul No. 1066 din 7 martie 1895 *Monitorul Oficial* No. 269 din 1895).

9. Grefierul Curții se poate numi fie din referendarii Curții, fie afară din curte, după recomandăția președintelui. Condițiunile generale pentru a fi numit grefier sunt aceleași ca și pentru referendari.

10. La vârsta de 68 ani președintele și consilierii sunt puși din oficiu în retragere. Constatarea vârstei se face sau prin declarația chiar a magistratului, sau prin formele prescrise de codul civil. Pentru consilierii care din cauze de boli cronice sau îndelungate nu vor mai putea îndeplini însărcinările lor la Curte, Curtea, printr-o încheiere motivată, ascultând și pe D. Procuror, va supune cazul Ministerului de Finanțe, care va pune în retragere pe consilierul bolnav. Dreptul la pensie al consilierului pus în retragere, al văduvei sale și al copiilor încep imediat din ziua punerii sale în retragere, sau în ziua morții sale.

11. Referendarii, grefierul și toți ceilalți impiegați ai Curții cari au împlinit vârsta de 60 ani, având și 30 de ani de serviciu, vor putea fi puși în retragere din oficiu printr-o încheiere a Curții.

12. Înalta Curte de Conturi este obligatoriu și oficial reprezentată la Te-Deum și alte ceremonii oficiale prin președintele Curții și procurorul ei afară de invitațiuni speciale su de solemnități mari, când este expres zis ca întreaga Curte să ia parte. D-nii consilieri pot, însă, de vor veni, să ia și D-lor parte la toate asemenea ceremonii. Președintele Curții de Conturi la rândul imediat după primul președinte al Curții de Casație.

Despre vacanțe și concedii

13. În ultima săptămână din luna lui Iunie, Curtea, în secțiuni multe, față fiind și D. Procuror, va încheia un proces verbal prin care se va delega cei trei consilieri care urmează a rămâne la Curte în timpul vacanțelor celor mari. Dacă o înțelegere comună nu se va putea stabili între d-nii consilieri, atunci președintele Curții, în ședința plenară față fiind și d. Procuror, va trage la sorți pe cei trei membrii. În anul viitor acești trei consilieri vor fi de drept în secția vacanțelor. Procesul verbal menționat mai sus, va fixa totodată rândul și timpul când fiecare dintre cei trei consilieri va trebui să prezideze lucrările Curții cât și zilele când se vor întruni în secțiune spre a da curs referatelor prezentate cel puțin de două ori pe lună.

14. Pentru d-nii referendari președintele va alcătui, tot în ultima săptămână din luna lui iunie, luând și avizul procurorului, un tablou de concediurile acordate treptat și pe rând, astfel ca niciodată să nu lipsească de la Curte mai mult de 12 referendari. Nici un concediu nu va fi mai mare de o lună.

15. Pentru celălalt personal al grefei se vor observa aceleași reguli, neputându-se acorda deodată concedii decât la a patra parte din personal.

Despre registrele de prezență

16. Președintele Curții ține registru de prezența d-lor consilieri; acest registru se încheie în toate zilele, la 12 ore, de către președinte, iar în lipsa acestuia de către cel mai vechiu dintre consilieri.

17. Tot președintele Curții ține registre de prezența referendarilor. La finele fiecărei luni se vor rezuma într-u tablou toate absențele motivate și nemotivate ale d-lor referendari. Trei absențe nemotivate în cursul unei luni atrage după sine pierderea salariului pe acele zile. Dacă absențele vor fi mai frecvente, se va aplica pedepsele prevăzute în art. 19 de mai jos.

18. Pentru restul personalului, grefierul va ține registru de prezență. La finele fiecărei luni, grefierul va prezenta președintelui tabloul rezumat de absențele motivate și nemotivate ale impiegăților și președintele va hotărî amenzile și pedepsele disciplinare.

Despre pedepse disciplinare

19. Președintele Curții poate pronunța asupra referendarilor și asupra celorlalți impiegăți ai grefei și ai parchetului următoarele pedepse disciplinare:

a) Prevenirea, aceasta este încunoștințarea făcută unui impiegat spre a-l deștepta asupra neglijenței sale sau alte infracțiuni. Prevenirea se face în scris, prin act formal (înregistrat) sau numai confidențial;

b) Muștrarea este o reprobare formală cu invitație expresă de îndreptare. Muștrarea atrage de drept pierderea onorariului pe 5 până la 15 zile maximum;

c) Suspendarea este retragerea funcțiunei pe un termen minimum de 15 zile până la maximum 3 luni. În timpul suspendării impiegatul pierde salariul întreg pe timpul cât a fost suspendat. Pentru suspendare se ia avizul Curții și parchetului în secții unite și se comunică și Ministerului de Finanțe;

d) Destituirea în cazuri de abateri grave, sau când un impiegat și-a atras asupra-i, în cursul unui an cele 3 pedepse disciplinare precedente, Curtea, prin încheierea motivată, luată în secțiuni unite, și ascultând și pe d. Procuror, cu majoritatea voturilor, va pronunța destituirea și va procedea la înlocuirea impiegăților destituit, conformându-se legii Curții și regulamentului special, promulgat cu decretul No. 1066 din 1895. Această încheiere se va comunica și ministerului de finanțe.

20. Reținerile pentru absențe nejustificate (art 86 din legea Curții), cum și produsul amenzilor aplicate impiegăților Curții, se vor vărsa la casa pensiunilor civile.

Sursa: *Codul general al României. Codurile, legile și regulamentele uzuale în vigoare, Legi uzuale*, vol. II, Editura Leon Alcalay, București, 1906, p. 749-752.

Decizia Înaltei Curți de Conturi privind apelul făcut de Vasilie Constantinescu contra deciziilor casierului general al județului Constanța (9 decembrie 1897)

Înalta Curte de Conturi
Secția 1
Ședința de la 9 decembrie 1897
Prezenți Dl. Ștefan Stamatini – consilier
N. Burghel – consilier
C. Michăiescu – consilier
Scarlat Iarca – procuror

Curtea,
Luând în cercetare atât rapoartele cu N. 8176 și 12.170/97 ale referendarului, cât și acele cu Nr. 8569 și 12.370/97 ale casierului relative la examinarea apelului făcut de Vasilie Constantinescu, prin supli[ca] înregistrată la N. 25/97, contra deciziilor Casierului general al județului Constanța sub N. 135; 136; 137 și 138 din 19 iunie 1896.

Văzînd actele amintite în citatele rapoarte, și ascultînd pe Ministerul public în încheierile sale; după care, dezbătînd; și, fiindcă din recipisa oficiului poștal Medjidie cu N. 33, se constată că apelantele a depus un pachet, apelul și cu actele la acel oficiu la 10 ianuarie stil nou 1897 sau 29 decembrie stil vechi 1896 spre expediere la această Curte, și pachetul s-a primit la oficiul poștal central București în aceeași zi, dar Curtea fiind în vacanță, acel pachet s-a predat și primit la această Curte la 2 ianuarie, și din eroare s-a înregistrat la 3 ianuarie sub N. 25, și în vedere că amintitele deciziuni s-a primit denumitul apelante la 31 octombrie 1896, cum se constată din dovada sa, aflată la dosar, deci, apelul e făcut în termenul de două luni, prevăzut de art. 25 din legea organică a Curții;

Că, prin apelatele decizii, numitul casier rostindu-se asupra conturilor de gestiune, depuse de apelante, ca percepitor fiscal la circumscripția 11 Cnigea, pe anul financiar 1895-1896, îl îndatorează se plătească lei 66.703 bani 23, rămășițe alese la 31 Martie 1896 și anume: din anii 1882 pînă la 1894-1895 lei 42.785 bani 56 și din anul 1895-1896 lei 23.922 bani 67 care rămășițe figurează asupra comunelor înse:

		Din 1882–1894/95	Din 1895–1896
Cnigea decizia #135	Lei	19.667,12	7.113,96
Cocargea decizia #136	Lei	7.320,87	7.503,52
Chiosele decizia #137	Lei	6.552,11	2.755,18
Caraboca decizia #138	Lei	4.245,46	6.550,01
Înseamnă egal	42.785.56	23.922,67	

fiindcă a înfățișat numai procesele verbale de sechestr, fără a justifica cauzele ne executării urmăririlor conform legii.

Avînd în vedere motivele invocate de apelante și examinînd actele sale de urmărire, cari se găsesc în Curte la gestiunea casierului general al județului Constanța pe exercițiul 1895 – 1896, cum și adresa actualului administrator financiar al județului cu N. 29483/97 octombrie 31, din care rezultă pe de o parte, că apelantele Vasilie Constantinescu n-a fost neglijent în urmărirea rămășițelor aflate în debitul său, pentru că dînsul a urmărit și sechestrat averile debitorilor, dar la diferitele date cînd a avut loc ținerea licitațiunelor, nu s-a putut vinde acele averi, din cauză că administrațiile comunale nu i-a dat concursul de a aduce vitele în localitățile fixate, și nici nu s-a prezentat concurenți; care pe de alta că din suma de lei 66.708 bani 23, la care fu condamnat, prin deciziile apelate, s-a încasat o mare parte, rămănînd la 31 octombrie, data amintitei adrese, numai lei 29.361 bani 31 și anume: din ani 1882 pînă la 1895–1896 lei 26.540 bani 42, și din anul 1895-1896 lei 2.820 bani 89, provenind în cea mai mare parte din terenuri și pămînturi vîndute și închiriate.

Considerând pe de altă parte, numeroasele ordine date de către Ministerul de Finanțe pentru amânarea sau suspendarea vânzărilor, care pe de alta, ca la multe din procesele verbale de urmărire a debitorilor, se constată absoluta lipsă de mijloace pentru existență.

Pentru aceste motive;
Curtea pe temeiul art. 25 și 57 din legea sa organică,
În unire cu Ministerul Public;
Decide :

Primește apelul făcut de Vasilie Constantinescu contra amintitelor decizii ale Casierului general al Județului Constanța sub #135; 136; 137 și 138 din 19 iunie 1896;

Reformează menționatele decizii; și,
Apără pe numitul apelante de plata rămășițelor ce prin ele, fu îndatorat să le răspundă.

Această decizie e supusă numai recursului în casație, asemănat art. 65 și 72 din legea organică a acestei Curți.

Data și pronunțată în ședința de la 9 Decembrie 1897.

Sursa: ANIC, Fond Înalta Curte de Conturi, Dos. 130/1895, file 2, 7.

**Contul de gestiune de la Internatul Sf. Sava din București pe anul 1897–1898,
trimis Înaltei Curți de Conturi la 18 ianuarie 1899**

Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice
Serviciul Contabilității
Seria D no. 40788
București 18 Ianuarie [18]99
Înalta Curte de Conturi
19 Ian. 1899 446¹

Domnule președinte,
Verificându-se Contul de Gestiune al D-lui O. Lugoșianu, Provizorul Internatului Sf. Sava din București, pe exercițiul 1897-98, avem onoarea a vi-l înainta a[i]ci anexat, spre cele legale.
Primiți, vă rugăm, Domnule Președinte, asigurarea osebitei noastre considerațiuni.
Ministru,

Șeful serviciului
D-sale D-lui Președinte al Înaltei Curți de Conturi
Personal

Nr. curent	Nr. ordonanței	Data			Fondul		Suma		Primiri
		Anul	luna	Ziua	Cap.	Art.	Lei	B.	
1	1213	1897	Aprilie	26	IV	35	80	–	Efecte necesare bursierilor Potecani
2	1342	“	Mai	2	VII	69	1.955	41	Nutrim. spălat, îmbăiat, iluminat pe Aprilie
3	1343	“	“	“	IV	36	183	82	Întreținerea bursierilor dobrog. pe Aprilie
4	1344	“	“	“	IV	35	33	65	Întreținerea bursierilor Potecani pe Aprilie
5	1345	“	“	“	IV	51	20	83	Întreținerea bursierilor macedoneni pe Aprilie

¹ Ștampilă

Nr. curent	Nr. ordonanței	Data			Fondul		Suma		Primiri
		Anul	luna	Ziua	Cap.	Art.	Lei	B.	
6	1579	“	“	8	“	“	80	-	Efecte necesare burs. Maced. Naum
7	1580	“	“	“	IV	36	657	40	Efecte necesare bursierilor Dobrogeni
8	3039	“	Iunie	3	VII	69	2.679	27	Nutrim. spălat, îmbăiat, ilum. pe Mai
9	3040	“	“	“	IV	36	245	50	Întrețin. celor 4 burs. Dobrog. pe Mai
10	3041	“	“	“	IV	35	54	55	Întrețin. celor 2 burs. Potecani pe Mai
11	3042	“	“	“	IV	51	27	30	Întrețin. burs. maced. Naum pe Mai
12	5490	“	Iulie	4	III	20	500	-	Acont pentru procurarea mobilierului
13	5605	“	“	5	VII	69	2.776	12	Nutrim. spălat, îmbăiat, ilum. pe Iunie
14	5606	“	“	“	IV	36	240	30	Întrețin. celor 9 bursieri dobrog. Pe Iunie
15	5607	“	“	“	IV	35	33	40	Întrețin. celor 2 burs. Potec. pe Iunie
16	5608	“	“	“			26	70	Întrețin. burs. maced. Naum pe Iunie
17	5810	“	“	11	III	22	24	-	Tăiatul a 6 stânjani lemne
18	5869	“	“	15	VII	69	99	-	Costul unor obiecte de băcănie în Iunie
19	6860	“	Septemb.	1	“	“	1.700	-	Acont pentru procur. zarzavat pe iarnă
20	6861	“	“	“	III	22	290	-	Tăiatul a 58 stânjani lemne
21	6862	“	“	“	III	20	200	-	Rest pentru repararea mobilierului
22	6908	“	“	3	VII	69	1.103	55	Întreținerea personalului pe Iulie-Aug.
23	7835	“	“	22	IV	36	1.413	90	Efecte și cărți p. cei 9 bursieri dobrogeni
24	8776	“	Octomb.	3	VII	69	2.993	75	Nutrim. spălat, îmb., ilum. pe octomb.
25	8777	“	“	“	IV	36	250	10	Întrețin. celor 9 burs. dobrog. pe Septemb.
26	8778	“	“	“	IV	35	55	80	Întrețin. celor 2 burs. Potec. Pe Septemb.
27	10330	“	Noemb.	1	VII	69	3.159	05	Nutrim., spălat, îmb., ilum., pe Octomb.
28	10331	“	“	“	IV	36	54	60	Întrețin. a doi bursieri Potecani pe Oct.

Sursa: ANIC, Fond Înalta Curte de Conturi, Dos. 61/1897, f. 1, 3-5.

Ceremonia inaugurării și instalării Înaltei Curți de Conturi în noul sediu (11/23 mai 1899)

Invitație

Președintele Înaltei Curți de Conturi are onoare a vă ruga să binevoiți a lua parte la inaugurarea noului Palat al acestei Curți, care se va face Marți la 11/23 mai curent la 10 ? ore dimineața. Maiestatea Sa Regele va binevoi a prezida această solemnitate.

București mai 1899

Marți, 11 mai, la orele 10 $\frac{1}{2}$ dimineața, M. S. Regele, însoțit de adjutantul de serviciu, a mers la Înalta Curte de Conturi pentru a prezida la ceremonia inaugurării și instalațiunii acestui înalt corp în noul său palat, clădit de curând. La intrare, Suveranul a fost întâmpinat de A.S.R. Principele Moștenitor și de d-nii: G.Gr. Cantacuzino, președintele consiliului, generalul G. Manu, ministerul de finanțe, și de toți ceilalți miniștri; M. Germani, și G. Pallade, foști miniștri de de finanțe; G. Lahovari, președintele Înaltei Curți de Conturi, cu toți consilierii și personalul curții; Sc. Yarka, procurorul, și N. Cernat, substitutul de procuror, ai Curții; P. Săvescu fost procuror al Curții de Conturi; G. E. Schina, președintele Înaltei Curți de Casație; N. Mandrea președintele de secție la acea înaltă curte; Luca Elefterescu, procurorul general al Curții de Apel; generalul Vlădescu, șeful Casei militare regale; generalul Algiu, prefectul Poliției Capitalei; P. Millo, președintele Consiliului Județean de Ilfov; N. At. Popovici, secretar general al Ministerului de Finanțe; Em. Culoglu, fost Secretar general la acel minister; Constantin Băicoianu, arhitectul diriginte al clădirii palatului și alți înalți funcționari ai Statului. Maiestatea Sa a mers mai întâi în sala de ședințe, unde a asistat la serviciul divin și la sfințirea apei, oficiate de P.S.S. Arhimandritul Nifon, vicar al S-tei Mitropolii; după care președintele Curții a rostit următoarea cuvântare:

Sire!

Alteță Regală!

În lungul șir de mărgăritare care alcătuiesc glorioasa și rodnică domnie a Maiestății Voastre de 33 de ani, nici o ramură a activității noastre naționale n-a fost uitată, n-a rămas neîngrijită, și pe tot anul, pe toată ziua putem zice, un nou mărgean se înșiră la colanul strălucitor, care va rămânea pentru urmașii noștri, veacul de aur al României, sub părinteasca Voastră oblăduire. Astăzi este rândul Înaltei Curți de Conturi a veni respectuos a mulțumi Maiestății Voastre, Inițiatorul atâtor monumente mărețe care fac podoaba Capitalei noastre, că în al 35-lea an de la înființarea ei, i-a fost dat a se adăposti în acest palat. Curtea de Conturi în alcătuirea ei de astăzi este o instituție modernă, datorită spiritului de inovațiuni care a caracterizat începutul erei noastre de renaștere; să nu se creadă însă că până la crearea acestei înalte instanțe, *banii domnești* și mai în urmă *banii mănăstirilor închinat*e și în timpurile mai apropiate *dinarii publici* au fost lipsiți de orice control. Controlul întrebuintării banilor domnești și banilor publici a existat și mai înainte, dar sub alte forme. Cel mai vechi document în această privință îl aflăm sub Matei-Vodă-Basarab, (1652), când Stroe, mare vistier, Radu din Fărcaș, vistier al doilea, și Tudor cămărașul, fiind dovediți că au furat bani domnești, Domnitorul a alcătuit o comisie de boieri mari și mici și șase negustori care să ia socotelile acestor boieri necredincioși, și s-au dovedit lipsă 85 de pungi de bani, câte 500 de taleri fiecare, și, deși au dovedit că sunt *furi facișati* și urma a li se tăia capul, totuși milostivul Domn i-a iertat și i-a pus să plătească urnele furate, iertându-i chiar și de 6 bani la un ban, gloaba după obicei, și cu tot soborul țării i-a pus sub greu blestem arhieresc. În veacurile următoare găsim un control în regulă, exercitat însă numai asupra veniturilor și cheltuielilor mănăstirilor închinat, deoarece toate celelalte venituri ale țării erau *bani domnești*, de care dispunea exclusiv și fără nici un control Domnul țării; astfel, sub Șerban Cantacuzino. Constantin Brâncoveanu, egumenii mănăstirilor închinat sunt îndatorați a da socoteli, la fiecare trei ani, către Mitropolitul și marele logofăt al țării. [...]

În fine Regulamentul Organic înființează un minister de control, care a început a funcționa de la 11 ianuarie 1832 și care a ținut până la 24 Ianuarie 1864, când a fost înlocuit prin Înalta Curte de Conturi. Ultimul ministru de control a fost răposatul Alex. Șt. Catargi. [...]

Legea Curții de Conturi a fost promulgată la 24 ianuarie 1864, Curtea însă n-a fost constituită decât la 6 iulie 1864, când membrii ei au depus jurământ de credință în mâinile Înălțimei Sale Domnitorul Alexandru Ioan. Iaca cum se compunea Curtea de Conturi la înființarea ei:

Președinte, Alecu Romalo, iar membrii Manolake Grădișteanu, George Platon, George Nițescu, Alexandru I. Filipescu, Mihail Bațcoveanu, Ion Bozianu, Ion Cretzeanu și Alecu Millo; procuror, C. Racoviceanu. În cursul acestor 35 de ani, Curtea de Conturi a avut trei președinți:

1. Răposatul Alecu Romalo, de la 6 iunie 1864, data constituirii Curții, până la 1 iunie 1875;
2. Răposatul Emanoil Grădișteanu, de la 1 noiembrie 1875, până la 1 noiembrie 1893 și
3. Noi

Procurori au fost în același interval patru:

1. Răposatul C. Racoviceanu, de la 1864–71;
  2. D. Panait Săvescu, de la 1871–1891;
  - D. Al. Trișcu, de la 1 iulie 1891–februarie 1892,
- De la care dată funcționează actualul nostru procuror, d. Sc. Yarka
Iar ca consilieri Curtea a avut pe repauzații:

- I. Bozianu, 1864–1870;
G. Nițescu, 1864–1874;
Al. I. Filipescu, 1864–1866;
G. Platon, 1864–1866;
M. Bațcoveanu, 1864–1882;
Al. Millo, 1864–1871;
Em Grădișteanu, 1864–1875, devenit în urmă președinte;
G. Văleanu, 1871–1879;
G. Focșa, 1872–1878;
I. A. Cantacuzino (Zizin), 1871–1872;
Em. Filipescu, 1879–1891,
C. Racovitză, 1883–1891;
Al. Balș, 1892–1894;

Au mai fost membrii la Curte:

- D. Alex. Lupașcu, 1879–1895, și
D. Ștef. Ney, 1883–1898, care mulțumită Domnului, iau astăzi parte cu noi la serbarea Curții.
Iar actualii consilieri sunt:
D. C. Caramalău, intrat în Curte la 1880;
D. M. C. Șutzu, la aprilie 1894;
D. N. Burhele, de la 1894;
D. Colonel Mihăescu, de la mai 1895;
D. C. Perticari, de la Decembre 1895, și
D. Paul Stătescu, de la octombrie 1898.

La început Curtea de Conturi număra doi consilieri mai mult, pentru lichidarea socotelilor rămase în curs de cercetare la desființatul minister de control; acești doi membri suplimentari au fost desființați pe doi ani, rămânând Curtea compusă de un președinte și șase consilieri. În ceea ce privește numărul referendarilor, ei erau la început în număr de 8; după 10 ani, dovedindu-se insuficiența acestui personal cu privire la îndatoririle Curții, cari creșteau pe tot anul, numărul referendarilor a fost sporit la 24, din care 12 de clasa I și 12 de clasa II (legea din 8 martie 1874). La 1886 din spirit de economie, numărul referendarilor a fost redus la 18, și numai prin legea din 1895, numărul lor s-a complectat de snoavă; și era și nevoie, de oarece prin legi succesive s-au pus noi îndatoriri Curții, astfel s-au dat spre verificare toate conturile consiliilor județene, ale comunelor urbane reședințe de județ, camerele de comerț, spitale rurale, etc.; mai în urmă s-au dat Curții

apelurile perceptorilor, controlorilor, militarilor, condamnații de autoritățile administrative, descărcările de debit, în fine constatarea anilor serviți și libertatea de certificate pentru pensuni pentru toți funcționarii civili și ecleziastici ai Statului, pentru militari și pentru toți funcționarii în serviciul județelor și a comunelor urbane reședințe. Asemenea certificate se urcă în mijlociu până la 800-1000 pe fiecare an. În ceea ce privește activitatea Curții în cursul celor 35 ani, ea a mers crescând; lipsa de experiență, care la înființarea Curții era naturală, a dispărut; încetul cu încetul s-a stabilit o jurisprudență constantă, conturile diferitelor administrațiuni s-au prezentat în mod mai regulat și astăzi, cu toate noile îndatoriri ce s-au pus Curții prin diferite legi, ea este totuși în curent cu lucrările sale; în momentul de față ne ocupăm cu cercetarea conturilor exercițiului 1896-1897 și gestiunea anului 1897-1898. Rolul Curții noastre este cam ingrat; misiunea ei fiind controlul riguros al tuturor mânuitorilor și ordonanțatorilor de bani publici din țară, prin aceasta chiar ea-și creează o mulțime de vrășmași de la un capăt al țării la altul; afară de aceasta, pe puțini sunt cari să-și dea socoteală de multiplele și variatele lucrări ce incumbă acestei Curți și cari făcându-se fără zgomot, într-un cerc închis, fără intervenirea avocaților, nu sunt cunoscute de public, care vede la finele anului rezultatul cercetărilor Curți, fără a-și putea închipui lucrarea migăloasă, lungă și multiplă, prin care se pregătește o declarație generală de încheierea unui exercițiu financiar, care cere prealabila cercetare a peste 500 de conturi parțiale și individuale.

Iată acum tabloul lucrărilor Curți de la anul 1864 data înființării ei până în prezent. Ea a pronunțat diferite hotărâri, declarații de gestiuni, încheieri, certificate, etc.

În anul 1864	41
În anul 1865	374
În anul 1866	359
În anul 1867	234
În anul 1868	2.124
În anul 1869	2.293
În acești doi ani, Curtea s-a ocupat mai ales cu eliberarea de certificate de pensuni, în urma legii pensiilor din 1867.	
În anul 1870	809
În anul 1871	491
În anul 1872	556
În anul 1873	670
În anul 1874	909
În anul 1875,	
după sporirea numărului referendarilor	1.280
În anul 1876	1.973
În anul 1877	1.791
În anul 1878	1.752
În anul 1879	1.971
În anul 1880	1.536
În anul 1881	1.954
În anul 1882	2.332
În anul 1883	3.109
În anul 1884	4.280
În anul 1885	3.505
În anul 1886	3.337
În anul 1887	3.548
În anul 1888	4.213
În anul 1889	3.578
În anul 1890	3.401
În anul 1891	4.230
În anul 1892	3.722

În anul 1893	5.224
În anul 1894	5.570
În anul 1895	4.647
În anul 1896	4.873
În anul 1897	4.913
În anul 1898	4.995

Curtea de Conturi la înființarea ei a fost instalată la localul desființatului Minister de Control, în casele mari care fac colțul străzilor Fântâna și Manea Brutaru, peste drum de Catedrala Catolică S-tu Iosif, case pe atunci proprietatea unuia Tănase Bărbierul, astăzi proprietatea d-lui Petre Millo. Peste puțin însă s-a mutat în casele Ritoridi, din strada Colței, astăzi desființate, pe locul care se află acum „Marea panoramă de la Grivița“. Peste 3 ani Curtea iar s-a mutat și s-a instalat în casele lui Teodor Assan, în strada Știrbei Vodă, lângă casele generalului Florescu. Peste alți cinci ani, la 1878 fiind pe atunci vorba de a se construi un local propriu pentru Curte, ea a fost instalată provizor în casele d-nei Caterina Golescu, devenite în urmă proprietatea generalului Candiano Popescu. Acest provizorat a ținut aproape 20 de ani, când în fine Curtea a avut fericirea de a se vedea instalată în propriul său palat. Prima idee de a construi un palat special pentru Curtea de Conturi a avut-o regretatul Petre Mavrogheni, încă de la început; starea precară a finanțelor Statului, pe ale timpuri, nu i-a permis a traduce în fapt această idee. Mai târziu pe la anii 1879–1880, repausatul Ion Brătianu încă avu aceeași idee, de aceea și instalarea curții în casele Golescu, cari erau cu totul improprie pentru serviciul curții, fu declarată provizorie. Chiar Maiestatea Voastră ați avut prilejul a constata, sunt mai mulți ani de atunci, insuficiența și delabrarea localului în care era instalată Curtea de Conturi și ați exprimat dorința ca această stare de lucruri să înceteze. În fine în anul 1893, cu ocaziunea instalării subsemnatului ca președinte al Curții, d. Menelas Ghermani, atunci Ministru de Finanțe, avu ocaziunea de a se convinge *de vis*, de deplorabila instalațiune a Curții, și promise că de urgență se va ocupa a muta Curtea în localul Ministerului de Domenii, de lângă Ministerul de Finanțe. Succesorii d-lui Ghermani, repauzatul George Cantacuzino, instală însă Regia Monopolurilor Statului în localul destinat Curții și hotărî a construi un nou local pentru Curte, pe locul caselor Borănescu, de lângă Ministerul de Finanțe; și în adevăr chiar în anul următor 1896, repauzatul Cantacuzino însărcină pe d. Arhitect Băicoianu cu facerea planurilor și începerea lucrărilor, care se urmară în anii 1897, 1898, atât sub ministerul G. Cantacuzino, cât și sub ministerul d-lui G. Pallade, în fine astăzi se inaugurează noul local sub ministerul d-lui general George Manu. Nu-mi rămâne, sfârșind, decât să mulțumesc lui D-zeu că m-a învrednicit să prezidez eu la instalarea Curții de Conturi în acest palat. Să mulțumesc Maiestății Voastre, Sire, și Alteței Voastre Regale, Cari ați binevoit a lumina cu strălucirea Voastră regală această serbare de familie a Curții de Conturi. Să mulțumesc personal Maiestății Voastre pentru distinsa onoare ce mi-ați făcut, conferindu-mi marea cruce a Ordinului Vostru „Coroana României“, cu ocazia inaugurării palatului Curții. Să trăiți, Sire, mulți și îndelungați ani, împreună cu mult grațioasa Prințesă Maria și cu scumpele și dragălașele Voastre Odrasle Regale. Maiestatea sa a bine-voit a răspunde:

„Simt o deosebită mulțumire că pot în sfârșit saluta Înalta Curte de Conturi în propriul locaș, vrednic de această însemnată instituțiune de Stat, care este chemată să aibă o influență așa de binefăcătoare asupra finanțelor țării prin un control sever și constant. Nicăieri acest control nu este neapărat trebuincios decât la noi, fiindcă prin avântul puternic pe care l-a luat România într-un timp relativ scurt, se îndeamnă din toate părțile la cheltuieli adese-ori peste măsură. Curtea de Conturi are, dar, greaua sarcină de a veghea de aproape ca administrația financiară să fie regulată și fondurile publice să fie întrebuințate într-un mod legal, oprind orice risipă. Numai astfel se va așeza creditul Statului pe temelii sănătoase, însă spre a se putea sprijini pe veniturile statornice cari asigură echilibrul bugetar, trebuie să avem înainte de toate o recoltă satisfăcătoare. Marea secetă care bântuie țara în anul acesta, amenință munca noastră agricolă, izvorul cel mai bogat al României; neîncetat înalț rugile mele către A Tot Puternicul ca să răspândească bine-cuvântarea sa asupra ei și să ne trimită încă la vreme ploaie, pentru a ne scăpa de primejdia care se poate întinde asupra frumoaselor noastre holde. Dorind ca lucrurile dumneavoastră să aducă și în noul vostru

palat roadele cele mai bune, mulțumesc călduros de cuvântarea pe care am ascultat-o cu cel mai viu interes.“

Această cuvântare a impresionat adânc toată asistența care, însuflețită de caldele cuvinte ale Regelui, a izbucnit în entuziaste urări pentru Augustul nostru Suveran. D. General Manu, ministru de finanțe, a remis apoi Înaltei Curți localul clădit de Stat, pronunțând următoarele cuvinte:

Domnule președinte,

Cu autorizarea M.S. Regelui și în numele guvernului remitem Înaltei Curți de Conturi localul clădit de Stat pentru lucrările ei. Dorim ca membrii Înaltei Curți, sub inteligenta voastră direcțiune, să continue, în condițiuni acum mai mulțumitoare a încăperilor, trebuincioasa și rodnică sa acțiune de control asupra gestiuni financiare a Statului, a județelor și a comunelor. Sunt sigur că nu numi numele predecesorilor mei și al meu, dar și în acel al succesorilor pot exprima convicțiunea că finanță bune nu se pot face decât atunci, când cei ce au a le face știu că vor fi controlați de o autoritate independentă și scrupuloasă. Acest control îl cerem; el ne încurajează. Sunt fericit de ai fi eu acela care vă salută în noul local și vă poate ura să îndepliniți și în viitor datoria pe care ați știut să o îndepliniți atât de bine și în trecut. Actul pentru inaugurarea palatului Înaltei Curți de Conturi, făcut pe pergament, în două exemplare, a fost prezentat de președintele G. Lahovari și subscris de Maiestatea Sa, de A.S.R. Principele Moștenitor și de toți înalți demnitari ai Statului prezenți la aceasta ceremonie.

Act pentru inaugurarea Palatului Înaltei Curți de Conturi

Cu ajutorul Celui Prea Puternic,

Astăzi 11/23 mai, anul 1899

În fața Maiestății Sale Regelui Carol I și a Alteței Sale Principele Ferdinand, moștenitorul tronului.

Înconjurați de credincioși sfetnici ai Coroanei, de înalți dregători ai Statului, de foști miniștri de finanțe, sub care s-a hotărât și desăvârșit clădirea acestui palat (1896-99);

Fată fiind președintele, membrii, procurorul și întreg personal al Înaltei Curți de Conturi. S-a slujit mai întâi de către P.S.S. Vicarul Mitropoliei Ungro-Vlahiei, Kyr Nifon, sfințirea apei, în urmă d. Președinte al Curții a rostit o cuvântare, la care a bine-voit a răspunde M.S. Regele; iar după aceea s-a inaugurat acest Palat, menit a fi locaș statormic pentru Înalta Curte de Conturi. Drept care și spre îndelungata amintire s-a încheiat acest act, în două foi, subscris de toți care au fost părtași la această serbare, din care o foaie se va păstra la Înalta Curte de Conturi, iar cealaltă se va depune în arhivele Statului.

Făcut în București, la 11/23 mai 1899

Carol

Ferdinand, Prințul României

Și înalți demnitari prezenți

După ce s-a servit șampanie, Maiestatea Sa a vizitat localul, diferitele birouri, biblioteca, voluminoasa arhivă a Curții și cancelaria președintelui, unde D. G. Lahovari a prezentat M.S. Regelui pe grefierii și referendarii Curți. Regele și A.S.R. Principele au binevoit în urmă a Se întreține în sala ședințelor cu d-ni miniștri și înalți demnitari prezenți; iar la orele 12 s-au întors la Palat.

Sursa: Ceremonia inaugurării și instalațiunei Înaltei Curți de Conturi în noul seu palat făcută la 11/23 mai 1899, București, Stabilimentul Grafic I.V. Socecu, 1899, p. 1-31.

Memoriile lui Alexandru Tzigara-Samurçaș despre implicarea președintelui Înaltei Curți de Conturi în procesul său cu Grigore Tocilescu (1902)

Aluzie la nevoia unui Muzeu Național, viu și conform noilor cerințe, din articolul publicat în *Albina*, neliniștind pe cel cu conștiința încărcată de multele păcate de care se știa vinovat, a provocat, din partea sa o vie campanie de calomnii împotriva mea, în plin Consiliu profesoral al Facultății de Litere, căruia îi adresasem cererea de suplinirea catedrei de arheologie amenințându-mă chiar cu o interpelare în Senat. [...]

Față de calomniile lui Tocilescu, m-am văzut nevoit să răspund prin *Epoca* din 22 febr. 1902 și apoi totodată prin plângerea adresată Ministerului Instrucțiunii enumerând o parte din abuzurile lui Tocilescu și anume falsificarea conturilor librarilor străini, înlocuind în actele de descărcare, sumele originale prin altele majorate, însușindu-și diferența; menținerea în statele de plată ale muzeului ale unor slujbași de mulți plecați, a căror leafă o încasa; refuzul de a achita, după patru ani, pe librării străini, cu toate protestele consulilor respectivi. Librarul H. Welter din Paris, aflând de procesul în urma căruia Tocilescu a fost nevoit să-și achite vechile datorii, îmi scrisese la 7 febr. 1902: „Je suis heureux d'apprendre qu'on a découvert le pot aux roses“. La scrisoarea lui Tocilescu publicată în mai multe ziare, prin care, în loc de a se disculpa, continua să mă calomnieze, am răspuns printr-o nouă adresă, din 20 martie, în care precizam ministerului alte abuzuri ale directorului Muzeului și al Seminarului de arheologie, unde nu se procuraseră cărțile, pentru care directorul încasase însă subvenția pe mai mulți ani. Numai după reclamația mea și în intenția de a mă dezminți, s-a adus în sala Seminarului un dulap de cărți care nu erau însă ale Seminarului. [...]

Tocilescu niciodată nu a făcut mențiune la această anchetă, la care a fost chemat și de care aflase cât îi era de favorabilă. Oprirea acestei anchete a fost singura favoare pe care Haret a putut-o acorda aceluia pe care, printr-o scrisoare, aflată în dosarul ce mi-a remis Academia, îl numea „iubite George“. Pe de altă parte și Tocilescu, sub presiunea opiniei publice, pe baza „art. 178 din procedura penală“, puse în mișcare acțiunea publică contra mea pentru „delictul de denunțare calomnioasă în scris“ constituind-se parte civilă pentru suma de 100.000 lei, prin cererea înregistrată la Tribunalul Ilfov S.I. c.c. sub nr. 16235 din ziua de 21 martie 1902.

Între timp cel care se știa vinovat de falsurile ce denunțaseră, lucra din răspuțeri la rectificarea, pe cât posibil, a conturilor fictiv înaintate, cu ani în urmă, Curții de Conturi. Prin complicitatea președintelui acestei Înalte Curți, G.I. Lahovary, care, la propunerea lui Tocilescu fusese ales membru corespondent al Academiei Române, directorul Muzeului reușise să i se predea, la muzeu, dosarele vechi, supuse unei noi falsificări prin adăugarea unui zero atât la numărul volumelor cât și la crezul lor. Operația era ușor demascată, căci, în nici un caz, cele zece volume nu se puteau produce. Prin concursul neașteptat al unor binevoitori și cinstiți funcționari de la Curtea de Conturi mi-a fost posibil să fotografiez dosarul, încă înainte de sustragerea lor, și apoi măsluite după întoarcerea din mâinile celor culpabili de o a doua mistificare. O notiță strecurată în *Epoca* asupra acestor scandaloase manipulări atrase atenția lui Vintilă Brătianu, secretar general al Ministerului de Finanțe, de care depindea Curtea de Conturi, căreia cerându-i-se lămuriri, președintele însuși știindu-se cu musca pe căciulă se prezentă la Finanțe unde explicațiile date negăsindu-se suficiente o anchetă fu ordonată.

Afacerea după cum se vede luase amploare din ce în ce mai mare, pasionând un public cât mai numeros. Însuși regele fu pus în curent de primul ministru Sturdza, care căuta să disculpe pe transfugul său nou partizan, bun de întrebuințat în bucătăria politică liberală. Chemat în audiență (5 iunie), suveranul se temea de izbucnirea unui mare scandal, după ce însă arătai probleme ce posedam, regele se asigură de dreptatea cauzei mele, adăugând că în audiența ce-i acordase lui Tocilescu, acesta a pledat cu atâta patimă împotriva mea, încât l-au trecut nădușelile, deși era răcoare în cameră „er hat geschwitzt und es war kuhl in der Stube“. P.P. Carp pus de asemenea în curent, îmi asigură concursul avocaților partidului său, având să pledeze nu cauza mea personală, ci cinstei și dreptății în contra necinstei și nedreptății reclamantului, dându-mi totodată sfatul să-mi aleg ca

apărător și pe un liberal cinstit. Pe lângă prietenii C. Arion și P. Missir, Vasile Lascăr și I. G. Saita, cărora m-am adresat, trecând peste orice considerații de partid, au primit de asemenea a mă onora prin apărarea unei cauze așa de juste. [...]

„La a doua înfățișare în fața Tribunalului S.I. c.c. din 18 iunie 1902“ d-l avocat Porumbaru, în numele avocaților ambelor părți și în special din partea d-lui Gr. Tocilescu, dă cetire următorului Proces-verbal: astăzi, 17 iunie 1902, subsemnații avocați ai d-lor Gr. Tocilescu și Tzigara Samurcaș, întrunindu-se spre a delibera împreună asupra incidentului ivit între clienții noștri și adus înaintea justiției, am căzut de acord a-i sfătui, în interesul prestigiului corpului profesoral, căruia ambii aparțin, să închidă acest incident astfel: D-l Tzigara-Samurcaș să înceteze orice atac în contra d-lui Gr. Tocilescu, iar d-l Tocilescu să renunțe la acțiunea intentată contra d-lui Tzigara-Samurcaș. Drept care am încheiat cu aprobarea clienților noștri, acest proces-verbal, încredințând fiecăruia din ei câte un exemplar. Au semnat, din partea d-lui Gr. Tocilescu, acest proces-verbal d-ni avocați Em. Porumbaru, C. Dissescu, Take Ionescu și P. Negulescu, iar din partea d-lui Tzigara Samurcaș d-ni avocați C. Arion, V. Lascăr, P. Missir și I.G. Saita.

D-l procuror Slătineanu declarând că nu-și însușește această acțiune direct intentată de către d-l Tocilescu d-lui Tzigara Samurcaș, Tribunalul, față cu cele conținute în procesul verbal și față de declarația orală a d-lui Tocilescu că-și retrage acțiunea, precum și a d-lui Tzigara-Samurcaș, care n-are nimic contra, declară stinsă acțiunea și ordonă închiderea dosarului.

Sentința n-a fost dată de magistrați, ci de opinia publică, de omul străzii, de acea mulțime pestriță, care deși nu fără păcate, știe, totuși, să înfiereze pe adevărații păcătoși. Neretractând sau atenuând nici o iotă din cele raportate Ministerului și consfințite prin anchetele oficiale, mi-a fost ușor să mă mulțumesc cu promisiunea de a nu mai reveni în viitor asupra acestei chestiuni, în urma retragerii din partea adversarului a acțiunii de calomnie ce-mi intentase. La 20 iunie am fost chemat la dejun la Castelul Peleş, regele fiind mulțumit de felul terminării procesului asupra căruia fusese tendențios informat-probabil de D. Sturdza, protectorul lui Tocilescu. Sentința prințului Bibescu „le Tocilescu a vécu“, încheie acest penibil incident al începutului veacului celui în care intrasem.

Sursa: Al. Tzigara Samurcaș, *Memorii*, vol. I, (1872-1910), Ediție Critică de Ioan Șerban și Florica Șerb, Editura. Grai și Suflet- Cultura Națională, București, 1991, p. 144-148.

Referat și sentință referitoare la sumele delapidate de Grigore Michăescu, fost inspector la Direcțiunea Generală a Regiei Monopolurilor Statului (1 septembrie 1903)

Referendarul Înaltei Curți de Conturi

Domnule Președinte,

Cu ocazia judecării contului Casierului Regiei [Regia Monopolurilor Statului] pe anul financiar 1899/1900, Curtea găsim că unele din ordonanțele de plate n-au fost justificate, a dispus prin jurnalul său cu no. 676/1901 sec. I să se intervină la Direcțiunea Generală a Regiei spre a trimite acele acte. În urma intervențiilor făcute și a răspunsurilor primite de la Direcțiunea Regiei; cum și a actelor ce-a înaintat Curții, pe care le-am luat în cercetare, am constatat că ordonanțele de plată trecute în lista alăturată referatului cu no. 10213/901, sunt justificate cu acte, conform legii de contabilitate publică, afară de parte din sumele primite de către fostul inspector de cultură Gr. Michăescu cu ordonanțele de plată No. 4934 (de lei 3500), 8389 (de la 15/47100) și No. 9567 (de 1500 lei), din care ordonanța n-a justificat suma de lei 8.109,20 și anume:

din ordonanța de plată 4934 n-a justificat lei 1.284,20
din ordonanța de plată 8389 n-a justificat lei 5.325,00
din ordonanța de plată 9567 n-a justificat lei 1.500,00
egal 8.109,20lei.

Suma aceasta, după cum se constată și din lucrările urmate la Direcțiunea. Generală a Regiei, trimisă în copie, a fost delapidată de inspectorul Michăescu.

Suma delapidată de acesta n-au fost însă numai de 8.109 lei și 20 bani, ci de 22.994 lei și 20 bani, diferența de 14.885 lei, a delapidat-o din avansurile ce a primit din creditele exercițiului 1900/1901.

Toate aceste delapidări privesc fondul de exploatare și pentru ca acest fond să semene în întregime, delapidarea a fost acoperită prin creditul extraordinar deschis cu decretul no. 1239 din 27 martie 1903 p: 10.134 [a se vedea dos. Curții no.24732/99].

Aducând acestea la cunoștința D-voastre, vă rog să binevoiți a decide totodată, dacă cu ocaziunea judecării gestiunii decedatului Gr. Michăescu, urmează a se da o singură deciziune pentru întreg deficitul lăsat de dânsul, voi să se separe deciziunea ce se va da pentru gestiunea anului financiar 1899/1900 să se refere numai la cei 8.109 lei și 20 bani, iar pentru diferențe de 14.885 lei, Curtea să se pronunțe cu ocazia judecării gestiunii lui Michăescu pe anul 1900/1901.

Mai adaog că delapidările săvârșite de Michăescu, se atribuiesc cred și împrejurării că Direcțiunea Regiei liberează mai multe avansuri date cultivatorilor de tutun, fără ca cele dintâi să fie justificate. Abaterea aceasta de la dispozițiunile art. 97 din legea contabilități publice, am constat-o atât cu ocazia cercetării contului Casierului Regiei pe 1899/1900 cât și pe anul 1901/1902, pentru care urmează a depune, în curând, referat.

Cele ce preced le supun aprecieri Domniei-Voastre.

Binevoiți vă rog Domnule Președinte a primi încredințarea deosibitei mele stime.

Referendar Const. [I]?

Înalta Curte de Conturi

Secția I a.

Ședința de la 1 septembrie 1903.

Prezenți D-ni	C. Michăescu	consilier.
	Tudor Rădulescu	consilier.
	Ion Corobotescu	consilier.
	Ic. Iarca	procuror.

No.315

Curtea,

Decide:

Condamnă pe moștenitorii decedatului Grigore Michăescu, fost inspector la Direcțiunea Generală a Regiei Monopolurilor Statului să verse la Tezaurul Public, cu dobândă de la 28 noiembrie 1901 și până la achitarea, suma de lei 8.109 bani 20, sumă delapidată de defunctul Gr. Michăescu, din sumele ce a primit de la Direcțiune în anul financiar 1899/900, cu ordonanțele de plată N. 4934/99, N. 8389/99, N.9967/99.

Cu drept de revizuire și recurs.

Data și pronunțată în ședința de la 1 septembrie 1903.

Sursa: ANIC, Fond Înalta Curte de Conturi, Dos. 5/1899, f. 15,15v, 16, 16v.

**Sentință în procesul corecțional privitor la inginerul N. Andronescu
(15 februarie 1911)**

Înalta Curte de Conturi Secția II
Prezenți Ion Bălteanu, președinte
D. Catargi, consilier

Chr. Grecescu, consilier, detașat de Dl. Președinte în lipsa D-lui M. G. Stoianescu aflat în concediu

N. Cernat, substitut de procuror

N. 48/1911.

În ziua de 8 Februarie 1911, fiind la ordinea zilei judecarea actelor prezentate de Dl. Inginer N. Andronescu, în justificarea ordonanțelor de plată ale Ministrului de Lucrări Publice și ale prefecturii județului Tutova, emise pe numele D-sale în anul 1906/1907, pentru diferite lucrări în regie, ordonanțe ce se menționează în referatul înregistrat la Nr. 14601/1910 al D-lui referendar C. Alexe și a căror cercetare a fost amânată până acum, din cauză că actele fuseseră reținute la tribunalul Tutova și apoi la Curtea de Apel din Iași, pentru judecarea acțiunii publice pornite în contra acestui D. Inginer, prin ordonanță definitivă N. 12 din 31 Ianuar 1909 a D-lui jude instructor de pe lângă tribunalul Putna, ordonanță prin care Dl. Andronescu fuseseră acuzat, că n-a executat unele lucrări, pentru cari promise sumele necesare conform devizelor, iar că pe altele nu le-a executat complet, deși a întocmit și prezentat acte justificative pentru întrebuintarea sumelor primite și pentru executarea lucrărilor; S-a prezentat în instanță Dl. Inginer N. Andronescu, asistat de Dl. avocat Ion Pictorian, Dl. Inginer inspector g-ral Arghir Chiriac, delegat de Ministerul Lucrărilor Publice prin adresa Nr. 28923/1910 și Dl. Adam I. Anastasiu, contabilul prefecturii județului Tutova, delegat de acea autoritate prin adresa Nr. 561/1911. S-a dat citire referatelor înregistrate la Nr. 14601/1910 și 14646/1910 prezentate conform art. 47 și 52 din legea organică a acestor Curți, sentinței tribunalului Tutova cu Nr. 1452/1909, deciziei Curții de Apel din Iași cu Nr. 128/1910 și hotărârei Înaltei Curți de Casație secția II cu Nr. 1557/1910, raportului de expertiză al D-lui inginer inspector g-ral Sergiu Carcalechi, precum și altor diferite acte aflate în dosarele acestei afaceri. S-a ascultat apoi Dl. N. Cernat, substitut de procuror, în concluziuni, care a cerut a se condamna Dl. N. Andronescu la suma de lei 10.047 bani 23, sumă la care Dl. inginer inspector Carcalechi, prin raportul său de expertiză, reduce neexecutările de lucrări, pentru cari Dl. inginer N. Andronescu a primit avansuri. S-a ascultat apoi Dl. Inginer inspector Chiriac din partea ministerului de Lucrări Publice, care a susținut că toate actele prezentate de Dl. Andronescu sunt neregulate și incomplete, că pentru materiale nu se specifică printr-însele nici cantitățile cumpărate, iar pentru unele lucrări prezintă în justificare chitanțe de ale subalternilor săi, cari nu pot fi ținute în seamă și cere astfel a nu se admite ca bine justificate ordonanțele menționate. S-a ascultat apoi Dl. A. Atanasiu, care însușindu-și cele susținute de Dl. Chiriac, adaogă că față de județ, întreaga sumă ordonanțată pentru lucrări D-lui N. Andronescu e nejustificată și deci urmează a fi făcut răspunzător de ea. S-a ascultat apoi și Dl. I. Pictorian, avocatul D-lui inginer N. Andronescu, care a susținut: că actele justificative au fost formate conform instrucțiunilor și formelor în vigoare, că în ceea ce privește sinceritatea lor nu mai poate fi pusă la îndoială, întrucât prin sentința tribunalului Tutova cu Nr. 1452/1909 a fost achitat de toate faptele ce i se impută, constatându-se că nu existaseră și nici o rea credință nu i se putea imputa din cauza gestiunii sale; că Ministerul și județul fiind constituiți parte civilă, pretențiunile lor au fost respinse și sentințele tribunalului Tutova rămânând definitive, pretențiunea din nou formulată de Dl. reprezentant al Ministerului nu mai poate fi luată în considerațiune; că chiar Dl. inginer inspector Carcalechi, afirmă că nepotrivirile între lucrările executate și cele justificate provin numai din neglijența personalului și astfel Dl. Avocat conchide a se considera toate avansurile ca justificate și să i se dea descărcare d-lui Andronescu. După aceste dezbateri declarându-se închise, Curtea a rămas în deliberare până azi 15 Februarie, când avându-se în vedere și memoriul depus de Dl. inginer N. Andronescu a pronunțat următoarea deciziune:

Având în vedere că, după cum rezultă din sus citatele referate făcute cu ocazia cercetării conturilor administrației financiare Tutova pe anul 1916/7, s-a întâmpinat lipsa actelor justificative, pentru sumele încasate de Dl. inginer N. Andronescu, în calitate de inginer șef al județului Tutova, după mai multe ordonanțe de plată, însă: după ordonanța de plată Nr. 9/1906 de 3.850 lei, emisă de circ. VIII de poduri și șosele, în temeiul ordonanței de delegați a Ministerului de Lucrări Publice Nr. 344/1906; după ordonanțele de plată ale Ministerului de lucrări Publice Nr. 3121/1906, de 733 lei, Nr. 5177/1906 de 3000 lei și după ordonanțele de plată ale prefecturii de Tutova: Nr. 6/1906 de 1.865 lei, Nr. 13/1906 de 700 lei, Nr. 14/ 1906 de 280 lei, Nr. 15/1906 de 680 lei, Nr. 27/1906 de 1.000 lei, Nr. 34/1906 de 284 lei, Nr. 37/1906 de 600 lei, Nr. 39/1906 de 360 lei, Nr. 43/1906 de 736 lei, Nr. 52, 53, 54, 55 și 56/1906 de câte 2.000 lei, Nr. 57/ 1906 de 1.200 lei, Nr. 78/1906 de 5.000 lei, Nr. 85/1906 de 700 lei, Nr. 86/1906 de 800 lei, Nr. 105/1906 de 900 lei, Nr. 116/1906 de 300 lei, Nr. 117/1906 270 lei, Nr. 118/1906 de 300 lei, Nr. 119/1906 de 200 lei, Nr. 121/1906 de 250 lei și Nr. 122/1906 de 200 lei emise asupra bugetului ordinar al drumurilor; Nr. 1/1906 de 800 lei, Nr. 2/1906 de 700 lei, Nr. 3/1906 de 3.000 lei și Nr. 5/1906 de 1.000 lei, emise asupra bugetului extraordinar al drumurilor și Nr. 2/1906 de 300 lei emisă asupra bugetului cercurilor comunale. Având în vedere că Dl. Inginer N. Andronescu a depus încă din anul 1907 actele justificative pentru citatele ordonanțe de plată, afară de cele relative la ordonanțele de plată ale prefecturii Tutova cu Nr. 105/1906, emisă asupra fondului ordinar al drumurilor și cea cu Nr. 2/1906 emisă asupra bugetului cercurilor comunale, care s-au depus abia acum la înfățișarea de la 8 Februarie curent, însă actele fiind supuse aprobării direcțiunii generale de poduri și șosele, conform regulilor Ministerului de Lucrări Publice, luate în temeiul art. 58 din regulamentul legii drumurilor din 1906, s-a constatat de acea direcțiune, prin diferite procese-verbale, că nu corespund cu realitatea, prin acte fiind trecute materiale și lucrări, în cantități sau pentru valori mai mari de cât cele ce s-au găsit în ființă la fața locului, fapt pentru care dl. Andronescu a fost chemat la instrucție și apoi prin ordonanța definitivă a d-lui judecător trimis în judecata tribunalului de Tutova, ca acuzat pentru delictul de abuz de încredere. Având în vedere că pentru stabilirea faptului de abuz de încredere tribunalul negăsind elemente suficiente îl achită prin sentința Nr. 1452/1909, confirmată și de Curtea de Apel din Iași și de Înalta Curte de casație, fără a judeca însă și acțiunea civilă, pe care o înlătură din discuțiune, cu mențiunea de a face obiectul unei acțiuni pur civilă. Având în vedere că față de art. 28, al 2 din legea de organizare a Înaltei Curți de Conturi, nu mai e nevoie de o asemenea acțiune, deoarece toți funcționarii administrativi sunt direct justițiabili de această Curte pentru justificarea sumelor ce li se vor fi avansat pentru îndeplinirea de lucrări; Având în vedere că D-lui N. Andronescu i s-au liberat și achitat sus menționatele ordonanțe în calitatea sa de inginer al județului, deci funcționar administrativ, pentru anume lucrări; Având în vedere că pentru asemenea justificări legea generală a contabilității publice, prin art. 97 și 98 precizează modul de justificare a întrebuințării sumelor, arătând că pe lângă facturi, conturi sau chitanțe de cumpărări de materiale sau plată de lucrări, urmează a se alătura și procese verbale de recepția acelor materiale sau lucrări. De altfel, cum s-ar putea considera ca justificată cheltuiala, fără a se face dovada că materialul cumpărat s-a predat și s-a întrebuințat în adevăr la lucrarea pentru care s-a emis ordonanța ce se justifică. Având apoi în vedere că asemenea recepțiuni sunt cerute și prin art. 58 din regulamentul legii drumurilor care dispune a nu putea fi descărcat funcționarul ce a primit avansul până nu i se va fi făcut verificarea lucrărilor la direcția de poduri și șosele prin inspecțiile respective. Având în vedere că Dl. inginer Andronescu pentru nici una din aceste lucrări ce i s-au plătit cu ordonanțele menționate nu a cerut și nu i s-a făcut nici o recepție, mărginindu-se a procura în justificare numai facturi și chitanțe, în cari nu se precizează nici chiar cantitățile de materiale cumpărate sau anume transporturile făcute, ba ce e mai mult din chitanțe semnate chiar de un subaltern al său. Având în vedere că pentru constatarea lucrărilor efectuate s-au făcut două corectări care pot ține loc de recepțiuni, una de Dl. Șef al circumscripției, șeful său direct, și a doua de Dl. Inginer inspector șef S. Carcalechi, delegat de Dl. Jude instructor al tribunalului Putna, chiar după cererea D-lui Andronescu, nemulțumit pe constatarea celui dintâi. Având în vedere că prin raportul de anchetă al d-lui inginer expert Carcalechi, i se alege ca nejustificată o sumă mai mică decât cea aleasă de Dl. Cantuniari. Ținând

seama de principiul de drept, că îndoiala trebuie să-i folosească, Curtea urmează a considera ca bine justificate toate sumele alese ca astfel de Dl. Inginer inspector Carcalechi, precum și pe acela pe cari D-sa a găsit de cuviință a nu le cerceta și examina prin raportul său și a le lăsa în sarcina D-lui inginer N. Mironescu numai sumele pe cari Dl. Carcalechi însuși le constată ca nejustificate fie din cost de materiale, fie din lucrări.

Acele sume sunt următoarele:

1) Rest din suma de lei 3.850 din ordonanța de plată a circ. a VIII-a de poduri și șosele Nr. 9/1906, emisă în temeiul ordonanței de delegație a ministerului de Lucrări publice Nr. 344/1906 pentru întâmpinarea cheltuielilor cu executarea în regie a lucrărilor de înlocuire a podelelor putrede de la poduri de lemn, de pe șoselele naționale Sușița-Tecuci-Bârlad, Vaslui-Huși, deoarece nu s-a constatat procurate cu din această sumă decât 23 m.c. 447 de podeală, care socotiți cu prețul din devis de 70 lei metrul cub, dau 1.641 lei 29 bani, precum și 20 kilogr. cue a 40 bani chilogr., ceea ce dă 8 lei, adică în total materiale procurate în valoare de lei 1.649 bani 29, adică în mai puțin de cât suma ridicată pentru aceasta, cu lei.....2.200,71

2) Suma prevăzută prin chitanța D-lui. Butunoiu, a primit pentru 280 m.c. de pietriș, furnizat și transportat, din aceea de 733 lei dată ca avans D-lui Andronescu cu ordonanță de plată a ministerului de lucrări Publice Nr. 3121/1906 pentru întâmpinarea cheltuielilor necesare cu executarea pe cale de regie a lucrărilor de demontare a podurilor de lemn de pe șoseaua Bârlad-Gara Iereasca și completarea șoselei în locul lăsat gol de pod, de oarece nu s-a constatat aducerea zisului pietriș la punctul indicat, lei.....392

Total nejustificat din sumele primite de la stat, lei.....2.592,71

3) Rest nejustificat din ordonanțele de plată Nr. 2/1906; de 8.000 lei și 700 lei, emise din fondul extraordinar al drumurilor ca avans și rest pentru construirea de poduri după ordinul Ministerului de Lucrări Publice Nr. 16095/1906 de oarece s-au constata valoarea lucrărilor executate pe suma de lei 7454 bani 26, adică în mai puțin de cât cea arătată prin acte cu lei.....1.245,74

4) Idem din ordonanțele de plată 3/1906 și 4/1906 de 300 și 1.000 lei, emise asemenea din fondul extraordinar, al drumurilor, ca avansuri pentru construcția podului de la punctul Tăplășani, comuna Cărpășești, constatându-se lucrările executate numai pentru valoarea de lei 3.407 bani 76, adică în mai puțin cu lei.....529,24

5) Idem din ordonanțele de plată Nr. 52-56/1906 inclusiv, de câte 2.000 lei și Nr. 85/1906 de 700 lei emise din fondul ordinar al drumurilor, pentru repararea podurilor și podețelor prevăzute de ordinul Ministerului de Lucrări Publice Nr. 16.091/1906, valoarea lucrărilor executate constatându-se numai pentru suma de lei 8.229 bani 84, adică în mai puțin de cât avansurile date de lei 10.700, cu lei.....2.470,16

6) Idem din ordonanțele de plată 78/1906 de 5.000 și 800 lei, emise din bugetul ordinar al drumurilor, pentru reăpararea podurilor de pe șoselele vicinale comunale, conform ordinului Ministerului de Lucrări Publice Nr. 16093/1906 valoarea lucrărilor executate fiind numai de lei 4.242 bani 62, adică în mai puțin de cât avansurile date de lei 5800, cu lei.....1.557,38

7) Idem din ordonanțele de plată Nr. 43,6 și 57/1906 de lei 736, 1865 și 1.200, emise asemenea din bugetul ordinar al drumurilor pentru procurarea de mobilier, unelte și reparația unor cantoane pe șoseau județeană Bârlad-Fâlcu, constatându-se că s-au procurat mobilier și unelte și s-au executat lucrări pentru suma de lei 2.212, adică în mai puțin de cât sumele primite de lei 3.801 cu lei.....1.589

Total nejustificat din sumele primite de la județ, lei.....7.454,52

Totalul sumelor nejustificate de la stat și județ, lei.....10.047,23

Adică în total se constată în sarcina D-lui inginer N. Andronescu ca nejustificați în regulă, conform prescripțiunilor legii contabilității publice din avansurile primite cu citatele mai sus ordonanțe de plată lei 10.047,23, din cari lei 2.592 bani 71 din fondurile statului și lei 7.454 bani 52 din fondurile județului Tutova. Având în vedere că suma citată de lei 10.047 bani 23, aleasă în sarcina d-lui inginer N. Andronescu urmează a se plăti de D-sa cu dobândă legală, conform art. 19 din legea contabilității publice,

Pentru aceste motive, Curtea,
În unire cu concluziunile D-lui substituit de procuror N. Cernat și în temeiul art. 28/ al. 2 din legea sa de organizare decide:

Condamnă pe Dl. Inginer N. Andronescu la reținerea sumei de lei 10.047 bani 23, din cari, lei 2.592 bani 71 către stat și lei 7.454 bani 52 către județul Tutova, cu dobândă legală de la data pronunțării deciziunii. Dată în ședința de la 15 Februarie 1911, cu drept de revizuire și recurs în casație, conform art. 65 și 72 din legea organică a acestei Curți.

Sursa: ANIC, Fond Înalta Curte de Conturi, Dos. 42/1907, fila 1, 6, 7, 17.

Raport al Curții de Conturi cu privire la gestiunea fondurilor armatei sub președinția colonelului Al. Zamfirescu (17 noiembrie 1914)

Înalta Curte de Conturi
Secțiuni Unite
Ședința de la 17 Noiembrie 1914

Nr. 23/1914

La ordinea zilei adresa Ministerului de Război Nr. 20584/1914 prin care cere părerea acestei Curți asupra regularității socotelilor prezentate de către comisiunea de armată de sub președinția colonelului Zamfirescu Al., precum și asupra felului cum a înțeles serviciul geografic al armatei să se administreze fondurile ce i-au fost încredințate. S-a dat citire raportului întreg sub Nr. 17.443/1914 al D-lui referendar B. Voinescu, precum și a celui înreg. sub Nr. 18.168/1914 al D-lui consilier St. Stancovici, relative la cercetarea acestor chestiuni. S-a ascultat Dl- Procuror în concluziuni. După care deliberând:

Având în vedere că Ministerul de Război, numind o comisiune sub președinția Colonelului Zamfirescu Al., pentru ca să cumpere cai pentru mitraliere, comisiunea cumpărând 242 cai, a prezentat spre aprobare, următorul cont:

- 1) Costul a 242 cai .....lei 104.040
- 2) Cheltuieli făcute cu cumpărarea acestor cai:
  - Transport.....lei 3.838
  - Misii .....lei 3.025

Plata de conducători încercători,
potcovari, medicamente, furaje, etc 4.760.50

Plată comisionari:

Slave Drag lei	4.500
Ch. Wetman	3.000.....7.500
Cost telegrame	90.45 .....19.231,95
Total lei	.....123.253,95

Având în vedere că Ministerul de Război cere părerea acestei Curți asupra regularității acestor socoteli ale comisiunei. Având în vedere că această Curte nu are competența a-și da părerea asupra regularității sau neregularității unor acte, înainte de lichidare și ordonanțare, căci dreptul de a verifica un act și a constata dacă din acel act rezultă sau nu o sarcină asupra Statului este rezervat exclusiv miniștrilor Ordonatori, conform art. 63 și 64 din legea contabilității publice, prin care se dispune că Miniștrii singuri au dreptul de a lichida și ordonanța o cheltuială a Statului, după ce mai întâi s-au convins din acte că cheltuiala este reală și numai după lichidare și ordonanțare acele acte

vin în verificarea acestei Curți. Având în vedere că această dispozițiune din legea contabilității publice trebuie aplicată cu atât mai mult cu cât pentru o dreaptă apreciere a actelor justificative, intervin chestiuni de fapt, cum ar fi predarea efectivă în primirea agenților Statului a materialelor prevăzute în acte, efectuarea reală a unui serviciu, aprecierea după împrejurări a utilității sau inutilității unei cheltuieli, etc fapte cari nu se pot controla și atesta de cât de Miniștrii-Ordonatori prin mijloacele ce le au la dispoziție. Pentru aceste motive:

Curtea

În unire cu concluziunile D-lui Procuror

Își declină competența

II Asupra felului cum a înțeles serviciul geografic al armatei să administreze fondurile ce i-au fost încredințate. Având în vedere că Ministerul de Război ordonând o cercetare a actelor de cheltuieli ale serviciului geografic, acea cercetare s-a făcut de int. Col. Ursache care la rândul-i a raportat Ministerului următoarele:

1) Că se dau diurne personalului bugetar, care în principiu n-ar trebui să primească nici un fel de indemnitate, că indemnizațiunile sunt mult mai mari decât cele reglementare și nu în raport cu felul și importanța lucrărilor.

2) Că din fondul de 120.000 lei cât și din celelalte fonduri provenite din comenzile celorlalte autorități, vânzări de părți, etc. se cheltuiește de-a-valma neținându-se nici o socoteală pe fonduri și lucrări, astfel că cheltuielile de personal, material, întreținere, etc. nu se mai știu căror lucrări revin și trebuiesc imputate. Având în vedere că asupra acestui mod de a administra banul public, Ministerul de Război cerând părerea acestei Curți, Curtea, pe de o parte, ia act pentru a se avea în vedere la cercetarea conturilor de gestiune ale serviciului geografic, iar pe de altă parte, este de părere ca să se facă un studiu serios asupra necesității diurnelor și să se exercite asupra acordării lor un control cât mai serios, o bună administrație a banului public depinzând în mare parte și de controlul și supravegherea continuă a autorităților superioare. Având în vedere că regulamentul în baza căruia funcționează serviciul geografic se constată că, la alcătuirea lui nu a fost supus cercetării acestei Curți conform art. 253 din legea contabilității, fapt care a făcut ca acest regulament să ia ființă cu toate că conține dispozițiuni contrarii legii contabilității publice și fără a da normele pentru o bună administrație a banului public. Astfel: Legea contabilității publice, pentru ca să pună ordine în administrațiunea banului public, stabilește prin art. 8 și 48 următoarele:

1) Că toate încasările de orice natură, să se facă venit Statului în întregime lor și

2) Orice cheltuială, de orice natură, să se facă numai din buget pe baza unei ordonanțe de plată emisă în conformitate cu dispozițiunile art. 63 și 64 din aceeași lege.

Cu toate aceste dispozițiuni categorice ale legii contabilității publice, regulamentul serviciului geografic contravine lor și autoriză ca să se facă cheltuieli de-a-dreptul din venituri, iar nu din buget, fapt care nu poate fi legitimat decât printr-o lege care să deroge la legea contabilității în cazul când s-ar găsi util ca la unele instituțiuni militare, pe lângă alocațiunile bugetare, să li se afecteze la anumite cheltuieli și veniturile lor proprii. Având în vedere că o bună administrație a banului public implică și ținerea unei contabilități regulate pe fonduri și lucrări pentru că la orice moment direcțiunea și agenții de control să poată verifica și vedea situațiunea diferitelor fonduri, să poată constata starea lucrurilor, costul lor, etc. Pentru aceste motive

Curtea în unire cu concluziunile D-lui Procuror, este de părere:

1) Să se ia măsuri pentru intrarea în legalitate, vărsându-se la tezaur, așa cum prevede art. 48 din legea contabilității publice, veniturile indicate la art. 33 alin. C. și art. 37 alin. A. din regulamentul serviciului geografic al armatei, în loc de a fi vărsate la fondul de întreținere și la fondul revizuirii părți, după cum – contrar legii – prevede acel regulament.

2) Să se stabilească diurnele în raport cu felul și importanța lucrărilor și să se exercite un control serios asupra acordării lor.

3) Să se țină o contabilitate completă pe fonduri și lucrări.

4) Să se pună regulamentul în acord cu legea contabilității și prin el să se stabilească în detaliu regulile de administrație, contabilitate și control. Acest jurnal se va înainta în copia Ministerului de Război, ca rezultat la adresa Nr. 20584/1914.

Semnături: indescifrabil

Sursa: ANIC, Fond Înalta Curte de Conturi, Dos. 351/1914, filele 6, 8

Constituția din 1923 – prevederile referitoare la Înalta Curte de Conturi (29 martie 1923)

TITLUL IV

Despre Finanțe

Art.115. – Controlul preventiv și cel de gestiune a tuturor veniturilor și cheltuielilor Statului se va exercita de Curtea de Conturi, care supune în fiecare an Adunării deputaților raportul general rezumând conturile de gestiune al bugetului trecut, semnalând totdeauna neregulile săvârșite de miniștri în aplicarea bugetului.

Regularea definitivă a socotelilor trebuie să fie prezentată Adunării Deputaților cel mai târziu în termen de doi ani de la încheierea fiecărui exercițiu.

Art. 116. – Pentru toată România este o singură Curte de Conturi.

Sursa: Ioan Muraru, Mona-Lisa Pucleanu, Gheorghe Iancu, Corneliu-Liviu Popescu, *Constituțiile române. Texte. Note. Prezentare comparativă*. Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, București, 1993, p.88.

Istoricul Curții de Conturi din România prezentat de ministrul finanțelor Mihai Popovici cu ocazia discutării proiectului de lege privind reorganizarea Înaltei Curți de Conturi (26 iulie 1929)

[...] După unirea Principatelor Române, sub Domnitorul Alexandru Ion Cuza, se introduce treptat instituțiile democratice ale Statelor constituționale din Apus în locul instituțiilor monarhice absolute.

În locul Ministerului de control, de există după model rusesc în Principatele Române, se înființează prin legea din 24 Ianuarie 1964 Curtea de Conturi „voind a da o garanție mai mult țării despre dorința noastră ca întrebuințarea banilor publici să fie supusă unui control pe cât de serios, pe atât de neatârnat de orice bănuială, de înrăurire din partea agenților însărcinați cu manipulația bugetului“, cum se exprimă decretul de promulgare al acestei legi, semnat de Domnitorul Alex. Ion Cuza și de primul său ministru Mihail Kogălniceanu.

Curtea de Conturi, compusă din 1 președinte, 8 membri judecători, 8 referendari, 1 procuror și 1 substitut lucrând în două secțiuni, era organizată prin această lege pe baza sistemului de control ulterior al gestiunilor după model francez.

Membrii Curții, însă, se alegeau de Adunarea Deputaților ca în sistemul belgian.

Curtea începe cu cercetarea gestiunilor anului 1860, se lovește însă de o mulțime de dificultăți în exercitarea atribuțiilor ei și în cei 10 ani următori, până la 1874, de abia ajunge la încheierea socotelilor anului 1862.

Organizațiunea sa internă constatându-se defectuoasă, prin legea din 14 Martie 1874, după 10 ani de funcționare, se modifică și i se dă aproape forma ei de astăzi: două secțiuni cu câte trei membri, un președinte, un procuror, un substitut și 24 referendari.

La 1886, pentru motive de economie bugetară, se reduce din personalul Curții șase referendari, rămânând să funcționeze numai cu 18 până la 1895, cu toate că în acest timp bugetul Statului crescuse și era în creștere prin dezvoltarea ce lua toate instituțiunile României.

Din cauza acestor reduceri lucrările de control și verificare ale Curții rămân în întârziere.

Prin legea din martie 1895, astăzi în aplicare, Curtea de Conturi este reorganizată sub ministrul de finanțe Menelas Ghermani, menținându-se același sistem de control ulterior al gestiunilor, membrii Curții nu se mai aleg de Adunarea Deputaților, ci se numesc de puterea executivă, Ministerul de Finanțe.

Se precizează atribuțiunile Curții mixte de control administrativ și judecătoresc și se fixează mai bine rolul organelor Curții.

În ce privește personalul, se reîntregește cel din 1874, adică se adaugă cele șase locuri de referendar suprimate în 1886.

În această organizațiune Curtea noastră de conturi a funcționat de la 1895 până astăzi, adică timp de 34 ani. Personalul ei de verificare și control este deci acela fixat prin legea din Martie 1874, adică de acum 55 ani când bugetul general al Statului se cifra la venituri cu lei 91.800.000, bugetele tuturor județelor și comunelor Vechiului Regat se încheiau cu cifre incomparabil mai mici și când atâtea instituțiuni create ulterior nu luaseră încă ființă. Nu este de mirare deci că chiar fără a mai socoti perturbările cauzate de război și de lunga lui perioadă de pregătire, cari au provocat concentrări și mobilizări ale personalului, lucrările Curții au rămas în întârziere. Ea nu mai poate face față trebuințelor României Mari de astăzi.

Dar în afară de această insuficiență de personal, organizarea și funcționarea actuală a Curții mai are și alte defecte.

Existența lor ne impun, după reforma contabilității publice, pe aceea a Curții de Conturi. Controlul întrebuițării banului public, necesar în toate timpurile, se cere cu atât mai mult astăzi să fie strict și riguros, cu cât abuzurile de tot felul au luat o extindere asemănătoare unei epidemii. De altfel, după marele război, această epidemie a abuzurilor în întrebuițarea banului public s-a simțit în cele mai multe din Statele Europei și mai toate aceste State au trebuit să-și reformeze sistemul lor de control.

IV Lipsurile organizării și funcționării actuale a Curții de Conturi

Principalele lipsuri în actuala organizare a Curții le putem rezuma la următoarele:

1) Exercițarea unui control ulterior tardiv. După legea ei organică din 1895, Curtea cercetează gestiunile anuale ale mânuitorilor de bani și materiale publice, după ce acestea s-au terminat și încheiat, iar pe baza deciziunilor pronunțate de ea asupra acestor gestiuni, stabilește exactitatea conturilor anuale ale administrațiilor publice. Ea trebuie să aștepte deci să se încheie anul financiar, să se întocmească conturile gestionarilor – cărora legea le dă în acest scop în termen de trei luni –, să i se prezinte aceste conturi cu actele justificative respective – acestea prin administrațiunile de cari depind mânuitorii – și apoi să intre în cercetarea lor. Presupunând că personalul ar fi fost suficient, că toți gestionarii și toate administrațiunile și-ar îndeplini la timp obligațiunile după termenele stabilite de legea actuală, Curtea ar fi fost la curent dacă în 1929 ar încheia cu socotelile anului 1926 și ar începe cercetarea conturilor anului 1927. Aceasta ar fi însă situațiunea ideală de care realitatea este foarte depărtată.

2) Lipsa unui drept de jurisdicție asupra administratorilor și ordonatorilor. Când constată nereguli, călcări de legi, pagube cauzate prin fapta unui administrator sau ordonator, Curtea nu are altă putere decât de a-l denunța autorității superioare de care acesta depinde. Aceasta s-ar înțelege

când este vorba de neregulile ce Curtea ar constata în sarcina unui ministru, pentru cari dispozițiunea din actuala lege este perfect justificată, dat fiindcă aceștia au răspunderea special prevăzută de legea responsabilității ministeriale.

Oricare alt ordonator însă este pus pe aceea treaptă cu ministrul în ce privește dreptul de jurisdicție al Curții (art. 64 din legea ei organică). Cum cele mai multe călcări de legi nu le fac miniștrii, ci subalternii lor, denunțurile Curții rămân fără efect și responsabilitatea acestora inexistentă.

3) Lipsa de sancțiuni. În legile pe cari Curtea este chemată să le aplice, aproape nu există sancțiuni. Afară de art. 30 și 33 din legea actuală a Curții, cari prevăd amenzi în cazurile de netrimiteri la termen a actelor de instalare în funcțiune și a conturilor gestionarilor, nu există altă sancțiune.

Când cel citat nu se prezintă, nu dă lămuririle cerute sau nu trimite actele lipsă, curtea nu poate lua nici o măsură; ea nu-și poate executa singură deciziunile. Trebuie să intervină, să se roage, să reclame, să acorde amânări. Această situațiune micșorează prestigiul și autoritatea pe care ar trebui să o aibă Curtea.

4) Aglomerațiunea de lucrări mărunte cari o distrag de la atribuțiunile ei esențiale. Până la legea nouă de pensii din 1925, constatarea anilor de serviciu pentru înscrierea la pensie, obligatorie și cu caracter urgent, îi ocupă jumătate din cei 24 referendari, aproape în tot cursul anului. Gestiunile mici, cum sunt acelea ale oficianților telegrafo-poștali, diverși percepitori de venituri, intendenți de spitale, dirigenții de școli profesionale, agenți de navigațiune, depozite filiale de materiale, etc., ocupau apoi cea mai mare parte din timpul personalului însărcinat cu verificarea lor.

5) Alte diverse defecte rezultau din organizarea interioară, modul de lucru al personalului, insuficiența lui numerică, etc., precum și din controverse rezultate din dispozițiunile confuze ale unora din textele legii.

Principiile proiectului de lege

Controlul preventiv și controlul concomitent al operațiunilor

Plecând de la experiența trecutului, în proiectul ce prezentăm, am căutat să înlăturăm toate aceste defecte, să soluționăm toate controversele ce existau, să facem din Curtea de Conturi o instituțiune vie și să-i asigurăm independența completă pentru a fi la înălțimea rolului ce este menită să îndeplinească.

Constituția noastră din 29 Martie 1923 a rezolvat chestiunea sistemului de control, înscriind alături de principiul ce există și mai înainte că „pentru toată România este o singură Curte de Conturi“ (art. 116), principiul după care „Controlul preventiv și cel de gestiune al tuturor veniturilor și cheltuielilor Statului se va exercita de Curtea de Conturi...” (art. 115). Nu mai avem de discutat deci asupra sistemului de ales. Greutatea de a alege un sistem sau altul a fost înlăturată. Rămâne de făcut organizarea Curții pe baza sistemului precizat prin pactul nostru fundamental.

Cum trebuie făcut acest control și în ce stadiu al cheltuielii – angajament, lichidare, ordonanțare, plată... Noua lege de stabilizare monetară din 7 Februarie 1929 a tras și în această privință drumul de urmat. „Un controlor al angajării cheltuielilor numit de ministrul de finanțe de acord cu Curtea de Conturi și nedepinzând decât de ei, va fi atașat pe lângă fiecare Minister...” „Nici un act de orice natură ar fi el, menit să dea naștere unei cheltuieli nou în sarcina Statului, nu va fi prezentat spre semnare ministrului respectiv sau delegatului său decât dacă este vizat în prealabil de controlorul angajării cheltuielilor...” „Nici o plată nu va putea fi făcută decât pe baza unei ordonanțe...vizată de controlorul angajării cheltuielilor”.

Pe aceste baze și în aceste limite trebuie organizat controlul Curții de Conturi.

Controlul preventiv

Spre deosebire de ceea ce prevede legea de azi în vigoare s-a dat în competența Curții de Conturi și controlul preventiv atât al angajamentelor cât și al ordinelor de plată.

Acest control pe care ea îl exercită în prima linie prin consilierii controlori, cari sunt organele cu care vine în contact cu diferiții ordonatori, are ca obiect numai angajamentele și ordonanțările

referitoare la cheltuielile cari nu sunt curente și obișnuite, adică ai căror beneficiari nu rezultă din însuși bugetul. Nu este deci nevoie să se controleze preventiv plata salariilor, pensiunilor, anuităților datoriei publice, speselor mărunte, ș.a., prevăzute în buget.

Curtea funcționează, în materie de control preventiv, ca un fel de organ de apel, întrucât ea nu are să se pronunțe, decât atunci când consilierul-controlor găsind că nu poate da viza de control preventiv și atrăgând atențiunea ministrului respectiv și arătându-i motivele, acesta persistă ca angajamentul sau ordonanța să fie vizate.

În principiu ea nu poate interzice nici un angajament sau ordonanță, chiar atunci când este sesizată de consilierii-controlori, prin intermediul ministrului de finanțe, decât dacă este vorba de lipsă de fonduri la articolul bugetar respectiv, sau pentru rea imputare.

Într-adevăr, când ea refuză viza, ministrul respectiv, dacă persistă, se adresează Consiliului de Miniștri, care poate decide a se da curs actului, rămânând Curții să semnaleze asemenea acte parlamentului și să le dea publicității odată cu memoriul pe care ea îl prezintă acestuia.

Prin controlul ei preventiv, curtea examinează și discută angajamentele de cheltuieli și ordonanțările, numai din punct de vedere al legalității lor, iar nu și din punct de vedere al utilității sau oportunității lor.

Controlul concomitent al operațiunilor

Am arătat că cel mai mare defect al organizațiunii actuale a curții este controlul ulterior, destul de tardiv, control care începe după încheierea gestiunilor anuale.

Trebuie să înceteze această stare de lucruri în care Curtea pronunță deciziunile sale și constată neregulile săvârșite de multe ori după ce acei cari le-au comis au încetat chiar din viață. Controlul Curții trebuie să se exercite concomitent cu excluderea bugetului, toate neregulile ce se constată să fie semnalate și reprimite îndată.

În acest scop am prevăzut în legea contabilității publice dispozițiunea după care toți ordonatorii primari sunt obligați să înainteze zilnic Curții actele justificative în baza cărora au emis ordonanțele de plată, iar ordonatorii secundari să înainteze la fiecare 15 zile Curții actele justificative în baza cărora au emis mandatele de plată pentru îndeplinirea delegațiunii lor.

Pe viitor, deci, actele justificative nu vor mai însoți ordonanțele și mandatele de plată spre a trece în mod inutil pe la casierii plători și a rămâne în păstrarea titularilor, ele se vor reține de ordonatori și vor fi înaintate de-a dreptul Curții. Pe lângă secțiunile respective ale acesteia, referendumii vor fi organizați în birouri pe ministere și administrațiuni, astfel ca același referendar să cerceteze mai întâi, nu toate actele de încasări și plăți ale aceluiași casier, ci toate actele de execuțiune ale bugetului. Toate neregulile constatate vor fi îndată examinate și judecate, aplicându-se toate sancțiunile legale. Examinarea zilnică a actelor, făcută sub supravegherea membrilor secțiunii respective a curții, se va constata pe borderourile avizelor, sub semnătura referendarului verficator și a consilierului supraveghetor respectiv, spre a servi la confruntarea ulterioară a conturilor.

La primirea situațiunilor lunare ale ordonanțărilor și a borderourilor lunare de încasări și plăți ale casierilor, se vor face confruntările cu borderourile avizelor vizate spre a se stabili prin viza de verificare, pe de o parte exactitatea conturilor administrațiunilor, iar pe de altă parte mersul regulat al gestiunii casierilor, în vederea judecării ulterioare, după încheierea gestiunii.

Lucrarea se face deci răsturnându-se procedeul de astăzi. Nu se va ajunge la constatarea exactității conturilor administratorilor și a bunei execuțiuni a bugetului pornind de la cercetarea gestiunii mânuitorilor, ci dimpotrivă prin cercetarea faptelor de execuțiunea bugetului se ajunge la judecarea gestiunilor mânuitorilor, în cari acestea se repercutează.

Lucrarea făcută în mod curent, în același timp și treptat cu execuțiunea bugetului, va prezenta interes pentru cel ce face verificarea, va fi terminată în scurt timp după închiderea anului, actele nu vor mai aștepta vreme îndelungată și nu se va mai prezenta deodată la cercetarea unui singur om, ca azi, o întreagă serie de dosare la alcătuirea cărora au lucrat 40-50 oameni un an întreg, ceea ce provoacă lipsă de interes și superficialitate în cele mai multe cazuri. Curtea devine astfel un organism viu, trăind în același timp cu prezentul și aducând servicii însemnate administrației finanțelor Statului. Nu mai rămâne să se ocupe ca astăzi de fapte cari nu mai prezintă decât cel mult un interes de ordin istoric.

Organizarea Curții

Urmând exemplul, am putea zice, al mai tuturor țărilor din Europa, și în special al celor cari au legiferat organizarea Curților de Conturi după război, și ținând seamă și de rolul îndeosebi mare și important pe care această înaltă instituție este chemată să-l aibă în Stat, am pus Curtea de Conturi pe acelaș plan în ierarhia instituțiilor țării cu Curtea de casație.

Este o situație, care credem că trebuie să i se dea, având în vedere nu numai munca îndeosebi importantă pe care ea va avea pe viitor să o desfășoare – date fiind actuala întindere teritorială a țării și noile atribuțiuni ce s-a dat în seama acestei instituțiuni – dar și autoritatea și prestigiul de care ea trebuie în orice moment să se bucure.

Din considerațiuni similare și pentru ca lucrările și investigațiunile ei să nu poată fi influențate pe nici o cale – lucru care corespunde de altfel și rolului ce trebuie să i se păstreze acestei instituțiuni – situația ei trebuie să fie cât mai independentă. Această situațiune, existentă sub regimul legii actualmente în vigoare, a fost menținută și în partea accentuată prin proiectul de lege ce propunem.

Pentru a face față lucrărilor atât de numeroase ale Curții, lucrări al căror volum va crește considerabil în urma noilor atribuțiuni ce i s-au dat în sarcină prin noua lege a contabilității publice, s-a mărit numărul membrilor ei de la 7 cât sunt astăzi (și adică un președinte și 6 consilieri) la 13 (un prim-președinte, 4 președinți de secție și 8 consilieri).

Adausul este minim, dacă ne gândim că România de astăzi circa de două ori și jumătate, atât ca populație cât și ca număr de locuitori, de ceea ce era România înainte de război, că chestiunile asupra cărora va avea să se pronunțe Curtea vor fi pe viitor și altele noi, în afară de cele din trecut, și că numărul membrilor Curții era de zece chiar la epoca creierii acestei instituțiuni în Principatele Române Unite, adică la 1864.

Tot pentru a corespunde noii situațiuni și nevoilor adânc simțite, numărul referendarilor a trebuit simțitor mărit. Pe lângă cei 24 referendari prevăzuți în legea actualmente în vigoare, număr care a rămas același încă de la 1874, am adăugat încă 3 referendari șefi (câte unul de fiecare secție a Curții) și un număr de 30 de referendari stagieri, chemați să ajute pe referendarii titulari în greaua, migăloasa și importanta muncă ce au săvârșit.

Pentru a avea un termen de comparație în această privință, trebuie să arătăm că Franța, a cărei Curte de Conturi are cam aceeași structură și cam aceleași atribuțiuni ca și curtea noastră, are, în afară de un număr de consilieri mult mai mare decât acela prevăzut în proiectul nostru (18 consilieri în Franța și 8 la noi), un număr de 82 referendari, în afară de 31 „auditeurs“, care ar corespunde cu referendarii stagieri, pe cari îi creem acum.

Este adevărat că o altă țară la care ne referim în expunerea de mai sus, Italia, nu are decât 24 referendari sub această denumire. Pentru executarea lucrărilor preliminare, adică a celor cari preced deliberările și deciziunile Curții, cum ar fi analizarea elementelor contabile asupra cărora Curtea va avea să pronunțe hotărârile ei, funcționează însă pe lângă aceasta, în administrațiunea sa centrală, un mare număr de șefi de divizie, șefi de secție, în afară de primii-secretari (aproape 80) și de secretari (peste 150), și a celuilalt personal de birou și arhivă, prevăzut și în proiectul nostru, dar al cărui număr, desigur mult mai mic, va fi creat după trebuință prin buget (art. ...).

Ministerul Public, reprezentat azi printr-un procuror și un substitul, va fi reprezentat pe viitor printr-un procuror general și 3 procurori de secție.

Am prevăzut de asemenea la personalul de control al Curții și pe consilierii-controlori, introduși prin noua lege a contabilității publice și însărcinați cu controlul preventiv al veniturilor și cheltuielilor publice. Ei sunt numiți conform dispozițiunilor din art. al citatei legi de ministerul de finanțe de acord cu Curtea de Conturi, figurează în bugetul acestei Curți, nu pot fi mutați de la un minister la altul decât cu avizul ei prealabil, și nu pot fi detașați sau pot fi mutați de la un minister la altul decât cu avizul conform al aceluiași Curți, dat în secțiuni unite.

Pentru lucrările de cancelarie, arhivă, etc., am prevăzut, în locul actualei grefe, un secretariat general al Curții, așa cum există în organizațiunea mai modernă și a altor Curți de Conturi, compus dintr-un secretar general, asimilat cu referendarii-șefi, secretari, subsecretari, șefi de birou, subșefi

de birou, impiegați și conservatori de acte, și personalul de serviciu necesar care va fi prevăzut și el după trebuință prin buget.

Am extins inamovibilitatea membrilor Curții existente în actuala lege, și la aceea ai Ministerului Public, așa cum există și pentru membrii parchetului Curții de casație și pentru ai acelora ai Curții de apel. Înalta situațiune a instituției și independența de care ea trebuie să se bucure pe toată linia, au fost motivele cari ne-au determinat la aceasta.

Am prevăzut referendarii stagieri pentru a alcătui o pepinieră în care să se pregătească recrutarea personalului superior, fiindcă s-a dovedit prin experiență că nu este suficient concursul de admitere pentru recrutarea referendarilor, ci mai trebuie o ucenicie de câțva timp pentru a se pricepe și a se familiariza cu tehnica lucrărilor.

Recrutarea referendarilor stagieri se va face prin concurs, sau din personalul cu stagii în anumite funcțiuni publice cari presupun o pregătire. Recrutarea personalului superior și a consilierilor Curții am prevăzut ca să se facă ierarhic, de preferință din personalul Curții anume pregătit în interiorul ei, pentru ca aceste funcțiuni să constituie o carieră către care să fie atrase elementele cele mai bune.

S-au prevăzut însă și excepțiuni, mai ales pentru completarea personalului la începutul funcționării Curții în noua ei organizare.

Organizarea Curții este făcută pe 4 secțiuni, compusă fiecare dintr-un președinte și doi consilieri, în loc de două secțiuni, în aceeași compunere, cum era până acum.

Repartizarea președinților și consilierilor pe secțiuni se va face la începutul fiecărui an de către secțiunile unite ale Curții.

Atribuțiunile Curții nu sunt nici deosebite, nici permanente, fiecare secțiune urmând să aibă deci întreaga competență. Aceste atribuțiuni se vor repartiza la începutul fiecărui an de către secțiunile unite ale Curții, repartiția putându-se modifica în caz de necesitate în cursul anului.

S-a ezitat a se fixa prin lege atribuțiuni deosebite pentru fiecare secțiune, întrucât neputându-se cunoaște, în urma noilor atribuțiuni date Curții, volumul lucrărilor ce va necesita fiecare din aceste atribuțiuni, s-ar fi putut risca o încărcare prea mare cu lucrări a unora dintre secțiuni, ceea ce ar fi dăunat desigur unei bune funcționări a Curții. Soluția adoptată în proiectul de lege, permițând o repartizare cât mai largă a lucrărilor pe fiecare secțiune, evită un asemenea inconvenient.

Nici în celelalte țări, repartizarea atribuțiunilor secțiunilor Curții nu este făcută prin lege. Ea este considerată oarecum ca o chestiune de administrație interioară și lăsată pe seama regulamentelor.

Ca o consecință a unei egalizări complete a instituției Curții de Conturi cu aceea a Curții de Casație, am prevăzut în proiect o egalizare și în retribuțiunea membrilor și parchetului Curții de Conturi, cu aceia ai casației.

O echivalare în grad și retribuțiune cu aceea a diferitelor grade din magistratură, am considerat-o necesară și pentru personalul de verificare și control al Curții.

Funcțiunea de verificador de conturi nu este din cele mai atractive, ea are însă importanța ei deosebită. Urmărirea unei legale și regulate întrebuințări a fondurilor publice, previne abuzurile și dă încredere contribuabilului, făcându-l să suporte mai lesne sacrificiile ce-i sunt cerute, sub forma diferitelor sarcini bănești.

Dar, pentru ca această muncă lipsită aproape de orice satisfacere să poată fi efectuată așa cum trebuie, e nevoie ca cei ce o execută, adică referendarii de diferite categorii, să fie nu numai spirite luminate, pătrunse de importanța operei pe care o săvârșesc, dar ca ei să aibă și suport moral și material trebuincios, suport ce li se poate da numai asigurându-li-se pe lângă condițiile de stabilitate și un rang ierarhic și condițiuni de salarizare mulțumitoare.

Acestea au fost motivele ce ne-au determinat a le acorda prin proiectul de față, acestor auxiliari atât de prețioși ai Curții, pe de o parte o echivalare după vechimea și clasa lor cu anumite grade din ierarhia judecătorească, iar pe de alta, ca o consecință a acestei echivalări și o salarizare corespunzătoare.

Ceilalți funcționari ai Curții, precum și personalul de serviciu, vor avea retribuțiunile corespunzătoare din administrația centrală a Ministerului de Finanțe.

Jurisdicțiunea Curții

Am prevăzut ca numai faptele miniștrilor să fie exceptate de la jurisdicțiunea Curții, fiindcă numai miniștri au responsabilitatea specială, prevăzută și îngrădită de dispozițiunile legii din 2 Mai 1879 asupra responsabilității ministeriale. Toți ceilalți administratori și ordonatori pot fi puși fără nici un pericol sub jurisdicțiunea Curții de Conturi. Nu este nici un motiv ca această înaltă instituțiune de control, independentă, să nu poată judeca ea însăși abuzurile și călcările de legi ce constată cu prilejul controlului ce este chemată să execute.

Ca urmare am prevăzut sancțiunile pe cari Curtea să le poată aplica pentru abuzurile ce constată și pentru ca să-și poată executa singură deciziunile ce pronunță.

Am menținut atribuțiunile mixte ale Curții ca organ de control și ca organ judecătoresc prevăzut de legea actuală. Ca organ de control ea va executa controlul preventiv și pe cel concomitent asupra actelor de execuțiune a bugetului, va constata și certifica exactitatea conturilor administrațiunilor și ale tezaurului public, pronunțându-se prin două declarațiuni generale de conformitate asupra exactității contului general de gestiune al administrației finanțelor publice și contului general de gestiune al administrației finanțelor publice și contului general de execuțiune a bugetului Statului. Aceste declarațiuni se vor supune Adunării Deputaților însoțite de un memoriu al Curții, cuprinzând observațiunile sale asupra neregulilor constatate măsurile de îmbunătățire ce propune în contabilitatea publică, precum și o listă a cazurilor în cari a dat viza cu rezervă asupra angajamentelor ce i s-au făcut ilegale. Odată cu memoriul de mai sus se va înainta și răspunsurile diferitelor departamente la observațiunile Curții cuprinse în acest memoriu.

Ca organ judecătoresc am dat Curții o competență de judecată generală, iar nu limitativă, pentru a curma controversa ce există în legea actuală, care enumerând pe gestionarii supuși jurisdicțiunii Curții – enumerarea de altfel cu totul incompletă, – lasă loc la echivocuri și interpretări. Competența Curții va fi deci generală, ea întinzându-se asupra tuturor mânuitorilor, contabililor și administratorilor de bani și materiale publice, exceptându-se numai aceia cari prin legile lor speciale ar fi scoși expres de sub jurisdicția Curții.

Pentru a descongesciona însă Curtea de lucrările mărunte cari o distrăgeau dela atribuțiunile sale esențiale, am lăsat în competența ei de primă și ultimă instanță numai pe gestionarii mari, casieriile publice generale ale Statului, așezămintele importante, depozitele mari, centrale de materiale, unitățile mari ale armatei, etc.

Gestionarii mici, ca percepatori de venituri cari varsă încasările lor la casieriilor publice generale, agenții diferitelor administrațiuni cari fac gestiuni mici, ca oficiile telegrafo-poștale, școalele profesionale, etc., am prevăzut să fie lichidați prin administrațiile de cari depind și să fie judecați de Curte numai în apel, când vor fi nemulțumiți de încheierile pronunțate asupra lor de către administrațiunile respective. Curtea, cu prilejul cercetării conturilor administrațiunilor, va controla dacă ele îndeplinesc la timp această însărcinare fără de care, de altfel, nu-și pot încheia conturile lor de administrațiune.

Am introdus în lege cazurile în cari Curtea este chemată să judece ca instanță de apel, conform competiției ce i s-a dat prin diverse legi speciale și am mai dat în competența ei ca instanță de apel apelurile prevăzute de art. 37 al legii generale de pensiuni în contra hotărârilor comisiunilor regionale de pensiuni, apeluri pe cari în prezent le judecă comisiunea centrală a pensiunilor, alcătuită din membrii luați din diverse instituțiuni cărora li se dă această atribuțiune ca un accesoriu. Credem că este mai bine ca aceste apeluri să fie judecate de Curtea de Conturi, instanță permanentă cu caracter judecătoresc.

Am clarificat de asemenea toate dispozițiunile confuze ale legii actuale cari puteau da naștere la interpretări diferite sau cari erau neaplicabile. Am dat Curții dreptul de a face cercetări în localitate prin delegați ai ei, pentru lămurirea chestiunilor ce are de judecat, pentru controlul inventarelor, precum și în alte cazuri menționate în legea contabilității publice.

Plecând de la structura generală dată de actuala lege a Curții de Conturi și ținând seamă de progresele realizate aiurea, în special după război, în perfecționarea celui mai de seamă organ de control al finanțelor Statului, precum și de dispozițiunile pe cari le-am introdus în noua lege a contabilității publice, am păstrat în prezentul proiect de lege tot ce s-a dovedit, printr-o îndelungată experiență, că a fost bun și că a dat rezultate fericite și am înlăturat anumite puncte slabe ale actualei organizări, căutând să aducem toate îmbunătățirile și completările necesare pentru ca roadele pe cari le urmărim să fie cât se va putea mai bune.

Ministrul finanțelor, MIHAI POPOVICI.

Sursa: „Monitorul Oficial“ nr. 114, 16 Noiembrie 1929, p. 4930-4937.

Raportul prezentat de C. Angelescu cu privire la Legea asupra contabilității publice și asupra controlului bugetului și patrimoniului public (25 iulie 1929)

Controlul s-a aranjat astfel: 1) Administrativ, 2) Preventiv, 3) Represiv.

Controlul administrativ

Orice serviciu public care angajează, lichidează, etc., trebuie să aibă un organ de contabilitate.

Și toate aceste servicii sunt concentrate și controlate prin serviciul central de contabilitate al administrației respective.

Fiecare serviciu fiind obligat să înregistreze toate veniturile și cheltuielile acelui serviciu, serviciile centrale de contabilitate controlează întregul mers al administrațiunii.

Toate aceste servicii de contabilitate sunt concentrate pentru control la Ministerul Finanțelor prin contabilitatea generală.

Pentru casier, s-au luat măsuri ca să aibă o garanție serioasă și, în dorința de a se selecționa cele mai bune elemente în corpul casierilor, s-a prevăzut posibilitatea ca să se înființeze o casă de asigurare mutuală între asemenea casieri, pentru furnizarea garanțiilor pretinse de Stat.

O serie întreagă de măsuri completează în modul cel mai fericit controlul administrativ contabilicesc.

Controlul preventiv

După cum am arătat la începutul acestui raport, controlul preventiv este de ordin constituțional, fiind prevăzut în art. 115 și este repetat a doua oară în legea monetară, care, fiind votată împreună cu o convențiune internațională, are un caracter de neschimbare destul de precis.

Legiuitorul nou a introdus acest control prin art. 40-50 și el constă prin înființarea pe lângă fiecare autoritate publică a unui consilier controlor, care va fi un funcționar superior, echivalent în grad cu un consilier al Curții de apel și care depinde ca numire și ca disciplină de Curtea de Conturi și de Ministerul de Finanțe.

S-a creat o situație de inamovibilitate și independență acestui fel de funcționari, pentru ca să le dea autoritatea morală de care au nevoie, atât pentru importanța funcțiunii cât și pentru selecționare.

Consilierul controlor se găsește îngrădit de autoritatea Curții de Conturi, care nu poate să-l pedepsească decât în secțiuni unite.

Funcțiunea acestor consilieri controlori este de cea mai mare importanță și începe de la angajarea cheltuielilor și până la ultimul act care este achitarea lor.

Nimic nu se va mai putea face în această direcțiune, dacă nu se respectă legalitatea angajărilor de cheltuieli, legalitatea ordonanțarilor și a întrebuițării creditelor în limitele ordinare sau

extraordinare ale bugetului. Pentru cazul de conflicte, legiuitorul a găsit formula fericită atât pentru independența autorităților respective ca și pentru imparțialitatea consilierului controlor.

Conflictele vor merge prin Ministerul de Finanțe la Curtea de Conturi și, în caz când Curtea de Conturi este de părerea consilierului controlor, Consiliul de miniștri are ultimul cuvânt, iar în asemenea cazuri Parlamentul este anunțat pentru ca să aibă cunoștință.

Controlul represiv al Curții de Conturi.

Prin dispozițiunile ce s-au trecut în lege, Curtea de Conturi, în conformitate și cu Constituția și după sistemul vechii legi a contabilității, este chemată ca organ superior de judecată asupra verificării cheltuielilor și veniturilor, atât din punct de vedere al legilor și al bugetului cât și din punct de vedere al represiunii pe care are dreptul să o exercite.

Fiindcă Curtea de Conturi este aceea care este chemată atât la numirea cât și la administrația consilierului controlor, însemnează că și controlul preventiv, în ultimă analiză, este de atributul Curții de Conturi, după cum de altfel este prevăzut și în Constituție.

Sursa: „Monitorul Oficial“ nr.112, 14 noiembrie 1929, p. 4527.

Expunere de motive cu privire la Proiectul de lege al contabilității publice prezentată de Mihai Popovici, ministrul finanțelor (25 iulie 1929)

... Relativ la împărțirea funcțiunilor – ordonatoare, executoare și de contabilitate și control – actuala lege a contabilității publice are o mare scădere în aceea că separațiunea funcțiunilor – care este una din principalele condițiuni pentru garantarea unui cât mai eficace control preventiv – nu este suficient realizată.

Serviciul de contabilitate și control se exercită de către Înalta Curte de Conturi, Serviciile de Contabilitate de la diversele ministere, Direcțiunea Contabilității Generale a Statului de la Ministerul de Finanțe și de Serviciile de Contabilitate ale administrațiilor financiare.

În acest serviciu o separațiune a funcționarilor nu este realizată; o separațiune precisă și clară între funcțiunea de ordonator și controlor nu există; controlul revenind atât contabilității ministerelor cât și contabilității generale a Statului. Încadrarea acestor organe în sânul autorității respective nu este de așa natură concepută ca să poată satisface cerințele de separațiune între funcțiunea de ordonator și controlor. Pe lângă aceasta, însă, organele amintite nu se ocupă numai cu lucrări de contabilitate și control, ci execută și servicii de natură curat administrativă, ca de pildă chestiunea personalului, cari cad în competența contabilității generale. Mai departe, Casieria Centrală se ocupă cu înregistrări cari cad în competența contabilității. Ea ține un registru de partide cu înscrieri sistematice cari de fapt ar aparține exclusiv contabilității. Chiar și borderourile alcătuite de casierii sunt acte ale contabilității sistematice.[...]

Această triplă cumulare de funcțiuni ordonatoare, executive și de control, prevăzută în actuala lege a contabilității publice, exclude eficacitatea unui riguros control preventiv.

Din punct de vedere al controlului în materie de finanțe publice, se pot deosebi – credem – trei categorii și anume:

Controlul administrativ care se exercită de Ministerul de Finanțe prin inspectorii săi, cât și de organele sale județene, adică de administrațiunile financiare.

Controlul judecătoresc, îndeplinit de Curtea de Conturi în baza și după dispozițiunile legii sale speciale.

Controlul parlamentar, exercitat după ce exercițiul bugetar a fost complet închis.

Controlul administrativ ce se face de fapt de Ministerul de Finanțe, numai în resortul său este insuficient. Acest control, așa cum se exercită la noi, nu are eficacitate, deoarece nu are nici o sancțiune, Ministerul de Finanțe se mărginește să atragă atențiunea celorlalți miniștri asupra diferitelor neregularități ce se ivesc în resortul lor. Lipsește prin urmare un control riguros și direct al Ministerului de Finanțe asupra tuturor treburilor publice.

Controlul administrațiilor financiare este de asemenea incomplet, acesta limitându-se la un control mai mult personal asupra ordonanțelor sau mandatelor de plată ce se prezintă de particulari sau autorități spre achitare.

Controlul îndeplinit de Curtea de Conturi constă în verificarea, dacă miniștrii sau împuterniciții lor au ordonat plăți conforme cu bugetul. Ea mai verifică dacă funcționarii mânuitori de bani publici au făcut plățile în conformitate cu legea contabilității publice. Controlul acestui organ este pur formal. El nu are dreptul să cerceteze fondul, dacă banii au fost bine întrebuințați sau dacă au servit altor scopuri decât celor predestinate. Controlul Curții de Conturi este greoi și ulterior faptului plății. Este un control postum. Acest sistem de control este platonice și iluzoriu în felul cum este organizat și funcționează astăzi, el neputând schimba nimic în cazurile când banul public a fost întrebuințat pentru alte scopuri decât cele vizate de buget. Fiind tardiv, nu poate aplica nici sancțiuni în majoritatea cazurilor. Acest sistem de control formează o altă scădere a actualei legi a contabilității publice. Se recomandă deci controlul preventiv, un sistem, în care orice ordonanță sau mandat de plată să fie verificate în prealabil dacă sunt emise în conformitate cu legea și bugetul și dacă dispune de credit suficient. Într-un astfel de control preventiv bugetul cu toate anexele lui trebuie trimis Curții de Conturi.[...].

Sursa: „Monitorul Oficial” nr.112, 14 noiembrie 1929, p. 4544.

**Propuneri și modificări ale proiectului Legii contabilității publice
prezentate în ședința Adunării Deputaților
(25 iulie 1929)**

Lege asupra contabilității publice	Proiectul legii asupra contabilității publice și a controlului bugetar	Proiect de lege asupra contabilității publice și asupra controlului bugetului și patrimoniului public
Textul vechi	Textul propus	Textul modificat și admis de comisiune
Nou.	Art. 199. – Miniștrii pot trimite în judecata Curții de conturi, prin procurorul Curții, pe administratorii, contabilii, casierii și oricare alți funcționari publici cari s-au făcut vinovați de nerespectarea dispozițiilor din prezenta lege. Curtea de conturi se poate sesiza și din oficiu pentru judecarea neregulilor constatate cu prilejul controlului său propriu.	Art. 199 devenit art. 225. – Miniștrii pot trimite în judecata Curții de conturi, prin procurorul acelei Curți, pe orice funcționar public care contravine la dispozițiunile prezentei legi și regulamentul ei. Curtea de conturi se poate sesiza și din oficiu pentru judecarea neregulilor constatate cu prilejul controlului său propriu.

După ascultarea celui acuzat, Curtea îl poate condamna la o amendă echivalentă cu salariul său total de la 15 zile la maximum 4 luni.

Pentru abateri grave sau repetate, Curtea poate cere trimiterea vinovatului în judecata comisiei de disciplină, spre a fi îndepărtat din funcțiune în condițiile prevăzute de statul funcționarilor publici.

Nou.

Art. 200. – Funcționarii însărcinați a încheia, a controla sau a dispune plăți, precum și funcționarii în favoarea cărora se dispun deschideri de credite, vor răspunde de pagubele ce ar rezulta pentru administrație, din vină sau din neglijență, prin neobservarea îndatoririlor lor.

Ei sunt de asemenea răspunzători de exactitatea lichidărilor și a ordinelor de plată, precum și de regularitatea documentelor și a actelor prezentate de creditori.

Funcționarul care în exercițiul funcțiunii sale, prin faptă sau omisiune, fie chiar numai din greșeală, ar cauza o pagubă Statului sau vreunei administrații publice, este obligat a o despăgubi. Când fapta sau omisiunea se datorește acțiunii mai multor funcționari, Curtea de Conturi îl va putea condamna, ținând seama de atribuțiile lor și proporțional cu vina fiecăruia să despăgubească Statul sau administrațiile publice pentru paguba suferită, afară de cei cari ar dovedi că au lucrat din ordin superior.

Directorii și șefii de serviciu cari în exercițiul funcțiunilor lor ar afla despre un fapt ce ar putea da loc la răspundere în conformitate cu precedentele articole, sunt ținuți a-l comunica procurorului general de pe lângă Curtea de Conturi, contrar ei ar putea fi pedepsiți ca complici.

Directorii și șefii de serviciu cari în exercițiul funcțiunii lor ar afla despre vreun fapt, ce ar putea da loc la răspundere, în conformitate cu prevederile prezentei legi, sunt obligați să-l aducă la cunoștința ministrului respectiv, prin raport confidențial; contrar va fi supus penalităților prevăzute la art. următor, al. I.

Art. 200 devenit 226. – Curtea de Conturi sesizată, după ascultarea funcționarului învinuit, constatând neregula sau abaterea, pe de o parte, va putea condamna pe vinovat, prin deciziune motivată, la o amendă fiscală echivalentă cu salariul total al acestuia, de la 15 zile până la maximum 4 luni, pe de altă parte, va putea cere trimiterea lui în judecata comisiei disciplinare, în conformitate cu dispozițiunile statului funcționarilor publici.

În caz de abateri grave sau repetate, Curtea va dispune trimiterea vinovatului în judecata comisiei de disciplină, spre a hotărî dacă nu este locul să fie îndepărtat din funcțiune.

Osebit de aceasta Ministerul sau administrația publică va condamna pe vinovat, prin decizie motivată, să despăgubească Statul sau administrația publică de paguba suferită, afară numai dacă nu s-ar constata că a lucrat din ordin semnat de ministru sau delegatul său.

Deciziunile Ministerului sau ale administrației publice sunt atacabile în apel la Curtea de Conturi în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei.

Condamnarea se va face proporțional, ținându-se seamă de atribuțiile și vina fiecăruia, atunci când la abaterile de la prezenta lege vor fi concurat mai mulți funcționari.

Art. 227. – Delapidările sau deturnările de bani publici, sub orice formă, se vor pedepsi conform legilor penale, civile sau militare în vigoare în momentul săvârșirii faptului. Tot ca delapidare de bani publici se va considera și pedepsi faptul de a trafica sau utiliza în folosul său, sau al unei terțe persoane, fonduri, bani, valori sau materiale publice, astfel cum sunt prevăzute la art. 1 din prezenta lege.

CAPITOLUL II

Dispozițiuni tranzitorii și finale

Admis
Admis

Nou.

Art. 201 – Legile și regulamentele de contabilitate, precum și orice alte legi și regulamente cari ar conține și dispozițiuni referitoare la contabilitatea administrațiilor publice nu pot fi luate în cercetare de Consiliul legislativ decât după ce se va fi luat, în privința lor, avizul Ministerului de Finanțe și aprobarea Curții de Conturi.

Art. 201 devenit **228.** - Legile și regulamentele de contabilitate, precum și orice alte legi și regulamente cari ar conține și dispozițiuni referitoare la contabilitatea administrațiilor publice nu pot fi luate în cercetare de Consiliul legislativ decât după ce se va fi luat, în privința lor, avizul Ministerului de Finanțe și aprobarea Curții de Conturi.

Nou.

Art. 202. – Ministerul Finanțelor, prin direcția contabilității generale a Statului, va întocmi regulamente de contabilitate cari vor fixa norme pentru întocmirea inventarului fiecărei administrații, cât și pentru numărul, forma registrelor și modul de înregistrare al tuturor operațiunilor de venituri și cheltuieli executate, fie de mânuitori, fie de contabili.

Art. 202 devenit **art. 229** – ministrul de finanțe va întocmi un regulament pentru aplicarea legii de față.

Nou.

Art. 203. – Ministrul Finanțelor este obligat ca, în termen de cel mult un an de la promulgarea legii de față, să ia măsuri pentru lichidarea actualelor portofolii ce se găsesc în casele publice.

Art. 203 devenit **230.** – Ministrul Finanțelor este obligat ca, în termen de cel mult un an de la promulgarea legii de față, să ia măsuri pentru lichidarea ordonanțelor și mandatelor de plată zise „la portofoliu“ ce se găsesc în oficiile de casierie publică.

Sursa: „Monitorul Oficial“ nr.112, 14 noiembrie 1929, p. 4678.

**Fragment din discursul lui M. Popovici, ministrul finanțelor
cu privire la noua lege a contabilității publice și controlului bugetar
(25 iulie 1929)**

D-lor, între principalele inovațiuni, pe cari le-am introdus în acest proiect de lege este și cea a controlului. Controlul acesta este de trei feluri: administrativ, judecătoresc și parlamentar (aplauze). Controlul administrativ se exercită de organele administrative în felul cum sunt organizate ele prin controlori, inspecori, etc. Controlul judecătoresc se exercită de Curtea de Conturi, d-voastră veți avea bunăvoința să luați în cercetare și proiectul pentru reorganizarea Curții de Conturi, pe care am avut onoarea a-l depune pe biroul Camerei și sper că după amiazi sau mâine îl vom discuta.

În sfârșit, controlul parlamentar pe care d-voastră îl exercitați, dar care până acum n-ia fost o realitate, decât numai în parte, tocmai din cauza defectelor actualei organizări a Curții de Conturi, cât și a depunerilor declarațiunilor, conturilor și verificarea gestiunii Statului și a executării bugetelor, de către această înaltă instituție.

În afară de aceasta controlul se mai împarte, din alt punct de vedere, în două părți: în control represiv și în control preventiv (aplauze). Cel represiv este un control ex-post, un control ulterior; după ce s-a consumat faptul, vine controlul. Or, este bine înțeles că a restitui exact lucrurile în starea lor dinainte, înseamnă a cere un lucru foarte greu. Deci, odată faptul consumat nu se poate lua decât măsuri represive, fără să împiedice repetarea lui, în altă parte, în alte împrejurări. Controlul preventiv îl poate împiedica (aplauze pe băncile majorității). Acest control preventiv l-am introdus prin proiectul de lege de față, așa cum este și în alte State. Și, d-lor, am întâmpinat, totuși, mare greutate în instituirea lui. Într-adevăr, în Constituție se prevede că acest control preventiv trebuie să fie exercitat și de ministrul de finanțe. Și în această privință, Constituția nu prevede, dar nici nu oprește să existe, pe lângă un control preventiv al Curții de Conturi, și controlul preventiv al ministrului de finanțe. Odată ce ministrul de finanțe este răspunzător de echilibrul bugetului, de gospodăria întreagă a Statului și în special de gospodăria finanțelor țării, desigur că el trebuie să fie informat, în fiecare moment, de tot ce se întâmplă; trebuie să aibă posibilitatea, pe baza acestor informațiuni, să ia măsurile necesare ca să împiedice orice abuz, ca să-și îndeplinească misiunea atât din punctul de vedere al echilibrului bugetar, cât și din punctul de vedere al unei bune gospodării a finanțelor Statului (aplauze pe băncile majorității). De aceea, d-lor, am încercat să găsim o soluțiune, în care să se dea controlul superior Curții de Conturi, dar să se lase și posibilitatea ministrului de finanțe să urmărească de aproape acest control preventiv. Întreaga jurisdicțiune a funcționarilor de control este sub controlul direct al Curții de Conturi, care, însă, și față de ministrul de finanțe are anumite îndatoriri, făcând rapoarte din când în când și atrăgându-i atențiunea asupra anomaliilor și abuzurilor pe cari le va descoperi.

În afară de aceasta, d-lor, chestiunea acestui control preventiv are și o latură foarte gingașe. Controlul este un mijloc, el nu este niciodată un scop; controlul nu poate să împiedice administrația, celeritatea, ritmul și executarea actelor administrative. Un control care ar împiedica administrația în îndeplinirea misiunii sale, ar fi greșit. Controlul trebuie să asigure numai legalitatea, dar administrația trebuie să se facă în mod normal, spre satisfacerea cetățenilor. Nu se poate împiedica această normală funcționare printr-un control greoi și nepotrivit. În statele în cari controlul este complet despărțit de organele administrative, de fapt, sunt două organe executive: cel administrativ și cel de control; organul administrativ nu poate să ia nici o hotărâre, fără să aibă avizul controlului și, deci, în realitate, controlul se transformă și el într-un fel de organ administrativ.

D-lor, având un control prea îngreunat, în felul acesta, se întâmplă că suferă însă administrația. Or, toată problema ce ni se pune, era să creăm organe de control cât de poate de eficace, cari să dea roade imediate, adică să avem un control efectiv, pe toată linia, dar, în același timp să nu stânjenească administrația, să nu ridice astfel de greutatea încât administratorii să nu-și mai poată îndeplini misiunea lor.

De aceea, d-lor, am creat acei consilieri-controlori, care își dau avizul asupra tuturor ordonanțarilor sau actelor cari angajează bugetul. Dacă acest aviz este refuzat, chestiunea ajunge înaintea ministrului de finanțe, care dă soluțiunea, numai dacă consilierul controlor sau ordonanțatorul, șeful departamentului respectiv, admite. Dacă ministrul de finanțe nu poate să-i aducă la o împăcare chestiunea se transpune Curții de Conturi. Aceasta va judeca pe baza tuturor datelor, pe care le are, și-și va da avizul, afirmativ ori negativ.

Dacă, cu toate acestea, administratorul, șeful departamentului respectiv, persistă în măsura pe care a vrut să o ia și crede că este legală, și că hotărârea Curții de Conturi îl nedreptățește, sau crede că sunt interese superioare de Stat pentru executarea acelei măsuri, atunci cazul se transpune Consiliului de Miniștri; acesta va hotărî și va da îndrumări Curții de Conturi pentru avizul cerut, însă va face totodată mențiune că l-a dat cu rezervă, în urma deciziunii Consiliului de Miniștri.

Curtea de Conturi mai este obligată ca din timp în timp să aducă avizele la cunoștința corpurilor legiuitoare, date în urma hotărârii Consiliului de Miniștri, iar acestea fiind suverane, vor putea să aprecieze care din cele două avize a fost cel bun, rămânând ca guvernul să tragă consecințele, dacă a greșit! (aplauze pe băncile majorității).

Așadar există un control preventiv, asigurat din toate punctele de vedere, fără ca să îngreuneze administrația. Se asigură astfel și ideea democratică a controlului public, prin faptul că, în ultima instanță, corpurile legiuitoare vor avea să judece dacă, în adevăr, cei cari sunt însărcinați cu administrația și-au îndeplinit sau nu datoria lor. (aplauze pe băncile majorității).

D-lor deputați, cum se face acest control preventiv. Un act de cheltuială se compune din mai multe părți: din angajament, din lichidare, ordonanțare și plată. Ca să facem complet acest control preventiv, noi am ales două momente, în cari trebuie să intervină, și anume: întâi controlul preventiv al angajărilor: nu se poate face nici o angajare, decât numai după ce s-a exercitat acest control preventiv, adică după ce consilierul-controlor și-a pus viza pe acest angajament. Se împiedică astfel posibilitatea de a se face un angajament ilegal, așa că Statul nu-și va mai lua decât angajamente pe cari le poate îndeplini în mod legal.

Al doilea, avem controlul ordonanțării: s-a făcut angajarea, urmează ordonanțarea pentru plată. Or, și această ordonanțare trebuie să fie supusă controlului preventiv. Consilierul-controlor are să-și pună viza pe fiecare ordonanță și numai după aceasta se va putea face plata.

Așadar, avem mai întâi, un control preventiv al angajamentelor, prin care Statul este împiedicat de a fi angajat în mod ilegal și al doilea este controlul preventiv al ordonanțarilor, prin care Statul este împiedicat să plătească imediat o angajare făcută greșit.

Aceasta este structura controlului preventiv al angajărilor și al ordonanțarilor.

Cu aceste măsuri credem că se va putea împiedica orice ilegalitate, fiindcă acești consilieri-controlori au să judece, în prim rând, dacă angajamentul are un capitol în buget, dacă pentru angajamentul sau pentru ordonanța dată sunt credite disponibile, pe baza bugetului; dacă există în general credite, sau dacă creditul este deja epuizat.

Controlul preventiv se face la ordonanțările principale și la angajamentele șefilor de departamente. În județe nu am introdus complet acest control preventiv, dar îl vom aplica cu timpul. Deocamdată s-a luat următoarea măsură care cred că este suficientă: consilierul-controlor va avea să dea viza și pentru delegația ordonanțatorilor principali, față de cei secundari, și să dea viza pentru ordinele de credit, pe cari ordonanțatorii principali le dau pentru ordonanțatorii secundari. Așadar, vizând și pe acestea, suntem complet asigurați că ordonanțatorii secundari nu vor putea deschide credite sau să dispună de plăți în afară de cadrul bugetar și afară de articolele din buget.

În afară de acestea vor mai avea să judece și dacă cheltuiala respectivă are o justă imputare, dacă corespunde articolului din buget, fiindcă fiecare articol din buget are o misiune oarecare. Or, nu putem să facem angajări de la un articol pentru alt articol, căci, atunci, deformăm toată construcția bugetului.

Pe baza acestor dispozițiuni, cred că controlul acesta preventiv va da bune rezultate. De o lună și jumătate, acești consilieri controlori își exercită funcțiunea, pe baza legii monetare și vă pot asigura că, până acum, au și dat bune rezultate și vor da și mai bune în viitor, după ce această

instituție, pe baza acestui proiect de lege și a celui de reorganizare a Curții de Conturi, pe care îl vom supune deliberării d-voastră, se va transforma într-o instituție definitivă, cu caracter permanent, luându-se și toate măsurile pentru independența completă a acestor consilieri-controlori. (Aplauze)

D-lor, am dat o importanță deosebită acestor consilieri-controlori și ei trebuie să aibă independență materială și independență morală, căci că puteți închipui că este greu să te opui ordinului dat de un ministru. De aceea, am încercat să-i facem cât se poate de independenți, ca, în această situație, ei să-și poată împlini misiunea grea pe care o au.

Și astfel, credem, că prin măsurile legale, pe cari le-am luat, vom putea avea realmente un control preventiv efectiv, eficace și sănătos pentru bugetul țării. (Aplauze prelungite pe băncile majorității).

D-lor, una din preocupările noastre principale a fost problema alcătuirii și executării bugetului.

Sursa: „Monitorul Oficial“, nr. 112, 14 noiembrie 1929, p. 4690-4691.

Raportul comisiei de cercetare a proiectului de reorganizare a Înaltei Curți de Conturi (26 iulie 1929)

Domnilor deputați,

Membrii comisiei de legislație fiscală, convocați și întruniți în numărul cerut de regulament în ședința de la 24 Iulie 1929, sub președinția d-lui C. Angelescu, președinte, au luat în cercetare proiectul de lege pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi, l-au admis cu modificările ce se văd în textul redactat de comisie. Subsemnatul a fost ales raportor. În comitetul delegaților (art. 93 R. I. A. D.) s-a desemnat ca președinte d-l C. Angelescu, iar ca membri d-nii: Roxin T., Dr. Mișu Paleologu și Cristea Niculescu. Pentru asigurarea unei bune funcționări a bugetului și al întregului sistem financiar al țării era necesar ca un complex de legi să fixeze liniile după cari se va mișca în viitor administrarea banului public. După cum aceste legi vă sunt deja cunoscute, este legea monetară și legea contabilității publice; astăzi vă prezentăm legea care coronează sistemul prin organizarea controlului este legea Înaltei Curți de Conturi.

Domnilor deputați,

Partidul Național-Țărănesc a venit la cârma Statului cu o ideologie bine definită, care se traduce în practică prin trei realizări fundamentale: organizarea administrativă generală a țării pe baze noi; impulsivitatea vieții economice prin activarea producției, prin colaborarea intensivă cu capitalurile disponibile și în fine prin ordinea în finanțele publice. Este interesant de constatat că și alte partide au afișat asemenea tendințe, dar nimeni n-a avut încă curajul să le realizeze. Mai ales ordinea în finanțele publice a lipsit în mod evident, iar controlul cheltuielilor publice a fost aproape inexistent. Astăzi, această gravă lacună se împlinește: prin legea contabilității publice și prin reorganizarea Curții de Conturi se pun bazele unei vieți financiare sănătoase, salvatoare, care va aduce cu sine recăștigarea încrederii pierdute în finanțele Statului român și siguranța pentru contribuabil, că sacrificiile mari ce i se cer prin diversele legi financiare și de impozite vor fi administrate într-un mod corect.

Domnilor deputați,

Într-un regim democratic, cum este și regimul nostru constituțional, sarcinile publice sunt numeroase; complexitatea vieții sociale și democratizarea vieții publice cere sacrificii mari colectivității pentru asigurarea întocmai a serviciilor sociale de bună administrație, de asistență, de instrucție și de apărare națională. Ori, Corpurile legiuitoare sunt acele cari vor judeca și decide asupra acestor necesități. precum și asupra mijloacelor de acoperire cerute de nevoile publice.

Adunarea Deputaților are supremația financiară, care se traduce în fapt prin votarea bugetului; dar nu numai atât, ci și prin puterea de control asupra acestui buget. Însă de 23 ani Parlamentele române n-au exercitat acest drept, ceea ce este o gravă abatere de la îndatoririle de mandatar ai națiunii și o abdicare nejustificată dela exercițiul celei mai importante prerogative parlamentare. Cauzele pentru cari s-a ajuns la acest rezultat sunt multiple, după cum se poate vedea și din excelenta expunere de motive, cu care d-l Ministru M. Popovici întovărășește proiectul de lege al Înaltei Curți de Conturi. Curtea de Conturi n-a mai putut exercita controlul său cu eficacitate, fiind tardiv, quasi-inutil, nu avea la îndemână sancțiuni, așa că devenise un organism, care nu mai corespundea rolului său. Acest lucru trebuia să înceteze.

Domnilor deputați,

Proiectul de lege al reorganizării Curții de Conturi, așa cum am onoarea să-l prezint d-voastră, după modificările comisiunii de legislație fiscală, introduce inovații importante pe cari le voi semnala pe scurt. Rolul cel mai important al Curții de Conturi este de a fi cel mai prețios auxiliar al Adunării Deputaților, fiindcă exercită controlul general asupra bugetului, prin controlul preventiv și prin controlul represiv și concomitent al operațiilor executate de ordonatorii primari și secundari. Aceste operații se fac maximum în 45 de zile, deci într-un timp scurt; ministerul de finanțe, care este responsabil de gestiunea bugetară, are o icoană exactă a situației generale financiare. Controlul Curții de Conturi este de natură tehnică, căci Curtea nu are judecată asupra utilității unei cheltuieli, ci numai asupra legalității ei. Pentru neregulile constatate, Curtea referă trimestrial Adunării Deputaților. Apoi anual ține la curent Camera, prin declarații de conformitate a contului general și special de gestiune al administrațiunii finanțelor publice, astfel ciclul controlului parlamentar delegat Curții de Conturi în ceea ce privește controlul tehnic se încheie, întrucât Adunarea Deputaților trebuie anual să se pronunțe asupra fiecărui exercițiu bugetar.

Domnilor deputați,

Curtea de Conturi reorganizată are și atribuții judecătorești întinse, cari decurg atât din aplicarea legii sale organice cât și din legea contabilității publice. Competența sa de judecată este generală și se întinde asupra tuturor mânuitorilor, contabililor și administratorilor de bani și materiale publice, exceptându-se miniștrii (legea din 2 Mai 1879) și acele persoane cari prin legi speciale ar fi scoase de sub jurisdicția Curții de Conturi. S-a criticat de unii această importantă funcțiune a Curții de Conturi, motivându-se că ar trebui să rămână în rolul ei strict de control. Dar în împrejurările actuale, a nu da sancțiuni imediate pentru infracțiunile speciale la legea contabilității, apoi de a nu prevedea măsurile de luat ca consecințe a judecării conturilor gestionarilor de bani și materiale publice în genere, ar fi fost o greșeală și o scădere a întregului sistem construit cu atâta greutate. Mai mult, delegații Curții de Conturi au dreptul de a face investigații directe pentru limpezirea conturilor ce au de judecat. Bine înțeles, că dacă infracțiunile constatate sunt sancționate de dreptul comun, rolul Curții încetează, pentru aplicarea codului de represiune. S-au mai dat în atribuția Curții de Conturi și unele chestiuni speciale, cum sunt apelurile pentru stabilirea pensiilor, găsindu-se mai potrivit și mai avantajos pentru pensionari de a fi judecați de o instituție cu caracter permanent și judecătorec.

Domnilor deputați,

Aceste importante atribuțiuni cereau imperios o refondare a Curții de Conturi. Mai întâi, ca prestigiu, pe viitor Curtea devine Înalta Curte de Conturi egală în grad și drepturi cu Înalta Curte de Casație și Justiție, devenind astfel o primă magistratură în Stat, așa cum este de altfel în toate țările moderne. Apoi, cu mare economie și modestie s-a mărit cu șapte numărul membrilor consilieri ai Înaltei Curți de Conturi și cu cinci referendumari-șefi, dintre care unul îndeplinește funcțiunea de secretar general. S-au înființat cel mult, 10 consilieri-controlori, precum și 30 de referendumari-stagiari, absolut necesari pentru asigurarea bunului mers al instituției. Toți aceștia formează magistratura Curții, asimilați conform legii cu magistrații corpului judecătorec și sunt supuși unor reguli generale de recrutare, incompatibilitate, disciplină, salarizare, cari amintesc dispozițiunile legii de organizare judecătorească. Tot în compunerea Înaltei Curți de Conturi, intră un secretar general cu funcționarii

necesari pentru cancelarii și arhive, cari rămân supuși dispozițiilor generale din statutul funcționarilor publici, cu excepțiile prevăzute de legea Curții.

Domnilor deputați,

Expunând în rezumat economia proiectului de lege prin care se reorganizează o Întăită Curte de Conturi, țin să remarc opera întreprinsă de guvernul actual prin ministrul de finanțe în ceea ce privește reorganizarea finanțelor publice în România, operă care trasează făgașul bugetelor viitoare, cari vor da și mai exact icoana sfortărilor întreprinse de guvernul actual, pentru a ajunge la un buget real, îndestulător, bine controlat și bine echilibrat. Rolul ministrului de finanțe devine important și greu, dar sunt sigur că ajutat de organele noi create, precum și de legea contabilității publice, va putea realiza misiunea sa. Atât Parlamentul cât și toate organele de administrație privesc cu încredere opera nouă, care începe și care va confirma mai departe încrederea generală în guvernul Partidului Național-Țărănesc. În numele comisiunii și însărcinat de dânsa, solicit, d-lor deputați, votul d-voastră de aprobare pentru acest întemeiat proiect de lege.

Raportor, V. CĂDERE.

Sursa: „Monitorul Oficial“, nr. 114, 16 noiembrie 1929, partea a III-a, p.4916-4918.

Procesul Verbal al Consiliului Legislativ, secția III (24 iulie 1929)

Ședința de la 24 iulie 1929

Sub președinția d-lui G. Slătineanu;

Prezenți fiind:

Consilieri permanenți d-nii: G. Sărățeanu, I. Setlaceac.

Referendar titular al lucrării d. M. Lăzeanu;

Luând în discuție proiectul de lege pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi înaintat Consiliului de Ministerul Finanțelor cu adresa Nr. 192.317 din 22 Iulie 1929, emanând de la același Minister și înregistrat la acest Consiliu sub Nr. 872 din 23 Iulie 1929;

Ascultând raportul d-lui consilier permanent G. Sărățeanu și referatul d-lui referent titular M. Lăzeanu;

Consiliul,

Constată că prezentul proiect de lege reorganizează Curtea de Conturi, în scopul de a pune de acord cu noile dispozițiuni din legea contabilității publice generale a Statului și cu dispozițiunile constituționale din art. 115. În scopul unei redactări mai clare și mai precise, Consiliul propune următoarele:

1. La art. 3, alin. 1, să nu se spună că personalul de serviciu intră în compunerea Curții.

2. Alin. 2 al art. 3 să fie pus de acord cu alin. 1 din art. 15, în sensul că să se determine care este numărul exact al consilierilor Curții.

3. La art. 3, alin. 5 să se pună 4 referendari șefi în loc de 3, deoarece din art. 15 și 32 rezultă că sunt 4 secțiuni la Curtea de Conturi și că fiecare secțiune își are referendarul șef respectiv.

4. La art.3, alin. 6, se prevede că numărul personalului de control și verificare poate fi sporit prin buget. Consiliul este de părere să se înlocuiască cuvântul „buget“ prin cuvântul „lege“, deoarece, conform art. 88. alin. 8 din Constituțiune, funcțiunile noi se crează prin lege și nu pe cale de simplă înscriere în buget.

5. Alin. ultim al art. 3, să se redacteze astfel ca să rezulte că numai personalul de serviciu va fi prevăzut în buget și nu ceilalți. De asemenea acest alineat să fie pus de acord și în viitoarea lege de organizarea ministerelor, din punct de vedere al încadrării funcționarilor publici.

6. La art. 5, primele două rânduri, Consiliul propune următoarea nouă redactare „pentru ca cineva să fie numit consilier sau consilier controlor, se.....“.

7. La art. 5, punctul 6, să se precizeze dacă cei 3 ani intră în calculul celor 15 ani de stagiu, sau dacă este vorba de un total de 18 ani. La alin.2, punctul b, să se suprimă cuvântul „mai“ dinaintea cuvintelor „pot numi“.

8. La art. 6, partea finală, se va înlocui cu următoarea redactare: „numirea se va face prin decret regal, după propunerea ministrului de finanțe, luându-se și avizul Curții“.

9. La art. 8, punctul a, în loc de „să fie“ se va pune: „să fii“, iar la punctul c, în loc de „să posedă“ se va scrie „să posezi“. La alin. 2 al punctului c, după „Curtea de Conturi“ să se pună punct și să se înceapă cu literă mare, iar înaintea cuvintelor „un delegat...“ să se pună un „și“.

10. Aliniatul final al art. 10 să fie trecut în art. 11, întrucât art. 11 este acela care tratează despre jurământ, iar la art. 11 să se înlocuiască cuvântul „magistrați“ prin cuvântul „membri“.

11. La art. 15, alin 5, să se suprimă cuvintele „nici permanente“ întrucât dacă atribuțiunile secțiunilor nu sunt deosebite ele nu pot fi decât permanente.

12. La art. 20, alin 2, să se suprimă cuvântul „date“ dinaintea cuvintelor „asupra actelor...“.

13. La art. 23, partea finală, se va scrie: „spre a li se aplica...“ în loc de „spre a i se aplica...“.

La art. 30 alin. 2 aceeași corectare.

14. La art. 32 alin. 2, se va scrie: „privitoare la același buget...“ în loc de „privitoare pe același buget...“.

15. La art. 33, alin. 2, se va scrie „secțiuni“ în loc de „sanctiuni“.

16. La art. 36, alin. 1, în loc de „consilierul raportor“ se va scrie „referendarul raportor“, întrucât în articolele precedente și în cele ce urmează e vorba de raportul referendarului și nu al consilierului.

17. La art. 63, în loc de „justițiabili ai Curții“ se va scrie „justițiabili de Curte“

18. La cap. VI, titlul să se corecteze astfel ca în loc de „retribuțiuni vacante“ să se scrie „Retribuțiuni, vacanțe...“. Cu aceste modificări, Consiliul este de părere ca prezentul proiect de lege urmează a fi supus dezbaterilor Corpurilor legiuitoare.

Președinte, G. Slătineanu.

Consilieri permanenți: G. Sărățeanu, I. Setlaceac

Referent titular, Mihail Lăzeanu.

Sursa: „Monitorul Oficial“ nr. 114, 16 Noiembrie 1929, p. 4965-4966.

Dezbateri parlamentare cu privire la proiectul de lege pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi (24 iulie 1929)

D. Șt. Cicio Pop, președinte: Discuțiunea generală este deschisă; d. Deputat Roxin are cuvântul.

D. Teodor Roxin: D-le președinte, onorată Cameră, după expunerea luminoasă a d-lui raportor nu mă voi mai ocupa de economia acestui proiect de lege. Țin însă să remarc deosebita importanță politică și socială al acestui proiect.

Ieri s-a supus votului Camerei, proiectul de lege pentru reorganizarea contabilității generale a Statului și astăzi vi se supune aprobării d-voastră proiectul de lege pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi, ca o urmare firească, ca o legătură organică cu celelalte.

La prima vedere, d-lor, ar părea, în adevăr că nu avem de a face cu două legi prea importante, ci mai mult cu două legi cari tind la organizarea internă a Ministerului de Finanțe.

Însă în realitate, nu este așa. Dacă cercetăm mai aprofundat această chestiune, vedem că prin aceste două legi se realizează unul din principalele puncte, unul din principalele postulate ale programului partidului național-țărănesc. Și pentru ce d-lor? Guvernele cari s-au perindat la cârma acestei țări, în cursul celor 10 ani, au introdus metode de guvernare cari au promovat corupția generală în viața publică a acestei țări. (Aplauze pe băncile majorității).

A intrat, d-lor în opinia publică, pot să zic, credința că banul contribuabilului, trece printre degete păcătoase, nu ajunge la destinație și nu servește pentru progresul civilizator la care trebuie să servească banul contribuabilului într-un Stat modern.

Această opinie publică era confirmată zi de zi, căci cetățeanul când se sculă de dimineată și luă o gazetă în mână, fie gazeta aceea din Capitală, sau din provincie, fie o ediție de dimineată, sau de seară, aproape nu trecea zi să nu găsească o dare de seamă despre o fraudă întâmplată aci, sau despre o sustracțiune întâmplată colo, în administrația publică a acestei Țări. Și, atunci, d-lor, nu e mirat că a intrat în opinia publică și în credința cetățeanului contribuabil că banul lui nu este folosit pentru acel scop, pentru care se ia de la el. Această opinie publică trebuie schimbată în interesul superior al Statului și pentru a schimba această opinie publică și pentru a marca o altă direcție în conducerea Statului, partidul nostru a dus o luptă crâncenă și grea; și a fost unul din punctele principale ale programului partidului nostru, ca să regenereze moravurile țării, să împiedice ca banul încasat de la cetățeni să se folosească pentru alte scopuri, decât acela al interesului general al Statului și al neamului românesc.

Atunci s-au construit aceste două legi de reorganizare, cari pot zice că sunt două legi fundamentale, pentru reorganizarea acestor două servicii, cari sunt contabilitatea generală a Statului și legea pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi. Este un ce organic și așa putea zice, ca aceste două legi, mai ales aceea pentru organizarea Curții de Conturi, este podoaba legiferării partidului nostru, pentru că prin aceasta, dinainte, se pune o piedică reală ca banul contribuabilului să nu se mai folosească pentru alte scopuri decât pentru acela care i s-a dat. De acum înainte n-o să mai fie posibil ca controlul banului public să se facă la 10 și la 15 ani, după gestiunea peste care a trecut. Dacă s-au putut întâmpla atâtea fraude din avutul public, aceasta se datorează numai lipsei eficace de control; mănuiitorul banului public știind că nu poate fi tras la răspundere, deoarece numai peste 10–15 ani se va ajunge gestiunea lui la revizuire, când deja de mult nu va mai fi în funcțiune.

Și atunci, a fost dat să vadă cetățeanul toată ziua referate despre fraude și aproape niciodată vreunul sancționat. Cetățenii vedeau cu surprindere cum omul căruia era încredințată manipularea banului public, păstrarea lui după o zi pe alta, se pomenea că este dintr-un om sărac transformat într-un om cu situațiune bună materială; bine instalat în casă, cu vie, moșie, pădure câteodată și palat. Când cetățeanul vedea această situație dezastruoasă, de sine, se înțelege că nu cu multă însuflețire își punea buzunarul la contribuție și nu avea credința că acest ban se va folosi în scopul destinat prin lege.

De aici înainte, din expunerea clară și luminoasă a d-lui raportor și din întreaga economie a acestui proiect de lege, puteți să constatați că nu se va mai putea trece o gestiune financiară a nici unui funcționar, fără ca în termenul cel mai scurt, o lună, două să nu ajungă la control și dacă s-au făcut nereguli să nu fie tras imediat la răspundere. Această lege contribuie deci la asanarea moravurilor publice și prin urmare la îndeplinire a unui postulat al programului partidului nostru.

De aceea eu felicit guvernul și pe d. Ministru de finanțe, că a adus acest proiect de lege, atât de bine și frumos studiat, care într-adevăr, accentuez încă odată, formează podoaba legiferării partidului nostru.

De aci înainte cetățeanul român va putea să fie liniștit de orice categorie ar fi el, țăran, industriaș, comerciant, sau intelectual că contribuția lui bănească, rezultatul munci lui cinstite și grele, dacă îl va da la Stat, îl va da în bun loc, căci Statul de aci înainte, contribuția lui o va utiliza pentru progresul general al neamului și al Statului. De aceea declar că primesc și voi vota acest proiect de lege.

D. St. Cicio Pop, președinte: D. deputat Văgăunescu are cuvântul.

D. M. Văgăunescu: D-lor deputați, o lege pentru reorganizarea Curții de Conturi, ar forma, după mine, casația de control a finanțelor Statului, județelor, comunelor și tuturor gestiunilor publice[...]. Într-adevăr inovația ca Înalta Curte de Conturi, să fie în adevăr o instanță de supremă judecată în materia aceasta de responsabilitate bănească; compunerea ei în patru secțiuni, ca instanță de judecată, ale cărei hotărâri sunt definitive și executorii și nu se pot ataca decât cu un recurs, sau cu revizuire la Înalta Curte de Casație, este foarte bine venită și este un principiu care există și în legea veche.

Un singur lucru, pe cât am putut observa, nu conține această lege și anume imposibilitatea, sau mai exact, posibilitatea ca fraudatorii de până acum ai banului public, să numai poată scăpa prin prescripții. Au trecut 10, 12 ani de la război, de când o seamă de gestionari sau mânuitori de bani publici, au făcut abuzuri în casa Statului; au luat hrana și îmbrăcămintea soldaților și și-au însușit-o, și acești gestionari și mânuitori de bani publici nici până astăzi n-au fost controlați bănește de Curtea de Conturi, iar averea lor a putut să fie volatizată sub diferite forme; fie trecute ca dotă, fie prin vânzări făcute minorilor și autorizate de justiție, și așa putea cita cazuri când, în loc ca averea acestor fraudatori să fie trecută în folosința Statului, până se va mai clarifica situația completă, bănească, acești fraudatori au stăpânit mai departe imobilele, le-au înstrăinat, ba încă Statul, respectiv – Ministerul de Finanțe – a ajuns să fie chiriașul acestor clădiri. Această sancțiune nu o văd în lege, și rog pe d. Ministru de finanțe să creadă că suntem geloși cu toții de buna reputație a legilor pe cari le face, oricât ar fi de înaintat timpul și ori cât ne-ar zori alte proiecte de legi, dar trebuie să examinăm lucrurile în așa fel ca să nu mai venim cu modificările de legi în viitor. Prin urmare, această lege să conțină această imposibilitate, ca toți fraudatorii de la 1916 încoace, să nu mai poată invoca prescripția civilă fiscală a gestiunii lor, chiar dacă penalmente au fost amnistiați ori grațiați.

Trec la o altă observație pe care o fac și anume: Curții de Conturi i se dă atribuțiunea să să judece ca instanță de apel clarificarea sau mai exact înscrierea drepturilor la pensie a funcționarilor publici cari nu și-au clarificat situația până acum, de diversele comisii regionale sau aceea centrală de la Ministerul de Finanțe. E vorba deci de viitorii pensionari.

D-lor, aci pentru garantarea drepturilor pensionarilor publici, s-a făcut un pas înainte, atunci când au fost scoși de la niște comisii cari judecau într-un mod, nu vreau să-l definesc, cum dar foarte fiscal, sub directiva și ochiul sever al fiscalității de la Ministerul de Finanțe, pensionarii publici, respectiv toți funcționarii Statului au privit cu ochi buni comisiunile regionale pentru stabilirea drepturilor la pensie; comisii cari funcționează pe lângă fiecare Curte de apel. Li s-au dat garanții funcționarilor să poată discuta contradictoriu, acolo cu interesele Statului, să-și aducă acte și să-și îndeplinească formalitățile cât mai curând pentru aranjarea definitivă a drepturilor de pensie. Or, prin această lege, și mai ales, printr-o lege pe care o avem în studiu în comisii, văd că se propune ca acele comisii regionale pentru regularea drepturilor la pensie, în viitor, să se facă direct la comisiunea centrală a Casei Penilor și cu apel la Curtea de Conturi.

D. Mihai Popovici, ministrul finanțelor: Cele regionale rămân, dar în locul celei centrale în apel merg la Curtea de Conturi.

D. M. Văgăunescu: D-le ministru, pentru înscrierea la pensie, în primă instanță, mai mențineți comisiunile regionale de pe lângă Curțile de apel?

D. Mihai Popovici, ministrul finanțelor: Da.

D. M. Văgăunescu: Însă ca instanță de apel, nu mai merge la comisiunea centrală, ci la Curtea de Conturi.

D. Mihai Popovici, ministrul finanțelor: Da tocmai din cauza fiscalității, de care vorbeai d-ta.

D. M. Văgăunescu: Foarte bine, ca să nu sărim din lac într-o fântână mai adâncă.

Și d-le ministru, noi care înțelegem și interesele funcționarilor și interesele fiscalității, vrem ca viitorii pensionari să fie garantați că nu sunt judecați cu ușile închise și prin surprindere. Să mă explic. Dacă până acum deciziunile de primă instanță mergeau la comisiunea centrală de pe lângă Casa penilor, ca instanță de apel, spre a fi judecate, atunci eu așa înțelege ca și compunerea Curții de conturi, ca instanță de apel, după proiectul actual, să fie cel puțin de aceeași compunere a membrilor sau judecătorilor cari au să se pronunțe. Având în vedere că comisiunea centrală de pe

lângă Casa pensiilor, când judecă ca instanță de apel, se compunea dintr-un consilier de la Înalta Curte de Casație ca președinte, un delegat al consiliului de administrație al Casei pensiilor, un membru al consiliului superior administrativ și un delegat al Ministerului de Război, deci în total 5 persoane, așa înțelege ca și Curtea de Conturi, când judecă asemenea apeluri, să aibă o compunere mai mare decât aceea pe care o găsiți în proiectul de lege care prevede să fie compusă numai din trei membri, să presupun patru, cu președintele respectiv, dar pentru ca să poată funcționa sunt de ajuns și trei membri. Și atunci eu cred că acolo unde sunt trei, hotărârea n-are aceeași posibilitate de examen complet și sever ca atunci când ar fi compusă din cinci membri. Eu am toată încrederea în persoanele pe cari d-voastră le veți utiliza în această instituțiune, însă n-aș vrea să se mai repete ceea ce am putut constata până acum, că chiar cu cinci judecători câți erau la comisiunea centrală de pensiuni de până acum, au trimis pe toți pensionarii cu recursuri la Curtea de Casație, încât nici astăzi nu mai termină cu ele, secțiunea III de la casație. De aceea aș socoti necesar să admiteți că atunci când Curtea de Conturi judecă în apel stabilirea drepturilor la pensie, să fie compusă cel puțin tot așa cum era compusă și cealaltă comisiune, adică din cinci membri.

D. Mihai Popovici, ministrul finanțelor: Diferența este că dincolo comisiunea centrală era compusă din membri din toate ramurile, pe când aici cei trei membri sunt judecători, au toată latitudinea pe cari le-o dă calitatea de judecători, așa că din acest punct de vedere al superiorității judecății și imparțialității ei, constituie un progres. De aceea cred eu că trei membri ar fi complet suficienți și imparțialitatea este complet garantată, mai ales că recursul la Curtea de casație rămâne și mai departe deschis.

D. M. Văgănescu: D-le ministru, dar trebuie să vă spun că în justiție este o tehnică care trebuie urmată în toate instanțele de judecată, fie că sunt administrative, fiscale sau judecătorești propriu zise. Să mă explic: de unde comisiunea de primă instanță pentru stabilirea drepturilor la pensie și sub legea pe care o votăm noi rămâne alcătuită tot din trei persoane, dați voie ca instanța de apel superioară să aibă cel puțin un consilier mai mult, sau să pretindeți, pentru luarea hotărârii, unanimitatea celor trei voturi, adică exact paralelismul care există între tribunal și Curtea de apel: la tribunal se pot lua hotărâri și cu voturi din trei, dar când sunt numai doi judecători trebuie să fie unanimitate, adică în orice caz trebuiesc două voturi. Tot așa și la Curtea de Conturi se poate judeca apelul și cu trei membri în loc de cinci, dar hotărârea trebuie să fie dată cu toate cele trei voturi în același sens.

D. Mihai Popovici, ministrul finanțelor: Dacă voiți acest paralelism cu instanțele judecătorești, eu n-am nimic contra. Veniți cu un amendament în această privință.

D. M. Văgănescu: Sunt mulțumit d-le ministru că constatați că este nevoie să aplicăm acest paralelism juridic pentru respectul acelor cari vor avea nevoie să apeleze hotărârile de pensiuni.

În al doilea rând, tot ca procedură la Curtea de Conturi, vă rog să mă credeți că n-am putut aprofundat destul de bine acest proiect, și înțelegeți bine pentru ce. Eu aș vrea ca drepturile solicitorilor la Curtea de Conturi să nu fie închise prin așa zisa lipsă de procedură, adică dacă Curtea de Conturi judecă ca instanță de apel, vă rog sa-i îngăduiți prin textul legii ce votăm ca apelul să fie devolutiv la Curtea de Conturi ca și la instanțele judecătorești respective, așa încât părțile cari în primă instanță n-au putut aduce toate actele necesare sau actele au fost incomplete, să și le poată completa în apel. În al doilea rând, ca părțile, cel puțin în materia de care vorbesc, să poată fi citate și să poată prezenta în instanță memorii, sau să poată să fie asistate de avocați, așa încât să nu se poată face nici o nedreptate în ce privește interpretarea textelor, să fie cu drept cuvânt mai multă sânguință în privința judecății și se vor putea înlătura numeroasele recursuri care ar putea fi la Curtea de Casație dacă părțile nu vor avea puțința să dezbată în mod larg drepturile lor la instanța de apel.

Cu aceste observații pe cari le fac și cari ași dori să fie înțelese în sensul că eu le fac ca legea să fie cât mai clară și pe înțelesul tuturor, să-și producă efectele ei bune, ca părțile să nu aibă nevoie să se folosească nici de revizuire și nici de recurs în casație, cu aceste observațiuni cari le fac, îmi permit să fac constatarea că legea într-adevăr este perfectă, este o lege care corespunde așteptărilor.

Această lege mai prezintă inovația controlului preventiv. Acest control preventiv este foarte necesar, pentru că trebuie să se știe în țara aceasta că oricât ar deține cineva o situație care spre

fericirea țării este vremelnică de a fi șeful unui departament, de a fi ministru, ajuns acolo, „prin grația lui Dumnezeu și voința națională” și prin consimțământul majorităților parlamentare, acel ministru, toți trebuie să știe, că gestiunea lui nu poate să treacă neobservată de Stat, ca organ suprem de control respectiv, de organele Ministerului de Finanțe, prin Curtea de Conturi pe care noi o socotim de rang egal și chiar superior oricărei contabilități ministeriale, în sensul că așa zisul control preventiv pe care îl înfățișează această lege, să nu fie socotit ca o șicană, din contră trebuie să fie ceva hotărâtor, îngrădit cu prestigiul acela întreg pe care trebuie să-l aibă această instituțiune, ca să nu mai vedem nenorocirile financiare cari le-am văzut, nu mai departe decât cazul părintelui Lupaș, care după ce a adus prejudiciu statului de sute de milioane, apoi trecând prin instrucție, se pune la adăpostul responsabilității ministeriale, o procedură greoaie, numai ca interesul Statului să fie prejudiciat, iar țaranii noștri și toată lumea producătoare de impozite să stea într-un fel de război cu agentul fiscului ca să plătească dările pentru nevoile Statului atât de rău gospodărit până acum.

Dacă se va ști de marele public – și trebuie să se știe de acum înainte, prin popularizarea legilor cari le facem noi – că într-adevăr tot nașul are naș și că nu va exista ministru care să-și facă de cap cu bugetul țării (aplauze pe băncile majorității), cu drept cuvânt vom putea spera tot binele de la acest proiect de lege pe care îl votez cu toată bunăvoința și considerația care trebuie să o dăm unui asemenea proiect care îngrădește toate abuzurile cari se puteau face până acum. (Aplauze pe băncile majorității).

D. St. Cicio Pop, președinte: D. Raportor are cuvântul.

D. Victor Cădere, raportor: D-le președinte, d-lor deputați ca chestie de metodă, îmi voi permite să răspund, la sfârșitul vorbirii mele, la obiecțiunile justificate pe cari le-a făcut colegul nostru d. Văgăunescu. D-lor deputați, sfârșitul primului an de legislatură al guvernării național-țărănești se încheie cu un ciclu de legi prin care s-a urmărit traducerea în fapt a ideologiei partidului național-țărănesc.

Dacă ar fi să trasăm o schemă a realizării practice a ideologiei partidului național-țărănesc, vom distinge două baze fundamentale: pe de o parte realizarea sistemului democratic în care trebuie să trăiască de aci înainte țara românească și corolarul practic al acestei dispozițiuni este reforma administrativă pe care d-voastră ați votat-o și prin care se înfăptuiește și se organizează democrația în această țară, o democrație cinstită, o democrație sigură pe dânsa, o democrație care nu se va mai lăsa pe viitor siluită așa cum a fost în trecutul apropiat, iar alături de acest sistem vine a doua bază determinată de ideologia partidului național-țărănesc și pe care am putea-o numi baza sau mai bine zis faza de consolidare a programului partidului nostru.

Această fază de consolidare care trebuie să reprezinte conservatorismul neamului românesc, s-a dezvoltat prin trei cicluri importante de legi pe cari le-am putea numi: ciclul economic, ciclul agrar și ciclul financiar, sau, dacă vreți, cum se face îndeobște, putem numi aceste cicluri, prin autorii lor principali, și atunci ar fi ciclul Madgearu, ciclul Mihalache și ciclul Popovici.

D-lor aceste trei cicluri constituie partea a doua a programului partidului național-țărănesc, ca fază de consolidare, care dusă până la sfârșit, va încheia într-adevăr într-o nouă fază viața publică din această țară.

D-lor, ciclul economic este bine cunoscut de d-voastră.

Ciclul agrar este acum în dezvoltare și vă va da ideea exactă a ceea ce poate să fie într-o țară eminamante agricolă, întărirea elementului de bază, care sunt agricultorii; aici va fi izvorul nou al ideologiei viitoare a a partidului național-țărănesc prin întărirea și conservatismul elementului agricol fără de care nu se poate concepe viața stabilă și temeinică, în cuprinsul Regatului Român.

Și acum, aceste două cicluri nu s-ar putea valida, n-ar putea da rezultatele la cari ne așteptăm dacă nu s-ar fi găsit mijlocul de încheiere care este reprezentat prin ciclul financiar.

Și d-lor, să mărturisim cu toată sinceritatea, sistemele democratice cari se ocupă în mod cinstit de nevoile mulțimii, atrag în mod necesar după dânsle o extindere a cheltuielilor publice; această extindere este un imperativ al tuturor guvernelor cari vor să se ocupe cu devotament de nevoile sociale.

Desvoltările sociale sunt numeroase nu numai pentru că sunt nevoi de existență, nu numai pentru că sunt nevoi de instrucțiune, nu numai pentru că sunt nevoi de apărare națională, dar sunt mai ales nevoi comune, de bună administrație, iar pentru a face o bună administrație trebuie să ai și posibilitatea de a o plăti, pentru ca să-și îndeplinească cu exactitate și cinste misiunea ei.

Dacă însă, s-ar face în mod neconsiderat cheltuieli cari să nu fie limitate, printr-un sistem financiar foarte bine definit, atunci s-ar putea da un avânt demagogiei, care de altfel n-a fost niciodată apanajul acestui partid; și tocmai pentru ca să o dovedească în mod eminent că guvernul n-a venit cu intențiuni demagogice, el instalează un sistem financiar, care este o barieră pusă tuturor acelor aspirațiuni cari n-ar putea găsi altfel nici o limită. (Aplauze pe băncile majorității).

D-lor, sistemul nostru financiar se compune din două părți, nu voi insista prea mult, pentru că timpul este foarte prețios, în primul rând vine prerogativa eminentă a Camerei Deputaților, care este de a dispune în materie financiară în mod absolut; în al doilea rând este rolul de executor al ministrului de finanțe, care este răspunzător față de Parlament și față de întreaga țară de buna gestiune a bugetului pe care d-voastre l-ați votat.

D-lor, până acum s-a întâmplat un fenomen foarte curios. Deși Parlamentul a exercitat această prerogativă, bugetele votate până acum, în foarte puține cazuri au fost cunoscute în amănunțime de deputați și nici noi nu am cunoscut bugetul actual, dacă d. Ministru de finanțe n-ar fi venit să ceară anchetele parlamentare, cari au descoperit lucruri senzaționale la diferite departamente. Dar bugetul de anul acesta, s-ar putea spune că nu este bugetul guvernului actual, este un buget care a fost impus de împrejurări cu care noi am mers mai departe, dar în care se introduc deja acum liniile noi și colective, cari vor da viața bugetului adevărat, care va fi bugetul de mâine al acestei țări.

D-lor, prerogativa Adunării nu constă numai în votarea unui buget. Este partea cealaltă a controlului, care, după cum am spus în raportul meu, nu s-a exercitat de către Cameră de 23 ani. Vă închipuiți ce fel de administrație publică este acesta, în care cineva vine să fixeze venituri și cheltuieli și nu le controlează, lasă toată această imensă avere a Statului aproape fără nici un control.

Nu vreau să vă mai spun, pentru că ați auzit cu ocazia discuției legii contabilității publice, că în trecut s-au desființat cele mai elementare măsuri de precauțiune în ce privește mânuierea acestui ban public, astfel că s-a ajuns după cum spunea colegul nostru d. Deputat Roxin, la nenumărate fraude, pe care le-am citit pe toate paginile ziarelor de dimineață și seară.

D-lor, acest sistem este deplorabil. Dar controlul pe care Parlamentul trebuie să-l exercite în mânuierea banului public, este un control tehnic, foarte greu de efectuat și pentru asigurarea acestui control tehnic era necesar să se creeze o instituție de prim ordin, o magistratură, care din punctul de vedere al importanței ei, să poată să stea pe picior de egalitate cu cealaltă magistratură din Stat, și care să fie capabilă de a primi acest mandat al puterii legislative, care este controlul tehnic al bugetului.

Iată, d-lor care este economia principală a proiectului de lege ce vi se reprezintă, iată cari sunt principiile ce stau la baza acestei legi. Se creează o magistratură independentă, o magistratură de prim ordin, care să reprezinte și să dea Parlamentului toate garanțiile, că controlul tehnic al bugetului va fi exercitat în mod corect și în cele mai perfecte condițiuni.

D-lor, acest control tehnic se exercită în mai multe feluri.

Mai întâi, ceea ce pe noi trebuie să ne preocupe în principiu, este următorul lucru: cum vine înapoi în mâna Adunării Deputaților delegația aceasta de puteri, pe care o dăm Curții de Conturi, de a exercita acest control în gestiunea publică a bugetului? Aceasta se întâmplă prin mai multe fire, pe cari vi le voi expune, ca să vedeți cum se încheie complet acest circuit al controlului parlamentar, prin intermediul Curții de Conturi.

După noua lege, Curtea de Conturi are la îndemână consilieri-controlori, instituțiune introdusă pentru întâia oară în țara românească prin legea monetară. Acești consilieri-controlori, cari sunt emanațiunea Curții de Conturi, sunt dacă voiți mandatar de al doilea grad ai Parlamentului însuși, sunt ochii care văd imediat în fiecare buget al fiecărui departament felul cum se execută diversele cheltuieli publice.

D-lor, acești consilieri-controlori sunt ținuti a raporta pe deoparte Ministerului de Finanțe și pe de altă parte Curții de Conturi despre toate constatările lor.

Ei se întrunesc lunar și astfel, atât Curtea de Conturi cât și Ministerul de Finanțe, vor cunoaște toate neregulile cari s-ar putea săvârși prin călcarea legii sau a dispozițiilor bugetare în diferite departamente. În această privință pot să vă spun că de o lună de zile, de când funcționează acești consilieri-controlori, s-au descoperit deja niște mandarinatate la anumite ministere, unde anumiți directori puteau să-și constituie, pe lângă salariu, deferite venituri, cari se cifrau până la 100.00 lei lunar; și atunci firește că era mai rentabil să fii director general al unui departament oarecare, decât chiar ministru.

Ei bine, de când au venit acești consilieri-controlori, lucrul a încetat numaidecât. S-au iscat și conflicte, însă deasupra acestor conflicte a venit autoritatea Curții de Conturi, care a chemat pe directorul respectiv pentru a-i cere socoteala acestor abuzuri, și imediat s-a deschis registrele Departamentului respectiv, iar consilierul-controlor a putut să-și exercite mai departe mandatul său. (Aplauze pe băncile majorității).

Prin urmare, iată un prim efect important asupra uneia din funcțiunile importante ale Curții, care exercită controlul preventiv, în baza mandatului dat de adunare Curții, prin legea monetară și legea ce vi se propune astăzi.

D-lor deputați, o altă chestiune care, deși aparține mai mul legii contabilității publice, dar care fiind în legătură cu funcțiunile Curții de conturi, trebuie precizată: aici se ivește atunci, când un ministru ar vrea să facă o cheltuială și când consilierul-controlor ar refuza viza, considerând angajarea cheltuielilor ca ilegală, ce se întâmplă în acest caz?

Se iscă un conflict între ministru și între consilierul-controlor. Care va fi soluția?

Pentru a putea preciza mai bine lucrurile, îmi voi permite să amestec unele detalii, în ceea ce privește exercitarea controlului preventiv, în câteva cuvinte vreau să vă spun cum funcționează acest control însăși ca să vedeți rolul său salutar.

În ceea ce privește bugetul, d-voastre veți vota veniturile pe baza legilor speciale sau bugetare, veți vota de asemenea și cheltuielile. Ochiul d-voastre, prin Curtea de Conturi, este acest consilier-controlor. El intervine în executarea bugetelor în două momente diferite.

În ceea ce privește cheltuielile, sunt patru operațiuni, cari se succed.

Operația întâi este angajarea cheltuielilor, a doua este lichidarea, vine apoi ordonanța propriu zisă, și în fine plata.

Dintre aceste operațiuni, acele cari interesează pe consilierul-controlor sunt: cea dintâi și cea de a treia. Nici un angajament de cheltuieli nu se face dacă consilierul-controlor nu-și dă viza prin care se atestă legalitatea acestui angajament, adică conformarea cu legea bugetară; cu alte cuvinte dacă ministrul sau împuternicitul său nu au călcat nici bugetul și nici dispozițiunile cari dau posibilitatea de a cheltui în conformitate cu legea contabilității publice.

Al doilea control, vine la ordonanțare, când consilierul-controlor trebuie să examineze veracitatea actului, adică, dacă în adevăr cheltuiala ce se recunoaște pe cale de ordonanță, reprezintă exact aceea ce a fost angajamentul respectiv; cu alte cuvinte dacă la angajamentul făcut și la sumele fixate, toate ordonanțele adeguează exact angajării. Prin urmare, controlul preventiv trebuie să observe dacă execuțiunea acestei cheltuieli este legală, după buget și posibilă după legea contabilității publice. În același timp trebuie să se vegheze, ca să nu se scindeze diferitele angajamente, pentru ca să se eludeze pe această cale dispozițiile principale din legea contabilității.

În caz de conflict între ministru și consilierul-controlor, pentru motivele de mai sus, conflictul este adus prin canalul Ministerului de Finanțe, înaintea Curții de Conturi, care se va pronunța, fie că consilierul-controlor ar fi greșit, nedând viza, și atunci îi ordonă ca să vizeze, și chestiunea este închisă, fie că se alătură avizului acestui consilier-controlor, și atunci Curtea de Conturi trimite avizul său ministrului respectiv, ca să se conforme; dacă ministrul totuși perzistă în ideea lui, conflictul merge înaintea Consiliului de Miniștri.

Consiliul de Miniștri, care în totalitatea lui emană direct de la d-voastre, Parlamentul, are posibilitatea să îngăduie ministrului respectiv să meargă mai departe, să facă aceea cheltuială, asumându-și atunci responsabilitatea acelei cheltuieli.

Dar are în acest caz datoria, fiindcă este mandatară d-voastre, să vă informeze; de aceea d-voastre veți primi trimestrial rapoarte asupra tuturor acestor cazuri, și astfel vă informează pe d-voastre, deputații, pentru ca d-voastre în vederea mandatului și prerogativelor cari vă sunt date, să puteți cere, eventual, socoteală băncii ministeriale și ministrului respectiv pentru ce a ordonat această cheltuială.

Iată cum, prin urmare, circuitul de control să încheie în aceste cazuri în mâinile d-voastre; iată cum Curtea de Conturi execută mandatul, pe care i l-ați dat, pentru că la fiecare trei luni veți primi informațiuni exacte asupra cazurilor abuzive, și veți putea decide în consecință.

Al doilea moment, care încheie în mâinile d-voastre controlul pe care trebuie să-l exercitați asupra gestiunii bugetare, este declarația de conformitate asupra bugetului, declarație care este anuală.

D-lor deputați, știți că în legea contabilității publice se precizează că exercițiul anului bugetar se încheie la 31 Decembrie al fiecărui an. Trei luni mai târziu, până la 31 Martie, Ministerul Finanțelor trebuie să pună la dispoziția Curții de Conturi o icoană exactă asupra felului cum s-au efectuat întreaga gestiune.

După ce s-a făcut acest raport, Curtea de Conturi intră în examinarea gestiunii, fiind obligați ca să raporteze la timp parlamentului, pentru ca d-voastre să vă puteți pronunța la timp, printr-o lege, asupra descărcării exercițiului trecut, și apoi să votați bugetul viitor.

Prin urmare, dacă am lua un exemplu practic, vom vedea situația următoare: Curtea de Conturi, la 31 Martie 1930, va trebui să aibă raportul ministrului finanțelor, asupra gestiunii anului financiar 1929. Curtea de Conturi va examina de la 1 aprilie 1930 până la 1 Octombrie 1930 întreaga gestiune financiară a anului 1929, așa că la 1 Noiembrie 1930, când d-voastre veți începe a examina proiectul bugetului viitor, adică pe anul 1931, d-voastre să puteți în același timp vota legea care să dea descărcarea de administrația publică pentru bugetul anului 1929. iată cum se încheie și anual controlul în fața Adunării Deputaților.

D-lor, vedeți cât de schimbată este situația pe baza legilor cari vin înaintea d-voastre. Nu va mai fi de acum înainte situații nenorocite ca aceea actuală, când, de la 1915, nu mai există nici un fel de verificare în actele de gestiune ale Statului, și nu se va întâmpla această situație dezastruoasă, ca timp de 23 de ani d-voastre să nu mai fiți informați despre felul cum a fost administrat banul public (aplauze pe băncile majorității).

Or, când aceste lucruri vor pătrunde în spiritul public, al contribuabilului al fiecărui cetățean, când se va cunoaște situația nouă și în străinătate, vă închipuiți că pe această cale creditul țării se va înălța din nou, acolo unde trebuie să-l aibă o țară mare bogată și puternică, ca țara românească.

Pe lângă această funcțiune de control, legea mai dă Curții de Conturi și o altă însărcinare, care este de altfel un corolar necesar al celei dintâi, și anume: funcțiunea de a judeca și de a condamna pe toți gestionarii.

„Curtea de Conturi reorganizată are atribuții judecătorești întinse, cari decurg atât din aplicarea legii sale organice, cât și din legea contabilității publice. Competența sa de judecată este generală și se întinde asupra tuturor mânuitorilor, contabililor și administratorilor de bani și materie publică, exceptându-se miniștrii (legea din 2 Mai 1879) și acele persoane, cari prin legi speciale ar fi scoase de sub jurisdicția Curții de Conturi.

S-a criticat de unii, importanta funcțiune a Curții de Conturi motivându-se că ar trebui să rămână în rolul ei strict de control. Dar în împrejurările actuale, a nu da sancțiuni imediate pentru infracțiunile speciale la legea contabilității, apoi de a nu prevedea măsurile de luat ca consecințe a judecării conturilor gestionarilor de bani și materiale publice în genere, ar fi fost o greșală și o scădere a întregului sistem construit cu atâta greutate. Mai mult, delegații Curții de Conturi au dreptul de a face investigații directe pentru limpezirea conturilor ce au de judecat. Bineînțeles că,

dacă infracțiunile constatate sunt sancționate de dreptul comun, rolul Curții încetează pentru aplicarea codului de represiune“.

Și acum am să răspund la o obiecțiune a d-lui deputat Văgăunescu. D-sa, cu drept cuvânt, era interesat ca nu cumva fraudatorii diferitelor bugete din trecut să scape prin prescripție de urmărirea controlului respectiv. Vreau să liniștesc pe d. Văgăunescu, cu examinarea a două articole și anume: art. 226 din legea contabilității publice, combinat cu art. 41 din actuala lege a Curții de Conturi.

Să vedem întâi ce se spune în art. 41 din legea Curții de Conturi:

„Descărcarea valabilă și definitivă a gestionarilor cari mănuiesc sau administrează bani ori materiale publice, și ale căror conturi sunt supuse jurisdicțiunii de primă și ultimă instanță, a Curții, nu se poate da decât de Curtea de Conturi“.

Prin urmare, toate angajamentele importante trebuiesc trecute prin Curtea de Conturi, iar mai departe, „Orice verificări și descărcări date de către comisiuni administrative instituite în orice mod, nu sunt decât provizorii și nu dispensează pe acei chestionari de a prezenta Curții, conturile lor de gestiune“.

Iată dar, că după legea Curții de conturi, nici un gestionar de bani sau materiale nu se poate considera descărcat de consecințele gestiunii sale. Și nu poate cineva pretinde că este descărcat de faptele chestiunii sale, decât atunci când Curtea de Conturi s-a pronunțat asupra gestiunii lui; deci nici un gestionar nu poate opune prescripția, decât din momentul când Curtea de Conturi s-a pronunțat asupra gestiunii lui respective.

Vin acum la al doilea articol care completează prevederile din art. 41, la art. 226 din legea contabilității, care spune următorul lucru: „În cazul acesta, adică când se găsesc abuzuri, înstrăinări, etc, ministrul sau administratorul public va condamna pe vinovat, prin decizie motivată, spre despăgubirea statului, sau a administrației publice, de paguba suferită, afară numai dacă nu se constată că a lucrat din ordinul și indemnul ministrului sau delegatului său“.

D. Pamfil Șeicaru: E cazul de la *Monitorul Oficial*, când Tomescu, unul din principalii defraudatori, a făcut astfel, încât averea lui să nu poată fi urmărită, trecând-o ca a nevastei sale, deși nu există foaie dotală, iar din leafă nu putea strânge milioane. Așa încât ar trebui să se găsească un mijloc ca să se împiedice sustragerea averii defraudate sub formă de dotă.

D. Victor Cădere, raportor: Există în legea contabilității, nu vă pot cita articolul unde se spune precis, că toți acei cari sunt bănuți că ar fi făcut malversațiuni în administrația publică, sunt urmăriți și în averea rudelor celor mai apropiate definite conform codului civil, ca persoane interpuse; aceasta este precis prevăzut în legea contabilității publice, afară de aceasta, mai aveți garanțiile date de articolul 39 din actualul proiect de lege.

D. Pamfil Șeicaru: Și totuși, Tomescu, s-a ales cu automobile, iar nevasta cu bijuterii, deci nu există articol de lege care să permită cercetarea originii averii familiei.

D. Victor Cădere, raportor; Nu exista atunci, dar există azi. Mai ales soția este prima persoană care intră în cercetarea ce se va face asupra averii celui care a abuzat.

D-lor, o altă obiecțiune pe care a făcut-o d. coleg Văgăunescu, este relativ la dreptul de apărare al părților. Acest drept este asigurat mai întâi prin faptul că, în apel inculpatul poate fi apărat de un avocat.

În al doilea rând, Curtea de Conturi permite, ca instanță de apel, evoluția chestiunii respective. Prin urmare, dacă partea respectivă are dovezi noi, le poate aduce înaintea Curții de Conturi.

Mai mult decât atât, procedura înaintea Curții de Conturi prevede posibilitatea de revizuire. D-voastre știți că atunci când se ivește un fapt nou determinat, el poate constitui o bază pentru revizuire, în termenul prescris de lege. Deci toate garanțiile sunt date tuturor persoanelor cari vin înaintea Curții de Conturi.

În afară de aceasta există și recursul în Casație, pentru toate deciziile Curții de Conturi, prin aceste măsuri, se dă garanție deplină de bună administrare a justiției, pentru toți aceia cari vin înaintea Curții de Conturi.

D. I. M. Leon: Dar citarea părților?

D. Victor Cădere, raportor: Este prevăzută în legea Curții de Conturi.

De altfel este un principiu de procedură foarte clar. Ori de câte ori o lege specială nu fixează procedura, se aplică procedura dreptului comun.

De altfel, nici nu-mi închipui că ar fi cu putință să se treacă peste această prevedere, cu niște magistrați așa de înalți, cum sunt cei de la Curtea de Conturi, cari n-ar putea comite o greșală de drept. Așa de elementară, de a nu cita părțile, dat fiindcă fără citare nici nu se leagă procesul.

D. I. M. Leon: Această declarație a d-lui raportor e foarte prețioasă, însă sunt legi speciale în cari instanța judecătorească nu citează.

D. Victor Cădere, raportor: Această declarație nu este originală, d. Leon e foarte amabil că mi-o atribuie, însă este o opinie pe care o puteți citi în orice tratat elementar de procedură.

D. I. M. Leon: Sunt o mulțime de legi speciale, unde nu este prevăzută citarea, iar instanțele de judecată, în acest caz, refuză să citeze.

D. N. Iovipale: Este un abuz.

D. I. M. Leon: Atunci explicația d-voastre este foarte binevenită.

D. Victor Cădere, raportor: Eu vă mulțumesc că mi-ați provocat-o, dar nu era nevoie de această explicațiune, căci art. 36 și 55 din prezentul proiect vorbesc de citarea părților.

D. N. Iovipale: Să se treacă în text, că citarea este obligatorie.

D. Victor Cădere, raportor: Nu văd nici o obiecție și nu aveți decât să propuneți un amendament.

D. Mihai Popovici, ministrul finanțelor: Este făcut deja acest amendament.

D. Victor Cădere, raportor: După cum nu văd nici o obiecțiune, să facem un amendament și pentru compunerea specială a Curții de Conturi, atunci când se va judeca chestiuni de regularea drepturilor de pensie, cazuri când Curtea de Conturi va fi compusă din patru sau cinci consilieri.

D. M. Văgănescu: Cred că și în materia deciziilor comitetelor locale de revizuire, pe cari le-am creat prin legea administrativă și cari știți că prin această lege au atribuțiuni foarte mari, nu pot să rămână comunele cu mâinile închise, vor trebui să fie vestite prin reprezentanții lor legali. Să se modifice ceva în această privință, căci sunt multe litigii angajate înaintea comisiunilor acestora locale de revizuire. De aceea în aceste două materii pentru pensii și pentru deciziunile comisiunilor locale de revizuire. Să se admită citarea în obligatoriu.

D. Victor Cădere raportor: Vom discuta această chestiune cu ocazia amendamentelor.

D. M. Văgănescu: Să se dea însă o mare atențiune, așa că partea să nu fie păcălită cu această ocazie.

D. N. Iovipale: Mai ales că aveți convingerea că trebuiesc citate părțile.

D. Victor Cădere, raportor: Este convingerea tuturor teoreticienilor și practicienilor de procedură, ca atunci când o lege specială nu are prevederi, să se utilizeze procedura de drept comun. Prin urmare, este inutil, a aduce aici o discuție mai largă; dar eu nu fac nici o obiecție că această obligativitate de citare să fie trecută printr-un amendament, căci nu strică deloc economia legii.

Acestea fiind chestiunile puse în discuție, cred că am răspuns și la obiecțiunile care s-au făcut acestei legi, și socot că această lege este bună și foarte bine venită, și că în ansamblul ei constituie una din pârgurile de siguranță ale Statului român.

Așa fiind vă rog să binevoiți a adopta acest proiect de lege. (Aplauze pe băncile majorității).

D. St. Cicio Pop președinte: D. Ministru al finanțelor are cuvântul.

D. Mihai Popovici, ministrul finanțelor: D-lor deputați, Statul în evoluția sa și-a mărit treptat atribuțiunile și de la misiunea lui de odinioară de a nu fi decât un „păzitor de noapte“, care să îngrijească de liniștea din lăuntrul și să apere granițele, a evoluat astfel încât astăzi se ocupă de aproape cu toate manifestările vieții omenești.

Statul a luat astfel sub ocrotirea sa atât chestiunile culturale și economice cât și cele sociale. Bine înțeles, odată cu acele atribuțiuni mărite, Statul trebuia să se îngrijească și de veniturile necesare cheltuielilor ce-și impunea, adică să-și sporească veniturile ca să poată satisface noile sarcini. Desigur, în mod firesc, s-au sporit și sarcinile ce cădeau asupra cetățenilor, cari au fost impuși la contribuțiuni grele. Și tot astfel, normal a fost ca paralel cu sporul contribuțiunilor, cu sacrificiile cari li se cereau și cetățenii erau în dreptul lor să pretindă și să aibă o supraveghere mai

strictă a cheltuielilor Statului, așa ca să se convingă dacă în adevăr veniturile se întrebuințează acolo unde au fost destinate, pentru ca Statul să-și îndeplinească toate obligațiunile sale.

Cu drept cuvânt, s-a considerat că nu este de ajuns ca singură puterea administrativă – aceea cari în realitate face cheltuielile – să și le controleze adică să supravegheze buna chiverniseală a banului public. S-a cerut atunci să se creeze, în acest scop, un alt organ independent, care să poată observa și judeca cu toată imparțialitatea cum se cheltuiește banul public. Acest organ, acea instanță superioară, a fost Curtea de Conturi.

Curtea de Conturi este chemată să controleze toată gestiunea bănească a Statului. Curtea de Conturi, ca să-și poată îndeplini această grea și importantă misiune, trebuie să fie înălțată la o astfel de situațiune încât transformată într-o instituțiune cu o autoritate desăvârșită, să nu poată fi atinsă de circumstanțele momentului, de curente politice, de interese de partid sau de diferitele interese ale administratorilor înșiși, cari ar avea să ascundă ceva. Curtea aceasta are datoria și trebuie să judece cu toată independența. Numai dacă se crează o astfel de Curte de Conturi, cari are autoritatea morală și mijloacele materiale necesare, va putea să-și îndeplinească marea și greaua sa misiune.

Or, d-lor, felul cum a fost organizată Curtea de Conturi de la noi, până acum nu i-a dat puțină să-și îndeplinească misiunea. Curtea noastră de Conturi este organizată pe baza unei legi de pe vremea lui Vodă-Cuza, de la 1864, și în compozițiunea sa aproape că nu s-a făcut vreo modificare, cu toate că Statul român a ajuns să fie unul dintre marile State europene. Astăzi în România Mare, această Curte de Conturi rămăsese în cadrele ei mici, acele de la înființarea ei. Modificările cari i s-au adus în decursul timpului n-au schimbat întru nimic înfățișarea și compoziția ei.

Or, Curtea de Conturi nu-și putea îndeplini în aceste condițiuni misiunea sa. Atribuțiunile ei principale, – adică verificarea conturilor și decontarea generală a cheltuielilor Statului –, nu putea să și le îndeplinească decât tardiv, de atâtea ori chiar numai după ce de mult se așternuse cenușa peste amintirea celor cari administrează banul public. Și în mod normal, fără să fie vorba de vreun fel de întârziere și chiar dacă Curtea de Conturi ar fi dispus de toate posibilitățile, și ca personal, și ca material, totuși ea nu ar fi putut să verifice conturile Statului, într-un timp mai scurt de cât doi ani sau doi ani și jumătate, după depunerea conturilor. Or, Constituțiunea cere ca toate conturile verificate de Curtea de Conturi să fie supuse Parlamentului în fiecare an, ca printr-o lege să se dea descărcare guvernelor pentru gestiunea lor. Curtea de Conturi însă nu-și putea îndeplini această misiune tocmai din cauza întârzierilor puse chiar prin lege. Conturile se trimiteau abia trei luni de zile după închiderea exercițiului, adică cu 18 luni întârziere de la începutul anului bugetar. De pildă, conturile exercițiului 1928 ar fi ajuns abia în Octombrie 1929 la Curtea de Conturi, unde studierea și verificarea lor ar fi ținut încă o jumătate de an sau chiar un an. Iată dar ce întârzieri interveneau ca să facă imposibilă executarea prescripției constituționale.

În afară de aceasta Curtea de Conturi, în felul cum era compusă, ca număr, cu referendarii și consilierii săi, cu secțiunile ce avea, era cu mult prea redusă față de marile și multele însărcinări pe care le are, ca să mai poată satisface obligațiunile. În plus, prin anumite măsuri legislative și administrative, a mai fost și împiedicată în îndeplinirea lor.

D-lor, am arătat ieri care au fost efectele acestei suprimări și cum s-a dat un nou prilej diferitelor abuzuri.

Or, trebuie să constat că în anul 1924 – când s-a suprimat avizele și când s-a suprimat verificarea conturilor de către contabilitatea generală a Statului – Curtea de Conturi a protestat împotriva acestor măsuri, atrăgând atențiunea ministrului de finanțe de atunci, asupra consecințelor ce ar putea să aibă această măsură.

D-lor, trebuie încă odată să insist că așa cum era organizată, în atribuțiunile sale reduse, Curtea de Conturi nu și-a putut îndeplini obligațiunile, tocmai prin ingerințele cari se făceau prin dispozițiunile arbitrare cari se luau.

În adevăr, Curtea de Conturi nu a verificat conturile cheltuielilor Statului de multă vreme. Abia acum o lună de zile s-a terminat verificarea conturilor din 1915 și 1916.

Iată deci la ce întârzieri s-a ajuns.

D-lor, după cum am arătat și ieri, noi avem încredere că cu ajutorul legii contabilității publice și a acestui proiect de lege de reorganizare a Curții de Conturi, vom face să înceteze nu numai această târăgănire, dar vom da posibilitate unei verificări sumare a tuturor actelor până la 1924 și a unei verificări mai complete a celor de la 1924 încoace (Aplause pe băncile majorității).

Paralel cu aceste verificări, cari se pare că vor dura încă multă vreme, se va lua însă dispozițiuni ca pe baza legii noi a contabilității Statului, Curtea de Conturi să termine și verificările conturilor din anul 1928, așa ca să se poată depune în fața Parlamentului, dacă nu la sfârșitul anului în curs, cel puțin la începutul celui viitor conturile de gestiune pe anul 1928, așa ca d-voastre să puteți da descărcările cuvenite. (Aplause).

D-lor, până la reorganizarea pe care o facem astăzi, atribuțiunile Curții de Conturi erau prea restrânse și acțiunea ei îndreptându-se mai mult asupra mănuiitorilor de bani publici, de ceilalți administratori sau ordonanțatori se ocupă mai puțin.

De altfel, Curtea de Conturi nu putea da nici o sancțiune, sau sancțiunile ei loveau numai pe mănuiitorii de bani publici, cari fiind obligați să-și trimită la timp conturile lor, nu-și îndeplineau această datorie. Numai pentru aceștia se puteau lua unele sancțiuni.

A trebuit deci să remediem toate aceste lipsuri și să dăm cu totul altă înfățișare Curții de Conturi. În special, ea va primi alte atribuțiuni cu mult mai mari decât cele de până acum și în primul rând îi dăm însărcinarea de organ de control superior al inventarului Statului, care se introduce prin legea contabilității, atribuție pe care nu a avut-o până azi. (Aplause pe băncile majorității).

După cum am mai spus și ieri, inventarul general al Statului se va depune la Ministerul de Finanțe. Curtea de Conturi va avea însă asupra lui un control superior și dreptul să trimită controlori la diferite administrațiuni, în tot cuprinsul țării, cari să cerceteze dacă în adevăr acest inventar corespunde cu realitatea.

D-lor, în ordinea generală a lucrurilor, Curtea de Conturi are două misiuni: este un organ de control și al doilea un organ judecătoresc. Ca organ de control, am dat Curții de Conturi o atribuțiune nouă, aceea a controlului preventiv și ieri am expus pe larg felul cum se va exercita acest control. Astăzi voiesc să completez explicațiunile mele numai într-atât cât privește pe consilieri-controlori: ei sunt justițiabili de Curtea de Conturi, numiți însă de Ministerul de Finanțe în înțelegere cu această înaltă instituțiune. Așadar, în primul rând, ei sunt răspunzători față de Curtea de Conturi.

D-lor, am ținut să creem acestor consilieri-controlori, o situațiune independentă din toate punctele de vedere, fiindcă misiunea lor este foarte grea și ei trebuie să se simtă liberi de orice influență și să aibă numai grija bunei chiverniseli a banului public. Feriți de orice fel de sugestuni, ei vor putea face cu toată libertatea controlul ce li s-a încredințat. (Aplause).

În afară de aceasta s-a completat și controlul represiv, acest singur control pe care l-a avut până acum Curtea de Conturi și care se făcea – după cum am arătat – cu mari întârzieri. După economia legii noi a contabilității Statului, Curtea de Conturi primește un plus de atribuțiuni și obligamente cu mult superioare celor dintâi, fiindcă ea va trebui să exercite, concomitent cu controlul general al cheltuielilor Statului, astfel ca în decurs de 45 de zile să poată face toate verificările ordonanțelor, avizelor și actelor justificative, ca și a conturilor lunare ale diferitelor administrațiuni.

Iată de ce Curtea de Conturi trebuia să fie reorganizată, să fie completată, dându-i-se posibilitatea ca cele două soiuri de control concomitent să fie exercitate, repede, astfel ca să se poată lua măsuri imediate și dacă este nevoie să se dea Ministerului de Finanțe. Din observările pe cari ea le face, sugestiunile necesare și aceasta, fie pe cale administrativă, fie pe cale legislativă, să se ia dispozițiuni pentru respectarea legii și astfel lacunele ce s-ar fi strecurat neobservate, să fie îndreptate numaidecât și administrarea banului public să se facă cât mai cu îngrijire și absolut corect. Și s-au extins apoi atribuțiunile Curții de Conturi asupra tuturor gestionarilor (aplaude pe băncile majorității), nu numai asupra mănuiitorilor de bani publici. Așa că și ordonanțatorii vor fi supuși controlului ei. Iar ca o atribuțiune nouă, s-a dat Curții de Conturi și puterea de a lua sancțiuni. (Aplause prelungite).

Ce folos era că se făceau până acum toate observările din partea Curții de Conturi, dacă ea însă nu putea să acționeze și era legată de mâini! Acum i s-a dat posibilitatea să reacționeze prin sancțiuni

destul de drastice împotriva tuturor acelor funcționari, oricare ar fi ei, ce își neglijează datoriile lor. (Aplause prelungite pe băncile majorității).

I s-a mai dat, d-lor, și dreptul ca pagubele cari s-ar produce Statului, fie din neglijență, fie din culpabilitatea funcționarilor, să fie acoperite de aceștia. (Aplause prelungite și îndelung repetate pe băncile majorității).

Funcționarii nu mai pot să se adăpostească, întru nimic, la spatele diferitelor ordine, ei trebuie să-și îndeplinească datoria conform legii, iar pentru neglijența lor sau călcarea de lege, ei singuri să fie răspunzători și Curtea de Conturi are dreptul să-i condamne la despăgubiri față de Stat, pentru că toți gestionarii banului public sunt justițiabili de această instituțiune (Aplause pe băncile majorității).

Dar, d-lor, Curtea de Conturi, după ce și-a îndeplinit controlul său după verificarea întregii gestiuni a anului bugetar, va avea datoria să facă două declarațiuni: una de conformitate asupra contului general de gestiune al administrației financiare publice, – așadar întreaga gestiune a administrației financiare publice va fi supusă controlului Curții de Conturi – arătând cum și-au îndeplinit funcționarii această gestiune; și a doua declarațiune: cea generală, de conformitate asupra contului general de executare al bugetului, adică arătând dacă veniturile s-au încasat și cheltuielile s-au făcut conform bugetului. Așadar aceasta din urmă este o declarațiune de conformitate asupra efectuării și a realizării bugetului general al Statului.

Curtea de Conturi împreună cu aceste declarațiuni, va avea apoi să alcătuiască un memoriu care va consta dintr-o critică a felului cum se administrează banul public, notând toate observațiunile și constatările ce ea a făcut în decursul anului. Memoriul acesta va fi o oglindă imparțială a modului de administrare a banului public, cu observări pentru fiecare Departament, arătându-li-se diferitele lor lipsuri, diferitele scăderi și vicii din administrația lor.

Am crezut că este bine să oblig Curtea de Conturi, – ca memoriul să fie complet, – să-l trimită mai întâi Ministerului de Finanțe, care îl va studia, își va face observările sale, îl va trimite diferitelor departamente și acestea, la rândul lor, vor fi obligate să răspundă, să arate din care cauză s-au produs defectele pe cari le-a constatat Curtea de Conturi și să indice și măsurile pe cari în viitor au de când să le ia.

Or această critică și acest răspuns la critică este un angajament și moral și material, mai mult, pentru conducătorii Departamentelor că ei vor lua măsurile necesare de îndreptare. Acest memoriu împreună cu răspunsul se va publica în Monitorul Oficial și se va depune în Parlament, astfel ca toată lumea să ia cunoștință de critica și de răspunsurile cari s-au dat. (Aplause pe băncile majorității).

Cred că această măsură este cât se poate de potrivită că va remedia multe lipsuri și va face imposibilă strecurarea unor operațiuni nepermise cari pot scăpa câteodată ministrului respectiv. Ea înseamnă un progres și realizarea unui principiu democratic, fiindcă face publică administrarea finanțelor Statului și operațiunile bănești ale diferitelor departamente cu atât mai mult cu cât până astăzi, guvernele au lucrat cu ușile închise, când era vorba de banul adunat de Stat de la contribuabili. (Aplause prelungite).

De aici înainte se va lucra la lumină, cu ușile și ferestrele deschise, (aplaude prelungite pe băncile majorității), ca toată lumea să poată controla de aproape, cum se administrează banul public și dacă sacrificiile cerute de la cetățenii acestei țări își ating scopul și menirea lor, (aplaude prelungite pe băncile majorității). Iată cum știm noi să așezăm instituțiile de control al banului public, chiar atunci când adversarii noștri ne acuză că risipim averea Statului. (Aplause prelungite și îndelung repetate).

D-lor, ca să dăm posibilitatea Curții de Conturi să-și îndeplinească această misiune grea și importantă – și repet aceasta – a fost nevoie să-i completăm cadrele, să-i dăm o nouă organizare.

Am mărit cu mult numărul membrilor ei, deoarece și în această privință ea se prezintă cu acela număr de membri ca în 1864; am mărit numărul consilierilor de la 6 la 8, cu 4 președinți și un prim-președinte, adică vom avea 4 secții cu câte 3 membri. Am mai prevăzut un procuror general și 3 procurori de secții și, pe lângă cei 24 referendari, alți 30 referendari stagiați. Acești referendari-stagiați, ca și referendarii sunt adevărate tentacule ale Curții de Conturi: referendarii-stagiați și

referendarii vor trebui să alerge în lungul și în latul țării să facă diferitele controluri și anchete necesare pe cari apoi să le supună consilierilor.

D-lor, pentru ca lucrările Curții de Conturi să nu fie prea încărcate și întrucât era imposibil, mai ales astăzi, cu situația bugetară în care ne aflăm, să o transformăm într-un aparat prea mare și costisitor, am făcut unele degrevări din atribuțiunile pe cari le-a avut până astăzi. Astfel, verificările conturilor, față de cari nu se găsește nici o obiecțiune de făcut, cari sunt normale, vor fi vizate de referendar și după aceia revizuite de un consilier. Cu această ultimă operațiune, contul acesta este încheiat. Numai conturile la care se observă vreo neregulă ajung în secțiunile Curții de Conturi. În felul acesta, înlesnim mult lucrările, fiindcă nu va mai trebui să fie judecat fiecare cont, exceptându-se toate cele încheiate în mod legal.

Am dat apoi anumite atribuțiuni mai mărunte administrațiilor respective din diferitele departamente, care au să controleze cheltuielile făcute în prima instanță, Curtea de Conturi rămânând numai instanță de apel. Și aceasta va fi o degrevare pentru Curtea de Conturi, așa că împreună cu celelalte vor face mai lesnicioasă împlinirea misiunii sale, adică controlul general al gospodăriei bănești a statului.

D-lor, ca să-și poată îndeplini misiunea sa, a fost necesar să ridicăm și nivelul moral al acestei instituții, de aceea am așezat-o pe aceeași linie cu Înalta Curte de Casație, ceea ce s-a făcut încă mai mult în mai toate țările. Instituind astfel această înaltă instanță superioară, dându-i forța morală, ea va fi capabilă să-și îndeplinească greaua, dar frumoasa sa menire. Și întrucât valoarea unei instituțiuni constă și în situațiunea ce se dă membrilor ei, prin paralelism am asimilat în grad personalul și pe membrii Curții de Conturi cu membrii diferitelor instanțe din magistratură.

Astfel refăcută, Curtea de Conturi va fi o înaltă instituție juridică, cu adevărat independentă, creată pentru exercitarea controlului în mânăirea banului public. (Aplauze pe băncile majorității).

D-lor deputați, înainte de a încheia aceste explicațiuni privitoare la proiectul de lege de față, trebuie să mai accentuez că am prevăzut, în scop de a face Curtea de Conturi mai viabilă, și reducerea numărului anilor pentru ieșirea la pensie, de la 68 la 65 de ani, deoarece această instituțiune trebuie să fie cât mai vie, să acționeze încontinuu, să fie în continuă mișcare, cu ochiul atent în toate părțile, ca într-adevăr controlul ei să fie imediat și bine exercitat.

Prin felul cum se compune Curtea de Conturi, prin numirea noilor membri, prin completarea corpului de referendari cu referendari-stagiari, prin atașarea consilierilor-controlori, îngrijindu-ne să alegem din toată țara oamenii cei mai destoinici, cei mai capabili, cei mai integri din punct de vedere moral, dar și bine pregătiți științific și practic, guvernul speră, cu toată încrederea, că dă țării o instituțiune de real control, o instituțiune care să fie un ager ochi al parlamentului, ca și un păzitor acerb al banului public, supraveghind buna chiverniseală a lui, astfel ca Statul să-și poată împlini multele și grelele îndatoriri ce-i incumbă, odată ce cetățenii s-au supus celor mai mari sacrificii ce li s-a cerut vreodată. (Aplause prelungite și îndelung repetate, strigăte de „bravo“ pe băncile majorității).

D-lor deputați, vă rog să binevoiți a vota acest proiect de lege pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi. (Aplause prelungite pe băncile majorității).

D. Șt. Cicio-Pop, președinte: Pun la vot luarea în considerare a proiectului de lege.

– Se adoptă.

(D. Pompiliu Ioanițescu, vice-președinte, ocupă fotoliul prezidențial.)

Art. 1, art. 2, art. 3, art. 4, art. 5, art. 6, art. 7, art. 8, art. 9, art. 10, art. 11, art. 12, art. 13, art. 14, art. 15, art. 16, art. 17, art. 18, art. 19, art. 20, art. 21, art. 22, art. 23, art. 24 se votează succesiv fără discuțiune, în textul comisiunii nemodificat.

– Se dă citire art. 25.

D. Pompiliu Ioanițescu, vice-președinte: La acest articol, d. Deputat Văgăunescu a propus două amendamente admise de comisiunea delegaților și de guvern:

Primul amendament: „La alin c (nou), rândul 4 cuvintele: „art. 22“ se înlocuiește prin „art. 226“.

– Se pune la vot amendamentul și se admite.

D. Pompiliu Ioanițescu, vice-președinte: Al doilea amendament: „la finele alin. F, devenit g, se adaugă: „deciziunile Curții asupra acestor apeluri se vor pronunța cu majoritate de trei voturi“.

Se pune la vot amendamentul și se admite.

– Art. 25 se votează în textul comisiei, cu amendamentele admise.

– Art. 26, art. 27, art. 28, art. 29, art. 30, art. 31, art. 32, art. 33, art. 34 și art. 35 se votează succesiv, fără discuțiune, în textul comisiei, nemodificat.

– Se dă citire art. 36.

D. Pompiliu Ioanițescu, vice-președinte: La acest articol d. Deputat Văgăunescu a propus următorul amendament admis de comisia delegaților și de guvern“ „La alin. 2, rândul 3, cuvintele: „dacă sunt citate“, se vor înlocui prin: „cari se vor cita prin agenții administrativi, precum“. Iar la finele art. 36 se va adăuga: „Curtea va putea judeca și în lipsa părților legalmente citate“.

– Se pune la vot amendamentul și se admite.

– Art. 36 se votează în textul comisiei cu amendamentul admis.

– Art. 37, art. 38, art. 39, art. 40, art. 41, art. 42, art. 43, art. 44, art. 45, art. 46, art. A7, art. 48, art. 49, art. 50, art. 51, art. 52, art. 53, art. 54, art. 55, art. 56, art. 57, art. 58, art. 59, art. 60, art. 61, art. 62, art. 63, art. 64, art. 65, art. 66, art. 67, art. 68, art. 69, art. 70, art. 71, art. 72, art. 73, art. 74, art. 75, art. 76, art. 77, art. 78, art. 79, art. 80, art. 81, art. 82, art. 83, art. 84 și art. 85 se votează succesiv fără discuțiune, în textul comisiei, nemodificat.

Sursa: „Monitorul Oficial“ nr. 114, 16 Noiembrie 1929, p. 4966-4975.

Lege pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi (29 iulie 1929)

MIHAI I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Corpurile Legiuitoare au votat, iar Noi sancționăm ce urmează:

Cap. I

Instituirea și compunerea Curții

Art. 1 Pentru toată România este o singură Întă Curte de Conturi. Curtea de Conturi este o instituție de sine stătătoare, are același rang cu Întă Curte de Casație și se bucură de aceleași drepturi.

Art. 2 Sediul Curții este Capitala țării.

Art. 3 Curtea de Conturi este compusă din membrii Curții, Ministerul Public, personalul de control și verificare, secretariatul general cu personalul de cancelarie, arhivă și de serviciu. Membrii Curții sunt: un prim-președinte, 4 președinți de secțiuni și 8 consilieri. Ministerul public este reprezentat printr-un procuror general și 3 procurori de secție. Personalul de control și verificare se compune din: consilieri-controlori, care pot fi câte unul de fiecare minister și administrație publică autonomă, 4 referendari șefi, 24 referendari și 30 referendari stagiaari. Numărul acestora poate fi sporit prin lege, după trebuință. Referendarii sunt împărțiți în trei clase. Secretariatul general al Curții e compus din un secretar general asimilat cu referendari subsecretari, șefi de birou, impiegați și conservatori de acte și personalul de serviciu necesar prevăzut după trebuință în buget.

Art. 4 Membrii Curții, ai ministerului public, consilierii-controlori și referendarii sunt inamovibili. Referendarii-stagiaari au numai stabilitate.

Art. 5 Membrii Curții și ai Ministerului Public sunt numiți prin decret regal la propunerea Ministrului de Finanțe. Primul președinte, procurorul general și procurorii de secții se numesc fără recomandarea Curții, iar președinții de secții vor fi numiți dintre consilieri, după recomandarea Curții. Pentru a fi numit consilier și consilier-controlor se cer următoarele condițiuni:

să aibă un titlu academic de doctor sau licențiat în drept, matematici, științe comerciale sau un titlu echivalent în științele financiare, politice și administrative, recunoscut conform regulilor instrucțiunii;

să aibă un stagiu de cel puțin 15 ani în administrația finanțelor Statului, în administrațiile centrale ale celorlalte ministere sau în magistratură și să fi ocupat în acest timp cel puțin de 3 ani funcțiunile de referendar clasa I, de secretar general al Ministerului de Finanțe, director sau inspector financiar în Ministerul de Finanțe, director de contabilitate în administrația centrală a celorlalte ministere, membru la o Curte de Apel. Se pot numi, cu dispensa condițiunilor de la litera a; intendenții generali care au ocupat cel puțin 3 ani funcțiunea de șefi al serviciului contabilității în Ministerul de Război.

Art. 6 La fiecare vacanță de consilier-controlor, numirea se va face prin decret regal, la propunerea Ministrului de Finanțe, luând și avizul Curții. Consilierii controlori având o vechime în grad de 6 ani împliniți, vor putea fi înaintați pe loc în gradul de consilier.

Art. 7 Referendarii șefi și secretarul general se numesc dintre referendarii de clasa I cu o vechime de 3 ani în clasă, iar referendarii dintre stagiaři.

Art. 8 Stagiarii se vor recruta prin concurs. Spre a fi primit la concurs se cer următoarele condițiuni:

să fie cetățeni români;

să fi satisfăcut legea recrutării;

să posede un titlu academic din cele prevăzute la art. 5.

Să aibă 24 de ani;

Concursul se va ține la Curtea de Conturi, juriul se va compune din doi membri ai Curții, delegați de secțiunile unite și de un delegat al Ministerului de Finanțe. Condițiunile concursului se vor stabili printr-un regulament elaborat de Curte, aprobat de Ministrul de Finanțe. Se pot numi stagiaři și fără concurs funcționari din administrația generală a finanțelor și din serviciile centrale de contabilitate ale celorlalte administrații, care întrunesc condițiunile de mai sus și au gradul de cel puțin de șef de birou.

Art. 9 Numirea referendarilor-șefi, secretarului general, referendarilor și referendarilor stagiaři se face prin decret regal, propunerea Ministrului de Finanțe după recomandarea Curții. Personalul de cancelarie și arhivă prevăzut la art. 3, alin. 1 se numește de către Ministrul de Finanțe conform statutului funcționarilor publici cu avizul Curții, iar personalul de serviciu se numește de către primul-președinte al Curții.

Art. 10 Condițiunile generale pentru admisibilitatea în funcțiune, incompatibilități, numiri, înaintări, ordine și disciplină pentru personalul de cancelarie și arhivă, sunt cele din statutul funcționarilor publici cu deosebirile anume prevăzute în legea de față. Comisiunea de disciplină și aceea de numiri și înaintări pentru Curtea de Conturi o formează secțiunile unite ale Curții.

Art. 11 Primul-președinte al Curții depune jurământul înaintea M. S. Regelui. Ceilalți magistrați ai Curții, precum și ai parchetului prestează jurământul de intrare în funcțiune înaintea secțiunilor unite ale Curții, iar consilierii, controlorii-referendarii și ceilalți funcționari ai ei, înaintea primului-președinte asistat de procurorul general.

Art. 12 Membrii Curții de Conturi și ai ministerului public nu pot fi rude sau afini între dânsii până la a patra spiță inclusiv. De asemenea nu pot fi interesați nici direct, nici indirect, nici figura ca mandatar în vreo afacere supusă controlului Curții, nici lua parte, la cercetarea vreunei asemenea afaceri în care vor fi interesați o rudă a sa sau un afin până la a patra spiță inclusiv. Recuzarea unui membru al Curții se poate invoca de el însuși, sau cere de parte, ori de ministerul public și se decide de secțiunea respectivă a Curții completată cu un membru de la altă secție, delegat de primul

președinte. În caz de admiterea recuzării, secțiunea astfel constituită procedează la judecarea chestiunii.

Art. 13 Funcțiunile de prim președinte, președinte, consilier, procuror-general, procuror de secție, consilier-controlor, referendar-șef, referendar și referendar stagiar sunt incompatibile cu:

a)mandatul legislativ și funcțiunile publice de orice natură, ocupate prin alegere sau prin numire;

b)profesiunile libere;

c)calitatea de director, administrator-delegat, membru în consiliul de administrație sau cenzor în societățile particulare sau la vreo instituție pusă sub controlul Curții.

Art. 14 Se vor pune în retragere din oficiu, prin decret regal, membrii Curții și ai ministerului public care au împlinit etatea de 65 ani. Asemenea se va pune în retragere din oficiu, după avizul conform al Curții în secțiunile-unite, acela care din cauza unei infirmități valabil constatată nu va mai fi în stare să-și îndeplinească atribuțiunile funcțiunii. Cei puși în retragere își vor exercita imediat drepturile lor la pensiuine.

Art. 15 Curtea este împărțită în 4 secțiuni, compusă fiecare dintr-un președinte și 2 consilieri. Repartizarea președinților și consilierilor pe secțiuni se va face la începutul fiecărui an de către secțiunile unite ale Curții. În caz de neînțelegere, se va proceda prin tragere la sorți. La aceeași dată secțiunile unite vor repartiza la secțiuni referendumii șefi, referendumii și referendumii stagiaari. Atribuțiunile secțiunilor sunt identice. Ele se vor repartiza la începutul fiecărui an, de către secțiunile-unite, repartiția lor putându-se modifica, în caz de necesitate, chiar în cursul anului.

Art. 16 Secțiunile unite ale Curții se întrunesc ori de câte ori este necesar, convocate de primul președinte din propria inițiativă, sau după cererea procurorului general. Primul președinte prezidează Curtea în secțiuni unite și poate prezida, când crede de cuviință sau serviciul cere, oricare dintre secțiuni. Dacă în acest din urmă caz, se face paritate de voturi se va chema prin tragere la sorți un consilier de la o altă secțiune și chestiunea se va dezbate din nou.

Art. 17 Pentru a se lua o deciziune de către Curte este necesar să fie prezenți pentru o secțiune trei membri, iar pentru secțiunile unite cel puțin șapte membri. În caz de paritate de voturi la secțiunile unite, votul celui ce prezidează, decide. Toate deciziunile și încheierile Curții se pronunță cu majoritatea absolută a membrilor prezenți. Minoritatea este datoare a-și formula părerea sa motivată. În lipsa primului președinte, cel mai vechi după ordinea numirii dintre președinții de secții îl înlocuiește. În lipsa președintelui de secție membrul cel mai vechi îi ține locul. Lipsind un consilier, secțiunea se completează printr-un consilier de la o altă secțiune, delegat de primul președinte.

Cap. II

Atribuțiuni și competență

Art. 18 Curtea de Conturi exercită controlul preventiv și cel de gestiune asupra tuturor veniturilor și cheltuielilor Statului, conform art. 115 din Constituțiune. Ea are atribuțiuni de control și atribuțiuni judecătorești.

Art. 19 Ca organ suprem de control, Curtea:

controlează preventiv angajările de cheltuieli și venituri, cum și ordonanțările de cheltuieli, prin consilieri-controlori, în conformitate cu dispozițiunile legii asupra contabilității publice;

controlează actele justificative ale ordonanțărilor primite de la contabilitățile ordonatorilor primari și secundari pe măsura primirii lor;

examinează situațiunile lunare de ordonanțări și plăți primite de la contabilitățile centrale ale ministerelor și ale diferitelor administrațiuni publice precum și conturile generale lunare și anuale de execuțiunea bugetului;

controlează încasările și plățile efectuate prin casieriile Statului, după borderourile lunare și după conturile și actele ce i se trimit de contabilitatea generală a Statului.

Art. 20 Tot ca organ suprem de control, Curtea cercetează, constată și certifică exactitatea conturilor și administratorilor însărcinați cu stabilirea și centralizarea veniturilor publice, cum și a

tuturor administrațiilor și așezămintelor publice, care au în atribuția lor administrarea banilor publici. Pe baza statutărilor sale trimise de administratori și ordonatori și asupra conturilor individuale ale administratorilor de venituri și ale mânuitorilor de bani, ea cercetează, constată și certifică exactitatea conturilor ministerelor și a conturilor generale ale administrațiunii finanțelor Statului. Ea controlează inventarul general al Statului, iar prin cercetări în localitate controlează ținerea în regulă a inventarelor patrimoniului Statului. Ea controlează emisiunile de titluri și bonuri de tezaur ale Datoriei Publice, spre a fi făcute în conformitate cu legile și convențiunile respective.

Art. 21 Ca organ judecătoresc, judecă gestiunile mânuitorilor de bani, valori și materiale publice. Ea judecă în primă și ultimă instanță:

conturile mânuitorilor de bani publici care au atribuțiunile lor atât încasarea veniturilor cât și plata cheltuielilor;

conturile de materiale și bani ale corpurilor, diviziilor, arsenalelor, manutanțelor și tuturor stabilimentelor centrale ale armatei, jandameriei și grănicerilor; conturile fabricilor, uzinelor, manufacturilor, șantierelor, atelierelor centrale, salinelor și ale tuturor stabilimentelor centrale în care se produc și se transformă materiale publice;

conturile depozitelor centrale în care se aprovizionează și se conservă materialele publice destinate pentru vânzare, consumație ori transformări;

și, în genere, toate conturile mânuitorilor de bani, valori și materiale publice, care nu sunt date prin legi speciale în competența altor instanțe, sau pentru care Curtea de Conturi este competentă ca instanță de apel.

Art. 22 Curtea mai judecă, în primă și ultimă instanță, pe orice funcționar, precum și pe orice mandatar al administrațiunii, întrucât n-a justificat sumele ce i s-au încredințat pentru îndeplinirea unui serviciu, furnituri sau efectuarea unei lucrări. Pentru sumele de bani rămase neîntrebuințate, care nu se vor fi restituit în termenele prevăzute de legea contabilității publice, Curtea ascultând pe cei în cauză, îi va putea obliga la restituirea banilor cu dobânda legală iar în cazul când sunt funcționari publici, pot fi condamnați la o amendă până la retribuțiunea lor pe 3 luni. Contabilii administrațiunilor care n-au urmărit la timp justificarea avansurilor, pot fi și ei condamnați de Curte, solidari cu titularii, la restituirea sumelor, precum și la aceeași amendă.

Art. 23 Mai sunt justițiabili, în primă și ultimă instanță, directorul contabilității generale a Statului, directorii serviciilor de contabilitate ale tuturor departamentelor, șefii de contabilitate ai tuturor administrațiunilor publice, precum și toți ceilalți administratori, contabili și mânuitori de bani, valori și materiale publice, pentru întârzierea în depunerea conturilor și în prezentarea scriptelor și actelor justificative, pentru defecte și omisiuni în conturi, pentru ordonanțări neregulate, pentru îngăduințe acordate ilegal debitorilor Statului, cari îngăduințe au provocat pagube administrațiunilor, pentru necomunicarea la termenul fixat a documentelor și lămuririlor cerute de Curte, pentru necercetarea conturilor de gestiune ale perceptorilor de venituri dependente de ei, precum și pentru orice alte călcări de legi sau neregularități constatate în gestiunile lor. Pentru neîndeplinirea acestor obligații, ei vor putea fi condamnați la o amendă egală cu retribuțiunea lor, de la 15 zile până la 4 luni. Dacă nici după această amendare, nu se vor conforma dispozițiunilor luate de Curte, ori repetă aceleași fapte, Curtea va comunica faptul ministrului respectiv, spre a li se aplica sancțiunile prevăzute de legea contabilității publice.

Art. 24 Curtea judecă în primă și ultimă instanță pe orice funcționar public, care contravine la dispozițiunile legii și regulamentului contabilității publice și a controlului bugetului și patrimoniului public.

Art. 25 Ca instanță de apel, Curtea judecă:

Apelurile făcute de gestionarii însărcinați numai cu perceperile de venituri, pe care le varsă la oficiile de casierii publice în contra încheierilor serviciilor însărcinate cu administrarea și centralizarea acelor venituri;

Apelurile gestionarilor diverselor unități ale armatei, jandarmeriei și grănicerilor, ale serviciilor de navigațiune fluvială și maritimă, ale atelierelor, pepinierelor, fermelor, hergheliilor, tamazlăcurilor, închisorilor centrale, depozitelor filiale de materiale, administrațiunilor regionale de moșii, păduri, bălți și alte domenii ale intendenților și economilor de spitale, în contra încheierilor administrațiunilor respective;

Apelurile contra deciziilor miniștrilor sau șefilor administrațiilor publice, date conform art. 226, alin. 3 și 4 din legea contabilității publice, asupra controlului bugetului și patrimoniului public;

Apelurile contra deciziunilor Ministerului de Război prin care se ordonă rețineri din soldă pentru pierderi de materiale, sume nejustificate și diferite alte pagube aduse fondurilor și materialelor Statului, în conformitate cu legea soldelor în armată;

Apelurile funcționarilor însărcinați direct și special cu supravegherea contabililor și controlul contabilității lor, contra deciziunilor administrațiilor respective prin care sunt făcuți răspunzători de deficitele acelor contabili;

Apelurile comitetelor școlare și epitropiilor bisericești, în contra deciziunile date de autoritățile însărcinate cu verificarea conturilor lor;

Apelurile prevăzute de art. 37 din legea pensiunilor, în contra hotărârilor comisiunilor, regionale de pensiuni, care până la punerea în aplicare a acestei legi erau în competența comisiunii centrale de pensiuni; deciziunile Curții asupra acestor apeluri se vor pronunța cu majoritate de trei voturi;

Apeluri în contra deciziunilor comitetelor locale de revizuire, potrivit dispozițiilor legii pentru organizația administrației locale;

Orice alte apeluri ce i s-ar mai da prin legi speciale

Art. 26 Termenul de apel la Curte este de 30 zile de la comunicarea hotărârii.

Art. 27 Curtea mai are în atribuțiunile sale judecarea:

cererilor de degajare de garanții totale sau parțiale ale mânuitorilor de bani publici, justițiabili în primă instanță;

cererilor de prescripții ale debitorilor potrivit legilor de contabilitate publică de percepere și urmărire.

Art. 28 Curtea își va da avizul în secțiuni unite asupra tuturor proiectelor de legi și regulamente privitoare la contabilitatea publică, chiar atunci când numai parțial ar fi referitoare la contabilitatea unei administrații publice.

Capitolul III

Procedura înaintea Curții

§ 1. *Prezentarea conturilor*

Art. 29 Toți gestionarii justițiabili de Curte în prima instanță, precum și toate administrațiile publice, îndatorate prin legea contabilității publice ca să trimită Curții conturile lor sunt obligați a le depune la grefa acesteia în termenele prevăzute de aceea lege. Contul general al administrației finanțelor va fi prezentat Curții, însoțit de rezumatele generale, indicând pe casierii, încasările și plățile cuprinse în el.

Art. 30 În caz de neprezentare la termen a conturilor de gestiune și administrație, Curtea, după cererea procurorului sau din proprie inițiativă, prin însăși faptul netrimiterii la termen, va judeca și condamna pe cei vinovați la o amendă egală cu retribuțiunea lor, de la 15 zile la patru luni, fixându-le și un ultim termen pentru prezentare. Dacă nici la termenul fixat de Curte, nu vor înainta conturile și nu vor justifica întârzierea, ei vor putea fi condamnați la dublul amenzii de mai sus, comunicându-se faptul și autorității respective, spre a i se aplica sancțiunile prevăzute de legea contabilității publice și însărcina pe înlocuitor cu îndeplinirea acestor îndatoriri. Dacă contabilul nu mai este în funcțiune și n-a prezentat la timp conturile, succesorul este obligat a-i încheia și prezenta conturile la termenul ce i se va fixa de Curte. Aceleași sancțiuni se vor aplica și contabililor, ordonatorilor primari și secundari, care nu vor prezenta la termen avizele cu actele justificative ale ordonatorilor și mandatelor de plată emise, precum și situațiile lunare de ordonanțări.

§ 2. *Procedura verificării*

Art. 31 Primul-președinte al Curții primind actele, conturile, cererile, apelurile și toate celelalte lucrări date în competența Curții, le distribuie secțiile respective. Borderourile cu avizele și actele justificative ale ordonanțărilor se vor primi direct de către referendarii însărcinați cu verificarea lor.

Art. 32 Președinții de secții distribuie împreună cu referendarul șef, între referendarii secțiunii, lucrările repartizate ce sunt date în atribuțiunile sacțiunii. Distribuirea se va face pe ministere și administrațiuni, astfel ca actele din cursul unui an și privitoare la același buget să fie examinate de același birou.

Art. 33 Referendarii, sub supravegherea referendarilor șefi, studiază, controlează și verifică prin ei însăși și cu ajutorul referendarilor stagieri ce le sunt atașați, lucrările repartizate lor. Ei adresează secțiunii respective a Curții, un raport motivat privitor la aceste lucrări, conținând observațiunile lor asupra legalității operațiunilor, validității actelor prezentate, defectelor de contabilitate și ori și ce alte observațiuni ar crede necesar să aducă la cunoștință Curții. În ce privește controlul actelor justificative ale ordonanțarilor, referendarul va face raport numai în cazul când constată lipsuri, greșeli sau alte nereguli. În toate celelalte cazuri, vizează borderoul respectiv pentru constatarea verificării. De asemenea asupra borderourilor lunare de încasări și plăți, Curtea va fi sesizată prin rapoarte numai în cazul când se constată nepotriviri, omisiuni sau alte nereguli, omisiuni sau alte nereguli. Borderourile găsite în regulă se vor certifica pentru verificare de referendarul respectiv. Referendarii îngrijesc de ținerea în regulă, de clasarea și predarea actelor. Pentru ordonanțe de plată emise fără acte justificative, ei vor lua notă și vor urmări prezentarea actelor la termenele prevăzute de legea contabilității publice, referind Curții îndată după închiderea anului, spre a se aplica sancțiunile prevăzute de lege.

Art. 34 Referendarii stagieri execută toate lucrările cu care vor fi însărcinați de referendarii pe lângă care sunt atașați. Ei pot adresa rapoarte Curții, însă numai prin intermediul referendarilor respectivi.

Art. 35 Rapoartele referendarilor prezentate secțiunii vor fi examinate de către președintele secțiunii sau un consilier desemnat de acesta, care sunt ținuti a constata dacă lucrarea e făcută în mod conștiincios și dacă defectuositățile semnalate sunt întemeiate. Prin lucrările asupra cărora nu se fac rapoarte, borderourile și situațiunile verificate vor fi cercetate și vizate și de membrul secției însărcinat cu supravegherea acestei lucrări.

§ 3. *Procedura judecării*

Art. 36 Președintele secțiunii, primind raportul consilierului raportor, fixează ziua judecării și trimite lucrarea parchetului spre a lua cunoștință de ea. La ziua fixată, referendarul raportor prezintă lucrarea, se ascultă părțile care se vor cita prin agenții administrativi, precum și concluziunile parchetului, se ia avizul referendarului raportor, care nu-i decât consultativ și apoi votul fiecărui consilier, începând cu cel mai nou numit, după care președintele pronunță deciziunea.

Procesul-verbal al ședinței și deciziunea se redactează și contrasemnează de referendarul raportor și se semnează de judecătorii care au luat parte la ședință. Curtea va putea judeca și în lipsa părților, legalmente citate.

Art. 37 Dacă în cursul judecării, Curtea găsește că e nevoie de alte deslușiri, de prezentare de noi acte sau de înfățișarea gestionarilor, încheie un proces-verbal, arătând cerințele sale și fixând termenul pentru satisfacerea lor. Ea va aplica sancțiunile prevăzute de art. 30, dacă la termenul fixat gestionarul lipsește sau nu prezintă despușirile ori actele cerute. Curtea va putea de asemenea să trimită un delegat al ei, care să cerceteze la localitate, când ar găsi necesar.

Art. 38 Asupra lucrărilor date în atribuțiunile sale judecătorești, Curtea pronunță deciziunile iar asupra celora date în atribuțiunile ei de control, în afară de vizele prevăzute pentru controlul preventiv, pronunță declarațiuni. Deciziunile trebuie să constate dacă justițiabilii sunt lichidați sau datorează vreo sumă; în primul caz, Curtea pronunță descărcarea definitivă iar în al doilea caz, îi condamnă la plată de la data când o datorează. Declarațiunile trebuie să stabilească dacă conturile sunt exacte, dacă conțin defecte, nereguli sau călcări de legi, care sunt administratorii vinovați și măsurile ce s-au luat sau trebuie să se ia în contra lor.

Art. 39 În toate cazurile când Curtea semnalează autorităților superioare abateri de natură a prejudicia oficiile de casierii publice, autoritățile sunt datorate să ia măsuri de asigurarea asupra averii vinovaților pentru despăgubirea fiseului sau administrațiilor respective, iar dacă s-au făcut vinovați și de fapte penale, să-i trimită în judecata instanțelor ordinare competente.

Art 40 Când în cercetarea unei chestiuni, se va ridica o bănuială de fals în scripte sau delapidare, în contra unui gestionar, Curtea, după ce va fi ascultat mai întâi concluziunile parchetului, va suspenda cercetarea și va înștiința îndată autoritatea de care depinde acel gestionar și pe ministrul de justiție, care vor lua măsuri si urmărească pe culpabili înaintea instanțelor ordinare competente.

Art 41 Decărcarea valabilă și definitivă a gestionarilor care mănuiesc sau administrează bani ori materiale publice și ale căror conturi sunt supuse jurisdicției de primă și ultimă instanță a Curții, nu se poate da decât de către Curtea de Conturi. Orice verificări și descărcări date de către comisii administrative instituite în orice mod, nu sunt decât provizorii și nu dispensează pe acei gestinari de a prezenta Curții conturile lor de gestiune.

§ 4. Declarațiunile Curții asupra conturilor generale

Art. 42 După judecarea conturilor de gestiune ale tuturor casieriiilor Statului pe întreg anul financiar, Curtea procedează la confruntarea rezultatelor constatate prin deciziunile sale cu cele cuprinse în contul general de gestiune al administrației finanțelor publice. Președinții celor patru secțiunii, întruniți în comisiiune, întocmesc raportul general privitor la aceste confruntări, pe care îl supune primului-președinte, spre a fi pus dezbaterii secțiunilor unite, care vor pronunța o declarație generală de gestiune al administrației finanțelor publice.

Art. 43 De asemenea, după cercetarea tuturor conturilor serviciilor însărcinate cu administrarea veniturilor și a tuturor actelor relative la angajarea ori ordonanțarea și plata cheltuielilor Statului, pe întregul exercițiu de execuție al bugetului și a creditelor extraordinare speciale, Curtea procedează la adunarea rezultatelor constatate și le confruntă cu conturile ministerelor, pronunțând declarațiuni speciale de conformitate asupra contului bugetului de venituri, cum și asupra contului bugetului de cheltuieli al fiecărui minister în parte. Contul anual al Datoriei Publice, pe provizioanele făcute la diferite bănci pentru achitarea anuităților Datoriei Publice va face obiectul unei declarațiuni speciale.

Art. 44 După ce Curtea a pronunțat declarațiunile prevăzute la articolele de mai sus, președinții celor patru secțiuni, întruniți în comisiiune, procedează la confruntarea tuturor rezultatelor constatate de Curte, cu cele cuprinse în contul general de execuție a bugetului Statului, la strângerea tuturor observațiilor făcute de toate secțiunile în cursul cercetărilor și a vizelor date conform deciziunilor Consiliului de Miniștri. Referatul privitor la aceste confruntări va fi înaintat primului-președinte pentru a fi pus în dezbaterii secțiunilor unite, care vor pronunța o declarațiune generală de conformitate asupra contului general de execuție a bugetului.

Art. 45 Declarațiunile generale prevăzute la art. 42 și 44 se vor înainta de Curte, Adunării Deputaților și se vor trimite spre publicare în Monitorul Oficial, conform legii asupra controlului bugetului și patrimoniului public. Un exemplar se va trimite ministrului de finanțe spre a servi la întocmirea proiectului de lege pentru regularea definitivă a bugetului.

Art. 46 Odată cu declarațiunile generale, Curtea va mai alcătui un memoriu cuprinzând observațiile sale asupra defectelor de orice natură ale conturilor ministeriale, călcările de legi ce ar fi constat, precum și vederile sale asupra reformelor și îmbunătățirilor pe care le-ar crede necesare în contabilitatea publică. Acest memoriu se va comunica ministerelor prin mijlocirea Ministerului de Finanțe, pentru ca diferitele departamente să-și formuleze răspunsurile lor la observațiile Curții. Memoriul Curții, însoțit de aceste răspunsuri și de lista tuturor vizelor date conform deciziilor Consiliului de Miniștri, se va supune Adunării Deputaților și se va publica în Monitorul Oficial.

§ Deciziunile Curții și căile de atac împotriva lor

Art. 47 Deciziunile Curții de Conturi sunt executorii, ele au autoritatea deciziunilor judecătorești și se duc la îndeplinire prin agenții fiscalului, cu aplicarea legii de urmărire. Curtea în memoriul său anual va face mențiunea despre rezultatele executării deciziunilor sale.

Art. 48 Deciziunile Curții se vor redacta în cel mult 8 zile libere de la pronunțarea lor. Curtea este datoare a libera, la cerere, părților interesate, copii legalizate după toate deciziunile și încheierile ei.

Art. 49 Deciziunile Curții date în primă și ultimă instanță sunt depuse revizurii precum și recursul în Casație. Deciziunile date în apel sunt supuse numai recursului în Casație.

Art. 50 Reviziura se poate cere de părțile interesate, gestionari, garanții sau moștenitorii lor, pentru erori de fapt sau acte ce nu s-au avut în vedere la judecare; de procurorul general pentru erori de fapt, omisiuni duble sau false înscrieri ori acte ce nu s-au avut în vedere la judecare. Curtea poate revizui și din oficiu deciziunile sale pentru motivele de mai sus.

Art. 51 Termenul de revizuire pentru părțile interesate și procurorul general este de șase luni de la comunicarea deciziunii. Cererea de revizuire nu se poate face de aceeași parte interesată decât o singură dată. Deciziunile asupra cererilor de revizuire sunt supuse numai recursului în casație. Judecarea cererii de recurs se suspendă până la caz când partea a făcut și recurs și revizuirea se suspendă de Curte până la judecarea recursului, în cazul când partea a făcut și recurs în casație.

Art. 52 Erorile materiale de redacție asupra numelui ori calității gestionarului, erorile de scris, ori de calcul, care nu schimbă dispozitivul deciziunii, nu pot da loc la revizuire. Ele se îndreaptă de Curte pe marginea sau în josul deciziunii.

Art. 53 Deciziunile Curții de Conturi sunt supuse recursului în casație în termen de treizeci de zile de la comunicarea lor. Recursul nu împiedică executarea deciziunii.

Art. 54 În caz de casare a deciziunii trimite afacerea să se judece din nou de către Curtea de Conturi, care o va judeca în secțiunile unite. Dacă secțiunile unite ale Curții de Conturi persistă în deciziunea de mai înainte, partea interesată, în același termen poate face din nou recurs. Acest recurs se va judeca de Curtea de Casație în secțiunile unite care se va pronunța definitiv și trimite înapoi afacerea la Curtea de Conturi spre a se conforma întocmai.

Capitolul IV

Atribuțiunile primului-președinte și ale secretariatului

Art. 55 Primul-președinte are conducerea și supravegherea întregii Curții, el controlează mersul regulat al tuturor serviciilor; are poliția Curții, ia măsuri de ordine și pronunță pedepsele disciplinare date în competența sa. Primul-președinte reprezintă Curtea, lui se adresează toată corespondența. Citațiunile, copiile după deciziunile, declarațiunile și toate încheierile Curții, precum și întreaga corespondență a Curții se semnează de primul președinte sau de înlocuitorul său.

Art. 56 Secretariatul Curții se conduce de un secretar general ajutat de secretarii și personalul necesar pentru serviciul corespondenței și a arhivei documentelor.

Art. 57 Secretariatul primește, clasează și conservă conturile, apelurile, cererile, actele justificative și toate lucrările Curții, ține registre de partidă justițiabililor pentru notarea conturilor primite și a deciziunilor pronunțate asupra lor; ține registre pentru înscrierea încheierilor, deciziunilor și declarațiunilor pronunțate pe toate secțiunile Curții, cum și orice alte registre necesare și îngrijește de expedierea copiilor de trimis părților și administrațiunilor respective.

Art. 58 La cererea părților, secretariatul liberează certificate, copii sau extracte după actele emane de la Curte sau aflate în arhivele ei. Deciziunile definitive ce se trimit în copie părților și administrațiunilor respective vor purta formula executorie prevăzută de legea organizării judecătorești.

Art. 59 Secretarul general are conducerea directă a secretariatului și supravegherea mersului regulat al serviciului arhivei documentelor. El contrasemnează întreaga corespondență a Curții. El asistă la secțiunile unite și redactează deciziunile respective. În lipsa secretarului general unul din secretari îl înlocuiește.

Art. 60 Secretarul general are sub supravegherea sa serviciul de intendență al Curții.

Capitolul V

Atribuțiunile ministerului public

Art. 61 Ministerul public de pe lângă Curtea de Conturi se conduce de procurorul general, ajutat de procurorii de secție. În lipsa procurorului general, procurorul cel mai vechi îl înlocuiește în toate atribuțiunile sale. Secretariatul ministerului public se compune dintr-un secretar și impiegații necesari pentru registratură, arhivă și celelalte lucrări de cancelarie, puși sub directa supraveghere a procurorului general.

Art. 62 Procurorul general ține un registru de toți gestionarii obligați a prezenta Curții conturile lor de gestiune și administrațiune, urmărește depunerea regulată la termenele fixate de lege a acestor conturi și propune Curții aplicarea sancțiunilor prevăzute contra acelor care sunt în întârziere. Întârzierea conturilor la Curte va fi dusă imediat la cunoștința ministerului public.

Art. 63 Toți gestionarii justițiabili de Curte sunt datori ca, în termen de 30 de zile de la numirea lor în funcțiune, să înainteze procurorului general: copie după ordinul de numire și după procesul-verbal de instalare și luare în primire a serviciului. Cei ce nu se vor conforma acestei obligațiuni vor fi condamnați de Curte după cererea procurorului, la amenda egală cu leafa pe o lună. De asemenea toate administrațiunile publice sunt datoare să comunice imediat procurorului general numirile și orice mutațiune ar face în personalul gestionarilor puși sub jurisdicțiunea Curții, precum și măsurile luate privitoare la garanția lor.

Art. 64 Funcționarii care vor inspecta sau ancheta pe gestionarii justițiabili în prima instanță a Curții sunt obligați să trimită direct procurorului general copie după procesele-verbale prin care ar constata lipsuri de bani sau de materiale publice, în termen de 3 zile de la dresarea acelor procese-verbale. Neîndeplinirea acestor obligațiuni atrage pentru cel în cauză penalitățile prevăzute în articolul precedent. Procurorul general pe baza acestor procese-verbale, va cere Curții judecarea cu preferință a gestiunii respective.

Art. 65 Procurorul general sau procurorul de secție asistă la ședințe și pune concluziuni în toate chestiunile ce se dezbate înaintea Curții. Lucrările secțiunilor se vor comunica ministerului public cu cel puțin o zi înainte de ziua fixată pentru judecare. Procurorii nu sunt special atașați la o secțiune. Procurorul general va desemna pe procurorul care va lua parte la ședințele la care nu va participa el însuși.

Art 66. Deciziunile Curții se comunică ministerelor și administrațiunilor respective, prin intermediul procurorului general. Toate deciziunile de condamnare se vor pune în executare direct de către procurorul general, care va ordona înscrierea în debitele agenților încasatori, a sumelor datorate, înștiințând și pe administrațiunile respective. El ține un registru de toate deciziunile condamnatorii ale Curții, urmărește aducerea lor la îndeplinire și comunică Curții rezultatele la finele fiecărui an, arătând motivele pentru care nu s-au executat.

Art. 67 Procurorul general, pentru îndeplinirea îndatoririlor sale, corespunde direct cu miniștrii și cu toate celelalte autorități. Toate cererile administrațiunilor pentru darea în judecata Curții a funcționarilor, care s-au făcut vinovați de abateri la îndatoririle prevăzute de legea contabilității publice se adresează Curții prin rechizitoriul ministerului public.

Art. 68 Procurorul general supraveghează exacta îndeplinire a serviciilor Curții și dacă întreg personalul de control, verificare și al secretariatului îndeplinește cu exactitate serviciul. În caz de va constata neglijențe și pentru orice îmbunătățiri ar crede că sunt necesare să se aducă în serviciul Curții, adresează cererea în scris primului președinte.

Capitolul VI

Retribuțiuni, vacanțe, concedii, măsuri de ordine și disciplină

Art. 69 Președinții Curții de Conturi vor avea aceleași grad și retribuții inclusiv toate accesoriile de orice fel ca și președinții Curții de Casație și Justiție, iar consilierii pe acelea ale consilierilor de la aceeași Curte. Procurorul general va avea gradul și retribuțiunea, inclusiv toate accesoriile, procurorului general al Curții de Casație și Justiție, iar procurorii de secție, pe acelea ale procurorilor de secție de la aceeași Curte. Consilierii controlori, referendumarii șefi și secretarul general

vor avea același grad și retribuțiuni ca și consilierii Curților de Apel. Referendarii și stagiarilor vor avea gradul și retribuțiunea după cum urmează:

Referendarii cl. I sunt asimilați primului-președinte de tribunal.

Referendarii cl. II sunt asimilați președinților de tribunale.

Referendarii cl. III sunt asimilați cu judecătorii de tribunale.

Referendarii stagiarilor sunt asimilați supleanților de tribunale. Ceilalți funcționari, precum și personalul de serviciu vor avea retribuțiunile funcțiilor corespunzătoare din administrația centrală a Ministerului de Finanțe, secretarii fiind asimilați șefilor de serviciu și subsecretarilor șefilor de birou.

Art. 70 Vacanțele și sărbătorile legale pentru Curtea de Conturi sunt cele prevăzute în legea de organizare judecătorească pentru Curți și tribunale.

Art. 71 Pentru vacanțele mari, Curtea după o comună înțelegere luată în secțiunile-unite sau prin tragere la sorți, va delega câte un consilier de fiecare secțiune, care împreună cu jumătate din personalul respectiv să cerceteze și să rezolve lucrările urgente ale secțiunilor. Cei patru consilieri se vor întruni în secțiune spre a judeca procesele în curs. Lucrările ministerului public vor fi conduse în acest timp de unul din procurori. Personalul Curții va beneficia în timpul vacanțelor, pe rând, de concedii de odihnă, în conformitate cu prevederile Statutului funcționarilor publici.

Art. 72 Concediile cerute în cursul anului până la cel mult o lună, pentru întreg personalul Curții, se acordă de primul-președinte, care va lua avizul președintelui de secție și personalul secțiunii respective. Concediile mai mari de o lună și cele cerute de primul-președinte se acordă numai de Curte, în secțiunile-unite. Nu se va putea acorda concedii deodată la mai mult de trei consilieri, afară de cazurile de boală bine constatată. Concediile până la cel mult o lună cerute în cursul anului de procurorii de secție și funcționarii parchetului, se acordă de procurorul general. Concediile mai mari de o lună ale acestora se acordă numai de ministrul finanțelor cu avizul procurorului general. Concediul cerut de procurorul general se aprobă de ministrul finanțelor.

Art. 73 Nimeni nu poate lipsi de la serviciu fără o învoire. Se poate acorda învoire de o zi de președinții de secție și până la 5 zile de primul-președinte. Lipsa fără concediu sau învoire atrage pierderea salariului pe timpul absenței. Iar dacă lipsa se prelungește peste o lună, magistratul sau funcționarul absent se va socoti demisionat.

Art. 74 Orele de serviciu ale Curții vor fi cel puțin șase. Până la elaborarea unui regulament, orarul se va stabili de Curte, în secțiunile unite. Registrele de prezență pentru membrii Curții și personalul secțiilor se țin de primul-președinte, pentru procurori și personalul ministerului public de procurorul general iar pentru secretariat de secretarul general.

Art. 75 Pedepsele disciplinare ce se pot aplica personalului sunt:

a) Prevenirea.

b) Mustrarea în scris cu pierderea salariului până la 25 zile.

c) Suspendarea cu pierderea salariului de la 15 zile până la 2 luni.

d) Punerea în disponibilitate.

e) Destituirea.

Cazurile în care se aplică aceste pedepse sunt cele prevăzute în legea de organizare judecătorească pentru Curții și tribunale.

Art. 76 Prevenirea și mustrarea se aplică de primul-președinte pentru personalul Curții și procurorul general pentru personalul ministerului public. Prevenirea și mustrarea cu pierderea salariului pe 15 zile se poate aplica membrilor curții și ai ministerului public de către Curte în secțiuni-unite. Suspendarea, punerea în disponibilitate și destituirea se aplică de Curte în secțiuni-unite.

Art. 77 Membrii Curții și procurorii sunt justițiabili de către Înalta Curte de Casație, în aceleași condițiuni ca și membrii Curții de Casație. În comisiunea disciplinară pentru judecarea magistraților Curții de Conturi însă, cei trei membrii trași la sorți vor fi înlocuiți prin trei membrii ai Curții de Conturi, desemnați în aceleași condițiuni. Trimiterea înaintea comisiei disciplinare se va face de către ministrul finanțelor, în urma avizului conform al Curții, secțiuni-unite.

Capitolul VII

Desființarea actelor din arhiva documentelor

Art. 78 Actele depuse în arhiva Curții vor putea fi desființate după împlinirea termenului de șase ani de la finele anului financiar la care se referă, dacă se va socoti că nu mai sunt de nici o utilitate istorică sau orice altă natură.

Art. 79 Nu se vor desființa și se vor trimite spre păstrare în arhiva Statului:

Conturile de gestiune și bugetare ale administrațiunii generale a finanțelor;

Conturile de gestiune ale oficiilor de casierii publice;

Actele atingătoare de bunuri sechestrate, de consemnațiuni și de depozite de tot felul;

Procurile, actele de vânzare, cesiuni, delegațiuni și tranzacțiuni;

Contractele în genere;

Deciziunile și declarațiunile Curții de Conturi.

Art. 80 Actele ce vor constata și deosebi după natura lor, într-un inventar ce se va forma sub privegherea secretarului general al Curții.

Acest inventar se va supune Curții, care în secțiuni-unite va decide care anume acte vor fi desființate. Un exemplar după acest inventar se va păstra la Curtea de Conturi, iar un alt exemplar la Ministerul de Finanțe. Nici conturi, nici acte atingătoare de ele nu se vor putea desființa decât după ce se va constata că au trecut doi ani de la predarea copieii după deciziunea sau declarațiunea pronunțată asupra contului și numai după ce se va fi pronunțat Curtea asupra contului respectiv pe anul următor.

Art. 81 Actele de desființat se vor vinde conform legii contabilității.

Capitolul VIII

Dispozițiuni finale și tranzitorii

Art. 82 Pentru cercetarea conturilor rămase neverificate până la punerea în aplicarea a prezentei legi, Curtea de acord cu ministrul finanțelor, va lua măsurile necesare ca lucrările pe trecut să fie complet terminate în maximum cinci ani. Conturile referitoare la operațiunile anilor până la 1923 inclusiv, se vor putea verifica după o procedură sumară stabilită de Curte, de acord cu Ministerul de Finanțe.

Art. 83 Personalul definitiv în ființă la punerea în aplicare a acestei legi și va fi confirmat în funcțiunile noi corespunzătoare. În mod excepțional într-un interval de 6 luni de la punerea în aplicare a prezentei legi, pentru completarea locurilor de președinți de secție, consilieri și referendari, numirile se pot face și cu dispensa condițiunilor cerute de art.4, art.5, alin. b și art.7. Pentru consilierii controlori, numirile se pot face cu dispensa condițiunilor de la art.5, alin b, de acord cu Curtea de Conturi.

Art. 84 Această lege se pune în aplicare de la data promulgării ei. Curtea în secțiuni unite va elabora, pentru aplicarea dispozițiunilor ei un regulament, care va fi supus sancțiunilor regale prin intermediul Ministerului de Finanțe.

Art. 85 Toate dispozițiile contrarii legii de față sunt și rămân abrogate.

Această lege s-a votat de Adunarea Deputaților în ședința de la 26 iulie 1929 și s-a adoptat cu unanimitate de una sută douăzeci și opt de voturi.

Președinte, ST. CICIO POP.

(L. S. A. D.)

Secretar, Ilie Rădulescu

Această lege s-a votat de Senat în ședința de la 27 iulie 1929 și s-a adoptat cu unanimitate de una sută patru voturi.

Vice-președinte, T. SIMIONOVICI

(L. S. S.)

Secretar, Titu Dem. Staicu

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului și publicată în Monitorul Oficial.

Dat în București, la 29 iulie 1929.

În numele Majestății Sale Regelui MIHAI I:

NICOLAE, Principe al României.

MIRON, Patriarhul României.

GHEORGHE BUZDUGAN.

(L. S. St.).

Ministrul finanțelor,

Mihai Popovici

Nr. 2.672.

Ministrul justiției

Gr. N. Iunian.

Sursa: „Monitorul Oficial” din 31 iulie 1929, nr. 167, p. 5865- 5873

**Constantin Bacalbașa, *Reorganizarea Curții de Conturi* –
articol în revista „Administrația financiară”
(14 august–15 septembrie 1929)**

Ceea ce era de multă vreme așteptat, era o curajoasă verificare a controlului care să pună banul public la adăpostul fraudei. Bineînțeles nu trebuie să ne mulțumim numai cu prevederile înscrise pe câteva foi de hârtie, căci teoriile cele mai strălucite în expunere dau de multe ori greș în aplicațiune; este, dar, prudent ca să așteptăm punerea în execuțiune a legii și după aceea să așteptăm încă. Este exact, însă, că prin noua lege s-a pus la dispoziția controlului o armătură nouă. Curtea de Conturi, prin originea ei, este un tribunal administrativ, ea verifică și judecă în același timp, dar atribuțiile ei sunt mărginite la faptele și actele contabilității, ea nu judecă actele de falsuri, ea stabilește numai faptele așa cum rezultă din verificări, și înaintează concluziile sale magistraturii judiciare. În Franța, de la care ne-am inspirat până acum, în organizarea generală a Statului, Curtea de Conturi are rang imediat după Curtea de Casație. Importanța ei este mare, fiindcă în bună parte, buna stare a finanțelor publice este consecutivă controlului sever și neadormitei cercetări a Curții. Conturile Statului sunt verificate la zi căci sunt sancțiuni severe pentru contabilii cari nu și-au depus socotelile în termenele prescrise de lege. Acolo, odată ce conturile au fost depuse la grefă, primul președinte le repartizează referendarilor indicând și secția sau „Camera” care trebuie să facă raportul. Acești referendari sunt datori să verifice personal și cu amănunțime toate conturile, iar când volumul și valoarea conturilor reclamă mai mulți verificatori, se recurge la mai mulți referendari. Nu mă voi întinde mai mult asupra procedurii întrebuintate căci ar fi să încarc acest scurt articol cu o materie fără necesitate, dar voi adăoga numai că Curtea de Conturi exercită un control de fapt și de zi cu zi, fără a fi admise lenevirile, amânările și toate celelalte slăbiciuni în verificare, cărora datorăm, în bună parte, prea numeroasele fraude constatate la noi. Dacă la noi controlul ar fi fost real, așa precum îl stabilește legea în teorie, nu am asista la spectacolul mai mult decât dureros, la care am fost martori în ultimii ani. Cu un control sever și permanent ar fi fost oare cu puțință, ca într-o administrație publică – „Monitorul Oficial” de pildă – direcțiunea să abuzeze ani și ani îndelungați, să se alimenteze fără nici o sfială din casa instituției cum ar fi scos bani din propria sa ladă. Controlul exercitat riguros ar fi oprit fraudă în germene și pentru folosul Statului, atât de mult păgubit cât și chiar în interesul vinovaților. Unele formalități au fost respectate, întotdeauna și la noi, precum raportul anual către Parlament, însă aceste forme seci nu au apărut niciodată – în lipsa controlului riguros – finanțele publice. Fiindcă Curtea de Conturi nu are asupra ordonatorilor de plăți nici o jurisdicțiune și nu poate împiedica plățile hotărâte prin ordonanțe regulat emise, este de la sine înțeles, că un alt control trebuie stabilit în ministere și celelalte autorități, ale căror conturi sunt supuse cercetărilor Înaltei Curți. Noua lege votată de actualul parlament este inspirată, firește, de această preocupare. Este organizația Curții de Conturi din Franța, cu amplificări și simplificări, de unde legea franceză prevede trei secțiuni, prin noua noastră lege s-au prevăzut patru; fiecare secțiune având un președinte și pe deasupra un prim

președinte. Dar, cele mai bune întocmiri pe hârtie nu dau rezultatele așteptate, dacă executarea se lovește de cele două mari racile ale temperamentului nostru: indolența și lipsa conștiinței datoriei. Că era timpul să ieșim din orientala impasibilitate de până acum, cine poate tăgădui? Lada Statului în România seamănă cu un ciur în care banii contribuabililor sunt înmagazinați spre a se scurge zilnic prin nenumărate găuri ce reprezintă fraudele, delapidările și celelalte malversări. Un control riguros, urmat de o neadormită și, mai ales imediată cercetare a conturilor se impuneau. Nu este destul o lege nouă și mai bună, ci sunt de rigoare alte moravuri și alte proceduri. Repet, sub altă formulare de expresii, aceea ce am spus la începutul acestui articol: dacă în această țară s-au putut atâtea fraude și delapidări, este pentru că fraudanții au avut complici în administrația superioară. Acești complici sunt ochii cari nu văd și urechile care nu aud. Adică nepăsarea.

Sursa: Revista „Administrația financiară,” an III, nr.22–23, 14 august–15 septembrie, 1929, p.11.

Lege pentru interpretarea articolului 83 privind confirmarea personalului definitiv al Înaltei Curți de Conturi (24 aprilie 1930)

MIHAI I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Adunările legiuitoare au votat și adoptat, iar Noi sancționăm ce urmează:

LEGE

Art. unic. Dispozițiunile art. 83 din legea de reorganizare a Înaltei Curți de Conturi din 1920 se interpretează în sensul că, prin confirmarea personalului definitiv, în ființă la punerea în aplicare a legii, în funcțiunile noi corespunzătoare, se înțelege confirmarea în funcțiunile similare, ca gradul și salarizare, celor ocupate sub vechea lege, iar nu în funcțiunile noi create prin sus zisa lege, precum sunt acele de: prim-președinte și procuror general, care fiind superioare în grad celor vechi de președinte și procuror de Curte, se vor completa în conformitate cu dispozițiunile art. 5 și 6 din lege.

Această lege s-a votat de Adunarea Deputaților în ședința de la 12 Aprilie anul 1930 și s-a adoptat cu unanimitate de una sută douăzeci și patru de voturi, contra unu.

Vice-președinte, EMIL HAȚIEGANU.

(L. S. A. D.)

Secretar, Ilie Rădulescu

Această lege s-a votat de Senat în ședința de la 12 Aprilie anul 1930 și s-a adoptat cu unanimitate de șaptezeci și unu voturi.

Vice-președinte, I. CLINCIU.

(L. S. S.)

Secretar, A. Oțoiu.

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului și publicată în Monitorul Oficial.

Dat în București, la 24 Aprilie 1930.

În numele Maiestății Sale Regelui MIHAI I:

NICOLAE, Principe al României.

MIRON, Patriarhul României.

CONSTANTIN SĂRĂȚEANU.

(L. S. St.).

Ministrul finanțelor,

Virgil Madgearu

Nr. 1.397.

Ministrul justiției,

Dr. Voicu Nițescu.

Sursa: „Monitorul Oficial” din 26 aprilie 1930, nr. 91, p.3035.

Gheorghe Alesseanu, prim președinte al Înaltei Curți de Conturi,
Economia noilor legi de contabilitate și de control al Bugetului și patrimoniului public
(1930)

Banul public, luat prin puterea de constrângere al autorității de stat, de la cetățeanul contribuabil, trebuie să fie întrebuințat în primul rând în cheltuieli cu caracter de necesitate absolută a existenței statului și al doilea în cheltuieli cu caracter productiv, adică acele cheltuieli ce determină o mărire a patrimoniului public.

Vechile legiuri de contabilitate publică conțineau dispozițiuni relative la controlul de administrare și mânuirea banului public, dar aceste dispozițiuni se refereau numai la partea pur formală în raport cu dispozițiunile bugetare date prin aprobarea bugetului de către Adunarea Deputaților.

Aceasta constituia noțiunea de contabilitate pur bugetară și prin care nu se urmărea alt scop decât să se arate că veniturile și cheltuielile votate de parlament au fost sau nu bine încasate sau plătite.

De altfel și situațiunile actuale ne arată cu prisosință că nici această concepție nu a fost bine îndeplinită întrucât administratorul bugetului – Ministrul de Finanțe – depășea chiar cifra bugetară prin angajamente contractate fără credite prea largi deschise, rămânând ca regularea acestor angajamente să se facă atunci când mijloacele sau situațiile vor permite.

Rezultatul material a fost crearea unui portofoliu care se cifra la miliarde lei, și asupra căruia se fac actualmente eforturi uriașe pentru a se regla situația (a se vedea proiectul de lege al Ministerului de Finanțe pentru regularea portofoliului statului).

În această direcție, noua lege a contabilității și a controlului patrimoniului public a căutat să introducă dispozițiuni de asemenea natură, încât să împiedice pe viitor producerea unor asemenea fapte. Creațiunea controlului preventiv și a consilierilor controlori, atașați pe lângă fiecare departament de regie publică comercială, este inovațiunea cea mai de seamă și de la care se așteaptă cele mai deosebite rezultate într-o bună gospodărie a finanțelor publice.

Controlul preventiv, este bine să se știe, nu are de scop să împiedice acțiunea administratorului în concepția sa. El are toată libertatea de concepție, însă manifestațiunile ei să se producă în cadrul bugetului, și în raport cu situațiunea economică financiară a țării. *Legalitatea angajărilor*, iată scopul adevărat al controlului preventiv. Este bine înțeles că acest ochi de „Argus” al controlului preventiv va putea să dea indicațiuni și asupra oportunității angajărilor, ea (?) fiind însă la dispoziția Administratorului de a judeca dacă momentul de a executa o cheltuială este oportun sau nu.

Un al doilea element al noilor legiuri, privitoare la contabilitate și control este de a se urmări productivitatea cheltuielilor. În această privință legea cea nouă a contabilității publice inspirându-se din organizația de contabilitate italiană, a stabilit și organizat formarea inventarului patrimoniului public, urmărind în același timp, an de an modificările acestui patrimoniu în raport cu acțiunea bugetară.

Într-adevăr, până la noua concepție de contabilitate patrimonială, introdusă de noua lege a contabilității publice, o cheltuială bugetară, indiferent dacă ea e de natură consumtibilă (salarii imprimate, cheltuieli de birou, etc.) sau de natură patrimonială (construcții de imobile, construcții de porturi, construcții de căi ferate), era considerată pur și simplu cheltuială.

În noua concepție de contabilitate, aceste două feluri de cheltuieli activează diferit asupra situațiunii finanțelor publice. O cheltuială patrimonială nu este decât o transformare a valorii în numerar într-o valoare de patrimoniu. Ea apare în inventarul patrimonial sub forma bunului existent. Aceasta este chiar considerațiunea că schema bugetului nostru a trebuit să fie modificată în raport cu această nouă concepție. Și, de unde, până la modificarea legii contabilității publice în bugetul general al statului apăreau două mari capitole de cheltuieli: Personal și material, iar sub denumirea de cheltuieli de material, se îngloba o foarte mare parte de cheltuieli pur personale.

Azi prin împărțirea de cheltuieli ordinare și cheltuieli extraordinare, se face separațiunea completă între cheltuieli cu caracter consumtiv și cheltuieli cu caracter patrimonial. Iar mai târziu, când printr-o urmărire de aproape a statisticei de aplicațiune a bugetului, se va stabili în mod neîndoios că cea mai mare parte dintre cheltuielile statului satisfăcute cu banii luați din impozite de la contribuabili, nu au fost cheltuiți în cheltuieli de consumațiune, ci contravaloarea lor se găsește plasată în bunuri care măresc patrimoniul public. Tot ca o contabilitate rațională stabilită, trebuiește să considerăm și admirabila concepțiune a separațiunei de bugetul general al statului, a diferitelor administrațiuni cu caracter economic, care au fost constituite în regii publice comerciale.

Până la votarea acestei legi, nu se putea cunoaște cu precizie, dacă o administrațiune a statului cu caracter economic, are randament economic sau nu. Înglobată în cifra enormă a bugetului general al statului, nu se putea detașa în mod precis productivitatea sau neproductivitatea acestor administrații cu caracter economic. Astăzi, această separațiune, care nu însemnează sub nici un cuvânt o scoatere din patrimoniul general al statului, ci numai o administrare separată pentru a se stabili, avându-se în vedere organizațiile economice particulare, productivitatea sau neproductivitatea ei.

Tot, în ceea ce privește o nouă concepție, în administrarea și controlul banului public este și organizarea Oficiului Central de Licitatii, organ de control preventiv și acesta, menit să introducă reguli de bună gospodărie și moralitate în administrarea lucrului public.

Desigur și aceste concepțiuni noi nu-și vor putea da roadele lor decât printr-o perfectă convingere a tuturor organelor puse ca să aplice dispozițiunile prevăzute în aceste legi. Trebuie o transformare completă în psihologia de administrare a banului public și acesta nu se va putea face decât prin aplicarea cu fermitate a tuturor dispozițiunilor legii de contabilitate, control al bugetului și patrimoniului public.

În această privință Înalta Curte de Conturi este instituțiunea de la care se așteaptă, ca printr-o aplicare strictă a dispozițiunilor legale, să producă această schimbare în mentalitatea organelor însărcinate cu administrarea și mânuirea banului public.

Sursa: „Cronica financiară. Revista financiară, economică și socială“. Anul V, 1930, No. 6, p. 1–2.

Lege pentru modificarea unor articole din legea pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi (30 decembrie 1931)

CAROL al II-lea,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României.

La toți de față și viitori, sănătate:

Adunările legiuitoare au votat și adoptat, iar Noi sancționăm ce urmează:

Articol unic:

Articolele 3, 5, 6, 8, 10, 14, 15, 17, 21, 25, 26, 34, 51, 59, 76, 82 și 85 din legea pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi, se modifică după cum urmează:

Art. 3.

Al. 2.- Membrii Curții sunt: 1 prim-președinte, 4 președinți de secții și 12 consilieri.

Al. 5.- Consilieri controlori, cari pot fi cel mult unul de fiecare Minister și administrație publică autonomă, 4 referendari șefi, precum și 66 referendari și referendari stagiați.

Consilierii controlori pot fi ajutați, acolo unde se simte nevoie, din funcționari de specialitate necesari.

Art. 5.

Să aibă un stagiul de cel puțin 15 ani în administrația Curții, în administrația finanțelor Statului, în administrațiile centrale ale celorlalte ministere sau în magistratură și să fi ocupat în acest timp, cel

puțin 3 ani în funcțiunile de referendar clasa I, de secretar general al Ministerului de Finanțe, director ori inspector financiar în Ministerului de Finanțe, director de contabilitate în administrația centrală a celorlalte Ministere, membru la o Curte de apel, sau opt ani președinte de Tribunal.

Unul dintre consilieri va fi intendent general, care a ocupat cel puțin 2 ani funcțiunea de director al contabilității Ministerului Armatei;

Pentru a fi numiți procurori se cere să aibă un stagiu de cel puțin 15 ani în magistratură și să fi ocupat în acest timp cel puțin 3 ani funcțiunea de membru la o Curte de apel sau 6 ani funcțiunea de președinte de Tribunal, sau să fi exercitat efectiv și fără întrerupere profesiunea de avocat pe lângă tribunalele Curții cel puțin 20 de ani, sau să fi îndeplinit funcțiunea de referendar clasa I timp de 3 ani.

Pot fi numiți în această funcțiune directori din administrația centrală a Ministerului de Finanțe, conducători de direcții și subdirectori generali de la Casele autonome dependente, dacă au titluri academice și un stagiu de cel puțin 15 ani în administrația finanțelor și cu o vechime minimum de un an împlinit în grad.

Art. 6. Aliniatul 2 se abrogă.

Art. 8.

Alin. 5.- Pot fi numiți stagiați, și fără concurs, funcționari din administrația generală a finanțelor Statului și din serviciu central de contabilitate a celorlalte administrații, cari întrunesc condițiunile de mai sus și cari au ocupat funcțiunea de șef de birou cel puțin trei ani.

Art. 10.

Al. 2.- Comisiunea de disciplină și aceea de numiri și înaintări pentru personalul de control și verificare, pentru personalul secretariatului, pentru personalul de cancelarie și arhivă, prevăzut la art. 3 în prezenta lege, o formează secțiile unite ale Curții.

Art. 14.

Al. 1. Vor fi puși în retragere din oficiu, prin decret regal, membrii Curții și ai Ministerului public, cari au împlinit etatea de 68 ani.

Art. 15.

Al. 1.- Curtea este împărțită în 4 secții, compusă fiecare dintr-un președinte și 3 consilieri.

Al. 5.- Secțiunile au aceleași atribuțiuni.

Art. 17.

Al. 1.- Pentru a delibera și a decide valabil în secțiune, este necesară prezența a cel puțin trei membri, iar pentru secțiunile unite, cel puțin 9 membri. În caz de paritate de voturi, la secțiunile unite, votul celui ce prezidează, decide.

Art. 21.

Al. d). Și în genere toate conturile mânuitorilor de bani, valori și materiale publice, cari nu sunt date prin legi speciale în competența altor instanțe sau pentru care Curtea de Conturi nu este competentă, ca instanță de apel.

Art. 25.

Al. g). Apelurile prevăzute de art. 37 din legea pensiunilor în contra hotărârilor comisiunilor regionale de pensiuni, cari până la punerea în aplicare a acestei legi erau în competența comisiunii centrale de pensiuni.

Art. 26.

Termenul de apel la Curte, este de 60 zile de la comunicarea hotărârii.

Art. 34.

Referendarii stagiați execută toate lucrările cu care vor fi însărcinați de referendarii pe lângă care sunt atașați.

Ei pot adresa rapoarte Curții, însă numai prin intermediul referendarilor respectivi.

După un stagiu de un an, vor putea fi autorizați de Curte, în secțiuni unite, să poată adresa rapoarte direct Curții.

Art. 51.

Al. 2.- Judecarea cererii de revizuire se suspendă până la judecarea recursului, în caz când partea a făcut recurs în Casație.

Art. 59.

Al. 2.- El asistă la secțiuni unite, când Curtea va crede necesar, în care caz va redacta deciziile respective.

Art. 76.

Prevenirea și mustrarea se aplică de primul-președinte pentru personalul de control și verificare și pentru personalul secretariatului Curții, iar pentru personalul Ministerului Public, de către procurorul general.

Prevenirea și mustrarea în scris, cu pierderea salariului până la 15 zile, suspendarea, punerea în disponibilitate și destituirea pentru personalul de control și verificare și pentru personalul secretariatului și al parchetului, se aplică de Curte în secțiuni unite.

Art. 82.

Pentru cercetarea conturilor rămase neverificate până la punerea în aplicare a prezentei legi, Curtea, de acord cu Ministerul de Finanțe, va lua măsurile necesare ca aceste conturi să fie verificate în maximum cinci ani de la data promulgării acestei legi.

Pentru conturile referitoare la operațiunile anilor 1930 inclusiv, verificarea se va putea face după o procedură specială, stabilită de Curte, de acord cu Ministerul de Finanțe.

Pentru conturile exercițiilor de la 1931 înainte, verificarea se va face la zi potrivit dispozițiilor prevăzute în legea contabilității publice, astfel ca maximum până la închiderea exercițiului următor, Curtea să pronunțe toate deciziunile și declarațiunile cerute de legea sa organică.

Șefii serviciilor de contabilitate de la administrațiile financiare și de la Casieria Centrală a Tezaurului Public, directorii de contabilitate ai Regiilor Autonome, precum și directorul contabilității generale a Statului, rămân răspunzători față de Curte, pentru nedepunerea la timp a conturilor și a instituțiilor prevăzute de legea contabilității publice.

De asemenea, casierul central al Tezaurului Public, precum și casierii administrațiilor financiare, sunt răspunzători față de Curte, pentru nedepunerea la timp a conturilor și situațiilor prevăzute de aceeași lege.

Sancțiunile pe cari Curtea le va putea aplica, fie după cererea procurorului, fie din oficiu, vor fi cele prevăzute de art. 30 din legea Curții.

Sancțiunile hotărâte de Curte, în această privință, se vor comunica Ministerului de Finanțe, care va fi obligat să le execute, fără drept de păsuire, reducere sau anulare.

Art. 85.- Toate dispozițiunile contrarii legii de față, sunt abrogate.

Această lege s-a votat de Adunarea Deputaților, în ședința de la 22 Decembrie anul 1931, și s-a adoptat cu majoritate de *una sută șapte* voturi, contra *două*.

Președinte, D. POMPEIU.

(L.S.A.D.)

Secretar, *Anghel Grama.*

Această lege s-a votat de Senat, în ședința de la 22 Decembrie anul 1931, și s-a adoptat cu majoritate de *optzeci și șase* voturi, contra *unu*.

Vice-președinte, *VLADIMIR CRISTI*

(L.S.S.)

Secretar, *Gh. Alexianu.*

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului și publicată în Monitorul Oficial.

Dat în București, la 30 Decembrie 1931.

CAROL

(L.S.St.)

Ministru de finanțe ad-interim,

N. Vasilescu-Karpen.

Ministrul justiției,

C. Hamangiu.

Nr.4.337.

Sursa: „Monitorul Oficial“, nr.1, 1 ianuarie 1932, p. 10–11.

**Lege pentru punerea în concordanță a legii asupra contabilității publice
și asupra controlului bugetului și patrimoniului public cu legea pentru modificarea
datei de deschidere a anului financiar și a duratei exercițiului bugetar și cu legea
pentru organizarea serviciilor exterioare de constatare, percepere și control
(23 decembrie 1932)**

CAROL al II-lea,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Adunările legiuitoare au votat și adoptat, iar Noi sancționăm ce urmează:

LEGE pentru punerea în concordanță a legii asupra contabilității publice și asupra controlului bugetului și patrimoniului public cu legea pentru modificarea datei de deschidere a anului financiar și a duratei exercițiului bugetar și cu legea pentru organizarea serviciilor exterioare de constatare, percepere și control

Art. 1.- Se abrogă legea pentru modificarea unor articole din legea asupra contabilității publice și asupra controlului bugetului și patrimoniului public, publicată în Monitorul Oficial Nr. 177 din 3 August 1931.[...]

Art. 3

Anul financiar începe la 1 Aprilie și se sfârșește la 31 Martie al anului următor.[...]

Art.13

Ministerul Finanțelor exercită controlul asupra tuturor serviciilor de contabilitate publică, prin direcția contabilității generale a statului, potrivit dispozițiilor de față. El controlează modul cum aceste servicii aplică normele legii de față, aducând la cunoștința Ministerului respectiv neregulile constatate, și, în caz de încălcare a legii, sesizează Curtea de Conturi, prin procurorul ei, pentru judecarea celui vinovat.

Toate operațiunile de credit, de orice natură, ce se vor efectua în contul statului, vor fi realizate prin Ministerul de Finanțe.

Art. 25

[...]

Pentru celelalte venituri, precum și pentru sumele ce statul este îndreptățit a primi, pe baza deciziunilor Curții de Conturi, scăderea se face de autoritățile care au creat debitul.[...]

Art. 38

Orice venit neîncasat și orice cheltuială neplătită până la 31 Martie se va încasa și se va plăti în socoteala bugetului următor.

În caz când lichidarea, ordonanțarea sau plata cheltuielilor nu s-a putut face până la 31 Martie, administrația, împreună cu serviciul contabilității, vor întocmi în termen de maximum 30 zile, state nominative pentru toate aceste cazuri, arătându-se motivele pentru care nu s-au putut îndeplini aceste operațiuni.

Statele nominative se vor trimite cel mai târziu până la 15 Mai, Ministerului de Finanțe, după ce se vor viza de consilierul-controlor prevăzut de art. 41, care, dacă va constata o încălcare a dispozițiilor legii față, va putea să dea în judecata Curții de Conturi atât pe administratori, cât și pe funcționarii tehnici din vina cărora nu s-au putut îndeplini aceste operațiuni.

Lichidarea și ordonanțarea acestor angajări se va face în socoteala bugetului anului următor de la articolul special prevăzut în buget.

Art. 41, alin. 1

Pe lângă fiecare Minister, administrație autonomă, regie publică comercială, așezămintele de binefaceri și asistența publică, precum și pe lângă toate celelalte servicii, instituții și întreprinderi publice, de orice natură, ale căror bugete sunt votate sau nu de Adunarea Deputaților, va funcționa un consilier-controlor al angajării de cheltuieli, ca organ de control preventiv în legătură directă cu Ministerul Finanțelor și responsabil față de Curtea de Conturi.[...]

Art. 79, alin. 4

Oricine angajează cheltuieli după termenele prevăzute la art. 36, sau într-o perioadă de timp în care se știe bine că furnitura sau lucrarea nu va putea fi executată și recepționată în termenele fixate pentru atare operațiuni, de același articol, va fi trimis în judecata Curții de Conturi, în urma unei cercetări și administrației respective sau a Ministerului de Finanțe.[...]

Art. 134

[...] Consilierii-controlori sunt obligați a trimite în judecata Înaltei Curți de Conturi pe toți administratorii cari vor fi angajați sau ordonați cheltuieli peste limita creditelor bugetare respective, sau a sumelor alocate prin decretele regale de distribuția lunară a fondurilor, precum și pe administratorii cari vor face angajări fără a obține în prealabil viza de control preventiv, în condițiunile prevăzute de art. 45, de îndată ce vor constata atare abateri.[...]

Această lege s-a votat de Adunarea Deputaților, în ședința de la 21 Decembrie anul 1932, și s-a adoptat cu majoritate de *una sută cincisprezece* voturi, contra *patru*.

Președinte, ȘT. CICIO-POP.

(L.S.A.D.)

Secretar, A Boghean.

Această lege s-a votat de Senat, în ședința de la 21 Decembrie anul 1932, și s-a adoptat cu majoritate de *șaptezeci și patru* voturi, contra *patru*.

Vice-președinte, V. MACAVEIU

(L.S.S.)

Secretar, V. Gorski.

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului și publicată în Monitorul Oficial.

Dat în București, la 23 Decembrie 1932.

CAROL

(L.S.St.)

Ministru de finanțe,

Virgil Madgearu.

Ministrul justiției,

Mihai Popovici.

Nr.3.630.

Sursa: „Monitorul Oficial“, nr. 302, 24 Decembrie 1932, p. 7981-7985.

Lege pentru modificarea articolelor 3, 5, 15, 23, 31, 36, 65, 67 și 76 din legea pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi (8 aprilie 1933)

CAROL al II-lea,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Adunările legiuitoare au votat și adoptat, iar Noi sancționăm ce urmează:

Art. unic.- Articolele 3, 5, 15, 23, 31, 36, 65, 67 și 76 din legea pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi se modifică precum urmează:

Art.3.- Curtea de Conturi, este compusă din membrii Curții, ministerul public, personalul de control și verificare, secretariatul general cu personalul de cancelarie, arhivă și serviciu.

Membrii Curții sunt: 1 prim-președinte, 4 președinți de secții și 12 consilieri.

Ministerul public este reprezentat printr-un procuror general și 4 procurori de secții.

Personalul de control și verificare se compune din:

Consilieri-controlori, care pot fi cel mult câte unul de fiecare minister și administrație publică autonomă, 4 referendari-șefi, precum și 66 referendari stagiați.

Consilieri-controlori pot fi ajutați, acolo unde se simte nevoie, din funcționari de specialitate necesari.

Numărul acestora poate fi sporit prin lege după trebuință.

Referendarii sunt împărțiți în 3 clase.

Secretariatul general al Curții e compus din un secretar general asimilat cu referendarii-șefi, secretari, subsecretari(șefi de birou), subșefi de birou, impiegați și conservatori de acte și personalul de serviciu necesar, prevăzut după trebuință în buget.

Art. 5.- Membrii Curții și ai ministerului public sunt numiți prin decret regal, la propunerea Ministerului de Finanțe.

Primul-președinte, procurorul general și procurorii de secții se numesc fără recomandarea Curții, iar președinții de secții vor fi numiți dintre consilieri, după recomandarea Curții.

Procurorii de secție pot fi numiți, după recomandarea Curții, consilieri.

Pentru a fi numit consilier și consilier-controlor se cer următoarele condițiuni:

a). Să aibă un titlu academic de doctor sau licențiat în drept, matematici, științele comerciale sau un titlu echivalent în științele financiare, politice și administrative, recunoscut conform regulilor instrucțiunii;

b). Să aibă un stagiu de cel puțin 15 ani în administrația Curții, în administrația finanțelor Statului, în administrațiile centrale ale celorlalte ministere, în corpul didactic sau în magistratură și de cel puțin 3 ani funcțiunile de referendar șef, de secretar general al Ministerului de Finanțe, director conducător de direcție, ori inspector financiar în Ministerul de Finanțe, director de contabilitate în administrația centrală a celorlalte ministere, membru la o Curte de Apel, sau 8 ani președinte de tribunal;

c). Unul dintre consilieri va fi un intendent general care a ocupat cel puțin 2 ani funcțiunea de director al contabilității Ministerului Apărării Naționale;

d). Pentru a fi numiți procurori se cere să aibă un stagiu de cel puțin 15 ani în magistratură și să fi ocupat în acest timp cel puțin 3 ani funcțiunea de membru la o Curte de Apel sau 6 ani funcțiunea de președinte de tribunal sau să fi exercitat efectiv și fără întrerupere profesiunea de avocat pe lângă tribunale sau Curți, cel puțin 20 ani, sau să fi îndeplinit funcțiunea de referendar clasa I, timp de 3 ani.

Pot fi numiți în această funcțiune, directorii din administrația centrală a Ministerului de Finanțe, conducători de direcții și subdirectori generali de la Casele autonome dependente, dacă au titluri academice și un stagiu de cel puțin 15 ani în administrația finanțelor și cu o vechime minimum un an împlinit în grad.

Art. 15.- Curtea este împărțită în 4 secții, compusă fiecare dintr-un președinte și 3 consilieri.

Repartizarea președinților și consilierilor pe secțiuni se va face la începutul fiecărui an, de către secțiunile-unite ale Curții.

În caz de neînțelegere se va proceda prin tragere la sorți.

La aceeași dată, secțiunile-unite vor repartiza la secțiuni referendari-șefi, referendari și referendari stagiați, iar la parchetul general unul sau doi referendari după necesitate.

Secțiunile au aceleași atribuțiuni; totuși când necesitatea serviciului va cere se va putea da atribuțiuni speciale uneia sau mai multor secțiuni, aceasta în urma hotărârii luate de Curte în secțiunile-unite.

Art. 23.- Mai sunt justițiabili în primă și ultimă instanță directorul contabilității generale a Statului, directorii serviciilor de contabilitate ale tuturor departamentelor, șefii de contabilitate ai tuturor administrațiilor publice, precum și toți ceilalți administratori, contabili și mănuitori de bani, valori și materiale publice, pentru întârziere în depunerea conturilor și în prezentarea scriptelor și actelor justificative, pentru defecte și omisiuni în conturi, pentru ordonanțări neregulate, pentru

îngăduințe acordate ilegal debitorilor Statului, care îngăduințe au provocat pagube administrațiilor, pentru necercetarea conturilor de gestiune ale percepțorilor de venituri dependente de ei și pentru orice alte călcări de legi sau neregularități constatate în gestiunile lor.

De asemeni sunt justițiabili în primă și ultimă instanță toate persoanele enumerate în alineatul precedent și în genere orice funcționar public care nu va fi trimis Curții, la termenele fixate de ea, actele cerute sau nu va fi îndeplinit obligațiile impuse de Curte.

Pentru neîndeplinirea acestor obligațiuni ei vor putea fi condamnați la o amendă egală cu retribuțiunea lor de la 15 zile până la 4 luni. Dacă nici după această amendare nu se vor conforma dispozițiilor luate de Curte, ori repetă aceleași fapte, Curtea va comunica faptul ministrului respectiv spre a li se aplica sancțiunile prevăzute de legea contabilității publice.

Art. 31.- Primul-președinte al Curții primind actele, conturile, cererile, apelurile și toate celelalte lucrări date în competența Curții, le distribuie secțiilor respective.

Borderourile și avizele și actele justificative ale ordonanțarilor se vor înregistra și se vor repartiza referendarilor însărcinați cu verificarea lor.

Art. 36.- Președintele secțiunii primind raportul consilierul raportor, fixează ziua judecării și trimite lucrarea parchetului spre a lua cunoștință de ea.

La ziua fixată referendarul raportor prezintă lucrarea, în cazurile de apel sau când Curtea va crede de cuviință se ascultă părțile, care se vor cita prin agenții administrativi, precum și concluziunile parchetului, se ia avizul referendarului-raportor, care nu-i decât consultativ și apoi votul fiecărui consilier, începând cu cel mai nou numit, după care președintele pronunță deciziunea.

Procesul-verbal al ședinței și deciziunea se redactează și contrasemnează de referendarul - raportor și se semnează de judecătorii care au luat parte la ședință.

Curtea va judeca și în lipsa părților legalmente citate.

Art. 65.- Procurorul general sau procurorul de secție asistă la ședințe și pune concluziuni în toate chestiunile ce se dezbate înaintea Curții.

Lucrările secțiilor se vor comunica ministerului public cu cel puțin o zi înainte de ziua fixată pentru judecare. Procurorii nu sunt speciali atașați la o secțiune. Procurorul general va desemna pe procurorul care va lua parte la ședințele la care nu va participa el însuși.

Procurorul general are dreptul de control și de priveghere asupra concluziunilor pregătite de procurorul de secție pentru a le pune înaintea Curții.

În caz de lipsă de procuror, primul-președinte sau acela ce-l înlocuiește va delega pe unul din membrii Curții spre a lua concluziuni în ședință.

Art. 67.- Procurorul general, pentru îndeplinirea îndatoririlor sale corespunde direct cu miniștrii și cu toate celelalte autorități.

Toate cererile administrațiilor, pentru darea în judecată a Curții, a funcționarilor cari s-au făcut vinovați de abateri la îndatoririle prevăzute de legea contabilității publice, se adresează Curții prin rechizitoriul ministerului public.

În acest caz, procurorul general primind referatul referendarului, va dispune trimiterea în judecata Curții sau, de va fi cazul, clasarea afacerii.

Art. 76.- Prevenirea și mustrarea simplă sau în scris cu pierderea salariului până la 15 zile se aplică de primul-președinte pentru personalul secretariatului Curții, iar pentru personalul ministerului public de către procurorul general.

Suspendarea, punerea în disponibilitate și destituirea pentru personalul secretariatului și al parchetului, se aplică de Curte în secțiuni unite.

Această lege s-a votat de Adunarea Deputaților, în ședința de la 8 Aprilie, anul 1933, și s-a adoptat cu majoritate de *una sută douăsprezece* voturi.

Președinte, V. GROSSU.

(L.S.A.D.)

Secretar, M. Al. Vaida-Voevod.

Sursa: „Monitorul Oficial“, nr.88, 14 Aprilie 1933, 2593-2594.

Constituția din 1938 – prevederile referitoare la Înalta Curte de Conturi (27 februarie 1938)

TITLUL IV

Despre Finanțe

Art. 84. – Controlul preventiv și cel de gestiune al tuturor veniturilor și cheltuielilor Statului se va exercita de Înalta Curte de Conturi, care va supune în fiecare an Adunărilor Legiuitoare un raport general asupra conturilor de gestiune ale bugetului trecut, semnalând neregulile ce ar fi săvârșite de Miniștri în aplicarea lui.

Regularea definitivă a socotelilor trebuie să fie prezentată Adunărilor Legiuitoare cel mai târziu în termen de doi ani de la încheierea fiecărui exercițiu.

Un corp superior de control va avea misiunea de a supraveghea și examina legalitatea și corectitudinea executării gestiunilor în toate serviciile publice.

Acest corp va funcționa pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri și va lucra după ordinele Șefului Guvernului.

Art. 85 – Toate fondurile provenite de la Case Speciale, de care Guvernul dispune sub diferite titluri trebuie cuprinse în bugetul general al veniturilor Statului.

Art.86. – Pentru toată România există o singură Curte de Conturi.

Art. 87. – Delapidarea de bani publici se califică crimă și se pedepsește ca atare.

Sursa: Ioan Muraru, Mona-Lisa Pucleanu, Gheorghe Iancu, Corneliu-Liviu Popescu, *Constituțiile române - Texte. Note. Prezentare comparativă*. Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, București, 1993, p. 112.

Lege privitoare la ținuta de ședință și de ceremonie a membrilor Înaltei Curți de Conturi și ai Parchetului acelei Înalte Curți (28 aprilie 1939)

Art. unic. – Membrii Curții și ai Parchetului Înaltei Curți de Conturi vor purta în ședință robă neagră cu lentă de hermină și tocă neagră de catifea. Culorile cordoanelor și ale semnelor distinctive ale țării, precum și culoarea robei de solemnitate vor fi stabilite prin decizie de primul președinte al Curții și vor fi deosebite de ale magistraților celorlalte instanțe judecătorești.

Dat în București la 28 aprilie 1939.

Carol

Președintele consiliului de miniștri – Armand Călinescu

Ministrul finanțelor – M. Constantinescu

Ministrul Justiției – Victor Iamandi

Nr. 1.764.

Sursa: „Monitorul Oficial“, Nr. 99, 29 Aprilie 1939, p. 2675.

**Decizia Primului președinte al Înaltei Curți de Conturi
cu privire la ținuta de ședință și de ceremonie
a membrilor Înaltei Curți de Conturi și ai Parchetului acelei Înalte Curți
(29 aprilie 1939)**

Noi, Zamfir Brătescu, primul-președinte al Înaltei Curți de Conturi,

În baza legii privitoare la ținuta de ședință și de ceremonie a membrilor Înaltei Curți de Conturi și ai Parchetului acelei Înalte Curți, promulgată cu Înalțul Decret Regal Nr. 1.764 din 18 Aprilie 1939;

Decidem:

Art. I. Membri Înaltei Curți de Conturi și ai Parchetului vor purta în ședință roba obișnuită, din stofă neagră, cu partea din față cuprinsă între umeri până jos și reverele mânecilor din mătase, având peste umărul stâng o lentă cu hermină la capete.

Cordonul robei va fi din mătase (moire) de culoare albastră deschis, lat de 12 cm. Cu o rozetă în față, de sub care cordonul coboară în dublu, pe o parte ajungând aproape de lungimea robei, cealaltă parte fiind cu 7 cm mai scurtă și ambele se termină cu ciucuri galbeni de fir pentru membrii Înaltei Curți și albi de fir pentru membrii parchetului.

La solemnități, membrii Înaltei curți și ai Parchetului poartă același model de robă, din stofă de culoarea cordonului. Mătasea din față și de la mâneci este neagră, cordonul albastru deschis.

Art. II. Toca membrilor Înaltei Curți și ai Parchetului la ședință este din catifea neagră, înaltă de 12 cm, cu diametrul fundului de 24 cm, în medie. La baza tocei, pe cinci centimetri aproximativ, catifeaua este încrețită. Deasupra acestei părți, pe porțiunea de 7 cm și pe partea exterioară a fundului, toca are cute verticale. Între aceste două părți se intercalează un galon subțire de 2 mm, de culoarea cordonului. La mijlocul fundului cutoarele se adună spre centru. În jurul fundului se află un fir răsucit auriu pentru membrii Curții și argintiu pentru membrii Parchetului. Președintele poartă un galon galben de 2 cm, împrejurul tocei, iar procurorul general același galon, de culoare albă. Primul-președinte poartă două galoane identice de culoare galbenă. Toca membrilor Curții și ai Parchetului, la solemnități, este identică, din catifea de culoarea robei.

Art. III. Baveta membrilor Curții și ai Parchetului, la roba de ceremonie, este din dantelă albă plisată, formată din două părți suprapuse, din care cea de deasupra lungă de 16 cm, iar cea de dedesubt de 27 cm, la ședință baveta are aceeași formă și lungime, însă este din pânză albă subțire plisată și tivită jos cu dantelă de 6 cm lățime.

Data la 29 Aprilie 1939.

Prim președinte, Zamfir Brătescu.

Nr. 21.707.

Sursa: Monitorul Oficial, Nr. 99, 29 Aprilie 1939, p. 2675–2676.

**Decizii ministeriale de numire a unor consilieri ai Curții de Conturi
(29 aprilie 1939)**

MINISTERUL DE FINANȚE

Noi, ministru secretar de Stat la Departamentul Finanțelor;

Având în vedere referatul Direcțiunii Bugetului și a contabilității Generale a Statului cu Nr. 5.092 din 1939;

Văzând jurnalul Înaltei Curți de Conturi cu Nr. 70 din 1939, dat în secțiuni unite;

Având în vedere dispozițiunile art. 41 și 42 din legea asupra contabilității publice;

Decidem:

Art. I. Cu începere de la 1 Aprilie 1939, d-l consilier controlor C. Dumitrescu este însărcinat cu exercitarea controlului preventiv și pe lângă Consiliul Superior al Transporturilor și tarifelor,

înființat prin legea promulgată cu înaltul decret regal Nr. 234 din 1939, publicată în Monitorul Oficial Nr. 21 din 26 Ianuarie 1939.

Art. II. D-l director general al bugetului și contabilității generale a Statului este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor din prezenta decizie.

Data la 28 Aprilie 1939.

p. Ministru, Șt. Stănescu.

Nr. 37.296.

Prin decizia ministerială Nr. 37096 din 27 Aprilie 1939, d-l Lungu, inspector general, cu salariul de lei 16.100 brut bugetar lunar de la Garda financiară, se trece, pe data de 1 Aprilie 1939, în același grad, cu salariul de lei 19.350 bruto bugetar lunar.

Idem Nr. 37.094 din 27 Aprilie 1939, d-nii: Jercău Romulus și Mândruțau Ilie, actuali inspectori cl. III de la Garda financiară, se avansează, pe data de 1 Aprilie 1939, la gradul de inspector cl. II, cu salariul de lei 11.950. bruto bugetar lunar, în loc vacant, la aceeași gardă financiară.

Sursa: „Monitorul Oficial“, Nr. 99, 29 Aprilie 1939, p. 2675–2676.

Decret-lege pentru modificarea unor articole din Legea pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi (10 iunie 1940)

Ministerul Finanțelor

CAROL al II-lea,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României.

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului Președintelui Consiliului Nostru de Miniștri și ai Miniștrilor Noștri Secretari de Stat la Departamentele Finanțelor și Justiției cu Nr. 93.565 din 1940,

Văzând jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 1362 din 1940;

Văzând avizul Consiliului Legislativ Nr. 88 din 1940;

În temeiul art. 46 din Constituțiune,

Am decretat și decretăm:

DECRET-LEGE

Art. I. Articolele 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 18, 21, 25, 26, 27, 36, 37, 65, 76,82 din legea pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi se modifică după cum urmează:

Art. 3. – Curtea de Conturi se compune din 5 secții, cu 1 prim președinte, 5 președinți de secție și 25 consilieri.

Președintele, consilierii și referendarii sunt permanent la secțiunile din care fac parte.

În caz de vacanță, Ministrul Finanțelor – cu avizul Consiliului Curții de Conturi – poate da preferință consilierilor de la celelalte secții, care cer locurile vacante.

Consilierii vor fi schimbați prin rotație, cu avizul Consiliului Curții, după 3 ani de funcțiune la una din ele.

Referendarii se repartizează pe secții de primul președinte.

Ministerul Public de pe lângă Curtea de Conturi se compune dintr-un Procuror General și 5 procurori de secție.

Personalul de control și verificare se compune din: consilieri controlori, care pot fi câte unul pentru fiecare Minister și Administrație publică autonomă, sau altor Administrații; un Prim referendar șef, 6 referendari șefi, câte 10 referendari la parchetul general și un număr de referendari stagiați, fixat prin bugetul Curții de Conturi.

Secretariatul general al Curții se compune dintr-un Secretar general, un Prim secretar cu grad de Director de Minister, 6 secretari și șefi de birou, impiegați, conservatori de acte și personalul de

serviciu necesar, prevăzut după trebuință în buget.

Pe lângă serviciul cancelariei funcționează un Corp tehnic, necesar controlului de specialitate al gestiunilor.

Secretariatul Ministerului Public se compune dintr-un secretar, 2 subsecretari și funcționarii necesari pentru registratură, arhivă și celelalte lucrări de cancelarie, puși sub supravegherea Procurorului general.

Pe lângă Curtea de Conturi funcționează un Consiliu superior, cu următoarea compunere: Primul președinte, Procurorul general, Președinții de secție și 2 consilieri ai Curții, cu 2 consilieri supleanți delegați de Ministerul Finanțelor pe un interval de 4 ani.

Secretarul Consiliului este primul referendar șef sau înlocuitorul lui.

Art. 5. – Primul președinte al Curții de Conturi se numește prin Decret Regal, după propunerea Ministrului de Finanțe, dintre președinții de secție cu titluri academice.

Procurorul General și Președinții de secții se numesc prin Decret Regal, după propunerea Ministrului Finanțelor, dintre Consilierii Curții de Conturi, Consilierii Curții de Casație și Justiție, primii președinți de Curte de Apel și procurorii generali de Curte de Apel cu grad de Consilier de Casație și cu o vechime de cel puțin 20 ani în magistratură.

Consilierii și procurorii se numesc prin Decret Regal, după propunerea Ministrului Finanțelor, dintre: consilierii controlori, secretarul general al Curții și primul referendar șef, licențiați sau doctori în drept, în științele comerciale, economico-financiare sau matematici cu o vechime de cel puțin 15 ani în servicii publice, din care cel puțin 10 ani la Curte; dintre consilierii și procurorii Curților de Apel având un stagiu în grad de cel puțin un an și o vechime în magistratură de minimum 10 ani; dintre magistrații cu grad de consilier de Curte de Apel cu o vechime în magistratură de minimum 16 ani; dintre secretarii generali titulari sau prin delegație ai Ministerului de Finanțe cu o vechime de cel puțin 2 ani; dintre directorii conducători ai direcțiunilor de contabilitate de la Ministere cu o vechime de cel puțin 15 ani în servicii publice și 3 ani în grad; precum și dintre directorii din Ministerul Justiției proveniți din magistratură cu vechimea în grad și funcțiune cerută magistraților.

Ministrul Finanțelor este obligat să propună pentru numire în locurile vacante de consilieri pe unul din cei 3 candidați recomandați de consiliul Curții de Conturi, pentru fiecare loc vacant. La trecerea în funcțiunea de un grad egal, jurământul nu se va mai depune.

Unul dintre consilieri va fi un intendant general care a ocupat cel puțin 2 ani funcțiunea de director al contabilității Ministerului Apărării Naționale.

De asemenea, în funcțiunea de consilier sau procuror mai pot fi numiți cu dispensa condițiilor de admisibilitate prevăzute în lege și magistrați militari sau foștii magistrați militari, care au servit în justiția militară cel puțin 15 ani, din care cel puțin 2 ani cu gradul de judecător consilier, la Curtea Militară de Casare și Justiție. Numărul consilierilor din această categorie va fi de cel mult 2.

Procurorii de secție ai Curții și consilierii controlori pot fi numiți consilieri, după recomandarea Consiliului superior.

Procurorii pot fi numiți și din avocații care au exercitat efectiv și neîntrerupt profesiunea pe lângă Tribunale sau Curți cel puțin 20 ani; precum și din magistrații care au cel puțin gradul de Președinte de Tribunal cu o vechime în magistratură de cel puțin 15 ani.

Art. 6. – Consilierii controlori se numesc prin Decret Regal, după propunerea Ministrului Finanțelor cu avizul Consiliului Curții de Conturi, dintre: *a*). Primul referendar șef și referendarii șefi doctori sau licențiați în drept, științe economico-financiare sau matematici cu o vechime de cel puțin 10 ani în Curte; *b*). Directorii conducători ai Direcțiunilor de contabilitate de la diverse Ministere, directorii din Ministerul Finanțelor și referendarii de clasa I-a, toți aceștia cu o vechime de cel puțin 2 ani în grad și de cel puțin 10 ani în funcție de Stat, cu aceleași studii ca mai sus; *c*). Inspectorii speciali și Inspectorii generali de finanțe, precum și Inspectorii generali administrativi, doctori sau licențiați în drept sau în științele economico-financiare cu o vechime de minimum 5 ani în grad.

Art. 7. – Secretarul general, Primul referendar șef și referendarii șefi se numesc dintre referendarii din clasa I-a, cu o vechime de 2 ani în clasă, iar referendarii de clasa III-a dintre referendarii stagiați cu examen de capacitate.

Art. 8. – Alineatul final se abrogă.

Art. 9. – Numirea Secretarului general, a Primului secretar, a Primului referendar șef, a referendarilor șefi, a referendarilor definitivi și stagiați se face prin Decret Regal, la propunerea Ministrului Finanțelor, după recomandarea Consiliului Curții de Conturi.

Personalul de Cămară, corpul tehnic, se numește de Ministrul Finanțelor, conform statutului funcționarilor publici, cu avizul Consiliului Curții, iar personalul de serviciu se numește de Primul Președinte.

Art. 10. – Condițiunile generale pentru admisibilitate în funcțiune, incompatibilități, numiri, înaintări, ordine și disciplină, pentru personalul de cămară, sunt cele prevăzute în statutul funcționarilor publici, cu deosebirile anume prevăzute în legea de față.

Comisia de disciplină pentru consilieri controlori o formează Secțiunile unite ale Curții.

Trimiterea înaintea acestei Comisiuni se face de Primul președinte al Curții.

Comisia de disciplină pentru referendari și personalul de cămară o formează Consiliul superior.

Trimiterea înaintea acestei Comisiuni se face, de asemeni, de Primul președinte.

Art. 11. – Primul Președinte al Curții depune jurământul în fața Maiestății Sale Regelui, în prezența Ministrului Finanțelor.

Cealalți membri ai Curții și ai Parchetului general depun jurământul în fața Secțiunilor unite.

Consilierii controlori, referendarii și funcționarii cămarării depun jurământul în fața Primului Președinte, asistat de Procurorul general.

Art. 12. – Membrii Ministerului Public nu pot fi rude sau afini între dânsii până la a IV-a spiță inclusiv. Această incompatibilitate nu se aplică membrilor Curții, decât dacă fac parte din aceeași secție.

Nici unul din membri nu poate fi interesat nici direct, nici indirect, nici figura ca mandatar în vreo afacere supusă controlului Curții, nici lua parte la cercetarea vreunei asemenea afaceri în care vor fi fost interesați o rudă a sa sau un afîn până la a IV-a spiță inclusiv.

Recuzarea unui membru al Curții se invocă de el însuși sau se cere de parte ori de Ministerul Public și se decide de Secțiunea respectivă a Curții, completată cu un membru de la altă secție, delegat de Primul Președinte. În caz de admiterea recuzării, secțiunea astfel constituită procedează la judecarea chestiunii.

Art. 15. – Curtea este împărțită în 5 secțiuni, compusă fiecare dintr-un Președinte și 5 consilieri.

Atribuțiile secțiilor sunt identice, afară de secția II-a, care are atribuții de control de ordin administrativ și ale secției III-a, care are în competența sa apelurile de pensii.

Primul Președinte repartizează secțiunilor lucrările, iar înălăuntrul secției repartizarea se face de Președintele ei.

Art. 17. – Completele de judecată se formează de Președintele Secției și se compune cu 3 consilieri sub președinția celui mai vechi în grad; la vechimea egală în grad prezidarea se face de consilierul mai vechi în funcțiunea din care a provenit.

Deciziunile și încheierile Curții se pronunță cu majoritate. Opiniile separate se motivează.

Completele de divergență se constituie cu 5 consilieri.

În lipsa Primului Președinte, cel mai vechi după ordinea numirii dintre Președinții de secție îl înlocuiește.

Președintele de secție este înlocuit de consilierul cel mai vechi al secției respective.

Dacă completul de judecată nu se poate forma cu consilierii secției, secțiunea se completează cu consilieri trași la sorți de Primul Președinte, dintre consilierii disponibili ai celorlalte secțiuni.

Ședințele Curții încep la ora 13.

Ministerul Finanțelor, la cererea Primului Președinte al Curții de Conturi, va putea autoriza înființarea la secțiile unde necesitățile vor cere, complete de judecată în zilele în care nu sunt fixate procese, sau în orele de dimineață.

Aceste complete vor fi formate de către Președinții secțiilor împreună cu Primul Președinte sau, prin tragere la sorți, de către Primul Președinte dintre consilierii secției respective.

Membrii completelor suplimentare vor primi o indemnizație care va fi fixată de Ministrul Finanțelor.

În timpul vacanțelor, Curtea de Conturi va putea ține ședințele sale în orele de dimineață, care vor fi fixate de primul Președinte.

Art. 18. – Curtea de Conturi are atribuțiuni de control și atribuțiuni judecătorești.

Curtea de Conturi exercită controlul preventiv și cel de gestiune asupra tuturor veniturilor și cheltuielilor Statului, stabilimentelor și instituțiilor, care primesc de la Stat permanent subvențiuni anuale, sau sume atribuite sporadic Fundațiilor create în folosul instituțiilor religioase sau culturale de interes public, general sau local.

Nu intră în competența Curții de Conturi, judecarea conturilor de gestiune ale comunelor rurale și urbane, afară de Municipii, care se vor verifica de comisiuni speciale constituite pe lângă Ținuturi, în primă și ultimă instanță, cu drept de recurs la Curtea Administrativă locală.

Art. 21. – Ca organ judecătoresc, judecă gestiunile mânuitorilor de bani, valori și materiale publice. Ea judecă în primă și ultimă instanță:

a). Conturile mânuitorilor de bani publici care au în atribuțiunile lor atât încasarea veniturilor, cât și plata cheltuielilor;

b). Conturile de materiale și bani ale Corpurilor, Diviziilor, Arsenalelor, Manutanțelor și tuturor stabilimentelor centrale ale Armatei, jandarmeriei și grănicerilor, conturile fabricilor, uzinelor, manufacturilor, șantierelor, atelierelor centrale, salinelor și ale tuturor stabilimentelor centrale în care se produc și se transformă materiale publice, cu excepția conturilor în bani și materii ale unităților și administrațiunilor prevăzute la art. 25, al. b)., a căror judecată se face de Ministere și Administrațiile autonome, prin Comisiuni speciale constituite cu aprobarea Curții de Conturi;

c). Conturile depozitelor centrale, în care se aprovizionează și se conservă materialele publice destinate pentru vânzare, consumației ori transformării;

d). Și, în genere, toate conturile mânuitorilor de bani, valori și materiale publice, care nu sunt date prin legi speciale în competența altor instanțe, sau pentru care Curtea de Conturi nu este competentă ca instanță de apel.

Art. 25. – Al. g) Apelurile în contra deciziunilor pronunțate de Comisiunile de pensiuni instituite de legea generală de pensiuni.

Al. h) se abrogă.

Al. i) devine al. h.

Art. 26. – Termenul de apel la Curtea de Conturi este de 15 zile de la comunicare.

Art. 27. – Al. b) Cererile de prescripții ale debitorilor, potrivit legilor de contabilitate publică și al legii de procedură fiscală.

Art. 36. – Președintele secțiunii, primind raportul consilierului raportor, care, în interesul unei exacte expunerii, poate asculta la trebuință pe cei în cauză, fixează ziua judecării și trimite lucrarea parchetului, pentru a lua cunoștință și a formula rechizitoriile.

Termenul de judecată se va comunica prin agenți administrativi, însărcinați cu îndeplinirea procedurilor judecătorești, părților interesate.

Comunicarea termenului pentru moștenitori se face în mod colectiv, prin afișare la ultimul domiciliu și la primăria locală, publicându-se și în Monitorul Oficial.

În ziua fixată, referendarul respectiv prezintă lucrarea, citind concluziile scrise ale Parchetului și părților.

Ședințele nu sunt publice.

Judecarea se face după memorii scrise. Dacă ele nu se depun până în ziua judecării, judecata se va face în baza actelor de la dosar.

Președintele adună părerile, începând cu aceea a celui mai nou numit dintre consilieri și pronunță decizia.

Procesul-verbal de ședință și decizia se redactează și contrasemnează de referendarul raportor și se semnează de judecătorii care au luat parte la ședință.

Art. 37. – Dacă în cursul judecării, Curtea găsește că are nevoie de deslușiri, de prezentări de noi acte sau de expertize, va fixa un nou termen de judecată.

Lămuririle se vor cere de Curte.

Autoritățile cărora li s-a cerut acte sunt obligate să le trimită în cel mult 10 zile de la primirea adresei, cu sancțiunea din art. 30.

Expertizele se vor efectua de funcționarii din corpul tehnic al cancelariei Curții de Conturi.

În noul termen, Curtea se va compune cu aceiași consilieri și numai în caz de împiedicare motivată, vor fi înlocuiți membrii completului de judecată.

Art. 65. – Procurorul general sau Procurorul de secție pune concluzii scrise în toate chestiunile ce se dezbate înaintea Curții.

Lucrările secțiunilor se vor comunica Ministerului Public cu cel puțin 3 zile înainte de ziua fixată pentru judecare.

Procurorii nu sunt special atașați pe lângă o secțiune.

Procurorul general va desemna un procuror pentru lucrările fiecărei secțiuni.

În caz de lipsă de procuror, Primul Președinte, sau acela care îl înlocuiește, va delega pe unul din membrii Curții, spre a pune concluziuni.

Art. 76. – Prevenirea și musturarea simplă sau în scris cu pierderea salariului până la 15 zile se aplică de Primul Președinte pentru personalul de control și verificare și pentru personalul secretariatului Curții, iar pentru personalul Ministerului Public de către Procurorul general.

Suspendarea, punerea în disponibilitate și destituirea, pentru personalul de control și verificare și pentru personalul secretariatului și al parchetului, se pronunță de Comisiunile de disciplină prevăzute de art. 10 și se execută de Curte.

Art. II. Articolele de sub paragraful „Dispozițiuni finale și tranzitorii“, cap. VII din legea Curții, supusă modificării, se abrogă și se înlocuiesc cu următoarele:

Art. 82. – Pentru cercetarea conturilor rămase neverificate până la 1938/1939, Curtea de Conturi va lua măsuri în cel mai târziu 30 zile de la data publicării prezentei legi, ca aceste conturi să fie verificate în timp scurt, după o procedură specială stabilită de Curte cu aprobarea Ministerului de Finanțe.

În acest scop, se pot alcătui complete de judecată, conform art. 17 de mai sus, în zilele sau orele în care nu sunt procese, sau însărcina Secțiunea I-a în mod special cu judecarea exclusivă a acestor conturi în restanță, sau a se aplica ambele măsuri în același timp.

Cu începere din 1938/1939 verificarea și judecata conturilor se va face la zi, conform legii contabilității publice, astfel încât Curtea să pronunțe toate deciziile și declarațiile cerute de legea ei organică.

Soldurile cu care vor avea să înceapă cercetarea conturilor pe exercițiul 1938/1939 vor fi provizorii cu drept de revizuire.

Art. 84. – Conturile comunelor rurale și urbane, nereședințe, primite la Curte și nejudecate, până la punerea în aplicare a legii, vor fi trimise Ținuturilor, pentru verificat și judecare, în condițiunile stabilite de art. 18 din prezenta lege.

Art. 85. – Această lege se pune în aplicare pe data publicării ei în Monitorul Oficial.

Regulamente de administrație publică vor determina serviciul interior al Curții și al Cancelariei și vor dezvolta diferitele puncte de aplicațiune ale acestei legi.

Art. III. Toate apelurile pendinte în contra deciziunilor pronunțate de Comisiunile de pensii vor trece, pe data punerii în aplicare a acestei legi, în judecata Secțiunii III-a a Curții de Conturi.

Art. IV. La punerea în aplicare a legii de față, Ministrul Finanțelor va putea fixa prin decizie ministerială compunerea secțiunilor, repartizând pe secții Președinții și Consilierii Curții; va putea face propuneri pentru completarea locurilor vacante și acelor create prin lege, pentru orice funcțiune, fără a mai lua avizul Consiliului superior al Curții de Conturi.

Pentru posturile vacante de referendari se vor respecta numai condițiile generale de numire în acest scop.

De asemeni, este autorizat a fixa prin decizie ministerială și în limitele disponibilităților bugetare, numărul consilierilor controlori, numărul funcționarilor și personalul tehnic din Cancelaria Curții de Conturi și a face numirea acestora, prin derogare de la legea pentru statutul funcționarilor publici și decretul-lege Nr. 122 din 1940, pentru numirile în funcțiunile publice, în ceea ce privește stagiul, examenul de capacitate și recomandarea.

În aceleași condițiuni, în corpul personalului administrativ pot fi numiți sau avansați până la gradul de director de minister inclusiv și funcționarii având ca studii cel puțin bacalaureatul, cu

condițiunea de a fi fost funcționar în anul 1920, cu o vechime de cel puțin 19 ani împliniți și neîntrerupți în o funcțiune publică și având etatea de maximum 40 ani.

Art. V. Se abrogă dispozițiunile contrarii legii de față, din orice legi și regulamente.

Dat în București la 10 Iunie 1940.

CAROL

Președintele Consiliului de Miniștri,

Gh. Tătărescu

Ministrul finanțelor,

M. Constantinescu

Ministrul justiției,

Aurelian Bentoiu

Nr. 1.937.

Sursa: „Monitorul Oficial” (Partea I), nr. 134, 12 iunie 1940 p. 2901-2903.

Decretul-lege nr. 3159 de anulare a unor modificări la legea de reorganizare a Înaltei Curți de Conturi (16 septembrie 1940)

Ministerul justiției, Generalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri

În baza dispozițiunilor decretelor-legi Nr. 3.052 din 5 Septemvrie și Nr. 3.072 din 7 Septemvrie 1940, Am decretat și decretăm:

În Art. 36 și 65 din decretul-lege, pentru modificarea unor articole din legea pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi, din 12 Iunie 1940 se abrogă pe data de 1 Ianuarie 1941, de la care dată vor rămâne în ființă dispozițiile art. 36 și 65 ale legii de reorganizare a acestei Curți din 31 Iulie 1929, cu modificările din 14 Aprilie 1933“.

Dat în București la 16 Septemvrie 1940.

Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri, General Ion Antonescu, Ministrul justiției Prof. Mihai A. Antonescu

Nr. 3.159.

Sursa: „Monitorul Oficial”, partea I, Nr. 216, 17 septembrie 1940, p. 5431.

Raportul ministrului afacerilor interne către Conducătorul Statului român și Președinte al Consiliului de Miniștri (19 martie 1941)

Domnule General,

Conform dispozițiunilor decretelor-legi Nr. 3.052 din 5 Septemvrie 1940 și Nr. 3. 072 din 7 septemvrie, avem onoarea a vă înainta spre aprobarea și semnătura Dv., alăturatul decret-lege, relativ la organizarea controlului și judecării gestiunilor Administrațiilor locale.

În actualul sistem de organizare a controlului, gestiunea administrațiilor locale, nu se definește cu precizie organul competent de a verifica și judeca gestiunea acestor autorități și nici un text de lege nu reglementează funcționarea unui astfel de organ, așa cum este organizată și reglementată funcționarea Înaltei Curți de Conturi, pentru gestiunile și gestionarii serviciilor de Stat.

Necesitatea creierii unei astfel de instanțe se impune, nu numai ca o împlinire a unei lipse în sistemul nostru legal de organizare a controlului gestiunilor administrațiilor locale, dar și pentru a crea instrumentul legal, prin care să fie chemați la răspundere o anumită categorie de gestionari, pentru actele săvârșite în patrimoniul public.

Verificarea conturilor de gestiune ale județelor, municipiilor și orașelor de reședință, au fost date fie în competența Înaltei Curți de Conturi, fie în competența Comitetelor locale de revizuire, – creațiuni ale legii administrative din 1929 – fie organelor tutelare, așa cum prevede legea administrativă din 1938.

Înalta Curte de Conturi, din cauza aglomerării lucrărilor pentru verificarea gestiunii Ministerelor Administrațiilor Autonome, etc, nu ar putea îndeplini și această atribuțiune, în măsura de a se verifica la timp toate gestiunile administrațiilor locale, inclusiv comunele rurale, pe care niciodată în trecut nu le-a avut în competență.

Comitetele locale de revizuire, din cauza defecțiunilor de organizare, nu și-au putut exercita acest atribut și din această cauză, gestiunile autorităților locale au rămas neverificate.

Organele tutelare ale administrațiilor locale, cărora prin legea administrativă din 1938, li s-a dat spre verificare conturile de gestiune ale administrațiilor locale, din cauză că nu s-a reglementat funcționarea lor și nici procedura de urmat pentru verificarea acestor conturi, până în prezent nu a putut să-și exercite aceste atribuțiuni de verificare de conturi. În plus, lipsa de personal și organizarea unui serviciu special cu această verificare a făcut să întârzie această lucrare.

Din experiența trecutului și pentru a asigura în lucrările de verificare a conturilor de gestiune ale administrațiilor locale, continuitatea și permanența, am ajuns la concluzia că trebuiesc create alte organe colegiale de verificare și judecare a conturilor comunelor rurale și urbane, stabilimentelor de utilitate publică, întreprinderilor comunale și regiilor publice comerciale, dependente de aceste comune, în cadrul puterii executive, cu o competență bine precizată și constituite din membri cari dau toată garanția de competență prin pregătirea lor juridico-financiară.

Am creat o comisiune pe lângă Ministerul Afacerilor Interne, constituită din consilierul controlor președinte și directorul administrațiilor locale și un inspector general administrativ, ca membri.

Pentru conturile comunelor rurale și urbane nereședință, însăși legea modificatoare a legii de organizare a Înaltei Curți de Conturi, prin dispozițiunile art. 18 și 84, prevede că nu intră în competența Înaltei Curți de Conturi judecarea acestor conturi, aceasta urmând a se face de o comisie specială de pe lângă Ținut.

Cum Ținuturile au fost desființate și comisiile de care vorbește sus-zisa lege, nu au luat ființă, este necesar a se crea în locul comisiunilor ținutare, organul competent a judeca aceste conturi.

Dealtfel, nici în trecut, conturile comunelor rurale și urbane nereședință nu au fost verificate de Înalta Curte de Conturi, ci de delegațiile județene, ale căror deciziuni erau susceptibile de apel la Înalta Curte de Conturi.

Din cauză că în ultimul timp nu a fost determinat organul competent de a verifica conturile autorităților locale și pe motivul că nu s-a dat toată atenția cuvenită acestor importante lucrări, s-a ajuns să se constate cu ocazia inspecțiilor efectuate de inspectorii generali administrativi în toată țara, că sunt câteva mii de conturi neverificate pe zeci de ani în urmă în valoare de sute de milioane de lei.

Acest fapt a lăsat să se creadă de administratorii patrimoniului public, că nu există răspundere pentru actele lor de gestiune și de aici, cauza atâtor nereguli și abuzuri constatate în gestiunea administrațiilor locale.

Pentru a curma cu această stare de lucruri și pentru a se stabili la timp răspunderile gestionarilor am creat o comisiune constituită din subprefectul județului ca președinte și membri: un șef de serviciu de la Administrația financiară și șeful serviciului financiar al Prefecturii, cu atribuțiuni de verificare și judecare a conturilor comunelor rurale și urbane.

Prin prezentul proiect de lege am creat noi instanțe de judecată a conturilor administrațiilor locale, le-am reglementat funcționarea, le-am asigurat o existență regulată și procedură precisă și le-am dat o competență bine determinată.

Deciziile lor au caracter de autoritatea lucrului judecat, prin posibilitatea apelului și revizuirii deciziunilor.

Am făcut din aceste comisiuni adevărate instanțe de conturi inferioare, pentru judecarea conturilor administrațiilor locale și sancționarea gestiunilor. Le-am subordonat din punct de vedere administrativ, Ministerului de Interne și Înaltei Curți de Conturi, din punct de vedere jurisdicțional.

Ținând seama de situațiunea de fapt în care se află conturile din exercițiile trecute, precum și apelurile ce s-au soluționat prin respingerea lor ca inadmisibile sau rău îndreptate, am soluționat și aceste stări de lucruri, reglementând cu precizie organele competente și procedura de urmat.

Procedând în acest fel, suntem în conformitate cu realitățile noastre administrative; se va asigura ordinea de legalitate în mănuierea banului public și se va sădi încrederea în activitatea autorităților publice, dându-se totodată posibilitatea de a se urmări de justiție, la timp, gestionarii fraudatori ai fondurilor publice. Primiți, vă rugăm, Domnule General, asigurarea înaltei noastre considerațiuni.

Ministrul afacerilor interne,
General de Divizie D. I. Popescu
1941, Martie 19
Nr. 8.224

Sursa: „Monitorul Oficial“, (Partea I), Nr. 82, 5 Aprilie 1941, p. 1847-1849.

Decret-lege pentru organizarea controlului și judecării gestiunilor Administrațiilor locale (3 aprilie 1941)

Ministrul Afacerilor Interne – General Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri

Având în vedere raportul d-lui ministru secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Interne cu Nr. 8224 din 19 Martie 1941;

În baza dispozițiilor decretelor-legi Nr. 3.052 din 5 Septembrie 1940 și Nr. 3. 052 din 7 Septembrie 1940,

Am decretat și decretăm;

DECRET-LEGE

pentru organizarea controlului și judecării gestiunilor Administrațiilor Locale

CAPITOLUL I

Dispozițiuni generale

Art. 1. Șefii administrațiilor locale, împreună cu șefii contabili și mănuitori, vor încheia și întocmi conturile anuale de execuție a bugetelor și conturile de gestiune, în termen de două luni de la închiderea exercițiului financiar. Conturile se vor aduce la cunoștința generală în aceleași condițiuni ca și alcătuirea bugetelor: afișare, contestații, iar după ce se vor aproba de șeful autorității se vor înainta împreună cu contestațiile și inventarul în termenul de două luni de mai sus, organului prevăzut de această lege cu competența de a judeca conturile.

Art. 2. Conturile ce trebuiesc încheiate și prezentate organului de control și judecată sunt următoarele:

a) Pentru județe, municipii, comune urbane reședință și nereședință, stațiuni balneo-climatiche, stabilimente de utilitate publică, întreprinderi comunale și regii publice comerciale dependente de acestea, se vor încheia conturi de gestiune pentru mănuitori;

b) Pentru comunele rurale se vor încheia conturi de gestiune;

c) Regiile publice comerciale vor mai încheia și bilanțuri cu conturi de profit și pierdere.

CAPITOLUL II

Organizarea instanțelor de verificare și judecare

Art. 3. – Conturile de execuție a bugetelor județelor și municipiilor, precum și conturile de gestiune ale mănuitorilor acestora, se vor verifica și judeca în primă și ultimă instanță de Înalta Curte de Conturi; aceste conturi se vor trimite la administrațiile locale respective; Ministerul Afacerilor Interne, care le va supune mai întâi unei verificări administrative, după care le va trimite Curții de Conturi, însoțite de o încheiere care să consemneze rezultatul acestei verificări [...]

Art. 8. – Comisiunile prevăzute de prezenta lege sunt instanțe jurisdicționale pentru gestionarii administrațiilor locale respective, pentru care au aceleași atribuțiuni și competență ca și Înalta Curte de Conturi pentru gestionarii cari cad în competența ei, conform legii sale organice și legii contabilității publice.

Art. 9. – Direcția administrației locale din Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul financiar al prefecturilor vor executa cu personalul de specialitate toate lucrările pregătitoare de verificare a conturilor, după care le vor supune comisiunilor competente.

Art. 10. – Înalta Curte de Conturi poate cere să i se trimită oricare din conturile de gestiune, verificate și judecate de către emisiunile instituite prin această lege, pentru control suprem, putând pași la revizuirea din oficiu a deciziunilor date, pentru cazurile arătate de art. 15 din prezenta lege.

CAPITOLUL III

Procedura verificării și judecării

Art. 11. – Verificarea și judecarea se face numai pe baza actelor anexate la conturi, în caz de nereguli se vor aplica sancțiunile și responsabilitățile prevăzute de legea contabilității publice, legea administrativă și legile speciale.

Art. 12. – Procedura de judecată pentru comisiuni, în primă instanță este scrisă. Gestionarii vor depune memoriile numai atunci când vor fi încunoștințați de comisiune, care va putea cita în fața ei pe gestionar, pentru lămuriri.

Art. 13. – Comisiunile vor judeca în completul de 3 membri, iar deciziunile lor se vor da cu majoritate. Deciziunile comisiunilor au caracter de deciziuni judecătorești. Deciziunile comisiunilor județene sunt supuse apelului la comisiunea de pe lângă Ministerul Afacerilor Interne, în termen de 15 zile de la comunicare, afară de acelea în care suma totală la care sunt condamnați gestionarii nu trece de 5.000 lei, acestea rămânând definitive. Procedura în fața comisiei de judecată de pe lângă Ministerul Afacerilor Interne, ca instanță de apel, se va îndeplini cu citarea părților în termenele și după regulile prevăzute în legea de reorganizare a Înaltei Curți de Conturi.

Art. 14. – Deciziunile comisiei de pe lângă Ministerul Afacerilor Interne, date în primă instanță, sunt supuse apelului la Înalta Curte de Conturi, în termen de 15 zile de la comunicare; iar deciziunile acestei comisii, ca instanță de apel sunt supuse recursului la Înalta Curte de Conturi, în termen de 30 zile de la data comunicării deciziei. Motivele sunt cele din dreptul comun. Înalta Curte de Conturi, găsind motive întemeiate, va judeca cauza, evocând fondul.

Art. 15. – Deciziunile rămase definitive sunt supuse revizuirii, la organul care a pronunțat deciziunea în prima instanță. Revizuirea va putea cere de părțile interesate: gestionari, garanți sau moștenitorii lor, sau de autoritatea administrativă, pentru erori de fapt omisiuni, duble sau false înscrieri, sau acte noi ce nu s-au mai avut în vedere la judecare. Termenul de revizuire este de 6 luni de la comunicarea deciziei sau de la descoperirea acelor acte; cererea de revizuire nu se poate face de aceeași parte interesată decât numai o singură dată. Comisiunile pot revizui și din oficiu deciziunile lor, pentru cazurile de mai sus. Judecarea cererii de revizuire se suspendă până la judecarea recursului, în caz când partea a făcut recurs.

Art. 16. – Gestionarii condamnați definitiv vor fi dați în debit cu sumele imputate la administrațiile financiare respective, aplicându-se legea pentru unificarea procedurii fiscale. Darea în debit se va face urgent de către prefecturi pentru deciziunile pronunțate de comisiunile județene rămase definitive și de către Ministrul Afacerilor Interne pentru deciziunile pronunțate de comisiunea de pe lângă acest departament. Recursul nu împiedică executarea deciziei.

CAPITOLUL VI

Dispozițiuni transitorii și finale

Art. 17. – Conturile orașelor reședință, precum și cele ale stabilimentelor de utilitate publică, întreprinderilor comunale și regiilor publice comerciale dependente de aceste comune, din exercițiile trecute până la exercițiul 1939/1940 inclusiv, care se găsesc neverificate, se vor verifica și judeca de Înalta Curte de Conturi în prima și ultima instanță, cu precădere față de celelalte conturi.

Art. 18. – Conturile comunelor rurale și urbane nereședință, precum și cele ale stabilimentelor de utilitate publică, întreprinderilor comunale și regiilor publice comerciale dependente de aceste comune, pe exercițiile trecute, se vor verifica și judeca de comisiunile județene prevăzute de art. 6, în termen de un an.

Art. 19. – Gestionarii comunelor rurale și urbane nereședințe, cărora li s-a respins apelurile de către Înalta Curte de Conturi ca inadmisibile, sau ca rău îndreptate, pot cere în termen de 6 luni de la publicarea acestei legi, la comisiunea județeană, revizuirea deciziei dată asupra contului respectiv. Toate apelurile făcute contra deciziunilor date de organele competente, de la 26 martie 1936 până la 14 august 1938, pe baza legii administrative din 26 Martie 1936, se vor judeca de către Înalta Curte de Conturi.

Art. 20. – Orice dispozițiuni de legi și regulamente contrarii prezentei legi, sunt și rămân abrogate.

Dat în București la 3 Aprilie 1941

Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri, General Ion Antonescu,
Ministrul afacerilor interne, General de divizie D. I. Popescu,
Nr. 9521

Sursa: „Monitorul Oficial” (Partea I), din 5 aprilie 1941, nr. 82, p. 1847-1849.

Legea nr. 912 privind gradațiile pentru funcționarii publici (1941)

Art. 190. – Membrii Înaltei Curți de Conturi, ai Consiliului Legislativ, ai justiției administrative și avocații publici au dreptul la gradații numai în gradele prevăzute cu gradații în tabelele de salarizare anexate. Gradațiile se acordă după împlinirea a 5 ani de stagiu în gradul și clasa prevăzută cu gradație. Numărul gradațiilor cuvenite membrilor corpurilor mai sus enumerate se recalculează în conformitate cu dispozițiile alineatului precedent. La gradele funcțiunilor la care nu se mai prevăd gradații, gradațiile se consideră contopite în sporul de salariu acordat la 1 Octombrie 1941. De asemeni se consideră contopite în noul salariu, gradațiile la care unii membri ai corpurilor menționate mai sus nu vor mai avea dreptul în raport cu noile dispozițiuni cu privire la recalcularea stagiului pentru acordarea gradațiilor. Pentru calcularea stagiului necesar obținerii gradațiilor se pot cumula stagiile din următoarele grade:

La Înalta Curte de Conturi:

- a) Stagiul de referendar șef cu acela de referendar cl. I-a cu 3 gradații;
- b) Stagiul de consilier controlor cu acela de referendar șef cu 2 gradații.

Sursa: „Monitorul Oficial”, (partea I A), Nr. 242, 12 Octombrie 1941, p. 6168-6169,

Decizia Președinției Consiliului de Miniștri privind controlul de gestiune în Transnistria (9 septembrie 1943)

DECIZIUNI

PREȘEDENȚIA CONSILIULUI DE MINIȘTRI

Noi, Ion Antonescu, Mareșal al României și Comandantul de Căpetenie al Armatei,

Având în vedere că Administrația Provinciei Transnistriei, prin caracterul special pe care-l are, cere ca întreaga serie de măsuri cu caracter gestionar, aplicabile în țară, să nu se poată aplica în totul și acestei Administrații,

Că în acest scop, controlul gestionar în această provincie, urmează a se face de către instanțele speciale prin reorganizarea comisiunilor instituite de către noi, prin ordonanța Nr. 7 din 1943, și de către d-l guvernator civil al Guvernământului Transnistriei, prin decizia Nr. 128 din 1942,

Decidem:

Art. I. Atribuțiile Înaltei Curți de Conturi nu se extind asupra teritoriului Transnistriei.

Art. II. Controlul, judecata și descărcarea gestiunilor tuturor unităților administrației locale, se va face de către Comisiunea de verificare, instituită prin decizia Nr. 128 din 1942 a d-lui guvernator civil al Transnistriei, completată cu doi referendari de la Înalta Curte de Conturi, numiți prin deciziune de către Președinția Consiliului de Miniștri.

Această Comisiunea are competența și pentru gestiunea municipiilor Odessa și Tiraspol.

Art. III. Controlul, judecata și descărcarea gestiunilor Administrației centrale a Guvernământului, se înaintează Comisiunii speciale de către Direcțiunea financiară, care concentrează întreaga gestiune bugetară, într-un singur cont general de execuție a bugetului, iar bilanțurile gestiunii patrimoniale a aceluiași direcțiuni, se înaintează Comisiunii de către Direcția generală a contabilității, care încheie un raport asupra operațiunii făcute.

Art. IV. În caz de abateri constatate în sarcina gestionarilor, comisiunile prevăzute la articolul de mai sus, vor pronunța prin decizie imputarea sumelor, sesizând totodată organele Guvernământului, pentru aplicarea sancțiunilor legale.

Data în București la 9 Septembrie 1943.

Mareșal al României și Comandantul de Căpetenie al Armatei, Ion Antonescu
Nr. 26.

Sursa: Monitorul Oficial (Partea I), Nr. 212, 10 septembrie 1943, p. 8093.

Decret de numire a președintelui Secției a II-a la Înalta Curte de Conturi (30 septembrie 1943)

Antonescu, mareșal al României și conducătorul statului

Asupra raportului d-lui ministru secretar de Stat la Departamentul Finanțelor cu Nr. 656.289 din 30 Septembrie 1943,

În baza dispozițiilor decretelor-legi Nr. 3.052 din 5 Septembrie și Nr. 3.072 din 7 Septembrie 1940,

Având în vedere articolul 5 din decretul-lege Nr. 1.937 din 1940, „Pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi”, cu modificările ulterioare;

Având în vedere avizul Comisiunii speciale, prevăzută de art. 14 din legea pentru unele măsuri financiare excepționale aplicabile în cursul exerc. 1943/944, Nr. 77.405 din 1943;

Am decretat și decretăm:

Art. I. D-l Grigore Oghina, actual consilier la Înalta Curte de Conturi, se numește pe data publicării prezentului decret, în gradul de președinte la Secția a II-a la Înalta Curte de Conturi, în loc vacant, grupa A 3, tip 6 salarizare.

Art. II. D-l ministru secretar de Stat la Departamentul Finanțelor este însărcinat cu exercitarea acestui decret.

Dat în București la 30 Septembrie 1943.

Antonescu, Mareșal al României și Conducătorul Statului

Ministrul finanțelor Alexandru D. Neagu

Nr. 2.649.

Sursa: „Monitorul Oficial” (Partea I), Nr. 230, 1 Octombrie 1943, p. 8778.

Legea nr. 720 privind extinderea atribuțiilor Curții de Conturi (28 octombrie 1943)

Capitolul IX

Inspecțiuni și control administrativ

[...] Art. 58. – În afara controlului administrativ, prevăzut mai sus, Înalta Curte de Conturi va putea extinde controlul preventiv, exercitat prin organele sale și asupra cheltuielilor corpurilor de armată și similarilor acestora. Aceste organe vor putea face și controlul asupra sincerității actelor și realității cheltuielilor.

CAPITOLUL X

Controlul și judecarea gestiunilor

Art. 59. – Conturile de execuție ale administratorilor și conturile de gestiune ale mânuitorilor, vor fi încheiate potrivit normelor legii de față și legii contabilității publice și vor fi înaintate, în termenele prevăzute de aceste legi, organelor de control și judecată competente, care le vor judeca în termen de 6 luni de la data primirii lor.

Art. 60. – Organele de Control și judecată ale gestiunilor forțelor armate sunt:

Înalta Curte de Conturi, care controlează conturile de execuție ale tuturor administratorilor și judecă în primă și ultimă instanță:

a) conturile de gestiune ale mânuitorilor din administrația centrală a ministerului, de la comandamentele corpurilor de armată și de la stabilimentele și depozitele centrale;

b) deficitele constatate în gestiunile mânuitorilor de mai sus, precum și organele de supraveghere administrativă, verificare și control ale acestor mânuitori. [...]

Art. 62. – Deciziunile comisiunilor de judecată sunt atacabile cu apel la Înalta Curte de Conturi, în termenul prevăzut de legea organică a acestei Curți. Deciziunile rămase definitive sunt supuse revizuirii în cazurile și cu procedura prevăzută de legea de organizare a Înaltei Curții de Conturi. [...]

Sursa: „Monitorul Oficial“, (Partea I), Nr. 255, 30 Octombrie 1943, p. 9968-9971.

**Decret-lege pentru modificarea și completarea unor dispozițiuni din legea nr.61, publicată în Monitorul Oficial nr.5 din 1 februarie 1945 pentru stabilirea normelor și procedurii de angajare, lichidare, ordonanțare, plata și controlul tuturor cheltuielilor necesare pentru executarea obligațiunilor Statului Român, decurgând din convenția de Armistițiu, încheiată cu Națiunile Aliate
(31 martie 1945)**

Mihai I, Prin grația lui Dumnezeu și voința națională Rege al României,
La toți de față și viitori. sănătate:

Asupra raportului miniștrilor Noștri secretari de Stat la Departamentul Finanțelor și Industriei și comerțului, cu Nr. 191.697 din 29 Martie 1945,

Văzând și jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 532 din 30 Martie 1945;

În baza dispozițiunilor înaltului decret regal Nr. 1626, publicat în Monitorul Oficial Nr. 202 din 2 septembrie 1944, Am decretat și decretăm:

Art. Unic. – Articolele 5, 8, 9, 10 și 11 din legea Nr. 61, publicată în Monitorul Oficial Nr. 25 din 11 februarie 1945, pentru stabilirea normelor și procedurii de angajare, lichidare, ordonanțare, plata și controlul tuturor cheltuielilor necesare pentru executarea obligațiunilor Statului Român, decurgând din Convenția de Armistițiu, încheiată cu Națiunile Aliate, se modifică și completează precum urmează:

Art.5. – Prețurile furniturilor, cumpărăturilor și lucrărilor precum și prețul serviciilor ce urmează a fi prestate de particulari, vor fi stabilite prin decizia Comisariatului General al Prețurilor, sau în cazul prestațiunilor cu caracter special local, de către comisiunile județene prevăzute la art. 3. Pentru furnituri importante (utilaj de transport, utilaj industrial), se va lua avizul Comisariatului General pentru Industria Metalurgică și de Armament. Prețurile serviciilor prestate de regiile autonome, administrațiile publice comerciale și toate celelalte instituțiuni publice, precum și societățile comerciale al căror capital aparține în întregime statului, sau sunt subvenționate de acesta se stabilesc de întreprinderi și sunt supuse aprobărilor autorităților publice de care depind. Comisariatul General al Prețurilor și comisiunile județene, de la art. 3 sunt obligate să stabilească definitiv prețul, în prima jumătate a termenului fixat pentru executarea comenzii, iar pentru servicii, prețurile trebuie fixate în termen de 8 zile libere de la data începerii prestării serviciului. Pentru cumpărăturile ce se vor efectua de la comercianți, se vor plăti comerciantului prețurile stabilite conform legii Nr. 282 din 1943. Prețurile lucrărilor de construcții, instalații și reparații de bunuri mobile și imobile executate de regiile autonome, administrațiunile publice comerciale și toate celelalte instituții publice, executate fie în regie, fie în antrepriză, se stabilesc pe baza propunerilor organelor tehnice ale instituțiilor respective și sunt supuse aprobării șefului instituției, în limita sumelor pentru care acesta poate aproba plata sau în caz de depășire a acestei limite, aprobării instituției tutelare. Organele tehnice sunt răspunzătoare pentru realitatea prețului propus. Prețurile furniturilor militare se stabilesc de comisiunea centrală de fixare a prețurilor pentru furniturile armatei, prevăzute de legea Nr. 164 din 19 Martie 1946. Ministerul Finanțelor are dreptul de a verifica, prin organele sale, realitatea acestor prețuri.

Art. 8. – Pentru plata și contabilizarea despăgubirilor prevăzute la art. 11 din Convenția de armistițiu, se va deschide un credit extraordinar special nelimitat, pe seama Ministerului Industriei și Comerțului. Pentru plata și contabilizarea celorlalte cheltuieli, rezultând din aplicarea Convenției de Armistițiu, se deschide un credit extraordinar special nelimitat, pe seama Departamentelor însărcinate cu aducerea la îndeplinire obligațiunilor decurgând din această Convențiune. Din aceste credite, Ministerul Finanțelor va repartiza la cererea Departamentelor cote de credit, pe măsura necesităților pe care Departamentele le vor administra în calitate de ordonatori primari. Pe lângă Ministrul Finanțelor se înființează următoarele servicii:

a) Un serviciu financiar special, care va asigura acoperirea tuturor cheltuielilor, rezultând pentru România din aplicarea Convenției de Armistițiu, și

b) Un serviciu special de inspecție și control, încadrat cu personal de specialitate, care va verifica normele după care se dau comenzile, modul cum se întrebuintează avansurile și celelalte sume puse la dispoziția Departamentelor și celorlalte instituții publice, pentru orice fel de cheltuieli făcute în vederea executării Convenției de Armistițiu, precum și mersul lucrărilor, respectarea termenelor de livrare și aplicarea tuturor celorlalte dispoziții din prezenta lege.

Art. 9. – Fondurile pentru acoperirea tuturor cheltuielilor necesare executării comenzilor sau prestării serviciilor în cadrul Convenției de armistițiu, cum și a celor care sunt în strânsă legătură cu executarea obligațiunilor ce decurg din Convenție, vor fi puse imediat la dispoziția Departamentelor, în sarcina căroră este dată executarea comenzilor sau prestarea serviciilor. Fondurile vor fi puse la dispoziția departamentelor, sub formă de avansuri, prin sediile din țară ale Băncii Naționale a României sau ale Administrațiunilor Financiare. Din aceste fonduri, departamentele vor face plăți directe, sau vor alimenta Comandamentele Teritoriale, ori comisiunile județene prevăzute în art. 3, pentru plățile ce trebuie făcute direct de acestea. Furniturile și cumpărăturile făcute prin mandatarii Statului, sau prin întreprinderi, cu excepțiunea Institutului Național al Cooperației, se vor plăti direct sub formă de acreditiv sau avans de Direcția Generală a Mișcării Fondurilor din ministerul Finanțelor. Serviciile prestate sau cheltuielile efectuate de Departamente, regii autonome sau orice instituție publică, se vor plăti sub formă de accont, de către

Direcția Generală a Mișcării Fondurilor din ministerul Finanțelor, pe bază de deconturi ce vor fi verificate de Direcțiunea Contabilității din Ministerul respectiv, care va face lichidarea lor.

Art. 10. – Lichidarea și ordonanțarea tuturor cheltuielilor se va face de către Departamentele respective, pe baza ordinului de comandă, a decontului, a facturii, a documentelor de export, sau oricărui alt act întocmit de furnizori, sau de cel care prestează serviciul, a adevărâței de primirea mărfii, sau de efectuarea serviciului, eliberată de organul îndreptățit al Înalțului Comandament Aliat (sovietic) și a unei dovezi că s-a aplicat prețul stabilit conform dispozițiilor art. 5 de mai sus. În cazul când lucrările și serviciile prestate în favoarea Înalțului Comandament Aliat (sovietic) sunt de așa natură să nu se poată obține adevărâța de prestare, se va adresa un proces verbal de doi reprezentanți ai instituțiilor publice respective, vizat de conducătorul instituției sau delegatul său, din care să se constate, pe proprie răspundere, predarea sau efectuarea serviciului și împrejurarea datorită căreia nu s-a putut obține adevărâța. Pentru serviciile, altele decât cele de la alineatul precedent, executate în legătură cu aducerea la îndeplinire a Convenției de Armistițiu de către autoritățile românești, se vor putea face cheltuielile corespunzătoare potrivit unor norme generale aprobate de Ministerul Finanțelor. Pentru pierderi din manipulare, conservare, transporturi, sau orice alte cauze de forță majoră, se vor anexa la documentele de lichidare, actele respective întocmite în conformitate cu legile și regulamentele în vigoare.

Art. 11. – Pe lângă Direcțiunile de Contabilitate ale Departamentelor, care vor face plăți în conformitate cu dispozițiile legii de față, vor funcționa în permanență comisii speciale ale Înaltei Curți de Conturi, compuse din trei membri și prezidate de un președinte, sau de consilierul cel mai vechi în grad dintre membri. Acestor comisii li se vor prezenta, pe măsura ordonanțării, borderoul cu avizele ordonanțelor de plată emise și actele justificative anexe, iar în termen de 15 zile de la expirarea fiecărei luni, conturi lunare de executarea creditorilor repartizate ordonatorului primar respectiv. Comisiunile trebuie să verifice legalitatea, conform prezentei legi, a actelor justificative, ale tuturor cheltuielilor făcute de ordonatorul respectiv, pentru executarea obligațiilor decurgând din Convenția de Armistițiu, pronunțând încheieri, decizii sau declarații, după procedura prevăzută de legea organică a Înaltei Curți de Conturi. Aceeași comisie poate verifica cheltuielile făcute de mai multe Departamente. Pentru executarea operațiunilor de verificare și judecată, comisiiile Înaltei Curți de Conturi vor fi ajutate de personalul de verificare și control necesar. După pronunțarea încheierilor, deciziunilor și declarațiunilor, conturile și actele justificative vor fi depuse spre păstrare în arhiva Înaltei Curți de Conturi. La finele fiecărui exercițiu, gestionarul Mișcării Fondurilor, din Ministerul Finanțelor va întocmi un cont general de gestiune al operațiunilor de mănuire, făcute în cursul exercițiului, din fondurile administrate conform prezentei legi, iar Direcția Generală a Bugetului și a Contabilității Generale a Statului va alcătui tot la finele exercițiului un cont general de execuție a creditelor extraordinare speciale nelimitate, deschise în baza prezentei legi. Aceste conturi anuale se vor înainta Înaltei Curți de Conturi, pentru verificare și judecată, în termen de trei luni de la expirarea exercițiului.

Dat în București la 31 martie 1945.

MIHAI

Ministrul finanțelor – D. Alimănișteanu

Ministrul industriei și comerțului – P. Bejan

Sursa: „Monitorul Oficial“ (Partea I), Nr. 77, 3 Aprilie 1945, pp. 2728-2730

**Decret-lege privitor la gradațiile de vechime în salarizarea membrilor și personalului
de control și verificare al Înaltei Curți de Conturi
(25 aprilie 1945)**

Decrete legi – Ministrul Finanțelor, Legea Nr. 323

MIHAI I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului ministrului nostru secretar de Stat la Departamentul Finanțelor, cu Nr. 21.635 din 14 aprilie 1945;

Văzând jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 686 din 1945, în baza dispozițiilor înaltului decret regal Nr. 1626 din 31 august 1944, publicat în Monitorul Oficial Nr. 202 din 2 septembrie 1944,

Am decretat și decretăm:

Art. I. Dispozițiunile legale referitoare la gradațiile membrilor Înaltei Curți de Conturi, ai Parchetului General, precum și ale personalului de control și verificare, se înlocuiesc, pe data de 1 aprilie 1945, cu dispozițiile de mai jos.

Art. II. Membrii Curții și ai Parchetului General, precum și personalul de control și verificare, vor primi cu începere de la 1 aprilie 1945, pe lângă salariul de bază lunar fixat pentru gradul respectiv fără gradație - câte o gradație egală cu 25 la sută din salariul fără gradație al referendarului de clasa III-a. Gradațiile se acordă după fiecare perioadă de 5 ani de stagiul la Înalta Curte de Conturi, care se cumulează cu timpul servit în magistratură sau în alte funcțiuni publice.

Art. III. Gradațiile cuvenite se vor recalcula la 1 aprilie 1945, în raport de vechimea stabilită după funcțiunile ocupate, arătate mai sus, acordându-se pe această dată numărul corespunzător de gradații, după dispozițiile prezentei legi.

Art. IV. În viitor, gradațiile se vor acorda prin efectul legii cu începere din prima zi a anului bugetar următor împlinirii stagiului efectiv.

Art. V. Nimeni nu poate primi mai mult de 7 gradații; salariul de bază cu gradațiile respective nu poate depăși suma de 80.000 lei lunar.

Art. VI. Gradațiile fac parte integrantă din salariul lunar; toate sporurile și accesoriile legale urmând a se calcula asupra salariului întregit cu gradațiile respective.

Art. VII. Tabela de salarizare A3 din Codul funcționarilor publici se modifică după cum urmează, în ceea ce privește pe membrii Curții, ai Parchetului și personalul de control și verificare:

Membrii Înaltei Curți de Conturi, Membrii Curții

Prim-președinte cu 2-7 gradații, tipul de salarizare Nr. 2, lei 80.000

Prim-președinte cu 1 gradație, tipul de salariu Nr. 2, lei 76.700

Prim-președinte fără gradație, tipul de salarizare Nr. 2, lei 72.300

Președinte de secție și procuror general cu 5-7 gradații, tipul de salariu, Nr. 5, lei 80.000.

Președinte de secție și procuror general cu 4 gradații, tipul de salariu Nr. 5, lei 78.800.

Președinte de secție și procuror general cu 3 gradații, tipul de salariu Nr. 5, lei 74.400.

Președinte de secție și procuror general cu 2 gradații, tipul de salariu Nr. 5, lei 70.000.

Președinte de secție și procuror general cu 1 gradație, tipul de salariu Nr. 5, lei 65.600.

Președinte de secție și procuror general fără gradație, tipul de salariu Nr. 5, lei 61.200.

Consilier și procuror cu 7 gradații, tipul de salariu Nr. 9, lei 80.000.

Consilier și procuror cu 6 gradații, tipul de salariu Nr. 9, lei 76.900.

Consilier și procuror cu 5 gradații, tipul de salariu Nr. 9, lei 72.500.

Consilier și procuror cu 4 gradații, tipul de salariu Nr. 9, lei 68.100.

Consilier și procuror cu 3 gradații, tipul de salariu Nr. 9, lei 63.700.

Consilier și procuror cu 2 gradații, tipul de salariu Nr. 9, lei 59.300.

Consilier și procuror cu 1 gradație, tipul de salariu Nr. 9, lei 54.900.

Consilier și procuror fără gradație, tipul de salariu Nr. 9, lei 50.500.

Personalul de control și verificare

Consilier controlor și secretar general cu 7 gradații, tipul de salariu Nr. 15, lei 67.000.

Consilier controlor și secretar general cu 6 gradații, tipul de salariu Nr. 15, lei 62.600.

Consilier controlor și secretar general cu 5 gradații, tipul de salariu Nr. 15, lei 58.200.

Consilier controlor și secretar general cu 4 gradații, tipul de salariu Nr. 15, lei 53.800.

Consilier controlor și secretar general cu 3 gradații, tipul de salariu Nr. 15, lei 49.400.

Consilier controlor și secretar general cu 2 gradații, tipul de salariu Nr. 15, lei 45.000.

Consilier controlor și secretar general cu 1 gradație, tipul de salariu Nr. 15, lei 40.600.

Consilier controlor și secretar general fără gradație, tipul de salariu Nr. 15, lei 36.200.

Referendar șef cu 7 gradații, tipul de salariu Nr. 17, lei 61.000.

Referendar șef cu 6 gradații, tipul de salariu Nr. 17, lei 56.600.

Referendar șef cu 5 gradații, tipul de salariu Nr. 17, lei 52.200.

Referendar șef cu 4 gradații, tipul de salariu Nr. 17, lei 47.800.

Referendar cl. I cu 7 gradații, tipul de salariu, Nr. 19, lei 56.400.

Referendar cl. I cu 6 gradații, tipul de salariu, Nr. 19, lei 52.000.

Referendar cl. I cu 5 gradații, tipul de salariu, Nr. 19, lei 47.400.

Referendar cl. I cu 4 gradații, tipul de salariu, Nr. 19, lei 43.200.

Referendar cl. II cu 7 gradații, tipul de salariu, Nr. 20, lei 54.000.

Referendar cl. II cu 6 gradații, tipul de salariu, Nr. 20, lei 45.200.

Referendar cl. II cu 5 gradații, tipul de salariu, Nr. 20, lei 40.000.

Referendar cl. III cu 7 gradații, tipul de salariu, Nr. 23, lei 48.400.

Referendar cl. III cu 6 gradații, tipul de salariu, Nr. 23, lei 44.000.

Referendar cl. III cu 5 gradații, tipul de salariu, Nr. 23, lei 39.600.

Referendar cl. III cu 4 gradații, tipul de salariu, Nr. 23, lei 35.200.

Referendar stagiar cu 3 gradații, tipul de salariu Nr. 26, lei 26.600

Referendar stagiar cu 2 gradații, tipul de salariu Nr. 26, lei 22.200

Referendar stagiar cu 1 gradație, tipul de salariu Nr. 26, lei 17.000

Art. VIII. Orice dispozițiuni contrarii sunt și rămân abrogate

Dat în București la 25 aprilie 1945

MIHAI

Ministrul finanțelor, Mircea Durma

Raportul d-lui ministru al finanțelor către M.S.Regele.

Sire,

Membrii și personalul de control al Înaltei Curți de Conturi au, în prezent, un regim de gradații reglementat de Codul funcționarilor publici prin rt 191, prevăzut în tabela de salarizare A 3, anexată acestui cod.

Până la aplicarea Codului funcționarilor publici din anul 1940, salariile membrilor și personalul de control al Înaltei Curți de Conturi erau stabilite de legea de organizare a acestei instituții din 31 iulie 1939, fiind corespunzătoare Corpului judecătoresc, iar gradațiile au fost acordate pentru vechime în serviciu, în anul 1936, de asemenea, după aceleași norme ca și magistraților.

Chestiunea gradațiilor de vechime în serviciu pentru corpul judecătoresc, a primit o nouă reglementare prin legea Nr. 136 din 2 Martie 1945.

Gradațiile de vechime constituie principal un mijloc de acoperire a nevoilor personalului și familiilor lor, cari sporesc cu trecerea anilor și vechimea în serviciu, independent de gradul ierarhic la care s-a ajuns.

Justificarea gradațiilor după criteriul vechimei în serviciu este mai ales valabilă pentru corpurile speciale cu cadrele reduse cum este Înalta Curte de Conturi. În consecință, gradația trebuie să reprezinte un quantum unitar în raport numai de vechimea în serviciu, fără să fie în funcțiune de

salariul fiecărui grad ierarhic, atribuindu-se automat după împlinirea unui anumit număr de ani de serviciu.

Pornind de la situațiile din trecut și de la noile concepții adaptate pentru alte corpuri speciale, devine necesară și rectificarea salariilor pentru membrii și personalul de control al Înaltei Curți de Conturi, ținându-se seama de principiile legii de organizare din 31 iulie 1929, precum și acordarea gradațiilor în raport cu vechimea în serviciu.

În sensul acestor vederi, am alcătuit alăturatul proiect de decret-lege, pe care, autorizat fiind de Consiliul de Miniștri, cu profund respect supun înaltei aprobări și semnături a Maiestății Voastre.

Sunt cu cel mai profund respect, Sire al Majestății voastre, prea plecat și prea supus servitor, ministrul finanțelor,

Mircea Durma

1945, aprilie 14.

Sursa: „Monitorul Oficial“ (Partea I) Nr. 98, 28 aprilie 1945, p. 3494-3496.

Decret-lege privitor la punerea în retragere a membrilor Înaltei Curți de Conturi, pentru limită de vârstă (20 iunie 1945)

Art. I. Limita de vârstă pentru membrii Înaltei Curți de Conturi și pentru membrii ministerului public de pe lângă această Curte, este:

- a) 64 ani împliniți pentru primul președinte, procurorul general și președinți de secție;
- b) 63 ani împliniți pentru consilieri și procurori de secție.

Art. II. Membrii Înaltei Curți de Conturi și membrii Ministerului public de pe lângă această Curte, care au atins limita de vârstă prevăzută de prezentul decret-lege, vor fi puși în retragere, în mod obligatoriu din oficiu.

Art. III. Toate dispozițiunile contrare prezentei legi se abrogă.

Dat în București la 20 iunie 1945.

MIHAI

Ministrul finanțelor, M. Durma

Sursa: „Monitorul Oficial“, (Partea I), Nr. 136, 21 iunie 1945, p. 5193.

Cuvântarea Procurorului General al Înaltei Curți de Conturi în cinstea numirii lui Grigore Oghină ca prim-președinte al Înaltei Curți de Conturi (17 iulie 1945)

17 iulie 1945

Cuvântare ținută de Procurorul general al Curții

D-le Prim Președinte,

Astăzi fiind prima zi când Înalta Curte se găsește în plenul ei și când deci în mod oficial Dv. ca Prim Președinte luați contact cu întreaga Curte, dați-mi voie să vă salut în numele Parchetului General și al meu personal și să vă felicit pentru înălțarea Dv. la conducerea Înaltei Curți.

Vă rog să fiți încredințat, ca și mine, că exprimându-vă felicitări sunt interpretul sentimentului unanim al Curții.

Domnilor Colegi,

În octombrie 1943, când Dl. Consilier Oghină a fost numit Președinte spuneam cu ocazia vizitei făcută la Curte, de Dl. Ministru al Finanțelor:

„Rar numire care să întrunească atâtea sufragii ca aceea făcută în persoana D-lui. Președinte Grigore Oghină,, și adăugam: „explicația o găsesc eu în alesele sale calități sufletești îmbinate cu priceperea sa totală în materia contabilității“. Nimic de retractat la caracterizarea făcută atunci.

Pentru înălțarea sa azi la Prim Președinția Curții se adaugă însă nădejdea întemeiată pe trecutul D-sale., că se va așeza la Curte o eră de muncă și de răsplătire a muncii, iar calitățile sufletești ce împodobesc persoana primului nostru președinte sunt cheazășia că asupra Curții se va așeza *liniștea și armonia, dreptatea și demnitatea*.

Așa precum la Ministerul de Industrie ca și la cel de Finanțe, ați reușit și la Înalta Curte de Conturi să polarizați în jurul persoanei Dv. Domnule Prim Președinte, simpatia întregii Curți, iată de ce numirea Dv. ca Prim Președinte este salutăată cu bucurie de unanimitatea membrilor Curții și ai Parchetului.

Parchetul General și eu personal salutându-vă în noua Dvs. calitate de Conducător al Înaltei Curți, vă asigură de colaborarea caldă și loială pe drumul dreptății și înălțării demnității Curții, dreptate și demnitate nă noțiuni care au fost și vor rămâne sensul vieții Dvs.

În același timp socotind că sunt în sentimentul întregii Curți, vă urez din toată inima, să realizați toate dezideratele Înaltei Curți.

Sursă: Arhiva personală a Doamnei Angela Oghină

**Decret-lege pentru completarea și modificarea unor dispozițiuni
din Legea nr.523 din 28 Aprilie 1945, privitoare la salarizarea personalului
Înaltei Curți de Conturi și pentru fixarea limitei de vârstă a acestui personal
(7 mai 1946)**

Art. 1. – Dispozițiunile alineatului 2 al art. II, din legea Nr. 323 din 1945, privitoare la gradațiile de vechime la salariile membrilor și personalului de control și verificare al Înaltei Curți de Conturi, publicată în Monitorul Oficial Nr. 98 din 28 Aprilie 1945, se completează și se modifică înlocuindu-se pozițiunile de mai jos. Gradațiile se acordă după fiecare perioadă de 5 ani de stagiu la Înalta Curte de Conturi, care se cumulează cu timpul servit în magistratură, cu timpul servit în alte funcțiuni precum și cu timpul în care s-a exercitat profesiunea de avocat înainte de numirea la Înalta Curte de Conturi. Timpul servit în aceste calități, fără rețineri pentru Casa Generală de Pensii, se consideră ca timp util pentru calcularea pensiei, numai dacă cei interesați vor vărsa în folosul Casei Generale de Pensii, reținerile de 10 la sută calculate la primul salariu bugetar primit la intrarea în funcțiune la Înalta Curte de Conturi, în termen de 2 ani de la data publicării legii .... pentru cei aflați în funcțiune, sau în termen de 2 ani de la data numirii, pentru cei care vor fi numiți după promulgarea legii de față. „Casa Generală de Pensii va stabili și autoriza vărsarea reținerilor pe întreg acest timp, luând ca bază de calcul datele scrise în cazierile de serviciu ale acestui personal, care vor fi dovedite de cei în cauză prin certificate eliberate de la Curtea de Conturi.

Art. 2. – Plata sporurilor de salarii rezultate prin creierea de noi gradații, potrivit acestei legi, se va face cu începere de la 1 Aprilie 1946.

Art. 3. – Limita de vârstă pentru patronajul Înaltei Curți de Conturi se fixează astfel:

a) 65 de ani pentru primul președinte, procurorul general și președinții de secție;

- b) 63 de ani pentru consilierii și procurorii de secție;
- c) 60 de ani pentru consilierii controlori, secretarul general și referendarii-șefi;
- d) 37 de ani pentru celălalt personal.

Art. 4. – Orice dispozițiuni contrarii sunt și rămân abrogate.

Dat în București la 7 mai 1946

MIHAI

Vicepreședintele Consiliului de Miniștri, ministrul afacerilor străine și ministru ad-interim al finanțelor, Gh. Tătărescu

Nr. 1.524

Sire,

Conform legii de organizare a Înaltei Curți de Conturi, personalul său poate fi recrutat și dintre avocații care au un anumit stagiul în exercitarea acestei profesii. Această dispozițiune se explică prin faptul că legiuitorul a socotit cunoștințele dobândite prin practicarea avocaturii, ca fiind folositoare pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le are Curtea. S-a omis însă să se prevadă că timpul cât acel personal a practicat avocatura, este util la calcularea gradațiilor și la stabilirea pensiilor, drepturilor acordate altor corpuri de funcționari publici prin diferite legi speciale. Pentru a împlini această lipsă, am întocmit alăturatul proiect de decret-lege. Pe lângă aceasta, proiectul mai cuprinde și dispozițiuni relative la limita de vârstă a magistraților Curții, pentru ca și aceștia să fie supuși regimului prevăzut de legea de organizare judecătorească pentru magistrații instanțelor de drept comun. Autorizat fiind și prin jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 36 din 30 Aprilie 1946, supun acest proiect Maiestății Voastre rugându-vă să binevoiți a-l aproba și semna.

Sunt cu cel mai profund respect, Sire, al Maiestății Voastre prea plecat supus și prea plecat servitor,

Vicepreședintele Consiliului de miniștri, ministrul afacerilor străine și ad-interim al finanțelor, Gh. Tătărescu

Sursa: „Monitorul Oficial“, Partea I-a, Nr. 107, 9 mai 1946, p. 4674-4675.

**Decret-lege pentru modificarea, completarea și abrogarea unor dispozițiuni
din art. 3, 15, 17, 21, 26, 28, și 36 din legea de organizare a Înaltei Curți de Conturi
din 31 Iulie 1929, cu modificările ulterioare
(3 iunie 1946)**

MIHAI I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României;

La toți de față și viitori sănătate:

Având în vedere raportul vicepreședintelui Consiliului Nostru de Miniștri, ministrul secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Străine și ministru ad-interim al Finanțelor cu Nr. 21.127 din 12 Aprilie 1946,

Având în vedere jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 681 din 3 iunie 1946;

În baza dispozițiunilor Înalțului decret regal Nr. 1.626 din 31 August 1944,

Am decretat și decretăm:

Art. 1. Articolele 3, 15, 17, 21, 26, 28, și 36 din legea de organizare a Înaltei Curți de Conturi din 31 Iulie 1929, cu modificările ulterioare, se modifică, se completează și se înlocuiesc cu următoarele texte:

Art. 3, al. 2 și al. 4, se modifică după cum urmează:

„Președinții sunt permanenți la secțiunile din care fac parte. Consilierii vor fi schimbați prin rotație, cu avizul Consiliului Superior al Curții, din trei în trei ani“.

Art. 3, al. ultim se modifică după cum urmează:

„Secretarul Consiliului Superior este Secretarul General al Curții sau înlocuitorul său“.

Art. 15, al. 2, și 3, se modifică după cum urmează:

„Atribuțiile secțiilor sunt identice, afară de secția III, care are în competența sa exclusivă, numai apelurile în materie de pensuni. De asemenea, secția II, pe lângă competența sa generală, are în atribuțiune exclusivă, supravegherea exercitării controlului preventiv, controlul conturilor generale lunare și anuale de execuție și gestiune prevăzute de art. 149, 151, 160 și 161 din legea asupra contabilității publice, precum cu pronunțarea declarațiilor generale de conformitate și cu alcătuirea memoriilor anuale prevăzute de art. 46, din legea de față și de art. 165 din legea asupra contabilității publice. Primul președinte repartizează lucrările Curții între secțiuni, pe departamente și instituțiuni, prin decizie dată la începutul fiecărui exercițiu. Înăuntrul secțiilor, lucrările se repartizează, de președintele respectiv.“

Art. 17, al. 1, se modifică după cum urmează:

„Complectele de judecată se formează de președintele secțiunii și se compun din trei membri sub președenția celui mai vechi în grad; la vechime egală în grad, prezidarea se va face de cel mai vechi în funcțiunea din care a provenit“.

Art. 17, al. 2, 3, 7 și ultim se abrogă.

Art. 21, punctul b. Se adaugă în continuare: „Aceste Comisiuni vor lucra și judeca după normele de procedură ale Înaltei Curți de Conturi“. Art. 26, se modifică după cum urmează:

„Termenul de apel la Curtea de Conturi, este de 30 zile libere de la comunicare“.

Art. 28, se completează cu următorul text nou:

„Cererile de avize ale ministerelor, având alt obiect decât cel prevăzut în alineatul precedent, vor fi rezolvate de primul președinte, care va putea consulta în acest scop Consiliul Superior al Curții“.

Art. 36 se modifică după cum urmează:

„Președintele secțiunii, primind raportul consilierului raportor, fixează ziua judecării și trimite lucrarea Parchetului spre a lua cunoștință de ea. Actele de procedură vor fi întocmite și îndeplinite în conformitate cu dispozițiunile din codul de procedură civilă, ca și completările și modificările următoare:

a) Citațiile în cursul lucrărilor de verificare, se emit din inițiativa referendarilor, cu aprobarea președintelui secțiunii. În cursul judecării, citațiile se emit din ordinul președintelui; ele vor fi contrasemnate întotdeauna propriu de secretarul secției. Înmânarea și comunicarea actelor de procedură se va face prin organele administrative, după competența prevăzută prin legile lor de organizare, prin Corpul de portărei, prin poștă sau prin agenți fiscali. Agentul însărcinat cu îndeplinirea procedurii conform prezentei legi, lucrează valabil fără a fi nevoie de asistența altui funcționar sau altei persoane. Comunicarea deciziilor se consideră valabil făcută și atunci când părțile interesate cer personal să li se elibereze copii de pe ele. Înmânarea se va face de secretarul secțiunii, după ce va verifica pe bază de acte identitatea petiționarului, certificând această verificare pe petiție. Termenele de recurs vor curge în aceste cazuri de la data primirii copiei pe decizie. Partea va semna de primire pe petiție, indicând și data primirii. La judecarea conturilor în primă și ultimă instanță, părțile nu vor fi citate decât atunci când se constată omisiuni și nereguli, sau se fac observațiuni reținute de Curte spre judecare;

b) Funcționarii publici în funcțiune, justițiabili în primă și ultimă instanță vor putea fi citați și prin autoritatea cărui aparțin. În acest caz, actul de procedură li se va înmâna sub luare de dovadă, de funcționarul delegat cu aceasta de către șeful autorității. Dacă cel citat nu va primi citația sau nu va semna dovada de primire, din orice cauză, procedura va fi împlinită prin încheiere de proces verbal.

c) Părțile față de care procedura ar urma să se îndeplinească la domiciliu și nu au domiciliu sau reședință cunoscute, ar fi citate prin afișare la ușa instanței, cu cel puțin 20 de ore libere înaintea judecății. Secretarul secției va încheia câte un proces-verbal de afișare pentru fiecare persoană astfel citată;

d) Citarea moștenitorilor părților decedate se va face prin citație colectivă fără a se arăta numele și calitatea fiecărui moștenitor, prin afișarea la ultimul domiciliu al defunctului. Această procedură se va folosi numai după ce autoritatea în care a funcționat defunctul, va face fără rezultat cercetările necesare pentru stabilirea succesorilor și a domiciliilor și va comunica Înaltei Curți de Conturi demersurile făcute și rezultatele lor. Toate autoritățile publice sunt obligate întotdeauna să dea la cererea Curții, indicațiuni asupra sumelor și domiciliilor succesorilor părților, sub sancțiunea aplicării dispozițiilor art. 23 din prezenta lege.

e) Prezența părților în instanță, în persoană sau prin mandatar, acoperă orice lipsă sau viciu de procedură cu privire la cunoașterea termenului de înfățișare;

f) Partea care a fost prezentată la înfățișare în persoană sau prin mandatar, investit sau nu cu dreptul de a cunoaște termenul, sau partea care va fi primit personal citația, nu va mai fi citată în tot cursul instanței, fiind presupusă prin efectul legii că cunoaște termenele ulterioare, chiar dacă ar lipsi.

Această dispoziție nu se aplică în caz de suspendare sau amânare fără termen a pricinii.

În cererile de prescripție, în apeluri și recursuri, arătarea domiciliului în vederea citării prin chiar actele de legare a instanței, este obligatorie sub sancțiune de nulitate. Autoritățile publice nu sunt supuse acestei dispozițiuni.

Schimbarea domiciliului în cursul judecății, trebuie să fie comunicată Curții prin petiție, în care se va arăta numărul dosarului pricinii și secția la care este repartizată. Agenții însărcinați de lege cu îndeplinirea sau comunicarea actelor procedurale, precum și funcționarii care sunt obligați la comunicări de acte, din vina cărora se amână judecarea procesului, vor putea fi condamnați printr-o încheiere executorie prin Parchetul Curții, la sancțiunile prevăzute de art. 23 din legea de față. Cel condamnat astfel are dreptul să adreseze instanței o petiție motivată pentru scutire sau reducerea amenzii. Instanța, dacă va găsi necesar, va dispune citarea petiționarului. Încheierea pe care o va pronunța Curtea va fi definitivă.

Ședințele de judecată ale secțiunilor sunt publice.

La termenul de judecată, referendarul prezintă lucrarea prin raport cu concluziunile Parchetului.

Dezbaterile fiind terminate, președintele ia avizul consultativ al referendarului raportor, apoi adună părerile începând cu cel mai nou numit dintre consilieri și pronunță deciziunea.

Curtea va putea judeca și în lipsa părților legalmente citate, pe baza actelor de la dosar.

Deciziunile și încheierile Curții se dau cu majoritate absolută. Opiniile separate se motivează.

Procesul verbal de ședință, încheierile și deciziunile se redactează și contrasemnează de referendari și se semnează de judecătorii care au luat parte la ședință“.

Art. II. Prin derogare de la dispozițiunile art. 66 din legea de organizare a Înaltei Curți de Conturi, deciziunile date asupra conturilor de gestiune în bani și materiale din exercițiile anterioare exercițiului 1938/1939, prin care nu s-au pronunțat condamnări, nu vor fi comunicate decât la cererea părților.

Actele justificative anexe la aceste coduri vor putea fi desființate fără să aștepte expirarea termenelor prevăzute de art. 78 și 80 din aceeași lege.

Art. III. Ministerul Finanțelor este autorizat să publice din nou în Monitorul Oficial, textul legii de reorganizare a Înaltei Curți de Conturi din 31 iulie 1929, cu toate modificările ulterioare, făcându-se o nouă numerotare a articolelor.

Dat în București la 3 iunie 1946

MIHAI

Vicepreședintele Consiliului de Miniștri, ministrul afacerilor străine și ad-interim al finanțelor,
Gh. Tătărescu
Nr.1.771

Sire,

Dispozițiunea referitoare la procedura existentă în legea de organizare a Înaltei Curți de Conturi, sunt în parte incomplete, iar uneori greu de îndeplinit, din care cauză această instanță are pe rol procese vechi pe care nu le poate soluționa.

Pentru descongestionarea secțiunilor de aceste lucrări, am alcătuit un proiect de decret-lege care cuprinde dispozițiuni pentru o mai accelerată soluționare a pricinilor.

Pe lângă aceasta, prin alăturatul proiect de decret-lege s-a stabilit competența secțiilor, insuficient precizată prin textul în vigoare, s-a mărit termenul de apel, care s-a constatat că este prea scurt față de împrejurarea că justițiabilii sunt împrăștiați în tot cuprinsul țării și s-au simplificat formalitățile de comunicare a deciziilor și desființare a actelor justificative privitoare la conturile de gestiune anterioare exercițiului 1938/1939.

De asemeni, este necesar ca Ministerul Finanțelor să fie autorizat să republice legea de reorganizare a Înaltei Curți de Conturi în Monitorul Oficial, deoarece textul inițial a suferit numeroase modificări, răspândite în diferite legi ulterioare și din această cauză este foarte greu să se cerceteze materia, atât de către personalul chemat să o aplice, cât și de persoanele interesate.

Autorizat fiind prin jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 681 din 3 iunie 1946, supun acest proiect de decret-lege Maiestății Voastre, rugându-vă să binevoiți a-l aproba și semna.

Sunt cu cel mai profund respect, Sire, al Maiestății Voastre prea plecat supus și prea plecat servitor,

Vicepreședintele Consiliului de miniștri, ministrul afacerilor străine și ad-interim al finanțelor,
Gh. Tătărescu

Nr. 21.121

1946, Aprilie 12.

Sursa: „Monitorul Oficial“, Partea I-a, Nr. 128, 5 iunie 1946, p. 5690-5691.

Raport al Înaltei Curți de Conturi cu privire la execuția bugetară a Consiliului județean Caraș pe anul 1934/1935 (9 octombrie 1946)

Declarațiunea No. 1764/1946

Înalta Curte de Conturi

Secția I-a

Prezenți d-nii:

Consilier I. Ivașcu- Președinte

V. Chiru-consilier

C. Dănciulescu- procuror

La ordinea zilei, judecarea contului de execuție bugetară al Consiliului județean Caraș, pe anul 1934/35. S-au citit rapoartele depuse și actele de la dosar. S-a ascultat dl. Procuror, care în concluzie este pentru declarațiunea de executare.

După care deliberăm

Curtea,

Asupra contului de execuțiune bugetară al Consiliului județean Caraș pe anul 1934/35.

Având în vedere că operațiunile efectuate în cursul anului 1934/35 sunt următoarele:

A. La Venituri.

1. Evaluări bugetare	lei 47.788.652
2. Drepturi constatate	53.196.314
3. Încasări efectuate	29.951.362
4. Rămășițe de încasat	23.244.952

B. La Cheltuieli.

1. 1.Credite acordate prin buget	lei 33.751.78
2. Credite suplimentare și extraordinare și modificare de buget	13.550.490
3. Credite anulate	574.500
4. Credite definitive	46.727.106
5. Angajamente definitive si ordonanțări	32.854.832
6. Plăți efective.....	24.866.082
7. Ramășițe de plată	7.988.750
8. Credite anulate la finele anului la rămase neîntrebuințate.....	19.477.021

C. Rezultate.

Situația bugetară

Drepturi constatate.....	lei 53.196.314
Angajamente definitive	38.854.832

excedent bugetar .....lei 20.341.482

Situația bănească

Încasări efective	lei 29.951.368
Plăți efectuate	24.866.082

excedent bănesc .....lei 5.085.286

Având în vedere că operațiunile înscrise în contul de execuție bugetară sunt exacte, iar veniturile și cheltuielile se sprijină pe acte justificative valabile,

Considerând că nu s-a constatat nici o încălcare a dispozițiilor legii contabilității publice ,
Curtea,

În unire cu Ministerul Public,

Declară exact contul de execuție bugetară al Consiliului județean Caraș pe anul 1934/35.

Data în ședința de la 9 octombrie 1946.

Sursa: ANIC. Fond Înalta Curte de Conturi, Dosar 120/934, f 1-1v

Decret de numire a doi procurori pe lângă Înalta Curte de Conturi (17 septembrie 1947)

Deciziuni

MINISTERUL FINANTELOR

Noi, ministrul secretar de Stat la Departamentul Finanțelor, având în vedere dispozițiunile Convenției de armistițiu;

Având în vedere adresa Ministerului Apărării Naționale jurnal. la nr. 35 938 din 1947,

Decidem:

D-nii: Constantin Bădescu și Gheorghe Grigoriu, consilieri la Înalta Curte de Conturi se numesc pe data de 23 iulie 1947, în comisiunea pentru controlul cheltuielilor făcute în cadrul convenției de armistițiu, ce funcționează pe lângă Ministerul Apărării Naționale, primul ca președinte în locul d-lui Ilie Nicolaescu, pensionat și secundul ca membru, în locul d-lui Nicolae Georgescu Ceptura, licențiat din serviciu.

Data la 17 Septembrie 1947.

Ministru Al. Alexandrini

Nr. 37.200

[...]

Noi, ministru secretar de Stat la Departamentul Finanțelor,

Având în vedere dispozițiunile jurnalului Consiliului de Miniștri cu Nr. 1.659 din 1946;

Având în vedere adresa cu Nr. 140.346 din 1947 a Direcțiunii generale a mișcării fondurilor.

Decidem:

D-l Vasile D. Chiru, consilier la Înalta Curte de Conturi se numește în calitate de președinte al comisiunii prevăzută de jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 1.659 din 12 Noiembrie 1946, în locul d-lui Ilie Nicolaescu, pus în retragere.

Data la 17 Septembrie 1947.

Ministrul Al. Alexandrini

Nr. 37.220.

Sursa: „Monitorul Oficial” din 24 Septembrie 1947, (Partea I B), Nr. 220, pag. 8634-8635.

**Decret de numire a doi consilieri la Înalta Curte de Conturi în comisia
pentru controlul cheltuielilor făcute în cadrul convenției de armistițiu
(18 septembrie 1947)**

MIHAI I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională,

Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului ministrului. Nostru secretar de Stat la Departamentul Finanțelor cu nr. 635.663 din 16 Septembrie 1947,

Având în vedere legea pentru Statutul funcționarilor publici cu regulamentul ei de punere în aplicare;

Având în vedere legea pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi;

Având în vedere legea pentru evaluarea și perceperea veniturilor și pentru fixarea cheltuielilor Statului pe exercițiul 1947/948;

Având în vedere și avizul Comisiunii permanente pentru realizări de economii la bugetele administrațiilor publice,

Am decretat și decretăm:

Art. I D-nii: Gheorghe Hubert și Nicolae M. Popescu, consilieri controlori la Înalta Curte de Conturi se numesc pe data imediat următoare publicării în Monitorul Oficial a decretului de față, în funcțiunea de procuror la Înalta Curte de Conturi, categoria XVIII, coeficient de funcțiune 5,80 în posturi vacante, la aceeași Înalță Curte.

Art. II Ministrul nostru secretar de Stat la Departamentul Finanțelor este însărcinat cu executarea prezentului decret.

Dat în București la 18 Septembrie 1947.

MIHAI

Ministrul Finanțelor

Al. Alexandrini

Nr. 1.900.

Sursa: „Monitorul Oficial” din 20 Septembrie 1947, (Partea I B) nr. 217, pag. 8494

**Decizie a lui Vasile Luca, ministru de finanțe,
privind comprimarea unei părți a personalului Înaltei Curți de Conturi
(29 decembrie 1947)**

MINISTERUL FINANTELOR

Noi, ministrul secretar de Stat la Departamentul Finanțelor.

Având în vedere legea pentru Statutul funcționarilor publici cu regulamentul ei de punere în aplicare;

Având în vedere legea de organizare a Ministerului Finanțelor, precum și legea de organizare a Înaltei Curți de Conturi;

Având în vedere și decizia Comisiei ministeriale pentru redresarea economică și stabilizare monetară nr. 50, publicată în Monitorul Oficial nr. 216 din 19 Septembrie 1947,

Decidem:

Următorii membrii și funcționari ai Înaltei Curți de Conturi se comprimă din funcțiune pe data de 30 Decembrie 1947, în conformitate cu dispozițiunile deciziei Comisiei ministeriale pentru redresarea economică și stabilizarea monetară nr. 50, publicată în Monitorul Oficial nr. 216 din 19 Septembrie 1947:

Oghină Grigore, prim-președinte
Ilie Petre Lazăr, președinte.
Păcuraru Gheorghe, președinte
Rădulescu Alexandru, procuror general.
Hubert Gheorghe, procuror.
Ștefănescu Iordan, consilier.
Bursănescu Ion, consilier.
Grigoriu Gheorghe, consilier.
Spireanu Victor, consilier.
Paraschivescu Vintilă, consilier.
Brăneanu Ilie, consilier.
Paleologu D. M. Gheorghe, consilier.
Dănciulescu Constantin, consilier.
Missir Nicolae, consilier.
Popa Dumitru, consilier controlor
Stăncescu Dumitru, consilier controlor.
Floriță Constantin, consilier controlor.
Soficu Alexandru, consilier controlor.
Coltofeanu Ion, consilier controlor.
Ganciu Gheorghe, consilier controlor.
Ionescu M. Gheorghe, referendar șef-sectie.
Șovăială Gheorghe, referendar șef-sectie.
Pasăre Victor, referendar.
Cioncu Simion, referendar.
Culianu Adrian, referendar.
Mărgineanu Alexandru, referendar.
Bădoiu Nicolae, referendar.
Cherciulescu Ovidiu, referendar asistent.
Cucu V, referendar asistent.
Dumitru Stere, referendar verificador.
Tudor Ioan, referendar verificador
Nicolae Toma II, referendar verificador
Dobra Traian, referendar verificador.

Miron Vasile, referendar verificator.
Dimache Tudor, referendar verificator.
Tudor Cristache, secretar general.
Gavrilescu Vasile, secretar șef.
Ionescu Iulia, șef serviciu.
Banu Constanța, subșef birou.
Dimache Domnica, subșef birou.
Dată la 29 Decembrie 1947
Ministru,
Vasile Luca
Nr. 55.903.

Sursa: „Monitorul Oficial“ din 30 Decembrie 1947, (Partea I B), Nr. 300, pag. 11386

Decret de numire a unui consilier controlor la Înalta Curte de Conturi (30 ianuarie 1948)

Dispozițiuni și publicații care nu au caracter normativ
Noi prezidiumul provizoriu al Republicii Populare Române
Văzând raportul d-lui ministru secretar de Stat la Departamentul Industriei și Comerțului și ministru ad-interim la Departamentul Finanțelor cu nr. 656.409 din 28 ianuarie 1948.

Având în vedere legea pentru Statutul funcționarilor publici cu regulamentul ei de punere în aplicare;

Având în vedere legea de organizare a Ministerului Finanțelor, precum și legea de organizare a Înaltei Curți de Conturi;

Având în vedere legea pentru evaluarea și perceperea veniturilor și pentru fixarea cheltuielilor Statului pe exercițiului financiar 1947/948;

Având în vedere și decizia Comisiei ministeriale pentru redresarea economică și stabilizarea monetară, Nr. 156, publicată în Monitorul Oficial nr. 300 din 30 Decembrie 1947,

Decretăm:

Art. I D-l. Georgescu Gheorghe, inspector general financiar de la Corpul de Inspecție și control se numește pe data de 6 Februarie 1948, în funcțiunea de consilier controlor la Înalta Curte de Conturi, categoria XVII, coeficient de funcțiune 5,50, clasa de salarizare 23, în post vacant la Înalta Curte de Conturi.

Art. II D-l ministru secretar de Stat la Departamentul Finanțelor este însărcinat cu executarea prezentului decret.

Dat în București la 30 ianuarie 1948.

C. I. Parhon

G.C. Stere

Ministrul Industriei și Comerțului și Ad-Interim la Ministerul Finanțelor, Gh. Gheorghiu-Dej.
Nr. 164

Sursa: „Monitorul Oficial“ din 5 Februarie 1948, (Partea I B), Nr. 29, pag. 953

**Decizie a ministrului finanțelor privind comprimarea
unei părți a personalului Înaltei Curți de Conturi
(iulie 1948)**

MINISTERUL FINANTELOR

Noi, ministru secretar de Stat la Departamentul Finanțelor,

Având în vedere legea pentru Statutul funcționarilor publici cu regulamentul ei de punere în aplicare;

Având în vedere legea organizării Ministerul Finanțelor, precum și legea de organizare a Caselor Autonome pendinte;

Având în vedere decizia Comisiunii ministeriale pentru redresarea economică și stabilizarea monetară nr. 50, publicată în Monitorul Oficial nr. 216 din 19 Septembrie 1947.

Având în vedere și dispozițiunile art. 46 din legea pentru stabilizarea și aplicarea bugetului general al Statului pe exercițiu 1948/949.

Decidem:

Următorii funcționari din Administrația Centrală și Exterioară a Ministerului Finanțelor și de la Casele Autonome pendinte se comprimă din funcțiune pe data de 22 Iulie 1948, în conformitate cu dispozițiunile deciziei Comisiunii ministeriale pentru redresarea economică și stabilizare monetară nr. 50, publicată în Monitorul Oficial nr. 216 din legea pentru 19 Septembrie 1947 și ale art. 46 din legea pentru stabilizarea și aplicarea bugetului general al Statului pe exercițiul 1948/949;

Martinescu Ștefan, președinte Înalta Curte de Conturi.

Munteanu Leon, președinte Înalta Curte de Conturi.

Chiru Vasile, consilier Înalta Curte de Conturi.

Protopopescu Dumitru, consilier Înalta Curte de Conturi.

Iacoban Alexandru, consilier Înalta Curte de Conturi.

Grigorescu Laurențiu, consilier Înalta Curte de Conturi.

Frumușanu Șerban, consilier Înalta Curte de Conturi.

Băllan Eugen, consilier Înalta Curte de Conturi.

Ionescu Alexandru, procuror delegat Înalta Curte de Conturi.

Moraite Gheorghe, consilier controlor Înalta Curte de Conturi.

Stănculescu Teodor, consilier controlor Înalta Curte de Conturi.

Drăgoescu Pantelimon, consilier controlor Înalta Curte de Conturi.

Sursa: „Monitorul Oficial“ din 22 Iulie 1948, (Partea I B), Nr. 167, pag. 6059

**Decizie de aprobare a demisiei unui cusător de dosare de la Înalta Curte de Conturi
(14 septembrie 1948)**

Prin decizia d-lui prim președinte al Înaltei Curții de Conturi Nr. 45.642 din 14 Septembrie 1948, se primește pe data de 15 Septembrie 1948, demisia d-lui Drăghici Virgil, cusător de dosare la Înalta Curte de Conturi, anexa III, tabela A, grupa XVII, nr. curent 14, categoria IV, coeficient de funcțiune 1,40, clasa de salarizare 6, coeficient 1,25 cu stagiul de înaintare curgând de la 1 Aprilie 1947.

Sursa: „Monitorul Oficial“ din 18 Septembrie 1948, (Partea I B), Nr. 21, pag. 7685

**Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale
a Republicii Populare Române nr. 352/1948 pentru organizarea controlul financiar
și desființarea Înaltei Curți de Conturi
(30 noiembrie 1948)**

**DECRETE PREZIDIALE
MINISTERUL JUSTIȚIEI**

Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române
În temeiul art. 44, pct. 2 și art.45 al Constituției Republicii Populare Române,
Văzând decizia Consiliului de Miniștri cu nr. 1.592 din 1948,
Emite următorul

CAPITOLUL I

Controlul financiar al Ministerului Finanțelor

Art. 1 Se înființează la Ministerul Finanțelor, Direcțiunea Controlul Financiar, încadrată cu organe speciale de control, cu atribuțiuni de verificare, atât sub aspect formal cât și în fond a administrării și folosirii creditelor alocate prin bugetul general al Statului, iar în caz de necesitate și mijloacelor proprii, la:

- a) Ministere și instituțiuni ale căror bugete se votează de Marea Adunare Națională;
- b) Instituțiuni ale căror bugete se aprobă de ministere;
- c) Administrațiuni locale ale căror bugete se aprobă de organele locale ale puterii de Stat;
- d) Întreprinderi de Stat și ale administrațiilor locale sau acelea la care Statul are participațiuni de capital.

Organele Direcției Controlului Financiar al Ministerului Finanțelor verifică, de asemenea, organizarea și funcționarea controlului financiar intern al ministerelor, instituțiilor, administrațiilor și întreprinderilor mai sus enumerate.

Art. 2 Organele Direcției Controlului Financiar din Ministerul Finanțelor au dreptul să ceară să li se prezinte toate scriptele, documentele și actele justificative necesare îndeplinirii atribuțiunilor lor, precum și valorilor efective aflate asupra mănuiitorilor de bani sau materiale din instituțiile sau întreprinderile supuse verificării.

Art. 3 Organizarea administrației centrale și a serviciilor exterioare ale Direcției Control din Ministerul Finanțelor, denumirea funcțiunilor și încadrarea organelor sale în aceste funcțiuni, precum și precizarea atribuțiunilor și competenței acestora se vor stabili prin decizia Consiliului de Miniștri.

CAPITOLUL II

Controlul financiar intern al ministerelor, instituțiilor publice, întreprinderilor de Stat și administrațiilor locale

Art. 4 Ministerele, instituțiile publice, întreprinderile și administrațiile locale, prevăzute de art. 1, lit. a-d inclusiv sunt obligate ca în cadrul administrațiunii lor proprii să organizeze controlul financiar intern la direcțiunile și serviciile de contabilitate, astfel încât să fie în măsură să asigure cel puțin odată pe an o verificare documentară completă a tuturor unităților centrale și exterioare, aflate în subordine.

Art. 5 Controlul financiar intern al unui minister se exercită atât asupra serviciilor centrale și exterioare, cât și asupra instituțiilor și întreprinderilor pe care le tutelează. Controlul financiar intern al unei instituțiuni sau întreprinderi de Stat se exercită asupra unităților productive și a celor gestionare aflate în subordinea lor. Controlul financiar intern al unei administrațiuni locale se exercită asupra tuturor unităților gestionare și asupra tuturor întreprinderilor aflate în subordinea lor.

Art. 6 Controlul financiar intern va fi organizat prin deciziune ministerială cu funcționari din cadrele existente ale ministerului respectiv sau unităților în subordine pe baza normelor generale se se vor stabili prin decizia Consiliului de Miniștri.

CAPITOLUL III

Dispozițiuni finale și tranizitorii

Art. 7 Pe data intrării în vigoare a decretului de față se abrogă legea de organizare a Înaltei Curți de Conturi din 29 Iulie 1929, cu modificările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial Nr. 157 din 1946. De asemenea, pe aceeași dată se abrogă și orice alte dispozițiuni din legile referitoare la atribuțiunile și competența Curții de Conturi, în legătură cu jurisdicțiunea și controlul gestionar.

Art. 8 Atribuțiunile de control preventiv, exercitate până la intrarea în vigoare a decretului de față, prin organele Înaltei Curți de Conturi sau prin alte organe, trec asupra conducătorilor serviciilor de contabilitate de la instituțiunile prevăzute la art. 1 al decretului de față. Organizarea și atribuțiunile acestor servicii, precum și drepturile, obligațiunile și răspunderile organelor contabile de conducere se vor stabili prin decizia Consiliului de Miniștri. Dispozițiunile decretului-lege pentru organizarea direcțiunilor și serviciilor centrale de contabilitate ale ministerelor, caselor autonome, regiilor publice, administrațiunilor și serviciilor comerciale și ale direcțiunilor speciale și pentru trecerea la Ministerul Finanțelor a directorilor și subdirectorilor de contabilitate din 11 martie 1938, cu modificările și completările făcute prin legea Nr. 50 din 29 Ianuarie 1944, republicată în Monitorul Oficial Nr. 53 din 3 Martie 1944, se abrogă.

Art. 9 Atribuțiunile jurisdicționale ale Înaltei Curți de Conturi, ca instanță de apel, trec în întregime asupra Curții București, care va primi spre soluționare toate afacerile aflate pe rol sau trimise acestei Înalte Curți, spre rezolvare până la intrarea în vigoare a decretului de față. În acest scop, Ministerul de Finanțe, va organiza un serviciu de lichidare însărcinat cu transferarea cauzelor și predarea actelor.

Art. 10 Gestiuile încheiate și înaintate, până la data intrării în vigoare a decretului de față, la Înalta Curte de Conturi, pentru judecare, vor fi preluate de Direcția Controlului Financiar a Ministerului Finanțelor. Micile gestiuni care se judecă de către comisiuni speciale, vor fi verificări pe calea controlului financiar intern.

Art. 11 Comisiunea permanentă pentru realizări de economii la bugetele administrațiilor publice, ce funcționează pe lângă Ministerul Finanțelor, în temeiul art. 24 al Legii Nr. 80 din 1948, pentru stabilirea și aplicarea bugetului general al Statului, pe exercițiul 1948/949, se desființează.

Art. 12 Se abrogă dispozițiunile contrarii decretului de față, prevăzute de orice alte legi.

Dat în București, la 30 Noiembrie 1948.

C. I. Parhon

Marin Florea Ionescu

Ministrul finanțelor,

V. Luca

Ministrul Justiției,

A. Bunaciu,

Nr. 1.986.

Sursa: „Monitorul Oficial“, (partea I A), Nr. 280, 1 Decemvrie 1948, p. 9526-9527.

**Decizia de înființare în cadrul Ministerului de Finanțe
a unui serviciu de lichidare a Înaltei Curți de Conturi
(11 decembrie 1948)**

MINISTERUL FINANTELOR

Noi, ministrul finanțelor,

Având în vedere dispozițiunile art. 9 din decretul prezidial Nr. 352, pentru organizarea controlului financiar,

Decidem:

Art. 1 Pe data prezentei deciziuni se înființează pe lângă Ministerul Finanțelor, un serviciu de lichidare, conform dispozițiunilor decretului prezidial Nr. 352 din 1948, în a cărui formațiune întrăd-nii:

Deleanu Ion.

Bădescu Contantin.

Stanciu Felicia.

Mogoș Alexandru.

Popescu Maria.

Samagiu Atanasie.

Halunga Felicia.

Art. 2 Serviciul de lichidare are următoarele atribuțiuni:

a) să trieze, să îmbordereze după natura lor și să transmită Curții București, dosarele cauzelor care au trecut în competența acelei Curți, împreună cu toată arhiva necesară;

b) să investească și să trimită spre executare deciziile pronunțate până la intrarea în vigoare a decretului prezidial Nr. 352 din 1948.

c) Să libereze, la cerere, certificate după actele aflate în arhiva fostei Curți de Conturi.

Art. 3 Cheltuieli de personal și materiale se vor suporta din creditele înscrise în bugetul Ministerului Finanțelor.

Dat la 11 Decembrie 1948.

Ministrul V. Modoran

Nr. 43.863.

Sursa: „Monitorul Oficial” din 13 Decembrie 1948, (Partea I A), Nr. 290, pag. 9920

**Legea nr. 2/1973 privind Curtea Superioară de Control Financiar
(28 martie 1973)**

CAPITOLUL I

Dispozițiuni generale

Art. 1 Se înființează Curtea Superioară de Control Financiar, organ al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România. Curtea Superioară de Control Financiar exercită controlul financiar asupra activității organelor centrale de stat; controlează executarea prevederilor financiare din planul național unic de dezvoltare economico-socială și bugetul de stat; controlează utilizarea pârghiilor financiare și de credit în conducerea economică; controlează asigurarea evidenței fondului unitar al proprietății de stat; coordonează activitatea de control financiar-bancar. De asemenea, exercită controlul financiar asupra activității organizațiilor centrale cooperatiste și a celorlalte organizații centrale obștești în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor prevăzute în bugetul de stat, utilizarea

fondurilor primite de la stat, precum și respectarea disciplinei financiare. Curtea Superioară de Control Financiar exercită atribuții jurisdicționale privind răspunderea materială și administrativă a persoanelor prevăzute în legea de față care îndeplinesc funcții de conducere în organele centrale de stat, comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, organizațiile centrale cooperatiste și din celelalte organizații centrale obștești, precum și în alte cazuri stabilite prin lege. În exercitarea atribuțiilor jurisdicționale, interesele statului sunt apărute de ministerul public, reprezentat prin procurorii financiari ai Curții.

Art. 2 În îndeplinirea atribuțiilor sale, Curtea Superioară de Control Financiar urmărește respectarea hotărârilor de partid și de stat în domeniul financiar, apărarea proprietății socialiste și acordă sprijin organelor controlate, în stabilirea de soluții și măsuri pentru prevenirea și înlăturarea deficiențelor, pentru îmbunătățirea activității economico-financiare.

Art. 3 Curtea Superioară de Control Financiar urmărește ca organele centrale de stat să asigure, atât prin activitatea proprie în domeniul financiar cât și prin îndeplinirea atribuțiilor de conducere a unităților din subordine, creșterea eficienței economice a activității în toate domeniile, sporirea continuă a fondului rațional de dezvoltare economico-socială, restituirea fondurilor avansate de societate, întărirea disciplinei financiare și a răspunderii pentru folosirea banului public, înlăturarea risipei, precum și ridicarea pe o treaptă superioară a rolului pârghiilor financiare în mecanismele de conducere și planificare la toate nivelurile. Curtea Superioară de Control Financiar colaborează în exercitarea atribuțiilor sale, cu Consiliul Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale.

CAPITOLUL II

Atribuții

Art. 4 Curtea Superioară de Control Financiar exercită controlul financiar asupra:

- mobilizării surselor de formare a fondului central de dezvoltare economico-socială și utilizării acestuia potrivit prevederilor legale;

- îndeplinirii indicatorilor de eficiență economică din planul național unic de dezvoltare economico-socială;

- fundamentării financiare a derogării aprobate, potrivit competențelor stabilite de lege, de către Consiliul de Miniștri, organele de conducere ale ministerelor și celorlalte organe centrale.

- executării bugetului de stat și a balanței de plăți externe, bilanțurile contabile ale ministerelor și celorlalte organe centrale, precum și asigurării evidenței fondului unitar al proprietății de stat;

- eficienței și respectării condițiilor de încheiere a contractelor de import-export, precum și a altor operații care generează drepturi ori obligații în valută, aprobate de Consiliul de Miniștri sau de organele de conducere ale ministerelor, celorlalte organe centrale de stat și cooperatiste;

- activității Ministerului Finanțelor, Băncii Naționale a Republicii Socialiste România, băncilor specializate și celorlalte instituții financiare centrale, în domeniul planificării financiare, valutare și a creditelor și al realizării prevederilor planurilor de credite și de casă.

Art. 5 În exercitarea atribuțiilor de control, Curtea Superioară de Control Financiar organizează acțiuni complexe de control sau alte acțiuni de control financiar în orice sector de activitate pe baza programului propriu de control, ori din însărcinarea Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

Art. 6 Curtea Superioară de Control Financiar exercită, prin organele proprii de control, la ministere și alte organe centrale de stat, controlul financiar preventiv asupra legalității și eficienței angajării și efectuării de cheltuieli din fondurile ce se administrează de aceste organe.

Ministerele și celelalte organe centrale de stat la care Curtea Superioară de Control Financiar exercită controlul financiar preventiv, fondurile și limitele valorice ale acestora, precum și operațiile asupra cărora se efectuează acest control, se stabilesc de curte, în funcție de volumul și importanța acestora, de neajunsurile și abaterile semnalate.

Art. 7 Curtea Superioară de Control Financiar orientează și coordonează controlul financiar-bancar, asigurând unitatea de concepție, de metodă și de organizare a acestuia, precum și perfecționarea activității de control. În acest scop:

- stabilește, pe baza sarcinilor rezultate din hotărârile de partid și de stat, direcțiile principale de orientare a activității de control financiar-bancar, în raport cu necesitățile fiecărei perioade;
- coordonează activitatea de control financiar-bancar a organelor centrale cu astfel de atribuții, în vederea evitării paralelismelor suprapunerilor și a controalelor repetate, elaborând norme metodologice unitare privind desfășurarea activității de control financiar;
- verifică activitatea de control financiar-bancar a organelor centrale cu astfel de atribuții.

Art. 8 Curtea Superioară de Control Financiar are următoarele atribuții jurisdicționale:

- judecă, pe baza aprobării Consiliului de Stat sau a Consiliului de Miniștri și hotărăște cu privire la plata de despăgubiri și amenzi pentru pagubele provocate avutului obștesc ori săvârșirea de abateri cu caracter financiar pe: ordonatorii principali de credite ai bugetului republican, alții decât membri ai Consiliului de Miniștri și ceilalți conducători de organe centrale aleși de Marea Adunare Națională; alte persoane numite prin decret sau hotărâre a Consiliului de Stat sau hotărâre a Consiliului de Miniștri; prim-vicepreședinți, vicepreședinți și secretarii comitetelor executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București; președinții, prim-vicepreședinții, vicepreședinții și secretarii organizațiilor centrale cooperatiste și obștești;
- judecă și hotărăște cu privire la plata de despăgubiri pe directorii generali și directorii din ministere și celelalte organe și organizații centrale, precum și pe conducătorii centralelor, precum și pe conducătorii centralelor sau ai unităților asimilate acestora care, prin măsurile luate sau dispozițiile date, au produs pagube unității în care lucrează ori altor unități socialiste;
- judecă și hotărăște cu privire la plata de despăgubiri alte persoane decât cele prevăzute la lit. A, atunci când paguba a fost constatată de organele Curții;

– judecă contestațiile privind pagubele stabilite prin decizii de imputare emise potrivit prevederilor Codului Muncii, pe seama conducătorului unității socialiste cu personalitate juridică, singur sau împreună cu alte persoane, atunci când pagubele au valoare mai mare de 20.000 lei.

În exercitarea atribuțiilor jurisdicționale, Curtea Superioară de Control Financiar judecă și hotărăște cu privire la plata de despăgubiri ori amenzi, în condițiile prezentei legi și pe baza constatărilor și la sesizarea Consiliului Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale, Ministerul Finanțelor, băncilor și ale inspecțiilor de control specializat ale statului precum și pe baza sesizărilor primului arbitru de stat. În cazul aplicării de amenzi, cuantumul acestora nu va putea depăși salariul tarifar net pe trei luni.

Art. 9 Curtea Superioară de Control Financiar exercită și următoarele atribuții:

- prezintă periodic rapoarte conducerii de partid și Consiliului de Stat și aduce la cunoștința Consiliului de Miniștri principalele constatări din activitatea de control financiar, cu propuneri corespunzătoare;
- prezintă Consiliului de Stat raportul anual asupra activității de control financiar-bancar în economie;
- avizează, din însărcinarea Consiliului de Stat, proiectele de acte normative privind politica financiară a statului;
- îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege în domeniul controlului financiar sau în baza însărcinării Consiliului de Stat.

Art. 10 În îndeplinirea atribuțiilor de control financiar, Curtea Superioară de Control Financiar are dreptul:

- să dispună măsuri pentru înlăturarea și prevenirea abaterilor de la normele legale cu caracter financiar și să facă propuneri pentru îmbunătățirea activității economice și financiare;
- să suspende executarea măsurilor cu caracter financiar luate de persoanele controlate, când măsurile contravin dispozițiilor legale;
- să suspende finanțarea sau creditarea în cazurile în care constată cheltuirea ilegală a fondurilor bănești în lei sau valută, risipă sau proastă gospodărire;

– să blocheze fondurile valutare atunci când constată abateri în folosirea acestora;
– să blocheze fondurile destinate plății drepturilor bănești, în cazul în care din constatările proprii rezultă abateri de la dispozițiunile legale în gospodărirea mijloacelor materiale și bănești. Pentru persoanele prevăzute la art. 8 lit. A, blocarea de control ale Ministerului Finanțelor, băncilor și ale inspecțiilor de control specializat ale statului. Blocarea poate fi stabilită asupra drepturilor aferente unei persoane de cel mult trei luni, sumele blocate neputând depăși o treime din salariul tarifar net din fiecare lună. Dacă celui în cauză i se fac și alte rețineri din salariu pe bază de titlu executoriu, se poate bloca diferența până la jumătate din salariu tarifar net lunar. Curtea Superioară de Control Financiar poate dispune ridicarea blocării dacă abaterile au fost lichidate în termenele stabilite. Pentru persoanele prevăzute la art. 8 lit. a, sumele blocate pot fi reținute definitiv pentru acoperirea amenzilor, dacă aceste persoane sunt obligate la plata de amenzi în condițiile prezentei legi. Pentru celelalte persoane, reținerea definitivă a drepturilor bănești blocate se dispune potrivit prevederilor art. 15.

– să propună organelor în drept revocarea persoanelor care dețin funcții electivă, precum și a acelor numite de Consiliul de Stat sau Consiliul de Miniștri, care au săvârșit abateri grave de la dispozițiile legale cu caracter financiar;

– să recomande îndepărtarea din funcție a altor persoane decât cele prevăzute la lit. f, vinovate de abateri grave de la dispozițiile legale cu caracter financiar, măsură ce urmează a fi adusă la îndeplinire de către organele în drept, în condițiile prevăzute de lege;

– să constate și să aplice, prin personalul său cu atribuții de control, în condițiile legii, sancțiunile contravenționale pentru care competența revine personalului de control financiar-bancar;

– să ceară unităților socialiste care au organe de control financiar-bancar, rapoartele, informările și alte documente pe care acestea le întocmesc potrivit sarcinilor de serviciu.

Art. 11 Curtea Superioară de Control Financiar sesizează organul de urmărire penală, atunci când consideră că faptele constatate au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, constituie infracțiuni.

Art. 12 Ministerul Finanțelor, băncile și inspecțiile de control specializat ale statului au obligația să transmită Curții Superioare de Control Financiar, în termen de 15 zile de la data încheierii, actele de control privind situațiile la care se referă art. 8 și art. 10 lit. e. În același termen, vor fi depuse și sesizările primului arbitru de stat.

CAPITOLUL III

Procedura de exercitare a atribuțiilor Curții Superioare de Control Financiar

A. Pentru activitatea de control

Art. 13 Curtea Superioară de Control Financiar exercită atribuțiile de control financiar atât prin organele proprii, cât și prin organele de control ale Ministerului Finanțelor, băncilor și ale inspecțiilor de control specializat ale statului, precum și prin personal de specialitate din orice unitate socialistă, delegat de conducerea unităților de care acesta aparține, la cererea Curții.

Art. 14 Personalul Curții Superioare de Control Financiar care exercită controlul financiar preventiv are obligația să refuze motivat, în scris, cu acordul Curții, vizarea documentelor, dacă operațiile sunt nelegale sau neeficiente. În această situație operațiile nu pot fi executate. În cazul refuzului de viză, ministrul sau conducătorul organului central se poate adresa Consiliului de Miniștri care va hotărî asupra efectuării operației, înștiințând Curtea despre aceasta. Curtea Superioară de Control Financiar va informa Consiliul de Stat asupra situațiilor în care operațiile au fost efectuate pe baza dispoziției Consiliului de Miniștri.

Art. 15 Măsurile prevăzute la art. 19 lit. a-e se depun de prim-vicepreședintele sau vicepreședintele Curții Superioare de Control Financiar, prin decizie. Împotriva deciziei se poate face întâmpinare, care se rezolvă de către Biroul Executiv al Consiliului Curții Superioare de Control Financiar.

Art. 16 Actele de control încheiate de organele Curții Superioare de Control Financiar la ministere, celelalte organe și organizații centrale, la consiliile populare județene și al municipiului

București, se semnează, în funcție de persoana care a aprobat operațiile verificate, de către ordonatorii principali de credite ai bugetului republican, ai bugetelor județelor și al municipiului București, alte persoane cu funcții de conducere numite prin decret sau hotărâre a Consiliului de Stat ori hotărâre a Consiliului de Miniștri, persoane cu funcții asimilate, conducătorii direcțiilor generale, ai direcțiilor sau ai altor compartimente de activitate.

Art. 17 Actele de control privind pagubele provocate avutului obștesc ori săvârșirea de abateri cu caracter financiar de către ordonatorii principali de credite ai bugetului republican membri ai Consiliului de Miniștri, ceilalți conducători de organe centrale aleși de Marea Adunare Națională, precum și de ordonatorii principali de credite ai bugetelor județelor și municipiului București se supun, de către președintele Curții, Consiliului de Stat.

Art. 18 În exercitarea atribuțiilor de coordonare a activității organelor centrale de control financiar-bancar, Curtea Superioară de Control Financiar primește și examinează trimestrial proiectele planurilor de activitate ale organelor cu atribuții de control financiar-bancar prezentate de Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Republicii Socialiste România, băncile specializate, precum și de ministere și celelalte organe și organizații centrale.

B. Pentru activitatea de jurisdicție

Art. 19 Actele de control cu privire la faptele și persoanele prevăzute la art. 8 lit. a, de competența Curții, se supun examinării președintelui curții, care instituie comisii speciale de analiză a constatărilor. Pe baza concluziilor, președintele curții prezintă cazurile Consiliului de Stat, pentru persoanele numite de acesta, sau Consiliul de Miniștri pentru celelalte persoane. Sesizarea colegiului jurisdicțional, în cazurile prevăzute de prezentul articol, se va face numai după ce s-a obținut aprobarea Consiliului de Stat sau a Consiliului de Miniștri.

Art. 20 Actele de control cu privire la faptele și persoanele prevăzute la art. 8 lit. b și c vor fi examinate de șeful secției respective de control, împreună cu procurorul financiar delegat de șeful colegiului de jurisdicție sau a organului de urmărire penală, după caz, ori restituie actul de control în vederea completării sale sau îl clasează.

Art. 21 Contestațiile privind pagubele stabilite pe seama conducătorilor unităților socialiste prevăzute la art. 8 lit. d se depun la unitatea care a emis decizia de imputare, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia, iar unitatea le înaintează curții, împreună cu dosarul cauzei, în următoarele 5 zile.

Art. 22 Șeful colegiului de jurisdicție fixează data judecării cauzelor prevăzute la art. 19, în cazul în care s-a hotărât judecarea acestora de către curte, precum și a cauzelor prevăzute la art. 20 și 21, depunând citarea celor în cauză cu cel puțin 10 zile înainte de termenul fixat. Judecarea se va face în prezența celor în cauză sau în lipsa lor, dacă au fost legal citați, cu participarea procurorului financiar al curții. La citațiile trimise se va anexa copia actului de sesizare. Conducerea curții va decide când dezbaterile vor avea loc în ședință publică.

Art. 23 Persoanele prevăzute la art. 8 lit. a, de competența curții, se judecă de un complet de judecată format din trei membri, desemnat de Consiliul de Stat sau de Consiliul de Miniștri, la propunerea președintelui Curții Superioare de Control Financiar. Pot fi propuși în completul de judecată membri ai biroului executiv, ai consiliului Curții sau alți membri ai consiliului Curții, șefi ai secțiilor și colegiului de jurisdicție sau deputați ai Marii Adunări Naționale. În celelalte cazuri, completul de judecată va fi compus din trei membri: doi judecători financiari și un controlor financiar de stat. Hotărârea completului de judecată este executorie. Executarea se face potrivit normelor legale.

Art. 24 Hotărârea pronunțată poate fi atacată cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare. Președintele curții poate dispune suspendarea executării până la suspendarea recursului.

Art. 25 Soluționarea recursului este de competența unui complet format din cinci membri: trei judecători financiari și doi controlori financiari de stat, alții decât cei care au pronunțat hotărârea. Soluționarea recursului privind persoanele prevăzute la art. 8 lit. a se face de un complet format din cinci membri, alții decât cei care au pronunțat hotărârea în condițiile stabilite la art. 23 alin.1. Decizia pronunțată în recurs este definitivă și executorie.

Art. 26 Președintele Curții Superioare de Control Financiar exercită dreptul de control asupra hotărârilor definitive pronunțate de colegiul de jurisdicție. În exercitarea acestui drept, președintele poate introduce recurs extraordinar împotriva hotărârilor definitive, în termen de un an, dacă socotește că prin aceste hotărâri s-a adus o încălcare esențială legii sau că sunt netemeinice. Părțile și organele de control pot aduce la cunoștința președintelui eventuale greșeli din hotărârile definitive. Președintele poate dispune suspendarea executării hotărârii înainte de introducerea recursului extraordinar. După introducerea recursului extraordinar, suspendarea executării poate fi acordată de completul de judecată a recursului extraordinar. Acest complet, poate să revină asupra suspendării acordate. Recursul extraordinar se judecă de un complet format din șapte membri, desemnat de președintele curții dintre judecătorii financiari și șefii de secții, alții decât cei care s-au pronunțat în cauză. Completul va fi prezidat de prim-vicepreședintele Curții Superioare de Control Financiar. Recursul extraordinar privind persoanele prevăzute la art. 8 lit. a, se judecă de un complet format din șapte membri, în condițiile stabilite la art. 23 alin. 1.

Art. 27 În cursul judecării în primă instanță, completul de judecată poate dispune restituirea dosarului cauzei la secția de specialitate care a efectuat controlul, în vederea refacerii sau completării.

Art. 28 Persoanele prevăzute la art. 8 răspund, în condițiile Codului Muncii, pentru pagubele aduse avutului obștesc din vina și în legătură cu munca lor. Dispozițiile referitoare la activitatea jurisdicțională se completează cu prevederile legislației muncii, codului de procedură civilă, precum și cu orice alte dispoziții legale în măsura în care prin prezenta lege nu se dispune astfel.

Art. 29 Toate actele de procedură prevăzute în prezentul capitol sunt scutite de taxa de timbru.

CAPITOLUL IV

Organizare și funcționare

Art. 30 Curtea Superioară de Control Financiar este condusă de consiliul Curții, organ deliberativ, care hotărăște în probleme generale privind activitatea acesteia.

Art. 31 Consiliul de conducere al Curții Superioare de Control Financiar se compune din:

Președintele, prim-vicepreședintele, vicepreședinții, secretarul general, șefii de secții și șeful colegiului de jurisdicție al Curții; vicepreședintele Consiliului Suprem al Dezvoltării Economico-Sociale, vicepreședintele Consiliului Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale, vicepreședintele Consiliului Legislativ, vicepreședintele Tribunalului Suprem, adjunctul procurorului general, directorul general adjunct al Direcției Centrale de Statistică, reprezentanți ai conducerii Consiliului Financiar-Bancar, vicepreședintele Uniunii Generale a Sindicatelor din România și specialiști ai organelor centrale de control specializat ale statului.

Competența consiliului Curții se aprobă de Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România, la propunerea președintelui Curții Superioare de Control Financiar.

Președinte al Consiliului este președintele curții; în lipsa președintelui, atribuțiile de președinte al consiliului curții de îndeplinesc de către prim-vicepreședinte.

Consiliul Curții Superioare de Control Financiar își desfășoară activitatea în prezența a cel puțin două treimi din numărul membrilor săi și adoptă hotărâri cu majoritatea membrilor ce-l compun.

Ședințele ordinare ale Consiliului Curții Superioare de Control Financiar au loc o dată pe trimestru și se convoacă, în timp util, de președinte. Consiliul poate fi convocat și în ședințe extraordinare, din inițiativa președintelui sau a cel puțin o treime din numărul membrilor săi.

Consiliul Curții Superioare de Control Financiar în întregul său și fiecare membru în parte răspund în fața Consiliului de Stat pentru întreaga activitate a Curții; fiecare membru al consiliului răspunde în fața consiliului Curții și a președintelui acestuia pentru îndeplinirea sarcinilor ce-i sunt încredințate.

Art. 32 Curtea Superioară de Control Financiar are în conducerea sa un președinte, un prim-vicepreședinte, vicepreședinți și un secretar general, care constituie biroul executiv al consiliului Curții. Între ședințele consiliului, biroul executiv dezbată și rezolvă probleme curente ale activității Curții și stabilește măsuri pentru executarea operativă a hotărârilor consiliului.

Art. 33 La ședințele Consiliului Curții Superioare de Control Financiar pot fi invitați delegați ai unor organe și organizații de stat și obștești, interesate în examinarea problemelor supuse dezbaterii. De asemenea, la ședințele consiliului pot fi invitați specialiști din cadrul aparatului curții sau din afara acestuia.

Art. 34. Pentru analizarea, din însărcinarea Consiliului de Stat, a unor probleme de mare importanță sau complexitate, Consiliul Curții Superioare de Control Financiar poate constitui colective de lucru cuprinzând specialiști din aparatul Curții sau din afara acestuia. Desemnarea specialiștilor din afară se va face cu acordul conducătorului organului de care aparțin.

Art. 35 Președintele Curții Superioare de Control Financiar și prim-vicepreședintele sunt numiți prin decret al Consiliului de Stat, iar vicepreședinții și secretarul general se numesc prin hotărâre a Consiliului de Stat. Atribuțiile prim-vicepreședintelui, vicepreședinților și secretarului general se stabilesc de Consiliul Curții Superioare de Control Financiar.

Art. 36 Președintele Curții Superioare de Control Financiar informează consiliul asupra principalelor probleme care au fost rezolvate în perioada dintre ședințe.

Art. 37 În executarea hotărârilor consiliului și biroului executiv, precum și în exercitarea atribuțiilor proprii, președintele Curții Superioare de Control Financiar emite ordine, decizii și alte acte prevăzute de lege.

Art. 38 Președintele Curții Superioare de Control Financiar participă la ședințele Consiliului de Miniștri. De asemenea, poate să participe personal sau prin delegați la ședințele organelor de conducere colectivă ale ministerelor, altor organe și organizații centrale în care se analizează probleme financiare sau de control financiar.

Art. 39 Președintele Curții reprezintă Curtea Superioară de Control Financiar în raporturile cu celelalte organe și organizații din țară, precum și în relațiile internaționale.

Art. 40 Curtea Superioară de Control Financiar are următoarea structură organizatorică:

- Secția de control a activității organelor și organizațiilor centrale;
- Secția de control a activității instituțiilor centrale financiare și de credit;
- Secția de control complex financiar-economic;
- Secția de control financiar preventiv;
- Colegiul de jurisdicție și ministerul public;
- Secția de coordonare a controlului financiar-bancar;
- Secția plan-sinteză-documentare;
- Serviciul secretariat-administrativ-personal;

Atribuțiile, structura organizatorică și normele de funcționare ale acestora se stabilesc prin regulament aprobat de Consiliul Curții Superioare de Control Financiar, potrivit normelor legale.

Art. 41 Personalul de specialitate este alcătuit din controlori financiari de stat, judecători financiari și procurori financiari.

Secțiile sunt conduse de către un șef de secție, desemnat dintre controlorii financiari de stat, iar colegiul de jurisdicție și ministerul public, de un șef de colegiu, desemnat dintre judecătorii financiari.

Personalul de specialitate, precum și personalul tehnic-administrativ este numit de președintele curții. Numărul de posturi și salariile tarifare ale personalului Curții Superioare de Control Financiar se aprobă de Consiliul de Stat.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 42 Cauzele la care se referă art. 8 lit. 8 lit. b și d aflate în curs de rezolvare, se vor soluționa de organele competente la data când au fost sesizate.

Art. 43 Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, dată la care orice dispoziții contrarii se abrogă.

Activitatea de control a curții se desfășoară cu începere de la data de 1 iunie 1973.
Această lege a fost adoptată de Marea Adunare Națională în ședința din 28 martie 1973.

București, 28 martie, 1973.
Nr. 2

Președintele
Marii Adunări Naționale,
Ștefan Voitec

Sursa: “Buletin Oficial al Republicii Socialiste România“, partea I, nr. 44, 30 martie 1973, p. 2–7.

**Hotărârea Consiliului de Stat privind aprobarea schemei de personal
a Curții Superioare de Control Financiar (19 mai 1973)**

HOTĂRÂRE

Privind unele măsuri în legătură cu aplicarea legii nr. 2/1973 referitoare la înființarea, organizarea și funcționarea curții superioare de control financiar

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România hotărăște:

Articol unic „ Se aprobă numărul de posturi și salarii tarifare ale personalului Curții Superioare de Control Financiar, precum și fondurile necesare pe anul 1973 potrivit anexelor 1-3, care fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PREȘEDINTELE
CONSILIULUI DE STAT,
Nicolae Ceaușescu

București, 19 mai 1973
Nr. 16

ANEXA Nr. 1

Numărul maxim de personal în aparatul Curții Superioare de Control Financiar, exclusiv demnitarii, este de	67
Numărul maxim al personalului de conducere exclusiv demnitarii, este de	7
Numărul maxim al personalului de execuție de specialitate în aparatul Curții Superioare de Control Financiar este de	53
Numărul maxim al personalului de execuție administrativ este de	7

Lucrările și personalul de deservire se asigură prin aparatul Secretariatului General al Consiliului de Miniștri.

Se autorizează Comitetul de Stat al Planificării și Ministerul Finanțelor să suplimenteze planul de cheltuieli, indicatorii de muncă și salarii pe anul 1973 ai Secretariatului General al Consiliului de Miniștri, din rezerva de plan și bugetară la dispoziția Consiliului de Miniștri, pe baza justificării strictului necesar de fonduri.

ANEXA Nr. 2

Funcția de prim-vicepreședinte se asimilează cu funcția de prim-adjunct al ministrului, iar funcția de vicepreședinte cu cea de adjunct al ministrului.

Tovarășul GHEORGHE POPESCU va avea locul permanent de muncă la Comisia Economico-Financiară a Marii Adunări Naționale, cu salarizarea funcției pe care o deține.

Anexa la H.C.M. nr. 412 din 21 aprilie 1973, privind măsuri pentru raționalizarea și gospodărirea economicoasă a parcului de autoturisme aparținând ministerelor și celorlalte organe centrale de stat, se completează în sensul că numărul maxim de autoturisme pentru Curtea Superioară de Control Financiar se stabilește la 6 autoturisme, din care 3 autoturisme pentru persoanele cu funcții prevăzute la art. 2 din H.C.M. nr. 412/1973 și 3 autoturisme pentru parcul comun.

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pachet 472, Dos. 1/I/1973, f. 10-12.

**Normele metodologice privind orientarea, coordonarea si exercitarea controlului
(26 mai 1973)**

CANCELARIA CC AL PCR

Nr.2340/2396

26 mai 1973

Tov. ILIE VERDEȚ

Vă trimitem alăturat „Normele metodologice privind orientarea, coordonarea si exercitarea controlului“, aprobate de Secretariatul C.C. al P.C.R.

1. NORME METODOLOGICE

Privind orientarea, coordonarea și exercitarea controlului

Pentru exercitarea unitară a controlului asupra activității economice și sociale, se stabilesc în aplicarea prevederilor Legii nr.15/1972, cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale următoarele norme metodologice privind orientarea, coordonarea și exercitarea controlului inspecțiilor de control specializat ale statului.

I. Orientarea activității de control

1. Inspecțiile centrale de control specializat ale statului au, potrivit legii, dubla subordonare, respectiv față de organul în cadrul căruia funcționează și față de Consiliul Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale.

Atribuțiile inspecțiilor specializate de control sunt cele stabilite de actele normative privind organizarea si funcționarea lor.

2. Consiliul Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale, pe baza sarcinilor izvorâte din hotărârile de partid statului, a datelor privind mersul îndeplinirii planului național de dezvoltare economico-socială și a bugetului de stat stabilește, în colaborare cu ministerele și celelalte organe centrale, cu Uniunea Generală a Sindicatelor, principalele direcții de orientare a activității inspecțiilor de control specializat ale statului.

II. Coordonarea activității inspecțiilor de control specializat ale statului

A. Pe plan central

1. Consiliul Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale exercită coordonarea activității de control a Inspectoratelor centrale de control specializat al statului. Acțiunile de control ale Inspectoratelor Centrale financiar-bancare se coordonează de către Curtea Superioară de Control Financiar în strânsă colaborare cu Consiliul Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale.

2. Activitatea de control se desfășoară pe bază de plan trimestrial. Aceste planuri vor cuprinde: denumirea acțiunii, perioada de desfășurare și unitățile socialiste supuse controlului. [...]

Acțiunile de control curente și cu caracter permanent, efectuate de organe ale Inspectoratului General de Stat pentru Controlul Calității Produselor și ale Inspecției de Stat pentru Protecția Muncii, care își desfășoară permanent activitatea în unități, ale Inspectoratului Comercial de Stat pentru controlul respectării regulilor generale de comerț și normelor igienico-sanitare în unitățile comerciale cu ridicata și amănuntul, ale unităților de stat pentru agricultură, industrie alimentară și ape [...] sau pentru prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor la plante și animale, [...] nu sunt supuse coordonării.

4. Consiliului Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale i se prezintă, de către inspecțiile centrale de control centralizat ale statului, până la data de 12 ale lunii premergătoare trimestrului de plan, proiectele planurilor acțiunilor de control supuse coordonării. [...]

8. Ministerele și celelalte organe centrale vor lua măsuri ca la unitățile și întreprinderile din subordine, numărul controalelor proprii să fie limitat la strictul necesar. În efectuarea controlului se vor avea în vedere în primul rând centralele și unitățile economice la care se constată neajunsuri în îndeplinirea sarcinilor de plan și în activitatea economico-financiară.

B. Pe plan local

1. Corelarea acțiunilor de control prevăzute în planurile Consiliului Central și ale consiliilor județene și al municipiului București de control muncitoresc se realizează printr-o strânsă conlucrare între aceste organisme.

2. Consiliile județene și al municipiului București de control muncitoresc al activității economice și sociale exercită coordonarea activității inspectoratelor teritoriale de control specializat ale statului și a organelor cu atribuții de control financiar-bancar prevăzute în anexa nr.1.

3. Consiliilor județene și al municipiului București de control muncitoresc al activității economice și sociale li se prezintă, de către inspecțiile [neclar]. de control specializat ale statului și organele cu atribuții de control financiar-bancar, până la de 25 ale lunii premergătoare trimestrului de [neclar] de control supuse coordonării. [...]

III. Reguli privind exercitarea controlului

1. Organul care răspunde de efectuarea acțiunii de control este însărcinat să asigure organizarea acesteia, precum și documentarea, pregătirea și perfecționarea persoanelor însărcinate să exercite controlul.

2. Controlul într-o unitate socialistă se poate efectua, în cursul unei luni numai o singură dată și numai de către o singură inspecție de control specializat a statului; în cazul în care apare necesitatea efectuării controlului în aceeași lună de către mai multe inspecții, Consiliul Central și consiliile județene de control muncitoresc al activității economice și sociale [neclar] ca acesta să se efectueze în echipe comune în aceeași perioadă de timp.

Fac excepție de la aceasta prevedere acțiunile de control curente cu caracter permanent efectuate de către organele arătate la Cap.I, alineatul 2.

3. Persoanele care exercită controlul sunt obligate:

– să informeze organele locale de partid, conducerea și organul din unitate asupra scopului și obiectivelor acțiunii ce urmează să o efectueze precum și asupra constatărilor, măsurilor luate sau propuse:

– să efectueze controlul potrivit tematicii aprobate; [...]

– să consemneze constatările pe bază de date și fapte exacte, în raportul de control;

- să analizeze pe parcurs cu cei controlați constatările și măsurile pentru eliminarea neajunsurilor și îmbunătățirea activității;
- să înainteze procurorului actele încheiate, în cazul constatării prevăzute în legea penală, în termenele și condițiile stabilite de dispozițiile legale;
- să depună unități care a dispus controlul și unități controlate raportul de control în condițiile și la termenele stabilite de norme în vigoare.

4. Constatările, recomandările și măsurile dispuse de organele de control ale Consiliului Central și consiliilor județene și al municipiului București de control muncitoresc al activității economice și sociale, ale inspecțiilor de control specializat ale statului, precum și ale altor organe și persoane ale unității socialiste care efectuează acțiuni de control, se înscriu în mod obligatoriu în registrul unic de control; regulile de înscriere în registrul de control sunt cele din anexa nr.2.

5. Președinții consiliilor județene și al municipiului București de control muncitoresc, conducătorii inspecțiilor de control specializat ale statului sunt obligați ca, pe baza constatărilor făcute de personalul de control din subordine, să ia, să dispună sau să propună, după caz, în cadrul competenței și a normelor legale, măsuri pentru îmbunătățirea activității controlate, înlăturarea, prevenirea abaterilor și tragerea la răspundere a celor vinovați și să urmărească aducerea lor la îndeplinire.

6. Conducătorii unităților socialiste controlate și organele ierarhic superioare acestora, potrivit competențelor legale sunt obligați să ia, pe baza constatărilor, propunerilor și indicațiilor obligatorii ale persoanelor care au efectuat controlul precum și a dispozițiilor organelor care l-au dispus, măsuri pentru îmbunătățirea activității, înlăturarea și prevenirea abaterilor; să comunice organelor care au dispus verificarea, la termenele fixate, măsurile luate și rezultatele obținute în urma aplicării acestora.

7. Inspecțiile teritoriale de control specializat sunt obligate să informeze consiliile județene și al municipiului București de control muncitoresc asupra constatărilor și măsurilor stabilite ca urmare a acțiunilor de control efectuate.

8. Inspecțiile centrale de control specializat ale statului sunt obligate să informeze Consiliul Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale asupra constatărilor și măsurilor stabilite ca urmare a acțiunilor de control supuse coordonării.

ANEXA Nr. 1

INPECȚIILE TERITORIALE DE CONTROL SPECIALIZAT ALE STATULUI ȘI ORGANELE CU ATRIBUȚII DE CONTROL FINANCIAR,,BANCAR

[...] activitatea de control este coordonată de consiliile județene și al municipiului București de control muncitoresc al activității economice și sociale.

Inspectoratele județene și al municipiului București pentru controlul calității produselor

Inspectoratele de stat teritoriale pentru protecția muncii ale Ministerului Muncii

Inspectoratele teritoriale pentru controlul gospodăririi fondurilor fixe, instalațiilor, aparatajului de măsură și control, cazanelor, combustibililor și energiei

Inspectoratele de stat județene și al municipiului București pentru controlul Ö.

Inspectoratele comerciale de stat locale

Inspectoratele teritoriale geologice-miniere

Inspectoratele județene sanitar-veterinare și Inspectoratului agrozooveterinar al municipiului București

Inspectoratele județene pentru gospodărirea apelor

Sediile teritorial financiare de stat ale Ministerului Finanțelor pentru [neclar]propriei și cele ale celorlalte organe cu atribuții de control financiar

Sucursalele județene ale băncilor

Alte inspecții de stat înființate prin legi, decrete sau hotărâri ale Consiliului de Miniștri.

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pachet 472, Dos. 1/I/1973, f. 24-32.

Informare cu privire la activitatea de control financiar preventiv exercitat de organele Curții la unele ministere, în perioada iunie-decembrie 1973

CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Pe baza prevederilor Legii nr.2/1973, în perioada iunie-decembrie a.c. (întrucât acest control s-a instituit treptat, pe măsura angajării personalului, în fapt s-a efectuat, în medie pe o perioadă de patru luni), *s-a instituit controlul financiar preventiv exercitat de organele proprii ale Curții Superioare de Control Financiar* la: Ministerul Finanțelor; Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor; Ministerul Industriei Chimice; Ministerul Construcțiilor Industriale; Ministerul Industriei Ușoare; Ministerul Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții; Ministerul Industriei Construcției de Mașini Grele și la Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini Unelte și Electrotehnicii.

Din exercitarea controlului financiar preventiv de către organele Curții la cele opt ministere, au rezultat următoarele aspecte mai importante:

1) *În unele cazuri investițiile care intră în competența de aprobare a ministerelor, se prezintă spre avizare și aprobare insuficient fundamentate, îndeosebi din punct de vedere al eficienței lor.*

La Ministerul Industriei Chimice, în urma analizării documentației la un număr de 22 lucrări de investiții, în valoare de cca. 900 mil. lei, organul de control financiar preventiv al Curții a făcut observații în faza de STE asupra nivelului indicatorilor de eficiență, costului investițiilor și volumului importurilor, cu care au fost de acord organele de specialitate din minister și care au fost însușite și de conducerea ministerului. Ca urmare, s-a renunțat la realizarea investiției “Instalația de insecticide Triclorfon Borzești” în valoare de 61.925 mii lei deoarece soluția tehnică prevăzută prezenta indicatori de eficiență necorespunzători. În prezent, Ministerul Industriei Chimice studiază altă soluție tehnică, care să asigure obținerea unor indicatori de eficiență corespunzători. De asemenea, s-a redus valoarea investițiilor pentru 9 obiective cu 22.200 mii lei, îmbunătățindu-se corespunzător și indicatorii de eficiență și s-a diminuat volumul importului de utilaje la o investiție, cu 300 mii lei valută.

La Ministerul Industriei Ușoare, pe baza sesizării organului Curții, au fost corectați indicatorii economico-financiar din devizul modificador pentru dezvoltarea fabricii de tricotaje Brașov, stabilindu-se o sarcină suplimentară de beneficii de cca. 100 mii lei anual.

2) *Se recurge la importuri fără să se facă o analiză prealabilă corespunzătoare asupra necesității acestora, precum și asupra posibilităților de rezolvare a aprovizionărilor respective pe plan intern.*

La Ministerul Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții, s-au prezentat la viza de control financiar preventiv documentele pentru o deplasare în U.R.S.S în vederea contractării unui import de utilaje (strunguri și alte utilaje) în valoare de cca. 24 mil. lei valută. În urma analizei făcute a rezultat că există posibilități ca utilajele necesare să fie procurate din țară.

De asemenea, la Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor, organul de control financiar preventiv al Curții a propus și conducerea ministerului a fost de acord să se renunțe atât la importul a 5.000 termometre pentru sectorul zootehnic cât și la unele publicații străine, în valoare totală de 17,5 mii lei valută.

3) *Deplasările în străinătate, durata acestora și componența delegațiilor se aprobă în unele cazuri cu insuficienta exigență.*

La cele 8 ministere, la care se exercită controlul financiar preventiv al Curții, în urma analizelor efectuate s-au redus 3.460 zile om deplasare în străinătate, obținându-se astfel economii de 553 mii lei la cheltuielile de transport și de 460 mii lei valută la diurnă și cazare.

Tot în legătură cu deplasările în străinătate, organul de control financiar preventiv al Curții a constatat la Ministerul Finanțelor că se finanțează din buget și cheltuielile de deplasare ale delegaților unităților cu gestiune economică, deși acestea trebuie să fie suportate din prețul de cost.

Ca urmare, Curtea Superioară de Control Financiar, prin decizia nr. 162 din 1 august 1973 a oprit finanțarea de la buget a cheltuielilor privind deplasările în străinătate ale delegațiilor unităților cu gestiune economică, pentru acțiunile legate direct de activitatea acestora și a hotărât ca sumele suportate în mod eronat de la buget în anul 1973 să fie recuperate de la unitățile economice și readuse la bugetul de stat. Până în prezent, a fost astfel preluată la buget suma de 10.386 mii lei de la 11 ministere.

4) *În utilizarea fondurilor alocate de la buget pentru elaborarea studiilor de amplasament, a proiectelor de sistematizare și a altor activități economice, pentru care în anul 1973 s-au prevăzut 492 mil. lei, există încă o serie de neajunsuri.*

Așa de exemplu, se irosesc fonduri bugetare importante datorită faptului că unele studii sunt abandonate, altele stau nefolosite timp îndelungat, iar unele din teme se reiau cu noi cheltuieli. Sunt și cazuri când se fac cheltuieli de la buget pentru elaborarea unor lucrări, care în mod normal trebuie realizate în cadrul sarcinilor de serviciu sau din alte fonduri.

În scopul eliminării unor asemenea neajunsuri, Curtea Superioară de Control Financiar a luat următoarele măsuri:

- disponibilizarea sumei de 53,5 mil. lei în planurile de cheltuieli ale ministerelor și celorlalte unități controlate, din care cca. 46,1 mil. s-a trecut la fondul de rezervă bugetară la dispoziția Consiliului de Miniștri. Diferența de 7,4 mil. lei s-a lăsat la dispoziția titularilor de plan, pentru acțiuni noi, care se încadrează în prevederile legale;

- extinderea analizei de către Ministerul Finanțelor și la celelalte ministere și comitete executive ale consiliilor populare județene. Pe baza analizei efectuată de Ministerul Finanțelor la încă 6 ministere s-a mai trecut la fondul de rezervă bugetară 5 mil. lei;

- întocmirea de către Ministerul Finanțelor a unui proiect de act normativ prin care să se precizeze sursele de finanțare a lucrărilor privind elaborarea studiilor de amplasament, a proiectelor de sistematizare și a altor cheltuieli, care preced realizarea unor investiții.

În același timp, organul de control financiar preventiv al Curții la Ministerul Finanțelor, nu a acordat viza pentru deschiderile de credite privind diverse studii și lucrări, în valoare de 4.292 mii lei, care prin natura lor nu se finanțează din fondurile bugetare.

5) *Ministerele nu acordă în toate cazurile, importanța cuvenită casării fondurilor fixe, care, intră în competența lor de aprobare, ceea ce creează posibilitatea irosirii unor valori materiale. Se propun pentru casare fonduri fixe care mai pot fi utilizate în unitățile proprii sau redistribuite la alte unități.*

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pachet 472, Dos. 4(II/7/1973 f.1, 2, 3, 4, 5, 6)

Informare privind organizarea și funcționarea Curții Superioare de Control financiar [iulie 1973]

În perioada care a trecut de la prima ședință de constituire a Consiliului Curții Superioare de Control Financiar, prilej cu care după cum știți au fost subliniate de către tovarășul președinte Gheorghe Rădulescu, liniile directoare de activitate și obiectivele Consiliului de conducere, au fost rezolvate o serie de probleme legate de organizarea și funcționarea Curții, astfel:

I. *Instituirea controlului financiar preventiv exercitat prin organele Curții Superioare de Control Financiar, începând cu data de 18 iunie a.c., la următoarele 3 ministere:*

- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor;
- Ministerul Industriei Chimice.

Pentru exercitarea controlului preventiv la aceste ministere, am desemnat pe următorii controlori financiari de stat:

- Iovu Mihai pentru controlul la Ministerul Finanțelor;
- Pinte Alexandru pentru controlul la Ministerul Industriei Chimice;
- Handrus Haralambie pentru controlul la Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor.

Instituirea controlului financiar preventiv la cele 3 ministere a avut ca prim efect accentuarea grijii cadrelor din acele ministere pentru cheltuirea fondurilor în condițiile respectării stricte a legalității și cu maximum de eficiență. În același timp, cei 3 controlori financiari de stat au oprit, de comun acord cu ordonatorii principali, efectuarea sau angajarea unor cheltuieli.

În etapa imediat următoare, pe măsura dobândirii experienței necesare și a angajării cadrelor corespunzătoare, vom extinde controlul financiar preventiv al Curții Superioare, la încă 4-5 ministere.

Controlul financiar preventiv pe care îl vor exercita organele Curții la ministere, se va concentra asupra legalității, oportunității, necesității și eficienței principalelor fonduri administrate de ministerele respective, atât pentru nevoile proprii cât și pentru cele ale unităților subordonate (fonduri primite de la buget pentru acțiuni economice și social-culturale, fonduri valutare, fondul pentru tehnică nouă etc.).

II. *Întocmirea proiectului Legii privind controlul financiar preventiv*, după ce au fost consultate cadre de conducere și specialiști din Ministerul Finanțelor, Banca Națională a României, băncile specializate, din 9 ministere, 9 centrale industriale, 42 de întreprinderi, 12 administrații financiare și unități bugetare.

Pentru trecerea efectivă la exercitarea controlului preventiv au fost elaborate norme experimentale privind organizarea și desfășurarea acestui control.

III. Am elaborat *programele de control* ale Curții Superioare de Control Financiar pe luna iunie și trimestrul III/1973, care au fost coordonate cu acțiunile de control ale instituțiilor financiar-bancare și cu planul Consiliului Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale.

Înscrierea acțiunilor de control în planurile de muncă s-a făcut după ce în prealabil, pe baza unei temeinice documentări, au fost analizate fenomenele și tendințele economico-financiare.

Pentru fiecare acțiune de control a fost întocmită fișa documentară de fundamentare a necesității acțiunii, deficiențele mai importante din domeniul respectiv, scopul și obiectul acțiunii, organizarea și desfășurarea acesteia.

De asemenea, pentru fiecare acțiune de control s-au întocmit tematici, pe baza cărora s-a efectuat sau se efectuează instructajele cu brigăzile de control.

S-a și trecut la efectuarea unor controale. În prezent o brigadă de control se află la I.C.E. Autotractor-Dacia Brașov, unde se verifică activitatea financiar-valutară a acestei unități care în ultimul timp a obținut rezultate nesatisfăcătoare pe linia exporturilor și eficienței acestora.

În cursul zilei de azi și mâine au loc instructajele pentru derularea următoarelor acțiuni:

- Controlul utilizării fondului de salarii nescryptic și a altor plăți în afara fondului de salarii;
- Controlul utilizării fondurilor destinate investițiilor necentralizate ale unităților de stat și organizațiilor cooperatiste.

Totodată, a fost organizată și derulată “Analiza modului de organizare și funcționare a controlului financiar preventiv la întreprinderi, centrale, comitete executive ale consiliilor populare, ministere și alte organe centrale de stat”, în condițiile create de aplicarea Legii finanțelor, și de noile structuri organizatorice create în economie.[...]

IV. Informăm că Ministerul Comerțului Exterior și Ministerul Finanțelor au sesizat Curtea Superioară de Control Financiar că societatea mixtă română-olandeză “Petra” se află în curs de lichidare, fiind declarată în stare de faliment de către 4 întreprinderi românești de comerț exterior, pentru neplata unei importante sume în valută, reprezentând contravaloarea mărfurilor livrate.

În prezent, în cadrul secției competente, cu participarea Ministerului public, se examinează un important număr de documente în vederea pornirii unor cercetări cu privire la cauzele pagubelor

provocate întreprinderilor respective, identificarea persoanelor și stabilirea răspunderilor celor care, prin activitatea lor culpabilă, au determinat aceste pagube.

Se menționează, de asemenea, ca s-au înregistrat patru contestații, împotriva unor imputații, de peste 20.000 lei, stabilite prin dispoziții de reținere. Pentru soluționarea acestor cazuri s-a fixat termenul de judecată și s-au luat toate măsurile legale pregătitoare.

V. Până la data de 3 iulie 1973 au fost angajați, din numărul maxim de 67 de posturi aprobat prin Hotărârea Consiliului de Stat, 39 de posturi astfel:

- 7 șefi de secție, din 7 posturi existente;
- 26 de salariați de execuție de specialitate, din totalul de 53 de posturi;
- sunt în curs de verificare încă 7 tovarăși pentru ocuparea unor posturi de execuție de specialitate. S-a rezolvat problema localului Curții Superioare; în prezent, cu sprijinul Secretariatului General al Consiliului de Miniștrii, se lucrează intens la amenajarea localului pentru a se asigura condiții optime de lucru salariaților. [...]

VII. În cursul zilei de 5 iulie a.c. s-a discutat la Curte cu tov. Ciurileanu propunerile pentru delimitarea sarcinilor ce revin Curții Superioare de Control Financiar și Ministerului Finanțelor, ținând seama de prevederile Legii nr. 2/1973 și Legii nr. 5/1970.

VIII. Problema salariaților din Ministerul Finanțelor care urmează să fie transferați la Curte.

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control financiar, Pachet 475, Dos. 1/1/2/1973–1976, f. 7–10.

Ordinul Președintelui Curții Superioare de Control Financiar privind competențele în cadrul Curții Superioare de Control Financiar (27 august 1973)

CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

În baza art. 37 din Legea nr. 2/1973 privind Curtea Superioară de Control Financiar,
Având în vedere necesitatea stabilirii competențelor în cadrul Curții Superioare de Control Financiar,

Președintele Curții Superioare de Control Financiar dă următorul

ORDIN:

Art. 1. Președintele Curții Superioare de Control Financiar semnează:

Rapoartele, informările și alte materiale care se prezintă Conducerii de partid, Marii Adunări Naționale, Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri;

Materialele și corespondențele adresate vicepreședinților Consiliului de Miniștri;

Avizele la proiectele de acte normative privind politica financiară a statului, primite spre avizare din însărcinarea Consiliului de Stat;

Expunerile de motive la proiectele de acte normative, ce se propun organelor în drept de către Curte;

Recursurile extraordinare împotriva hotărârilor definitive ale colegiului de jurisdicție;

Ordinele, deciziile și alte asemenea acte de dispoziție;

Correspondența în relațiile cu străinătatea, adresată persoanelor cu rang echivalent.

De asemenea, președintele Curții aprobă:

Componența completelor de judecată pentru judecata recursurilor extraordinare;

Suspendarea executării hotărârilor pronunțate de completele de judecată, până la soluționarea recursului;

Suspendarea executării hotărârilor definitive înainte de introducerea recursului extraordinar
Numirea, promovarea, transferarea, sancționarea și desfacerea contractului de muncă al personalului de specialitate, precum și al personalului tehnic-administrativ al Curții;

Deplasările în străinătate ale personalului Curții, în interes de serviciu.

Art. 2. Prim-vicepreședintele Curții Superioare de Control Financiar are, în lipsa președintelui, competențele prevăzute la art. 1.

De asemenea, prim-vicepreședintele Curții semnează:

Materialele și corespondența adresată miniștrilor, miniștrilor secretari de stat, conducătorilor celorlalte organe și organizații centrale, precum și președinților comitetelor executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București;

Normele metodologice unitare privind desfășurarea activității de control financiar;

Deciziile prin care se dispun măsurile prevăzute la art. 10 lit. a-e din Legea nr. 2/1973, atunci când acestea urmează să fie executate de persoane din conducerea ministerelor, celorlalte organe și organizații centrale sau a comitetelor executive ale consiliilor populare județene și ale municipiului București; deciziile elaborate de secțiile pe care le coordonează direct sau cele coordonate de secretarul general al curții, în orice alte situații;

Deciziile pronunțate de completele de judecată în recursurile extraordinare, împreună cu ceilalți membri ai completelor;

Formele de deplasare în străinătate ale personalului Curții, în interes de serviciu.

Contractele de muncă încheiate de personalul Curții.

Totodată, prim-vicepreședintele Curții aprobă:

Dezbateră în ședință publică a cauzelor ce se judecă de către colegiul de jurisdicție;

Invitarea de a participa la ședințele Consiliului Curții a delegaților unor organe și organizații de stat și obștești și a unor specialiști din cadrul aparatului Curții sau din afara acestuia;

Concediile personalului Curții și gratificațiile ce se acordă acestuia.

Prim-vicepreședintele are și competențele prevăzute la art.3. lit. c-g, pentru secțiile, respectiv colegiul de jurisdicție, pe care le coordonează

Art. 3. Vicepreședintele Curții Superioare de Control Financiar semnează:

Materialele și corespondența adresată miniștrilor secretari de stat, prim-adjuncțiilor miniștrilor, adjuncțiilor miniștrilor, secretarilor generali și persoanelor cu funcții echivalente, precum și prim-vicepreședinților și secretarilor comitetelor populare județene și al municipiului București;

Deciziile prin care se dispun măsurile prevăzute la art. 10 lit. a-e din legea nr. 2/1973, cu excepția celor care intră în competența de semnare a prim-vicepreședintelui;

Correspondența în relațiile cu străinătatea, alta decât cea arătată la art. 1 lit. g;

Delegațiile de control și deplasare ale șefilor secțiilor (colegiului) pe care le coordonează și ale personalului din subordine acestora;

Caracterizările anuale ale șefilor de secții.

Totodată, vicepreședinții Curții aprobă:

Măsurile pentru organizarea acțiunilor de control și pentru realizarea altor sarcini, programele de pregătire și organizare a acțiunilor, tematicile de control sau listele de obiective și unitățile care urmează să fie cuprinse în control;

Notele de concluzii și alte materiale de valorificare a rezultatelor acțiunilor de control.

Art. 4. Secretarul general are competențele prevăzute la art. 3 lit. a și c-g, pentru secțiile pe care le coordonează.

Art. 5. Șefii secțiilor semnează:

Lucrările prezentate conducerii Curții;

Correspondența adresată direcțiilor generale și direcțiilor din ministere și ale administrației de stat, precum și comitetelor executive ale consiliilor populare, cu excepția celor județene și al municipiului București;

Actele de sesizare a colegiului de jurisdicție sau a organelor de urmărire penală, de restituire sau de clasare, împreună cu procurorul financiar;

Caracterizările anuale ale personalului în subordine;

Adresele de răspuns către cetățeni, cu privire la modul de rezolvarea cererilor, sesizărilor, reclamațiilor și propunerilor primite de la aceștia.

Art. 6. Șeful colegiului de jurisdicție și ministerului public are competențele prevăzute la pct. 5 lit. a, b, d și e.

De asemenea, semnează actele de delegare a procurorilor financiari care, împreună cu șeful secției respective de control, examinează actele de control potrivit prevederilor Legii nr. 22/1973.

Art. 7. Controlorii financiari de stat vizează actele și documentele supuse controlului financiar preventiv al Curții, în limita delegației pe care o au.

De asemenea, controlorii financiari de stat semnează:

Actele de control și procesele verbale încheiate ca urmare a verificărilor efectuate, precum și alte materiale prevăzute în normele metodologice privind întocmirea actelor de control;

Mențiuni înscrise în registrul unic de control, la unitatea verificată;

Note de înaintare către organele de procuratură, a actelor încheiate, în cazul constatării de fapte prevăzute de legea penală;

Alte lucrări prezentate secției în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

Art. 8. Judecătorii financiari semnează:

Actele procedurale și lucrările privind administrarea în dosarele de judecată, precum și cele privind executarea hotărârilor și deciziilor pronunțate, potrivit legii;

Alte lucrări ce se întocmesc în cadrul colegiului de jurisdicție și ministerului public.

Art. 9. Procurorii financiari semnează:

Actele de sesizare a colegiului de jurisdicție sau a organelor de urmărire penală, după caz, de restituire sau de clasare, împreună cu șeful secției respective;

Căile de atac declarate împotriva hotărârilor pronunțate de colegiul de jurisdicție;

Alte lucrări ce se întocmesc în cadrul colegiului de jurisdicție și ministerului public.

Președinte,
Gheorghe Rădulescu

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 472, Dos. 1/I/1/1973
f. 15–21

Regulament de ordine interioară al Curții Superioare de Control Financiar (25 septembrie 1973)

CONSILIUL DE STAT REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Potrivit prevederilor Codului muncii, personalul din aparatul de stat are ca principala îndatorire să servească interesele poporului, să militeze cu fermitate pentru înfăptuirea legalității socialiste, să contribuie efectiv la buna desfășurare a tuturor activităților economico-sociale ale țării, fiind răspunzător în fața clasei muncitoare și a întregului popor de modul în care își îndeplinește sarcinile ce-i revin.

Personalul din aparatul de stat are obligația de a milita pentru creșterea eficienței și operativității în muncă, de a combate orice manifestare de birocratism și de a contribui la perfecționarea continuă a activității sale.

Personalul Curții Superioare de Control Financiar este obligat să îndeplinească îndatoririle de mai sus, în conformitate cu prevederile Legii nr. 22/1973 și ale Regulamentului de organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat, ale prezentului regulament și ale celorlalte norme în vigoare.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale.

Art. 1. Regulile de disciplină stabilite prin prezentul regulament se aplică întregului personal al Curții Superioare de Control Financiar, indiferent de durata contractului de muncă.

Personalul delegat de alte unități, pe timpul cât lucrează în cadrul Curții este obligat să respecte, pe lângă regulile de disciplină din unitatea care i-a delegat și regulile de disciplină, ale Curții.

Personalul Curții, atunci când efectuează controlul la unități socialiste este obligat să respecte atât regulile de disciplină ale acelor unități, cât și cele prevăzute în prezentul regulament.

CAPITOLUL II

Obligațiile conducerii Curții Superioare de Control Financiar.

Art. 2. Conducerea Curții Superioare de Control Financiar are următoarele obligații:

Să asigure încheierea la timp a contractelor de muncă, în formă scrisă, cu personalul Curții;

Să organizeze, să îndrume și să exercite un control permanent și exigent asupra activității întregului personal, în raport cu atribuțiile ce-i revin, potrivit regulamentului de organizare și funcționare;

Să asigure condiții de muncă corespunzătoare și să pună la dispoziția personalului normele de lucru, precum și orice alte materiale necesare realizării integrale și la timp a sarcinilor ce-i revin;

Să aplice cu consecvență principiul muncii și conducerii colective și să informeze periodic salariații Curții asupra modului de realizare a sarcinilor;

Să ia măsurile necesare pentru asigurarea respectării normelor privind timpul de muncă, timpul de repaus și odihnă, protecția muncii și a celorlalte dispoziții legale privind desfășurarea muncii;

Să asigure respectarea normelor legale cu privire la acordarea drepturilor de salarii, ajutoarelor materiale de asigurări sociale, alocațiilor de stat pentru copii și celorlalte drepturi cuvenite salariaților, precum și cu privire la întocmirea și depunerea la timp a dosarelor de pensionare;

Să sprijine perfecționarea pregătirii profesionale a întregului personal al Curții și să asigure promovarea acestuia în raport cu pregătirea, rezultatele și meritele în muncă;

Să stimuleze eforturile celor care aduc o contribuție deosebită în muncă, prin acordarea de recompense morale și materiale;

Să examineze cu atenție observațiile critice, sugestiile și propunerile personalului în subordine, aducând la cunoștință modul cum au fost rezolvate problemele ridicate;

Să întocmească, potrivit normelor legale, caracterizările privind activitatea profesională a personalului în subordine, aducându-le la timp la cunoștința fiecăruia;

Să elibereze legitimații tuturor salariaților, cu indicarea funcției fiecăruia.

Persoanele din conducerea Curții, a secțiilor și a colegiului de jurisdicție și ministerului public au, în afară de obligațiile ce derivă din această calitate, toate celelalte îndatoriri ce revin întregului personal al Curții.

CAPITOLUL III

Obligațiile personalului Curții Superioare de Control Financiar.

Art. 3. Personalul Curții Superioare de Control Financiar, în executarea contractului de muncă, este obligat:

Să respecte programul de lucru stabilit potrivit prezentului regulament, disciplina la locul de muncă și să folosească integral timpul de muncă pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu;

Să cunoască atribuțiile ce-i revin și să execute întocmai și la timp atribuțiile de serviciu, să dea lucrări de bună calitate, să folosească cele mai eficiente metode de lucru și să combată manifestările de formalism și birocratism;

Să-și ridice permanent nivelul ideologic și profesional în vederea realizării de lucrări de bună calitate și să promoveze cursurile de perfecționare a pregătirii profesionale, recomandate de Curte;

Să respecte dispozițiile legale privind păstrarea secretului de stat cu privire la circulația documentelor și la accesul în instituție;

Să se comporte corect în cadrul relațiilor de serviciu, inclusiv în raporturile cu cetățenii, să promoveze raporturi de înțelegere cu toți membrii colectivului de lucru și să combată orice manifestări necorespunzătoare;

Să înștiințeze șeful ierarhic superior de îndată ce a luat cunoștință de existența unor neajunsuri, greutăți sau lipsuri în activitatea instituției sau a compartimentului în care lucrează și să propună măsuri corespunzătoare pentru prevenirea și înlăturarea acestora;

Să apere integritatea bunurilor proprietate socialistă, să respecte integritatea socialistă, precum și normele de protecție a muncii, normele de prevenirea incendiilor, să mențină ordinea și curățenia la locul de muncă;

Să vină la serviciu într-o ținută vestimentară corespunzătoare și să nu introducă sau consume băuturi alcoolice în timpul serviciului;

Să nu părăsească locul de muncă fără încuviințarea șefului ierarhic superior.

CAPITOLUL IV

Organizarea timpului de lucru.

Art. 4. Durata normală a timpului de lucru este de 8 ore pe zi.

În cursul zilei de lucru se poate acorda o pauză pentru masă, care nu se include în timpul de lucru.

Ora de începere și de încheiere a programului precum și ora la care se va acorda pauza de masă se stabilesc de conducerea Curții împreună cu organul sindical.

Femeilor cu copii mici li se vor acorda în perioada de alăptare, pauze în conformitate cu prevederile legale.

Art. 5. Orele de serviciu pe instituție se efectuează potrivit regulilor și programului stabilit de conducerea Curții.

Orele prestate de persoanele încadrate în muncă, peste programul de lucru, în scopul asigurării serviciului pe unitate „, cu excepția celor care îndeplinesc funcții de conducere „, se compensează, cu aprobarea șefului de secție sau colegiu, cu timp liber corespunzător în următoarele 60 de zile.

Art. 6. Prestarea muncii peste durata normală a programului se poate face numai cu aprobarea conducerii instituției și în condițiile prevăzute de lege.

Art. 7. Evidența prezenței personalului la serviciu se ține prin condici pe secții. Personalul Curții, cu excepția șefilor de secții, este obligat ca la venirea și la plecarea de la serviciu să semneze condica de prezență.

Art. 8. Programarea concediilor de odihnă se face la sfârșitul anului, pentru anul următor, de către conducerea instituției, de acord cu organul sindical. Ordinea concediilor va fi stabilită eșalonat în tot cursul anului, ținându-se seama de interesele bunei desfășurări a serviciului, cât și de interesele personalului Curții.

CAPITOLUL V

Recompense.

Art. 9. Personalul Curții, care își îndeplinește la timp și în cele mai bune condiții sarcinile ce-i revin și are o comportare ireproșabilă, poate primi, potrivit dispozițiilor legale, următoarele recompense:

Acordarea de trepte sau gradații la salariul tarifar cu reducerea vechimii prevăzute de lege;

Gratificații, premii și alte recompense materiale;

Ordine, medalii, titluri de onoare, diplome de onoare, insigne, titluri distinctiv;

Înscrierea în cartea de onoare, pe tabloul de onoare, evidențierea în muncă, mulțumire verbală sau în scris.

Art. 10. Pentru vechimea neîntreruptă în aceeași unitate, personalul Curții primește sporuri de salarii potrivit legii. În raport de vechimea în muncă și de vechimea neîntreruptă în aceeași unitate,

personalul Curții beneficiază, după caz și potrivit prevederilor legale, de creșterea duratei concediului de odihnă, a ajutoarelor de boală și pentru maternitate, precum și a pensiilor.

CAPITOLUL VI

Sanctiuni disciplinare.

Art. 11. Încălcarea cu vinovăție a obligațiilor de serviciu, inclusiv a normelor de comportare, indiferent de funcția sau postul celui în cauză, constituie abatere disciplinară care se sancționează, după caz, cu următoarele sancțiuni prevăzute de lege:

Mustrare;

Avertisment

Retragerea uneia sau mai multor gradații pe o perioadă de 1-3 luni, sau în cazul celor încadrați cu salariul la nivelul de bază, diminuarea acestuia cu 5-10% pe aceeași perioadă;

Reducerea salariului și reducerea indemnizației de conducere pe durata 1-3 luni cu 5-10%;

Retrogradarea în funcție pe durata 1-3 luni;

Desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

În cazul încălcării normelor privind ordinea și disciplina la locul de muncă, colectivul compartimentului din care face parte persoana vinovată poate să ia în dezbatere abaterea săvârșită și să ceară conducerii Curții aplicarea de sancțiuni disciplinare, inclusiv desfacerea contractului de muncă.

Art. 12. La stabilirea sancțiunii disciplinare se va ține seama de cauzele și gravitatea faptei, împrejurările în care a fost săvârșită, gradul de vinovăție a celui în cauză, abaterile avute în trecut, precum și urmările abaterii. Sancțiunea se aplică numai după cercetarea prealabilă a faptei ce constituie abaterea, ascultarea celui în cauză și verificarea susținerilor făcute de acesta în apărare.

Sancțiunile disciplinare se stabilesc și se aplică, după caz, de organul de conducere colectivă a Curții, de președintele sau prim-vicepreședinte.

Sancțiunea poate fi stabilită și va trebui să fie comunicată în scris celui sancționat, în cel mult 30 de zile de la data când organul în drept s-o aplice a luat cunoștință de săvârșirea abaterii.

În comunicarea scrisă către cel sancționat se va prevedea și calea de atac, termenul de introducere a plângerii și organul competent să o soluționeze.

Art. 13. Sancțiunea disciplinară aplicată „cu excepția desfacerii contractului de muncă”, se consideră a nu fi fost luată dacă timp de un an de la executarea ei angajatul nu a mai săvârșit o altă abatere. De asemenea, dacă înainte de expirarea termenului de un an, dar nu mai devreme de 6 luni, angajatul nu a mai săvârșit nici o altă abatere și a avut o bună comportare, conducerea Curții poate dispune ca sancțiunea aplicată să fie considerată a nu fi fost luată.

Art. 14. Abaterile disciplinare ale personalului delegat de alte unități se sancționează de către conducerile acestora, potrivit legii.

Art. 15. Prezentul regulament intră în vigoare în termen de 10 zile de la data semnăturii lui.

Prim-vicepreședintele Curții Superioare de Control

Emil Hatos

Organul Sindical din Cadrul Curții Superioare de Control Financiar

N. Constantinescu

București, 25 septembrie 1973

Nr. 79

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 472, Dos. 1/I/1/1973 f. 75–81.

Raport al Curții Superioare de Control Financiar cu privire la aspecte de indisciplină mai frecvente și mai importante [1975]

1. Necomunicarea de către organele ierarhic superioare a ponderii personalului TESA față de total personal retribuit și a procentului personalului de deservire din total personal TESA; necomunicarea organigramei; neaprobarea organigramei de către organele ierarhic superioare.

– Întreprinderea îmbunătățiri și exploatare pajiști Brașov, Institutul cercetare și proiectare silvică Brașov, unități de construcții-montaj din subordine MEFMC, M.C. Ind. Brașov, Colorom Brașov, Inspectoratul școlar jud. Arad, Fondul plastic „București și Uniunea Soc. Științe Medicale București pentru unitățile din Arad, Combinatul prelucrarea și industrializarea lemnului Arad, Întrepr. prelucrarea lemnului– Timișoara, Baza județeană de aprovizionare tehnico-materială și I.L.P.P.-Timișoara.

2. Nu s-a întocmit ștate de funcțiuni nominalizate.

– Direcția generală agricolă Brașov, Industria laptelui Brașov, Șantiere al M.E.F.M.C.-I.S.T.I.M.A.P.S. și M.M.P.G.-T.C.M.M. București.

3. Depășirea numărului de personal TESA față de organigrama-globală.

– Întrepr. morărit, panificație Oradea, Trust S.M.A. Oradea, I.P.I.L.F. „Avântul” Oradea, Insp. Școlar jud. Timiș; Centrul de chimie și Baza de cercetări științifice Acad.R.S.R.-Timișoara, Instit. polit., Inst. Medicină și O.J.Turism– Timișoara.

4. Plata personalului TESA din fondul pentru muncitori.

– Combinat cărbuni-Oradea; I.C.S. Mărfuri industriale, O.N.T. Litoral și I.H.R. Eforie; IJECOOP, Într. Mecanica naval; Întrepr. Electrocentrale-Constanța; Întrepr. Autocamioane, Tractorul, 6 Martie, Hidromecanica, I.T.A. etc. „, Brașov; I.A.S. Scânteia, I.A.S. Utviniș și S.M.A. Siria „, jud. Arad; I.C.S. Alimentația publică. I.C.R.M., I.C.R.T.I.-Timișoara; la grupul de șantiere Brașov al I.D.P.București; Banca de Investiții Brașov reține la plata chenz.II-oct.1974 „, lei 13.165 reprezentând salarii 16 paznici plătiți din fond muncitori.

5. Compartimentele de muncă nu corespund organigramei.

– Întrepr. produse zaharoase Brașov, I.I.S. Victoria Arad, Electromotor Timișoara, Direcția R.T.V., I.R.E. și I.A.L.N.-Timișoara.

6. Ștatele de funcțiuni și ștatele de salarii nu corespund organigramelor.

– Întrepr. produse zaharoase Brașov, Întrepr. mecanică-Timișoara.

7. Depășiri coeficienți personal TESA aprobați pe compartimente.

– Filatura lână Ghimbav, Intr. Tricotaje, Instr. Postav Prejmer, Țesătoria Codlea.

8. Prestarea muncii în alte compartimente ori unități, decât în cele în care sunt încadrați cei retribuiți.

– Filatura de lână Ghimbav, Întrepr. de strunguri-Arad, Electro-Timiș.

9. Funcțiile înscrise în ștatul de funcțiuni și în ștatul (lista) de plată nu figurează în nomenclatoarele specifice pentru personal TESA.

– Rulmentul Brașov, Întrepr. confecții Oradea, Înfrățirea Oradea, Plante medicinale Oradea, Coop. consum-Pecica, Întrepr. prod. Prestări (Centrocoop), Coop. consum Nădlac, Club sportiv Arad.

10. Încadrări în funcții fără îndeplinirea condițiilor de vechime ori studii, sau în alte clase și gradații decât cele legale prevăzute în nomenclatorul aprobat:

– Autodacia Brașov, Întrepr. confecții Oradea, Înfrățirea Oradea, Plante medicinale Oradea, Coop. consum-Pecica, Întrepr. prod. Prestări (Centrocoop), Coop. consum Nădlac, Club sportiv Arad.

11. În noiembrie 1974, la multe unități bugetare nu se elaboraseră la data controlului norme unitare de structură:

– Consiliile populare comunale, Administrația poștelor, Direcțiile județene de drumuri și poduri, fondul plastic (Brașov, Arad).

Aspecte de indisciplina cu caracter de particularitate și probleme deosebite

– Subunitari fără personalitate juridică au fost încadrate ca personal de conducere contrar art.8, alin.2 „ D.162/1973; aceste stații au compartimente funcționale similare cu cele ale întreprinderilor din care fac parte; (stațiile de montaje-transport Bv., T.C. ind. Bv., I.C.T.M.-Bv., T.C.Bv.)

– Lipsa formelor legale de funcționare și sarcini concrete de lucru (Întreprinderea de materiale de construcție „ Bv „, compartiment de proiectare cu 35 salariați TESA); Ö.

– S-a aprobat înființarea unei fabrici de produse tehnice, fără acordul C.O.E.S., cu privire la structura organizatorică (Întreprinderea „6 Martie“-Bv.)

– La unitățile M.I.C.M.G. din jud. Brașov, s-au aprobat normative globale pentru personal TESA, fără personal de pază și pompieri și ca atare aceștia nu s-au inclus în ponderea personalului de deservire pe motiv că desfășoară o activitate separată. Deci, în anul 1974, acest personal s-a inclus în activitatea de industrie, fără a se modifica normativele globale și nici ponderea personalului de deservire. Întrucât acest personal apare în depășirea personalului de deservire, problema trebuie soluționată de ministerul respectiv.

– Nu au putut prezenta organigrame cu ocazia controlului efectuat de sucursala județeană B.N. R.S.R.-Arad; Galerile de artă al Fondului Plastic din localitate, filiala Uniunii Societăților de Științe medicale, din lipsa de preocupare a organizațiilor centrale din care fac parte și ale căror statute ar trebui actualizate.

– S-au constatat anumite interpretări ale unor acte normative ce necesită o clarificare: astfel, din verificarea efectuată de unitatea bancară susmenționată, la Direcția județeană de drumuri și poduri, de pe lângă comitetul executiv al consiliului popular al județului Arad s-a constatat că unitatea nu este organizată nici potrivit Decretului nr.162/1973, nici ca urmare Decretului nr.91/1974 privind normele unitare de structură pentru aparatul comitetelor executive ale consiliilor populare, ci în baza unei decizii a însuși Consiliului popular județean, folosind nomenclatorul de funcțiuni aprobat de Ministerul Muncii sub nr. 68924/6 noiembrie 1969. Problema ar putea fi soluționată de Comitetul pentru Problemele Consiliilor Populare și Ministerul Muncii; la Filarmonica de stat Arad s-a constatat că prin Decretul nr.703/1973, anexa 3, se prevede pentru această instituție un număr de 142 posturi, conducerea instituției susținând că în acel număr se încadrează și orchestra populară, care funcționează în baza H.C.M. nr.877/1970, (Anexa 3. la Instr.C.S.C.A. și C.C. al U.G.S.R. nr.775/1970) situația urmând a fi clarificată de organele centrale respective.

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 478, Dos. 1/I/2/1975, vol. II, f 31, 31V, 32, 32

Informare cu privire la rezolvarea cererilor, reclamațiilor, sesizărilor și propunerilor cetățenilor, primite la Curtea Superioară de Control Financiar [1975]

Secția plan-sinteză-documente

1. Rezolvarea justă și operativă a cererilor, reclamațiilor, sesizărilor și propunerilor cetățenilor constituie o preocupare permanentă a organelor Curții Superioare de Control Financiar. În anii anteriori s-au făcut două analize asupra acestei activități, adoptându-se hotărâri corespunzătoare, care să asigure o rezolvare competentă și temeinică a sesizărilor cetățenilor.

De la ultima analiză făcută de Consiliul de conducere al Curții, cu privire la modul de rezolvare a sesizărilor și reclamațiilor, respectiv în perioada 1 septembrie 1974 „, 30 iunie 1975, la Curtea Superioară de Control Financiar s-au primit peste 250 sesizări și reclamații de la cetățeni, prin

care s-au semnalat unele nereguli și deficiențe în gestionarea valorilor materiale și bănești, fenomene de risipă și proastă gospodărire a avutului obștesc, delapidări și furturi, încălcări ale legislației muncii, abuzuri în serviciu, realizări de venituri ilicite, abateri de la disciplina financiară și de plan etc.

Reclamațiile și sesizările primite vizează în general unități de interes republican sau de subordonare locală din domeniul agriculturii de stat și cooperatiste, din domeniul construcțiilor, al cooperației de consum și meșteșugărești, al aparatului din administrația locală.

Din totalul sesizărilor la care se cunoaște până în prezent modul de rezolvare, circa 2/3 s-au dovedit întemeiate. Ca urmare a verificărilor efectuate, în aceste cazuri au fost constatate pagube în suma de peste 10 milioane lei și au fost sancționate cu scoaterea din funcție sau alte măsuri peste 50 de persoane, majoritatea cadre de conducere sau cu munci de răspundere în unitățile verificate.

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 478, Dos. 1/I/2/1975, vol. II, f 148, 148v.

Controlul Curții Superioare de Control Financiar asupra Ministerului Comerțului Exterior din 29 aprilie 1975

**CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
CURTEA SUPERIOARĂ DE CONTROL FINANCIAR**

CONTROL ASUPRA MINISTERULUI COMERȚULUI EXTERIOR DECIZIA nr. 4 din 29 aprilie 1975

Având în vedere rezultatele verificării organelor Curții Superioare de Control Financiar, în colaborare cu cele ale Ministerului Finanțelor, Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale și Băncii Române de Comerț Exterior, asupra încasării din străinătate a contravalorii mărfurilor livrate și serviciilor prestate, precum și a celorlalte creanțe din relații externe, controale care s-au efectuat în luna martie a.c. la ICE „Mecanoexportimport”, „Industrialexport”, „Uzinexportimport”, „Auto-Dacia” și „Universaltractor”, pe baza bilanțului contabil încheiat de unitățile respective la 31.XII.1974.

Ținând seama că volumul ridicat al creanțelor externe neîncasate în termen (la data controlului: 136,8 mil. lei valuta sau 549,1 mil. lei, din care 112,5 mil. lei valută, respectiv 452 mil. lei, cu o vechime mai mare de un an) și că neîncasarea în termen a drepturilor valutare a fost determinată în bună parte de deficiențele întreprinderilor de comerț exterior și a furnizorilor interni în încheierea și derularea contractelor externe; că la unele unități exista neajunsuri în ținerea evidenței și în cunoașterea tuturor creanțelor externe; că nu s-au luat, în toate cazurile, măsuri eficiente pentru urmărirea încasării la timp a drepturilor valutare și pentru sancționarea celor vinovați de nerespectarea normelor legale;

Având în vedere că neîncasarea la termen a creanțelor externe reprezintă în fapt creditarea fără dobândă a firmelor străine;

În temeiul prevederilor art. 10 al. a și art. 15 din Legea nr.2/1973, se dă următoarea decizie:

1) Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini Grele, prin organele de resort, va urmări și va lua măsuri corespunzătoare, astfel încât încasarea drepturilor în valută să se facă integral, cel mai târziu până la termenele stabilite cu ocazia controlului, pentru fiecare caz în parte, de conducerea întreprinderilor de comerț exterior. În măsura în care angajamentele asumate de unități, precum și

celelalte sarcini stabilite de organele de control nu se vor realiza, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini Grele va trece la sancționarea vinovaților.

2) Organele de control financiar intern ale Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini Grele vor stabili răspunderile în cazul exportului de boghiuri efectuat prin „Mecanoexportimport” către firma Vulcan Israel, în suma de 10.619,31 \$, avându-se în vedere deficiențele de calitate și remediile efectuate de client; în cazul creanței provenite de la firma Comptoir Tunisien-Tunis, în suma de 724,14 \$, neurmărită de către întreprinderea respectivă de comerț exterior din anul 1972.

Termen 30.VI.1975

3) În legătura cu creanțele de mai jos, existente la „Industrialexport”, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini Grele va proceda astfel:

- va stabili prin organele de control financiar intern răspunderile ce revin în legătura cu contractele încheiate cu firma Tokai-Turcia pentru instalațiile livrate la Somsun și Elazig de la care au rămas facturi în suma de 136.834,62 \$ neîncasate din anii 1969-1972, datorită neclarificării la timp a creanțelor, acordării de asistență tehnică suplimentară fără clarificarea problemelor cu partenerul extern și fără obținerea aprobărilor legale;

- va analiza răspunderile ce revin pentru livrările către Jacimentos Petroliferos Fiscales-Argentina în suma de 2.855 \$, prin pierderea acreditivului, efectuarea de livrări negarantate, pe perioade îndelungate, fără aprobări legale, trecându-se, în caz de necesitate, la stabilirea dobânzilor aferente și la imputarea lor.

Termen 30.VI.1975.

4) În ceea ce privește „Auto-Dacia”, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini Grele va lua, în cazurile de mai jos, următoarele măsuri:

- pentru creanța de 19.718 \$, provenită din livrările făcute firmei Austrom Trading Co. – Australia, care datează încă din anul 1972 prin organele de control financiar ale ministerului se vor stabili răspunderile, în urma modificării condițiilor contractuale inițiale printr-o adresă semnată de angajații de la Auto-tractor, neîmpuțerniciți în această privință;

- pentru creanța de 767.250 \$ a firmei Sonacome-Algeria, organele de control financiar intern ale ministerului vor stabili răspunderile pentru nelivrarea la termen a mărfurilor, precum și pentru neclarificarea operativă a problemelor litigioase.

Termen 30.VI.1975

5) În cazul „Uzinexport”, ministerul va proceda astfel:

- va stabili prin organele de control financiar intern condițiile în care s-a livrat în anul 1972 firmei Elkot-Libia utilaje în valoare de 5.313 \$, suma neîncasată până în prezent, stabilind persoanele răspunzătoare de tergiversarea rezolvării acestei probleme, precum și prejudiciul ce urmează a fi recuperat de la cei în cauză;

Termen 31.V. 1975

- va analiza drepturile în valută existente la 31.XII.1974 și neîncasate în termen de Navimpex – Galați, stabilind măsurile necesare pentru lichidarea neîntârziată a acestora, precum și răspunderi personale în cazul constatării unor prejudicii.

Termen 15.V.1975

6) Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini Grele va analiza stadiul lichidării creanțelor vechi și măsurile luate de “Universaltractor” și “Auto-Dacia” în acest scop, urmărind și acționând pentru rezolvarea problemelor în legătura cu :

- modalitatea de continuare a desfacerii tractoarelor pe piața australiană, având în vedere și necesitatea recuperării contravalorii tractoarelor și pieselor de schimb livrate în perioada 1971-1973;

- stabilirea situației faptice a stocului de marfa și a debitorilor, preluate scriptic de la Westporter Importes-Canada, urmărirea lichidării acestor debite, trăgând la răspundere persoanele vinovate de modul necorespunzător în care s-a făcut operațiunea de predare-preluare;

- posibilitățile și măsurile ce trebuie luate pentru vânzarea în condiții asigurate a celor 270 tractoare aflate în vama Bombay-India, cât și pentru recuperarea restului contravalorii celor 330 tractoare deja vândute pe piața indiana;

– continuarea acțiunilor judecătorești până la completa soluționare, în vederea lichidării debitorilor din Olanda, Irak, Peru, Spania și Tanzania, precum și a acelor din Nigeria și Libia.

Termen 30.VI.1975

7) Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini Grele, prin Direcția de aprovizionare-desfacere, comerț exterior și cooperare economică internațională, va analiza periodic și cel puțin odată pe trimestru, pe baza bilanțului contabil și a celorlalte evidențe ale unităților, post cu post, situația creanțelor externe provenite din livrări de mărfuri, prestări de servicii, comisioane, penalizări, dispatch și alte drepturi neachitate în termen de partenerii externi. Cu acest prilej se vor stabili, împreună cu unitățile în cauză, măsurile pentru încasarea drepturilor valutare și se vor prezenta conducerii ministerului propuneri pentru sancționarea celor vinovați de neurmărirea lichidării la timp a creanțelor externe.

8) Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini Grele va lua măsuri ca între obiectivele prevăzute în planul de muncă al organelor de control financiar intern (din minister, centrale și unități) să figureze, în mod distinct, verificarea, poziție cu poziție, a drepturilor valutare neîncasate în termen, stabilirea, în caz de necesitate, a prejudiciilor și răspunderilor ce revin furnizorilor interni și unităților de comerț exterior.

9) Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini Grele va informa Curtea Superioară de Control Financiar, în 10 zile de la expirarea termenelor, asupra modului de realizare a obiectivelor de la pct.2,3,4,5 și 6 din prezenta decizie.

Celelalte măsuri stabilite de organele de control, precum și modul de aducere la îndeplinire a angajamentelor unităților, se vor raporta în termenele prevăzute în actele de control.

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach.472, Dos. 1/I/3/1973-1984, vol.I, f.285, 285v,286,286v

Notă a Curții Superioare de Control Financiar privind întârzierea livrării în Irak a zece fabrici de pâine (3 decembrie 1975)

Întreprinderea de comerț exterior “Uzinexportimport” din cadrul Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini a încheiat cu Ministerul Apărării din Irak, contractul nr. 8 din 13 februarie 1974, pentru livrarea în aceasta țară a zece fabrici de pâine cu o capacitate de 5 tone/16 ore fiecare, în valoare de 980.000 dolari S.U.A.

Contactul prevede plata prin acreditiv irevocabil, plătitibil 75% contra documente de expediere și 25% în 90 de zile, de la sosirea mărfurilor la Bagdad.

Termenul de livrare a utilajelor a fost stabilit la 9 luni de la data deschiderii acreditivului, respectiv la 26 ianuarie 1975.

Elaborarea proiectului de execuție a fost comandată la Institutul de studii și proiectări de construcții pentru agricultură și industrie alimentară din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Sarcina de furnizor general intern a fost dată Întreprinderii Tehnofrig din Cluj Napoca, din Centrala industrială de utilaj energetic, metalurgic și mașini de ridicat din cadrul Ministerului Construcțiilor de Mașini.

Deși au trecut peste zece luni de la data când toate utilajele trebuiau să fie livrate, totuși până în prezent nu s-au livrat decât utilajele pentru o singură fabrică de pâine și parțial pentru a doua, datorită următoarelor cauze:

a) Institutul de studii și proiectări de construcții pentru agricultură și industrie alimentară, ca proiectant general, a întocmit specificația de utilaje cu unele lipsuri, incompletă sau cu anumite erori,

ceea ce nu a permis furnizorului general – Întreprinderea Tehnofrig din Cluj Napoca – să contracteze la timp unele utilaje cu subfurnizorii săi. De asemenea, Întreprinderea Tehnofrig din Cluj Napoca a solicitat proiectantului general să completeze lista de utilaje de abia în luna august 1974, ceea ce a întârziat și mai mult contractarea acestora cu subfurnizorii interni;

b) Întreprinderea Tehnofrig din Cluj Napoca și Centrala industrială de utilaj energetic, metalurgic și material de ridicat a întârziat precizarea utilajelor din import și reglementarea sarcinii de plan pentru import. Astfel, fișele tehnice au fost depuse la Uzinexport – Casa importatoare „, de abia la 18 septembrie 1974, iar reglementarea sarcinii de plan s-a făcut numai la 13 noiembrie 1974. Mai mult, în luna martie 1975, când deja termenul de livrare era depășit, s-au solicitat suplimentar la import un număr de 24 de utilaje;

c) Întreprinderea Tehnofrig din Cluj Napoca a omologat cuptorul tip Contico „, 2, de abia după 6 luni de la expirarea termenului de livrare, iar unii subfurnizori interni și în special Întreprinderea de utilaj alimentar Slatina a întârziat livrarea unor utilaje către Întreprinderea Tehnofrig din Cluj Napoca. Exemplu, Întreprinderea de utilaj alimentar Slatina, conform contractului nr.199/1975, trebuia să livreze echipamentele pentru cele zece fabrici de pâine până la 30 iulie 1975, însă până în prezent a livrat echipamentul numai pentru două fabrici.

Datorită nelivrării în termen, beneficiarul a acceptat prima data prelungirea valabilității acreditivului până la 30 septembrie 1975. Cum nici la aceasta dată livrarea nu a avut loc, s-a solicitat beneficiarului o nouă prelungire a acreditivului. Beneficiarul extern, numai după insistențele unei firme intermediare din Irak, căreia partea română i-a acordat în schimb un comision de 4,5% din valoarea utilajelor (31.176 dolari), a acceptat prelungirea acreditivului până la 31 ianuarie 1976, însă numai cu condiția livrării până la 31 decembrie 1975.

Din informațiile obținute asupra stadiului de fabricație, a rezultat că livrarea celor nouă fabrici restante se va putea lichida de abia în lunile februarie – martie 1976, ceea ce poate conduce atât la pierderea parțială a noului termen de valabilitate a acreditivului (31.I.1976), cât și la plata de noi comisioane sau chiar la anularea contractului.

Față de cele arătate mai sus, este necesar ca:

– Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini Grele să prezinte Consiliului de Miniștri, de îndată, măsurile luate pentru livrarea utilajelor respective în cadrul noului termen stabilit de client, prevenindu-se astfel pierderea valabilității acreditivului sau anularea contractului;

– Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini să stabilească persoanele din vina cărora s-a ajuns la această situație și răspunderile materiale pentru cei vinovați de plata comisionului de 31.176 dolari ca urmare a nerespectării contractului.

3.XII.1975

Sursa: ANIC. Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach.479, Dos. 6/II/7/1975, vol. I, f 21–22

Notă a Curții Superioare de Control Financiar cu privire la constatările rezultate din controlul și analiza eficienței producției și exportului de televizoare (9 ianuarie 1976)

În industria electronică, domeniu în care revoluția științifică și tehnică se desfășoară foarte rapid și cu implicații în toate sferile de activitate și în care se prevăd creșteri economice tot mai importante, continuă să existe unele neajunsuri cu influențe asupra activității tehnice, economice și financiare, ca urmare, Curtea Superioară de Control Financiar a efectuat o analiză asupra cauzelor care influențează negativ creșterea eficienței producției și desfacerii televizoarelor.

În perioada 1965-1975, producția de televizoare a avut o evoluție cantitativă ascendentă, de la 100 mii de bucăți în anul 1965, la peste 500 de mii în anul 1975, urmând ca în anul 1976 să ajungă la 580 de mii de bucăți și la cca. 730 mii în anul 1980.

Controlul și analiza efectuată au evidențiat faptul că în procesul de realizare a televizoarelor continuă să existe o serie de neajunsuri care fac ca, competitivitatea și eficiența acestora să nu se ridice la nivelul sarcinilor.

Ca urmare, desfacerea de televizoare în ultimii ani au fost inferioare producției, ceea ce a făcut ca începând din anul 1973, stocurile să înregistreze un ritm de creștere accelerat ajungând la sfârșitul anului 1975, la peste 177 mii bucăți față de numai 37 mii bucăți în anul 1971 (anexa nr.1). Evoluția stocurilor se prezintă după cum urmează:

	1971	1972	1973	1974
Stocuri existente la sfârșitul perioadei la Electronica și la comerț	37	29	86	124
În procente față de producția realizată	12,3	9,0	21,6	27,5

Având în vedere neajunsurile care persistă și tendințele ce se manifestă pe piața externă în acest domeniu, este de așteptat ca în anul 1976 stocurile de televizoare să crească în continuare în măsură și mai mare dacă nu se iau măsuri imediate și eficiente pentru prevenirea formării lor.

Este de arătat ca planul de export la televizoare s-a realizat an de an într-o proporție redusă și anume (anexa nr.1) :

	1971	1972	1973	1974
Planul mii bucăți	6,0	30,3	118,0	120,0
Realizat mii bucăți	5,0	17,3	21,3	11,5
% față de plan	83,0	58,0	18,0	9,5

În ce privește anul 1976, menționăm că până la data de 2 ianuarie a.c. s-a contractat cu clienții externi numai 16,2% din planul de export al televizoarelor (19,5 mii televizoare față de 120... televizoare cât este planul).

De asemenea, cheltuielile la 1.000 lei producție marfă la televizoare au crescut de la 930,0 lei cât erau în anul 1973 la 995 lei în anul 1975, ceea ce a redus și mai mult rentabilitatea acestor produse.

Principalele neajunsuri constatate în producția și desfacerea televizoarelor sunt următoarele:
a) *Calitatea, fiabilitatea, aspectul comercial și ambalajul televizoarelor nu sunt încă la nivelul cerințelor pieții interne și îndeosebi a clienților externi*

Toate acestea au determinat reducerea volumului desfacerilor pe piața internă și pierderea unor piețe de desfacere externe, precum și efectuarea de cheltuieli suplimentare pentru remedierea defecțiunilor. Așa de exemplu, în anul 1975, la 20-40% din televizoarele existente în depozitele comerțului interior au fost constatate la recepție cu defecte de fabricație.

Această situație se datorește și faptului că înainte de controlul final, în uzină nu se efectuează în mod corespunzător toate probele necesare.

De asemenea, numărul reclamațiilor făcute de cumpărători în perioada de garanție este încă mare, peste 2000 din acestea fiind adresate în anul 1975, direct Ministerului Comerțului Interior, presei și altor organe centrale. Televizoarele vândute populației suportă în perioada de garanție 2,1 reparații pe un aparat, ceea ce a creat nemulțumirea și neîncrederea cumpărătorilor.

Este de arătat că în multe cazuri și clienții externi au reclamat calitatea televizoarelor, așa de exemplu, exportul de televizoare la firma Fr. Kirchfeld din RFG a fost sistat până la soluționarea reclamațiilor de calitate. Firma "PAKISTAN RADIO HOUSE" din Pakistan a reclamat un lot de 1.520 televizoare având următoarele defecte : [...] tuburi, rezistente și condensatori defecte, ambalaj

necorespunzător etc. Firma Juneidi and Barakat din Iordania a cerut sistarea livrărilor deoarece la un lot de 400 buc. televizoare cumpărate a reclamat defecte de fabricație la peste 30% din acestea.

Nivelul de finisare și aspectul comercial al televizoarelor, respectiv al casetelor, este încă necorespunzător. Casetele televizoarelor nu corespund cerințelor clienților externi, aceștia solicitând modele cu ornamente din lemn și plastic, în culori atractive, cu butoane metalizate etc. Așa de exemplu, firma „Reiwan Brothers” din Israel a cerut ca modelul tipului „Star de Lux” să fie montat într-o casetă cu motive asemănătoare celor de pe mobila românească prezentată la unele expoziții. Clientul a renunțat la contractul convenit, întrucât lotul de probă de 100 de bucăți nu a corespuns.

Clienții externi au reclamat și modul de ambalare, care nu asigură integritatea fizică și protecția calității televizorului în timpul manipulării și transportului. Este cazul reclamațiilor făcute de firmele Nobelys din Nigeria, Arab Tranzistor din Egipt, Pakistan Radio House din Pakistan, etc.

b) Activitatea de service intern și extern se desfășoară încă necorespunzător

Lipsa de operativitate în depanare și îndeosebi calitatea acesteia au creat nemulțumiri populației, care reclamă în mod frecvent astfel de neajunsuri.

Service-ul extern s-a limitat în unele cazuri, la trimiterea cu întârziere a unor ingineri și tehnicieni pentru remedierea defectiunilor reclamate, ceea ce a determinat pe unii clienți externi să renunțe la contractele încheiate, ori să reducă volumul importului. Așa de exemplu, la reducerea importului de televizoare în RFG de la 12.800 buc. în anul 1973, la numai 5.300 în anul 1975 a contribuit și neasigurarea unui service corespunzător. Este de arătat că, în același timp, firme similare din R.P. Ungară au reușit să prin organizarea unei reprezentante permanente încadrate cu 4 tehnicieni și un inginer să se mențină ca furnizori ai marilor case de comerț din RFG, deși au pătruns pe aceasta piață mai târziu, exportând anual cca. 30-40 mii televizoare.

c) Structura producției de televizoare nu s-a încadrat în tendințele manifestate pe piața externă, ceea ce a amplificat și mai mult dificultățile de comercializare

Pe piața externă se solicită sortimente variate de televizoare alb-negru tranzistorizate, cu circuite integrate și color, iar Electronica a oferit numai câteva sortimente de alb-negru cu tuburi tranzistori, care au intrat deja în declin. Așa de exemplu, firma „Siemens” din RFG în anul 1974 și-a manifestat interesul de a cumpăra din România anual 20-30 mii televizoare alb-negru complet tranzistorizate. Aceasta cerere nu a putut fi satisfăcută deoarece tubul de televizor respectiv nu a fost asimilat în producție. De asemenea, firma „Kirchfeld” a comunicat că nu mai cumpără televizoare [...] (cu tuburi și tranzistori) solicitând pentru anul 1976 numai televizoare cu circuite integrate.

*

Principalele cauze care au determinat neajunsurile existente în producția și desfacerea televizoarelor sunt:

1. Dezvoltările capacităților de producție care au avut loc în ultimii ani, s-au bazat în majoritatea lor pe tehnologii vechi

Ministerul, centrala, unitățile de cercetare și de producție în cauză nu au acordat atenția necesară perfecționării tehnologiilor la nivelul tehnicii actuale, pe tot parcursul proceselor de fabricație al televizoarelor și, mai ales, al componentelor, astfel încât acestea să asigure realizarea unei înalte productivități și fiabilități.

Măsurile luate până în prezent nu au vizat perfecționări sistematice pe întregul flux tehnologic, rămânând în permanență probleme nesoluționate, care afectează calitatea și fiabilitatea componentelor și, implicit, a televizoarelor. Așa de exemplu, deși în prezent sunt în curs de realizare unele măsuri pentru îmbunătățirea lipiturilor, rămân încă nerezolvate multe alte probleme cum sunt: recepția componentelor, respectarea performanțelor prevăzute la componentele livrate de furnizorii interni; realizarea ritmică a producției, asigurarea unor ambalaje cât mai corespunzătoare etc.

2. Durata mare a asimilării în producție a diverselor tipuri de televizoare, a componentelor electronice, atât pe baza cercetărilor proprii, cât și pe baza licențelor importate a condus la diminuarea șanselor de comercializare eficientă a acestor produse, competitivitatea lor fiind afectată substanțial de uzura morală.

Astfel, de la începerea unei cercetări până la valorificarea în producție a rezultatelor se scurg în medie peste 3 ani cercetările elaborate de Institutul de cercetări pentru componente electronice și Institutul de cercetări și proiectări electronice și cca. 2,5 ani la cele de la Întreprinderea „Electronica”. De asemenea, aplicarea în producție a licențelor achiziționate pentru unele componente electronice și care în multe cazuri nici nu sunt ultimele noutăți în materie, se face cu întârziere de 1,5-3 ani. Așa de exemplu, licențele pentru condensatoare și miezuri de ferite moi, cumpărate din Anglia în anul 1967 au fost valorificate în producție abia în anul 1970, respectiv în anul 1971.

De asemenea, eforturile de cercetare și proiectare nu au fost concentrate suficient pentru diversificarea produselor asimilate în baza licențelor.

Încă nu se realizează o conlucrare strânsă între cercetători, proiectanți și producători pe tot parcursul procesului de cercetare, dezvoltare-producție, ceea ce afectează în bună măsură latura tehnologică a produselor și în final, calitatea și fiabilitatea acestora.

***

Din controlul și analiza făcută rezultă că, neajunsurile existente în producția și desfacerea televizorelor au condus la:

- imobilizarea unor importante resurse financiare și încărcarea costurilor de producție cu unele cheltuieli neeconomice. Așa de exemplu, valoarea stocurilor supranormative de televizoare la producători era la sfârșitul anului 1975, de cca. 86 milioane, plăindu-se dobânzi penalizatoare de peste 8 milioane lei;

- imobilizarea în televizoarele stocate a unor componente exportabile cum este cazul tuburilor cinescop (cca. 2,5 mil. \$);

- degradarea fizică a televizorelor ceea ce a determinat cheltuieli suplimentare pentru depozitare, recondiționare, recontrol;

- pierderea unor piețe externe și a încrederii cumpărătorilor ca urmare a numeroaselor reclamații de calitate.

La această situație s-a ajuns și datorită faptului că la nivelul Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, a Centralei industriale și a unităților participante, prin care se realizează producția de componente și televizoare, nu a existat o preocupare suficientă pentru eliminarea și prevenirea la timp a neajunsurilor, astfel că acestea s-au menținut și chiar amplificat.

Creșterea în ritm sporit a producției de televizoare, prevăzută în cincinalul actual, în contextul tendințelor ce se manifestă pe plan mondial, impune luarea unor măsuri energice și eficiente prin care să se accelereze procesul de perfecționare a tehnologiilor existente, asigurându-se fiabilitatea și competitivitatea maximă pe piață, înnoirea și diversificarea sortimentelor în concordanță strictă cu nevoile pieții interne și externe și să se elimine deficiențele care persistă în organizarea și conducerea procesului marketing – cercetare, dezvoltare – desfacere.

***

Pentru eliminarea și prevenirea neajunsurilor existente în producția și desfacerea televizorelor, se propun următoarele măsuri:

1. Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini împreună cu Centrala Industrială de electronică și tehnică de calcul să stabilească un complex de măsuri care să ducă la realizarea unor perfecționări la nivelul tehnicii actuale, pe tot fluxul tehnologic. Asemenea măsuri să vizeze îndeosebi perfecționarea tehnologiilor de asimilare ale șasiilor, mecanizarea transporturilor la asamblarea finală a televizorelor și organizarea recepției și a utilizării corespunzătoare a componentelor achiziționate de la alți furnizori. Planul de măsuri să fie prezentat Consiliului de Miniștri până la data de 1 martie 1976.

2. Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini împreună cu Ministerul Comerțului Interior și cu Ucecom să facă propuneri Consiliului de Miniștri, până la 31 martie a.c. pentru organizarea corespunzătoare a activității de service intern și creșterea perioadei de garanție până la 12 luni în

vederea satisfacerii cerințelor actuale ale populației. De asemenea, în cadrul aceluiași termen, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini să facă propuneri Consiliului de Miniștri pentru desfășurarea service-ului extern la nivelul concurenței, avându-se în vedere, oportunitatea, eficiența și posibilitatea cooperării și cu alte firme.

3. Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini și Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie, în cursul sem.I.1976 să organizeze activitatea de cercetare și dezvoltare, astfel încât cercetarea proprie, cât și cea importată (licențe, know-how, etc.) să contribuie la reducerea decalajului tehnologic existent în acest domeniu. Tematica de cercetare-dezvoltare să fie orientată în principal, în direcția perfecționării tehnologiilor, realizării unui nivel standardizat de performanțe cu cheltuieli minime, abordarea unor cercetări cu grad de noutate și eficiență ridicată.

4. Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini să ia măsuri imediate pentru organizarea activității de marketing la Centrala industrială pentru electronică și tehnica de calcul, astfel încât producția de televizoare să se realizeze în concordanță strictă cu nevoile și cerințele pieții interne și externe.

5. Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, Ministerul Comerțului Interior, Ministerul Finanțelor și Comitetul de Stat pentru Prețuri, până la 31 martie a.c., să analizeze situația existentă și să facă propuneri Consiliului de Miniștri pentru lichidarea stocurilor existente și prevenirea formării lor în anii următori. Pentru tipurile de televizoare stocate și care nu se mai fabrică în prezent, să se examineze și posibilitatea reducerii prețului de vânzare către populație. În același timp, să se reexamineze și condițiile de vânzare a televizoarelor, astfel încât acestea să cointerezeze în mai mare măsura populația.

6. Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor să prezinte Consiliului de Miniștri până la 31 martie 1976, propuneri pentru crearea condițiilor de vizionare corespunzătoare a programelor TV în [...] zonele electrificate, astfel încât să crească cererea de televizoare pe piața internă.

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 480, Dos.. 1/II/1976, VOL.III, f. 39, 39v, 40, 40v, 41, 41v, 42, 42v, 43.

**Raport de control al Curții Superioare de Control Financiar
cu privire la livrarea peste prevederile contractului și fără plată a unor utilaje
în IRAK, pentru cele 10 fabrici de pâine exportate în această țară
(25 august 1976)**

Întreprinderea de comerț exterior „Uzinexportimport“ din cadrul Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini a contractat în luna februarie 1974, cu Ministerul Apărării din IRAK, livrarea a 10 fabrici de pâine cu o capacitate de 5 tone în 16 ore fiecare, în valoare totală de 980 mii dolari.

Din controlul făcut la Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini asupra modului în care s-a efectuat derularea acestui contract, a rezultat că, în referatul de aprobare a prețului extern pentru cele 10 fabrici de pâine cheltuielile interne complete de export, plus transportul pe parcurs extern și asistența tehnică, au fost evaluate la suma de 15,6 mil.lei. În realitate însă, *aceste cheltuieli s-au efectuat la nivelul sumei de 26,9 mil.lei, deci cu o depășire de 11,3 mil.lei, respectiv cu 72,6% mai mult decât s-a avut în vedere la contractarea și la aprobarea prețului extern.*

Această depășire a cheltuielilor interne s-a produs în următoarele împrejurări:

Cu ocazia elaborării ofertei tehnice și a specificației de utilaje, pe baza cărora s-a stabilit prețul extern și s-a încheiat contractul, Institutul de studii și proiectări de construcții pentru agricultură și industrie alimentară din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, *a indicat greșit*

unele utilaje, iar pe altele le-a omis. Astfel, s-au inclus în specificație unele utilaje scoase din fabricație ca depășite din punct de vedere tehnic sau necorespunzătoare, iar altele fără proiecte de execuție întocmite.

Neinclusiunea în oferta tehnică a utilajelor strict necesare funcționării celor 10 fabrici de pâine, nu a dat posibilitatea cunoașterii nivelului real al cheltuielilor interne pe baza cărora trebuia să se trateze obținerea unui preț extern corespunzător.

În aceste condiții, după încheierea contractului, în ședința ce a avut loc la Întreprinderea „Tehnofrig” din Cluj-Napoca în luna august 1975, sub conducerea tovarășului adjunct al ministrului industriei construcțiilor de mașini, ing. Dumitru Nistor, s-a hotărât schimbarea proiectantului și revizuirea specificației, dându-se indicația de a realiza o fabrica de pâine cu fiabilitate ridicată și care să fie competitivă. Nu s-a atras atenția însă în această ședință asupra problemelor ce se ridică în ce privește eficiența acestui export prin revizuirea specificației de utilaje.

Ca urmare, noul proiectant, Institutul de proiectări pentru sistematizare și construcții, din cadrul Consiliului popular al județului Cluj, cu ocazia revizuirii specificației a prevăzut pe lângă utilajele strict necesare funcționării fabricii de pâine și alte utilaje prin care s-a ridicat gradul de mecanizare convenit cu partenerul extern și deci avut în vedere la contractare, ridicându-se astfel nivelul cheltuielilor interne.

Depășirea cheltuielilor interne cu 11,3 mil. lei se repartizează astfel:

a) 2.128 mii lei, reprezintă livrarea unor utilaje pe care Institutul de studii și proiectări de construcții pentru agricultură și industrie alimentară din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nu le-a inclus oferta tehnică, cu toate ca acestea erau strict necesare funcționării fabricilor respective. S-au livrat astfel 10 ridicătoare, 10 răsturnătoare, 10 rezervoare de aluat și 10 mașini de modelat rotund, în valoare totală de 1.390.492 lei, peste specificația de utilaje la contract. De asemenea, s-au livrat mașini de divizat aluat în bucăți de 280 grame, care au fost aduse din import deoarece în oferta tehnică s-au indicat greșit de către proiectanți mașinile de divizat aluat în bucăți de 30 „, 70 gr. cheltuindu-se în acest fel, în plus față de referatul de preț, suma de 737.400 lei.

b) 4.025 mii lei reprezintă livrarea de către furnizorul general „Întreprinderea Tehnofrig din Cluj-Napoca „ cu acordul Întreprinderii de comerț exterior „Uzinexportimport“ a unor utilaje necontractate și care nu erau strict necesare bunei funcționări a fabricilor respective.

Astfel, au fost livrate beneficiarului extern 10 scuturătoare de saci, 10 instalații de preparat saramură, 10 emulsionatoare drojdie și 500 buc. navete pentru depozitarea franzeluțelor, în sumă totală de 1.019.817 lei, care deși au fost oferite la contractare beneficiarului extern, acesta nu le-a contractat.

De asemenea, s-au livrat în plus 20 dozatoare gravimetrice automate, 20 transportoare de pâine, 10 mese rotative de recepție, pentru care s-a cheltuit suma de 1.468.791 lei, ridicându-se în mod arbitrar gradul de mecanizare prevăzut în contract.

În același timp, s-au livrat 10 mașini de modelat lung aduse tot din import în locul mașinilor de modelat avute în vedere la contractare și care erau din producție internă, cheltuindu-se în plus 1.305.930 lei. La aceasta se adaugă și suma de 230.986 lei reprezentând livrarea a 10 transportoare de legătura impuse de schimbarea mașinilor de modelat.

Toate aceste utilaje au fost incluse de Institutul de proiectări pentru sistematizare și construcții din cadrul Consiliului popular al județului Cluj, în proiectul de execuție cu ocazia reproiectării fabricilor de pâine.

c) 5.180 mii lei reprezintă subevaluări făcute prin referatul de preț întocmit de Întreprinderea de comerț exterior „Uzinexportimport“ la unele utilaje, piese de schimb, ambalaje și transport extern.

***

Cu toate că utilajele menționate mai sus, au fost livrate în plus, ele nu au fost recunoscute de partenerul extern și ca atare nici nu au fost plătite. S-a produs astfel o paguba directă economiei noastre naționale de 6.153 mii lei (2.128 mii lei + 4.025 mii lei).

Pentru pagubele aduse statului nostru, prin neincluderea în oferta tehnică inițială a tuturor utilajelor necesare, *și mai ales prin livrarea unor utilaje necontractate*, urmează să fie sesizat Colegiul de jurisdicție al Curții Superioare de Control Financiar în vederea tragerii la răspundere materială, conform Legii nr. 2/1973, a 12 persoane vinovate direct de producerea acestor pagube (anexa nr.1).

În același timp, urmează să fie sancționate disciplinar, conform Codului muncii, 4 persoane care au contribuit la crearea condițiilor ce au înlesnit în mod indirect producerea daunelor respective (anexa nr.2).

Având în vedere că la producerea acestei pagube a participat, prin activitatea sa, și tovarășul adjunct al ministrului industriei construcțiilor de mașini, ing. Dumitru Nistor, care a răspuns de derularea acestui contract și care a neglijat obligațiile ce-i reveneau conform Legii nr. 1/1971 în vederea asigurării unei eficiente cât mai ridicate exportului respectiv, în temeiul Legii nr. 2/1973, vă propunem să aprobați să fie judecat de Colegiul de jurisdicție al Curții Superioare de Control Financiar, potrivit procedurii judiciare speciale prevăzută pentru demnitari la art.23, al.1 din Legea nr. 2/1973.

De asemenea, vă propunem ca, în ceea ce-l privește pe tovarășul Dan Vicențiu, fost șef de serviciu la Întreprinderea de comerț exterior „Uzinexportimport“, în prezent activist la Comitetul Central al Partidului Comunist Român și care poartă o răspundere materială pentru paguba produsă, alături de ceilalți vinovați, cazul respectiv să fie trimis pentru examinare Secției de cadre a Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

G. Rădulescu

25.VIII.1976

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 480, Dos. 4/II/7/1976, vol. I, f 70–72

Notă a Curții Superioare de Control Financiar privind controlului societăților mixte de producție „ELAROM-SRL“ și „ROMCONTROL-DATA“ [1977]

CURTEA SUPERIOARĂ DE CONTROL FINANCIAR

Cu ocazia controlului efectuat la centrala industrială de electronică și tehnică de calcul, asupra modului de aducere la îndeplinire a măsurilor aprobate de Biroul Permanent al Comitetului Politic Executiv al C.C al P.C.R., au fost reținute și unele probleme legate de activitatea societăților mixte de producție „ELAROM-SRL“ și „ROMCONTROL „ DATA“, care își desfășoară activitatea în condiții cu totul necorespunzătoare, dând loc la însemnate pierderi în valută pentru economie.

I. Cu privire la societatea mixtă „ELAROM-SRL“

La 18 februarie 1975, s-a semnat contractul de constituire în R.S. România a societății mixte ELAROM-SRL cu sediul în București, obiectul societății fiind producerea și comercializarea de aparatură electronică profesională de uz medical. Societatea are un capital social de 10.000 mii f. f., din care Centrala industrială de Electronică și tehnică de calcul 5.100 mii f.f. (51%) și firma L'Electronique Appliquée – „Ela“ din Franța 4.900 mii f.f. (49%). Activitatea de producție urma să înceapă în octombrie 1976, respectiv după construirea fabricii în platforma Pipera.

Chiar de la constituirea societății, partenerul extern, firma „ELA“ nu a respectat obligațiile contractuale ce îi reveneau, nedispunând de bonitatea necesară.

Din capitalul social subscris de 4.900 mii f.f. a vărsat efectiv numai 143 mii f.f. respectiv 2,9%, în timp ce partenerul român (CITEC) din suma de 5.100 mii f.f. a vărsat 4.646 mii f.f. respectiv 90,8%.

Cu toate că partenerul „ELA“ nu a mai vărsat capitalul social prevăzut în contract, Centrala industrială de Electronică și Tehnică de Calcul a procedat, totuși, la construirea fabricii cu o suprafață de 5.512 m.p., pentru care s-a cheltuit suma de 4.635 mii f.f., din care, pentru construcții și instalații, 3.487 mii f.f. utilaje 913 mii f.f. și costul terenului 435 mii f.f.

La data de 9 decembrie 1976 firma „ELA“ din Franța, aflându-se în procedură falimentară, a depus bilanțul de lichidare la instanțele judiciare, fapt pentru care asociatul român, Centrala industrială de electronică și tehnică de calcul și, respectiv, societatea mixtă „ELAROM-SRL“ și-au formulat pretențiile patrimoniale la masa credală, care au fost depuse autorității judiciare franceze instituite pentru lichidarea firmei „ELA“. Până în prezent, nu s-a primit din partea autorității judiciare nici un răspuns cu privire la admiterea sau respingerea acestor pretenții.

În situația intervenită, atât în spațiile de producție construite cât și utilajele achiziționate de C.I.E.T.E.C. pentru ELAROM, sunt în prezent nefolosite.

II. Cu privire la societatea mixtă „ROMCONTROL-DATA-SRL“ București

Societatea a fost înființată în luna septembrie 1974, cu un capital subscris de 4.000 mii dolari, din care: 2.200 mii \$ (55%) asociatul român „Centrala industrială de electronică și tehnică de calcul și 1.800 mii \$ (45%) asociatul Control– Data– Corporation „C.D.C din S.U.A. Obiectul societății fiind producția de mijloace ale tehnicii de calcul și alte produse electronice.

Societatea a început activitatea de producție în anul 1975, realizând în perioada 1975-1976 numai o parte din programul de producție aprobat de părți, datorită unor greutăți întâmpinate în asimilarea în fabricație a unor produse, sau din lipsă de desfacere.

Prin Decretul Consiliului de Stat nr.108 din 29 aprilie 1977, capitalul social al societății mixte a fost majorat de la 4 mil. dolari la 6 mil. dolari, păstrându-se proporția capitalului subscris de 55% asociatul român și 45% Control– Data– Corporation S.U.A.

Din analiza contului de profit și pierdere a rezultat că, deși pentru activitatea anului 1976 era prevăzut un beneficiu de 45 mii dolari, în fapt s-au realizat pierderi de 1.366 mii dolari. Pierderile înregistrate de societate de la intrarea în producție și până la 31 decembrie 1976 se ridică la suma de 2.755 mii dolari, sumă ce reprezintă 67% din capitalul total inițial subscris și se datorește în principal neîndeplinirii programului de producție, precum și neintegrării în fabricație a unor produse cu un grad de rentabilitate ridicat; materiale și sub-ansamble aprovizionate de partenerul C.D.C. la prețuri mai mari decât prețurile standard; nivelul ridicat de cheltuieli indirecte și de desfacerea produselor etc.

Față de rezultatele financiare înregistrate la cele două societăți mixte arătate mai sus, propunem să se organizeze în trim. III/1977, de către Curtea Superioară de Control Financiar împreună cu M.F. și M.C.E.C.E.I., un control de fond, pentru stabilirea de măsuri corespunzătoare atât în cazul societății mixte „ELAROM“, cât și ROMCONTROL-DATA, și tragerea la răspundere a acelor care se fac vinovați de rezultatele economice financiare cu totul necorespunzătoare pentru partea română.

ȘEF SECȚIE,
Octavian Apolzan

CONTROLOR FINANCIAR DE STAT
Viorel Floreci

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control financiar, Pach. 481, Dos. 1/I/2/1976-1977, vol. III, file 292, 292v, 293.

Raport al Curții Superioare de Control Financiar asupra activității de control financiar-bancar în economie pe anul 1978 [1979]

Activitatea de control financiar-bancar, în anul 1978, s-a desfășurat pe baza sarcinilor rezultate din documentele de partid și stat, a orientărilor și indicațiilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, cu privire la creșterea eficienței activității economice, reducerea costurilor de producție, gospodărirea rațională a fondurilor materiale și bănești, apărarea integrității avutului obștesc.

Acționând în conformitate cu aceste sarcini și orientări și dând sprijin unităților socialiste în aplicarea noului mecanism economico-financiar și-a adus contribuția la îmbunătățirea activității economico-financiare, la prevenirea producerii unor fenomene negative în desfășurarea proceselor economice, la descoperirea și înlăturarea unor neajunsuri în gospodărirea patrimoniului socialist.

În exercitarea atribuțiilor de orientare și coordonare a controlului financiar-bancar s-a realizat o conlucrare strânsă cu Consiliul de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale. În desfășurarea acțiunilor de control a existat o bună colaborare între Curte, Ministerul Finanțelor, bănci, Comitetul de Stat pentru Prețuri, Direcția Centrală de Statistică, Inspectoratul General de [...] pentru Controlul Calității Produselor, Comitetul pentru Problemele Consiliilor Populare, Uniunea Generală a Sindicatelor, precum și ministerele economice.

Anexa 5

Măsurile pentru creșterea eficienței controlului financiar preventiv în economie

1. Pentru orientarea exercitării controlului financiar preventiv în raport de condițiile și particularitățile activității fiecărei unități socialiste, ministerele, celelalte organe centrale și consiliile populare județene și ale municipiului București, pe baza consultării unităților subordonate, vor adapta cadrul comun orientativ elaborat de Curtea Superioară de Control Financiar, la specificul unităților respective.

Curtea Superioară de Control Financiar, Ministerul Finanțelor și băncile vor urmări, controla și îndruma unitățile socialiste care efectuează verificări, pentru adaptarea corespunzătoare a cadrului comun orientativ, la specificul activității lor.

2. Ținând seama de deficiențele și abaterile care s-au constatat în activitatea de comerț exterior, Ministerul Finanțelor și Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale, sprijinul Curții Superioare de Control Financiar, vor asigura îmbunătățirea organizării și exercitării controlului financiar preventiv la întreprinderile de comerț exterior stabilind, prin ordin comun, operațiile și condițiile de efectuare a controlului, în funcție de specificul acestei activități. Totodată, vor asigura și instruirea personalului care exercita acest control.

3. Ministerul Finanțelor, în colaborare cu băncile și cu ministerele în cauză, vor efectua la unitățile economice care înregistrează pierderi și imobilizări de mijloace circulante, acțiuni de control și sprijin în vederea întăririi controlului financiar preventiv la aceste unități.

4. Ministerul Finanțelor va elabora precizări privind organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv în condițiile conducerii contabilității cu mijloace de prelucrare automata, în vederea exercitării în mod unitar a acestui control.

5. Ținând seama că în unele situații, păgubirea avutului obștesc a avut loc și ca urmare a exercitării necorespunzătoare a controlului financiar preventiv, asemenea cazuri mai deosebite, vor fi analizate în Biroul executiv al Consiliului de conducere al Curții, împreună cu Ministerul Finanțelor, băncile și ministerele în cauză, pe baza materialelor întocmite de organele care au făcut astfel de constatări, în scopul stabilirii de măsuri care să ducă la îmbunătățirea activității de control financiar preventiv în unitățile socialiste respective, precum și în sectorul din care fac parte.

Aceeași măsura se va lua și de către ministere, celelalte organe centrale și executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, care vor analiza în organele lor de conducere colectivă toate cazurile de păgubire a avutului obștesc.

6. Ministerul Finanțelor va actualiza indicațiile date cu privire la operațiile supuse controlului financiar preventiv la administrațiile financiare și la celelalte organe financiar-contabile ale comitetelor executive ale consiliilor populare.

7. Pentru a se preveni formarea unor stocuri de aparatură și materiale cu caracter didactic, bunuri de practică culturală, precum și de aparatură medicală, peste necesități și fără utilizare, la unitățile locale, Ministerul Finanțelor va lua măsuri ca aprovizionările de natura celor de mai sus, care se efectuează centralizat, să fie vizate în prealabil pentru controlul financiar preventiv de către inspectoratele [...], comitetele de cultură și educație socialistă, respectiv de direcțiile sanitare județene, după caz, pe baza cererilor justificate unităților beneficiare.

8. În scopul utilizării cât mai eficiente a fondului de retribuire, unitățile bancare vor întări controlul preventiv asupra calculării acestuia, astfel încât eliberarea numerarului respectiv să se facă numai în conformitate cu prevederile legale.

Pentru a se preveni cazurile de plăți de sume necuvenite, unitățile bancare vor întări controlul la eliberarea fondurilor pentru contribuții tarifare, a orelor suplimentare, a premiilor pentru realizări deosebite și a altor plăți similare.

9. Organele băncilor finanțatoare de investiții vor efectua controale, cu un pronunțat caracter preventiv, la acele unități beneficiare de investiții care achiziționează dotări peste cele aprobate în plan sau mențin utilaje tehnologice în stoc, peste plan, propunând măsuri pentru prevenirea formării de imobilizări pe șantierele de construcții și înregistrarea de plăți restante la furnizori.

10. Băncile finanțatoare de investiții vor întări controlul asupra volumului de lucrări executate și a cheltuielilor de investiții, cuprinse în documentele de plată, înainte de prezentarea documentelor pentru decontare.

11. În vederea înlăturării și prevenirii imobilizărilor de fonduri în investiții neterminate – nedate în funcțiune la termen – Banca de Investiții și Banca pentru Agricultură și Industrie Alimentară, la solicitarea beneficiarilor pentru avizarea admiterilor la finanțare și începerea lucrărilor de investiții, vor adâncii verificarea asigurării tuturor condițiilor necesare realizării lor ritmice și la termenele planificate și, în mod deosebit, contractarea tuturor utilajelor tehnologice, restrângerea dispersării activității de construcții și constituirea fondurilor destinate finanțării neîntrerupte a investițiilor.

12. Întrucât din verificările efectuate de organele Curții Superioare de Control Financiar și cele ale Ministerului Finanțelor se constată în continuare situații în care controlul financiar preventiv nu se exercită cu toată exigența, Ministerul Finanțelor va organiza, împreună cu ministerele economice și cu sprijinul Curții Superioare de Control Financiar, instruirii la fața locului, cu persoanele din întreprinderi care exercită controlul respectiv, asupra problemelor concrete cu care acestea se confruntă, punându-se accent pe modul de soluționare a lor și pe tragerea la răspundere a celor care nu-și fac datoria în exercitarea controlului.

13. În scopul ridicării nivelului pregătirii profesionale a aparatului de inspecție financiară, de control financiar intern și a împuterniciților delegați cu exercitarea controlului financiar preventiv, Ministerul Finanțelor va asigura instruirea periodică a acestora în condițiile prelucrării automate a datelor.

14. În vederea sprijinirii creșterii nivelului de pregătire profesională a personalului care exercită controlul financiar preventiv în întreprinderi, centrale, ministere, consilii populare și instituții, în legătură cu cunoașterea și aplicarea reglementărilor în vigoare, precum și în vederea informării lor asupra modului în care au fost soluționate unele cazuri mai deosebite prezentate la acest control, Curtea Superioară de Control Financiar, Ministerul Finanțelor, băncile, celelalte ministere, precum și unii șefi contabili, vor publica materiale adecvate în revistele de specialitate și în presa cotidiană.

Anexa 2

Curtea Superioară de Control Financiar exercită controlul financiar preventiv prin organele proprii la:

1. Ministerul Minelor
  2. Ministerul Petrolului
  3. Ministerul Industriei Metalurgice
  4. Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini
  5. Ministerul Industriei de Mașini Unelte, Electrotehnică și Electronică
  6. Ministerul Industriei Chimice
  7. Ministerul Industrializării Lemnului și Materialelor de Construcții
  8. Ministerul Industriei Ușoare
  9. Ministerul Construcțiilor Industriale
  10. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
  11. Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor
  12. Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale
  13. Ministerul Finanțelor
  14. Ministerul Sănătății
  15. Ministerul Silviculturii
  16. Ministerul Geologiei
  17. Ministerul Energiei Electrice
  18. Departamentul Construcțiilor în Străinătate
  19. Departamentul Aviației Civile
  20. Departamentul pentru contractarea, achiziționarea și păstrarea produselor agricole
- Nu se exercită în prezent controlul financiar preventiv al Curții la:

1. Ministerul Comerțului Interior
2. Ministerul Aprovizionării Tehnico – Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe
3. Ministerul Turismului
4. Celelalte ministere și organe centrale (altele decât cele de mai sus).

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach.484, Dos. 1/II/8/1977-1984, vol.II, f.54, 173-174, 225.

Lista legatelor făcute în favoarea Academiei Republicii Socialiste România, cu clauze de acordare de premii [1979]

Anexa nr. 2

1. Mavrogeni Alexandru, cetățean grec, a depus la tribunalul din Atena, în anul 1929, un testament în care Academia Română era prevăzută cu un legat de 2.700 lire sterline aflat la Banca Națională a Greciei, ca fond intangibil și inalienabil. Academia primește numai dobânzile acestui legat pentru acordarea unui premiu de virtute unor cetățeni romani. Banca Națională a Greciei și-a îndeplinit obligația de a vira Academiei dobânzile numai până în anul 1940, data până la care Academia Română a acordat premiile respective.

În urma investigațiilor întreprinse de Academie, ca urmare a controlului exercitat, Banca Națională a Greciei a transmis Academiei R. S. România suma de 8.893 dolari, reprezentând dobânzi aferente fondului de 2.700 lire sterline, pentru perioada 1940-1978. Aceasta suma se afla într-un cont provizoriu la Banca Română de Comerț Exterior, neacordându-se încă nici un premiu. În viitor se vor primi din Grecia anual dobânzile reprezentând circa 250 dolari.

2. Prof.dr.doc. Nicolae Teodoreanu a donat Academiei R.S. România în anul 1973, suma de 250.000 lei, cu clauza expresă, ca din dobânzile anuale produse de acest fond să se acorde premii anuale tinerilor studioși, care se disting în activitatea de cercetare științifică, cu prioritate în domeniul biologiei. Până în prezent nu s-a acordat nici un premiu.

3. Generalul lt.(r) Locusteanu C.Aurelian a lăsat Academiei R.S.România în 1976, un legat constând dintr-un fond de 250.000 lei, cu clauza expresă ca acest fond să fie inalienabil, iar din dobânzile anuale Academia R.S.România să instituie un premiu de încurajare pentru tinerii studioși care se disting în activitatea de cercetare științifică, cu prioritate în domeniul medicinei. Până în prezent nu s-a acordat nici un premiu.

4. Ulmeanu Elisabeta a lăsat Academiei R.S.România un legat constând dintr-un fond inalienabil ce se va obține din înstrăinarea de către executorii testamentari a unui imobil proprietate personală, cu sarcina pentru legatar, ca dobânzile anuale să fie folosite în scopul încurajării cercetărilor științifice din domeniul medicinei și mai cu seama al medicinei sportive. Contravaloarea imobilului este estimată la suma de 250.000-300.000 lei. Procedura succesorală este în curs de desfășurare.

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 486, Dos. 2/II/7/1979, vol. VI, f. 212, 330-333, 364.

**Sentința civilă nr. 10 privind prejudiciul realizat
Cooperativei agricole de producție Toplița-Mureș,
(26 februarie 1979)**

Republica Socialistă România
Consiliul de Stat
Curtea Superioară de Control Financiar
Colegiul de jurisdicție

Dosar Nr. 177/1974
SENTINȚA CIVILĂ NR. 10
Ședința din 26 februarie 1979

Complet de judecată format din:

Președinte Hanganu Ionel
Sobieschi Ștefania
Săvescu Constantin
Dumitru Stelian
Niculescu Georgeta

judecător financiar
judecător financiar
controlor financiar de stat
procuror controlor
secretar principal

Pe rol pronunțarea în contestațiile aduse de: VODĂ DUȘA LEON – președinte la C.A.P. Toplița Mureș, TRUȚĂ ION – contabil șef, împotriva deciziei de imputare nr. 3 din 3 octombrie 1974, emisă de UNIUNEA JUDEȚEANĂ A COOPERATIVELOR DE PRODUCȚIE HARGHITA pentru recuperarea sumei de 24.581 lei, precum și de RAKOSI LADISLAU – inginer șef – împotriva deciziei de imputare nr. 3289 din 14 octombrie 1974, emisă de DGAIA HARGHITA, pentru recuperarea sumei de 20.113 lei.

Dezbaterile au avut loc în ședința din 5 decembrie 1978, fiind consemnate prin încheierea din aceeași dată, când, în vederea deliberării s-a amânat pronunțarea la 9 decembrie 1978 și apoi pentru lipsa controlorului financiar de stat, membru al completului de judecată la 29 ianuarie și 26 februarie 1979.

COLEGIUL

Din actele și lucrările dosarului constată :

Prin decizia nr.3 din 3 octombrie 1974 emisă de Uniunea județeană a cooperativelor agricole de producție Harghita și nr. 289 din 14 octombrie 1974 emisă de Direcția generală a agriculturii și industriei alimentare Harghita, s-a imputat în cote părți oamenilor muncii, Vodă Dușa Leon ,, președintele Cooperativei Toplița-Mureș, Truță Ion ,, contabil șef și Rakosi Ladislau, inginer șef la aceeași unitate, prejudiciul de 44.694 lei, pricinuit Cooperativei agricole de producție Toplița-Mureș, prin penalitățile de întârziere în livrare (23.409,68 lei) și în neexecutarea în natură a obiectului contractului (20.624 lei) plus 660,45 lei cheltuieli de arbitrare, plătite Întreprinderii de industrializarea laptelui Harghita, din Miercurea Ciuc, în temeiul Hotărârii arbitrale nr.938 din 17 decembrie 1973, a Arbitrajului de Stat Interjudețean Tg. Mureș.

Măsura de imputare se întemeiază pe referatul întocmit de organele UJCAR Harghita ,, înregistrat sub nr.1039 din 2 octombrie 1974 ,, prin care se reține culpa persoanelor imputate prin plata penalităților suportată de CAP Toplița-Mureș.

Împotriva deciziei de imputare Vodă Dușa Leon, Truță Ion și Rakosi Ladislau au făcut contestații, – susținând în esență că nu se fac vinovați de producerea pagubelor pentru care sunt ținuti să răspundă – cauza revenind spre soluționare, în urma unui declinator de competență dat de Judecătoria Toplița ,, județul Harghita prin sentința civilă nr.1259 din 8 noiembrie 1974, dosarul nr.1564/1974 Curții Superioare de Control Financiar.

Colegiul de jurisdicție, verificându-și din oficiu competența a constatat că a fost bine investit, întrucât sunt îndeplinite cerințele prevăzute de art. 8 lit. d din Legea nr.2/1... privind Curtea Superioară de Control Financiar; unul din contestatori fiind conducătorul unității socialiste cu personalitate juridică, iar imputația privește o pagubă mai mare de 20.000 lei.

După sesizarea curții, în perioada în care procesul s-a aflat pe rolul Colegiului, unitatea a introdus împotriva hotărârii nr.938 din 17 noiembrie 1973 a Arbitrajului de Stat Interjudețean Tg. Mureș, cerere de rearbitrare.

Prin decizia Primului Arbitru de Stat nr. 336 din 11 februarie 1974 s-a respins cererea de rearbitrare. Ulterior însă CAP Toplița a formulat cererea de reexaminare, cu repunere în termen, pe baza adresei comune a UJCAP Harghita nr.275/9 iunie 1978, din care rezultă că nerealizarea integrală și la termen a cașului de oaie de către c.a.p.-urile din județ s-a datorat deficitului de furaje din perioada 1972 -1973, ca urmare a condițiilor pedo-climatice nefavorabile (îngheț prelungit, ploii abundente, desprimăvărare târzie etc.).

Prin hotărârea nr.1065 din 3 august 1978, Arbitrajul de Stat Interjudețean Tg.Mureș admite cererea de reexaminare înregistrată la nr.3221/28 iunie 1978, formulată de CAP Toplița, județul Harghita și desființând hotărârea nr.938/17 noiembrie 1973, o exonerează de plata sumei de 44.033,68 lei ,, obligând în același timp Întreprinderea de industrializarea laptelui Miercurea Ciuc, ca prin desocotire, să-i restituie suma încasată.

Aceasta ultimă hotărâre a fost menținută și prin decizia nr.2533 din 30 septembrie 1978, pronunțată de Arbitrajul de Stat Central, în urma cererii de rearbitrare introdusă de Întreprinderea de industrializarea laptelui Miercurea Ciuc.

În consecință, unitatea păgubită recuperându-și pe parcursul procesului prejudiciul, nu mai subzistă nici un temei pentru menținerea deciziilor de imputare contestate.

De aceea, urmează ca admitându-se contestațiile să se constate că prin recuperarea integrală a prejudiciului de către unitate, deciziile de imputare sus-menționate au devenit fără obiect.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE :

Admite contestațiile introduse de :

1.- VODĂ DUȘA LEON – președinte la C.A.P. Toplița Mureș – domiciliat în Toplița, str. Lunga nr.141, județul Harghita și ;

2.- TRUȚĂ ION – contabil șef la aceeași unitate – domiciliat în Toplița, str. Tarniței nr.1, județul Harghita, împotriva deciziei de imputare nr.3 din 3 octombrie 1974 emisă de UNIUNEA JUDEȚEANĂ A COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRODUCȚIE HARGHITA pentru recuperarea sumei de 24.581 lei precum și de ;

3.- RAKOSI LADISLAU „inginer șef „, domiciliat în Toplița, str.Cerbului nr.3, bloc M., ap. 12, județul Harghita împotriva deciziei de imputare nr.3280 din 14 octombrie 1974 emisă de DGAIA HARGHITA, pentru recuperarea sumei de 20.113 lei și prin consecință anulează ambele decizii sus-menționate, ca fără obiect, prejudiciul fiind recuperat.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicarea la Colegiul de jurisdicție al Curții Superioare de Control Financiar.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 26 februarie 1979

Sursa: ANIC. Fond Curtea Superioară de Control Financiar, pac. 486, dos 3/1979, vol. I, file 1-3.

**Raport de control al Curții Superioare de Control Financiar
privind eficiența utilizării fondurilor destinate activității de proiectare
(11 mai 1979)**

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE

Potrivit planului de muncă aprobat, Curtea Superioară de Control Financiar împreună cu Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie și cu participarea unor specialiști din Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii, Banca de Investiții, Banca pentru Agricultură și Industrie Alimentară, Inspectoratul General de Stat pentru Investiții – Construcții și Institutul Central de Cercetare, Proiectare și [...] în Construcții, a efectuat un control la 5 institute de proiectări și inginerie tehnologică (anexa 1), asupra modului în care se aplică hotărârile de partid și legile țării privind folosirea fondurilor destinate activității de proiectare.

Controlul a scos în evidență că organizațiile de proiectare au desfășurat o activitate susținută pentru transpunerea în viață a indicațiilor date de Conducerea Superioară la Consfătuirea de lucru de la CC al P.C.R. din septembrie 1976, cu privire la reducerea costului investițiilor, a consumului de materiale și asigurarea la termen cu documentații a investițiilor.

Prin proiectele elaborate s-a asigurat creșterea gradului de ocupare cu utilaje și mașini a suprafețelor de producție; restrângerea și comasarea construcțiilor; scurtarea traseelor rețelelor tehnologice, [...] cablurilor și a drumurilor; reducerea volumului lucrărilor de organizare de șantier etc.

Au fost adoptate unele soluții constructive care au dus la reducerea consumului unor cantități importante de materiale de construcții și, îndeosebi, ciment și metal. De asemenea, multe din noile tehnologii asigură o reducere mai accentuată a cheltuielilor materiale și sporirea producției nete.

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 486, Dos. 2/II/7/1979, vol. VI, f. 212,

Raport privind rezultatele controlului Curții Superioare de Control Financiar asupra realizării exportului de mărfuri românești în contrapartidă cu importul de instalații complexe, mașini și utilaje (12 decembrie 1979)

Secret de serviciu

Potrivit planului de muncă aprobat, Curtea Superioară de Control Financiar a analizat și controlat la zece întreprinderi de comerț exterior modul cum se realizează exportul de mărfuri românești în contrapartidă cu importul de instalații complexe, mașini și utilaje.

Ca urmare sarcinilor stabilite de Conducerea Superioară, Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale și întreprinderile de comerț exterior au luat o serie de măsuri ca la încheierea contractelor de import de instalații complexe, mașini și utilaje, partenerii externi să-și asume obligații pentru cumpărarea unui volum sporit de mărfuri românești, îndeosebi din industria construcției de mașini. Astfel, ICE Industrialexportimport și Uzinexport, care au pondere în importul de mașini și utilaje, au convenit cu partenerii externi să efectueze exporturi în contrapartidă în anii 1977 și 1978 de cca. 14% din totalul importurilor, iar în anul 1979 acestea au crescut la 38% din importuri.

Din analiza și controlul efectuat a rezultat că această cale de promovare a exportului de mărfuri românești, nu este pe deplin valorificată de întreprinderile de comerț exterior. Astfel, la cele zece întreprinderi, până la 30 septembrie a.c., din obligațiile asumate de firmele străine de a prelua mărfuri românești în contrapartida de 2.165,3 mil. lei valută în perioada 1977-1984, s-au încheiat contracte ferme pentru exporturi în suma de 786 mil. lei valută, adică 36,3% (anexa 1).

Un volum important de mărfuri de export în contrapartidă, ce urmează a fi contractat se localizează la firme din R.F.Germania cca. 600 mil. lei valută; S.U.A 133 mil. lei valută; Franța 130 mil. lei valută; Italia 95 mil. lei valută; Japonia 81 mil. lei valută.

Principalele aspecte deficiente care au influențat negativ contractarea și realizarea exporturilor în contrapartidă constatate cu prilejul controlului sunt următoarele:

1. Pentru unele importuri de mașini, utilaje și instalații, deși firmele au acceptat în timpul tratativelor să preia și alte mărfuri românești, totuși acestea nu s-au finalizat.

De exemplu, pentru importurile în suma de 39.350 mii DM contractate în anul 1976 de ICE Industrialexportimport (Impexmin), deși firma Krupp a acceptat în cursul tratativelor să preia în anii 1976 și 1977 mărfuri românești în valoare de 16,6 mil. DM, din care 9,6 mil. DM din domeniul construcțiilor de mașini, nu s-a încheiat concomitent o înțelegere scrisă în acest scop, astfel ca în contul importului respectiv nu s-a efectuat nici un export (Anexa 2).

Pentru a evita asemenea situații, la insistențele părții române, firma Krupp a fost determinată în anul 1979 cu ocazia contractării unui nou import de 102 mil. DM, să-și asume obligații de a prelua, în decurs de 8 ani mărfuri românești în contrapartidă pentru întreaga valoare a importului. În acest scop pentru a asigura acoperirea primelor plăți a utilajelor importate s-au încheiat și contracte ferme de export în suma de 11,7 mil. DM din care peste 70% sunt produse ale industriei construcțiilor de mașini.

2. Unele întreprinderi de comerț exterior nu au urmărit ca la încheierea contractelor de import să primească concomitent de la firmele străine garanții corespunzătoare care să asigure îndeplinirea obligațiilor de preluare a mărfurilor românești în contrapartida. Din aceasta cauză unele firme tergiversează încheierea de contracte pentru preluarea mărfurilor românești. De exemplu:

I.C.E. Industrialexportimport (Romchim) a acceptat intrarea în vigoare a contractului de import a instalației de fabricat anvelope de la firma americană General Tyre, în valoare de 28.795 mii de dolari avea să primească concomitent – așa cum s-a convenit – garanții din partea firmei Moody pentru preluarea de produse chimice românești în contrapartidă în valoare de 19.200 mii dolari. Din această cauză, a cumpărat mărfuri numai de 750 mii dolari din 11.500 mii dolari cât

reprezentau obligațiile scadente în perioada 1974-1979, neplătind nici penalizarea aferentă prevăzută în contract, de 1.075 mii dolari.

În urma controlului, Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale acționează asupra firmei pentru a o determina să-și respecte obligațiile asumate.

Tot datorită faptului că nu s-au urmărit primirea de garanții nici firmele Robbins – S.U.A., Dosco – Anglia, Alfa laval – RFG, Schlana Dinger – Austria nu și-au respectat obligațiile de a prelua mărfuri românești în sumă de 17.839 mii lei valută.

3. Deși în contractele cadru de contrapartidă s-au prevăzut obligații de preluare de mărfuri românești în anii 1979-1980 totuși nu s-au nominalizat mărfurile și nu s-au încheiat contracte ferme de export. Această situație se datorește faptului că unele întreprinderi de comerț exterior, în loc să acționeze cu fermitate pentru a determina firmele străine să-și precizeze opțiunile de preluare de mărfuri românești, așteaptă cereri din partea acestora. Astfel, dintr-un sondaj efectuat numai la întreprinderile de comerț exterior Industrialexportimport, Uzinexportimport, Mașinexportimport și Mecanoexportimport a rezultat că un număr de 31 firme au obligații scadente în 1979 și 1980 în valoare de 362,8 mil. lei valută pentru care nu s-au încheiat încă contracte de export (anexa 3). De exemplu :

I.C.E. Mecanoexportimport și I.C.E. Uzinexportimport, au importat în 1977 și 1978 de la firma Demag – RFG, automacarale și utilaje prevăzându-se să se exporte până în 1980 în contrapartida produse ale industriei construcțiilor de mașini și alte produse românești în suma de 57,3 mil. lei valută. Până în prezent firma nu a încheiat contracte ferme care să garanteze realizarea obligației, achiziționând numai un autoturism ARO și 100 buc. suporti macarale, în sumă de 31 mii DM.

În aceeași situație se afla exporturile în contrapartidă convenite a se realiza de către I.C.E. Industrialexportimport cu firma Linde – RFG pentru 18 mil. lei valută; Heberlein – Elveția 11,5 mil. lei valută; Voest Alpine – Austria 18,9 mil. lei valută. Și I.C.E. Uzinexportimport are astfel de situații cu firma I.G.M. Austria pentru 18,1 mil. lei valută; Masinexportimport cu firma Innocenti Italia, 5,6 mil. lei valută etc.

În alte situații, firmele străine, având termene largi de realizare a obligațiilor nu se grăbesc să importe mărfuri din România. De exemplu, firma BASFF – RFG care a încheiat în anul 1977 un contract de contrapartidă cu I.C.E. Industrialexportimport (Romchim) în valoare de 22.641 mii lei valută, nu solicitat mărfuri românești având în vedere că termenul final de realizare a obligației este aprilie 1982.

4. Din control a mai rezultat că unele întreprinderi de comerț exterior și unități producătoare nu manifestă o preocupare deosebită în realizarea de exporturi în contrapartidă. Nu se răspunde operativ la cererile partenerilor, se oferă mărfuri cu alte caracteristici sau la termene mai lungi decât cele solicitate. De exemplu:

Firma Dieffen Backer RFG în cadrul obligațiilor de contrapartidă de 2.900 mii DM a solicitat, în ianuarie 1978 la I.C.E. Uzinexportimport, componente pentru piese prevăzute a se realiza după licența cumpărată de la aceasta firmă. După aproape un an și patru luni, timp în care cererea a fost examinată de Întrepriderea „23 August“, Întrepriderea de construcții de mașini Reșița și Întreprinderea de mașini grele București, i s-a comunicat că nu pot fi executate la nivelul tehnic solicitat;

Firma Delattre-Levivier Franța pentru acoperirea obligațiilor de contrapartidă de 7 mil.fr.francezi a solicitat, între altele, prin ICE Mecanoexportimport 3 locomotive pentru cocserie, care nu au fost acceptate de Întrepriderea „23 August“; două barje la care de asemeni s-a comunicat că nu pot fi executate în condițiile tehnice solicitate. Cererea de piese forjate a stat la IMGB din februarie a.c până în decembrie a.c. pentru a se pronunța că nu le poate executa, nefiind producție de serie.

Pentru aceleași considerente nu s-au perfectat exporturile de mărfuri românești ale ICE Industrialexportimport cu firmele Creusot Loire-Franța pentru suma de 29,1 mil. lei valută; L'air Liquide 2,1 mil. lei valută; Mat Klockner-Belgia, 4,0 mil. lei valută; Spahn-RFG, 4,6 mil. lei valută (anexa 4).

În același timp este de menționat că unele firme au prezentat și cereri de ofertă pentru produse care nu pot fi executate (unice) sau la care rezulta o eficiență scăzută.

Analiza și controlul efectuat au scos în evidență că, deși au fost obținute unele rezultate pozitive, totuși în activitatea de export în contrapartidă se mențin o serie de neajunsuri și deficiențe ca urmare a faptului că unele întreprinderi au acordat insuficientă atenție contractării și realizării exportului în contrapartidă, nu au urmărit în mod permanent îndeplinirea riguroasă a obligațiilor asumate de unele firme.

Totodată, a rezultat că deși această problemă a stat în atenția Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale și a ministerelor economice, analizându-se cu organele colective de conducere modul în care se realizează sarcinile de export în contrapartidă, totuși în această activitate se mențin încă deficiențe.

În urma măsurilor aprobate de Conducerea Superioară în luna iulie a.c. pentru îmbunătățirea activității de comerț exterior s-au creat condițiile organizatorice necesare creșterii volumului de export în contrapartidă, cu precădere din ramura construcției de mașini.

Totodată, în timpul și ca urmare analizei, întreprinderile de comerț exterior au fost sprijinite de organele Curții Superioare de Control Financiar, Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Internaționale, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, luându-se o serie de măsuri pentru prevenirea și înlăturarea unor neajunsuri constatate dintre care arătăm :

- au fost încheiate contracte de export pentru livrări de mărfuri românești în contrapartidă, în sumă de 173.775 mii lei valută;

- s-au obținut garanții bancare în sumă de 2.303 mii lei valută pentru asigurarea îndeplinirii obligațiilor asumate din partea unor firme care tergiversau depunerea acestora;

- s-au încasat penalizări în suma de 1.799 mii lei valută pentru neîndeplinirea obligațiilor contractuale privind preluarea de mărfuri românești în contrapartidă;

- s-au retras de către întreprinderile de comerț exterior confirmările date unor firme pentru stingerea în mod necorespunzător a obligațiilor de contrapartidă în sumă de 32.141 mii lei valută, stabilindu-se în contul acestora să se realizeze alte exporturi de produse românești.

Pentru intensificarea și creșterea eficienței activității de export de mărfuri în contrapartidă se propun spre aprobare măsurile alăturate.

12.XII.1979

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 486, Dos. 2/II/7/1979, vol. VI, f. 330–333, 364

Act de control al Curții Superioare de Control Financiar cu privire la realizarea din bugetul de venituri și cheltuieli al Clubului Sportiv Rapid București pe semestrul I (4 august 1988)

Subsemnații Danalache Ion, controlor financiar la Curtea Superioară de Control Financiar împreună cu Pasol Ion, inspector în Ministerul Finanțelor și cu participarea revizorilor contabili Pasache Mugur și Velea Vasile din cadrul Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport, în baza delegației nr. 005083 emisă potrivit Legii nr.2/1973 am efectuat în perioada 2 iunie-31 iulie 1988, un control tematic la Clubul sportiv Rapid București.

În perioada supusă controlului conducerea clubului a fost asigurată prin:

- Ignat Eugen – președinte

- Brebenel Mircea – contabil șef numit cu ordinul M.T.Tc. nr.40/5465/1985 în lipsa acordului Ministerului Finanțelor

A. CU PRIVIRE LA REALIZAREA PREVEDERILOR DIN BUGETUL DE VENITURI SI CHELTUIELI AL CLUBULUI SPORTIV RAPID BUCUREȘTI PE SEMESTRUL I

Conducerea Clubului Rapid răspunde în anul 1988 de administrarea unui buget de venituri și cheltuieli de 12.100 mii lei, având următoarea structură:

	Total club	Fotbal	Alte discipline
I. Venituri, total mii lei din care	12.100	4.190	7.910
Venituri proprii	7.396	4.190	3.206
Alocații de la buget	4.675	-	4.675
Sold din anul precedent	29	-	29
II. Cheltuieli total mii lei	12.100	4.190	7.910
Cheltuieli pentru educație fizică	5.727	2.300	3.427
Cheltuieli funcționale	1.000	800	200
Cheltuieli cu retribuțiile	4.950	900	4.050
Cheltuieli administrativ gospodărești	130	-	130
Alocații de stat pentru copii	140	40	100
Disponibil pentru anul 1989	153	150	3

În cadrul veniturilor proprii de 7.396 mii lei, principalele resurse constau din: încasări provenite din manifestații sportive (3.600 mii lei, din care 3.200 mii lei, încasări din meciurile de fotbal) și încasări din vânzarea materialelor de propagandă (2.600 mii lei).

Reține atenția faptul că singura disciplină sportivă care-și asigură cheltuielile din veniturile proprii este fotbalul, disciplină la care veniturile însumând 4.190 mii lei sunt prevăzute să se cheltuiască după cum urmează:

Cheltuieli pentru desfășurarea activității sportive competiționale	1.100 mii lei
Cheltuieli cu cantonamente de pregătire	500
Indemnizații de efort	200
Premieri sportivi	400
Echipament și inventar sportiv	100
Întreținerea bazei sportive	800
Cheltuieli cu retribuțiile (antrenori și rest personal de deservire)	940
Disponibil pentru anul următor	150

În perioada analizată (semestrul I 1988) bugetul de venituri si cheltuieli al clubului a fost realizat astfel:

La capitolul venituri un plan de 3.890 mii lei, s-a realizat 3.897 mii lei pe surse de venituri situația prezentându-se astfel:

Surse	To tal club		Fotbal		Alte discipline	
	Plan	Realizări	Plan	Realizări	Plan	Realizări
Manifestații sportive	1.770	1.558	1.550	1.438	220	120
Cotizații și contribuții	-	-	-	-	-	-
Chirii și cote Baze sportive	40	16	-	-	40	16
Propagandă	1.580	1.423	480	604	1.100	819
Alte venituri	500	900	-	251	500	649

Total venituri	3.890	3.897	2.030	2.293	1.860	1.604
Alocații de la buget	2.050	2.050	-	-	2.050	2.050
Total venituri	5.940	5.947	2.030	2.293	3.910	3.654

Din datele prezentate rezultă că pe semestrul I 1988 planul de venituri al clubului a fost realizat și depășit cu 7 mii lei. Nerealizarea veniturilor din manifestații se datorează în principal nivelului scăzut al încasărilor la jocurile echipelor de baschet, volei, handbal, fotbal cât și la sporturile individuale din atletism, box, lupte, haltere, secții care, în general, aduc prea puține venituri. La nerealizări se înscriu neîncasările din cotizațiile și contribuțiile de la membrii susținători.

La capitolul cheltuieli bugetul clubului se prezintă astfel:

Capitol	Total		Fotbal		Alte discipline	
	Plan	Realiz.	Plan	Realiz.	Plan	Realiz.
Cheltuieli de educație fizică și sport	2.918	2.799	1.210	1.335	1.708	1.464
Cheltuieli funcționale	440	574	350	410	90	164
Retribuții	2.473	2.414	450	450	2.023	1.964
Cheltuieli aditiv gospodărești	68	84	-	44	68	40
Alocații de stat pentru copii	70	70	20	20	50	50
Total	5.969	5.041	2.030	2.259	3.939	2.682

Realizarea cheltuielilor pe ramuri de sport și pe feluri de cheltuieli este redată analitic în anexa nr.1.

Din control, privind modul în care s-a desfășurat activitatea economico-financiară a clubului și modul cum se reflectă aceasta în evidența contabilă, au rezultat următoarele constatări:

1) Cu privire la recepția bunurilor materiale

Din control a rezultat că primirea bunurilor materiale de către gestionari se face pe baza notei de recepție ce se întocmește de gestionar în două exemplare în care unul însoțește factură sau avizul de expediție, documente ce se predau la contabilitate, iar un exemplar din nota de recepție rămâne la gestionar. Din sondajul făcut asupra bunurilor intrate în gestiunea, Munteanu Lili, în lunile aprilie și mai 1988, a rezultat ca la recepția bunurilor nu a participat decât contabila de materiale Pavel Niculina care semnează notele de intrare recepție și gestionara Munteanu Lili. (anexa nr.7).

În cazul facturilor pentru medicamente, acestea nu sunt însoțite de note de intrare recepție, medicamentele fiind ridicate direct de la oficiul farmaceutic București de către medicii clubului, care le gestionează și le distribuie la sportivi.

În legătură cu justificarea consumului de medicamente, din control a rezultat că în cadrul clubului, nimeni nu are sarcina de a urmări realitatea consumului de medicamente. Medicii fac un decont lunar pe care îl depun la contabilitatea clubului. Deconturile sunt înregistrate în contabilitate fără a fi aprobate de unul din cadrele de conducere ale clubului și nu au nici viza de control financiar preventiv.

Față de această situație în timpul controlului s-au luat următoarele măsuri:

1.Cu decizia nr.20 din 29.VI.1988 dată de conducătorul clubului s-a constituit o nouă comisie de recepție formată din persoane care au locul de muncă stabil la sediul clubului.

2. S-a stabilit obligația ca toate bunurile ce intră în gestiunile clubului inclusiv medicamentele să fie recepționate de comisia de recepție.

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 305, Dos. 12/II/6/1988, f 26-27.

**Situația sumelor neîncasate în termen și a pagubelor înregistrate
de TAROM ca urmare a încheierii de contracte fără garanții asiguratorii
pentru încasarea drepturilor cuvenite părții române
[februarie 1989]**

– în mii dolari –

Firma	Țara	Total sume neîncasate la termen	Din care pagube	Rămas de recuperat	Anul de când provin neîncasările
Archab S.A.	Argentina	1.318	1.319	761	1984
Maket Holding	Thailanda	681	631	543	1982-1984
Town and Country	Singapore	86	86	38	1983
Guyana Airlines	Guyana	516		416	1986-1987
Concord Travel	Liberia	248		248	1984-1985
Istanbul Airlines	Turcia	200		200	1986
Perfect Tours	Egipt	152		152	1983-1985
	Total	3.152		2.358	

Sursa: ANIC., Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 517, Dos. 3/I/2/1989, f.237

**Raport de control cu privire la situația economico-financiară
a societății mixte de producție româno-congoleză (Societatea agro-pastorală
Modinogu) fostă SOCOTON la 31 decembrie 1988
(29 martie 1989)**

Consiliul de Stat
Curtea Superioară de Control Financiar
Cabinetul Președintelui
Tovarășului Constantin Dăscălescu
Prim Ministru al Guvernului
Republicii Socialiste România

Vă trimitem alăturat Raportul de control cu privire la situația economico-financiară a societății mixte de producție româno-congoleză S.A.P.M. (Societatea agro-pastorală Modingou) fostă SOCOTON, la 31.XII.1988.

Avându-se în vedere faptul că, datorită activității total nerentabile, societatea menționată se află practic, în stare de faliment iar acționarul congolez, în mod unilateral, a hotărât încetarea activității și a predat patrimoniul Tribunalului Popular din localitatea Madingou, considerăm că se impune luarea de urgență a măsurilor corespunzătoare pentru prevenirea creșterii în continuare atât a pierderilor financiar-valutare, cât și a riscurilor pentru partea română.

Președinte ,
Gheorghe Rădulescu
29.III.1989

CURTEA SUPERIOARĂ DE CONTROL FINANCIAR

Ca urmare a verificărilor efectuate de Curte în octombrie 1986 și aprilie 1988 asupra situației economico-financiare a societății mixte sus menționate, prin rapoartele de control înaintate guvernului la datele respective cu nr. 184/14.10.1986 și nr. 4204/23.IV.1988, a fost sesizat faptul că, datorită neasigurării mijloacelor materiale și bănești pentru producție și pentru plata datoriilor interne și către partea română (ICE Romagrimex, actualmente în cadrul ICE Fructexport-Agroexport), societatea, încă din anul 1980, înregistra pierderi, iar începând cu anul 1986, nu mai era în măsură să-și continue activitatea, fiind practic în stare de faliment. Ca atare, atât în anul 1986 cât și în anul 1988, s-a produs și s-a aprobat luarea de urgență a unor măsuri pentru prevenirea înregistrării de noi pierderi, stabilirea mijloacelor de recuperare a efortului financiar-valutar făcut de partea română, precum și pentru dizolvarea acestei societăți mixte.

Dintr-o recentă verificare făcută de controlorul financiar de stat al Curții împuternicit cu exercitarea controlului financiar preventiv la Ministerul Agriculturii, a rezultat că, *până la această dată, măsurile aprobate ca urmare a controalelor anterioare ale Curții nu au fost aduse la îndeplinire, ceea ce a condus la majorarea pierderilor înregistrate de societatea mixtă respectivă precum și a sumelor datorate părții române.*

1. Deși pentru prevenirea creșterii pierderilor pentru partea română, începând încă din luna decembrie 1986 și până la finele anului 1988, Ministerul Agriculturii a făcut mai multe propuneri de încetare a activității acestei societăți, totuși, propunerile de dizolvare, avizate de către toate organele prevăzute de lege, nu au fost promovate, fiind în mod repetat restituite sub diverse motive respectiv pentru completări, reactualizări de semnături determinate de schimbări din funcții sau, după caz, valorice referitoare la cuantumul pierderilor, elaborarea unui singur act normativ pentru toate societățile mixte nerentabile cu sediul în străinătate etc.

Astfel, în perioada de referire, au fost întocmite, completate, reformulate și înaintate spre aprobare 6 rapoarte și note prin care se propunea dizolvarea societății mixte de producție respective, toate acestea fiind de 7 ori restituite pe motivele menționate în anexa 1 la prezentul raport de control.

În concluzie, *nici până la această dată, atât proiectul de act normativ pentru toate societățile mixte nerentabile cât și rapoartele întocmite de către Ministerul Agriculturii avizate de organele în drept nu au fost promovate în vederea obținerii aprobării măsurilor de dizolvare propuse.*

2. Neaducerea la îndeplinire a măsurilor aprobate a generat, în continuare, creșterea pierderilor care, la 31 decembrie 1988 au ajuns la 5,4 milioane dolari SUA, fiind cu 2,6 milioane dolari SUA mai mari decât cele înregistrate la finele anului 1986 (anexa 2).

De arătat că pierderile cumulate în perioada 1980-1988 depășesc 3,7 milioane dolari SUA, capitalul social de 1,7 milioane dolari SUA depus de cei doi parteneri.

3. Lipsa de rentabilitate a societății a condus la vânzarea efectivelor de animale și păsări, acestea fiind, începând mai ales cu anul 1987, singura sursă pentru plata personalului congolez.

De arătat că din anul 1986 partea română nu mai are reprezentant la societate, astfel că, în prezent din lipsa unor rapoarte informative nu se mai cunoaște starea patrimonială a acesteia. Față de efectivele extrem de scăzute la finele anului 1987, constată de cenzorul român, se poate presupune că în 1988, partea congoleză a lichidat complet aceste efective de animale.

4. Tergiversarea reglementării situației acestei societăți mixte în stare de faliment, nu a permis realizarea programului privind transferul în țară a sumelor datorat părții române.

Creanțele neîncasate de partea română au ajuns la 31 decembrie 1988 la suma de 4,1 milioane dolari SUA, din care 1,7 milioane dolari SUA credite cu termene de rambursare depășite, 0,6 milioane dolari SUA contravaloarea unor mărfuri livrate și neachitate precum și 1,8 milioane dolari SUA reprezentând dobânzi aferente creditelor nerambursate și produselor neachitate.

La acestea urmează să se adauge participarea acționarului român la capitalul social depus la societate în sumă de 0,6 milioane dolari SUA.

Rezultă că efortul total financiar valutar făcut de partea română ce urmează a fi recuperat totalizează 4,7 milioane dolari SUA (anexa 3).

5. La data de 26 ianuarie 1989, Ambasada R.S. România la Brazzaville a făcut cunoscut acționarului român că ministrul dezvoltării rurale din Congo, care este și Președintele Consiliului de Administrație al S.A.P.M., a hotărât, unilateral, încetarea activității și a procedat la predarea patrimoniului societății către Tribunalul Popular din localitatea Madingou, procedură ce contravine documentelor de constituire a societății.

***

Avându-se în vedere faptul că, datorită activității total nerentabile, societatea se află, practic, în stare de faliment, iar acționarul congolez, în mod unilateral, a hotărât încetarea activității și a predat patrimoniul Tribunalului Poporului din Madingou, *se impune luarea de urgență a măsurilor corespunzătoare pentru prevenirea creșterii în continuare atât a pierderilor financiar- valutare cât și a riscurilor pentru partea română.*

Anexa 1

Situația privind demersurile făcute în perioada decembrie 1986-decembrie 1988 de către Ministerul Agriculturii și Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale prin care s-a solicitat aprobarea dizolvării societății mixte de producție S.A.P.M.-Congo.

– Potrivit sarcinii primite, Ministerul Agriculturii a înaintat în luna decembrie 1986 la guvern un raport prin care, printre altele, solicita aprobarea dizolvării societății. Raportul respectiv a fost restituit pentru ca în acesta să fie inclusă o observație a Ministerului Finanțelor.

– În luna februarie 1987, raportul complet a fost din nou înaintat și iarăși restituit – în luna martie 1987 – în vederea includerii acestei societăți într-un proiect de decret ce urma a fi elaborat pentru toate societățile mixte cu sediul în străinătate, care nu au o activitate rentabilă.

– Pe parcursul anului 1987, proiectul de decret a fost refăcut, restituit și reactualizat de mai multe ori, fără a fi însă supus aprobării până la finele anului 1987.

– În aceste condiții, în luna februarie 1988, Ministerul Agriculturii a întocmit o altă „notă” cu un conținut similar raportului din anul 1986, pentru care a obținut din nou avizul organelor avizatoare, inclusiv a vice prim-miniștrilor de resort, „notă” ce a fost înaintată la începutul lunii mai 1988, dar care, și aceasta, a fost înaintată și restituită de mai multe ori: restituită pentru includerea în proiectul de decret pentru toate societățile mixte; din nou înaintată la finele lunii mai 1988 și din nou restituită, fără explicații, apoi pentru reactualizarea de semnături; retrimisă la sfârșitul lunii iulie 1988 cu semnături reactualizate și iarăși restituită în luna august 1988 pe motiv că societatea a fost inclusă în proiectul de decret; în septembrie 1988 se restituie din nou cu mențiunea că „nota” urmează a se prezenta după aprobarea raportului cu activitatea tuturor societăților mixte; la finele lunii noiembrie 1988 se înaintează din nou „nota” semnată și de vice prim-miniștri de resort, dar iarăși restituită în decembrie 1988 cu recomandarea verbală ca „nota”, să fie intitulată „raport” care să fie semnat numai de miniștri agriculturii și comerțului exterior.

27.III.1989

Anexa nr. 2

Rezultate financiare înregistrate de societatea mixtă SAPM din RP Congo de la înființare până la 31.XII.1988.

-mii dolari-

Anul	Prevăzute în documentele de constituire	Realizate
1975	+7	+4,5
1976	+93	+15,3
1977	+229	+25,0
1978	+788	+4,2
1979	+1.513	+25,0

1980	+1.812	-650,0
1981	+1.812	-143,0
1982	+1.812	-585,0
1983	+1.812	-483,0
1984	+1.812	-281,0
1985	+1.812	-294,0
1986	+1.812	-416,0
1987	+1.812	-1.692,0
1988	+1.812	aprox.-900,0
Total la 31.XII.1988	+18.938	-5370,0

27.III.1989

Anexa nr. 3

Eforturile financiare făcute de partea română la Societatea Mixtă S.A.P.M. din R.P. Congo
– mii dolari-

Specificație	Realizat	Dobânzi calculate la 31.XII.1986
Capital social total	614	-
Credite totale	1.724	1.400
Livrări neîncasate	531	400
Total	2.899	1.800
Fonduri investire de partea română	2.899	-

Sursa: ANIC. Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach.518, Dos. 10/II/1089, vol I, f. 31-36.

Analiza Curții Superioare de Control Financiar asupra activității Ministerului Industriei Alimentare (18 noiembrie 1989)

Cu toate că au fost luate unele măsuri, pagubele în avutul obștesc continuă să se mențină la un nivel ridicat, fiind în creștere de la o perioadă la alta. Comparativ cu anul 1987, la 31 decembrie 1988 pagubele nerecuperate au fost mai mari cu 70 milioane lei, iar la 30 iunie 1989, cu 79 milioane lei.

Evoluția necorespunzătoare a situației pagubelor se datorează în principal neaplicării de către toate conducerile de unități a dispozițiilor legale referitoare la recepția, depozitarea, conservarea și paza bunurilor; încadrarea persoanelor pe funcții de gestionari și pază; respectarea normelor de consum, rețetelor de fabricație etc.

De asemenea, insuficiența sau lipsa organelor de control financiar intern la unele unități, a făcut ca neregulile și deficiențele în gestionarea bunurilor să nu fie identificate la timp și ca urmare nu s-a acționat cu fermitate pentru prevenirea și înlăturarea lor. Concludentă în acest sens este situația de la Trustul pentru producerea conservelor și sucurilor care deține peste 50% din volumul pagubelor pe total minister și la care este prevăzut și încadrat un singur revizor contabil pentru

verificarea gestionară de fond la 33 întreprinderi subordonate, cu activitate complexă care necesită măsuri deosebite în asigurarea bunei gospodăririi a valorilor materiale și bănești. Ca urmare, în numeroase cazuri pagubele constatate nu au fost temeinic fundamentate în sensul stabilirii cauzelor acestora, întinderii prejudiciului, persoanelor vinovate etc., fapt ce a condus la anularea de către organele de cercetare și jurisdicție sau prelungirea timp îndelungat a soluționărilor. În perioada 1987-1989 (semestrul I), de exemplu, au fost anulate pagube în sumă de peste 48 milioane lei, iar la data de 30.06.1989 se aflau în curs de cercetare și judecată, la organele în drept, 46 dosare pentru pagube în sumă de peste 63 milioane lei, unele încă din anii 1986 și 1987.

Analizele și acțiunile întreprinse de minister, centrale și întreprinderi nu au condus la eliminarea pierderilor la unele unități, ceea ce a influențat negativ eficiența de ansamblu a activității.

Pierderile pe total minister s-au dublat în anul 1988 comparativ cu anul 1987 (2.214 milioane lei față de 1.076 milioane lei), iar la 30 iunie 1989 acestea au fost de 172 milioane lei, în condițiile în care potrivit planului aprobat, unitățile în cauză, trebuia să realizeze în perioada 1987-1989 (semestrul I), beneficii de 1.637 milioane lei. Volumul cel mai mare de pierderi s-a înregistrat la unități din industria zahărului, conservei și sucurilor, industria cărnii și laptelui și din activitatea de pescuit, datorate în principal nerealizării producției marfă și a randamentelor planificate, depășirii costurilor de producție etc.

În sectorul de industrializare a cărnii, a rezultat că în activitatea de creștere și îngrășare de animale continuă să se înregistreze pierderi. Astfel, față de anul 1986, când pierderile au fost de 145 milioane lei, în anul 1987 acestea au fost de 169 milioane lei, în anul 1988 de 161 milioane lei, iar la finele semestrului I 1989 de 47 milioane lei. Pierderile la această activitate s-au datorat insuficienței preocupări din partea conducerilor de întreprinderi pentru asigurarea furajelor în cantitățile necesare și de calitate corespunzătoare, cheltuielilor mari de aprovizionare, achiziționării unor animale, îndeosebi ovine sub greutatea stabilită de norme etc.

Ministerul și Centrala industrializării laptelui nu au asigurat încă utilizarea fabricii de produse lactate din Mangalia, care este nefolosită de peste 10 ani. Această unitate a fost pusă în funcțiune în octombrie 1977, la o capacitate de 100 mii litri lapte/zi, cu o valoare de inventar de 58,4 milioane lei. Unitatea a funcționat doar 3 luni în anul 1978, după care nu a mai fost folosită până în prezent. În perioada de nefuncționare s-au înregistrat cheltuieli neeconomice prin plata de amortismente (cca. 17 milioane lei) și cheltuieli cu întreținerea, paza și reparații de aproape 3 milioane lei. O parte din spațiile de depozitare sunt închiriate unor unități comerciale și de turism din orașul Mangalia.

Unele centrale și întreprinderi nu s-au preocupat în mod corespunzător pentru finalizarea și valorificarea obiectivelor executate din fondul de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic.

Centrala industrializării laptelui nu a finalizat încă stația pilot de producerea laptelui praf de la Galați, începută în anul 1982, pentru care până în prezent s-au cheltuit fonduri de 3,3 milioane lei, din totalul de 4,6 milioane lei, cu toate că prin măsurile aprobate s-a stabilit ca obiectivul să fie terminat până la 31 decembrie 1987. Termenul inițial de punere în funcțiune a fost anul 1984.

Centrala industrializării cărnii nu s-a preocupat în suficientă măsură pentru asigurarea surselor necesare prin planul de investiții ceea ce a condus la nevalorificarea până în prezent a unor obiective terminate în anul 1986, în valoare de 20,5 milioane lei, nerealizându-se astfel în întregime măsura aprobată până la finele anului 1987.

În nota alăturată (anexa 1) sunt prezentate în mod detaliat fiecare măsură aprobată și modul de aducere la îndeplinire.

X X X

Aspectele reieșite din control au fost dezbătute cu conducerile Ministerului Industriei Alimentare și ale centralelor industriale subordonate, precum și cu ale Ministerului Finanțelor și Băncii pentru Agricultură și Industrie Alimentară.

Pentru neaducerea la îndeplinire a unor măsuri, conducerea Ministerului Industriei Alimentare a sancționat disciplinar 18 persoane cu funcții de conducere (anexa 2).

Față de cele arătate și pentru asigurarea realizării integrale a sarcinilor aprobate,

PROPUNEM

1. Ministerul Industriei Alimentare să stabilească în 15 zile un program de măsuri cu răspunderi și termene concrete în vederea eliminării și prevenirii neajunsurilor și deficiențelor rezultate din controlul Curții.

2. Ministerul Industriei Alimentare cu sprijinul Ministerului Finanțelor și Băncii pentru Agricultură și Industrie Alimentară, să ia măsuri care să asigure verificarea și îndrumarea permanentă a activității organelor de control financiar din toate unitățile de industrie alimentară în vederea întăririi controlului efectuat de către aceste organe și creșterea contribuției lor la gospodărirea mai eficientă a mijloacelor materiale și bănești.

3. Asupra măsurilor stabilite și rezultatelor obținute Ministerul Industriei Alimentare să informeze Consiliul de Miniștri până cel târziu la 31 decembrie 1989.

G. Rădulescu

18 .XI. 1989

GB/Ab, 2 ex.

Fond: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 519, Dos. 11/ II / 7 / 1989, vol. II, f. 94, 94v, 95, 95v

Proces verbal încheiat în ședința Biroului executiv al Consiliului de conducere al Curții Superioare de Control Financiar (7 decembrie 1989)

I. La ședința, desfășurată sub conducerea tovarășului președinte G.Rădulescu, au participat tovarășii O. Apolzan, N. Hârșu, Gh. Bănică, I. Ciubotaru, Fl.Cracă, I. Mustață, C. Sotir, Fl. Mitroi, organizatorul biroului grupeii sindicale.

II. Ordinea de zi:

1. Propuneri de măsuri pentru întărirea controlului financiar în lumina hotărârilor Congresului al XIV-lea al partidului și a sarcinilor stabilite la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 1 decembrie 1989.

2. Propunerile secțiilor de control și Colegiului de jurisdicție pentru planul de muncă al curții pe semestrul I/1990.

3. Realizarea sarcinilor pe luna noiembrie și programul de lucru pe luna decembrie 1989.

4. Nota șefului Colegiului de jurisdicție și ministerului public în legătură cu arhivarea dosarelor de judecată și celorlalte documente ale Colegiului.

5. Diverse.

III. Discuții și concluzii

1. La punctul 1 din ordinea de zi, tovarășul președinte G.Rădulescu a prezentat indicațiile, orientările și sarcinile trasate de tovarășul Nicolae Ceausescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, la ședința din 1 decembrie a.c. a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. pe linia întăririi controlului, îmbunătățirii activității organismelor cu sarcini de control.

Tovarășul G. Rădulescu arată că pornind de la indicațiile conducătorului partidului și statului nostru este necesar să se facă propuneri de îmbunătățire a controlului financiar, îndeosebi a

controlului financiar preventiv, strâns legat de atribuțiile și rolul Curții în activitatea de control financiar.

În cadrul discuțiilor care au urmat, au luat cuvântul tovarășii N. Hârșu, C. Sotir, Fl. Cracă, O. Apolzan, Gh. Bănică.

În urma discuțiilor, Biroul Executiv a stabilit următoarele:

a) Șefii de secții și șeful Colegiului de jurisdicție să transmită în scris propunerile lor Secției plan, sinteză, documentare, după care, un colectiv format din tovarășii N. Hârșu, Fl. Cracă și Gh. Bănică, să le sistematizeze și să le prezinte Biroului executiv cel mai târziu luni, 11 decembrie a.c.

b) Ca material documentar și de susținere a propunerilor ce se vor face să se întocmească următoarele situații:

- Situații privind rapoartele de control elaborate de Curte în perioada 1986-1990 (înaintate Conducerii Superioare și remise Guvernului; numărul măsurilor propuse, pe ramuri și domenii de activitate; exemple de măsuri semnificative aprobate și nerealizate ș.a.).

- Situația privind aparatul cu atribuții de control financiar, inspecție și revizie bancară la 30 noiembrie 1989 (Personal cu atribuții de control financiar total, din care Curtea Superioară de Control Financiar, Inspecția generală financiară de stat din Ministerul Finanțelor – centrala și în teritoriu, controlul financiar intern – la ministere și organe centrale, comitetele executive ale consiliilor populare județene, cooperatie, revizori de gestiune; personal cu atribuții de inspecție bancară).

- Evoluția aparatului de control financiar comparativ cu sarcinile de control financiar în perioada 1986-1989.

- Situația paralelismelor care există în legislație și activitatea practică, Curtea Superioară de Control Financiar, Consiliul Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale, Ministerul Finanțelor etc. în exercitarea controlului financiar, inclusiv a controlului financiar preventiv.

2. La punctul 2 din ordinea de zi, în urma discuțiilor și propunerilor făcute, Biroul executiv a stabilit următoarele:

Preambulul la Planul de muncă să fie completat cu sarcinile ce revin Curții din cuvântările tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român la ședința din 1 decembrie a.c. a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. și Plenara C.C. al P.C.R. ce urmează să aibă loc la 12 decembrie a.c.

- La Cap. I din Plan privind activitatea de control financiar preventiv să se includă ca sarcină, pentru controlorii care exercită controlul financiar preventiv al Curții la ministere, întocmirea unor informări asupra fenomenelor negative ce se desprind din bilanțurile trimestriale ale celor 4 bănci, precum și propuneri de măsuri.

- La Secția de control a activității organelor și organizațiilor centrale să se reformuleze denumirea acțiunii de la pct.1, precizându-se că se vor controla realizarea sarcinilor de export și de creștere a eficienței acestuia și să se reducă numărul de produse propuse a fi controlate;

- Să fie reformulată și denumirea acțiunii de la pct.2; la Fondul valutar centralizat al statului, activitatea băncilor mixte și societăților mixte, exportul de încălțăminte, Romcontrol, activitatea Centralei industrializării tutunului să se menționeze că sunt continuări din sem.II/1989; la toate acțiunile să se precizeze perioadele de efectuare a controlului și nu numai menționându-se semestrul I.

- La Secția de control complex financiar economic, se mențin ca acțiuni pentru sem.I/1990: valorificarea oțelului de către unitățile din industria metalurgică și industria construcțiilor de mașini și controlul modului în care sunt exploatate și întreținute dotările și al eficienței fondurilor destinate domeniului public al Capitalei.

- La Secția de coordonare a controlului financiar-bancar, controlul de la UCECOM și unități subordonate să urmărească activitatea de prestări servicii pentru populație și modul de gospodărire a mijloacelor materiale și bănești.

Biroul executiv a stabilit ca secțiile să definitiveze propunerile lor pentru Planul de muncă semestrial și să întocmească anexele corespunzătoare, în așa fel încât proiectul Planului de muncă refăcut să se discute din nou în Biroul executiv în următoarea săptămână, în vederea definitivării și înaintării spre aprobare.

De asemenea, Biroul executiv a solicitat ca pentru Planul unitar de control pe sem.I/1990 întocmit de Secția organizatorică a C.C al P.C.R. să se propună să fie incluse următoarele acțiuni de control:

- Controlul realizării sarcinilor de export și creșterii eficienței economico-financiare și valutare ale acestuia, pentru a asigura îndeplinirea sarcinilor de încasări valutare stabilite prin balanța de încasări și plăți externe. Analiza și controlul se va efectua la unele produse cu pondere în planul de export: benzină și ulei; autoturisme de oraș Dacia și Olcit (inclusiv la unitatea mixtă Olcit) și de teren; autocamioane, tractoare și mașini agricole; utilaj petrolier; locomotive și vagoane; nave; mașini unelte; calculatoare.

- Controlul aplicării hotărârilor de partid și a legilor țării cu privire la îmbunătățirea activității de comerț exterior și cooperare economică internațională, în scopul realizării sarcinilor de export, a valorificării eficiente a produselor românești pe piețele externe, gospodăririi legale și eficiente a fondurilor valutare aprobate prin balanța de încasări și plăți externe.

- Controlul îndeplinirii programelor de măsuri privind eficiența economico-financiară a valorificării oțelului de către unitățile din industria metalurgică și industria construcțiilor de mașini, asta pentru necesitățile economiei, cât și pentru export.

3. La punctul 3 din ordinea de zi, Biroul executiv a examinat modul cum s-au realizat sarcinile prevăzute pentru luna noiembrie a.c. și a stabilit ca personalul muncitor al Curții să primească retribuții integrale pe această lună, având în vedere că toți lucrătorii și-au îndeplinit sarcinile avute la termenele stabilite în programul de lucru pe luna decembrie 1989.

4. În continuare, Biroul executiv a fost de acord cu nota prezentată de Colegiul de jurisdicție și ministerul public în legătură cu arhivarea dosarelor și celorlalte documente ale Colegiului.

5. La punctul 5 din ordinea de zi, diverse:

A) Tov. I. Mustață a citit o nota cu unele deficiențe și lipsuri din activitatea judecătorilor și procurorilor financiari pe care le-a constatat de când a fost numit șef al Colegiului de jurisdicție și ministerului public, adică de la 1 noiembrie 1989.

Nota prezentată se anexează la procesul verbal.

S-a discutat și nota întocmită la 12 octombrie a.c. de un colectiv al Biroului executiv al Consiliului de conducere al Curții în legătură cu abaterile constatate în sarcina unor membrii al Colegiului de jurisdicție și ministerului public în judecarea unor cauze sesizate Curții.

În legătură cu cele două note au luat cuvântul tovarășul președinte G. Rădulescu, precum și tovarășii Gh. Bănică, C. Sotir, O. Apolzan, Fl. Cracă, I. Ciubotaru, N. Hârșu, Fl. Mitroi, I. Mustață.

Toți vorbitorii au arătat că față de abaterile grave și repetate, Tovarășii O. Dornea, procuror financiar, C. Petrescu și Roman Maria, judecători financiari, nu mai pot lucra în Curtea Superioară de Control Financiar. Ca urmare, Biroul executiv a stabilit următoarele:

a) Nota întocmită la 12 octombrie a.c. de colectivul Biroului executiv și Nota șefului Colegiului de jurisdicție și ministerului public să fie aduse la cunoștința judecătorilor și procurorilor financiari.

b) Judecătorilor financiari C. Petrescu și Roman Maria și procurorului financiar O. Dornea să le se pună în vedere că până la 20 decembrie 1989 să-și caute alte locuri de muncă urmând să li se acorde transferul în interesul serviciului.

În acest scop să fie sprijiniți și de către șeful Colegiului de jurisdicție. În caz de refuz de a se transfera în altă unitate, să se aplice celelalte măsuri prevăzute de lege pentru abaterile săvârșite.

De asemenea, controlorului financiar Darie Andrei, având în vedere că împlinit vârsta de pensionare, să i se pună în vedere să-și facă formele în acest scop, iar judecătorului financiar Mihai Nicolae să i se dea un avertisment, în sensul ca după 3 luni, șeful Colegiului de jurisdicție să informeze dacă, prin munca depusă, poate să lucreze în continuare în Curte.

c) Potrivit legii, s-a stabilit ca un colectiv format din tovarășii I. Mustață, Gh. Bănică și I. Ciubotaru să cerceteze administrativ abaterile disciplinare comise în legătură cu judecarea dosarului nr.26/1986 și să prezinte Biroului executiv un referat, cu propuneri de măsuri.

d) Notele în legătură cu abaterile menționate mai sus și hotărârea ce va fi luată de Biroul executiv să fie aduse la cunoștința întregului personal muncitor al Curții

B) Biroul executiv a aprobat cererea tovarășului Flămânzeanu Dumitru de a i se desface contractul de munca în vederea pensionării, pentru limita de vârstă, începând cu data de 1 ianuarie 1989.

C) Biroul executiv a fost de acord să se transmită Sectorului personal de la Consiliul de Stat biografiile tovarășilor Ioan Mihai Alexandru și Corbescu Titica, procurori la Procuratura Generală a R.S. România, pentru verificare, în vederea eventualei lor angajări la Curtea Superioară de Control Financiar, în calitate de procuror și respectiv, judecător financiar.

Nr. crt.	Denumirea și conținutul acțiunilor	Perioada de efectuare a controlului	Organele cu care se colaborează
0	1	2	3
1.	Control și analiză asupra activității de control financiar intern și de apărare a avutului obștesc, la Uniunea centrală a Cooperativelor Meșteșugărești (UCECOM) și la unele unități subordonate îndeosebi: – modul în care conducerile de unități și organele de conducere colectivă ale acestora își îndeplinesc răspunderile ce le revin, potrivit legii, în aceste domenii de activitate; – organizarea și desfășurarea activității de control financiar preventiv și de control financiar intern; – prevenirea, descoperirea și recuperarea pagubelor aduse avutului obștesc; – efectuarea operațiilor de inventariere a patrimoniului și valorificarea rezultatelor; – organizarea și ținerea evidenței contabile și tehnico-operative;	februarie -aprilie	– Ministerul Finanțelor – Ministerul de Interne – Ministerul Justiției – Procuratura Generală a R.S. România – Banca Națională a R.S.R. – Banca de Investiții

9.XII.1989

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach.518, Dos. 5/I/2/1989, Vol. IV, f. 213–220, 222.

Raport cuprinzând principalele constatări reieșite din controlul asupra modului cum s-au realizat veniturile prevăzute în bugetul de stat pe anul 1989 (20 decembrie 1989)

CURTEA SUPERIOARĂ DE CONTROL FINANCIAR

Curtea Superioară de Control Financiar a analizat și controlat cum au acționat întreprinderile, centralele, ministerele economice și organele financiar bancare și de prețuri pentru asigurarea condițiilor de îndeplinire a sarcinilor privind realizarea veniturilor cuvenite bugetului de stat pe anul 1989.

În desfășurarea acțiunii de control s-au avut în vedere sarcini stabilite de Conducerea Superioară pentru aplicarea fermă a autoconducerii, autogestiunii și autofinanțării, a rentabilizării tuturor unităților economice, a sistemului îmbunătățit de formare a prețurilor, precum și alte sarcini menite să asigure toate condițiile pentru realizarea veniturilor prevăzute în bugetul de stat pe anul 1989.

Față de aceste sarcini, încasările cuvenite bugetului de stat până la 30 noiembrie a.c. nu s-au realizat din impozitul pe circulația mărfurilor cu 71 miliarde lei și vărsămintele din beneficii cu 20,8 miliarde lei.

Pentru stabilirea cauzelor care au determinat nerealizarea veniturilor prevăzute în bugetul de stat, în acțiunea de analiză și control s-au cuprins 49 întreprinderi industriale și comerciale care, la 30 septembrie 1989, aveau nerealizări la principalele surse de venituri de 12,4 miliarde lei impozit pe circulația mărfurilor și 3,9 miliarde lei vărsăminte din beneficii. La 31 octombrie a.c. nerealizările celor 49 întreprinderi au crescut la 13,5 miliarde lei impozit pe circulația mărfurilor și 4,6 miliarde lei vărsăminte din beneficii (anexa 1), ceea ce reprezintă 22% față de totalul nerealizărilor celor două surse de venituri ale bugetului de stat la aceeași dată.

Din controlul exercitat la unitățile economice și din analizele efectuate la centralele industriale, ministerele economice, precum și la organele centrale financiare, de prețuri și bănci au reieșit următoarele aspecte mai deosebite în legătură cu cauzele care au determinat nerealizarea veniturilor menționate, consecințele economico-financiare, măsurile de luat ș.a.

I. Nerealizarea impozitului pe circulația mărfurilor și a vărsămintelor din beneficii s-a datorat, în primul rând, lipsurilor existente în propria activitate a unor întreprinderi.

1. Neîndeplinirea producției planificate a fost una din cauzele principale care a condus la nerealizarea obligațiilor către bugetul de stat.

Astfel, 20 întreprinderi, din cele verificate, aveau pe primele trei trimestre din a.c. producția marfă nerealizată cu 10,6 miliarde lei (18%) căreia îi corespundea o nerealizare de 1,5 miliarde lei impozit pe circulația mărfurilor și de 0,4 miliarde lei vărsăminte din beneficii (anexa 2).

Nerealizarea valorică a producției marfă planificate și a acumulărilor bănești aferente au fost determinate de neîndeplinirea planului producției fizice la principalele produse, ca de exemplu:

- Întreprinderea de mașini grele București nu a realizat 3 buc. turbine cu abur de 330 MW și opt compresoare, în valoare totală de 637 milioane lei, cărora le corespunde o nerealizare de 39 milioane lei impozit pe circulația mărfurilor și 23 milioane lei beneficii.

- Întreprinderea de mașini agricole „Semănătoarea” București nu a îndeplinit planul cu 723 buc. combine C14 în valoare de 250 milioane lei cu beneficii aferente de 25 milioane lei și impozit pe circulația mărfurilor de 10 milioane lei.

- Întreprinderea „Autobuzul” București nu a realizat planul cu 206 buc. autobuze și 499 buc. autoutilitare în valoare de 196 milioane lei pentru care erau prevăzute beneficii de 26 milioane lei și impozit pe circulația mărfurilor de 12 milioane lei.

- Întreprinderea „1 Mai” Ploiești la 30.IX.a.c., nu a realizat 4 buc. instalații de foraj în valoare de 186 milioane lei, cărora le corespundeau beneficii de 35 milioane lei și impozit pe circulația mărfurilor de 19 milioane lei.

Deosebit de acestea s-au constatat cazuri când unele întreprinderi au executat produse în structuri și cantități diferite de cele planificate, ceea ce s-a reflectat negativ în acumulările bănești, astfel:

- Unele produse fără impozit pe circulația mărfurilor s-au executat peste plan în sumă de 395 milioane lei de către Întreprinderea Metalurgică „Neferal“ Brănești, de 173 milioane lei de către Întreprinderea de mecanică fină București.

- Alte produse care au impozit pe circulația mărfurilor și beneficii reduse s-au executat tot peste plan ca de exemplu, combine C6P, în valoare de 136 milioane lei (cu acumulări bănești totale de numai 8 milioane lei) de către Întreprinderea de mașini agricole „Semănătoarea“ București.

2. Desfășurarea unei activități nerentabile a determinat în mod direct nerealizarea beneficiilor și vărsămintelor din beneficii.

Numai la cinci întreprinderi, care la 30 septembrie a.c. au încheiat activitatea cu pierderi de 2.8 miliarde lei (din care 0,4 miliarde lei datorită cheltuielilor neeconomice), s-a constatat că au rămas cu nerealizarea sarcinilor de plan cu 2,1 miliarde lei la vărsăminte din beneficii către bugetul statului (anexa 3).

3. Depășirea cheltuielilor de producție planificate a fost o altă cauză principală a nerealizării sarcinilor de plan privind beneficiile și vărsămintele din beneficii către bugetul de stat.

Astfel, 11 întreprinderi, din cele verificate, datorită depășirii cheltuielilor de producție planificate pe primele trei trimestre din a.c. nu au realizat beneficiile planificate cu suma de 1.6 miliarde lei și vărsămintele din beneficii către bugetul statului cu 1,2 miliarde lei (anexa 4).

Cele mai mari nerealizări ale vărsămintelor din beneficii la buget determinate de depășirea cheltuielilor de producție planificate s-au constatat la: Combinatele petrochimice Brazi și Teleajen cu 481 și respectiv 265 milioane lei; Întreprinderea „Autobuzul“ București cu 118 milioane lei; Întreprinderea de mașini grele București cu 102 milioane lei.

4. Efectuarea de cheltuieli neeconomice și suportarea lor din rezultatele financiare au condus la diminuarea beneficiilor de repartizat și la nerealizarea vărsămintelor din beneficii.

Asemenea situații s-au constatat la șase întreprinderi care în primele trei trimestre ale a.c. au avut cheltuieli neeconomice (amenzi, penalități, dobânzi la creditele nerambursate la scadență, majorări pentru depășirea cotelor de gaze ș.a.), ce s-au reflectat direct în nerealizarea vărsămintelor din beneficii în sumă de 284 milioane lei din care: 64 milioane lei la Întreprinderea metalurgică de metale neferoase Zlatna, 59 milioane lei, Întreprinderea de mașini grele București; 47 milioane lei, Combinatul petrochimic Teleajen; 39 milioane lei, Întreprinderea „1 Mai“ Ploiești; 37 milioane lei, Combinatul petrochimic Brazi.

5. Nerealizarea producției marfă vândută și încasată datorită lipsurilor în activitatea întreprinderilor producătoare a condus la neîndeplinirea la 30 septembrie a.c., a impozitului pe circulația mărfurilor cu 504 milioane lei și a vărsămintelor din beneficii cu 311 milioane lei, astfel:

- La 18 întreprinderi s-au stabilit facturi neîncasate din vina unităților furnizoare în sumă de 3,4 miliarde lei, pentru care beneficiarii în mod justificat au refuzat acceptarea plății, ceea ce a condus la nerealizarea acumulărilor bănești aferente și cuvenite bugetului de stat, din care 305 milioane lei impozit pe circulația mărfurilor și 130 milioane lei vărsăminte din beneficii (anexa 5).

- La 15 întreprinderi s-au identificat produse finite nevalorificate în stoc, peste normativele aprobate, din care cauză acumulările bănești nu s-au realizat cu 200 milioane lei impozit pe circulația mărfurilor și 100 milioane lei vărsăminte din beneficii.

Deosebit de acestea la Întreprinderea de mașini agricole „Semănătoarea“ București s-au constatat 822 buc. combine agricole C14 și C6P în valoare de 332 milioane lei facturate, unele cu termenul legal de încasare expirat, ori menținute în stoc peste normativ fără să fi fost complet finalizate, din care cauză nu s-au realizat 25 milioane lei vărsăminte din beneficii și 15 milioane lei impozit pe circulația mărfurilor.

- Din cauza propriei incapacități de plată, numai șapte întreprinderi din cele controlate aveau la finele trimestrului III a.c. documente depuse în bancă și neachitate pentru virarea la bugetul de stat a vărsămintelor din beneficii în sumă de 81 milioane lei.

De menționat că unitățile economice cu cont la Banca Națională a R.S. România, potrivit datelor deținute de aceasta, aveau la 30 septembrie a.c. plăți restante reprezentând vărsămintele la buget în sumă totală de 1.334 milioane lei, din care 1.071 milioane lei vărsăminte din beneficii și 170 milioane lei impozit pe circulația mărfurilor.

II. Neacționarea pentru îndeplinirea și aplicarea cerințelor mecanismului economico-financiar a condus la nerealizarea obligațiilor către bugetul de stat.

1) Unele neajunsuri în aplicarea întocmai a prevederilor sistemului îmbunătățit de formare a prețurilor a condus la obținerea de beneficii mari, fără efortul unităților economice, în defavoarea impozitului pe circulația mărfurilor ca sursă sigură și principală de venituri către bugetul statului.

Prin stabilirea prețului diferențiat pe baza costurilor planificate la nivel de ramură, unele întreprinderi au înregistrat, la aceleași produse, rentabilități mari, mult superioare celor stabilite de lege, iar altele, rentabilități inferioare prevederilor legii sau chiar pierderi, în condițiile în care prin indicatorii de plan repartizarea acumulărilor bănești către bugetul statului s-a prevăzut potrivit legii într-o proporție mai mică vărsămintele din beneficii și mai mare impozitul pe circulația mărfurilor.

Ca urmare acestei situații unele întreprinderi au înregistrat fără efortul lor propriu, beneficii peste plan (din care numai o parte se varsă trimestrial către buget), în timp ce impozitul pe circulația mărfurilor (care pe măsura încasării, se varsă integral la buget) se realizează cu mult sub prevederile de plan, astfel că nerealizările din încasarea la buget a impozitului pe circulația mărfurilor sânt mult mai mari decât depășirile din vărsămintele de beneficii.

Din control a rezultat că 14 întreprinderi industriale, din cele verificate, precum și 12 întreprinderi mecanice pentru agricultură aveau pe primele trei trimestre din a.c. nerealizat impozitul pe circulația mărfurilor cu 3,5 miliarde lei, în condițiile în care au depășit cu 1 miliard lei beneficiile de repartizat și cu numai 0,3 miliarde lei vărsămintele din beneficii (anexa 6). Disproporțiile cele mai mari s-au constatat la următoarele unități economice:

- milioane lei -

Unitatea economică și ministerul de care aparține	Realizări în plus sau în minus față de plan la:		
	Impozit pe circulația mărfurilor	Beneficii de repartizat	Vărsăminte de beneficii
1	2	3	4
Întreprinderea de construcții navale . Constanța – M.I.C.M	-315	+283	+102
Întreprinderea de utilaj tehnic . Ploiești – M.I.C.M	-726	+157	+57
Direcția generală economică pentru mecanizarea agriculturii – Ministerul Agriculturii	-210	+151	+47
Întreprinderea „Energ-Reparații” București – M.E.E.	-148	+164	+45
Întreprinderea metalurgică „Neferal” Brănești – M.I.Ch.P	-202	+114	+30
-Întreprinderea „Vulcan” București	-258	+88	+32
TOTAL	-1.859	+957	+313

Rezultă că numai la aceste unități economice nerealizarea impozitului pe circulația mărfurilor este cu 1.546 milioane lei mai mare decât depășirea vărsămintelor din beneficii.

S-au constatat cazuri când unele întreprinderi au produse la care au realizat rentabilități exagerat de mari (între 20% și 63%), ajungându-se la situația ca din totalul acumulărilor la produsele respective beneficiile să dețină ponderea sau chiar numai acestea să formeze acumulările deoarece în prețurile diferențiate pe ramură nici nu s-a cuprins impozit pe circulația mărfurilor ori a fost prevăzut într-o proporție mult redusă față de beneficii (anexa 7), de exemplu:

- Întreprinderea de prelucrare mase plastice Buzău, la produsele prelucrate din polistiren și tuburi drenaj a realizat o rentabilitate de 32% și respectiv 40% fără să aibă impozit pe circulația mărfurilor.

- Întreprinderea de tâmplărie metalică și produse pentru construcții din mase plastice Buzău, la produsul „panou metalic izolat” a realizat rentabilitate de 63% care reprezintă 84% din totalul acumulărilor bănești, în timp ce impozitul pe circulația mărfurilor deține numai 16%.

- Întreprinderea „Vulcan” București, la produsul „părți cazane” a realizat o rentabilitate de 47 % revenind 78% din totalul acumulărilor bănești și numai 22% impozit pe circulația mărfurilor.

2. Unele organe tutelare au „rentabilizat” anumite produse prin majorarea prețurilor diferențiate pe seama diminuării impozitului pe circulația mărfurilor astfel:

Ministerul Industriei Alimentare și Centrala industrializării cărnii întreprinderile industrializării cărnii să nu înregistreze pierderi pe motiv că nu se încadrează cu rețetele de fabricație în cheltuielile de producție în beneficiile planificate, au modificat, începând cu 1 mai 1989, la majoritatea produselor executate, prețurile de producție diferențiate prin creșterea acestora până aproape la nivelul prețurilor de livrare, astfel că în perioada mai-octombrie a.c. s-au diminuat vărsămintele la buget din impozitul pe circulația mărfurilor *cu suma totală de 738 milioane lei*.

Deoarece modificările de prețuri s-au făcut fără avizul organelor centrale financiare și de prețuri, iar unele întreprinderi au înregistrat beneficii superioare sumelor cu care s-a diminuat impozitul pe circulația mărfurilor, în timpul controlului s-a luat măsura ca la 17 întreprinderi (din 43 existente) să se revină la vechile prețuri și să se vireze la bugetul statului impozit pe circulația mărfurilor în sumă de 350 milioane lei. Diferența de 388 milioane lei aferentă restului de 26 întreprinderi – care ar înregistra pierderi dacă ar vira la buget impozitul pe circulația mărfurilor ce a fost diminuat și dacă ar înregistra influențele nefavorabile din activitatea de export, neoperate încă pe rezultate, în sumă de 118 milioane lei – trebuie să facă obiectul unei cercetări a organelor centrale financiare și de prețuri și a se lua măsuri, potrivit legii.

De menționat că, din controlul efectuat la Întreprinderea industrializării cărnii Constanța a reieșit că s-a ajuns, îndeosebi, în urma reducerii impozitului pe circulația mărfurilor, ca rentabilitatea planificată să fie între 50%-124% la 19 produse și între 20%-50% la 9 produse, din totalul de 35 produse luate în control cu rentabilități mai mari de 10%.

b) Ministerul Industriei Ușoare și Centrala Industriei Lânii pe motiv că, în urma majorării în anul 1988 a prețului de preluare a lânii de la producători, se depășesc cheltuielile de producție planificate au modificat (majorat), la începutul anului 1989, prețurile diferențiate la 31 țesături tip lână, prin diminuarea, în unele cazuri în întregime a impozitului pe circulația mărfurilor.

Modificarea prețurilor s-a efectuat fără avizul organelor centrale financiare și de prețuri, pe de altă parte a fost făcută cu efect retroactiv și pe anul 1988, iar unele organe bancare au restituit de la buget sumele în prima parte a lunii ianuarie a.c. și pe această bază au fost corectate (majorate) rezultatele financiare pe anul 1988.

Prin modificarea prețurilor, potrivit datelor Centralei industriei lânii, 11 întreprinderi ale industriei lânii au diminuat impozitul pe circulația mărfurilor *cu suma totală de 193 milioane lei*, din care 75 milioane lei retroactive pentru anul 1988. Cele mai mari majorări ale prețurilor diferențiate au fost făcute la Întreprinderea de stofe „Argeșana” Pitești 67 milioane lei și la Întreprinderea „Integrata de lână” Constanța 51 milioane lei.

Din cele 11 întreprinderi la care s-au majorat prețurile pe producție diferențiate pe seama diminuării impozitului pe circulația mărfurilor, numai la Întreprinderea „Integrata de lână” Constanța s-a obținut avizul organelor centrale financiare și de prețuri. Modificările de prețuri la celelalte 10 întreprinderi continuă să fie făcute fără avizele organelor prevăzute de lege și fără să fie

justificate integral de majorarea prețului de preluarea a lânii de la producători, respectiv de asigurarea rentabilității prevăzute de lege.

3. Insuficiența fundamentală a prevederilor de plan privind acumulările bănești s-a reflectat în modul cum s-au realizat veniturile cuvenite bugetului de stat prin impozitul pe circulația mărfurilor și vărsămintele din beneficii, astfel:

a) Datorită subevaluării beneficiilor prevăzute în plan, unele întreprinderi, în perioada 1 ian.-30 sept. 1989, deși au depășit cheltuielile planificate la 1.000 lei producție marfă au realizat sau chiar au depășit beneficiile planificate (anexa 8), de exemplu:

- Întreprinderea de produse din mase plastice și cauciuc „Dermatina“ Timișoara a depășit cheltuielile planificate cu 65 lei la 1.000 lei producție, ceea ce corespunde unei depășiri de 43 milioane lei aferente producției marfă realizată și totuși a realizat beneficii peste plan în sumă de 7 milioane lei, în condițiile în care producția marfă vândută și încasată realizată este cu 7% mai mică decât producția marfă.

- Întreprinderea Textilă Buzău a depășit cheltuielile la 1.000 lei producție marfă realizată cu 112 lei, iar beneficiile le-a realizat la nivelul planului.

b) Ca urmare a unor necorelări a indicatorilor economico-financiari de plan s-au constatat întreprinderi care, în primele trei trimestre din anul curent au realizat producția marfă vândută și încasată într-o proporție mult mai mare decât îndeplinirea rezultatelor financiare planificate, îndeosebi a impozitului pe circulația mărfurilor, astfel:

- Producția marfă vândută și încasată la intern s-a realizat peste plan, ori la nivelul planului, de exemplu, 167% de către Întreprinderea „Autobuzul“ București, 100,3% de Întreprinderea de încălțăminte „Ardeleana“ Alba Iulia, 100% de Întreprinderea de tâmplărie metalică și produse pentru construcții din mase plastice Buzău, în timp ce impozitul pe circulația mărfurilor s-a realizat sub plan cu 44,9%, cu 55,5 % și respectiv cu 71,8%.

- Alte unități economice nu au realizat cu puțin planul producției marfă vândută și încasată la intern, îndeplinindu-se, de pildă, 94% de către Întreprinderea de utilaje Alba Iulia din cadrul Ministerului Industrializării Lemnului și Materialelor de Construcții și numai 91,3% de Întreprinderea de confecții și tricotaje București, totuși planul la impozitul pe circulația mărfurilor s-a realizat numai 15% și respectiv, 28,9% [...].

c) S-au constatat modificări efectuate pe parcursul primelor trei trimestre din anul trecut asupra unor indicatori economici de plan fără să se fi făcut modificări corespunzătoare și asupra planului vărsămintelor către buget.

De exemplu, s-a modificat planul la producția marfă vândută și încasată fără a se modifica în mod corespunzător planul privind impozitul pe circulația mărfurilor și vărsămintelor din beneficii, astfel:

- Întreprinderii de cabluri și materiale electroizolante București i s-au efectuat o ușoară majorare a planului producției marfă vândută și încasată (3,4%) de la 2.640 la 2.731 milioane lei, impozitul pe circulația mărfurilor planificat a fost majorat însă cu 88%, de la 67 la 126 milioane lei, iar planul de vărsămintele din beneficii a fost mărit cu 13,2% de la 349 la 395 milioane lei.

- Întreprinderii de confecții și tricotaje București, cu toate că planul producției marfă vândută și încasată la intern a fost redus cu 124 milioane lei, planul impozitului pe circulația mărfurilor s-a majorat cu 150 milioane lei.

- La Întreprinderea „Integrata de lână“ Constanța, în condițiile în care planul producției marfă vândute și încasată a fost suplimentat cu numai 13% (de la 1.108 la 1.252 milioane lei), planul impozitului pe circulația mărfurilor s-a dublat (de la 42 la 84 milioane lei), iar planul vărsămintelor din beneficii s-a redus aproape complet (de la 71 la 1 milion lei). Alte exemple sunt cuprinse în anexa 10.

Dacă la Întreprinderea „Integrata de lână“ Constanța cele arătate sunt, în mare majoritate, consecința modificării prețurilor diferențiate, așa cum s-a arătat, la celelalte întreprinderi necorelările în modificarea indicatorilor de plan se datoresc și faptului că planul de vărsămintele la bugetul statului pe trimestrul III a.c., inclusiv planul cumulat pe primele trei trimestre din a.c. a fost majorat cu

nerealizările de plan din semestrul I a.c., în loc ca nerealizările din perioadele anterioare să fie prevăzute separat ca sarcină de recuperare – așa cum s-a procedat la planul pe trimestrul IV a.c. pentru a se evita raportarea dublă a nerealizărilor, de exemplu:

La Întreprinderea de prelucrare mase plastice Buzău din cadrul Ministerului Industriei Chimice și Petrochimice și de la Întreprinderea de tâmplărie metalică și produse pentru construcții din mase plastice Buzău din cadrul Ministerului Industrializării și Materialelor de Construcții s-a constatat includerea în plan a nerealizării impozitului pe circulația mărfurilor în sumă de 65 și respectiv 30 milioane lei.

De menționat că acest procedeu la nivelul unor ministere a condus la majorarea planului de producție pe primele trei trimestre din a.c. a impozitului pe circulația mărfurilor cu 3,6 miliarde lei numai la unitățile economice din Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini și cu 2,6 miliarde lei la cele din cadrul Ministerului Industriei Chimice și Petrochimice, iar la vărsămintele din beneficii cu 0,6 miliarde lei la întreprinderile Ministerului Industriei Chimice și Petrochimice.

Necorelațiile existente între unii indicatori de plan cu cei care privesc obligațiile față de bugetul de stat se datoresc și faptului că la finele trimestrului trei s-au efectuat unele reduceri ale producției marfă planificate, ca de exemplu, cu 8,5 miliarde lei la întreprinderile Ministerului Industriei Chimice și Petrochimice, fără să se modifice și indicatorii privind impozitul pe circulația mărfurilor și vărsămintelor din beneficii.

d) Necorelarea sarcinilor de plan s-a constatat că există și în planificarea impozitului pe circulația mărfurilor datorat de unitățile comerciale potrivit prevederilor Decretului nr.29/1989, la apariția căruia s-a cuprins în plan acest indicator, îndeosebi, la întreprinderile comerciale cu ridicata, din subordine Ministerului Comerțului Interior și în mică măsură la unitățile comerciale cu amănuntul de subordonare locală.

Din această cauză unitățile de plan privind impozitul pe circulația mărfurilor la 30 septembrie a.c., de exemplu, 1.076 milioane lei în municipiul București, 643 milioane lei în județul Timiș și 626 milioane lei în județul Constanța, în timp ce unitățile comerciale cu amănuntul pentru mărfurile cumpărate direct de acestea sau prin tranzit organizat aveau depășiri la impozitul pe circulația mărfurilor de 1,392 milioane lei în municipiul București, de 268 milioane lei în județul Timiș și de 206 milioane lei în județul Constanța.

De menționat că, Întreprinderea de desfacere cu amănuntul „Tutunul” București nu are plan de impozit pe circulația mărfurilor și a realizat pe 9 luni din a.c. 293 milioane lei, iar cele 6 întreprinderi comerciale cu amănuntul de produse alimentare din București sânt planificate cu 34 milioane lei și au realizat 721 milioane lei.

Datorită celor arătate și pentru asigurarea comparabilității vărsămintelor la buget din impozitul pe circulația mărfurilor cu cele planificate, Ministerul Finanțelor și Banca Națională au trebuit să ia măsura ca la nivelul central raportarea, începând cu 30 septembrie a.c., să se facă prin cumularea serviciilor de plan și a realizărilor de la unitățile comerciale cu ridicata cu cele de la unitățile comerciale cu amănuntul.

4. Incapacitatea de plată a unităților beneficiare a condus la neachitarea contravalorii mărfurilor livrate de unitățile producătoare, din care cauză acestea nu au putut constitui acumulările bănești planificate aferente produselor livrate și neîncasate și deci, nici nu au efectuat vărsămintele cuvenite bugetului de stat.

La 30 septembrie a.c. 35 întreprinderi industriale, din 40 luate în control, din cauza incapacității de plată a beneficiarilor, aveau facturi neîncasate în termen în valoare de 16,7 miliarde lei, iar beneficiile 0,7 miliarde lei, din care vărsămintele din beneficii 0,4 miliarde lei.

Cele mai mari sume de impozit pe circulația mărfurilor nerealizate din cauza beneficiarilor s-au constatat la: Întreprinderea de transport țitei prin conducte Ploiești, 1.467 milioane lei; Combinatul Petrochimic Brazi, 210 milioane lei; Întreprinderea „Energo-Reparații” București, 94 milioane lei; Întreprinderea mecanică Timișoara, 85 milioane lei ș.a., iar de vărsămintele din beneficii nevirate la: Combinatul Petrochimic Brazi, 113 milioane lei; Întreprinderea de mașini agricole „Semănătoarea” București și Combinatul petrochimic Midia câte 73 milioane lei fiecare ș.a.

III. Concluzii asupra cauzelor nerealizării veniturilor prevăzute în bugetul de stat și măsurile luate

1. Încasarea la bugetul de stat a impozitului pe circulația mărfurilor și a vărsămintelor din beneficii cu mult sub prevederile de plan s-a datorat, în primul rând, întreprinderilor, centralelor și ministerelor economice care au asigurat toate condițiile pentru îndeplinirea sarcinilor de producție, reducerea costurilor, valorificarea producției, menținerea echilibrului financiar și a capacității de plată, aplicarea întocmai a cerințelor mecanismului economico-financiar ș.a.

2. Nerealizările și deficiențele constatate s-au datorat, în același timp, și aparatului financiar-bancar, de prețuri și de planificare care nu au urmărit în suficientă măsură, cu exigență și eficiență, îndeplinirea sarcinilor de plan, respectarea prevederilor legale privind îmbunătățirea sistemului de formare a prețurilor ș.a. Din aceste cauze deși organele financiar bancare au efectuat, în cursul a.c., mai multe analize și verificări asupra cauzelor neîndeplinirii veniturilor de stat, nerealizările acestora au continuat să crească lună de lună, ajungându-se ca, la 30 noiembrie a.c. veniturile prevăzute în bugetul de stat să nu fie realizate cu circa 1/3 la impozitul pe circulația mărfurilor și cu mai mult de ? la vărsămintele din beneficii.

3. Pe parcursul acțiunii de control au fost luate măsuri operative și sprijinite unitățile economice pentru înlăturarea unor lipsuri, precum și constituirea și virarea la bugetul statului a sumelor cuvenite acestuia.

S-au sesizat organele de specialitate din Ministerul Industriei Alimentare, Ministerul Industriei Ușoare, Ministerul Finanțelor, precum și din centralele industrializării cărnii și respectiv industriei lânii despre reducerea impozitului pe circulația mărfurilor prin majorarea prețurilor diferențiate la produsele din carne și țesături tip lână fără avizele legale ale organelor în drept și s-au stabilit măsuri pentru corectarea acestor modificări de prețuri. În cazul a 17 întreprinderi de industrializarea cărnii care au ajuns să înregistreze beneficii suplimentare pe seama reducerii impozitului pe circulația mărfurilor, în timpul controlului s-au luat măsuri pentru revenire la vechile prețuri aprobate în sumă de 350 milioane lei.

*

Principalele constatări reieșite din control au fost discutate cu conducerile ministerelor economice și ale organelor centrale financiar-bancare, de planificare și aprovizionare tehnico-materială cu care s-au analizat detaliat cauzele care au condus la nerealizarea veniturilor cuvenite bugetului de stat, precum și măsurile de luat în viitor.

În vederea realizării veniturilor prevăzute în bugetul de stat pe anii 1989 și 1990 s-au întocmit propunerile prevăzute în anexă, măsuri pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm a le aproba.

G. RĂDULESCU

20 decembrie 1989

Sursa: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 342, Dos. 37/II/6/1989, vol. I, f. 2, 2v, 3, 3v, 4, 4v, 5, 5v, 6, 6v, 7, 7v, 8, 8v, 9, 9v.

Propunere a personalului Curții Superioare de Control Financiar privind organizarea Curții de Conturi a României (8–15 ianuarie 1990)

Consiliului Frontului Salvării Naționale,

La 25 decembrie 1989, economiștii și juriștii s-au adresat Consiliului Frontului Salvării Naționale, inclusiv prin Televiziunea Română Liberă, cu hotărârea de a participa, imediat, potrivit pregătirii și experienței lor, la îndeplinirea obiectivelor Programului Frontului Salvării Naționale, a oricăror sarcini ce se consideră necesar să le îndeplinească.

Dorim să întărim prin fapte adeziunea la țelurile revoluției populare care a răsturnat clanul dictatorial ceaușist, la Programul Frontului Salvării Naționale, pentru realizarea unei societăți cu adevărat democratice în țara noastră.

În ce privește Curtea Superioară de Control Financiar, arătăm că acesta și-a desfășurat activitatea pe baza legii sale de organizare nr. 2/1973, elaborată pornindu-se de la atribuțiile Înaltei Curți de Conturi, care a funcționat până în anul 1948.

Curtea Superioară de Control Financiar și-a desfășurat activitatea în următoarele direcții principale:

I. Exercițarea controlului financiar preventiv, prin organele proprii, la ministere și alte organe centrale economice, asupra legalității și eficienței angajării și efectuării de cheltuieli din fondurile administrate de acestea. Curtea a asigurat coordonarea și îndrumarea controlului financiar preventiv exercitat de aparatul propriu din ministere și unele centrale industriale.

Ca urmare a acestei activități, controlul financiar preventiv a oprit cheltuirea neeficientă și neoportună a zeci de miliarde de lei, inclusiv în domeniul investițiilor.

II. În exercitarea atribuțiilor sale de control financiar ulterior, Curtea a efectuat un mare număr de acțiuni de control și analiză, în urma cărora s-au întocmit rapoarte de control, cu propuneri de măsuri pentru înlăturarea neregulilor constatate în utilizarea mijloacelor materiale și bănești.

Multe dintre măsurile propuse de Curte nu au fost, însă, finalizate, deși se refereau la: eficiența unor obiective de investiții; rentabilizarea unor unități, produse și grupe de produse; asigurarea capacității de plată a întreprinderilor și accelerarea decontărilor între unități; creșterea eficienței exportului și încasarea creanțelor externe; recuperarea pagubelor aduse patrimoniului unităților; sesizarea practicii de raportări nereale de producție și stocuri, în industrie, agricultură, construcții ș.a.

Dintre propunerile de măsuri de către fostul regim nu a ținut seama menționăm: sistarea alocării de noi fonduri de miliarde de lei pentru dezvoltarea unor capacități de producție ineficiente, ca de exemplu, Termocentrala pentru șisturi bituminoase de la Anina, minele de sulf de la Căliman etc.; inventarierea generală și reevaluarea patrimoniului în economie; utilizarea eficientă a fondurilor pentru combaterea și prevenirea poluării mediului înconjurător; folosirea rațională a fondului funciar cu destinație agricolă; utilizarea eficientă a fondurilor destinate echipamentelor și tehnicii de calcul; evaluarea și raportarea corectă a producției fizice și a producției marfă; acoperirea pierderilor înregistrate de unele întreprinderi din cauze obiective de la bugetul statului, în loc de credite bancare generatoare de dobânzi, care au afectat nejustificat rezultatele financiare ale întreprinderilor respective; restituirea unor imobile de locuit expropriate abuziv din dispoziția fostului tiran în județul Neamț, în anul 1979 ș.a.

Este de menționat, că o serie de activități economice și financiar-valutare ale clanului ceaușist, manipulate prin Oficiul economic „Carpați”, I.C.E. „Dunărea”, alte întreprinderi de comerț exterior și societăți mixte, care realizau venituri pentru fosta dictatură fără a fi evidențiate în balanța de în casări și plăți externe ale statului, *erau scoase abuziv de sub controlul organelor financiare de stat*. În acest fel, nu s-au putut cunoaște proveniența, destinația și quantumul veniturilor respective.

III. În activitatea de jurisdicție și minister public, potrivit atribuțiilor sale jurisdicționale, Curtea a judecat cazuri de răspundere materială și abateri cu caracter financiar, pronunțând hotărâri cu privire la plata de despăgubiri pentru pagubele aduse avutului obștesc în sarcina persoanelor răspunzătoare.

În prezent se află în curs de judecare 257 cauze, pentru prejudicii în valoare de aproape un miliard de lei.

Deosebit de aceasta, în virtutea legii Curții, se primesc în continuare contestații la decizii de imputație și cereri de recurs.

xxx

Asigurând Consiliul Frontului Salvării Naționale de hotărârea noastră de a participa cu întreaga capacitate de muncă, împreună cu celelalte forțe populare, la reconstruirea unei economii sănătoase, restructurată pe baza criteriilor rentabilității și eficienței, propunem:

1. Aparatul de specialitate al Curții (42 economiști și 7 juriști) să fie folosit, potrivit profilului său în activitățile organizate de Consiliul Frontului Salvării Naționale în domeniul economico-financiar, pentru a participa la realizarea unor acțiuni prioritare.

2. S-ar putea avea în vedere ca, în cadrul Comisiei de reconstrucție și dezvoltare economică, să se constituie colective de specialiști pentru:

– stabilirea adevăratului quantum al valorilor materiale și financiar-valutare, din țară și străinătate, care s-au aflat la dispoziția fostului dictator, în vederea trecerii acestora în patrimoniul statului;

– recuperarea creanțelor și drepturilor în valută cuvenite României din exportul de mărfuri, executări de lucrări și prestări de servicii în străinătate.

3. Să se continue eventual, exercitarea, de către organele Curții, a controlului financiar preventiv la ministere și alte organe centrale economice, asupra legalității, oportunității și eficienței plăților ce se efectuează de către acestea din fondurile alocate pentru anul 1990.

4. Judecarea, în continuare, a cauzelor aflate pe rolul Colegiului de jurisdicție al Curții, având în vedere volumul pagubelor și calitatea persoanelor implicate.

5. Să se analizeze propunerea avansată în materialul economiștilor și juriștilor Curții din 25 decembrie 1989 privind reorganizarea, în cadrul noilor structuri democratice ale puterii, a acestei instituții, sub vechea denumire de Curtea de Conturi a României, ca organ de control financiar specializat al statului, așa cum există în majoritatea țărilor din lume.

Membru al Biroului executiv al
Consiliului de conducere al
Curții Superioare de Control
Financiar,

Apolzan Octavian
8 ianuarie 1990

Comitetul provizoriu al
Frontului Salvării Naționale
din Curtea Superioară de
Control Financiar,

Cercel Ovidiu

PROIECT

DECRET-LEGE

Privind înființarea Curții de Conturi a României

Consiliul Frontului Salvării Naționale
Decretează:

Articolul 1. Pe data prezentului decret se înființează Curtea de Conturi a României, ca organ de control subordonat Consiliului Frontului Salvării Naționale, prin reorganizarea Curții Superioare de Control Financiar, care se desființează.

Articolul 2. Curtea de Conturi a României exercită atribuții de control financiar și atribuții judecătorești, potrivit legii.

Articolul 3. Personalul Curții de Conturi a României nu poate desfășura activitatea politică și nu poate fi membru al partidelor sau organizațiilor politice.

Articolul 4. .... se numește în funcția de președinte al Curții de Conturi a României.

Președintele
Consiliului Frontului Salvării Naționale
Ion Iliescu

EXPUNERE DE MOTIVE

Ca urmare a Revoluției din 22 decembrie 1989, care a răsturnat regimul dictatorial ceaușist, în România, s-a constituit în scopul instaurării democrației și libertății, al afirmării demnității poporului, Consiliul Frontului Salvării Naționale, ca organ suprem al puterii de stat. Pentru realizarea unei societăți democratice și libere în cadrul căreia poporul român să trăiască în demnitate, Programul Consiliului Frontului Salvării Naționale prevede, printre altele, statornicirea unui sistem democratic

pluralist de guvernământ, separarea puterilor legislativă, executivă și judecătorească, restructurarea întregii economii naționale, inclusiv a agriculturii, pe criteriile rentabilității și eficienței.

Pornind de la aceste prevederi, funcția de control financiar a puterii legislative dobândește o importanță deosebită, fiind de natură să contribuie într-o măsură însemnată la buna funcționare a sistemului democratic de guvernământ, bazat pe separarea puterilor, asigurând cunoașterea de către organul suprem al puterii de stat a modului în care organele executive gospodăresc mijloacele materiale și financiare publice, realizează și mențin echilibrul financiar monetar și valutar. Exercițarea funcției de control de către organul suprem al puterii de stat este de natură să conducă la întărirea răspunderii organelor de stat în vederea restructurării întregii economii naționale pe baza criteriilor rentabilității și eficienței.

Aceasta se poate realiza prin înființarea Curții de Conturi a României, ca organism cu atribuții distincte de control și de judecată, prin reorganizarea Curții Superioare de Control Financiar și folosirea, în acest scop, în mod constructiv și în deplin acord cu realitățile politice actuale, până la adoptarea unui nou act normativ, a cadrului legislativ existent care-l formează Legea nr. 2/1973.

În acest context, Curtea de Conturi a României își va aduce o substanțială contribuție, prin controlul modului în care organele executive gospodăresc mijloacele materiale și financiare, prezentând Consiliului Frontului Salvării Naționale rapoarte asupra constatărilor făcute, însoțite de propuneri de măsuri pentru prevenirea și înlăturarea unor fenomene economice negative și tragerea la răspundere a celor vinovați.

Ca organ de control al puterii legislative, Curtea va exercita controlul financiar preventiv asupra legalității și eficienței cheltuielilor efectuate de organele centrale ale administrației de stat, de la bugetul de stat.

De asemenea, controlează legalitatea și eficiența executării bugetului de stat și a balanței de încasări și plăți externe, bilanțurilor contabile ale organelor centrale ale administrației de stat; asigurarea evidenței proprietății de stat, cât și legalitatea și eficiența cheltuielilor la unitățile la care participă statul ori sunt subvenționate de stat.

Controlează, totodată, eficiența și respectarea condițiilor de încheiere a contractelor de import-export, precum și a altor operații care generează drepturi ori obligații în valută, aprobate de guvern sau de organele de conducere ale ministerelor și celorlalte organe centrale ale administrației de stat.

În același timp, pentru recuperarea pagubelor aduse economiei naționale de către persoane cu funcții de conducere până la adjunct de ministru, Colegiul de judecată al Curții judecă și hotărăște, în condițiile legii, cu privire la plata de despăgubiri. Interesele statului sunt apărute de ministerul public.

Instituții de control financiar ale puterii legislative, care au ca atribuții principale verificarea modului în care organele executive, inclusiv Ministerul Finanțelor gospodăresc mijloacele materiale și financiare există în toate statele cu regim democrat din lume (Franța, RF Germania, SUA, Canada, Italia, Belgia, etc.). Aceste organe sunt afiliate la Organizația internațională a instituțiilor superioare de control a finanțelor publice (INTOSA) cu sediul la Viena, organism neguvernamental pe lângă Consiliul economic și social ONU, la care a aderat în trecut, în mod formal și Curtea Superioară de Control Financiar, adeziune care urmează a fi revitalizată în deplin consens cu obiectivele actuale ale politicii externe a statului nostru, de deschidere față de lume.

Pentru a asigura independența și obiectivitatea sa, este necesar ca personalul Curții să nu desfășoare activitate politică și să nu fie membru al partidelor sau organizațiilor politice.

În acest scop, se prezintă spre aprobare proiectul de Decret-lege privind înființarea Curții de Conturi a României, ca organ subordonat Consiliului Frontului Salvării Naționale, prin reorganizarea Curții Superioare de Control Financiar, care se desființează.

15 ianuarie 1990

Biroul executiv,
Apolzan Octavian
Bănică Gheorghe
Ciubotaru Ion

Comitetul Frontului Salvării Naționale,
Cercel Ovidiu
Biju Dumitru
Barti Florin

Fond: ANIC, Fond Curtea Superioară de Control Financiar, Pach. 519, Dos 16/1989, f. 29-40.

**Decretul nr.94/1990 privind înființarea Corpului de control
economico-financiar al primului-ministru al guvernului și desființarea
Curții Superioare de Control Financiar
(7 februarie 1990)**

Consiliul Frontului Salvării Naționale decretează :

Art. 1

Pe data prezentului decret se înființează Corpul de control economico-financiar al primului-ministru al guvernului.

Corpul de control are următoarele atribuții :

a) exercită controlul financiar preventiv asupra legalității și eficienței cheltuielilor efectuate de la bugetul de stat, de către organele centrale ale administrației de stat, precum și de primăriile județene și primăria municipiului București;

b) verifică executarea bugetului de stat și a balanței de încasări și plăți externe;

c) verifică legalitatea bilanțurilor contabile ale organelor centrale ale administrației de stat;

d) prezintă lunar primului-ministru concluziile din controalele și analizele efectuate, precum și, la finele anului, contul general de încheiere a exercițiului bugetar.

Din împuternicirea primului-ministru, Corpul de control economico-financiar îndeplinește orice alte sarcini de control și analizează în domeniul economico-financiar.

Art. 2

Cheltuielile din bugetul de stat se fac numai cu viza de control preventiv al împuternicitului Corpului de control economico-financiar al primului-ministru.

În cazul în care împuternicitul constată că o cheltuială este nelegală sau nejustificată economic, va cere luarea măsurilor ce se impun, sesizând de îndată pe șeful corpului de control.

Art. 3

Pe data prezentului decret, Curtea Superioară de Control Financiar se desființează.

Legea nr. 2/1973 privind Curtea Superioară de Control Financiar se abrogă.

Art. 4

Litigiile aflate în curs de judecată, în fond sau în recurs, la Colegiul de jurisdicție și ministerul public al Curții Superioare de Control Financiar se vor trimite spre soluționare instanțelor judecătorești competente, potrivit legii.

PREȘEDINTELE
CONSILIULUI FRONTULUI SALVĂRII NAȚIONALE
ION ILIESCU

Sursa: „Monitorul Oficial“ nr. 21, din 8 Februarie 1990.

Constituția din 1991 – prevederile referitoare la Înalta Curte de Conturi (21 noiembrie 1991)

Art. 139 „(1) Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. În condițiile legii, Curtea exercită și atribuții jurisdicționale.

(2) Curtea de Conturi prezintă anual Parlamentului un raport asupra conturilor de gestiune ale bugetului public național din exercițiul bugetar expirat, cuprinzând și nereguli constatate.

(3) La cererea Camerei Deputaților sau a Senatului, Curtea de Conturi controlează modul de gestionare a resurselor publice și raportează despre cele constatate.

(4) Membrii Curții de Conturi, numiți de Parlament, sunt independenți și inamovibili, potrivit legii. Ei sunt supuși incompatibilităților prevăzute de lege pentru judecători.

Sursa: Ioan Muraru, Mona-Lisa Pucheanu, Gheorghe Iancu, Corneliu-Liviu Popescu, *Constituțiile române-Texte. Note. Prezentare comparativă*. Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, București, 1993, p.242.

Expunere de motive cu privire la proiectul de Lege privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (2 aprilie 1992)

XVIII/589/15.06.1992

Proiectul de lege a fost elaborat în baza dispozițiilor Constituției României care prevede ca în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a acesteia să se înștiințeze Curtea de Conturi (art. 152 alin. 1) a cărei organizare și funcționare se reglementează prin lege organică (art. 72 alin. 3 lit. h) și care are atribuții de control și jurisdicționale în domeniul finanțelor Statului și ale Sectorului public (art. 139).

Curtea de Control este una dintre cele mai importante instituții ale statului de drept, fapt pentru care aproape toate statele democratice ale lumii au prevăzut chiar în legile lor fundamentale funcționarea unei astfel de instituții.

Necesitatea și importanța acestei instituții decurg nemijlocit din principiile democratice ale organizării și funcționării statului și rezidă în aceea că populația trebuie să cunoască dintr-o sursă independentă și competentă dacă banii de care ea se dispensează, direct sau indirect, prin impozite, precum și dacă averea publică sunt administrate conform voinței sale statuată prin legi adoptate de un Parlament pe care ea însăși îl alege. De asemenea, populația trebuie să aibă convingerea că toți acei care nu respectă această voință sunt făcuți răspunzători în fața legii și obligați să repare prejudiciile cauzate din propria lor avere.

La elaborarea proiectului de lege s-au avut în vedere:

- tradiția românească în domeniu, România având în perioada interbelică una dintre cele mai moderne Curți de Conturi din Europa;

- experiența acumulată în organizarea și funcționarea Curților de Conturi din diverse țări democratice;

- normele și principiile referitoare la instituțiile superioare de control financiar elaborate sub egida INTOSAI.

De asemenea, la elaborarea proiectului de lege s-a ținut cont de situația specifică din țara noastră, aflată într-o fază de tranziție spre economia de piață și de constituire și consolidare a

instituțiilor democratice, urmărindu-se crearea unei Curți de Conturi ce poate funcționa încă de la înființarea ei.

Pentru îndeplinirea în bune condițiuni a mandatului stabilit prin Constituție, Curtea de Conturi trebuie să-și exercite funcțiunile în deplina independență și să se supună numai legii, situându-se astfel în afara oricărei influente politice sau de alta natură. Principiul independenței este considerat de către toate Instituțiile Superioare de control financiar ca fiind pivotul central al funcționării lor.

Independența Curții de Conturi este statuată în proiectul de lege prin:

- independența și inamovibilitatea membrilor săi, precum și a judecătorilor financiari;
- numirea acestora de către Parlament, iar a judecătorilor financiari de către Președintele

României;

- autonomie în stabilirea programului său de control;
- inițierea controalelor din oficiu;
- buget propriu;
- stabilirea salarizării prin legi speciale;
- autonomie în recrutarea personalului de control;
- acces neîngrădit la informațiile necesare exercitării atribuțiilor sale.

Pentru garantarea respectării acestui principiu, s-a prevăzut în proiectul de lege faptul că singura autoritate publică care o poate obliga să efectueze anumite controale care nu au fost cuprinse în programul său este Parlamentul. De altfel, acesta este și beneficiarul rapoartelor întocmite de Curtea de Conturi.

Deoarece într-un stat democratic, este necesară asigurarea transparenței asupra modului în care s-au administrat banii și averea publică, Raportul anual al Curții de Conturi va fi dat publicității prin Monitorul Oficial al României.

Curtea de Conturi își exercită funcțiunea de control asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale statului, ale sectorului public, precum și asupra modului de gestionare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale.

Prin activitatea sa, Curtea de Conturi urmărește respectarea legilor și aplicarea principiilor de economicitate, eficacitate și eficiență în gestionarea mijloacelor materiale și bănești.

În acest scop, funcțiile Curții de Conturi au fost astfel structurate încât intervenția sa aibă eficiența necesară în principalele momente de decizie în care angajează finanțele publice și, mai ales, în fazele preventive, anterioare angajării resurselor financiare.

Pentru realizarea obiectivelor sale, Curtea de Conturi, potrivit prevederilor proiectului de lege anexat, este investită cu competența de a controla, în principal, următoarele:

- gestionarea bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat și a bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și mișcarea fondurilor între aceste bugete;
- constituirea și gestionarea fondurilor extrabugetare și a fondurilor de tezaur;
- formarea și gestionarea datoriei publice și situația garanțiilor guvernamentale pentru credite externe și interne;
- utilizarea alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor și a altor forme de ajutor financiar din partea statului sau a unităților administrativ teritoriale;
- constituirea, administrarea și utilizarea fondurilor publice de către instituțiile publice autonome cu caracter comercial și financiar și de către organisme autonome de asigurări sociale;
- situația, evoluția și administrarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale de către instituțiile publice, regiile autonome, societățile comerciale sau de către alte persoane juridice în baza unui contract de concesiune sau închiriere.

În acest sens, sunt supuse controlului Curții de Conturi:

- Statul și unitățile administrativ-teritoriale, în calitate de persoane juridice de drept public, cu serviciile și instituțiile lor publice, autonome sau nu;
- Banca Națională a României;
- regiile autonome;

- societățile comerciale la care statul, unitățile administrativ-teritoriale, instituțiile publice sau regiile autonome, dețin, singure sau împreună, integral sau mai mult de jumătate din capitalul social;
- organismele autonome de asigurări sociale sau de altă natură, care gestionează bunuri, valori sau fonduri, într-un regim legal obligatoriu, în condițiile în care prin lege sau prin statutele lor se prevede acest lucru.

De asemenea, Curtea de Conturi poate hotărî efectuarea de controale și la alte persoane juridice decât cele menționate mai sus, care: beneficiază de garanții guvernamentale pentru credite, subvenții sau alte forme de sprijin financiar din partea statului, a unităților administrativ-teritoriale sau a instituțiilor publice; administrează, în baza unui contract de concesiune sau închiriere, bunuri aparținând domeniului public sau privat al Statului sau al unităților administrativ-teritoriale; desfășoară o activitate economică la care persoanele juridice menționate mai sus participă cu mai puțin de 50% la formarea capitalului social; nu-și îndeplinesc obligațiile financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale și instituțiile publice.

Pentru realizarea atribuțiilor sale, Curtea de Conturi acționează atât pe calea controlului preventiv, cât și a celui ulterior, care poate fi efectuat și pe parcursul execuției bugetare dar, în principal, după închiderea acestuia prin verificarea conturilor și descărcarea de gestiune.

În proiectul de lege al Curții de Conturi (cap. III, secțiunea a 2-a) s-a propus ca procedura de acordare a vizei să nu se încheie printr-o hotărâre de blocare definitivă a operațiunii supuse controlului preventiv.

Procedura menționată mai sus este numai în aparență moderată, deoarece operațiunea refuzată la viză de către Curte nu poate fi executată decât în situația în care Guvernul dă o Hotărâre în acest sens, caz în care, își asumă în mod expres și explicit, responsabilitatea față de Parlament și față de opinia publică.

De asemenea, Curtea de Conturi informează Parlamentul asupra refuzurilor de viză contestate de Guvern, forul legislativ putând acționa pe căile constituționale: interpelare, moțiune, inițiativă legislativă etc.

Prin această procedură, s-au urmărit:

- evitarea interpretării acțiunii Curții ca participare la Guvernare, ea fiind un organism extern executivului și nu unul intern, cum este Ministerul Economiei și Finanțelor;
- creșterea exigenței în autocontrolul executivului, scopul final al Curții fiind cel de disciplinare a aparatului financiar și nu cel de sancționare cu orice preț;
- transparența asupra unor acte de guvernare, hotărârile de Guvern fiind valabile numai în cazul în care sunt publicate în Monitorul Oficial, conform prevederilor Constituției;
- crearea posibilității unui control direct și permanent al legislativului asupra executivului în cazurile deosebite.

În aprecierea procedurii propuse în lege, trebuie avut în vedere că numai operațiuni extrem de delicate și de o maximă importanță ajung în situația de a fi vizate prin Hotărâre de Guvern ca răspuns la un refuz de viză al Curții. Este greu de conceput că Guvernul va contracara acțiunea Curții pentru operațiuni evident nelegale sau a căror importanță nu este maximă, fără a-și asuma un risc considerabil, fiind creată posibilitatea sancționării lui prompte de Parlament și de opinia publică.

În același timp, se evită posibilitatea ca însăși Curtea de Conturi să devină un organism de cenzură arbitrară fără a fi sancționată la rândul ei de Parlament sau opinia publică.

În vederea finalizării și valorificării rezultatelor controlului, Curtea de Conturi, conform proiectului de lege, are și atribuții jurisdicționale, dintre care se menționează:

- judecă în primă instanță administratorii, gestionarii și contabilii, precum și celelalte persoane supuse jurisdicției Curții de Conturi pentru despăgubirile civile provenite din pagubele cauzate, precum și plata de amenzi pentru abaterile cu caracter financiar constatate;
- judecă, de asemenea, în primă instanță, contestațiile introduse împotriva actelor de imputație pentru despăgubirile arătate mai sus, precum și plângerile împotriva proceselor verbale de aplicare a contravențiilor etc.

Prin modul în care a fost concepută desfășurarea activității de control și de jurisdicție a Curții de Conturi, s-a urmărit aplicarea principiilor care guvernează statul de drept, precum și respectarea drepturilor consfințite prin Constituție.

Astfel, s-a prevăzut ca examinarea cazurilor în care organele de control ale Curții de Conturi au refuzat să acorde viza de control preventiv pentru operațiile supuse acestuia, precum și a rapoartelor întocmite în urma verificării conturilor și descărcarea de gestiune, să constituie atributul unor organe colegiale, anume constituite, atât la secțiile de control ale Curții, cât și la camerele județene de conturi.

Totodată, s-a preconizat obligativitatea comunicării tuturor hotărârilor sau a deciziilor adoptate în aceste cazuri, în vederea exercitării căilor de atac împotriva lor de către cei interesați.

În proiect s-a prevăzut ca judecarea cauzelor care intră în competența instanțelor Curții de Conturi, inclusiv a căilor de atac îndreptate împotriva măsurilor cu caracter intermediar luate în timpul procesului, să poată parcurge două grade de jurisdicție, iar împotriva hotărârilor definitive ale acestor instanțe, s-a prevăzut că pot fi exercitate toate căile extraordinare de atac.

De asemenea, în proiect s-a propus ca și în cazul unor acte cu caracter administrativ, cum sunt, de exemplu, deciziile prin care, în urma controlului, au fost luate unele măsuri ca: suspendarea unor operații care contravin prevederilor legale, blocarea fondurilor bugetare, corectarea bilanțurilor contabile s.a., tot instanțele Curții de Conturi să fie acelea care să hotărască în mod definitiv.

Pe de altă parte, pentru a se asigura statului, instituțiilor sale și celorlalte persoane juridice, care administrează fondurile ori bunurile acestora, posibilitatea de a se dezdăuna, în proiect s-a prevăzut obligativitatea pentru instanțele Curții de Conturi și chiar pentru organele de control, cu încuviințarea instanțelor competente, să instituie, în timpul judecării sau controlului, măsuri asiguratorii asupra bunurilor și veniturilor aparținând persoanelor răspunzătoare civil, asigurându-li-se însă acestora exercitarea dreptului de a ataca în fața instanței de recurs, măsurile luate împotriva lor.

Totodată, va fi asigurată și executarea silită a hotărârilor definitive ale instanțelor Curții de Conturi, prin intermediul organelor teritoriale ale Ministerului Economiei și Finanțelor.

Printre alte reguli speciale, în proiect s-a prevăzut, prin derogare de la actuala reglementare, posibilitatea pentru instanțele Curții ca, în cazul obligațiilor solidare, să extindă efectele contestației, ori, după caz, ale recursului, asupra persoanelor care nu au exercitat aceste căi de atac, pentru a se asigura, în acest mod, un tratament juridic egal tuturor persoanelor care au participat la producerea aceluiași prejudiciu, precum și a se evita purtarea unor noi procese având același obiect.

Întrucât, potrivit dispozițiilor art. 139 din Constituție, Curții de Conturi îi revine atribuția de a controla formarea, administrarea și utilizarea și a resurselor financiare ale unităților administrativ-teritoriale, care, potrivit Legii nr. 69/1991 au autonomie în gestionarea acestora, în proiectul de lege s-a prevăzut ca funcțiile de control și jurisdicționale ale Curții de Conturi să fie exercitate, la acest nivel, prin camerele județene de conturi.

X X X

Avem convingerea că acest proiect de lege pe care îl supunem spre aprobare Parlamentului României, creează premisele constituirii unei Curți de Conturi de înalt prestigiu, independența în domeniul său de activitate, față de orice autoritate publică, capabilă să asigure utilizarea legală și cu eficiență economică și socială prevăzută, a banului public.

Inițiatori:

Prof. univ. dr. Ioan Bogdan

Dragoș Luchian

Mihai Fercală

Mihai Neagu

Conf.univ.dr. Ion Horia Neamțu

Vida Iuliu

București, 2 aprilie 1992

Raport al comisiei de mediere dintre Senat și Camera Deputaților cu privire la proiectul de lege privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (7 iulie 1992)

Comisia de mediere s-a întrunit astăzi 7 iulie 1992, orele 18,30, la sediul Camerei Deputaților în următoarea componență:

a) Din partea Senatului, domnii senatori:

- Luchian Dragoș
- Fercală Mihai
- Neagu Mihail
- Popescu Aurica
- Geoacăș Jenică
- Hajdu Gabor
- Curelea Mircea

b) Din partea Camerei Deputaților, domnii deputați:

- Bogdan Ioan
- Lungu Gheorghe
- Năstasă Simion
- Vida Iuliu
- Nedelcu Ariton
- Florea Ioan
- Zgorcea Ioan

A fost absent domnul senator Geoacăș Jenică.

Ca președinte al Comisiei a fost desemnat domnul senator Neagu Mihail, iar ședința a fost condusă, alternativ, de domnul senator Luchian Dragoș și, respectiv, de domnul deputat Bogdan Ioan.

În urma examinării divergențelor apărute la unele articole ale proiectului de lege, în formulările celor două Camere, Comisia a hotărât să propună adoptarea textelor prevăzute în anexa prezentului Raport.

TEXTE

adoptate în redactări diferite de Senat și Camera Deputaților la proiectul de Lege privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi

Nr. crt.	Text adoptat de Senat	Text adoptat de Camera Deputaților	Text propus spre adoptare de Comisia de mediere
1	<u>Art.1 alin. 1</u> Curtea de Conturi este organul <u>suprem de control financiar și de jurisdicție în domeniul financiar și funcționează pe lângă Parlamentul României. Ea își exercită funcțiile în deplină independentă și în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Constituție și în celelalte legi ale țării.</u>	<u>Art.1 alin.1</u> Curtea de Conturi este organul suprem de control financiar și de jurisdicție în domeniul financiar și funcționează pe lângă Parlamentul României. Ea își exercită funcțiile în <u>mod independent</u> și în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Constituție și în celelalte legi ale țării.	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)

Nr. crt.	Text adoptat de Senat	Text adoptat de Camera Deputaților	Text propus spre adoptare de Comisia de mediere
2	<u>Art. 3 alin. 1</u> Curtea de Conturi înaintează <u>atât</u> Parlamentului <u>cât</u> și, prin camerele județene de conturi, consiliilor locale, rapoarte în <u>domeniile în care este competentă.</u>	<u>Art. 3 alin. 1</u> Curtea de Conturi înaintează Parlamentului și, prin camerele județene de conturi, consiliilor locale, rapoarte în domeniile în care este competentă.	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
3	<u>Art. 5</u> <u>Curtea de Conturi își întocmește buget propriu, care se prevede distinct în bugetul de stat și se aprobă de Parlament, odată cu acesta</u>	<u>Art. 5</u> Curtea de Conturi își întocmește buget propriu, care se prevede distinct în bugetul de stat.	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
4	<u>Art. 8 alin. (2)</u> Pe lângă Curtea de Conturi funcționează <u>Ministerul Public Financiar.</u>	<u>Art. 8 alin. (2)</u> Pe lângă Curtea de Conturi funcționează <u>procurorii financiari.</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
5	<u>Art. 9</u> <u>Membrii Curții de Conturi sunt consilieri de conturi în număr de 24.</u>	<u>Art. 9</u> Membrii Curții de Conturi sunt consilierii de conturi în număr de 24. <u>Aceștia alcătuiesc plenul Curții de Conturi.</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
6	<u>Art.10 – (1)</u> Conducerea Curții de Conturi se exercită de către plen, Comitetul de conducere <u>și</u> de președintele <u>Curții</u> și vicepreședinții <u>acesteia</u> , care sunt consilieri de conturi. <u>Art.10 – (2)</u> <u>Plenul Curtii de Conturi se compune din membrii Curții.</u> La ședințele plenului, <u>mai</u> participa i procurorul general financiar <u>și</u> secretarul general. (3) Comitetul de conducere se compune din președintele	<u>Art. 10 – (1)</u> Conducerea Curții de Conturi se exercita de către plen, <u>de</u> Comitetul de conducere, de președintele și vicepreședinții Curții care sunt consilieri de conturi. <u>Art.10 – (3)</u> La ședințele plenului participă procurorul general financiar și secretarul general Devine alin. 2 (4) La ședințele plenului Curții de Conturi și ale Comitetului de conducere	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)

Nr. crt.	Text adoptat de Senat	Text adoptat de Camera Deputaților	Text propus spre adoptare de Comisia de mediere
	<p>Curții, vicepreședinții acesteia, președinții de Secții și 5 consilieri de conturi, aleși de plenul Curții.</p> <p>(4) La ședințele plenului Curții de Conturi și ale Comitetului de conducere pot participa, în calitate de invitați, specialiști cu înaltă pregătire în diferite domenii de activitate spre a fi consultați în vederea adoptării de către acestea a unor hotărâri în problemele ce intră în competența Curții.</p>	<p>pot participa, în calitate de invitați, specialiști cu înaltă pregătire în diferite domenii de activitate ce intră în competența Curții.</p>	
7	<p><u>Art. 12</u> <u>Colegiul jurisdicțional al Curții este instanța de fond, se compune din judecători financiari și este condus de președintele Colegiului.</u></p>	<p><u>Art.12</u> Colegiul jurisdicțional al Curții este instanța de fond, se compune din judecători financiari și este condus de un președinte de Colegiu.</p>	<p>Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)</p>
8	<p><u>Art. 14 alin. L</u> <u>Ministerul public financiar este format din procurorul general financiar și procurorii financiari.</u></p>	<p><u>Art. 14 alin. 1</u> <u>Pe lângă Curtea de Conturi funcționează</u> Procurorul general financiar și procurorii financiari.</p>	<p>Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)</p>
9	<p><u>Art. 17 lit.f)</u> situația, evoluția și <u>administrarea</u> patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale de către instituțiile publice, regiile autonome, societățile comerciale sau de către alte persoane juridice în baza unui contract de concesiune sau închiriere.</p>	<p><u>Art. 17 lit. f)</u> – situația, evoluția și <u>modul de administrare</u> a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale de către instituțiile publice, regiile autonome, societățile comerciale sau de către alte persoane juridice în baza unui contract de concesiune sau închiriere.</p>	<p>Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)</p>

Nr. crt.	Text adoptat de Senat	Text adoptat de Camera Deputaților	Text propus spre adoptare de Comisia de mediere
10	Art. 19 lit. a) beneficiază de garanții guvernamentale pentru credite, de subvenții sau de alte forme de sprijin financiar din partea statului, unităților administrativ-teritoriale sau al instituțiilor publice;	Art. 19 lit. a) beneficiază de garanții guvernamentale pentru credite, de subvenții sau de alte forme de sprijin financiar din partea statului, a unităților administrativ-teritoriale sau a instituțiilor publice;	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
11	Art. 22 alin. L <u>Curtea de Conturi exercită prin organe proprii de control, la ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor speciale, controlul preventiv asupra:</u>	Art. 22 alin. 1 <u>Curtea de Conturi exercită controlul preventiv prin organe proprii de control, la ordonatorii principali de credit ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor speciale asupra:</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
12	Art. 24 alin. 2 <u>Dacă ordonatorul principal de credite insistă în efectuarea operațiunii, acesta înaintează secției de control preventiv actele a căror viză a fost refuzată, motivele refuzului și punctul său de vedere.</u>	Art. 24 alin. 2 <u>Dacă ordonatorul principal de credite insistă în efectuarea operațiunii, el înaintează Secției de control preventiv actele a căror viză a fost refuzată, motivele refuzului și punctul său de vedere.</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
13	Art. 25 <u>În cazul respingerii cererii și menținerii refuzului de viză, ordonatorul se poate adresa Guvernului, care hotărăște în următoarele 15 zile.</u>	Art. 25 <u>În cazul respingerii cererii și al menținerii refuzului de viză, ordonatorul se poate adresa Guvernului, care hotărăște în următoarele 15 zile.</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
14		Art.54 alin.2 – nou <u>De asemenea, Secția jurisdicțională judecă, în ultimă instanță, recursurile în interesul legii, declarate împotriva hotărârilor definitive ale colegiilor jurisdicționale date în cauzele prevăzute de art. 48 și 49.</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)

Nr. crt.	Text adoptat de Senat	Text adoptat de Camera Deputaților	Text propus spre adoptare de Comisia de mediere
15	<u>Art .55 lit. a) recursurile în interesul legii, declarate de procurorul general financiar împotriva hotărârilor definitive ale colegiilor și Secției jurisdicționale.</u>	<u>Art.55 li-t.a) recursurile în interesul legii, declarate de procurorul general financiar împotriva hotărârilor definitive ale colegiilor și Secției jurisdicționale, <u>cu excepția celor prevăzute de art .54 alin 2</u></u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
16	<u>Art. 58</u> <u>Sectia jurisdicțională se învestește prin cererea de recurs, cererea de soluționare a conflictului de competență în cazurile prevăzute de art.53 lit.a, cererea de strămutare, precum și prin întâmpinarea introdusă împotriva deciziei emisă, potrivit art. 94 alin. 1 de președinții secțiilor de control al curții.</u>	<u>Art. 58</u> <u>Secția jurisdicțională se învestește prin cererea de recurs, <u>de recurs în interesul legii în cazurile prevăzute de art.54 alin. 2,</u> cererea de soluționare a conflictului de competență în cazurile prevăzute de art. 62 lit.a, cererea de strămutare, precum și prin întâmpinarea introdusă împotriva deciziei emisă, potrivit art. 94 alin. 1, de președinții secțiilor de control al curții.</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
17	<u>Art.59</u> <u>Curtea de Conturi, în compunerea prevăzută de art.62 se investeste prin cererea de recurs în interesul legii, cererea pentru soluționarea conflictului de competență, în cazurile prevăzute de art.55 lit.b și cererea de reexaminare introdusă, potrivit art.44 alin.2 împotriva soluției procurorului general financiar dată asupra actului de clasare.</u>	<u>Art.59</u> <u>Curtea de Conturi, în compunerea prevăzuta de art .62 se investeste prin cererea de recurs în interesul legii, <u>cu excepția cazurilor prevăzute de art. 44 alin.2,</u> prin cererea pentru soluționarea conflictului de competență, în cazurile prevăzute de art. 55 lit.b si cererea de reexaminare introdusă, potrivit art.44 alin. 2, împotriva soluției procurorului general financiar dată asupra actului de clasare.</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)

Nr. crt.	Text adoptat de Senat	Text adoptat de Camera Deputaților	Text propus spre adoptare de Comisia de mediere
18	<u>Art. 66 alin. L</u> Contestația împotriva actului de imputare se depune la colegiul jurisdicțional competent cu soluționarea acestuia și se motivează, în scris, în același termen prevăzut de lege pentru introducerea ei, <u>sub sancțiunea decăderii din termen.</u>	<u>Art. 66 alin. 1</u> Contestația împotriva actului de imputare se depune la colegiul jurisdicțional competent cu soluționarea acestuia și se motivează, în scris, în același termen prevăzut de lege pentru introducerea ei.	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
19	<u>Art.66 alin.B)</u> Contestația se timbrează la valoarea contestată, până la primul termen de judecată cu procedură completă. (4) În cazul că timbrarea contestației nu s-a făcut până la acest termen, iar colegiul jurisdicțional nu a acordat, la cererea contestatorului, un nou termen în vederea timbrării acesteia, contestația se anulează ca netimbrată.	Se elimină	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
20	<u>Art. 69</u> În cazul când în cursul judecării a intervenit decesul ori punerea sub interdicție a persoanei cu judecarea căreia au fost investite, colegiile sau Secția jurisdicțională introduc <u>din oficiu în cauză pe succesorii legali ai acesteia, ori după caz, pe curatorul ei, în condițiile stabilite de lege.</u>	<u>Art. 69</u> În cazul când în cursul judecării a intervenit decesul ori punerea sub interdicție a persoanei cu judecarea căreia au fost investite, colegiile sau Secția jurisdicțională introduc din oficiu în cauză pe succesorii acesteia, ori după caz, pe curatorul ei, în condițiile stabilite de lege.	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
21	<u>Art. 70 alin. L</u> În fața colegiilor și Secției jurisdicționale, <u>audierea în calitate de martor a unei</u>	<u>Art. 70 alin. 1</u> În fața colegiilor și a Secției jurisdicționale, audierea în calitate de	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)

Nr. crt.	Text adoptat de Senat	Text adoptat de Camera Deputaților	Text propus spre adoptare de Comisia de mediere
	<u>persoane se face după depunerea jurământului, potrivit legii.</u>	martor a unei persoane se face după depunerea jurământului, potrivit legii.	
22	<u>Art. 73 alin. 1</u> <u>În cazurile prevăzute de art. 45 alin. 1 și 2, colegiul jurisdicțional este obligat să dispună luarea măsurilor prevăzute de lege în scopul asigurării reparării prejudiciului rezultat din actul de investire, a plății dobânzilor, amenzilor și cheltuielilor de judecată.</u>	<u>Art. 73 alin. 1</u> În cazurile prevăzute de art. 45 alin. 1 și 2, colegiul jurisdicțional este obligat să dispună luarea măsurilor prevăzute de lege în scopul asigurării reparării prejudiciului rezultat din actul de investire, <u>al</u> plății dobânzilor, amenzilor și cheltuielilor de judecată.	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
23	<u>Art. 77 alin. 2</u> Judecând cauza, colegiul jurisdicțional se pronunță cu privire la actul de sesizare cu care a fost investit conform art. 36 alin. 2 sau art. 42 alin. 4, dispunând, după caz: admiterea acestuia și obligarea persoanei sau persoanelor răspunzătoare la plata despăgubirilor civile și a dobânzii <u>legal datorate, obligarea acestora la plata amenzii pentru abateri cu caracter financiar reținută în sarcina lor ori respingerea actului de sesizare.</u>	<u>Art. 77 alin. 2</u> Judecând cauza, colegiul jurisdicțional se pronunță cu privire la actul de sesizare cu care a fost investit conform art. 36 alin. 2 sau art. 42 alin. 4, dispunând, după caz: admiterea acestuia și obligarea persoanei sau persoanelor răspunzătoare la plata despăgubirilor civile și a dobânzii <u>practicată de Banca Națională a României la data pronunțării hotărârii</u> , obligarea acestora la plata amenzii pentru abateri cu caracter financiar reținută în sarcina lor ori respingerea actului de sesizare.	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
24	<u>Art. 78 (1)</u> Pentru toate părțile și procurorul financiar, termenul de recurs este de 15 zile de la comunicarea sentinței.	<u>Art. 78 (1)</u> Pentru toate părțile și <u>pentru</u> procurorul financiar termenul de recurs este de 15 zile de la comunicarea sentinței.	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)

Nr. crt.	Text adoptat de Senat	Text adoptat de Camera Deputaților	Text propus spre adoptare de Comisia de mediere
25	<p><u>Art. 91</u> Curtea de Conturi avizează:</p> <p>a) proiectul bugetului de stat;</p> <p>b) proiectele de lege în domeniul finanțelor și contabilității publice sau prin aplicarea cărora ar rezulta o diminuare a veniturilor sau o majorare a cheltuielilor aprobate prin legea bugetară;</p> <p>c) înființarea de către Guvern sau ministere a unor organe de <u>specialitate în subordinea lor.</u></p>	<p><u>Art. 91</u> Curtea de Conturi avizează:</p> <p>a) <u>la cererea Senatului sau a Camerei Deputaților ori din proprie inițiativă,</u> proiectul bugetului de stat și proiectele de lege în domeniul finanțelor și al contabilității publice sau prin aplicarea cărora ar rezulta o diminuare a veniturilor sau o majorare a cheltuielilor aprobate prin legea bugetară;</p> <p>b) înființarea de către guvern sau ministere a unor organe de specialitate în subordinea lor.</p>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
26	<u>Titlul Capitolului V</u> <u>Atribuțiile Ministerului Public Financiar</u>	<u>Titlul Capitolului V</u> <u>Atribuțiile procurorilor financiari</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
27	<p><u>Art. 103 (1)</u> Membrii Curții de Conturi sunt numiți de Parlament pentru un mandat de 6 ani. Mandatul poate fi reînnoit.</p>	<p><u>Art. 103 (1)</u> Membrii Curții de Conturi sunt numiți de Parlament, <u>la propunerea Comisiei pentru politică financiară și bancară a Senatului și a Comisiei pentru buget și finanțare a Camerei Deputaților,</u> pentru un mandat de 6 ani. Mandatul poate fi reînnoit.</p>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
28		<u>Art. 103 alin.2 ., nou</u> <u>Membrii Curții de Conturi pot fi revocați de Parlament înainte de împlinirea termenului de 6 ani.</u>	Se elimină textul Camerei Deputaților (cu 11 voturi pentru și 2 contra)
29	<p><u>Art 105 (2)</u> Pentru a fi numiți judecători financiari, se cer: vechime în funcții juridice de minimum 14, 11 și,</p>	Pentru a fi numiți judecători financiari se cer: studii superioare juridice, înaltă competență profesională, vechime în funcții juridice	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)

Nr. crt.	Text adoptat de Senat	Text adoptat de Camera Deputaților	Text propus spre adoptare de Comisia de mediere
	respectiv, 8 ani, studii superioare juridice și înaltă competență profesională.	de minimum 14, 11 și respectiv 8 ani, <u>în raport cu gradele de încadrare prevăzute în anexă</u>	
30	<u>Art.106 (2) lit.d)</u> să nu permită folosirea funcțiilor <u>ce le îndeplinesc în scop de reclamă comercială sau propagandă de orice fel;</u>	<u>Art106(2) lit.d)</u> să nu permită folosirea funcțiilor <u>pe care le îndeplinesc în scop de reclamă comercială sau propagandă de orice fel;</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
31	<u>Art. 107 Membrii Curtii de Conturi nu pot fi arestați sau trimiși în judecată penală sau contravențională, decât: cu aprobarea Birourilor permanente ale celor două camere ale Parlamentului.</u>	<u>Art. .107 Membrii Curții de Conturi nu pot fi arestați sau trimiși în judecată penală sau contravențională, decât cu aprobarea Birourilor permanente ale celor două camere ale Parlamentului, La cererea procurorului general al României.</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
32	<u>Art.108 (1) Procurorul general financiar și procurorii financiari sunt numiți prin decret al Președintelui României.</u>	<u>Art. 108 (1) Procurorul general financiar și procurorii financiari sunt numiți pe termen de 6 ani, prin decret al Președintelui României, la propunerea plenului Curții de Conturi.</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
33	<u>Art. 110 Judecătorii și controlorii financiari nu pot fi arestați sau trimiși în judecată penală sau contravențională decât cu aprobarea Plenului Curții de Conturi.</u>	Eliminat	Textul Senatului (12 voturi pentru, 1 contra)
34	<u>Art115 lit. c</u> Să convoace și să prezideze dezbaterile Plenului și Comitetului de conducere, să decidă cu vot hotărâtor în caz de balotaj și să asigure executarea hotărârilor acestora;	c) să convoace și să prezideze dezbaterile plenului și ale comitetului de conducere și să asigure executarea hotărârilor acestora;	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)

Nr. crt.	Text adoptat de Senat	Text adoptat de Camera Deputaților	Text propus spre adoptare de Comisia de mediere
35	<u>Art.115 lit.d</u> – să propună ordinea de zi a ședințelor Plenului și Comitetului de conducere și să se supună aprobării acestora;	d) să propună ordinea de zi a ședințelor Plenului și Comitetului de conducere și să se supună aprobării acestora;	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
36	<u>Art.115 lit. h si i</u> h) să comunice posturile vacante de membri ai Curții de Conturi către Parlament, pentru luarea de masuri în <u>sensul</u> ocupării acestora; i) să hotărască constituirea pe grupe de control interdivizii care vor funcționa numai pe durata realizării sarcinii de control atribuite.	h) să comunice posturile vacante de membri ai Curții de Conturi către Parlament, pentru luarea de masuri în <u>vedere</u> ocupării acestora;	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
37	<u>Art. 116</u> Constituie abateri și se sancționează, <u>după cum urmează</u> : a) nerespectarea obligației de a prezenta Curții de Conturi, în termenele stabilite, conturile ce urmează a fi verificate, se sancționează cu o amendă civilă egală cu salariul pe 1-3 luni al persoanei din vina căreia s-a <u>provocat</u> întârzierea; b) executarea unei operații supuse controlului preventiv al Curții, fără viza acesteia, se <u>sancționează</u> cu o amendă civilă egală cu salariul pe 2-5 luni al persoanei care a dispus, a înregistrat ori a efectuat operația.	Constituie abateri și se sancționează: a) nerespectarea obligației de a prezenta Curții de Conturi, în termenele stabilite, conturile ce urmează a fi verificate, – cu amendă civilă egală cu salariul pe 1-3 luni al persoanei din vina căreia s-a produs întârzierea; b) executarea unei operații supuse controlului preventiv al Curții, fără viza acesteia, -cu amendă civilă egală cu salariul pe 2-5 luni al persoanei care a dispus, a înregistrat ori a efectuat operația.	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
38	<u>Titlul Capitolului X</u> <u>Dispozițiile</u> tranzitorii și Finale.	<u>Dispoziții</u> tranzitorii și finale.	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)

Nr. crt.	Text adoptat de Senat	Text adoptat de Camera Deputaților	Text propus spre adoptare de Comisia de mediere
39		<u>Art.120 alin.2 „nou Până la data de 1 decembrie 1992, contestațiile împotriva deciziilor de imputare și a angajamentelor de plată a căror judecare intra în competența Curtii de Conturi, se depun la tribunalele județene și, respectiv, la Tribunalul municipiului București, care le vor înregistra într-o evidență separată. După constituirea colegilor jurisdicționale ale Curtii de Conturi, contestațiile înregistrate competenței prevăzute de prezenta lege</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
40		<u>Art .121 – nou – Prin „acte de imputatie“ în sensul prezentei legi, se înțeleg, deciziile de imputare și angajamentele de plată luate în scris</u>	Textul Camerei Deputaților (în unanimitate)
41	<u>Art. 121</u>	Devine <u>art. 122</u>	
42	<u>Art. 122</u>	<u>Art. 123 „ In termen de 30 de zile de la numirea membrilor Curtii de Conturi, președintele acesteia va asigura numirea personalului cu funcții de conducere, a personalului de specialitate și a celui alt personal necesar functionarii Curtii.</u>	
43	<u>Art. 123</u>	Devine <u>art. 124</u>	
44	<u>Art. 124</u>	Devine <u>art. 125</u>	
45	<u>Art. 125</u>	Devine <u>art. 126</u>	

Sursa: Arhiva Camerei Deputaților.

Dezbaterile Camerei Deputaților cu privire la Legea 94/1992 (3 septembrie 1992)

Domnul Marțian Dan:

Vă rog să-mi permiteți ca să adresez felicitări celor trei colegi care au fost aleși în Biroul permanent și să le dorim din partea noastră a tuturor succese în îndeplinirea încredințărilor primite.

Și pentru că suntem la acest punct, o să rog membrii Biroului permanent ca în pauza care urmează să ne vedem la salonul roșu pentru a discuta câteva probleme ale activității noastre.

Vă propunem acum să continuăm examinarea următorului punct de pe ordinea de zi: mesajul președintelui României referitor la reexaminarea Legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi.

Dumneavoastră ați primit mesajul; ați primit, de asemenea, raportul comisiei de specialitate, cea pentru buget și finanțe.

Îl consult pe domnul Ioan Bogdan dacă sunt ceva elemente de prezentat din partea comisiei în legătură cu problemele ridicate în mesaj. Pofțiți!

Domnul Ioan Bogdan:

Domnule președinte,

Doamnelor și domnilor, în mesajul Președinției sunt – așa cum dumneavoastră ați observat – unele sugestii fără a se da și soluții. Aceste sugestii se referă practic la trei probleme: la unele probleme de procedură jurisdicțională, la care ne-am gândit și noi, însă, având în vedere că nu avem soluții, situația economiei României nesemnând cu altele, deci, neavând soluții crete, noi ne-am gândit la timpul respectiv să soluționăm aceste probleme după o anumită perioadă de funcționare a Curții de Conturi. Președinția consideră că e bine să fie rezolvate acum. S-a ajuns de comun acord la o soluție de compromis, și anume: ca toate aspectele jurisdicționale legate de regiile autonome și de societățile comerciale cu capital de stat sau majoritar de stat să fie judecate nu după subordonare, ci după amplasarea teritorială, pentru ca să scurteze distanțele până la instanțele de judecată. Aceasta este soluția la grupul respectiv de probleme pe care dumneavoastră le aveți în raport.

Al doilea grup de probleme sunt cele legate de protecția personalului Curții. De asemenea, ne-am gândit și noi, dar nu am îndrăznit să le propunem în întregime, mai ales că și din discuțiile care au avut loc la dezbaterile legii au fost unele păreri ale vorbitorilor că ar fi niște măsuri prea exagerate. Noi considerăm juste observațiile Președinției și le-am soluționat, așa cum dumneavoastră ați observat în raport.

Și ultima grupă de probleme, practic e o scăpare a noastră, adică nu am prevăzut în lege modalitatea de revocare a personalului Curții și nici de judecare a situațiilor în care acest personal încalcă legea. Soluțiile au fost convenite cu Guvernul și cu Președinția.

În concluzie, vă rugăm să le acceptați, în idea de a constitui cât mai repede această instituție atât de necesară pentru instaurarea ordinii și respectarea legii în România.

Vă mulțumim.

Domnul Marțian Dan:

Eu vă propun acum – am ascultat câteva reflecții ale domnului Ioan Bogdan, în calitate de președinte al Comisiei pentru buget și finanțe și unul dintre parlamentarii care s-au aflat la originea acestei inițiative de elaborare a legii organice privind Curtea de Conturi – să fiți de acord să trecem la examinarea concretă a problemelor. De acord?

Din sală:

Da.

Domnul Marțian Dan:

În legătură cu punctul 1 din mesaj, se propune a fi rezolvat la articolele 46 și 50. Cred că fiecare dintre dumneavoastră aveți legea cum a fost ea adoptată în prima formă de cele două Camere și trimisă spre promulgare, da? Este cineva care nu are sau sunt ceva greutăți de urmărire? Nu sunt. Vă rog să vă uitați, ar fi pagina 17, dacă textul este dactilografiat; pagina 17 în capitolul II „

Atribuțiile jurisdicționale „ și este primul punct din raportul comisiei. Se propune o redactare în funcție de luarea în considerare a unor elemente pe care le conține mesajul. Toată lumea are la poziția 1 textul propus de comisie împreună cu compartimentul legislativ și cu cei care au participat la inițierea acestui proiect de lege.

Dacă în legătură cu textul propus de către comisie sunt ceva probleme de ridicat, sugestii? Nu sunt.

Vă supun votului propunerea de la poziția 1 din raportul Comisiei de buget și finanțe.

Cine este pentru adoptarea acestui text propus de comisie?

Împotrivă? 6 voturi împotrivă.

Abțineri dacă sunt? 4 abțineri.

Cu majoritate de voturi s-a adoptat propunerea care vizează îmbunătățirea redactării la articolul 46.

Tot legat de primul punct din mesaj avem propunerea de la poziția 2 din raport, pagina 5 jos, care vizează conținutul și redactarea articolului 50.

Sunt ceva obiecții în legătură cu această propunere, probleme de ridicat? Nu sunt.

O supun votului domniilor voastre.

Cine este pentru adoptare?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? 6 abțineri.

Cu majoritate de voturi a fost adoptată și propunerea care vizează articolul 50.

Următoarea observație este la punctul 2 din mesaj și vizează articolul 106 alineatele 2, 3 și 4 și, de asemenea, articolul 109 alineatul 2 și articolul 110. În aceste trei articole s-ar reflecta problemele pe care le avem la acest punct 2.

Domnule Condor, vă rog să veniți puțin. (*Se consultă.*)

Am să vă rog să vă uitați la poziția 4 din raportul comisiei, la pagina 7, acolo sunt prevăzute problemele care au relație cu sugestiile făcute la punctul 2 din mesajul Președintelui. Vom reveni, după aceea, la poziția 3 unde sunt unele lucruri legate de articolul 91; se propune acolo o mică suprimare. Dar vă propun să mergem pe linia punctelor din mesaj și, în consecință, să trecem la poziția 4 din raport „, reamintesc pagina 103.

Dacă sunt ceva observații în legătură cu această soluție dată de către comisie? Nu sunt.

Supun aprobării Camerei poziția 4 din raport.

Cine este pentru adoptarea ei, vizând modificări la alineatul 2, că mai sunt câteva? Cine este pentru?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? 5 abțineri.

Cu majoritate de voturi s-a aprobat modificarea la alineatul 2.

Alineatul 2 al acestui articol devine alineatul 3, cu o anumită modificare în partea finală.

Sunt ceva observații în legătură cu această propunere?

O supun votului.

Cine este pentru adoptarea ei?

Împotrivă? Un vot împotrivă.

Abțineri? 6 abțineri.

Cu majoritate de voturi s-a aprobat și această modificare.

La poziția următoare, alineatul 3 s-a propus a deveni alineatul 4.

Se propune de către comisie o mică întregire, în sensul introducerii și procurorilor financiari.

Sunt ceva observații în legătură cu această propunere?

Domnul Ioan Ban (*din sală*):

La ce ne uităm? La raport sau la mesaj?

Domnul Marțian Dan:

Vă rog să vă uitați, domnule Ban, am zis poziția 4 din raport și ceea ce discutăm este la pagina 9 din raport și privește întregirea de la alineatul 3 propus de a deveni alineatul 4. Vă rog să vă uitați, deci, la poziția 9 din raport.

Domnul Ioan Ban (*din sală*):

Înțeleg. Dar din ce? Din mesaj se coroborează textul din raport, ca să urmărim în paralel.

Domnul Marțian Dan:

Păi, în paralel urmărim. Vă rog să vă uitați, avem textul din mesaj în coloana a doua. Vă rog să vă uitați, pentru că pe coloana a doua...

Domnul Ioan Ban (*din sală*):

Acesta este mesajul.

Domnul Marțian Dan:

Da, dar este reluată în raport pe coloana a doua problema din mesaj.

Sunt ceva observații în legătură cu această propunere? Nu sunt.

O supun votului.

Cine este pentru adoptare?

Împotrivă? Două voturi împotrivă.

Abțineri dacă sunt? 7 abțineri.

Cu majoritate de voturi s-a aprobat și această modificare.

În acest fel am discutat problemele de la punctul 2 din mesaj care au tangență cu articolul 106 și vizau unele modificări la alineatele 2, 3 și 4.

Acum am să vă rog să vă uitați la articolul 109 din lege, la alineatul 2, unde, de asemenea se propune să fie luate în considerare sugestiile pe care le conține mesajul și acest lucru este la poziția 7. Vă rog să vă uitați la poziția 7 pagina 15 din raport; articolul 108 alineatul 2 propus să devină articolul 109 alineatul 2 prin unele elemente pe care le conține mesajul și care vor fi rezolvate. Noi deocamdată discutăm problemele de fond și sperăm că și numerotarea va fi aceasta; dacă cumva ea va fi schimbată, sigur că vom opera modificările în consecință.

Acestea sunt, domnule Bogdan, propunerile care vizează acest articol, da? Domnul Bogdan spune așa: să mergem după pozițiile din raport. Deci, în legătură cu punctul 2 am rezolvat problemele la 106 alineatele 2, 3 și 4 și când ajungem la articolul 109 în ordinea propusă de raport vom reveni.

Vă rog să deschideți acum dumneavoastră poziția 3 din raport pagina 6, la articolul 91. Acolo, la alineatul a), textul de la litera a) era formulat așa: „la cererea Senatului sau a Camerei Deputaților, ori din proprie inițiativă” se propune să fie suprimat și ați văzut care este motivația și cred că din punct de vedere al respectării prerogativelor forului legislativ este nimerită această propunere.

Sunt ceva probleme de ridicat în legătură cu propunerea aceasta de la poziția 3? Nu.

Supun votului propunerea de la poziția 3 din raport.

Cine este pentru adoptarea ei?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? Două abțineri.

Cu majoritate de voturi s-a aprobat această propunere.

Poziția 4 noi am discutat-o puțin mai înainte și ne-am pronunțat asupra ei.

Urmează poziția 5 și are tangență cu articolul 106 cu modificări la alineatul 1, la alineatul 2, la alineatul 3, 4 și cam atât.

Dacă sunt ceva observații în legătură cu aceste propuneri pe care le avem la poziția 5 din raport, pagina 10? Nu sunt.

Supun votului propunerea comisiei.

Cine este pentru adoptarea ei?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? O abținere.

Cu majoritate de voturi a fost adoptată propunerea de la poziția respectivă privind articolul 106.

La aceeași poziție 5 din raportul comisiei avem propuneri care se referă la articolul 107 propus a fi un articol nou. Vă rog să vă uitați la pagina 12 din raport, conținutul, redactarea acestui articol.

Sunt ceva observații? Nu sunt.

Pot supune votului conținutul și redactarea propusă pentru articolul 107.

Cine este pentru adoptarea lor? Mulțumesc.

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? Nu sunt abțineri.

A fost aprobată cu unanimitate de voturi.

Vă rog să vă aruncați o privire la poziția 6 din raport, pagina 16. Este o propunere de a introduce articolul 108 ca articol nou și aici avem conținutul și redactarea propusă de către comisie și de către o bună parte din cei care au contribuit la elaborarea acestui proiect de lege. Reamintesc pagina 14 din raportul comisiei.

Sunt ceva observații în legătură cu această propunere? Nu sunt. Supun aprobării propunerea comisiei.

Cine este pentru adoptare?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? O abținere.

Cu majoritate de voturi s-a aprobat.

Trecem la următoarea poziție, poziția 7 pagina 15 și se propune completarea și redactarea în trei alineate a unei părți din acest articol și propunerea vizează alineatul 2, alineatul 3 care este un alineat nou și alineatul 4, de asemenea, nou și care are tangență cu ceea ce am mai discutat deja.

Sunt ceva observații în legătură cu propunerile de la poziția 7? Nu sunt.

Pot supune votului.

Cine este pentru adoptare?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? Nu sunt abțineri.

A fost aprobată cu unanimitate de voturi această poziție.

Urmează poziția 8 din raport, pagina 16 și vizează articolul 110, articol nou.

Aveți redactarea care se propune și vă consult dacă sunt ceva probleme de ridicat. Nu sunt.

Supun votului propunerea comisiei de la poziția 8 din raport.

Cine este pentru?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? Nu sunt abțineri.

A fost aprobat cu unanimitate de voturi și acest articol.

Următoarea poziție, articolul 111 nou, și vă rog să vă uitați la conținutul lui, este un articol scurt și introduce problema relativă la stabilitatea pentru procurorii și controlorii financiari. E firesc.

Domnul Ioan Ban (*din sală*):

Nu poate fi și la controlori?

Domnul Marțian Dan:

În limita numirii, a mandatului pe care-l au.

Sunt ceva observații?

Cine este pentru adoptarea articolului 111 propus de comisie?

Împotrivă? 8 voturi împotrivă.

Abțineri? 11 abțineri.

Cu majoritate de voturi s-a aprobat și acest articol.

Articolul 110, e poziția 10 din raport, se propune să devină și a devenit în urma aprobării unor articole noi, 112, și are mici amendări pe care le propune comisia în lumina elementelor cuprinse în mesaj.

Sunt ceva observații?

Poftim, domnule Frunda!

Domnul Frunda Gheorghe:

Domnule președinte, distinsă Cameră,

Cu surprindere aflu și aș vrea să cer niște lămuriri ale unor termeni juridici sau cvasijuridici neintroduși atât la punctul anterior, cât și la acest punct. Mă refer la noțiunea de „stabilitate”. E adevărat că am votat acest text. După părerea mea, această noțiune nu acoperă nici o sferă juridică. Există anumite noțiuni juridice foarte clare; a numi pe procurorii financiari sau a-i ocroti printr-o

stabilitate pe care nu o definesc, nu are nici o finalitate. Înseamnă că într-o anumită situație când se impune reducerea schemelor, știu eu, pe motive disciplinare sau din alte motive, să las la aprecierea cuiva ca în interpretarea acestei legi, spunând că ei se bucură de o anumită stabilitate, să-i protejez sau să-i mențin această calitate de procuror financiar. Atâta timp, însă, cât această noțiune nu este reglementată juridic, cât nici în legea de față nu arătăm în mod clar ce vrem să asigurăm prin această stabilitate, cred eu că prin introducerea noțiunii mai mult încurcăm lucrurile decât să asigurăm finalitatea pe care o dorește inițiatorul și comisia și ar trebui să ne folosim de noțiuni juridice existente sau, dacă vrem să introducem noțiuni noi, să le circumscriem exact sfera de aplicabilitate.

Dar, pentru că am trecut de acest punct și suntem la punctul următor, vreau să vă rețin atenția cu noțiunea de „cerceta”, cu imposibilitatea cercetării judecătorilor, procurorilor, controlorilor financiari, care nu pot fi „potrivit amendamentului „ „cercetați, arestați sau trimiși în judecată”.

Cred că noțiunea corectă ar fi „nu pot fi reținuți, arestați și trimiși în judecată”, pentru că cercetarea este cu totul altceva și nu își are nici un fel de reglementare. Vreau să vă atrag atenția că atât la inamovibilitățile de care ne bucurăm noi, parlamentarii, la celelalte sfere pe care le-am prevăzut la Curtea Constituțională, care sunt la judecătoria Curții Supreme, aceasta este noțiunea folosită și cred că domnii consilieri mă vor confirma, nu cercetarea „cercetarea este cu totul altceva „cercetările sunt acte premergătoare în dreptul penal care pot fi executate la anumite sesizări. Este absolut normal să se facă, de exemplu, procurorul-șef, financiar, ținând seama de anumite lipsuri ale unuia dintre procurori și cere anumite efectuare a cercetărilor penale, ceea ce este normal.

Reținerea, însă, arestarea sau trimiterea în judecată pot fi făcute numai cu acordurile pe care dumneavoastră doriți să le introduceți.

Cererea mea, domnule președinte, este, deci, înlocuirea noțiunii de „cercetați” cu cea de „reținuți”.

Vă mulțumesc și dacă considerați necesar, eu oricum cer un răspuns comisiei sau experților în legătură cu noțiunea de „stabilitate”. Chiar dacă am trecut, eu cred că trebuie să o discutăm, pentru că introducem o sferă juridică nouă care, vă spun, nu atinge finalitatea legii, după părerea mea.

Vă mulțumesc.

Domnul Marțian Dan:

Mai dorește ceva? Domnul Petrescu.

Rog pe domnii deputați, totuși, să participe la lucrări. Este o lege organică și cam repede părăsesc unii dintre colegi sala.

Poftiți, vă rog, domnule Petrescu!

Domnul Constantin Petrescu:

Am prevăzut în articolul 110, devenit 112, că „judecătorii, procurorii și controlorii financiari nu pot fi cercetați...” de fapt așa cum am prevăzut și la articolul 108 nou, privind pe membrii Curții de Conturi, preluând această sintagmă din Legea privind organizarea judecătorească, articolul 75 alineatul 2 care prevede că „magistrații nu pot fi cercetați, reținuți sau arestați, fără avizul ministrului justiției”.

Legea a fost adoptată, este promulgată și publicată în Monitorul Oficial al României. Deci, nu este o noțiune, ca să zic așa, introdusă prin propria noastră inițiativă aici, dat fiind că toate aceste categorii de persoane, potrivit prevederilor constituționale, au statutul „în primul rând membrii Curții și Judecătorii „se prevede că au statut de magistrați.

Am extins puțin această noțiune și la procurorii și controlorii financiari.

Iar cu privire la noțiunea de stabilitate, de asemenea, am preluat-o tot din articolul 75 alineatul 1 din Legea privind organizarea judecătorească care prevede că „membrii Ministerului Public și judecătorii stagiari se bucură de stabilitate”. Este vorba deci, de procurorii ceilalți.

Am prevăzut și aici că procurorii financiari și controlorii financiari se bucură de stabilitate. Așa cum s-a înțeles în această lege ce reprezintă stabilitatea, se înțelege și în această propunere pe care am făcut-o.

Domnul Marțian Dan:

Mai sunt alte probleme?

A și primit, deci, câteva lămuriri, explicații, domnule Frunda. Vă mai mențineți propunerea?

Domnul Condor îmi spune că s-ar putea lua în considerare și observația formulată de către domnul deputat Gheorghe Frunda, în sensul ca după „cercetați” să adăugăm „reținuți”: „Nu pot fi cercetați, reținuți, arestați sau trimiși...” etc.

Poftiți, domnule Ban!

Domnul Ioan Ban:

Fiindcă sunt niște texte adoptate, amendamentul pe care colegul Frunda l-a propus, într-adevăr suscită interes. Vreau să spun că nu este vorba de o cercetare oarecare, o cercetare banală. Fiindcă dacă se constată că un judecător, un controlor financiar sau un procuror financiar săvârșește o anumită abatere – deci, presupunem chiar cu profilul unei infracțiuni „în prealabil organele administrative fac niște investigații.

[...] organul instrumentator în această materie este Direcția Specială de Cercetare care funcționează în cadrul Procuraturii generale și, în această situație, bineînțeles, fiind un organ instrumentator special, superior, ca să spun așa, față de celelalte organe de urmărire penală, considerăm noi că nu se poate ca să ajungă la situații discreționare, să facă controlorul financiar, judecătorul financiar, procurorul financiar orice, încât nici acest serviciu de specialitate, deci, Direcția Specială de Cercetare din cadrul Procuraturii Generale să nu poată interveni, fiindcă o să se ajungă la abuzuri din partea lor.

Eu sunt pentru menținerea acestui text cu lămurirea pe care am făcut-o că nu oricine poate efectua aceste cercetări, decât această Direcție Specială din Procuratura Generală.

Domnul Marțian Dan:

Ceea ce a spus domnul Ban se înscrie pe lista acelei completări „...la cererea procurorului general al României”. [...]

Cine este pentru adoptarea propunerilor făcute în raportul comisiei?

Împotrivă? Un vot.

Dacă sunt abțineri? Două abțineri.

Cu majoritate de voturi s-a aprobat propunerea comisiei.

Acum, domnul Frunda propune ca după cuvântul „cercetați” înainte de „arestați” să introducem cuvântul „reținuți” (virgulă), „reținuți, arestați...” și tot textul rămâne așa cum l-am votat.

Supun aprobării dumneavoastră această propunere de amendare.

Cine este pentru?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? Nu sunt abțineri.

Deci, am aprobat introducerea acestui amendament.

Domnul Condor îmi atrage atenția la articolul nou, 108.

Vă rog să vă uitați la pagina 14, pe coloana a treia, unde avem următorul text: „Membrii Curții de Conturi nu pot fi cercetați...” „, să introducem și aici „...reținuți, arestați, sau trimiși...” pentru unitatea reglementării în toate aceste locuri.

Supun votului și această propunere.

Cine este pentru? Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Abțineri? Nu sunt abțineri.

A fost aprobată și această propunere.

Acum trecem la poziția 11 din raport, pagina 17, articolul 13 se propune ca un articol nou. El ar avea trei alineate.

Sunt ceva observații în legătură cu textul propus de către comisie?

Domnule Frunda, poftiți!

Domnul Frunda Gheorghe:

Două propuneri am, domnule președinte.

Prima este redacțională, la alineatul 1. Textul propus sună așa: „Competența de judecată pentru infracțiunile săvârșite de membrii Curții de Conturi, judecătorii, procurorii și controlorii financiari

ai Curții de Conturi...“, deci, se repetă de două ori „Curtea de Conturi“, după părerea mea, prima mențiune a „Curții de Conturi“ trebuie eliminată.

Este evident că se referă la noțiunea de „membrii“ la aceea a „Curții de Conturi“.

Domnul Marțian Dan:

Putem lăsa acolo și să spunem în partea a doua: „Judecătorii, procurorii și controlorii financiari ai acesteia...“.

Domnul Frunda Gheorghe:

De acord și așa!

Domnul Marțian Dan:

„...aparțin...“, că este mai bine acolo.

Domnul Frunda Gheorghe:

Da, bine.

Domnul Marțian Dan:

Să fie atributul în frază, în prima frază.

Domnul Frunda Gheorghe:

Da. Achiesez la propunerea dumneavoastră.

În schimb, este problemă de fond la alineatul 3 unde vorbim de suspendare. Întreb comisia la ce fel de suspendare se referă? La suspendare de drept sau la suspendare la cerere? Dacă este suspendare la cerere cine poate să o ceară, în ce termen și cine o poate dispune?

Pentru că din tehnologia, din logica textului, eu deduc că ar fi vorba despre o suspendare de drept, nu?!

Domnul Ioan Ban:

Dacă este prevăzută de lege...

Domnul Frunda Gheorghe:

Suspendare de drept?! Vă rog atunci să o completăm.

„de la data trimiterii în judecată, membrii Curții Constituționale, judecătorii, procurorii și controlorii sunt suspendați din funcțiile lor...“. Dacă vrem să fie clar, sunt „...suspendați de drept din funcțiile lor! „În caz de condamnare definitivă, ei sunt excluși de drept „ aici am introdus doar – iar în caz de achitare, suspendarea încetează“. Dacă vrem să avem un text clar, neambigu și neinterpretabil, atunci propun să introducem „sunt suspendați de drept“.

Domnul Marțian Dan:

La alineatul 3, deci pagina 18, sus. Am reținut.

Mai sunt alte observații? Nu sunt.

Doriți, domnule Ban? Pofțiți! Vă rog să veniți la tribună!

Domnul Ioan Ban:

Cred că colegul Frunda s-a referit la suspendările prevăzute în materie civilă, de procedură civilă, suspendare la cerere și din oficiu sau de drept. Atâta timp cât suntem în materie penală și se arată că este vorba de o suspendare după ce este trimis în judecată, normal și natural că este vorba de o suspendare de drept fără să mai indicăm. Este prevăzută de lege, de text. Nu se mai pune în discuție. Nu mai este necesar să vorbim cu complicații.

Domnul Marțian Dan:

Da. Alte observații dacă mai sunt? Comisia dacă are de intervenit? Pofțim, domnule Condor! Expertii, deci.

Domnul Ion Condor:

De acord la alineatul 3 cu suspendarea „de drept“. De altfel, așa și este și la Curtea Constituțională și s-ar putea interpreta că acolo precizându-se și aici nu, să fie vorba de o suspendare la cerere și nu o suspendare de drept.

În ce privește, însă, alineatul 1, cu înlăturarea în partea întâi sau în partea a doua a repetării Curții de Conturi, să știți, noi am insistat foarte mult asupra acestui text și am încercat eliminarea, dar nu mai are după aceea un înțeles destul de clar. Pentru că, în partea întâi, dacă vă uitați la text, membrii Curții de Conturi înseamnă numai cei 24 din București. Judecătorii, însă, sunt și de la

Camerele județene, nu numai de la centru, și atunci am simțit nevoia să spunem în partea a doua din nou „...Curții de Conturi“ ca să se înțeleagă că toți din țară, atât membrii din București și din țară, deci ai întregii Curți, intră în această competență.

Dacă considerați că se înțelege, sigur, putem să suprimăm puțin. Eventual, am putea în partea întâi să tăiem „...de Conturi“, pentru că avem „Curții de Conturi“ în partea a doua. Și ar veni ceva mai simplu.

Domnul Marțian Dan:

Mai dorește cineva?

Sunt câteva observații legate de alineatul 1 al acestui articol. Domnul Frunda a ridicat o problemă ridicată de repetarea asta și a făcut o sugestie, poate că m-am implicat și eu prematur, și am propus, deci, ca la partea a doua, și anume textul care începe: „Judecătorii, procurorii și controlorii financiari ai acesteia...” sau „ai Curții de Conturi“ este același lucru și nu poate să introducă nici un fel de confuzie. Putem scrie „ai acesteia“. Pentru că este clar că facem trimitere la „Curții de Conturi“ și exact la asta se referă stricto sens și prin cuvinte și terminologie, partea a doua a celei de-a doua părți.

Așa că putem merge aici: „ai acesteia“. Și să luăm în considerare observația domnului Frunda.

Cine este pentru adoptarea ei?

Domnul Frunda Gheorghe:

Este a dumneavoastră, domnule președinte!

Domnul Marțian Dan:

Nu. Eu am făcut o mică sugestie. Dumneavoastră ați ridicat problema.

Cine este pentru, deci?

Împotrivă? Un vot împotrivă.

Abțineri dacă sunt? Două abțineri.

Acum sunt punctele de vedere puțin împărțite în legătură cu precizarea formulată, sugerată de către domnul Frunda, privind alineatul 3 al acestui articol, și anume suspendarea, să precizăm „de drept“ sau să nu precizăm. Ați văzut că domnul Ban avea alt punct de vedere, domnul Condor intervenind în discuție și făcând trimitere și la reglementarea care a fost adoptată la Curtea Constituțională socotește că este bine să fie introdusă precizarea „de drept“.

Altcineva din comisie mai dorește? Împărtășiți acest lucru?

Atunci supun votului dumneavoastră ca la pagina 18 din raport, sus, după „suspendați“ să introducem ca amendament această precizare.

Supun votului propunerea.

Cine este pentru adoptarea ei? Împotrivă? Trei voturi împotrivă.

Cine se abține? Nu sunt abțineri.

Deci, am aprobat acest amendament.

Acum ar trebui să ne pronunțăm asupra acestui articol în ansamblu.

Cine este pentru aprobarea lui?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Abțineri, dacă sunt? Nu sunt abțineri.

A fost aprobat articolul cu unanimitate de voturi.

Vă rog să vă uitați la poziția 13, pagina 18, este articolul 115 nou ca text, pe care îl propune comisia.

Dacă sunt ceva observații în legătură cu acest articol? Nu sunt.

Îl pot supune votului atunci?

Cine este pentru aprobarea lui așa cum ni l-a recomandat comisia?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă sunt abțineri? Nu sunt.

A fost aprobat cu unanimitate de voturi.

Următoarea poziție, 14, este articolul 116, tot ca articol nou. Conținutul și redactarea lui le avem la pagina 19.

Dacă sunt ceva probleme în legătură cu acest articol? Nu dorește nimeni.
Atunci îl supun votului.
Cine este pentru aprobarea lui așa cum l-a redactat comisia?
Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.
Dacă se abține cineva? Nu sunt abțineri.
Și el a întrunit unanimitate de voturi.
Poziția 15, articolul 117, de asemenea, articol nou prin care se dau soluții unor sugestii din mesaj.

Dacă dorește cineva să ia cuvântul în legătură cu acest articol? Nu dorește nimeni.
Atunci îl supun votului.
Cine este pentru adoptarea lui?
Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.
Dacă se abține cineva? O abținere.
Cu majoritate de voturi a fost aprobat articolul 117.
Articolul 118. este, de asemenea, un text nou și vă consult dacă sunt ceva observații în legătură cu el.

Aș face o sugestie în legătură cu punctul 2 alineatul 2: „În timpul suspendării din funcție a judecătorului sau procurorului financiar nu i se plătește salariul...” Lipsește ceva. Ar trebui să adăugăm „...acestuia nu i se plătește salariul”. Nu? Mie mi se pare că este o omisiune.

Dacă sunt, însă alte observații? Asta este o chestiune de redactare cât mai exactă și pentru claritatea textului. Dacă sunt însă alte probleme?

Domnul Ionel Blaga:

Poate dăm litera a afară de acolo și punem virgulă...

Domnul Marțian Dan:

Are dreptate. Domnul Blaga sugerează așa: ca la sfârșitul primului rând de la punctul 2 să suprimăm acordul „...a judecătorului...”. „În timpul suspendării din funcție, judecătorului sau procurorului financiar nu i se plătește salariul”. Putem merge și pe această soluție. Este clar textul. Eu nu am nimic împotrivă.

Mergem pe propunerea domnului Blaga. La sfârșitul primului rând să suprimăm particula „a”; „În timpul suspendării din funcție, judecătorului sau procurorului financiar nu i se plătește salariul”; și cred că este clar, limpede.

Sunt alte observații? Comisia agreează. Bun.

Supun votului această propunere, deci, prima dată de suprimare a articolului de la sfârșitul rândului 1 al alineatului 2.

Cine este pentru?

Împotrivă? Un vot împotrivă.

Abțineri dacă sunt? Nu sunt abțineri.

A fost aprobată cu majoritate de voturi această mică amendare.

Dacă nu sunt alte propuneri în legătură cu articolul 118 vi-l supun spre aprobare.

Cine este pentru?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? Două abțineri.

Cu majoritate de voturi, a fost aprobat.

Trecem la poziția 17, pagina 21, și avem articolul 119, articol nou.

Dacă în legătură cu conținutul și redactarea acestui articol sunt ceva observații? Nu sunt.

Îl supun spre aprobare.

Cine este pentru?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? Nu sunt abțineri.

Unanimitate de voturi.

Poziția 18, articolul 120. De asemenea, articol nou. Sunt ceva probleme de ridicat în legătură cu el? Nu sunt.

Atunci vă supun spre aprobare articolul 120.

Cine este pentru?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? Nu. Deci unanimitate de voturi.

Poziția 19. Avem și aici unele propuneri. O mică intervenție la textul de la litera a). Textul de la litera b) este text nou și, de asemenea, text nou este textul de la litera k) de la pagina 23.

Și două precizări la litera m), de la pagina 23. Textul pe care îl avem curge astfel: „Să examineze și să aprobe cercetarea...“, după asta virgulă, „...reținerea, arestarea...“ etc. să adăugăm după „cercetarea“ la rândul doi și „reținerea, arestarea sau trimiterea în judecată“ etc.

Prima dată vă supun votului propunerile pe care le face comisia în legătură cu acest text al articolului 111, propus să devină articolul 121.

Prima dată supun votului propunerile comisiei.

Cine este pentru adoptarea lor?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? Nu sunt abțineri.

A fost aprobat cu unanimitate de voturi.

Acum, la litera m), după „cercetarea“, deci, la alineatul 2 la rândul 2, să introducem „reținerea“ să plasăm virgula și după aceea să curgă textul pe care îl avem.

Supun votului această propunere.

Cine este pentru?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă sunt abțineri? Nu sunt abțineri.

Deci, a fost aprobat și textul articolului 121, fostul articol 111.

Acum discutăm poziția 20 din raport. Are tangență cu articolul 115 alineatul 1, propus a deveni articolul 125. Este vorba de intervenție la textul de la litera g), da?

Dacă sunt ceva observații? Nu sunt observații.

Supun votului atunci textul propus de către comisie.

Cine este pentru?

Împotrivă? Nu sunt voturi împotrivă.

Dacă se abține cineva? Nu sunt abțineri.

A fost aprobat cu unanimitate de sufragii.

În fine, avem ultima poziție, poziția 21. Comisia pentru buget și finanțe, împreună cu Compartimentul tehnic legislativ, propune renumerotarea corespunzătoare a articolelor legii, ca urmare a introducerii de noi articole. Ceea ce și rezultă, de altfel, din amendamentele pe care le-am examinat.

Acum rog pe domnii chestori să invite pe toată lumea pentru că va trebui să supun votului în ansamblu pentru aceste modificări pe care le-am operat.

Doamnelor și domnilor deputați,

Vă rog să aveți amabilitatea să vă ocupați locurile.

Înainte de a supune la vot, domnul Bogdan mai dorește o intervenție.

Domnul Ioan Bogdan:

Doamnelor și domnilor,

Vă propunem, dacă aveți amabilitatea, să reflectați asupra unei chestiuni, și dacă sunteți de acord să votați și această propunere. Dacă dorim ca această instituție să se constituie cât mai repede, atunci ar trebui să fiți de acord că am adoptat acest mesaj al Președintelui în procedură de urgență, caz în care termenul pentru ca să stea această lege la Curtea Constituțională, potrivit Constituției, se reduce de la 5 zile la 2 zile.

Deci, vă propunem să fiți de acord și cu această treabă pentru a da posibilitate Senatului să facă același lucru.

Vă mulțumim.

Domnul Marțian Dan:

Sunteți de acord cu propunerea domnului Bogdan?

Din sală:

Nu.

Domnul Marțian Dan:

Nu sunteți!

Poftiți, domnule Frunda!

Domnul Frunda Gheorghe:

Domnule președinte,

O singură problemă, de principiu. Nu cred că este în interesul nimănui ca să presionăm sub necesitatea acestei instituții un drept fundamental al parlamentarilor „dreptul de a apela la Curtea Constituțională. Este un drept pe care trebuie să ni-l respectăm noi înșine și pe care nu avem voie să-l reducem. Doar din acest singur motiv, mă declar împotriva acestei metode și cer ca să se respecte termenele normale.

Mulțumesc.

Domnul Marțian Dan:

Mai sunt alte opinii?

Eu vă propun următorul lucru: să votăm ca o lege în regim obișnuit, să rugăm pe cei de la Senat să o examineze cât se poate de repede și, poate, în acest sens reușim să ne încadrăm în timp.

Sunt două propuneri, deci: a domnului Bogdan și aceasta pe care v-am făcut-o.

Prima dată v-o supun pe cea a domnului Bogdan, pentru că dânsul a formulat-o primul.

Cine este pentru?

Din sală:

Nu avem quorumul.

Domnul Marțian Dan:

Este quorumul și vom număra.

Împotrivă? Vă rog să vă pronunțați, ca să putem număra. 44 de voturi împotrivă.

Abțineri? 6 abțineri.

Ca să nu avem nici un fel de probleme, vă rog ca cei care au votat pentru propunerea domnului Bogdan să ridice mâna sus, pentru a putea contabiliza exact. Rog pe toată lumea să voteze într-un fel sau altul.

Vă rog foarte mult, stimați colegi, ocupați-vă locurile dumneavoastră în sală.

Voturi pentru sunt 129. În total sunt 179 cei care au participat la vot. Deci, unii dintre colegii noștri nu se exprimă în nici un fel. Nu este bine. Trebuie să ne asumăm un vot, într-un fel sau altul.

Domnule Bogdan, dacă vreți să veniți puțin.

Domnul Bogdan renunță la propunerea făcută și trebuie acum să ne pronunțăm asupra propunerilor în ansamblu.

Rog pe toată lumea să participe la vot. Invitați-i, vă rog, pe deputații care sunt în incintă.

Domnule Ciobanu, domnule Rădulescu, vă rog să-i invitați.

Imediat am să supun votului aceste amendări la o seamă de articole pe care le-am discutat și asupra cărora ne-am pronunțat.

Stimați colegi,

Vă rog să aveți amabilitatea să vă ocupați locurile. Urmează să supunem la vot.

Noi am examinat propunerile pe care le-a elaborat comisia privind completarea și aducerea unor amendamente legii asupra căreia Parlamentul s-a exprimat în sesiunea trecută. Am terminat examinarea acestor chestiuni, vi le supun acum votului în ansamblu, aceste completări, așa cum rezultă ele pe baza raportului și micilor retușuri pe care le-am adoptat noi în funcție de anumite amendamente făcute în dezbateri.

Cine este pentru adoptarea lor? Trebuie să numărăm. Vă rog. Voturi pentru, 224.

Cine este împotrivă, vă rog? Un vot împotrivă.

Cine se abține? 3 abțineri.

Cu majoritate de voturi au fost adoptate acele completări pe care le-a propus comisia, pe baza mesajului Președintelui Republicii.

Sursa: „Monitorul Oficial“, partea a II-a, anul III, nr. 3, 3 septembrie 1992, p. 2-9.

Lege nr. 94 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (8 septembrie 1992)

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1– (1) Curtea de Conturi este organul suprem de control financiar și de jurisdicție în domeniul financiar și funcționează pe lângă Parlamentul României. Ea își exercită funcțiile în mod independent și în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Constituție și în celelalte legi ale țării.

(2) În unitățile administrativ-teritoriale, funcțiile Curții se exercită prin camerele de conturi județene.

(3) Sediul curții este în capitala țării, iar sediile camerelor de conturi sunt în orașele reședință de județ și în municipiul București.

Art. 2– (1) Curtea de Conturi decide în mod autonom asupra programului său de control.

(2) Controalele Curții de Conturi se inițiază din oficiu și nu pot fi oprite decât de Parlament și numai în cazul depășirii competențelor stabilite prin lege.

(3) Hotărârile Camerei Deputaților sau ale Senatului, prin care se cere Curții de Conturi efectuarea unor controale, în limitele competențelor sale, sunt obligatorii. Nici o altă autoritate publică nu o mai poate obliga.

Art. 3–(1) Curtea de Conturi înaintează Parlamentului și, prin camerele de conturi județene, consiliile locale, rapoarte în domeniile în care este competentă.

(2) Raportul anual al Curții de Conturi se publică în Monitorul Oficial al României.

Art. 4– (1) Curtea de Conturi are acces neîngrădit la acte, documente și informații necesare exercitării funcțiilor sale de control și jurisdicționale, oricare ar fi persoanele juridice sau fizice deținătoare.

(2) Toate persoanele juridice și fizice supuse controlului sau jurisdicției Curții de Conturi sunt obligate să-i transmită actele, documentele și informațiile solicitate la termenele stabilite de Curte și să-i asigure accesul în sediile lor, dacă aceasta hotărăște efectuarea controlului sau cercetarea la fața locului.

(3) Dacă în exercitarea funcțiilor sale, Curtea de Conturi ia cunoștință de informații care constituie secrete de stat, de serviciu, comerciale sau individuale, aceasta este obligată să respecte caracterul lor și să le facă cunoscute numai autorităților îndreptățite.

Art. 5– Curtea de Conturi își întocmește buget propriu, care se prevede distinct în bugetul de stat.

Art. 6– Salarizarea personalului Curții de Conturi se stabilește prin lege.

Art. 7-(1) Curtea de Conturi poate să participe la activitatea organismelor internaționale de specialitate și să devină membru al acestora.

(2) Curtea de Conturi poate colabora cu organismele internaționale de profil și poate exercita, în numele lor, controlul asupra gestionării fondurilor puse la dispoziția României, dacă prin tratate, convenții sau alte înțelegeri internaționale se stabilește această competență.

CAPITOLUL II

Organizarea și conducerea Curții de Conturi

Art. 8-(1) Curtea de Conturi se compune din: Secția de control preventiv, Secția de control ulterior, Secția jurisdicțională, Colegiul jurisdicțional al Curții, camerele de conturi județene și Secretariatul general.

(2) Pe lângă Curtea de Conturi funcționează procurorii financiari.

Art. 9-Membrii Curții de Conturi sunt consilierii de conturi în număr de 24. Aceștia alcătuiesc plenul Curții de Conturi.

Art. 10-(1) Conducerea Curții de Conturi se execută de către plen, de comitetul de conducere, de președintele și vicepreședinții Curții, care sunt consilieri de conturi.

(2) Comitetul de conducere se compune din președintele Curții, vicepreședinții acesteia, președinții de secții și 5 consilieri de conturi, aleși de plenul Curții.

(3) La ședințele plenului participă procurorul general financiar și secretarul general.

(4) La ședințele plenului Curții de Conturi și ale comitetului de conducere pot participa, în calitate de invitați, specialiști cu înaltă pregătire în diferite domenii de activitate ce intră în competența Curții.

Art. 11-(1) Secțiile sunt conduse de câte un consilier de conturi, care îndeplinește funcția de președinte al secției.

(2) Secția de control preventiv este formată de 5 consilieri de conturi precum și din controlori financiari, care își exercită atribuțiile la ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, asigurărilor sociale de stat și fondurile speciale.

(3) Secția de control ulterior este formată din 7 consilieri de conturi și din controlori financiari și se organizează în 6 divizii sectoriale, dintre care una îndeplinește și atribuțiile de coordonarea a controlului în teritoriu, exercitat prin direcțiile județene de control financiar ale secției. Diviziile sunt conduse de către un consilier de conturi. În cadrul diviziilor pot fi organizate direcții de specialitate.

(4) Secția jurisdicțională este instanță și de fond și de recurs și se compune din 9 consilieri de conturi.

Art. 12- Colegiul jurisdicțional al curții este instanță de fond, se compune din judecători financiari și este condus de un președinte de colegiu.

Art. 13- (1) Camera de conturi județeană se compune din compartimentul de control financiar și colegiul jurisdicțional.

(2) Compartimentul de control financiar este format din controlori financiari și este condus de un șef de compartiment.

(3) Colegiul jurisdicțional este format din judecători financiari și este compus de un președinte.

Art. 14-(1) Pe lângă Curtea de Conturi funcționează procurorul general financiar și procurorii financiari.

(2) Procurorii financiari își exercită atribuțiile pe lângă secțiile Curții, Colegiul jurisdicțional al Curții și camerele de conturi județene.

Art. 15-(1) Secretariatul general este condus de un secretar general.

(2) În cadrul Secretariatului general funcționează compartimente de studii-sinteze-legislație, norme metodologice-documentare, de informatică, de relații interne și externe, de finanțe-contabilitate și de personal-secretariat-administrativ.

CAPITOLUL III

Atribuții de control

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Art. 16-(1) Curtea de Conturi își exercită funcțiunea de control asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, precum și asupra modului de gestionare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale.

(2) Prin controlul său, Curtea de Conturi urmărește respectarea legilor și aplicarea principiilor de economicitate, eficacitate și eficiență în gestionarea mijloacelor materiale și bănești.

Art. 17-Pentru exercitarea funcției prevăzute la art.16, Curtea de Conturi controlează:

- formarea și utilizarea resurselor bugetului de stat, ale asigurărilor sociale de stat și ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și mișcarea fondurilor între aceste bugete;
- constituirea, utilizarea și gestionarea fondurilor speciale și a fondurilor de tezaur;
- formarea și gestionarea datoriei publice și situația garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe;
- utilizarea alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor și transferurilor și a altor forme de sprijin financiar din partea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
- constituirea, administrarea și utilizarea fondurilor publice de către instituțiile publice autonome cu caracter comercial și financiar și de către organisme autonome de asigurări sociale;
- situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale de către instituțiile publice, regiile autonome, societățile comerciale sau de către alte persoane juridice în baza unui contract de concesiune sau închiriere;
- alte domenii în care, prin lege, s-a stabilit competența Curții.

Art. 18-Sunt supuse controlului prevăzut de art. 17:

- statul și unitățile administrativ-teritoriale, în calitate de persoane juridice de drept public, cu serviciile și instituțiile lor publice, autonome sau nu;
- Banca Națională a României;
- Regiile autonome;
- Societățile comerciale la care statul, unitățile administrativ-teritoriale, instituțiile publice sau regiile autonome dețin, singure sau împreună, integral sau mai mult de jumătate din capitalul social;
- Organismele autonome de asigurări sociale sau de altă natură, care gestionează bunuri, valori sau fonduri, într-un regim legal obligatoriu, în condițiile în care prin lege sau prin statutele lor se prevede acest lucru.

Art. 19-Curtea de Conturi poate hotărî efectuarea de controale și la alte persoane juridice decât cele menționate la art. 18, care:

- beneficiază de garanții guvernamentale pentru credite, de subvenții sau de alte forme de sprijin financiar din partea statului, a unităților administrativ-teritoriale sau a instituțiilor publice;
- administrează, în baza unui contract de concesiune sau de închiriere, bunuri aparținând domeniului public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale;
- desfășoară o activitate economică la care persoanele juridice menționate la art. 18 participă cu mai puțin de 50% la formarea capitalului social;
- nu-și îndeplinesc obligațiile financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale și instituțiile publice;

Art. 20-(1) Controlul execuției bugetelor Camerei Deputaților, Senatului, Președinției și Guvernului se exercită numai de către Curtea de Conturi.

(2) Execuția bugetului propriu al Curții de Conturi se aprobă de Parlament.

Art. 21-Controlul exercitat de Curtea de Conturi poate fi preventiv și ulterior.

Secțiunea a 2-a

Controlul preventiv

Art. 22-(1) Curtea de Conturi exercită controlul preventiv, prin organe proprii de control, la ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor speciale, asupra:

- angajamentelor din care ar deriva, direct sau indirect, obligații de plată în sarcina statului;
- efectuării unor plăți din fonduri publice;
- deschiderii și repartizării creditelor bugetare;
- modificării situației inițiale a repartizării pe trimestre și pe subdiviziuni ale clasificărilor bugetare a creditelor aprobate, inclusiv prin virări de credite;
- concesiunii săi închirierii de bunuri publice.

(2) Documentele, operațiunile și limitele valorice minime de la care acestea vor fi supuse controlului său preventiv se stabilesc de Curte, în funcție de importanța și neajunsurile constatate, dacă prin lege nu se prevede altfel.

Art. 23-(1) Organele de control preventiv ale Curții se pronunță asupra legalității angajamentelor și efectuării unor plăți, precum și asupra utilizării creditelor bugetare în limita și conform destinației stabilite prin legea bugetară anuală.

(2) Controlul preventiv se exercită prin viză.

(3) Nici o operațiune din cele supuse controlului preventiv al Curții nu poate fi executată fără viza acesteia.

Art. 24-(1) În cazul în care controlorul financiar consideră că operațiunea nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru acordarea vizei de control preventiv, el semnalează acest lucru în scris ordonatorului principal de credite, făcând cunoscute motivele refuzului de viză.

(2) Dacă ordonatorul principal de credite insistă în efectuarea operațiunii, el înaintează Secției de Control preventiv actele a căror viză a fost refuzată, motivele refuzului și punctul său de vedere.

(3) Secția de control preventiv soluționează cererea în termen de 10 zile, într-un complet constituit din trei consilieri de conturi.

(4) Completul astfel constituit poate cere completarea documentelor prezentate și lămuriri de la ordonatorul principal de credite.

(5) Asupra cererii de viză, completul se pronunță, motivat, printr-o decizie care se comunică celor interesați.

Art. 25-În cazul respingerii cererii și al menținerii refuzului de viză, ordonatorul se poate adresa Guvernului, care hotărăște în următoarele 15 zile.

Art. 26-(1) Hotărârea Guvernului de autorizare a operațiunilor refuzate la viză de controlul preventiv se comunică Curții de Conturi și ordonatorului principal de credite în termen de 5 zile.

(2) Curtea de Conturi informează lunar Parlamentul asupra operațiunilor refuzate la viza de control preventiv și autorizate de Guvern, aducându-i la cunoștință și motivele refuzului său.

Secțiunea a 3-a

Controlul Ulterior

Art. 27- Curtea de Conturi are ca principală atribuție verificarea:

- contului general anual de execuție a bugetului de stat;
- contului anual de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat;
- conturilor anuale de execuție a bugetelor locale;

- conturilor anuale de execuție a bugetelor fondurilor speciale;
- conturile fondurilor de tezaur;
- contului anual al datoriei publice a statului și situației garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe primite de către alte persoane juridice;

Art. 28– În exercitarea atribuției prevăzute de art. 27, Curtea de Conturi, în baza programului propriu de control verifică, pe parcursul exercițiului bugetar și la finele acestuia:

- conturile gestiunilor publice de bani, alte valori și de bunuri materiale publice;
- conturile execuției de casă a bugetelor publice;
- conturile de execuție ale subvențiilor și alocațiilor bugetare pentru investiții acordate altor beneficiari decât instituțiile publice;
- bilanțurile și conturile de execuție ale ordonatorilor de credite bugetare și ale administratorilor care gestionează fonduri ce se supun regimului bugetului public;
- conturilor operațiunilor referitoare la datoria publică.

Art. 29– Este de competența Curții de Conturi să stabilească limitele valorice minime de la care conturile prevăzute în articolul precedent sunt supuse controlului său în fiecare exercițiu bugetar.

Art. 30– Prin verificarea conturilor Curtea constată dacă:

- conturile supuse controlului său sunt exacte și conforme cu realitatea și dacă inventarierea patrimoniului public a fost făcută la termenele și în condițiile stabilite de lege;
- veniturile statului, unităților administrativ-teritoriale, asigurărilor sociale de stat și ale instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din mijloace extrabugetare au fost legal stabilite și încasate la termenele prevăzute de lege;
- cheltuielile au fost angajate, lichidate, ordonanțate, plătite și înregistrate conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare;
- modificările aduse prevederilor inițiale ale bugetelor sunt autorizate și dacă s-au făcut în condițiile legii;
- subvențiile și alocațiile pentru investiții s-au acordat de la buget sau din fonduri speciale, în condițiile legii și s-au utilizat conform destinațiilor stabilite;
- contractarea împrumuturilor de stat, rambursarea ratelor scadente ale acestora și plata dobânzilor aferente s-au făcut în condițiile legii;
- creanțele și obligațiile statului și ale unităților administrativ-teritoriale sunt îndreptățite sau garantate, iar activele sunt protejate potrivit legii.

Art. 31 De asemenea, Curtea analizează:

- necesitatea și oportunitatea angajării unor cheltuieli bugetare, acordării unor subvenții, efectuării unor transferuri între bugetele publice, aprobării unor viramente de credite bugetare și acordării unor credite suplimentare;
- calitatea gestiunii financiare din punct de vedere al economicității, eficacității și eficienței.

Art. 32-(1) Prin controalele sale la persoanele juridice prevăzute la art. 18, Curtea de Conturi urmărește în principal:

- exactitatea și realitatea bilanțurilor contabile și a conturilor de profit și pierderi;
- îndeplinirea obligațiilor financiare către buget sau către alte fonduri stabilite prin lege;
- utilizarea fondurilor alocate de la buget sau din fonduri speciale conform destinației stabilite;
- calitatea gestiunii economico-financiare, dacă prin aceasta se afectează drepturile statului, unităților administrativ-teritoriale sau instituțiilor publice ori se creează obligații în sarcina acestora.

(2) De asemenea, Curtea de Conturi mai verifică modul de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare ale Fondului Proprietății de Stat și modul în care acesta își îndeplinește obligațiile prevăzute de lege în raport cu societățile comerciale.

Art. 33 Obiectivele controalelor Curții de Conturi dispuse de Camera Deputaților sau de Senat ori dispuse de Curte la persoanele juridice menționate la art. 19 se stabilesc de acestea prin hotărâre și se aduc la cunoștința celor interesați.

Art. 34-(1) Curtea de Conturi este singura competentă ca în urma verificării conturilor să hotărască asupra descărcării de gestiune.

(2) Orice decizie a autorității executive privind descărcarea de gestiune nu este decât provizorie.

Art. 35-(1) Curtea de Conturi exercită controlul la sediul său sau la fața locului.

(2) Controlorii financiari desemnați să verifice conturile întocmesc rapoarte în care prezintă constatările și concluziile lor și formulează propuneri cu privire la măsurile ce urmează a fi luate în legătură cu situația conturilor.

(3) În cazul în care conturile prezentate nu întrunesc condițiile care să facă posibilă verificarea lor, controlorii le restituie titularilor acestora, fixând termen pentru completarea sau refacerea lor, după caz. Dacă titularii conturilor nu se conformează acestei măsuri, completarea sau refacerea conturilor se face, pe cheltuiala acestora, de către un expert contabil numit de Curtea de Conturi.

Art. 36-(1) Rapoartele asupra conturilor sunt examinate de un complet format, după cum urmează:

- 3 consilieri de conturi din Secția de control ulterior;
- șeful compartimentului de control financiar al camerei de conturi județene și doi controlori financiari.

(2) Asupra rapoartelor, completul, astfel format, pronunță încheieri prin care dispune fie descărcarea de gestiune, fie sesizarea Colegiului juridicțional al Curții sau, după caz, a colegiului juridicțional al Camerei de Conturi, pentru stabilirea răspunderii juridice potrivit legii.

(3) Completul poate, de asemenea, dispune restituirea raportului pentru completare sau refacere, după caz.

(4) Dacă în urma examinării raportului, a actelor și documentelor pe care se sprijină acesta, se constată săvârșirea unor fapte care, potrivit legii penale, constituie infracțiuni, completul dispune sesizarea organelor de urmărire penală competente, suspendând examinarea cazului.

(5) În cursul examinării raportului, completul poate cere lămuriri titularilor de conturi sau altor persoane care sunt în măsură să facă aceasta.

(6) Dacă există pericolul înstrăinării bunurilor ce aparțin persoanei răspunzătoare, completul prevăzut de alin. (1) poate solicita colegiului juridicțional ce urmează a fi investit cu judecarea cauzei, încuviințarea pentru luarea măsurilor asigurătorii, în limita valorii prejudiciului constatat.

(7) La ședințele în care sunt examinate rapoartele asupra conturilor, poate participa și procurorul financiar.

Art. 37 Descărcarea de gestiune nu constituie temei pentru exonerarea de răspundere juridică.

Art. 38 Încheierea prin care s-a dispus sesizarea colegiului juridicțional sau descărcarea de gestiune se comunică părților interesate și procurorului financiar.

Art. 39 Împotriva încheierii prin care s-a dispus descărcarea de gestiune poate fi introdusă plângere la colegiul juridicțional, în termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 40 Pentru motive întemeiate, în termen de 1 an de la pronunțarea încheierii prin care s-a dispus descărcarea de gestiune, procedura examinării contului poate fi redeschisă.

Art. 41-(1) În situația în care, în urma verificărilor efectuate pe parcursul execuției bugetului la persoanele juridice prevăzute de art. 18 și art. 19, organele de control ale Curții de Conturi constată fapte prin care au fost cauzate prejudicii sau abateri cu caracter financiar încheie proces-verbal de constatare, în condițiile prevăzute de lege.

(2) Actele de constatare astfel întocmite se trimit, în termen de 5 zile procurorului financiar de către consilierii de conturi din secțiile de control sau, după caz, de șefii compartimentelor de control financiar ale camerelor de conturi județene, însoțite de propunerile lor.

Art. 42-(1) În toate cazurile, procurorul financiar, se pronunță, în termen de 10 zile de la primire asupra procesului-verbal de constatare întocmind, după caz, actul de sesizare a colegiului de jurisdicție competent, actul de sesizare a organelor de urmărire penală ori actul de clasare.

(2) Procurorul financiar poate dispune, restituirea procesului-verbal de constatare pentru completarea ori refacerea controlului.

(3) Actul de sesizare a colegiului jurisdicțional și actul de clasare se comunică părților interesate.

(4) Atunci când există pericolul înstrăinării bunurilor ce aparțin persoanei răspunzătoare, procurorul financiar sesizat conform art. 41 alin. (2) poate solicita colegiului jurisdicțional ce urmează a fi investit cu judecarea cauzei încuviințarea pentru luarea măsurilor asigurătorii, în limita valorii prejudiciului constatat.

Art. 43-(1) Împotriva actului de clasare, cei interesați pot face plângere în termen de 30 de zile de la comunicare. Plângerea se soluționează de procurorul general financiar.

(2) În cazul admiterii, procurorul general financiar poate dispune, după caz, sesizarea colegiului jurisdicțional ori a organului de urmărire penală competent sau restituirea dosarului pentru completarea ori refacerea controlului.

Art. 44-(1) Împotriva soluției procurorului general financiar, partea interesată poate face cerere de reexaminare, în termen de 30 de zile de la comunicare, la Curtea de Conturi, în compunerea prevăzută de art. 62.

(2) În cazul în care admite cererea de reexaminare, Curtea de Conturi dispune sesizarea colegiului jurisdicțional competent să judece cauza în primă instanță sau, după caz, a organului de urmărire penală competent.

CAPITOLUL IV

Atribuții jurisdicționale

Secțiunea I

Competența materială și teritorială a instanțelor Curții de Conturi

Art. 45-(1) Colegiul jurisdicțional judecă și hotărăște, în primă instanță, cu privire la plata despăgubirilor civile pentru pagube cauzate și plata de amenzi pentru abateri cu caracter financiar comise de administratori, gestionari și contabili, precum și de celelalte persoane supuse jurisdicției Curții de Conturi, potrivit legii, cu care este sesizat conform art. 36 alin.(2) și art. (1).

(2) Colegiul jurisdicțional judecă și hotărăște cu privire la plata despăgubirilor civile și pe alte persoane, în cazul în care au participat, împreună cu cei prevăzuți în alin.(1), la producerea daunei.

Art. 46 Colegiul jurisdicțional judecă în primă instanță, contestațiile introduse împotriva actelor de imputație de către administratorii, gestionarii, contabilii, precum și de către ceilalți salariați, care au participat, împreună cu aceștia, la producerea pagubelor cauzate persoanelor juridice prevăzute de art. 18, în legătură cu formarea, administrarea și întrebuințarea resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, precum și cu gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale.

Art. 47 Colegiul jurisdicțional judecă, în primă instanță, întâmpinările introduse împotriva deciziilor emise, potrivit art. 94 alin.(1), de șefii compartimentelor de control ale camerelor de conturi județene.

Art. 48 Colegiul jurisdicțional judecă, în primă și ultimă instanță, plângerile introduse împotriva încheierilor prin care completele constituie potrivit art. 36 alin.(1) au dispus descărcarea de gestiune.

Art. 49 Colegiul jurisdicțional judecă, în primă și ultimă instanță, plângerile introduse împotriva preceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor încheiate de organele de control ale Curții de Conturi.

Art. 50 Colegiul juridictional al camerei de conturi județene judecă cauzele care fac obiectul art. 45-49 privind unitățile administrativ-teritoriale și instituțiile publice de interes local, precum și regiile autonome și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, ale căror sedii se află pe teritoriul județului.

Art. 51 Cauzele care nu intră în componența colegiilor juridictionale ale camerelor de conturi județene se soluționează de Colegiul juridictional al Curții de Conturi.

Art. 52 Secția juridictională judecă, în primă instanță, întâmpinările introduse împotriva deciziilor emise, potrivit art. 94 alin. (1), de președinții secțiilor de control ale Curții.

Art. 53 Secția juridictională judecă, în primă și ultimă instanță:

- conflictele de componență între colegiile juridictionale;
- cererile de strămutare a cauzelor de la un colegiu la alt colegiu juridictional.

Art. 54-(1) Secția juridictională judecă, în ultimă instanță, cererile de recurs îndreptate împotriva încheierilor și sentințelor pronunțate de colegiile juridictionale, precum și pe cele îndreptate împotriva sentințelor pronunțate de Secția juridictională, ca instanță de fond, în cazurile prevăzute de art. 52.

(2) De asemenea, Secția juridictională judecă, în ultimă instanță, recursurile în interesul legii, declarate împotriva hotărârilor definitive ale colegiilor juridictionale date în cauzele prevăzute de art. 48 și art. 49.

Art. 55 Curtea de Conturi judecă, în ultimă instanță:

- recursurile în interesul legii declarate de procurorul general financiar împotriva hotărârilor definitive ale colegiilor și Secției juridictionale, cu excepția celor prevăzute de art. 54 alin.(2);
- conflictele de competență ivite între Secția juridictională și colegiile juridictionale;
- cererile de reexaminare introduse, potrivit art. 44 alin.(2), împotriva soluțiilor procurorului general financiar date asupra actelor de clasare.

Art. 56 Conflictele de competență ivite între instanțele Curții de Conturi și instanțele judecătorești se soluționează de Curtea Supremă de Justiție.

Secțiunea a 2-a

Investirea instanțelor Curții de Conturi

Art. 57-(1) Colegiul juridictional se investește prin încheierea de sesizare a completelor constituite potrivit Art. 36 alin. (1) prin actul de sesizare al procurorului financiar, prin contestația introdusă de persoana obligată la plata împotriva actului de imputație, prin plângerea făcută împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției încheiat de organele de control ale Curții și prin întâmpinarea introdusă împotriva deciziei emise, potrivit art. 94 alin. (1), de șefii compartimentelor de control ale camerelor de conturi județene.

(2) Colegiul juridictional se consideră, de asemenea, legal investit și în cazul în care a admis plângerea făcută împotriva încheierii completelor, constituite potrivit art. 36 alin. (1), prin care acestea au dispus descărcarea de gestiune, precum și în cazul în care sesizarea sa a fost dispusă de Curtea de Conturi, în condițiile prevăzute de art. 44 alin. (2).

Art. 58 Secția juridictională se investește prin cererea de recurs, de recurs în interesul legii în cazurile prevăzute de art. 54 alin. (2), cererea de soluționare a conflictului de competență în cazurile prevăzute de art. 53 lit. a), cererea de strămutare, precum și prin întâmpinarea introdusă împotriva deciziei emise, potrivit art. 94 ali. (1), de președinții secțiilor de control ale Curții.

Art. 59 Curtea de Conturi, în compunerea prevăzută de art. 62, se investește prin cererea de recurs în interesul legii, cu excepția cazurilor prevăzute de art. 54 alin. (2), prin cererea pentru soluționarea conflictului de competență, în cazurile prevăzute de art.55 lit. b) și cererea de reexaminare introdusă, potrivit art. 44 alin.(2), împotriva soluției procurorului general financiar date asupra actului de clasare

Secțiunea a 3-a

Compunerea instanțelor Curții de Conturi

Art. 60 Cauzele date în competența colegiilor jurisdicționale se judecă de către un singur judecător.

Art. 61 Cauzele date în componența Secției jurisdicționale se judecă de un complet format din trei consilieri de conturi, cu excepția celor prevăzute de art. 52 care se judecă de un singur consilier de conturi.

Art. 62 Cauzele la care se referă art. 55 se judecă de un complet constituit din cinci consilieri de conturi care fac parte din Secția jurisdicțională a Curții de Conturi.

Art. 63 Participarea procurorului financiar la ședințele de judecată ale colegiilor jurisdicționale ale Secției jurisdicționale și ale Curții de Conturi în compunerea prevăzută de art. 62 este obligatorie.

Secțiunea a 4-a

Reguli speciale privind judecarea cauzelor în fața instanțelor Curții de Conturi

Art. 64-(1) În cazul când consideră că nu este competent material sau, după caz, teritorial, colegiul jurisdicțional sesizat își declină competența în favoarea colegiului competent.

(2) Împotriva hotărârii de declinare a competenței se poate declara recurs în termen legal de a comunicare.

Art. 65-(1) Partea interesată și procurorul financiar pot cere Secției jurisdicționale strămutarea judecării cauzei aflate pe rolul unui colegiu jurisdicțional la un alt colegiu jurisdicțional.

(2) Dezbaterele asupra cererii de strămutare au loc în camera de consiliu, iar hotărârea pronunțată este definitivă.

(3) Strămutarea cauzei poate fi dispusă și din oficiu de către Secția jurisdicțională în cazul, când judecând recursul a casat sentința colegiului jurisdicțional și consideră că judecarea în fond a cauzei nu mai poate fi făcută de către același colegiu.

Art. 66-(1) Contestația împotriva actului de imputație se depune la colegiul jurisdicțional competent cu soluționarea acesteia și se motivează, în scris, în același termen prevăzut de lege pentru introducerea ei.

(2) Constației i se anexează atâtea exemplare câte părți sunt în proces, precum și un exemplar pentru procurorul financiar.

Art. 67-(1) La cererea instanțelor Curții de Conturi, conducătorii ministerelor celorlalte instituții publice centrale sau locale și ai altor persoane juridice interesate sunt obligați să înainteze instanței actele, documentele și informațiile necesare judecării cauzelor cu care acestea sunt investite.

(2) Dacă din cauza neîndeplinirii acestei obligații judecarea cauzei a fost întârziată, instanța poate aplica persoanei fizice sau juridice răspunzătoare, după caz, o amendă de 10.000 lei pentru fiecare zi de întârziere.

(3) Împotriva încheierii de amendare, se poate face plângere în termen de 15 zile de la comunicare, care se soluționează de completul de judecată care a aplicat amenda. Încheierea prin care s-a soluționat plângerea este definitivă și executorie.

Art. 68-(1) Ședințele de judecată ale instanțelor Curții de Conturi sunt publice.

(2) Când există temeiuri că datorită publicității ședinței de judecată s-ar pune în pericol siguranța națională ori interesele statului, instanța poate dispune ca aceasta să fie secretă. Și în caz, părțile pot fi asistate de apărător.

Art. 69 În cazul când în cursul judecării a intervenit decesul ori punerea sub interdicție a persoanei cu judecarea căreia ai fost investite, colegiile sau Secția jurisdicțională introduc din oficiu în cauză pe succesorii acesteia ori, după caz, pe curatorul ei, în condițiile stabilite de lege.

Art. 70-(1) În fața colegiilor și a Secției jurisdicționale, audierea în calitate de martor a unei persoane se face după depunerea jurământului, potrivit legii.

(2) Depune, de asemenea, jurământ și expertul numit în cauză.

Art. 71 În cazul în care la cauzarea prejudiciului care face obiectul judecării au participat mai multe persoane a căror răspundere are, potrivit legii, caracter solidar, din care numai una sau unele au introdus contestație împotriva actului de imputație, colegiul jurisdicțional poate extinde, din oficiu, efectele contestației sau ale contestațiilor și asupra celorlalte persoane pe care le introduce în cauză, pronunțând o singură hotărâre cu privire la toate acestea.

Art. 72 Colegiile și, respectiv, Secția jurisdicțională pot proceda la administrarea unor probe, precum și la efectuarea cercetării locale și prin intermediul altor colegii jurisdicționale, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

Art. 73-(1) În cazurile prevăzute de art. 45 alin. (1) și (2), colegiul jurisdicțional este obligat să dispună luarea măsurilor prevăzute de lege în scopul asigurării reparării prejudiciului rezultat din actul de investire, al plății dobânzilor, amenzilor și cheltuielilor de judecată.

(2) Măsurile asigurătorii dispuse de colegiul jurisdicțional se execută prin organul competent teritorial al Ministerului Economiei și Finanțelor, care este obligat să procedeze de îndată la identificarea bunurilor mobile și imobile, precum și a oricăror venituri ale pârâtului și să le indisponibilizeze în limita valorii prejudiciului rezultat din actul de investire, înaintând instanței actele încheiate.

(3) Dispozițiile alin. (2) se aplică și în cazurile când colegiul jurisdicțional a încuviințat luarea măsurilor asigurătorii potrivit art. 36 alin. (6) sau, după caz, art. 42 alin. (4), mai înainte de a fi investit cu judecarea cauzei.

(4) Împotriva încheierilor colegiului jurisdicțional, prin care au fost dispuse ori încuviințate măsurile obligatorii, se poate face recurs, care nu suspendă executarea acestora.

Art. 74-(1) În tot cursul judecării contestației, la cererea contestatorului sau din oficiu, în cazul când a extins efectele contestației și asupra altor persoane răspunzătoare, potrivit art. 71, colegiul jurisdicțional poate dispune, motivat, suspendarea executării actului de imputație, până la pronunțarea sentinței.

(2) Încheierea prin care s-a dispus suspendarea executării actului de imputație poate fi atacată cu recurs.

(3) Recursul suspendă executarea încheierii.

(4) Colegiul jurisdicțional, chiar și din oficiu, revocă măsura suspendării executării actului de imputație, atunci când constată că motivul care a justificat această măsură a încetat.

Art. 75-(1) Colegiul jurisdicțional poate suspenda judecarea actului de sesizare ori a contestație atunci când există o cauză legală de împiedicare ori o împrejurare de care depinde judecarea acestora sau o cauză de forță majoră.

(2) Suspendarea este obligatorie în cazul când, în legătură cu aceleași fapte deduse judecării au fost sesizate și organele de urmărire penală ori când, pentru repararea aceluiași prejudiciu dedus judecării, persoana juridică interesată a acționat pe o altă cale prevăzută de lege până la soluționarea definitivă a acelei cauze.

(3) Lipsa părților, legal citate, nu constituie motiv pentru suspendarea judecării cauzei, cu excepția judecării contestației.

(4) Prin încheierea de suspendare a judecării cauzei, colegiul jurisdicțional se pronunță și cu privire la măsurile asigurătorii dispuse sau încuviințate anterior, pe care le poate menține pe durata suspendării.

(5) Încheierea prin care s-a dispus suspendarea judecării cauzei poate fi atacată cu recurs.

(6) Colegiul jurisdicțional dispune, chiar și din oficiu, reluarea judecării cauzei, atunci când constată că motivul sau motivele suspendării acesteia au încetat.

Art. 76 În cazul când, fiind investit conform art. 36 alin. (2) sau art. 42 alin. (1), colegiul jurisdicțional constată existența unor acte materiale noi ori a unor fapte noi în sarcina aceleiași persoane răspunzătoare sau că, la producerea aceluiași prejudiciu dedus judecării, au mai participat și alte persoane, pune în discuția părților extinderea obiectului judecării sau, după caz, introducerea în cauză a acestor persoane.

Art. 77-(1) Hotărârile colegiului jurisdicțional se numesc sentințe.

(2) Judecând cauza, colegiul jurisdicțional se pronunță cu privire la actul de sesizare cu care a fost investit conform art. 36 alin. (2) sau art. 42 alin. (4), dispunând, după caz: admiterea acestuia și obligarea persoanei sau a persoanelor răspunzătoare la plata despăgubirilor civile și a dobânzii practicate de Banca Națională a României la data pronunțării hotărârii, obligarea acestora la plata amenzii pentru abateri cu caracter financiar reținute în sarcina lor ori respingerea actului de sesizare.

(3) În cazul în care abaterea cu caracter financiar constă în neîndeplinirea de către o persoană juridică din cele prevăzute de art. 18 și art. 19 a obligațiunilor financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale sau instituțiile publice, colegiul jurisdicțional dispune și virarea sumelor datorate de aceasta, inclusiv a dobânzilor și majorărilor de întârziere datorate.

(4) În cazul contestației persoanei obligate la plată, colegiul jurisdicțional se pronunță atât cu privire la aceasta, cât și cu privire la actul de imputație, pe care îl menține total sau parțial, reducând corespunzător suma de plată, ori îl poate anula.

(5) În toate cazurile, colegiul jurisdicțional se pronunță și cu privire la măsurile asigurătorii luate în cursul judecării cauzei sau încuviințate anterior investirii sale și la plata cheltuielilor de judecată avansate de stat sau efectuate de părți.

Art. 78-(1) Pentru toate părțile și pentru procurorul financiar, termenul de recurs este de 15 zile de la comunicarea sentinței.

(2) În cazul încheierilor prevăzute la art. 73 alin. (4), art. 74 alin. (2) și art. 75 alin. (5), termenul de recurs curge de la pronunțare.

Art. 79-(1) Instanța de recurs poate dispune, la cerere sau din oficiu, suspendarea, până la pronunțarea deciziei, a executării hotărârilor date de prima instanță în cauzele privind contestațiile introduse împotriva actelor de imputație.

(2) Această măsură poate fi revocată, chiar și din oficiu, atunci când motivele care au justificat-o au încetat.

Art. 80 În cazul când prin sentința recurată au fost obligate, în solidar, la plata despăgubirilor civile mai multe persoane răspunzătoare, dar împotriva acestora au declarat recurs numai una sau numai unele din ele, Secția jurisdicțională poate extinde, la cerere sau din oficiu, efectele recursului sau ale recursurilor și asupra celorlalte persoane obligate la plată, pe care le introduce în cauză, pronunțând o singură decizie față de toate acestea.

Art. 81 Dispozițiile art. 73 alin. (1) și (2) cu privire la măsurile asigurătorii ale art. 75 alin. (1), (2) și (3) referitoare la suspendarea judecării cauzelor, precum și ale art. 77 privind cuprinsul hotărârii se aplică și în cazul când Secția jurisdicțională, judecând recursul a casat hotărârea colegiului jurisdicțional și rejudecă în fond cauza.

Secțiunea a 5-a

Reguli speciale cu privire la exercitarea căilor extraordinare de atac în fața instanțelor Curții de Conturi

Art. 82 Cererea de revizuire poate fi introdusă, pe lângă cazurile de revizuire prevăzute de art. 322 din Codul de procedură civilă și atunci când, ulterior judecării definitive a cauzei:

- a fost descoperit un înscris nou care conține o operațiune de natură să modifice situația răspunderii stabilite prin hotărâre, despre care instanța nu a avut cunoștință la pronunțarea acesteia;
- s-a constatat că una sau mai multe înregistrări în evidența contabilă au fost omise ori sunt eronate, ceea ce a determinat să se rețină o situație neconformă realității;
- s-a constatat că prejudiciul a fost cauzat de o altă persoană fizică, prin fapta sa proprie.

Art. 83-(1) Termenul în care poate fi introdusă cererea de revizuirea este de 30 de zile de la data când s-a descoperit ori s-a constatat una din împrejurările prevăzute de art. 82, dar nu mai târziu de 1 an de la data rămânerii definitive a hotărârii a cărei revizuire se cere.

(2) Până la judecarea cererii de revizuire, instanța sesizată poate dispune suspendarea executării hotărârii.

Art. 84-(1) În cazul când, ulterior rămânerii definitive a hotărârii, s-a constatat că prin aceasta s-a adus o încălcare esențială a legii sau că este vădit netemeinică, procurorul general financiar al

Curții de Conturi poate declara împotriva ei recurs în interesul legii, în termen de 1 an de la data rămânerei definitive.

(2) La cererea procurorului general financiar, a părților sau din oficiu, instanța constituită potrivit art. 62 poate dispune suspendarea executării hotărârii atacate.

Secțiunea a 6-a

Reguli speciale privind executarea hotărârilor instanțelor Curții de Conturi

Art. 85 Instanța de executare este colegiul jurisdicțional care a soluționat cauza în primă instanță.

Art. 86-(1) În cazul când împotriva hotărârii date în primă instanță s-a declarat recurs, Secția jurisdicțională trimite instanței de executare un extras al deciziei pronunțate de ea, pentru a o pune în executare.

(2) Pe baza hotărârii date în primă instanță, rămasă definitivă prin nerecurare sau, după caz, pe baza deciziei pronunțate de Secția jurisdicțională, instanța de executare comunică de îndată organelor competente teritorial ale Ministerului Economiei și Finanțelor sau, după caz, persoanei juridice creditoare, un ordin de executare a despăgubirilor civile și dobânzilor datorate, a amenzilor, a altor sume datorate statului, unităților administrativ-teritoriale sau instituțiilor publice și a cheltuielilor de judecată, acest ordin constituind titlu executor.

(3) În baza acestui ordin, organele prevăzute în aliniatul precedent procedează la înscrierea sumelor datorate în evidența debitorilor și la executarea silită, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 87-(1) Pe toată durata executării, persoanele urmărite în baza ordinului de executare pot face contestație la executare, a cărei judecare este de competența instanței prevăzute de art. 85.

(2) În cazul admiterii contestației, instanța de executare poate dispune după caz, anularea actelor de executare, amânarea executării, eșalonarea plății, înlăturarea sau înlocuirea măsurilor asigurătorii.

(3) Hotărârile instanței de executare pot fi atacate cu recurs, în termen de 15 zile de la comunicare.

CAPITOLUL V

Atribuții de raportare, avizare și alte competențe

Art. 88-(1) În termen de 6 luni de la primirea conturilor prevăzute la art. 27 de la organelor competente să le întocmească și obligate să i le transmită Curtea de Conturi elaborează Raportul Public Anual pe care îl înaintează Parlamentului.

(2) Rapoartele anuale referitoare la finanțele publice locale sunt înaintate de către camerele de conturi județene autorităților publice deliberative ale unităților administrativ-teritoriale.

Art. 89 Raportul public anual cuprinde: observațiile Curții de Conturi asupra conturilor de execuție a bugetelor supuse controlului său; operațiunile nevizate preventiv de Curte și executate în baza hotărârilor Guvernului; concluziile degajate din controalele dispuse de Camera Deputaților sau de Senat sau efectuate de regii autonome, societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat și celelalte persoane juridice supuse controlului Curții; încălcările de lege constatate și măsurile de tragere la răspundere luate; alte aspecte pe care Curtea le consideră necesare.

Art. 90 Curtea de Conturi poate înainta Parlamentului sau, prin camerele de conturi județene, autorităților publice deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, rapoarte pe domeniile în care este competentă, ori de câte ori consideră necesar.

Art. 91 Curtea de Conturi avizează:

- la cererea Senatului sau a Camerei Deputaților, proiectul bugetului de stat și proiectele de lege în domeniul finanțelor și al contabilității publice sau prin aplicarea cărora ar rezulta o diminuarea a veniturilor sau o majorare a cheltuielilor aprobate prin legea bugetară;

- înființarea de către Guvern sau ministere a unor organe de specialitate în subordine lor;

Art. 92 Curtea de Conturi, ca organ suprem de control financiar, în îndeplinirea atribuțiilor pe care i le conferă legea, mai are competența:

- să evalueze activitatea de control financiar propriu a persoanelor juridice controlate, prevăzute de art. 18.
- să emită instrucțiuni cu caracter obligatoriu pentru organele de control financiar, necesare exercitării în bune condiții a competențelor Curții de Conturi;
- să solicite organelor de control financiar și ale Băncii Naționale a României verificarea, cu prioritate, a unor obiective, în cadrul atribuțiilor lor legale;
- să ceară și să utilizeze, pentru exercitarea funcțiilor sale de control și jurisdicționale, rapoartele celorlalte organisme cu atribuții de control financiar.

Art. 93 În baza constatărilor rezultate din controlul efectuat, Curtea de Conturi are dreptul să decidă:

- suspendarea aplicării măsurilor care contravin reglementărilor legale din domeniul financiar, contabil și fiscal;
- blocarea fondurilor bugetare sau speciale, atunci când se constată utilizarea nelegală sau ineficientă a acestora;
- înlăturarea neregulilor constatate în activitatea financiar-contabilă, corectarea bilanțurilor contabile, a conturilor de profit și pierderi și a conturilor de execuție.

Art. 94-(1) Măsurile prevăzute de articolul precedent se iau prin decizie emisă de președintele Secției de Control competente sau, după caz, de șeful compartimentului de control al camerei de conturi județene.

(2) Împotriva deciziei, partea interesată poate face întâmpinare, în termen de 5 zile de la comunicare, la secția jurisdicțională sau, după caz, la colegiul jurisdicțional competent teritorial.

(3) Întâmpinarea nu suspendă executarea deciziei.

(4) Întâmpinarea se judecă de urgență, instanța putând amâna motivat, executarea măsurii decise, până la pronunțarea hotărârii.

(5) Împotriva hotărârii se poate declara recurs în termen de 5 zile de la comunicare.

(6) Hotărârea definitivă se comunică de îndată unității interesate și după caz, instituției în drept să aplice măsura decisă.

Art. 95 Curtea de Conturi poate cere celor în drept suspendarea din funcție, în condițiile prevăzute de lege, a persoanelor răspunzătoare de săvârșirea faptelor cauzatoare de pagube importante sau a abaterilor grave cu caracter financiar, constatate de organele de control ale Curții și pentru care sunt judecate conform dispozițiilor art. 45 alin. (1) și (2) până la pronunțarea hotărârii definitive în cauză.

CAPITOLUL VI

Atribuțiile procurorilor financiari

Art. 96-(1) Procurorul financiar investește cu act de sesizare colegiul jurisdicțional cu privire la faptele și persoanele asupra cărora este sesizat de organele de control proprii ale Curții de Conturi.

(2) În cazul în care procurorul financiar constată inexistența prejudiciului ori a răspunderii clasează, motivat, actul de control.

(3) Când constată că pe baza datelor rezultate din actele de control nu poate adopta una din soluțiile prevăzute de alin. (1) sau (2) procurorul financiar procedează motivat, la restituirea acestora pentru completarea sau refacerea lor.

Art. 97 Procurorul financiar sesizează organelor de urmărire penală competente asupra faptelor cu caracter infracțional rezultate în urma examinării actelor de control cu care a fost sesizat.

Art. 98 -(1) Procurorul financiar participă la ședințele colegiului jurisdicțional ca instanță de fond și de executare, la ședințele Secției jurisdicționale, precum și la ședințele Curții de Conturi, în compunerea prevăzută de art. 62.

(2) Procurorul financiar poate participa și la ședința completelor constituite potrivit art. 36 alin. (1) în care sunt examinate rapoartele întocmite în urma examinării conturilor.

Art. 99-(1) Procurorul financiar exercită, în condițiile legii, căile ordinare și extraordinare de atac împotriva hotărârilor colegiilor și Secției jurisdicționale, precum și calea ordinară a recursurilor împotriva încheierilor colegiilor jurisdicționale.

(2) Procurorul financiar exercită, de asemenea, calea de atac a plângerii împotriva încheierilor pronunțate conform art. 36 alin. (2).

(3) Procurorul general financiar exercită calea extraordinară de atac a recursului în interesul legii împotriva hotărârilor definitive ale colegiilor și Secției jurisdicționale.

Art. 100 În vederea exercitării atribuțiilor prevăzute de art. 96-99, procurorul financiar poate dispune efectuarea de verificări suplimentare, poate cere acte, documente și informații de la orice persoană juridică sau fizică și poate lua explicații, în scris, de la orice persoană fizică.

Art. 101 Procurorul financiar supraveghează modul în care sunt puse în executare hotărârile definitive pronunțate de instanțele Curții de Conturi, precum și încheierile prin care acestea au dispus ori au încuviințat aplicarea măsurilor asigurătorii, putând efectua în acest scop verificări la organele financiare investite cu aceasta, potrivit prezentei legi, precum și la persoanele juridice creditoare. În cazul când constată că hotărârile sau încheierile nu au fost puse în executare, procurorul financiar sesizează organele competente pentru a lua măsuri de tragere la răspundere a celor vinovați în condițiile prevăzute de lege.

Art. 102. Procurorul general financiar participă la ședințele plenului Curții de Conturi.

CAPITOLUL VII

Numirea și statutul personalului Curții de Conturi

Art. 103-(1) Membrii Curții de Conturi sunt numiți de Parlament, la propunerea Comisiei pentru politică financiară, bancară și bugetară a Senatului și a Comisiei pentru buget și finanțe a Camerei Deputaților, pentru un mandat de 6 ani. Mandatul poate fi reînnoit.

(2) Pentru membrii Curții de Conturi care vor compune Secția jurisdicțională a acesteia, propunerea prevăzută la alin. (1) se face cu acordul comisiilor juridice, de disciplină și imunități ale celor două Camere ale Parlamentului.

(3) Înainte de a începe să-și exercite mandatul. Membrii Curții de Conturi depun următorul jurământ în fața președinților celor două Camere ale Parlamentului României:

„Jur să respect Constituția și celelalte legi ale țării, să apăr interesele României, ordinea de drept, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, să-mi îndeplinesc cu onoare, cunoștință și fără părtinire atribuțiile ce-mi revin ca membru al Curții de Conturi. Așa să-mi ajute Dumnezeu!”

(4) Depun jurământ, potrivit alin. (3), judecătorii și procurorii financiari, în fața plenului Curții de Conturi.

Art. 104-(1) Dintre consilierii de conturi, Parlamentul numește în funcții pe președintele Curții de Conturi, pe vicepreședinții acesteia și pe președinții secțiile.

(2) Pentru a fi numiți consilieri de conturi, se cer: vechime în activități din domeniile economico-financiar sau juridic de minimum 15 ani, studii superioare economice sau juridice și înaltă competență profesională.

Art. 105-(1) Judecătorii financiari sunt numiți pe 6 ani de Președintele României, la propunerea plenului Curții de Conturi.

(2) Pentru a fi numiți judecătorii financiari se cer studii superioare juridice, înaltă competență profesională, vechime în funcții juridice de minimum 14, 11 și, respectiv, 8 ani în raport cu gradele de încadrare în anexă.

Art. 106-(1) Membrii Curții de Conturi și judecătorii financiari sunt independenți și inamovibili pe durata mandatului lor.

(2) Se interzice membrilor Curții de Conturi și judecătorilor financiari să facă parte din partidele politice sau să desfășoare activități publice cu caracter politic.

(3) Funcțiile de consilier de conturi și de judecător financiar sunt incompatibile cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

(4) Membrii Curții de Conturi și judecătorii financiari le este interzisă exercitarea, direct sau prin persoane interpuse, a activităților de comerț, participarea la administrarea sau conducerea unor societăți comerciale sau civile. Ei nu pot fi experți sau arbitri desemnați de părți într-un arbitraj.

Art. 107-(1) Membrii Curții de Conturi și judecătorii financiari sunt obligați:

- să-și îndeplinească funcția încredințată cu imparțialitate și în respectul Constituției;
- să păstreze secretul deliberărilor și al voturilor și să nu ia poziție publică sau să dea consultații în probleme de competența Curții de Conturi;
- să-și exprime votul afirmativ sau negativ în adoptarea actelor Curții de Conturi, abținerea de la vot nefiind permisă;
- să comunice în scris președintelui Curții orice situație care ar putea atrage incompatibilitatea cu mandatul pe care îl exercită;
- să nu permită folosirea funcțiilor pe care le îndeplinesc în scop de reclamă comercială sau propagandă de orice fel;
- să se abțină de la orice activitate sau manifestare contrare independenței și demnității funcției lor;

(2) Încălcarea gravă a vreuneia din obligațiile prevăzute la alin. (1) atrage revocarea din funcție a celor care au săvârșit-o.

(3) Revocarea membrilor Curții de Conturi se face de către Parlament, la propunerea comisiilor de specialitate prevăzute de art. 103.alin. (1) și (2).

(4) Revocarea judecătorilor financiari se face de Președintele României, la propunerea plenului Curții de Conturi.

Art. 108 Membrii Curții de Conturi nu pot fi cercetați, reținuți, arestați sau trimiși în judecată penală sau contravențională decât la cererea procurorului general al României, cu aprobarea Birourilor permanente ale celor două Camere ale Parlamentului, la propunerea comisiilor de specialitate prevăzute la art. 103 alin. (1) și (2).

Art. 109-(1) Procurorul general financiar și procurorii financiari sunt numiți pe termen de 6 ani prin decret al Președintelui României, la propunerea plenului Curții de Conturi.

(2) Funcția de procuror financiar este incompatibilă cu oricare din activitățile prevăzute de art. 106 alin. (2) și (4).

(3) Încălcarea gravă de către procurorii financiari a vreuneia din obligațiile prevăzute de art. 107 alin. (1), lit. a), d), e) sau f) atrage revocarea din funcție a acestora.

4) Revocarea din funcție a procurorilor financiari se face de Președintele României, la propunerea plenului Curții de Conturi.

Art. 110 Controlorii financiari sunt numiți de președintele Curții de Conturi și sunt supuși incompatibilităților prevăzute de art. 106 alin. (2), (3) și (4).

Art. 111 Procurorii și controlorii financiari se bucură de stabilitate.

Art. 112 Judecătorii, procurorii și controlorii financiari nu pot fi cercetați, reținuți, arestați, sau trimiși în judecată contravențională sau penală decât la cererea procurorului general al României, cu aprobarea plenului Curții de Conturi.

Art. 113-(1) Competența de judecată, pentru infracțiunile săvârșite de membrii Curții de Conturi, judecătorii, procurorii și controlorii financiari ai acesteia aparține Curții Supreme de Justiție, Secția penală.

(2) Competența de judecată, pentru infracțiunile săvârșite de judecătorii și controlorii financiari ai camerelor de conturi județene, aparține Curților de apel.

(3) De la data trimerii în judecată penală, membrii Curții de Conturi, judecătorii, procurorii și controlorii financiari sunt suspendați, de drept din funcțiile lor. În caz de condamnare definitivă, ei sunt excluși de drept iar în caz de achitare, suspendarea încetează.

Art. 114-(1) Personalul cu funcții de conducere este numit de comitetul de conducere, cu excepția celui numit de plenul Curții de Conturi, iar personalul de specialitate este numit de președintele Curții.

(2) Incompatibilitățile la care este supus personalul de conducere și de specialitate prevăzut de alin. (1) sunt cele prevăzute în Statutul funcționarilor publici și în Codul etic al profesiei.

Art. 115 Mandatul de membru al Curții de Conturi, de judecător și de procuror financiar încetează:

- la expirarea termenului pentru care a fost numit sau în caz de demisie, de pierdere a drepturilor electorale, de excludere de drept ori de deces;

- în situațiile de incompatibilitate sau de imposibilitate a exercitării funcției mai mult de 6 luni;

- în caz de încălcare a prevederilor art. 16 alin. (3) sau art. 37 alin.(3) din Constituție;

- în cazul revocării din funcție.

Art. 116 Judecătorii și procurorii financiari răspund disciplinar pentru abaterile de la îndatoririle de serviciu, precum și pentru comportările care dăunează interesului serviciului sau prestigiului Curții de Conturi.

Art. 117 Sunt abateri disciplinare:

- întârzierea sistematică sau neglijența repetată în efectuarea lucrărilor;

- exercitarea în fața cadrului legal sau omisiunea de a îndeplini atribuțiile prevăzute de lege;

- nerespectarea secretului deliberării sau a confidențialității lucrărilor care au acest caracter;

- manifestările care aduc atingere onoarei sau probității profesionale.

Art. 118-(1) Sancțiunile disciplinare ce se pot aplica judecătorilor și procurorilor financiari în raport cu gravitatea abaterilor sunt:

- observație;

- mustrare;

- diminuarea salariului cu până la 15% pe o perioadă de 1-3 luni;

- suspendarea dreptului de avansare pe o perioadă de 1-3 luni;

- suspendarea din funcție pe timp de maximum 6 luni.

(2) În timpul suspendării din funcție, judecătorul sau procurorul financiar nu i se plătește salariul.

Art. 119-(1) Acțiunea disciplinară, în cazul abaterilor de la art. 117, se exercită de către președintele Curții de Conturi.

(2) Acțiunea disciplinară se exercită în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării actului de contestare, dar nu mai târziu de 1 ani de la data săvârșirii abaterii disciplinare.

(3) Acțiunea disciplinară se soluționează și sancțiunea se aplică de către o comisie de disciplină formată din trei consilieri de conturi din cadrul Secției jurisdicționale a Curții de Conturi, aleși de plenul Curții.

(4) Împotriva hotărârii comisiei de disciplină, cel în cauză poate face contestație în termen de 15 zile de la comunicare.

(5) Contestația se soluționează de un complet constituit din cinci consilieri de conturi din cadrul Secției jurisdicționale a Curții de Conturi, aleși de plenul Curții.

Art. 120 Răspunderea disciplinară a controlorilor financiari, a personalului de altă specialitate și a celui auxiliar, condițiile și procedura de aplicare a acestora se stabilesc prin Codul etic al profesiei, aprobat de plenul Curții de Conturi.

CAPITOLUL VIII

Atribuțiile organelor de conducere

Art. 121 Atribuțiile plenului curții de Conturi sunt:

- să supună Președintelui României propunerile de numire și de revocare din funcție a judecătorilor financiari și să numească dintre aceștia pe președinții colegiilor jurisdicționale;

- să supună Președintelui României propunerile de numire și de revocare din funcție a procurorului general financiar și a procurorilor financiari;

- să aprobe Regulamentul de organizare și funcționare al Curții de Conturi, Codul Etic al profesiei și statul de funcții;

- să aprobe programul de control financiar anual al Curții de Conturi;

- să emită avize, potrivit art. 91 lit. a) din prezenta lege, precum și asupra Raportului public anual al Curții de Conturi;
- să hotărască asupra modificării interne a Curții de Conturi, în limitele legii, fără a se afecta competențele sale legale și prevederile bugetului propriu;
- să aprobe instrucțiuni cu caracter obligatoriu pentru organele de control financiar, necesare exercitării în bune condiții a competențelor Curții de Conturi;
- să dezbată și să promoveze proiectul bugetului Curții de Conturi în vederea integrării acestuia în bugetul de stat;
- să ceară periodic și să examineze rapoartele asupra activității secțiilor Curții și camerelor de conturi județene; să aleagă pe cei 5 consilieri de conturi care sunt membrii ai comitetului de conducere;
- să aleagă pe consilierii de conturi la care se referă art. 119 alin. (3) și (5);
- să examineze și să aprobe propunerea de ordine de zi a ședinței plenului, formulată de președintele Curții;
- să examineze și să aprobe cercetarea, reținerea, arestarea sau trimiterea în judecată penală sau contravențională a judecătorilor, procurorilor și controlorilor financiari.

Art. 122 Plenul își exercită atribuțiile cu cel puțin 2/3 din numărul membrilor săi, iar hotărârile se adoptă cu o majoritate de 2/3 din numărul celor prezenți.

Art. 123 Atribuțiile comitetului de conducere al Curții de Conturi sunt:

- să emită avize potrivit art. 91 lit. b);
- să organizeze efectuarea controalelor solicitate prin hotărârile Camerei Deputaților sau ale Senatului, precum și a altor controale care nu sunt prevăzute în programul de control anual al Curții de Conturi;
- să inițieze procedurile de cercetare a cazurilor de incapacitate și incompatibilitate în îndeplinirea funcțiilor de către membrii Curții și judecătorii financiari;
- să aprobe lista cu posturile vacante care urmează să fie scoase la concurs în vederea ocupării lor;
- să aprobe tematicile și să organizeze concursurile și probele de selecție pentru ocuparea posturilor vacante din cadrul compartimentelor Curții de Conturi potrivit listei aprobate;
- să numească secretarul general al Curții de Conturi, directorii și șefii compartimentelor de control;
- să aprobe autorizațiile pentru contractarea de lucrări, bunuri, servicii sau alte prestații necesare funcționării Curții de Conturi;
- să examineze și să aprobe propunerea de ordine de zi a ședinței comitetului de conducere, formulată de președintele Curții;
- să exercite, în ceea ce privește activitatea Curții de Conturi, personalul și regimul de lucru, prerogativele care nu sunt atribuite, conform prezentei legi plenului sau președintelui Curții.

Art. 124 Comitetul de conducere își exercită atribuțiile cu cel puțin 2/3 din numărul membrilor săi iar hotărârile se adoptă cu o majoritate de 2/3 din numărul celor prezenți.

Art. 125-(1) Atribuțiile președintelui Curții de Conturi sunt:

- să reprezinte Curtea de Conturi și să asigure relațiile acesteia cu instituțiile și autoritățile publice, cu organismele naționale și internaționale de profil;
- să coordoneze activitatea Curții de Conturi;
- să convoace și să prezideze debaterile plenului și ale comitetului de conducere și să asigure executarea hotărârilor acestora;
- să propună ordinea de zi a ședințelor plenului ale comitetului de conducere și să le supună aprobării acestora;
- să urmărească transmiterea către Parlament a rapoartelor Curții de Conturi;
- să numească personalul Curții de Conturi, cu excepția celui numit de plen sau de comitetul de conducere și să dispună, dacă este cazul, revocarea din funcție a acestuia, în condițiile legii;
- să exercite acțiunea disciplinară, potrivit art. 118 alin. (1), și să aplice sancțiuni disciplinare în cazurile prevăzute de Codul etic al profesiei;

– să comunice posturile vacante de membrii ai Curții de Conturi către Parlament, pentru luarea de măsuri în vederea ocupării acestora;

– să hotărască constituirea de grupe de control între divizii, care vor funcționa numai pe durata realizării sarcinii de control atribuite;

(2) Atribuțiile prevăzute de alin. (1) se exercită, în lipsa președintelui Curții de Conturi, de unul din vicepreședinții acesteia, desemnat de el, iar în cazul în care desemnarea nu este posibilă, se exercită de cel mai în vârstă dintre vicepreședinți.

CAPITOLUL IX

Abateri și sancțiuni

Art. 126 Constituie abateri și se sancționează:

– nerespectarea obligației de a prezenta Curții de Conturi, în termenele stabilite, conturile ce urmează a fi verificate – cu amendă civilă egală cu salariul pe 1-3 luni al persoanei din vina căreia s-a produs întârzierea;

– executarea unei operațiuni supuse controlului preventiv al Curții, fără viza acesteia „, cu amendă civilă egală cu salariul pe 2-5 luni al persoanei care a dispus, a înregistrat ori a efectuat operațiunea.

Art. 127 Încălcarea obligațiilor prevăzute de art. 4 alin. (2) din prezenta lege se sancționează cu amendă civilă de 10.000 lei pentru fiecare zi de întârziere.

Art. 128-(1) abaterile prevăzute în art. 126 și art. 127 se constată de către controlorii Curții de Conturi, iar amenda se stabilește de colegiul de jurisdicție potrivit art. 45

(2) Sumele reprezentând amenzi civile stabilite prin hotărâri definitive ale organelor de jurisdicție ale Curții de Conturi se fac venit la bugetul de stat.

CAPITOLUL X

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 129 Dispozițiile referitoare la activitatea de jurisdicție se completează cu prevederile Codului de procedură civilă, precum și cu orice alte dispoziții legale, în măsura în care prin prezenta lege nu se dispune astfel.

Art. 130-(1) Cauzele la care se referă art. 45 și art. 46 aflate în curs de judecată se vor soluționa de organele competente la data când au fost sesizate.

(2) Până la data de 1 decembrie 1992, contestațiile împotriva deciziilor de imputare și a angajamentelor de plată, a căror judecare intră în competența Curții de Conturi, se depun la tribunalele județene și respectiv, la Tribunalul municipiului București, care le vor înregistra într-o evidență separată. După constituirea colegiilor jurisdicționale ale Curții de Conturi, contestațiile înregistrate vor fi remise acestora, potrivit competenței prevăzute de prezenta lege.

Art. 131 Prin *acte de imputație*, în sensul prezentei legi, se înțeleg deciziile de imputare și angajamentele de plată luate în scris.

Art. 132 Membrii Curții de Conturi se numesc de Parlament în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 133. În termen de 30 de zile de la numirea membrilor Curții de Conturi, președintele acesteia va asigura numirea personalului cu funcții de conducere, a personalului de specialitate și a celui alt personal necesar funcționării Curții.

Art. 134 Fondurile necesare pentru funcționare în anul 1992 a Curții de Conturi se alocă de Guvern, din rezerva bugetară la dispoziția acestuia.

Art. 135-(1) Până la intrarea în vigoare a legii speciale privind salarizarea personalului Curții de Conturi, funcțiile de conducere și de execuție de specialitate sunt asimilate funcțiilor prevăzute în Legea nr. 52/1991 cu privire la salarizarea personalului din organele puterii judecătorești și, respectiv, în Legea nr. 53/1991 privind salarizarea senatorilor, deputaților și personalului din aparatul Parlamentului României, conform anexei.

(2) Salarizarea celui alt personal al Curții de Conturi se face în baza prevederilor din anexa nr. 8 a Legii nr. 40/1991 cu privire la salarizarea Președintelui și Guvernului României, precum și a personalului Președinției, Guvernului și al celorlalte organe ale puterii executive, salariile atribuite fiind mai mari cu 15-30% după caz.

Art. 136 În înțelesul prezentei legi, Camera de Conturi a municipiului București se asimilează cu camerele de conturi județene.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 2 septembrie 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) și art. 77 alin. (2) din Constituția României.

Președintele Camerei Deputaților

Marțian Dan

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 2 septembrie 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) și art. 77 alin. (2) din Constituția României.

Președintele Senatului

Academician Alexandru Bârlădeanu

București, 8 septembrie 1992

Nr. 94.

Sursa: „Monitorul Oficial al României“, anul IV, nr. 224, miercuri, 9 septembrie 1992, p. 1–13.

Notă cuprinzând unele probleme esențiale pentru debutul activității Curții de Conturi care, deși au fost discutate în Plenul Curții încă nu au fost soluționate (30 martie 1993)

Elaborarea, aprobarea și execuția bugetului de venituri și cheltuieli.

În plenul Curții s-au conturat două moduri diferite de soluționare și anume:

CENTRALIZAT

DESCENTRALIZAT

1. Soluția de rezolvare „Centralizat“

Susținându-se că gestiunea este inseparabil legată de personalitatea juridică și orice organizare încălcând această relație este nelegală, autorii acestui concept de organizare centralizat au propus ca întreaga problematică a elaborării, aprobării și realizării bugetului de venituri și cheltuieli, a gestiunii și evidenței contabile, a autorității în utilizarea patrimoniului Curții de Conturi, să se facă exclusiv prin salariații încadrați la sediul central al Curții de Conturi.

În afara raportului: „Gestiune „ Personalitatea juridică“, în susținerea acestei variante autorii au mai adus ca argument doar avantajul că această soluție asigură caracterul unitar, de monolit, al Curții de Conturi.

În legătură cu aceste argumentații, am convingerea că problema trebuie reanalizată, restudiată chiar, atât în perimetrul legalității relației invocate, cât mai ales al avantajelor subliniate, întrucât legea permite și o altă soluție, iar avantajele respective sunt însoțite de dezavantaje, mult mai multe și cu implicații grave, dintre care mă mărginesc să exemplific doar următoarele:

Soluția (centralizată), se plasează în total contrasens cu tot ceea ce se realizează în viața economico-socială din România, unde asistăm la un proces ferm de descentralizare, autonomizare, deci, dacă am adopta această soluție, numai noi am urma un alt drum, cu toată imaginea și consecințele nefaste ale centralismului și dirijismului cunoscute;

Soluția propagă o imagine falsă asupra dotării cu bunuri și personal a Curții de Conturi, în raport cu celelalte instituții centrale expunându-ne la riscul unor reduceri, nedorite (fac precizarea că numai Parlamentul efectuează astfel de analize cel puțin o dată pe an), pentru că:

- vom avea înmatriculate în București 67 de autoturisme (un autoturism la mai puțin de 6 salariați încadrați la centru);

- vom figura în gestiune „la centru“, cu 100 de mașini de scris, cu 45 de radiouri și 45 de televizoare color, etc.

- numai noi, vom figura „la centru“ cu o pondere de peste 25 % a personalului auxiliar, etc.

Centralizarea îndepărtează evidența de gestiune și contabilă de locul și momentul producerii mutațiilor în gestiuni și în fonduri; cu toate riscurile unei asemenea organizări, iarăși arhicunoscute;

Această organizare exclude personalul din teritoriu de la acțiunea și răspunderea pentru proiectarea și utilizarea fondurilor bugetare, cu toate consecințele pe care le generează neimplicarea întregului personal în această problemă, mai ales în această perioadă a „austerității bugetare“.

Sistemul organizatoric propus este însoțit de riscul că o singură ieșire în afara legii a unui funcționar „de la Centru“ are consecințe materiale și financiare multiplicare de 41 de ori și un impact de o gravitate maximă asupra imaginii Curții de Conturi, ca organ suprem de control financiar (dau doar două exemple din activitatea bancară: furtul de bani uzați, scoși din circulație de către o șefă de serviciu din Banca Națională; „condiționarea“ încadrării în muncă de către o funcționară de la serviciul Personal, etc.);

Economia de piață oferă multe alternative de utilizare eficientă a banului public, iar noi, prin această soluție, restrângem și blocăm inițiativa doar la discreția unor funcționari încadrați „la Centru“ la aprovizionare, transporturi, financiar, etc. (cu ce răspunderi, cu ce riscuri și cine și le asumă?).

În actul managerial al Curții de Conturi, în domeniul gestionar și financiar, în loc să prevaleze principiile, alternativele de soluții, eficiența, vor abunda detaliile. Iată câteva exemple:

- semnarea „la Centru“ pentru 41 de județe, a contractelor de: agent termic, gaze, energie electrică, salubritate, apă, etc. și urmărirea realizării acestora, confirmarea plăților, este o aberație să se creadă că se face mai corect și eficient la București, deși aspectul birocratic al acestui mod de lucru iese în relief în toată „splendoarea“ lui;

- în acest mod se pun problemele și cu toate contractele de închiriere pentru spații, cu comenzile pentru întreținerea, repararea, verificarea mijloacelor de transport și pentru celelalte mijloace fixe din dotare;

- apoi, virarea din București la bugetele locale a impozitelor și taxelor ce se cuvin acestora, îmbracă iarăși aspectul birocratic de care toată lumea vrea să scape;

- cumpărarea, gestionarea și utilizarea bonurilor de carburanți și lubrifianți, „dirijat de la Centru“ pe lângă că este birocratic este și foarte periculos;

- întocmirea, verificarea și aprobarea deconturilor de deplasări pentru cele 40 de județe și municipiul București, la București are aceiași încărcătură anormală;

- trimiterea pontajelor la București și întocmirea „la Centru“ a statelor de salarii, cu toată birocrăția și riscurile ce însoțesc acest mod de lucru, este un alt exemplu și mă opresc aici nu pentru că le-am epuizat și, repet, orice dereglare a unui funcționar „de la Centru“, în toate aceste multiple domenii, poate fi chiar fatală pentru prestigiul Curții de Conturi.

2. Soluția „Descentralizată“

Pe lângă faptul că elimină dezavantajele care însoțesc „soluția centralizată“:

Este legală, așa cum rezultă și din avizul M.F. (difuzat și care printr-o mai atentă tratare a lucrurilor poate fi evitat), gestiunea și contabilitatea până la nivel de balanță de verificare „fără attributele personalității juridice“, practicându-se chiar și până în decembrie 1989;

Întărirea organizării interne a Curții, care înseamnă realizarea acestui deziderat în întreaga sa structură, deci și în teritoriu, nu înseamnă un atentat la „unitatea Curții“ și nici la „caracterul său de monolit“, ci dimpotrivă, abia printr-o organizare fie internă fără fisuri se pot realiza aceste mutații pe care, firească, le dorim cu toții;

Nu necesită nici o cheltuială suplimentară (contabilul și directorul însărcinat cu administrativul fiind considerați ca indispensabilă și aprobați deja de Plenul Curții, chiar și pentru soluția „Centralizată”;

Soluția de descentralizare la nivel județean este practică de către toate instituțiile centrale cu organe în teritoriu (Tribunal, Direcțiile pentru muncă și protecție socială, Direcțiile de statistică, organele de metrologie, de controlul calității, etc.)

În soluția de descentralizare se poate avea în vedere (după modificarea Legii 94/1992) și încadrarea personalului auxiliar din teritoriu, limita statului de funcțiuni aprobat și astfel activitatea de la „Centru” se poate degreva cu toate operațiile care se înscriu în peste 500 de cărți de muncă;

Dintre multiplele avantaje ale descentralizării, mă opresc doar la două (deși sunt mai multe): dezvoltă simțul de economie și răspundere față de fondurile și patrimoniul Curții de Conturi; asigură o legătură directă, nemijlocită, între cei care administrează, utilizează, evidențiază și răspund de mijloacele fixe și fondurile bugetare, în teritoriu, oferind cadru organizatoric pentru adoptarea celor mai eficiente soluții.

În fața acestor realități, consider că adoptarea soluției de descentralizare este obligatorie, oportună și legală „, având în vedere că răspund direct de aceste domenii și că aplicarea soluției nu mai putea fi amânată, întrucât ar fi afectat toate măsurile pentru demararea activității Curții de Conturi, am dispus în consecință.

Este necesar să se urgenteze definitivarea Regulamentului de organizare și funcționare a Curții de Conturi și, în primul rând al organelor Curții din teritoriu.

II. Structura organelor Curții de Conturi în teritoriu

Orice organigramă pentru a putea funcționa trebuie să aibă o logistică, o bază materială proprie. Logistica, baza materială, nu pot fi utilizate fără o coordonare, fără o administrare unitară.

Este deci, nefirească, nelogică și nefuncțională, soluția de a crea în fiecare județ două organisme ale Curții de Conturi pe aceeași bază materială. Tocmai de aceea este de neînțeles cum această instituție, cu două organisme, structurate pe o bază logistică și materială unică, poate fi reprezentată în raport cu organele administrației locale și cu celelalte instituții și agenți economici din județ, într-o serie de activități comune, unitare, dintre care exemplific doar câteva:

- soluționarea problemelor legate de urbanism, sistematizare și salubritate locală, măsură în care sunt implicate toate instituțiile din teritoriul respectiv;

- asigurarea condițiilor materiale și organizatorice de funcționare (agent termic, apă, energie electrică, etc.) care se fac numai într-o relație unitară cu furnizorii locali respectivi;

- reprezentarea la diferite întruniri oficiale (ziua națională, ziua eroilor, aniversarea Revoluției din Decembrie, vizite oficiale, etc. iarăși nu poate fi modificată de la o situație la alta etc.).

Privite lucrurile și din alt punct de vedere, nu este justificată și logică măsura de a neglija posibilitatea existentă de a avea un cadru de conducere în teritorii cu obligația de a organiza și urmări realizarea tuturor sarcinilor din teritoriu, respectiv, atât a celor care vin direct de la Curtea de Conturi, cât și a celor care derivă din lege pentru Camera județeană de Conturi.

Mai mult, existența a două organisme ale Curții de Conturi în teritoriu, pe aceeași bază materială (autoturisme, xerox, fax, mașini de dactilografiat, secretară, contabilă) alimentează o sursă permanentă de tensiuni, de divergențe între organismele respective, întreținând dezordinea și indisciplina și, firesc, făcând mari de servicii Curții de Conturi.

La toate acestea, se adaugă deruta celor care trebuie să ne asigure spațiul în teritoriu (dar și a specialiștilor), la apariția, ca organ de control independent al acestei direcții de control, deși s-a perceput, inclusiv de către parlamentari, că în județ vor funcționa doar Camerele de Conturi.

Desigur, mai sunt și alte multe argumente care pledează pentru existența unui singur organism al Curții de Conturi în teritoriu.

Rămânând numai la aceste argumente, îmi exprim convingerea că ele duc singure, fără echivoc, la concluzia că existența a două organisme ale Curții de Conturi în teritoriu, pe aceeași bază materială, constituie fără exagerare, un bâlci pe planul reprezentării, în haos în îndeplinirea sarcinilor ce revin acestor organisme și un dezastru din punct de vedere administrativ, gospodăresc și gestionar.

Este de asemenea, o irosire a forțelor de control, existând, sigur, situații și perioade în care un compartiment este supraîncărcat, iar celălalt are un program lejer.

Menținerea acestei anomalii nici măcar nu este impusă în mod expres prin Legea 94/1992, așa cum se susține. În Lege se prevede doar:

– „în unitățile administrativ-teritoriale funcțiile Curții se exercită prin Camerele de Conturi județene“ Art. 1(2), fără să se interzică efectuarea de către Camerele județene și a controlului în unitățile finanțate din bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat și în celelalte care se preconizează să fie realizate prin Direcțiile Județene de control financiar ale Secției de Control ulterior.

„Secția de control ulterior....se organizează în 6 divizii sectoriale, dintre care una îndeplinește și atribuțiile de coordonare a controlului în teritoriu, exercitat prin Direcțiile județene de control financiar ale Secției“. Art. 11 (3), fără să facă precizarea expres că acestea nu fac parte din structura Camerelor de Conturi. Mai mult, includerea acestor direcții în structura Camerelor Județene nu obturează cu nimic coordonarea controlului sub aspect metodologic și sub alte aspecte, de către divizia respectivă.

În concluzie, consider că nu este o abatere de la Constituția României și de la Legea 94/1992 dacă în Legea salarizării Curții de Conturi și în Regulamentul de organizare și funcționare se adoptă următoarea organigramă:

Camera de Conturi Județeană

Direcția Controlului de Stat   Direcția Controlului Local   Colegiul Jurisdicțional

Iar ca structură a conducerii Camerei județene următoarea:

Președintele Camerei

Directorul Direcției   Directorul Direcției   Colegiul Jurisdicțional
Controlului Financiar de Stat   Controlului Financiar Local

Cu precizarea expresă în ROF a relațiilor de subordonare, funcționale și de stat major care au loc între ele.

Redăm în anexă, principalele sarcini ce trebuie să fie prevăzute, în această viziune, în fișa postului la Președintele Camerei Județene.

Evident, pe această fișă, specialiștii, mai ales cei cu profil juridic, pot lucra, corelat cu ROF, astfel încât să nu existe nici o fisură care să încalce independența profesională a Colegiilor jurisdicționale și a celorlalte structuri propuse.

În cazul în care se consideră, totuși, că trebuie modificată Legea 94/1992, acest lucru este posibil, însă într-un timp scurt, conexas la inițiativa legislativă existentă pe ordinea de zi a Camerei Deputaților.

III. Organizarea controlului financiar preventiv la Consiliile Județene

Consider că la construcția Legii 94/1992 nu s-a ținut seama de perspectivele imediate ale descentralizării bugetare în România, ca urmare prevederile Constituției și Legii de organizare a administrației locale și a mult așteptatei Legi a impozitelor și taxelor locale.

În 2-3 ani bugetele publice locale vor deține ponderea principală în bugetul public național (mai ales că se preconizează ca și învățământul, cultura, sănătatea, etc. să fie finanțate prin bugetele locale). Este deci o mare scăpare a Legii că nu a prevăzut efectuarea de către Curtea de Conturi a controlului financiar preventiv și la acest nivel.

De altfel, întreaga concepție a structurii bugetare din țara noastră este și trebuie să fie alta decât cea existentă până în Decembrie 1989. Bugetul public local nu mai este legat de bugetul de stat prin sistemele de relații existente până atunci, bugetul public fiind autonom și aprobându-se la nivel local.

El a mai păstrat ca legături cu bugetul de stat doar transferurile de echilibrare și subvențiile (care vor dispărea în scurt timp).

La așezarea structurilor și schemei în teritoriu, consider că trebuie să se țină seama și de acest aspect. De asemenea, consider că la prima modificare a Legii 94/1992, trebuie să se introducă controlul financiar preventiv al Curții de Conturi și la Consiliile Județene.

București, 30 martie 1993

Președinte

Prof. univ.dr. Ioan Bogdan.

Sursa: Arhiva Curții de Conturi a României, Secretariatul General/Direcția studii-sinteze/norme metodologice-documentare-permanent, Dos. nr.2/E IV 9-12/ 1993, file 6-3 v.

Dezbaterile Plenului Curții de Conturi (11 iunie 1993)

Dl. președinte I. Bogdan: Așa cum apare pe ordinea de zi la punctul 1, doresc să vă fac o informare privind întâlnirea de la Președinția României în problema acțiunilor împotriva corupției.[...]

Am fost perfect înțeleși pe ceea ce a fost și sugestia dumneavoastră de a nu ne împinge nimeni de la spate să executăm sarcinile altora și să putem acționa astfel încât unde intrăm noi să nu mai vină ceva peste noi cu alte probleme sau concluzii.[...]

A doua problemă „a fost acceptată de domnul președinte ca principală acțiune împotriva corupției să fie verificate conturile de execuție. Aici dumneavoastră în mod deosebit ați ridicat problema că modul în care ni s-a transmis această sarcină nu este în conformitate cu legea. Doresc să vă informez „, să nu rămânem noi încărcăți am discutat cu președinții celor două Camere și s-a hotărât să punem din nou problema în plenul uneia din camere și să se transforme în hotărâre.

De asemenea, am găsit împreună cu dl. vicepreședinte Vulpescu posibilitatea ca prin această hotărâre să nu se fixeze nici un termen, pentru că este o sarcină suplimentară și se va realiza în funcție de fondul de timp de care dispunem.

Una dintre cele mai dure discutate a fost faptul că dintre instituțiile care trebuie să lupte împotriva corupției s-au descoperit cele mai multe cazuri de corupție (poliție, justiție, procuratură). De aceea, trebuie mare atenție, ca la declanșarea acestei acțiuni să nu fim puși chiar și noi în această postură.[...]

Cu excepția a 10 județe avem deja directorii numiți și trebuie să-i atenționăm și trebuie să pregătim o întâlnire cu acești directori pentru a discuta foarte serios. De altfel, fiecare dintre noi, zonele de care am răspuns să facem discuții serioase cu directorii, mai ales pe această temă a acurateței comportamentului.

Nu vreau să ne aflăm în situația de a ne da oamenii afară.

O altă problemă discutată a fost repunerea pe rol a acțiunii de prevenire „, această acțiune a fost interpretată în toate felurile „, s-a pus și problema dacă nu are în conținutul ei și ceva populist, dacă nu cumva această acțiune de prevenire vizează de fapt numai oamenii cinstiți, că hoții tot nu au ținut cont de ea. Dar în final s-a pus accent pe această acțiune și de aceea și noi trebuie să ne gândim la modalitatea de a intra cu ceva în acest tronson al acțiunii de prevenire.[...]

Dl. consilier Șaguna: Dar noi avem secția de control preventiv![...]

Dl. președinte I. Bogdan: O altă problemă pusă în discuție a vizat tensiunea între instituțiile care au fost chemate acolo „, fiecare dintre aceste instituții zice că ea este cea mai importantă „, sunt

niște orgolii prost înțelese și am fost rugați să încercăm să depășim aceste animozități, să găsim modalitatea de a conlucra. Eu sper că noi nu vom fi puși într-o asemenea postură.

Trebuie să vedem exact cum vom rezolva problemele care ne revin. Cred că ar trebui să ne sesizăm din oficiu din aspectele din presă și din domeniul nostru de activitate.[...]

Singura noastră șansă este să intrăm puțin în forță: dacă guvernul a fost de acord nu trebuie să mai stăm, să așteptăm să vină iar cineva de la intervenții, iar ajungem pe la justiție și iar rămânem fără spațiu.

Dl. președinte de secție Luncan: Vom ocupa 15 camere, dar să știți, eu ieri am fost la Parlament și am fost întâmpinat de senatori și deputați s-a și creat un curent nefavorabil pentru ocuparea noastră a hotelului Tolstoi. Senatorii și deputații au început să fie îngrijorați că vor fi dați afară dintr-un corp din acest hotel și la „București“ nu se pot muta, pentru că acest hotel este societate comercială și acum are alt statut...

Dl. președinte I. Bogdan: Și eu zic să vă gândiți bine: vreți sau nu vreți acest spațiu?

Dl. președinte de secție Luncan: Eu nu știu ce vom rezolva dacă mutăm o parte din personal și ne împărțim și se vor ridica și presiunile parlamentarilor și tot nu văd cum vom rezolva problema. Eu zic să mai stăm puțin.

Dl. președinte I. Bogdan: Eu zic că ne paște iar pericolul de a rămâne cu problema nerezolvată.[...]

Sursa: Arhiva Curții de Conturi a României, Secretariatul General/Direcția studii-sinteze/norme metodologice-documentare-permanent, Dos. 5/E IV 9-12/ 1993, file 169-161.

Dezbaterile Plenului Curții de Conturi (21 iunie 1993)

Dl. vicepreședinte Vulpescu: Marți ne-a chemat la Senat, dl. Gherman, a fost chemat și dl. secretar Gașpar de la Camera Deputaților și ni s-a spus că această soluție găsită de noi cu Tolstoi este cea mai proastă dintre toate, că nu este o clădire pentru Curte, că au dotări specifice care s-ar irosi, că senatorii au ridicat problema că nu au unde să mai stea în București. Noi am răspuns că am ales acest sediu pentru că nu mai avem altă soluție: problemele cu „Carpațiul“ se tergiversează prin acțiunea judecătorească și noi suntem presați că altfel nu ne putem începe activitatea. Dl. președinte Gherman a spus că dânsul nu crede că în toată Casa Poporului, într-o clădire așa de mare, nu se poate găsi un spațiu corespunzător pentru noi. Atunci, dl. Gașpar a început să înșiruie toate comisiile care au sediul aici, dar nu a spus nimic de „Monitorul Oficial“ și nici de ziarul „Parlamentul“.

Discuția a rămas deschisă, urmând ca astăzi să aibă loc o discuție: dl. Gherman, dl. Năstase, dl. Văcăroiu și împreună să găsească o soluție corespunzătoare pentru noi. În urma acestor discuții, cei de la Camera Deputaților au hotărât să ne dea cele trei camere care ni le promisese de mult.

În urma acestor discuții la care am cerut să participăm și noi, am făcut investigații la fiecare secție în parte privind necesarul de camere „și am ajuns la concluzia că ne-ar trebui vreo 100. Ca să nu fie discuții, am reanalizat problema și am pregătit un material în care argumentăm necesitatea obținerii a 90 de camere.

Dl. președinte I. Bogdan: În prezent suntem într-o situație în care bunele intenții nu mai sunt suficiente și doresc să vă consult dacă sunteți dispuși să forțăm puțin lucrurile, pentru că personal nu mai doresc să ne complacem în această situație de compromis. Dacă nu putem rezolva altfel, propun să mergem în fața Parlamentului, să arătăm ce măsuri organizatorice am luat și să cerem în mod oficial primirea noastră în fața unei ședințe comune a celor două camere.

Dl. vicepreședinte Vulpescu: Oficial, ar mai fi o propunere, noi avem dreptul să controlăm Parlamentul și am putea începe cu un control chiar în această clădire.

Dl. președinte I. Bogdan: Dar aceasta este tot o soluție de compromis, nu este o soluție definitivă. Noi nici dacă primim 50 de camere nu ne putem începe activitatea cum trebuie. Și dacă ne-ar da aceste camere, nu au mobilier pentru ele și se vor ivi situații cu procurarea mobilierului și a altor obiecte strict necesare și deci tot este o piedică pentru noi să ne începem munca. „Tolstoi“ este soluția ideală pentru noi, doar se scot paturile și băgăm în camere birouri și putem să lucrăm.

Dl. consilier Șaguna: Noi am fost și în teritoriu și deja am început să simțim pulsul oamenilor de acolo „oamenii noștri sunt de părere că se cam amână mult cu începerea activității noastre. Sunt multe instituții care ne așteaptă să intrăm în acțiune, pentru că nu mai au încredere în altele „și noi încă nu avem o formă definitivă.

Eu aș veni cu o propunere, poate dură, dar să știți că tot noi vom fi întrebați ce am făcut de la 1 martie și până acum „sigur să venim în fața Parlamentului, dar cred că nu ar strica să convocăm și o conferință de presă să arătăm de ce nu putem să acționăm. Eu zic că trebuie să venim să spunem în fața țării de ce nu lucrăm încă.

Dl. președinte I. Bogdan: Eu zic că totuși să mergem pe prima variantă și apoi să trecem la acțiuni „de forță“. Sigur este presantă problema, pentru că noi de la 1 martie și până acum, noi am efectuat niște cheltuieli destul de importante și noi am realizat doar normele de control.

Dl. consilier Condor: Sunt și eu de acord că va trebui să dăm socoteală și cel care ne va întreba, este chiar Parlamentul care ne-a numit. Este neapărată să ieșim cu această Notă în care să prezentăm situația și că acum suntem complet blocați. Și mai grav este că suntem blocați, nu numai în București, dar aproape în toată țara. Parcă am fi obstrucționați de o serie de organe. Deși toți cu care am discutat la județe așteaptă cu multă nerăbdare să facem dreptate.

Dl. președinte de secție Luncan: La discuția la care am participat și eu, s-a spus că senatorii și deputații sunt nemulțumiți că nu mai au posibilitatea să locuiască în București și că chiar dl. Iliescu a spus să înghețăm orice acțiune până se vor strânge dâșii din nou să discute problema. Dl. Gherman a susținut că este imposibil să nu existe spațiu în clădirea aceasta și pentru Curtea de Conturi și că dacă dâșul nu găsește spațiu, își dă demisia din funcția de președinte al Senatului. A insistat că este imposibil să nu găsească spațiu pentru noi aici, și dl. Gherman atunci a tăcut și nu a mai spus nimic. Eu am insistat ca la această discuție între dâșii să participe cineva și de la Curte, dar trebuie să înțeleagă toată lumea că nouă nu ne sunt îndeajuns nici 20 de camere dacă ni se oferă. Trebuie să fie clar că noi suntem un organism nou creat, care trebuie să intre în funcțiune cu o anumită prestanță. „Tolstoi“ este o idee, dar camerele nu sunt funcționale. Dacă totuși ajungem la mâna a doua, trebuie să fie foarte clar pentru toată lumea că nouă nu ne ajung nici 20 de camere. Pentru că eu sunt convins că în gândirea dâșilor este ca noi să rămânem aici.

Dl. consilier Dornea: Și să știți, domnule președinte, în emisiunea de la televizor de săptămâna aceasta, pe problemele corupției, dl. procuror general Manea, la întrebarea cine urmează să sesizeze organele de cercetare penală pentru faptele care aparțin acestui val de corupție, dâșul a răspuns foarte răspicat la televizor, Curtea de Conturi și Camerele de Conturi din județe.

Dl. președinte de secție Mitroi: Urgența ar fi și din acest punct de vedere al raportului care ni se solicită cu privire la analiza conturilor de execuție pe 1990 și 1991.

Dl. consilier Condor: Să știți că nu este de neglijat nici propunerea făcută de dl. vicepreședinte Vulpescu, aici există peste 100 de camere ocupate de alte organe în afara Camerei Deputaților și comisiilor acesteia, și anume: Serviciul de Pază, Monitorul Oficial care ocupă aproape 70 de camere „și nu avem loc noi și are loc o societate comercială?

Dl. consilier Anghel Iordan: Eu zic să nu excludem nici posibilitatea de a efectua un control și la Trustul „Carpați“ că s-au strâns atâtea acolo.

Dl. președinte I. Bogdan: Să înțeleg că ați opta varianta să rămânem aici?

Dl. consilier Șaguna: În principiu, nu.

Dl. consilier Rădulescu: Altă soluție urgentă nu există. Până nu se rezolvă cu „Carpațiul“ nu văd cum putem rezolva.

Dl. președinte I. Bogdan: Eu zic să ne gândim bine, dacă acceptăm aici, aici ne înmormântăm și nici judecata cu „Carpațiul“ nu avansează și atunci, dacă renunțăm și la „Tolstoi“, ar fi al doilea eșec al nostru. [...]

Dl. președinte I. Bogdan: Eu zic să ne hotărâm să fim toți cu aceeași gândire: mergem pe idea să ne găsească o soluție definitivă în altă parte, nu în Casa Poporului. Aici nu ar face decât să ne mai dea câteva camere, care sigur nu ar fi suficiente. Eu zic să mergem pe forță la „Tolstoi“ ca improvizat și acolo în mod cert am putea să așteptăm un an sau doi. Cred că știți cu toții că de acolo Vama pleacă curând. [...]

Dl. consilier Rădulescu: Dar intrăm în conflict cu Senatul.

Dl. președinte I. Bogdan: Păi aici este avantajul nostru, dacă pedalăm în forță pe „Tolstoi“, dâșii vor fi dispuși să ne acorde orice alt spațiu pe care îl dorim.

Sunteți de acord așa? Plenul este de acord.[...]

Dl. președinte de secție Luncan: Situația este foarte grea, vă sugerez ideea, dacă ne dau aici 90 de camere tranzitorii, să acceptăm, dacă nu ne dați, plecăm la Tolstoi „ să nu spună că am făcut pasiune pentru Tolstoi.

Dl. președinte I. Bogdan: Deci mergem pe varianta „Tolstoi“ și sperăm să obținem un sediu definitiv?

Dl. consilier Rădulescu: Altă soluție mai bună nu este.

Dl. consilier Anghel: Tolstoi este pentru noi o monedă de schimb.

Dl. vicepreședinte Vulpescu: Noi am studiat aici problema „ am vorbit cu arhitectul, cu directorul de aici, el nu are bani alocați decât pentru sala mare în care în toamnă să se deschidă lucrările Parlamentului.

Dl. secretar general: Noi trebuie să cerem ca aceste 90 de camere să ni se dea de-odată.

Dl. președinte de secție Luncan: Ei neavând să ne dea acest spațiu „ îl forțăm pe Tolstoi.

Dl. președinte I. Bogdan: Dacă acceptăm soluția cu camerele aici, aici rămânem. Deci putem merge pe două variante:

– dacă ne dau camerele aici, să ne dea spațiu definitiv și să rezolvăm toate problemele și garaj etc. Dar revin la întrebarea: oare rămânem aici, va fi aglomerație la judecată, să vină lumea până aici, vor fi atâtea probleme.

Dl. consilier Bran: Și dacă ar fi să rămânem aici, trebuie refăcută socoteala camerelor, ceea ce am dat noi aici, a fost tot o socoteală redusă.

Dl. președinte I. Bogdan: Noi aici nu putem accepta decât un tronson separat.

Sursa: Arhiva Curții de Conturi a României, Secretariatul General/Direcția studii-sinteze/norme metodologice-documentare-permanent, Dos. 5/E IV 9-12/ 1993, file 98-95.

Discursul lui Ioan Bogdan, președintele Curții de Conturi, la întâlnirea cu directorii structurilor din județe (30 iunie 1993)

Dl. președinte Ioan Bogdan: Această primă întâlnire cu directorii structurilor Curții de Conturi din județe poate fi apreciată, fără a risca să ni se spună că exagerăm, că este un moment istoric, deci evenimentul aparține întregii țări. Prin această întâlnire, debutează practic, activitatea Curții de Conturi în România. După o întrerupere de 45 de ani, Curtea de Conturi își reia locul și rolul între instituțiile statului de drept din România. Cum spun plastic părinții noștri, să ne ajute Dumnezeu să fie într-un ceas bun, iar întâlnirea de azi să fie de bun augur pentru Curtea de Conturi și pentru întreaga țară.

După cum se știe, Curtea de Conturi a României este organul suprem de control financiar și de jurisdicție în domeniul financiar în stat, este singurul organism abilitat de lege să descarcă de gestiune pe utilizatorii banului public, începând cu Președintele țării, Camerele Parlamentului și Guvernul României și este instituția supremă de stat care exercită și coordonează controlul financiar privind administrarea și utilizarea patrimoniului public și privat al statului și al instituțiilor administrativ-teritoriale. De asemenea, este singurul organism al statului cu drept de control asupra activității Băncii Naționale a României. Este firesc, spunem noi, ca activitatea Curții de Conturi să fie privită și tratată cu interes de către celelalte instituții ale statului, iar cetățenii țării să-și pună mari speranțe în activitatea acestei instituții.

Curtea de Conturi, așa cum a fost instituită prin Constituția României, s-a constituit la 1 martie 1993, odată cu depunerea jurământului de către consilierii de conturi numiți de către Parlament. În timpul care a trecut, s-au constituit structurile Curții în teritoriu, și de asemenea, s-a creat logistica necesară intrării efective în funcțiune (rămânând de soluționat unele probleme de spațiu și dotări, probleme deosebit de mari, dar care nu împiedică începerea activității Curții de Conturi).

Suntem onorați că la această primă manifestare de debut a activității Curții de Conturi a României, ne bucurăm și de prezența reprezentanților mass-media, pentru o cât mai deplină transparență și profesională informare a opiniei publice.

Vă rugăm Doamnelor și Domnilor să primiți recunoștința noastră.

Mă adresez acum directorilor noștri. Dumneavoastră sunteți primii cărora v-a revenit cinstea de a pune bazele constituirii Camerelor de Conturi județene și Direcțiilor de control financiar ale Curții de Conturi din teritoriu, care sunt primele instituții de acest fel care s-au constituit pe teritoriul României în întreaga sa istorie modernă. Vă felicităm și vă dorim succes deplin în importanta și dificila misiune la care v-ați angajat.

Este o sarcină grea, dar onorantă, cu încărcătură istorică despre care am vorbit. Nu avem voie să lăsăm celor care ne vor urma improvizații, ci lucruri temeinic așezate, de referință: sedii, organizare, dotare, personal cu calități profesionale și morale de excepție, afirmare de înalt prestigiu în plaja instituțiilor locale, iar unde intră personalul Curții de Conturi, să nu mai trebuiască să între altcineva să facă ordine, concluziile și soluțiile să exprime adevărul și posibilitățile momentului, ele să fie tratate ca atare de către toți cei care le examinează, inclusiv de către specialiștii mass-media.

Revin asupra relațiilor, a raporturilor pe care trebuie să le promovăm în teritoriu. Curtea de Conturi a României este una dintre instituțiile statului de drept, care s-a constituit cel mai recent. Ea are prestigiul nealterat, are credibilitate în fața oamenilor. Vom fi foarte severi față de cei care vor coroda această imagine. Trebuie să ne menținem un comportament ireproșabil și să ne impunem, nu prin brutalitate, ci prin profesionalism și moralitate și numai unde această monedă nu are trecere, să apelăm la instrumentele autorității pe care legea ni le conferă. Să adoptăm un stil nou de control, aerisit de birocrație și formalism, dar ferm și performant. Să ne comparăm mereu cu modul cum lucrează un turn de control în aviație: dacă avionul respectă coordonatele, echipajul nu este deranjat, nici nu simte prezența personalului de la turn. Dar la abateri, reacția trebuie să fie preventivă, operantă și eficientă.

În majoritatea instituțiilor existente cu sarcini de a asigura ordinea și aplicarea legilor în viața economică și socială, și-au făcut loc acte de corupție, de abdicare de la statutul personalului respectiv. S-au luat unele măsuri pentru depistarea și pedepsirea celor vinovați. Noi însă, nu dorim să ne începem activitatea cu asemenea lucruri. Am manifestat toată exigența de care am fost în stare la selectarea și încadrarea personalului. Vă rugăm să fiți cu ochii larg deschiși, să-i țineți pe cei tentați să încalce legea în cămașa de forță și să le pregătim trusoul pentru a fi eliminați din rândurile noastre înainte de a ne compromite. Să rețineți, directorii sunt încadrați, cu toții pe o perioadă de probă. Așteptăm orice relație, inclusiv de la mass-media, împotriva celor care au pătruns, fără să o merite, între salariații Curții de Conturi și vă asigurăm că vom fi fermi și prompti.

În altă ordine de idei, trebuie să realizeze, întreg aparatul Curții de Conturi, că s-au schimbat și se schimbă, în continuare, lucrurile în România. Ne desfășurăm activitatea de control într-un stat de drept, iar între cetățenii țării trebuie să se instaureze raporturi democratice, de o reală egalitate.

Cetățenii controlați sunt partenerii noștri de dialog, să îi tratăm de pe niște poziții egale. Ei își pierd acest statut, numai atunci când prin faptele lor, demonstrate, au încălcat în mod deliberat legea, cu consecințe economice și sociale.

Din alt punct de vedere, este necesar să pornim de la realitatea că întreg mecanismul de conducere al economiei este în reconstrucție, în restructurare, în așezare. Învățăm un nou comportament economic.

Noi avem nu numai sarcina să învățăm, ci să învățăm și pe alții. Economia de piață fără economiști și juriști de performanță în domeniul economic, financiar, valutar și bancar este o himeră. În toate țările cu un stat de drept și o economie de piață consolidate, pe lângă Curțile de Conturi funcționează centre puternice de perfecționarea salariaților în aceste domenii cheie. Tocmai de aceea și în legea de organizare și funcționare a Curții de Conturi a României s-a prevăzut ca aparatul Curții nu poate desfășura activități colaterale, decât cele din învățământul superior. Din fericire, elementele de selecție promovate anterior numirii de către Parlament a consilierilor de conturi și de către Președintele României a judecătorilor și procurorilor financiari au dus la integrarea în Curte a unui număr mare de cadre universitare de specialitate și alți specialiști de primă dimensiune. Sunt, deci, șanse mari, premise sigure pentru a realiza această activitate la cotele cele mai ridicate. Este necesar, numai să ne formăm modul de abordare a lucrurilor, astfel încât să realizăm concomitent cu activitatea de control și activitatea de perfecționare profesională.

În încheiere, câteva cuvinte despre debutul activității de control. De altfel, aceste probleme vor fi abordate cu detalii de către ceilalți specialiști din conducerea Curții de Conturi, începând cu domnul vicepreședinte Nicolae Vulpescu. Câteva sarcini indiscutabile.

Trebuie organizată și demarată imediat acțiunea de control curent prevăzută la art. 28 alin.1 din Legea 94/1992, care să permită realizarea, în final, a măsurii de descărcare de gestiune sau de tragere la răspundere a celor care utilizează banul public. Împreună cu specialiștii noștri, trebuie să clarificăm conceptul de descărcare de gestiune și cadrul organizatoric în care acesta trebuie să se realizeze.

De asemenea, trebuie să fie demarat imediat controlul financiar preventiv la ministere, la celelalte instituții (Președinție, Camerele Parlamentului, Guvern, etc.) și la ceilalți ordonatori principali de credite. O sarcină de maximă importanță. Trebuie să găsim mijloacele, pârgii, sisteme de prevenire din față a încălcării legii, a irosirii banului public, adunat cu atâta trudă și sacrificii de la cetățenii țării în această perioadă grea a tranziției.

Nu în ultimul rând vă aduc în atenție că trebuie organizate și demarate acțiunile care, exprimate laconic, în spiritul legii, să ducă la „controlul modului de gestionare și utilizare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale”.

Ce poate fi mai complex și mai dificil de realizat decât acest control făcut în condițiile în care, sperăm, procesul de privatizare se va accelera și în condițiile în care, din decembrie până azi, ceea ce s-a făcut cu patrimoniul statului nu are alte calitative decât un dezastru, care indignează pe toți oamenii de bună credință. Realizarea acțiunii înseamnă nu numai profesionalism, fermitate și dăruire ci și inovație. Trebuie să ne adaptăm arsenalul logistic la realitățile economiei României.

Desigur, nu mă îndoiesc că problemele mari de-abia acum încep să apară. Ele, însă, nu trebuie să ne sperie. Avem capacitatea de a le aborda frontal și cu soluții sigure. Nu trebuie să vă deranjeze nici modul tranșant, direct, în care am pus eu problemele. Este mai bine așa, decât să vorbim sofisticat și nimeni să nu înțeleagă nimic, iar lucrurile să nu se urnească din loc.

Stă numai în puterea noastră, șansa de a face din Curtea de Conturi o instituție de referință în țară și în lume. Vă informez că la Reuniunea INTOSAI de la Viena de luna trecută și la recentul Congres EUROSAI de la Stockholm s-a produs deja această imagine. Să ne dorim, sincer, cu toții aceste performanțe și ele se vor realiza.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Sursa: Arhiva Curții de Conturi a României, Secretariatul General/ Direcția studii-sinteze/norme metodologice-documentare-permanent, Dos. 5/E IV 9-12/ 1993, file 47-43.

**Lege și decret cu privire la modificarea Codului de procedură civilă,
a Codului Familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990
și a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi
(23 iulie 1993)**

Art. IX. – Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi se modifică după cum urmează:

1. După articolul 77 se introduc două noi articole: articolul 77¹ și articolul 77², cu următorul cuprins:

Art. 77¹. – „Hotărârile pronunțate de instanța Curții de Conturi nu sunt supuse apelului.”

Art. 77². – „Împotriva hotărârilor pronunțate în prima instanță se poate declara recurs, care nu este limitat la motivele de casare prevăzute în art. 304 din Codul de procedură civilă, instanța putând să examineze cauza sub toate aspectele.”

2. La articolul 84 se introduce un nou alineat, al treilea cu următorul cuprins:

„(3) În cazul admiterii recursului în interesul legii, instanța poate modifica sentința sau o poate casa cu reținere și rejudeca în fond cauza. Cu toate acestea, în cazul casării pentru lipsa de competență, cauza se trimite spre rejudecare instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent, potrivit legii.”

Art. X – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării ei în Monitorul Oficial al României.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 30 iunie 1993, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. Președintele Camerei Deputaților

Marțian Dan

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 30 iunie 1993, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

Președintele Senatului

prof. univ. dr. Oliviu Gherman

București, 23 iulie 1993

Nr. 59.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Decret cu privire la promulgarea Legii pentru modificarea Codului de procedură civilă, a Codului familie, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi

În temeiul art. 77 alin (1) din Constituția României, promulgăm Legea pentru modificarea Codului de procedură civilă, a codului familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și al Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 23 iulie 1993.

Nr. 138

Sursa: „Monitorul Oficial al României“, anul V, nr. 177/26 Iulie 1993, p. 14–15.

**Lege și decret privind completarea Legii nr. 59/1993 pentru modificarea Codului de procedură civilă, a Codului familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi
(5 octombrie 1993)**

Camera Deputaților Senatul
Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. „, Prevederile art. V alin. 6 din Legea nr. 59/1993 pentru modificarea Codului de procedură civilă, a Codului familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi se aplică și hotărârilor judecătorești rămase definitive în perioada de la 1 iulie 1993 până la 26 iulie 1993, data intrării în vigoare a legii nr. 59/1993.

Termenul de 60 de zile pentru introducerea recursului împotriva hotărârilor arătate în alin. 1 începe să curgă de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 16 septembrie 1993, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. Președintele Senatului
Doru Ioan Tărăcilă

Aceasta lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 28 septembrie 1993, cu respectarea prevederilor art.74 alin. (1) din Constituția României.

p. Președintele Camerei Deputaților
Marțian Dan

București, 5 octombrie 1993.
Nr. 65.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Decret pentru promulgarea Legii privind completarea Legii nr. 59/1993 pentru modificarea Codului de procedură civilă, a Codului familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României, promulgăm legea privind completarea Legii nr. 59/1993 pentru modificarea Codului de procedură civilă, a Codului familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU
București, 5 octombrie 1993.
Nr. 170

Sursa: „Monitorul Oficial al României“. Anul V, Nr.241, Partea I, Joi, 7 octombrie1993, p.1–2.

Analiză cu privire la activitatea celorlalte organe cu atribuții de control financiar din economie [1992]

Pentru îndeplinirea atribuțiilor pe care i le conferă Legea nr. 94/1992, Curtea de Conturi a României, în calitate sa de organ suprem de control financiar, are potrivit art.92 din legea menționată, competențe și în legătură cu activitatea celorlalte organe de control financiar din economie, și anume: să evalueze activitatea de control financiar propriu a persoanelor juridice controlate, să emită instrucțiuni cu caracter obligatoriu pentru aceste organe, necesare exercitării în bune condiții a competențelor Curții de Conturi; să solicite organelor de control financiar și ale Băncii Naționale a României, să verifice cu prioritate unele obiective, în cadrul atribuțiilor lor legale; să utilizeze rapoartele organelor respective pentru exercitarea de către Curte a funcțiilor sale de control și jurisdicționale.

Aceste competențe se exercită atât în relațiile cu organele de control financiar ale statului din structura Ministerului Finanțelor cât și cu cele de control financiar propriu ale persoanelor juridice. Definite în mod expres prin Legea nr. 30 din 22 martie 1991 privind organizarea și funcționarea controlului financiar și a Gărzii Financiare.

De asemenea, competențele Curții de Conturi se exercită și în legătură cu activitatea organelor de control ale Băncii Naționale a României.

Din controalele efectuate de Curtea de Conturi asupra persoanelor juridice prevăzute la art.18 din Legea nr.94/1992 (ministere, regii autonome, societăți comerciale, unități administrativ-teritoriale, bănci etc.), a rezultat că abaterile grave cu caracter financiar constatate, unele devenite fenomene prin amploarea lor, prezentate în capitolele anterioare ale Raportului Curții de Conturi, s-au datorat și faptului că activitatea de control financiar din economie nu este organizată și nu funcționează în mod corespunzător.

Principalele neajunsuri constatate se referă la următoarele:

1) Deși la articolul 3 din Legea nr. 30/1991 se prevede că regiile autonome, societățile comerciale și alte persoane juridice cu activitate economico-socială își organizează controlul financiar propriu potrivit legii, precum și a prevederilor din statutele proprii, s-a constatat că societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat au renunțat la acest control.

Situația a fost determinată, în principal, de faptul că modul de organizare și exercitare a controlului financiar la societățile comerciale nu a fost stabilit în mod concret prin lege și nici Guvernul nu a fost abilitat să aprobe norme în acest sens, ca în cazul ministerelor, departamentelor, altor organe centrale de stat, regiilor autonome, prefecturilor etc.

Problema fiind lăsată exclusiv la latitudinea societăților comerciale acestea au interpretat în mod eronat că activitatea de control financiar de gestiune este suplinită de controlul efectuat de cenzorii societăților, ceea ce nu corespunde realității întrucât atribuțiile legale de control ale acestora diferă substanțial de cele ale controlului financiar de gestiune reglementate prin Legea nr. 39/1991 și H.G. nr. 720/1991.

Ca urmare, o parte însemnată a patrimoniului statului dat în administrarea societăților comerciale a fost lăsată atât din punct de vedere legislativ, cât și în fapt, în afara controlului financiar propriu, preventiv și ulterior, cât și în afara controlului extern al statului, având în vedere că în perioada 1990-1992 nu a existat Curte de Conturi, iar controlul Ministerului Finanțelor, prin modul în care a fost organizat și a funcționat, nu a putut acoperi decât o mică parte din necesități.[...]

2) La ministere, departamente și regii autonome, cu toate că prin H.G. nr. 720/1991 au fost stabilite norme de organizare și exercitare a controlului financiar propriu, preventiv și de gestiune, acesta nu a funcționat în mod corespunzător datorită în principal următoarelor cauze:

Dimensionarea aparatului de control financiar de către persoanele juridice menționate în neconcordanță cu atribuțiile de control prevăzute de Legea nr. 30/1991 și normele de aplicare aprobate prin H.G. nr. 720/1991 ori ocuparea în mică măsură a posturilor aprobate. [...]

Subdimensionând aparatul de control și neocupând decât parțial posturile aprobate, ministerele, departamentele, regiile au eludat practic obligațiile legale pe care le aveau potrivit H.G. nr. 720/1991 de a efectua controlul financiar de gestiune, cel puțin o dată pe an la unitățile de gestiune din structura lor, necontribuind astfel decât în mică măsură la determinarea respectării

legilor privind fondurile bugetare, administrarea și gestionarea mijloacelor materiale și bănești, evidențierea și achitarea obligațiilor de plată față de buget și fondurile speciale.

Abaterile de la disciplina bugetară și prejudiciile constatate la ministere, departamente și regii autonome, consemnate în fișele de observații asupra conturilor de execuție ale ordonatorilor principali de credite ai bugetului de stat, precum și capitolul privind regiile autonome, anexe la Raportul Curții de Conturi, confirmă lipsa de eficacitate a organelor proprii de control financiar ale acestora.[...]

3) Activitatea de control financiar la organele administrativ-teritoriale nu este reglementată legal.

Astfel, atât în Legea nr. 30/1991, cât și în H.G. nr. 720/1991 sunt prevăzute sarcini de organizare și exercitare a controlului financiar pentru prefecturi și primăria municipiului București nefiind menționate consiliile județene.

În fapt, prefecturile nu au organizat compartimente proprii de control financiar, aceste compartimente funcționând pe lângă Consiliile județene, însă fără o reglementare legală privind subordonarea, obiectivele de control, modul de valorificare a constatărilor etc.

Edificator în acest sens, este faptul că pentru abaterile cu caracter financiar și prejudiciile constatate în sarcina primarilor, ca ordonatori principali de credite, la municipii, la orașe, comune, organele de control de pe lângă unele consilii județene au solicitat Curții de Conturi să valorifice constatăriile lor pe motiv că nu au competențe în acest sens.

4) Controlul financiar al statului prin Ministerul Finanțelor „, Direcția Generală a Controlului Financiar de Stat „, a acționat pe o arie restrânsă, datorită și neocupării posturilor de specialitate aprobate a căror situație din perioada 1990-1994 se prezintă după cum urmează:

Perioada	Număr posturi		%
	Aprobate	Ocupate	
1990	926	518	56,0
1991	931	621	66,7
1992	890	639	71,8
1993	890	473	53,1
1994	890	590	66,3

Astfel în anul 1992 organele Ministerului Finanțelor au verificat modul de administrare și utilizare a fondurilor alocate de la buget numai la 3 ministere și la unitățile județene din subordine (Ministerul Sănătății, Ministerul Justiției și Secretariatul de Stat pentru Handicapați), precum și la 26 prefecturi și 62 primării orașenești.[...]

5) În baza prevederilor art.92 alin.c din Legea nr. 94/1992, Curtea de Conturi a solicitat în luna decembrie 1993 tuturor ministerelor, departamentelor și consiliilor județene ca în cadrul atribuțiilor lor legale să verifice cu prioritate unele obiective de control privind respectarea normelor legale în vigoare referitoare la utilizarea fondurilor bugetare, precum și în legătură cu gospodărirea patrimoniului public și privat al statului. [...]

6) Față de modul nesatisfăcător în care este organizat și se exercită controlul financiar de stat și controlul financiar propriu al ministerelor, departamentelor, regiilor autonome, societăților comerciale, unităților administrativ-teritoriale și altele, Curtea de Conturi a prevăzut în programul său de activitate pe anul 1995 verificarea tuturor structurilor de control financiar din economie, în vederea evaluării activității acestora, urmând ca în legătură cu această problemă să fie depus un raport separat Parlamentului.

De asemenea, apreciem că este necesară completarea Legii nr. 30/1991 privind organizarea și funcționarea controlului financiar și a Gărzii Financiare cu prevederi referitoare la organizarea și atribuțiile controlului financiar precum și a modului de valorificare a constatărilor în cazul:

- societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat;
- unităților administrativ-teritoriale.

Instituirea cadrului lege de organizare și exercitare a controlului financiar propriu, precum și a controlului financiar al statului și în aceste sectoare este necesară, ținând seama de volumul însemnat al patrimoniului statului dat în administrarea acestora, cât și al fondurilor utilizate din bugetul de stat, de problemele deosebit de importante cu care se confruntă aceste sectoare în etapa actuală de tranziție la economia de piață și respectiv la autonomia unităților administrativ-teritoriale.

Sursa: Arhiva Curții de Conturi, Secretariatul General/Direcția studii-sinteze/norme metodologice-documentare-permanent, Dos. nr.2/E IV 9-12/ 1992, file 19-10, (fișe de observație asupra contului de execuție)

Situația ordonatorilor de credite ai bugetului de stat la care s-a verificat execuția bugetară pe anul 1992

Nr. crt.	Ordonatorul principal de credite	Ordonatorii secundari și terțieri verificați	Din care:		Volumul cheltuielilor supuse verificării
			s-a dispus descărcarea de gestiune	s-a amânat descărcarea de gestiune	
1.	Ministerul Învățământului	417	167	250	134.518,3
2.	Ministerul Sănătății	259	128	131	142.122,0
3.	Ministerul Apărării Naționale	82	47	35	131.479,3
4.	Ministerul de Interne	66	37	29	54.556,2
5.	Ministerul Finanțelor	38	23	15	10.088,1
6.	Ministerul Agriculturii și Alimentației	48	26	22	12.604,4
7.	Ministerul Transporturilor	31	9	22	26.201,4
8.	Ministerul Justiției	13	9	4	4.590,4
9.	Ministerul Culturii	10	4	6	4.769,5
10.	Ministerul Tineretului și Sportului	1	1	-	301,8
11.	Academia Română	2	2	-	439,0
12.	Administrația Națională a Rezervelor Materiale	1	-	1	315,4
13.	Ministerul Industriilor	3	1	2	17.372,6
14.	Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului	-	-	-	252,3
15.	Agentia „Rompres“	-	-	-	447,6
16.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	14	12	2	910,3
17.	Secretariatul de Stat pentru Handicapați	9	8	1	4.475,0
18.	Ministerul Comerțului și Turismului	-	-	-	17.441,0
19.	Serviciul Român de Informații	-	-	-	2.481,3
20.	Agentia Națională de Privatizare	-	-	-	252,1
21.	Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului	-	-	-	877,7
22.	Secretariatul General al Guvernului	-	-	-	3.743,5
23.	Camera Deputaților	-	-	-	1.981,1
24.	Ministerul Afacerilor Externe	-	-	-	10.058,0
25.	Președinția României	-	-	-	778,5
26.	Senatul României	-	-	-	812,3
27.	Comisia Națională de Statistică	-	-	-	1.882,4
28.	Ministerul Comunicațiilor	-	-	-	151,2
29.	Secretariatul de Stat pentru Culte	-	-	-	1.555,2
30.	Ministerul Public	-	-	-	1.750,5
31.	Serviciul de Protecție și Pază	-	-	-	1.789,0
32.	Centrul Național al Cinematografiei	-	-	-	307,8
33.	Agentia Română de Dezvoltare	-	-	-	121,2
34.	CENTROCOOP	-	-	-	3.852,9
35.	Radioteleviziunea Română	-	-	-	475,6
	TOTAL	994	474	520	595.817,9

Situația fondurilor speciale la care a fost verificată execuția bugetară pe anul 1992

Nr. crt.	Denumirea fondului special	Venituri -mil. lei-	Cheltuieli -mil. lei-	Excedent -mil. lei-	Rezultatele verificării	
					s-a dispus descărcarea de gestiune	s-a amânat descărcarea de gestiune
1.	Fondul special pentru învățământ	12.154,8	7.081,8	5.073,0		X
2.	Fondul special pentru sănătate	37.063,6	36.663,4	400,2		X
3.	Fondul special pentru cercetare-dezvoltare	45.441,0	42.689,0	2.752,0	X	
4.	Fondul special pentru dezvoltarea și modernizarea sistemului național vamal	8.002,6	131,5	7.871,1		X
	TOTAL	102.662,0	86.565,7	16.096,3		

Sursa: Arhiva Curții de Conturi, Secretariatul General/ Direcția studii-sinteze/norme metodologice-documentare-permanent, Dos. nr.1/E IV 9-12/ 1992, file 185-183. Observații asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare ale Statului

Raport anual referitor la finanțele publice locale în anul 1993

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI PROIECT

CAPITOLUL 1.

PREZENTARE GENERALĂ

1. Domeniile în care Camerele de Conturi Județene au fost competente să exercite controlul exercițiului bugetar 1993

Activitatea privind administrarea finanțelor publice locale, având drept componente de bază elaborarea, aprobarea și execuția bugetelor unităților administrativ-teritoriale, stabilirea și perceperea impozitelor, taxelor și a altor venituri de interes local, în condițiile legii, folosirea resurselor materiale și financiare ale instituțiilor publice și ale agenților economici de subordonare locală, este supusă controlului Curții de Conturi a României, exercitat prin Camerele de Conturi Județene.

Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi prevede, în legătură cu administrarea finanțelor publice locale, că aceasta își exercită funcția de control asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare, precum și asupra modului de gestionare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ teritoriale și că în exercitarea acestei funcții controlează:

- formarea și utilizarea resurselor bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și mișcarea fondurilor între aceste bugete;
- constituirea, utilizarea și gestionarea fondurilor speciale și a fondurilor de tezaur.
- utilizarea alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor și transferurilor și a altor forme de sprijin din partea statului sau a unităților administrativ-teritoriale.
- situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale.

În competența de control a camerelor de conturi județene au intrat, în anul 1993, obiectivele de mai sus la un număr de 2.996 unități administrativ-teritoriale (40 județe, municipiul București și Sectorul Agricol Ilfov, 56 municipii, 209 orașe, 2.689 comune), la 1.099 instituții publice finanțate din bugetele locale și instituții autofinanțate, precum și gestionarea patrimoniului, utilizarea subvențiilor din bugetul de stat, îndeplinirea obligațiilor financiare și alte obiective prevăzute de

lege, la 1.704 agenți economici de interes local, din care 388 regii autonome, și 1.316 societăți comerciale de interes local.

Din numărul existent de 4.095 ordonatori de credite locali și 1.704 agenți economici de interes local, în total 5.799 unități, camerele de conturi județene au cuprins în sfera controlului 1.931 unități sau 33,3% din totalul acestora, din care 1.098 ordonatori sau 26,8 % și 843 agenți economici, reprezentând 49,5% din total.

Caracteristici ale execuției bugetelor locale și a bugetelor județelor pe anul 1993

Execuția bugetara de ansamblu

Bugetele locale și bugetele județelor, aprobate pe anul 1993, au fost executate, potrivit conturilor de execuție prezentate, conform datelor de mai jos:

– în mil. lei -

Nr. crt.		Prevederi definitive	Realizări efective	%
0.	1.	2.	3.	4.
	1. Venituri totale, din care:	715.127,2	712.548,9	99,64
	a) venituri proprii	139.036,9	152.538,3	109,71
	b) sume defalcate	237.023,1	231.770,3	97,78
	c) subvenții din bugetul de stat	339.067,2	328.240,3	96,81
	2. Cheltuieli totale	715.052,1	695.969,5	97,33
	3. Excedent	75,1	16.579,4	-

Datele prezentate reflectă în principal următoarele:

a) Veniturile totale ale bugetelor locale nu s-au realizat, în anul 1993, cu 0,36% și în sumă absolută cu 2.578,3 milioane lei, pe surse de proveniență, realizările fiind următoarele:

– veniturile locale prevăzute s-au realizat în proporție de 109,71% cu o depășire în cifre absolute de 13.501,4 milioane lei,

– volumul sumelor defalcate din impozitul pe salarii (venit cuvenit bugetului de stat) încasate efectiv la bugetele locale reprezintă numai 97,78% din volumul aprobat prin legea bugetară, fiind inferior cu 5.252,8 milioane lei.

– transferurile din bugetul de stat la bugetele locale, sub forma de subvenții, s-au realizat în proporție de 96,81%, față de sumele aprobate, cu o reducere de 10.826,9 milioane lei;

b) Cheltuielile efective, raportate sub forma plăților nete de casă s-au realizat în proporție de 97,33%, cu 19.082,6 mil. lei sub prevederile de cheltuielile bugetelor locale.

În final, execuția pe ansamblu a bugetelor locale s-a încheiat, în anul 1993, cu un excedent de 16.579,4 mil. lei, obținut în întregime pe seama nerealizării prevederilor definitive de cheltuieli, față de un excedent prevăzut de numai 75,1 mil. lei.

Excedentul bugetelor locale pe anul 1993, de 16.579,4 mil. lei, a fost utilizat potrivit legii pentru vărsăminte la:

a) fondul de tezaur constituit la nivelul județean și al municipiului București (9.404,0 mil. lei);

b) fondul de rulment propriu al unităților administrativ-teritoriale (7.175,4 mil. lei).

Execuția părții de venituri

a) Volumul veniturilor locale, realizate în anul 1993, a crescut de aproape 5 ori, comparativ cu realizările anului 1992 și au reprezentat 21,4% totalul veniturilor bugetelor locale, comparativ cu ponderea de 15,8% realizată în anul 1992.

Veniturile din transferurile primite de la bugetul statului și din sumele defalcate au crescut de 3,3 ori și, și-au redus ponderea de la 84,2% în anul 1992, la 78,6 % în anul 1993, în totalul resurselor financiare ale bugetelor locale.

	1992		1993	
	Venituri proprii	Subvenții	Venituri proprii	Subvenții
Comunelor	37.7	62.2	25.7	74.3
Orașelor	29.3	70.7	34.0	66.0
Municipiilor	29.1	70.1	33.9	66.1
Județelor	6.8	93.2	10.1	89.9
TOTAL	15.7	84.3	22.1	77.9

[...] după încheierea de contracte de închiriere sau concesiune nu se mai urmărește încasarea la bugetele locale a chiriilor și redevențelor cuvenite legal. Consiliul local Deva a încheiat contracte de concesiune prin atribuirea directă de suprafețe de terenuri, fără licitații, la redevențe preferențiale în aceeași zona comercială, după care s-au încasat numai sumele virate din proprie inițiativă de către concesionari, în celelalte cazuri primăria nu a urmărit și nu a încasat nici o sumă.

În timpul controlului, prin măsurile luate de specialiștii consiliului și ai Administrației financiare Deva s-au încasat efectiv 15,2 mil. lei din totalul de 29,4 mil. lei drepturi scadente.

4.3.2. Vânzarea unor bunuri, îndeosebi a celor provenite din desființarea cooperativelor agricole de producție și a asociațiilor intercooperatiste, la prețuri total dezavantajoase.

Potrivit art.76 din Legea nr.69/1991, consiliile locale și județene pot hotărî cu privire la vânzarea bunurilor ce fac parte din domeniul privat, însă în cazurile relatate mai jos hotărârile au fost categoric păgubitoare pentru consiliile respective, astfel:

a) – Consiliul local al comunei Românești județul Sălaj, a vândut, prin licitație, un complex zootehnic preluat de la cooperativa agricolă de producție din localitate, după desființare, la prețul de 23,0 mil. lei, comparativ cu prețul zilei la data vânzării de 396,4 mil. lei, rezultând o diferență în defavoarea consiliului de 373,4 mil. lei sau 16,2 ori mai mare decât suma încasată.

În prețul de adjudecare a licitației nu a fost cuprinsă valoarea suprafeței de 2,5 ha predată cumpărătorului, care a fost calculată la suma 66,8 mil. lei.

În afara prejudiciului de mai sus, de 440 mil. lei, controlorii financiari ai Camerei de Conturi Județene au calculat foloase nerealizate în perioada 28.1.1993-24.11.1995 de 535,8 mil. lei pentru care s-a stabilit răspunderea în sarcina comisiei de licitare, a primarului, viceprimarului și consilierilor locali, împreună cu cumpărătorul Societății comerciale „EUROANGELA IMPORT-EXPORT” SRL București, înaintându-se actul de control procurorului Financiar, care, la rândul său a cerut o expertiză de evaluare.

b) – Consiliul local al comunei Bobota, tot din județul Sălaj, a vândut contra sumei de 15,0 mil. lei un complex agrozootehnic, preț convenit la licitație, iar prețul zilei la data vânzării a fost de 762,9 mil. lei, superior cu 747,9 mil. lei prețului realizat.

Pentru diferența de 747,9 mil. lei dintre prețul de reevaluare și prețul încasat s-au calculat foloase nerealizate de 839,0 mil. lei, pe perioada 18.11.1993-20.11.1995, în răspunderea primarului, viceprimarului, secretarului, contabilului și a 8 consilieri locali, s-a propus atragerea în răspundere și a cumpărătorului, Societatea comercială „Elite Industries” SRL Botote, iar actul de control a fost înaintat procurorului financiar cu propunerea de sesizare a Colegiului juridicțional al Camerei de Conturi Sălaj.[...]

4.3.3 Asocierea unor consilii locale, cu alte persoane juridice, în vederea administrării în comun a unei părți din patrimoniul unităților administrativ-teritoriale, fără eficiență sau cu eficiență minimă pentru localitățile respective.

a) -Consiliul local al municipiului Bacău reprezentat de primar a încheiat, la 5.01.1993, un contract de asociere cu Societatea REST-IMPEX SRL pentru realizarea în comun de activități de agrement și comerciale, în incinta Ștrandului Tineretului Bacău. Consiliul local a pus la dispoziția

asociației Ștrandul cu toate dotările necesare, fără nici o evaluare și fără a desemna vreo persoană în conducerea asociației.

Societatea comercială REST IMPEX SRL s-a obligat să asigure sumele bănești necesare desfășurării activităților de ștrand și comerciale, fără a se stabili cuantumul acestora și termenele în care vor fi puse la dispoziție.

Asupra obligațiilor societății comerciale s-a revenit și printr-o minută semnată de primarul municipiului Bacău, la 5.IV. 1993 în care Consiliul local a fost angajat să plătească contravaloarea apei din bazinele ștrandului, obligate ce revenea societății.

Pe baza documentului amintit, Consiliul municipal Bacău a suportat, în mod nejustificat, din creditele bugetare, în lunile iulie și august 1993, suma de 8,8 mil. lei reprezentând contravaloarea apei din ștrand.

În final, Societatea comercială REST-IMPEX SRL a preluat ștrandul în luna ianuarie 1993, în care a organizat activități de agrement și comerciale în folosul propriu, iar Consiliul municipal Bacău, a adus în asociere ștrandul și 8,8 mil. lei fonduri, dar nu a realizat nici un venit.

Întrucât conform Legii nr-69/1991 un astfel de contract de asociere putea fi încheiat numai pe baza hotărârii consilierilor locali, prin decizia Camerei de Conturi Bacău s-a dispus supunerea spre analiza consilierilor a contractului în discuție, urmând ca, pe baza hotărârii ce va fi luată, să fie reluată verificarea în vederea stabilirii daunelor.

e) Primăria municipiului București a încheiat, în anul 1993, contracte de asociere pentru anumite spații comerciale, din administrarea sa, cu persoanele juridice ce le utilizau, convenind ca primăria să încaseze anumite procente din valoarea încasărilor, fără însă a se coborî sub anumite sume, înscrise în contractele de asociere. Prevederea nu a fost urmărită de primărie, prin examinarea volumului veniturilor efectiv realizate și aplicarea corectă a coeficienților conveniți, din care cauză, la data controlului, sumele legal datorate, de 38 de asociați erau mai mari cu 48,8 mil. lei decât cele achitate. Pe de altă parte, nici obligațiile stabilite prin contracte nu au fost urmărite și încasate, debitele restante fiind de 24,1 mil. lei la 31.XII.1993 și de 321,4 mil. lei la 31.XII. 1994.

Au fost luate măsuri de calculare a majorărilor legale de întârziere, în sumă de 294,2 mil. lei, precum și de încasare a debitelor, împreună cu majorările aferente.

În legătură cu contractele de asociere, în număr de 366, încheiate de Primăria municipiului București, în perioada septembrie 1993-decembrie 1994, sunt de reținut următoarele:

– Acțiunea nu reprezintă asocierea în înțelesul legii, respectiv în scopul realizării sau exploatării unor lucrări de interes comun, ci o formă, în afara legii, de a pune la dispoziția unor persoane juridice spații cu destinație comercială sau de producție în suprafață de 50.340 mp și spații cu destinație de birouri în suprafața de 2.934 mp, prin eludarea prevederilor legii în legătură cu organizarea de licitații publice.

Din contractele de asociere lipsesc elementele esențiale definitorii ale asocierii în scop lucrativ și anume: evaluarea aportului fiecărui asociat, scopul asocierii și cota de participare la profit a fiecărui asociat în funcție de aportul adus etc.

– Încheierea contractelor de asociere nu s-a făcut nici cel puțin cu respectarea Hotărârii Consiliului municipal București nr. 81/1993, care permitea posibilitatea asocierii, ca modalitate de continuare a locațiunii cu deținătorii spațiilor, abaterile de la hotărâre constând, în primul rând în: închiderea de contracte de asociere și cu alte persoane decât deținătorii spațiilor. Închiderea de contracte și pentru spații libere, care potrivit hotărârii trebuiau închiriate prin licitații; nerezilierea contractelor, în cazul în care obligațiile de plată nu au fost respectate, așa cum prevedea legea, operându-se în schimb scutiri sau reduceri ale Instrucțiunilor de funcționare și a certificatului de calitate, problemă nesoluționată până în prezent, utilajul neputând fi folosit.

O situație de aceeași natura s-a constatat și în execuția bugetară a anului 1994, an în care Consiliul Sectorului Agricol Ilfov a alocat fonduri de 824 mil. lei Regiei de drumuri și poduri Ilfov în vederea achiziționării unei instalații pentru producerea mixturilor asfaltice.

În „Raportul economic privind evaluarea ofertelor” s-a prevăzut ca firma Teknostrada Italia, câștigătoare a licitației, urma să livreze un utilaj nou, cu termen de livrare în luna septembrie 1994, încheindu-se în acest scop contractul între părți.

Cu prilejul deplasării în Italia, directorul regiei, alți salariați ai acesteia și vicepreședintele Consiliului Sectorului Ilfov au acceptat să se livreze un utilaj de tipul celui contractat, care se afla însă în exploatare, ale cărui componente, incomplete, au fost livrate și au intrat în țară până la 25.1.1995.

Valoarea contractată a utilajului a fost de 468.000 dolari SUA, în declarațiile vamale s-au înscris 459.000 dolari SUA, concluzionându-se că nu s-au primit toate reperele utilajului, iar plățile la extern au fost de 316.650 dolari SUA, comisionul bancar de 579 dolari SUA, și s-au evidențiat tranșe de plată de 140.400 dolari SUA la asamblarea pe poziție și testarea instalației în funcțiune.

În prezent instalația pentru mixturi asfaltice, ca și vibrofinisorul, se afla dezmembrată, fără posibilitatea de a fi exploatată.

Actul de control constatator a fost înaintat compartimentului procurorilor financiari.

CAPITOLUL IV.

SINTEZA PRINCIPALELOR ACȚIUNI ÎNTREPRINSE, MĂSURI APLICATE SAU ÎN CURS DE REALIZARE, REZULTATE OBȚINUTE

Camerele de Conturi Județene au acționat, în cursul verificărilor, prin controlorii financiari ai compartimentelor lor de control financiar, și ulterior, prin conducerile acestor compartimente, completele de examinare a constatărilor, procurorii financiari și Colegiile jurisdicționale – potrivit atribuțiilor și competențelor lor legale – pentru înlăturarea abaterilor cu caracter financiar, stabilirea de măsuri în vederea prevenirii repetării acestora, recuperarea prejudiciilor, sancționarea legală a persoanelor răspunzătoare, îmbunătățirea activității financiar-bugetare și contabile verificate.

Întărirea finanțelor publice în plan teritorial, pentru creșterea gradului de satisfacere a intereselor publice locale din domeniile economic, social, cultural etc., a constituit obiectul primordial al măsurilor și acțiunilor întreprinse.

În capitolele anterioare ale raportului de față au fost consemnate măsurile și acțiunile întreprinse în legătură cu valorificarea constatărilor exemplificate.

Sinteza principalelor acțiuni și măsuri, cuprinde în esență:

4.1. Valorificarea constatărilor privind veniturile bugetare necalculate sau calculate inexact, neevidențiate sau nevirate în termen și integral, constatate în control.

Din volumul total al acestor venituri de 22.123,3 milioane lei și al majorărilor legale de întârziere la plată de 11.674,6 mil. lei, în total 33.797,9 mil. lei, prin măsuri operative au fost virate la bugetele cărora le aparțin legal 11.523,4 mil. lei sau 34,2% din total.

Pentru celelalte venituri și majorări legale, actele constatatoare au fost înaintate organelor financiare teritoriale în vederea urmăririi încasării lor, colegiilor jurisdicționale pentru stabilirea răspunderii juridice, ori au format obiectul deciziilor, prin care s-au dispus măsuri de evidențiere și virare la buget, pe măsura creării disponibilităților bănești necesare acestor plăți.

4.2. *Actele constatatoare ale stării de nelegalitate pe linia administrării fondurilor publice, conținând* abateri generatoare de prejudicii materiale au fost înaintate, conform procedurilor prevăzute de Legea nr. 94/1992 a Curții de Conturi, organelor în drept să le soluționeze, și anume:

a) Completele de examinare a rapoartelor de control și procurorii financiari *au sesizat colegiilor jurisdicționale ale camerelor de conturi printr-un număr de 1.273 acte de control*, încheiate la ordonatorii de credite și agenții economici locali, în vederea stabilirii răspunderii juridice și obligarea persoanelor juridice la virarea sumelor datorate și a persoanelor fizice la plata despăgubirilor, *în sumă totală de 19.295,0 mil lei*.

b) *Printr-un număr de 107 acte de control* încheiate la ordonatori de credite și agenți economici locali, *prin care s-au consemnat prejudicii în valoare de 1.811,7 mil. lei*, produse prin

abateri apreciate că pot întruni elementele constitutive ale unor infracțiuni, *au fost sesizate parchetele de pe lângă tribunalele județene*, cu propunerea de a efectua cercetările legale.

4.3. *Blocarea de fonduri bugetare sau speciale în sumă totală de ..... mil. lei*, prin decizii ale camerelor de conturi județene, pe baza constatărilor controlului efectuat la ordonatori de credite locali, la care s-a stabilit utilizarea sau ineficiența a fondurilor respective, măsura fiind prevăzută la art. 93 din Legea nr.94/1992.

4.4. *Majorarea valorii patrimoniului unui număr de 393 agenți economici locali verificați, cu 87.489 milioane lei*, prin reevaluarea acestuia, în timpul sau ca urmare a controlului, în conformitate cu reglementările legale în materie, prin refacerea sau corectarea reevaluărilor neefectuate, în condițiile legii.

Odată cu majorarea patrimoniului, a fost corectat în mod corespunzător capitalul social, operațiune supusă aprobării consiliilor de administrație ale regiilor autonome, sau adunărilor generale ale acționarilor, în cazul societăților comerciale de interes local, după care s-a solicitat corectarea înregistrărilor de la Registrul Comerțului, și s-au transmis modificările la Fondul Proprietății de Stat și Fondurile Proprietății Private.

4.5. *Corectarea bilanțurilor contabile, a conturilor de profit și pierderi ale unui număr de 181 agenți economici, cu suma de 22.652 milioane lei, precum și a conturilor de execuție bugetară ale unui număr de 127 ordonatori de credite locali, cu suma de 9.858 milioane lei*, pe baza deciziilor camerelor de conturi județene, pentru înregistrarea sau corectarea operațiunilor, potrivit normelor nelegale.

Printre neregulile și inexactitățile corectate figurează înregistrarea exactă a unor venituri, cheltuieli și rezultate financiare, constatate ca fiind calculate și evidențiate greșit, majorarea valorii elementelor patrimoniale din contabilitate cu diferențele stabilite prin efectuarea sau refacerea reevaluărilor, înregistrarea constatărilor inventarierilor de patrimoniu, evidențierea exactă a creanțelor și a obligațiilor de plată și altele. [...]

Sursa: Arhiva Curții de Conturi a României, Fond Divizia de coordonare a controlului în teritoriu, Dosarul nr. 18/B19/1995

Notă în legătură cu modul de constituire și utilizare a fondului pentru acțiuni sociale culturale la nivelul Regiei Autonome Huilă Petroșani (28 februarie 1994)

În conformitate cu prevederile Legii nr.15/1990 art. 8 “din veniturile realizate după acoperirea cheltuielilor, regia autonomă constituie fondul de dezvoltare și fondul de rezervă, asigură sumele necesare satisfacerii unor necesități social-culturale și sportive ori de perfecționare-recalificare ale personalului angajat”.

Pentru perioada 1.I-31.XII 1993, regia a prevăzut a constitui prin bugetul de venituri și cheltuieli pentru acțiuni social-culturale suma de 2.801.500 mii lei în următoarea structură:

– cheltuieli cu bilete pentru tratament și odihnă	381.000 mii lei;
– cheltuieli regie și hrană, creșe	17.500 mii lei;
– cheltuieli regie cantină	1.751.000 mii lei;
– întreținere și reparații cămin tineret	500.000 mii lei;
– alte cheltuieli	152.000 mii lei;

Pe baza datelor din bilanțul contabil, controlul a scos în relief că s-au efectuat și înregistrat cheltuieli pentru acțiuni social-culturale în sumă de 8.549.609 mii lei cu următoarea componență:

– cheltuieli cu bilete de tratament și odihnă	203.292 mii lei
---	-----------------

– cheltuieli cu regie și hrană creșe	19.120 mii lei
– cheltuieli cu regie cantină	2.073.169 mii lei
– cheltuieli întreținere și reparații cămine	239.071 mii lei
– cheltuieli cu dispensarele medicale	43.937 mii lei
– ajutoare sociale	166.564 mii lei
– cheltuieli cu acțiuni sociale sindicat	591.304 mii lei
– alte cheltuieli	5.213.152 mii lei.

În conformitate cu prevederile Legii 21/1993 (legea de aprobare a bugetului), fondul pentru acțiuni social-culturale se constituie într-un procent de până la 1,5 % din fondul de salariu realizat anual, „Regiile autonome și societățile comerciale pot efectua din profitul realizat, în limita unei cote de până la 1,5 % aplicate asupra fondului de salariu realizat anual, cheltuieli privind funcționarea corespunzătoare a grădinițelor, creșelor, cabinetelor medicale, bazelor sportive, cluburilor, căminelor de nefamiliști, acoperirea unei părți din cheltuielile ocazionate de procurarea unor daruri pentru copiii salariaților, acoperirea parțială sau integrală a biletelor de tratament sau odihnă pentru salariații proprii și membrii familiei acestora, inclusiv transportul dus-întors etc.”

În baza prevederilor legale menționate mai sus, regia urma să-și prevadă bugetul de venituri și cheltuieli elaborat pentru anul 1993, cheltuieli pentru acțiuni sociale culturale numai în condițiile în care la finele anului 1992 se realiza profit, or, cum acesta a realizat o pierdere de 107.052.454 mii lei care a fost acoperită parțial prin subvenții nu era îndreptățită să-și programeze efectuarea de astfel de cheltuieli. În situația în care regia ar fi realizat profit, fondul ce putea fi utilizat la acoperirea cheltuielilor social-culturale reprezenta 1.349.551 mii lei, nicidecum 8.549.609 mii lei cât s-a cheltuit efectiv.

Depășirea de 7.200.058 mii lei peste limita legală admisibilă la cheltuielile pentru acțiuni social-culturale s-a realizat îndeosebi pe seama stimulentele acordate personalului care a reprezentat 4.306.975 mii lei astfel:

– stimulente pentru Sfânta Varvara	2.266.175 mii lei;
– stimulente de Crăciun	820.800 mii lei;
– stimulente de ziua numelui	1.200.000 mii lei;
– stimulente de 8 martie	20.000 mii lei;

Precizăm că, în condițiile în care nu se efectuau aceste cheltuieli, unitatea la finele anului 1993, înregistra profit întrucât din pierderea totală de 107.052.454 mii lei s-a acoperit prin subvenții 102.504.000 mii lei.

Sursa: Arhiva Curții de Conturi Serviciul Control Ulterior DIV Control Regiilor Autonome, P.V. 28 februarie 1994, Regia Autonomă a Huilei din România, Petroșani, filele 1-4.

Lege cu privire la salarizarea membrilor și personalului Curții de Conturi (30 mai 1995)

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputaților

Senatul

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art.1 – Salarizarea membrilor și personalului Curții de Conturi se face ținând seama de rolul, importanța și răspunderea ce revin acestora în cadrul organismului suprem de control financiar și de jurisdicție în domeniul financiar.

Art.2 – Coeficienții de ierarhizare a salariilor de bază ale membrilor Curții de Conturi, procurorului general financiar și secretarului general ai Curții de Conturi sunt cei prevăzuți în anexa nr.1.

Art.3 – Coeficienții de ierarhizare a salariilor de bază pentru funcțiile de execuție de specialitate din aparatul Curții de Conturi sunt cei prevăzuți în anexa nr.2.

Art.4 – Salariații încadrați în funcții de execuție de specialitate sau, după caz, în alte funcții de execuție, care coordonează activitatea unor direcții, servicii sau alte compartimente, au salariile de bază corespunzătoare funcției de execuție în care sunt încadrați, la care se adaugă o indemnizație de conducere, potrivit anexei nr.3, care face parte din salariul de bază, diferențiată în raport cu răspunderea funcției de conducere îndeplinită.

Art.5 – Salariații încadrați în funcții de execuție de specialitate sau, după caz, în alte funcții de execuție, care primesc sarcina de coordonare și de realizare a unor programe, activități, studii complexe și altele asemenea, beneficiază, pe perioada cât îndeplinesc această sarcină, de o indemnizație care face parte din salariul de bază, stabilită în raport cu complexitatea sarcinii primite, în limitele prevăzute în anexa nr.3.

Art.6 - (1) Pentru rezultatele deosebite obținute în activitatea desfășurată, salariații Curții de Conturi pot primi un salariu de merit lunar, de până la 15% din salariul de bază, și care face parte din acesta.

(2) Salariații care beneficiază de salariu de merit se stabilesc de Comitetul de conducere al Curții de Conturi, o dată pe an, de regulă după aprobarea bugetului de stat. Pentru personalul nou angajat, salariul de merit se poate acorda după o perioadă de 6 luni de la angajare.

(3) Salariul de merit poate fi acordat pentru cel mult 15% din numărul total de posturi prevăzute în ștutul de funcții.

Art.7 – (1) Salariile de baza ale personalului de execuție al Curții de Conturi sunt diferențiate pe funcții și, în cadrul acestora, pe grade sau trepte profesionale.

(2) La trecerea în gradația imediat superioară sau la majorarea salariului, în cazul în care acesta este prevăzut între limite, precum și stabilirea indemnizațiilor de conducere se fac o dată pe an, de regulă după aprobarea bugetului de stat, cu aprobarea Comitetului de conducere al Curții de Conturi.

(3) La trecerea în gradația imediat superioară sau la majorarea salariului se ține seama de calitățile personale concretizate prin rezultatele obținute în activitatea profesională, notate cu calificativul "foarte bun" sau "bun" în anul precedent. Vechimea minimă necesară pentru trecerea în gradația imediat superioară este de 2 ani.

(4) În mod excepțional, vechimea minimă prevăzută în alin. (3) poate fi redusă la 6 luni.

Art.8 – (1) Persoanele salarizate potrivit prezentei legi beneficiază, la funcția de bază de un spor de vechime în munca de până la 25%, calculat la salariul de bază, corespunzător timpului efectiv lucrat în program normal de lucru astfel:

Tranșe de vechime în muncă	Procente din salariul de baza
între 3 și 5 ani	5
de la 5 la 10 ani	10
de la 10 la 15 ani	15
de la 15 la 20 ani	20
peste 20 ani	25

(2) Pensionarii pentru limită de vârstă care se reangajează, potrivit legii beneficiază de sporul de vechime corespunzător vechimii în muncă rezultată după data pensionării.

(3) Persoanele care sunt angajate, după pensionare în funcțiile de consilieri de conturi, judecător financiar, procuror financiar și magistrat asistent beneficiază de sporul de vechime în muncă pentru vechimea totală în muncă. La încetarea activității aceste persoane au dreptul la recalcularea pensiei, incluzându-se în baza de calcul a pensiei vechimea în muncă și salariul realizat după data pensionării.

Art.9 – (1) Orele prestate peste durata normală a timpului de lucru de către personalul încadrat în funcții de execuție se compensează cu timp liber corespunzător în condițiile stabilite de Comitetul

de conducere al Curții de Conturi. Dacă munca prestată nu a putut fi compensată cu timp liber corespunzător, orele suplimentare se plătesc cu un spor calculat la salariul de bază, astfel:

– 50% din salariul de bază pentru primele două ore de depășire a duratei normale a zilei de lucru;

– 100% din salariul de bază pentru orele următoare. Cu spor de 100% se plătesc și orele lucrate în zilele de repaus săptămânal sau în celelalte zile în care, în conformitate cu reglementările legale în vigoare, nu se lucrează.

(2) Munca peste durata normală a timpului de lucru poate fi prestată și sporurile prevăzute la alin. (1) se pot plăti numai dacă efectuarea orelor suplimentare a fost dispusă de conducătorul compartimentului sau al sectorului de activitate, fără a depăși 360 de ore anual.

Art. 10 – (1) Salariații care lucrează în condiții grele de muncă primesc un spor de până la 15% din salariul de bază. Locurile de muncă și categoriile de personal se stabilesc potrivit legii și se aprobă de Comitetul de conducere al Curții de Conturi.

(2) Salariații care, potrivit programului de lucru, își desfășoară activitatea în timpul nopții, între orele 22,00– 6,00, beneficiază, pentru orele lucrate în acest interval, de un spor de 25% din salariul de bază, dacă timpul astfel lucrat reprezintă cel puțin jumătate din programul normal de lucru.

(3) Pentru participarea la ședințele Plenului și la cele ale Comitetului de conducere ale Curții de Conturi, consilierii de conturi, procurorul general financiar și secretarul general beneficiază de o indemnizație de ședință egală cu 1,5% din salariul de bază corespunzător funcției, fără a depăși lunar 15% din salariul de bază.

Art.11 – (1) Pentru activitatea desfășurată, membrii și personalul Curții de Conturi beneficiază la sfârșitul anului calendaristic de un premiu corespunzător salariului de bază realizat în ultima lună din anul pentru care se acordă premiul.

(2) Premiul anual poate fi redus sau nu se acordă de către Comitetul de conducere al Curții de Conturi în cazul celor care în cursul anului au desfășurat o activitate necorespunzătoare sau au avut abateri disciplinare.

Art. 12 – (1) Membrii Curții de Conturi, procurorul general financiar și secretarul general al acestuia, care efectuează deplasări, în interesul serviciului, în alte localități decât în municipiul București, au dreptul la decontarea integrală a cheltuielilor de cazare sau, la alegere, în cazul în care nu se cazează la unități hoteliere sau în alte spații de cazare autorizate, care pot emite chitanțe oficiale privind tarifele percepute, la 525lei/noapte, precum și la o diurnă de 2.250 lei/zi.

(2) Diurnele prevăzute la alin. (1) vor fi indexate în funcție de evoluția prețurilor și a tarifelor, potrivit nivelurilor stabilite în hotărârile Guvernului referitoare la indexarea salariilor și a altor venituri.

Art. 13 – Persoanele autorizate în cadrul Curții de Conturi în calitate de colaboratori, pentru realizarea unor lucrări, beneficiază de drepturile prevăzute în anexa nr. 4.

Art.14 – Angajarea personalului prin cumul de funcții se face cu acordul Comitetului de conducere al Curții de Conturi și al conducerii unității la care persoana în cauză are funcția de bază, dacă o parte din programul funcției cumulate se suprapune celui de la funcția în care este încadrat. În acest caz, se va asigura decalarea programului.

Art. 15 – Persoana numită temporar în locul unei persoane care exercită atribuții de conducere și care lipsește din instituție o perioadă mai mare de 30 de zile și nu beneficiază de salariu pe perioada respectivă primește, pe lângă salariul de bază al funcției, gradului sau treptei profesionale în care este încadrată, indemnizația corespunzătoare atribuțiilor de conducere pe care le exercită.

Art. 16 – În cazul în care Curtea de Conturi realizează economii la capitolul „Cheltuieli de personal“, poate acorda premii în cursul anului în limita a 2% din fondul de salarii prevăzut în bugetul propriu. Premiile individuale se aprobă de către președintele Curții de Conturi.

Art. 17 – (1) Curtea de Conturi poate constitui un fond pentru acordarea de stimulente, format din:

– 1% din veniturile încasate, ca urmare a controalelor efectuate de Curtea de Conturi, peste nivelul veniturilor declarate și al obligațiilor de plată asumate față de bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele locale și bugetele fondurilor speciale;

– 15% din sumele încasate reprezentând dobânzi și majorări de întârziere la veniturile stabilite în condițiile lit. a).

(2) Condițiile de constituire și de utilizare a fondului prevăzut în alineatul precedent se stabilesc prin hotărâri ale Plenului Curții de Conturi, pe baza criteriilor prevăzute în anexa nr.5.

Art. 18 – Președintele, vicepreședinții, președinții de secții, consilierii de conturi și procurorul general financiar sunt demnitari de stat.

Art. 19 – Salariile de bază pentru alte funcții decât cele din anexele la prezenta lege, precum și condițiile de încadrare sunt prevăzute în anexa nr. 8 la legea nr. 40/1991, republicată și anexele nr. 3 la Legea nr. 52/1991, republicată, mai mari cu 30%.

Art. 20 – Curtea de Conturi va putea include în statutul de funcții pentru aparatul propriu și unele funcții aprobate altor sectoare bugetare, care se dovedesc necesare și care vor fi salarizate potrivit prevederilor.

Art. 21 – Personalul de specialitate trimis în străinătate, invitat pe contul organizatorilor sau al altor parteneri externi pentru acțiuni științifice, de perfecționare, schimburi de experiență, burse, documentare, congrese, conferințe și simpozioane sau alte forme de reuniuni și manifestări internaționale, beneficiază de drepturi stabilite prin reglementările legale în vigoare pentru unitățile bugetare.

Art. 22 – (1) Soluționarea contestațiilor în legătura cu stabilirea salariilor, acordarea gradațiilor, sporurilor, premiilor și altor drepturi, care se stabilesc potrivit prevederilor prezentei legi, sunt de competența Plenului Curții de Conturi pentru personalul și aparatul acesteia.

(2) Contestațiile vor fi depuse în termen de 5 zile de la data luării la cunoștință.

(3) Plenul Curții de Conturi va lua măsuri de soluționare a contestațiilor în termen de 30 de zile.

Art. 23 – Salariații cu atribuții de conducere vor fi supuși unei perioade de probă de 3 luni. Dacă la sfârșitul perioadei de probă salariatul s-a dovedit corespunzător funcției respective, numirea sa se va definitiva de la data începerii perioadei de probă. În cazul în care salariatul nu a dovedit că poate face față atribuțiilor ce-i revin în funcția respectivă, el va fi trecut în funcția de execuție avută anterior sau într-o altă funcție echivalentă.

24. – Salariații care trec, din funcții cu salarii fixe sau între limite, pe funcții la care salariile sunt stabilite pe gradații, se încadrează pe postul vacant respectiv, până la gradația care să asigure salariul de bază apropiat de cel avut.

Art. 25 – Posturile vacante, pentru funcțiile de execuție, pot fi ocupate și prin transfer de la instituții publice, pe funcții cu același nivel de salarizare sau pe funcții cu nivel de salarizare inferior, dacă persoana care se transferă este de acord. În cazul transferului, persoana în cauză își păstrează gradația avută.

Art. 26 – Durata concediului de odihnă și a celorlalte concedii, cuantumul indemnizației cuvenite, programarea, efectuarea, întreruperea și amânarea concediului de odihnă, precum și compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat se stabilesc în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 6/1992 privind concediul de odihnă și alte concedii ale salariaților, prin regulament aprobat de Plenul Curții de Conturi.

Art. 27 – Salariile și indemnizațiile de conducere din prezenta lege sunt brute și impozabile. Acestea vor fi actualizate ținând seama de indexările acordate în conformitate cu prevederile hotărârilor Guvernului adoptate după data de 1 ianuarie 1995.

Art. 28 – Salariile și celelalte drepturi prevăzute de prezenta lege se acordă cu data de întâi a lunii în care lege va intra în vigoare.

Art. 29 – (1) Ținuta vestimentară la ședințele de judecată ale instanțelor Curții de Conturi pentru consilierii de conturi, judecătorii financiari, procurorii financiari, magistrații-asistenți și grefieri este obligatorie și se acordă gratuit.

(2) Elementele componente ale ținutei vestimentare precum și condițiile de confecționare, folosință și păstrare se stabilesc de Plenul Curții de Conturi.

Art. 30 – Pentru primirea delegațiilor și invitațiilor străini sau din țară se constituie fondul de protocol la dispoziția Curții de Conturi. Mărimea acestui fond se stabilește anual prin legea bugetului de stat. Normele de utilizare a fondului se stabilesc prin hotărâri ale Plenului Curții de Conturi.

Art. 31 – Anexele nr. 1-5 fac parte integrantă din prezenta lege.

Art. 32 „, Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă articolul 135 și anexa la Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților t în ședința din 22 mai 1995, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ADRIAN NĂSTASE

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 22 mai 1995, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

București, 30 mai 1995.

Nr. 50

Sursa: „Monitorul Oficial al României“ (Partea I), An VII, nr. 107/31 mai 1995, 1-6.

Raport intermediar cu privire la controlul în vederea descărcării de gestiune pe anul 1993 la Consiliul Local al municipiului Slatina, (25 iunie 1995)

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

Camera de Conturi Olt –

Slatina 25 iunie 1995

Subsemnații Șerban Virgil și Manolache Romulus, având funcția de controlori financiari la Camera de Conturi a Județului Olt, în baza legii 9/1992 și a legitimațiilor nr. 461/1993 și 1804/1994, am efectuat în perioada 1.12.1994,,19.05.1995 controlul în vederea descărcării de gestiune pe anul 1993 la Consiliul Local al municipiului Slatina, str. M. Kogălniceanu nr.1.

În perioada verificată conducerea instituției a fost asigurată de:

ing. Dan Liviu Mircea – primar

sing. Tita Constantin – viceprimar

Voicu Constantin – secretar

Sfetcu Nicolae – șef serviciu buget contabilitate până la 20.03.1993

ec. Datcu Daniela – șef serviciu buget-contabilitate din 20.03.1993-1994

Din controlul efectuat s-au constatat următoarele:

Consiliul local Slatina pentru anul 1993 a avut prevăzut în cadrul bugetului alocații bugetare pentru construcții de locuințe și lucrări conexe în sumă de 328.953.324 lei, din care s-au cheltuit efectiv 318.713.034 lei, diferența de 10.240.000 fiind restituită bugetului cu dispoziția de plată nr. 5294 din 30.12.1993.

Investițiile pentru construcțiile de locuințe și lucrări conexe s-au derulat prin RAGCL Slatina în calitate de beneficiar al investițiilor, Primăria în calitate de investitor efectuând plăți direct la RAGCL Slatina, fără a mai verifica situațiile de lucrări și stadiile fizice de execuție.

Ca urmare a acestui fapt s-au produs o serie de deficiențe în derularea investițiilor, astfel:

1) SC Olt Cons. SA Slatina a executat lucrări de canalizare și rețele colectoare în zona Progresul, etapa a IV-a. Din control s-a constatat că prin situațiile de lucrări, la tuburile

PREMO 1.000 s-au încasat prețuri mai mari decât cele din documentele de aprovizionare (facturi, devize) de asemenea, în toate situațiile de lucrări s-au încasat în mod nejustificat fondurile speciale (fond de cercetare-dezvoltare, fond de risc și accidente).

Prin recalcularea situațiilor de lucrări s-a constatat că SC Olt Cons. SA Slatina a încasat în mod nejustificat suma de 13.788.993 lei, la aceasta s-au calculat și majorări de întârziere în suma de 16.794.993 lei. Actele normative încălcate precum și persoanele făcute răspunzătoare se regăsesc în procesul verbal nr. 282 din 21.02.1995 încheiat la S.C. Olt S.A. anexat.

2) S.C. Crișan SA Slatina a executat de asemenea lucrări de canalizare în zona Progresul etapa IV-a. Prin situația de lucrări din luna noiembrie 1993 s-a încasat în mod nejustificat suma de 5.555.533 lei reprezentând contravaloarea a 41 buc. Tuburi PREMO 600 în loc de 1.264.720 lei cât era normal și legal după documentele de aprovizionare. În toate situațiile de lucrări întocmite de S.C. Crișan SA Slatina s-au încasat nejustificat și fondurile speciale. Din recalcularea situațiilor de lucrări a rezultat ca S.C. Crișan SA Slatina a încasat necuvenit suma de 7.034.646 lei, la aceasta calculându-se majorări de întârziere în suma de 8.568.199 lei. Persoanele făcute răspunzătoare în baza actelor normative încălcate se regăsesc în procesul verbal nr. 258 din 21.02.1995 încheiat la SC Crișan SA Slatina (anexat). Pentru suma de 20.823.639 lei încasată necuvenit de către S.C. Olt Cons. SA și SC Crișan SA Slatina (13.788.993 + 7.034.646) din alocațiile bugetare pentru investiții ale Primăriei Slatina precum și pentru majorările de întârziere în suma de 25.363.192 lei (16.794.993 + 8.568.199) răspunzător se face d-l ing. Dan Liviu Mircea, primar în acea perioadă, în baza normelor metodologice privind investițiile ce se finanțează, potrivit legii de la buget, anexa la Ordinul ministrului de finanțe nr. 32/15.01.1993, cap. II 8.2. referitoare la decontarea cheltuielilor aferente obiectivelor de investiții care se fac pe răspunderea ordonatorilor de credite în calitate de investitor, în prețuri valabile la data efectuării cheltuielilor de investiții.

De asemenea, se face răspunzător și pentru încălcarea art.33 din Legea 10/1991 cu privire la folosirea cu eficiență a sumelor primite de la bugetul administrației centrale de stat de către ordonatorii de credite.

3) În urma verificării contului de execuție la Administrația piețelor Slatina s-au constatat venituri neîncasate provenind din închirieri de terenuri și spații comerciale în sumă de 144.673.360 lei (perioada se referă la anii 1993-1994). Persoanele făcute răspunzătoare pentru încheierea contractelor de închiriere fără licitație și fără respectarea taxelor și tarifelor prevăzute de reglementările legale în vigoare sunt menționate în procesul verbal nr.95/04.04.1995 încheiat la Administrația piețelor.

4) Primăria municipiului Slatina a închiriat o serie de clădiri din patrimoniu la diverși beneficiari înainte de anul 1993 (anexa nr.15-20). Cu ocazia controlului efectuat în vederea descărcării de gestiune pe anul 1992 la Consiliul local Slatina s-a stabilit o chirie neîncasată pentru spațiile închiriate în sumă de 131.324 lei la care s-au calculat și majorări de întârziere în sumă de 120.548 lei. Ulterior, prin decizia nr.10/1994 a șefului compartimentului de control financiar al Camerei județene de conturi Olt (anexa fila nr.10-14) transmisă Consiliului local al municipiului Slatina cu adresa nr. 632/20.07.1994 (anexa fila nr.9) s-a dispus comunicarea datei încasării chiriilor în sumă de 131.324 lei precum și a majorărilor de întârziere în sumă de 120.548 lei, dar până în data finalizării controlului măsura nu a fost îndeplinită în sensul că nu s-a încasat nimic din ce s-a stabilit de către organele de control.

De asemenea, nici în anul 1993 nu s-au încasat chiriile datorate de către beneficiarii spațiilor închiriate. În baza deciziei nr. 9/19.01.1993 a Consiliului Județean Olt s-au calculate chiriile ce trebuiau încasate la nivelul sumei de 638.604 lei, la aceasta calculându-se și majorări de întârziere în sumă de 309.280 lei (anexa fila nr.5-8). Răspunzător pentru neîncasarea chiriilor în sumă de 638.604 lei, precum și pentru majorările de întârziere în suma de 309.280 lei se fac d-l.ing.Dan Liviu Mircea, primar în acea perioadă care a semnat contractele de închiriere și care în baza art.43, lit. „h” din Legea nr.69/1991 avea obligația să verifice din oficiu sau la cerere încasarea veniturilor pentru bugetul local.

5) În ceea ce privește încasarea veniturilor pentru bugetul local provenind din taxe pe teren s-a constatat că s-au atribuit în mod ilegal suprafețe de terenuri aparținând domeniului public fără a se încheia contract de închiriere în acest sens și fără a se plăti nici un fel de taxă pentru folosirea terenurilor. De asemenea s-a închiriat pasajul pietonal din str. N. Titulescu S.C. Furnica SRL fără a se încheia contract de închiriere și fără a se încasa taxele prevăzute de reglementările legale în vigoare referitoare la activitatea de depozitare. Prin calcularea taxelor ce trebuiau încasate pentru folosirea terenurilor și a pasajului pietonal până la 31.12.1994 s-a stabilit că bugetul local a fost păgubit cu suma totală de 109.825.206 lei la care s-au calculat și majorări de întârziere în sumă de 37.746.549 lei. Persoanele făcute răspunzătoare, precum și abaterile financiare sunt consemnate în procesul verbal nr.4259 din 13.03.1995 încheiat la Primăria Slatina care a fost valorificat prin procurorul financiar, fiind înaintat organelor de cercetări penale.

Sursa: Camera de Conturi Olt – Arhivă Curentă, file. 57-61.

Tematica privind controlul misiunilor diplomatice și consulare ale României din străinătate (1996)

Secția de Control Ulterior

Potrivit prevederilor din programul de control al Curții de Conturi pe anul 1996, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 34 din 11.03.1996, urmează să se efectueze verificarea financiar-bugetară a misiunilor diplomatice și consulare din subordine Ministerului Afacerilor Externe.

Scopul acțiunii îl constituie verificarea modului în care se respectă dispozițiile legale privind stabilirea și încasarea veniturilor, precum și în ce privește efectuarea cheltuielilor curente și de capital, în vederea descărcării de gestiune a ministerului pentru perioada anilor 1992, 1993 și 1994. În funcție de abaterile constatate, controlul se va extinde și asupra operațiunilor efectuate în perioada 1995 și 1996.

Obiectivele de control au fost stabilite ținându-se seama de sarcinile de control ce revin Curții de Conturi prin Legea nr. 94/1992 și se referă în principal la următoarele:

- verificarea modului de gestionare a patrimoniului (art. 30 lit. A din lege). În cadrul acestui obiectiv se va urmări efectuarea integrală și la termen a inventarierii patrimoniului, existența pe teren a bunurilor inventariate și măsurile luate pentru recuperarea contravalorii eventualelor lipsuri constatate;

- stabilirea corectă, încasarea integrală și la timp a veniturilor din taxele consulare și a serviciilor cu plata în valută (art. 30 lit. B din lege). Cu acest prilej se va verifica și realitatea operațiunilor privind încasările în valută, precum și respectarea destinației legale a sumelor încasate;

- dacă cheltuielile curente au fost angajate, lichidate, ordonanțate, plătite și înregistrate în jurnalele de casă și de bancă, în concordanță cu prevederile legale (art. 30 lit.c din lege). În legătură cu aceasta se va urmări legalitatea calculării și acordării drepturilor de salarii, a drepturilor pe timpul deplasărilor externe, a cheltuielilor pentru repararea și amenajarea sediilor, întreținerea și funcționarea mijloacelor de transport, a cheltuielilor de protocol și altele asemenea.[...]

În cadrul verificărilor obiectivelor sus menționate se va urmări și modul de respectare a legilor și aplicarea principiilor de economicitate, eficacitate și eficiență în gestionarea mijloacelor materiale și bănești, potrivit atribuțiilor de control ale Curții de Conturi stabilite la art. 16(2) din Legea nr. 94/1992.

Potrivit normelor de control ale Curții de Conturi nr. 394/1993, în cazul în care organele de control constată abateri de la dispozițiile legale, acestea întocmesc procese verbale de control

semnate de șeful misiunii și lucrătorul cu atribuții financiar-contabile. Actele de control respective se vor întocmi în 3 exemplare, din care unul se lasă la misiunea verificată.

Președinte al Secției Controlului Ulterior
Florea Mitroi

Sursa: Arhiva Curții de Conturi, Secretariatul General/Direcția studii-sinteze/norme metodologice-documentare-permanent, Dosar nr.19/E IV 9-12/ 1996, file 91-90.

Dezbaterile Plenului Curții de Conturi (13 ianuarie 1997)

Ședința Plenului din data de 13 ianuarie 1997

Ședința a început la orele 8.30

Dl. președinte I. Bogdan:

Să ne urăm reciproc un an nou mai bun, atât pentru noi cât și pentru țară. [...]

Vreau să vă informez în legătură cu discuțiile purtate cu Președintele țării și Primul Ministru. Am trimis un fax în țară cu privire la toate dosarele trimise la Procuratura Generală. În legătură cu întâlnirea de la Președinte s-a discutat în sensul că este o dorință întemeiată să se dea semnale concrete în preocupările de a ține sub control și alte fenomene sociale negative. În această idee, toate instituțiile implicate să dea repede cazuri care pot fi finalizate imediat în mod concret. Se așteaptă de la noi, înțelegându-se că de fapt am fi noi în vârful de lance îndreptată împotriva corupției, se așteaptă și de la noi dosare care să fie finalizate. Noi suntem între specialiști, știm ce înseamnă corupția, iar la discuția respectivă am avut un material bine conceput de Secția de Control Ulterior care a fost bine receptat. Am informat că acest material este de fapt o sinteză, că noi avem la Parlament 8 rapoarte care stau acolo. De asemenea, dl. adjunct al Procurorului General a avut o intervenție, pentru care trebuie să-i mulțumim, spunând lucruri frumoase despre Curtea de Conturi și despre legăturile cu noi.

Acesta a spus că sunt 543 de dosare penale trimise de Curte din care 300 sunt clasate. S-a discutat și pe linia declanșată de Procurorul General, în legătură cu ce ar trebui să facă Curtea de Conturi, dar și cu o dorință justificată în legătură cu organele de anchetă, cărora ar trebui să le dea ajutor cineva fără a fi nominalizat, pentru clarificarea problemelor.

Cineva a inoculat foarte puternic Președintelui țării, că noi ar trebui să fim aceia, eu am încercat să explic că noi avem legea noastră, statutul nostru, cu cine intrăm în raporturi, dar Președintele tot a rămas cu idea că ar trebui corectată legea noastră, în sensul că noi ar trebui să răspundem solicitărilor parchetului pentru clarificări.

Am spus că Parchetul lucrează cu materia primă a unor organe de specialitate și ar trebui să le finalizeze pe acestea în primul rând, apoi au și anchete proprii. Am mai spus că organele noastre de specialitate dau materiale complete care pot fi duse la finalizare. Ar putea fi o colaborare pe palierul executivului. De asemenea s-a pus problema experților contabili, care trebuie să susțină statul, s-a discutat și despre costul expertizelor.

De asemenea domnii Severin, Babiuc și Măgureanu susțin modificarea legii Curții de Conturi, pe când eu am insistat să nu fim introduși în programul respectiv. Concluzia este că s-a vehiculat fără o perspectivă de dialog să se umble la legea Curții de Conturi, spunându-se că noi nu suntem putere judecătorească. Sunt probleme la care nu mă așteptam, ci dimpotrivă în aceste condiții credeam că vom fi mai bine înțeleși pentru ceea ce facem pentru societate. [...]

II/1

Ar fi bine să pregătim o serie de materiale mai concrete.

S-a discutat dacă sunt corecte materialele legate de bănci care au apărut în ziare.

Să găsim baza legală, pentru că Bancorex a spus că sunt corecte creditele pe care le-au acordat.

Pe această temă aş dori să am o discuție cu domnul consilier Săndulescu astăzi după plen.

În legătură cu minierii – domnul consilier Popescu Marin „să scoată subvențiile care s-au dat în minerit de când s-a înființat Curtea de Conturi.”

Avem constatări că s-au cumpărat mașini din subvențiile date în minerit.

În legătură cu F.P.S. trebuie să scoatem o situație să arătăm dacă, din constatările noastre, reiese că s-au făcut abateri sau nu.

Domnul președinte de secție Luncan:

În legătură cu legea Curții, eu aş dori să spun că nu trebuie să înlăturăm prerogativele Curții prin această lege.

Ar trebui să facem o informare la anumite perioade asupra modului cum ne preocupăm de programul nostru de control. Dar să nu se mai umble la Legea Curții.

Domnul consilier Bran:

Domnule președinte Bogdan, eu aş vrea să vă întreb următorul lucru:

Deciziile noastre de a recupera fondurile de la cei vinovați cum este percepută ca o luptă împotriva corupției sau o activitatea cotidiană? [...]

M.G./13.01.1997

VIII/1

Domnul Vasile Toma:

Este o părere personală. Îmi permit să rețin atenția Dvs. și a domnilor consilieri, având în vedere că până la plenul viitor Dvs. vă veți întâlni poate cu conducerea țării. Părerea mea este că toate aceste precizări pe care instituția noastră le primește de la Inspectoratul General al Poliției trebuie ca noi să le onorăm numai în măsura în care organul de control al puterii executive din care fac parte și dâșii nu au putut să ajungă la un control eficient.

Prima măsură este ca ministrul dâșilor să spună în guvern că Ministerul Finanțelor prin organele de control trebuie să facă sau organul de control trebuie să facă. În măsura în care organele de control specializate sunt foarte încărcate sau timpul nu le permite, din acest punct de vedere ceea ce ați spus Dvs. că o documentare trebuie făcută ca să vedem într-adevăr dacă celelalte organe și-au făcut datoria și noi nu.

Indiferent la ce concluzie ajungem noi, FPS trebuie verificat în mod corespunzător. Cum cere conducerea țării.

Dl. Ioan Bogdan:

Executivul să-și rezolve problema.

Dacă ne sesizează indiferent cine, o instituție de stat sau o persoană fizică și problema este reală, noi nu putem să o pasăm. Ți-o dau și o face Ministerul Finanțelor, o face Garda Financiară. Eu trebuie să spun cine face. Cel puțin când este această conjunctură să nu apară în presă că este o problemă gravă și Curtea de Conturi nu o face. Noi trebuie să găsim soluția și să spunem cine trebuie să facă.

Rugămintea mea este să faceți și proiecția. Cum credeți că trebuie să facem ca să supunem spre aprobarea Plenului programul. Analiza noastră pe 1996 va avea eficiență dacă o facem repede. Dacă se întinde până în luna martie mai bine nu o facem. Are receptivitate dacă o facem repede. Ce am făcut, am făcut. Trebuie să știm ce facem în 1997.

Programul de control poate fi o variantă de program de control. Decât să mergem fără program de control, mai bine facem un program de control cu ce este clar, îl aprobăm și pe parcurs îl completăm.

Bine ar fi ca în acel moment când ne întâlnim cu toată țara să preluăm și ideile bune de la alții să le punem în program.[...]

Sursa: Arhiva Curții de Conturi, Secretariatul General/Direcția studii-sinteze/norme metodologice-documentare-permanent, Dosar nr. I/E IV 9-12/ 1997, file 50-22.

**Constatarea Camerei de Conturi Județene Sălaj
privind vânzarea complexului agrozootehnic al fostului CAP Bobota
(7 iulie 1997)**

Camera de Conturi Sălaj
Procurorul financiar

Rezoluție

Procuror financiar Drăgan Dumitru de pe lângă Camera de Conturi Sălaj;

Examinând procesul verbal de constatare nr. 235 din 22 februarie 1995, inclusiv completările, întocmit de Compartimentul de control financiar al Camerei de Conturi Sălaj, cu ocazia verificărilor efectuate la Consiliul local Bobota

Constat

În urma verificărilor la Consiliul local Bobota organul de control a stabilit o pagubă însumă de 747.899.023, reprezentând diferență preț, prin vânzarea unor active la preț subevaluat, respectiv la prețul 15.000.000 lei, contravaloarea complexului zootehnic, plus 91.090.989 lei valoarea terenului în suprafață de 29.681 mp, aferentă complexului și care nu a fost cuprins în prețul de vânzare.

După efectuarea expertizei, valoarea complexului zootehnic cu terenul aferent este de 138.725.173 lei, activele au fost vândute cu prețul de 15.000.000 lei, la S.C. „Elite Industries“ S.R.L. Bobota, rămânând o diferență de 123.725.173 lei.

Persoanele răspunzătoare sunt primarul, consilierii și celelalte persoane care au semnat contractul de vânzare-cumpărare.

Prin rezoluția din 25.06.1996, s-a dispus clasarea, în cauză operând prescripția extinctivă a răspunderii civile a persoanelor susmenționate.

Împotriva rezoluției de clasare a formulat plângere Compartimentul de control financiar al Camerei de Conturi a județului Sălaj.

Plângerea a fost admisă, dispunându-se completarea cercetărilor pentru stabilirea eventualei vinovății a altor persoane, ca urmare a neexercitării dreptului de acțiune împotriva făptuitorilor, înăuntrul termenului de prescripție.

În urma investigațiilor făcute de organul de control, prin adresa nr. 358 din 7 iulie 1997 se propune sesizarea Colegiului juridicțional al Camerei de Conturi Sălaj, în vederea stabilirii răspunderii civile pentru prejudiciul cauzat. Potrivit raportului de expertiză nr. 101/21.03.1996, s-a stabilit o pagubă în sumă de 123.725.173 lei, până la data pronunțării hotărârii, în sarcina persoanelor vinovate după cum urmează: Bărdașu Mircea, Pop Elena, Nițu Marian, Nicorici Vasile și Badea Leontin.

Sus-numiții în calitate de angajați ai Prefecturii județului Sălaj, nu și-au îndeplinit în mod corespunzător atribuțiile stabilite prin Legea nr. 69/1991.

Față de starea de fapt prezentată în cauză urmează a se dispune clasarea procesului verbal de control, precum și a completărilor făcute ulterior, precum următoarele.

Motive:

Prin licitația din 18 februarie 1993, Consiliul local Bobota vinde Complexul zootehnic cu terenul aferent (2, 9 ha) S.C. „Elite Industries“ S.R.L. Bobota cu suma de 15 milioane lei.

Față de data vânzării (18.02.1993) dreptul la acțiune în recuperarea pagubei de la persoanele vinovate – angajații primăriei și consilierii potrivit Decretului nr. 167/1958. este prescris.

Această soluție a fost confirmată și de Procurorul General Financiar – referat nr. 1237/1996.

Recuperarea pagubei de la persoanele consemnate în actul nr. 358 din 7 iulie 1997 nu este posibilă. Astfel, „Concluziile desprinse în urma acțiunii de control cu privire la activitatea administrației publice la comuna Bobota” – raportul cuprinde perioada noiembrie 1992-septembrie 1993. Actul nu este înregistrat la Prefectură, dar după cum consemnează organul de control, a fost discutat în ședința operativă de lucru la care participa prefectul, subprefectul, directorul general.

Vânzarea la un preț inferior a Complexului zootehnic, a fost cunoscut de conducerea prefectului Sălaj și din procesul verbal încheiat în luna octombrie 1993 de Direcția Controlului Financiar de Stat Sălaj împreună cu reprezentantul poliției, act înaintat cu adresa nr. 620 din 10.11.1993.

Prin urmare și față de persoanele menționate în actul nr. 358/07.07.1997, dreptul la acțiune este prescris din noiembrie 1993 până în iulie 1997 au trecut mai mult de trei ani de zile.

Față de cele arătate mai sus, nemaleținându-se vreo pagubă care să angajeze răspunderea civilă delictuală.

În temeiul articolului 42 alin.1 și art. 96 alin 2 din legea nr. 94/1992.

Clasarea procesului verbal de control nr. 235/22.02.1995, precum și a completărilor făcute prin adresa nr. 358/07.07.1997 întocmite de compartimentul de control financiar al Camerei de Conturi Sălaj.

Soluția se comunică cu părțile interesate.

Cu drept de plângere în termen de 30 zile de la Comunicare.

Procuror financiar:

Drăgan Dumitru

Sursa: Arhiva Curții de Conturi a României, Dosar 10/1995, f. 1-3.

Legea nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice (27 mai 1999) – prevederile referitoare la Curtea de Conturi

Art. XII. – Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 9 septembrie 1992, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul (1) al articolului 1 va avea următorul cuprins:

„Art. 1. – (1) Curtea de Conturi este autoritatea administrativă autonomă de control financiar care exercită și atribuții jurisdicționale asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public“

2. După alineatul (1) al articolului 1 se introduce alineatul (11) cu următorul cuprins:

3. Alineatul (1) al articolului 8 va avea următorul cuprins:

„Art. 8. – (1) Curtea de Conturi se compune din: Secția de control ulterior, Secția jurisdicțională, Colegiul jurisdicțional al Curții, camerele de conturi județene și Secretariatul general.“

4. Alineatul (2) al articolului 11 se abrogă.

5. Alineatul (2) al articolului 16 va avea următorul cuprins:

„(2) Prin controlul său Curtea de Conturi urmărește respectarea legii în gestionarea mijloacelor materiale și bănești “. .

6. Litera e) a articolului 17 va avea următorul cuprins:

„e) constituirea, administrarea și utilizarea fondurilor publice de către autoritățile administrative autonome și de către instituțiile publice înființate prin lege, precum și de organismele autonome de asigurări sociale ale statului. “

7. Litera f) a articolului 17 va avea următorul cuprins:

„f) situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale de către instituțiile publice, regiile autonome, companiile și societățile naționale, precum și concesionarea sau închirierea de bunuri care fac parte din proprietatea publică. “

8. Literele c) și d) ale articolului 19 se abrogă.

9. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

„Art. 20. – (1) Controlul execuției bugetelor Președinției, Guvernului, Curții Supreme de Justiție și Curții Constituționale se exercită exclusiv de către Curtea de Conturi. “

(2) Curtea de Conturi controlează execuția bugetelor Camerei Deputaților și Senatului numai la cererea Biroului permanent al fiecărei Camere. Rezultatul controlului se prezintă Biroului permanent pentru a decide.

(3) Controlul bugetului Curții de Conturi se exercită de către o comisie instituită în acest scop de cele două Camere ale Parlamentului.

(4) Curtea de Conturi supune Parlamentului, spre aprobare, execuția bugetului propus în prima sesiune a fiecărui an, cu avizul comisiei prevăzute la alin. (3). “

10. Articolul 21 va avea următorul cuprins:

„Art. 21 – Controlul exercitat de Curtea de Conturi este ulterior și privește respectarea dispozițiilor legale privind gestionarea și folosirea fondurilor publice. “

11. Articolele 22-26 cuprinse în secțiunea a 2-a “Controlul preventiv” din cadrul capitolului III “Atribuții de control “ se abrogă.

12. Litera a) a articolului 31 va avea următorul cuprins:

„a) legalitatea concesiunii sau închirierii de bunuri proprietate publică;“

13. Articolul 49 se abrogă.

14. Articolul 50 va avea următorul cuprins:

„Art. 50. – Colegiul jurisdicțional al Camerei de Conturi județene și a municipiului București judecă cauzele care fac obiectul art. 45-48 privind unitățile administrativ-teritoriale și instituțiile publice, regiile autonome de interes local, precum și sucursalele sau filialele regiilor autonome de interes național care își au sediul pe teritoriul județului în care funcționează camera de conturi județeană. “

15. Alineatul (2) al articolului 54 va avea următorul cuprins:

„(2) De asemenea, Secția jurisdicțională judecă, în ultimă instanță, recursurile în interesul legii, declarate împotriva hotărârilor definitive ale colegiilor jurisdicționale, date în cauzele prevăzute la art. 48. “

16. Alineatul (1) al articolului 57 va avea următorul cuprins:

„Art. 57. – (1) Colegiul jurisdicțional se investește prin încheierea de sesizare a completului constituit potrivit art. 36 alin. (1), prin actul de sesizare al procurorului financiar, prin contestația introdusă de persoana obligată la plată împotriva actului de imputație și prin întâmpinarea introdusă împotriva deciziei emise, potrivit art. 94 alin. (1), de șefii compartimentelor de control ale camerelor de conturi județene. “

17. Capitolul IV “Atribuții jurisdicționale “ se completează, după secțiunea a 5-a, cu secțiunea 51 “Căi de atac la instanțele judecătorești “.

18. După articolul 84 se introduc articolele 84¹-85¹ cu următorul cuprins:

„Art. 84¹. – (1) Împotriva hotărârilor pronunțate în prima și ultima instanță de colegiile de jurisdicție ale camerelor de conturi județene și a municipiului București, precum și a încheierilor prevăzute la art. 67 alin. (3), se poate face recurs la secția de contencios administrativ a curții de apel în a cărei circumscripție își au sediul camerele de conturi și a municipiului București.

(2) Împotriva hotărârilor pronunțate în prima și ultima instanță de Colegiul jurisdicțional a Curții de Conturi se poate face recurs la Secția de contencios administrativ a Curții de Apel București.

Art. 84². – Împotriva hotărârilor pronunțate în ultima instanță de Secția jurisdicțională a Curții de Conturi se poate face recurs la Secția de contencios administrativ a Curții Supreme de Justiție. La aceeași secție a Curții Supreme de Justiție se poate face recurs și împotriva hotărârilor pronunțate de Curtea de Conturi, în completul de cinci consilieri de conturi.

Art. 84³. – Recursurile prevăzute la art. 84¹ și 84² se formulează în termen de 15 zile de la comunicarea hotărârii pronunțate de instanțele de jurisdicție sus-menționate.

Art. 84⁴. – (1) Soluționând recursurile formulate, secțiile de contencios administrativ competente le pot admite sau respinge.

(2) În cazul admiterii recursului, secțiile de contencios administrativ competente pot reține cauzele pentru judecarea în fond sau le pot trimite pentru soluționare, din nou, instanței de jurisdicție din sistemul Curții de Conturi care a pronunțat hotărârile împotriva cărora s-au formulat recursurile la instanțele de contencios administrativ.

Art. 84⁵ – Hotărârile irevocabile ale instanțelor de contencios administrativ se transmit instanțelor jurisdicționale de executare din sistemul Curții de Conturi. “

19. Alienatul (2) al articolului 86 va avea următorul cuprins:

„(2) Pe baza hotărârilor definitive ale organelor de jurisdicție din Sistemul Curții de Conturi sau, după caz, pe baza hotărârilor din sistemul Curții de Conturi sau, după caz, pe baza hotărârilor irevocabile pronunțate de instanțele de contencios administrativ instanța de executare comunică de îndată organelor competente teritoriale ale Ministerului Finanțelor sau, după caz, persoanei juridice creditoare un ordin de executare a despăgubirilor civile și a dobânzilor sau a altor sume datorate statului, unităților administrativ-teritoriale sau instituțiilor publice și a cheltuielilor de judecată, acest ordin constituind titlu executoriu. “

20. Articolul 87 va avea următorul cuprins:

„Art. 87. – Pe durata executării silite, în baza titlului executoriu prevăzut la art. 86, persoanele interesate pot face contestație la executare potrivit dispozițiilor Codului de procedura civilă.“

21. Teza a doua din articolul 89 “operațiunile nevizate preventiv de Curte și executate în baza hotărârilor Guvernului“ se elimină.

22. Prima frază a articolului 92 va avea următorul cuprins:

Art. 92. – Curtea de Conturi, ca organ de control financiar, în îndeplinirea atribuțiilor pe care i le conferă legea, mai are competență: “

23. Litera b) a articolului 92 se abrogă.

24. Litera g) a articolului 121 va avea următorul cuprins:

„g) să emită instrucțiuni cu caracter obligatoriu pentru organele de control financiar ale Curții de Conturi, necesare pentru exercitarea în bune condiții a competenței acesteia. “

25. Articolul 131 va avea următorul cuprins:

„Art. 131. – Prin *acte de imputație*, în înțelesul prezentei legi, se înțeleg deciziile de imputare și angajamentele de plată luate în scris ca urmare a actelor de control întocmite de membrii Curții de Conturi. “

Art. XIII. – Cauzele privind plângerile introduse împotriva proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, încheiate de organele de control ale Curții de Conturi, aflate la data intrării în vigoare a prezentei legi la colegiile jurisdicționale, vor fi transmise spre soluționare judecătoriilor competente.

Art. XIV. – Noțiunea *recurs* din cuprinsul legii se înlocuiește cu noțiunea *recurs jurisdicțional*, iar noțiunea *recurs în interesul legii* se înlocuiește cu noțiunea *recurs în anulare jurisdicțional*.

Art. XV. – Dispozițiile cuprinse la art. I pct. 3, 4, 10, 11 și 21 devin aplicabile la data intrării în vigoare a legii privind controlul financiar intern al instituțiilor publice și al utilizării fondurilor publice.

Art. XVI. – Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 9 septembrie 1992, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 59/1993, precum și cu modificările și completările din prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se articolelor o nouă numerotare.

Sursa: „Monitorul Oficial“ an XI, nr. 236, 27 mai 1999, p. 31-33.

**Lege și decret pentru modificarea și completarea legii nr. 94/1992
privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi
(28 decembrie 1999)**

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. – Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 9 septembrie 1992, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 1. – (1) Curtea de Conturi este instituția supremă de control financiar asupra modului de formare, administrare și de întreținere a resurselor financiare ale statului, ale sectorului public. Curtea de Conturi exercită atribuții jurisdicționale, în condițiile prezentei legi. “

2. La articolul 8, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

Art. 8. – (1) Curtea de Conturi se compune din: două secții de control ulterior, Secția jurisdicțională, Colegiul jurisdicțional al Curții de Conturi și camerele de conturi județene și a municipiului București. Curtea de Conturi are un Secretariat general. “

3. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„Art. 9. – Membrii Curții de Conturi sunt consilieri de conturi, în număr de 25. Aceștia alcătuiesc plenul Curții de Conturi. “

4. La articolul 11, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Secțiile de control ulterior sunt formate din 13 consilieri de conturi și din controlori financiari. Ele se organizează în divizii sectoriale și direcții teritoriale. Diviziile sunt conduse de consilieri de conturi. În cadrul diviziilor pot fi organizate direcții de specialitate. “

5. La articolul 17, după litera f) se introduce litera f1) cu următorul cuprins:

„f1) constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă; “

6. Articolul 48 va avea următorul cuprins:

„Art. 48. – Colegiul jurisdicțional judeca, în prima instanță, plângerile introduse împotriva încheierilor prin care completele constituite potrivit art. 36 alin. (1) au dispus descărcarea de gestiune. “

7. Articolul 50 va avea următorul cuprins:

„Art. 50. – Colegiul jurisdicțional al camerei de conturi județene și a municipiului București judecă cauzele care fac obiectul art. 45-48 privind unitățile administrativ-teritoriale, instituțiile publice, regiile autonome de interes local, sucursalele sau filialele regiilor autonome de interes regional, precum și companiile, societățile naționale și societățile comerciale la care statul sau autoritatea administrației publice locale este acționar majoritar, care își au sediul pe teritoriul județului sau al municipiului București în care funcționează camera de conturi județeană sau a municipiului București. De asemenea, Colegiul jurisdicțional judecă cauzele privind respectarea dispozițiilor art. 19. “

8. La articolul 842 se introduce alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Recursul prevăzut la alin. (1) se poate face de către părți și de către procurorul general financiar. “

9. La articolul 104, după alineatul (1) se introduce alineatul (1) cu următorul cuprins:

„(1) Funcțiile de președinte și de vicepreședinte vor fi ocupate de doi economiști și un jurist. “

10. La articolul 126, litera b) va avea următorul cuprins:

„b) neaducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii în baza art. 94, rămase definitive – cu amendă civilă egală cu salariul pe 2-5 luni al persoanei din vina căreia nu au fost aduse la îndeplinire măsurile stabilite.“

11. „Art. 131. – Prin acte de imputație, în sensul prezentei legi, se înțelege deciziile. de imputare și, după caz, angajamentele de plată luate în scris, potrivit Codului muncii. “

Art. II. – (1) Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 9 septembrie 1992, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 59/1993 pentru modificarea Codului de procedură civilă, a Codului familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, prin Legea nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice și prin prezenta lege va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare, dându-se articolelor o nouă numerotare.

(2) Dispozițiile art. 8 alin. (1) devin aplicabile de la data de 1 ianuarie 2000.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 29 noiembrie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

Doru Ioan Tărăcilă

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 30 noiembrie 1999, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

p. Andrei Ioan Chiliman

București, 28 decembrie 1999

Nr. 204.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,
Președintele României decretează:

Articol unic. – Se promulgă Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi și se dispune publicarea în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

EMIL CONSTANTINESCU

București, 28 decembrie 1999

Nr. 445.

Sursa: „Monitorul Oficial al României“ anul XI nr. 646, 30 decembrie 1999, p.4–6.

Raport cu privire la principalele constatări reieșite din controlul asupra finanțării partidelor politice parlamentare, în perioada 1 mai 1996–31 decembrie 2000 [2001]

I. PREZENTARE GENERALĂ

În baza atribuțiilor prevăzute de Legea nr. 94/1992, republicată și a prevederilor Legii partidelor politice nr.27/1996, Curtea de Conturi a efectuat controlul respectării normelor legale privind constituirea și utilizarea fondurilor bănești pe perioada 1 mai 1996-30 decembrie 2000 de către 19 partide, ca persoane juridice cu drept public, cu reprezentare parlamentară care au beneficiat de subvenții de la bugetul de stat (anexă nr.1).

În control a fost cuprins și modul de respectare a prevederilor legale de către Secretariatul General al Guvernului, cu privire la repartizarea anuală pe partide politice a subvențiilor de la bugetul de stat (anexa 2).

Obiectivele controlului la partidele politice au fost stabilite expres, prin art. 33 alin. (2), art. 34 alin (3), art.39–41 din Legea nr.27/1996.

Obiectivele concrete ale controlului au avut în vedere respectarea normelor legale cu privire la: Efectuarea operațiunilor de încasări și plăți (art.33 alin.2);

Suma cotizațiilor plătite într-un an de o persoană (art.34 alin.3);

Donațiile primite de un partid politic într-un an din țară și străinătate (art. 35–36 și art. 45);

Interdicția partidelor politice de a desfășura activități specifice societăților comerciale (art.37);

Repartizarea pe partide de către Secretariatul General al Guvernului a subvențiilor de la bugetul de stat (art. 39 alin.1);

Spațiile pentru sediile partidelor politice (art.41);

Organizarea și conducerea evidenței contabile.

Controlul s-a efectuat la sediul central al partidelor politice unde s-au examinat documentele de încasări și plăți privind numai activitatea la nivel central a partidului. Nu s-a efectuat control la organizațiile teritoriale ale partidelor politice.

II. PRINCIPALELE CONSTATĂRI REZULTATE DIN CONTROLUL CURȚII DE CONTURI

1. Cu privire la efectuarea operațiunilor de încasări și plăți

Operațiunile de încasări și plăți au fost efectuate prin conturi în lei și valută deschise la bănci cu sediul în România, potrivit legii (art.32 alin. 2 din Lega nr.27/1996).

O excepție de la aceste prevederi o reprezintă Partidul Alternativa României (actual Uniunea Forțelor de Dreapta) care în perioada 28 februarie 1997–18 septembrie 2000 a efectuat diverse plăți (într-un număr de 17 cazuri) în sumă totală de 427,7 milioane lei, direct din casieria proprie a partidului, în condițiile în care încasările realizate în perioada respectivă prin casierie au fost de numai 255,2 milioane lei.

Trezorierul partidului explică plățile mai mari cu 172,5 milioane lei decât încasările, prin împrumuturi pe care le-a contractat în nume personal de la prieteni și colegi de partid. Fapta menționată contravine prevederilor Decretului nr. 209/1976 pentru aprobarea Regulamentului operațiunilor de casă care la art. 12 precizează: „Încasările în numerar... altele decât ridicările de numerar de la bănci se fac pe bază de chitanță...” cât și prevederile art. 19 „plățile în numerar se fac pe bază de documente vizate pentru control financiar preventiv și aprobate de persoane competente”.

În vederea stabilirii răspunderii juridice, procesul verbal de control a fost trimis spre examinare procurorului general financiar care, considerând că suma de 172,5 milioane lei constituie donație

confidențială în sensul prevederilor art. 35 alin. 5 din Legea nr. 27/1996, a sesizat Colegiul Jurisdicțional cu propunerea ca suma să se facă venit la bugetul de stat, cauza aflându-se pe rol la această instanță.

2. Cu privire la cotizații

Conform art.34 (3) din Legea nr.27/1996 cotizațiile plătite într-un an de o persoană nu poate depăși 50 de salarii de bază minime pe țară. Salariul de bază minim pe țară luat ca referință este cel existent la data de 1 ianuarie a anului respectiv.

Controalele efectuate la partidele politice parlamentare pe această linie, nu au constatat abateri de la prevederile legale menționate (anexa nr.3).

3. Cu privire la donațiile primite de un partid politic într-un an din țară și străinătate

Urmare controlului privind respectarea dispozițiilor art.35 și art.36 din Legea nr.27/1996 referitoare la donații, au fost constatate următoarele abateri:

A. Cu privire la donațiile primite într-un an din țară:

Donațiile primite de partidele politice controlate sunt în limita plafonului de 0,005% din veniturile bugetului de stat pe anul respectiv pentru anii 1997,1998 și 1999 și de 0,010% pentru anii 1996 și 2000 în care au avut loc alegeri parlamentare, prezidențiale și locale, respectându-se prevederile art.35 alin.1 și 2 din Legea nr.27/1996 (anexa nr.4);

Donația primită de la o persoană fizică într-un an nu poate depăși 100 de salarii de bază minime pe țară în anul respectiv (art.35 alin-3 din Legea nr.27/1996).

Salariul de bază minim pe țară pe anii 1996-2000 se prezintă în anexa nr.5.

În urma controlului s-a constatat că donația primită de la o persoană fizică într-un an a depășit limita legală la următoarele partide:

Tabel nr.1 – lei –

Nr. crt.	PARTIDUL	Anul	Salariul de bază minim luat în calcul	Nr. pers. fizice	Limita legală a donației	Donații efective	Diferență
0	1	2	3	4	5	6	7=6-5
1.	Uniunea Forțelor de Dreapta (fost P.A.R.)	2000	1.000.000	2	200.000.000	1.350.000.000	1.150.000.000
2.	Federația Ecologistă din România	2000	1.000.000	1	100.000.000	220.000.000	120.000.000
3.	Partidul Socialist	1996	97.000	17	164.900.000	222.800.000	57.900.000
4.	Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat	1996	97.000	3	29.100.000	36.000.000	6.900.000

În vederea remedierii abaterilor constatate la Uniunea Forțelor de Dreapta și Federația Ecologistă din România (poziția 1 și 2 din tabel), Procurorul General Financiar în urma examinării proceselor verbale de control a sesizat Colegiul Jurisdicțional al Curții de Conturi cu propunerea de aplicare a prevederilor art.45 din Legea nr. 27/1996, respectiv că sumele care au depășit limita legală a donației cuvenite să fie virate la bugetul de stat, cauzele aflându-se pe rol.

În privința abaterilor constatate la Partidul Socialist și Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat (poziția 3 și 4 din tabel), Procurorul General Financiar s-a pronunțat că sumele nu reprezintă creanțe fiscale în sensul art.48 din O.G. nr.11/1996 și ca urmare termenul de prescripție este cel prevăzut de art.3(1) din Decretul nr.167/1958 privind prescripția extinctivă (3 ani), astfel că sesizarea nu mai are obiect, sumele fiind prescrise;

Donația primită de la o persoană juridică într-un an nu poate fi mai mare de 500 salarii de bază minime pe țară (art.35 alin.4 din Legea nr.27/1996).

În urma controlului efectuat s-a constatat că în anul 1996 un număr de 7 persoane juridice au făcut donații în contul Partidului Socialist care au depășit suma maximă de 500 salarii de bază minime pe țară admisă de lege, astfel:

Tabel nr.2 – lei–

Nr. crt.	Persoana juridică	Anul	Salariul de bază minim pe țară	Limita maximă a donației	Donații efective	Diferența
0	1	2	3	4	5	7=6-5
1.	Banca Columna S.A.	1996	97.000	48.500.000	112.500.000	64.000.000
2.	Eurotrading S.A.	1996	97.000	48.500.000	75.000.000	26.500.000
3.	Eurohause S.A.	1996	97.000	48.500.000	75.000.000	26.500.000
4.	Petrotub Sub S.A.	1996	97.000	48.500.000	75.000.000	26.500.000
5.	Victoria Mob S.A.	1996	97.000	48.500.000	75.000.000	26.500.000
6.	Amonit S.A.1996	97.000	48.500.000	112.500.000	64.000.000	
7.	Turnu S.A.1996	97.000	48.500.000	112.500.000	64.000.000	
	TOTAL					298.000.000

Procesul verbal de constatare a acestor abateri a fost înaintat Procurorului General Financiar al Curții de Conturi cu propunerea de sesizare a Colegiului Financiar Jurisdicțional al Curții de Conturi în vederea emiterii hotărârii prevăzute la art.45 din Legea nr.27/1996 pentru virarea la bugetul de stat a sumei de 298,0 milioane lei, reprezentând donații peste prevederile legale.

Prin adresa nr.13552/15D/2001, Procurorul General Financiar s-a pronunțat că sumele nu reprezintă creanțe fiscale în sensul art.98 din O.G. nr.11/1996 și ca urmare termenul de prescripție este cel prevăzut de art.3(1) din Decretul nr. 167/1958 privind prescripția extinctivă, astfel că sesizarea nu mai are obiect, sumele fiind prescrise;

La primirea donației, partidele politice au obligația să verifice și să înregistreze identitatea donatorului. La solicitarea donatorului, identitatea sa rămâne confidențială, dar nu și pentru o donație anuală mai mare de 10 salarii de bază minime pe țară.

Suma totală primită de un partid politic ca donații confidențiale nu poate depăși 20% din subvenția maximă acordată de la bugetul de stat unui partid politic în anul respectiv (art. 35 alin.5 din Legea nr.27/1996).

În urma controalelor efectuate nu s-au constatat cazuri de nerespectare a prevederilor legale menționate;

Lista donatorilor cu sume mai mari de 10 salarii de bază minime pe țară se publică în Monitorul Oficial al României până la data de 31 martie a anului următor (art.35 alin.6 din Legea nr.27/1996).

Nu au respectat aceste prevederi următoarele partide politice.

Tabel nr.3

Partidul	Anul în care nu au publicat lista donatorilor cu sume mai mari de 10 salarii de bază minime pe țară
P.N.Ț.C.D.	1996 și 1999
P.R.M.	1996–1999
P.E.R.	1996–1999
P.D.S.R.	1997–1999
P.S.	1996–1997
P.S.M.	1998-1999

Sumele acceptate cu titlu de donație de partidele menționate în tabel nu au depășit plafonul prevăzut de art.35(3) din Legea nr.27/1996, nerespectarea alin.6 al aceluiași articol nu a condus însă la sesizarea de către Procurorul General Financiar a Colegiului Jurisdicțional pentru aplicarea prevederilor art.45 din legea menționată;

f) Nu s-au constatat donații de bunuri materiale sau sume de bani făcute cu scopul evident de a obține avantaj economic sau politic, donații care sunt interzise de lege (art.35 alin.7 din Legea nr.27/1996).

B. Din documentele și evidențele prezentate pentru control rezultă că partidele politice controlate *nu au primit donații de la instituții publice, de la regii autonome, de la societăți comerciale și de la societăți bancare cu capital majoritar de stat* ori din partea altor state, organizații din străinătate care sunt interzise de lege (art. 36, alin 1 și 2 din Legea nr.27/1996).

Cu privire la activitățile ce pot fi desfășurate legal de către partidele politice.

Conform prevederilor art.37/1996, partidele politice nu pot desfășura activități specifice societăților comerciale. Fac excepție:

– editarea, realizarea și difuzarea publicațiilor ori a altor materiale de propagandă și cultură politică proprii;

– acțiunile culturale, sportive și distractive;

– serviciile interne;

– închirierea spațiilor pentru conferințe și acțiuni social-culturale;

– dobânzile bancare;

– vânzarea bunurilor din patrimoniu, cu excepția celor primite drept donații din străinătate.

Controalele efectuate la partidele politice parlamentare pe această linie au scos în evidență unele abateri de la normele legale numai în cazul serviciilor interne și a dobânzilor bancare, astfel:

La servicii interne

Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat a încheiat contracte de asociere cu o persoană fizică și un agent economic, prin care a pus la dispoziție spațiul necesar funcționării unui cabinet stomatologic, în perioada 1996-2000 realizând venituri nete, altele decât cele prevăzute de lege, în sumă de 141,3 milioane lei.

Partidul Democrației Sociale din România a realizat în perioada 1997-1999, venituri în sumă de 288,7 milioane lei, din derularea unor contracte de asociere cu societăți comerciale prin care partidul a pus la dispoziție spații pentru desfășurarea unor activități în comun, culturale și distractive.

În ambele cazuri, în urma examinării proceselor verbale de control de către Procurorul General Financiar, veniturile realizate nu au putut fi considerate ca donații pentru a intra sub incidența art.45 din Legea nr. 27/1996, serviciile prestate intrând în categoria serviciilor interne permise de lege.

La Partidul Ecologist din România s-a constatat că pentru salariile realizate de colaboratori, urmare convențiilor civile de prestări servicii încheiate nu s-a calculat și virat impozitul pe salarii și contribuția datorată Fondului special de sănătate în sumă totală de 76,4 milioane lei.

Au fost încălcate prevederile art.23 lit.e din O.G.nr. 77/1999 și art.54 alin.1 din Legea asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997.

În timpul controlului impozitului pe salarii în sumă de 43,3 milioane lei și contribuția la fondul de sănătate în sumă de 33,1 milioane lei, inclusiv majorări de întârziere calculate în sumă totală de 7,8 milioane, lei au fost virate pe destinațiile legale (O.P. nr. 12 și 13 din februarie 2001).

La dobânzile bancare

Partidul Ecologist din România din subvențiile primite de la bugetul de stat în perioada 1996-2000 și neconsumate, cât și din alte venituri a constituit 44 de depozite la termen în sumă totală de 5.970,0 milioane lei, pentru care a încasat o dobândă în sumă de 3.774,5 milioane lei.

La data controlului Partidului Ecologist din România mai deținea 28 de depozite în sumă totală de 4.150 milioane lei.

Aceeași situație s-a constatat și la Partidul Democrat Agrar din România care a constituit la BANCOREX un depozit în sumă de 50 milioane lei precum și la Federația Ecologistă din România care a constituit la B.C.R. un depozit în sumă de 3.510,0 milioane lei.

Controlul nu a putut stabili cu exactitate proveniența sumelor utilizate pentru constituirea depozitelor, întrucât datele din evidența contabilă nu ofereau informații clare și complete cu privire la patrimoniul partidului.

Repartizarea pe partide de către Secretariatul General al Guvernului a subvențiilor de la bugetul de stat.

Partidele politice primesc anual subvenții de la bugetul de stat în condițiile prevederilor Legii nr.27/1996. Suma alocată anual partidelor politice nu poate fi mai mare de 0.04% din veniturile bugetului de stat.

Partidele politice care la începutul legislaturii sunt reprezentate prin grup parlamentar, cel puțin într-o Cameră, primesc o subvenție de bază cât și o subvenție suplimentară, proporțională cu numărul de mandate obținute (art. 39 alin.3).

Subvenția totală acordată de la bugetul de stat unui partid politic, nu poate depăși de 5 ori subvenția de bază.

Partidele politice care nu au mandate parlamentare, dar au obținut cel puțin 2% din voturile exprimate, primesc subvenții egale dar care, nu pot depăși nivelul unei subvenții de bază (art. 39 alin.6).

Sumele neconsumate prin redistribuire potrivit prevederilor art. 39 alin.6 se împart partidelor politice parlamentare proporțional cu numărul mandatelor.

Sumele neconsumate la sfârșitul anului financiar se reportează în anul următor.

Pentru perioada 1 mai 1996-31 decembrie 2000 sursa de bază pentru finanțarea partidelor politice a reprezentat-o subvențiile acordate de la bugetul de stat.

Aceste sume au fost repartizate anual de către Secretariatul General al Guvernului în calitatea sa de ordonator principal în cuantumul valorilor stabilite prin legile bugetare anuale, în conformitate cu prevederile art.39 din Legea nr.27/1996 și Normelor metodologice privind finanțarea de la bugetul de stat, în anul 1996 a partidelor politice aprobate prin H.G. nr. 756/1996.

În legătură cu aplicarea Normelor aprobate prin H.G. nr.756/1996 este de reținut că, deși acestea au fost aprobate pentru a fi aplicate în anul 1996, prevederile au fost extinse și pentru perioada 1997–2000 ca urmare a faptului că nu a existat o altă prevedere legală în acest sens aprobată de Guvernul României.

Creditele bugetare aprobate și plățile efectuate în fiecare an se prezintă astfel:

Tabel nr. 4 – lei –

Anul	Legea bugetului de stat	Credite aprobate inițial	Credite definitive	Plăți efectuate
1996	Nr.29/1996	–	4.500.000	4.500.000
1997	Nr. 72/1997	15.755.061	15.755.061	15.755.061
1998	Nr.109/1998	29.500.000	27.800.000	27.800.000
1999	Nr. 36/1999	33.900.000	33.900.000	33.900.000
2000	Nr. 76/2000	39.000.000	45.000.000	45.000.000
TOTAL		118.155.061	126.955.061	126.955.061

Din verificările efectuate asupra legalității modului de determinare a subvențiilor acordate a rezultat că Secretariatul General al Guvernului a calculat și virat necuvenit unor partide politice, în

defavoarea altora, subvenții (de bază cât și proporționale) în sumă totală de 11.500,1 milioane lei (anexa nr.6).

Această abatere s-a datorat aplicării eronate a algoritmului de calcul și de repartizarea subvențiilor și a avut în principal trei cauze:

a) acordarea subvenției de bază unor partide politice, care la începutul fiecărei legislaturi nu erau reprezentate prin grup parlamentar cel puțin într-o Cameră.

Au fost încălcate prevederile:

Legea nr.27/1996, art. 39 alin 3: „Partidele politice care la începutul legislaturii sunt reprezentate prin grup parlamentar, cel puțin într-o Cameră primesc o subvenție de bază”;

H.G nr.756/1996, anexa nr. 2, pct.3 în care se precizează expres: „Fiecărui grup politic, care la începutul legislaturii a avut reprezentare prin grup parlamentar, cel puțin într-o Cameră îi revine o subvenție de bază determinată”

Hotărârea Senatului nr. 16/1993 și Hotărârea Camerei Deputaților nr.9/1994 art.13 – Un grup parlamentar poate fi constituit dintr-un număr de cel puțin 5 senatori sau 10 deputați care au candidat în alegeri pe listele aceluiasi partid sau ale aceleasi formațiuni politice.

Consecința nerespectării acestor prevederi a constituit-o faptul că Secretariatul General al Guvernului *a calculat și virat nelegal subvenții în sumă totală de 10.994,7 milioane lei*, respectiv pentru Partidul Ecologist din România – 3.740,7 milioane lei, pentru Partidul Alternativa României (actual Uniunea Forțelor de Dreapta) – 3.696,4 milioane lei și pentru Federația Ecologistă din România „ 3.557,6 milioane lei, partide care la începutul legislaturii 1992-1996 și 1996-2000 au obținut un număr insuficient de mandate pentru a fi reprezentate prin grup parlamentar cel puțin într-o Cameră, astfel:

Partidul Ecologist Român (FER), în legislatura 1992–1996 a obținut un număr de 4 mandate la Camera Deputaților și nici un mandat pentru Senat iar pentru 1996–2000 a obținut un mandat la Senat și 5 la Camera Deputaților, această reprezentare nepermițându-I constituirea unui grup parlamentar. În această situație, senatorii și deputații PER-ului s-au afiliat la alte grupuri parlamentare, astfel: în legislatura 1992-1996 cu patru mandate la Grupul parlamentar al Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat și al Partidului Ecologist Român din Camera Deputaților, iar în legislatura 1996-2000 cu un mandat la Grupul Parlamentar al Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat din componența Senatului și cu 5 mandate la Grupul Parlamentar Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat-Civic-Ecologist din componența Camerei Deputaților.

Partidul Alternativa României (actual Uniunea Forțelor de Dreapta) în legislatura 1996-2000, în urma alegerilor electorale a obținut 6 mandate din care 3 mandate pentru Senat și 3 mandate pentru Camera Deputaților, situație în care atât senatorii, cât și deputații nu se puteau constitui în grup parlamentar. În aceste condiții, senatorii s-au afiliat la Grupul parlamentar al Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat din Senat iar deputații Grupul Parlamentar Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat-Civic-Ecologist din Camera Deputaților.

Federația Ecologistă din România (FER) a fost reprezentată în legislatura 1996-2000 printr-un singur mandat la Senat și unul la Camera Deputaților, un număr insuficient a se constitui în grup parlamentar. Cei doi parlamentari s-au regăsit în cele două grupuri parlamentare ale Partidului Național Liberal din Parlament.

b) acordarea pentru anul 1999 *Partidului Național Liberal* a două subvenții de bază, respectiv: o subvenție de bază care i-a revenit Partidului Liberal, deși acesta era radiat din Registrul partidelor politice încă din data de 3 decembrie 1998 (urmarea fuziunii prin absorbție cu Partidul Național Liberal), precum și o subvenție de bază ce i se cuvenea conform legii. În aceste condiții s-a alocat de la buget, Partidului Național Liberal subvenție necuvenită în sumă de 332,4 milioane lei pentru întreaga perioadă controlată, astfel:

– 298,8 milioane lei sumă de încasat rezultată din redistribuirea subvențiilor de bază virată necuvenită unui număr de trei partide politice fără reprezentare prin grup parlamentar;

– 205,1 milioane lei sumă de încasat provenită de la Partidul Liberal ca urmare a recalculării subvențiilor acordate acestuia;

– 827,3 milioane lei de restituit reprezentând subvenție de bază primită necuvenit de la Partidul Liberal în anul 1999, partid cu care a fuzionat în anul 1998.

Au fost încălcate prevederile:

„H.G. nr.756/1996, art.6: „În cazurile în care intervin modificări în statutul juridic al unui partid politic (prin fuziune, divizare, autodizolvare, dizolvare pronunțată pe cale judecătorească ori prin hotărâre a Curții Constituționale sau pe baza oricăror altor fapte juridice prevăzute de lege), conducătorul organului executiv al partidului este obligat să încunoștințeze Secretariatul General al Guvernului, în termen de 3 zile lucrătoare de la data producerii faptului juridic respectiv. Cu această ocazie, partidul politic în cauză va comunica Secretariatului General al Guvernului toate datele rezultate din situația nou-creată și care determină recalcularea subvențiilor prevăzute de lege.

În situațiile prevăzute la alin.1, Secretariatul General al Guvernului va proceda, de îndată la recalcularea subvențiilor, în considerarea partidelor politice existente în urma modificărilor intervenite.

Subvențiile rezultate din recalculare vor fi acordate partidelor politice începând cu luna următoare celei în care s-a produs una din cauzele prevăzute la alin.1“

c) *Partidul Socialist al Muncii* a primit în plus, față de subvenția cuvenită, suma de 173,0 milioane lei rezultată din redistribuirea subvențiilor de bază acordate necuvenit partidelor politice fără reprezentare prin grup parlamentar sau dispărute din viața politică.

Au fost încălcate prevederile Legii nr. 27/1996 art.39, alin 3 și alin.7.

Repartizare peste normele legale a subvențiilor de bază pentru trei partide politice, care nu întruneau condițiile de a fi reprezentate prin grup parlamentar la începutul legislaturii, precum și virarea de subvenții necuvenite Partidului Liberal și Partidului Socialist al Muncii au determinat pe cale de consecință efectuarea unor plăți de către Secretariatul General al Guvernului în defavoarea altor partide.

Situația cu subvențiile primite și cele legal cuvenite este redată în anexa nr.6.

Conducerea Secretariatului General al Guvernului justifică repartizarea eronată a subvențiilor primite de la bugetul de stat pe perioada ianuarie 1996-decembrie 2000, partidelor politice prin interpretarea greșită a art. 39, alin.3 din Legea nr.27/1996.

În vederea remedierii deficiențelor menționate, prin Decretul nr.99/2001 emisă în baza art. 95 din Legea nr.94/1992 „, republicată s-a dispus intrarea în legalitate în ceea ce privește repartizarea subvențiilor cuvenite partidelor parlamentare.

6. Cu privire la spațiile pentru sediile partidelor politice

Autoritățile locale au obligația să asigure cu prioritate spații pentru sediile partidelor politice la cererea motivată a acestora.

Partidele politice care își încetează activitatea au obligația să predea autorităților publice locale, în termen de 60 zile, spațiile pe care le-au deținut cu contracte de închiriere încheiate și cu acordul acestora.

Controlul efectuat de Curtea de Conturi pe această linie nu a constatat abateri de la normele legale.

7. Cu privire la organizarea și conducerea evidenței contabile

Controlul efectuat asupra modului de organizare și conducere a evidenței contabile a scos în relief următoarele:

Cele 17 partide politice parlamentare controlate au întocmit bilanțul contabil, avizat și Administrațiile Financiare, fără a include în acesta și datele din balanțele de verificare încheiate de filiale teritoriale, ci numai a activității desfășurată la nivel central.

În această situație, bilanțul contabil centralizat nu oferă o informație completă cu privire la patrimoniul partidului și a situației financiare a acestuia.

Au fost încălcate prevederile art.10 din Legea nr.82/1991 – „Documentul oficial de gestiune îl constituie bilanțul contabil care trebuie să dea o imagine fidelă, clară și completă a patrimoniului, a situației financiare...”

Evidența contabilă a veniturilor nu a fost organizată și condusă pe sursele de finanțare prevăzute de art. 33 din Legea nr.27/1996 și nici analitic pe persoane fizice și juridice:

Au fost încălcate prevederile art.15 și art.18 din Legea contabilității nr.82/1991 „Contabilitatea ōcelor alte creanțe se ține pe categorii precum și pe fiecare persoană fizică sau juridică”, respectiv „Contabilitatea veniturilor se ține pe feluri de venituri, după natura lor”.

Această abatere a fost constatată la Partidul Socialist al Muncii și Partidul Liberal.

Unele partide politice (Federația Ecologistă din România, Partidul Liberal 93, Partidul Unității Naționale Române) nu au întocmit pentru fiecare an bilanțuri statistice prezentate.

Au fost încălcate prevederile art. 27 din Legea nr.82/1991 „Bilanțul contabil se întocmește obligatoriu anual, precum și în situația fuziunii sau încetării potrivit legii a activității...”

S-au constatat și cazuri când bilanțurile contabile au fost întocmite fără a avea la bază rezultatele inventarierii patrimoniului.

Această abatere a fost constatată la Partidul Ecologist din România, Federația Ecologistă din România.

Au fost încălcate prevederile art. 8 din Legea nr.82/1991 – „Persoanele prevăzute la art.1 au obligația să efectueze inventarierea generală a patrimoniului ...cel puțin o dată pe an, pe parcursul funcționării sale”.

În vederea remedierii abaterilor constatate, prin Decizia nr.100/2001 emisă în baza art. 95 din Legea nr.94/1992, republicată s-a dispus intrarea în legalitate în ceea ce privește organizarea și conducerea evidenței contabile potrivit Legii contabilității nr.82/1991, republicată.

La *Partidul Ecologist din România* s-a mai constatat că nu au fost justificate cu documente sumele cheltuite de filiale în timpul campaniei electorale din anul 2000, fapt pentru care suma de 1.242,6 milioane lei este evidențiată în contabilitate ca avansuri acordate și nejustificate.

Una din cauzele care a generat abaterile menționate mai sus a constituit-o faptul că, nu a fost desemnat de către conducerea partidului un mandatar financiar care să răspundă de legalitatea cheltuielilor efectuate, încălcându-se în acest mod prevederile art.45 alin.5-10 din Legea nr.68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului.

În timpul controlului a fost angajat de conducerea Partidului Ecologist din România un expert contabil care să întocmească situația reală a patrimoniului partidului, cât și situația financiară a acestuia.

– *Federația Ecologistă din România* efectuat plăți în sumă de 57,3 milioane lei, fără documente justificative întocmite, vizate și aprobate.

Au fost încălcate prevederile Legii nr.82/1991 art. 6(1):

„Înregistrările în contabilitate se fac cronologic și sistematic potrivit (...) normelor emise în condițiile prevederilor art. 4”.

În vederea stabilirii răspunderii juridice procesul verbal de control a fost trimis spre examinare Procurorului General Financiar.

Alte constatări

Uniunea Democrată a Maghiarilor din România a beneficiat în perioada mai-decembrie 1996 de o dublă finanțare de la bugetul de stat prin intermediul Secretariatului General al Guvernului, atât

în calitatea sa (legală) de organizare obștească aparținând minorității maghiare, când a primit suma de 241,4 milioane lei, cât și ca partid politic, primind în acest mod nejustificat suma de 403,6 milioane lei.

Această plată a fost determinată de faptul că unele prevederi din Legea nr.27/1996 a partidelor politice privind acordarea subvențiilor de la bugetul de stat au fost interpretate eronat, atât de personalul de specialitate din cadrul Secretariatului General al Guvernului, cât și de organizația obștească respectivă.

Nu s-a putut stabili însă răspunderea juridică, întrucât Guvernul României, în anul 1996 a legalizat acordarea de la bugetul de stat a subvențiilor acordate, prin emiterea Hotărârii nr. 448/1996.

Este de precizat că în anii următori (1997–2000), sumele acordate Uniunii Democratice a Maghiarilor din România au fost limitate la cele rezultate în urma aplicării algoritmului de determinare a subvențiilor ce se alocă pentru fiecare partid politic.

Partidul Alternativa României (actual Uniunea Forțelor de Dreapta) a efectuat în anii 1997–1998 din subvențiile primite de la bugetul de stat, cheltuieli de protocol în sumă de 58,7 milioane lei.

Întrucât dispozițiile art.40 alin.1 din Legea nr.27/1996 nu prevăd că veniturile provenite din subvenții pot avea și această destinație, Procurorul Financiar în urma examinării procesului verbal de control a considerat că suma de 58,7 milioane lei constituie prejudiciu cauzat bugetului de stat, sesizând Colegiul Jurisdicțional al Curții de Conturi pentru stabilirea răspunderii juridice.

III. CONCLUZII ȘI PROPUNERII

1. Controlul exercitat de Curtea de Conturi a fost limitat întrucât cadrul legislativ actual (Legea nr.27/1996 a partidelor politice și Normele metodologice privind finanțarea de la bugetul de stat a partidelor politice care a avut aplicabilitate numai în anul 1996), nu a permis verificarea și finalizarea unor constatări, ca urmare a interpretărilor diferite a prevederilor legale cauzate de neclaritățile unor articole de lege, astfel:

1.1. La art.33 alin.1 din Legea nr.27/1996 unde sunt enumerate cele patru surse de finanțare ale unui partid politic, considerăm că trebuie definit ce înseamnă „*venituri provenite din activitate proprie*” sau „*legate*” și care este sfera de cuprindere a acestor surse.

De asemenea trebuie reglementată problema *donățiilor* acordate de persoane fizice sau juridice care se fac prin intermediul unor fundații sau asociații „non profit” conduse în unele cazuri chiar de membrii din conducerea partidului.

1.2. La art. 37 unde sunt enumerate o serie de activități specifice societăților comerciale și care pot fi desfășurate de partidele politice apare necesar de stabilit natura „*activităților social-culturale, sportive și distractive*” și a „*serviciilor interne*”.

De asemenea, considerăm că ar trebui precizat, care sunt „*dobânzile bancare*” ce pot fi încasate de un partid politic.

1.3. La fel se pune problema și pentru subvențiile bugetare (art. 40 alin.1) care au ca destinație: „*cheltuieli privind organizarea de activități cu caracter politic*”, „*cheltuieli cu delegațiile din străinătate*” sau pentru „*investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidelor*”.

1.4. La art. 34 alin.3 s-a stabilit că suma cotizațiilor plătite de o persoană nu poate depăși 50 de salarii de bază minime pe țară (salariul luat în calcul fiind cel existent la data de 1 ianuarie a anului respectiv).

În tot cuprinsul prevederilor Cap. VI din lege „finanțele partidelor politice”, nu se regăsește nici o reglementare prin care să se stabilească ce se întâmplă atunci când plafonul cotizațiilor plătite de o persoană a depășit cele 50 salarii: *diferențele în plus se fac sau nu venit la bugetul de stat sau abaterea respectivă se sancționează contravențional.*

Situația se pune în același mod și pentru sumele reprezentând donațiile ce depășesc cele 10 salarii de bază minime pe țară, dar care *nu au fost publicate în Monitorul Oficial al României* până la data de 31 martie a anului următor (art. 35 alin.6).

1.5. La art. 35 unde se face referire la alin.2 că „donația primită de la o persoană fizică într-un an nu poate depăși 100 de salarii de bază minime pe țară în anul respectiv“, iar la alin.3 că „donația de la o persoană juridică nu poate fi mai mare de 500 salarii de bază minime pe țară“, s-au ivit unele neclarități cu privire la stabilirea cuantumului donației pe care o poate primi un partid politic.

Aceasta, deoarece salariul de bază minim pe țară diferă de la o perioadă la alta în cursul aceluiași an calendaristic.

În această situația, stabilirea cuantumului maxim al donațiilor pe care le poate primi un partid politic de la o persoană fizică sau juridică pe parcursul unui an calendaristic, poate fi realizat fie prin:

- luarea în calcul a salariului minim brut pe economie la 1 ianuarie a anului respectiv;
- la data depunerii donațiilor să fie avut în vedere salariul de bază minim pe țară aprobat la momentul respectiv;
- luarea în calcul a salariului de bază minim pe țară la 31 decembrie a anului respectiv;
- media salariilor de bază minime pe țară în anul respectiv.

Curtea de Conturi în controlul efectuat asupra nivelului donațiilor făcute de o persoană fizică sau juridică în favoarea unui partid politic a adoptat principiul de stabilire a donațiilor în funcție de salariul de bază minim pe țară existent la 31 decembrie a anului respectiv, pentru considerentul că în acest fel nu este dezavantajat nici un partid politic.

1.6. Art. 39 din lege reglementează problema determinării și virării subvențiilor alocate de la bugetul de stat unui partid politic, care la începutul legislaturii este reprezentat prin grup parlamentar cel puțin într-o Cameră sau care nu au mandate parlamentare, dar a obținut cel puțin 2% din voturi exprimate.

Aliniatele acestui articol de lege au dat naștere la interpretări diferite din partea specialiștilor de la Secretariatul General al Guvernului cu consecințe destul de grave.

În acest context, *considerăm că ar fi necesar completarea cadrului legal actual*, cel puțin în ce privește următoarele aspecte:

- extinderea competențelor controlului la fundațiile sau organizațiile obștești prin intermediul cărora partidele politice realizează venituri și efectuează cheltuieli în timpul campaniilor electorale;
- recalcularea subvențiilor primite de la bugetul de stat în anii bugetari în care apar desființări de grupuri parlamentare sau reducerii a numărului parlamentarilor prin trecerea acestora de la un partid la altul sau în categoria parlamentarilor independenți;
- precizarea salariului minim pe țară față de care trebuie stabilit plafonul maxim acceptat de un partid politic pentru donațiile primite de la o persoană fizică sau o persoană juridică;
- stabilirea sancțiunilor care urmează să se aplice de organele de control în cazul constatării abaterilor privind:
  - depășirea plafonului maxim de 50 salarii de bază minime pe țară, în cazul cotizațiilor încasate de la o persoană fizică într-un an;
  - nepublicarea listei donatorilor în Monitorul Oficial al României până la 31 martie a anului următor.

**SITUAȚIA
PARTIDELOR POLITICE CARE AU PRIMIT SUBVENȚII
DE LA STAT ÎN PERIOADA 1 MAI 1996-31 DECEMBRIE 2000
CUPRINSE ÎN ACȚIUNEA DE CONTROL A CURȚII DE CONTURI, ÎN TRIM.I 2001**

-în milioane lei-

Nr. crt.	Denumirea partidului politic		Total subvenție	Din care:				
				1996	1997	1998	1999	2000
1.	FEDERAȚIA ECOLOGISTĂ DIN ROMÂNIA	FER	3.910,7	17,3	491,7	846,3	1.051,0	1.504,4
2.	MIȘCAREA ECOLOGISTĂ DIN ROMÂNIA	MER	50,4	50,4	0,0	0,0	0,0	0,0
3.	PARTIDUL ALIANȚEI CIVICE	PAC	230,3	230,3	0,0	0,0	0,0	0,0
4.	PARTIDUL ALTERNATIVA ROMÂNIEI	PAR/UFD	4.867,8	20,9	599,8	1.066,3	1.324,4	1.856,4
5.	PARTIDUL DEMOCRAT	PD	16.818,0	569,6	2.194,0	3.619,6	4.495,5	5.939,3
6.	PARTIDUL DEMOCRAT AGRAR DIN ROMÂNIA	PDAR	133,2	133,2	0,0	0,0	0,0	0,0
7.	PARTIDUL DEMOCRAȚIEI SOCIALE DIN ROMÂNIA	PDSR	21.233,3	745,7	2.794,2	4.475,1	5.558,0	7.660,3
8.	PARTIDUL ECOLOGIST DIN ROMÂNIA	PER	4.825,5	147,7	599,8	1.022,3	1.269,7	1.786,0
9.	PARTIDUL LIBERAL 93	PL-93	191,4	191,4	0,0	0,0	0,0	0,0
10.	PARTIDUL NAȚIONAL LIBERAL	PNL-CD	865,6	157,8	707,8	0,0	0,0	0,0
11.	PARTIDUL LIBERAL	PL	2.025,7	0,0	0,0	1.198,4	827,3	0,0
12.	PARTIDUL NAȚIONAL LIBERAL	PNL	13.206,7	103,9	1.572,5	2.607,1	3.899,0	5.024,2
13.	PARTIDUL NAȚIONAL ȚĂRĂNESC CREȘȚIN DEMOCRAT	PNȚCD	20.560,7	592,0	2.692,4	4.355,0	5.408,8	7.512,5
14.	PARTIDUL ROMÂNIA MARE	PRM	9.079,2	283,1	1.167,2	1.946,8	2.417,8	3.264,3
15.	PARTIDUL SOCIALIST	PS	1.554,7	7,8	218,8	379,1	470,9	478,1
16.	PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT ROMÂN	PSDR	6.059,6	197,5	734,8	1.242,5	1.543,0	2.341,8
17.	PARTIDUL SOCIALIST AL MUNCII	PSM	1.975,7	225,1	218,8	379,1	470,9	681,8
18.	PARTIDUL UNITĂȚII NAȚIONALE ROMÂNE	PUNR	8.630,5	422,7	1.086,2	1.814,7	2.253,8	3.053,1
19.	UNIUNEA DEMOCRATĂ A MAGHIARILOR DIN ROMÂNIA	UDMR	10.736,1	403,6	677,1	2.847,7	2.909,9	3.897,8
	TOTAL		126.955,1	4.500,0	15.755,1	27.800,0	33.900,0	45.000,0

Controlori financiari:
Constandache Marilena
Toma Silvia

SITUAȚIA
Cotizațiilor primite de partidele politice parlamentare în perioada 1996-2000

-milioane lei-

Nr. crt.	Denumirea partidului politic	Cotizațiile încasate în anii:					
		1996	1997	1998	1999	2000	TOTAL
1.	P.D.S.R.	93,0	315,8	624,6	1.546,4	-	2.579,8
2.	P.N.T.C.D.	232,8	550,3	1.170,6	2.086,3	509,7	4.552,4
3.	P.E.R.	-	-	-	-	-	-
4.	P.D.	70,4	109,4	67,2	33,8	70,6	351,4
5.	P.U.N.R.	14,3	7,3	5,6	14,0	44,7	85,9
6.	U.D.M.R.	185,3	654,6	587,3	1.092,6	2.328,7	4.848,5
7.	P.R.M.	34,8	149,9	251,6	395,5	690,1	1.521,9
8.	P.L.93	-	-	-	-	-	-
9.	P.S.M.	27,3	107,9	65,1	97,9	-	298,2
10.	P.D.S.R.	1,8	31,5	31,6	76,1	164,7	305,7
11.	P.D.A.R.	-	11,4	25,4	-	-	36,8
12.	P.N.L.	23,2	189,3	399,8	585,8	158,5	1.356,6
13.	P.L.	-	-	-	-	-	-
14.	P.S.	0,5	2,6	1,7	3,1	4,6	12,5
15.	U.F.D.	0,6	24,5	-	87,3	-	112,4
16.	F.E.R.	-	-	-	2,9	1,5	4,4
17.	M.E.R.	2,5	2,1	1,4	-	-	6,0
TOTAL		686,5	2.156,6	3.231,9	6.021,7	3.973,1	16.069,80

Controlori financiari:
 Frățilă Anișoara
 Dinulescu Dumitra

Sursa: Curtea de Conturi a României, Arhiva Curentă

Raportul public al Curții de Conturi pe anul 2001 (decembrie 2002)

Prezentare generală

La realizarea acestor obiective noi vor contribui și Oficiul de Audit al Marii Britanii și Curtea de Audit a Greciei, parteneri ai Curții de Conturi a României în Proiectul de Înfrățire Instituțională (Twinning) aflat în derulare încăpând cu anul 2001.

Acest proiect, finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Phare 2000, are ca scop sprijinirea Curții de Conturi în procesul de consolidare a poziției sale ca instituție de audit profesională, independentă și credibilă, obiectivele generale fiind:

- îmbunătățirea cadrului legislativ, urmărind consolidarea mandatului și statutului Curții de Conturi;

- îmbunătățirea modului de organizare și conducere a sistemului de comunicare internă din cadrul instituției;

- implementarea metodologiilor și procedurilor moderne de control-audit și armonizarea cu Standardele de audit INTOSAI și cu Liniile Directoare Europene de aplicare a acestora;

- dezvoltarea infrastructurii de tehnologie informatică a Curții de Conturi și introducerea tehnicilor moderne de audit asistat de calculator;

- adoptarea unei politici eficiente privind comunicarea externă;

Pentru exercițiul bugetar 2001, Curtea de Conturi a avut competența să exercite controlul pe următoarele domenii:

- Contul general anual de execuție a bugetului de stat;

- Contul anual de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat;

- Conturile anuale de execuție a bugetelor locale;

- Conturile anuale de execuție a bugetelor fondurilor speciale: fondul de asigurări sociale de sănătate, fondul special pentru dezvoltarea sistemului energetic, fondul special al drumurilor publice și fondul special pentru protejarea asiguraților;

- Contul anual al datoriei publice a statului și situația garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe primite de către alte persoane juridice;

- Gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, utilizarea subvențiilor de la bugetul de stat, îndeplinirea obligațiilor financiare față de stat, etc. la regii autonome, companii și societăți naționale și societăți comerciale;

- Respectarea de către autoritățile cu atribuții în domeniul privatizării a metodelor și procedurilor de privatizare prevăzute de lege, a modului în care acestea au asigurat respectarea clauzelor contractuale stabilite prin contractele de privatizare și respectarea dispozițiilor legale privind modul de administrare și întrebuințare a resurselor financiare rezultate din acțiunea de privatizare;

- Exactitatea și realitatea datelor privind veniturile, cheltuielile, rezultatele financiare, precum și repartizarea profitului de către Banca Națională a României și societățile comerciale bancare;

- Conturile de execuție bugetară încheiate de autoritățile administrative autonome finanțate integral din venituri proprii;

- Evaluarea organizării și exercitării controlului financiar și a auditului public intern la persoanele juridice controlate.

În exercitarea atribuțiilor sale, controalele Curții de Conturi au cuprins:

- Statul și unitățile administrativ-teritoriale, în calitate de persoane juridice de drept public, cu serviciile și instituțiile lor publice, autonome sau neautonome,

- Banca Națională a României,

- Regiile autonome,

- Societățile comerciale la care statul, unitățile administrativ-teritoriale, instituțiile publice sau regiile autonome dețin, singure sau împreună, integral sau mai mult de jumătate din capitalul social,

Organismele autonome de asigurări sociale sau de altă natură, care gestionează bunuri, valori sau fonduri, într-un regim legal obligatoriu, în condițiile în care prin lege sau prin statutele lor se prevede acest lucru,

Persoanele juridice care au beneficiat de garanții guvernamentale pentru credite, de subvenții sau de alte forme de sprijin financiar din partea statului, a unităților administrativ-teritoriale sau a instituțiilor publice,

Persoanelor juridice care administrează în baza unui contract de concesiune sau închiriere, bunuri aparținând domeniului public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale,

Autoritatea pentru Privatizare și Administrația Participațiilor statului.

În competența de control a Curții de Conturi a fost un număr total de 9.695 ordonatori de credite.

În urma importantelor restricții bugetare impuse de procesul general de reformă și restructurare a administrației și instituțiilor publice din România, personalul Curții de Conturi a fost diminuat în anul 2001 cu peste 400 de angajați, ceea ce a condus la restructurarea activității instituției și a impus o creștere a calității întregului personal, atât la nivel central cât și la nivel teritorial, pentru a face față în mod eficace noilor circumstanțe.

Conturile de execuție a bugetelor publice pentru anul 2001 au fost transmise Curții de Conturi de către Ministerul Finanțelor Publice.[...]

Capitolul 1

Considerații generale

Domeniile în care Curtea de Conturi a României a fost competentă să exercite controlul pentru exercițiul bugetar 2001

În conformitate cu prevederile art.139 din Constituția României și art.16 din Legea nr.94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr.77/2002, Curtea de Conturi a României exercită funcția de control financiar ulterior extern asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, precum și asupra modului de gestionare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale.

Prin Legea nr.77/2002, au fost introduse noi atribuții de control și audit financiar, iar altele au fost extinse, au fost introduse noi domenii, entități și obiective supuse controlului și auditului financiar exercitate de Curtea de Conturi. În competența de control a Curții de Conturi pentru exercițiul bugetar 2002 au fost 9.695 ordonatori de credite:

- 3.144 ordonatori de credite ai bugetului de stat, din care:

  - 48 ordonatori principali

  - 263 ordonatori secundari

  - 2833 ordonatori terțiari

- 86 ordonatori de credite ai bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetului fondului pentru plata ajutorului de șomaj, din care:

  - 2 ordonatori principali

  - 84 ordonatori terțiari

- 6.418 ordonatori de credite ai bugetelor locale și ai bugetelor instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetele locale și din veniturile extrabugetare, din care:

  - 3.120 ordonatori principali

  - 3.298 ordonatori terțiari

- 47 de ordonatori de credite ai bugetelor fondurilor speciale, din care:

  - 4 ordonatori principali

  - 43 ordonatori secundari

În baza Programului de Control și audit financiar pe anul 2002, aprobat de Plenul Curții de Conturi prin Hotărârea nr.27/07.03.2002, a fost verificat un număr de 3.057 ordonatori de credite, reprezentând 31,5% din totalul de 9695 aflați în competența de control a Curții de Conturi, astfel:

901 ordonatori principali

273 ordonatori secundari

1.883 ordonatori terțiari

De asemenea, au fost verificați 1.697 agenți economici (regii autonome, companii și societăți naționale, societăți comerciale și bancare) precum și 4 autorități administrative autonome finanțate integral din venituri proprii.[...]

Rezultatele controalelor Curții de Conturi

Din verificările efectuate la unele instituții publice, precum și la unii agenți economici, s-au constatat abaterii cu caracter financiar „, contabil, care au avut drept consecință diminuarea veniturilor bugetelor publice cu suma de 3.085.332,3 milioane lei și producerea unor prejudicii entităților verificate în sumă totală de 1.533.579,0 milioane lei. Din veniturile suplimentare totale identificate, au fost virate pe destinațiile legale 194.934,6 milioane lei (6,3% din total).

Abaterile constatate au avut efecte și asupra evaluării reale a patrimoniului și/sau a capitalului social al entităților verificate cu suma de 800.133,0 milioane lei.

Totodată, au mai fost constatate o serie de abateri și nereguli în activitatea financiar-contabilă controlată pentru care, conform prevederilor art. 94 din Legea nr.94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr.77/2002, au fost emise 804 decizii prin care s-au dispus 1947 măsuri, pentru:

- suspendarea aplicării măsurilor care contravin reglementărilor legale din domeniul financiar, contabil și fiscal (40 măsuri);
- blocarea fondurilor bugetare sau speciale (2 măsuri);
- înlăturarea neregulilor constatate și corectarea bilanțurilor contabile, a conturilor de profit și pierdere sau a conturilor de execuție bugetară (1.905 măsuri); [...]

Controlul conturilor anuale de execuție a bugetelor locale

1.Domeniile în care Curtea de Conturi a fost competentă să exercite controlul pentru exercițiul bugetar 2001

În sfera finanțelor publice locale, Curtea de Conturi a României a avut competență să exercite controlul financiar la 6.418 ordonatori de credite bugetare și la 381 agenți economici de interes local, în total la 6.799 entități și anume:

Conturile de execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale – 3.120 conturi și anume:

41 conturi de execuție ale consiliilor județene;

299 conturi de execuție ale municipiilor și orașelor;

2.780 conturi de execuție ale comunelor.

Conturile de execuție a bugetelor instituțiilor „, 3.298 conturi și anume:

3.208 conturi ale bugetelor instituțiilor publice finanțate parțial sau integral din bugetele județelor și bugetele locale;

90 conturi ale bugetelor instituțiilor publice care se finanțează integral din veniturile extrabugetare;

Gestionarea patrimoniului, utilizarea subvențiilor de la bugetul statului, îndeplinirea obligațiilor financiare față de stat la 381 agenți economici de interes local, din care:

85 regii autonome;

296 societăți comerciale.

2.Execuția de ansamblu a bugetelor județene și a bugetelor locale pe anul 2001

Caracteristic pentru execuția de ansamblu a bugetelor județelor și a bugetelor locale în anul 2001 este faptul că veniturile proiectate s-au realizat în proporție de 91,3%, nerealizările fiind de 8,7% și în cifre absolute de 6.704.400 milioane lei, iar cheltuielile programate s-au efectuat în proporție de 90,7%, nerealizările reprezentând 9,3% sau în cifre absolute 7.233.535 milioane lei.

În acest context exercițiul bugetar al anului 2001 s-a încheiat cu un excedent de 520.320 milioane lei, comparativ cu un deficit programat de 8.815 milioane lei, conform datelor sintetice de mai jos:

	Prevederi definitive	Realizări	%
A. VENITURI TOTALE, din care:	77.900.136	71.195.736	91,3
I. VENITURI PROPRII	19.508.260	15.517.875	79,5
1. Venituri curente	13.445.599	11.158.679	82,9
2. Venituri din capital	596.207	349.650	66,1
3. Venituri cu destinație specială	5.466.453	3.964.545	72,5
II. PRELEVĂRI ȘI SUBVENȚII	58.102.434	55.456.741	95,4
1. Prelevări din bugetul de stat	53.047.060	50.924.457	96,0
2. Subvenții din care:	5.055.374	4.532.284	89,6
– subvenții de la bugetul de stat	4.751.884	4.354.427	91,6
III. ALTE CHELTUIELI, din care:	289.441	221.119	76,4
1. Încasări din rambursări de împrumut	4.684	3.498	74,6
2. Împrumuturi	284.757	217.621	76,4
B. CHELTUIELI TOTALE, din care:	77.908.952	70.675.417	90,7
1. Cheltuieli curente	65.508.978	61.155.697	93,3
2. Cheltuieli de capital	12.255.989	9.394.782	76,6
3. Operațiuni financiare	143.986	124.938	86,7
C. EXCEDENT/DEFICIT	-8.815	+520.320	-

Analiza datelor din tabel scoate în evidență, în principal, următoarele:

– nu au fost realizate prevederile definitive din bugetele locale la nici una din categoriile de venituri ce compun aceste bugete;

– gradul de realizare a veniturilor programate a fost diferit și anume de 96% la prevederile din bugetul de stat și de 91,6% la subvențiile acordate de stat, în timp ce veniturile proprii s-au realizat în proporție de numai 79,5%;

– la finele exercițiului bugetar, veniturile provenind din prelevări și subvenții de la bugetul de stat programate au constituit 74,2% din veniturile totale ale bugetelor locale, iar în execuție acestea s-au situat la 77,6%.

3. Gradul de autofinanțare a cheltuielilor bugetare din veniturile proprii ale unităților administrativ-teritoriale

Ponderea în scădere a veniturilor proprii în totalul veniturilor bugetelor locale a diminuat, în anul 2001, gradul proiectat de autofinanțare a cheltuielilor unităților administrativ-teritoriale, atât pe ansamblu, cât și feluri de bugete, potrivit următoarelor date:

-milioane lei-

Bugetele	Prevederi definitive			Realizări efective		
	Cheltuieli	Venituri proprii	Grad auto-finanțare %	Cheltuieli	Venituri proprii	Grad auto-finanțare %
Total bugete locale din care ale:						
1. Comunelor	77.908.952	19.508.260	25,0	70.675.417	15.517.875	21,8
2. Orașelor	17.557.719	3.820.826	21,7	15.703.148	2.664.303	16,8
3. Municipiilor	6.155.309	1.588.774	25,8	5.375.075	1.161.776	21,6
4. Județelor	33.191.882	9.353.544	28,2	30.137.286	7.669.323	25,4
(activitate proprie)						
	21.004.042	4.745.116	22,6	19.459.908	4.042.473	20,8

Concluziile degajate din controalele efectuate la regiile autonome, societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat și la celelalte persoane juridice supuse controlului Curții de Conturi

Controlul agenților economici cu capital integral sau majoritar de stat privind modul de administrare a patrimoniului, precum și al altor persoane juridice care au beneficiat de sprijin financiar din partea statului sau care nu și-au îndeplinit obligațiile față de fondurile publice

În baza atribuțiilor și competențelor stabilite prin art. 17, 18 și 19 din Legea nr. 94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002, Curtea de Conturi a României a efectuat controlul la:

- regiile autonome, societățile și companiile naționale, societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, cu privire la situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și a capitalului social deținut de acestea;

- alte persoane juridice, indiferent de forma de proprietate a capitalului social, care au beneficiat de subvenții sau alte forme de sprijin din partea statului, a unităților administrativ-teritoriale sau a instituțiilor publice, care au administrat în baza unor contracte de concesiune sau închiriere bunuri aparținând domeniului public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale; care nu și-au îndeplinit obligațiile financiare către stat sau unitățile administrativ-teritoriale, sau instituții publice precum și la societățile de investiții financiare și fundații care au utilizat fonduri publice.

1. Principalele abateri și nereguli constatate cu ocazia verificărilor

Din controalele efectuate la agenții economici au fost constatate abateri cu caracter financiar, care au avut drept consecință diminuarea veniturilor bugetului de stat și producerea unor prejudicii unităților verificate, în sumă totală de 1.024.471 milioane lei, pentru care au fost calculate penalități sau foloase nerealizate, după caz, în sumă totală de 367.124 milioane lei.

Capitolul IV

Auditul extern al programelor finanțate din bugetul de stat și alte surse

4.1. Baza legală, scopul și obiectivele auditului extern, entitățile supuse auditării, sursele de finanțare bugetară și tipurile de audit extern efectuate

Potrivit prevederilor art. 55 din Legea nr. 216/2001 privind bugetul de stat, Curtea de Conturi a avut ca atribuție efectuarea auditului extern al programelor finanțate de la bugetul de stat și derulate prin următoarele ministere și autorități publice:

Ministerul Apărării Naționale

Ministerul de Interne

Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor

Ministerul Sănătății și Familiei

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

Ministerul Educației și Cercetării

Ministerul Dezvoltării și Prognozei

Ministerul Turismului

Ministerul Industriei și Resurselor

Ministerul Apelor și Protecției Mediului

Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței

Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatiei

Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopției

Auditul extern al programelor s-a efectuat potrivit metodologiei elaborată de Curtea de Conturi și ministerul Finanțelor Publice și a avut ca scop principal analiza calității gestiunii economico-financiare a fondurilor alocate, comparativ cu modul de realizare a indicatorilor stabiliți pe bază de hotărâre de guvern, pentru fiecare program. În acest sens, auditul extern a avut în vedere următoarele obiective:

– punerea în aplicare a prevederilor legale cu privire la definitivarea și aprobarea programelor prin hotărâri de guvern, în termen de 30 de zile de la apariția Legii nr. 216/2001, așa cum prevede art.55 al aceluiași act normativ;

– alocarea resurselor financiare în conformitate cu obiectivele cuprinse în programele aprobate, precum și utilizarea acestor resurse ținând seama de principiile generale ale finanțelor publice;

– modul în care entitatea auditată a asigurat un management adecvat și a organizat structurile corespunzătoare privind monitorizarea, evidența, raportarea, controlul intern și evaluarea rezultatelor;

– gradul de realizare a obiectivelor programelor;

– modul în care raportările financiare au ținut seama de cerințele stabilite de ordonatorul principal de credite, iar rapoartele au fost întocmite corect și înaintate la termenele prevăzute prin reglementările proprii.

În sfera auditului au fost cuprinse un număr de 71 programe, derulate prin bugetele a 10 ministere și autorități publice. Pentru finanțarea acestor programe au fost alocate în anul 2001 fonduri publice în sumă totală de 13.556.265,6 milioane lei, după cum urmează:

-milioane lei-

Minister	Număr programe	Suma alocată (milioane lei)
Ministerul Sănătății și Familiei	36	2.134.009,00
Ministerul Apărării Naționale	8	7.165,30
Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopției	6	1.532.661,00
Ministerul Educației și Cercetării	4	692.642,00
Ministerul Industriei și Resurselor	2	1.309.525,00
Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperăției	2	53.357,60
Ministerul Turismului	2	129.270,00
Ministerul Dezvoltării și Prognozei	4	849.999,00
Ministerul Apelor și Protecției Mediului	2	1.110.751,00
Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței	5	5.736.885,80
Total:	71	13.556.265,80

Opinia asupra derulării și realizării programelor

Opinia generală exprimată în urma auditului Curții de Conturi asupra programelor finanțate de la bugetul de stat este aceea că *în majoritatea lor nu s-au desfășurat în mod corespunzător*. Au existat însă și unele cazuri în care programele aprobate s-au derulat cu îndeplinirea tuturor obligațiilor privind implementarea, finanțarea, raportarea, monitorizarea, controlul și evaluarea, așa cum s-a constatat la: Ministerul Dezvoltării și Prognozei, Ministerul Industriei și Resurselor (Programul „Sustținerea cheltuielilor de extracție a uraniului, preparării, rafinării și reprocesării stocului deteriorat și menținerea stocului național de siguranță”) și Ministerul Turismului (Programul de marketing și dezvoltare turistică).

În urma auditului efectuat, Curtea de Conturi a României a exprimat unele recomandări, astfel:

– reanalizarea reglementărilor specifice derulării finanțării programelor avându-se în vedere asigurarea concordanței cu principiile generale privind gestionarea fondurilor publice;

– corelarea fondurilor aprobate cu obligațiile izvorâte din contractele încheiate;

- îmbunătățirea mecanismelor de alocare a fondurilor destinate finanțării programelor având în vedere cererile justificate de acordare a avansurilor precum și de decontare a sumelor cuvenite pentru prestațiile efectuate;
- instituirea unui sistem corespunzător pentru asigurarea finanțării proporțional cu asigurarea resurselor proprii, prevăzute în contractele încheiate ca obligație în sarcina cofinanțatorilor;
- luarea măsurilor pentru derularea programelor pe întregul an bugetar și urmărirea realizării acestora printr-o evidență distinctă;
- perfecționarea procedurilor aplicate atât la nivelul programelor cât și al proiectelor din cadrul acestora, cu privire la planificarea și programarea riguroasă a activităților, monitorizarea eficientă, raportarea periodică și realistă a activităților desfășurate și a rezultatelor obținute, criteriile și procedurile de desemnare a evaluatorilor, transparența angajării și derulării programelor prin aducerea acestora la cunoștința publicului prin diverse mijloace;
- instituirea unui sistem de control din partea ordonatorului de credite privind conducerea, finanțarea, monitorizarea și implementarea programelor;
- efectuarea monitorizării pe bază de indicatori care în orice moment să permită evaluarea și controlul modului în care se respectă angajamentele, ținând seama de raportul obiective-resurse–rezultate;
- urmărirea îndeplinirii obiectivelor prin prisma realizării acțiunilor susținute prin politica guvernamentală și care sunt specifice fiecărui domeniu în care se derulează programele finanțate din fonduri publice;

ACTIVITATEA PROCURORILOR FINANCIARI

Cap. 1

Considerații generale

Acte de sesizare a Colegiilor jurisdicționale

În anii 2001-2002 procurorii financiari, sesizați în condițiile art.36 din Legea nr. 94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr.77/2002, au soluționat un număr total de 1920 de acte de control referitoare la execuția bugetară a anului 2001. Din cele 1.920 de procese verbale de constatare, colegiile jurisdicționale au fost investite cu un număr de 1.120 de cauze, din care un număr de 675 de acte au avut ca obiect obligarea persoanelor juridice controlate la plata obligațiilor către bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale și bugetele locale, în sumă totală de 969.515,1 milioane lei, incluzând majorările de întârziere.

Din cele 1.120 acte de investire a colegiilor jurisdicționale, 445 au vizat modul de gestionare a patrimoniului regiilor autonome, societăților și companiilor naționale, cu capital integral sau majoritar de stat precum și al instituțiilor publice, prejudiciile cauzate acestora fiind în cuantum total de 2.398.284,3 milioane lei.

Acte de clasare în care prejudiciile au fost recuperate

În același interval de timp, procurorii financiari de pe lângă camerele de conturi județene și de pe lângă Curtea de Conturi, din cele 1.920 cauze, au dispus clasarea cu privire la 746 acte de control, pe motiv că persoanele juridice controlate și-au îndeplinit obligațiile financiare către bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul fondurilor speciale ori locale, sau persoanele fizice au achitat în totalitate pagubele cauzate instituțiilor publice, regiile autonome precum și celorlalte persoane juridice supuse jurisdicției Curții.

Într-un număr de 532 de cauze s-a dispus clasarea proceselor verbale de constatare pentru plata obligațiilor către bugetul de stat, bugetele asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, etc., în cuantum total de 250.755,4 milioane lei, iar în 214 cazuri s-a dispus clasarea, întrucât prejudiciile în sumă totală de 296.454,8 milioane lei, produse regiilor autonome, societăților și companiilor naționale, societăților cu capital integral sau majoritar de stat și instituțiilor publice, au fost recuperate.

Comparativ cu situația raportată în anul 2000, pentru exercițiul bugetar al anului 2001 se remarcă pe de o parte, o creștere a numărului de cauze cu judecarea cărora au fost investite colegiile jurisdicționale (de la 497 la 1120), iar pe de altă parte, o scădere a numărului cauzelor în care s-a dispus clasarea (de la 920 la 746).

1.3. Acte de sesizare ale organelor de urmărire penală

O ultimă categorie ce privește abaterile financiare referitoare la exercițiul bugetar al anului 2001, vizează situațiile în care procurorii financiari ai sesizat organele de urmărire penală.

În intervalul 2001-2002 procurorii financiari ai sesizat organele de urmărire penală în 54 de situații, suma totală datorată diferitelor bugete fiind de 1.687.540 milioane lei.

Sintetic, datele expuse mai sus sunt prezentate în tabelul următor:

Nr. crt.	Soluții conform art. 37(1) din Legea nr.94/1992, republicată modificată și completată prin Legea nr. 77/2002	Nr. soluții	Sume datorate bugetelor, inclusiv majorări	Prejudicii cauzate regiilor autonome, societăților companiilor naționale etc.
1.	Acte de sesizare a colegiilor jurisdicționale	1120	969.515,1	2.398.284,3
2.	Rezoluții de clasare	746	250.755,4	296.454,8
3.	Sesizări ale organelor de urmărire penală	54	-	1.687.540,0
	TOTAL	1920	1.220.270,5	4.382.279,1

Capitolul I

Considerații Generale

1.1. Activitatea jurisdicțională privind ansamblul competențelor instanțelor Curții de Conturi în anul 2001

În conformitate cu prevederile art.1 din Legea nr. 94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002, Curtea de Conturi exercită și atribuțiile jurisdicționale concretizate, pe o parte în activitatea desfășurată de procurorii financiari.

În funcție de modul de investire a instanțelor Curții de Conturi cauzele înregistrate au fost: încheieri de sesizare a completelor constituite pentru descărcarea de gestiune; acte de sesizare a procurorilor financiari; contestații introduse împotriva actelor de imputație; întâmpinări introduse împotriva deciziilor emise de președintele Secției de control financiar ulterior din cadrul Camerelor de Conturi județene; plângeri împotriva încheierilor pronunțate de completele care au acordat descărcarea de gestiune; sesizări ale completului de 3 consilieri de conturi, în urma admiterii cererilor de reexaminare introduse împotriva soluțiilor procurorului general financiar, date asupra actelor de clasare; cereri pentru aplicarea de amenzi civile pentru abateri prevăzute de Legea nr. 94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002.

Având în vedere prevederile art. 90 din legea de organizare și funcționare a Curții de Conturi, referitoare la conținutul Raportului public anual, datele și informațiile cu privire la activitatea jurisdicțională vor reflecta încălcările de lege constatate și măsurile de tragere la răspundere luate, prin admiterea, în totalitate sau în parte, a actelor de sesizare introduse ca urmare a controalelor efectuate de organele de control ale Curții de Conturi, vizând execuția bugetară a anului 2001.

1.2. Cauze având ca obiect despăgubiri civile sau obligații financiar-bugetare aferente exercițiului bugetar al anului 2001

Datele statistice și informaționale, prezentate în continuare, se referă numai la modalitățile de sesizare a instanțelor Curții de Conturi prevăzute de art. 31(2) și 37(1) din Legea nr. 94/1992, republicată, modificată și completată, privind cauze având ca obiect despăgubiri civile sau obligații financiar-bugetare datorate.

Astfel, în cursul anului bugetar 2001, au fost înregistrate un număr de 3.287 de cauze.

Dintre acestea au fost soluționate definitiv un număr de 2.381 cauze, respectiv 1.579 cauze pentru care au fost sesizate instanțele Curții de Conturi în anul 2001, precum și un număr de 802 cauze, înregistrate în cursul anului 2002, referitoare la exercițiul bugetar al anului 2001.

În funcție de modul de sesizare a instanțelor, în 1.335 cauze, investirea s-a făcut prin încheieri ale completelor constituite în vederea descărcării de gestiune, conform art. 31 alin. (2) din Legea nr. 94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr.77/2002, iar în 1.046 cauze, investirea s-a făcut, potrivit art. 37 alin. (1) din aceeași lege, de către procurorul financiar.

La data de 1 noiembrie 2002, pe rolul instanțelor Curții de Conturi se aflau un număr de 906 cauze, având ca obiect acte de control ce privesc exercițiul bugetar al anului 2001.

Dintre cauzele aflate în curs de soluționare, un număr de 483 cauze reprezintă încheieri ale completelor prevăzute de art. 31 din lege și 423 cauze, reprezintă acte de sesizare ale procurorilor financiari.

Din hotărârile pronunțate de instanțele Curții de Conturi și rămase definitive, s-a dispus obligarea la plate sumei totale de 160.477,06 milioane lei, reprezentând despăgubiri civile stabilite în sarcina persoanelor fizice răspunzătoare. De asemenea, s-a dispus obligarea la plata sumei totale de 624.571,25 milioane lei, reprezentând obligații financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale sau instituțiile publice, precum și virarea acestora, inclusiv a dobânzilor și majorărilor de întârziere aferente.

-milioane lei-

Nr. cauze soluționate definitiv și admise privind exercițiul bugetar al anului 2001		Despăgubiri civile	Dobânzi	Obligații financiare bugetare	Majorări	Nr. persoane fizice obligate	Nr. persoane juridice obligate	Ordine de executare
Sesizări art.31(2)	1.335	53.150,5	10.688,5	33.711,5	14.395,6	3.272	334	
Sesizări Art.37(1)	1.046	107.326,5	11.008,9	590.859,7	768.032,9	1.231	608	
Total	2.381	160.477,0	21.697,4	624.571,2	782.428,5	4.503	942	2.249
Nr. cauze pe rol la 1.11.2002, care privesc exercițiul bugetar al anul 2001	906	392.345,8	72.637,2	1.587.376,6	631.356,3	2.327	398	
Total	3.287	552.822,8	94.334,6	2.211.947,8	1.413.784,8	6.830	1.340	2.249

Sursa: Curtea de Conturi a României, *Raportul Public pe anul 2001*, București, decembrie 2002, p. 10–157.

Raportul anual al Curții de Conturi privind finanțele publice locale pe anul 2001 (decembrie 2002)

Capitolul I
Prezentare Generală

În conformitate cu prevederile Legii nr. 94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002, Curtea de Conturi a României a verificat, pe baza unor programe cu obiective prioritare, execuția bugetelor unităților administrativ-teritoriale pe anul 2001 și ale instituțiilor publice finanțate din bugetele acestora, gestionarea patrimoniului instituțiilor publice și al agenților economici de interes local, îndeplinirea obligațiilor fiscale față de bugetele locale de către plătitorii de impozite și taxe, organizarea și funcționarea controlului propriu la entitățile supuse verificării.

Domeniile în care Curtea de Conturi a fost competentă să exercite controlul financiar în anul 2001

În sfera finanțelor publice locale, Curtea de Conturi a României a avut competență să exercite controlul financiar la 6.418 ordonatori de credite bugetare și la 381 agenți economici de interes local, în total la 6.799 entități și anume:

Conturile de execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale „, 3.120 conturi și anume:

41 conturi ale consiliilor județene;

108 conturi ale municipiilor;

2.780 conturi ale comunelor;

Conturile de execuție a bugetelor instituțiilor „, 3.298 conturi și anume:

3.208 conturi ale bugetelor instituțiilor publice finanțate parțial sau integral din bugetele județelor și bugetele locale;

90 conturi ale bugetelor instituțiilor publice care se finanțează integral din venituri extrabugetare;

Gestionarea patrimoniului, utilizarea subvențiilor de la bugetul statului, îndeplinirea obligațiilor financiare față de stat la 381 agenți economici de interes local, din care:

85 regii autonome;

296 societăți comerciale;

Execuția de ansamblu a bugetelor județene și a bugetelor locale pe anul 2001

Caracteristic pentru execuția de ansamblu a bugetelor județene și a bugetelor locale în anul 2001 este faptul că veniturile s-au realizat în proporție de 91,3%, nerealizările fiind de 8,7% și în cifre absolute de 6.704.400 milioane lei, iar cheltuielile programate s-au efectuat în proporție de 90,7%, nerealizările reprezentând 9,3% sau în cifre absolute 7.233.535 milioane lei.

În acest context exercițiul bugetar al anului 2001 s-a încheiat cu un excedent de 520.320 milioane lei, comparativ cu un deficit programat de 8.815 milioane lei.[...]

Principalele măsuri legale aplicate sau în curs de aplicare, rezultate obținute

Curtea de Conturi a României a acționat, în cursul verificărilor, prin controlorii financiari și, ulterior, prin structurile sale, în conformitate cu competențele și responsabilitățile conferite de lege, prin înlăturarea neregulilor constatate, recuperarea prejudiciilor stabilite, sancționarea persoanelor răspunzătoare, prevenirea repetării abaterilor de la lege, precum și pentru îmbunătățirea activităților financiar-bugetare verificate, în care scop a luat pentru:

1. Valorificarea constatărilor referitoare la veniturile datorate bugetelor județelor și bugetelor locale, și anume:

274.088 milioane lei, reprezentând veniturile suplimentare (193.599 milioane lei) și alte sume datorate bugetelor locale (80.487 milioane lei) au fost operate în evidențele fiscale și evidențele contabile, iar pentru întârzierile la plată au fost calculate majorări de întârziere și penalități în sumă de 112.578 milioane lei;

260.145 milioane lei, veniturile bugetare evidențiate, dar neurmărite pentru încasare au fost cuprinse în acțiune pentru declanșarea procedurilor legale de urmărire și încasare. Operativ, în timpul controlului au fost recuperate și virate efectiv la bugetele județene și bugetele locale, venituri în sumă de 56.118 milioane lei.

2. Recuperarea cheltuielilor bugetare efectuate prin nerespectarea normelor legale în materie, în sumă totală de 282.150,2 milioane lei printre care:

159.762,2 milioane lei, din credite bugetare a căror destinație prevăzută în bugete a fost schimbată prin nerespectarea legii;

95.702 milioane lei, cheltuieli nelegale sau fără documente justificative întocmite legal;

17.386,2 milioane lei, plăți cu anticipație, peste avansurile legale, fără contraprestații;

8.353,7 milioane lei, cheltuieli peste nivelurile prevăzute legal;

943,1 milioane lei, credite bugetare utilizate pentru finanțarea activităților și unităților autofinanțate integral din venituri proprii, au fost consemnate în acte de control constatatoare și au fost înaintate procurorilor financiari, în vederea stabilirii răspunderii juridice;

În cursul verificărilor au fost calculate daune în valoare de 12.445,8 milioane lei și au fost încasate în timpul controlului 21.991,1 milioane lei reprezentând debite și majorări.

3. Diferențele de 8.399,2 milioane lei identificate prin control ca provenind din acțiuni și operațiuni patrimoniale nelegale, în primul rând din vânzări de active și mijloace fixe cu nerespectarea prevederilor actelor normative în vigoare, au fost redactate în acte de control constatatoare și prezentate procurorilor financiari.

4. Abaterile în conducerea contabilității reprezentând denaturări ale activelor și pasivelor cu 387.591,3 milioane lei au fost valorificate prin corectarea bilanțurilor contabile, a conturilor de profit și pierderi la agenții economici și a conturilor de execuție bugetară ale ordonatorilor de credite și anume cu:

262.027,4 milioane lei, au fost modificate bilanțurile contabile și conturile de profit și pierderi;

125.563,9 milioane lei, bilanțurile contabile și conturile de execuție bugetară;

5. Măsurile care contraveneau reglementărilor legale în domeniul financiar, contabil și fiscal au fost suspendate prin deciziile emise de Camerele de Conturi județene (119 măsuri nelegale, constatate la 52 ordonatori de credite și 4 agenți economici).

6. Actele de control înaintate Colegiilor jurisdicționale ale Camerelor de Conturi județene în număr 817, consemnează prejudicii în valoare de 246.359,4 milioane lei, generate de nerespectarea reglementărilor legale în evidențierea și încasarea veniturilor, precum și în efectuarea cheltuielilor, pentru care s-a propus stabilirea răspunderii juridice.

7. Parchetelor de pe lângă Tribunalele județene le-au fost înaintate 34 acte de control, cu prejudicii de 80.648,9 milioane lei, create prin abateri apreciate ca întrunind elementele constitutive ale unor infracțiuni.

8. Abaterile de la normele financiar-contabile au fost sancționate cu 50 de amenzi civile în sumă de 201,2 milioane lei și cu 189 amenzi contravenționale în valoare de 813,6 milioane lei, la un număr de 135 entități verificate.[...]

Propuneri privind îmbunătățirea activității vizând elaborarea și execuția bugetelor locale, gestionarea patrimoniului unităților administrativ-teritoriale și al agenților economici locali

Pe fondul abaterilor de la lege constatate de Curtea de Conturi a României în controlul finanțelor publice locale pe anul 2001, constând, în principal, în nerespectarea sau neaplicarea unor reglementări legale ce definesc atribuțiile specifice ale autorităților executive locale și ale aparatului de specialitate din subordinea acestora, precum și atribuțiile autorităților deliberative locale, în domeniile elaborări, aprobări și executării bugetelor locale, conducerii contabilității operațiunilor patrimoniale și al gestionării patrimoniului de interes public și privat al unităților administrativ-teritoriale și al agenților economici, considerăm necesar ca, în cadrul legislației existente, să se ia următoarele măsuri:

1. Cu privire la elaborarea și adoptarea bugetelor județene și a bugetelor locale

Statuarea unor norme cu aplicabilitate generală privind criteriile de fundamentare a indicatorilor bugetari în temeiul cărora să fie adoptate bugetele de către consiliile locale. Normele unitare să privească întocmirea și fundamentarea proiectelor de bugete ale administrației publice locale, ale instituțiilor și serviciilor publice de subordonare locală.

Analizarea modului de derulare a execuțiilor bugetare anterioare, ca bază de evaluare a posibilităților de constituire a veniturilor ce se înscriu în proiectele de bugete și a necesităților reale de cheltuieli ale proiectelor de bugete ce se elaborează.

Crearea unei baze unice de date privind contribuabilii la bugetele locale, pentru informarea exactă a ordonatorilor bugetelor locale asupra potențialului real al veniturilor locale.

2. Cu privire la programarea și realizarea veniturilor proprii ale bugetelor județene și bugetelor locale

2.1. Identificarea tuturor surselor de venituri locale impozabile și evaluarea corectă a veniturilor proprii, pe baza inventarierii materiei impozabile și a nivelurilor taxelor și impozitelor locale, potrivit prevederilor O.U.G. nr. 36/2002.

Valorificarea mai completă a potențialului de venituri proprii privind evidențierea tuturor creanțelor și încasarea lor efectivă.

Exercitarea de către organele locale alese a unui rol mai activ, potrivit competențelor stabilite de Legea nr. 189/1998 și Legea nr. 215/2001 în încasarea integrală a veniturilor din sursele constatate pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale, date în competența de stabilire a acestor autorități.

Organizarea, în concordanță cu prevederile legale în materie, a compartimentelor de specialitate ale consiliilor locale, având ca activitate impozitele și taxele locale, încadrarea acestora cu personal pregătit profesional, și precizarea sarcinilor acestora în cadrul atribuțiilor legale privind constatarea, stabilirea, urmărirea și încasarea veniturilor.

Sporirea contribuției comisiilor pe domenii de specialitate din structura autorităților deliberative locale la identificarea surselor de venituri pentru bugetele locale.

Înființarea la nivelul Comisiilor Județene sau al Direcției Generale a finanțelor publice județene a unui compartiment de îndrumare și perfecționare a pregătirii agenților fiscali și a celorlalți salariați cu atribuții pe linia evidenței urmăririi și încasării impozitelor și taxelor locale, în special la comune.

Organizarea mai bună a activității de colectare a veniturilor, inclusiv prin utilizarea tuturor procedurilor legale de executare silită a creanțelor bugetelor locale.

Adoptarea de hotărâri de către consiliile județene și cele locale cu privire la concesiunea, închirierea și vânzarea bunurilor din patrimoniul public și respectiv privat al unităților administrativ-teritoriale potrivit Legii nr. 215/2001 și a Legii nr. 500/2002, în condiții de stabilitate și încasare efectivă a veniturilor din aceste acțiuni, inclusiv prin organizarea de licitații publice. Actualizarea chiriilor și redevențelor potrivit legii și încasarea diferențelor la termen și integral. Aplicarea de sancțiuni pentru nerespectarea legislației în domeniile licitării, concesiunilor, vânzărilor de active sau mijloace fixe.

Întocmirea de programe de acțiuni pentru compartimentele de impozite și taxe ale primăriilor în vederea verificării realității tuturor obligațiilor de plată din declarațiile de impunere depuse de contribuabili, precum și în vederea regularizării corecte a taxei de autorizare a construcțiilor, nu numai pe baza declarațiilor beneficiarilor de autorizații ci și pe baza valorii reale a construcțiilor executate potrivit autorizațiilor eliberate de primării.

Stabilirea unor criterii și condiționări în materie de acordare de facilități și înlesniri la plata obligațiilor către bugetele locale, de către consiliile locale cum ar fi, de exemplu, realizarea transferurilor de la bugetul statului în concordanță cu nivelul realizării veniturilor proprii.

2.10. Elaborarea unui model cadru pentru hotărârile ce se emit de consiliile locale în domeniul fiscal, privind stabilirea de impozite și taxe, acordarea de înlesniri fiscale, etc.

Examinarea periodică în ședințele consiliilor locale a veniturilor realizate în urma hotărârilor adoptate de aceste consilii privind asocierea cu alte consilii sau cu agenții economici, în scopul realizării și exploatării unor lucrări de interes comun.

Modificarea întregului sistem de programe și actualizare operativă practicat de direcțiile de impozite și taxe locale, pentru a se facilita cunoașterea volumului real al obligațiilor contribuabililor și modul de stingere a acestora.

3. Cu privire la programarea și efectuarea cheltuielilor bugetelor județelor și bugetelor locale

3.1. Fundamentarea mai realistă, prin bugetele județelor și ale consiliilor locale, a cheltuielilor programate, ținându-se seama de necesitățile stricte și prioritățile acute ale funcționării normale a autorităților publice locale și de nevoile de finanțare a obiectivelor de dezvoltare în plan edilitar-gospodăresc.

În acest scop este necesară implicarea mai mare a autorităților executive și deliberative în dimensionarea cheltuielilor bugetare și trecerea la finanțare pe bază de programe.

3.2. Întărirea disciplinei financiar-bugetare pentru a asigura respectarea prevederilor legale în utilizarea alocațiilor bugetare, cheltuirea judicioasă a veniturilor proprii și a fondurilor alocate din bugetul statului.

3.3. Organizarea unui sistem de informare operativă a consilierilor locali asupra cheltuirii alocațiilor bugetare, a obiectivelor realizate, asupra respectării destinației aprobate a fondurilor, utilizării creditelor bugetare pentru cheltuieli de capital, pe bază de documentații avizate și aprobate legal.

3.4. Stoparea din faza de angajare a proiectelor de operațiuni și a oricăror cheltuieli susceptibile să depășească normativele sau limitele aprobate, prin responsabilizarea activității de control financiar– preventiv.

3.5. Organizarea la nivelul consiliilor județene a unor compartimente tehnico-economice pentru acordarea de asistență tehnică de specialitate ordonatorilor de credite locali în pregătirea documentațiilor pentru investiții și reparații, în organizarea licitațiilor, în supravegherea și controlul executării lucrărilor respective.

3.6. Elaborarea de norme privind conținutul cadru pentru decontarea lucrărilor de investiții, lucrărilor de reparații capitale, de modernizări la construcții și instalații, de reparații curente la construcții, având în vedere că în prezent mare parte din agenții economici executanți ai unor asemenea lucrări nu fundamentează, pe bază de consumuri proprii, tarifele utilizate pentru materiale, manoperă, utilaje și transport.

3.7. Instituirea unui sistem propriu al fiecărui ordonator de credite de verificare faptică a lucrărilor de investiții, prin care să se lichideze sau limiteze fenomenul actual de achitare din fondurile de investiții a unor lucrări neexecutate, a unor cheltuieli nelegale, etc.

3.8. Promovarea proiectelor de investiții noi și aprobarea documentațiilor tehnice ale acestora în funcție de gradul de realizare a investițiilor în curs de derulare.

4. Cu privire la contabilitatea bugetară, dările de seamă și conturile de execuție bugetară

4.1. Actualizarea și republicarea planului de conturi pentru instituțiile de stat, privind finanțele publice aprobat prin O.M. nr. 321/1984, a Instrucțiunilor de aplicare a acestora, cu toate modificările la zi, precum și a monografiei contabile aferente.

4.2. Publicarea în Monitorul Oficial a clasificăției indicatorilor privind finanțele publice locale, cu toate modificările ulterioare și enumerarea la „clasificația economică” a operațiunilor ce trebuie evidențiate la fiecare articol și aliniat.

4.3. Contul de debite-încasări și lista de rămășițe să facă parte integrantă din Darea de seamă contabilă încheiată la finele exercițiului bugetar, să fie depuse de ordonatorii de credite principali ai bugetelor locale la Direcțiile generale ale finanțelor publice, unde să fie centralizate pe feluri de impozite și taxe pe ansamblul județului.

4.4. Pentru toate normele și precizările emise de Ministerul Finanțelor Publice să se găsească o formă oficială de transmitere în teritoriu pentru a fi cunoscute și aplicate. Precizările metodologice emise de Ministerul Finanțelor Publice sub nr. 15370/2001 privind încheierea conturilor contabile și întocmirea și depunerea situațiilor financiare privind execuția bugetară la 31 decembrie 2001, de exemplu, nu au fost publicate în Monitorul Oficial și unele instituții publice verificate nu au luat cunoștință de ele.

4.5. Organizarea și conducerea contabilității în partidă dublă la toate consiliile locale comunale, pentru realizarea unui autocontrol din partea contabililor acestor consilii.

4.6. Adoptarea conturilor de execuție bugetară de către consiliile județene și consiliile locale numai după o analiză amplă a legalității și calității acțiunilor finanțate din alocațiile bugetare, a calității contabilității sub aspectul reflectării fidele a veniturilor și cheltuielilor realizate.

5. Cu privire la patrimoniul unităților administrativ-teritoriale

5.1. Inventarierea de ansamblu, a patrimoniului public și privat al unităților administrativ teritoriale, de către autoritățile publice locale, pentru stabilirea stării acestuia, evaluarea lui corectă, adoptarea de măsuri de evidențiere, păstrarea integrității, utilizare și valorificare în scopul obținerii de venituri.

5.2. Urmărirea și verificarea de către autoritățile administrației publice locale a modului de perfectare a contractelor de închiriere, concesionare și vânzare de active și alte bunuri din patrimoniul unităților administrativ-teritoriale, în derularea acestora și în realizarea efectivă a veniturilor din asemenea acțiuni.

6. Cu privire la auditul intern și controlul financiar-preventiv la consiliile locale

6.1. Evaluarea la nivelul tuturor ordonatorilor de credite a structurilor de audit ce funcționează în subordine acestora, înființarea de asemenea structuri la entitățile care au obligația legală de a organiza compartimente distincte de audit și analizarea activității auditorilor agreați de M.F.P., cu contracte încheiate, de regulă, cu primăriile comunale, urmărindu-se ca certificarea conturilor de execuție bugetară și a bilanțurilor să se fundamenteze pe verificarea temeinică a realității și legalității operațiunilor contabile.

6.2. Examinarea modului în care este organizat și se exercită controlul financiar-preventiv, de către autoritățile locale și conducerile instituțiilor publice finanțate din bugete și luarea măsurilor prevăzute de actele normative în materie privind stabilirea operațiunilor și a documentelor supuse controlului, a responsabilităților persoanelor cu asemenea atribuțiuni, etc.

7. Cu privire la regiile autonome și societățile comerciale de interes local

7.1. Sporirea contribuției consiliilor județene și a consiliilor locale, în cadrul atribuțiilor și competențelor prevăzute de lege, la întărirea legalității în activitatea regiilor autonome și a societăților comerciale sub autoritatea locală, în primul rând în legătură cu:

- solicitarea și utilizarea condiții de legalitate și eficiență a alocațiilor primite de la bugetul statului pentru investiții și a subvențiilor pentru acoperirea diferențelor de prețuri și tarife în cadrul acțiunilor de protecție socială;

- fundamentarea bugetelor de venituri și cheltuieli ale agenților economici care intră în competența da aprobare a autorităților locale;

- organizarea și conducerea contabilității pentru a permite cunoașterea și analiza în orice moment a veniturilor și cheltuielilor realizate pe secții, ateliere, lucrări, servicii și produse, a creanțelor și datoriilor față de terți.

7.2. Examinarea periodică, de către consiliile județene și consiliile locale a activității reprezentanților săi în adunările generale ale acționarilor și consiliile de administrație ale regiilor și societăților comerciale și asupra modului cum aceștia își aduc la îndeplinire mandatul.

7.3. Organizarea controlului financiar preventiv la agenții economici locali, în conformitate cu normele legale în materie, exercitarea lui asupra tuturor documentelor și operațiunilor, stabilirea responsabilităților în cazuri de nestopare a unor cheltuieli nelegale, neeconomicoase, etc.

7.4. Organizarea structurilor de audit intern, potrivit legii și creșterea responsabilității auditorilor interni, aflați în subordine directă a conducătorilor agenților economici locali, pentru îndeplinirea atribuțiilor legale, recrutarea în cadrul serviciilor de audit intern a unor persoane competente profesional.

8. Colaborarea pe plan local

8.1. Instituirea unor forme de comunicare și conlucrare între autoritățile publice locale și județene, cu organele teritoriale ale administrației publice centrale, având ca obiective principale armonizarea programelor din domeniile: asistență socială, învățământ preuniversitar de stat, sănătate, cultură, ordine publică, etc. în vederea asigurării resurselor în strânsă corelare cu proiectele, obiectivele și costurile acestora.

8.2. Acordarea de sprijin, asistență tehnică și juridică într-o măsură mai mare de către consiliile județene, prin compartimentele lor de specialitate, autorităților deliberative și executive din teritoriu, în domenii de strictă specialitate, cum ar fi: încheierea de contracte, susținerea acțiunilor în fața instanțelor judecătorești, punerea în mișcare a acțiunilor de executare silită a răi platnicilor, etc. îndeosebi în cazul autorităților comunelor.

8.3. Corelarea programelor de control și implicit colaborarea organelor de control fiscal ale primăriilor cu cele din teritoriu ale Ministerului Finanțelor Publice cu privire la verificarea modului de stabilire și de plată a unor impozite și taxe, cum ar fi de pildă, impozitul de venit.[...]

Sursa: Curtea de Conturi a României, *Raportul anual privind finanțele publice locale pe anul 2001*, decembrie, 2002, p. 2–42.

Sinteza controlului privind privatizarea Societății Comerciale „PAMEX“ S.A. Piatra Neamț (2002)

Curtea de Conturi a României

Sinteza privind rezultatele în urma verificărilor respectării de către fostul Fond al Proprietății Statului, actuala Autoritate pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului, a metodelor și procedurilor prevăzute de lege, în cazul privatizării prin vânzarea acțiunilor deținute de stat la Societatea Comercială „PAMEX“ S.A. Piatra Neamț.

Curtea de Conturi a României, în baza prevederilor art. 27, alin. 2 și 3 din Legea nr. 94/1992 republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002 a efectuat controlul cu privire la respectarea de către fostul Fond al Proprietății Statului, actuala Autoritate pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului, a metodelor și procedurilor prevăzute de lege, în cazul privatizării prin vânzarea acțiunilor deținute de stat la Societatea Comercială „PAMEX“ S.A. Piatra Neamț.

Acțiunea de control a cuprins și verificarea modului în care au fost respectate de părți clauzele stipulate prin contractele de vânzare-cumpărare acțiuni precum și o acțiune de documentare vizând situația economico-financiară și patrimonială post-privatizare a S.C. „PAMEX“ S.A. Piatra Neamț și a evoluției obligațiilor acesteia în special față de bugetul de stat, în vederea stabilirii unei opinii cât mai corecte și imparțiale asupra eficienței și eficacității acțiunii de privatizare a societății în cauză.

Din controlul efectuat au rezultat următoarele:

Privatizarea S.C. „PAMEX“ S.A. Piatra Neamț s-a făcut în anul 1995, prin vânzarea cu plata în rate de către Fondul Proprietății de Stat în prezent Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului la pachetului de acțiuni deținut de stat la această societate, cumpărătorilor S.C. „MINOLA“ S.R.L.(65%) și Asociația salariaților (P.A.S.) PAMEX (5%).

Prețul convenit a fost de 19.400 lei/acțiune, față de prețul de 25.000 lei/acțiune valoarea nominală, reprezentând 3.705 milioane lei aferent celor 190.981 acțiuni cumpărate de S.C. „MINOLA“ SRL. Și respectiv 25 milioane lei acțiuni cumpărate de Asociația salariaților (PAS) PAMEX.

În urma controlului au fost constatate abateri vizând derularea procesului de privatizare a S.C. „PAMEX“ S.A. Piatra Neamț, care s-a făcut prin nerespectarea de către fostul Fond al Proprietății de Stat, a criteriilor minime de prudențialitate, eficiență și economicitate, atât în perioada premergătoare declanșării procedurilor de privatizare a desfășurării privatizării, urmării îndeplinirii obligațiilor contractuale de către cumpărător cât și în etapa post-privatizare, ce au avut efecte negative asupra:

- patrimoniului privat al statului, reprezentând un număr de 283.368 acțiuni cu o valoare nominală de 25.000 lei, în sumă totală de 7.084 milioane lei, ce reveneau de drept Fondului Proprietății de Stat, a căror recuperare prezintă un grad mare de risc și incertitudine în condițiile în care acestea au fost înrăinate nelegal de cumpărător „S.C. „MINOLA“ SRL. Iar prin acțiuni succesive de concesiune a acestora au ajuns în proprietatea S.C. „ELVILA INTERNATIONAL“ S.A. aflată în lichidare judiciară, ca urmare a stării de faliment.

- bugetelor publice datorită posibilității foarte reduse de recuperare a creanțelor reprezentând impozite, taxe și alte contribuții în sumă de 42.837 milioane lei, ca urmare a declarării stării de faliment a S.C. „PAMEX“ S.A.

- lichidării în cea mai mare parte a bunurilor patrimoniale a S.C. „PAMEX“ S.A. constând în principal în clădiri și construcții destinate producției, terenuri, utilaje și instalații etc., care au fost vândute sau transferate prin operațiuni de absorbție-fuziune altor societăți.

Având în vedere cele de mai sus, se poate exprima opinia că acțiunea de privatizare a S.C. „PAMEX“ S.A. de către Fondul Proprietății de Stat poate fi încadrată în rândul acțiunilor nereușite-

neperformante care nu și-au atins scopurile minimale propuse, respectiv de restructurare a societății, menținerea obiectului de activitate, protecție socială, creșterea rentabilității [...]

În vederea stabilirii răspunderii juridice a persoanelor făcute răspunzătoare actul de control încheiat a fost înaintat Procurorului General Financiar din cadrul Curții de Conturi a României, conform art. 36 din Legea nr. 94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002.

Totodată în urma celor constatate și consemnate prin procesul verbal de control, Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului a luat o serie de măsuri având drept scop, încercarea de recuperare pe cât posibil utilizând toate căile legale, a acțiunilor deținute de stat la S.C. „PAMEX” S.A. precum și a calculării și solicitării daunelor moratorii în funcție de soluțiile instanțelor de judecată.

În acest sens, Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului a informat Curtea de Conturi a României că a întreprins următoarele măsuri:

- promovarea recursului printr-o firmă independentă de avocați, împotriva încheierii pronunțate de Tribunalul Municipiului București în dosarul nr. 137/2001, prin care acesta a dispus suspendarea judecării cererii formulate de Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului în contradictoriu cu S.C. SAFI INVEST S.A., S.C.COMINVEX S.A. (fostă S.C. ELVILA INTERNAȚIONAL S.A.) și S.C. VINOBI S.A. precum și desființarea contractelor de cesiune subsecvente contractului nr. 43/13.02.1995 încheiat între fostul Fond al Proprietății de Stat și S.C. MINOLA S.R.L.

Clarificarea structurii acționariatului, prin luarea în considerare a faptului că S.C. PAMEX S.A. se află în procedură de lichidare judiciară;

Disponerea măsurilor cu privire la reînscirerea Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului ca acționar la S.C. PAMEX S.A. cu cele 6.032 de acțiuni ale societății ca urmare a încheierii actului adițional nr. 3/8.11.1996 la contractul de vânzare-cumpărare acțiuni nr.42/13.02.1995, încheiat între fostul Fond al Proprietății de Stat și Asociația salariaților (PAS) PAMEX Piatra Neamț.

Sursa: Arhiva Curții de Conturi, p. 1–9.

Raport de control privind privatizarea S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni, județul Dâmbovița (2002)

CURTEA DE CONTURI

Raport privind constatările rezultate în urma verificării, respectării de către fostul Fond al Proprietății de Stat, actuala Autoritate pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului, a metodelor și procedurilor prevăzute de lege în cazul privatizării prin vânzarea acțiunilor deținute de stat la S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni, județul Dâmbovița

2002

· Audit de performanță

Cap. I

Legalitatea acțiunii de control; aspecte generale privind organizarea și desfășurarea acesteia

Curtea de Conturi a României, în baza prevederilor art. 27. alin.2 și 3 din Legea nr. 94/2002, republicată, modificată și completată prin Legea nr.77/2002, precum și a Programului de control

aprobat, a efectuat controlul cu privire la respectarea de către fostul Fond al Proprietății de Stat, actuala Autoritate pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului, a legalității metodelor și procedurilor utilizate în cazul privatizării S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni precum și asupra modului în care s-a asigurat respectarea clauzelor stipulate prin contractul de privatizare.

În vederea obținerii unei asigurări rezonabile asupra modului în care au fost îndeplinite obligațiile cuvenite de părți și în special a celor asumate de cumpărător prin contractul de vânzare-cumpărare acțiuni, s-a prevăzut a se efectua o acțiune de documentare-verificare la S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni.

Totodată, pentru a se putea exprima o opinie cât mai imparțială și corectă asupra performanțelor privatizării, în sensul eficienței, economicității și eficacității acestuia s-a procedat la analiza rezultatelor obținute de S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni postprivatizare, operațiunea de evaluare având la bază situația financiară și patrimonială raportată de societate.

Acțiunea de control a cuprins perioada 1997-2002 și a urmărit respectarea:

- cadrului legal de reglementare în domeniul metodelor și procedurilor de privatizare și în special cele cuprinse în Legea nr.58/1991, Legea nr.55/1995, H.G. nr.887/1995, O.U.G. nr. 88/1997, H.G. nr.55/1998, modificată și completată prin H.G. nr. 36/1998, O.G. nr.25/2002, Legea nr. 137/2002, H.G. nr. 557/2002. O.G. O.U.G. nr. 208/2002 și nr. 40/2003;

- liniile directoare de bună practică în domeniul privatizării elaborate de INTOSAI „Grupul de lucru al auditului privatizării.

Ca urmare, se poate opina că acțiunea a constituit o îmbinare a practicilor specifice controlului de legalitate cu procedurile uzitate în cazul auditului de performanță.

Rezultatele auditului de performanță sunt cuprinse în prezentul Raport sub forma unor concluzii și recomandări, care deși pot fi considerate că au un caracter facultativ, ele conțin aprecieri relevante cu privire la efectele și riscurile la care se expune instituția publică implicată în procesul de privatizare în situația în care nu sunt urmărite și aplicate principiile de „bună practică” în domeniul privatizării.

Se menționează că acțiunea de audit nu a beneficiat de consultanță externă de specialitate și nu a avut un studiu de caz care să poată fi luat ca referință [...].

Tehnici de evaluare:

S-au utilizat tehnici de examinare uzuale constând în interviuri cu persoanele implicate în procesul de privatizare.

Totodată, s-au apelat la analize comparative pentru a evalua performanțele privatizării, respectiv modul în care obiectivul propus a fost realizat și transpus în clauzele contractului de privatizare precum și modul de îndeplinire a obligațiilor asumate de către cumpărător prin contract inclusiv eficiența reflectată de situația economico-financiară a societății postprivatizare.

CAP. II

ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA PROCESULUI DE PRIVATIZARE

Societatea a luat ființă în anul 1936 sub denumirea de Societatea Anonimă Electrostărilor, devenită din anul 1948 „Steaua Electrică” Fieni.

S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni s-a constituit ca societate pe acțiuni în baza Legii nr. 15/1990 și H.G. nr.116/1991, având la data privatizării ca obiect principal de activitate, producerea de lămpi electrice cu incandescență și lămpi cu descărcare în gaze.

Scurtă prezentare a societății supuse privatizării S.C. „Steaua Electrică” Fieni

Potrivit bilanțului contabil încheiat la 31.12.1998 și raportat de societate, S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni, avea: un capital social reevaluat, ca urmare a aplicării prevederilor H.G. nr. 500/1994, de 69.616.750 mii lei, format din 2.784.670 acțiuni la valoarea nominală de 25.000 lei din care 1.949.269 acțiuni deținute de stat, reprezentând 70% din capitalul social; o cifră de afaceri de

104.132.219 mii lei; un rezultat brut al exercițiului nefavorabil de 60.581.896 mii lei și un număr mediu de salariați de 30044.

Se menționează că în perioada 1993-1996 S.C. „Steaua Electrică” S.A.Fieni, prin convențiile nr. 71/193, 535/1994, 531/1995 și 1189/1996 a beneficiat de sprijinul financiar din partea Fondului Proprietății de Stat în baza art. 26 din Legea nr. 58/1991 în sumă de totală de 5.630.340 mii lei pentru restructurarea și re tehnologizarea societății.

De asemenea, pentru deblocarea și redresarea financiară, S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni a beneficiat din partea statului în baza art. 18 din O.G. nr.13/1995, de credite fără dobândă pentru plata energiei electrice și a gazelor în sumă totală de 444.000 mii lei, fiind încheiate cu Fondul Proprietății de Stat convențiile nr.861/1995, nr. 370/1996 și nr. 779/1996.

Inițierea și desfășurarea procesului de privatizare; metodele și procedurile adoptate: – Etapa 1997 Constatări

Procesul de privatizare a S.C. „Steaua Electrică” S.A.Fieni, vizând vânzarea unul pachet de acțiuni deținut de stat, reprezentând 51% din capitalul social al societății a fost declanșat în anul 1997.[...]

CONCLUZII:

Măsurile întreprinse de fostul Fond al Privatizării de Stat privind vânzarea acțiunilor deținute de stat la S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni, în acțiunea de privatizare desfășurată în anul 1997, nu au avut în vedere aplicarea principiilor prudențialității, stabilirea unor strategii, programe și planuri alternative care să asigure un grad de flexibilitate rezonabil și care să permită negocierea și cu alți ofertanți preselecționați.

Neaplicarea unei „bune practici” în planificarea și alocarea fondului de timp legal disponibil precum și utilizarea necorespunzătoare a acestuia a avut un efect negativ asupra economicității și eficienței acțiunii de privatizare a S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni, în anul 1997, prin nefinalizarea în fapt a acesteia ca urmare a desființării de drept a contractului de vânzare-cumpărare acțiuni nr., 1199/28.08.1997 încheiat cu firma Won ik Corporation Korea. [...]

CONCLUZII:

Procesul de negociere și de perfectare a contractului de vânzare-cumpărare acțiuni nr.15/12.01.1999 încheiat în Fondul Proprietății de Stat și firma Ormalight BV s-a desfășurat în lipsa unui mediu concurențial, fapt ce a condus la acceptarea ofertei cumpărătorului chiar dacă aceasta s-a aflat cu mult sub oferta de vânzare a Fondului Proprietății de Stat și față de oferta de cumpărare prezentată în anul 1997 de firma S.C. „Luxten Lighting” S.A.

Neluarea în considerare de către Fondul Proprietății de Stat a mediului de afaceri specific producției realizate de S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni a dus la prezentarea unei oferte de vânzare pe acțiuni de 42.168 lei, în condițiile în care pe piața Rasdaq acțiunile S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni au înregistrat o medie a cotației de 4500 lei/acțiune.

Este de acceptat faptul că nu în toate cazurile cotațiile pe piața Rasdaq au putut să constituie element de bază în negocierea vânzării unui pachet semnificativ de acțiuni, ce oferea o poziție dominantă cumpărătorului, interesele vânzătorilor și cumpărătorilor în acest caz fiind diferite de celelalte tranzacții și mai ales de cele operate pe piața bursieră.

Totuși este de reținut că în condițiile mai sus menționate, prețul de ofertă de 42.168 lei/acțiune a depășit limitele unui nivel rezonabil și nu a putut fi susținut de vânzător și acceptat de piață.

Anunțarea unei oferte a prețului de vânzare deosebit de mare față de condițiile pieței poate să conducă la un efect de descurajare a altor potențiali cumpărători.

În aceste condiții, testarea pieței ar fi permis atât identificarea unor potențiali investitori cât și stabilirea unei oferte de preț cât mai apropiată de cele recunoscute de piață în condiții concurențiale.[...]

În legătură cu stabilirea calității de investitor strategic pentru firma olandeză ORMALIGHT B.V.

Din verificarea documentelor puse la dispoziție de Fondul Proprietății de Stat (actuala Autoritatea pentru Privatizarea și Administrarea Participațiilor Statului), auditorul a constatat următoarele:

– din actele depuse o dată cu oferta de cumpărare, rezultă că firma Ormalight B.V. Olanda avea ca obiect de activitate *comercializarea de produse electrice de iluminat* activitate complementară obiectului principal de activitate al S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni, nerezultând o experiență managerială și în domeniul producției bunurilor de iluminat.

În momentul depunerii ofertei de cumpărare, firma Ormalight B.V. Olanda nu prezenta un potențial financiar care să garanteze și să dea asigurări credibile și rezonabile în ceea ce privește realizarea angajamentului investițional asumat *ca ferm și irevocabil*, fapt semnalat și de serviciul de Verificare bonitate parteneri și documente din cadrul Fondului Proprietății de Stat. [...]

Neluarea în considerare a informațiilor privind riscul de bonitate al firmei Ormalight B.V. Olanda a dus la necuprinderea în contractul de vânzare acțiuni a unor garanții, care să dea asigurări rezonabile Fondului Proprietății de Stat că investitorul își va respecta angajamentele asumate inițial prin ofertă și ulterior prin contract în etapa postprivatizare. [...]

Etapa investițională 2002-2003

Din verificările efectuate a rezultat că firma Ormalight B.V. Olanda nu a putut prezenta Autorității pentru Privatizarea și Administrarea Participațiilor Statului, documente prin care să justifice îndeplinirea angajamentului investițional asumat pentru perioada 12.01.2002-12.01.2003, în valoare de 2.000.000 USD și garantat cu un pachet de 152.064 acțiuni.

Și în acest caz s-a constatat că Autoritatea pentru Privatizarea și Administrarea Participațiilor Statului nu a intrat în posesia celor 152.064 acțiuni prin executarea gajului instituit în favoarea sa. [...]

Recomandare

În procesul de negociere instituția publică ar trebui să acorde o mai mare atenție verificării bonității ofertantului ceea ce i-ar permite stabilirea unei politici prudențiale menită să asigure obținerea unui raport-preț valoare corespunzător precum și posibilitatea proiectării unui concept de garanții care să dea asigurări că investitorul va fi cointerestat în îndeplinirea obligațiilor asumate prin contract. [...]

CONCLUZII

Situația patrimonială cât și evoluția indicatorilor economico-financiari prezentați în anexă nu pot releva dovezi suficiente și care să poată să dea asigurări rezonabile că ulterior privatizării la S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni a avut loc o acțiune de restructurare și re tehnologizare care să conducă la creșterea competitivității acesteia.

Participarea S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni la constituirea unor societăți mixte care au un obiect de activitate similar sau apropiat, coroborat cu participarea cumpărătorului la înființarea unor societăți în calitate de persoană fizică sunt de natură să creeze premisele apariției unor conflicte de interese care să afecteze pe cele ale societății menționate.

Raportând rezultatele înregistrate de S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni la obiectivul stabilit de Fondul Proprietății de Stat, de vânzare către un „investitor strategic” care odată cu achiziționarea pachetului majoritar de acțiuni a preluat și sarcina de restructurare și rentabilizare, se poate concluziona că privatizarea S.C. „Steaua Electrică” S.A. Fieni *nu și-a atins obiectivul propus, încadrându-se în categoria privatizărilor neperformante.*

Sursa: Arhiva Curții de Conturi a României.

Legea nr.77/2002 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (28 ianuarie 2002)

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. – Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată în *Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.116 din 16 martie 2000*, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul (1) al articolului 1 va avea următorul cuprins:

„Art. 1. – (1) Curtea de Conturi este instituția supremă de control financiar ulterior extern asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. Curtea de Conturi exercită și atribuții jurisdicționale în condițiile prezentei legi.“

2. Alineatul (1) al articolului 8 va avea următorul cuprins:

„Art. 8. – (1) Curtea de Conturi se compune din: Secția de control financiar ulterior, Secția jurisdicțională, Colegiul jurisdicțional al Curții de Conturi și camerele de conturi județene și a municipiului București. Curtea de Conturi are un Secretariat general.“

3. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„Art. 9. – Membrii Curții de Conturi sunt consilieri de conturi, în număr de 18. Aceștia alcătuiesc plenul Curții de Conturi.“

4. Articolul 10 va avea următorul cuprins:

„Art. 10. – (1) Conducerea Curții de Conturi se exercită de către plen, de comitetul de conducere, de președintele și vicepreședintele Curții de Conturi, care sunt consilieri de conturi.

(2) Comitetul de conducere se compune din președintele Curții de Conturi, vicepreședintele acesteia, președinții de secții și 3 consilieri de conturi, aleși de plenul Curții.

(3) La ședințele plenului participă procurorul general financiar.

(4) La ședințele plenului Curții de Conturi și ale comitetului de conducere participă secretarul general, precum și, în calitate de invitați, specialiști cu înaltă pregătire în diferite domenii de activitate ce intră în competența Curții.“

5. Alineatele (2) și (3) ale articolului 11 vor avea următorul cuprins:

(2) Secția de control financiar ulterior este formată din 9 consilieri de conturi și din controlori financiari. Secția este organizată în divizii, conduse de câte un consilier de conturi. În cadrul diviziilor pot fi organizate direcții, servicii și birouri de specialitate.

(3) Secția jurisdicțională a Curții de Conturi este instanță de fond și de recurs și se compune din 7 consilieri de conturi.“

6. Articolul 13 va avea următorul cuprins:

„Art. 13. – (1) Camera de conturi județeană se compune din direcția de control financiar ulterior și colegiul jurisdicțional.

(2) Direcțiile de control financiar ulterior județene și a municipiului București sunt formate din controlori financiari și sunt conduse de un director și un director adjunct. În cadrul direcțiilor se pot organiza servicii și birouri de specialitate.

(3) Colegiul jurisdicțional este format din judecători financiari și este condus de un președinte.“

7. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„Art. 15. – (1) Secretariatul general al Curții de Conturi este condus de un secretar general.

(2) Structura organizatorică a Secretariatului general și atribuțiile compartimentelor din cadrul acestuia se stabilesc de plenul Curții de Conturi.“

8. Capitolul III va avea următorul titlu:

CAPITOLUL III

Atribuții de control și audit financiar“

9. Articolul 16 va avea următorul cuprins:

„Art. 16. – (1) Curtea de Conturi își exercită funcțiunea de control financiar ulterior extern asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, precum și asupra modului de gestionare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale.

(2) Prin controlul său Curtea de Conturi urmărește respectarea legii în gestionarea mijloacelor materiale și bănești.

(3) De asemenea, Curtea de Conturi analizează calitatea gestiunii financiare din punct de vedere al economicității, eficienței și eficacității.“

10. La articolul 17, după litera g) se introduce litera g1) cu următorul cuprins:

„g1) utilizarea fondurilor puse la dispoziție României de către Uniunea Europeană prin Programul SAPARD și a cofinanțării aferente;“

11. Litera h) a articolului 17 va avea următorul cuprins:

„h) utilizarea fondurilor provenite din asistența financiară acordată României de Uniunea Europeană și din alte surse de finanțare internațională;“

12. La articolul 17, după litera h) se introduce litera i) cu următorul cuprins:

„i) alte domenii în care, prin lege, s-a stabilit competența Curții.“

13. La articolul 19, după litera b) se introduc literele c) și d) cu următorul cuprins:

„c) nu își îndeplinesc obligațiile financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale sau instituțiile publice, verificările efectuându-se împreună cu reprezentanții instituțiilor competente în domeniul supus controlului;

d) sunt societăți de investiții financiare, asociații și fundații care utilizează fonduri publice, verificările urmând a se efectua în legătură cu legalitatea utilizării acestor fonduri.“

14. Alineatul (1) al articolului 20 va avea următorul cuprins:

„Art. 20. – (1) Controlul execuției bugetelor Camerei Deputaților, Senatului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Supreme de Justiție, Curții Constituționale, Consiliului Legislativ și Avocatului Poporului se exercită exclusiv de Curtea de Conturi.“

15. Alineatul (2) al articolului 20 se abrogă.

16. Litera f) a articolului 25 va avea următorul cuprins:

„f) contractarea și utilizarea împrumuturilor de stat, rambursarea ratelor scadente ale acestora și plata dobânzilor aferente s-au făcut în condițiile legii;“

17. Litera b) a articolului 26 se abrogă.

18. La articolul 27 alineatul (1), după litera d) se introduce litera e) cu următorul cuprins:

„e) economicitatea, eficacitatea și eficiența achizițiilor publice.“

19. Alineatul (2) al articolului 27 va avea următorul cuprins:

„(2) Curtea de Conturi exercită controlul cu privire la respectarea de către autoritățile cu atribuții în domeniul privatizării a metodelor și procedurilor de privatizare, prevăzute de lege, precum și asupra modului în care acestea au asigurat respectarea clauzelor contractuale stabilite prin contractele de privatizare. Curtea de Conturi exercită controlul respectării dispozițiilor legale privind modul de administrare și întrebuințare a resurselor financiare rezultate din acțiunile de privatizare.“

20. La articolul 27, după alineatul (2) se introduce alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Curtea de Conturi poate exercita controlul în cazul prevăzut la alin. (2), indiferent de momentul în care s-a desfășurat procesul de privatizare, prin vânzarea acțiunilor deținute de stat la societățile comerciale, până la clarificarea tuturor aspectelor.“

21. Alineatul (1) al articolului 31 va avea următorul cuprins:

„Art. 31. – (1) Rapoartele asupra conturilor sunt examinate de complete formate după cum urmează:

a) 3 consilieri de conturi din Secția de control financiar ulterior, pentru ordonatorii principali de credite ale căror bugete se aprobă prin lege;

b) directorul direcției de control financiar ulterior, directorul adjunct sau șeful de serviciu și un controlor financiar, altul decât cel care a efectuat controlul, pentru ordonatorul de credite;

c) directorul, directorul adjunct al direcției de control financiar ulterior ai Camerei de Conturi a Municipiului București și un șef de serviciu.“

22. Alineatul (2) al articolului 36 va avea următorul cuprins:

„(2) Actele de constatare astfel întocmite se trimit, în termen de 5 zile, procurorului financiar de către consilierii de conturi din Secția de control financiar ulterior sau, după caz, de directorii direcțiilor de control financiar ulterior ai camerelor de conturi județene, însoțite de propunerile lor.“

23. Alineatul (1) al articolului 38 va avea următorul cuprins:

„Art. 38. – (1) Împotriva actului de clasare organul de control și cei interesați pot face plângere în termen de 30 de zile de la comunicare. Plângerea se judecă de procurorul general financiar.“

24. Alineatul (1) al articolului 39 va avea următorul cuprins:

„Art. 39. – (1) Împotriva soluției procurorului general financiar organul de control și părțile interesate pot face cereri de reexaminare, în termen de 30 de zile de la comunicare, la Curtea de Conturi, în compunerea prevăzută la art. 56.“

25. Articolul 42 va avea următorul cuprins:

„Art. 42. – Colegiul jurisdicțional judecă, în primă instanță, întâmpinările introduse împotriva deciziilor emise, potrivit art. 95 alin. (1), de directorii direcțiilor de control financiar ulterior ale camerelor de conturi județene.“

26. Articolul 44 va avea următorul cuprins:

„Art. 44. – Colegiul jurisdicțional al camerei de conturi județene și a municipiului București judecă cauzele care fac obiectul art. 40-43 privind unitățile administrativ-teritoriale și instituțiile publice, regiile autonome de interes național și local, companiile și societățile naționale, filialele și sucursalele regiilor, companiilor și societăților naționale, precum și persoanele juridice prevăzute la art. 18 lit. d) și e) și la art. 19, care își au sediul pe teritoriul județului sau al municipiului București.“

27. Articolul 45 va avea următorul cuprins:

„Art. 45. – Colegiul jurisdicțional al Curții de Conturi judecă cauzele privind ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat și ai bugetului asigurărilor sociale de stat, ai unităților militare aparținând Ministerului Apărării Naționale și Ministerului de Interne, precum și alte cauze care nu intră în competența colegiilor jurisdicționale ale camerelor de conturi județene sau a municipiului București.“

28. Alineatul (1) al articolului 51 va avea următorul cuprins:

„Art. 51. – (1) Colegiul jurisdicțional se investește prin încheierea de sesizare a completului constituit potrivit art. 31 alin. (1), prin actul de sesizare al procurorului financiar, prin contestația introdusă de persoana obligată la plată împotriva actului de imputație și prin întâmpinarea introdusă împotriva deciziei emise, potrivit art. 95 alin. (1), de directorii direcțiilor de control financiar ulterior ale camerelor de conturi județene.“

29. Articolul 55 va avea următorul cuprins:

„Art. 55. – Cauzele date în competența Secției jurisdicționale se judecă de un complet format din 2 consilieri de conturi, cu excepția celor prevăzute la art. 46, care se judecă de un singur consilier de conturi. În caz de divergență judecarea cauzei se face cu participarea președintelui Secției jurisdicționale.“

30. Articolul 56 va avea următorul cuprins:

„Art. 56. – Cauzele la care se referă art. 49 se judecă de un complet constituit din 3 consilieri de conturi, care fac parte din Secția jurisdicțională a Curții de Conturi.“

31. Alineatul (2) al articolului 61 va avea următorul cuprins:

„(2) Dacă din cauza neîndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin. (1) judecarea cauzei a fost întârziată, instanța poate aplica persoanei fizice sau juridice o amendă de 500.000 lei pentru fiecare zi de întârziere.“

32. Alineatul (2) al articolului 71 va avea următorul cuprins:

„(2) Judecând cauza, colegiul jurisdicțional se pronunță cu privire la actul de sesizare cu care a fost investit conform art. 31 alin. (2) sau art. 37 alin. (1), dispunând, după caz: admiterea acestuia și obligarea persoanei sau persoanelor răspunzătoare la plata despăgubirilor civile actualizate pe baza taxei scontului stabilite de Banca Națională a României la data pronunțării hotărârii, obligarea acestora la plata amenzii pentru abateri cu caracter financiar reținute în sarcina lor ori respingerea actului de sesizare. Dacă instanța constată că nu poate judeca cauza sau soluționarea acesteia s-ar face cu mare întârziere, întrucât actul de sesizare nu este complet, poate dispune restituirea cauzei la procuror, cu arătarea motivelor pentru care se procedează astfel, indicând faptele și împrejurările ce trebuie lămurite, precum și mijloacele de probă ce trebuie administrate.“

33. Alineatele (1) și (3) ale articolului 80 vor avea următorul cuprins:

„Art. 80. – (1) În cazul în care, ulterior rămânerii definitive a hotărârii pronunțate de o instanță a Curții de Conturi, împotriva acesteia nu s-a declarat recurs la Curtea Supremă de Justiție, procurorul general financiar, în condițiile legii, poate declara recurs în anulare jurisdicțional, la Curtea de Conturi, în termen de 1 an de la data rămânerii definitive a hotărârii atacate. Recursul se judecă în complet format din 3 consilieri de conturi.

(3) În cazul admiterii recursului în anulare jurisdicțional Curtea de Conturi, în alcătuirea prevăzută la art. 56, poate modifica sentința sau o poate casa cu reținere ori cu trimitere spre rejudecare în fond a cauzei, la instanța competentă, potrivit legii.“

34. Alineatul (2) al articolului 87 va avea următorul cuprins:

„(2) Pe baza hotărârilor definitive ale instanțelor Curții de Conturi, care constituie titlu executoriu, sau, după caz, pe baza hotărârilor irevocabile pronunțate de Secția de contencios administrativ a Curții Supreme de Justiție instanța de executare comunică de îndată organelor competente teritorial ale Ministerului Finanțelor Publice sau, după caz, persoanei juridice creditoare un ordin de executare a despăgubirilor civile și a dobânzilor sau a altor sume datorate statului, unităților administrativ-teritoriale sau instituțiilor publice și a cheltuielilor de judecată.“

35. Alineatul (1) al articolului 95 va avea următorul cuprins:

„Art. 95. – (1) Măsurile prevăzute la art. 94 se iau prin decizie emisă de președintele Secției de control financiar ulterior sau, după caz, de directorul direcției de control financiar ulterior a camerei de conturi județene.“

36. Alineatul (2) al articolului 97 va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul în care procurorul financiar constată inexistența condițiilor răspunderii, clasează, motivat, actul de control.“

37. Alineatele (1) și (2) ale articolului 105 vor avea următorul cuprins:

„Art. 105. – (1) Dintre consilierii de conturi Parlamentul numește președintele Curții de Conturi, vicepreședintele acesteia și președinții secțiilor.

(2) Funcțiile de președinte și vicepreședinte vor fi ocupate de persoane cu pregătire economică sau juridică.“

38. Alineatul (2) al articolului 106 va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru a fi numiți judecători financiari și procurori financiari se cer: studii superioare juridice, înaltă competență profesională, vechime în funcții juridice sau în învățământul juridic superior de minimum 11, 8 și, respectiv, 5 ani, în raport cu gradele de încadrare.“

39. La articolul 116, după alineatul (1) se introduc alineatele (2)-(5) care vor avea următorul cuprins:

„(2) Mandatul de judecător sau, după caz, de procuror financiar încetează și în caz de reorganizare, ca urmare a reducerii, prin lege, a numărului de posturi, precum și în cazul refuzului de a ocupa un alt post corespunzător de judecător sau de procuror financiar, ca urmare a acestei reorganizări.

(3) Eliberarea din funcție a judecătorilor și a procurorilor financiari aflați în situația prevăzută la alin. (2) se face de Președintele României, la propunerea plenului Curții de Conturi, care hotărăște cu votul majorității membrilor prezenți.

(4) Judecătorii, respectiv procurorii financiari, de la camerele de conturi județene și a municipiului București pot fi menținuți în funcție până la împlinirea vârstei de 65 de ani, la propunerea președintelui Secției jurisdicționale, respectiv a procurorului general financiar, cu avizul președintelui Curții de Conturi.

(5) Judecătorii, respectiv procurorii financiari, de la Curtea de Conturi pot fi menținuți în funcție până la împlinirea vârstei de 70 de ani, la propunerea președintelui Curții de Conturi, cu consultarea președintelui Secției jurisdicționale, respectiv a procurorului general financiar, cu avizul plenului Curții de Conturi.“

40. Alineatele (3) și (5) ale articolului 120 vor avea următorul cuprins:

„(3) Acțiunea disciplinară se judecă de către o comisie de disciplină, formată din 2 consilieri de conturi din cadrul Secției jurisdicționale a Curții de Conturi, numiți de plenul Curții.

(5) Contestația se judecă de un complet constituit din 3 consilieri de conturi din cadrul Secției jurisdicționale a Curții de Conturi, numiți de plenul Curții.“

41. Litera j) a articolului 122 va avea următorul cuprins:

„j) să aleagă pe cei 3 consilieri de conturi care sunt membri ai comitetului de conducere;“

42. Articolul 123 va avea următorul cuprins:

„Art. 123. – Plenul Curții de Conturi își exercită atribuțiile în prezența a cel puțin 2/3 din numărul membrilor săi, iar hotărârile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți.“

43. Litera f) a articolului 124 va avea următorul cuprins:

„f) să numească directorii direcțiilor de control, șefii de serviciu din cadrul diviziilor sectoriale și directorii direcțiilor de control financiar ale camerelor de conturi județene; să numească secretarul general al Curții de Conturi și să stabilească atribuțiile acestuia;“

44. La articolul 124, după litera i) se introduce litera j) cu următorul cuprins:

„j) să aprobe reducerea vechimii în funcții juridice necesare ocupării funcției de judecător financiar sau procuror financiar, prevăzută la art. 106 alin. (2) și la art. 110 alin. (1), cu până la 2 ani.“

45. Articolul 125 va avea următorul cuprins:

„Art. 125. – Comitetul de conducere poate funcționa în prezența a cel puțin 2/3 din numărul membrilor săi, iar hotărârile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți.“

46. Alineatul (2) al articolului 126 va avea următorul cuprins:

„(2) Atribuțiile prevăzute la alin. (1) se exercită, în lipsa președintelui Curții de Conturi, de vicepreședintele acesteia.“

47. Articolul 128 va avea următorul cuprins:

„Art. 128. – Încălcarea obligațiilor prevăzute la art. 4 alin. (2) se penalizează cu 500.000 lei pentru fiecare zi de întârziere.“

Art. II. – (1) În vederea încadrării în numărul de posturi prevăzut la art. 9, astfel cum a fost modificat prin prezenta lege, Parlamentul va proceda la numirea noilor membri ai Curții de Conturi, potrivit procedurii prevăzute la art. 104 și 105 din *Legea nr. 94/1992* privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată.

(2) Pe data numirii noilor membri mandatul actualilor membri ai Curții de Conturi încetează de drept.

Art. III. – Art. 48 alin. (2) și art. 100 alin. (3) din *Legea nr. 94/1992* privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată în *Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.116 din 16 martie 2000*, precum și orice alte prevederi contrare prezentei legi se abrogă.

Art. IV. – Legea nr. 94/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din 18 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Valer Dorneanu

PREȘEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu

București, 31 ianuarie 2002

Nr. 77.

Sursa: Curtea de Conturi a României

Regulament de organizare și funcționare al Secției de Control Financiar Ulterior (mai 2002)

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1 Regulamentul de organizare și funcționare a activității Secției de Control Financiar Ulterior din cadrul Curții de Conturi a României este elaborat în aplicarea prevederilor Legii nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, modificată și completată prin Legea nr.77/2002, referitoare la activitatea de control financiar ulterior și reglementează drepturile, obligațiile și atribuțiile personalului din cadrul secției, stabilind relațiile acestea cu celelalte structuri ale Curții de Conturi.

Art.2 (1) Potrivit prevederilor art. 16 din lege, Secția de control financiar ulterior asigură:

- exercitarea funcției de control financiar ulterior extern a Curții de Conturi asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, precum și asupra modului de gestionare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale;

- urmărirea respectării legii, precum și a principiilor și a regulilor procedurale și metodologice stabilite în gestionarea mijloacelor materiale și bănești la entitățile care dețin și/sau administrează fonduri publice;

- analiza calității gestiunii financiare din punct de vedere al economicității, eficienței și eficacității la entitățile luate în control.

(2) Prin Secția de control financiar ulterior conform prevederilor art. 17 din lege se exercită controlul privind:

- a) formarea și utilizarea resurselor bugetului de stat, ale bugetului asigurărilor sociale de stat și ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și mișcarea fondurilor între aceste bugete;

- b) constituirea, utilizarea și gestionarea fondurilor speciale și a fondurilor de tezaur;

- c) formarea și gestionarea datoriei publice și situația garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe;

- d) utilizarea alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor și transferurilor și a altor forme de sprijin financiar din partea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;

e) constituirea, administrarea și utilizarea fondurilor publice de către autoritățile administrative autonome și de către instituțiile publice înființate prin lege, precum și de organismele autonome de asigurări sociale ale statului;

f) situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale de către instituțiile publice, regiile autonome, companiile și societățile naționale, precum și concesionarea sau închirierea de bunuri care fac parte din proprietatea publică;

g) constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă;

h) utilizarea fondurilor puse la dispoziție României de către Uniunea Europeană prin Programul SAPARD și a co-finanțării aferente;

i) utilizarea fondurilor provenite din asistența financiară acordată României de Uniunea Europeană și din alte surse de finanțare internațională;

j) alte domenii în care, prin lege, s-a stabilit competența Curții.

(3) În aplicarea prevederilor art.2 (1) și art.24 din lege, Secția de control financiar ulterior elaborează Proiectul Programului de control și audit financiar și propune limitele valorice minime de la care conturile de executie sunt supuse controlului în fiecare exercițiu bugetar.

(4) În îndeplinirea atribuțiilor de control financiar ulterior extern pe care i le conferă legea, Secția de control financiar ulterior, potrivit prevederilor art. 93 din lege, mai are competența:

- să evalueze activitatea de control financiar propriu a persoanelor juridice controlate și care au, conform legii, obligația organizării și exercitării unui astfel de control;

- să solicite organelor de control financiar și ale Băncii Naționale a României verificarea, cu prioritate, a unor obiective, în cadrul atribuțiilor legale ale acestora;

- să ceară și să utilizeze, pentru exercitarea funcției sale de control, rapoartele celorlalte organisme cu atribuții de control financiar.

CAPITOLUL II

Organizarea Secției de control financiar ulterior

Art.3 (1) Secția de control financiar ulterior este condusă de un consilier de conturi, care îndeplinește funcția de președinte de secție și este membru al Curții de Conturi;

(2) Secția de control financiar ulterior este formată din 9 consilieri de conturi și din controlori financiari.

Secția este organizată în 8 divizii, conduse de câte un consilier de conturi, în cadrul cărora pot fi organizate direcții, servicii și birouri de specialitate, după cum urmează:

1. Divizia controlului contului general de executie a bugetului de stat, datoriei publice, creanțelor statului și activități bancare, în care funcționează două direcții;

2. Divizia controlului gestionării fondurilor destinate finanțării autorităților publice, apărării, siguranței naționale și ordinii publice, în care funcționează două direcții;

3. Divizia controlului instituțiilor publice cu atribuții în domeniul privatizării, regiilor autonome, societăților și companiilor naționale, precum și al societăților comerciale și de investiții financiare, în care funcționează două direcții;

4. Divizia controlului bugetului asigurărilor de sociale de stat, de sănătate, precum și a fondurilor destinate protecției sociale, în care funcționează două direcții;

5. Divizia controlului gestionării fondurilor destinate învățământului, cercetării, artei, culturii și mass-media, în care funcționează o direcție;

6. Divizia controlului gestionării fondurilor destinate industriei și resurselor naturale, lucrărilor publice, transporturilor, locuinței, turismului, apelor și protecției mediului, în care funcționează o direcție;

7. Divizia controlului fondurilor destinate administrației publice locale, precum și a celor provenite din asistența financiară acordată de Uniunea Europeană și din alte surse de finanțare internațională, în care funcționează două direcții;

8. Divizia de coordonare, metodologie, perfecționarea pregătirii profesionale, evaluarea activității profesionale a direcțiilor de control financiar ulterior, raportare și integrare europeană, în care funcționează două direcții.

CAPITOLUL III

Atribuțiile Secției de control financiar ulterior

Art.4. (1) Atribuțiile ce revin personalului din cadrul Secției de control financiar ulterior se exercită în conformitate cu prevederile Legii nr.94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr.77/2002 și a normelor date în aplicarea acesteia, aprobate de plenul Curții de Conturi.[...]

(3) Principalele atribuții ale Secției de control financiar ulterior în domeniul controlului și auditului financiar, potrivit prevederilor art. 18-20, 22-23, și 25-27 din lege, sunt:

a) verificarea la finele exercițiului bugetar a :

- contului general anual de execuție a bugetului de stat;
- contului anual de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat;
- conturilor anuale de execuție a bugetelor locale;
- conturilor anuale de execuție a bugetelor fondurilor speciale;
- conturilor fondurilor de tezaur;
- contului anual al datoriei publice a statului și situației garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe primite de către alte persoane juridice.

b) verificarea pe parcursul exercițiului bugetar și/sau la finele acestuia a:

- conturilor gestiunilor publice de bani, alte valori și de bunuri materiale publice;
- conturilor execuției de casă a bugetelor publice;
- conturilor de execuție ale subvențiilor și alocațiilor bugetare pentru investiții acordate altor beneficiari decât instituțiile publice;
- bilanțurilor contabile și a conturilor de execuție ale ordonatorilor de credite bugetare și ale administratorilor care gestionează fonduri ce se supun regimului bugetului public;
- conturilor operațiunilor referitoare la datoria publică.

În urma verificărilor efectuate, se va constata dacă:

- conturile supuse controlului sunt exacte și conforme cu realitatea și dacă inventarierea patrimoniului public a fost făcută la termenele și în condițiile stabilite de lege;
- veniturile statului, unităților administrativ-teritoriale, asigurărilor sociale de stat și ale instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din mijloace extrabugetare au fost legal stabilite și încasate la termenele prevăzute de lege;
- cheltuielile au fost angajate, lichidate, ordonanțate, plătite și înregistrate, conform reglementarilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare;
- modificările aduse prevederilor inițiale ale bugetelor sunt autorizate și dacă s-au făcut în condițiile legii;
- subvențiile și alocațiile pentru investiții s-au acordat de la buget sau din fonduri speciale, în condițiile legii și s-au utilizat conform destinațiilor stabilite;
- contractarea și utilizarea împrumuturilor de stat, rambursarea ratelor scadente ale acestora și plata dobânzilor aferente s-au făcut în condițiile legii;
- creanțele și obligațiile statului și ale unităților administrativ-teritoriale sunt îndreptățite sau garantate, iar activele sunt protejate potrivit legii.

Prin controalele efectuate la:

- persoanele juridice de drept public cu serviciile și instituțiile lor publice, autonome sau neautonome;
- Banca Națională a României;
- regiile autonome;
- societățile comerciale la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale, instituțiile publice sau regiile autonome dețin singure sau împreună, integral sau mai mult de jumătate din capitalul social;

– organismele autonome de asigurări sociale sau de altă natură, care gestionează bunuri, valori sau fonduri, într-un regim legal obligatoriu, în condițiile în care prin lege sau prin statutele lor se prevede acest lucru, se urmărește, în principal:

– exactitatea și realitatea bilanțurilor contabile și a conturilor de executate sau a conturilor de profit și pierderi;

– îndeplinirea obligațiilor financiare către buget sau către alte fonduri stabilite prin lege;

– utilizarea fondurilor alocate de la buget sau din alte fonduri speciale, conform destinației stabilite;

– calitatea gestiunii economico-financiare, dacă prin aceasta se afectează drepturile statului, unităților administrativ-teritoriale sau instituțiilor publice, ori se creează obligații în sarcina acestora;

– economicitatea, eficacitatea și eficiența achizițiilor publice;

c) efectuarea unor controale, dispuse de Plenul Curții, la alte persoane juridice decât cele mai sus menționate, care:

– beneficiază de garanții guvernamentale pentru credite, de subvenții sau de alte forme de sprijin financiar din partea statului, a unităților administrativ-teritoriale sau a instituțiilor publice;

– administrează în baza unui contract de concesiune sau închiriere, bunuri aparținând domeniului public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale;

– nu își îndeplinesc obligațiile financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale sau instituțiile publice, verificările efectuându-se împreună cu reprezentanții instituțiilor competente în domeniul supus controlului. Instituțiile competente vor fi informate în scris în legătură cu obligația de a participa la aceste verificări;

– sunt societăți de investiții financiare, asociați și fundații care utilizează fonduri publice.

Prin controalele efectuate la aceste persoane juridice, se verifică în principal:

– utilizarea creditelor contractate cu garanție guvernamentală, în conformitate cu acordurile de împrumut încheiate, precum și modul în care sunt asigurate resursele financiare destinate rambursării creditelor, dobânzilor și comisioanelor bancare aferente;

– utilizarea subvențiilor și a altor forme de sprijin financiar din partea statului, a unităților administrativ-teritoriale sau a instituțiilor publice, potrivit destinațiilor legale ale acestora;

– respectarea clauzelor contractelor de concesiune sau închiriere, în baza cărora persoanele juridice supuse controlului administrează bunuri aparținând domeniului public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale;

– îndeplinirea obligațiilor financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale sau instituțiile publice, verificările efectuându-se împreună cu reprezentanții instituțiilor competente în domeniul supus controlului;

– legalitatea utilizării fondurilor publice de către societățile de investiții financiare, precum și de către asociațiile și fundațiile care beneficiază de astfel de fonduri.

d) verificarea respectării de către autoritățile cu atribuții în domeniul privatizării, a metodelor și procedurilor de privatizare prevăzute de lege și a modului în care acestea au asigurat respectarea clauzelor contractuale stabilite prin contractele de privatizare, precum și a dispozițiilor legale privind modul de administrare și întrebuințare a resurselor financiare rezultate din acțiunile de privatizare, indiferent de momentul în care s-a desfășurat procesul de privatizare, prin vânzarea acțiunilor deținute de stat la societățile comerciale, până la clarificarea tuturor aspectelor;

e) controlul execuției bugetelor Camerei Deputaților, Senatului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Supreme de Justiție, Curții Constituționale, Consiliului Legislativ și Avocatului Poporului.

(4) Secția de control financiar ulterior în exercitarea atribuțiilor sale colaborează cu celelalte structuri ale Curții de Conturi.

Sursa: Curtea de Conturi a României

**Notă cuprinzând punctul de vedere al directorului Direcției 2 din cadrul Diviziei IV
cu privire la măsurile de valorificare propuse de controlorii financiari, referitor
Raport de control încheiat la Casa Națională de Asigurări de Sănătate
(4 iulie 2002)**

Prezenta Notă a fost întocmită în conformitate cu prevederile art. 62 din Normele de control financiar ulterior extern și de valorificare a constatărilor, aprobate prin Hotărârea Plenului nr. 28/7.03.2002.

În baza Programului de control pe anul 2002, în perioada 7.05-28.06.2002 o echipă formată din controlorii financiari Ploeanu Paraschiv, Cârlig Marieta, Stan Virgil, Bobîrnea Georgeta și Simion Lorena a efectuat controlul privind contul de execuție și bilanțul contabil încheiate la 31.12.2001 de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate.

Acțiunea de control a avut la bază Tematica de control-audit și actele normative în vigoare la data desfășurării controlului.

În urma controlului au fost constatate abateri financiar-contabile de la prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și fapte generatoare de prejudicii prin încălcarea prevederilor Legii nr. 72/1992 privind finanțele publice.

Conform N.C.F.U., controlorii financiari au încheiat Raport de control intermediar pe care l-au înregistrat la sediul instituției verificate sub nr. 3137/ET/28.06.2002 și la sediul Cuții de Conturi sub nr. 435415/13621/A.I/4.07.2002.

Analizând temeinicia și legalitatea propunerilor de valorificare a constatărilor înscrise de controlorii financiari în Raportul de control îmi însușesc măsurile de valorificare propuse de aceștia după cum urmează:

– înlăturarea abaterilor financiar-contabile prin Decizie emisă de către Președintele Secției de Control Financiar Ulterior, conform art. 95 (1) din Legea nr. 92/1994 modificată și completată prin Legea nr. 77/2002, după cum urmează:

1. În anul 2001, la nivelul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nu a fost organizată și efectuată inventarierea generală a patrimoniului conform reglementărilor legale în vigoare.

Au fost încălcate prevederile *Legii contabilității nr. 82/1991, modificată și completată cu OG nr. 61/2001 și Normelor privind organizarea și desfășurarea inventarierii generale a patrimoniului aprobate prin OMF nr. 2388/1995.*

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de control intermediar la filele 4-11.

2. Conturile de mijloace fixe. Debitori, cheltuieli pentru investiții în continuare și materiale nu au fost puse de acord cu situația reală a elementelor patrimoniale, astfel:

– în contul 01 „mijloace fixe” nu au fost înregistrate bunuri materiale în sumă de 124.614.855.157 lei, reprezentând: – 40.318.702 lei – cărți, colecții, publicații;

– 49.980.000 lei – film documentar informativ educativ

– 124.524.556.455 lei-mijloace fixe de natura clădiri;

– în contul 220 „Debitori” a fost înregistrată eronat suma de 14.218.410.360 lei reprezentând plata parțială din valoarea mijlocului fix – clădire, executată silit, în baza sentinței civile nr. 220/09.01.2001; suma trebuia înregistrată în contul 01 „mijloace fixe”;

– în contul „Debitori” a fost înregistrată suma de 165.838.000 lei, reprezentând convorbiri telefonice peste plafonul stabilit de Consiliul de Administrație al C.N.A.S., fără a se emite Decizii de imputație de către ordonator în acest scop și fără a fi luate angajamente de plată persoanelor care au depășit plafonul aprobat.

În contul 415 „Cheltuieli pentru investiții în continuare” a fost menținut, nejustificat la 31.12.2001, un sold în sumă de 110.306.146.095 lei, deși investiția a fost finalizată și recepționată încă din data de 04.12.2000, conform Procesului verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 4.270; suma trebuia înregistrată în contul 01 „Mijloace fixe”;

În contul 600, „Materiale“ nu a fost înregistrată suma de 5.847.750 lei, reprezentând valoarea a 345 l carburant existent în stoc (rezervoare auto) la 31.12.2001.

Au fost încălcate *prevederile art. 10 (1) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, modificată și completată prin O.G. nr. 61/2001 și ale Anexei nr. 5 din Regulamentul de recepție a lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora, aprobat prin H.G. nr. 273/1994.*

Abaterile au fost înscrise în Raportul de Control Intermediar la filele 14–18.

3. În anul 2001, CNAS a primit donații în sumă de 45.000.000 lei, de la Schering Ploug Central AG, în scopul realizării prevederilor Protocolului de colaborare pentru finanțarea tratamentului hepatitelor cronice cu Rebetol.

Scopul donației constând în deplasarea personalului CNAS la CAS teritoriale pentru implementarea Protocolului, nu a fost realizat, suma primită fiind utilizată în alte scopuri decât cele prevăzute în contractul de donație.

Au fost încălcate *prevederile Legii 11/1944 privind controlul bunurilor donate sau testate instituțiilor de drept public și ale art. 71 din Legea nr. 72/1996 privind finanțele publice.*

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de Control Intermediar la filele 19–30.

4. În anul 2001, nu au fost întocmite fișele activității zilnice pentru autoturismele din dotarea C.N.A.S. Foile de parcurs nu au fost completate cu toate datele prevăzute la formularul tipizat, astfel: nu au fost completate coloanele privind locul plecării sau sosirii, km efectuați pentru deplasare, consumurile normate, total număr de curse, confirmările revizorului tehnic și locul de parcare, precum și semnăturile prin care să se confirme realitatea curselor efectuate.

Au fost încălcate *prevederile art. 6 din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, modificată și completată cu OG nr. 61/2001.*

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de Control Intermediar la filele 31–33.

5. Plata nelegală a sumei de 8.159.956 lei reprezentând drepturile salariale necuvenit achitate pentru doi conducători auto care au fost încadrați nelegal la nivelul IA, în loc de nivelul I.

Au fost încălcate *prevederile Normelor metodologice nr. 207/1995 cu privire la salarizarea muncitorilor din ministere, celelalte organe ale autorității executive și din unitățile bugetare subordonate acestora, emise de MMPS, pentru aplicarea art. 33 din HG 281/1993, ale pct.1 și 2 din anexa IIA la Norme ale art. 78 din Legea nr. 72/1996 privind finanțele publice.*

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de Control Intermediar la file 38–41.

6. Plata nelegală a sumei de 1.299.293 lei, reprezentând drepturi salariale necuvenite pentru doi membri ai comisiei de Experți cu ora pentru care tariful orar s-a calculat la nivelul salariului de la instituția unde aceștia au funcția de bază și nu la nivelul funcției din cadrul CNAS.

Au fost încălcate *prevederile art. 17 (3) din HG nr. 281/1993 privind salarizarea personalului din unitățile bugetare și ale art. 78 din Legea nr. 72/1996 privind finanțele publice.*

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de Control Intermediar la filele 42–44.

7. Creanțele la fondul asigurărilor sociale de sănătate în sumă de 16.058,6 mild. lei la 31.12.2001 au fost înregistrate eronat în contul de ordine și evidență 979 „Alte operațiuni în afara bilanțului“ și nu în contul 220 „Debitori“ și respectiv în contul 531 „Venituri de realizat“. Înregistrarea în contul 979 „Alte operațiuni în afara bilanțului“ a fost făcută în baza monografiei emise de C.N.A.S. și transmise caselor de asigurări teritoriale prin scrisoarea nr. ET/3166/10.08.2001.

Au fost încălcate *prevederile art. 15 din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, modificată și completată cu OG nr. 61/2001, ale pct.82 (3) și pct.161 din Regulamentul de aplicare a Legii contabilității, aprobat prin HG 704/1993 și ale Planului de Conturi și Instrucțiunilor de aplicare aprobat prin OMF324/1984.*

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de Control Intermediar la filele 52–56.

8. Debitelile stabilite în sarcina conducerii caselor de asigurări teritoriale, în baza proceselor verbale întocmite de Direcția de Control și Audit Intern în anul 2001, în sumă totală de 814.999.018.385 lei nu au fost înregistrate în contul 220 „Debitori“.

Au fost încălcate *precederile art. 15 din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, modificată și completată cu OG nr. 61/2001 ale pct.82 /1991, republicată, modificată și completată cu OG nr. 61/2001 ale pct. 82(3) din Regulamentul de aplicare a Legii contabilității aprobat prin HG nr. 704/1993 și ale Planului de Conturi și Instrucțiunilor de aplicare aprobat prin OMF 324/1984.*

Abaterea a fost înscrisă în raportul de control Intermediar la filele 57-60.

9. La fundamentarea bugetului fondului de asigurări sociale de sănătate pe anul 2001, la indicatorul „Venituri totale”-prevederi inițiale, nu au fost avute în vedere creanțele restante, de încasat în anul 2001, în sumă de 9.201,5 mild. lei.

Au fost încălcate *prevederile art 10(1) și art. 38 (3) din legea contabilității nr. 82/1991, republicată, modificată și completată cu OG 61/2001.*

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de Control Intermediar la filele 60-63.

10. Lista de investiții a C.A.S Giurgiu a fost aprobată de vicepreședintele C.N.A.S. fără a se avea în vedere normativul privind dotarea cu mijloace auto.

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de Control Intermediar la filele 63-66.

– au fost constatate și fapte generatoare de prejudicii prin încălcarea prevederilor Legii nr. 72/1996 privind finanțele publice, O.G. nr. 63/1994 și O.G. nr. 80/2001, pentru care propun sesizarea Colegiului jurisdicțional în vederea stabilirii răspunderii juridice pentru următoarele sume:

27.425.100 lei – reprezentând plăți fără bază legală, efectuate ca urmare a depășirii consumului normat de combustibil,

4.662.367 lei – foloasele nerealizate aferente sumei de 27.745.100 lei, reprezentând plăți fără bază legală.[...]

177.240.223 lei – reprezentând plăți fără bază legală ca urmare a efectuării de cheltuieli cu telefoane mobile peste plafonul maxim aprobat;

82.548.437 lei – foloase nerealizate aferente sumei de 177.240.223 lei, reprezentând plăți fără bază legală.[...]

În conformitate cu prevederile art. 62 alin. 4 și 5 din N.C.F.U., anexe la prezenta Notă proiectul de încheiere și proiectul de decizie.

Cu privire la calitatea actului de control precizez că, acesta a fost întocmit în conformitate cu prevederile art. 49 – art. 60 din N.C.F.U. aprobate prin Hotărârea Plenului nr. 28/2002. Ca urmare, apreciez calitatea actului de control întocmit de cei 5 controlori financiari, la nivelul foarte bine.

Director,

Doina Adamescu

Sursa: Arhiva Curții de Conturi a României, file1-6.

Raportul Curții de Conturi cu privire la controlul efectuat la Casa Națională de Sănătate (C.N.A.S) [11 iulie 2002]

Decizia nr.....

Din.....

Președintele Secției de Control Financiar Ulterior,

Examinând constatările privind abaterile financiar contabile, consemnate în Raportul de Control Intermediar nr. 3137/ET/28.06.2002, ca urmare a controlului efectuat la **Casa Națională de Asigurări de Sănătate (C.N.A.S.)**, cu sediul în București, calea Călărașilor nr. 248; Bl. S19, sector 3, cod fiscal 11697800.

Având în vedere prevederile art. 94 și art. 95 din Legea nr. 94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002,

Constată:

1. Inventarierea generală a elementelor de activ și de pasiv existente în patrimoniului C.N.A.S., la încheierea exercițiului financiar al anului 2001, a fost efectuată fără respectarea în totalitate a prevederilor Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii patrimoniului, emise în baza prevederilor art. 9 din Legea contabilității nr. 83/1991, republicată, aprobate prin Ordinul M.F. nr. 2388/1995, astfel:

Decizia de inventariere aprobată prin Ordinul președintelui C.N.A.S. nr. 569/2001, nu cuprinde, în mod distinct, toate elementele obligatorii prevăzute de Normele privind organizarea și efectuarea inventarierii patrimoniului, emise în baza prevederilor art. 9 din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, aprobate prin Ordinul M.F. nr. 2388/1995, respectiv nu sunt menționate gestiunile după natura bunurilor.

Au fost utilizate liste de inventariere în variantă simplificată, care nu conțin toate elementele necesare identificării și comparării bunurilor inventariate;

Inventarierea imobilizărilor corporale sub denumirea „investiții în curs de execuție”, înregistrată în contabilitate în contul „Cheltuieli pentru investiții în continuare”, nu a fost efectuată pe baza constatărilor la fața locului. În acest context, subcomisia de inventariere nu a constatat că investiția este terminată, fapt ce a avut drept consecință neînregistrarea în contabilitate ca mijloc fix a clădirii respective;

În procesul-verbal de inventariere nu sunt nominalizați membrii comisiei centrale de inventariere care au centralizat procese-verbale ale subcomisiilor de inventariere;

Subcomisia nr. 3 a inventariat soldul contului „Debitori” fără a verifica realitatea acestuia. Astfel, în contul „Debitori” a fost înregistrat, în mod eronat, suma de 14.218.410.000 lei, reprezentând sumă preluată de Trezoreria Municipiului București din contul C.N.A.S. și virată în contul SC INTERNAȚIONAL în baza unei sentințe civile executate silit. Pentru această sumă subcomisia avea obligația, potrivit normelor, să propună înregistrarea în contul „Mijloace fixe” – de natura clădirii, fiind o cheltuială de investiție terminată;

În contul „Materiale” nu a fost propus spre inventariere, ca plus de inventar, combustibilul existent în stoc (rezervor auto) la data de 31.12.2001;

Nu au fost inventariate formularele tipizate cu regim special și un telefon mobil aparținând C.N.A.S., repartizat unui membru al Consiliului de Administrație, revocat din funcție.

Au fost încălcate prevederile pct. 130 și ale pct. 131 din Regulamentul de aplicare a Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aprobat prin H.G. nr. 704/1993, potrivit căroră „...unitățile patrimoniale au obligația să asigure stabilirea perioadelor... efectuarea faptică a inventarierii, determinarea rezultatelor inventarierii și valorificarea acestora” și respectiv: „să efectueze inventarierea prin procedee de numărare... sau prin alte mijloace de determinare a existenței faptice a bunurilor... grupate pe gestiuni și categorii de bunuri ce se înscriu în liste de inventariere...”.

Au fost călcate prevederile pct. 4 al.3 din Normele privind organizarea și efectuarea inventarierii patrimoniului, aprobate prin OMF nr. 2388/1995 potrivit căroră: „*inventarierea anuală a elementelor patrimoniale se face, de regulă, cu ocazia încheierii exercițiului financiar...*”; pct. 16 alin. 1 potrivit căroră: „*toate bunurile ce se inventariază se înscriu în liste de inventariere pe locuri de depozitare, gestiuni și pe categorii de bunuri...*”; pct. 40 conform căroră: „*în procesul verbal privind rezultatele inventarierii se înscriu, în principal, rezultatele, concluziile și propunerile comisiei cu privire la cauzele plusurilor și ale lipsurilor constatate..., asigurarea integrității bunurilor din gestiuni, precum și alte aspecte privind gestiunile inventariate.*”

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de Control Intermediar la filele 4–11.

2. Conturile de mijloace fixe, debitori, cheltuieli pentru investiții în continuare și materiale nu au fost puse de acord cu situația reală a elementelor patrimoniale, astfel:

– în contul 01 „mijloace fixe“ nu au fost înregistrate bunuri materiale în sumă de 124.614.855.157 lei, reprezentând: cărți, colecții, publicații (40.318.702 lei), film documentar informativ educativ (49.980.000 lei), mijloace fixe de natura clădiri (124.524.556.455 lei);

– în contul 220 „Debitori“ a fost înregistrată eronat suma de 14.218.410.360 lei (contravaloare mijloc fix-clădire, plată parțială), deși nu reprezintă un debit, aceasta fiind o executare silită, în baza sentinței civile nr. 220/09.01.2001; suma trebuia înregistrată în contul 01 „mijloace fixe“;

– în contul 415 „Cheltuieli pentru investiții în continuare“ a fost menținut nejustificate la 31.12.2001, un sold în sumă de 110.306.146.095 lei, deși investiția a fost finalizată și recepționată încă din data de 04.12.2000, conform Procesului verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 4270; suma trebuia înregistrată în contul 01 „Mijloace fixe“;

– în contul 600 „Materiale“ nu a fost înregistrată suma de 5.847.750 lei, reprezentând valoarea a 345 litri carburant existent în stoc (rezervoare auto) la 31.12.2002.

Au fost încălcate prevederile art. 10 (1) din Legea contabilității, nr. 82/1991, republicată, modificată și completată prin O.G. nr. 61/2001, conform căroră „...*situațiile financiare trebuie să ofere o imagine fidelă a poziției financiare, a performanțelor financiare... referitoare la activitatea desfășurată*“ și ale anexei nr. 5 din Regulamentul de recepție a lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora, aprobat prin H.G. nr. 273/1994 potrivit căroră „*după încheierea procesului verbal de recepție la terminarea lucrărilor, investitorul poartă denumirea de proprietar*“.

Abaterile au fost înscrise în Raportul de Control Intermediar la filele nr. 14-18.

3. În anul 2001, C.N.A.S. a primit donații în sumă de 45.000.000 lei de la Schering Ploug Central East AG. În scopul realizării prevederilor Protocolului de colaborare pentru finanțarea tratamentului hepatitelor cronice cu Rebetol.

Scopul donației constând în deplasarea personalului C.N.A.S. la CAS teritoriale pentru implementarea Protocolului, nu a fost realizat, suma primită fiind utilizată în alte scopuri decât cele prevăzute în contractul de donație, respectiv pentru achiziționarea de bunuri de benzină utilizate în vederea alimentării cu combustibil a autoturismelor din parcul auto propriu, care au efectuat deplasări pentru activitățile curente ale C.N.A.S.

Au fost încălcate prevederile Legii nr. 11/1944, privind controlul bunurilor donate sau testate instituțiilor de drept public, potrivit căroră „*donatorul are obligația respectării scopului pentru care a fost efectuată donația și utilizării legale a acesteia*“, precum și prevederile art. 71 din Legea nr. 72/1996 privind finanțele publice, potrivit căroră: „*instituțiile fizice și juridice, prin transmiterea gratuită, cu respectarea dispozițiilor legale. Acestea se gestionează, potrivit normelor privind finanțele publice, cu respectarea destinațiilor stabilite de transmițător*“.

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de Control Intermediar la filele 19-30.

4. Plata nelegală a sumei de 9.459.149 lei, reprezentând drepturi salariale necuvenite și achitate pentru doi conducători auto care au fost încadrați nelegal la nivelul de salarizare IA, în loc de nivelul de salarizare I și respectiv pentru doi membrii ai Comisiei de experți plătiți cu ora, pentru care tariful orar s-a calculat la nivelul salariului de la instituția unde aceștia au funcția de bază și nu la nivelul funcției din cadrul C.N.A.S.

Au fost încălcate prevederile art. 1 din Normele metodologice nr. 207/ 20.02.1995 cu privire la salarizarea muncitorilor din ministere, celelalte organe ale autorității executive și din unitățile bugetare subordonate acestora, emise de MMPS, pentru aplicarea art. 33 din HG nr. 281/1993, potrivit căroră: „*echivalarea treptelor profesionale prevăzute pentru muncitori în raport cu activitatea desfășurată de șoferi este prevăzută în anexa IA*“ și dispozițiile pct. 1 din anexa IIA la Normele potrivit căroră: „*șoferii de pe autoturismele puse la dispoziția persoanelor care ocupă funcții al căror coeficient de ierarhizare este de minim 5,5 se încadrează la nivelul IA*“ și respectiv pct. 2 din anexa IIA, potrivit căroră: „*șoferii de pe autoturismele puse la dispoziția subsecretarilor de stat sau a celor cu funcții asimilate sau salarizate la nivelul acestora se încadrează la nivelul I*“

Au mai fost încălcate prevederile art. 17 (3) din HG nr. 281/1993 cu privire la salarizarea personalului din unitățile bugetare, potrivit căroră: „*Calculul tarifului orar se face luând în considerare salariul de bază cu care este încadrat titularul înlocuit...*“ și ale art. 78 din Legea

nr. 72/1996 privind finanțele publice potrivit căroră: „nici o cheltuială nu poate fi înscrisă în buget...și nici efectuată din acesta dacă nu există bază legală pentru asemenea cheltuieli”.

Abaterile au fost înscrise în Raportul de Control Intermediar la filele 38-41.

5. Creanțele la fondul asigurărilor sociale de sănătate în sumă de 16.058,6 mild.lei la 31.12.2001 au fost înregistrate eronat în contul de ordine și evidență 979 „Alte operațiuni în afara bilanțului,” și nu în contul 220 „Debitori” și respectiv în contul 531 „Venituri de realizat”. Înregistrarea în contul 979 „Alte operațiuni în afara bilanțului” a fost făcută în baza monografiei emise de C.N.A.S. și transmise caselor de asigurări teritoriale prin scrisoarea nr. ET/3166/10.08.2001.

Au fost încălcate prevederile: art. 15 din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, modificată și completată de O.G. 61/2001 potrivit căroră: „contabilitatea...creanțelor se ține pe categorii, precum și pe fiecare persoană fizică sau juridică”, pct. 82 alin. 3 din Regulamentul de aplicare a Legii contabilității, aprobat prin H.G nr. 704/1993 potrivit căroră: „creanțele datorate de alte persoane fizice sau juridice sa înregistrează în conturile de debitori diverși” și ale pct. 161 din Regulamentul de aplicare a Legii contabilității, aprobat prin H.G nr. 704/1993 potrivit căroră: „înregistrarea veniturilor în contabilitatea instituțiilor publice, indiferent de sursa de finanțare a acestora, se face pe baza documentelor care atestă crearea obligației de încasare...”.

Au mai fost încălcate prevederile Planului de Conturi și instrucțiunilor de aplicare aprobat prin OMF nr. 3224/1984 potrivit căroră „înregistrarea creanțelor se face pe baza actelor de constatare încheiate și aprobate conform normelor în vigoare sau pe baza titlurilor executorii...”.

6. Debitale din imputațiile stabilite în sarcina conducerii caselor de asigurări teritoriale, în baza proceselor verbale întocmite de Direcția de Control și Audit Intern în anul 2001, în sumă totală de 814.385 lei, nu au fost înregistrate în evidența contabilă, în contul 220 „Debitori”.

Au fost încălcate prevederile art. 15 din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, modificată și completată de OG nr. 61/2001 potrivit căroră: „contabilitatea ...creanțelor se ține pe categorii, precum și pe fiecare persoană fizică sau juridică”; pct. 82 alin. 3 din Regulamentul de aplicare a Legii contabilității, aprobat prin HG nr. 704/1993 potrivit căroră: „creanțele datorate de alte persoane fizice sau juridice se înregistrează în conturile de debitori diverși” și ale Planului de Conturi și instrucțiunilor de aplicare aprobat prin OMF nr. 324/1986, potrivit căroră, în contul 220 „Debitori”, „înregistrarea debitorilor se face pe baza actelor de constatare încheiate și aprobate conform normelor în vigoare sau pe baza titlurilor executorii...”.

Abaterea a fost înscrisă în raportul de control Intermediar la filele 57-60.

7. La fundamentarea bugetului fondului de asigurări sociale de sănătate pe anul 2001, la indicatorul „Venituri totale” – prevederi inițiale nu au fost avute în vedere creanțele restante, de încasat în anul 2001, în sumă de 9.201,5 mild. lei.

Au fost încălcate prevederile art. 10 (1) și ale art. 38 (3) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare aprobate prin OG nr. 61/2001, potrivit căroră „documentele oficiale de prezentare a situației economico-financiare... sunt situațiile economico-financiare anuale care trebuie să ofere o imagine fidelă... activității desfășurate” și respectiv „Prezentarea de situații oficiale care conțin date eronate sau necorelate...este nelegală”.

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de Control Intermediar la filele 60-63.

8. Lista de investiții a C.A.S. Giurgiu, pe anul 2001, a fost aprobată de vicepreședintele C.N.A.S. fără a se avea în vedere normativul privind dotarea cu mijloace auto, ceea ce a condus la înregistrarea la data controlului a unui de 3 autoturisme peste parcul auto stabilit de O.G. nr. 63/1994 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile și instituțiile publice.

Nu au fost respectate prevederile în vigoare în anul 2001 care reglementează numărul de autoturisme deținut de către case de asigurări de sănătate teritoriale.

Au fost încălcate prevederile art. 1 ale O.G. nr. 63/1994, respectiv: „la efectuarea de cheltuieli din fondurile publice către autoritățile și instituțiile publice se vor avea în vedere normativele de cheltuieli pe domenii de activitate, aprobate în condițiile prevederilor legale”, și ale Anexei nr. 2: „I Normativul privind dotarea cu autoturisme...pct. 5 se mai pot folosi în parc comun auto... de către

ministere și alte organe de specialitate ale administrației publice centrale, în funcție de numărul de personal, astfel:

– *personal aparat propriu sub 100 posturi – 1 autoturism“.*

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de Control Intermediar la filele 63-66.

Față de cele constatate, în temeiul art. 95 din Legea nr. 94/1992, republicată, modificată și completată prin legea nr. 77/2002.

DECIDE:

Ordonatorul principal de credite va dispune acele măsuri, care să asigure:

1. Efectuarea inventarierii tuturor elementelor patrimoniale de activ și de pasiv la data de 30.09.2002, astfel încât posturile înscrise în bilanțul contabil să corespundă cu datele înregistrate în contabilitate, puse de acord cu situația reală a elementelor patrimoniale stabilite pe baza inventarierii.

2. Înregistrarea în evidența contabilă, a elementelor patrimoniale potrivit cu prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare aprobate prin OG nr. 61/2001 și ale Planului de Conturi și instrucțiunii de aplicare aprobat prin OMF nr. 324/1986, după cum urmează:

– în contul 01 „mijloace fixe“ se vor înregistra bunuri materiale în sumă de 124.614.855.157 lei, reprezentând:

– 40.318.702 lei-cărți, colecții, publicații;

– 49.980.000 lei-film documentar informativ educativ

– 124.524.556.455-mijloace fixe de natura clădiri

– în contul 600 „materiale“ se va înregistra suma de 5.847.750 lei, reprezentând valoarea a 345 litri carburant existent în stoc (rezervoare auto) la 31.12.2001.

3. Reconstituirea disponibilităților din mijloace cu destinație specială-donații cu suma de 45.000.000 lei și utilizarea donației conform scopului pentru care a fost primită.

4. Recuperarea drepturilor salariale achitate nelegal în sumă totală de 9.459.149 lei reprezentând:

– 8.159.856 lei diferență între drepturile salariale stabilite la nivelul de încadrare IA și cele stabilite la nivelul de încadrare I.

– 1.299.293 lei – diferență între drepturile salariale stabilite pe baza tarifului orar calculat la nivelul salariului unde persoanele au funcția de bază și cele stabilite pe baza tarifului orar calculat la nivelul funcției din cadrul C.N.A.S.

Recuperarea sumelor plătite nelegal se va face potrivit prevederilor Legii nr. 10 /1972-Codul muncii.

5. Înregistrarea în contul 220 „Debitori“ și respectiv în contul 531 „Venituri de realizat“ a:

– creanțelor restante la fondul asigurărilor sociale de sănătate, în sumă de 16.058,16 mild. lei la 31.12.2001 precum și a celor stabilite până la data controlului;

– debitelor stabilite în răspunderea conducerilor C.A.S.– teritoriale, în baza proceselor verbale întocmite de Direcția de control și Audit Intern în anul 2001, în sumă de 814.999.018.385 lei, precum și a celor constatate până la data controlului.

6. Fundamentarea indicatorului „Venituri totale“ din bugetul fondului asigurărilor sociale de sănătate se va realiza luând în considerare potențialul structurilor teritoriale ale C.N.A.S. de recuperare a creanțelor restante ale contribuabililor la fondul de asigurări sociale de sănătate, imputațiilor precum și a altor debite de încasat.

7. Intrarea în legalitate în ceea ce privește numărul de autoturisme prevăzut pentru casele de asigurări teritoriale. Listele de investiții ale acestora se vor aproba de către conducerea C.N.A.S. numai pe baza documentației tehnico-economice și potrivit normativelor legale privind dotarea.

De aducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse prin prezenta decizie, răspunde președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, în calitate de ordonator principal.

Asupra modului de aducere la îndeplinire a măsurilor de mai sus, ordonatorul de credite va informa Curtea de Conturi a României – Secția de Control Financiar Ulterior, până la data de 16.09.2002.

Asupra prezentei Decizii, potrivit art. 95 alin. 2 din Legea nr. 94/1992, republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002, partea interesată poate face întâmpinare, în termen de 5 zile de la comunicare la Secția Jurisdicțională a Curții de Conturi a României.

Emisă astăzi 11.07.2002

Președintele Secției de Control Financiar Ulterior

Anghel Iordan

Sursa. Arhiva Curții de Conturi, file 1-9.

**Nota cuprinzând punctul de vedere al directorului Direcției 2 – Divizia IV
cu privire la legalitatea constatărilor și asupra măsurilor de valorificare propuse
de controlorii financiari în Raportul de control intermediar nr. ET/5136/16.07.2003,
încheiat la CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE
(16 iulie 2003)**

Prezenta Notă a fost întocmită în conformitate cu prevederile art. 52 din Normele de control financiar ulterior extern și de valorificare a constatărilor, aprobate prin HP nr. 33/27.02.2003.

În baza Programului de control financiar pe anul 2003, în perioada 15.04–11.07.2003, echipa formată din controlorii financiari Ploeanu Paraschiv, Cîrlig Marieta, Stan Virgil, Bobîrnea Georgeta, Simion Lorena și Ganea Roxana, a efectuat controlul privind realitatea și exactitatea datelor înscrise în contul de execuție și bilanțul contabil încheiate la 31.12.2002 de către CNAS.

Conform NCFU, controlorii financiari au încheiat Raport de control intermediar, pe care l-au înregistrat la sediul instituției sub nr. ET/5136/16.07.2003 și la sediul Curții de Conturi sub nr. 49093/A.I/16.07.2003.

În urma controlului au fost constatate abateri financiar contabile de la prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, OMF nr. 2388/1995 și Legii nr. 72/1996 privind finanțele publice. Astfel:

1. Inventarierea generală a elementelor de activ și de pasiv existente în patrimoniul C.N.A.S., efectuată la 30.09.2002 în Baza președintelui C.N.A.S. nr. 249/09.09.2002, a fost efectuată fără respectarea în totalitate a prevederilor Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii patrimoniului, aprobate prin O.M.F. nr. 2388/1995, astfel:

- în procesul verbal de inventariere întocmit de subcomisia nr. 1 s-au înscris bunuri depreciate în valoare de 43.160 mii lei, propunându-se casarea lor, deși în listele de inventariere nu au fost înscrise bunurile depreciate, inutilizabile sau deteriorate;

- listele de inventariere întocmite pentru aparatele telefonice mobile din rețeaua CONNEX au fost completate prin preluarea datelor din contabilitate și nu prin identificarea faptică a bunurilor, fapt ce a avut drept consecință imposibilitatea determinării situației reale a aparatelor telefonice mobile achiziționate de către C.N.A.S. până la data efectuării operațiunii de inventariere. Această abatere financiar contabilă a fost cauzată de neactualizarea fișelor mijloacelor fixe și a fișelor de magazie, precum și de neoperarea în evidența contabilă a mișcărilor acestor telefoane, operațiuni care s-au efectuat, de regulă, fără documente legal întocmite și aprobate;

- nu au fost inventariate 75 aparate telefonice mobile și 10 centrale din rețeaua ZAPP, precum și soldurile conturilor de drepturi și obligații înregistrate la 30.09.2002;

- procesele verbale de inventariere încheiate de subcomisii, respectiv comisia centrală, nu cuprind toate elementele obligatorii prevăzute de Normele privind organizarea și efectuarea inventarierii aprobate prin O.M.F. nr. 2388/1995. Neregulile privind organizarea și efectuarea

inventarierii patrimoniului C.N.A.S. pentru anul 2002 a condus la înscrierea în bilanțul contabil a unor date care nu corespund cu situația reală a elementelor patrimoniale.

Au fost încălcate prevederile pct. 131 (3) din Regulamentul de aplicare a Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aprobat prin H.G. nr. 704/1993 potrivit căroră: *„bunurile aparțin altor persoane fizice sau juridice (în custodie...) se inventariază și se înscriu în liste separate. O copie după aceste liste se trimite, de regulă și persoanelor fizice sau juridice, după caz, căreia îi aparțin bunurile respective“*, pct. 131(5), potrivit căroră: *„pentru bunurile depreciate, inutilizabile sau deteriorate... se întocmesc, de regulă, liste de inventariere separate“* și ale Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii, aprobate prin O.M.F. nr. 2388/1995.

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de control intermediar la filele 14-31.

2. Din verificarea operațiunilor efectuate în anul 2002 privind casarea bunurilor din patrimoniul C.N.A.S. au fost constatate abateri de la prevederile legale, astfel:

În procesul verbal de casare fn/02.09.2002 a fost menționată distrugerea prin dezmembrare a 2 imprimante, însă prin Nota contabilă nr. 669/02.09.2002 a fost înregistrată numai scoaterea din evidență a unei imprimante tip Laser Jet HP 1100 cu numărul de inventar 30005. Valoarea imprimantei tip LX 1050 seria 2500014512, care împreună cu calculatorul tip 416 erau înregistrate la valoarea de 3.675.920 lei, nu a fost determinată pentru scoaterea din evidență urmare casării.

Pentru casarea unor bunuri materiale din patrimoniul C.N.A.S. în valoare de 43.160.494 lei nu a fost întocmit procesul verbal de casare conform prevederilor legale din care să rezulte proceduri, metode, rezultate și modul de valorificare. Au fost încălcate prevederile Cap.III pct.2.2 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 15/1994 privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, aprobate prin HG nr. 909/1997, potrivit căroră: *„în cazul instituțiilor publice, scoaterea din funcțiune a mijloacelor fixe...se aprobă de ordonatorul principal“*, ale pct.19(d) din Normele metodologice de aplicare a Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, aprobate prin H.G. nr. 704/1993, potrivit căroră: *„la data ieșirii din patrimoniu...bunurile se evaluează și se scad din gestiune la valoarea lor de intrare“* și ale art. 2(2) din Decizia nr. 325728/28.05.2001 potrivit căroră: *„membrii comisiei vor consemna cele constatate într-un proces verbal de casare pe care îl vor supune spre aprobare ordonatorului principal, președintele C.N.A.S.“*.

Abaterile au fost înscrise în Raportul de control intermediar la filele 40-45.

3. a) Din verificarea modului de completare a registrelor de contabilitate s-a constatat că Registrul inventar a fost completat la data de 31.12.2002, la poziția „Mijloace fixe“, în coloana „valoare de inventar“, cu datele preluate din balanța de verificare la aceeași dată și nu pe baza datelor preluate din listele de inventariere întocmite de C.N.A.S la 30.09.2002 (în sumă de 139.862.680 mii lei) care trebuiau actualizate cu valoarea intrărilor și ieșirilor din patrimoniu până la data închiderii exercițiului financiar al anului 2002.

Astfel, valoarea de inventar înscrisă la poziția „Mijloace fixe“ în Registrul de inventar, în sumă de 151.935.387 mii lei a fost cu 3.712.089 mii lei mai mare față de sumele înscrise în listele de inventariere.

Acest mod de completare a Registrului inventar a condus la neconcordanța dintre datele înscrise în acesta și listele de inventariere în baza căroră se completează coloana „valoare de inventar“.

Au fost încălcate prevederile Normelor metodologice pentru întocmirea și utilizarea formularelor comune privind activitatea financiară și contabilă și modelele acestora aprobate prin O.M.F.P. nr. 425/1998 potrivit căroră: *„Registrul inventar se completează pe baza inventarierii faptice a fiecărei poziții cuprinse în toate conturile de bilanț.. În cazul în care inventarierea are loc pe parcursul anului, în Registrul inventar se înregistrează soldurile evidențiate în liste de inventariere actualizate cu valoarea intrărilor și ieșirilor până la data închiderii exercițiului“*.

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de control intermediar la filele 10-12.

b) Din verificarea modului de organizare și ținere a evidenței bunurilor materiale primite în custodie de C.N.A.S. în anul 2002, s-a constatat că 75 aparate telefonice mobile și 10 centrale ZAPP, nu au fost înregistrate în conturi de ordine și evidență în afara bilanțului.

Necesitatea evidențierii acestor bunuri se impunea deoarece după 12 luni de la primire, aparatele mobile ZAPP intră în patrimoniul C.N.A.S.

Neînregistrarea în contabilitate a acestor telefoane a condus la existența în cadrul C.N.A.S. a unor bunuri aparținând altor persoane juridice, despre care instituția nu posedă informații privind valoarea și persoanele care le utilizează.

Au fost încălcate prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, modificată și completată cu prevederile O.G. nr. 61/2001 și ale pct. 103 din Regulamentul de aplicare a Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, aprobat prin H.G. nr. 704/1993, potrivit căroră: *„drepturile și obligațiile, precum și unele bunuri care nu pot fi integrate în activul și pasivul unității patrimoniale se înregistrează în contabilitate în conturi în afara bilanțului, denumite și conturi de ordine și evidență. În această categorie se cuprind...valori materiale primite...în păstrare sau custodie...”*.

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de control intermediar la filele 12-14.

4. Din verificarea modului în care C.N.A.S. a organizat și condus contabilitatea debitorilor și fondurilor proprii, a rezultat că aceasta nu a fost organizată și condusă conform prevederile legale, astfel:

a) Soldul contului 220 „Debitori” la 31.12.2002 nu a fost pus de acord cu situația reală, în acesta fiind cuprinsă și suma de 46.938.734 mii lei, reprezentând dobânzi de încasat de la M.F.P. pentru disponibilul aflat în cont la Trezorerie în perioada august-noiembrie 1999 și convorbiri telefonice peste plafonul stabilit de ordonator, pentru care nu au fost emise titluri. Au fost încălcate prevederile Planului de conturi și Instrucțiunile de aplicare ale acestuia, aprobate prin O.M.F. nr. 324/1984, potrivit căroră: în contul 220 „Debitori”, *„înregistrarea creanțelor se face pe baza actelor de constatare încheiate și aprobate conform normelor în vigoare sau pe baza titlurilor executorii, concomitent cu constatarea pagubei”*.

Au mai fost încălcate prevederile pct. 103 din Regulamentul de aplicare a Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, potrivit căroră: *„drepturile și obligațiile, precum și unele bunuri care nu pot fi integrate în activul și pasivul bilanțului unității patrimoniale se înregistrează în contabilitate în conturi în afara bilanțului, denumite și conturi de ordine și evidență”*. Abaterea a fost înscrisă în Raportul de control intermediar la filele 33-37.

b) Soldul contului 129 „Fond de rezervă” la 31.12.2002, în sumă de 1.951.068.890 mii lei nu exprimă realitatea, deoarece în acesta au fost incluse eronat sumele: 12.530.692,4 mii lei, reprezentând 5% din dobânzile acordate la depozite din fondul de rezervă și suma de 14.587.819,7 mii lei, reprezentând 5% din dobânda la contul de disponibil încasat în perioada 2000-2002. Au fost încălcate prevederile pct. 11 din O.U.G. nr. 180/2000 de modificare și completare a Legii asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997 potrivit căroră: *„sumele constituite...în contul C.N.A.S., se utilizează pentru: a) fondul de rezervă propriu în cotă de 5%...”* și ale art.2 din O.U.G. nr. 119/1999 privind atragerea unor sume suplimentare la bugetul fondului asigurărilor sociale de sănătate, aprobată prin Legea nr. 593/2001, potrivit căroră: *„dobânzile încasate constituie venituri ale fiecărei case de asigurări sociale de sănătate și se utilizează pentru acoperirea cheltuielilor prevăzute în bugetul de venituri și cheltuieli ale acestuia”*.

Înregistrarea eronată în conturile 220 „Debitori” și 129 „Fond de rezervă” a condus la înscrierea în bilanț a unor date care nu sunt puse de acord cu situația reală a patrimoniului C.N.A.S.

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de control intermediar la filele 36-38.

5. La fundamentarea indicatorului „Venituri totale” din bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2002 al C.N.A.S.— aparat central, nu s-au avut în vedere disponibilitățile bănești din venituri încasate în anii anteriori în sumă de 1.961.585.176 mii lei, venituri înregistrate la 31.12.2001 în contul 531 „Venituri de realizat” în sumă de 418.311.461 mii lei, precum și influențele rezultate ca urmare a fundamentării pe bază nereală a acestui indicator în bugetele C.A.S. teritoriale.

Necuprinderea în indicatorul „Venituri totale“ din bugetul de venituri și cheltuieli întocmit de C.N.A.S. la nivelul aparatului central a tuturor disponibilităților, precum și influențele din fundamentarea incompletă a acestui indicator în bugetele C.A.S. teritoriale, au condus la diminuarea resurselor financiare pentru anul 2002 ale C.N.A.S. „, aparate central și la diminuarea sumelor de redistribuit.

Au fost încălcate prevederile art. 1(2) din Legea nr. 72/1996 privind finanțele publice, potrivit căroră: „*constituirea resurselor financiare publice se face pe seama...contribuțiilor și veniturilor nefiscale prelevate de la persoanele juridice și fizice, cu luarea în considerare a potențialului lor economic și a altor criterii stabilite de lege. Dimensionarea cheltuielilor publice...se efectuează în concordanță cu obiectivele strategiei de dezvoltare economică și socială și cu prioritățile imediate stabilite de autoritățile publice competente*“, art. 4 potrivit căroră: „*la baza elaborării și execuției...bugetelor fondurile speciale stau principiile unicității, universalității, echilibrului, realității, anualității și publicității*“, art. 19(4) conform căroră: „*elaborarea și execuția bugetelor fondurilor speciale se efectuează potrivit legilor de constituire a acestor fonduri și prevederilor din prezenta lege*“ și ale art. 61 din Legea nr. 145/1997 privind asigurările sociale de sănătate potrivit căroră: „*fondurile rămase la finele anului se reportează în anul următor cu destinația: plata medicamentelor și a serviciilor medicale acordate, cheltuieli de administrare și funcționare, fond de redistribuire și fond de rezervă*“.

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de control intermediar la filele 6–10.

6. Datele înscrise în contul de execuție întocmit de C.N.A.S. „, aparat central, pentru anul 2002 nu exprimă realitatea veniturilor încasate în acest exercițiu financiar, astfel:

În contul de execuție în coloana „Prevederi aprobate definitiv“ la indicatorul „Venituri totale“ suma înscrisă de 12.874.649.284 mii lei a reprezentat 25% din cota virată de CAS teritoriale (12.762.847.296 mii lei) și dobânzile de depozite și contul de disponibile (111.801.988 mii lei).

Suma de 23.312.012.409 mii lei, înscrisă în contul de execuție în coloana „Realizări“ are inclusă, în mod eronat, suma de 10.633.069 mii lei, reprezentând fondurile rămase neutilizate de C.A.S. teritoriale la finele anului 2002 și virat de acestea la C.N.A.S.

Pe cale de consecință, excedentul înscris în contul de execuție, de 12.036.529.304 mii lei, nu exprimă realitatea constituirii acestei sume ca rezultat al exercițiului financiar al anului curent (C.N.A.S. „, aparat central a realizat în anul 2002 un excedent în sumă de 1.402.928.235 mii lei, iar la nivelul sistemului asigurărilor sociale de sănătate s-a înregistrat un excedent în sumă de 5.819.040.941 mii lei).

Raportarea prin contul de execuție a unor date care nu exprimă realitatea naturii și felului veniturilor realizate a condus la prezentarea unor indicatori care nu oferă o imagine reală asupra activității desfășurate de C.N.A.S. în anul 2002.

Au fost încălcate prevederile art. 10 (1) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare potrivit căroră: „*situațiile financiare trebuie să ofere o imagine fidelă a poziției financiare, a performanțelor financiare...referitoare la activitatea desfășurată*“.

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de control intermediar la filele 33–38.

7. În anul 2001, C.N.A.S și 9 C.A.S. teritoriale au schimbat prin sistemul BUY-BACK, 6 autoturisme, respectiv 14 autoturisme, operațiune care a necesitat costuri ridicate, neeconomice și neprioritare pentru sistem, diferențele de preț au fost de 2.011.347 mii lei la nivelul C.N.A.S. și de 5.140.952 mii lei la nivelul C.A.S. teritoriale.

Au fost încălcate prevederile art. 22 (3) din Legea nr. 72/1996 privind finanțele publice potrivit căroră: „*ordonatorul principal...stabilește priorități în realizarea obiectivelor de investiții..., asigură, totodată, utilizarea rațională și eficientă a acestor fonduri...*“, art. 22(4) potrivit căroră: „*în listele de investiții se înscriu numai obiectivele de investiții ale căror documentații tehnico-economice au fost elaborate și aprobate, potrivit dispozițiilor legale. Cheltuielile pentru investiții, cuprinse într-o poziție globală în lista anexă la bugetul fiecărui ordonator, se detaliază și se aprobă prin liste separate de către ordonatorul principal, pe bază de note de fundamentare, care vor*

cuprinde elemente referitoare la necesitate, oportunitate și alți indicatori caracteristici unor asemenea investiții“ și ale art. 36(1c) potrivit căroră: „ordonatorii principali, răspund potrivit legii, de folosirea cu eficiență și eficacitate a sumelor primite...din bugetele fondurilor speciale“.

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de control intermediar la filele 45–55.

8. Foile de parcurs întocmite în perioada 01.01–31.12.2002 de Biroul auto din cadrul C.N.A.S. „ aparat central nu sunt completate cu datele prevăzute de formularul tipizat și nu este confirmată starea tehnică a autoturismelor de revizorul tehnic.

Foile de parcurs au fost confirmate de secretarii cabinetelor demnitarilor și directorul general care nu au aceste atribuții, potrivit fișei postului, confirmarea fiind în răspunderea persoanelor care efectuează deplasarea cu autoturismele.

Au fost încălcate prevederile art. 6 din Legea contabilității, republicată, cu modificările și completările ulterioare potrivit căroră: „Orice operațiune economică efectuată se consemnează într-un document care stă la baza înregistrărilor în contabilitate, dobândind astfel, calitatea de document justificativ“.

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de control intermediar la filele 55–58.

9. La fundamentarea indicatorilor „Venituri totale“ și „Cheltuieli totale“ înscrise în bugetul centralizat al fondului asigurărilor sociale de sănătate aprobat pe anul 2002 nu au fost avute în vedere toate resursele financiare, precum și prioritățile imediate ale sistemului asigurărilor sociale de sănătate astfel:

- la indicatorul „Venituri totale“, pentru anul 2002, C.N.A.S. nu au luat în considerare potențialul structurilor teritoriale de încasare a creanțelor la fondul asigurărilor sociale de sănătate, precum și disponibilitățile bănești estimate la 31.12.2001 care potrivit legii reprezintă resurse financiare, reportându-se în anul următor.

- la indicatorul „Cheltuieli totale“ estimat pe anul 2002 de C.N.A.S. nu au fost luate în considerare toate obligațiile de plată către furnizorii de servicii medicale spitalicești existente în evidența CAS teritoriale la data întocmirii proiectului bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2002. Au fost încălcate prevederile Legii nr. 72/1996 privind finanțele publice și adresei Guvernului nr. 5/7423/11.07.2001, potrivit căroră *ordonatorul avea obligația ca propunerile pentru rectificarea bugetului fondului asigurărilor sociale de sănătate pe anul 2002 să se efectueze pe baza analizei veniturilor încasate și lichidarea datoriilor către furnizori.*

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de control intermediar la filele 68–74.

10. Fundamentarea Ordinului președintelui C.N.A.S. nr. 80/2002 efectuată pe baza „Referatului de aprobare“ nr. DCUC/901/DIC/304/04.03.2002, întocmit de Direcția de Control și Urmărire Creanțe și Direcția Juridic și Contencios a condus la includerea fără temei legal, a sumelor încasate din eşalonării la plată ca sursă de constituire a fondului pentru stimularea personalului C.N.A.S. Întrucât executarea silită nu poate fi pornită sau continuată, după caz, până la data comunicării modului de soluționare a acesteia, încasarea veniturilor din eşalonările înlesnirilor la plată contravine prevederilor art. 83 din O.G. nr.11/1996 privind executarea creanțelor bugetare.

Au fost încălcate prevederile art. 82 din O.G. nr. 11/1996 privind recuperarea creanțelor bugetare, potrivit căroră: *pentru creanțele bugetare pentru care s-au depus cereri de înlesniri la plată, executarea silită nu poate fi pornită sau nu va fi continuată, până la data comunicării modului de soluționare a acesteia. Înlesnirile la plată pot fi acordate atât înaintea începerii executării silită cât și în timpul efectuării acesteia*“, art. 108¹ din O.G. nr. 53/1997 pentru modificarea și completarea O.G. nr. 11/1996 potrivit căroră: „...se poate constitui fonduri pentru acordarea de stimulente personalului propriu și din unitățile subordonate, după caz, prin reținerea unei cote de 3% din sumele încasate la bugetul de stat, prin executarea silită“, art. 4 din O.U.G. nr. 40/2002 pentru recuperarea arieratelor bugetare, potrivit căroră: „începând cu data comunicării aprobării, pentru obligațiile bugetare pentru care s-au aprobat înlesniri la plată, executarea silită nu se pornește sau nu se continuă, după caz“.

Abaterea a fost înscrisă în Raportul de control intermediar la filele 74–83.

11. Din verificarea documentelor privind activitatea parcului auto la nivelul C.N.A.S. „, aparat central, s-a constatat că, pentru 3 autoturisme, respectiv, Dacia Nova, nr. B-18-WGL (în perioada iunie-iulie 2002) Dacia 1310 nr. B-69-LMA (în perioada ianuarie-mai-2002) și Nubira nr. B-56-CSS (în perioada iunie-decembrie 2002, nu au fost întocmite documentele justificative în conformitate cu dispozițiile legale, respectiv foi de parcurs și FAZ-uri.

Din analiza „Situației consumului de carburant“ a rezultat că pentru funcționarea celor 3 autoturisme în anul 2002, s-a utilizat cantitatea de 2.952 litri benzină.

Au fost încălcate prevederile:

– art. 40 din Legea nr. 72/1996 privind finanțele publice potrivit căroră: *efectuarea cheltuielilor se va face numai pe bază de documente justificative întocmite în conformitate cu dispozițiile legale care să confirme prestarea serviciilor, potrivit dispozițiilor legale*“.

– Art. 6(1) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, modificată și completată prin O.G. nr. 61/2001, potrivit căroră: „*orice operațiune economică efectuată se consemnează într-un document care stă la baza înregistrărilor în contabilitate, dobândind astfel calitatea de document justificativ*.“

Efectuarea de operațiuni patrimoniale fără a avea la bază documente justificative legal întocmite a condus la crearea unei pagube în sumă de 73.947.600 lei.

În conformitate cu prevederile art. 71(2) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, modificată și completată prin Legea nr. 77/2002, în timpul controlului, pentru paguba creată instituției, s-au calculat foloase nerealizate pe baza taxei scontului (dobândă de refinanțare), stabilită de BNR, în sumă de 22.627.966 lei.

Abaterea financiar-contabilă a fost înscrisă în Raportul de control intermediar la filele 58-67.

Față de abaterile financiar contabile și prejudiciile consemnate în Raportul de control intermediar nr. ET/5136/16.07.2003, propun următoarele:

– sesizarea Președintelui Secție de Control Financiar Ulterior în vederea emiterii Deciziei în baza art. 95 din Legea nr. 94/1992, republicată cu modificările și completările ulterioare, pentru punctele 1–10 din prezenta Notă;

– sesizarea Colegiului Jurisdicțional de către completul constituit conform art. 31 (a) din Legea nr. 94/1992, republicată. Cu modificările și completările ulterioare pentru punctul 11 din prezenta Notă, pentru stabilirea răspunderii juridice conform legii.

Cu privire la calitatea actului de control, acesta a fost încheiat cu respectarea prevederilor art. 27 – art. 50 din NCFU.

Ca urmare apreciez calitatea actului de control încheiat de cei 6 controlori financiari la nivel foarte bine.

Director

Doina Adamescu.

Sursa: Curtea de Conturi, file 1-7.

**Nota pentru Comisia de Sănătate a Camerei Deputaților
cu privire la modul de fundamentare a indicatorilor solicitați de C.N.A.S.
pentru bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2003
(10 septembrie 2003)**

Din verificările efectuate de către Curtea de Conturi cu privire la modul de fundamentare a indicatorilor înscrși în B.V.C al Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2003, au rezultat abateri financiar-contabile, care au fost înscrise în Raportul de control intermediar nr. ET/4276/13.06.2003. În vederea înlăturării acestor abateri, președintele S.C.F.U a emis Decizia nr. 22/30.06.2003.

La data de 2 septembrie 2003, prin scrisoarea nr. ET/6174, C.N.A.S. a transmis Curții de Conturi 3 adrese prin care solicită Ministrului Finanțelor Publice majoritatea prevederilor bugetare cu ocazia rectificării de buget pe anul 2003, respectiv: ET 4937/8.07.2003, ET5523/29.07.2003, ET6147/28.08.2003.

Din start trebuie precizat faptul că adresele înaintate la M.F.P. cu privire la necesitatea rectificării B.V.C./2003 sunt concepute în ideea că acestea au fost solicitate de Curtea de Conturi și nicidecum nu era necesară această rectificare ținând cont de faptul că respectivul buget nu a fost fundamentat corect, pe baza unei analize reale cu privire la toate resursele și toate cheltuielile din sistem.

Cu privire la fundamentarea de către C.N.A.S. a VENITURILOR TOTALE din bugetul fondului național unic al asigurărilor sociale de sănătate.

Controlul Curții de Conturi a constatat că la fundamentarea acestui indicator nu s-a ținut cont de toate resursele financiare din sistem, după cum urmează:

- nu a fost luat în considerare potențialul **real** de încasare a creanțelor de către C.A.S teritoriale.

Așa cum s-a menționat și în raportul de control intermediar, creanțele de încasat în anul 2003 au fost estimate la un volum de numai 2.793,5 ml. lei, deși la 31.12.2002, C.N.A.S. înregistra creanțe în sumă totală de 23.615,5 mld. lei. Aceste prevederi au fost mai mici chiar și decât încasările efectiv realizate de către C.N.A.S. în anul 2002, de 5.841,0 mld. lei.

- la fundamentarea resurselor financiare ale sistemului nu s-a ținut cont, nici măcar parțial, de disponibilitățile bănești existente la trezorerie, deși la 31.12.2002 acestea erau în sumă de 15.256,4 mld.lei.

Trebuie precizat faptul că Legea nr. 145/1997, așa cum a fost modificată și completată de O.U.G nr. 180/2000, în vigoare la data întocmirii B.V.C/2003, precizează în mod expres la art. 61 următoarele: „Fondurile rămase la finele anului se reportează și se utilizează cu destinația prevăzută la art. 60“ astfel:

„Art. 59 – (1) Fondurile de asigurări sociale de sănătate colectate de casele de asigurări de sănătate județene, a municipiului București, Casa Asigurărilor de Sănătate, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești și Casa de Asigurări de Sănătate a Transporturilor se utilizează pentru:

- plata serviciilor medicale acordate, a medicamentelor, a materialelor sanitare, a protezelor și ortezelor;

- cheltuieli de administrare, funcționare și de capital, în cotă de maximum 5% din totalul sumelor colectate;

- o cotă de până la 25% din totalul sumelor colectate, care se virează în contul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, stabilită anual de către aceasta;

(2) Proiectele de bugete de venituri și cheltuieli ale caselor de asigurări de sănătate, a municipiului București, precum și cele ale Casei Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești și Casei de Asigurări de Sănătate a Transporturilor, la propunerea acestora și se aprobă în condițiile legii.“

„Art. 60 – (1) Sumele constituite, virate conform art. 59 lit. c) în contul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, se utilizează pentru:

- fondul de rezervă propriu în cotă de 5%;

- cheltuieli de administrare, funcționare și de capital în cotă de maximum 5%;

- fondul de redistribuire pentru susținerea bugetelor caselor de asigurări de sănătate județene, a municipiului București, Casei Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești și Casei de Asigurări de Sănătate a Transporturilor, cu dezechilibre financiare, care se calculează potrivit datelor demografice, de morbiditate și complexității serviciilor medicale;

(2) Criteriile pe baza cărora se calculează sumele aferente fondului de redistribuire prevăzut la alin. (1) lit.c) se stabilesc prin ordin al președintelui Caselor Naționale de Asigurări de Sănătate și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I“.

Precizăm faptul că la 31.12.2002 instituția a raportat și un fond de rezervă în sumă de 632,4 mld. lei, care nu trebuie confundat cu excedentul de la finele anului.

Destinația acestui fond a fost dată de art. 107 din O.U.G. nr. 30/1998, respectiv: „Fondului de rezervă al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate rămas neutilizat la finele anului i se va stabili destinația de utilizare de către consiliul de administrație al acesteia“ și ulterior de art. 29 din Statutul C.N.A.S. aprobat de Consiliul de Administrație în anul 2001, conform căruia „C.N.A.S. stabilește destinație de utilizare a fondului de rezervă propriu“.

Față de această mențiune C.N.A.S. din adresa nr. ET/6.146/28.08.2003, înaintată M.F.P., cum că: „La fundamentarea B.V.C. pe 2003 s-a ținut seama de sumele posibile de încasat, inclusiv de cele certe a fi recuperate din creanțe la 31.12.2002 este nereală.

Precizăm faptul că, în actul de control, Curtea de Conturi nu a menționat necesitatea recuperării integrale a creanțelor la FASS, existente în sold la finele anului 2002, pentru ca acestea să fie incluse în totalitate în venituri în B.V.C./2003, ci a precizat că aceste creanțe reprezintă surse reale și de un volum considerabil în finanțarea cheltuielilor din sistem.

Cu privire la CHELTUIELI TOTALE:

În aceeași adresă înaintată către M.F.P. sub nr. ET/6.147/28.08.2003, se afirmă faptul că Curtea de Conturi a solicitat ca la fundamentarea B.V.C./2003, C.N.A.S. să includă toate obligațiile de plată ale furnizorilor. În actul de control și în Decizia nr. 22/2003, Curtea de Conturi a solicitat o analiză temeinică în vederea stabilirii realității serviciilor prestate și exactității obligațiilor de plată către furnizorii de servicii medicale, astfel încât fundamentarea indicatorului CHELTUIELI TOTALE să se efectueze prin luarea în considerare a tuturor cheltuielilor care sunt în răspunderea certaină a C.A.S. teritoriale (pentru a se acoperi, total sau parțial, creanțele de 9.195,7 mld.lei existente în evidența extracontabilă a caselor teritoriale). Or, în nici una din adresele înaintate M.F.P. prin care se solicită rectificarea bugetară pentru anului 2003, C.N.A.S. nu precizează dacă aceste verificări s-au efectuat și ce creanțe certe au rezultat. Pentru eventualele diferențe neacceptate, C.N.A.S. trebuia să precizeze ce măsuri urmează a se întreprinde și de la cine se vor recupera aceste pagube, În adresa nr. ET/4.937/2003 C.N.A.S. precizează: „Considerăm necesară suplimentarea cu 9.195,7 mld. lei, sumă necesară achitării arieratelor înregistrate de unitățile spitalicești la 31.12.2002“, afirmație care ne duce la concluzia că aceste sume sunt reale ca urmare a verificării lor.

Pe cale de consecință o asemenea modalitate de fundamentare a bugetului de venituri și cheltuieli de către C.N.A.S. fără o analiză amănunțită, în vederea stabilirii resurselor financiare necesare acoperirii cheltuielilor reale din sistem, nu poate avea drept consecință decât respingerea de către M.F.P. a oricărei solicitări de majorare a indicatorilor.

Consilier de conturi

Edit Szarka.

Sursa: Curtea de Conturi, file 1–4.

Convenția de twinning dintre România, Spania și Germania cu privire la Curtea de Conturi a României (2003)

NR. DE REFERINȚĂ Twinning Nr. RO 2002/IB/F1-10

Între România (denumită generic „Statul Candidat”) reprezentată prin Domnul Dan Drosu Șaguna, Președintele Curții de Conturi a României,
Pe de o parte,

Și autoritatea administrativă a Spaniei (denumită „Stat Membru”) reprezentată prin D. Miguel Angel Cortes, subsecretar al Departamentului de Cooperare Internațională și Afaceri Internaționale din cadrul Ministerului de Afaceri Externe spaniol, care încredințează implementarea prezentului Acord de această parte domnului Javier Medina, membru al Curții de Conturi a Spaniei, în cooperare cu Curtea de Conturi a Germaniei, reprezentată de doamna Sofia Palatchorova, Asistent executiv pentru cooperare cu SAI-uri,
De cealaltă parte.

S-A AJUNS LA URMĂTORUL ACORD:

TITLU I

Scopul și obiectivele Operațiunii de Twinning: Aquis-ul Comunitar și standardele INTOSAI ce stau la baza proiectului și rezultatele practice ținute.

Articolul 1. Obiectiv (rezultat garantat)

Obiectivul general al proiectului îl reprezintă întărirea capacității instituționale a Curții de Conturi a României ca instituție independentă, profesională și credibilă de audit extern al fondurilor publice; extinderea competențelor și activităților sale prin introducerea de metode moderne de audit, în conformitate cu standardele de audit internațional acceptate și a celor mai bune practici europene, cât și prin dezvoltarea activității jurisdicționale, capabile să prezinte Parlamentului Român și Uniunii Europene rapoarte de înaltă calitate privind utilizarea banilor publici.

În special, acest proiect intenționează :

– să asigure Curții de Conturi capacitatea de a face față creșterii atribuțiilor, de a răspunde schimbărilor care au loc în modul în care administrația publică controlează și gestionează cheltuielile proprii și fondurile UE și să extindă activitatea Curții către alte domenii importante, care nu au fost atinse prin Proiectul de Twinning RO/2000/IB/FI-04.

Proiectul va avea următoarele rezultate:

Primul:

– analizarea, revizuirea și îmbunătățirea cadrului legal al Curții de Conturi prin comparație cu Aquis-ul Comunitar. Propunerile de amendamente schițate, discutate și aprobate de Curtea de Conturi a României.

Al doilea:

– îmbunătățirea profesionalismului și funcționării Curții de Conturi a României, cu referire în special la întărirea sistemului intern al Curții de *planificare strategică, management independent al resurselor, monitorizare și evaluare;*

Al treilea:

– pregătirea profesională a 45 de persoane în capacitatea de a audita fondurile provenite din asistență financiară oferită României de către UE și alte surse internaționale de finanțare, bazată pe

standarde internaționale și europene de audit extern al fondurilor publice (45 persoane: 20 de la nivel local și 25 de la nivel central);

Al patrulea:

– personal de specialitate pregătit în auditul procesului de privatizare și stabilirea răspunderii în conformitate cu Standardele internaționale de audit INTOSAI;

Al cincilea:

– pregătirea personalului de la nivel local în auditul financiar, în conformitate cu Standardele Internaționale de audit INTOSAI (20 de persoane pregătite la nivel local în auditul subvențiilor acordate și 20 de persoane pregătite la nivel local în auditarea fondurilor acordate României de către Uniunea Europeană și din alte surse de finanțare internațională); și 40 de persoane pregătite la nivel local în probleme jurisdicționale. Activitatea jurisdicțională extinsă la aceste unități teritoriale.

Al șaselea:

– personal bine pregătit pe domenii specifice la nivel central: sănătate (25 de persoane) și sector bancar (25 de persoane).

Al șaptelea:

– personal pregătit pentru detectarea fenomenelor gen fraudă, corupție, evaziune fiscală și spălare de bani, precum și stabilirea răspunderii și urmărirea în justiție a persoanelor responsabile (25 de persoane)†;

Al optulea: – un document privind ghiduri practice de audit la termen mediu, termen anual și elaborarea unui program de audit și pregătirea profesională a 50 de persoane în acest domeniu; un document privind standardele de audit, procesele de auditare și elaborarea unui raport de audit și 50 de persoane pregătite în acest domeniu; un manual de audit financiar și un manual de audit al performanței și 10 persoane de la nivel central pregătite în elaborarea, dezvoltarea și implementarea manualelor de audit.

Al nouălea:

Dezvoltarea suportului I.T.:

Curtea de Conturi a României trebuie să analizeze dezvoltarea auditului intern și a sistemului de înregistrare: 25 de auditori de la nivel central pregătiți în auditul asistat de calculator;

Al zecelea:

– capacitatea internă de pregătire profesională a personalului Curții de Conturi: 25 de persoane de la nivel central pregătite în acest domeniu; 90 de persoane pregătite în domeniul I.T.: auditarea sistemelor (50 de persoane de la nivel central și 40 de la nivel local) capabile să înțeleagă sistemele I.T. standardele de audit, instrucțiunile și procedurile.

Al unsprezecelea:

– personal pregătit capabil să auditeze și să certifice conturile fondurilor SAPARD, ISPA și PHARE la nivel local, asigurându-se că Curtea de Conturi este capabilă să-și îndeplinească responsabilitățile ca Organism de Certificare (40 de persoane pregătite la nivel local);

Al douăsprezecelea:

– personal pregătit în Programele Bugetului de Stat și capitalizarea judiciară a constatărilor (50 de persoane pregătite la nivel central).

Articolul 2. Aquis-ul Comunitar

– Reglementarea Financiară din 21 decembrie 1977 aplicabilă bugetului general al Comunității Europene.

– Reglementarea Consiliului nr. 762/2001, ce completează reglementarea financiară din 21 decembrie 1997 aplicabilă bugetului general al Comunității Europene, privind separarea funcției de audit intern de funcția de control financiar ex ante.

– Convenția din 26 iulie 1999 privind protejarea intereselor financiare a Comunității Europene.

– Primul Protocol din 27 septembrie 1996 privind corupția activă și pasivă.

– Protocolul din 29 noiembrie 1996 privind interpretarea, prin sentința preliminară a Curții de Justiție a Comunității Europene.

- Convenția din 26 mai 1997 privind lupta împotriva corupției din cadrul oficialilor Comunității Europene sau a oficialilor statelor membre a Uniunii Europene.
- Al doilea protocol din 19 iunie 1997 privind răspunderea persoanelor juridice pentru fraudă, corupție activă și spălare de bani.
- Reglementarea Comisiei nr. 3418/93 care prevede norme detaliate de implementare a anumitor prevederi ale Reglementării Financiare din 21 decembrie 1977.
- Decizia Consiliului nr. 729/94 privind disciplina bugetară.
- Reglementarea nr. 1150/2000 privind sistemul resurselor proprii ale Comunității.
- Decizia Consiliului nr. 728/94 privind sistemul resurselor proprii ale Comunității Europene.
- Reglementarea Consiliului nr. 2988/95 privind protejarea intereselor financiare ale Comunității Europene.
- Reglementarea Consiliului nr. 729/70 privind finanțarea politicii agrare comune.
- Reglementările 3508/1992 și 3887/1992 privind administrarea și sistemul de control integrate în sectorul agrar.
- Reglementarea Comisiei nr. 1663/95 care prevede norme detaliate pentru aplicarea Reglementării Consiliului nr. 729/70 privind procedura conturilor EAGGF Guarantee Section.
- Reglementarea 1287/1995 privind agențiile plătitoare.
- Reglementările 1260/1999 și 438/2001 privind Fondurile Structurale.
- Reglementarea Consiliului nr. 1266/99 privind coordonarea ajutorului către țările candidate în cadrul strategiei de preaderare și completare la Reglementarea nr. 3906/89.
- Reglementarea Consiliului nr. 1267/99 ce stabilește un Instrument pentru Politici Structurale de Preaderare.
- Reglementarea Consiliului nr. 1268/99 privind sprijinul din partea Comunității pentru măsurile de preaderare în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale în statele candidate ale Europei Centrale și de Est în perioada de preaderare.
- Reglementarea Consiliului nr. 2185/96 privind verificările și inspecțiile efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunității Europene împotriva fraudei și altor neregularități.
- Recomandarea Consiliului din 15/06/2001 privind direcțiile generale ale Politicilor Economice ale Statelor Membre și ale Comunității.
- Decizia Consiliului din 28 ianuarie 2002 privind principiile, prioritățile, obiectivele intermediare și condițiile conținute în parteneriatul de Aderare cu România.
- Standardele INTOSAI și Normele Europene de Implementare ale Standardelor.

Articolul 3. Conținutul proiectului de twinning

Curtea de Conturi este singurul auditor extern al administrației publice române la nivel central și local. Un control eficient al fondurilor publice, inclusiv al fondurilor UE, depinde de o combinație de controale eficiente interne, organizate de către Executiv, care are responsabilitatea supremă, și de un audit extern independent, larg și efectiv.

Curtea de Conturi trebuie să răspundă următoarelor schimbări:

- Lărgirea atribuțiilor legale ale Curții prin completările aduse legii 94/1992 în două noi domenii:
  - utilizarea asistenței financiare primite de România de la UE și alte surse internaționale de finanțare.
  - controlul metodelor și procedurilor de privatizare, al clauzelor din contractele de privatizare, al modului de administrare și utilizare a resurselor financiare rezultate din activitățile de privatizare și de stabilirea a răspunderii legale.
  - Introducerea programării bugetului începând cu legea bugetului de stat pentru anul 2000, a făcut necesară auditarea de către Curtea de Conturi a programelor bugetare.
- Curtea de Conturi este Organismul de Certificare al conturilor anuale ale Agenției SAPARD și a Contului SAPARD EURO. Aceasta necesită pregătire specializată în domeniu pentru unitățile la nivel teritorial ale Curții, care vor efectua munca de certificare la nivel local.

– În privința implementării viitoare ale EDIS „, bazat în principal pe Reglementările Consiliului nr. 1266/1999 și 1267/1999 „, Curtea de Conturi va avea datoria de a efectua auditul extern al acestor fonduri, în baza unor standarde de audit internațional acceptate.

Curtea de Conturi a beneficiat prin programul PHARE 2000 de asistență financiară orientată spre întărirea instituției, sub forma unui Proiect de Twinning RO/2000/IB/FI/04. Este necesară extinderea pregătirii în auditul financiar și în tehnicile de audit asistate de calculator în rândul personalului Curții.

Conținutul proiectului de twinning

Curtea de Conturi a României, Curtea De Conturi a Spaniei (T.Cu) și Curtea de Audit a Germaniei (Bundesrechnungshof-BRH) urmează să îndeplinească proiectul de twinning cu următoarele componente:

3.1 Componente specifice:

Întâlnire de debut

COMPONENTA 1:

Analizarea legislației Curții și evaluarea capacității sale instituționale pentru a asigura conformitatea sa cu Aquis-ul Comunitar și cu necesitățile permanente de modernizare ale Curții.

COMPONENTA 2:

Planificare strategică, management independent al resurselor, monitorizare și evaluare:

- management al resurselor umane
- management al resurselor financiare

COMPONENTA 3:

Elaborarea de programe de pregătire a personalului, la nivel central și local, pe probleme de audit, jurisdicțional și IT:

– auditul fondurilor UE acordate României prin implementarea standardelor de audit INTOSAI și a normelor Europene,

- activitate judiciară,
- sănătate, sector bancar, acordare de subvenții,
- procesul de privatizare și stabilirea răspunderii,
- fraudă și corupția,
- auditul Bugetului Bazat pe Rezultate,
- conturile fondurilor SAPARD, ISPA și PHARE,
- auditul asistat de calculator,
- auditul sistemelor informatice.

COMPONENTA 4:

Elaborarea standardelor de audit, privind auditorii, procesele de audit și rapoartele de audit.

COMPONENTA 5:

Elaborarea normelor de planificare a auditului.

COMPONENTA 6:

Elaborarea manualelor de audit:

– elaborarea unor versiuni complete a manualului de audit financiar și manuale de auditul performanței.

– furnizarea tuturor informațiilor necesare unui auditor pentru îndeplinirea sarcinilor de audit conform standardelor europene.

– versiunile finale elaborate în timpul proiectului de twinning ar trebui să constituie platforma pentru viitoare completări ale manualelor în conformitate cu implementarea Aquis-ului Comunitar în România (sau Curtea de Conturi a României) și conform cu completările respectivelor legi.

COMPONENTA 7:

Asigurarea de sprijin în implementarea auditurilor pilot.

COMPONENTA 8:

Softuri și tehnici IT de audit înregistrare și contabilizare.

Pregătire în domeniul metodelor moderne de audit financiar și tehnici de audit asistate de calculator.

Planificarea achiziționării de soft și hard specializat pentru audit, care să fie în conformitate cu standardele de audit INTOSAI.

Pregătire de experți în domeniul soft-ului de audit; pregătirea asigurată de Proiectul de Twinning are ca scop capacitatea internă de elaborare și asigurare a pregătirii personalului.

Întâlnirea finală

3.2 Analize și riscuri

Unele din obiectivele proiectului trebuie îndeplinite înainte de orice altceva, cum ar fi cazul obiectivului 1, unde asigurarea tuturor textelor legislative referitoare la proiect este absolut necesară înainte de a se trece la evaluarea cadrului legal. De o egală importanță pentru implementarea corectă a proiectului este și ca autoritățile române să informeze echipa implicată în proiect despre orice amendamente legale privind scopul acestui proiect de Twinning, care urmează a fi făcute în timpul derulării acestuia.

Autoritățile române se obligă să asigure resursele economice care le revin și resursele umane necesare pentru derularea proiectului în condiții optime.

Autoritățile române se mai obligă să studieze și să implementeze, ori de câte ori este necesar, recomandările emise de către experți sau introduse în rapoarte ale Liderului de Proiect sau ale Consilierului de Preaderare.

Articolul 4 Condiții

Părțile sunt de acord să semneze și să implementeze acest Acord după notificarea de aprobare de către Comisie, cu privire la contribuția PHARE la costurile proiectului în conformitate cu Articolul 7 și conform Memorandumului de Finanțare 20025/000-586.03.03.

TITLUL II.

Organizare și metode, orar

Articolul 5. Resurse umane

5.1 Rolul Curții de Conturi a României (Curtea)

Curtea acordă conducerea proiectului D-lui Dan Drosu Șaguna, Președintele Curții de Conturi a României, care va fi Lider de Proiect. El va fi responsabil de organizarea și implementarea activităților Curții.

Liderul de Proiect român numește ca Lider Adjunct de Proiect pe D-na Monica Pop din partea Curții de Conturi a României. Ea va fi responsabilă de managementul și coordonarea activităților Curții la nivel operațional. De asemenea, ea va raporta Liderului de Proiect român în privința proiectului.

Experții români responsabili de fiecare componentă sunt:

	Activitatea	Nume și prenume	Funcția
Componenta 1	Activitatea 1 a-d	Mihai Popescu	Consilier de Conturi
Componenta 2	Activitatea 2.1 a-e	Svetlana Mureșan	Controlor financiar
Componenta 2	Activitatea 2.2 a-c	Dan Spătaru	Director
Componenta 2	Activitatea 2.3 a-d	Dan Spătaru	Director
Componenta 3	Activitatea 3.1	Doina Ciubotaru	Director
Componenta 3	Activitatea 3.1	Claudia Bădescu	Controlor financiar
Componenta 3	Activitatea 3.2 a-c	Doina Duican	
Componenta 3	Activitatea 3.3 a-b	Aciobăniței-Doicescu Elena	Controlor financiar
Componenta 4	Activitatea 4 a-e	Doinica Galer	Controlor financiar
Componenta 5	Activitatea 5 a-e	Aurelian Verdeș	Controlor financiar
Componenta 6	Activitatea 6 a-f	Dan Victor	Director
Componenta 7	Activitatea 7 a-b	Anișoara Frățilă	Director
Componenta 8		Aciobăniței Doicescu Elena	Controlor financiar

5.2 Rolul Curții de Conturi spaniole (T.Cu)

T. Cu acordă conducerea proiectului și responsabilitatea pentru acesta D-lui Javier Medina, Membru al Curții de Conturi spaniole, care va avea funcția de Lider de Proiect. El va conduce activitatea din exteriorul Curții, activitățile de pregătire și raportare privind conținutul trainingului.

Liderul de Proiect din partea Statului Membru (MS) va fi responsabil de prezentarea rapoartelor formale parțiale și a raportului final Delegației Comisiei UE în România. Liderul de Proiect va fi de asemenea implicat în proces și i se va acorda timpul necesar să-și prezinte opiniile. De asemenea, va contrasemna fiecare raport înainte ca acesta să fie prezentat Delegației.

În timpul implementării proiectului Liderul de Proiect al MS va efectua vizite la București, pentru a participa la întâlnirile Comitetului de Conducere și pentru a verifica rezultatele, pentru a coordona activitatea și a da sfaturi privind planurile viitoare, etc.

Liderul de Proiect MS numește în funcția de Lider Adjunct de Proiect pe D-na Maria Jose de la Fuente, responsabilă cu Afacerile Uniunii Europene în cadrul Curții de Conturi spaniole. Ea va fi responsabilă de managementul proiectului la nivel operațional și de raportarea către Liderul de Proiect în privința progresului proiectului de Twinning. De asemenea ea va putea să-l înlocuiască pe liderul de proiect la unele întâlniri.

Domnișoara Maria Jesus Fernandez, Auditor, va fi Consilierul de Preaderare (PAA) pe o perioadă de 24 luni. PAA va colabora zilnic cu personalul Curții la implementarea proiectului, va sprijini și coordona activitățile în România. Ea va asigura sprijin organizațional echipei Curții de Conturi, precum și experților temporari (STE), inclusiv organizarea practică a seminarelor și vizitelor de studiu.

Principalele responsabilități ale PAA, lucrând în strânsă colaborare cu Liderul Adjunct de Proiect al Curții, vor fi următoarele:

- Asigurarea sprijinului organizațional Liderului de Proiect MS și tuturor STE;

- Asigurarea planificării strategice, managementului resurselor și consultanță în domeniul evaluării, Președintelui Curții de Conturi a României și celorlalți membri ai conducerii;

- Organizare de seminare, cursuri practice, pregătiri și vizite de studiu și implicarea adecvată în acestea;

- Monitorizarea implementării auditurilor pilot.

- Pregătirea planurilor de acțiune referitoare la diverse activități ale proiectului;

- Asigurarea sprijinului tehnic diverselor activități;

- Sprijinirea inițiativelor de pregătire și monitorizarea progresului activităților proiectului;

- Colaborare în elaborarea unui buletin de informații trimestrial privind activitatea desfășurată în cadrul Proiectului de Twinning

- Pregătirea și revizuirea desfășurătoarelor financiare și pregătirea facturilor;

- Schițarea rapoartelor trimestriale și finale și menținerea unei legături pro-active cu Delegația UE și CFCU.

- Pe perioada mandatului acestuia, Consilierului de Preaderare i se va asigura un asistent.

- Candidatul va avea o bună educație generală și va avea cunoștințe foarte bune de limba engleză, cunoștințe minime de limba spaniolă și cunoștințe PC.

- Asistentul PAA va fi esențial pentru succesul proiectului. El/Ea va avea următoarele îndatoriri:

- Va asigura asistență administrativă generală pe parcursul implementării proiectului; și

- Va asigura traducerea și interpretarea necesară PAA.

5.3 Rolul Curții de Conturi a Germaniei (BRH)

BRH este partenerul secund în acest proiect și se obligă să asigure experții temporari pentru segmentele specifice de activitate în care va avea rol de conducere în asigurarea pregătirii tehnice.

D-na Palatchorova va facilita contactul dintre Liderul de Proiect spaniol și PAA pe de o parte și BRH și STE de cealaltă. Ea va conduce activitățile de care răspunde BRH, precum și munca de pregătire și raportare privind conținutul și asigurarea pregătirii în Germania. Ea va fi responsabilă de

prezentarea rapoartelor parțiale și finale asupra problemelor de care răspunde BRH Liderului de Proiect spaniol.

D-na Palatchorova și Dl. Zehnpfund vor participa la întâlnirile Comitetului de conducere, care vor avea loc trimestrial.

5.4 Rolul Fundației Internaționale și pentru America Latină în domeniul Administrației și Politicilor Publice (FIIAPP)

Liderul de proiect din Statul Membru încredințează managementul problemelor operaționale, financiare și administrative către FIIAPP, conform Acordului cadru semnat între Guvernul Spaniol și Comisia Europeană. Liderul de Proiect împuternicește cu drept de semnătură în privința Cererilor de Avansuri și Facturi Trimestriale pe Dl. Jose Ramon Lete, Director General al FIIAPP.

FIIAPP este responsabilă de toate Proiectele de Twinning acordate Spaniei și are o vastă experiență în promovarea cooperării între Administrația Spaniolă și partenerii acesteia în diferite țări. FIIAP posedă un departament specific pentru managementul Programului de Twinning.

Experții pe termen scurt din cadrul Curții de Conturi a Germaniei vor fi:

Referință	Nume	Rol
BUND 1	Martina Strohe	Expert în audit
BUND 2	Ulrich Bergmoser	Expert în auditul performanței
BUND 3	Gabriele Hofstader	Expert în auditul IT
BUND 4	Rainer Aprill	Expert în audit
BUND 5	Franz Ulrich Ditzen	Expert în auditul IT

5.5 Comitetul de coordonare al Proiectului

Ar trebui să se întrunească trimestrial sau oricând este necesar și va fi compus din următorii membri:

- Liderul de Proiect român, Liderul adjunct de proiect român;
  - Liderul de Proiect spaniol, Liderul adjunct de Proiect spaniol, Consilierul de Preaderare;
  - Curtea de Conturi a Germaniei, persoanele de contact d-na Palatchorova/d-nul Zehpfund;
  - Reprezentanți din partea Delegației UE și CFCU ca observatori;
- Acest comitet va examina dezvoltarea proiectul pe o perioadă de timp, identificarea și rezolvarea problemelor dacă acestea există.

5.6 Limba utilizată

Limba utilizată în acest proiect este engleza.

Articolul 6. Programul activităților

Supus finanțării din partea Programului PHARE, proiectul va începe la data notificării tuturor părților privind aprobarea din partea Delegației UE, conform articolului 12, și se va încheia la 24 de luni după data sus-menționată.

Pentru fiecare activitate, persoana de contact din cadrul Curții și PAA vor:

Înainte începerii activității:

Pregăti împreună o scrisoare pentru expertul temporar, în care vor defini detaliile temei, metoda de lucru și rezultatul așteptat;

Vor remite scrisoarea către STE(s) cu cel puțin două săptămâni înainte începerii activității;

Se vor asigura că participanții, locul și echipamentul necesar sunt pregătite pentru activitate;

În timpul activității:

Vor monitoriza progresul și vor asigura sprijin pentru STE;

După activitate:

Vor obține de la STE și participanți informații privind activitatea și le vor evalua în vederea viitoarelor activități;

Pentru a obține rezultatele scontate, vor avea loc următoarele activități:

ÎNTÂLNIREA DE DEBUT

Principalul obiectiv al acestei întâlniri este de a motiva oamenii de a participa într-un proiect pe care să-l înțeleagă astfel încât este necesar să:

toate părțile implicate cunosc obiectivele, rezultatele garantate, componentele și activitățile proiectului,

fiecare persoană își cunoaște rolul în acest proiect și
să colaboreze între ei.

Grupul principal va fi compus din:

Reprezentanți ai Curții de Conturi a României;

De la Curtea de Conturi a Spaniei: Javier Medina (PL) sau Maria Jose de la Fuente (Liderul Adjunct de Proiect) și Maria Jesus Fernandez (PAA);

Reprezentanții FIIAPP;

De la Curtea de Conturi a Germaniei: D-na Palatchorova și/sau D-nul Zehnpfund;

Reprezentanții Delegației UE;

Reprezentanții ambasadelor Statelor Membre;

Locația: București

Durata: 2-3 ore;

COMPONENTA 1:

ANALIZA LEGISLAȚIEI CURȚII ȘI EVALUAREA CAPACITĂȚII SALE INSTITUȚIONALE PENTRU A ASIGURA CONFORMITATEA CU AQUIS-UL COMUNITAR ȘI CU NEVOILE PERMANENTE DE MODERNIZARE ALE CURȚII.

Scop	Aderarea României la UE necesită ca și Curtea de Conturi a României, Instituția Supremă de Audit română, să-și adapteze capacitățile instituționale conform normelor UE. Este, deci, necesară o analiză a legislației Curții, prin comparație cu Aquis-ul Comunitar, pentru a identifica posibilele priorități și chestiunile care ar trebui modificate.
Activități	a. Analizarea legislației și reglementărilor Curții de Conturi a României. b. Identificarea posibilelor aspecte ce trebuie modificate pentru întărirea capacității instituționale ale Curții, conform legislației UE. c. Identificarea aspectelor insuficient reglementate, având în vedere necesitățile Curții. d. Propunerea de a efectua modificările corespunzătoare, în măsura în care acestea sunt necesare.
Orar	În total 3 săptămâni (15 zile lucrătoare) repartizate în luna 1 și 2;
Participare	– 1 STE spaniol, două săptămâni; – 1 STE german, o săptămână;
Verificări	– Raport privind situația curentă a Curții de Conturi finalizat până în luna 2; – Raport privind concluzii ale analizei sus-menționate finalizat până în luna 2; – Propuneri privind posibile amendamente sau noi formulări ale legilor sau regulamentelor referitoare la Curtea de Conturi (dacă este necesar) finalizat până în luna 2;

COMPONENTA 2

PLANIFICARE STRATEGICĂ, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA MANAGEMENTULUI RESURSELOR, ELABORATĂ ȘI APROBATĂ DE CĂTRE CURTE

Componenta 2.1

Managementul resurselor umane: pregătirea trainerilor

Scop	Dezvoltarea unei strategii de pregătire continuă pentru personalul SAI-ului român. Pregătirea auditorilor în diferite tehnici de audit și asigurarea îndeplinirii cu succes a misiunilor acestora.
Activități	a. Identificarea necesităților specifice de pregătire a personalului SAI-ului român;
	b. Identificarea priorităților;
	c. Elaborarea unei strategii de pregătire continuă pentru personalul SAI-ului român;
	d. Implementarea acestei strategii pentru personalul SAI-ului român;
	e. Cursuri practice și seminarii privind fiecare din problemele acestei componente, pentru îmbunătățirea managementului resurselor umane;
Orar	În total 2 săptămâni (10 zile lucrătoare) repartizate în luna 4 și luna 6 (pct. a-d);
	În total 1 săptămână (5 zile lucrătoare) repartizate în luna 8 și luna 9 (pct.e);
Participare	– 1 STE german timp de 3 săptămâni;
Verificări	– Raport de evaluare a situației curente finalizat până în luna 6 ; – Recomandări privind îmbunătățirea elaborării și implementării strategiei de pregătire continuă pentru personalul Curții de Conturi a României în luna 9; – Până în luna 9, 20 persoane capabile să administreze resursele umane și să pregătească alt personal; – Raport comun privind conținutul fiecărui curs practic și seminar până în luna 10;

Componenta 2.2

Managementul resurselor umane: managementul personalului

Scop	Propunerea unei scheme de personal în cadrul Curții de Conturi, conform necesităților instituției și asigurarea unei pregătiri adecvate, conforme fiecărei sarcini.
Activități	a. Analizarea programului curent de pregătire profesională;
	b. Determinarea eficienței managementului resurselor umane în fiecare domeniu specific;
	c. Elaborarea unui buletin de informații trimestrial privind activitatea desfășurată în cadrul Proiectului de Twinning;
Orar	În total 2 săptămâni (10 zile lucrătoare) repartizate în lunile 10 și 12;
Participare	– 1 STE spaniol timp de 2 săptămâni;
Verificări	– Raport privind schema curentă de personal în cadrul Curții (raport de diagnosticare) până în luna 11; – Raport privind planificarea curentă a trainingurilor în cadrul Curții (raport de diagnosticare) până în luna 12; – Recomandări de îmbunătățire a relațiilor profesionale (dacă e necesar) până în luna 12 ; – Norme de elaborare a programelor de pregătire profesională până în luna 12;

Componenta 2.3

PREGĂTIREA, MANAGEMENTUL ȘI CONTROLUL RESURSELOR FINANCIARE ALE CURȚII DE CONTURI: INDEPENDENȚA FINANCIARĂ.

Scop	Să asigure o pregătire corectă, un management eficient și un control al resurselor financiare ale Curții de Conturi în scopul de a garanta independența financiară în conformitate cu standardele internaționale INTOSAI și cu normele UE.
Activități	<ul style="list-style-type: none"> – să analizeze pregătirea bugetului Curții de Conturi; – să analizeze managementul resurselor financiare ale Curții de Conturi; – să analizeze independența financiară a Curții de Conturi; – să propună posibile măsuri pentru îmbunătățirea pregătirii, managementului și controlului resurselor financiare ale Curții de Conturi în scopul consolidării independenței financiare;
Orar	În total 2 săptămâni (10 zile lucrătoare) repartizate în lunile 5 și 6;
Participare	– 1 STE spaniol timp de 2 săptămâni;
Verificări	<ul style="list-style-type: none"> – Raport privind situația curentă a pregătirii, managementului și controlului bugetului Curții de Conturifinalizat în luna 6 ; – Plan de acțiune aprobat de Comitetul de Coordonare până în luna 6 privind măsurile concrete pentru îmbunătățirea pregătirii, managementului și controlului resurselor financiare ale Curții de Conturi în vederea obținerii unei reale independențe bugetare;

COMPONENTA 3

ELABORAREA DE PROGRAME DE PREGĂTIRE PENTRU 385 DE ANGAJAȚI LA NIVEL CENTRAL ȘI LOCAL

Componenta 3.1

Pregătire pentru 255 angajați, la nivel central și local, pe probleme de audit, prin implementarea standardelor și normelor de audit INTOSAI

Scop	<ul style="list-style-type: none"> a. Personal pregătit în vederea realizării auditului privind fondurile PHARE, ISPA și SAPARD la nivel central și local implementând normele și standardele de audit INTOSAI; b. Personal pregătit în auditarea fondurilor europene; sănătate, sector bancar și acordare de subvenții; Buget Bazat pe Rezultate, auditul buneii practici în domeniul privatizării; implementarea normelor și standardelor de audit INTOSAI (audit financiar)și detectarea fenomenelor ca fraudă, corupția,evaziunea fiscală și spălarea banilor; c. Personal pregătit în auditul performanței;
Activități	<ul style="list-style-type: none"> a. Cursuri practice și seminarii pentru:<ul style="list-style-type: none"> – Identificarea priorităților și zonelor de risc în cazurile sus-menționate (activitate de diagnostic). – Pregătire în problemele respective la Curtea de Conturi. <p>La București:</p> <ul style="list-style-type: none"> a.1) Pregătire în auditarea fondurilor europene pentru 25 de auditori de la nivel central.

	<p>a.2) Pregătire în auditarea procesului de privatizare pentru 25 de auditori.</p> <p>a.3) Pregătire în auditarea domeniului sănătății pentru 25 de auditori.</p> <p>a.4) Pregătire în auditarea domeniului bancar pentru 25 de auditori.</p> <p>a.5) Pregătire în detectarea fenomenelor ca fraudă, corupția, evaziunea fiscală și spălarea banilor pentru 25 de auditori.</p> <p>a.6) Pregătire în auditul de performanță pentru 50 de auditori;</p> <p>La Pucioasa „, Dâmbovița:</p> <p>a.7). Personal pregătit în vederea realizării auditului privind fondurile PHARE, ISPA și SAPARD pentru 20 de auditori;</p> <p>a.8) Personal pregătit în auditarea fondurilor europene pentru 20 auditori;</p> <p>La Poiana Pinului:</p> <p>a.9) Personal pregătit în vederea realizării auditului privind fondurile PHARE, ISPA și SAPARD pentru 20 de auditori;</p> <p>a.10) Personal pregătit în auditul acordărilor de subvenții pentru 20 auditori;</p> <p>b. Vizite de lucru:</p> <p>În Spania:</p> <p>Vizită de studiu la Curtea de Conturi a Spaniei având în vedere:</p> <p>Obiective: finalizarea pregătirii în auditul financiar, acordând posibilitatea personalului Curții de Conturi a României de a compara metodele de audit financiar cu standardele internaționale și a vedea la fața locului cum funcționează Curtea de Conturi a Spaniei;</p> <p>Participanți: 4 auditori</p> <p>Rezultate: 4 auditori cu o viziune de ansamblu asupra metodologiei de auditare a Curții de Conturi a Spaniei;</p> <p>În Germania:</p> <p>Vizită de studiu la Curtea de Conturi a Germaniei având în vedere:</p> <p>Obiective: finalizarea pregătirii în auditul financiar, acordând posibilitatea personalului Curții de Conturi a României de a compara metodele de audit financiar cu standardele internaționale și a vedea la fața locului cum funcționează Curtea de Conturi a Germaniei;</p> <p>Participanți: 4 auditori</p> <p>Rezultate: 4 auditori cu o viziune de ansamblu asupra metodologiei de auditare a Curții de Conturi a Germaniei;</p>
Orar	<p>2 săptămâni (10 zile lucrătoare) în luna 4 (pct. a);</p> <p>10 săptămâni (50 zile lucrătoare) repartizate în lunile 6, 8, 9 11 și 13 (pct. b);</p> <p>1 săptămână vizită de studiu la Curtea de Conturi a Spaniei repartizată în săptămâna 13</p> <p>1 săptămână vizită de studiu la Curtea de Conturi a Germaniei repartizată în săptămâna 15</p>
Participare	<p>– 4 STE spanioli, fiecare câte o săptămână;</p> <p>– 3 STE spanioli, două săptămâni fiecare;</p> <p>– 1 STE german, specialist în auditul performanței timp de două săptămâni;</p> <p>– o vizită de studiu la Curtea de Conturi a Spaniei și la Curtea de Conturi a Germaniei pentru 4 angajați timp de o săptămână pentru completarea pregătirii;</p>
Verificări	<p>– Raport de diagnostic privind situația curentă la fiecare problemă menționată, în cadrul Curții de Conturi, și prioritățile de tratat (fonduri europene, sănătate, sector bancar, acordare de subvenții, buget bazat pe rezultate, fondurile PHARE, ISPA și SAPARD, auditul bune practici în</p>

	<p>domeniul privatizării, a parteneriatelor public/privat și al stabilirii răspunderii, alte domenii posibile) finalizat în luna 13;</p> <p>– 255 persoane capabile să trateze aceste domenii de audit (nu mai mult de 25 de persoane participante la fiecare seminar, atelier de lucru) finalizat în luna 14;</p> <p>– 4 persoane cu cunoștințe temeinice despre capacitatea de auditare a Curții de Conturi a Spaniei, capabile să selecteze și să transmită ce anume se aplică cel mai bine Curții de Conturi a României;</p> <p>– 4 persoane cu cunoștințe temeinice despre capacitatea de auditare a Curții de Conturi a Germaniei, capabile să selecteze și să transmită ce anume se aplică cel mai bine Curții de Conturi a României;</p> <p>– Raport comun privind conținutul fiecărui seminar, atelier de lucru și vizite de studiu finalizat în luna 15;</p>
--	--

Componenta 3.2

Pregătire pentru 40 persoane, la nivel central și local, în funcții jurisdicționale

Scop	Personal pregătit în activități judiciare, la nivel central și local: determinarea răspunderilor și recuperarea pagubelor.
Activități	<p>a. Identificarea priorităților și zonelor de risc privind acest aspect în cadrul Curții de Conturi a României;</p> <p>b. Ateliere de lucru și seminarii pentru pregătirea în acest domeniu în cadrul Curții de Conturi a României;</p> <p>c. Vizite de studiu pentru pregătire în Spania:</p> <p>– Obiective: finalizarea pregătirii în activități jurisdicționale acordând posibilitatea personalului Curții de Conturi a României de a cunoaște modul de organizare al Tribunalului de Conturi, urmărirea modului în care cazurile sunt finalizate, buna practică în acest domeniu, prezentarea unui caz din momentul când plângerea a fost făcută și până când acesta este finalizat.</p> <p>d. Rezultat: 4 persoane din cadrul Curții de Conturi cu o viziune completă privind funcția jurisdicțională a Tribunalului de Contur;</p>
Orar	<p>2 săptămâni (10 zile lucrătoare) repartizate în lunile 17 și 18;</p> <p>1 săptămână pentru o vizită de studiu la Tribunalul de Conturi din Spania în luna 19;</p>
Participare	<p>– 1 STE spaniol, timp de două săptămâni;</p> <p>– 1 STE spaniol, timp de o săptămână;</p> <p>– o vizită de studiu la Curtea de Conturi a Spaniei pentru patru angajați, timp de o săptămână, pentru completarea pregătirii;</p>
Verificări	<p>– Raport de diagnoză privind situația curentă și priorități – luna 18.</p> <p>– 40 de persoane ale Curții pregătite în elaborarea funcțiilor jurisdicționale până în luna 20.</p> <p>– 4 persoane cu cunoștințe temeinice despre sistemul jurisdicțional al Tribunalului de Conturi , capabile să selecteze și să transmită ce anume se aplică cel mai bine Curții de Conturi a României;</p> <p>– Raport privind conținutul fiecărui seminar, curs practic și vizită de studiu finalizate până în luna 21.</p>

Componenta 3.3

Pregătirea a 90 de persoane, la nivel central și local, pe probleme de I.T.

Scop	Personal pregătit în metode moderne de audit financiar și tehnici de audit asistate de calculator;
Activități	Seminarii și cursuri pentru personalul de la nivel central și local (50 în București, 20 de persoane în Pucioasa – Dâmbovița și 20 în Poiana Pinului) pentru a: a. Pregătirea personalului în metode moderne de audit financiar și tehnici de audit asistate pe calculator; b. Cunoașterea și înțelegerea sistemelor IT; c. Cunoașterea și analizarea riscurilor specifice sistemelor IT și impactul acestora asupra evaluării riscului la nivel de conturi și tranzacții;
Orar	4 săptămâni (20 zile lucrătoare) în luna 11 și 12;
Participare	– 1 STE german timp de 4 săptămâni;
Verificări	– 90 persoane capabile să aplice auditul asistat pe calculator până în luna 12. – Raport comun privind conținutul fiecărui seminar și curs practic până în luna 13; – auditul asistat de calculator până în luna 12;

COMPONENTA 4

DEZVOLTAREA STANDARDELOR DE AUDIT CONFORM PRINCIPIILOR INTERNAȚIONALE

Scop	Implementarea standardelor de audit INTOSAI privind auditorii, procesele și rapoartele de audit;
Activități	a. Analizarea standardelor de audit utilizate de Curtea de Conturi a României; b. Conformitatea standardelor interne privind auditorii ale Curții de Conturi a României cu standardele de audit INTOSAI și normele europene; c. Conformitatea standardelor interne ale Curții de Conturi a României privind procesele de audit cu standardele de audit INTOSAI și normele europene; d. Conformitatea standardelor interne privind rapoartele ale Curții de Conturi a României cu standardele de audit INTOSAI și normele europene; e. Seminarii privind implementarea standardelor de audit INTOSAI și a normelor europene;
Orar	1 săptămână (5 zile lucrătoare) repartizate în lunile 4 și 5 (pct. a-d); 2 săptămâni (10 zile lucrătoare) repartizate în lunile 4 și 5 (pct. e);
Participare	2 STE spanioli, fiecare timp de 2 săptămâni; 1 STE spaniol timp de 1 săptămână;
Verificări	– Raport de diagnostic privind situația curentă în cadru Curții de Conturi a României finalizată în luna 4; – Studiu și analiză comună a standardelor de audit INTOSAI finalizată până în luna 5;

	<ul style="list-style-type: none"> – Elaborarea unor standarde interne privind auditorii, procesele și rapoartele de audit†finalizată până în luna 5; – 50 persoane capabile să implementeze standardele de audit conform principiilor INTOSAI și UE până în luna 5; – Raport comun privind conținutul fiecărui seminar,†prezentat până în luna 5;
--	---

COMPONENTA 5

DEZVOLTAREA UNOR NORME DE PLANIFICARE A AUDITULUI CONFORM PRINCIPIILOR INTERNAȚIONALE

Scop	Îmbunătățirea procedurilor și normelor de programare pentru implementarea cu succes a auditurilor parțiale, anuale și privind orarul fiecărui audit specific.
Activități	<ul style="list-style-type: none"> a. Studiarea procedurilor curente de planificare a auditurilor în cadrul Curții de Conturi a României și identificarea zonelor de risc și a priorităților; b. Consilierea și pregătirea privind planificarea și implementarea auditului; c. Revizia normelor de audit privind planificarea auditurilor parțiale și anuale; d. Revizia normelor de audit privind planificarea fiecărui audit specific; e. Seminarii privind elaborarea și implementarea normelor de planificare a auditului conform standardelor internaționale†pentru 50 de persoane (nivel central);
Orar	2 săptămâni (10 zile lucrătoare) repartizate în lunile 16 (pct. a-d); 2 săptămâni (10 zile lucrătoare) repartizate în luna 17 (pct. e);
Participare	1 STE spaniol, 3 săptămâni;
Verificări	<ul style="list-style-type: none"> – Raport de diagnostic privind situația curentă în cadrul Curții de Conturi a României†finalizat până în luna 16; – Norme de planificare a auditului parțial și anual†finalizat până în luna 17; – Norme privind planificarea fiecărui audit†finalizat până în luna 17; – 50 persoane capabile să implementeze planificarea auditului, până în luna 17; – Raport comun privind conținutul fiecărui seminar†finalizat până în luna 17;

COMPONENTA 6

ELABORAREA MANUALELOR DE AUDIT

Scop	Elaborarea unei versiuni complete a manualelor de audit financiar și auditul calității, conform cu standardele europene, în baza legislației și reglementărilor române în vigoare
Activități	În București†: <ul style="list-style-type: none"> a. Studiarea situației curente în SAI-ul român (dacă există deja un manual)†; b. Studiarea structurii legislative a SAI-ului român, aceasta fiind baza pentru elaborarea manualului; c. Definirea priorităților;

	d. Pregătirea în elaborarea manualelor de audit; e. Organizarea unui grup de lucru pentru elaborarea manualelor; f. Cursuri practice privind elaborarea manualelor de audit;
Orar	3 săptămâni (15 zile lucrătoare) repartizate în lunile 10,14 și 18
Participare	1 STE german timp de trei săptămâni;
Verificări	– Raport de diagnostic privind situația curentă finalizat până în luna 10; – Elaborarea manualului ca platformă pentru viitoare completări ale acestuia finalizat până în luna 18; – 10 persoane capabile să elaboreze, să dezvolte și să implementeze manualele de audit, până în luna 18; – Raport comun privind conținutul fiecărui curs practic, finalizat până în luna 18;

COMPONENTA 7

ASIGURAREA CONSULTANȚEI ÎN IMPLEMENTAREA AUDITURILOR PILOT

Scop	Aplicarea cunoștințelor obținute în practică pentru continuarea procesului de obținere a unor controale transparente și de calitate.
Activități	a. Analiza priorităților; b. Procesele de audit (implementarea standardelor și normelor INTOSAI și UE): – Planificarea auditului: orar specific; – Implementarea auditului; – Evaluarea auditului; – Supervizarea auditului; – Raport: constatări;
Orar	6 săptămâni (30 zile lucrătoare) repartizate între lunile 18 și 24;
Participare	3 STE spaniol timp de cinci săptămâni; 1 STE german timp de o săptămână;
Verificări	4 audituri pilot efectuate în lunile 18 și 24 Raport privind fiecare audit pilot până în luna 24;

COMPONENTA 8

PROCEDURI SOFT DE AUDIT, ÎNREGISTRARE ȘI CONTABILIZARE ȘI TEHNICI IT

Scop	Dezvoltarea structurii IT pentru conducerea și personalul SAI-ului român. Creșterea capacității de efectuare a auditului asistat pe calculator și a tehnicilor IT.
Activități	1.a) Analiza situației actuale a auditării asistate de calculator în SAI-ul român; 1.b) Dezvoltarea și implementarea auditului intern și sistemului de înregistrare. 1.c) Pregătirea disponibilelor pentru auditorii pentru a lucra cu acestea; 1.d). Consiliere privind principiile planificării și efectuării auditurilor asistate de calculator;

	1.g) Seminarii și cursuri de pregătire pentru 25 de persoane de la nivel central privind auditul asistat de calculator; 2.a) Dezvoltarea capacității de a dezvolta și a pregăti personalul și conducerea; 2.b) Definirea priorităților pentru pregătirea personalului; 2.c) Pregătirea unui program de pregătire ; 2.d) Cursuri de pregătire pentru 25 de persoane de la nivel central;
Orar	3 săptămâni (15 zile lucrătoare) repartizate în lunile 10 și 14;
Participare	1 STE german timp de două săptămâni; 1STE german timp de o săptămână;
Verificări	– Raport de diagnostic privind situația curentă finalizat până în luna 14+; – 25 de auditori capabili să pregătească personal în auditul asistat de calculator, până în luna 14; – 25 specialiști în calculatoare capabili să opereze procedurile soft și tehnice IT de audit, înregistrare și contabilizare, până în luna 14; – Raport comun privind conținutul fiecărui seminar și curs de pregătire finalizat până în luna 14;

a) principalul obiectiv al acestei întâlniri este faptul că toate părțile implicate cunosc obiectivele realizate, rezultatele garantate, principalele componente și activități ale proiectului. Astfel, contribuția părților este evidențiată, părțile implicate cunosc concluziile proiectului și recomandările privind viitoarele activități, consolidând legăturile existente între ei.

b) grupul principal ca fi compus din:

Reprezentanți ai Curții de Conturi a României;

De la Curtea de Conturi a Spaniei: Javier Medina (PL) sau Maria Jose de la Fuente (Liderul Adjunct de Proiect) și Maria Jesus Fernandez (PAA);

Reprezentanții FIIAPP;

De la Curtea de Conturi a Germaniei: D-na Palatchorova și/sau D-nul Zehnpfund;

Reprezentanții Delegației UE;

Reprezentanții ambasadelor Statelor Membre;

c) Locația: București

d) Durata: 2-3 ore

TITLUL III

Defalcarea costurilor, și beneficiarii fondurilor cerute de la programul UE

Articolul 7. Defalcarea activităților și costurilor

Partenerii români își asumă obligația de a acoperi cheltuielile legate de conectarea la Internet, liniile telefonice internaționale și biroul pentru PAA.

Articolul 8. Beneficiarul fondurilor acordate de programul UE

Contribuția UE la costurile asistenței asigurate de Statul Membru în cursul acestui Acord de Twinning este de maximum 800.000 EUR, conform FM RO2002/000-586.03.03. Această sumă nu include sumele pentru echipament în valoare de peste 5000 EUR, care este inclusă în defalcarea costurilor cu caracter orientativ.

Cheltuială fonduri

Cheltuielile fondurilor sunt reglementate prin procedurile din Anexa B a acestui Acord.

Cheltuielile, cu excepția input-urilor din partea sectorului privat contractate direct de către CFCU, vor fi făcute în contul următor de către CFCU al Țării Candidate:

Achitarea salariului brut al Consilierului de Preaderare către instituția acestuia, precum și a altor sume nesalariale, plus un spor de 6%, conform facturilor emise pe răspunderea instituției Consilierului de precăderare, și achitarea tuturor cheltuielilor legate de twinning, conform facturilor

emise pe răspunderea Liderului de Proiect al Statului Membru, cu excepția serviciilor din sectorul privat contractate direct de către CFCU, vor fi făcute de către CFCU

Indemnizațiile și cheltuielile datorate Consilierilor de Preaderare (fostă categorie II), conform facturilor emise pe răspunderea proprie a Consilierilor de Preaderare, vor fi transferate acestora de către CFCU. Transferurile vor fi efectuate în contul bancar al PAA:

Detalii cont bancar PAA

Nume: Maria Jesus Fernandez

Banca: a se comunica

Număr cont: a se comunica

Plățile pentru input-uri din sectorul privat contractate direct de către CFCU vor fi făcute firmelor în cauză conform procedurilor standard.

Articolul 10. Instituții din cadrul Statelor Membre implicate în derularea proiectului de twinning

10.1 Guverne și instituții care au deja mandatul Comisiei (Conform Anexei 4 la Acordul Cadru):

CURTEA DE CONTURI A SPANIEI

C/Fuencarral, 81

28004 Madrid – Spania

Tel: +34 91 447 87 54

Fax: +34 91 594 39 44

E-mail: javier.medina@tcu.es

FIIAPP

C/José Marañón, 12 etaj 4

28010 Madrid „Spania

Tel: +34 91 591 45 97

Fax: +34 91 593 98 54

E-mail: lali@fiiapp.org

BUNDESRECH

Adenauerallee 81

53113 Bonn– Germania

Tel: + 49-1888/721/2611

E-mail: sofia.palatchorova@brh.bund.de

Articolul 11. Comunicare și adrese

11.1 Orice comunicare în cadrul prezentei convenții se va face în scris și se va transmite la următoarele adrese::

Pentru țara candidată:

Leader Proiect:

Dnul / Dna _____

Funcția _____

Adresa _____

_____

Tel/Fax, e-mail _____

Semnătura

Pentru Statul Membru:

Leader Proiect:

Dnul. Javier Medina

Funcție: Membru al Curții de Conturi a Spaniei

Pentru organismul administrativ sau instituția împuternicită din cadrul Statului Membru, pentru toate aspectele administrative și financiare::

Dnul José Ramón Lete
Funcție: Director General FIIAPP

Pentru Comisia Europeană, referitor la angajamentele sale financiare

Dnul Johnathan Scheele
Delegația CE, Adresa: 48, Bd Primăverii

11.2 Facturile și alte notificări referitoare la plăți vor fi transmise la::

CFCU, adresa: Bl. Magheru no. 6-8, et. 5
Sector 1 1, București.
Tel/Fax, e-mail _____

Articolul 12. Durata

Prezenta convenție va intra în vigoare la data notificării andosării sale de către Delegația CE și de CFCU, după semnarea finală de către ambele părți. Va rămâne în vigoare 24 de luni și poate fi întrerupt în conformitate cu prevederile Articolului 3 din Anexa A (Prevederi Generale). Durata prezentei Convenții nu va depăși perioada de finanțare specificată în Memorandumul de Finanțare RO2002/000-586.03.03.

Articolul 13. Anexe

Următoarele anexe reprezintă o parte integrantă a prezentei Convenții:

Anexa A – Prevederi Generale

Anexa B – Execuția Bugetului și Proceduri de plată pentru finanțarea UE

Anexa C – Raportare

Anexa D – Mandate (dacă Statele Membre au format o echipă)

Prezenta Convenție nu reprezintă un Tratat în sensul legislației publice internaționale, între România și Spania.

ANEXA A LA CONVENȚIA DE TWINNING: PREVEDERI GENERALE

Articolul 1. Răspunderi

Implementarea Convenției este singura răspundere a semnatarilor din Țara Candidată și din Statele Membre.

Comisia nu are nici un fel de răspundere, în nici un caz și în nici un fel de condiții, pentru reclamații care decurg din Convenție, referitoare la afectări ale proprietății sau personalului de orice naționalitate. Nici un fel de cerere de despăgubire referitoare la astfel de reclamații nu poate fi adresată Comisiei.

Răspunderea Comisiei se limitează la furnizarea de fonduri, în conformitate cu bugetul detaliat menționat la Articolul 7 din Convenție. Singurul scop al Comisiei în andosarea Convenției este clarificarea obiectivului proiectului și a condițiilor de utilizare a fondurilor acordate. Țara Candidată și Statele Membre vor pune la dispoziția Comisiei și a ECA toate facilitățile pentru a verifica utilizarea corectă a acestor fonduri.

Articolul 2. Modificări ale Convenției

Clauze orientative și obligatorii

Convenția conține clauze orientative și obligatorii.

Clauzele Articolelor 1, 2, 4, 10, 12 și 13 sunt obligatorii.

Clauzele articolelor 3 și 6 sunt obligatorii din punct de vedere al definirii rezultatelor planificate și al obiectivelor care urmează a fi atinse și orientative în ceea ce privește modalitățile utilizate în vederea implementării, program și date și identitatea experților din Statele Membre prezenți în Țara Candidată.

Clauzele articolelor 5 și 9 sunt obligatorii în ceea ce privește identitatea Liderilor de Proiect din Statul Membru și Țării Candidate și Consilierului de Preaderare și a omologilor din Țara Candidată, și orientative pentru ceilalți.

Procedura de modificare a articolului 7 se definește în Anexa B a Convenției.

Articolul 8 este obligatoriu în ceea ce privește contribuția totală din cadrul programului UE pentru costurile proiectului, și orientativ pentru restul elementelor.

Articolul 11 este orientativ.

Modificări non-bugetare ale Convenției

Modificările bugetului Convenției sunt guvernate de reglementările prezentate în Anexa B la Convenție.

Modificări ale Convenției, care nu afectează bugetul alocat acesteia, pot fi necesare în cursul perioadei de implementare. Aceste modificări se pot face pe baza deciziei comune a celor doi semnatori ai Convenției.

În cazul în care modificarea dorită se încadrează în clauzele cu caracter orientativ, decizia se ia autonom și de comun acord de către Leader-ii de proiect din Statul Membru (MS) și Țara Candidată (CC). Aceștia redactează clauza orientativă revizuită sub forma unei scrisori separate anexă la Convenție, în care prezintă ce a fost modificat. Această scrisoare este transmisă Comisiei (Delegației) și CFCU. Convenția se consideră a fi fost modificată la data ultimei notificări. Scrisoarea poate fi folosită numai pentru a modifica unele clauze orientative din cadrul Convenției și nu este o anexă în sensul juridic al termenului.

În situația în care modificarea se referă la o clauză obligatorie, ia forma unei anexe oficiale la Convenție, care va trebui prezentată pentru aprobare Comisiei și CFCU, fără de care finanțarea din fondurile UE este pusă sub semnul întrebării.

Anexa, elaborată și semnată de semnatarii Convenției, este înaintată de către unul dintre aceștia Delegației Comisiei spre aprobare/andosare. Semnatarii pot delega Leader-ilor de proiect autoritatea de a semna orice anexă în numele lor.

Delegația Comisiei are dreptul de a accepta sau respinge anexele în numele Comisiei. Este necesară aprobarea CE pentru acceptarea unor anexe care ar avea unul dintre următoarele efecte:

modificarea rezultatului garantat prevăzut în Convenție

înlocuirea autorității administrative sau a organismului împuternicit inițial care răspunde de derularea Convenției

eliminarea sau adăugarea unui MS partener

înlocuirea unui leader de Proiect din MS

înlocuirea consilierului de pre-aderare

întreruperea sau anularea Convenției înainte de termen

În cazul în care Comisia este de acord, Delegația solicită aprobarea scrisă a CFCU și transmite ambilor Leader-i de proiect textul anexei cu aprobarea și semnăturile CFCU și ale Delegației. Anexa este considerată a fi aprobată la data notificării aprobării.

Articolul 3. Întreruperea convenției

Oricare dintre Părți (CC sau MS) poate întrerupe Convenția în orice moment prin notificare scrisă cu trei luni în avans adresată celeilalte părți, după informarea Comisiei în acest sens.

Neîndeplinirea de către una dintre părți a obligațiilor ce îi revin în conformitate cu prevederile Convenției îndreptățește cealaltă parte să întrerupă Convenția cu efect imediat, pe baza notificării scrise a motivelor, după informarea comisiei în acest sens. În situația neîndeplinirii unor obligații sau pentru alte motive externe justificate în mod corespunzător, Comisia poate de asemenea întrerupe finanțarea proiectului pe baza unei notificări scrise transmise cu trei luni înainte CC sau MS.

În cazul întreruperii Convenției indiferent de motiv, nu se vor mai datora plăți Statului Membru, în afara costurilor deja achitate sau angajate irevocabil (inclusiv obligații contractuale în legătură cu angajații) până la și inclusiv data întreruperii.

Articolul 4. Gestionarea și implementarea proiectului

CC și MS vor avea răspunderea pentru expertii proprii și pentru ducerea la îndeplinire a atribuțiilor care le revin în conformitate cu prevederile Titlurilor II, III și IV din Convenție.

CC va asigura coordonarea cu orice alt organism multilateral sau național cu activitate semnificativă sau experiență în domeniile prevăzute în proiect.

Articolul 5. Personal

Personalul și experții din cadrul MS care urmează să implementeze activitățile detaliate la Articolele 5 și 6 din Convenție vor avea experiența necesară în ceea ce privește implementarea Acquis Communautaire și vor avea pregătirea adecvată pentru desfășurarea activităților de care răspund. Vor fi remunerați în conformitate cu prevederile Articolului 7 din Convenție (Buget) și cu Acordul Cadru dintre Statul (Statele) Membru (Membre) și Comisie, dacă este cazul.

În situația în care PAA nu își îndeplinește obligațiile care îi revin conform anexei 6 din Acordul Cadru, sau pentru orice motiv documentat corespunzător, CC și MS pot, prin acord comun, să întrerupă colaborarea pe termen lung, în orice moment. Această întrerupere, fie că există sau nu un înlocuitor pentru respectivul PAA, poate duce la revizuirea de către Comisie a finanțării pentru întreaga Convenție sau pentru o parte a acesteia. Prin urmare, întreruperea colaborării cu PAA presupune întocmirea unei anexe la Convenție, care urmează a fi înaintată Comisiei (Comitetului de Lucru) în vederea aprobării.

În situația în care un PAA nu-și îndeplinește satisfăcător obligațiile prevăzute în Anexa 6, Comisia poate, din proprie inițiativă sau din cea a CC sau a MS, să propună revizuirea finanțării Convenției. În astfel de cazuri Comisia propune semnatarilor revizuirea Convenției ca o condiție a continuării finanțării integrale sau a unei părți a Convenției.

Articolul 6. Acord Cadru

Statutul și remunerația funcționarilor și personalului din MS implicați în implementarea Convenției vor fi în conformitate cu Acordurile Cadru semnate de Comisie și MS.

Articolul 7. Achiziționarea de bunuri și servicii

Achiziționarea de bunuri și servicii, în cadrul prezentei Convenții, din sectorul privat, se va face în conformitate cu prevederile Ghidului Practic pentru PHARE, ISPA și SAPARD, avându-se în vedere regulile specifice prezentate în Anexa B la Convenție. Orice derogare presupune aprobarea anterioară din partea Comisiei.

Articolul 8. Rambursarea avansurilor

MS care semnează Convenția, în nume propriu și în numele oricărui alt MS (autorități administrative) cu care ar putea forma un parteneriat al cărui conducător este, se angajează să ramburseze Comisiei orice sume plătite în avans și încasate de MS, inclusiv avansuri acordate PAA și autorităților administrative din țările acestora, în cazul în care utilizarea nu a fost bine documentată cu facturi care să fie acceptate de către Comisie.

Articolul 9. Confidențialitate și copyright

Părțile vor păstra secretul profesional.

Experții din toate MS și în special PAA vor păstra stricta confidențialitate referitor la orice informații de care iau cunoștință în cursul sau în legătură cu desfășurarea activității sau care au legătură cu colaborarea cu organismul administrativ din țara gazdă sau UE. Nu vor face publică, nu vor publica sau facilita publicarea și nu vor dezvălui în nici un mod nici un document sau informație care nu este deja publică, fără acceptul CC și al Comisiei. Se va refuza acordarea permisiunii numai în situația în care materialul propus spre publicare poate afecta interesele CC sau ale UE. Această obligație rămâne valabilă și după ce participarea în derularea proiectului s-a încheiat. Aceste prevederi se vor aplica și tuturor sub-contractorilor pentru care MS își asumă răspunderea.

Articolul 10 Raportare

MS va înainta rapoarte trimestriale Comisiei Europene, cu viza CC și cu eventuale comentarii ale acestora din urmă. Rapoartele vor fi transmise la adrese specificate în Articolul 11 din Convenție.

Primul, al treilea și următoarele rapoarte trimestriale care au număr impar se pot limita la o prezentare a situației implementării, făcând referiri directe la activitățile și obiectivele propuse, așa cum se definește la Articolul 6 din Convenție.

Cel de-al doilea, al patrulea și următoarele rapoarte trimestriale care au numere pare, în afara celor menționate mai sus vor trebui să conțină: situația generală a implementării proiectului, principalele dificultăți cu care se confruntă, respectarea obiectivelor generale, așa cum sunt acestea definite la Titlul I din Convenție și orice re-alocare necesară a mijloacelor disponibile pentru a obține rezultatele propuse în ciuda dificultăților cu care se confruntă.

Dacă apar dificultăți grave de implementare în perioada dintre cele două rapoarte trimestriale, CC sau Comisia for solicite elaborarea unui raport special.

La încheierea proiectului, MS va întocmi un raport final asupra proiectului și un studiu critic al oricăror probleme importante care ar fi putut apărea în cursul implementării Convenției de Twinning. Raportul final va fi vizat de CC și va conține eventuale comentarii ale acestora.

În Anexa 5 se prezintă modele de formulare pentru raportare.

Urmând același algoritm ca și în cazul raportării în timpul derulării proiectului, adică o dată la trei luni începând cu data notificării aprobării de către Delegația CE, partenerul MS în cadrul Proiectului de Twinning înaintează rapoarte financiare detaliate la CFCU.

Vor trebui prezentate:

Jurnalul proiectului, adică toate cheltuielile efectuate pentru derularea proiectului în ordine cronologică

Cheltuielile reale în raport cu cheltuielile prevăzute în buget, urmărind activitățile și secțiunile din cadrul bugetului, de la Titlul III Articolul 7 din convenția de Twinning.

Raportul financiar final trebuie să fie însoțit de un certificat de audit, eliberat de un auditor independent. Auditorul trebuie să certifice că toate tranzacțiile facturate de către partenerul de Twinning Ms pe durata desfășurării convenției, au la bază documente justificative și sunt în conformitate cu regulile stabilite și s-au efectuate exclusiv în scopul implementării obiectivelor convenției.

Articolul 11. Monitorizare

Pentru a monitoriza utilizarea fondurilor pe care le furnizează, Comisia Europeană va evalua anual fiecare proiect de twinning cu scopul analizării rezultatelor și a realizărilor obținute comparativ cu cele stabilite în Memorandumul de Finanțare din Convenție. Aceasta activitate va fi efectuată de către evaluatori recrutați special de către Comisie pentru cunoștințele acestora referitoare la proiecte, atât sub aspect tehnic cât și administrativ, în conformitate cu Planul de Activitate care vor acoperi toate proiectele în derulare dintr-o țară și vor prezenta un raport la sfârșitul fiecărui exercițiu. Raportul va relata faptele așa cum au fost observate de către evaluator precum și concluziile bazate pe acestea, furnizând recomandări concrete și practice menite să îmbunătățească performanța pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor. Acest raport va fi transmis Comitetului Comun de Monitorizare înființat conform Memorandumului de Finanțare prin subcomitetul său, care va asigura valorificarea recomandărilor.

Articolul 12. Inspectia și Auditul

Pentru a verifica condițiile utilizării fondurilor pe care le furnizează, Comisia are dreptul să își trimită agenții proprii sau reprezentanți autorizați pentru efectuarea oricărui audit pe care îl consideră necesar pentru a monitoriza implementarea proiectului. Asemenea audituri pot fi efectuate atât în statele membre cât și în țările candidate respective.

În acest scop, Statele Membre și Țările Candidate vor:

avea documente financiare și contabile privind activitățile finanțate de Comisia Europeană în cadrul Convenției;

asigura dreptul agenților și reprezentanților Comisiei de a inspecta toate documentele și conturile referitoare la elementele finanțate prin Convenție, inclusiv a Dărilor de Seamă Contabile atunci când activitatea a fost efectuată de către alte părți;

sprijini Curtea de Conturi Europeană în efectuarea auditurilor referitoare la utilizarea fondurilor disponibile.

Pentru UCCF din Țara Candidată, se vor aplica responsabilitățile de control financiar naționale stabilite prin Memorandumul de Înțelegere privind Fondul Național și UCCF, în conformitate cu aranjamentele de implementare stabilite în Memorandumul de Finanțare privind programul țării din care face parte proiectul.

Documentele financiare și contabile trebuie să fie păstrate 5 ani de la încheierea programului menționat anterior.

Articolul 13. Reglementarea divergențelor

Orice divergență referitoare la prezenta Convenție care nu poate fi rezolvată pe cale amiabilă între cele două părți va fi subiect de arbitraj. Va fi înființat un Comitet pentru arbitraj, ce va avea în componență un membru din partea fiecărei părți și un președinte desemnat de aceștia. Dacă cei doi arbitri nu ajung la un acord în privința alegerii președintelui în termen de o lună, oricare parte poate solicita Președintelui Curții de Justiție a Comunității Europene, în scris, să selecteze președintele. Decizia Comitetului pentru Arbitraj va fi obligatorie pentru ambele părți fără a putea face apel. Comitetul pentru Arbitraj va decide *ex aequo et bono*.

Articolul 14. Legislația aplicabilă

Prezenta Convenție va fi subiect al legislației Statului Membru care a semnat-o (semnatar unic sau partenerul lider de proiect).

Sursa: Curtea de Conturi a României.

Constituția din 2003 – prevederile referitoare la Curtea de Conturi

2. Categoriile de legi

ARTICOLUL 73

[...] (3) Prin lege organică se reglementează:

[...] (1) organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a Ministerului Public și a Curții de Conturi [...]

3. Curtea de Conturi

ARTICOLUL 140

(1) Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. În condițiile legii organice, litigiile rezultate din activitatea Curții de Conturi se soluționează de instanțele judecătorești specializate.

(2) Curtea de Conturi prezintă anual Parlamentului un raport asupra conturilor de gestiune ale bugetului public național din exercițiul bugetar expirat, cuprinzând și neregulile constatate.

(3) La cererea Camerei Deputaților sau a Senatului, Curtea de Conturi controlează modul de gestionare a resurselor publice și raportează despre cele constatate.

(4) Consilierii de Conturi sunt numiți de Parlament pentru un mandat de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit. Membrii Curții de Conturi sunt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe toată durata acestuia. Ei sunt supuși incompatibilităților prevăzute de lege pentru judecători.

(5) Curtea de Conturi se înnoiește cu o treime din consilierii de conturi numiți de Parlament, din 3 în 3 ani, în condițiile prevăzute de legea organică a Curții.

(6) Revocarea membrilor Curții de Conturi se face de către Parlament, în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

Sursa: *Constituția României 2003*, București, R.A. "Monitorul Oficial", 2003, p.41-42, 78-79.

LISTA CONDUCERII CURȚII DE CONTURI ANII 1993 – 2003

PLENUL CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI   anii 1993 – 1999

IOAN BOGDAN	– președinte	
ION HORIA NEAMȚU	– vicepreședinte	
NICOLAE ION VULPESCU	– vicepreședinte	
DRAGOȘ LUCHIAN	– președinte Secție Control financiar preventiv (1993–1997)	
FLOREA MITROI	– președinte Secție Control financiar ulterior	
VICTOR LUNCAN	– președinte Secție Jurisdicțională	
IORDAN ANGHEL	– consilier de conturi	
SEVER GABRIEL BOMBOȘ	– consilier de conturi	
ALEXANDRU BRAN	– consilier de conturi	
IOAN CONDOR	– consilier de conturi	
ANASTASIU CRIȘU	– consilier de conturi	
SORIN DINCĂ	– consilier de conturi	
OCTAVIAN DORNEA	– consilier de conturi	
MIHAI HURĂ	– consilier de conturi	
CONSTANTIN OPREA	– consilier de conturi	
CONSTANTIN PETRESCU	– consilier de conturi	
MIHAI STELIAN POPA	– consilier de conturi	
ȘTEFAN POPA	– consilier de conturi	
MARIN POPESCU	– consilier de conturi	
MIHAI POPESCU	– consilier de conturi	
MIHAI ANTONIU ROMAN	– consilier de conturi	
ATANASE SÂNDULESCU	– consilier de conturi	
DAN DROSU ȘAGUNA	– consilier de conturi	
VASILE TOMA	– consilier de conturi	
VASILE RĂDULESCU	– consilier de conturi	(1993)
NICOLAE COCHINESCU	– procuror general financiar	(1993–1996)
MIRCEA VASILE POPESCU	– procuror general financiar	(1996–1999)

PLENUL CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI   anii 1999 – 2002

IOAN CONDOR	– președinte	
FLORIAN BERCEA	– vicepreședinte	
MIRCEA BOULESCU	– vicepreședinte	
OVIDIU ISPIR	– președinte Secție Control financiar ulterior	
ION HORIA NEAMȚU	– președinte Secție Control financiar ulterior	(1999–2000)

DAN DROSU ȘAGUNA	– președintele Secției Jurisdicționale	
DUMITRU ALĂMÎIE	– consilier de conturi	
IORDAN ANGHEL	– consilier de conturi	
IOAN BOGDAN	– consilier de conturi	
SEVER GABRIEL BOMBOȘ	– consilier de conturi	
ANASTASIU CRIȘU	– consilier de conturi	
GHEORGHE IANCU	– consilier de conturi	(2000 – 2001)
VICTOR LUNCAN	– consilier de conturi	
FLOREA MITROI	– consilier de conturi	
TANIA MONICA POP	– consilier de conturi	
MIHAIL STELIAN POPA	– consilier de conturi	
PETRE POPEANGĂ	– consilier de conturi	
ION GHEORGHE POPESCU	– consilier de conturi	
MARIN POPESCU	– consilier de conturi	
MIHAIL ANTONIU ROMAN	– consilier de conturi	
ATANASE SÂNDULESCU	– consilier de conturi	
EDITA-EMOKE LOKODI	– consilier de conturi	
EDIT SZARKA	– consilier de conturi	
NICOLAE CRINU ȘANDRU	– consilier de conturi	
MARIN ȚOLE	– consilier de conturi	
MIRCEA VASILE POPESCU	– procuror general financiar	

PLENUL CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI anii 2002 –

DAN DROSU ȘAGUNA	– președinte
PETRE POPEANGĂ	– vicepreședinte
IORDAN ANGHEL	– președintele Secției Control financiar ulterior
ADRIAN DUȚĂ	– președintele Secției Jurisdicționale
DUMITRU ALĂMÎIE	
DOMNICA BĂGHINĂ	
SEVER GABRIEL BOMBOȘ	
OVIDIU ISPIR	
EDITA-EMOKE LOKODI	
PAUL MIERCAN	
MONICA TANIA POP	
ȘTEFAN POPA	
MIRCEA VASILE POPESCU	
MIHAI POPESCU	
PĂTRU ROTARU	
LIVIU STĂNCIULESCU	
EDIT SZARKA	
IONEL ȘTEFAN	

ANASTASIU CRIȘU – procuror general financiar

LISTA (PRIM)PREȘEDINȚILOR CURȚII DE CÔNTURI¹

ALEXANDRU ROMALO 1864–1875
EMANOIL GRĂDIȘTEANU 1875–1893
GEORGE I. LAHOVARI 1893–1909
ION BĂLTEANU (BÂLTEANU) 1909–1919
M.G. STOENESCU (STOIANESCU) 1919–1920
CHRISTU GRECESCU 1920–1926
ION ANGELESCU 1926–1929
GHEORGHE ALESSEANU 1930–1939
ZAMFIR BRĂTESCU 1939–1943
IOAN ARONESCU 1943–1945
GRIGORE OGHINĂ 1945–1947
IOAN DELEANU 1948
GHEORGHE (GOGU) RĂDULESCU 1973–1989
IOAN BOGDAN 1993–1999
IOAN CONDOR 1999–2002
DAN DROSU ȘAGUNA 2002 –

---

¹ Actualul stadiu de documentare nu a îngăduit identificarea unor fotografii pentru o parte dintre președinții Înaltei Curți de Conturi, și nici alcătuirea unor fișe biografice decente pentru M.G. Stoenescu (Stoianescu), Christu Grecescu și Ion Angelescu. Autorii își exprimă speranța că identificarea altor izvoare relevante va îngădui completarea acestor lacune.

Alexandru Romalo

1864–1875

Născut la Iași la 10 iulie 1819 ca fiu al postelnicului Iordache Grigoriade Romalo și al soției sale Maria, născută Roset, Alexandru Romalo a studiat mai întâi la Iași la Academia Mihăileană, apoi la Paris, unde în 1845 obține licența în Drept. Întors în Moldova, a ocupat diverse poziții în administrație și în sistemul judecătoresc, fiind numit în 1849 președinte al Tribunalului Ținutului Tutova, calitate din care demisionează în 1852. A fost activ în mișcarea unionistă din 1857-1858 și a servit apoi din nou pentru scurtă vreme în calitate de președinte al Tribunalului Ținutului Tutova (1858-1859) și de ministru secretar de stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii Publice din Moldova (1860). După aceasta a profesat ca avocat, și în 1864 a fost numit de Alexandru Ioan Cuza ca președinte la nou-înființata Înalță Curte de Compturi. A avut un rol esențial în organizarea noii instituții, și a continuat să servească în calitate de președinte și după abdicarea forțată a lui Alexandru Ioan Cuza, cu care de altfel era și înrudit. În ianuarie 1868 a depus o cerere de pensionare, având și probleme de sănătate, dar ulterior a revenit în fruntea Curții de Conturi. Prin legea din 8 martie 1874 a obținut mărirea numărului de referendari de la 8 la 24, ceea ce era și o recunoaștere a dificultăților Curții de a face față sporirii numărului și complexității crescânde a activităților sale. S-a stins din viață relativ tânăr, la 25 iunie/7 iulie 1875, fiind înmormântat la Cimitirul Bellu din București.

Emanoil Grădișteanu

1875–1893

Emanoil (Manolache) Grădișteanu s-a născut în 1821, fiind fiul marelui vornic Grigore Grădișteanu și al Eufrosinei Rosetti. Nu se păstrează prea multe date despre tinerețea lui. În 1864 a fost numit de către Alexandru Ioan Cuza consilier la Înalta Curte de Conturi. După moartea lui Alexandru Romalo a girat conducerea acestei instituții, iar la 1 noiembrie 1875 a fost numit în calitate de președinte al Înaltei Curți de Conturi. Mandatul său, deși îndelungat, nu a fost scutit de dificultăți, Emanoil Grădișteanu trebuind să consimtă la reducerea numărului de referendari ai Curții, deși volumul de muncă sporea odată cu amplificarea organizării birocratice a statului modern român. Pe lângă activitatea curentă a Curții, Emanoil Grădișteanu a publicat mai întâi un indicator general al contabilității generale a statului (1877) și apoi *Codul financiar român* în două părți (1879-1880; ediția a II-a în 1886), inițiind astfel o direcție de acțiune ce avea să fie urmată și de alți președinți ai acestei instituții: familiarizarea publicului cu legislația financiară și cu jurisprudența Înaltei Curți de Conturi. Retras de la conducerea Curții în 1893, Emanoil Grădișteanu a murit în 1895.

George I. Lahovari

1893–1909

Născut la 1 iunie 1838 la Râmnicu-Vâlcea, a studiat mai întâi la București, și apoi la Berlin, Heidelberg și Karlsruhe, unde a absolvit Școala Politehnică. Întors în țară, a lucrat ca inginer, iar în 1871, odată cu venirea la putere a guvernului conservator condus de Lascăr Catargiu, a fost numit director general al Poștelor și Telegrafului. A avut un rol esențial în organizarea acestei instituții, introducând cărțile poștale, semnând primele convenții poștale și telegrafice internaționale ale statului român modern, și reprezentând România la primul congres poștal internațional din 1874. În 1876 a fost numit consilier la Înalta Curte de Conturi, iar în 1893 a devenit prim președinte al acesteia. În timpul președinției sale, ministrul de finanțe Menelas Ghermani a obținut votarea de către Parlament a legii de reorganizare a Curții de Conturi din 1895, prin care pe de o parte se precizau atribuțiile și modalitățile de control ale Curții, și pe de altă parte se repingea ideea controlului financiar preventiv și se stabilea ca membrii Curții să fie numiți de rege la propunerea ministrului de finanțe, fără a mai fi necesar acordul Parlamentului. Legea din 1895 a guvernat funcționarea Curții de Conturi până în 1929.

George I. Lahovari a avut și o bogată activitate culturală. A fost secretar general al Societății Geografice Române timp de 34 de ani (1875-1909), a coordonat publicarea Marelui Dicționar Geografic al României, a servit ca vice-președinte și apoi președinte al Societății pentru Învățătura Poporului Român, iar în 1901 a fost ales membru al Academiei Române. A murit la 13 iunie 1909.

Ion Bălțeanu

1909–1919

Ion Bălțeanu (al cărui nume apare uneori și în forma Bălțeanu) s-a născut la 1 ianuarie 1852 la Târgu Jiu, descinzând dintr-o veche familie de boieri gorjeni. A obținut licența în drept la Universitatea din București, lucrând în timpul studiilor în calitate de copist, mai întâi la Ministerul de Interne, apoi la Curtea de Apel din București, iar din 1875 la parchetul Curții de Casație. În 1877 a intrat în magistratură, mai întâi ca supleant la Tribunalul Argeș, apoi ca judecător la Tribunalele Vâlcea și Muscel. În 1881 a fost numit președinte al Tribunalului Muscel, de unde în 1882 a trecut grefier la Înalta Curte de Casație. După ce din 1890 a condus Tribunalul Prahova, în 1893 a fost numit consilier la Curtea de Apel din Galați, iar în 1900 consilier la Înalta Curte de Conturi. În septembrie 1909 Ion Bălțeanu a fost numit președinte al Înaltei Curți de Conturi, pe care a condus-o inclusiv în perioada deosebit de dificilă a primului război mondial. A murit în anul 1919.

Gheorghe Alesseanu

1930–1939

Gheorghe Alesseanu s-a născut în 1872 la Ploiești. A efectuat mai întâi studii politice la Paris, apoi a obținut licența în drept Universitatea din București în 1900. S-a specializat în domeniul economic, a devenit în 1903 profesor la Școala Comercială Superioară din București, unde a profesat până în 1923. În 1924-1937 a predat în calitate de conferențiar la Academia Comercială din București, publicând totodată mai multe lucrări pe teme legate de comerț, de organizarea contabilității și a corespondenței comerciale. În paralel a activat și la Înalta Curte de Conturi, mai întâi în calitate de referendar, apoi în calitate de consilier. În mai 1930 a fost numit prim-președinte al Înaltei Curți de Conturi, încercând să asigure funcționarea acestei instituții în condițiile în care legea din 1929 lărgise atribuțiile Curții instituind controlul financiar preventiv, dar pe de altă parte climatul general din societate nu era favorabil unei transparențe depline în administrarea banului public. În toamna anului 1937 a fost pensionat din învățământ, și ulterior și de la Înalta Curte de Conturi. Avea de altfel și probleme de sănătate, și a murit în anul 1940.

Zamfir Brătescu

1939–1943

Zamfir Brătescu s-a născut la Dudești-Fleașca, județul Brăila, la 16 aprilie 1876. După absolvirea liceului, a studiat la Universitatea din București, obținând licența atât în științe (fizică și chimie), cât și în drept. În 1902 a început să lucreze în Ministerul de Finanțe, mai întâi ca agent de control de fabrici, apoi impiegat, subșef de birou, șef de birou, subdirector, director și director general. În 1926 a fost detașat director general la Casa de Depuneri și Consemnațiuni, iar în 1931-1932 a servit ca subsecretar de stat la Ministerul de Finanțe în timpul guvernării de „uniune națională” Iorga-Argetoianu. În 1932, după demisia guvernului Iorga, a fost numit director general la Direcția Generală a Monopolului Alcoolului. La 31 octombrie 1933 a fost numit consilier la Înalta Curte de Conturi, unde a devenit președinte în iunie 1938 și apoi prim-președinte la 1 aprilie 1939. A exercitat mandatul în condițiile dificile ale regimurilor de dictatură și ale desfășurării celui de-al doilea război mondial. În 1941 a intrat în vigoare o nouă lege de organizare a Înaltei Curți de Conturi, care subordona și această instituție față de Conducătorul Statului. În 1943 Zamfir Brătescu a preferat să se pensioneze, invocând motive de vârstă. Totuși, în 1950 a fost arestat și a fost închis la Aiud. Eliberat în 1955, a murit în 1957.

Ion Aronescu

1943–1945

Născut la Câmpulung-Muscel la 22 mai 1878, Ion Aronescu a studiat dreptul la București. În 1910 a început să lucreze în Ministerul de Justiție, mai întâi ca magistrat stagiar, apoi ca ajutor de judecător, judecător, jude de instrucție, președinte de tribunal, prim-președinte de tribunal și consilier la Curtea de Apel din București. La 1 decembrie 1938 a fost numit consilier la Înalta Curte de Conturi, unde la 15 iunie 1940 a devenit președinte al secțiunii a II-a, cu atribuțiuni de control administrativ. După pensionarea lui Zamfir Brătescu, la 30 septembrie 1943 a fost numit de către rege la propunerea lui Ion Antonescu în calitate de prim-președinte al Înaltei Curți de Conturi. Desfășurarea războiului a îngreunat activitatea instituției, iar poziția lui Ion Aronescu a devenit încă și mai dificilă după 23 august 1944. În 1945 guvernul Groza, interesat să promoveze „oameni noi” în aparatul de stat, a adoptat o lege prin care stabilea limite de vârstă pentru exercitarea funcțiilor publice, fixând limita de 64 de ani pentru funcția de prim-președinte al Înaltei Curți de Conturi. Ca atare, Ion Aronescu a trebuit să se pensioneze. A murit în 1950.

Grigore Oghină

1945–1947

Grigore Oghină s-a născut la 17 ianuarie 1885 la Scoposeni, județul Fălciu, fiind fiul învățătorului din acel sat, Neculai Oghină. După ce a obținut licența în drept, în iulie 1909 a intrat ca funcționar în Ministerul Industriei și Comerțului. În acest minister s-a evidențiat prin conștiinciozitate și putere de muncă, urcând treptat în ierarhie, de la impiegat auxiliar cl. II, impiegat auxiliar cl.I, impiegat cl.I, subșef de birou, șef de birou, director, și subdirector general. S-a ocupat de dosare sensibile, cum ar fi drepturile și concesiunile miniere (inclusiv petroliere), atât de disputate în anii 1920. A condus apoi Direcția Contabilității din Ministerul Industriei și Comerțului, iar de la 1 ianuarie 1935 s-a mutat la Ministerul Finanțelor, unde a preluat conducerea Direcției Contabilității Generale a Statului. La 15 martie 1941 a fost numit consilier la Înalta Curte de Conturi, unde în 1943 a devenit președinte și la 2 iulie 1945 a fost numit prim-președinte. S-a distins prin echilibrul pe care a încercat să-l aducă în funcționarea instituției, oarecum în pofida climatului general al epocii. Avea însă grave probleme de sănătate, care în toamna anului 1947 l-au împiedicat să mai conducă efectiv Înalta Curte de Conturi. După preluarea controlului Ministerului de Finanțe de către comuniști în noiembrie 1947, ministrul Vasile Luca a decis „comprimarea” (disponibilizarea) lui Grigore Oghină împreună cu o parte semnificativă din personalul Înaltei Curți de Conturi. S-a pensionat, și „după o grea suferință”, a murit la București la 19 februarie 1949.

Ioan Deleanu

1948

Ioan N. Deleanu s-a născut la 14 iunie 1898 la Pitești. A obținut licența în drept la Universitatea din București, și în 1922 a intrat în magistratură, fiind mai întâi ajutor de judecător, apoi judecător de ședință, procuror de secție, președinte de tribunal, director delegat în Ministerul de Justiție, consilier de Curte de Apel și director cl.I în Ministerul de Justiție. La 15 iunie 1940 a fost numit consilier la Înalta Curte de Conturi, iar la 30 iulie 1945 președinte al secției a II-a din cadrul Înaltei Curți de Conturi. După îmbolnăvirea prim-președintelui Grigore Oghină și după comprimarea la 30 decembrie 1947 a unei mari părți din conducerea Înaltei Curți de Conturi de către noul ministru comunist al finanțelor, Vasile Luca, Ioan Deleanu a exercitat funcția de prim-președinte al Înaltei Curți de Conturi. Deși a fost numit totodată și în diverse alte funcții, de exemplu în comisia pentru studierea reformei legii asupra contabilității publice și asupra controlului bugetului și patrimoniului public și întregii legislații anexe, nu a putut împiedica desființarea Înaltei Curți de Conturi prin decretul nr.352 din 1 decembrie 1948. După aceasta a fost membru în comisia de lichidare, care a stabilit repartizarea dosarelor instrumentate de către Înalta Curte de Conturi către diversele instituții ale statului împuternicite să le preia.

Gheorghe (Gogu) Rădulescu

1973–1989

Gheorghe (Gogu) Rădulescu s-a născut la București la 5 septembrie 1914. A studiat tot în București, absolvind Academia de Studii Economice și Comerciale. S-a angajat de timpuriu în mișcarea comunistă, fiind unul dintre liderii Frontului Studentesc Democrat (1935). După preluarea puterii de către comuniști, a ocupat diverse funcții administrative, îndeosebi în cadrul Ministerului Comerțului Exterior, devenind totodată cadru didactic la Academia de Studii Economice din București și director al Institutului de Cercetări Economice. Din 1956 este promovat membru al Consiliului de Miniștri, mai întâi ca ministru al Comerțului Exterior (1956-1957), apoi ca ministru al Comerțului (1959-1962), în 1962-1963 din nou ca ministru al Comerțului Exterior, iar din 1963 ca vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, funcție pe care a exercitat-o până în 1979, când a devenit vicepreședinte al Consiliului de Stat (1979-1989). O ascensiune similară a realizat pe linie de partid, devenind membru al Comitetului Central în 1960, iar din 1965 membru al Comitetului Executiv (din 1979 Comitetul Politic Executiv), organism din care a făcut parte neîntrerupt până la prăbușirea regimului comunist în decembrie 1989. Prin funcțiile deținute și prin longevitatea în aceste funcții s-a afirmat ca una dintre figurile cheie ale regimului Ceaușescu, fiind totodată unul dintre protectorii influenți ai dizidenței intelectuale din anii 1980. Atât în cadrul Consiliului de Miniștri cât și în cel al Consiliului de Stat a coordonat politica financiară, având inițiativa întemeierii Curții Superioare de Control Financiar, în subordinea Consiliului de Stat (1973), pe care a și prezidat-o personal până în 1989. După ce în decembrie 1989 a fost închis împreună cu ceilalți membri ai Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., a fost eliberat pentru a-și îngriji sănătatea și a murit la 24 mai 1991.

Ioan Bogdan

1993-1999

Ioan Bogdan s-a născut la 11 august 1933 în satul Deal, comuna Călnic, județul Alba. După cursurile liceale efectuate la Alba Iulia, a absolvit Facultatea de Statistică-Cibernetică din cadrul ASE București. Începând din 1956 a lucrat în mai multe unități din Sibiu, ca șef serviciu aprovizionare, șef serviciu plan, contabil-șef, șef serviciu organizarea producției în construcții de mașini, contabil șef la industria locală Sibiu și șef corp de control financiar intern la Sfatul popular al orașului Sibiu. În 1968-1971 a fost șef de grupă la Direcția teritorială de control și revizie Sibiu a Ministerului de Finanțe, apoi director financiar și director economic de centrală industrială. În 1973 a trecut în sistemul bancar ca director-adjunct la Sucursala județului Sibiu a Băncii de Investiții, iar din 1983 a fost numit director la Sucursala Sibiu a Băncii Naționale a României. În 1974 a obținut doctoratul în economie. După revoluția din decembrie 1989 a devenit președinte al Consiliului Frontului Salvării Naționale Sibiu, iar la alegerile din 20 mai 1990 a fost ales deputat de Sibiu pe lista FSN, devenind și președinte al Comisiei pentru buget, finanțe și bănci în Camera Deputaților. A trecut apoi la P.U.N.R., și în septembrie 1992 a fost reales deputat pe listele acestui partid. A renunțat însă la această calitate, fiind numit ca președinte al reînființatei Curții de Conturi a României. A avut un rol crucial în organizarea Curții de Conturi, contribuind la afirmarea independenței acestei instituții față de diferitele guverne ce s-au succedat în anii 1990. Și-a exercitat mandatul până în 1999, după care a continuat să fie activ în calitate de consilier și de profesor la universități din Sibiu și București.

Ioan Condor

1999–2002

Ioan Condor s-a născut la 15 februarie 1934 la Eriu-Sâncrai, județul Satu Mare. În 1952-1957 a studiat dreptul la Universitatea din Cluj. În anii 1958-1962 a profesat ca avocat la Satu Mare, devenind apoi consilier juridic al unui combinat din aceeași localitate. În 1965 a intrat în magistratură, fiind judecător la Răcari, județul Dâmbovița, apoi președintele Judecătoriei din Bufta. În 1972 a trecut la Ministerul de Finanțe, unde a lucrat timp de 16 ani în calitate de consilier juridic șef; totodată, din 1978 a devenit și corespondent național permanent al Biroului Internațional pentru Documentare Fiscală, cu sediul la Amsterdam. În 1988-1989 a fost consilier juridic șef la CEC, iar după Revoluția din 1989 a devenit consilier juridic mai întâi al Consiliului Frontului Salvării Naționale, apoi al C.P.U.N. și ulterior al Camerei Deputaților. În această calitate a avut un rol important în elaborarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi. În consecință, în 1993 a fost numit în calitate de consilier al Curții de Conturi, iar după expirarea mandatului președintelui Ioan Bogdan, la 30 martie 1999 a fost numit de Parlament ca președinte al acestei instituții. Exercitarea mandatului său a fost afectată de constrângerile bugetare care au condus la reducerea numărului de posturi ale Curții. Avertizând asupra faptului că în aceste condiții Curtea de Conturi risca să nu mai poată să-și îndeplinească integral atribuțiile, Ioan Condor și-a prezentat demisia la 18 septembrie 2001; la solicitarea Parlamentului, a condus Curtea până la numirea succesorului său la 14 februarie 2002. Totodată, Ioan Condor, care și-a susținut doctoratul în drept în 1998 și a publicat mai multe lucrări de specialitate, atât în țară cât și în Olanda și Marea Britanie, s-a implicat activ în dezvoltarea învățământului superior particular, fiind profesor și decan în cadrul Universității „Spiru Haret“. După încetarea activității sale la Curtea de Conturi, Ioan Condor a devenit și președintele unei firme de consultanță financiară.

Dan Drosu Șaguna

2002–

Dan Drosu Șaguna s-a născut la Pantelimon, județul Constanța, la 17 iulie 1948. În anii 1969-1973 a studiat dreptul la Universitatea din București. După obținerea licenței, a fost reținut ca asistent universitar la Catedra de Drept Public a Facultății de Drept a Universității din București. În 1983 și-a susținut doctoratul în drept, devenind apoi lector (1984), conferențiar (1991) și profesor universitar (1995). A desfășurat o bogată activitate științifică și publicistică, fiind autorul a 11 volume de autor, 8 volume în colaborare, 69 de studii și articole, numeroase comunicări, comentarii și recenzii. După Revoluția din Decembrie 1989, pe lângă activitatea din cadrul Universității din București, a fost activ și în organizarea noilor universități particulare, predând la mai multe asemenea instituții și îndeplinind funcțiile de decan al Facultății de Drept a Universității Creștine „Dimitrie Cantemir” (până în 1995) și prorector al Universității „Andrei Șaguna” din Constanța (până în 1999). A devenit totodată membru de onoare al Universității Creștine „TRIAS” din Leeuwarden, Olanda, și al Universității THAMMASAT din Thailanda. În 1993 a fost numit consilier de conturi al Curții de Conturi, iar în 1999 a devenit președinte al Secției jurisdicționale din cadrul acestei instituții. După demisia lui Ioan Condor, la 14 februarie 2002 Dan Drosu Șaguna a fost numit de către Parlament președinte al Curții de Conturi, reușind să imprime un nou dinamism activității acestei instituții.

INDICE DE PERSOANE

A

Aciovăniței-Doicescu, Elena controlor financiar Curtea de Conturi 430
Adamescu, Doina director Curtea de Conturi 413, 423
Alămăie, Dumitru consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Alesseanu, Gheorghe președinte Înalta Curte de Conturi 451, 456
Alexandrini, Al. om politic, ca ministru al finanțelor 221
Alexe, C. referendar Înalta Curte de Conturi 139
Alexianu, Gh. secretar Senat 191
Algiu, general, prefect al Poliției Capitalei 131
Alimănișteanu, D. om politic, ca ministru al finanțelor 211
Anastasiu, Adam I. contabil la prefectura jud. Tutova 139
Andronescu, medic 67
Andronescu, N. inginer 139-142
Angelescu, C. deputat 151; președinte de comisie 158
Angelescu, Ion președinte al Înaltei Curți de Conturi 451

Anghel, Iordan consilier de conturi, președintele Secției Control financiar ulterior a Curții de Conturi 290, 341, 342, 418, 449, 450
Antonescu, Ion militar și om politic, ca președinte al Consiliului de Miniștri, Conducător al Statului Român 203, 205, 207, 207, 208
Antonescu, Mihai om politic, ca ministru al justiției 203
Apolzan, Octavian șef secție și membru în Biroul Executiv al Consiliului de Conducere al Curții Superioare de Control Financiar (în continuare abreviat C.S.C.F.) 259, 276-278, 288, 289
April, Rainer expert Curtea de Conturi a Germaniei 432
Arion, Constantin C. om politic, ca vicepreședinte al Adunării Deputaților 109, 137
Arghiropol, Gr. membru al Comisiei Centrale de la Focșani 19, 20
Aronescu, Ioan președinte Înalta Curte de Conturi 451, 458
Assan, Teodor proprietar 134

B

Babiuc, Victor om politic, ca ministru al Apărării 363
Badea, Leontin funcționar Prefectura jud. Sălaj 365
Balș, Alexandru consilier Înalta Curte de Conturi 132
Ban, Ioan deputat 307-309, 312, 313
Banu, Constanța subșef birou Înalta Curte de Conturi 223
Barti, Florin membru în Comitetul F.S.N. al C.S.C.F. 289
Bascoveanu, Mihail (apare și sub forma Bâscoveanu, Bașcoveanu) președinte secție Înalta Curte de Conturi 65, 132
Bădescu, Claudia controlor financiar Curtea de Conturi 430
Bădescu, Constantin consilier Înalta Curte de Conturi 220; membru în serviciul de lichidare a Înaltei Curți de Conturi 227
Bădoiu, Nicolae referendar Înalta Curte de Conturi 222
Băghină, Domnica consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Băicoianu, Constantin arhitect 131, 134
Bălan, Eugen consilier Înalta Curte de Conturi 224
Bălțeanu, Ion președinte al Curții de Conturi 139, 451, 455
Bănică, Gh. membru în Biroul Executiv al Consiliului de Conducere al C.S.C.F. 276-279, 289
Bărdașu, Mircea funcționar Prefectura jud. Sălaj 365
Bărlădeanu, Alexandru om politic, ca președinte al Senatului 335
Bejan, Petre om politic, ca ministru al Industriei și Comerțului 211
Bentoiu, Aurelian om politic, ca ministru al justiției 203
Bercea, Florian vicepreședinte Curtea de Conturi 450
Bergmoser, Ulrich expert Curtea de Conturi a Germaniei 432
Biju, Dumitru membru în Comitetul F.S.N. din C.S.C.F. 289
Bilciurescu, funcționar Înalta Curte de Conturi 63
Blaga, Ionel om politic, ca deputat 314

Bobîrnea, Georgeta controlor financiar Curtea de Conturi 411, 418
Boerescu, Vasile om politic, ca deputat 30, 31
Bogdan, Ioan economist, deputat, consilier de conturi, președinte al Curții de Conturi 13, 294, 295, 306, 308, 315, 316, 339-344, 363, 364, 449, 450, 451, 462
Borghean, A. secretar Adunarea Deputaților 193
Bomboș, Sever Gabriel consilier de conturi la Curtea de Conturi 449, 450
Boulescu, Mircea vicepreședinte Curtea de Conturi 450
Bozianu, Ion consilier Înalta Curte de Conturi 132
Bran, Alexandru consilier de conturi la Curtea de Conturi 342, 364, 449
Brăiloiu, D. membru al Comisiei Centrale de la Focșani 19, 20
Brăneanu, Ilie consilier Înalta Curte de Conturi 222
Brătescu, Zamfir prim președinte al Înaltei Curți de Conturi 197, 451, 457, 458
Brătianu, Ion om politic, ca prim ministru 134
Brătianu, Vintilă om politic, ca secretar general al Ministerului de Finanțe 136
Brebenel, Mircea contabil șef la Clubul Sportiv Rapid București 268
Bunaciu, A. om politic, ca ministru al justiției 226
Burghiele, N. consilier al Curții de Conturi 128, 132
Bursănescu, Ion, consilier la Înalta Curte de Conturi 222
Butculescu, D.C. deputat 95
Butoianu, E. referendar Înalta Curte de Conturi 62-65
Butunoiu, dl. 141
Buzdugan, Gheorghe, jurist, ca membru al Regenței 186

C

- Candiano Popescu, Alexandru** general 134
- Constantin Brâncoveanu**, domn al Țării Românești 131
- Cantacuzino, Gr.** membru al Comisiei Centrale de la Focșani 20
- Cantacuzino, George Gr. „Nababul“** om politic, ca președinte al Senatului 122; președinte al Consiliului de Miniștri 131, 134
- Cantacuzino, I.A. (Zizin)** consilier Înalta Curte de Conturi 132
- Caramalău, C.G.** consilier Curtea de Conturi 67, 132
- Carcalechi, Sergiu** inginer inspector 139-141
- Carol I de Hohenzollern** rege al României (1866-1914), 44, 51, 66, 74, 86, 111, 116, 122, 131, 135
- Carol al II-lea** rege al României (1930-1940) 189, 191-193, 198, 203
- Carol Anton de Hohenzollern** principe, 39, 40, 42
- Carissy, Cs. A.** 123
- Carp, Petre P.** om politic 136
- Catargi, Alex. Șt.** om politic, ca ministru de control 132
- Catargi, Lascăr** om politic, ca prim ministru, 99
- Catargi, D.** consilier Înalta Curte de Conturi 139
- Cădere, V.** deputat 160, 165, 169, 170
- Călinescu, Armand** om politic, ca președinte al Consiliului de Miniștri 196
- Cârlig, Marieta** controlor financiar Curtea de Conturi 411, 418
- Ceaure-Aslan, N.** deputat 92, 97, 100, 103, 104, 109, 110
- Ceașescu, Nicolae** 234, 235, 276, 277
- Cercel, Ovidiu** membru în Comitetul F.S.N. din C.S.C.F. 288, 289
- Cerchez, D.N.** deputat 109
- Cernat, N.** substituit de procuror Înalta Curte de Conturi 131, 139, 142
- Cherciulescu, Ovidiu** referendar asistent la Înalta Curte de Conturi 222
- Chiliman, Andrei Ioan** om politic, ca vicepreședinte al Camerei Deputaților 370
- Chiriac, Arghir** inspector la Ministerul Lucrărilor Publice 139
- Chiru, Vasile D.** consilier Înalta Curte de Conturi, 219, 221, 224
- Cicio-Pop, Ștefan** om politic, ca președinte al Adunării Deputaților 161, 162, 165, 170, 174, 185, 193
- Cioncu, Simion** referendar la Înalta Curte de Conturi 222
- Ciubotaru, Doina** director Curtea de Conturi 430
- Ciubotaru, Ion** membru în Biroul Executiv al Consiliului de Conducere al C.S.C.F. 276, 278, 279, 289
- Cliciuc, I.** om politic, ca vice-președinte al Senatului 187
- Cochinescu, Nicolae** jurist, ca procuror general financiar Curtea de Conturi 450
- Codrescu, I.** director cancelarie 37
- Coltofeanu, Ion** consilier controlor la Înalta Curte de Conturi 222
- Condor, Ioan** jurist, consilier de conturi, președinte al Curții de Conturi 13, 307, 311, 312, 341, 449, 450, 451, 463, 464
- Constantin Mavrocordat**, domn al Țării Românești 5
- Constantinescu, Emil** om politic, ca președinte al României 370
- Constantinescu, Mitiță** om politic, ca ministru al finanțelor 196. 203
- Constantinescu, N.** grefier Înalta Curte de Conturi 53, 54, 58
- Constantinescu, N.** reprezentant sindical din cadrul Curții Superioare de Control Financiar 246
- Constantinescu, Vasile** percepător fiscal 128, 129
- Corbescu, Titica** procuror la Procuratura Generală a R.S.R. 279
- Corobotescu, Ion** consilier Înalta Curte de Conturi 138
- Cortes, Miguel Angel** reprezentant Ministerul de Externe al Spaniei 426
- Costaforu, Gheorghe** jurist și om politic, ca deputat 20, 23, 25, 26, 31
- Costandache, Marielena** controlor financiar Curtea de Conturi 381
- Cracă, Fl.** membru în Biroul Executiv al Consiliului de Conducere al C.S.C.F. 276-278, 290
- Crețeanu, I.** consilier Înalta Curte de Conturi 53, 54, 65, 132
- Cristi, Vladimir** vice-președinte al Senatului 191
- Crișu, Anastasiu** consilier de conturi ulterior procuror financiar Curtea de Conturi 450
- Culianu, Adrian**, referendar Înalta Curte de Conturi 222
- Culoglu, Em.** fost secretar general la Ministerul de Finanțe 131
- Curelea, Mircea** senator 295
- Cucu, V.** referendar asistent Înalta Curte de Conturi 222
- Cuza, Alexandru Ioan** domn al Principatelor Unite 5, 9, 37, 104, 131, 132, 144, 171, 452

D

- Dan, Liviu Mircea** primar Slatina 360, 361
- Danalache, Ion** controlor financiar la Curtea Superioară de Control Financiar 268
- Darie, Andrei** controlor financiar la Curtea Superioară de Control Financiar 278
- Datcu, Daniela** șef serviciu Consiliul Local Slatina 360
- Dănciulescu, C.** consilier, procuror la Înalta Curte de Conturi, 219, 222
- Dăscălescu, Constantin** om politic, ca prim ministru al R.S.R. 271
- Deleanu, Ion** prim președinte al Înaltei Curți de Conturi 451, 460; membru în serviciul de lichidare a Înaltei Curți de Conturi 227;
- Dimache, Domnica** subșef birou Înalta Curte de Conturi 223
- Dimache, Tudor**, referendar verificator Curtea de Conturi 223
- Dincă, Sorin** consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
- Dinulescu, Dumitra** controlor financiar Curtea de Conturi 382
- Disescu, Constantin** jurist și om politic, ca avocat 137

Ditzen, Ulrich Franz expert în audit IT Curtea de Conturi a Germaniei 432

Dobra, Traian referendar verificator Înalta Curte de Conturi 222

Dobrescu, C. deputat 105

Dornea, Octavian procuror financiar Curtea Superioară de Control Financiar 278; consilier de conturi la Curtea de Conturi 341, 450

Dorneanu, Valer om politic, ca președinte al Camerei Deputaților 407

Drăgan, Dumitru procuror financiar Camera de Conturi Sălaj 365, 366

Drăghici, Virgil cusător de dosare Înalta Curte de Conturi 224

Drăgoescu, Pantelimon consilier controlor Înalta Curte de Conturi 224

Duican, Doina 430

Dumitrescu, C. consilier controlor Înalta Curte de Conturi 197

Dumitru, Stelian procuror controlor Curtea Superioară de Control Financiar 263

Dumitru, Stere referendar verificator Înalta Curte de Conturi 222

Durma, Mircea om politic, ca ministru al finanțelor 213, 214

Duță, Adrian președintele Secției Jurisdicționale a Curții de Conturi 450

E

Elefterescu, Luca procuror general la Curtea de Apel 131

Eminescu, Mihai 16, 51–55, 60–65

F

Fălcoianu, Gr. deputat 95

Fărcășanu, Radu vistiernic sub Matei Basarab 5, 131

Fercală, Mihai senator 294, 295

Ferdinand I rege al României, ca principe 135

Fernandez, Maria Jesus consilier de preaderare 431, 433, 441, 442

Filipescu, Alexandru I. consilier Înalta Curte de Conturi 132

Filipescu, Em. consilier Înalta Curte de Conturi 67, 132

Flămânzeanu, Dumitru 279

Fleva, Nicolae om politic, ca deputat 100, 101

Florea, Ioan om politic, ca deputat 295

Florenci, Viorel controlor financiar C.S.C.F. 259

Florescu, Ioan Emanuel general și om politic 134

Floriță, Constantin consilier controlor Înalta Curte de Conturi 222

Focșa G. consilier Înalta Curte de Conturi 58, 59, 132

Frățilă, Anișoara controlor financiar, ulterior director Curtea de Conturi 382, 430

Frumușanu, Șerban consilier Înalta Curte de Conturi 224

Frundea, Gheorghe om politic, ca deputat 309-313, 316

Fuente, Maria Jose de la, reprezentant Curtea de Conturi a Spaniei 431, 433, 441

G

Galer, Doinica controlor financiar Curtea de Conturi 430

Ganciu, Gheorghe consilier controlor Înalta Curte de Conturi 222

Ganea, Roxana controlor financiar Curtea de Conturi 418

Gavrilesco, Vasile, secretar șef Înalta Curte de Conturi 223

Gașpar, Acsinte jurist și om politic, ca secretar general al Camerei Deputaților 340

Gălășescu, G. intendentul Spitalului Colțea 67, 68

Geoacăș, Jenică senator 295

Georgescu, Gheorghe inspector general financiar Înalta Curte de Conturi 223

Georgescu Ceptura, Nicolae fost procuror Înalta Curte de Conturi, 220

Gherman, Oliviu om politic, ca președinte al Senatului 340, 345, 360

Ghermani, Menelas om politic, ca ministru de finanțe 80, 102-108, 110, 122, 131, 134, 145, 454

Gheorghiu-Dej, Gh. om politic, ca ministru al Industriei și Comerțului 223

Ghica, Dimitrie om politic, ca președinte al Senatului 51, 66

Ghica, Ion scriitor și om politic, ca președinte al Adunării Generale a României 27, 28, 37

Ghidionescu, D.G. 58, 63

Ghițescu, G.G. deputat 105

Golescu, Caterina proprietar 134

Gorski, V. secretar Senat 193

Grama, Anghel secretar Adunarea Deputaților, 191

Grădișteanu, Emanoil Manolache președinte al Înaltei Curți de Conturi 10, 53, 54, 56, 58, 59, 62-65, 68, 132, 451, 453

Grădișteanu, Grigore mare vornic 453

Grecescu, Christu președinte al Înaltei Curți de Conturi 139, 451

Grigorescu, Laurențiu consilier Înalta Curte de Conturi 224

Grigoriu, Gheorghe consilier Înalta Curte de Conturi, 220, 222

Grossu, V. om politic, ca președinte de ședință la Adunarea Deputaților 195

H

Hajdu, Gabor om politic, ca senator 295
Halunga, Felicia membru în serviciul de lichidare a Înaltei Curți de Conturi, 227
Hamangiu, Constantin jurist și om politic, ca ministru al justiției 191
Handrus, Haralambie controlor financiar C.S.C.F. 240
Hanganu, Ionel judecător financiar C.S.C.F. 263
Hatos, Emil prim vicepreședinte C.S.C.F.246

Hațieganu, Emil om politic, ca vice-președinte al Adunării Deputaților 187
Hârșu, N. membru în Biroul Executiv al Consiliului de Conducere C.S.C.F. 276-278, 290
Hofstader, Gabriele expert Curtea de Conturi a Germaniei 432
Hubert, Ghe. consilier controlor ulterior procuror Înalta Curte de Conturi 221, 222
Hură, Mihai consilier de conturi la Curtea de Conturi 450

I

Iacoban, Alexandru consilier Înalta Curte de Conturi 224
Iamandi, Victor om politic, ca ministru al justiției 196
Iancu, Gheorghe consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Iarca, Scarlat procuror Înalta Curte de Conturi 128, 138
Ifrim, Vasile membru în Comitetul F.S.N. din C.S.C.F. 290
Ignat, Eugen președinte al Clubului Sportiv Rapid București 268
Iliescu, Ion om politic, ca președinte al Consiliului Frontului Salvării Naționale 288, 290; președintele României 345, 346
Ioan, C. Gr. deputat 95
Ioan, Mihai Alexandru procuror la Procuratura Generală a R.S.R. 279
Ioanățescu, P. vice-președinte al Adunării Deputaților 174, 175
Ionescu, Alexandru procuror delegat Înalta Curte de Conturi 224

Ionescu, Iulia șef serviciu Înalta Curte de Conturi 223
Ionescu, M. Gheorghe referendar șef-secție Înalta Curte de Conturi 222
Ionescu, Marin Florea secretar al Prezidiului Marii Adunări Naționale 226
Ionescu, P. procuror Înalta Curte de Conturi 65
Ionescu, R.Z. referendar Înalta Curte de Conturi 67
Ionescu, Take avocat și om politic, 99, 137
Iovipale, D.N. deputat 170
Iovu, Mihai controlor financiar C.S.C.F. 240
Ispir, Ovidiu consilier de conturi, președinte Secție Control financiar ulterior la Curtea de Conturi 450
Iunian, Grigore N. om politic, ca ministru al justiției 186
Ivanov, Costache membru în Comitetul F.S.N. din C.S.C.F. 290
Ivașcu, Ion consilier Înalta Curte de Conturi, 219

J

Jercău, Romulus inspector Curtea de Conturi 198

K

Kogălniceanu, Mihail om politic, ca președinte al Consiliului de Miniștri 27, 37, 144

Kretzulescu, Constantin om politic, ca președinte al ședinței Adunării Generale a României 28

L

Lahovari, Alexandru ministru secretar de stat departamentul justiție 51
Lahovari, George I. consilier, ulterior președinte al Înaltei Curți de Conturi 40, 42, 43, 58, 59, 67, 10, 131, 135, 136, 451, 454
Lascăr, Vasile om politic, ca avocat 137
Lazăr, Petre Ilie președinte Înalta Curte de Conturi 222
Lăzeanu, M. referendar Înalta Curte de Conturi 160, 161
Lecca, D. militar și om politic, ca președinte al Adunării Deputaților 66
Lecca, I.G. deputat 105
Lerescu, Th. secretar Senat 122
Leon, I.M. deputat 169, 170
Lette, Ramon Jose director general al FIIAPP 432, 443
Leurdeanu, Stroe mare vistier sub Matei Basarab 5, 131

Locusteanu, C. Aurelian general lt. (r) donator 263
Lokodi, Edita Eموke consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Luca, Vasile om politic, ca ministru de finanțe 11, 222, 223, 226, 460
Luchian, Dragoș jurist și om politic, ca senator 294, 295; ca președinte secție Control financiar preventiv Curtea de Conturi 449
Lugojianu, O. provizor al Internatului Sf. Sava 129
Luncan, Victor președinte al Secției Jurisdicționale, consilier de conturi la Curtea de Conturi 340-342, 364, 449, 450
Lungu inspector general Înalta Curte de Conturi 198
Lungu, Gheorghe deputat 295
Lupașcu, Alex. consilier Înalta Curte de Conturi 132

Macaveiu, V. om politic, ca vice-președinte al Senatului 193
Madgearu, Virgil om politic, ca ministru de finanțe 165, 187, 193
Manu, George om politic, ca președinte al Adunării Deputaților 122, 131; ca ministru de finanțe 135
Mandrea, N. președinte de secție Înalta Curte de Casație 131
Manolache, Romulus controlor financiar Camera de Conturi Olt 360
Marañón José 442
Marghiloman, Alexandru om politic, ca ministru de justiție 122
Maria, principesa, ulterior regină a României 134
Marica, Liviu membru în F.S.N. din C.S.C.F. 290
Martinescu, Ștefan președinte Înalta Curte de Conturi 224
Marțian, Dan om politic, ca președintele Camerei Deputaților 306-316, 335, 345, 346
Matei Basarab, domnitor al Țării Românești 5, 131
Mavrogheni, Alexandru donator 262
Mavrogheni, Petre om politic, ca ministru secretar de stat departamentul finanțe 51, 134
Măgureanu, Virgil ca director Serviciul Român de Informații 363
Mărgineanu, Alexandru referendar Înalta Curte de Conturi 222
Mândruțau, Ilie inspector Garda Financiară 198
Mănescu, Ap. secretar Senat 66
Medina, Javier membru al Curții de Conturi a Spaniei 426, 431, 433, 441, 442
Micescu, N. I. deputat 105
Michăiescu, C. consilier Înalta Curte de Conturi 128, 132, 138
Michăescu G. fost inspector al Regiei Monopolurilor de Stat 137, 138

Miercan, Paul consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Mihalache, Ion om politic 165
Mihai I, rege al României (1927-1930, 1940-1947) 175, 186, 187, 209, 211-214, 216, 218, 221
Millo, Alecu consilier Înalta Curte de Conturi 132
Millo, P. președinte al Consiliului Județean Ilfov 131, 134
Minculescu, N. referendar Înalta Curte de Conturi 41, 44
Miron Cristea patriarh al României, ca membru al Regenței 186, 187
Miron, Vasile referendar verificador Înalta Curte de Conturi 223
Mironescu, N. inginer 141
Missir, Nicolae consilier Înalta Curte de Conturi 222
Missir, Petre Th. jurist și om politic 137
Mitroi, Florin membru în Biroul Executiv al Consiliului de Conducere al C.S.C.F. 276; consilier de conturi, președinte Secție Control financiar ulterior Curtea de Conturi 341, 363, 449, 450
Modoran, V. om politic, ca ministru de finanțe 227
Mogoș, Alexandru membru în serviciul de lichidare a Înaltei Curți de Conturi, 227
Moraite, Ghe. consilier controlor Înalta Curte de Conturi 224
Moscu, Gr. Șt. secretar Senat 51
Munteanu, Leon președinte Înalta Curte de Conturi 224
Munteanu, Lili gestionar la Clubul Sportiv Rapid București 270
Mureșan, Svetlana controlor financiar Curtea de Conturi 430
Mustață, I. membru în Biroul Executiv al Consiliului de Conducere al C.S.C.F. 276, 278, 279, 290

N

Nacu, Constantin jurist și om politic, ca ministru de finanțe 66
Napoleon I împărat al Franței 9, 104
Napoleon al III-lea împărat al Franței 40
Năstasă, Simion deputat 295
Năstase, Adrian jurist și om politic, ca președinte al Adunării Deputaților 340, 360
Neagu, Alex. D. om politic, ca ministru al finanțelor 208
Neagu, Mihail senator 294, 295
Neamțu, Ion Horia senator 294; vicepreședinte al Curții de Conturi 449; președinte secție control financiar ulterior la Curtea de Conturi 450
Nedelcu, Ariton deputat 295
Negruzzi, Iacob scriitor și om politic, ca deputat 95
Negulescu, Paul avocat 137

Ney, Ștefan consilier Înalta Curte de Conturi 132
Nicolae, principe al României, ca membru al Regenței 186, 187
Nicolae, Toma II referendar verificador Înalta Curte de Conturi 222
Nicolaescu, Ilie fost procuror Înalta Curte de Conturi 220, 221
Niculescu, Cristea deputat 158
Niculescu, Georgeta secretar principal la C.S.C.F. 263
Nicorici, Vasile funcționar Prefectura jud. Sălaj 365
Nifon Popescu arhimadrit, vicar al Mitropoliei Ungro-Vlahiei 131, 135
Nițu, Marian funcționar prefectura jud. Sălaj 365
Nițescu, George consilier Înalta Curte de Conturi 132
Nițescu, Voicu om politic, ca ministru al justiției 187

O

Odobescu, Alexandru istoric, comisarul al guvernului la Expoziția Universală de la Paris 38-44
Oghină, Grigore consilier, ulterior prim-președinte al Înaltei Curții de Conturi 11, 208, 214, 215, 222, 451, 459, 460

Olbrich, tapițer 39, 40, 42, 42, 44
Oprea, Constantin consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Orbescu, D. deputat 95
Oțoiu, A. secretar Senat 187

P

Pallade, George D. om politic, ca fost ministru de finanțe 131
Palatchorova, Sofia reprezentant Curtea de Conturi a Germaniei, 426, 431-433, 441, 442
Paleologu, D.M. Gheorghe consilier Înalta Curte de Conturi, 158, 222
Papiu-Ilarian, Alexandru istoric și om politic, ca ministru de justiție 37
Paraschivescu, Vintilă consilier Înalta Curte de Conturi 222
Parhon, C.I. savant și om politic, ca președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale 223, 226
Pasache, Mugur revizor contabil din cadrul Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport 268
Pasăre, Victor referendar Înalta Curte de Conturi 222
Pasol, Ion inspector în Ministerul Finanțelor 268
Pavel, Niculina contabilă de materiale la Clubul Sportiv Rapid București 270
Păcuraru, Ghe. președinte Înalta Curte de Conturi, 222
Păuceanu, D. deputat 99
Peltechi, Panait contabil al Administrației Domeniilor și Podurilor 66
Perticari, C. consilier Înalta Curte de Conturi 132
Petrescu, Constantin judecător financiar la C.S.C.F. 278; expert 310; consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Petrino, Dimitrie bibliotecar 52, 53-59
Pictorian, Ion avocat 139
Pintea, Alexandru controlor financiar la C.S.C.F. 240
Platon, George consilier Înalta Curte de Conturi 132
Plopeanu, Paraschiv controlor financiar Curtea de Conturi 411, 418
Poenaru-Bordea, Ion om politic, ca deputat 98, 105
Pompeiu, Dimitrie savant și om politic, ca președinte al Adunării Deputaților 191
Pop, Elena funcționar Prefectura jud. Sălaj 365

Pop, Monica Tania consilier de conturi la Curtea de Conturi 430, 450
Popa, Dumitru consilier controlor Înalta Curte de Conturi 222
Popa, Mihail Stelian consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Popa, Ștefan consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Popeangă, Petre consilier de conturi, actual vicepreședinte al Curții de Conturi 450
Popescu, Aurică senator 295
Popescu, Dumitru I. ministru de interne 205, 207
Popescu, Gheorghe 235
Popescu, Ion Gheorghe consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Popescu, Maria membru în serviciul de lichidare a Înaltei Curți de Conturi, 227
Popescu, Marin consilier de conturi la Curtea de Conturi 364, 450
Popescu, Mihai consilier de conturi la Curtea de Conturi 430, 450
Popescu, Mircea Vasile procuror general financiar, ulterior consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Popescu, Nicolae M. consilier controlor la Înalta Curte de Conturi 221
Popovici, Mihai om politic, ca ministru de finanțe 144, 151, 152, 156, 159, 163-165, 170, 186, 193
Popovici, N.At. secretar general la Ministerul de Finanțe 131
Porumbaru, Emanoil M. jurist și om politic, 103-108, 137
Prijbeanu, A. deputat 27, 30
Protopopescu, Dumitru consilier Înalta Curte de Conturi 224

R

Racoviceanu, medic 67
Racoviceanu, C. procuror Înalta Curte de Conturi 132
Racovitză, consilier Înalta Curte de Conturi 132
Radu din Fărcaș, vezi Fărcășanu, Radu
Rakosi, Ladislau inginer șef la C.A.P. Toplița 263-265
Rădulescu, Alexandru procuror general Înalta Curte de Conturi, 2214, 215, 222

Rădulescu, Gheorghe (Gogu) economist și om politic, ca vicepreședinte al Consiliului de Stat 12; președinte al Consiliului C.S.C.F. 239, 243, 258, 271, 276, 278, 286, 451, 461
Rădulescu, Ilie jurist și om politic, ca secretar Adunarea Deputaților 185, 187
Rădulescu, Tudor consilier Înalta Curte de Conturi 138

Rădulescu, Vasile șef birou al Eforiei Spitalelor București 67, 68
Rădulescu, Vasile consilier de conturi la Curtea de Conturi 316, 341, 342, 450
Romalo, Alexandru președinte Înalta Curte de Conturi 132, 451, 452
Romalo, Iordache Grigoriade postelnic 452

Roman, Maria judecător financiar la C.S.C.F. 278
Roman, Mihai Antoniu consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Rosetti, C.A. om politic, ca deputat 25-27,
Rotaru, Pătru consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Roxin, T. deputat 158, 161
Rucăreanu, N. deputat 27, 31

S

Saita, I.G. avocat, 137
Samagiu, Atanasie membru în serviciul de lichidare a Înaltei Curți de Conturi, 227
Săndulescu, Atanase consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Sărățeanu, Constantin jurist, ca membru al Regenței 187
Sărățeanu, G. consilier Consiliul Legislativ 160, 161
Săvescu, Constantin controlor financiar C.S.C.F. 263
Săvescu, Panait procuror Înalta Curte de Conturi 53, 55, 67, 131, 132
Schina, George Eustache președinte al Înaltei Curți de Casație 131
Scărlătescu, Ion funcționar Înalta Curte de Conturi 51, 55, 56
Scheele, Jonathan delegația Comisie Europene 443
Setlaceac, I. consilier Consiliul Legislativ 160, 161
Severin, Adrian om politic, ca ministru de externe 363
Sfetcu, Nicolae șef serviciu Consiliul Local Slatina 360
Simion, Lorena controlor financiar Curtea de Conturi 411, 418
Simionovici, T. om politic, ca vice-președinte al Senatului 185
Simu, Al. deputat 95, 103, 107, 110, 122
Slătineanu, procuror 137;
Slătineanu, G. președinte secție Consiliul Legislativ 160, 161
Sobieschi, Ștefania judecător financiar C.S.C.F. 263
Soficu, Alexandru consilier controlor Înalta Curte de Conturi 222
Sotir, C. membru în Biroul Executiv al Consiliului de Conducere al C.S.C.F. 276-278, 290

Spalarosa, Louis 122
Spătaru, Dan director Curtea de Conturi 430
Spireanu, Victor consilier Înalta Curte de Conturi 222
Stan, Virgil controlor financiar Curtea de Conturi 411, 418
Staicu, Titu Dem. secretar Senat 185
Stamatin Nei, Ștefan consilier Înalta Curte de Conturi 128
Stanciu, Felicia membru în serviciul de lichidare a Înaltei Curți de Conturi, 227
Stancovici, St. consilier Înalta Curte de Conturi 142
Strohe, Martina expert Curtea de Conturi a Germaniei 432
Stăncescu, Dumitru consilier controlor Înalta Curte de Conturi 222
Stănculescu, Liviu consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Stănculescu, Teodor consilier controlor Înalta Curte de Conturi 224
Stănescu, Șt. 198
Stătescu, Eugeniu om politic, ca ministru de justiție 66
Stătescu, Paul consilier Înalta Curte de Conturi 132
Stere, G.C. membru al Prezidiului R.P.R. 223
Stoenescu, G.M. consilier, ulterior președinte Înalta Curte de Conturi 139, 451
Stoicescu, Constantin I. jurist și om politic, ca deputat 103, 105, 109
Stolojan, Anastase jurist și om politic, ca deputat 99
Sturdza, D.A. om politic, prim ministru 136
Suțu prefect de Severin 40
Szarka, Edit consilier de conturi la Curtea de Conturi 425, 450

Ș

Șaguna, Dan Drosu jurist, consilier de conturi, președinte al Secției Jurisdicționale, actual președinte al Curții de Conturi 13, 15, 17, 339, 341, 426, 430, 450, 451, 464
Șandru, Nicolae Crinu consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Șeicaru, Pamfil jurnalist și om politic, ca deputat 169
Șerban Cantacuzino domn al Țării Românești 131
Șerban, Virgil controlor financiar Camera de Conturi Olt 360
Șovăială, Gheorghe referendar șef-secție Înalta Curte de Conturi 222

Ștefan, Ionel consilier de conturi la Curtea de Conturi 450
Ștefănescu-Delavrancea, Barbu scriitor și om politic, ca deputat 105
Ștefănescu, G. om politic, ca deputat 102, 103
Ștefănescu, Iordan consilier Înalta Curte de Conturi 222
Ștefănescu, Simion I. casier al Eforiei Spitalelor Civile București 67, 68
Șutzu, M.C. consilier Înalta Curte de Conturi 132

T

Țărăcilă, Doru Ioan om politic, ca vicepreședinte al Senatului 346, 370
Țătărescu, Gheorghe om politic, ca ministru ad-interim de finanțe 11, 203, 216, 218, 219
Tell, Ch. om politic, ca membru al Comisiei Centrale de la Focșani 19
Teodoreanu, Nicolae profesor, donator 263
Tita, Constantin viceprimar Slatina 360
Triandafil, Gr. deputat 107
Trișcu, Al. procuror Înalta Curte de Conturi 132
Truță, Ion contabil șef la C.A.P. Toplița Mureș 263-265
Tocilescu, Grigore istoric și om politic 16, 136, 137

Toma, Silvia controlor financiar Curtea de Conturi 381
Toma, Vasile consilier de conturi la Curtea de Conturi 364, 450
Tomescu 169
Tudor, cămăraș 5, 131
Tudor, Cristache secretar general Înalta Curte de Conturi 223
Tudor, Ioan referendar verificador Înalta Curte de Conturi 222
Tusnea, N. substitut Înalta Curte de Conturi 58
Tzigara-Samurcaș, Alexandru 16, 136, 137

T

Țole, Marin consilier de conturi la Curtea de Conturi 450

U

Ulmeanu, Elisabeta proprietar 263

V

Vaida-Voevod, M.Al. om politic, ca secretar al Adunării Deputaților 195
Vasilescu-Karpen ministru de finanțe ad-interim 191
Văcăroiu, Nicolae om politic, ca prim ministru al României 340, președinte al Senatului 407
Văgăunescu, M. deputat 162-164, 169, 170, 174, 175
Văleanu, G. deputat 20, 23, 24, 29-31, consilier Înalta Curte de Conturi 45, 53, 54, 62-65, 132
Velea, Vasile revizor contabil din cadrul Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport 268
Verdeș, Aurelian controlor financiar Curtea de Conturi 430
Verdeț, Ilie om politic, ca secretar al C.C. al P.C.R. 235

Vernescu, George jurist și om politic, ca deputat 25
Victor, Dan director Curtea de Conturi 430
Vida, Iuliu om politic, ca deputat 295
Vlădescu, Ioan șef al Casei Regale 131
Vlădoianu, I. cap divizie Înalta Curte de Conturi 58
Vodă Dușa, Ion președinte la C.A.P. Toplița 263-265
Voicu, Constantin secretar Consiliul Local Slatina 360
Voinescu, B. referendar Înalta Curte de Conturi 142
Voinov, N.D. deputat 109, 110
Voitec, Ștefan om politic, ca președinte al Marii Adunări Naționale 234
Vulpescu, Nicolae Ion vicepreședinte Curtea de Conturi 339-342, 344, 449

W

Wiessa, T. vicepreședinte Senat 51

Welter, H librar 136

Y

Yarka, Sc. vezi Iarca Scarlat

Z

Zamfirescu, Alexandru colonel 142
Zehnpfund, dl. reprezentant Curtea de Conturi a Germaniei 432, 433, 441
Zgorcea, Ioan deputat 295

CUPRINS

Cuvânt înainte (prof. dr. Dan Drosu Șaguna)	5
Studiu introductiv (prof. dr. Bogdan Murgescu)	9
Documente	19
Protocol al Comisiei Centrale de la Focșani privind propunerea întemeierii unei Curți de Control a Principatelor Unite (12 iunie 1859)	19
Dezbaterile Adunării Deputaților cu privire la proiectul de lege pentru înființarea Curții de Conturi (4/16 ianuarie 1864)	20
Lege pentru înființarea Curții de Conturi (24 ianuarie/5 februarie 1864)	32
Constituția din 1866 – prevederile referitoare la Înalta Curte de Conturi) (1/13 iulie 1866)	38
Gestiunea Contului pentru participarea României la Expoziția Universală de la Paris din anul 1867 (Rapoarte din mai 1869, 18 ianuarie 1870, iunie 1883)	38
Discursul consilierului Curții de Conturi, G. Veleanu, cu prilejul depunerii declarației asupra contului definitiv pe anul 1872 (13/25 ianuarie 1876)	45
Lege pentru modificarea Legii organice a Înaltei Curți de Conturi (8 martie 1874)	46
„Dosarul Eminescu“ – Corespondență și acte oficiale privind contul de gestiune a Bibliotecii Centrale din Iași pe anii 1874-1875 (1876-1878)	51
Citație pentru Panait Peltechi, contabilul Administrației Domeniilor și Podurilor Statului (14 ianuarie 1883)	66
Lege pentru reducerea numărului referendarilor Înaltei Curți de Conturi (17 martie 1886)	66
Deliberarea Curții de Conturi asupra contului de gestiune al Eforiei Spitalelor civile din București pe anul 1886-1887 (9 octombrie 1889)	67
Proiect de lege privind organizarea Înaltei Curți de Conturi „, varianta guvernului (14 decembrie 1894).....	68
Modificările delegaților Adunării Deputaților cu privire la proiectul de lege privind organizarea Înaltei Curți de Conturi (14 decembrie 1894)	80
Expunere de motive la proiectul de lege pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi (14 decembrie 1894).....	93
Raportul comisiei Adunării Deputaților cu privire la proiectul de lege pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi (14 decembrie 1894)	95
Dezbaterile Adunării Deputaților cu privire la proiectul de lege pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi (15-17 decembrie 1894)	98
Legea pentru organizarea Înaltei Curți de Conturi (29 ianuarie/10 Februarie 1895) 158-175.....	111

Fundațiunea Universitară Carol I. Contul veniturilor și cheltuielilor acestui fond pe anul 1894-1895 (15 februarie 1895).....	123
Regulament de administrațiune publică relativ la ținerea concursului pentru ocuparea funcțiunilor de referendari la Înalta Curte de Conturi (9 martie 1895)	124
Regulament pentru serviciul interior al Înaltei Curți de Conturi (25 iunie 1895)	125
Decizia Înaltei Curți de Conturi privind apelul făcut de Vasile Constantinescu contra deciziilor casierului general al județului Constanța (9 decembrie 1897).....	128
Contul de gestiune de la Internatul Sf. Sava din București pe anul 1897-1898, trimis Înaltei Curți de Conturi la 18 ianuarie 1899	129
Ceremonia inaugurării și instalării Înaltei Curți de Conturi în noul sediu (11/23 mai 1899)	131
Memoriile lui Alexandru Tzigara-Samurcaș despre implicarea președintelui Înaltei Curți de Conturi în procesul său cu Grigore Tocilescu (1902)	136
Referat și sentință referitoare la sumele delapidate de Grigore Michăescu, fost inspector la Direcțiunea Generală a Regiei Monopolurilor Statului (1 septembrie 1903)	137
Sentință în procesul corecțional privitor la inginerul N. Andronescu (15 februarie 1911)	139
Raport al Curții de Conturi cu privire la gestiunea fondurilor armatei sub președinția colonelului Al. Zamfirescu (17 noiembrie 1914)	142
Constituția din 1923 – prevederile referitoare la Înalta Curte de Conturi (29 martie 1923)	144
Istoricul Curții de Conturi din România prezentat de ministrul finanțelor Mihai Popovici cu ocazia discutării proiectului de lege privind reorganizarea Înaltei Curți de Conturi (26 iulie 1929)	144
Raportul prezentat de C. Angelescu cu privire la Legea asupra contabilității publice și asupra controlului bugetului și patrimoniului public (25 iulie 1929)	151
Expunere de motive cu privire la Proiectul de lege al contabilității publice prezentată de Mihai Popovici, ministrul finanțelor (25 iulie 1929).....	152
Propuneri și modificări ale proiectului Legii contabilității publice prezentate în ședința Adunării Deputaților (25 iulie 1929)	153
Fragment din discursul lui M. Popovici, ministrul finanțelor cu privire la noua lege a contabilității publice și controlului bugetar (25 iulie 1929).....	156
Raportul comisiei de cercetare a proiectului de reorganizare a Înaltei Curți de Conturi (26 iulie 1929)	158
Procesul Verbal al Consiliului Legislativ, secția III (24 iulie 1929)	160
Dezbateri parlamentare cu privire la proiectul de lege pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi (iulie 1929).....	161
Lege pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi (29 iulie 1929)	175
Constantin Bacalbașa, <i>Reorganizarea Curței de Conturi</i> – articol în revista “Administrația financiară” (14 august -15 septembrie 1929)	186
Lege pentru interpretarea articolului 83 privind confirmarea personalului definitiv al Înaltei Curți de Conturi (24 aprilie 1930)	187

Gheorghe Alesseanu, <i>Economia noilor legi de contabilitate și de control al Bugetului și patrimoniului public</i> – articol în “Cronica financiară. Revista financiară, economică și socială” (1930)	188
Lege pentru modificarea unor articole din legea pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi (30 decembrie 1931)	189
Lege pentru punerea în concordanță a legii asupra contabilității publice și asupra controlului bugetului și patrimoniului public cu legea pentru modificarea datei de deschidere a anului financiar și a duratei exercițiului bugetar și cu legea pentru organizarea serviciilor exterioare de constatare, percepere și control (23 decembrie 1932 ....)	192
Lege pentru modificarea articolelor 3, 5, 15, 23, 31, 36, 65, 67 și 76 din legea pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi (8 aprilie 1933)	193
Constituția din 1938– prevederile referitoare la Înalta Curte de Conturi (27 februarie 1938)	196
Lege privitoare la ținuta de ședință și de ceremonie a membrilor Înaltei Curți de Conturi și ai Parchetului acelei Înalte Curți (28 aprilie 1939)	196
Decizia Primului președinte la Înaltei Curți de Conturi cu privire la ținuta de ședință și de ceremonie a membrilor Înaltei Curți de Conturi și ai Parchetului acelei Înalte Curți (29 aprilie 1939)	197
Decizii ministeriale de numire a unor consilieri ai Înaltei Curți de Conturi (29 aprilie 1939)	197
Decret-lege pentru modificarea unor articole din Legea pentru reorganizarea Înaltei Curți de Conturi (10 iunie 1940)	198
Decretul-lege nr.3159 de anulare a unor modificări la legea de reorganizare a Înaltei Curți de Conturi (16 septembrie 1940)	203
Raportul ministrului afacerilor interne către Conducătorul Statului român și Președintele al Consiliului de miniștri (19 martie 1941)	203
Decret-lege pentru organizarea controlului și judecării gestiunilor Administrațiilor locale (3 aprilie 1941)	205
Legea nr. 912 privind gradațiile pentru funcționarii publici (1941)	207
Decizia Președinției Consiliului de Miniștri privind controlul de gestiune în Transnistria (9 septembrie 1943)	207
Decret de numire a președintelui Secției a II-a la Înalta Curte de Conturi (30 septembrie 1943)	208
Legea nr. 720 privind extinderea atribuțiilor Înaltei Curți de Conturi (28 octombrie 1943)	209
Decret-lege pentru modificarea și completarea unor dispozițiuni din legea nr.61, publicată în Monitorul Oficial nr.5 din 1 februarie 1945 pentru stabilirea normelor și procedurii de angajare, lichidare, ordonanțare, plata și controlul tuturor cheltuielilor necesare pentru executarea obligațiunilor Statului Român, decurgînd din convenția de Armistițiu, încheiată cu Națiunile Aliate (31 martie 1945)	209
Decret-lege privitor la gradațiile de vechime în salarizarea membrilor și personalului de control și verificare al Înaltei Curți de Conturi (25 aprilie 1945)	212
Decret-lege privitor la punerea în retragere a membrilor Înaltei Curți de Conturi, pentru limită de vârstă (20 iunie 1945)	214
Cuvântarea Procurorului General al Înaltei Curții de Conturi în cinstea numirii lui Grigore Oghină ca prim-Președinte al Înaltei Curți de Conturi (17 iulie 1945)	214

Decret-lege pentru completarea și modificarea unor dispozițiuni din legea nr.523 din 28 Aprilie 1945, privitoare la salarizarea personalului Înaltei Curți de Conturi și pentru fixarea limitei de vârstă a acestui personal (7 mai 1946)	215
Decret-lege pentru modificarea, completarea și abrogarea unor dispozițiuni din art. 3, 15, 17, 21, 26, 28, și 36 din legea de organizare a Înaltei Curți de Conturi din 31 Iulie 1929, cu modificările ulterioare (3 iunie 1946)	216
Raport al Înaltei Curți de Conturi cu privire la execuția bugetară a Consiliului județean Caraș pe anul 1934/1935 (9 octombrie 1946)	219
Decret de numire a doi consilieri la Înalta Curte de Conturi în comisia pentru controlul cheltuielilor făcute în cadrul convenției de armistițiu (17 septembrie 1947)	220
Decret de numire a doi procurori pe lângă Înalta Curte de Conturi (17 septembrie 1947)	221
Decizie a lui Vasile Luca, ministru de finanțe, privind comprimarea unei părți a personalului Înaltei Curți de Conturi (29 decembrie 1947)	222
Decret de numire a unui consilier controlor la Înalta Curte de Conturi (30 ianuarie 1948)	223
Decizie a ministrului finanțelor privind comprimarea unei părți a personalului Înaltei Curți de Conturi (iulie 1948)	224
Decizie de aprobare a demisiei unui cusător de dosare de la Înalta Curte de Conturi (14 septembrie 1948)	224
Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române nr.352/1948 pentru organizarea controlul financiar și desființarea Înaltei Curți de Conturi (30 noiembrie 1948)	225
Decizia de înființare în cadrul Ministerului de Finanțe a unui serviciu de lichidare a Înaltei Curți de Conturi (11 decembrie 1948)	227
Legea nr.2/1973 privind Curtea Superioară de Control Financiar (28 martie 1973)	227
Hotărârea Consiliului de Stat privind aprobarea schemei de personal a Curții Superioare de Control Financiar (19 mai 1973)	234
Normele metodologice privind orientarea, coordonarea și exercitarea controlului (26 mai 1973)	235
Informare cu privire la activitatea de control financiar preventiv exercitat de organele Curții la unele ministere, în perioada iunie-decembrie 1973	238
Informare privind organizarea și funcționarea Curții Superioare de Control financiar [iulie 1973]	2239
Ordinul Președintelui Curții Superioare de Control Financiar privind competențele în cadrul Curții Superioare de Control Financiar (27 august 1973)	241
Regulament de ordine interioară al Curții Superioare de Control Financiar (25 septembrie 1973)	243
Raport al Curții Superioare de Control Financiar cu privire la aspecte de indisciplina mai frecvente și mai importante [1975]	247
Informare cu privire la rezolvarea cererilor, reclamațiilor, sesizărilor și propunerilor cetățenilor, primite la Curtea Superioară de Control Financiar [1975]	248
Controlul Curții Superioare de Control Financiar asupra Ministerului Comerțului Exterior (29 aprilie 1975)	249

Notă a Curții Superioare de Control Financiar privind întârzierea livrării în Irak a zece fabrici de pâine (3 decembrie 1975).....	251
Notă a Curții Superioare de Control Financiar cu privire la constatările rezultate din controlul și analiza eficienței producției și exportului de televizoare (9 ianuarie 1976)	252
Raport de control al Curții Superioare de Control Financiar cu privire la livrarea peste prevederile contractului și fără plată a unor utilaje în Irak, pentru cele 10 fabrici de pâine exportate în această țară (25 august 1976)	256
Notă a Curții Superioare de Control Financiar privind controlului societăților mixte de producție „ELAROM-SRL“ și „ROMCONTROL „, DATA“ [1977]	258
Raport al Curții Superioare de Control Financiar asupra activității de control financiar-bancar în economie pe anul 1978 [1979].....	260
Lista legatelor facute în favoarea Academiei Republicii Socialiste România, cu clauze de acordare de premii [1979]	262
Sentința civilă nr. 10 privind prejudiciul realizat Cooperativei agricole de producție Toplița-Mureș (26 februarie 1979).....	263
Raport de control al Curții Superioare de Control Financiar privind eficiența utilizării fondurilor destinate activității de proiectare (11 mai 1979)	265
Raport privind rezultatele controlului Curții Superioare de Control Financiar asupra realizării exportului de mărfuri românești în contrapartidă cu importul de instalații complexe, mașini și utilaje (12 decembrie 1979)	266
Act de control al Curții Superioare de Control Financiar cu privire la realizarea din bugetul de venituri și cheltuieli al Clubului Sportiv Rapid București pe semestrul I (4 august 1988).....	268
Situația sumelor neincasate în termen și a pagubelor înregistrate de TAROM ca urmare a încheierii de contracte fără garanții asigurătorii pentru încasarea drepturilor cuvenite părții romane [februarie 1989].....	271
Raport de control cu privire la situația economico-financiară a societății mixte de producție româno-congoleză (Societatea agro-pastorală Modinogu), fostă SOCOTON (29 martie 1989)	271
Analiza Curții Superioare de Control Financiar asupra activității Ministerului Industriei Alimentare (18 noiembrie 1989)	274
Proces verbal încheiat în ședința Biroului executiv al Consiliului de conducere al Curții Superioare de Control Financiar (7 decembrie 1989)	276
Raport cuprinzând principalele constatări reieșite din controlul asupra modului cum s-au realizat veniturile prevăzute în bugetul de stat pe anul 1989 (20 decembrie 1989)	280
Propunere a personalului Curții Superioare de Control Financiar privind înființarea unei Curți de Conturi a României (8-15 ianuarie 1990)	286
Decretul nr.94/1990 privind înființarea Corpului de control economico-financiar al primului-ministru al guvernului și desființarea Curții Superioare de Control Financiar (7 februarie 1990).....	290
Constituția din 1991– prevederile referitoare la Înalta Curte de Conturi (21 noiembrie 1991)	291
Expunere de motive cu privire la proiectul de Lege privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (2 aprilie 1992).....	291

Raport al comisiei de mediere dintre Senat și Camera Deputaților cu privire la proiectul de lege privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (7 iulie 1992)	295
Dezbaterile Camerei Deputaților cu privire la Legea 94/1992 (3 septembrie 1992).....	306
Lege nr. 94 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (8 septembrie 1992) ..	316
Nota cuprinzând unele probleme esențiale pentru debutul activității Curții de Conturi care, deși au fost discutate în Plenul Curții la 30 martie 1993 încă nu au fost soluționate (30 martie 1993)	335
Dezbaterile Plenului Curții de Conturi (11 iunie 1993).....	339
Dezbaterile Plenului Curții de Conturi (21 iunie 1993).....	340
Discursul lui Ioan Bogdan, președintele Curții de Conturi, la întâlnirea cu directorii structurilor din județe (30 iunie 1993)	342
Lege și decret cu privire la modificarea Codului de procedură civilă a Codului Familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (23 iulie 1993).....	345
Lege și decret cu privire la completarea Legii nr. 59/1993 pentru modificarea Codului de procedura civilă, a Codului familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (5 octombrie 1993).....	346
Analiză cu privire la activitatea celorlalte organe cu atribuții de control financiar din economie 1992	347
Situația ordonatorilor de credite ai bugetului de stat la care s-a verificat execuția bugetară pe anul 1992	349
Raport anual referitor la finanțele publice locale în anul 1993	350
Nota în legătură cu modul de constituire și utilizare a fondului pentru acțiuni sociale culturale la nivelul Regiei Autonome Huilă Petroșani (28 februarie 1994)	355
Lege cu privire la salarizarea membrilor și personalului Curții de Conturi (30 mai 1995)	356
Raport intermediar cu privire la controlul în vederea descărcării de gestiune pe anul 1993 la Consiliul Local al municipiului Slatina (25 iunie 1995)	360
Tematica privind controlul misiunilor diplomatice și consulare ale României din străinătate (1996)561-562	362
Dezbaterile Plenului Curții de Conturi (13 ianuarie 1997)	363
Constatarea Camerei de Conturi Județene Sălaj privind vânzarea complexului agrozootehnic al fostului CAP Bobota (7 iulie 1997)	365
Legea nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice (27 mai 1999) „ prevederile referitoare la Curtea de Conturi	366
Lege pentru modificarea și completarea legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (28 decembrie 1999).....	369
Raport cu privire la principalele constatări reieșite din controlul asupra finanțării partidelor politice parlamentare, în perioada 1 mai 1996-31 decembrie 2000 [2001]	371
Raportul public al Curții de Conturi pe anul 2001 (decembrie 2002).....	383
Raportul anual al Curții de Conturi privind finanțele publice locale pe anul 2001 (decembrie 2002)	391

Sinteza controlului privind privatizarea Societății Comerciale „PAMEX“ S.A. Piatra Neamț (2002)	397
Raport de control privind privatizarea S.C. „Steaua Electrică“ S.A. Fieni, județul Dâmbovița (2002).....	398
Legea nr.77/2002 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (28 ianuarie 2002)	402
Regulament de organizare și funcționare al Secției de Control Financiar Ulterior (mai 2002)	407
Notă cuprinzând punctul de vedere al directorului Direcției 2 din cadrul Diviziei IV,cu privire la măsurile de valorificare propuse de controlorii financiari, referitor Raport de control încheiat la Casa Națională de Asigurări de Sănătate (4 iulie 2002).....	411
Raportul Curții de Conturi cu privire la controlul efectuat la Casa Națională de Sănătate (C.N.A.S) [11 iulie 2002].....	413
Nota cuprinzând punctul de vedere al directorului Direcției 2 „ Divizia IV cu privire la legalitatea constatărilor și asupra măsurilor de valorificare propuse de controlorii financiari în Raportul de control intermediar nr. ET/5136/16.07.2003, încheiat la CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE (16 iulie 2003)	418
Nota pentru Comisia de Sănătate a Camerei Deputaților cu privire la modul de fundamentare a indicatorilor solicitați de C.N.A.S.pentru bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2003 (10 septembrie 2003)	423
Convenția de twinning dintre România, Spania și Germania cu privire la Curtea de Conturi a României (2003).....	426
Constituția din 2003 – prevederile referitoare la Curtea de Conturi	447
Lista conducerii Curții de Conturi anii 1993 – 2003	449
Lista (prim)președinților Curții de Conturi	451
Indice de persoane	465

VERIFICAT
2007

VERIFICAT
2017

Camerei Deputaților
C.N.A.S.

Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial“

ISBN 973-0-03381-1

<https://biblioteca-digitala.ro>